

Idris RUKA

ENGLISH - ALBANIAN

Dictionary

Fjalor

ANGLISHT - SHQIP

TIRANË, 2006

Redaktor:

PARATHËNIE

Po bëhet gati gjysëm shekulli që nga botimi i të parit fjalor anglisht – shqip nga varianti i vjetër Denis Y. Kamburi në qytetin James Town, New York të Shteteve të Bashkuara të Amerikës.

Si ai fajlor, ashtu dhe ata që u botuan më vonë, prej Z. Kost Cekrezi dhe Nelo Duzo kanë qënë fjalorë me format xhepi, të përpiluar me qëllim për të plotësuar nevojat më të ngutshme të shqiptarëve të mërguar në Amerikë dhe në vende të tjera anglisht folëse. Ai që është marrë sado pak me një punë të tillë mund ta marrë me mend se sa e vështirë është që të bëhet një punë e saktë me përkthimin e fjalëve nga një gjuhë në tjetrën pa shpjegime dhe shembuj të mjaftueshëm siç bëhet zakonisht me fjalorët e vegjël. Madje në të tilla raste ka shumë të ngjarë që studiuesit të udhëhiqen në drejtime të gabuara. Nga ana tjetër në vitet e fundit edhe gjuha jonë ka ecur përpara dhe është pasuruar me fjalë të panjohura më parë në përgjithësi, por të cilat tani janë bërë pronë e përbashkët e shkrimtarëve dhe e një rrethi të gjerë të publikut që merret me lexime.

Fjalori që na prezanton sot z. Idris Ruka është përpunuar në rrethana të vështira. Vetëm durimi i një stoiku ka bërë të mundur përfundimin e punës së filluar. Prandaj, hartuesi meriton me të drejtë lavdërime për vullnetin e tij të fortë dhe për durimin që ka ditur të mbledhë e të bëjë për vete një fjalor të tillë, dhe për këtë pasuri shumëkush mund ta ketë zili.

Por rëndësinë më të madhe edhe nga pasuria e fjalëve në një fjalor besoj se e ka përkufizimi, sidomos përcaktimi i plotë i fjalëve bazë dhe të rëndomta që përbëjnë gjuhën e vërtetë. Kur, në gjuhën që përkthen, nuk ke fjalën korespondente, me përpikmëri je i detyruar të shkosh me shpjegime më të gjata me shembuj, ndryshe nuk ke se si ta bësh studiuesin të hyjë në natyrën e vërtetë të fjalës. Merrni për shembull fjalët *earn*, *gain* dhe *win*. Për të tria këto fjalë ne kemi vetëm fjalën *fitoj*. Në një gjuhë tjetër më të zhvilluar dhe me një pasuri më të madhe fjalësh puna do të ishte më e lehtë. Në italisht për shembull *gain* është *guadagnare*, *win* mund të zëvendësohet me *vincere*. Po *earn*? Edhe kjo fjalë ka kuptimin *me fitu*, por është një fitim me shpërblim - i fituar me djersë. Duke formuar një fjali ku të përdorim të tria fjalët, gjithësecilën në vendin e përshtatshëm, sipas kuptimit të posaçëm, ndoshta mund të bëjmë më mirë dallimin midis tyre.

* *Gaining stride after stride in the leg of the race, Blackie succeeded at length in wing a well earned victory over his gear rival Snow wite.* - Duke u ngjënë hap pas hapi në pjesën e fundit të vrapit Vrancit (Karaj) ja doli më në fund në krye të arrij një fitore të merituar kundra rivalit të tij të madh Gjokut.

Ose merrni foljet ndihmëse *can* dhe *may* të cilat në shqip mund të përkthehen në fjalën *mund* por ndërsa e para ka kuptimin e mundësisë e dyta ka atë të propabilitetit.

* *I can walk home* – *Unë mund (jam i zoti) të shkoj në këmbë në shtëpi.*

* *I may walk home* - *Unë mund (kam ndërmend) të shkoj në këmbë në shtëpi.*

Një tjetër nuancë:

* *May I move this stone aside?* – *A mund (a kam leje) ta lëviz këtë gur mënjëanë?*

* *You may if you can.* – *Ti mund (ke leje), në qoftë se je i zoti (ta lëvizësh).*

I gjykuar nga kjo pikëpamje, fjalori i ri është një tentativë në këtë drejtim dhe me përpjestimin e gjerë që ka marrë tani studimi i gjuhës angleze, besoj se ka për të mbushur një vend të lënë bosh nga fjalorët e parë që janë ende në qarkullim. Në përcaktimin e kuptimeve hartuese ka ndjekur plotësisht Webster's New World Dictionary, botim i vitit 1959 i cili merr parasysh lexuesin në përgjithësi dhe i jep shpjegimet në një gjuhë popullore të re e të kuptueshme nga kushdo. Anglishtja së bashku me gjermanishten, hollandishten dhe gjuhët skandinave bën pjesë në grupin teutonik të gjuhëve të gjuhëve indo – evropiane, të cilat gjuhëtarët zakonisht i ndajnë në tetë grupe. Të shtatë grupet e tjera, gjithësej pesë në Europë dhe tre në Azi, janë këto:

➤ **Gjuhët neolatine** (italishtja, frëngjishtja, spanjishtja, portugalishtja he rumanishtja)

➤ **Gjuhët sllave** (greqishtja, sauskrishtja, persishtja, armenishtja)

Me përjashtim e turqishtes, hungarishtes, estonishtes, dhe finlnishtes në këtë familje të madhe hyjnë të gjitha gjuhët europiane, të cilat shumë shekuj më parë kanë qenë një gjuhë e vetme, por kisha dhe ditanca të tilla kanë sjellë transformime në fjalë dhe në shprehje sa që sot nuk merremi vesh me njëri tjetrin.

Gjuha angleze ndryshon shumë nga gjuha shqipe në ndërtimin e fjalëve dhe në shqiptim, dy pika në të cilat qëndron pengesa më e madhe në mësimin e kësaj gjuhe, por këtë vështirësi e kompeson deri në një pikë thjeshtësia e gramatikës, siç do ta shohim dhe me poshtë.

Nyjet

* Nyja e shquar *the* është e njëjtë për të tria gjinitë, në njëjës dhe në shumës.

- në njëjës: *the boy, the girl, the tree*

- në shumës: *the boys, the girls, the trees*

* Nyja e pashquar *a*, e cila është shkurtim i fjalës *one*, bëhet *an* kur fjala pasardhëse fillon me zanore p.sh. *a man, an animal*.

Emrat

* Emrat qëndrojnë të pandryshuar në rasat të ndryshme; vetëm në shumës përfundojnë me *s*: *friend – friends, house – houses, boy – boys*.

* Në rast se fjala përfundon me bashkëtingëllore të fortë si *ss, sh, ch, x*, rast në të cilin bëhet i vështirë shqiptimi i shtesës *s* pa formuar rrokje më vete, atëherë në shumës bëhet me *es* p.sh: *cross – crosses, box – boxes, brush – brushes, trench – trenches*.

* Emrat që përfundojnë me *y* dhe kanë një bashkëtingëllore përpara *y*-së, atëherë në shumës këto fjalë marrin *es* dhe *y* kthehet në *i* p.sh: *lady – ladies, baby – babies, fly – flies*.

* Në rast se para *y*-së është një zanore atëherë mbarojnë vetëm me *s* p.sh: *day – days, key – key, toy – toys*.

* Ka një grup emrash që përfundojnë me *f* ose me *fe*, të cilat e formojnë shumësin duke e zbutur *f*-në në *v*, si p.sh: *wife – wives, life – lives, thief – thieves*. Por ka disa përjashtime nga ky rregull si p.sh: *chief – chiefs, roo – roof, proo – proofs, safe – safes, strif – strifes*.

Emra që e formojnë shumësin në mënyrë krejt të parregullt si p.sh: *man – men, woman – women, foot – feet, tooth – teeth, goose – geese, louse – lice, mouse – mice*.

Gjuhëtarët anglez thonë se në përgjithësi anglishtja e vjetër e formonte shumësin me shtesë *en* në fund. Gjurmët e këtij shumësi kanë mbetur në disa fjal si p.sh: *child – children, ox – oxen*.

Anglishtja ka dhe rasën gjinore e cila formohet duke shtuar në fund të emrit një apostrof dhe pas këtij një *s* si p.sh: *the boy's book* në vend të *the book of the boy*. Thuhet s kjo rasë në anglishten e vjetër formohej me shtesën *es* pastj *e*-ja ra dhe u zëvendësua me apostrof, p.sh: *moon – moones – moon's*. Në shumës kur emri mbaron me *s*, nuk vihet shtesa s por vihet vetëm apostrofi, p.sh: *the boys' book* në vend të *the book of the boy*. Gjithashtu vihet s dhe në njëjës kur rrokja e fundit e emrit fillon dhe mbaron me *s*, p.sh: *Moses' land*. Vetëm emrat që kuptojnë persona ose sende të gjalla vihen në rasën gjinore. Kështu nuk mund të themi *the house's roof* por *the roof of the house* ose *summer's flowers* por *the flowers of summer* ose *summer flowers*. Megjithatë ka raste kur rasa gjinore mund të përdoret dhe për sende jo frymore ose në qoftë se këto kuptojnë sende të personifikuara ose kohë, hapësirë, peshë dhe objekt me rëndësi. Kështu mund të themi *fortunes' favorite* (personifikim), *a day's journey* (kohë), *a ship's length* (hapësirë), *a ton's weight* (peshë), *nature's work* (objekt me rëndësi).

Mbiemrat

Mbiemrat nuk lakohen dhe janë të njëjtë për të tria gjinitë p.sh. në njëjës: *good boy, good girl, good thing*; në shumës: *good boys, good girls, good things*.

Në kundërshtim me gjuhën shqipe mbiemrat vihen përpara emrit, p.sh: *good man – njeri i mirë*. Në poezi dhe në prozë ky rregull mund të thyhet, p.sh: *No men living could have done so well things visible and invisible*. Shkallët e krahasimit mund të formohen në dy mënyra: mbiemrat e gjatë marrin *more* në shkallën krahasore dhe *the most* në shkallën sipërore, p.sh: *beautiful – the most beautiful*. Mbiemrat e shkurtër, ata që janë me një rrokje dhe dy rrokje marrin në fund *er* dhe *est*, p.sh: *small – smaller – smallest, deep – deeper – deepest*. Kur pohorja mbaron me *r* atëherë marrin *r* dhe *st*, p.sh: *brave – braver – bravest, true – truer – truest*. Kur pohorja mbaron me një bashkëtingëllore dhe kjo bashkëtingëllore vjen pas një zanore te shkurtër atëherë bashkëtingëllorja dyfishohet, p.sh: *thin – thinner – thinnest, hot – hotter – hottest*. Po shkruajmë *green – greener – greenest, great – greater – greatest*. Këtu bashkëtingëllorja e fundit nuk dyfishohet për shkak se vjen pas një zanoreje të gjatë ose më mirë pas dy zanoresh. Në qoftë se pohorja mbaron me *y* dhe kjo vjen pas një bashkëtingëllore atëherë *y*-ja kthehet në *i*, p.sh: *happy – happier – happiest, dry – drier – driest*. Por kur *y*-ja vjen pas një zanoreje atëherë ajo nuk kthehet në *i*, p.sh: *gay – gayer – gayest, grey*

– *greyer – greyest*. Mbiemrat më të rëndomtë që fomonjë shkallën krahasore në mënyrë të parregullt janë , p.sh: *good – better – best, bad – worse – worst, little – less – least, late – latter – the latest, old – older – the older – oldest – the oldest*.

Përemrat

Ajo që i bie në sy nxënësit të gjuhës angleze është përdorimi i shpeshtë i mbiemrave personalë *I, you, he* etj, p.sh: *I will do what I can for you*. Përkthimi literal është: Unë do të bëj çfarë unë mund për ty. Në gjuhën shqipe do të thuhej: Do të bëj çfarë të mundem për ty. Ky përdorim i përsëritur bëhet i nevojshëm në gjuhën angleze sepse siç do ta shohim dhe më vonë folja nuk ndryshon gjatë zgjedhimit përveçse në vetën e tretë në njëjës në kohën e tashme, është vështirë të merret vesh se për cilin person flitet po të mos përdoret peremri perkates. Prandaj, kur perkthejme venia e peremrit në shume raste është e kote.

Peremrat qe lakon ne anglisht dhe format qe marrin jane keto:

	Njëjës			Shumës	
Emër	posses	kund	Emer	posses	kund
I	-	Me	We	-	Us
He	His	Him	they	Their/s	Them
She	Her/s	Her	They	Their/s	Them
It	Its	It	They	Their/s	Them

Peremri personal “thon” (ti) “thy” (ty) nuk përdoret me. Sot edhe i ati i flet të birit në shumes: you (ju)

Përemri posesiv my (mine) në shumës bëhe our ouers. S-ja në fund të ours, hers, theirs

Foljet

Foljet e formojnë kohën e kaluar (të kryerën e thjeshtë) duke shtuar në fund të fjalës *ed*. Në qoftë se folja mbaron me *e* atëherë në fund vendoset vetëm *d*, p.sh: *help – helped, live – lived*. Kjo ndodh në të treja vetat, në njëjës dhe në shumë, përveçse në vetën e tretë në numrin njëjës të dëftores, në kohën e tashme folja merr në fund *s*, p.sh:

I help
you help

he/she	helps
we	help
you	help
they	help

Në kohën e shkuar folja help zjedhohet si më poshtë:

I	helped
you	helped
he/she	helped
we	helped
you	helped
they	helped

Në formimin e pjesores, të kohës së ardhme, dhe të mënyrës urdhërore gjuha angleze shkon paralelisht me gjuhën shqipe. Në pjesore përpara foljes vendoset folja ndihëse have. I have helped – unë kam ndihmuar.

Kohën e ardhshme e formon me ndihmën shall dhe will – do të

I	shall help
you	will help
he/she	will help
we	shall help
you	will help
they	will help

mënyra urdhërore bëhet duke vëndosur përpara foljes let – le të.

Help - ndihmo

Let him/her help – le (atë) të ndihmojë

Let them help – le ata/ato të ndihmojnë

Gerundi merr gjitmonë prapashtesën ing në fund helping

Për trajtën pjesore anglishtja nuk ka formë të veçantë. Këtë e formon me anë të to be:

I am helped – ndihmohem ose
 I am being helped – u ndihmova,
 I was helped – ndihmohesha,
 I was being helped – kam qenë ndihmuar,
 I shall be helped – do të ndihmohem

Këto janë të vetmet ndryshime që pësojnë foljet e rregullta në kohë të ndryshme. Por në gjuhën angleze ka rreth 200 folje që e formojnë kohën e shkuar në mënyrë të çrregullt. Listën e këtyre foljeve do ta gjeni në fund të fjalorit. Shall – should, will – would. Këto folje nganjëherë ngatërrojnë edhe vetë anglezët. Kemi thënë se shall dhe will janë folje ndihmëse me të cilat formohet koha e ardhshme, shall për vetën e parë në njëjës dhe në shumës, will për vetën e dytë dhe të tretë. Duhet pasur parasysh se should është koha e kaluar e shall dhe would është koha e shkuar e will. Kështu keni: I shall go – do të shkoj, he will go, we shall go, you will go, they will go. I should go – do të shkoja, he would go, we should go, you would go, they would go. Shall mund të përdoret dhe në vetën e dytë dhe të tretë dhe atëherë merr formën e urdhërit. You

should go – do të shkosh, he shall go – do të shkojë doemos. Në vetën e parë kur bëjmë pyetje, ka të njëjtin kuptim: shall I go – a kam urdhër të shkojë. Should gjithashtu mund të përdoret për të treja vetat me kuptimin duhet. është mirë që I should go – duhet të bëhet e udhës të shkojë, you should go – të shkosh, he should go – të shkojë.

Edhe will mund të përdoret në vetën e parë kur duam të shprehim vullnet ose vendim: I will go – do të shkojë, e kam vendosur të shkojë; këtu will nuk është një folje ndihmëse por folje kryesore. Will dhe would shpesh herë përdoren për të shprehur zakon: children will cry – fëmijë do të qajnë, he would often come and stay with us on Sundays. Në shprehje konvicionale në mënyrën lidhore, should mund të përdoret për të tre vetat. I shall go if he should go : do të shkoj po të shkoj ai; should you (if you should) meet Rini, talk to him, po t'a takosh fol me të.

Duhet ta kishim përmendur dhe më parë se mënyra lidhore formohet me paskajoren (pa të) dhe me ndihmën e fjalës if. If i be, po të jem, ose të jem, if he have, po të ketë (ose të ketë) if i were po të isha ose të isha; po mund të formohet dhe pa if duke ndërruar vendet e foljes dhe të përemrit, were i in his place (për : if i were in his place – po të isha (ose të isha) unë në vend të tij. Po ashtu me paskajoren formohet dhe mënyra dëshirore. Long live the king – roftë mbreti. Duket se gjuhët duke bërë evolucionin e tyre kërkojnë gjithmonë të gjejnë forma të reja për të shprehur të njëjtat mendime.

Shqipja, e folur nga një popull me mënyra dhe zakone nga më të vjetrat, i ruan disa forma të posaçme si është mënyra dëshirore – qofsha dhe mënyra habitore – qënkam të cilat nuk mund ti gjejmë në gjuhë të tjera Europiane.

Një folje tjetër ndihmëse e rëndomtë është “do”, koha e shkuar është “did” (e parregullt) e cila përdoret për tre qëllime të ndryshme: a) kur bëjmë pyetje b) kur shprehim një mënyrë mohimi dhe c) për theksim psh: Do you work? Do you not (don't you) work? (pyetje). I do not (don't) work. (mohore). Yes i do work.(theksim). I work është një pohim i thjeshtë kurse i do work është një pohim i theksuar “punoj si jo”. “do” përdoret dhe në mënyrën urdhërore, por në atë rast fryma urdhëruese zbulohet në lutje “do stay with us for dinner” – lutemi rini për drekë tek ne.

Ndajfoljet. Janë disa ndajfolje që pranojnë shkallë krahasimi, dhe këto i formojnë në të njëjtën mënyrë si dhe mbiemrat. Pra, ndajfojet me një rrokje marrin “er” në krahasore dhe “est” në sipërore: soon sooner soonest; low, lower, lowest; near, nearer, nearest. Ato që mbarojnë me “ly” marrin “more” dhe “most” : wisely, more wisely, most wisely; beautifully, more beautifully, most beautifully por early bëhet earlier dhe earliest.

Ka disa ndajfolje që krijojnë shkallët e krahasimit në mënyrë të parregullt: well, better, best; badly, worse, worst; much, more, most; far, farther, farthest; little, less, least.

Nxënësi fillestar mund të ngatërrohet në disa raste nga përdorimi i shpeshtë dhe në dukje, disa herë i pavend i ndajfoljes “there” si përshebull në frazën “there is nothing to do here”. Përkthimi i fjalës “there” në këtë rast është gabim; shqip themi: nuk ka gjë për të bërë këtu.

Ndërtimi i fjalive. Një karakteristikë e gjuhës angleze në formimin e fjalive është se kërkon të fillojë me kryefjalën atje ku shqipja mundet dhe preferon të bëjë të kundërtën. Si shembull po sjellim dy citate nga gazetata “Bashkimi” dhe “Zëri i popullit”: a) Mbledhjen e hapi sekretari. b) Nuk mund të kryhen me sukses detyrat që shtroi

Komiteti Qëndror. Anglisht këto fjali duhen rreshtua kështu: a) The secretary opened the meeting. b) The duties laid down by the Central Comettee cannot be succesfully performed.

Në fjalinë e parë shqipe kryefjala “sekretarin” është në fund, në të dytën dhe aty kryefjala “detyrat” vjen pas foljes, kurse në përkthim të dya fjalitë fillojnë me kryefjalë. Fraza e parë mund të shkruhet në anglisht ndryshe, duke kthyer kundrinën në kryefjalë: The meeting was opened by the secretary. Ka dhe raste në anglisht kur folja shkon përpara kryefjalës, sidomos kur bëjmë pyetje: Where is John?, Ku është Gjoni? Mirëpo themi gjithashtu: Can you tell me where John is? Këtu kryefjala John është përpara foljes sepse pyetja është indirekte duke qënë se pjesa e dytë e fjalisë Where John is mundet nga pjesa e parë Can you tell me. Në pyetjen Does John work? Ose Is John working, kryefjala hyn midis foljes ndimëse does dhe foljes kresre work.

Gerndi i përdorur si emër You don’t mind if i open the window? I was pleased at his coming today – I was pleased that he came today. There is no danger of Richard’s betraying you on leaving (në nisje e sipër).

Ometimi i përemrit: He told me he was going. The books he gave me are pretty – The books which he gave me are pretty.

Prepozicioni në fund të fjalive:

He had no money to buy food with – he had no money with which to buy food.

Whom shall i give this book to? – To whom shall I give this book to?

Emri i përdorur si mbiemër:

The evening class; The morning train, The church clock; a gold watch; a brick house.

Mënyra pekule të shprehuri:

She was given a rose by the gardener – a rose was given her by the gardener

I knew him to be an honest man –

He is a secretary to the minister – he is secretary of the minister

To day a week – sot një javë.

Të tjera shprehje të rëndomta:

I can’t help it – s’kam si bëj ndryshe, nuk e kam në dorë.

I couldn’t help laughing – nuk mund ta mbaja dot të qeshurën.

Up to date – në modë, moderne.

Out of a date – Jashtë modës, e vjetëruar.

I can do it no time – mund ta bëj menjëherë

Very likely – ka shumë të ngjarë

They are alike – Janë si njëri tjetri

What is the mater – ç’është, ç’ po ndodh

Never mind – s’ka gjë.

Be it as it may – sidoqoftë

I shave myself – rruhem vetë (nuk shkoj te berberi)

I roll my own the cigarettes – I thur vetë cigaret

At the barbers – në dyqan te berberi

At my uncles – Në shtëpinë e ungjit tim

To put up for the night – me kalu natën

By the way, what is he up to? – Cudi, ku ta ketë qëllimin vallë?
 He will get his medicine yet – më në fund ka për ta pësuar
 Look out, take care – ki mëndjen
 Full many a flower – kush e di sa lule (shumë lule)
 To make up for last time – të fitosh kohën e humbur
 The last but one – i parafundit
 A runner up – i dyti në garë.
 A hanger on – një person që sillet mbas dikuj tjetër

Një rol të madh kanë dhe prapashtesat të cilat e ndryshojnë krejtësisht kuptimin e foljeve që i shoqërojnë:

Take – marr / Take after – përgjaj, shëmbëllej

Bring – sjell / bring up – rrit, edukoj

Run – vrapoj / to be run down – me qenë i lodhur ose i shkatërruar nga shëndeti
 Shqiptimi dhe theksimi

Shqiptimi jo më pak se sintaksa, siç e pamë dhe më sipër, me të vërtetë paraqet një vështirësi për nxënësin e gjuhës angleze.

Ka fjalë që shkruhen njësoj dhe shpëtohen ndryshe:

Tear si folje (gris) lexohet ter; si emër (lot) lexohet tiër

Read (lexoj) koha e tashme lexohet rid, ne kohën e shkuar (lexova) lexohet red

Për më tepër gjuha angleze ka peë zanore a,e,i,o,u (y-ja nuk hyn në zanoret sepse ajo përdoret në vend të i-së. Por ato nuk shprehin gjithmonë të njëjtin tingull të caktuar, “a”ja sidomos lexohet “a” shqipe si në fjalët start ose dart, lexohet “ë” sidomos kur është në fillim si në fjalët “cat” “hat”; “o” sidomos kur është përpara një “l” të pasuar nga një bashtingëllore si në “tall”, “talk” “salt”; lexohet “ej” sidomos kur pasohet nga një bashtingëllore pas së cilës vijnë një “e” si “sake”, “pale” dhe shpesh herë merr një tingull midis “a” dhe “e” shqipe si në fjalët “that”, “sack”.

Përveç këtyre, anglezët bëjnë dhe të tjera dallime, por këto janë më kryesoret. Zanoret e tjera, gjithashtu marrin dy, tre a më shumë tinguj. W – ja të cilën disa popuj e shqiptojnë “i”, shqiptohet si gërma greke, por me qellzën më të hapur ose si “C” spanjolle, dmth duke e afruar buzën por jo duke e cakitur njëra me tjetrën.

Prandaj, mendoj se do të ishte më e hijshme për njerëzit t’i thonë “a”-së a dhe “o”-së o sesa të shtrembëroj qiellzën dhe buzët duke dashur të imitojë dhe të mos ja arrij dot qëllimit.

Në fjalët me më shumë se një rrokje theksi zakonisht bie në rrokjet e fundit. Kjo tendencë e anglishtes për të vënë theksin në rrokjet e fundit ka qenë dhe vazhdon të jetë në luftë të ashpër qëkurse anglishtja ka filluar të huazojë fjalë prej frëngjishtjes dhe në të shumtat e rasteve me fitim. Kështu fjalët “reason”, “honour”, fortune” të cilat në kohët e vjetra theksoheshin në rrokjen e fundit si në frëngjishte, tani theksohen në rrokjen e parë; fjalë të tjera si “riches” “durre” të cilat në frëngjishte mbaronin me “esse” të theksuar, anglishtia duke shkurtuar rrokjen e fundit në “es” të patheksuar, sot i shqipton “riches” “durre” (riçës dhe djurës), por ka dhe të tjera fjalë që janë të lëkundura, kështu fjala “prestige” mund të shqiptohet “prestixh” dhe “prestizh”; fjala “mirage” shqiptohet “mirexh” dhe “mirazh”.

Si rregull i përgjithshëm kur një fjalë mund të jetë edhe emër edhe folje, si emër theksohet në rrokjen e parë, si folje në të dytën. P.sh:

Emër	Folje	Emër	Folje
abstract	abstract	present	present
concert	concert	record	record
eksport	eksport	subject	subject
import	import	transfer	transfer
object	object	upset	upset

I njëjti dallim bëhet shpesh herë dhe midis emrave dhe mbiemrave:

Emër	Mbiemër	Emër	Mbiemër
compact	compact	instinet	instinet
expert	expert	percedent	percedent

ose midis foljeve dhe mbiemrave:

Folje	Mbiemër	Folje	Mbiemër
absent	absent	frequent	frequent

Shkurt sintaksa dhe shqiptimi janë dy vështirësitë kryesore në mësimin e anglishtes e cila vetëm me një ushtrim të gjatë dhe të vazhdueshëm mund të kapërcehet. Ka fjalë të thjeshta si no, now, go, goes does të cilat është e pamundur për një të huaj t'i shqiptojë si një anglez. Ka fjalë të cilat shqiptohen në mënyra të ndryshme, dhe këtu hyn shija.

Hasrtuesit e fjalorëve të mëdhenj për të përcaktuar shqiptimin më të mirë të fjalëve të tilla marrin si referencë njerëzit e letrave dhe të lingistikës dhe të aktorëve të mëdhenj të teatrit. Këta të fundit sidomos, më shumë se njerëzit e ditur me diksionin e tyre muzikal shpesh herë bëhen arbitër të shqiptimit të mirë.

Akile TASI

Shënim

Të njohurit e një gjuhe të huaj, sidomos të gjuhës angleze , me anë të s cilës merret kontakt me kulturën e gjerë të shumë popujve me tradita të lashta kulturore, kishte për të qenë një detyrë kryesore për instiucionet arsimore e kulurore të shteteve të vegjël. Pikërisht këtij qëllimi i shërbente të të mësuarit e anglishtes në disa shkolla të mesme të vendit tonë deri në vitin 1939.

Siç dihet gjatë kohës që mësohej anglishtja ishte punuar shumë pak për t'u kriuar nxnësve mundësi tekniko – pedagogjike qoftë me tekste metodike qoftë me fjalorë.

Duke përjashtuar dy fjalorët English – Shqip te Z Z K Çerkezi dhe N Drizari, fjalorë të vegjël dhe në sasi shumë të kufizuar, nxënsit e anglishtes të asaj kohe mjerisht nuk dispononin tjetër.

Natyrisht kjo mungesë e vështirësonte shumë studimin individual të nxënësve jashtë orëve të mësimit në shkollë duke mbetur kështu me pasurinë e fjalëve që mësonin në bankat shkollore. Nuk zhvillohej insiativa për punë të pavarur dhe gjuha nuk mësohej shpejt.

Duke u mbështetur thjesht në nevojat kulturore, Pushteti Popullor vuri në disa shkolla të mesme mësimin e gjuhës angleze, çeli në universitet degën e kësaj gjuhe duke krijuar kështu mundësi të reja për nxënësit; nga ana tjetër çdo njeri që merrej me mësimin e kësaj gjuhe, dha një nxitje dhe e inkurajon të kontribuonte në këtë temë.

Prandaj, duke u nisur më tepër nga dëshira për të vënë dhe unë disa gurë në këtë themel ndërmora një hap të guximshëm dhe fillova përpilimin e këtij fjalori Anglisht – Shqip.

“ Fjalori Webster’s New World Dictionary of the American Language” edicion i 1959-tës është marrë bazë si nga teknika e përpilimit të fjalorit tim ashtu dhe në përcaktimin e kuptimeve të fjalëve.

Përsa i përket pjesës së zoologjis dhe botanikës jam konsultuar veçanërisht dhe me “Melzi Italisht” dhe me tekstin “Drurët dhe Shkurret e Shqipërisë” të Z. Ilia Mitrushi, botim i Institutit të Shkencave.

Me qëllim që fjalët shqipe të korespondojnë me gjuhën e përdorur në krejt viset e vendit tonë jam udhëhequr dhe nga Fjalori i Gjuhës Shqipe botim i vitit 1954 të Istitutit të Shkencave.

Siç dihet t'i hysh një pune si kjo dhe të mos bësh gabime do të ishte sikur thotë fjala "të hash dhe të mos bësh thërrime", ndërsa vet natyra e vështirë e formës në lëmin leksika – grafik pranon t'i nënshtrohet një fushate të gjerë anketash për sygjerime që lexuesit do t'i shohin të nevojshme t'i bëjnë, në mënyrë që me kohë, në rast nevojë ribotimi, puna të dalë sa më e pastër. Botimi nga bashkëpunime të tilla do t'arrijmë që gjuha angleze të mësohet mirë e shpejt nga nxënësit e shkollave tona.

Hartuesi
Idriz RUKA

HYRJE

Fjalori përmban shume fjale e fraza të zgjedhura nga ngjarjet e pëditshme si nga fushat e specializuara si edhe në gazeta e të tjera vepra popullore (duke përmbledhur dhe frazat idiomatike që ky fjalor ka në fund të cilat janë marrë nga fjalori anglisht "Wiston's Simplifier Dictionary". Kjo punë në brendësinë e saj ka si shtesë një sasi të madhe të shprehjeve idiomatike, forma të pëbëra e shembuj të cilat deri më sot u kanë munguar fjalorëve të këtij tipi.

Këtu janë sënuar dhe shkurtimet eqë janë më në përdorim në Sh.B.A.

Përcaktimet e domëthënieve të fjalëve ndonëse janë shpjeguar gjerësisht (kur ka munguar fjala koresponduese) kjo ka qenë për të vetmen arsye që studiuesit t'i largohen dyshimet e keqkuptimeve dhe për t'u evituar atyre interpretimet e panevojshme ose të gabuara.

Fjalët me prejardhje greko – latine dhe për më tepër atyre që i përkasin shkencës, mjekësisë, botanikës dhe zoologjisë dhe që në shqipe mungojnë, janë shënua po ashtu dhe janë shpjeguar me perifriza të mbyllura në kllapa.

Fjalëvë që janë njësoj si në anglisht dhe në fjalorin tonë por që nuk i kanë gjithë ato kuptime si në anglisht, iu janë shtuar.

Kuptimi i fjalëve me folje intransitive, transitive etj, për arsye të kursimit të vendit u është shënua vetëm njëri (në disa raste).

Shqiptimi i çdo fjale është ai që përdoret nga shumica dermuese e popullit në Sh.B.A. i cili është thjeshtuar me zanore e tinguj shqipe pa qenë nevoja e përdorimit të një alfabeti të posaçëm që me siguri do të ndërlikonte mjaft dhe do t'i vështirësonte përpjekjet e studjuesit, ai është shënua brenda kllapave ku pason menjëherë fjalën bazë.

Fjalori prej të cilit është përpiluar ky është mbarështur nga një komision leksiko – grafik me pëvojë në Sh.B.A.

1. Fjalët, emrat, shkurtimet format e përbëra dhe ato me dy ose më shumë fjalë janë rradhatur në rend alfabetik.

2. Me gjithë se frazat idiomatike janë renditur n rupe e pas fjalëve përkatëse , por mbasi mungonte një pjesë e mirë prej tyre në fjalor dh me qëllimin e pasurimit të tyre këto u morën prej fjalorit "Winston's Simplifier Dictioary" dhe pr lehtësi të lexuesit janë rrjeshtuar në fund të këtij fjalori.

3. Parashtesat e format përbërëse inciale janë treguar me nga një vizë duke pasuar formën kryesore (kr): in – gastro etj; prapashtesat dhe format përbërëse të fundit janë treguar me nga një vizë përpara formës së hyrjes (kr): - ive, - ectomy etj. Shqiptimi dhe rrokëzimi i këtyre formave përcaktohet nga vetë fjala që i përmban këto.

Mbushëllimi i prashtesave dhe formave të përbëra në këtë fjalor janë një ndihmë për gjetjen e kuptimeve të mijërave fjalëve që në vetvete ishin shumë tknike e tepër të

rralla pëe t'u përmbledhur në këtë fjalor. (fjalja e fundit e leksikografëve të botës së re, jep të kuptohet fare qartë se fjalori ka përmbledhur gjithë gjuhën e vërtetë e të gjallë në përdorim popullor).

Rrokëzimet janë ato që përcaktohen nga shenjat e pikësimit ,për çdo fjalë, sipas rregullit.

Format e derivateve - Në anglishten është e mundur të formohen shumë fjalë derivative dhe shtesa të thjeshta para e mbrapa fjalës bazë.

Termet e huaja – Fjalët dhe frazat e huazuara nga gjuhë të tjera dhe që deri sot nuk janë bërë pronë e vërtetë e anglishtes tregohen me një shenjë ylli shumë këndësh përpara tyre (*)

Prononimet janë thjeshtësuar duke përdorur në të gjitha rastet alfabetin e gjuhës shqipe.

Udhëheqja e Fjalorit

Theksimi – Theksimi i parë ose i fuqishmi tregohet nga një theks i plotë kurse ai më i buti nga një tjetër më i dojtë, që pasojnë menjëherë rrokjen kështu të theksuar.

Ndryshimi i shqiptimit të një fjale është shënuar njëra pas tjetrës i ndarë me presje; në këtë rast (megithëse nuk kanë preferencë nga njëri tjetri) ai i pari është më qartësisht i përdorur. Variantet e këtyre shqiptimeve janë shkurtuar psh: 1. neither (neither, naj~) 2. futurity (fjaturëti, ~tju~)

Shenja (-) është e barabartë me –dem që do të thotë që fjala që po trajtohet është po ajo.

Variantet për foljet em, et në shqiptim, janë treguar rregullisht për çdo fjalë.

Fjalëve të huaja që janë bërë pronë e anglishtes u është dhënë shqiptimi i plotë simbas saj, dhe nëse aty këtu ndihen shqiptime të origjinës së tyre kjo ka një rëndësi të dorës së dyte.

Megjithë se shënimet e gramatikës janë shpjeguar në parathënie është e nevojshme të përmendet këtu se kur janë dhënë dy format e zgjedhimit për një folje e para është kk dhe pk kurse e dyta pt, psh: apply (~lied, ~ing etj) ndërsa kur përmenden të tri format, e para është kk e dyta pk dhe e treta pt psh: give (gave, ~n, ~ving etj);

Kuptimet – Kuptimet e përgjithshme standarte të një fjale janë dhënë ndërsa slengu dialektale, arkaiket dhe ato jashtë përdorimit së fundi, kurse kuptimet e tjera vijnë po në të njëjtin rregull të përcaktuar psh ne Kimi, ushtri, përdorim etj.

Kuptimet e fjalëve jashtë përdorimit a obsolete, megjithë se sot nuk janë më në përdorim nevojiten për të zbërthyer domethëniet e dorëshkrimeve dhe veprave të vjetra.

Kuptimet e fjalëve arkaike megjithë se përdoren rrallë, edhe këto përdoren për të njëjtin qëllim.

Në poetikë, kuptimet a termat poetike përdoren vetëm në poezi, por nga ndonjëherë kur e kërkon cilësia poetike këto përdoren dhe në prozë.

Dialekti – Dialekti a kuptimet këso – dore përdoren rregullisht dhe vetëm në disa vende gjeografike.

Britanikët – kuptimet a domethëniet karakteristike Britanike përdoren vetëm në disa vende të Anglisë dhe sidomos ne veri të saj, dhe prandaj nuk kanë të bëjnë aspak me gjuhën Amerikane.

Shkronja "A"	17-37
Shkronja "B"	38-54
Shkronja "C"	55-87
Shkronja "D"	88-109
Shkronja "E"	110-125
Shkronja "F"	126-144
Shkronja "G"	145-156
Shkronja "H"	157-168
Shkronja "I"	169-186
Shkronja "J"	187-190
Shkronja "K"	191-193
Shkronja "L"	194-202
Shkronja "M"	203-215
Shkronja "N"	216-222
Shkronja "O"	223-232
Shkronja "P"	233-264
Shkronja "Q"	265-266
Shkronja "R"	267-282
Shkronja "S"	283-324
Shkronja "T"	325-338
Shkronja "U"	339-345
Shkronja "V"	346-349
Shkronja "W"	350-358
Shkronja "X"	359-359
Shkronja "Y"	360-360
Shkronja "Z"	361-361

A

A, a I (*ej*) shkronja e pare e alfabetit ang-lez: from A to Z, nga fillimi deri ne fund; plotesisht.

a II (*ej. e*) nyje e pashquar qe perdoret para fjaleve qe fillojne me bash-ketingellore: nje: a book, nje liber.

aback (*e-bak*) *adv* prapa, nga prapa; taken aback, i hutuar. i shtangur. i zene befas.

abandon (*e-banden*) 1) braktis. le. heq dore; 2): abandon oneself (to). jepem pas diçkaje.

abandoned (*e-bandend*) 1) i braktisur; 2) njeri i çthurur.

abandonement (*e-bandenment*) 1) braktisje. lenie; 2) heqje dore; 3) shfrenim, mospermbajtje.

abase (*e-bejs*) 1) ul; 2) perul. poshteroj; 3) degradoj.

abasement (*e-bejsment*) poshterim.

abash (*e-bash*) 1) hutoj, turbulloj; 2) turperoj.

abate (*e-bejt*) 1) pakesoj. qetesoj; 2) zvogeloj, ul (çmimin etj.); 3) pakesohem. qetesohem; 4) *drejt.* anulloj.

abatement (*e-bejtment*) 1) pakesim; 2) ulje, zbritje.

abbey (*ebi*) manastir. kishe manastiri. abaci.

abbot (*ebet*) kryemurg. Abat

abbreviate (*e-brijviejt*) shkurtoj.

abbreviation (*ebrijvi-ejshen*) shkur-tim.

ABC - (*ejbij-sij*) 1) alfabet; ABC book, abetare; 2) bazat; the ABC of che-mistry, bazat e kimise; 3) tabele he-kurudhe.

abdicate (*ebdikejt*) heq dore (nga froni). heq mandatin.

abdication (*abdi-kejshen*) doreheqje nga

froni. abdikim.

abdomen (*ebdemen*) anat. bark. zgavra e barkut.

abdominal (*eb-dominell*) barku. i barkut

abduct (*eb-dakt*) marr me force. rrembej

abduction (*ab-dakshen*) rrembim. grabitje.

aberration (*ebe-rejshen*) 1) shmangie. largim; 2) lajthitje. gabim; 3) *fiz.* aba-rracion. .

abet (*e-bet*) 1) nxit; 2) ndihmoj. perkrah (diçka te keqe).

abetment (*e-betment*) nxitje; ndihme,

abettor (*e-beter*) 1) nxites; 2) bashkefajtor.

abhor (*e-boor*) me neveritet. urrej.

abhorenc. (*e-borens*) neveritje. urrejtje.

abide (*e-baajd*) (abode, abided) 1) qendroj; 2) i nenshtrohem (ligjit etj); 3) duroj (ne fjalite mohore dhe pyetese) he cannot abide him, ai s'e duron dot ate; abide by, qendroj i patundur. mbaj (fjalën etj.)

ability (*e-billeti*) 1) aftesi; 2) shkathtesi; 3) *drejt.* kompetence. fuqi.

abject (*ebxhekt*) 1) i mjere, fatkeq; 2) i ulet. i poshter. i perbuzshem. -

abjuration (*ebxhurejshen*) 1) heqje do-re (me betim) 2) mohim.

abjure (*eb-xhuer*) 1) heq dore (me betim) 2) mohoj.

ablaze (*e-blleejz*) ne flake. ne zjarr.

able (*ejbli*) i afte. i zoti; be able, jam ne gjendje. mund,

able-bodied (*ejbllobodid*) 1) i forte, i shendoshe; 2) i afte per pune.

ably (*ejblli*) me mjeshteri, me zotesi

abnegation (*abni-gejshen*) 1) vetemohim, heqje dore (nga diçka); 2) mohim,

abnormal (*ab-noormell*) anormal,

aboard (*e-board*) *adv* 1) ne anije; 2) ne tren.
abode I (*e-boud*) banese, vend banimi, shtepi.

abode II *past* dhe *p.p.* i abide.

abolish (*e-bolish*) heq, anulloj. asgjeso

Abolition (*ebe--lishen*) heqje. anulim.asgjesim.

A-bomb (*ejbom*) bombe atomike.

abominable (*e-bomineibell*) i neverit-shem. i urreyer. i ndyre.

abomination (*ebomi-nejshen*) neverit-je. te ndote. krupe.

aboriginal (*abe-rixhinell*) 1. a. vendas; 2. n. vendas. indigjen.

abort (*e-boort*) deshtoj. shtie pjellen.

abortion (*e-boorshen*) deshtim (abortive (*e~boottiv*) 1) e parakoheshme (lindja). e deshtuar; 2) i pafrytshem. i kote.

abound (*e-baund*) 1) ka me bollëk (in); 2) është mbushur. zien (with).

about (*e-baut*) 1. *prep.* 1) (*per vendin*) rreth. neper; they crowded about the old man. ata u grumbulluan rreth plakut; run about the garden. vrapoj neper kopsht; I have-no money about me. nuk kam para me vete. 2) *per.* ne. ne lidhje me; I am much troubled about his work. shqetesohem shume per punen e tij; there is no doubt whatever about that, per keta s'ka kurrfare dyshimi; I'll see about it, do te kujdesem une per kete; 2. *adv.* (*ko-he*) rreth. afro; for about twenty mi-utes, rreth njezet minuta; (*mase*): about a mile, rreth nje milje; be about. kam nder mend; I was about to ask you that, kisha nder mend t'ju pyesja per kete; he is about to go, ai ka nder mend ta shkoje; just the other way about, krejt e kunderta perkundrazi: rumours are about, thuhet se, jane hapur fjale.

above (*e-bav*) 1. *prep.* 1) mbi; 2) lart. siper.. me se; the sun rose above the mountain tops, dielli u ngrit mbi majat e maleve; it was five degrees above freezing-point, ishte pese grade mbi zero; above criticism, jashte kritike. It is above my comprehension, kjo eshte jashte fuqise sime mendore; he is above me in everything, ai ma kalon ne çdo gje; (*kur perdoret per te treguar mase dhe numer*)

mbi. me shume; above 20 persons perished,- vdiqen mbi njezet vete; above all, kryesisht ne radhe te pare; 2. *adv.* siper. lart; as above, siç u tha me lart.

abrade (*e-breejd*) 1) gervish. gerryej; 2) prish, grij duke ferkuar (lekuren etj.) 3) *tek.* lemoj.

abrasion (*e-brejzhen*) 1) gervishtje 2) *tek.* lemim.

abreast (*e-brest*) krahas. perbri.

abridge (*e-brixh*) shkurtoj. permbledh.

abridgement (*e-brixhment*) shkurtim. permbledhje.

abroad (*e-brood*) jashte shtepie. vendit. atdheut: 1 there are' rumors abroad, flitet. thuhet se.

abrogate (*abregejt*) heq. anulloj. abrogoj (ligjin etj.)

abrogation (*abre-gejshen*) heqje. anulim. abrogim (ligji etj.)

abrupt (*e-brapt*) 1) i rrepte; 2) i vrazhde i prere.

abruptness (*e-braptnis*) 1) rrepire, 2) ashpersi. vrazhdesi. .

absence (*ebsens*) mungese: mospara-qitje; absence of mind. hutim.

absent (*ebsent*) 1) qe mungon; be absent. mungoj; 2) absent oneself (from), shmangem (nga).

absent-minded (*ebsent-majnded*) I hu-tuar.

absolute (*ebselluut*) 1) i domosdoshem; absolut; 2) i pakufizuar; pa kusht; 3) i persosur.

absolutely (*ebselluutlli*) patjeter. krye-keput.

absolution (*ebse-lluushen*) 1) ndjese. falje; 2) *drejt.* çfajesim; falje (e denimit).

absolve (*eb-zollv*) 1) çfajesoj. fal; 2) shkarkoj (nga pergjegjesia).

absorb (*eb-soorb*) thith; gelltis. perpij.

absorbent (*eb-soorbent*) lende thithese thithes.

absorbing (*eb-soorbing*) 1) thithes; 2) qe te ben per vete. terheqes.

absorption (*eb-soorpshen*) 1) thithje. absorbim; 2) zhytje (ne mendime).

abstain (*eb-steejn*) permbahem. ruhem (from); largohem (nga).

abstainer (*eb-steejner*) i permbajtur. i perkore.

abstention (*eb-stenshen*) mosmarrije pjese

(ne votim). abstenim.

abstract (*ebstrakt*) 1, a. i palendet, abstrakt; 2. *n* 1) permbledhje, ekstrakt (nga libri etj.); 2) kuptim abstrakt: In the abstract. ne menyre abstrakte;-3)v (*ebstrakt*) 1) bej abstraksion; 2) largoj vemendjen; 3) heq.

abstracted (*ab-strektid* 1) i hequr. I larguar; 2) i hutuar.

abstraction (*eb-strekshen*) 1) abstrak-sion; 2) hutim.

abstruse (*eb, struus*) i erret, i pakuptue-shem. i pakapshem.

absurd (*eb-seerd*) pa kuptim. absurd. paaresyeshem.

absurdity (*eb-seerditi*) marrezi. pune pa mend, absurditet.

abundance (*e-bandens*) bollek. begati. pasuri.

abundant (*e-bandent*) begatshem. I bollshem. plot me.

abuse (*e-bjuuz*) 1) shperdoroj; 2) fyej. shaj.

abusive (*e-bjuusiv*) fyes.

abut (*e-bat*) jam prane. kufizoj. puthitem me.

abutment (*e-batment*) 1) kufi. sinor; 2) kembe (ure); mbeshtetje e kubese se harkut.

abysmal (*e-bismell*) i pafund. shume I thelle

abyss (*e-bis*) gremine. humnere. hon.

acacia (*e-kejshe*) akacie. rogovece.

academic(al) [*eke-demik(ell)*] akade- mik.

academician (*akede-mishen*) akademik.

academy (*e-kademi*) 1) akademi; 2) shkolle e larte.

accede (*ek-sijid*) 1) hyj. marr ne dore (nje pune. ofiq etj.) 2) pranoj nje ker-kese; 3) afro hem. bashkohem. pajto-hem (me).

accelerate (*ek-sellerejt*) nxitoj.

acceleration (*ekselle-rejshen*) nxitim.shpejtim.

accent (*tiksent*) 1.*n.* 1) theks; 2) shqiptim. theksim; 2. *v.* (*ek-sent*) theksoj.

accept (*ek-sept*) pranoj.

acceptable (*ek-septebll*) i pranueshem.

acceptance (*ek-septens*) pranim.

acceptation (*eksep-tejshen*) kuptim i pranuar i fjales a i shprehjes.

access (*iikses*) ') afrim. hyrje; **easy of access**, i afrueshem; ku mund te hyhet; 2) krize (semundjeje etj.) acarim.

accessary (*ek-seseri*) ndihmes. plotesues bashkefajtor.

accessibility (*eksesi-billeti*) mundesi afrimi. kuptimi. gjetjeje.

accessible (*ek-sesebell*) i afrueshem.i kuptueshem. qe mund te arrihet.

accession (*ak-sejshen*) ') hyrje ne par-ti, marrje ne dore (e nje pune. ofiqi etj.); 2) shtim ,shtese; 3) pranim.

accessories (*ek-seseriz*) *pl.* pajime.

accessory (*ek-seseri*) 1. a. 1) ndihmesi plotesues; 2) i dores se dyte; 2. *n.* pje-semarres, bashkefajtor.

accidence (*eksidents*) morfologji.

accident (*eksident*) 1) rast; gje e rastit; by accident. rastesisht, padashtas; 2) fatkeqesi. aksident.

accidental (*eksi-dentell*) i rastesishem; padashur.

acclaim (*e-klleejm*) 1)brohorit; 2) shpall.

acclamation (*eklle-mejshen*) brohoritje; carried by acclamation, pranuar njezeri.

acclimatize (*ekllajmetajz*) 1) ja per-shtas nje klime te re; 2) aklimatizoj

accomodate (*e-komedejt*) 1) pershtat 2) strehoj.

accomodation (*ekome-dejshen*) 1) per shtatje; 2) rehati, komoditet.

accompany (*e-kampeni*) shoqeroj. per-cjell.

accomplice (*e-kampllis*) bashkefajtor. ndlhmes, pjesemarres (ne nje pune te keqe).

accomplish (*e-kampllish*) 1) kryej. per-fundoj; 2) perkryej, perfeksionoj.

accomplished (*e-kampllisht*) 1) i kryer. i perfunduar; 2) i edukuar mire, i kul-turuar

accomplishment (*e-kampllishment*) 1) kryerje, perfundim; 2) plotesim, reali-zim me sukses; 3) edukim i mire. 4) sjellje e mire, e hijeshme. .

accord (*e-koord*) 1.*n.* 1) pelqim; of one's own accord, vullnetarisht; with one accord, me pelqim te pergjithshem; 2) marreveshje: 3) akord; 2. *v.* 1) pajtoj. perkoj, merrem vesh; 2) pregatit, bej: accord a hearty welcome, pregatit, bej njepritje te perzemert.

accordance (*e-koordens*) pajtfm; in accordance with, ne pajtim me.

according (*e-koording*): according as.sipas. duke marre parasysh; according to, ne pajtim me; accordingly, ne pajtim; ne kete menyre, pra.

accordion (*e-koorden*) fizarmonike.

accost (*e-kost*) 1) i drejtohem, i flas (dikujt); 2) afrohem.

accountment (*e-kuushmaan*) lindje. pjellje.

account (*e-kaunt*) 1. *n* 1) llogari; account current, llogari rrjedhese; 2) relacion; 3) raport; 4) *trigo* fature; of no account, i parendesishem; on no account. ne asnje menyre; on ac-count of, si rrjedhim, per shkak te; on account, me kredi; give an account (of). pershkruaj, shpiegoj; jap llogari; turn to account. shfrytezoj; take into account, marr parasysh;.2. *v* llogarit; account for, shpiegoj.

accountable (*e-ksuntebll*) 1) i shpiegue-shem; 2) pergjegjes.

accountant (*e-kauntent*) llogaritar.

accredit (*e-kredit*) 1) jap fuqi te plote, akreditoj (perfaqesues); 2) i vesh. atri buoj (dikujt dicika).

accretion (*e-krijshen*) rritje. shtim, te shtuarit.

accrue (*e-kruu*) 1) rrjedh (from); 2) rritet (sidomos perqindja).

accumulate (*e-kjuumjullejt*) grumbulloj.

accumulation (*ekjuumju-llejshen*) grumbullim; akumulim; accumulations in excess of plan, grumbullim mbi planin.

accumulator (*e-kjuumjullejter*) 1) grumbullues; 2) *el.* akumulator.-

accutacy (*akjeresi*) 1) perpikni; 2) saktesi.

accurate (*ekjeret*) i perpikte. i sakte. i , goditur mire.

accur.ed. accurst (*e-kersid, e-kerst*) 1) i mallkuar; fatzi;2) i neveritshem.

accusation (*ekju-zejshen*) fajesim. padi. akuze

accusative (*ij-kjuuzetiv*) *gram.* rase kallazore

accuse (*e-kjuuz*) padit. fajesoje. akuzoj.

accustom (*e-kastem*) mesoj (to); be accustomed. mesohem (me dicika).

accustomed (*e-kastemd*) i zakonshem.

ace (*ejs*) 1) njesh. pike (na loder) ;2) as (ne letra); 3) pilot i dalluar. Sportiest i shquar

etj. within an ace of. Per nje qime nga.

acerblty (*e-serbiti*) 1) athtim. athtesi; 2) ashpersi.

acetic (*e-sjtile*) uthull. i uthulles. acetik. -

actify (*e-sijtifaj*) 1) uthull. thartoj; 2) thartohem. uthllohem.

acetous (*esites*) i thart, uthulle, i uthulles.

ache (*ejk*) 1.*n* dhembje; 2. *v* me dhemb; my head ache. me dhemb koka.

achieve (*e-tçiv*) 1) arrij, bej; 2) kryej, perfundoj.

achievement (*e-tçivment*) kryerje. plo-tesim me sukses (i nje detyre. puna)

acid (*esid*) 1. *a* i tharte; 2. *n* acid.

acidify (*e-sidifaj*) 1) thartoj, acidifikoj; 2) thartohet.

acidity (*e-sidetj*). 1) acid; 2) tharti; 3) djegie. -

acidulous (*e-sidjullles*) i athte, i tharte.

acknowledge (*ek-nollixh*) 1) njoh. pra-noj. pohoj; 2) vertetoj marrjen (e nje letre, pakoje); 3) falenderoj.

acknowledgement (*ek-nollixhment*) 1) njohje. pranim; 2) deftese; 3) mirenjohje.

acme (*akmi*) pike me e larte, kulm

acorn (*ejkoorn*) lende.

acoustic (*e-kuustik*) 1). *s* tingellor, akus-tik; 2. *n pl* akustike.

acquaint (*e.kueejnt*) njoftoj, ve ne di-jeni: (with): get acquainted, njihem. marr vesh.

acquaintance (*e-kueejnteris*). 1) i njo-hur; 2) njohje: make smb. 'acquaint-a n c e , njihem (me dike).

acquiesce (*ekui-es*) pranoj kunder de-shires, i nenshtrohem.

acquiescence (*ekui-esns*) pranim i detyruar. nenshtrim.

acquiescent (*ekui-esnt*) .i bindur,l shtruar. .

acquire (*e-kuaer*) 1), fitoj, marr; 2) arrij. shtie ne dore.

acquisition (*ekui-zishiJn*) fitim, te shte-net ne dore, pikvetesim.

acquit (*e-kuit*) 1) perligj, çfajesoje; 2) shkarkoj (nga detyrimet)

acquitall (*e-leuitell*) perligjie, çfajesim, pa fajsim.

acquittance (*e-kuitns*) shkarkim (nga detyrimet).

acre (*ejker*) pende are (rreth 0.4 ha.).

acreage (*ejkerixh*) siperfaqe ne akra.

acrid (*akrid*) i forte. pikant (shije. ere); 2) i vrazhde (nga karakteri).

acrimony (ekrimeni) 1) ashpersi; vrazhdesi

acrobat (ekrebat) pehlivan. akrobat.

acrobatics (akrebatiks) pehlivanllek. akrobaci.

across (*e-kros*) 1. *prep.* neper. permes; across the bridge, neper ure; across the road, neper rruge; 2. *adv.* terthor:

come across, ndesh. takoj: **get across**, kapercej. hidhem perteje;

put across shpiegoj. sqaroj.

act (*akt*) 1. *n* 1) akt; ligje; 2) veprim; 3) akt; 4) dokument; 2. *v* 1) veproj; bej; sillem; act.

as an interpretator. bej punen e 'perkthyesit; 2) luaj (ne skene); **act the fool**, shtirem si buda-lla.

acting (*ekting*) 1) veprues; 2) qe kryen perkohesisht nje detyre.

action (*ekshen*) 1) veprim. sjellje; 2) veprimtari; 3) *drejt.* padi. geshtje; 4) beteje; **in action**, ne lufte; **put out of action**, nxjerr jashte perdorimit. luftimit;

through enemy action, nen presionin e armikut.

active (*ektiv*) veprues. aktiv. Energjik *gram.* vepror.

activity (*ek-tiviti*) 1) veprimtari; 2) aktivitet. energji.

actor (*ekter*) aktor.

actress (*ektris*) aktore.

actual (*ekejuell*) 1) i tanishem. i sotem, aktual; 2) i vertete.

actually (*ektjuelli*) tani. ne kate çast, fakt tikisht.

actuate (*ektjueit*) ve ne levizje. nxit. shtyj.

acuity (*e-kjuujti*) mprehtesi **acumen** (*e-kjuumen*) mendjeholles. mprehtesi mendore.

acute (*e-kjuut*) 1) i mprehte; 2) I men-çur; 3) qe te ther veshin (zeri).

acuteness (*e-kjuutnis*) 1) mprehtesi; 2) zgjuaresi; 3) lartesi. mprehtesi (zeri).

adapt (*e-dept*) pershtat, adaptoj.

adaptability (*edepte-bleti*) pershtat shmeri.

adeputation (*iidep-tejshiJn*) 1) pershtatje; 2) perdorim; 3) perpunim. adaptim (I njelibri).

add (*eid*) 1) shtoj; 2) bashkoj; 3) *mat* mbledh.

addendum (*e-dendem*) [*pl-* da(de)] shtese

(ne liber)

adder (*eder*) neperke. shllige. .

addict (*edikt*). **addict oneself to smth**, i kushtohem diçkaje.

addicted (*e-diktid*) pasues. i dhene (pas diçkaje). i prirur.

addition (*e-dishen*) 1) shtim. plotesim; **in addition (to)**, per me teper. perveç kesaj; 2) *mat.* mbledhje.

additional (*e-dishenell*) i shtuar. plo-tesues.

addle (*adell*) 1. *a* 1) e prishur (veza-); 2) i ngaterruar; 2. *v* 1) priset (veza) 2) ngaterroj.

address (*e-dres*) 1. *n* 1) adrese; 2) fjala. fjalim. ligjrate - (drejtuar dikujt); 3) takt, shkathtesi; 2. *v* 1) drejtoj. dergoj; 2) i drejtohem dikujt.

addressee (*edre-si*) ai qe merr leter. letermarres.

adduce (*e~djuus*) paraqit(prova). pa rashtroj.

adduction (*e-dakshen*) paraqitje (e fak-teve etj.).

adept (*e-dept*) 1. *a* i zoti. kompetent; 2. *n* 1) pasues. adept; 2) njohes. ekspert. adequacy (*adikuesi*) perpjesetim. per-puthje. pajtim; sasi e mjaftueshme. adequate (*adikuat*) i mjaftueshem: qe ploteson kerkesat, adekuat.

adhere (*ed-hier*) 1) bashkohem. ngjitem; 2) qendroj i patundur. ndjek me ven-dosmeri (parimet etj.)

adherence (*ed-hierens*) 1) pasim; 2) besnikeri. devocion.

adherent (*ed-hii3riint*) pasues.

adhesion (*ed-hijzhen*) ngjitje. bashkim.

adhesive (*ed-hijziv*) ngjites. viskoz.

adieu (*e-djuu*) 1. *into* lamtumire; mbeç (i) me shendet; 2. *n* lamtumire. ndarje.

adipose (*adipous*) i majme. i trashe.

adjacency (*e-xhejsensi*) fqinjesi. afersi.

adjacent (*e-xhejsent*) i afert. i per-brinjet.

adjective (*axhiktiv*) *gram.* mbiemer.

adjoin (*e-xhoojn*) takoj.. prek. kufizoj.

adjourn (*e-xhern*) shtyj. azhurnoj.

adjournment (*e-xhiiernment*) shtyrje. azhurnim.

adjudge (*e-xhaxh*) 1) gjykoj. çmoj. caktoj (çmim etj.); 2) marr vendim.

adjudicate (*e-xhuudikejt*) 1) marr vendim

- gjyqesor: 2) gjykoj; 3) jap. Caktoj (nje çmim).
- adjunct** (*axhankt*) 1) ndihmes: 2) shtese.
- adjure** (*e-xhuer*) lus. ve ne be. pergjeroj.
- adjust** (*e-xhast*) 1) pershtat. rregulloj: 2) pajtoj. bashkerendit.
- adjutant** (*exhiitent*) oficer shoqerues. ajutant.
- administer** (*ed-minister*) 1) drejtoj. qeveris: first. aid. jap ndihmen e pare.
- administration** (*edmini-strejshen*) administrate; 2) qeveri. qeverisje. mba-reshtim.
- administrative** (*ed-ministrativ*) admi-nistrativ. zyrtar.
- administrator** (*ed-mihistrejter*) admi-nistrator.
- admirable** (admerebell) i shkelqyer. i mrekullueshem. mahnites.
- admiral** (*admerell*) admiral. .
- admiralty** (*admerelli*) ministria e forca-va detars angleze.
- admiration** (*admerejshen*) admirim. mahnitje. .
- admire** (*ed-majer*) sodis. admiroj. mah-nitem. **admirer** (*ed-maeerer*) admirues.
- admissible (*ed-misebell*) i pranueshem. i lejueshem.
- admission-** (*ed-mishen*) 1) lejim; 2) hyr-je; 3) pranim (i faktit); 4) leshim.
- admit** (*ed-mit*) 1) lejoj; 2) pranoj.
- admittance** (*ed-mitens*) hyrje.
- admittedly** (*ed-mitidlli*) siç eshte pranuar.
- admix** (*ed-miks*) 1) perziej; 2) perzieh.
- admixture** (*ed-miksher*) perzierje.
- admonish** (*ed-monish*) 1) keshilloj; 2) paralajmeroj. .
- admonition** (*edmonishen*) 1) para-lajmerim; 2) keshillim; 3) qertim.
- ado** (*e-duu*) potere. zhurme; much ado about nothing. shume zhurme per asgje.
- adobe** (*e-doubi*) 1) qerpiç; 2) ndertese qerpiçi. **adolescence** (*ado-llesns*) djaleri.
- adolescent** (*ado-llesnt*) 1. n. djalosh; 2. a djaloshar. rinor.
- adopt** (*e-dopt*) 1) adoptoj; 2) pervetesoj; 3) pranoj.
- adoption** (*e-dopshen*) 1) adoptim; 2) pranim.
- adoptive** (*e-doptiv*) i adoptuar. .
- adorable** (*e-doorebll*) 1) i adhureshem; 2) mahnites.
- adoration** (*ado-rejshiin*) adhurim.
- adore** (*e-door*) adhuroj.
- adorn** (*e-doom*) zbukuroj.
- adornment** (*e-doornment*) zbukurim.
- adrift** (*e-drift*) pas rrymes.
- adroit** (*e-drojt*) i shkathet. i zoti.
- adulate** (*adjullejt*) lajkatoj. mikloj.
- adulation** (*adlju-llejshen*) lajka.
- adulatory** (*adjullejteri*) lajkatar
- adult** (*adallt*) i rritur. ne moshe.
- adulterate** (*a-dallterejt*) 1) perziej; 2) falsifikoj.
- adultery** (*e-dalltert*) tradheti bashke-shortore.
- advance** (*ed-vans*) 1. v 1) perparoj. gradohem (ne sherbim); 2) shkoj per-para; 3) usht. sulmoj; advanced guard. pararoje; 4) gradoj (na detyre. ofiq); 5) paraqit (nje propozim); 6) parapa-guaj; 7) jap hua; 2. n 1) perpa-rim. te shkuarit perpara; in advance. parpara. qe ma para; 2) sukses; 3) hua.
- advanced** (*ed-vanst*) 1) perparimtar (ide etj.); 2) i ngritur; 3) i dalluar (ne mesime).
- advancement** (*ed-vaansment*) 1) par--parim; 2) ngritje. 3) mbarevajtje.-
- advantage** (*ed-vaantixh*) 1. n 1) dobi; 2) parfltim; 2. 1) perfitoj; take ad-vantage (of). shfrytezoj; 2) perkrah. ndihmoj.
- advantageous** (*adven-tejxhes*) i do-bishem. i vlefshem.
- advent** (*advent*) ardhje. mbritje.
- adventitious** (*adven-tishes*) i rastit. i rastesishem. i papritur.
- adventure** (*ed-ventçer*) 1.n aventure; 2. v. rrezi koj.
- adventurer** (*ed-vençer*) 1) aventurier; 2) guximtar. trim.
- adventurous** (*ed-vençeres*) 1) guxim'tar; 2) trim; 3) energjik.
- adverb** (*adverb*) gram. ndajfolje.
- adverbially** (*ed-verbiell*) gram. ndaj-foljor.
- adversary** (*edverseri*) kundershatar.
- adverse** (*advers*) 1) armiqesor; 2) i kundershatar; 3) i pavolitshem. i keq.
- adversity** (*ed-versiti*) fatkeqesi. mjerim.
- advertise** (*edvertajz*) shpall; lajmeroj;

reklamoj.
advertisement (ed-vertisment) shpall-je; reklame.
advertize shih. advertise.
advice (ed-vaish) 1) keshilla; 2) lajme-rim.
advisable (ed-vajzebell) i deshirueshem; i keshillueshem.
advise (ed-vajz) 1) keshitloj; 2) lajma-roj.
adviser (ed-vajzer) 1) keshilltar; 2) kon-sultant.
advisory (ed-vajzeri) konsultativ;
advocacy (edvekesi) mbrojtje.
advocate (advekit) 1: n 1) avokat; 2) mbrojtës; 2. mbroj, predikoj.
aerate (ee-rejt) 1) ajros; 2) mbush me gaz (nje substance te lengeshme).
aerial (e-riell) 1. a ajror; 2. n antene.
aerodrome (eeredroum) aerodrom
aerodynamics (eerodaj-namiks) pl aerodinamike.
aeronautics (eere-nootiks) aeronautike.
aeroplane (eerepllejn) aeroplan; by aeroplane. me aeroplan.
aesthete (isthijt) estet.
aesthetic (is-thetik) elegant; estetik. plot me shije.-
aesthetics (is-thetiks) estetike.
afar (e-fear) larg; from afar. Nga larg. se largu.
affability (efe-billeti) mirepritje. sjellje e mira; dashamiresi.
affable (efebll) dashamires. i sjella.
affair (e-feer) pune. çeshtje; it's his affair. eshte puna e tij, varet nga ai.
affect I (e-fekt) 1) veproj; 2) ndikoj; affect reciprocally. ka veprim. ndi-kim te kundert; 3) prek; 4) moleps. in-fektoj (per semundje).
 affect II (e-fekt) shtirem.
affectation (afek-tejshen) 1) teshtiret. te berit sikur; 2) llastim; 3) afektim.
affected (e-fektid) 1) i molepsur. i in-fektuar; 2) i shtirur. i pasinqerte; with affected indifference. me, indiferen-tizem ta rreme; affected manners. sjellje artificiale. hipokrite. e shtirur.
affection (e-fekshen) 1) dashuri. da-shamiresi. dhemshuri; 2) semundje,
affectionate (e-fekshenet) qe do. i dhemshur.

affiance (e-faeens) fejoj. vloj.
affidavit (ati-dejvit) deshmi me shkrim e lashuar me betim.
affiliate (e-filliejt) 1) marr si bir; 2) drejt. njoh atesine; 3) bashkoj si filiale. 5) dege: 4) bashkoj.
affiliation (efilli-ejshen) 1) adoptim; 2) bashkim.
affinity (e-fineti) 1) afersi gjaku: 2) per-gjasim; 3) kim. afersi.afinitet.
affirm (e-feerm) 1) pohoj; 2) provoj.
affirmation (eifer-mejshen) pohim. vertetim.
affirmative (e-fermeriv) pohues; answer in the affirmative. jap pergji-gje pozitive.
affix I ((j-fiks) 1) bashkangjit; 2) VII (vulen, nenshkrimin)-
affix II (afiks) gram. afiks.
afflict (e-fllikt) mjeror. shkaktoj dhemb-je.
affliction (e-fllikshiin) 1) hidherim. pi-kellim; 2) fatkeqesi.
affluence (aflluens) 1) te grumbulluarit ne nje vend. te derdhurit; 2) begati. bollek.
affluent (aflluent) 1. a1) qe grumbullohet; derdhet; 2) i begatshem. i pasur; 2. n mence (lumi). krah (lumi).
afford (e-foord) 1) jam ne gjendje qe . ta. ja kam ngene; 2) sjell: 3) jap.
afforest (aforist) pyllezoj.-
afforestation (aforis-tejshiin) pyllezim.
affranchise (e-franshajz) çliroj.
affray (e-freej) zenie. rrahje.
affront (e-(rant) 1. n fyerje; 2. v fyej.
afire (e-faeer) adv. na zjarr. ne flake: set afire. I jap zjarr. ndez.
aflame (e-fillejm) I ve flake. ne zjarr.
afloat (e-fllout) adv. 1) mbi uje. na siperfaqe;set. bring a ship. afloat. nxjerr anijen nga cektasia; 2) ne det: 3) na anije; 4) i perhapur. qti qarkullon (fjala etj.).
afoot (e-fut) sdv. 1) ne kembe. 2) ne pune e siper; be afoot. ndermarr.
afore (e-foor) perpara.
aforesaid (e-foorsed) i lartpermendur.
afraid (e-freejd) i frikesuar; be afraid. kam frike.
afresh (e-fresh) perseri. rishtas.
African (efriken) 1. a afrikan; 2. n afri-kani
after (after) 1. pas. mbas; 2. prep 1) (per vend) prapa; I am after him,e ndjek. i

- shkoj pas. 2) (per kohe) pas. mbas; after dinner. pas dreke; after tomorrow. pasneser; 3) sipas. nit; after the latest fashion. sipas modes se fundit; after Migjeni. nestilin e Migjenit; she takes after her mo-ther. ajo i ngjan s'emes; be named after thirrem per nder (te dikujt): he got what he was after. ai mori ate qe desh; after all. ne fund te fun-dit; in after years. ne te ardhmen.
- afterglow** (aftergllou) muzg.
- afternoon** (after-nuun) pasdreke.
- afterthought** (afterthoot) mendim vonuar.
- afterwards** (aafteruerdz) pastaj. me pastaj.
- again** (e-gen) 1) perseri. prape; 2) nga ana -tjeter; 3) pervec kesaj.
- against** (e-gejnst) 1) kunder; (me foljet fight; struggle, wage) me; I am against this, une jam kunder kesaj; 2) (per ndeshje. takim) ne; against the background, ne sfondin e; the, hip ran against a rock, anija u per-plas ne shkemb; he leaned against the wall, ai u mbeshtet per mur; 3) (me" foljet guard, warn) prej; per; I warned you against this, ju kam paralajmeruar per kete..
- agape** (e-gejp) ad. gojehapur (nga ha-bia etj.).
- age** (eejxh) 1. n 1) moshe; full age, mo-she madhore; be of age, jam ne moshe madhore; be under age. jam i mitur; come of age, arrij moshe madhore; 2) shekul1; 3) epoke; 2. v 1) plakem; 2) vjeteroj.
- aged** 1) (eejxhid) ne moshe. plak. i thyer nga mosha; 2) (eelxhd) qe ka arritur nje moshe (te caktuar); aged ten, dhjet vjeç..
- agency** (ejxhensi) 1) veprim; 2) agjensi: by the agency (of). nepermjet. me anen e. ,ndihmen . e (dikujt. dickaje).
- agenda** (e-xhende) rend dite. programi.
- agent** (ejxhent) 1. a veprues; 2. n 1) I - agjent: 2) faktor: 3) sipermarres; per- I faquesues.
- Agglomerate** (egllomerejt) 1) grumbullo-het. bashkohet; 2) grumbulloj. mbledh.
- aggrandize** (sgrendaajz) 1) zmadhoj. rrit (fuqine. mireqenien e vendit); 2) ngre (ne grade); 3) zbukuroj.
- aggravate** (agrevejt) 1) rendoj. keqesoj: 2) gj. fl. ngacmoj. pezmatoj. .
- aggravation** (agre-vejshen) keqesim; ashpersim. acarim.
- aggregate** 1. v (agrigejt) mbledh se bashku; 2. a (agriget) mbledhur tok 1) teresi:2) agregat. . **aggression** (e-greshiin) sulm. agresion.
- aggressive** (e-gresiv) sulmues. agresiv.
- aggressor** (e-greser) 1) sulmues. agresot: 2) nxites
- aggrieve** (e-grijiv) hidheroj; fyej.
- aghost** (ii-gaast) 1) i shtangur nga trika; 2) i trullosur; 3) i habitur.
- agile** (iexhajll) i shpejte, i gjalle. I shkathet
- agility** (exhilleti) shkathtesi. zhdervjelltesi.
- agitate** I (exhitejt) bej agitacion. agitate II 1) shqetesoj; 2) perziej. tund.
- agitation** I (exhitejshen) agjitacion.
- agitation** II 1) shqetesim; 2) ngacmim; 3) perzierje.,-
- agnail** (agneejll) qenez. qejeze.
- ago** (e-gou) para; not long ago, jo shu-me kohe me pare; years ago, shume vjet me pare.
- agog** (e-gog) adv: 1) i shqetesuar: 2) gjendje kureshtje te madhe; set one's curiosity agog, zgjoj kureshtjen e dikujt.,
- agonize** (agenaajz) 1) mundoj; 2) mun-dohem. jam ne agoni.
- agony** (egenif dhembje shume e forte. agoni.
- agrarian** (e-greerien) bujqesor. agrar.
- agree** (e-griji) 1) pelqej. pajtohem (to-) me dicka; with - me dike); 2) i pelqej dikujt; not to agree (with), nuk me pelqen.
- agreeable** (e-griebll) 1) i kendshen: 2) I pajtueshem; 3) qe pershtatet.
- agreement** (e-grijiment) 1) pajtim; 2) marreveshje
- agricultural** (egri-kallterell) bujqesor.
- agriculture** (egrikallter) bujqesi.
- agriculturist** (egri-kallterist) 1) agronom; 2) bujk.
- agronomical** [(egre-nomik ell)] agro-nomik.
- agronomics** (egre-nomiks) agronomi.
- agronomist** (e-gronemist) agronom.
- agronomy** (e-gronemi) agronomi.
- aground** (e-graund) adv. del. ne cektime; run aground, bie. ndesh ne toke
- ahead** (e-hed) perpara; ahead of time, gj. fl. para- afatit.
- aid** (eejd) 1. v ndihmoj: 2. n 1) ndihme; 2)

- ndihmes. aide-de-camp (ejdde-kaam) ajutant.
- ail** (ejell) 1) shqetesoj; 2) shkaktoj dhem-bje; what ails him?, çka e shqete-son. mundon?
- ailment** (ejellment) semundje, lengata.
- aim** (eejm) 1. n 1) qellim. mjet: 2) shenje gjuajtje; take aim, shenoj. synoj; 2.v 1) shenoj. qelloj (at.); 2) synoj.
- ain't** (eejnt) ne te fotur zevendeson for-mat e. rregullta; am not; are not.
- air** I (eer) 1. n ajer; speech on the air, fjalim ne radio; 2. a 1) ajror; 2) aviacioni. i aviacionit; air alert, alarm ajror; air defence, mbrojtje kunderajrore;
- air force, forca ushtarake-ajrore; 3. v 1) ajros; 2) thaj rrobat. with an air, of indifference, me pamje indiferente: give smb. an air of importance, i jap dikujt nje pamje hierende; give oneself airs, shes mend. krekosom.
- air III kenge. melodi.
- air balloon** (eer balluun) aerostat.
- airbase** (eerbejs) baze ajrore.
- aircraft** (eerkraft) aeroportan: permb.
- airplane**. aviacion.
- airdrome** (eerdroum)
- airfield** (eerfijld) aerodrom. .
- alrgauge** (eergejxh) manometer.
- airman** (eermen) pilot.
- air mechanic** (eermikanik) mekanik ae-roplani.
- airplane** (eerplleejn) aeroplan.
- air pocket** (eerpokit) grope ajri.
- airport**, (eerpoot. aeroport.
- aired** (eerreejd) sulm ajror.
- airship** (aership) zepeline.
- airtight** (eertajt) i padepertueshem nga ajri: hermetik.
- alsie** (ajell) 1) udhez midis radheve. ven-deve (ne tren. teater); 2) hajat aneior (ne kische).
- ajar** (e-xhar) adv. gjysme i hapur.
- akin** (ekin) 1) farefis. i aferm; 2) i ngja-sham.
- alacrity** (e-llakreti) 1) shpejtesi; 2) gj8-lleri; zell.
- alarm** (e-llaarm) 1. n 1) panik: rremuje; 2) **alarm**; 2. v 1) friksoi; 2) shqetesoj; 3) trondit.
- alarm-clock** (e-llaarmkllok) ore me zile.
- alarmist** (e-llaarmlst) alarmues.
- ale**. (e-lle) medet, mjerisht. per fat te keq.
- Albanian** (iellbejnien) 1. Shqiptar; 1) shqiptar; 2) gjuhe shqipe. in Albanian, ne gjuhe shqipe. shqip.
- albumen** (ellbjumin) e bardha e vezes.
- alcohol** (ellkehol) alkol.
- alder** (olllder) bot. verr.
- alderman** (olldermen) anetari keshillit bashkiak. .
- aie** (eejli) birre.
- alehouse** .(eejllhaus) birrari. pijetore.
- alert** (e-llert) 1.a vigilent. syhapur: 2. n alarm; on the alert, ne gatishmeri, algae (allxhij) vale deti.
- algebra** (allxhibre) algjebër.
- algebraic** (elllxi-brejik) algjebrik.
- allies** (elllies) 1. n emer i trilluar; 2. adv ndryshe (i quajtur).
- alien** (ejllien) 1. a i huaj; 2. nje i huaj.
- alienate** (ejllienejt) tjetersoj. shpronesoj.
- alienation** (ejllien-ejshen) 1) jetersim; 2) mjek. te çmendurit. te prishuht mend.
- alienist** (ejllienist) psikater.
- alight** I (e-llajt) 1) zbres nga (tramvaji etj.); 2) ulem; 3) av. zbres ne toke. alight, i ndezur (ne flake. na zjarr).
- align** (e-llajn) radhit (ushtrine) :radhitem:
- alignment** (e-llajment) 1) radhitje:
- alike** (e-llajk) 1. a i ngjashem. i njejte; 2. adv.njelloj. po ashtu.
- aliment** (elliment) 1) ushqim 2) mbajtje.
- alimentary** (alli-meneeri) qa ushqen. qe ka ushqime.
- alimentation** (ellimen-tejshen) 1) te ushqyerit 2) mbajtje.
- alive** (e-llajv) 1) i gjalle: 2) i hedhur, look alive hap syte.
- alkali** (alkellaj) alkal.
- alkaline** (alkellajn) alkalin.
- all** (oll) 1. i tere. te gjithë: 2) kushdo: for all that, megjithate; all right, mire. ne rregull; all clock, alarmi (aj-ror) kaloi, adv. teresisht. plotesisht: all along, tere kohen; at all. pergjithe-sisht; not at all, aspak; all the better, aq me mire; all at once, befas; all but, gati. pothuajse: all out, a) vendimtar: b) me ,gjithe fuqine; all present and correct, te gjitha jane para syve; all the same, njelloj; s'ka randesi: not all

there, nuk eshte ne te; be all in, e) ve te gjitha ne veprim: b) jam krejt i keputur
allay (e-llee) 1) qetesoj. zbus. zhduk: 2) lehtesoj (dhembjen): 3) shuaj (etjen).
allegation (alli-gejshen) deshmi (me goje).
allege (e-llexh) 1) ponoj: deshmoj: 2) i referohem.
allegedly (e-llixhiibli) gjoja, sikur.
allegiance (e-llijxhins) besnikeri.
allegoric(al) [alli-gorik(all)] alegorik.
 allegory (alligori) alegori.
alleviate (e-llijviejt) lehtesoj. zbus
alleviation (ellijvijshen) lehtesim, zbu-tje.
alley (elli) 1), rruga e gjere me aneve; 2) rrugice.
alliance (e-llaeijns) 1) bashkim; 2) lidh-je, aleance; 3) aferL'
allied (al/ajd) beselidhes, aleat, .
allocate (allekejt) 1) vendos; 2) caktoj, akordoj (njeshume per nje qellim).
allocation (alle-kejshen) 1) shperndar-je; 2) caktim; dhenie (e nje shume).
allocation (alle-kjuushen) pershendetje, fjalim i shkurter.
allot (a-lloit) 1) shperndaj; 2) paracaktoj: 3) caktoj (nje kohe).
allotment (e-llojtmnt) 1) shperndarja; 2) pjese; 3) cope toke.
allow (e-llaau) 1) lejoj; 2) jap; le; allow time, jap kohe; 3) lejoj, pranoj; . allow for, marr parasysh..
allowance (e-llaauens) 1) lejim; 2) shu-me e leshuar periodikisht; 3) racion; 4) tek. tolerance; make allowance (for), marr parasysh.
alloy (alloj) lidhje (metalesh), aliazh.
allude (e-lluud) permend terthorazi, aludoj.
All-Union (oll-juunien) i gjithë bashkimit.
allure (e-lluuer) 1) terheq, 2) josh; 3) genjej.
allurement (e-lluuerment) 1) terheqje, 2) joshje; 3) genjim.
alluring (e-lluering) 1) terheqes; 2) jo-shes; 3) genjyes.
allusion (e-lluzhen) 1)) prekje tertho-razi, aluzion; 2) referim.
ally 1. v (e-llaaj) bashkoj, lidh; 2. shok. aleat.
almanac (oollmenak) kalendar; almanak.
almighty (ooll-majiti) i plotfuqishem.
almond (ellmend) 1) bajame; 2) anal. tonsile, bajame.

almost (oollmoust) gati. pothuaj.
alms (aamz) lemoshe.
almshouse (aamzbaus) azil i pteqve.
aloft (e-lloft) siper, lart.
alone (e-lloun) adv. vetem.
along (e-llong) 1. prep. gjate, neper; along the river's bank, gjate bregut te lumit: 2: adv.: all along, gjithnje, ngahera; get along with you qerohuni along with us, bashke me ne.
aloof (e-lluuf) adv. larg, menjane, veçan
aloud (a-llaud) me ze te larte, alphabet (ellfebet) alfabet;
alphabetic(al) [allfebeti.k(ell)] alfabetik
already (oll-redi) 1) tashme; 2) dikur.
also (oollsou) edhe, gjithashtu.
altar (ollter) altar.'
alter (ollter) 1) nderroj, 2) ndryshoj.
alteration (ollte-rejshen) aderrim, ndryshim.
altercate (ollterkejt) grindem, zihem (me fjale)
altercation (ollter-kejshen) grindje, ze-nie (me fjale).
alternate (oll-ternet) 1. 1) i kembyeshem; 2) alternativ; 2. v (ollternejt) 1) kembej, 2) alternohem; alternating current, rryrne e alternuar.
alternation (ollter-nejshien) 1) kembim, ndryshim; 2) alternim.
alternative (oll-ternetiv) 1. n 1) zgjidhje tjeter; 2) alternative; 2. a alternativ.
although (ooll-dhou) megjithese, sado-qe, edhe sikur.
altitude (elltitjuud) lartesi.
altogether (oollte-gedher) adv. plotesisht teresisht, krejt; gjithesejt.
alum (allem) shap, shtipes, alum.
aluminium (alle-minifem) alumin.
alumnus (e-llaajmnes) ish nxenes, ish student.
always (olluejz) gjithmone. perhere. am (am, em): jam; vete 1 e kohes se tash-me te menyres deftoe e foljeve.
amalgamate (i-mellgemejt) 1) bashkoj. 2) shkrij se bashku; 3) bashkohem; 4) shkrihem.
amalgamation (amallge-mejshiin) 1) perzierje; 2) shkrijje.
amass (e-mas) 1) grumbulloj; 2) mbledh.

amassment (e-mesment) grumbull, pìrg.
amateur (ameteer) amator, diletant.
amatory (ameteri) dashurie, i dashurisi.
amaze (e-meejz) habit çudit; he is amazed at, ai është i çuditur për.
amazement (e-meejzment) habi.
ambassador (ambaseder) ambasador
amber (amber) qelibar.
ambidexterity (ambi-dekster) 1) që për-por të dy duart me të njëjten lehtësi: 2) fig. me dy faqe (për njëri).
ambient (ambient) ambient.
ambiguity (ambi-g'juiti) shprehje me dy kuptime. paqartësi. .
ambiguous (am-bigjues) me dy kupti-me. i paqartë.
ambition (am-bishen) 1) ambicje: 2) piksynim. qellim, dëshirë.
ambitious (embishes) ambicioz
ambler (ambler) që ecen ngadale. pa u nxituar.
ambulance (embjullens) 1) spital-fushor; , 2) autoambulance.
ambulatory (ambjulleteri) 1) i levizeshëm; 2) ambulance, i ambulances
ambush (ambush) pritje. pusi; make, lay an ambush, ze pusi; be ambushed, jam në pritje.
ameliorate (e-mijllierëjt) përmirësoj.
amelioration (emijllie-rejshen) përmirësim.' **amen** (aa-men) amino to say artier to smth., të pranosh diçka, të jesh dakord me dike
amenable (e-mijnëbll) drejt. përgjegjes; që mund t'i referohet gjyqit.
amend (e-mend) l) përmirësoj. ndreq; 2) përmirësohem. ndreqem.'.
amendment (e-mendment) 1) . n 1) ndreq-je; 2) qortim, korigjim (gabimesh); 3) pl. shpërblim; make amendments, 1) shpërblej; 2) kompensoj demin.
amenity (e-mijniti) kenaqësi, miresi; të qenët i pelqyer. i dashur. -
American (e-meriken) 1. a amerikan; 2. n amerikan.
amiability (ejmie-billeti) sjellje plot dashuri; dashamiresi.
amiable (ejmiebll) i sjellshëm, i dashur.
amicability (amike-billeti) miqësi.
amicable (amikebll) miqësor.

amiss (e-mis) 1. adv. 1) pa vend; 2) gabimisht, keq; 2. a. i keq, i padrejtë.
amity (amiti) miqësi.
ammonia, (e-mounie) amoniak.
ammoniac (e-motiniak),
ammoniacal (e-mouniakell) amoniaku, , i amoniakut.
ammunition (amju-nishen) municion.
amnesty (amnesti) 1. n falje e përgjith-shme, amnisti; 2. v fal
among (e-mang) midis. ndër. prej; it is one instance among many, ky është një prej rasteve të shumta.
amoral (a-morell) pa moral; amoral.
amorous (ameres) 1) i dashuruar; 2) që bie shpejt në dashuri.
amorphous (a-moorfes) 1) pa trajte; 2) amorf (permineral); 3) jo kristalor.
amortization (emorti-zejshen) 1) shlyerje; 2) amortizim.
amortize (e-mortaajz) 1) shlyej, laj; 2) , amortizoj.
amount (ii-maunt) 1. y 1) arrij deri, kap (shumen); 2) barazohet: 2. n 1) us 2) shume; 3) rezultat.
ampere (ampeer) el. amper.
amphibian (em-fibien) 1. n 1) tool amfib; 2) aeroplan-amfib; ai që mund të jetojë dhe në tokë dhe në ujë; që mund të levizë, manovrojë në tokë dhe në ujë (për mjete etj.)
ample (ampl) 1), i bollshëm; 2) I mjaft tërësor; i gjërë.
ampleness (ampllnis) 1) bollëk, begati 2) gjëresi.
amplification (ampllifi-kejshen) 1) zmadhim; 2) forcim.
amplifier (ampllifaer) 1) zmadhues; 2) forcues.
amplify (ampllifaj) 1) zmadhoj; 2) zgjeroj; 3) forcoj.
amplitude (amplitjuud) 1) bollëk. begati; 2) gjëresi; 3) fiz. amplitudë.
amputate (ampjutejt) i pres. Heq doren ben. krahun (me operacion).
amputation (ampjutejshiin) prerje, amputacion.
alnuck (e-mak) me terhim; run.amuclo terbohem, dal mendsh.
amus (e-mjuuz) detrehem. zbaviterr

amusement (e-mjuuzment) defirm, zbavitje.
amusing (e-mjuuzing) zbavites. qe te ben te qeshesh.
an (an,en) nyje jo shquese qe perdoret para fjaleve qe fillojne me zanore; nje, an apple, njemolle.
anaemia (e-nijmie) anemi.
anaemic (e-nijmlk) anemik.
analogic(al) [(ane-lloxhik(ell))] analogjikisht ne menyre analoge.
analogous (e-nelligi:js) analog, i perngjashem **analyse** (anellaajz) zberthej. analizoj. **analytic(al)** [(ane-llaik(ell))] analitik
anarchic(al) (e-naarkik(II)) anarkilc.
anarchist (anerkist) anarkist.
anarchy (anerk) anarki.
anatomic(al) [(ane-romik(II))] anatomi
anatomy (e~nateml) anatomi.
ancestor (ansister) stergjysh.
ancestral, (an-sestrell) 1) i trashegushem; 2) fisnor..
ancestry (ansistri) permbl. 1) te paret 2) origjine. prejardhje.
anchor (enker) 1. n 1) spirance:
anchorage (iinkerixh) 1) qendrim me spirance ,te hedhur
anchovy (angevi). sardele.
ancient (ejnshent) i motshem. i lashte. antik.
ancillary (an-silleri) ndihmes. ndihmetar. i varur. I nenshtuar..
and (and. end) 1) (lidhez .kopulative) dhe; he saw me and my sister, ai me pa mua dhe motren time; 2) (lidheze kundershore) dhe; I went to the Institute and he to the theatre, une shkova ne institut dhe ai ne teater; 3) me numerore; four and twenty, njazet e kater; two hundred and 'for-ty, dyqind e dyzet; miles and miles, . milje e milje; 5) (kur perseritet fjala per seritese): there are books and books, ka libra dhe libra; 6) (per te shprehur paralajmerim. perndryshe; stil, and you are a dead man!, mos luani. perndryshe mbaruat
anecdote (anikdout) anekdot. .
aneroid (aneroid) barometer. aneroid.
anew (e-njuu) perseri. prape.
angel (ejnxhell) engjell.

anger (anger) 1. n zemerim 2. v zemeroh.
angina (an-xhajne) angine.
angle I (angll) mat. kend; fig. 1) kendi i te parit; 2) prizem.
angle II peshkoj me grep.
angler (angller) peshkatar me grep.
anguish (anguish) dhembje e madhe. pi-kellim.
angular (aniljuller) 1) me kinde, me cepa; 2) i plogesht. i ngathet.
animal (animell) 1. n kafshe; 2. a shtazor; anima husbandry, blegtari. animal products, prodhime blegtorale.
animate (animijt) 1. a 1) i frymezuar; 2) i gjalle; 2. v (animejt) 1) frymezoj; 2) gjalleroj.
animated (animejtid) i gjalle. i gjalluar.
animation (ani-mejshen) 1) gjalleri; 2) frymezim.
animosity (ani-moseti) armiqesi. urrejtje.
animus (animos) 1) paramendim; 2) armiqesi. **ankle** (ankll) nyja e kembes.
annalist. (anellist) kroni.st; analist.
annals (anellz) pl kronike; anale.
anneal (e-niell) skuq. djeg (metale, qlelq).
annex 1. v (e-neks) bashkok bashka-ngjit; 2. n **annex** (eneks) 1)plotesim. shtese (e nje dokumenti); 2)' krah ndertese, aneks.
annexation (anik-sejshen) zaptim. anek-sim.
annexation (anik-sejshen) zaptim. aneksim.
annihilate (e-naeihillejt) 1) zhduk; 2) asgjesoj; 3) anuloh.
annihilation (enaee-llejshen) 1) zhduk-je; 2) asgjjesim
anniversary (am-versen) pervJetur.
annotate (anetejt). shenoh. pajis me shenime.
announce (e-nauns) lajmeroh. shpall. bej te ditur. njoftoh.
announcement (e-naunsment) shpallJe. njoftim.
announcer (e-naunser) lajmetar. kasnec. foles i radios
annoy (e-nooj) 1) merzit. 2) ngacmoj.
annoyance (e-nojens) 1) merzitje; 2) ngacmim; 3) pengese.
annual (anjuell) 1. a i pervitshem. vje-tor; 2) n 1) botim i pervitshem. Vjetor (liber); 2)

- bime njevjec;are.
- annuity** (e-njueti) e ardhur vjetore. ,
- annut** (e-nall) 1) prish; 2) asgjesoJ; 3) anuloj.
- annular** (an'jeller) unazor.
- annunciation** (enansi-ejshen) 1) lajme-rim; 2) fet. Vangjelizmo.
- anode** (anoud) e/. anod..
- anodyne** (iinedaajn) 1. a qetesues; 2. n 1) mjet qetesues; 2) kalmant.
- anomalous** (e-nome/les) 1) i parregullt; 2) anormal.
- anomaly** (e-nomelli) aoomall.
- anon** (e-non) vj. tani. shpejt.
- anonymous** (e-nonemes) pa emer. ano-nim; .
- another** (e-nadher) 1) tjetër; 2) edhe një
- answer** (aanser) 1. n 1) pergjigje;2) kundershtim. objekcion; 2. v 1) per-gjigjem; answer in the affirmative, “jap pergjigje pozitive; 2) garantoj (for)
- answerable** (aanserebell) pergjegjes para dikujt).
- an't** (ant) gj. fl. zevendeson trajtat e rregullta: am not; are not.
- antagonism** (antagenizem) 1) rivalitet; 2) armiqesi; 3) antagonoizem; class
- antagonisms**, antagonizmat e klasave.
- antagonist** (an-tagenist) kundershtar.
- antagonistic**: (antiige-nistik) 1) armliesor; 2) antagonist.
- antarctic** (an-taarktik) antarktik; A. Circle, rrethi polar i jugut.
- antecedence** (anti-sijdens) paraardhje;
- antecedent** (anti-sijdent) 1. a paraardhes; 2. emer if jalise kryesore. qezevendesohet me peremer lidhor ose me ndajfolje ne fjali te varur lidhore.
- ante-chamber** (anti-cejmber) paradho'me.
- antediluvian** (antidi-lluuvien) para per-mbytjes se botes. antediluvilln.
- antenna** (an-tene) 1) rad. antene; 2) zool. brirthanterior (an-tierier) qe vjen perpara.
- anthem** (anthem) hymn; anthem national, hymn kombetar.
- ant-hill** (ant-hill) fole inizash dheu.
- anthracite** (anthresajt)antracit.
- anthropology** (anthre-pollexhi) antro-, pologji.
- anti** (anti) prep. kunder-. anti - (ne fjalet e perbera)
- anti-aircraft** (anti-eerkraaft) kunder- ajror.
- antic** (antik)1. a. 1) trashanik; 2) qe-sharak; 2 n 1) sjellje, levizje. qen-drim grotesk; 2) pl. ngerdheshje. shaka, marrezi.
- anticipate** (an-tisipejt) 1) parashikoj; 2) parandjej; 3) marr masa paraprake.
- anticipation** (antisi-pejshen) 1) parashikim; 2) parandjenje.
- antidote** (antidout) kunderhelm.
- anti-fascist** (anti-fiishist) antifashist.
- antimony** (antimeni) kim. antimen.
- antinomy** (an-tinemi) fil. Kundershtim ne mes te dy parimeve. dy tezave qe perjashtojne njera tjetren. antonimi.
- antiquarian** (anti-kueerien) 1. a anti-kash, i antikave; 2. n mbledhes i an-tikave; antikuar.
- antiquary (an-tikuieri) shih antiqua-rian. ,
- antiquated** (antikuejtet) i vjeteruar. i modes se vjeter.
- antique** (an-tijik) 1. a 1) i lashte. antjk; 2. n veper antike arti.
- antiquity** (an-tikuiti) lashtesi. antikitet.
- antisocial** (antisoushell) 1) antisho-qeror 2) i vetmuar; i pashoqerueshem
- anti tank** (anti-tank) antitanks.
- anvil** (anvill) kudher.
- anxiety** (ing-zaeti) . shqetesim; ankth.
- anxious** (angshes) 1) i shqetesuar; 2) i merakosur; 3) qe lakmon. eshte djegur per diçka.
- any** (eni) 1. pron 1) ndonje; 2) cilido (ne fjalite pohore); 2. adv. disa. sado (ne fjalite pyetese dhe mohore).
- anybody** (enibodi) kushdo. cilido.
- anyhow** (enihau) 1) ne nje menyre ose ne nje tjetër; 2) disi; sido-kudo; 3) ne çdo rast.
- anyone** (eniuani) shih anybody.
- anything** (enithing) 1) dic;ka; 2) gjith-shka. ‘
- anyway** (eniueej) ne çdo rast.
- anywhere** (eniueer) 1) diku (ne fjalite pyetese dhe mohore); 2).ku te duash (nefjalite pohore).
- apart** (e-part) 1) menjane, vec; 2) veç e veç ndarazi; 3) pavaresisht nga.
- apartment** (e-paartment) 1) dhome; 2) banese; 3) apartament
- apathetic(al)** [(ape-thetik(II))] indiferent.

apatik. i ploget.
apathy (apethi) apati. plogeshti. indi-ference. **ape** (ejp) 1. n majmun (antropomorf); 2. v imitoj, bej si majmuni.
aperient (e-pierient) mjek. bar per te dale jashte. purgativ..
aperture (aperrçuer) vrime. plase.
apex (ejpeks) maje. kulm.
apiarist (ejpjerist) bletar, rrites bletesh.
apiary (ejpjeri) zgjua.
apiece (e-pijis) me cope. koka per koke.
apish (ejpish) majmuni, si majmun.
apologetical (epolle-xhetikll) 1) mbroj-tes; 2) çfajesues.
apologist (e-pollexhist) apologjell mbrojtes.
apologize (e-pollexhaajz) çfajsohem.
apology (epollexhi) çfajesim, ndjese.
apoplexy (epeplleksi) pike. parafraze.
apostasy (e-postesi) mohim, heqje dore (nga nje besim, ide etj.).
apostate (e-postet) 1) femohues; 2) renegad tradhetar (i partise se, vet. I nje ideali).
apostle (e-posll) apostull.
apostrophe (e-postrefi) 1) thirrje (qe I drejtohet dikujt ne nja fjalim); 2) apos-trofe.
appal (e-pool) frikesoj.
appalling (ecpooling) i tmerrshem, tmerrues.
apparatus (ape.rejtes) aparat.
apparel (e-perell) 1. n veshje. robe; '2. v vesh; gj.fl. stolis.
apparent (e-piirent) 1) i dukshem; 2) i qarte. evident.
apparition (epe-rishien) 1) çfaqje; 2) hije. fantazme; 3) astr. te pareto vizi bilitet.
appeal (e-piell) 1. n 1) apel; 2) thirrje; 2. v bej thirrje
appear (e-pier) 1) dukem; 2) çfaqem.
appearance (e-pierens) 1) çfaqje. duk-je; 2) pamje e jashtme; to' all appea-rances. duke gjykuar nga pamja e jashtme; keep up appearance, ruaj formen. mbahem per syte e botes; put in appearances. dukem. ndo-dhem. .
appease (e-pijiz) paqesoj; qetesoj.
appeasement (if-pijizment) paqetim; qetesim.
appellant (e-pellent) thirres; ankues.

apellation (epe-llejshiin) emer;
append (e-pend) 1) var; 2) bashka-ngjit; shtoj.
appendage (e-pendixh) shtese. shtojce.
appendicis (ependij-sajtis) mjek. ape-ndicit. .
appendix (ependiks) shtese (e nje libri, dokumenti);
appertain (iipiir-teejn) i perket (dikujt). I
appetite (epitajt) 1) oreks; 2) deshire.
appetizing (epitajzing) 1) qe shton oreksin; 2) i shijshem.
applaud (ie-pllood) 1) duartrokas; 2) aprovoj.
applause (e-plloz) 1) duartrokitje. bro-horitje; 2) aprovim.
apple (epell) 1) molle; apple of the eye. 2) bebe e syrit; 3) drite e syrit: the apple of discord. molle sherri.
appliance (e-pllaeens) 1) zbatim; 2) vegël. mekanizem.
applicable (a-pllikebll) i zbatueshem.
applicant (epllikent) 1) kerkues;
application (aplli-keejshiin) 1). zbatim; 2) perdorim (i ilaçit); 3) kerkese; 4) utje; 5) kujdes; zell.
apply (aipllaaj) 1) zbattoj; 2) perdor; 3) bashkangjit.
appoint (e-poijnt) 1) emeroj; 2) shkaktoj.
appointment (e-poijntment) emerim (ne detyre) 2) takim; break an appoint-ment, nuk vi ne takim; keep an appo-intment, vi me kohe ne takim; by appointment, sipas marreveshjes.
apportion (e-poorshiin) 1) perpjesetjoj; 2) shperndaj..
apposite (epezit) i pershtatshem (to).
appraise (e-preejz) çmoj. vleresoj.
appraisement (e-preejzment) vleresim.
appreciable (e-prijshebl) 1) i vlere sueshem; 2) i dukshem; 3) i ndijshem.
appreciate (e-prijsheijt) 1) ç;moj; 2) vleresoj.
appreciation (eprijshe-eshen) 1) vle-resim i larte; 2) nderim.
apprehend (apri-hend) 1) arrij; 2) kuptoj (me mendje. ndjenja); apprehend nature. filos. kuptoj natyren; 2) parandjej; kam frike; 3) kap.arrestoj. .
apprehension (epri-henshen) 1) frike; 2) arrest; 3) parafytyrim; 4) kuptim.
apprehensive (epri-hensiv) 1) qe kupton; 2)

i shqetesuar (per diçka); 3) qe parandjen (diçka).

apprentice (e-prentis) 1) nxenes (ne nje zanat); 2) çirak.

apprenticeship (e-prentisship) te me-suarit e nje mjeshterie.

apprise (e-praajz) lajmeroj.

approach (e-prouc) 1. v 1) afrohem; 2) i drejtohem (dikujt): 2. n 1) afrim; 2) hyrje.

approve (e-probejt) 1) aprovoj; 2) sanksionoj.

approbation (apre-bejshen) 1) apro-vim; 2) sanksionim.

appropriate 1 v (e-prouprijt) 1) per-veteso; 2) caktoj; 2. a (e-prouprijt) 1) i pershtatshem; 2) perkates.

appropriation (eproupri-ejshiin) 1) per-vetesisim; 2) caktim.

approximate (e-proksimejt) 1. v 1) af rohem; 2) gati barazohem; 2. a (e-proksimiit) i afert. i perafert.

approximative (e-proksimetiv) shih. approximate 2.

appurtenance (e-pertenens) perkatesi.

apricot (ejp.rikot) kajsi; zerdeli.

April (ejprell) prill.

apron (ejpren) perparese.

apt (apt) 1) i prirur(to) i afte (at) 3) i pershtatshem; 4) amer. i besueshem.

aptitude (aptitjuud)

aptness (aptnis) 1) aftesi; 2) prirje.

aquarium (e-kueerim) akuarium. vivar. lodhshem; 3) i paarritshem; 4) I vash-aquatic (e-kuotik) uji. uxor.

aqueous (ejkuies) uji. uxor; i ujshem.

are (aar. er) jemi. jeni. jane; numeri shumes

aquiline (eikuillajn) shqiponja. i kohes se tashme te menyres deffore

Arab (areb) arab. te foljes be.

arabian (e-reejbien) arab;

Arabian area (eerie) 1) hapësirë e lire; 2) sipik Nights, nje mije e nje net»..faqe; 3) zone. krahine. sferë; area

Arabic (arebik) 1. a arab-e; 2. n gjuhe sown to maize, siperfaqe e mbjellur arabe. me miser.

arable (arebll) i lerrueshem.

arena (e-rijne) arene.

arbiter (aarbiter) 1) arbiter: 2) gjykates;

arbitrage (aarbitrixh) arbitrazh.

argue (aarg'ju) 1) provoj; 2) hahem.

aren't (aa,rent) shkurtim i are not. 3) paqtues.

argot (argou) zhargon.

arbitrament (aar-bitrement) vendimtar-zihem me fjale

argument (aarg'jement) 1) prove; 2)

arbitrary (aarbitreri) 1) arbitrar; 2) diskutim. sipas qejfit.

arbitrate (aarbitrejt) 1) marr vendim ar bitrazhi: 2) jam gjykates arbitrazhi.

arbitration (aarbi-trejshiin) shih arhem; 2) rrjedh; 3) lind.

arbor (sarber) 1) dru; 2) peme.

arboreous (aar-boories) 1) druri. i drurit; 2) i pyllezuar.

arborescent (aarbo-resnt) qe i ngjet

arc (aark) 1) hark; 2) ylber; 3) hark degezim; 5) tek leve. krah leve li at elektrik. ..arm's length, a) ne menyre te ftohte.

arch I (aarc) 1. n 1) hark. qemer; 2) kube; pa perzemersi: b) ne largesine e dores 3) kular; 2. v 1) mbuloj me kube: 2) se hapur; with open arms, krahe hapur perkulem. lakohem. (zakonisht pl.).

arch II 1) i regjur. i betuar. me damke:

arch III pref arki. reo kapur. nga kryengritja; kryengrites;

archaeology (aarki-ollexhi) arkeologji.

archaic (aar-kejik) arkaik. i vjeteluar.

archaism (aarkejizem) fjale ose shprehje e vjeteluar arkaizem

archbishop (aarr-bishep) kryepeshkop

archipelago (aarki-pelegou) arqipelag.

architect (aarkitekt) arkitekt

architectural '(aarki-tekte-rell) arkitek- tural.

architecture (aarkitekter) arkitekture

archives (aarkaajvz) pl arkive

archway (aarrcueej) kalim nen hark ose qemer

arctic (aarkt'ik) 1. a arktik. polar; a pole, poli i veriut; 2. n the A. Arktike

ardent (aardent) 1) i zjarrte. i flakte; 2) i zellshem.

ardour (aarder) 1) zjarr. duf; 2) zell

arduous (ardjues) 1) I rende 2) I lodhshem, I paarritshem I veshtire per tu ngjitur

are (ar) jemi, jane; numri shumes I kohes se tashme te menyres deffore te foljes be.

area (eria) 1) hapesire e lire; 2) sipërfaqe; 3) zone, krahinë, sferë; area sown to maize, sipërfaqe e mbjellur me miser.

arena (erein) arene.

aren't (aren't) shkurtimi I are not.

argot (argou) zhargon

argue (aargju) 1) provoj; 2) hahem, zihem me fjale.

argument (aarg'jument) 1) prove; 2) diskutim.

arid (arid) 1) i thate; 2) i djegur nga dielli

arise (e"raajz) (arose; arisen) 1) ngri-

arisen (e-rizn) p.p. i arise.

aristocracy (aris-tokresi) aristokraci.

aristocrat (aristekrat) aristokrat.

arithmetic (e-rithmetik) aritmetike.

arm I (aarm) 1) dore (prej krahut deri pëmes, dendroid.ne shuplake); 2) dege; 3) mënje.

arm II n 1) arme; take up arms, rrok 2) dinak. dhëlpërak: arch enemy. armët; lay down arms, leshoj dorezohet. armik i betuar.armët; up in arms, I pushtuar. përfshij-lloj i forcave ushtarake; 2. varrnatos. . armament (sarmement) armatim armament. race, garë mament works, uzinë lufte; arma- e arkaizemment drive, .armatimesh..

armature (aarmecer) 1) armatim; 2).armature.

armchair (aarmcer) kolltuk.

armful (aarmfull) një krah (dru. bar).

arm-hole (aarmhoull) vrima e mëngës.

armistice (aarmistis) armepushim.

armless I (aarmles) me duar të keputura. qemer. pa duar.

armless II i carmatosur.

armlet (aarmillet) 1) krahçe; 2) gjë; 3) mënje deti.

armo(u)r (aarmër) 1. n 1) korace; 2) his. armatime; 2 v mbuloj me korace.

armo(u)r-clad (aarmër-kled) 1. i veshur me eorace: 2. n koracate

armo(u)red (aarmërd) i koracuar; ar-mo(u)red car. autoblinde; armo(u)-red forces. fuqi të koracuara.

armo(u)rer (aarmërer) armëtar. **armo(u)ry** (earmeri) 1) arsenal; 2) armer. fabrike armesh..

army (armi) ushtri; standing army. ushtri e rregullt.

arose (e-rouz) shih arise.

around (e-raund) 1. prep rreth; the people around him were laughing. - njërezit rreth tij qeshnin; 2. adv.rreth; amer. afer; he looked around. ai shi-koi rreth e rrotull; around and about. all around. kudo.

arouse (e-rauz) zgjoj; fig. nxit; shkak-toj (shqetësim. etj.)

arraign (e-reejn) coj në gjyq. padit. **arrange** (e-reejnxh) rregulloj. ve në rre gull.

arrangement (ereejnxhment) rregullim **arrant** (erent) 1.) me damke. i regjur; 2) . kryekept (për dike ose dicka të keqe).

array (e-reej) 1.v 1) rregulloj; 2) vesh (me . salltanet); array oneself. xhvishem; 2. n 1) radhitje. renditje; 2) poet veshje.

arrear (e-rler) 1) prapambetje; 2) bor-xhi; pl të prapambetura.

arrest (e-rest) 1. v 1) kap. arrestoj; 2) përqendroj vëmendjen; 2. n 1) arrestim. kapje; 2) ndalim.

arrival (e-rajvll) 1) ardhje;2)i ardhuri. **arrive** (e-raajv) 1) arrij; arrive at a conclusion. arrij në përfundim; arrive at a decision. marr vendim; 2) vjen (koha. ngjarja)..

arrogance .(eregens) mëndjemadhësi. kryelartësi.

arrogant (eregent) mëndjemadh. ka-padai. kryelart.

arrow (erou) shigjete.

arsenal (aarsnell) arsenal.

arsenic (aarsnik) arsenik.

arson (aarsn) ndezje.' të venet zjarr.

art I (aart) 1) art; 2) mjeshtëri. zanat.

art II vi veta II njëjës e kohës së tashme të mënyrës deftoje të foljes be.

arttrial (aar-tieriell) 1) i degezuar; 2) arterial.

artery (aarteri) arter.

artful (aartfull) 1) dinak. 2) i shkathet. , i zoti.

article (aartikfl) 1) artikull; leading article. kryeartikull ;2) paragraf; 3) pike (marreveshje. etj.) 4) send. gram. njëje.

articulate (ar-tikjellet) 1. a 1) i shqiptuar artikulluar; 2) me njëje; 2. v (art jellejt) shqiptoj (qarte).

artifice (aartifis) 1) dinakeri; 2) drel e bere me mjeshtëri.

artificer (ar-tifiser) 1) artizan. zej1 2) teknik armesh.

artificial (aarti-fishell) artificial.

artillery (ar-tilleri) artileri.

artilleryman (ar-tillermen) artiljer **artisan** (aarti-ziin)1 zejtar; 2) mjeshter

artist (aartist) 1) artist; 2) piktor.

artiste (aar-tijst) artist (kengetar. vallzues profesionist etj).

artistic (al) (aar-tistik (II) artistik.

artless (aartilis) njeri i thjeshte. i padjallezuar.

as (ez. ez) 1) (per futjen e fjalive te varg kohore) ndersa. porsa. krahas derisa; as they were going home ndersa ata po shkonin ne shtepi; soon as I saw you. posa ju pashe ju as he grew up. ndersa rritej; as long as I live. deri sa jam gjalle une; (per futjen e fjalive te varura kohore) nga se. mbasi; he dined alo as his wife was away. ai her dreke vetem. mbasi e shoqja nuk ishte ne shtepi; 3) (per futjen e plotesit rrjedhimit) keshtu. qe; he so arrnged matters as to suit everyone ai rregulloi cdo, gje ne menyre te tille qe mbeten te kenaqur te gjithë; 4) (futjen e fjalive te varura te menyres. aq, keshtu: run as qlickly as you can. ikni sa me shpejt qe te mundlni know that as well as you. e njeh po aq mire sa edhe ju. 5) (per fund te fjalive te varura lejore) megjithë se, much as I love you. megjithëse.1 ju dua shume; 6) (me if te pastajme futjen e fjalive te varura te menyres ose te krahasimit) sikur; you speak such a voice as if, ju flisni sikur.. to you; persa ju perket juve; as far as I know. persa di une it was known as early as in the 'Middle Ages, kjo dihej qe ne kohen e mesjetes; it is. edhe keshtu. edhe pa te; as ,tani per tani; as it were. sikur; s thuash; as for. as to. persa i per as good as. thuajse; ne thelb; as well edhe, gjithashtu.

asbestos (es-bestes) asbest.

ascend (e-send) ngjitem, ngrihem

ascendancy (e-sendensi) 1) ndikim i fuqishem; 2) epersi

ascendant (e-sendent) 1. a 1) ngjites; 2) mbizoterues, ne ndikim, pushtet mbi

ascendancy (e-sendensi) shih ,ascendancy.

ascendent (e-sendent) shih ascendane

ascension (e-senshen) 1) ngjitje, ngritje

ascent (e-sent) 1) hipje, ngjitje; 2) rrepire ascertain (aser-teejn) 1) provoj; 2) konstatoj; 3) sigurohem

ascetic (e-setik) 1. a asketik; 2. n asket

ascribe (es-kraajb) i vesh, i ngarkoj, atribuoj

ascription (e-skripshiin) te veshurit. ngarkuarit, atribuim

ash I (ash) frasher.dhurazi.

ash II pl. hi. pluhur.ass (as) gomar.

ashamed (e-shееjmd) i turperuar; ashamed (of) turperohem.pyetje).

ashen (ashen) bojehiri

ashore (e-shoor) nga bregu. ne breg.

ash-tray (ashtreej) tavlle,' taketuke

ashy (ash i) 1) hiri, i hirit; 2) i zbeta.

Asiatic (eshietik) aziatik.

aside (e-saajd) menjane; tutje; speak aside, flas me vete, me ze te ulet; aside from, amer. pervee kesaj

asinine (asinaajn) 1) gomari. si gomar; 2) budalla.

ask (aask) 1) pyes; 2) kerkoj, lyp (for): ftoj, therres (per dreke. caj, etj.)

askance, askant (es-kiins,-nt) 1) anash:, 2) me bisht te syrit: look askance, shikoj me dyshim.

askew (ii-skjuu) shtrember

asiant (ii-sllant) 1. adv shtrember, ter- thorazi: 2. prep. mes per mes, per se gjeri.

asleep (ii-sllijip) ne gjume, duke fjetur be asleep, fle; fall asleep, bie ne gjume.

aslope (ii-sl/oup) teposhte. terthorazi.

asp I (asp) plep i eger.

asp II neperke.

asparagus (iis-piiriigiis) shpargull, pipa.

aspect (iispekt) 1) aspekt (gram./; 2) pamje, vashtrim: pikepamje.

aspen (aftpiin) 1. a plepi. i plepit;;2) plep i eger.

aspierlty (is'-peiti) ashpersi.

asperse (es-peers) sperkat; fig. nxit turperoj (dike).

aspersion (es-piirshen) 1) sperkatj 2) shpifje.

asphalt (iisfiillt) asfalt.

asphyxiate (es-fiksiejt) mbyt, ze frymen.

aspic (iispik) pace(me mish. peshk).

aspirant(es-pajrent)1)pretendent;; .2)

kerkues; 3) kandidat.

aspire (iisperejt) 1. v shqiptoj me aspirim te ajrit; 2.n (asperity) bashke-tingellore e aspiruar.

-aspiration (aspe-rejshen) 1.) inspirim. marret fryme; 2) aspirate; 3) di. „shire (ambicioze).

aspire (e-spaeer) 1) desheroj; 2) per~. ipiqem' (ta arrij nje qellim).

aspiring (e-spaeiiring) 1) qe synon per tediya; 2) ambicioz.

asquint (e-skuint) 1) venger; 2) vjedhurazi.

ass (es) gomar.

assail (e-seejll) 1) sulmoj; 2)mbyt (me pyetje)

assailable (e-seejlliibll) 1). qe mund te goditet; 2) qe sulmohet lehte.

assailant (ii-seejll/iint) 1) sulmues; 2) nxites.

assassin (e-siisin) vrases.

assassinate (a-sasinejt) vras.

assassination (esasi-nejshen) vrasje

assault (li-sol/t) 1. n 1) sulm: 2) goditje; v 1) sulmoj; 2) godas.

assay (e-seej) 1. n 1) venie na prove; 2) diekaprove (e metaleve).; 2. v provoj.

assayer (e-seejiir) provues.

asse'mblage (e-semblixh) 1) mbledhje: montim (i maqinave).

assemble (e-sembl) 1> mbledh; 2) mblidhem.

assembly (e-sembl/i) 1) mbledhje; 2) kuvend: 3) asamble; Generai A., Asamble e pergjitheshme: 4)amer :asamblea ligjevenese: 5) ushtr. Sinjal mbledhjeje.

assembly-man (ii-semblJ/i-miin) amer. anetar i asamblese ligjevenese.

assent (e-sent) 1. v pranoj; 2) jap pelqimin (per njii lutje); 2. n 1) pilqim; pranim.

assert (e-sert) 1) pohoj; 2) mbroj; assert , oneself, mbroj ta drejtat e mia.

assertion (e-sershen) 1) pohim; 2) theksim.

asertiv (e.sertiv) pohues.

essess (e-ses) vleresoj (per tatim).

assessment (e-sesment) tatim.

assessor (e-seser) 1) ekspert; 2) an etar(gjyqi etj.)

asset (ieset) 1.pl. 1) drejt. pasuri; assets and liabilities. teardhura dhe shpenzime;2) veti e mire.

asseverate (e-severejt) pohoj me betim.

assiduity (esi-djuiti) 1) ngulm; 2) zell.

assiduous (e-sidjuiis) 1) ngulmues, i zellshern; 3) i palodhur.

assign (e-saajn) 1) caktoj; emeroj; 2) jap

assignment (e-saajnmiint) 1) detyre, ngarkim; 2) dhenie (e te drejtave, pa surise); 3) caktim

assimilate (e-similejt) 1) parvetesoj; 2) tret; 3) asimiloj; asimilohem.

assist (e-sist) ndihmoj.

assistance (e-sistens) ndihme; mutual assistance. ndihme reciproke.

asslstant (e-sistent) ndihmes. .asitent.

associate 1.' v (e-sousejt) ,1) bashkohem bej shoqeri; 3) bashkoj; 4) " shoqerohem; (e-soushijt) 1) .shok; 2) pjesemarras; associate professor docent.

association (esousi-ejshen) shoqeri. shoqata.

assonant (esenent) harmonik.

assort (e-soon) 1) ndaj ne lloje, klasifikoj; 2) pajis me asortimente mallrash.

assortment (e-soorment) mallra llojesh te ndryshme, asortimente.

assuage (a-sueejxh) 1) qetesoj; 2) zbut(dhembjen); 3) kenaq.

assume (e-sjuum) 1) marr (persiper); 2) pranoj; assume the offensive usht. kaloj ne ofensive; assume 'of. fice, marr detyren; 3) pervetesoj; 4) shperdorj; 5) supozoj.

assuming (e-sjuuming) qe ka besim te teperuar ne fuqite e tija.

assumption '(e-sampshiin) '1) marrje (mbi vete); pervetesim; 2) supozim; 3) besimi i tepert ne vetvete.

assurance (e~shuerens) 1) sigurim; 2) besim (ne vetvete); 3) garanci.

assure (e-shuer) 1) siguroj; 2) garantoj.

assuredly (e-shuerdlli) 1) pa dyshim; natyrisht.

aster (aster) bot. aster.

asterisk (asterisk) poligr. yllez.

astir (e-steer) predic. 1) ne levizje; 2) ne kembe; 3) i gjalli.

astonish (e-stonish) habit, mahnit.

astonishing (e-stonishing) i habitshem, mahnites.

astonishment (e-stonishment) habitje. mahnitje.

astound (e-staund) çudit, mahnit.

astray (e-streej) predict: go astray. humb rrugen; lead astray. ngaterroj, shpie ne rrugë te shtrember.

astride (e-straajd) predic: sit astride rri kaluar.

astronomer (e-stronemer) astronom.

astronomy (e-stronemi) astronomi.

astute (e:stjuut) dinak; i mprehte.

asunder (e-sander) 1) veç e veç; 2) me dysh.

asylum (esajllem) 1) strehe, strehim; azil; 2) spital psikiatrik.

at (et,et), 1) (per vend) tek; prane, ne;

at the -door. tek dera; at supper, ne buke; at the corner of the table, ne çipin e tryezes; 2) (per kohe) ne; - at six o'clock. ne oren gjashte; at daybreak. ne agim; at night, naten; 3) (pas foljeve look" gaze. stare, hint) ne; (pas foljeve arrive, get, rush, shoot, aim): ne; (pas foljeve laugh, sneer. mock) me; (pas foljeve catch, grip. seize) per; (pas foljeve wonder, be surprised, be astoni-shed) nga; . at all pergjithesisht; at best, shume-shume. na rastin me te mire; at first, ne fillim; at one (with), ne marreveshje; at the sight (of), ne te pare; not at all, aspak.

ate (et) past e ate.

atheism (ejthijizem) ateizem.

atheist (ejthijist) ateist.

athlete (ethllijit) atlet, sportist.

athletic (eth-lletik) me trup te zhvilluar. atletik.

athletics (eth-lletiks) atletika, fiskul-tura.

athwart (e-thuoort) det. terthorazi.

Atlantic, (et-llantik) Atlantik.

atmosphere (atme-sfier) atmosfera.

atmospheric (etmes-ferik) atmosferik

atom (etem) atom.

atomic (e-tomik) atomic.

atomizer (etemaazer) pulverizator.

atone (e-toun) 1) shparblej; 2) laj fajn.

atrocious (e-troushes) 1) i eger, shtazarak; 2) mizor; amer. 1) i tmershem; 2) i urryer.

atrocly (e,troseti) barbarizem. barbari.

attach (etac) 1) lidh. bashkangjit; 2) I jap (rendesi etj.).

attache (e-tasheej) atashe; attache-case, valixhe e vogel lekure.

attached (e-taçt) i lidhur me dike.

attachment (e-taçment) 1) lidhje; 2) ngjitje;

3) dashuri; 4) dhemshuri.

attack (e-tek) 1. n 1) sulm, versulje; attack aviation, aviacion sulmues; 2) te goditurit (per semundje); 3) krize; 2. v sulmoj. versulem.

attain (e-teejn) arrij.

attainable (e-teejnebl) i arritshem.

attainment (e-teejment) arritje. dalia (ne krye).

attempt (e-tempt) 1. n 1) orvatje; 2) . perpjekje; 2. v 1) orvatem; 2) provoj; 3) perpiqem.

attend (e-tend) 1) merrem (me nje pune, çeshtje); 2) kujdesem (per te semurin); 3) vizitoj; 4) ndjek (mesimet etj.).

attendance (e-tendens) 1) kujdes. kuj-desim; 2) vizitim; 3) shoqerim.

attendant (e-tendent) 1) sherbetor; 2) shoqerues.

attention (e-tenshen) 1) vemendje; 2) kujdes; 3) vrejte; draw one's aatten-tion, terheq vemendjen e dikujt; pay attention (to), i ve mendjen, I kushtoj vemendjen.

attentive (e-tentiv) i kujdesshem. i ve- I mendshem.

attenuate 1. v (e-ten'juejt) 1) lengezoi; 2) zbut; 3) holloj; 2. a (e-tiin'jIJejt) 1) i dobesuar; 2) i zvogeluar.

attest (e-test) deshmoj. vertetoj.

attestation (etes-tejshen) 1) deshmi, vertetim; 2) venie ne be.

attic (atik) trapazan, papafingo. man-sarde.

attire (e-t8.88r) 1. n stoli, veshje; 2. v stolis.

attitude (atitjuud) 1) qendrim; 2) pike-pamje.

attorney (e-teemi) i besuar. avokat; A. General, prokuror i pergjithshem; district attorney, amer. prokuror.

attract (e-trakt) terheq, josh.

attraction (e-trakshiin) terheqje. prirje.

attractive (e-traktiv) terheqes.

attribute 1. n (atribjuut) 1) veti, tipar; 2) gram. cilesor; 2. v (e-tribjuut) i vesh, i "garkto, I atribuoj.

attributive (it.ribjutiv) gram. atributiv. cilesor.

attune (e-tjuun) 1) harmonizoi; 2) kurdis; 3) pajtoj.

auburn (ooburn) ngjyre geshtenje.

auction (ookshen) 1. n ankand; 2. v shes ne ankand.

audacious (oo-dejshes) guximtar.

audacity (oo-daseri) guxim.

audible (oodijbll) 1 degjueshem. i kuptueshem.

audibly (oodeblli) 1) i degjueshem. qe degjohet; 2) me ze te larte.

audience (oodiens) 1) audience; give audience (to), I caktoj dikujt audien-ce; 2) degjoj; 3) auditor; 4) degjuesit, publiku. spektatoret.

audit (oodit) 1. n kontrollim i llogarive, revizion; 2. v kontrolloj llogarite,

auditor (ooditer) revizor.

auditorium (oodi~tooriem) salle (per konferenca, leksione. çfaqje etj.), au-ditor.

auditory (ooditeri) ta degjuarit.

auger (ooger) turjele

aught (oot) diçka; for aught I know, pars a di une.

augment (oogment) 1) shtoj, zmadhoj; . 2) madhohem. shtohet.

augmentation (oogmen-tejshen) shtim. zmadhim. .

augur (oog'jer) 1. n ugur, profetizues; fatthenes; v 1) them (fatin); 2) profetizoj. shtie fall.

August (oogest) gusht. muaj i tete.

august (o-gast) madheshtor.

aunt (aant) emte. teze ose halle~

aural (oorell) 1) veshi. I veshit; 2) per veshe.

aureate (oorijt) 1)1 pruar; 2) i arte.

aureola (oori-oulle) aureole. kurore drite, ndricim.

auricular (o-rikjeller) veshi. r veshit; I te degjuarit..

auriferous (o-riferes) me ar. qe permban ar.

aurist (oorist) mjek per veshe.

aurochs. (ooroks) ka i eger.

aurora (fj-roore). agim; aurora borea-lis, agim boreal.

ascultation (ooskiill-tejshen) degjim (I te semurll).

aspice (oospis) 1) shenje, ogur; p11) .

kujdes; 2) kryesi; 3) patronazh; 4) udhrheqje..

auspicious (oo-splshjs) i mbari. i favorshem premtues.

austere (o-stier) i ash per, i rrepte.

austerity (e-stereti) 1)ashpersi, rreptes; 2) aske'tizem.

Australian (o-streellian) 1. a australian; 2. n australian.

Austrian (ostrien) 1. a austriak; 2. n austriak..

authentic (o-thentik) 1) i vertete; 2) i sakte; 3) i sigurt.

author (oother) 1) autor; 2) krijues; 3) shkaktar.

authority (o-thoreti) 1) autoritet; 2) pushtet; pi autoritete; 3) peshe, ndi-kim; 4) autorizim; 5) burim.

authorization (ootheraj-zejshen) 1) autorizim; 2) fuqizim; 3) leje,

-authorize (ootheraajz) autorizoj, lejoj.

authorless (ootherllis) anonim.

authorship (oothership) 1) te qenet au-tor (i nje libri, ideje etj.). 2) profesion I shkrintarit.

autobiographic (ootebaee-grafik) autobiografik. .

autobiography (ootebai-ogrefi) jeteshkrim, autobiografi.

autocracy (oo-tokresi) vetesundim, au-tokraci. '.

autocrat (ootekrat) vetesundues ab- . solut. autokrat.

autocratic(al) [(oote-kratik(II))] 1) i pa-kufizuar, 2) absolut; 3) autokrat. **autogenous** (oo-toxhines) autogjen.

autograph (ooteagraaf) autograf. dore-shkrim original.

autographic (obte-grafik) i shkruar me doren e vet.

automatic (oote-matik) 1. a 1) auto- . matike; 2) mekanike; 2. n automatik; ,pushke automatike. ,

automaton (oo-tometen) automat.

automobile (ootemebijill) automobil.

autonomous (oo-tonemes) i pavarur, autonom.

autonomy (oo-tonemi) vetqeverisje. au-tonomi.

autopsy (ootepsi) mjek. hapje e te vdekurit. autopsy.

autumn (ootem) :1. n vjeshte; 2. a vjesh-tor,

auxiliary (og-zillieri) 1. a ndihmes. ndih-metar; 2. n 1) ndihmes; 2) gram. folje ndihmese.

avail (e-veej//) 1" v ndihmoj. 2) sherbej; 3). vlej; avail oneself of smb's ser-vices. shfrytezoi sherbimet e te tjereve; avail

- ones'elf of an oportunity. pefitoj nga rasti; 2. n of no avail, with-out avail, i padobishem; to little avail, pak i dobishem.
- available** (e-vee;lebl) 1) qe ke perpara ose ne dispozicion; 2) i pershtatshem; 3) . efektiv; 4) qe mund te arrihet. i realizueshem.
- avarice** (averis) kopraci.
- avaricious** (ave-rishes) doreshtrenguar, koprac. .
- avenge** (e-venxh) marr haken, shpagoj.
- avenger** (e-venxher) hakmarres, shpa-gimtar.
- avengful** (e-venxhfull) ahmarres; ahma-rrjeje.
- avenue** (avin'juu) 1) kalim; ale; rruge me peme anash; alner. rruge e gjere; 2) fig. rruge; mjet.
- average** (averixh) 1.. n numer mesatar; 2. a i mesme, mesatar; average height. trup mesatar; on the average. an average (of), mesatarisht; 3. v. nxjerr numrin mesatar.
- averse** (e-veers) antipatik. i neveritshem.
- aversely** (e-veersl/i) pa qejf. kunder des hires.
- aversion** (e-vershen) antipati. neveritje.
- avert** (e-vert) largoj; he averted his face, ai ktheu fytyren menjane.'
- aviary** (eejvieri). kafaz zogjsh.
- aviation** (ejvi-ejshen) aviacion.
- aviator** (ejviejter) aviator.
- avid** (avid) lakmues. deshirak.
- avidity** (e-videti) lakmi. grykesi.
- avoid** (e-.voojd) 1) shmangem, largohem; 2) drejt. anuloi.
- avoidance** (e-vojdiJns) 1) largim; 2) anulim.
- avoidupois** (avjerdju-poojz) sistemi an-glezi masave te peshave (per te gjitha mallrat me perjashtim te metaleve te cmuar. gureve te çmuar dhe artikujve farmaceutike; 1 fund = 453.59 gr.)
- avouch** (e-vau9) 1) garantoj; 2) siguroj; 3) pohoj; 4) pranoj.
- avow** (e-vau) 1) pranoj. them haptazi; 2) pranoj; pohoj.
- avowal** (e-vauell) pranim..
- avowedly** (e-vauedlli) haptas. boterisht.
- await** (e-ueejt) pres.
- awake** (e-uejk) 1. v (awoke: awaked) 1) zgjoj; 2) zgjohem; fig. behem aktiv; 3) (to) kuptoj; 2. a predict l zgjuar, i gjalle.
- award** (e-urord) 1. v jap dhuroj (diçka), shperblej (me diçka); 2. n 1) dhenie; 2) vendim gjyqi; 3) dhenie çmimi; 4) denim i dhene etj.
- aware** (e ueer) i vene ne dijeni, qe di; be aware(of), di, kuptoj.
- away** (e-ueel) 1. adv. tutje, larg; 2. predic ne mungese; far away. ame;. far off. larg; far and away, out and away. pa krahasim; away back. qe -kur, me pare; right away, menjehere; be afar-. largohem, mungoj.
- awe** (oo) 1. n frike; nderim i madh; 2. v fut friken, ngjall nderimin.
- awe-struck** (oo-strak) i kapur nga nje frike veneracioni.
- awful** (oofll) 1) i tmerrshem; 2) qe te fut friken ose te ngjall nderim.
- awfully** (oofulli) 1) tmerresisht; 2) (oo-flli) shume; jashtezakonisht.
- awhile** (e-uai) per ca kohe, 'per nje , kohe te shkurter.
- awkward** (ookuerd) 1) i ngathet; 2) i veshtire. i nderlikuar; kaba.
- awkwardness** (ookuerdnis) ngathtesi.
- awl** (ooll) bize.
- awning** (ooning) tende.
- awoke** (e-uouk) past i awake
- awry** (e-raaf) 1) pjerret; 2) shtrembe
- axe** (aks) sopate.,
- axial** (aksietl) tek., mat. qe i perket boshti boshtor. '
- axiom** (aksiim) aksiome.
- axiomatic(al)** [(aksie-matik(ell)] aksio-matik, i pakundershtueshem.
- axis** (aksis) pl. axes (ijz) bosht.
- axle** (aksl) tek. bosht.
- axle-bearing** (aksl-beering) 1) bucele; 2) kuti kushinete.
- axled** (akslld) tek, boshti. i boshtit.
- axle-pin** (akslpin) tek. kuj.
- azimuth** (azimiith) azimuth.
- azote** (ejzout) azot.
- azotic** (ejzotik) azotik.
- azure** (ejzher) 1. a i kalter; 2. n 1) kal-tersi; 2) poet. qiell.

B

- B, b** (bij) 1) shkronje e dyte e alfabetit I asnglez; 2) nota muzikore
- babble** (babll) 1. v 1) llomotit; llap; 2, gurgulloj; 2. n 1) llomotitje; gugatje; I 2) gurgullime.
- babe** (beejb) axhami. njeri pa pervoje.
- baby** (bejbi) foshnje.
- babish** (bejbish) foshnjarak.
- bachelor** I (bar;iil/iir) beqar.
- bachelor** II bakalar.
- bachelorhood** I (barcellerhud) beqari.
- bachelorhood** II. titulli bakalar.
- bachelorship** (barcellorship) shih ba-chelorhood I,II.
- bacillus** (basilles) [(pi bacilli (basillaj)] bacil.,
- back** (bak) 1.n 1) shpine, kurriz; 2) mbe-shtetese (e karriges); 3) ana e prapme; 4) shpine (e librit); 5) sport. mbrojtës; 2. a 1) i larget; 2) i skaduar; 3. adv 1) prapa; back and forth. poshte e lart; be back. kthehem; 2) menjane. larg; 3) me pare; 4. v 1) perkrah, ndihmoj; 2).hicoj ne drejtim te klndert, prapsem; back out. terhiqem, heq dore (nga premtimi) .
- backbencher** (bak-bensher) anetar i thjeshte i parlamentit.
- backbite** (bakbaajt) perflas, marr neper goje.
- backbone** (blikboun) 1) boshti kurrizor; 2) fig. fortesi karakteri.
- background** (bakgraund) stond, prapa-skene; stay in the background. qendroj ne hije
- backing**. (baking) perkrahje.
- backsight** (baksajt) usht. shenjester.
- backward** (bakuerd) 1. adv (edhe backwards) prapa; 2. a 1) i prapambetur; 2) i kundert.
- backwardness** (bakuerdnis) prapambe-tje.
- bacon** (bejken) proshute, pasterma derri; save one's bacon, shpetoj lekuren-
- bacteriology** (baktieri-ollexhi) bakteriologji.
- bacterium** (bak-tieriem) [pl bacteria (baktierie)]bakterie.
- bad** (bad) (worse; worst) 1) i keq; 2) i semure. i demshem.
- bad(e)** (bejd) past i bid .
- badge** (baxh) distinktiv. shenje dalluese.
- badger** I (baxher) vjerdull. baldose.
- badger** II merzit. ngacmoj; lodh.
- badly** (badlli) 1) keq. gabim; 2) shume. se tepri; be badly off. kam newoje te madhe.
- baffle** (baf//) 1) prish (planet); 2) pen-goj; baffle pursuit, u shpe-toj ndjekjeve..
- bag** 1. n (bag) thes. traste. cante; va-lixhe; 2. v (bag) ve ne thes.
- baggage** (bagixh) 1) bagazh; 2) permb. placka pa vlere. ,
- bail** (beejll) 1. n 1) dorezani. garanci; 2) dorezanes. garant; 2. v marr si garanci;
- bail out** avo hidhem me parashute.
- bailif** (bejllif) 1) permbarues; 2) qehaja.
- bait** (bejt) 1. n karrem, joshje; fig. ngasje; 2. v 1) ve karremin; 2) gjuaj me langonj; fig. perqesh, ngacmoj, mundoj.
- baize** (beejz) tanellate e ashper leshe.
- bake** (bejk) pjek...
- bakehouse** (bejlrhaus) furre.
- baker** (bejker) furrtar.
- bakery** (bejkeri) furre.
- balance** (ballens) 1. n 1) peshoje; 2) ekuilibër; 3) lavjeres; 4) ek. bilane;2. v 1)

- peshoj; 2) ekuilibroj.
- balance-sheet** (ballensshijt) bilanc
- balcony** (ballkeni) ballkon.
- bald** (baald) 1) tullac. i shoget; 2) i xhveshur. lakuriq.
- bald-headed** (boold-hedijd) tullac. i shogat..
- bale** (bejell) 1. n deng; 2. v ve ne denga.
- balk** (boollk) 1. n 1) tra; 2) pengese; 3) megje. kufi; 4) kembe (ure); 2. v 1) ndaloj; pengoj; 2) ndalem befas; 3) i shmangem (punes. detyres); 4) le te me iki (rasti etj.) 5) ngul kembe; 6) diziluzionohem. genjehem.
- Balkan** (boollken) Ballkan.
- ball** I (booll) 1. n1) top. sferë; 2) lemsh; 3) plumb; keap the ball rolling. mbaj . biseden. ushqej muhabetin; 2. V jap trajten e sferes.
- ball** 1) ballo. mbremje vallezimi.
- ballad** (balled) ballade.
- ballut** (ballet) 1. n 1) gravurre; 2) zha-vorr; 2mbush me zhavorr,
- ball-bearing** (booll-beefing) kushinete
- ballet** (ballet) balet.
- ballet-dancer** (ballej-daanser) balerine.
- ballistics** (ballistiks) pl balistike.
- balloon** (be-lluun) 1. n ballon ajri. ae-rostat; 2. v ngjitem me ballon ajri.
- ballot** (ballet) 1. n 1) buletini i votimit. kokerr votimi; 2) votim; by secret ballot. me votim te fshehte; 2. v votoj.
- balm** (baam) balsam;
- balmy** (baami) 1) qetesues; 2) aromtik; 3) i bute (per ajrin).
- bamboo** (bambu) 1). bambu; 2) bastun bambuje.
- bamboozle** (bam-buuzll) genjej. mash-troj.,
- ban** (ban) 1. v 1) ndaloj; 2) heq te drejten e perdorimit; 3) mallkoj; 2..n 1) nda-lim; 2) heqje e se drejtes se perdorimit; 3) mallkim.
- banal** (bejnell) 1) banal; 2) vulgar.
- banane** (be-naane) banane.
- band** I (band) shirit; kordhele; rryp pel-hure.
- band** II 1) grup njerezish; 2) njesi; 3) bande.
- band** III bande muzikore.
- bandage** (bandixh) 1. n fashe; lidhese; 2. v lidh. fashoj.
- bandit** (bandit) kusar. cub. bandit.
- bandoleerier** (biindollier) vezme.
- bandy** (bandi) 1. v 1) hedh (topin etj.); 2) nderroj. shkembej (fjale); 2.n 1) loje me top; 2) shkop (per hokej).
- bandy-legged** (bandi-legd) kembstrember.
- bane** (beejn) 1) helm; 2) poet. vdekje; . 3) humbje; 4) fatkeqesi.
- baneful** (beejnfull) 1) qe te mbyt. helmues; 2) vdekjeprures.
- bang** I (bang) 1. v 1) godas; 2) perp1as (deren); 2. n 1) goditje; 2) perplasje (e deres); 3.adv gj.fl. pikerisht.
- bang** II kreshte;.
- banish** (banish) deboj,
- banishment** (banishment) 1) debim; 2) internim.
- banisters** (banisterz) kangjela. parmake.
- bank** I (bank) 1. n 1) dhe i hedhur.ledh cfrat 2) brag; cektine; 3) av. anim pjerrje (e aeroplanit) 2) v 1) rrethoj me ledh; 2) av. anoj.
- bank** 1/ 1. n banke; 2. v 1) depozitoj. v. para ne banke; 2) (on, upon) mbesh-tetem (mbi dicka); var shpresen (mbi dike).
- banker** (banker) bankjer.
- bank-note** (benknout) banknote. bilete bankare.
- bankrupt** (bankrept) 1. n falimentim: become. go bankrupt, falimentoj; 2. a i .falimentuar.
- bankruptcy** (bankrepsi) falimentim.
- banner** (baner) flamur. .
- banquet** (benkuit) 1. n gosti; 2) gostit. bej gosti.
- banter** (banter) 1. n tallje; 2. v tall. ngacmoj
- baptism** (beiptizem) pagezim; baptism of fire. pagezim ne zjarrin e luftes. perpjekje e pare ne lufte,
- baptize** (bap-taajz) pagezoj.
- bar** I (baar) 1. n 1) purteke (hekuri. druri); 2) cope (ckolate); 3) kallep (sapuni' etj.); 4) lloz; 5) pengese; 2.v 1) mbyll me lloz; 2) pres rrugen; 3) perjashtoj; 4) largoj (from).
- bar** II 1) bar; 2) bufe.
- bar** III 1) avokature; 2) kangjela (qe ndajne gjykatesit nga te pandehurit); be called to the, bar. marr leje avokature.
- barb** (baarb) 1) maje. dhembes (shigjete. grepi); 2) gjemb.
- barbarian** (barcbeerien) 1. n barbar; 2. a barbar.

barbarous (baarberes) barbar. i eger.
barbed (baarbd): barbed wire. tel me gjemba.
barber (baarber) berber.
bare (**beer**) 1. a 1).i xhveshur; 2) fig. i pastolisur. 3} i varfer; 4} mjaft i vogel; i parendesishem; 2. v xhvesh.
bare faced (beerfejt) i pafytyre. i pa-cipe.
bare-foot (beerfut) i zbathur.
barely (beerlli) posa. mezi.
bargain (baargin) 1. n 1) marreveleshje tregetie; 2) .tregeti; 3} blerje e lire; into the bargain, per me teper; 2. v tregetoj.
barge (baaxh) 1. n maune; barke me motor; 2. ve merr ana. anohet anija; "ec me veshtiresi."
barium (beeriem) barium.
bark I (baark) 1. n 1} levozhge e drurit; 2 kinine; 2.. v heq levozhgen. lekuren; rjep; regj.
bark II b.arke. .
bark III 1. v1)ledh; 21) fj.tr. kollitem; 2 n lehje.
barkeeper (baarkiper) pijeshites.
barley (baarlli) elb.
barm (baarm) maja birre.
barmaid (baarmeejd) pijeshitese; ka-mariere.
barman (baamen) pijeshites. bufetjer.
barmy (baarmi) 1) me shkume; 2) gj.fl. i perzier.
bam (baam) 1 }hambar; plevicë; 2} amer. park tramvajesh.
barometer (be-rometer) barometer.
barometrical (bero-mitrikll) baroms-trik.
baron (beren) 1} baron; 2) amer. manjat.
baroque (be-rok) 1. n barok; 2. a i cuditshem; 2) ekstravagant.
barque shih bark II.
barrack (berek) 1. fl barake; kazërme (zakonisht pl); 2. v vendos ne kazërma.
barrage (beraazh) pengese. barazh; usht. barazh zjarri. perde zjarri;
barrage balloon aerostat pengimi.
barrel (barell) 1. n 1) bucele; 2) .tek. cilindër; 3) tyte (pushke); 2. v zbraz ne fuqira.
barren (beren) 1. a i shtërpe; 2. n shkretëtire; toke shtërpe.
barricade {berikeejd} 1. n barrikade; 2. v ngre barrikade.'
barrier (berier) barriere. pengese.

barrister (baristef) avokat.
barrow (barou) karroce dore.
barter (baaner) 1. v shkëmbej; 2. n tre~ geti shkëmbimi.
base I (bejs) 1. n.1) baze. themel; 2) pi-t kenisje; 2. v 1) ve ,bazat 2) themeloj (on): base oneself (on). mbeshtetem ne. .
base II i uler:. i poshter. i shkurtër.
baseball (bejsbooll) bejsboll.
baseless (bejsllis) pa baza.
basement (bejsment) 1} pjesa me e ulet e nje godine. themelet; 2) bodrumi.
bashful (bashfull) i ndrojtur. i trikshëm,
basic (bejsik) themelor. i themelit.
basin (bejsn) 1} lagan; sahan; liman i vogel; 3} pellg (i cdo hapesire me uje). .
basis (bejsis) [(pl -se (beijz)l 1) baze. themel; 2) 'pikenisje..
bask (baask) 1) ngrohëm (ne diell. zjarr): 2} kenaqem.
basket (baaskit) shportë. kosh.
basket-ball (baaskitbooll) basketboll
bas-relief (basrilif) bareljët.
bass I (bas) 1) zbruk; 2) liber.
bass II (bejs) 1. n bas; 2. a muz. bas. i ulet.
bastard (basterd) 1. n 1) bastardh, 2) falsifikim; imitim; 2. a 1) bastardh. jashte martese; 2) fals, i falsifikuar.
baste (bejst) pershkoi (me gjilperë).
bastion (bastien) keshjtelle fortifikate
bastion. bat I (bat) lakuriq i nates.
bat II 1. n sport. shkop; 2. .v qelloj me shkop (ne bejsboll. kriket etj.).
batch (baç 1) pako; 2) grumbull.
bate (bejt); with bated breath. pa marre fryme.duke mbajtur frymen.
bath (baath)[(pl baths (baaths)] 1) vas-ke; 2) larje; 3) banje.
bathe (beejd) 1) laj; 2) lahem. bej ba-nje (edhe ne kuptimin .figurativ).
bathing (bejdhing) 1) larje; 2) banje
bathing box. kabine per ata qe lahen.
bath-robe (beejdhroub) mantel banje.
battalion (be-talljen) batalion.
batten I (batn) 1. n 1) derrasez; 2) parvaz; 2. v mberthej me parvaz.
batten II 1) ushqej 2) ngjall; 3) ushqehem; 4) ngopem.
bater (bater) 1. v rrah; 2. n 1) brum i rrahur; 2) pjerresi; shpat.

battery (bateri) 1) usht. bateri; 2) elek. bateri, element galvanik.

battle (batll) 1. n 1) beteje; 2) luftim; 3) lufte; 2. v luftoj.-

battlecry (batllkraaj) thirrje lufte; fig. thirrje; parulle.

battle-field (batl/fiel/d) fushe lufte.

battle-ship (batllship) luftanie.

bauble (beobll) 1) loder; 2) stoli.

bauxite (booksajt) bauksit.

bawd (bood) kodoshe.

bawdy (boodi) i ndyre.

bawl (booll) bertas, therras.

bay I (beej) gji, liman.

bay II: bay window. dritare e kercyer.

bay III: n lehje; hold at bay. usht. ndaloj, 'nuk le te kaloje..

bay IV qimekuq (kali).

bay V 1) dafine; 2) pl dafina, kurore dafine:

bayonet (beenet) 1. n bajonete; 2. ,v shpoj me bajonete.

be (bij. bi) (sing. was. pl were; been) 1) jam. gjendem; the pupil is at the desk. nxenesi eshte ne banke; 2) me paskajore qe pason ka kuptimin duhet etj. you are to come here, ju duhet te vini ketu; to go there at once, ai duhet te shkoje atje menjehere; 3) eshte folje kepuje: labour in the APR is a matter of honour, puna ne RPSH eshte ceshtje nderi; be able jam ne gjendje, mund; be afraid, kam frike; be glad, jam i kenaqur. gezohem; be ill. jam i semure; be sorry. me vjen keq; be sure, jam i sigurte; be well, e ndjej veten mire; 4) eshte folje ndihmese a) per teformuar trajten, e zgjatur me pjesoren e kohes se. tashme te foljes se zgjedhuar he is writing, ai shkruan; b) per te formuar trajten pesore me pjesoren e kohes se shkuar te foljes se zgjedhuar: the work was do-ne well. puna ka qene bere mire; be about. (+ pask.) vendos te bejdi9ka; be away. largohem, nuk jam i pra-nishe; be back. kthehem; be in, jam ne shtepi, ne vend; be off. nisem. shkoj; so be it ashtu te behe; be going to do smth., vendos te bej dicka; what's up? si eshte puna? C'ka ndodhuar; let be. le ne qetesi; as it were, sikur; si te thuash; how are you? si shkoni? how much is it? sa koston kjo?

beach (bijic) 1. n bregdet; plazh; 2. v drejtoj anijen nga bregu.

beacon (bijken) 1. n 1) zjarr sinjalizimi; 2) mbiujese; 3) far; 2. v 1) ndricoj jap shenje; 2) ve mbiujese.

bead (bijid) 1. n 1) rruaze; 2) pike (djer se); 3) pl tespje; 4) usht. thep; 2. v pershkuj.

beak (bijik) sqep.

beaker (bijker) 1) likupe; 2) kim. ens e shkallezuar

beam I (bijim) 1. n rreze. ndricim; 2. v ndricoj.

beam II 1) tra; 2) krah peshoje. verice; 3) bosht; 4) traverse. bean (bijin) bathe.

bear I (beer) 1) ari; 2) spekulator ne burse, qe luan me uljen e aksioneve; Lthe Great (Little) B. astron. A-rusha e Madhe (e Vogel).

bear II (bore) ind.

bear III (bore; borne) 1) mbaj; 2) duraj; 3) ushqej (nje ndjenje); 4) perkrah; 5) mbeshtetem (on); kam te be (me dic;;ka). 6) bear one-self, mbahem, sillem; bear down, mposht; bear out, vertetoj; 6. bear one's age well, dukem me i ri nga c'jam; bear smb. company, i bej shoqeri dikujt ; bear in mind, mbaj mend; bear witness, deshmoj.

bearable (beerebll) qe mund te durohet, i durueshem.

beard I (bierd) mjeker.

beard II ngrihem. me guxim kunder.

bearer (beerer). 1) bartes, mbajtes; 2) sjelles; paraqites; 3) mbeshtetje.

bearing (beering) 1) mbajtje; 2) sjellje; 3) qendnm, marredhenie; 4) tek. kushinete; 5) drejtlm ne baze te bu-sulles; rlievlm; azimut.

beast (bijist) bishe, egersire; fig. njeri i eger, shtazarak; beast of burden, kafshe ngarkese; beast of pray, gra-bitqar, grabltes.

beastly (bijistlli) 1, a brutal, i pasjell-shem; 2. adv tmereslsht, ne menyre te urryer.

beat (bijt) 1, v (beat; beaten) 1) rrah, godas, frushkulloj; 2) rrah (brum, veze; gjith. beat up); 3) farketoj (metal); 4) shkund (qlilmin, rrobat etj.); 5) mund; 6) ja kaloj dikujt; 7) amer i dredhoj (ligjes etj.); I beat off, zmbraps (sulmin atj.); 6. I beat about the bush, Vij rreth e rro-tull, vij verdalle; beat

the air, rrah uje ne havan; that beats me I nuk mund ta kuptoj; 2. n 1) goditje; 2. muz. takt.

beaten (bijtn) p.p. i beat

beautiful (bjuutifull) i bukur.

beautify (bjuutifaaj) zbukuroj.

beauty (bjuuti) 1) bukuri; 2) bukuroshe.

beaver I (bijver) 1) kastor; 2) gezof kastori.

beaver II shapke kastori..

became (bi-kejm) past i become,

because (bi-kooz) 1. cj sepse, per aresye se; 2. prep: because of, nga shkaku i, per aresye te.

beck (bek): be at smb's beck and call, jam ne dispozicion te dikujt.

beckon (beken) bej me shenje, therras dike

become I (bi-kam) (becam; become) behem; what became of him?, ç'u be me te?

become II i shkon, i ka hie.

becoming 1) i pershtatshem; 2) (qe i. shkon) fytres..

bed (bed) 1) shtrat, krevat; go to bed, ble te fie; 2) strofull; 3) tek. baze per themel; 4) slrtrese; 5) lehe; postat; 6) shtrat lumi.

bed-clothes (bedkloudhz) carcafe dhe kellefe jasteku.

bedding (beding) pajime shtrati.

bedeck (bi-dek) zbukuroj, stolis.

bedfast (bedfaast) amer. shih bedridden,

bedlam (bedllem) cmendine; fig, po-tere, shamate.

bedridden (bedridn) i dergjur, i gozh-duar ne shtrat.

bedroom (bedrum) dhome tjetje,

bed-sore (bedsoor) plage nga ti nde njurit e gjate ne shtrat..

bedstead (bedsted) krevat.

bedtick (bedtik) thes per dyshek.

bedtime (bedtaajm) koha e renies ne gjume

bee (biji) blete; 6. have a bee in one bonnet, i kane hipur xhindet.

beech (bijic) ah.

beechen (bijicen) ahu, i ahut.

beef (bijif) mish kau; corned beef, pasterma; beef tea, leng mishi.

beefsteak (bijfstejk) bittek, berzoll kau.

beefy (bijif) muskuloz; qe ka mishin shume.

beegarden (bijigarden) vendi ku gjenden kosheret e bleteve.

bee-hive (bijhajv) zgjua.

bee-line (bijllaajn) vije e drejte.

bee-master (bij-maaster) rrites bletesh.

been (bijin, pijn) p.p. i be.

beer (bier) birre.

beer-money (biermani) bakshish.

bees-wax (bijzuaks) dyll bletesh.

beet (bijt) rrepe e kuqe; white beet, panxhar sheqeri.

beetle I (bijtll) 1. n sheshim; 2. v sheshoj me tokmak.

beetle II brumbull; black beetle, brum-bull.

beetle III dal, spikatem, dallohem.

beetle-browed (bijtl/braud) mevetulla te trasha, te rena.

beetroot (bijtruut) rrepe e kuqe.

befall (bi-fooll) ndodh.

befallen (bi-foollen) p.p. i befall.

befell (bifell) past i befall.

beware (bi-wer) ruhem. hap syte.. beware of. ruhem nga.

bewilder (bi-uillder) hutoj. turullos.

bewilderment (bi-uilldermiint) hutim, shushatje. .

bewitch (bi-uc) magjeps.

bewitchment (bi-ui-ment) magji.

beyond (bi-jond) 1. adv larg; me tej; 2. : prep 1) prapa, andej; 2) jashte; me :lart; it was beyond my power. Kjo ishte jashte fuqise sime; beyond belief. e pabesueshme; beyond dispute. Ipadyshlm; beyond measure. pa mase.

bias (baees) 1. n 1) prijë; anim; 2) paragjykim; 2. v ndikoj.

bib I (bib) perparese (femijesh).

bib II pi, thith.

bible (bajbl) bible.

biblical (biblikll) biblik.

bicentenary (bajsen-tijneri) 1. II dy-qindvjecar; 2. n dyqindvjetor.

biceps (bajseps) anat. biceps. muskul i krahut.

bicker (biker) 1) grindem. ziheen;. 2) gurgullon (ujet); 3) cikrron (shiu); 4) lekundet (flaka).

bicycle (bajsikell) 1. n biciklete; 2. v hi pi ne biciklete.,..

bid (bid) 1. v [(bad(e). bid; bidden. bid)] 1) urdheroj 2) jap cmim; b. bid farewell,.. ndahem.le lam-tumirin; bid welcome.

pershendet; uroj; 2. n dheme. propozim
bidden (bidn) p.p. i bid l.
bidder (biaer) bleres.
biennial - (baj-triell) dyvjecar.
bier (bier) qivur, arkivol.
bifurcate 1. v (bajferkejt) 1) ndaj dysh; 2) ndahem dyshe; 2. il (bajferkijt) i ndare dyshe.
big - (big) 1) i madh; i gjere; 2) i rende-lishem; mendjemadh; talk big. lavderohem; too big for one's boots. Qe. qe ka beslm te teperuar, ne fuqite e tij;
Big. Ben. «Beni i Madh» (sahati ne ndertesën e parlamentit anglez ne Londer).
bigamy (bigemi) bigami; ti kesh dy gra (per burre) ose dy burra (per gruan) ne te njetjten kohe
bight (bajt) 1) liman; 2) dredhi lumi.
bigot (biget) fanatik.
bigotery (bigetri) fanatizem.
bijou (bijzhu) 1. n gur i cmuar; 2. i vogel dhe elegant
bike (baik) biciklete.
bilateral (baj-lleterell) i dyanshem.
bilberry (bilfberi) boronice.
bile (baeill) 1) temth; 2) vrer; fig. ze-merim.
billious (bijlljes) plot vrer. vreri; kolerik.
bill I (bill) sqep.
bill II 1. n 1) projekt-ligje; 2) drejt. padi 3) liste, inventar; 4) pllakate, afishe; 6) llogari; bill of fare. meny liste gjellesh; 6) kambial; 7) amer. bank-note; 2. v 1) shpall ne afishe; 2) ngjit afishe. .
billet I (billit) 1. n 1) urdhir strehimi; 2) lokal strehimi; 2. v ushr. strehoj.
billet II kopace, kercu.
billiardos (billjerdz) bilardo.
billow (billou) 1. n vale e madhe. Dallge 2. v dallgezohet. ngrihet vale-vale.
billy-goat (billigout) cja.
bin (bin) 1) hambar; arke. 2) kove, arke (plehu).
binary (bajneri) i dyfishti.
bind (baajnd) (bound) 1) lidh; 2) de-tyroj (gjith. bind over) ; bind oneelf to do smth.. detyrohem te bej dlcka; , bind oller to appear. detyroj te para-qitet; bind up. lidh (plagen); bind up with. lidh,
binder (baajnder) 1) libralidhes; 2) makine

per lidhje duajsh.
bindery (baajnderi) makine libralidhese.
binding (baajnding) 1. n 1) lidhje (lib-rash); 2) veshje e aneve; 3) lidhje; 2. a 1) lidhes; 2) detyrues.
binocular (bi-nokjelle-) dylbi. binomial (baj-nollmjell) brnom; bino-mial theorem. binomi i Njutonit.
biography (baj-ogreli) jeteshkrim. bio-grafi.
biology (baj-ollexhi) biologji.
biped (bajped) 1. n dykembeshe (kaf-she); 2. a dykembesh.
biplane (bajpllbejn) biplan. aeroplan me dy flete.
birch (biirc) 1. n 1) meshtekne; 2)shufer; 2. v rrah me shufer.
birchen (biircejn) meshtekni; i melh-teknes.
bird (berd) :zog; bird of p.n.g.; zog shtegtar; bird of pray. shpend grabit-qar; bird of a feather miell I nje thesi;
birth (berth) 1) lindje; give birth (to). lind; 2) prejardhje.
birthday (berthdeej) ditelindje.
birthmark (bikthmaark) shenje, ni-shan.
birthplace (berthpillejs) vendlindje.
birth-rate (berthrejt) perqindje, statis-tikore e lindjeve
biscuit (biskit) 1) peksimadhe; 2) bis-kote e thate.
bisect (baj-sekt) ndaj me dysh.
bisexual (baj-sekshuell) blesksual. **bishop** (bisheip) peshkop.
bismuth (bizmerh) bismut.
bit I (bit) past dhe p.p. i bite
bit II cope, grime a (little) bit, pak; bit by bit, dalengadale; not a bit. aspak; do one's bit, kryej detyren; every bit krejt, ploteslsh; give a bit of one's mind. shprehem qarte, e them troc.
bit III 1. n 1) megojce, fre (kali); pipe; 2) turjele; 3) taje; 2. v frenoj.
bitch (birc) bushter.
bitchwolf (bircuullf) ujkonje.
bite (baje) 1. v (bit; bitten) 1) kafshoj. pickoj; 2) bie ne grep (pesh-ku); 3) djeg (speci); 4) ther (ngnca); fig. plagos. ther; 2. n 1) kafshim; 2) cope e vogel; 3) cukitje.
bitiag (bajting) i mprehte, theres; qe te thumbon; I asher.
bitten (bien) p.p. i bite

bitter (biter) 1) i hidhur; 2) i zëmaruar; i ashper; 3) i madh (te ftohet); 6 to the bitter end, deri në fund.

bitterly (biterlli) 1) i hidhur; 2) i ashper;

bitterness (biternis) 1) zemërim; 2) hidherim

bizarre (bi-zaar) ekscentrik, i cuditsëm.

blab (blleb) lloomotit.

black (bllek) 1. a l zi; i erret, i zymtë; 6 .black belt zonat jugore të SHBA ku mbizoteron popullsia zezake; B. Co-untry, zona qymyrgurore dhe e per-punimlt të hekurit në Anglië Qendro-re; black diamonds, qymyr-guri; black eye. sy i vrarë; black frost, ngricë pa debore; black soil, tokë e zeze; 2. n 1) ngjyrë e zeze; 2) të zite put down in black and white, shkruaj qartë, haptas; 3. v nxij, lyej me bojë të zeze; black out. 1) erresloj; 2) veproj në mënyrë sekrete

blackberry (bllikberi) manafër

blackbird (bllekberd) mellenjë.

black-board (bllekboord) derrase e ze-ze.

blackcock (bllekkok) gjel i eger.

blackcoat (bllekkollt) nepunës.

blacken (bllekn). 1) nxij; 2) ndot; 3) nxihet. digjet; 4) i nxij fytyrën.

blackguard (bllegaard) 1. n zuzar; horr 2. a i poshtër.

blacking (blleking) lluster e zeze.

black-lead (bllek-lied) grafit.

blackleg (bllakleg) 1) grevethyes; 2) batakci, hileqar.-

black-letter (bllak-leter) shkronjë go-tike (gjermane).

black-list (bllekllist) 1. n listë e zeze; 2; v shenoj në listën e zeze.

blackmail (bllekmejell) 1. n kercenime. . shantazh; 2. v kercenoj, bëj shantazh.

blackness (blleknis) erresirë. terr, ngrys-jet

blackout (bllakaut) erresim.

blacksmith (blleksmith) farketar,

bladder (blleder) 1) fshikëz; 2) anat. fshikëz urine.

blade (blleejd) 1) fletë e ngushtë; fije ban; 2) maje (remi, lopatë); 3) prese.

blain (bllejn) i thatë,

blame (blleejm) 1. n 1) qortim; fajesim; 2) faj; 2.v qortoj; fajesoj.

blameless (blleejmllis) I pafajshëm; i paqortueshëm.

blameworthy (blleejmuerdhi) që me-riton qortim

blanch (bllaansh) 1) zbardhoj; 2) zbardhohet; 3) zverdhem (nga frika, të ftohtit).

bland (bland) 1) i njerezishëm; 2) i urtë; i butë; 3) qetesues.

blandish (blandish) lajkatoj.

blandishment (bltandishment) lajka, levdatë.

blank (bllenk) 1. a 1) I zbrazet; 2) e pa-shkruar (leter): 3) bosh (fishek); 4) i hutuar, look blank, jam i shqetesuar. blank despair, deshpë-rim. blank side, anë e dobët; blank verse, varg i bardhë; 2. n 1) vend. I zbrazet; 2) amer. formular.

blanket (bllinkit) 1. n velenxë, batanije; 2. v 1) mbuloj me velenxë; 2) mbuloj (një skandal, një ceshtje).

blankness (bllenknlis) boshllëk; hutim.

blare (blleer) 1. v i bie borisë; 2; n ze. - tlingull i borisë.

blarney (bllaarni) 1. n lajkë; 2. v lajkatoj.

blaspheme (bllas-fljim) shaj zotin. mall-koj.

blasphemous (bllasfemes) shares i zotit, që shan zotin.

blasphemy (bllasfemi) sharje e zotit. **blast** (bllaast) 1. n 1) erë e fortë; 2) tingull vegje me frymë; 3) plasje; 2. v 1) pi as; 2) demtoj..

blast-furnace (bllaastfernis) furrë e lartë.

blatancy (bllejtensi) britme me ze të shqyer; paturpesi.

blatant (bllejlem) poterexhi. që bertet; gojeleshuar.

blaze I (blleejz) 1. n 1) flakë; 2) shpër-thim i flakes; 3) shkelqim; 2. v digjet; blaze away, gj.fl. punoj me pasion; blaze up. ndizem (nga zemërimi).

blaze II 1. n 1) njollë e bardhë (në ballin e kafsheve); 2) shenjë e prërë në dru për të treguar rrugën; 2. v ve shenja (në rrugë. dru); 6. blaze new trails hap rrugë të reja.

blazer (blleejzer) xhakete sportive.

blazon (bllejzn) 1. n sterna; 2. v stolis me sterna.

bleach (bllic) zbardhoj.

bleak I (bllijk) gjuze (peshk).

bleak III i xhveshur nga. bimesia (vend); i

shkrete; 2) i rrahur nga ererat; 3) i ftohet..

blear (bllier) 1. a i zymte. i mjegulluar. i zbeta; 2. erreso; mjegulloj (shikimln).

bleat (bllijt) 1. v blegenj; 2 n blegerime.

bleed (bllijid) 1) me shkon gjak; me rrjedh gjak; 2) leshoj gjak; 6. bleed white. i heq gjakun. rreno; shkretoj.

bleemish (bljemish) 1. n 1) e mete; 2) njolla. 2. v 1) prish; 2) e njollos. shemtoj.

blench (bllenc) 1) terhiqem (nga dikush); kam frike; 2) mbyll syte (nga pamja e dickaje).

blend (bllend) 1 v 1) perziej; 2) per-zihem; 3) tretet; 2. n perzierje.

bless (bllles-) bekoj.

blessing (bllensing) 1) bekim; 2) miresi.

bliest (blliest) past dhe p.p. i bless.

blew (blluu) past i blow I dhe II.

blight (bllajt) 1. n 1) urth, vrug; 2) insekt. parazitare i bimeve; 2. v demtoj (bimet).

blind (bllaaajnd) 1. a 1) i verber; 2) i paaresyeshem; 3) i erret: 6. blind alley, qorrsoak; blind drunk. gj.fl. I bere tape; blind lantern. fener i fshehte; 2. v 1) verboj; 2) erreso; 3. n 1) perde; flg. paravan; diafragme; 3) pafte (qe u vi hen kuajve anash syve); 4) usht. predhe e pazbrazur.

blindage (bllajndixh) blindazh.

blindfold (bllaaajnfould) me sy te lidhur; fig. qe vepron verberisht.,

blind-man's-buff (bllaaajnd-mens-bat) loje symbyllazi.

blink (bllink) 1) kapsit syte; 2) vezullon; 3) mbyll syte (nga dicka).

blinkers (bllinkerz) pl pafka (qe u vene kuajve anes syve).

bliss (bllis) lumturi.

blister (bllister) 1) fshike, fluske; 2) mjek. llapa. plaster thithese. diakllon.

blithe (bllaaajdh) I gezuar.

blizzard (bllizerd) tufan. stuhi me debore.

blob (bllob) pikel; rruzull i vogel; njolle boje.

bloc (blllok) polit. blok. bashkim.

block I (blllok) 1) cung; fig. budalla; 2) kallep; 3) dru; 4) kopace.

block II lagje (qyteti)., blllok shtepish.

block III 1. n I) pengese; 2) mbyllje (e qarkullimit neper rruge); 3) blllokim (hekurudhe); 2. v 1) rreth (ndalo); 2) aprovimm e nje projekt-

blockade (blllok-eejd) 1. n 1) blokade. blokim; run the blockade. caj blo-kaden; 2) amer. pengim, ndalim; 2. v blllokoj.

blockhead (bllokhed) budalla, gdhe .

blond(e) (bllond) 1. a dhe n leshverdhe. flokeverdhe.

blood (bllad) 1) gjak: blood pressure tension i gjakut: blood transfusion. transfuzion gjaku; 2) prejardhje. on-gjine; 3) afersi gjaku; 4) leng (i pe-meve); with cold blood. me gjakftoh-tesi.

bloodhound (blladhaund) qen policie.

bloodless (blladllis) pa gjak.

blood-letting (blladlfeting) leshim gja-ku.

blood-poisoning (blladpojzening) het-mim gjaku.

bloodshed (blladshed) gjakderdhje.

blood-shot (blladshot) i pergjakur; i ndezur (syri)

blood-sucker (blladsaker) shushunje; fig. gjakpires. shfrytezonjes.

bloodthirsty (blladthersti) i etshem per gjak; gjakpires.

blood -vessel (blladvesll) ene gjaku. .

bloody (blladi) 1) gjakatar;

bloom (blluum) 1. n 1) lule; 2) lulezim; shkelqim; freski; 3) push (ne fryte); 2. v lulezoj.

bloomer (bllumer) gabim trashanik.

bloomers (bllumerz) pantallona sportive grash.

blossom (blllosem) 1. n 1) lulezim; 2) lule; 2. v lulezon. cel.

blot (bllot) 1. n njolle (edhe ne kuptimin flgurativ); 2. v thith me leter-thithese bojen; 2) ndot; fig. njollos;

blot out. shuaj (dicka te shkruar).

blotch (bllloc) 1) pucerr; 2) njolle.

blotting-paper (bllotingpejper) leter-thithese.

blouse (bllauz) bluze.

blow I (bllou) (blew: blown) 1) fryj: blow one's nose. fryj hundet; 2) i fryj zjarrit: 3) fryn (era); 4) gulqoj, marr fryme me zor; 5) i bie nje vegle fryme; blowout. shuaj; blow up. hedh ne ajer. pellcas: 6 blowout one's brains. i bie plumb ballit.

blow II 1. v (blew: blown) lulezon; 2. n lulezim.

blow III godltje; at a blow, at one blow, me nje goditje. menjehere.

blower (blouer) 1) borizan; 2) vrime sobe (qe soba te heqi me mire).

blown (bloun) pp. i blow I dhe III.

blowpipe (bloupajp) gyp .per te rritur nxehtesine e flakes me ane te leshimit te ajrit 'ose'te gazit ne te (per ngjitje metalesh).

bludgeon (blaxhen) 1. n kopace; 2. v rrah me kopace.

blue (bluu) 1. a i kalter. i rimet: dark blue, blu. e kalter e mbyllur; 6 look, feel blue, jam ne gjendje te keqe shpir-terore. buzeplasur: once in a blue moon. shume ralle. dikur; true blue, i sigurt. i vertete; 2. n 1) ngjyre e . kalter. e rimet; 2) hist. tori. anetar i partise konservatore ne Angli; "in the blues, ne gjendje te deshperuar; 3. v kalteroj.

bluebell (bluubell) bot. lule kembore. zymbyl.

blueish (bluuejsh) kalterosh.

bluejacket (bluuxhiikic) detar. marinar , i flotes ushtarake.

blue-print (bluuprint) kalk. vizatim tek-nik.

bluff I (blaf) 1. a 1) i rrepite. thike. pingul; 2) i trashe. i vrazhde (per sje-llje); 2. n breg i rrepite.

bluff II 1. n mashtrim. genjim. frikesim; 2. v frikesoj.

blunder (blander) 1. v 1) eci verberisht. perpiqem; 2) gabohem; 3) bej gabim trashanik; 4) ndesh rastesisht (upon); blunder out. them nje budallallek; 2. n gabim trashanik.

blunt (blant) 1. a 1) i topitur. qe nuk eshte i mprehte; 2) i ashper. i hapet; 2. n gjilpere e shkurter dhe e trashe; 3. v topit.

blur (bller) 1. n njolle; 2. v 1) lyej; felliq; 2) turbulloj. erreso. mjegulloj.

blurt (bller) : blurt out, llomotit. flas pa menduar.

blush (blash) 1. v skuqem; 2. n skuqje . nga turpi. turperim.

bluster (blaster) 1. v bej zhurme; gje-mon; 2 n 1) zhurme. 2) kercenim.

bo (bou) thirr. : can't say bo to a goose. i bute si qengj. qe s'turhullon ujr,

boa (boue) 1) boa. 2) qafore gezofi.

boar (boor) derr i eger.

board I (board) 1. n 1) derrase; 2) ush-qim;

3) karton; 4) kapak libri te li-dhur; 5) buze e anijes; 6) skele. skene." above board. ndershmerisht. hap-tas: 2. v 1) ha buke. ushqehem; 2) hipi (ne anie. ne tren); 3) sulrnoj drejt per se drejti nje anie.

board II 1) qeveri; 2) kryesi; 3) keshille drejtuese (e nje institucioni); 4) ko-legjum. departament. 5) ministri: B. of Trade. Ministri e Tregetise: amer. Dho~ me e tregetise; B. of Education, Mi-nistri e Aresimit..

boarding-house (boordinghaus) shte-pi pensioni.

boording-school (boordingskuull) kon-vikt. internal.

boarding-ship (boordingship) anie vroj-timi..

boast (boust) 1. n lavderim. mburrje e vetes; 2. v lavderohem (of).

boat (bout) 1. n barke. lunder; 2. v she-tit me lunder.

boat-hook (bouthuk) gremce. boatman (boutmen) lundertar.

boat-race (bourrejs) gara kanotazhi.

boatswain (bousn) 1) nenoficer i flo-tes ushlarake; 2) kryelundertar.

bob 1 (bob) 1. n lavjerres. peshe e lavje-resit; 2) hov. kercim me hov; 2) dridhet 3) qethem ,shkurt.

bob gjft. shiling (monedhe).

bobbin (bobin) gjep. rrotulle; bobine.

bobby (bobi) gj.ft. polic.,

bobtailed (bobtejld) me bisht te cingu-ar.

bode (baud) 1) parandej; 2) paralajme-roj.-

bodiful (boudfull) ogurzi. i: tmershem.

bodice (bodis) korset. fanelle pa minge.

bodkin (bodkin) 1) shtize; bize; 2) vj. kame.

body (bodi) 1. n 1) trup. mish; 2) trung. skelet; 3) njeri; 4) korset; 5) kor-porate; 6) pjese kryesore (e nje sendi); 7) trung druri; 6, body politic. shtet; in a body. ne perberje te plote: keep body and soul together, nxjerr bu-ken e gojes; 2. v misheroj. jap .forme.

body-guard (bodigaard) roje personale.

Boer (buer) boer (pasardhes i koloniza-toreve hollandeze ne Afriken Jugore).

bog (bog) 1. n mocal. kenete; 2. v fun-dosem ne kenele.

bogus (bougues) amer. i gjenjshtert.

bogy (bougi) djall. gogol. lugat.

Bohemian I (bou-hijmien) 1) bohem; cek; 2) Gigan.

Bohemian II perfaqesonjes i Bohemes.

boll I (boeill) lunge. xhunge. e mbushur me qelb.-

boll II (boll) 1. v valoj. ziej: boil down, shteroj. trash; it boils down (to). shkurt keshtu eshte; 6, boiled shirt, smer. gj.ft. kemishe e kollisur; 2. n pike valimi.

boiler (boeeller) kazan avulli.

boisterous (bojsteres) i shfr~nuar. i vrullshem. shamataxhi.

bold (bould) 1) guximlar; i sigurt ne fitore;. make bold, marr guxim; make bold (with), i lejoj vetes; 2) i paturpshem; 3) i qarte (per shkrim)

bole (boull) trung druri.

Bolshevik Bolshevik (bollshevik.-ist) . bolshevik.

bolster (boulster) 1. n 1) nenkrejca, jastek; 2) astar; 2. v 1 ve nenkrejcen nen jastekun;

bolt (boullt) I. n 1) lloz: vidhe; 2) goditje; 3) shigjete; 6, bolt from the blue, nje gje e papritur; 2. v 1) shtrengoj . me vidhe; mbyll me lloz; 2) iken me vrap pa fre (kali); 3) iki; 3. adv: bolt upright. drejt lart; krejt drejt.

bomb (bom) 1. n bombe: bombe shel-ter. strehim per mbrojtje nga bombat; incendiary bomb, bombe djegese; high explosive bomb, bombe pia-sese; 2. v hedh bomba. bombardoj.

bombardment (bom-baardment) bom-bardim.

bombast (bombast) fryrje. madheshti. bombasticitet.

bombastic (bom-basrik) fjaledadh. bombastik.

bomber (bomer) aeroplan bombardimi.

bond I (bond) 1) pranga. vargonj. li-dhje; 2) detyrim. marreveshje. kontra-te; 3) obligacion.

bond II bujkrob.

bondage (bondixh) roberi. vartesi feu-dale. skllaveri.

bone (boun) '1. n kocka; bone of contention. bone of discord, molle sheri; feel it in one's bones. jam i bindur per dick: I have a bone to pick with you. kam nja puneme

ju. kam dicka pe t'ju thene; 2. v heq mishin prej kockave.

bonfire (bonfaeer) zjarri i madh me dru. flakada.

bonnet (bonit) 1) kapele grash; miter; 2) tek. kapota motori. automo-bili.

bonny (boni) i bukur. i kendshem. i shendoshe .

bonus (bounes) shtesa. cmim. shperblim.

book (buk) 1. n liber 2. v. 1) shenoj ne , liqer:

2) jap. marr ose porosit nje bilete

bookbinder (bukbajnder) libralidhes.

bookcase (buk-kejs) dollap librash.

bookshop (bukshop) librari.

booking-clerk (bukingkllaark) shites bi-letash.

booking-office (bukingofis) arka e bile-tave.

bookish (bukish) libri. I librit.

book keeper (buk-kiiper) llogaritar.

book-keeping (buk-kijping) llogari.

booklet (bukllit) brochure.

book-maker (bukmejker) 1) hartues, perpilues; 2) ai qe metr, grumbullon bastet (ne vrapime me kuaj).

bookseller (bukselfer) librashites.

bookstall (bukscroll) qoshk librash.

bookworm (bukueerm) krimb librash.

boom (buum) 1. n. 1) bucitje; 2) gja-llerim, .sukses i papritur. i menjeher-shem ne tregeti; «bum»: 2. v 1) bu-cet; 2) reklamoj me buje.

boon (buun) mireberje, miresi; ndihme.

boor (buer) njeri i vrazhde, i pagdhen-dur, arrogant.

boost (buust) 1) gj. fl ngre; 2) coj per-para (ne sherbim), gradoj: zgjeroj: zhvi-lloj (planin atj.); 3) ngre ten-sionin.

boot I (buut) dobi: boot to, si shtese.

boot II çizme 6. get the boot pusho-hem; give the boot, pushoj; With one's heart in one's boots, gj. fl. ne frike;

bootblack (buutbllik) llustraxhi.

booth (buudh) kabine, barake.

boot lace (buutllejs) lidhese kepucesh.

bootleger (buutlleger) amer. tregetar pijesh alkolike kontrabande.

boot maker (buutmejker) kepuçar.

boot-top (buuttop) qafe (e cizmes).

boot-tree (buuttrij) kallap kepucesh.

booty (buuti) trofe, pre, placke e grabitur.

- booty play, humbas me qe-llim per te terhequr nje ta pamesuar ne loje.
- booze** (buuz) 1. v. gj dehem; 2. n. gj.fl pije dehese.
- boracic** (be-resik): boracic acid, acid borik.
- borax** (booreks) boraks..
- border** (boorder) 1. n. 1) kufi; 2) skaj: ane: bordure; 2. v kufizoj me (on, upon); rrethoj.,
- borderland** (boorderllend) brez kufi-tar
- bore I** (boor) 1. n. 1) vrime e shpuar; 2) usht. kanal i tytes; 3) usht. kaliber; 2. v shpoj, brimoj.
- bore II** batice e larte (ne gryken e nje tumi).
- bore III** psst i bear II. 2 dhe III.
- bore IV** 1. n. 1) merzi; 2) njeri i merzit-shem; 2. v merzit.
- bordom** (bordem) merzitje.
- born I** (boorn) i lindur.
- born II** p.p. i bear II.
- borne** (boorn) p.p. i bear III
- borough** (bare) 1) qytet I vogel ne -veteqeverisje; 2) amer. lagje qyteti.
- borrow** (borou) marr hua.
- bosh** (bosh) budallallek. marrezi. pa-llavra.
- bosom** (buzem) t) kraharor. gjoks; 2) sqetull; 3) amer. gjoks kemishe i kollarisur; 6. in the bosom of one's family, ne gjirin e familjes; keep in one's bosom, mbaj fshehur.
- bosom-friend** (buzifmfrend) mik i ngu-shte.
- boss I** (bos) 1. n pronar; sipermarres; 2. v qeveris. drejtoj;
- boss II** 1) bos; 2) stoli me gunge, kon-vekse.
- botany** (boteni) botanike.
- botch** (borc) prish. gjymtoj, shemtoj.
- both** (bouth) 1. pron te dy; 2. cj: both and both, gjithashtu dhe,...edhe...edhe ..; both she and her mother, ..si ajo, ashtu dhe e ema.
- bother** (bodher) 1. v 1) shqetesoj: merzit; 2) shqetesohem; 3) sillem kot: 2. n shqetesim, kujdes, bezdisje.
- bottle** (botll) 1. v1) shishe; 2) biberon: 2. v 1) hedh ne shishe; 2) (j.tr. marr, kap; bottle up, fsheh. permbaj (ndjenjen).
- bottleneck** (botllnek) fig. vend i ngu-shte.
- bottom** (botem) 1. n 1) fund; bottom up, permby; 2) pjese e poshtme: 3) shkak, baze; 6. get to the bottom, kerkoj shkakun: from the bottom of one's heart, me gjithë zemer; 2. v. kerkoj shkakun.
- bottomless** (botiimlles) 1) i pafund: 2) i paarritshem.
- bough** (bau) dege.
- bought** (boot) past dhe p.p. i buy.
- boulder** (bouldler) gur i madhi rrumbu-llaket. popel.
- boulevard** (buullvaar) bulevard.
- bounce** (bauns) 1. v 1) nidhem; kercej; 2) lavderohem; 2. n lavderim, mburrje: zmadhim, egzagjerim; 3. adv belas.
- bound I** (baund) 1. n kufi; 2. jam ngjitur, puq; 2) kufizoj: out of bo-unds, pa kufi, pa mase.
- bound II** 1. v kercej, 2 n kercenim, hop te hedhurit; by leaps and bounds. me shpejtesl te madhe.
- bound III** 1. past. dhe p.p. i bind; 2.a i caktuar. qe drejtohet; the ship is bo-und (for). anija drejtohet nga; home-,ward bound, qe kthehet ne atdhe.
- boundary** (baunderi) kufi.
- boundless** (baundllis) pa kufi. i paku-fishem.
- bounteous** (baunties) dorehapur.bujar:
- bounty** (baunti) 1) bujari; 2) dhurate; cmim. shperblim per nxitje.
- bouquet** (bu-keuj) tufe lulesh.buqete.
- bourgeois** (bur-zhuua) borgjez.
- Bourgeoisie** (bur-zhuuaaiji) borgjezi; pet-ty bourgeoisie. borgjezi e vogel. mihoborgjezi.
- bout** (baut) 1) here; 2) perleshje. kapje.
- bow I** (bou) 1. n 1) hark: 2) hark lahute. violine; 2. v i bie violines.
- bow II** (bau) 1. n pershendetje me per-kulje te trupit; 2. v 1) perkul trupin ne shenje pershenqetje; 2) perkul; 3) la-koj;
- bowing acquaintance.** njohje e percipete.
- bow III** (bau) kici i anies.
- bowel** (baoull) zorre; pl te brendeshmet.
- bower** (baouer) pjergull; tende.
- bowl I** (boull) 1) kupe; 2) vazo (per -lule).
- bowl II** 1. n rruzull; pllaje me blir; 2. l v 1) luaj me topa druri; 2) eci me hapa te shpejte dhe te rregullt.
- bowler** (boutter) kusi.
- box I** (boks) 1) kuti. arke; syndyk; 2) pope; 3) teatr. llozhe; 4) tek. bokole.

box II 1) goditje; 2) boks; 3) godit me grusht; a box one's ears, i jap nje dacke.

boxing (boksing) boks.

boxing glove (boksingllav) dorashke boksi.

box office (boksofis) arke. kase teatri.

boy (booj) 1) djale; 2) cun.

boycott (bojket) 1. n bojkotim; izolim; mosperfillje; 2. v bojkotoj.

boyhood (bojhud) djaleri.

boyish (bojish) djaloshar.

brace (brejs) 1. v 1) mberthej. shtrengoj. lidh; 2) mbledh (nervat); 2. n 1) mber-thim, lidhje; 2) çift; 3) pl rripa, brete-la, llastika.

braealat (brejsllet) 1) bylyzyk. 2) pl gj.ft. pranga (per lidhjen e duarve).

bracing (brejsing) jeteidhenes; bracing air, ajer jetedhenes. gjallerues.

bracket (brakit) n 1) mbajttese. mbeshtetese; 2) pipth gazi; 3) pl kllapi; 4) tek. beryll; 2. ve ne kllapa.

brackish (brakish) i kripur (uje).

brag (brag) 1. n mburrje. levdate; 2. v mburr. lavderoj.

braggart (braggert) mburravec.

braid (breejd) 1. n 1) gershet (flokesh); 2) gajtan. kordon. shirit; 2. v gershe-toj.

brain (breejn) 1) tru; brain wave. mend im i ndritur; brain fever, menin-gjit; 2) aresyetim; have smth. on the brain i kushtohem me gjithë shpirt dickaje. Ve mendem per dicka; cudgel. puzzle one's brains, vras mendjen (per dicka); turn smb's brain. i marr mente ndokujt.

brainless (breejntles) pa tru.

brainy (breejni) i mencur.

brake I (brejk) fler.,

brake II zabel. korije: shkurre.

brake III 1. n instrument i dhembzuar per te prishur lirin; 2. v cprish lirin.

brake IV 1. n fre; 2. v frenoj..

bramble (brambll) manafere.

bran (bran) hime. krunde.

branch (braansh) 1. n 1) dege; 2) fi-liale (banke etj.); 3) dege e pemes gjenealogjike 4) dege (e shkences); 5) menje. dege (lumi); 6) degezim(rruge); 2. v degezohet; branch away. branch out, degezohet.

brenchy (braanci) i degezuar.

brand (brand) 1.n 1) ure zjarri; 2) poet.

kishtar; 3) damke. njolle; 4) marke (fatrike); 5) vj shpate; 2.v damkos.

brandish (brandish) vringelloj (armet).

brand-new (bran-n'juu) i ri fringo. krejt i ri.

brandy (brandi) konjak: raki.

brass (braas) 1. n 1) baker i verdhe; tunxh; bronc; 2) gift. para; 2. a prej bakri; bakri. brass band. bande mu-zikore; brass plate, tavell bakri (ne porte); 6 brass hat, gjft. usht. gra-de e larte; get down to brass tacks. i pervishem punes, flas drejt per drejt.

brassy (braasi) 1) bakri, i bakrit; 2) pacipe. pa turp.

brat (brat) kopil.

bravado (bre-vejdo) kapadaillek, mbu-rrje.

brave (breejv) 1. a 1) trim; i shkelqyer. i mrekullueshem; 2. v perballoj me guxim.

bravery (breejveri) trimeri.

bravo I (bra-vou) vrases i paguar; bandit.

bravo II thirr te lumte!

brawl (brooll) 1. n grindje; 2..v grindem; bej polere. bej shamate.

brawny (brooni) muskuloz.

bray I (breej) 1. n pallje; ulerime. 2. v pellet; ulerin. -

bray II rrah ne havan. ,

braze (breejz) ngjit me kallaj. I:)gjit.

brazen (breejzen) bakri. i bakert; fig. i paturpshe. pa cipe. arogant.

brazier (brellier) mangall; brazier-wor-ker, remtar.

breach (brijr;) 1. n 1) e vare. depertim (ne front); 2) shkelje (e betimil. e ligjes); 2. v bej nje te care. fut nje pyke.

bread (bred) buke; A daily bread mjete jetese; know which "ide the bread is buttered, nuk le te me iki rasti. fitimi; take the bread out of smb.'s mouth. i refuzo) dikujt buken; bread and butter, a) buke me gjalp; b) mjete jetese.

bread-line (bredllajn) radhe te papunesh nenje mense bamirese.

breadth (bredth) 1) gjeresi; to a hair's breadth. pike per pike; per fill; 2) pol; 3) gjeresi e horizon tit.

breadth ways. wise (bredthuejz.-uajz) ne gjeresi. per se gjeri.

breadwinner (breduiner) ushqyes.

break (brejk) 1. v (broke; broken) 1) thyhem.

- shk-aterrohem; 2) thyej, shka-terroj; 3) shkel (ligjen); 4) hap. yaj (rrugen); 5) njoftoj (nje gje e re); 6) tek. nderpres. keput; break down.
- v krifem; break free. shpetoj (me for-ce); break in. futem (me force); break into. hyj (me force), break out. shperthej. pelcas; break through. vahet: break up. shperndaj (nxenesit); shperndahet (mbledhja); break with. grindem. prishem (me dike); break the news, njoftoj me kujdes. maturi nje lajm; 2. n 1) carje. vrime. pyke; 2) nderprerje. pushim.
- breakable** (brejkebl) i thyeshem.
- breakage** (brejkixh) thyerje.
- break-down** (brejkdaun) 1) dobesim i plote i fuqive; 2) shkaterrim. shparta-llim; 3) tek. thyerje, avari.
- breakfast** (brekfest) mengjez. buke e. mengjezit.
- break-neck** (brejknec) i rrezikshem; qe te merr mente.
- breakwater** (brejkuoter) valeprites.
- bream** (brijim) lloj krap.
- breast** (brest) 1. n krahavor; 6., make a clean breast (of). rrefej me sinqeri-tet. me emer te hapur; 2. v dal perba-lle; kundershtoj.
- breast-pin** (brestpin) karfice (per kra-vate).
- breastwork** (brestueerk) paramur. ledh mbrojtes i perkoheshem.
- breath** (breth) 1) frymemarrje; 2) te fry rit (e eres); below one's breath, me ze te ulet; out of breath. me' fryme te marrur; waste one's breath, flas kot; take one's breath away, mahnit; take breath. qendroj sa te marr fryme; in one breath, pa -pu-shim.
- breathe** (brijidh) 1) marr fryme; 2) fryn (era)..
- breathing** (brijdning) frymemarrje.
- breathing-space** (brijdning-spejs) pu shim i shkurter.-
- breathless** (brethless) 1) pa fryme; 2) me te gjitha forcat; duke gulvuar.
- bred** (bred) past dhe pp. i breed.
- breeces** (bric:ez) pantallona te shkurte-ra (qe vishen me cizme); brixhi.
- breed** (brijid) 1. v (bred) 1) shtoj. rrit; 2) shtohem; 3) rrit. edukoj;
- breeding** (brijiding) 1) rritje, kultivim; 2) edukim..
- breeze I** (brijiz) zekth.
- breeze II** 1) ere e lehte. fllad; 2) gj.fl. grindje. diskutim.
- breezy** (brijzi) 1) i fresket; 2) i gjalle.
- brevier** (brevier) germa te vogla qe per doren ne tipografi; gjashteshe.
- brevity** (breveti) shkurtesi. .
- brew** (bruu) 1. v 1) ziej (birre); 2) perziej; 3) kam nder mend; 2. n pije.
- brewage** (bruuixh) supe; pije.
- brewery** (bruueri) fabrike birre
- bribe** (braajb) 1. n ryshfet. mite; 2. v jap mite. blej me para.-
- bribery** (braajberi) mitosje.
- brick** (brik) 1. n 1) tulle; 2) gj.fl. sokol; 2. v ve tulla.
- brick-kiln** (brikkilln) furre per pjekjen . tullave.
- bricklayerb** (brikklejer) murator.
- bridal** (brajdll) martese. i martesese; nu-seror.
- bride** (braajd) nuse.
- bridecake** (braajdkcejk) byrek i dasmes.
- bridegroom** (braajdgrum) dhendk
- bridesmaid** (braajdzmeejd) dasmore; shoqe e nuses.
- bridesman** (braajdzmen) nun.
- bridge I** (brixh) 1. n 1) ure; 2) ure (e komandes); 3) rreza e hundes; 2. v bashkoj me ure.
- bridge II** brixh (loje me letra).
- bridge-head** (brixhhed) kryeure.
- bridle** (braajdll) 1. n fre, kapister; 2. v frenoj; fig. mbaj.
- brief I** (brijf) i shkurter, i permbledhur.
- brief II** 1) jap udhezime te shkurtera; 2) pajtoj avokat,
- brief-bag** (brijfbag) shih brief-case.
- brief-case** (bnjfkajs) valixhe e vogel le-kure; cante.
- brier** (braeer) ferre. drize.
- brig** (brig) brig. barke me dy pale vela.
- brigade** (bri-geejd) 1. n brigade; 2. v formoj brigade.
- brigadier** (brige-dier) komandant bri-gade: gjeneral brigade.
- brigand** (brigend) kusar,
- brigandage** (brigendixh) kusari.
- bright** (brajt) 1) i ndritshem; 2) i shkel-qyeshem; 3) i zgjuar, i kuptueshem.
- brighten** (brajm) 1) sqarohem. pastro-hem; 2) gjallerohem.

brilliance (brilljens) shkelqim.

brilliant (brilljent) 1. i ndritshem; 2. n brilant.

brim (brim) 1. n 1) ane; 2) rreth. buze (kapeleje. vorbe); 2. v 1) mbush deri ne gryke; 2) mbushem deri ne gryke.

brimmer (brimer) gote e rilbushur plot.

brimstone (brimscoun) sqfur.

brindled (brindlld) larosh. i sykem.

brine (braajn) 1. n 1) shellire; 2) uje i kripur; 3) poet, lote; 2. v krip..

bring (bring) (brought) sjell. bie; bring home to bej te afte te kuptoje; bring to life. i kthej jeten: bring about, shkaktoj. realizoj; bring down, rreztoj, mposht. ul; bring forth, lind; bring in, . a) shpie; b) drejt. shpall fajtor; bring out, a) nxjerr ne shesh; b) bo-toj, nxjerr ne drite; bring up, edukoj; bring up the rear, jam ne praparoje. mbyll marshimin kollones

brink (brink) poet. ana, skaj. buze.

briny (brajni) i shellire (uji).

briquette. (briqket) briket. pluhur qymy-ri i kompresuar ne formen e blloqeve te vogla.

brisk (brisk) 1.a 1) i gjalle. i shpejte; 2) e gjallëruar etj.; 3) e fresket (era etj.); 2. v 1) gjallëroj; 2) marr gjallëri.

briskly (brisklli) me gjallëri. me shpejtesi.

bristle (brisll) 1. n kreshte, qime e forte; 2) v. kreshtohem, ngre qimet; ina-tosem. terbohëm.

British (br/tish) britanik

Britisher (britsher) amer, britanik, an-glez.

brittle (britll) i brishte. i thyeshëm.

broach. (brou;.) 1. n. 1) hell; 2) tek. turjele; hapje 2, v. 1) brimtoj; 2) sjell bisedën (rreth dickaje); shtroj një cesh-tje për bisedim.

broad (brood) 1. a 1) i gjere; 2) i ash-per; broad daylight, në mes të ditës; 2. adv. 1) gjerësisht. gjere; 2) plotësisht.

broadcast (broodkaast) 1.' n 1) transmetim. emision; lajme (me radio); 2) mbjellje (me hedhje); 2. v. përhap me radio, transmetoj.

broaden (broodn) 1) zgjerohet; 2) zgjero-hem.

Broadenly (broodnli) gjere. haptas; broadenly speaking. duke folur përgjithësisht.

broadside (broodsaajd) 1) bordi i anijas; 2) usht. batatë nga një luftanije.

Broadway (brooduej) Broduej (rruga qendrore e Nju-Jorkut).

brocade (bre-keejd) brokade, pelhure mendafshi e qendësuar me ar ose ar-gjend

brogue (broug) theksim i ashper, i rende në shqiptim (sidomos tek irlandezet).

broil I (broeell) grindje. zenie.,

broil II 1) pjek në skare; 2) piqem.

broke (brouk) 1. past i break; 2.a i shkatërruar. pa para, troke.

broken (brouken) 1. a 1) i ndërprerë; 2) e prishur (gjuha); 3) i shkallëmuar; 4) e paqëndrueshme (koha); 2. p.p. i break; broken country, vend me rieliev të thyer. I broken-hearted (brouken-haartid) i mbytur në halle. me zëmër të thyer.

broker (broukiir) ndërmjetës; komisioner; vlerësues.

brokerage (broukerixh) përqindje senk-serie.

bronchial (bronkieell) bronkiti. i bron-kitit.

bronchitis (brong-kajtis) bronkit.

bronze (bronz) 1. n bronc, tunxh; 2. v 1) mbuloj. vesh me bronc; 2) behem i broncet; 3. i broncit.

brooch (bruc) karfice.

brood (bruud) 1. n zogj të e vegjël; 2. v ngrohvezet; klllocit; fig. zhytem në mendime.

brood-hen (bruud'hen) klllocke.

brood-mare (bruudmeer) pele race.

brook I (bruk) duroj (zakonisht në fjalë mohore) .

brook II perrua. rreke.

broom (bruum) 1) bot. gjëneshter; 2) fshese.

broth (broth) leng mishi, supë e ujeshme.

brother (bradhiir) vëlla.

brotherhood (bradherhud) vllazëri.

brother-in-law (bradher-in-lloo) kunat.

brougham (bruum) karroce.

brought (broot) past dhe p.p. i bring,

brow (brau) 1) vetull; 2) ballë; 3) buze (e humneres); 4) e dale (e një shkëmbi etj.); a. knit one's brows. rrudh ve-tullat.

brow-ague (brauej'giuu) dhembje koke (migrene).

browbeat (braubijt) shtyp, frikesoj, kercënoj.

brown (bra un) 1. a 1) bojë kafe; brown bread. buke me miell të pasitur; brown

- paper. leter mbeshtjellje; 2) i zeshket., zeshkan a. brown study. gjendje e keqe shpirtërore; zhytje në mendime; 2. n ngjyrekafë; 3. v bëj ose bëhem bo-je kafë. i zeshket.
- brownie** (brauni) ore e shtëpise, kar-kanxholl..
- browse** (brauz) ha gjethet e njoma.
- bruise** (bruuz) 1. n vend i mavijosur xhungë nga goditja; 2. v 1) nxij mishin; 2) shtyp.
- brunette** (bru-net) zeshkane. ezmere. flokezeze.
- brunt** (brant) goditje kryesore (në sulm); l' bear the brunt. përballoj goditjen .i. kryesore.
- brush** (brash) 1. n 1) furgë. brushe; 2. v 1) pastroj me fytyrë; 2) kreh (flokët); brush against. prek lehtë, brush aside. a) shmang; b) flak; fig. fshij; brush up. përterij. freskoj.
- brushwood** (brashuud) kacubë; shku-rre.
- brusque** (brusk) i vrazhde. i ashper.
- brutal** (bruutll) i ashper, mizor. i vrazhde brutal.
- brutality** (bru-talleti) mizori. shtazeri. brutalitet.
- brutalize** (bruutllaajz) trajtoj në mënyrë çnjerëzore. trajtoj si kafshë.
- brute** (bruut) kafsheri. shtaze.
- bryony** (braeeni) kulper.
- bubble** (babell) fshikez. fluske; blow . soap bubbles. fluska sapuni; shku-mezoj.
- buccaneer** (bake-nier) pirat. kusar.
- buck** (bak) 1. n 1) mashkull (i drerit. le-purit etj.) 2) amet. dollari; 2. v ngrihet. cohët qirithi (kali. qeni etj.); buck off. hedh nga shalë; buck up. gj.fl. a) nxi-toj; b) nuk e humb toruan.
- bucket** (baket) 1) kove; 2) lopatë (tur- bine).
- buckle** (bakll) 1. n toka; kopse; 2. v 1) mberthetj tokahe; 2) perkul. leshoj; 3) perkulem nga shtypja; 4) i përvishem punës. .
- buckskin** (bakskin) lekure dreri.
- bucktooth** (baktuuth) dhemb dreri.
- buckwheat** (bakuijt) hiker. hejde.
- bud** (bad) 1. n sythë; burbuqë; in the bud. në embrion; nip in the bud. fig. e pres që në rrenjë. e shtyp që në fillim; 2. v nxjerr filizë.
- budhism** (budizim) budizem.
- buddy** (badi) gj.fl. mik. shok.
- budge** (baxh) 1) luaj nga vendi. tund; 2) levizem. tundem (zakonisht në fjale mohore).
- budget** (baxhit) 1. n buxhet; 2. v para-shikoj në buxhet.
- budgetary** (baxhiteri) buxhetor.
- buff** (baf) lekure bualli.
- buffalo** (bafellou) buall.
- buffer** (bafik) h.-udhë: amortizator (pa-jisje për pakesimfn e forcsë së përpjek-jes nëdermjet vagonave).
- buffet I** (bafit) 1. n dackë; goditje; 2. v rrah.
- buffet II** bufe; 2) tryeze. banak bufeje.
- buffoon** (ba-fuun) 1. n 1) palaco. gaz-tyer; 2. v bëhem palaco.
- bug** (bag) 1) tartabiq, 2) amer insekt; brumbull.
- buggy** (bagi) karroce e lehtë.
- bugle** (bjuugll) 1. n bri; bori; 2. vi bëjë bririt, borisë.
- buglet** (bjuugllit) bri, bori.
- build** (billd) 1. v (built) ndërtoj. krijoj; build up. ngre; build upon. themeloj; 2. n 1) formë e konstruksionit; 2) ndër-tim i trupit.
- building** (billding) godinë.
- built** (billt) past dhe p.p. i build.
- bulb** (ballb) 1) kokeze (qepë. hudhrë); 2) gjekafshë në traM të dardhës.
- Bulgarian** (ball-geerlen) bullgar; gjuhe bullgare..
- bulge** (ballxh) Ln l' ngritje. fryrje. kon-veksitet; 2) amer. gj.fl. epërsi; 2. v gufohem, 'bymehe. fryhem. '
- bulging** (ballxhing) i fryrë. i gufuar; bul-ging eyes. sy të zgurdulluar.
- bulgy** (bal/xhi) që fryhet, bymehet, gu-fohet.
- bulk** (ballk) 1. n 1) vëllim; 2) ngarkesë (anijeje); 3) masë kryesore; 2. v dal në shesh.
- bulky** (ballki) 1) kaba; 2) i rende. masiv. Bull (bull); John Bull. Xhon Bull (emer që u kanë ngjitur anglezeve).
- bull** (bull) 1. n 1) c'em; 2) spekulatör i bursës. që luan në aksione; l';. hit the bull's eyes. bëjë në shenjë; 2. v spe-kuloj me ngritjen e aksioneve.
- bulldog** (tulldog) bulldog, zagar anglez; fig. këmbengules.
- bulldozer** (bulldouzer) buldozer. bullet (bullet) plumb.

bulletin (bulletin) buletin.

bullfinch (bullfinsh) trinke. trincke.

bullion (bullien) shufra ari ose argjendi.

bullock (bullek) ka.

bully (bulli) 1. n 1) grindavec, xhagaj-dor; 2) ngacmues; 2. v 1) ngacmoj, marr neper kembe; 2) frikesoj; 3. a amer. madheshtor. i klasit te pare.

bulwark (bulluerk) 1) ledh mbrojtës; bastion. fortese; 2) mburoje.

bumble-bee (bambllbiji) brumlull, grere, grenxe.

bump (bamp) 1. n 1) goditje; 2) boçe; xhunge; 2. v 1) godit; shtyj; 2) nde-shem. perpiqem. shkrepem (against - pertund. shkemb); 3) arrij (ne garat e vozitjes).

bumkin (bampkin) 1) malok, i pagdhen-dur; 2) njeri i ngathet ose i turpshern

bumptious (bampshes) qe ka besim te teperuar ne vete: i fryre.

bumpy (bampi) me gropa.

bun (ban) kula!; simate.

bunch (bansh) 1. n tufe; fig. grup (nje-rezish); 2. v lidh. mbledh.

bunchy (banshi) qe rritet me vile.

bundle (band/l) 1. n nyje; deng; 2. v 1) lidh nyje; 2) dergoj; bundle off.

percejel. largoj.

bungle (bangll) 1. v punoj keq, prish., ço-rodit; 2. n pune e keqe.

bungler (bangller) punetor i keq. ,

bunk I (bank) shtrat fushor, krevat por-tativ. . bunk" gifl. iki me vrap. shpetoj.

bunker I (banker) det. bunker, depo qy-myri e anijes.

bunker II usht. fortifikate.

bunting (banting) fuge. beng.

Bunting II pelhure per flamuj.

buoy (booj) 1. n shenje notuese; mbiujese; bui; 2. v 1) mbaj ne siperfaqe; 2) shenoj me shenja notuese.

buoyancy (bojensi) 1) mundesi noti-mi. lehtesi notimi; 2) optimizem; gja-lleri.

buoyant (bbjent) i gjalle; optimist

bur (beer) rod he.

burbot (beerbet) peshk i gjate i ujrave te embla (ne trajten e ngjales).

burden (beerdn) 1. n1) barre. ngarkese; 2) tonazh anieje; 2. v ngarkoj. rendoj. burdensome (beerdnsem) i rende, i

veshtire.

bureau (bjuurou) 1) zyre; 2) dollap.

bureaucracy (bju,rokresi) burokraci.

bureaucrat (bjuurekriit) burokrat.

bureaucratic (bjuurekriitik) burokratik:

burgh (bare) qytet skocez.

burglar (beerg/ler) hajdut. kusar (qe shperthen dyqanet. dyert e shtepive etj.).

burglary (bijerglleri) vjedhje me thyerjen. shperthimin e deres.

burial (beriel) varrim.

burial-ground (beriel-graund) varreza.

burial-service (beriel/-seervis) meshe varrimi.

burlesque (ber-llesk) 1. n parodi; 2. a parodik, perqeshes; 3. v parodizoj, perqesh.

burly (beeri) trupmadh.

Burmese (biir-mijiz) birman. nga Bir-mania.

burn (beern) 1. v 1) djeg; 2) digjem: burn to ashes. digjem deri ne themel. behem shkrumb e hi", burn the can-dle at both ends. shkrihem ne pune; 2. n 1) djegje, plage nga te djegurit; 2) damke.

burner (bjerner) pipth (i llambes. kan-dilt).

burning (beerning) i nxehte, djeges: burning question. ceshtje e ngutshme.; burning scent. gjurrme e fresket.

burnish (beernish) lemoj. llustroj.

burnt (bernt) past dhe p p. i burn 1.

burrow (barou) 1. n strofull; 2. v 1) pregatlt, germoj strofullen; 2) fshihem ne strofull: 3) germoj (neper arkive etj.).

burst (berst) 1. v (burst) 1) shperthej, futem me force; 2) shperthen (stuhla); 3) keput prangat; 4) shkreh .(ne gaz, ne vaj-into); burst out. therras; 2. n 1) shkrehje; plasje; 2) vrull; 3) usht. plasje. eksplozlon.

bury (beri) 1) varros; 2) fsheh: bury one's face in one's hands, mbuloj fytyren me duar; bury the hatchet. i jap fund armiqesise.-

bus (bas) 1. n autobus; 2. v udhetoj me . autobus..

bush (bush) shkurre: kacube;, beat about the bush. sillem rreth e rrotull.

bushel (bushell) bushel. shink (mase);, hide one's light under a bushel, fsheh talentin..

bushy (bushi) 1) leshtor, pushtak, me qime; 2) i mbuluar me shkurre.

business I (biznis) zenie me pune

business II 1) pune, zeje, detyre: let's get to business. kalojme ne ceshtje. ja fillojme punes; mind your own business I. shiko punen tende!; do business, marr bakshish; business hours. ora e tregetise ose e pritjes; 2) veprimtari, tregetare; 3) ndermarrje tregetare, firme tregetare..

business-like (biznisllajk) i zoti i punes, i shkathih.

businessman (biznismen) afarist; biz-nesmen: 1. **bust** (bast) bust

bustle (basil) 1. n rremuje. shamate; 2. v ') sorollatem, sillem kot; 2) nxitoj.

busy (bizi) 1. a 1) i zene; 2) i gjalle; 2' " 1) jap pune. angazhoj; 2) busyone-self. merrem me dicka.

busybody (bizibodi) ngaterrestar.

but (bat, bet) 1. prep pervec; I know no-body here but you. une nuk njoh njeri ketu. pervec jush; 2. cj 1) po. por (pas fjallve mohore); I give it to you but not to him. une ua jap kete juve, por jo atij; 2) pervecse; what could he do but confess 7. C'i mbeti tjetër, pervecse te pranoje?; but for, sikur te mos; but for him. po te mos ish ai; 3. part vetem; it's but two o'clock, tani eshte vetem ora dy; do but see I, vetem shikonil; all but. gati, thuajse; the last but one. i parafundlt.

butcher (burçer) 1. n kasap, mish-shites; fig. xhelat; 2. v ther; fig. shemtoj; shtre-mberoj.

butchery (burçeri) therje. thertore..

butler (batller) sherbetor.

butt I (bat) bute voze, fuci.

butt II 1) shenJe; 2) vend qitje, poligon.

butt III 1) maje e trashe. e trashur; 2) kondak qyte (pushke); amer. bisht ci-gareje.

butt IV 1. v godit me brire; 2.n goditje me koke; 3. adv me koke perpara.

butter (bater) 1. n gjalpe; 2. v lyej me gjalpe.

buttercup (baterkap) bot. zhabine.

butterfly (baterfillaj) flutur.

buttocks (bateks) mollaqe, te ndenjurat.

button (batn) 1. n 1) kopse; 2) suste; amer. pulle (per jake. per mence); 2. v 1) kopsit; 2) pershktoj; 3) mbaj per kapse; nuk e leshoj.

button-hole (batnhou/l) 1) syth; 2) lule ne syth.

buxom (baksem) e shendoshe. e besh-me (grua).

buy (baaj) (bought) blej: buy in. blej me shumice; buy off, lirohem (me ti holla); buyout. shperblej me te holla; buy over. blej, koruptoj; buy up, blej me shumice. kaparos.

buyer (baajer) bleres.

buzz (baz) 1. n zhuzhitje. zukatje, gume zhitje; 2. v 1) zhuzhas. gumezhij; 2) perhap (fjale); Intrigoj.

buzzer (bazer) 1) sirene; 2) rad. zhur-mues, = (baaj) 1. prep 1) tek, prane, rreth; gja-te; by smb.'s bedside. tek (prane) shtratit te dlkujt: by the river, anas lumit; 2) neper, me anen e, prej; by his father, prej babes se tij; by tram, me tramvaj; by accident, rasteslsht; by heart, permendesh; 3) rreth, ne (kur tregohet kohe): by two 'O'clock, nga ora dy; 4) me, slpas; by profession, me profeslOn; 5) per (per te treguar ndryshlm midis dy madhesive te kra-hasuara); cheaper by two leks, per dy leke me lire; 6) (per te treguar radM, shkallezim vepnml): by and by, gradu-allsh, me kohe; one hyone, njeri pas tjetrit; 7) per; take by the hand, marr per dore; what time is it by your watch 7, sa eshte ora me sahatm tuaj 7; she was all by herself, ajo ishte krejt vetem; by the way, midis tjerash; 2. tldv 1) prane; ngjitur; he passed me by, ai kaloi prane meje.

C

c (sij) 1) shkronje e trete e alfabetit an-glez;
2) muz. nota do.

cab (kab) 1) karroce; 2) taksi; 3) kabina e maqmistit te lokomotives..

cabal (ke-ball) '1. n 1) intrige; 2) klike politike; 2. v intrigoj; bej komplot.

cabbage (kebixh) laker,

cabin (kebin) 1) kasol1e; 2) kabine; 3) av. kabine e mbyllur.

cabin-boy (kabinbooj) llostrom.

cabinet (kiibinet) "" kabinet; 2) keshi-lie i mmistrave; 3) kuti (per unaza etj.),

cable (kejbll) 1. n 1) kabllo; 2) litar; 3) telegram; 2. v telegrafoj.

cable-car (kejbllkaar) karele.

cable-conveyor (kejbll-kenvejiir) tele-ferik...,-

cabman (kabmen) karrocier, shofer taksie.,

cache (kesh) vend i fshehte; depo e fshehte.

cackle (kekll) 1. n 1) kakarisje; 2) lllomotitje; 3) zgerdhimje; 2. v 1) kakarit; 2) lllomotit; 3) zgerdhihem.

cad (ked) i pagdhendur, i trashe.

caddy (kedi) kuti caji.

cadet (ke-det)1) djale i vogel; 2) kadet; emer. kursant i shkollës ushtarake.

cadre (kasder) 1) skelat; skeme; 2) pi kuadro.

cafe (kifej) kafene.

caage (keejxh) 1. n 1) kafaz; 2) burg; 2. v 1) ve ne kafaz; 2) burgos.

caisson (kejsen) 1) usht. arke municio-nl; 2) tele, kasete. '.

cajole (ke-xhoull) lajkatoj, ndiell; cajole smb. out of smth. nxjerr dicka me lajka prej dlkujtk

cake (kejk) 1) torte, paste; kek; amer. petulla; 2) tablete (duhani te ngjeshur); 3) cope

(sapuni); 4) pl gurablje. sper-ka (balte. argjile); eat one's cake and have it, kerkoj te pamunduren; like hot cake, hallagrep.

calaboose (kelle-buus) amer. burg.

calamitous (ke-llemites) 1) fatzi; 2) vdekjeprures.

calamity (ke-llemeti) .fatkeqesi.

calcium (kallsiem) kalcium.

calculate (kallkjellejt) 1) llogarit; 2) kal-kuloj; 3) amer. supozoj, besoj.

calculation (kallkjellejshen) 1) lloga-ritje; 2) kalkulim.

calculus I (kallkjelles) mjek. gur.

calculus II mat. llogaritje. caldron (koollidren) shih cauldron.

calendar (kellinder) kalendar.

calf I (kaaf) [(pl. -yes (-vz)) vic (gjith. ashtu i vogli i drrerit. elefantit, balenels etj.); in calf, with calf, mbarse (lope).

calf II pulpe e kembes.

calibrate (kalllibrejt) kalibroj; gradoj.

calibre (kalliber) 1) kaliber; 2) peshe. vlefte rendesi.

calico (kallikou) 1) gallate; 2) amer. basme.

calk I (kook) 1. n dhemb (patkoi); 2. v. mbath me patkoj me dhembe.

calk II dyfishoj.

call (kooll) 1. v 1) quaj; 2) emeroj; 3) shkoj (at); vizitoj (on. upon); 4) therras (on. upon); call down. amer. qorto; call for. a) shkoj (per te marre dike); b) kerkoj; till called for. deri sa ti kerkohet; call forth. shkakttoj; call in. kerkoj te me kthehet (borxhi); call off. shtyj (takimin, mbledhjen); call up. telefonoj; be called. up. thi-rrem ne sherbim ushtar"k; 6 call in question. e ve ne dyshim; call atten-tion

- (to). terheq vemendjen e dikujt mbi dicka; call names. shaj; call .to .account. kerkoj llogari; call to wit-ness. therras si deshmitar; call a halt, qendroj; call a spade a spade. ve pikat mbi i; 2. n 1) thirrje; at the call (of). sipas thirrjes; 2) vizite; b. within I call, afer
- caller** (kooller) vizitor. mik.
- calling** (koolling) 1)mision; 2) profesion.
- callosity** (ke-lloseti) kallo; te trashurit e lekures.
- callous** (kelles) 1) me kallo; 2) i pashpirt.
- callow** (kellou) 1) qe s'i kane dale pup-plat; 2) pa pervojje.
- calm** (kaam) 1. a i qete; 2. n 1) qetesi; 2) . det. bunace; 3. v 1) qetesoj; 2) qete-sohem.
- caloric** (kallerik) fiz. nxehtesi.
- calorie** (kallori) kalori.
- calorific** (kalle-rifik) qe jep nxehtesi. kalorifik.
- calumniate** (ke-llamniejt) shpif.
- calumniator** (ke-llamniejter) shpif.
- calumny** (kallemni) shpifje.
- calve** (kaa,v) pjell (vica).
- calve**. (kaavz) pl i calf I dhe II.
- cam** (kim) rek, shtytes (mekanizme per te kthyer levizjen rrotullore ne levizje drejtvizore) .
- cambric** (kejmbrik) kambrik; faqell.
- came** (kejm) past i come.
- camel** (kimll) deve. gamile.
- cameo** (kemiou) gur i gdhendur. fytirez e. gdhendur.
- camera** (kamera) 1) aparat fotografik; 2): in camera, mbledhje (seance) gjyqi me dyer te mbyllura.
- camera-man** (kamereman) fotorepor-ter; kinooperator.,
- cami-knicks** (kami-nikerz) kombi-nezon grash.
- camomile** (kamemall) lule shqerre. kamomil.
- camouflage** (kamouflaazh) 1. n maskim; 2, v maskoj.
- camp** (kamp) 1. n kamp. fushim; make camp. krijoj baze fushimi; 2. v fushoj.
- campaign** (kam-peejn) fushate.
- camphor** (kamfer) kamfor.
- camp-stool** (kampstuul) karrige por-tative.
- campus** (kampes) amer. tereni i nje shkolle. kolegji ose universiteti ku jane vendosur godinat kryesore.
- cam-shaft** (kam-shaaft) tek. Cylinder shperndarjeje.
- can I** (kan. ken) (could) mund. mundesh: I can walk now. tani une mund te shkoj me kembe; he can answer your question. al mund t'i jape pergjigje pyetjes suaj; can you skate. a dini te beni patinazh 7; he can rest now, tani ai mund (ka te drejte) te pushoje.
- can II** 1. n 1) bidon; 2) kuti teneqeje; 3) amer. kuti konservash; 2. v konservoj.
- Canadian** (ke-nejdien) kanadez.
- canal** (ke-nall) kanal.
- canal lock** (kenall lok) ekluz. shluzi.
- canard** (ka-naard) ze mashtrues.
- canary** (ka-neeri) kenarine.
- cancel** (kansll) 1) fshij; 2) asgjesoj; 3) shuaj; pezulloj.
- cancer** (kanser) kancer (semundje); fig, fatkeqesi. mjerim.
- candid** (kandid) i hapet. i sinqerte; ze-merhapur. **candidate** (kandidatejt) kandidat.
- candle** (kandell) qiri.
- candle-end** (kandllend) mbeturina qiriri
- candlestick** (kindllstik) shandan.
- candor** (kander) amer. shih candour.
- candour** (kander) te qenet i cilter. i sin-qerte. i paanshem.
- candy** (kandi) 1. n1) lebetesheqer. she-qer kristalor; 2). permb. embelsira; sheqerka; 2.v 1) sheqeros; 2) sheqerosem.
- cane** (keen) 1. n 1) kallm; 2) shkop. shufer; 3) bastun; 2. v 1) rrah me shkop; ,2)thur me kallam.
- canine**, (kejnaajn) qeni. i qenit; canine tooth. dhembe qeni. dhemb i syrit.
- canister-shot** (kanisrershor) 1) sacme ta medha (per arme gjahu); 2) shrap-nel.
- canker** (kanker) plague.
- canned** (kand) amer, i konsetvuar; canned meat, konserva mishi.
- cannon** (kanen) top; .cannon fodder. mish per top.
- cannot** (kanoc) trajte mohore e kohes se tashme te menyres deftore te foljes can.
- canny** (kani) i kujdesshem. i matur; men-djeholle. dinak.

canoe (ke-nuu) kaike.

canon (kanjen) shih canyon.

canopy (kanepi) tende; mbulese; bal-dahin; fig, kupe e qiellit.

can't (kaane) shkurc. i cannot.

cantankerous (kan-cankeres) grindavec, **canteen** (kan-tijn) 1) dyqan ushtaresh; 2) bufe, pijetore; 3) pagure.

canter (kaneer) 1. n galop i lehte;' ecje trokthi; 2. v eci me galop te ngadal-shem; kam frike.

canton I (kancon) kanton.

canton II (ken-cuun) vendos neper ba-nesa (ushtrine).

cantonment (ken-cuunmene) kamp ush-tarak; qyteza,

canvas (kanves) pelhure a trashe liri; kanavate.' **canvass** (kanves) 1. v 1) mbledh vota; bej propagande (parazgjedhjeve); 2) shqyrtoj. diskutoj; 3) amer. kerkoj porosi; 2., n 1) mbledhje votash; 2) amer numerim i votave pas zgjedhjeve.

canyon (kan'jen) gryke a ~helle malore; kanjon.

cap (kap) 1) kesule, shapke; 2) kapak; 3) ushc. kapsolle.

capability (kejpe-billeri) aftesi.

capable (kejpebll) i afte. i zoti.

capacious (ke-pejshes) qe mund te mba-je shume gjera; i gjere, j hapur.

capacitor (kej-pasirer) kondensator.

capacity (ke-pasiri) 1) aftesi. fuqi; pur-chasing capacity. aftesi bleresi; in one's capacity as. me. cilesine (e dikujt); 2) vellim kapacitet; fillad to capacity. i mbushur deri na gryke; 3) kapacitet. cap-a-pie (kips-pij) koke e kembe.

cape I (kejp) mantel, bruce, tallagan.

cape II kep.

caper (kejper) 1. n 1) kereim; 2) cama-roklllek; 2. v 1) kercej; 2) budallemsem.,

capillary (ke-pillari) kapilar.

capital I (kapitell) 1. a 1) kryesor (per qy-tet); kryesore (per ania) 2) e madhe (per shkronje); 3) i dores se pare. shu-me i mire; capital punishraent, denim me vdekje; 2. n kryeqytet.

capital II (kapiill) kapital; circulating (floating)

capital, kapital qarkullonjes; fixed ca-pital, kapital themelor

capitalism (kapicllizem) kapitalizem.

capitalist (kapitllist) kapitalist

capitation (kapi-tejshen) tatim per fryme.

Capitol (kapitll) 1) Kapitoll; 2) godina e kongresit te SHBA.

capitulate (ke-pitjullejt) dorezohem. ka-plitulloj.

capitulation (kepitju-llejshen) dorezim. kapituilim.

caprice (ke-prijs) kaprirc trill. te tekurit.

capricious (ke-prishes) kaprcioz; i pa-qendrueshem.

capsize (kap-saajz) 1) permbys; 2) per-mbyset (lundra. karroca etj.).

capsule (kapojuull) 1) .kapsule. hap; 2) poce. . **captain** (kapten) ka;Jiten.

caption (kapshen) 1) titull (artikulli, ka-pitulli); 2) nenshknm na kuader; 3)arrestlm.

captious (kepshe) i rrembyer, zemerak; i nderllkuar.

captive (kaptivejc) ze rob; magjeps.

captive (kaptiv) rob. i roberuar.

captivity (kap-tiveci) robena.

captor (kapter) roberues.

capture (kapcer) 1. n 1) zaptim (territo-n); 2) zenle rob; 3) placke; 2. v ze rob.

car (kaar) 1) vag on; 2) automobill; 3) qerre.

cerabine (karebin) karabine.

carafe (ke-raaf) boce uji. broke. garafe.

caramel (karemell) karamele. sheqerke.

caravan (karevan) karvan.

caraway (kareueej) qimion.

carbolic (kaar-bollik) fenoli. tenik.

carbon (kaarben) kim. karbon.

carbon-paper (karbenpejper) later ko-pjative

carburator (kaarbe-rejter) karburator.

carcass (kaarkes) 1) skelet. karabina. karkase; 2) germadha; 3) gje e gjal/e e therur dhe rjepur; 4) mershe. kerme.

card (kaard) 1) karte; skede; a house of card, shtepi prej karte; 2) tesere (anetaresle); ftese; 3) amer. shpallje ne gazete; " have a card up one's sleeve, kam nje karte rezerve; hold the card. kam epersi.

card II tek. krehese (per leshin).

cardboard (kaardboord) karton.

cardiac (kaardiek) 1. anat. a zemre. i zem-res; 2. n bar, llac qe nxit veprimtarine e zemres.

cardigan (kaardigen) xhup leshi.

cardinal I (kaardinell) 1. n kardinal; 2. a me ngjyre te kuqe te hapur.

cardinal II themelor; kryesor; cardinal numbers, numerore themelore; four cardinal points, kater pikat e hori-zontit.

care (keer) 1. n 1) kujdes; take care(of), kujdesem; 2) vemendje; take care I ruhu 2. v 1) kujdesem; 2) dua (for); I .6,1 don't care, per mua eshte njelloj; I don't care a bit, s'caj koken per keto, aq me ben.

career (ke-rier) 1. n 1) kariere; 2) vrapim i shpejtij; 2. a amer. profesional.

careful (kei.rfull) i kujdesshem; i vemendshem.

careless (keerllis) 1) i pakujdesshem; 2) i ckujdesur.

cearress (ke-res) 1. n perkedhelje; 2. v perkedhel.

care-worn (keeruoon) i lodhur. i der-muar nga hallet.

cargo (kaargou) ngarkese e anies; cargo capacity. fuqi mbajttese.

carious (keeries) i kalbur.

carnage (kaarnixh) kerdi. masaker. ka-saphane.

carnal (kaarnell) mishi. i mishit; i trupit; sensual.

carnation (kar-nejshen) karafil i kuq.

carnival (kaarnivll) karnavale.

carol (kerell) kenge e gezueshme (krisht-lindjeje).

carausal (ke-rauzll) 1) gostl e shfrenuar; plrjee teperuar; 2) amer. karusel.

carouse (ke-rauz) 1. n. pirje e teperuar; 2. v bej gosti te shfrenuar; pij teper per (to).

carp I (kaarp) krap.

carp II grindem; kritikoj, qortoj.

carpenter (kaarpmter) 1. n zdrukthetar. tavanxhi; 2. v punoj si zdrukthetar.

carpet (kaarpit) qilim.

carpet-bag (kaarpitbiig) traste e madhe udhetimi.

carpet-bagger (kaarpitbiiger) aventu-rier ne politike. polltikan aventurier.

carriage (kiirixh) 1) karroce; 2) vagon hekurudhe; navllo; 3) usht. shtrat itop it; 4) qendrim i trupit.

carrier (kiirier) 1) hamall; 2) amer. pos-tier; 3) mjek. bartes. perhapes i bacile-ve; 4)

aeroplanmbajttese.

carrion (kerien) kerme. coftine.

carrot (keret) karote.

carry (kiiri) 1) mbaj; transportoj; 2) zbatoj (ligjen etj.); 3) perkrah; 4) amer. shes; carry away. me kap (nje ndjenje); carry off. marr. grabit; ca-rry on, a) vazhdoj; b) gjft. filltoj; ca-rry out. carry through, kryej; carry weight. carry authority, peshoj. kam influence; carrv the day, korr fitore.

cart (kaart) qerre; "put the cart before the horse, provo i bej te gjitha lemsh eli.

cartel (kar-tell) ek. kartel.

cart-horse (kaarthoors) ka'ja arabaje. karroce

cartilage (kaartilixh) kerce.

cartilaginous (kaarti-//ejxhines) kercor.

cart-load (kaarelloud) karro. qerre.

cartoon (kaar-tuun) 1. n1) karikatura; 2) karton (skicim per piktura murale); 2. v vizatoj karikatura.

cartoonist (kaar-tuunist) karikaturist.

cartridge (kaartrixh) fishek.

cartridge-belt (kaartrixhbellt) 1) gjer-dan; 2) shirit mitralozi.

cartridge-case (kaartrixhkejs) gezhoja.

cartridge-clip (kaartrixhklip) kreher fishekesh.

cartridge-pouch (kaartrixhpouc) vez-me.

carve' (kaarv) 1) skalit (ne dru.kocke); 2) gdhend (ne gur); 3) pres.

carving (kaarving) 1) prerje; 2) gdhii-ndje.

cascade (kes-keejd) ujevare.

case I (kejs) 1) rast; in any case, ne cdo rast; 2) ceshtje (gjyqesore)/

case II gram. rase.

case III. n 1) arka. kuti; 2) kellef; 3) valixhe; 2. v 1) va ne arke; 2) mbuloj; ve ne komize.

case-harden (kejs-haardn) kalit.

case-shot (kejs-shot) sa me te medha.

cash (kjish) 1. n gill. para; cash on delivery, me kunderpagese; 2. " marr para me cek.

cashier I (ka-shier) arketar.

cashier II shkarkoj. nxjerr (nga puna); usht. fal.

cask (kaask) bucele.

calket (kaaskit) 1) kuti (per unaza etj.); 2) emer. arkivol.

casque (kiisk) hist. poet. perkrenare. heimete. kaske.'

calsatfon (ke-sejshen) drejt. kasacion. rekurs. ankim. anulim.

calsock (kijsek) rase. veladon.

calt (kaast) 1, v 1) hedh. flak; 2) nderroj (lekuren); 3) tek. derdh; cast down. a) rrezoj. permbyes; b) shtyp. brengos; cast accounts, llogarit; cast anchor. hedh spirancen (e vaporit); cast. an eye, (glance, look) hedh shikimin; cast a llothe. votoj per (ndonjerm) ; cast lots, hedh shortin; 2.n 1) hedhje; 2) llogaritje; 3) forme per derdhje; 4) model; 5) nuance..

castaway (kaasteueej) I lene. i harruar i vetmuar; i perburzur.

ceste (kaast) .kaste..

castigate (kijstigejt) 1) denoj, ndeshkoj; 2) rrah.

castigation (kasti-gejshen) denim. nde-shklm.

cast-iron (kast-ajren) 1. n gize. 2. a glze; i forte; fig. i paperkulshfim.

castle (kaasll) 1) keshtjelle; castles in the air, keshtjella ne ere; 2)' shah. kulle, kala.

caltor I (kaaster) gift kapele kastori.

castor II 1) kuti piperi; 2) enez (per vaj. salce).

caltor oil (kaaster-oeell) vaj ricini.

castrate (kiis-trejt) tredh.

castration (kiis-trejshe) tredhje.

casual (kiizhjuell) 1) i rastesishem; 2) i paqendrueshem.

casualty (kiizhjuellti) 1) fatkeqesi; 2) pi viktima. humbje (te vrare dhe te plagosur).

cat (kat) mace; let the cat out of the bag. provo nxjerr. tregoj sekretin; make. cat'. paw of smb.. bej ndonjerin 'vegël.

catalogue (katellog) 1. n katalog; 2. " shenoj ne katalog.

cataract (kijterakt) ujvare.

catarrh (ke-tau) 1) mjek. katarr. ball-gam; 2) gj fl. te hollur. rrufe.

catastrophe (ke-testrefi) katastrofe. shkatrim i plote.

catcall (kiitkoel/) fishkellime e forte per te shprehur pakenaqesi. mosaprovim (ne nje miting.;faqje etj.).

catch (kec) v (caught) 1) kap, rrok; 2) nxjerr (kuptimin. motivin); 3) ka-pem; catch up, a) arrij; b) ze; " catch attention, terheq vemendjen drejt vetes; catch breath,

ndaloj frymen; catch cold. ftohëm; catch fire, ndizem; catch hold(of), kapem per; catch it, gj.f/. marr. ha vrejte te rende; catch the train, ze trenin; 2. n 1) kapje; 2) gjah (peshku); 3) gjah i mire. fitim.i mire; catching shih catchy.

catchword (kecueerd) 1) parulle. thirr-je; 2) poligr. titull i kolones. .

catchy (keci) 1) terheqes; 2) ngjites; mo-lepses (per semundje).

categorical (kiiti-gorikll) 1) i prere. i vendosur; 2) pa kushte.

category (katigeri) kategori.

cater (kejter) 1) furnizoj .me ushqime (for); 2) plotesoj nevojat. .

caterer (kejterer) furnizues.

caterpillar (katerpillar) 1) vemje. krimb; 2) tek. ecje me zinxhir; caterpillar tractor, traktor me zinxhir.

caterwaul (kateruoll) mjaullloj.

catgut (kiitgat) materiali i perdorur per telat e violines, raketat e tenisit etj.

cathedral (ka-thijdrell) 1. n kryekishe, katedrale; 2. a katejdraleje. i katedrales.

cathode (kathoud) el. katod.I

catholic (kathellik) 1. a1) katolik; 2) I kish. boteror, universal; 3) i gjere. qe:

perfshin cdo gje; 2. n katulik.

cattle (katll) gjedhe, fig. kafshe. .

caucasian (koo-keezien) kaukazan.

caught (koot) past dhe p.p. i catch I.

cauldron (kool/dren) kazan.

cauliflower (kolliflaoer) lulelaker.

caulk (kook) shtupoj. mbyll vrimat.

causal,-ative (koozll.koozetiv) shkajkor.

cause (kooz) 1. n '1) shkak; 2) aresye; 3) ane, pale (edhe drejt.); take common cause (with).marr anen e dikujt. bashkohem me dike; 4) ceshtje; the cause of peace, ceshtja e pages; 2. v 1))shkaktoj; 2) provokoj (trondi-tje, gaz, lote); 3) shtyj, detyroj.

causeway, causey (koozueej. koozej) 1) cfrat, ledh; 2) rruge e larte sl ledh ne toka te permbytura ose prane ndo-nje kenete.

caustic (koostik) 1) kaustik; 2) thum-bues. djeges.

caution (kooshen) 1. n1) kujdes; 2) maturi; 2. v paralajmeroj, porosit.

cautious (kooshes) i kujdesshem.

cavalier (kave-llier) 1. n 1) kalores; 2) hist. partizan i mbretit. rojalist; 2. a 1) mendjemadh; 2) i ashper, mosperfi-lies.
cavalry (kavlri) kaloresi.
cave (keevj) 1. n 1) shpëfje; 2) grope; 2. v gërryëj, gropos; cave in, a) le-shoj pe; b) pranoj; perkulem.
cavern (kavern) 1) shpelle; 2) mjek. kaverne.
caviar (e) (kaviaar) havjar, veze (pe-shku).
cavity (kaveti) grope, zgaver.
caw (koo) gerras.
cease (sijs) 1) i jap fund, pushoj; 2) pushon; cease fire, te ndalohet zja-rril! zjarr ndalo!
ceaseless (sijsllis) i parreshtur.
cedar (sijder) qiter, keder.
cede (sijid) 1) dorezohet (truallin); 2) le-shoj pe (ne bisedime).
ceiling (sijlling) tavan.
celebrate (sellibrejt) 1) kremtoj; 2) lar-tesoj, i. thur lavdi.
celebrated (sellibrejtëd) i njohur, i de-gjuar..
celebration (sellibrejshen) 1) krem-tim; 2) lartësim.
celebrity (si-llebreiti) fame; popullaritet; -njeri i degjuar.
celerity (si-llereti) shpejtesi.
celery (selleri) bot. seline.
celestial (si-llestiell) qiellor; fig. hyjnor.
celibacy (sellibesi) beqari.
cell (sell) 1) qeli; 2) biol. qelize; 3) element.
cellar (seller) qilar, katua.
cellist (sellist) (shkurt. violoncelist) violoncelist.
cellule (selljuull) biol. qelize.
cellulose (sellellous) celuloze.
cement (si-ment) 1. n cimento; 2. v cimentoj, forcoj (edhe fig.).
cemetery (semetri) varreza.
cense (sens) kemtoj. tymtoj.
censer (senser) kemtar, temjanice, tym-tore.
censure (sensher) 1. n 1) censure, gjy-kim; mos-aprovim, kritike; 2) vërtje, qortim; 2. v censuroj, gjykoj; kritikoj, qortoj. .
census (senses) regjistrim (i popullsisë).
cent (sent) 1) qindarke (monedhe=0,01 dollar); 2.) per cent, përqindje. .
centenarian (sente-neerien) 1. a qind-vjeç;;ar; 2. n njeri njëqind vjeçar.

centenary (sin-tijneri) 1. a njëqindvjeçar; 2. n qindvjetor.
center (santer) amer. shih centre.
centigrade (sentigreejd) centigrad.
central (sentrell) qendror.
centralize (sentrellajz) centralizoj.
centre (senter) 1. n qender; 2. v 1) përqendroj; 2) përqendrohëm.
centrifugal (sen-trifegll) centrifugal.
centripetal (sen-tripell) centripetal.
centuple (sen-tjuupll) qindfish.
century (senteri) qindvjeçar, shekull.
ceramic (se-ramik) pocarie, i pocarise, qeramike.
ceramics (se-ramiks) pl pocari, qerami-ke.
cereal (sieriel) 1. a drithë, i drithit; 2. n 1) amer. bollgur tershërë etj. (si mëngjëz); 2) bollgur; 3) drithëra.
cerebellum (seri-bellem) anat. truri i vogël.
cerebrum (si-rebrem) tru. ceremonial (seri-mauniell) 1. a 1) for-mal; 2) gëremomal; 2. n ceremonial.
ceremony (seremeni) 1) rit. ceremoni; 2) frymë ceremonie;
Master of Ce-remonies, a) mjeshtër i ceremonise; b) paraqites, konferencier; stand upon ceremony, mbahëm kryelartë, fodull.
certain (sertn) 1) filan, një i luajtur, një fare; be certain jam i sigurte (of); for certain. me -siguri.
certainly (sertnlli) natyrisht.
certainty (sertnti) siguri.
certificate 1. v (ser-tifikëjt) vërtetoj (me shkrim); 2. n (ser-tifiket) vërtetim, certifikatë.
certify (sertifaj) vërtetoj. dëshmoj.
-certitude (sertitjuud) siguri.
cessation (se-sejshen) pushim. ndalim . (i vëprimeve
cession (seshen) 1) leshim; 2) dhënie (e fa drejtave etj.). .
cessepool (sespuull) pus i ujërave ta zeza.
chate (cejt) 1. v 1) ngroh (lekuren. du-art) duke i fërkuar; 2) ngacmoj. Iritoj (duke fërkuar); 3) ,nxehëm. chafer (cejfer) shih cock-chafer.
chaff I (caff) 1. n tallje pa të keq; ngac-mim; 2. v ngacmoj. përqesh. tall.
chaff II byk; hjedhe (kashtë. sarie).

chaffinch (cafinc;) borc

chagrin (shagrin) zhgenjim i thelle; hi-dherim i madh.

chain (cejn) 1. n zinxhir. vargu ;fig. pranga; 2. v lidh.

chain-drive (cein-drajv) transmision-, zinxhir.

chair (caer) 1) karrige; take a chair, a) merni karrigen; b) ulur; 2) kate-der; 3) kryesoni, in the chair, kryesoj; take the chair, kryesoni; 4) a-mer. kryetar; 5) amer. vend per desh-mitare (ne gjyq)..

chairman (ceermen) kryetar.

cnaise (shejz) kaloshin.

chalk (cook) 1. n 1) shkumes; 2. v : chalk out, vizatoj. skicoj.(planin).

challenge (cellinxh) 1. n 1) thirrje (ne gara. duel); challenge banner, fla-mur tranzitor; 2) drejt.mospranim; 2. v 1) ve perpara pergjegjeslse; 2) therras (ne gare. duel); 3) nuk pranoj kan-didatet. ‘

chamber (cejmber) 1) dhome; C. of Commerce, Dhoma e Tregetise;. chamber music. muzike dhome.

chambermaid (cejmbermejd) kameriere. sherbyese.

camber-pot (cejmberpot) poece nate, oturak

chamfer (camfer) ulluk. zgaver.

chamois (shiinjuaa) 1) antilope e eger malore ne madhesi te dhise; 2) (shami) kamosh.

champ (cemp) percap; pertyp (me zhur-me),

champagne (sham-peejn) shampanje.

champaign (shampen) fushe e gjere; rrafshire.

champion (campien) 1. n 1) mundes; atlet; 2) kampion; fitues; 3) mbroj-tes; partizan; champion of, peace. partizan i pages; 2. a i dores se pare.

championship (cempienship) 1) ven-di i pare; kampionat; 2) titulli kampion; 3) mbrojte

chance (cans) 1. n 1) rast; 2) fat; by chance. rastesisht; 3) mundesi; .tand a (good, fair) chance. kam shprese, fat; 4) sukses; 6. take a chance, rre-zikoj; 2. a i rasteslshem; 3. v he chanced to be there. ai ndodhi rasteslshet atje; it chanced that. ndo-dhi qe; chance upon. Takoj rasteslshet.

chancel (caanell) kangjele; altar.

chancellor (caansller) 1) kancelar; Lord C. lord kaneceeller; C. of thit Exche-quer minlstr i flnancave te Anghsa. 2)sekretar i para i ambasades

chancery (caansen) 1) gjyq i lord kan-ecellent; 2) amer. gjykate civile; 3) ar-kive; 6. in chancery, ne zgjedhe,

chandelier (shende-lleir) shandan.

change (ceejnxh) 1. n 1) shkembim; ndryshim; 2) te nderruarit (e trenit et.); 3) nderrim (I rrobave te brendshme); 4) thyerje (e parave); change speed box, kuti e shpejesive (marsheve); 2. v 1) ndryshoj; change front. fig. ndryshoj pozicon. drejtim: change hands, kaloj ne duar te tjera; change trains. nderroj trenin; 2) ndryshohem; change colour. me ndryshohet cehra; change one's mind, nderroj mendim. **changeable** (ceejnxhebll) i paqendrua-shem. I ndryshueshem.

channel, (cenell) 1) ngushtice; the English C., La Mans; 2) kanal; 3) shtrat' 4)burim (njohurish); 5) rrjedhe

chant (caant) 1. n kenge kishtare; poet. kenge; 2. v kendoj. psall.

chaos (kejos) kaos.

chaotic (ke-jotik) kaotik.

chap I (cap) gj.fl. djale. djalosh.

chap II (zakon. pi) 1) nofull; 2) faqe.

chap III e care. plasaritje

chapel (capll) kishesh. kapela,

chaplain (capllin) kapelan, prite ushta-rak.

chaplet (caplliit) 1) kurora; 2) tespiqa; varg me ruaza.

chapter (cepter) kapitull.

char I (caar) 1) djeg; 2) shkrumboj.

char II 1. n,. puna qa paguhet me dite; 2. v punoj me dite.

character (karakter) 1) karakter; 2) ve-ti. vecori; 3) reputacion; 4) karakteri-stike; 5) shkrim; 6) shkronja; 7) perso-nalitet.

characteristic (karekte-ristik) vecori ka-rakteristike; karakteristika.

characterize (karakteraaajz) karakterizoj.

charade (she-raad) sharada. drama pa fjala. **Charcoal** (caarkoull) qymyr druri.

charge (caarxh) 1. n 1) urdher; porosi. 2) detyra: pergjegjesi; be in charge (of).jam

pergjegjes per: 3) kujdesim; 4) nxenes; 5) fajesim; 6) ngarkese; 7) cmim; pa shpenzime: 8) usht. sulm; 2. v 1) porosit. ngarkoj; 2) fajesoj; 3) caktoj. ve cmim; 4) mbush. ngarkoj; 5) usht. sulmoj.

charger (caarxher) kreher fishekesh.

chariot (cariet) qerre lufte (e kohes se vjeter).

charitable (ceritebll) 1) zemermire: 2) mireberes

charity (cereti) 1) meshire. zemerbar-dhesi; 2) bamirasi: lemoshe.

charlatan (shaarleten) sharllatan; dije-tar i genjeshtert.

charm (caarm) 1. n 1) pl magji; 2) ma-gjepsje. 2. v magjeps me bukuri. josh.

charming (caarming) magjepses. mah-nites.

chart (caart) 1) harte detare; 2) diagra-me

charter I (caarter) 1. n 1) karte. harte: the Great C. hist. Karta e madhe e lirive; 2) statut; 3) e drejte; 2. v jap privilegje.

charter II marr me qira nje anije:

charter-party (caarterpaarti) ((arter-par-ti. kontrate transporti (treg. det.)

charwoman (caar-uumen) gruacpastruese me dite.

chary (ceeri) 1) i kujdesshem; i matur; . I shtrenguar (ne fjale).

chase (cejs) 1. n ndjekje; gjueti: give 'chase (to). ndjek. gjuaj; 2. v ndjek.

chasm (kezem) 1) plase. e !fare: 2) hum-nere; 3) boshllek. chassis fshiisi) shasi. shtrat automobili. **chaste** (cejst) 1) i permbajtur; 2) i dlire.. i paster: 3) i sakte (stili).

chastity (casteti) dllresi.

chat (tat) 1. n llomotitje: 2. v llomotit.

chattel (catll) (zak. pl) placke. pasuri e tundeshme.

chatter (ceter) 1) ciceroj; 2) llomotit; - 3) kercellij (dhem bet).

chatterbox (ceterboks) llafazan.

chauffeur (shou-feer) shofer.

chauvinism (shouvinizem) shovinizem.

chauvinist (shouvinist) shovinst.

chauvinistic (shouvi-nistik) shovinst.

cheap (cip) i lire (jo i shtrenjte).

cheat (cijt) 1. n 1) mashtrim; 2) mash-trues: 2. v mashtroj.-

check I (cek) 1. n 1) ndalese: 2) kufizim; 3) kontrollim; 4) shah. shah. hold. keep in hold. mbaj. frenoj; 2. v 1) ndaloj. nderpres; 2) mbaj; 3) kon-trolloj; 4) amer. i pergjigjem: 5) shah. jap shah.

check II. n 1) deftese bagazhi; numer. bilete (negarderobe): 1) amer cek: 2. v amer. nenshkruaj nje cek:

checker (ceker) shih chequer.

checkmate (cekmejt) 1) mat; 2) thyerje. mundje e plote.

check-pass (cekpas) amer. leje kalimi.

cheek I (cijk) faqe.

cheek II paturpesi. arogance.

cheek-bone (cijkboun) molleze e faqes-

cheeky (cijki) i paturpshem. guximtar.

cheer (cier) 1. n 1) brohoritie: 2) pl duartrokitje; 3) gezim; 2. v 1) nxit. inkurajoj; 2) duartrokas: 'cheer up. a) inkurajoi: b) marr guxim.

cheerful (cierfl/) i gjalle. i gezueshem.

cheese (cijiz) djathe.

curdcheese (keerdcijiz) gjize.

cheesemonger (cijizmanger) shites pro-dhimesh qumeshti.

cheeseparing (cijizpeering) lakmi. lak-mim.

chemical (kemikll) 1. a kimik; chemical . agent. substance helmuese; chemical warfare. lufte kimike: 2. n pl kimikale.

chemise (shi-mijiz) kemishe grash.

chemist (kemist) 1) kimist 2) farmacist.

chemistry (kemistry) kimi..

cheque (cek) çek.

chequet (ceker) 1) pelhure me kuadrate; 2) amer. dame.

cherish (cerish) ushqej ne zemer (nje shprese etj).

cherished (cerisht) i shtrenjte.

cherry (ceri) vishnje.

cherry-stone (ceristoun) berthame vishnje.

cherub (cereb) kerubin.

chess (ces) shah.

chess-board (cesboord) derrase shahu.

chess-men (cesmiin) figure shahu.

chess-player (cespllejer) shahist.

chest (cest) 1) arke: senduq: chest of drawers, komo; 2) krahator.

chestnut (crsnat) 1. n geshtenje; 2. a ngjyre geshtenje.

chest. trouble (cesttrabll) semundje mushkerish.

Chew (cjuu) 1. v pertyp; fig. mendohe; 2. n pertypje.

chewing (cuuing):chewing gum, çam-çakez. **chicane** (shi-kejn) arindem.

chicanery (shi-kejneri) 1) klecke; 2) hile. dredhi. **chick** (cik) zog pule.

chicken (cikin) zog pule; zog i, vogel count one's chickens before they are hatched, nxjerr perfundime para kohe: peshku ne det. tigani ne zjarr.

chicken-hearted (t;:ikinhaartid) i ndroj-tur; shpirt vogel.

chicken-pox (cikinpoks) li dhensh.

chicory (cikeri) cikore. radhiqa. kore.

chide (caajd) qortoj; shaj.

chief (eijf) 1. n 1) kryetar: drejtues. ko-mandant; 2) prijs; 2. a kryesor; udhe-heqes.

chiefly (ciflli) kryesisht.

chieftain (cijften) 1) pris; 2) kryetar (bande kusaresh).'

child (caeijlfd) (pl children) femije; be with child, ishte me barre; child's play, pune a lehte.

childhood (caeelldhud) femijeri.

childish (caeelldish) 1) feminor; 2) fosh-. njarak. pa sariozitet.

chill (cill) 1. n 1) te ftohte; fig. ftohtesi (ne marredhenie); 2) rrufe; have a chill, jam ftohur; 3) tek. kalitje; 2. v 1) ftoh: 2) ftohem: 3. a i ftohte.

chilly (t;:iffi) 1. a 1) i frasket: fig. i ftohte; 2) mberdhac; 2. adv ftohet; fig. thate. chime ((:aajm) 1. n 1) kumbonare; 2) tingull kumbonash; 2. v bie (kumbona. ora).

chimney (cimni) 1) oxhak; 2) kamin.

chimney-piece (cimnapijs) sergjen mbi oxhak.

chimney-sweep(er) (cimnisuijp(er) pastrues oxhaku.

chimpanzee (cimpem-ziji) shimpanze.

chin (cin) mjeker. gushe. '

china (caina) 1. n porcelane; ene porcelani; 2. a 1) porcelani, j porcelanit; 2) C. kinez.

Chinaman (cajnemen) kinez.

Chinawoman (cajneumen) kineze.

Chinese (caj-nijz) 1. a kinez; 2. n 1) kinez; 2) gjuhe kineze

chink I (cink) 1. n 1) tingull (gotash. monedhash); 2) fitr. para ne dore; 2. v

tingellon (paraja). chink" plase. e care.

chintz (cints) basme.

chip (cip) 1. n 1) tallash; ashkla; chips. gj.ff. feta patatesh te skuqura; 2) eifel; 2. v 1) zdrukthoj; 2) caj.

chiropody (ki-ropiidi) pedikyrist,- njeri qe merret me perkujdesjen e kembeve, thonjve te kembeve etj.

chisel (cizll) 1. n 1) prerres; 2) tek. dalte; thike; 2. v daltoj

chit (cit) femije: foshnje; voc.

chit-chat (cit;cet) llomotitje; thashetheme.

chivalrous (shivtfriis) kaloresiak.

chivalry (shivlleri) kaloresi; sjellje kalore-siake.

chlorine (kloorifin) klor.

chloroform (klooriifoorm) kloroform.

chock (cok) pyke.

chock-full (cok-full) plot e perplot.

chocolate (cokllet) 1. n çokollate; 2. çokollate (boje).

choice (cojs) 1. n 1) zgjedhje; 2) alternative. rrugedalje; 2. a i zgjedhur, i - zgjedhshem.

choir (kuaeer) kor.

choke (couk) 1. v 1) mbytem; 2) mbyt; 2. n 1) hize asfiksie; 2) tek. shtypes.

choleric (kolferik). zemerak. qa nxehet shpejt; kolerik..

choose (cuuz) (chose: chosen) 1) zgjedh; 2) dua; nothing to choose between them', jane te njellojte, si njeri tjetri..

chop I (cop) 1) pres. copetoj; 2) theksoj (fjalet); chop up, thermoj; 2. n 1) go-ditje: 2) kotlete; berxolle.

chop II del. tallaz i lahte.

chopper (coper) sopate; amer.' kontro-llor.

chord I (koord) muz. akord.

Chord II 1) kordhe, tel; 2) mat. kordhe; 3) spango.

chorus (koores) kor; in chorus, sa bash-ku, njezeri. '

chose (cooz) past i choose.

chouse (caus) gj.fl. bejbatakcillek. hile.

Chrlatfan (krisciin) fst. I krishtere.

Christianity (kristi-eneti) krishterim.

Christmas (krismes) fet. Krishtlindje; Christmas tree, pema e krishtlindjes.

chronicle (kronikll) 1. n 1) kronike; 2) anal; 2. v shenoj ose anal. ne ditar.

chubby (crabi) faqe rrumbullaket. topolak.

chuck I (cak) kercu. ‘
chuck II hedh. flak; chuck away, a) le te me ikj rasti; b) prish para pa kursim.
chuck III 1) ndjell shpezet shtepiake; 2) ngas. nxit kalin.
chuckle (cakll) 1. v 1) kakaris; 2) qesh. zgerdhihem; 2. n 1) kakaritje; 2) zger-dhimje.
chum (r;am) 1) gj. ft. dashamires; 2) shok dhome. ‘
chump (camp) 1) kercu; 2). gdhe; 3) filet.
chunk (cank) cope. thele.
church (ceerrc) kishe..
churchwarden (cercwerden) dhjak (i kishes).
churchyard (cercjaard) varreze.
churl (cerll) harbut.
churlish (ceerllish) i vrazhde. ashper. brutal.
churn (ceern) 1. n tundes; dybek; 2. v tund gjalpe
chute (shuut) rrepire; shpat i rrepire.
clcatrice (siketris) mbrese. shenje e plages.
cicatrize. (siketrarz) sherohet. perthahet. . **cikatrizohet** (plaga).
cicerone (siserouni) shoqerues. shpjegues. guide.
cigar (si-gear) puro.
cigarette (sige-ret) cigare. cigarette-case (sige-retkejs) kuti ci-garesh. .
cigar-holder(si-gaarhoullder) cigarishte. pipe. ‘
cinchona (sing-koune) 1) dru kinine; 2) levora kinine.
cinder (sinder) 1) zgjyre; shkrumb: 2) 2) pl hi.
Cinderella (sindij-relle) Hirushe (vajze e perrallave)..
cinema (sineme) kinema; the cinema, film.
cinematograph (sine-mategraaf) 1) ki-nematograf, kino-teater; 2) aparat ki nematografik.
cinnamon (sinemen) kanelle. cinerary (sinereri) i hirte.
cipher (sajfer) 1. n 1) shifer; 2) shifer arabe; 3) zero (edhe fig.); 2. v1) shifroj; 2) llogarit
circle (serkll) 1. n 1) rreth: 2) teater kat me lozhe; dress circle. kati i pare; upper circle ballkon; 3) qark; 2. v 1) rrotullohem; 2) vertitem.
circuit (serkit) 1) qarkullim; cikël; 2) el. qark;

3) rreth(gjyqesor); circuit of action, zone e veprimi.
circuitous (ser-kjuites) dredhuese (rru-ge).
circular (serkjiiller) 1. a 1) i rrumbullakte: 2) qarkor, circular note, leter kreditimi; 2. n qarkore.
circulate (serkjellejt) 1) qarkullojne (zera etj.); 2)perhapen.
circulation (serkje-llejshen) 1) qar-kullim; 2) tirazh (gazete. reviste).
circum (seerkem) pref qe ne fjalet e perbera ka kuptimin rreth. per rreth.
circumcision (serkemsizhen) rreth-prerje. synet
circumference (ser-kamferens) mat. rreth: periferi.
circumlocution (serkemlle-kjuushen) te folur terthorazi. hedhje e fjales larg e larg.
circumnavigate (serkem-nimgejt) bej lundrim rreth botes.
circumscribe (serkemskrajb) 1) per-shkruaj (nje rreth); 2) kufizoj.
circumspect (serkemspekt) i matur, i kujdesshem
circumstance (serkemstans) 1) rre-thane; under the circumstances.ne keto kushte: under no circum-stances, ne asnje rast. ne asnje menyre: 2) pl hollesira.
circumstantial (serkem-stanshell) 1) hollesishem: 2) gram. plotesi cir-cumstantial evidence, prova jo te drejtperdrejta.
circumvent (serkertl-vent) ja hedh. mashtroj. i bej bisht.
circus (serkes) 1) cirk; 2) amfiteater; 3) shesh i rrumbullakte
cistern (sistern) cisterna; rezervuar.
citadel (sitedell) 1) kala. fortese: 2) stre-him.
citation (saj-tejshen) 1) citat: referim: 2) numertim: 3) thirrje (ne gjyq).
cite (sajt) 1) citoj; permend; 2) therras ne gjyq. **citizen** (sitizen) 1) Qytetar; 2) shtetas. citizenship (sitlznship) qytetari.-
city (siti) qytet i madh;
clarity (kllereti) 1) qartesi; 2) pasterti (pjesa tregetare dhe e veprimtarise
clash (kllesh) 1. n perpjekje. perleshje;
civic (sivik) qyteti. i qytetit, qytetar. konflikt; 2: v perleshem ndeshem.
civics (siviks) e drejte qytetare. shkenca

clasp (kllaasp) 1. n 1) rrokje duarsh; 2) qe merret me qeverisjen.me te drejtat toke. tokeze; 2. v1) shtrengoj (duart); 'dhe detyrat e qytetarit2) mberthehem.

civil (sivll) 1) civil; civil war, lufte civile;

clasp-knife (kllaasp-naif) thike qe hapet civil service, sherbim civil (shteteror); e mbyllet.'

2) i njerezlshe.

class' (kllaas) 1. n klase (shoqerore);

civilian (si-villjen) 1. a civili. i civilit; working class, klase punetore; 2. a 2. n civil.klasor. klase. i klases; class struggle,

civilization (sivillaj-zejshen) qyteterim.

civilize (sivillaajz) qyteteroj

class 1. n 1) biol. klase; 2) kategori;

civilized (sivillajzd) i qytetuar.gjini. lloj; 3) klase (shkolle); 4) amer.

clack (klliik) 1. n 1) kercitje; 2) llo-mbarim i shkolles (nga studentet); 2. v llo-motit me ze te larte 2. v klasifikoj.

clad (Wild) past dhe p.p. i clothe.

classconscious (kllaaskonshiis) i veteclass (kleejm) 1. n 1) kerkese; 2) drejt dijshe. qe ka ndergjegjen e klases. padi; 3) amer. pohim: 2. v 1) kerkoj;

class-consciousness (kllaskonshiis) 2) pretendoj; 3) amer. deklaroj (dicka).vetedije e klases

clairvoyance (kleeer-vojens) 1) mendje-

classic (klliisik) klasik. hollesi; 2) shikim i qarte. mprehtesi e

classical (kllasikll) klasik jashtezakonshme.

classification (kllasifi-kejshen) klasi-

clairvoyant (kleeer-vojent) mendje-. shikim. holle. i mprehte. depertues.

classify (kllasifaaj) klasifikoj.

clamber (kllamber) kacavirem. ngjitem.

classless (kllaasllis) pa klase,

clammy (klllemi) 1) ngjites. qe ngjitet

clatter (klliiter) 1. n shungullime. gjemim. (nga djersa); 2) i ftohet dhe i lagesht zhurme e madhe; 2. v 1) gjemon. 2) llo-motit. .

clamorous (kllameres) oj bujshem. plot

clause (kllooz) 1) pike; nenpike(nezhurme.traktat. marreveshje); 2) gram. fjali

clamour (kllemer) 1. n zhurme. britme; (si

pjesë e fjalise se perbere). 2. v kerkoj me zhurme. bertas;

clamour clavicle (klla'vikll) kocke e supit; klavi-against. hedh poshte dicka me zhurme: clamour for, kerkoj dicka.

claw (klloo) 1. n 1) thua; 2) ktheter; 3)

clamp (kllemp) 1. n 1) kllape; doreze; tek. dare; 2. v 1) gervish; 2) grumbulloj 2) shtrenguese; 2. v shtrengoj (para etj.)..

clay (kleej) 1) argjile; 2) trup mish;

clandestine (kllen-destin) i fshehte, - poet. pluhur;3) gyp argjili. klandestia.

clayey (kleeji) algjilor.

clang (klleng) 1. fi tingull i mprehte me-

clean (kllinn) 1. a 1) i paster; 2) i dlire; talik; 2. v jep tingull. kumbim metalik. 2. adv krejt, teresisht; 3. v 1) pastroj;

clank (kllenk) 1. n tingellime (prangash); 2) pastrohëm: clean up, pastroj. fshij. 2. v tingellojne (prangat, vargonjt).

clean-cut (kllijinkat) 1) i vizatuar qarte;

clap (kllap) 1, v 1) i bie ndokujt ne krah. 2) i qarte. i percaktuar. i sakte.

ne sup (lehtazi me dore); 2) duar-

clapper (kllaper) rrum. batoq (kambane). toj.

claptrap (kllaptrep) fraze bombastike.

-claret (kllitret) vere e kuqe

clarification (kllairifi-kejshiin) sqarim.

clarify (kllarifaaj) 1) sqarohet (ceshtja); 2) pastroj. kulloj (nje leng).

cleanly (kllenlll) 1.a i. paster; 2. adv trokit: 2. n 1) renie (e rufese); 2) duar- (kllijnli) paster trokitje.

cleanse (kleeoz) 1) pastroj; 2) dizinfek-

clean-shaven (kllijnshajn) i rruar pas

clear (klier) 1. a 1) i paster; with a clear conscience, me ndergjegje te paster; 2) i kuptueshem; three clear days, tri dite te tera; keep clear (of). ruhem; 1. v 1) pastroj; clear one's throat, kollitem; 2) perligj (te pandehurin); 3) zbraz: kapercej; kaloj pengesen; clear away. a) pastroj (nga tryeza); b) perndahem; clear off, shpetoj. cirohem; clear out a) zbraz; b) sqarohet; clear up sqaroj. kthjelloj; 3. advamer. 1) qarte; 2) krejt, teresisht: all clear, a) rruga eshte e lire; b) pushim (pas alarmit).

clearance (klierens) 1) heqje e pengesave 2) tek. boshllek. xhoko. **clear-sighted**

- (klier-sajtid) mendje- mprehte.
mendjeholle
- cleat** (kliit) grep. pyke.
- cleave** (klijiv) (clove, cleft; cloven, cleft) 1) caj; 2) cahem; 3) caj (ujet, ajrin).
- cleft** (kllef) muz. celes.
- cleft** (klleft) 1. v past dhe p.p. i cleave: 2 n gryke. ngushtice; e care.
- clematis** (kllemetis) kulper.
- clemency** (kllemensi) 1) butesi (karakter klime) 2) meshire, perdellim, zemerbutesi. **clement** (kllement) .1) i meshirshem. zemerbuti 2) I bute.
- clench** (klensh) 1) shtrengoj (grushtat dhembet, 2). tek. mberthej. ngallmoj
- clergy** (kllerxhi) kler
- clergyman** (kllerxhimen) prift.
- cleric** (kllerik) klerik.
- clerical** (kllerikl) 1. n klerik; 2. a 1) kle rikal: 2) zyre. i zyres.
- clerk** (klaark) 1) nepunes; sekretar: 2) amer ekonom; cirak; 3) usht. shkruet **clever** (kllever) 1) i mencur. i zgjuar; 2) i afte: 3). i shkathet; be clever at smth. di te bej dicka mire.
- clew** (kllu) 1) lemsh; 2) fill drejtues; celes i enigmes.
- click** (klik) 1. n kercitje (si llozit); 2. v kercet llozi. gishti).
- client** (klaeent) 1) klient. myshteri; 2) bleres, porosites.
- cliff** (klif) gremin; shkemb.
- climate** (klajimer) klime.
- climatic** (klaj-miitik) klimatik
- climax** (kllimaks) pike kulmore; pike me e larte.
- climb** (kllaajm) 1) ngjitem. kacavirem; arrij lartesine, perdridhet (bima); climb down, a) leshohem poshte. zbres; b)fig. pranoj veten te mundur.
- climber** (kllaajmer) 1) alpinist: 2) bime kacavjerrese; 3) hekura per ngjitje; neshtylle. gambale.
- clinch** (kllinsh) shih clench.
- cling** (klling) (clung) kapem. ngjitem out, (per dicka).
- clinic** (kllinik) klinike.
- clinical** (kllinikl) mjekesor; klinikal **clink** (kllink) 1) tingellon; 2) kumbon.-**clip** I (kllip) 1. n 1) kllape; mbertheke;
- gesave; '2) kreher (fishekesh); 2. v 1) mberthej; 2)shtrengoj.
- clip** II (kllip) 1. v qeth; 2. n 1) qethje; 2) amer. shpejtesi.
- clipper** I (klliper) pl gershere (per qethje).
- clipper** II anije e shpejte.
- clippings** (kllippingz) pl cope e prere nga gazeta.
- clique** (kllijk) klike.
- cloak** (kllouk) 1) mantel. tallagan; fill. mbulese; 2) shkak. pretext.
- cloak- room** (klloukruum) 1) dhome per rroba; 2) dhome per ruajtjen e plac kave.
- clock** (klllok) ore (muri).
- clock-face** (klllok feis) fushe sahati
- clockwise** (kllokuajz) ne drejtim te akrepit te sahatit
- clock-work** (klloukerk) mekanizem sa-hati
- clod** (kllod) plis; blok (dheu).
- clod-hopper** (kllod hoper) I pagdhendur.
- clog** (klllog), 1: n 1) kepuce (me taban drun); 2) hist. kallep; 3) pengese; 2.v. pengoj
- cloister** (klllojster) manastir
- cloistral** (klllojstrell) manastiri, I mana-stirit
- close** I (kllouz) 1) i mbuluar; i ngushte; 2) i prishur. i mbyllur. mbytes; 3) i fshehte: 4) i aferm; (by) a close shave, per nje qime nga: at close quarters. ne kontakt te drejtperdrejt. puqur; 5) ngulitur (per vemendje).
- close** II 1. v mbuloj; 2) perfundoj; 3) pajtohem (ne pikepamje); 4) hyj ne lufte (with); close in. afrohem; shkur-tohet: close up. a) mbyll. vulos (letrat); b) mbyll. likuido; 2. n mbyllje; perfundim.
- close-cropped** (kllous-kropt) i qethur shkurt.
- closely** (kllouzlli) 1) me vemendje; 2) ne afersi; 3) rigjeshur; 4) fshehtas.
- closet** (klllozit) 1) qilar; 2) kabinet; 3) - nevojtore.
- close-up** (kllousap) kin. ne plan te madh; rej se afermi.
- closure** (kllouzher) mbyllje, mbarim.
- clot** (kllot) 1. n 1) lemsh; 2) drocke; mjek, trombe; 2. v trashem. pikset.
- cloth** (kloth) 1) pelhure; 2.) cohe. sto-fe; 3) mesalle. sofrabeza
- clothe** (klloudh) (clothed, vj. clad) 1) vesh; fig. mbeshtjell; 2) mbuloj.
- clothes, -ing** (klooudhz.-dning) veshje;

(pajisje me) veshmbathje.
clothier (klloudhier) rrobashites.
cloud (kllaud) 1. n re; 2. v 1) erreso; 2) erresohem; under a cloud, ne dyshim. i pare me sy te keq.
cloudless (kllaudllis) 1) i vrenjtur; 2) i . turbullt; me mjegull (edhe fig.)
clough (kllaf) gryke. qafe (mali)., .
clout (klaut) 1.n 1) rrecke. cope; ar-ne ; 2) dacke. shuplake; 2. v arnoj.
clove I (kllouv) past i cleave.
clove II rrenze karafili (behare).
clove III thelpi hudhre.
cloven (kllouvn).p. i cleer.
clover (kllouver) terfil; be in clover, bej palle. bej kokren e. qejfit.
clown (kllaun) palaco; gaztor klloun.
clay (kllauj) velem; ngopem.
club I (kllab) 1. n 1) dajak. kopace; sport. grep.; 2) comage polici; 2. v rrah me comage.
club II 1, n klub; 2. v 1) mblidhem; 2) palos.
clue (klluu) shih clew 2.
clump (kllamp) 1. n 1) mollok. blok: 2) grup. grumbull (drush); 2. v 1) mbjell me grope. grumbuj; 2) eci rende.
clumsiness (kllamzinis) 1) ngathtesi; te qenet kaba: 2) trashesi
clumsy (kllamzi) 1) i ngathet; 2) i pa-gdhendur. i trashe: 3) njeri pa takt.
cling (kllang) past.dhe pp. i cling.
cluster (kllaster) 1) vije; tufez; 2) grumbull (druish).
clutch I (kllac) 1. v 1) kap; 2) shtrengoj; 2 n 1) kapje; shtrengim; 2) pl kthetra; thonj:
clutch II zogjte e klockes.
clutter (kllater) 1. n rremuje; humbje 2. v sillem kot tutje e tehu.
co (kou) pref qe ne fjalet e perbera tre-gon bashkesi veprimi. perpjekjesh etj.; ne shqip perkthehet dendur me fjalezen bashke.
coach I (kouc) 1) mesues privat; 2) in-struktur.
coach II karroce; 2) vagon hekurudhe.
coagulate (kou-fig'jullejt) pikset; pritet. koagulohet.
coagulation (koufig'ju-llejshen) piksje. ngjizje koagulim.
coal (koull) qymyr (guri).

coal-bed (koullbed) shtrese qymyr-guri.
coal-cutter (koullkater) makine germuese prerese.
coalesce (koue-lles) 1) bashkohem ne koalcion: 2) ngjitem. bashkohem.
coal-field (koullfielld) shtrese. fushe qymyr-guri.
coalition (koue-llishen) koalicion.
coal-mine (koullmaajn) miniere qymyrguri.
coal-pit (koullpit) pus qymyr-guri.
coarse (koors) 1) i trashe; 2) i papunuar, i ashper.
coast (koust) 1. n bregdet; the coast is clear, rruga eshte e lire; 2. v lun-droj gjate bregdetit.
coastal (koustll) bregdetar.
coast-trade (kousttrejd) tregeti kabota-zhi. bregdetare.
coat (kout) 1) pallto: 2) xhakete; 3) lesh (kafshe); 4) shih coating.
coating (kouting) shtrese (ngjyre etj.).
coax (kouks) 1) ndjell; ledhatoj.
cobble I (kobll) 1. n gur i rumbullakte; 2. v shtroj me kalldrem.
cobble II arnoj. meremetoj (kepucet).
cobbler (kobller) 1) kepucar; 2) mjesh-ter i dobet.
cobnut (kobnat) fajthi.
cobweb (kobueb) pelhure merimange; fig. grakce
cock I (kok) 1. n 1) gjel. kendes; 2) (ne emrat e perbere) mashkull; 3) cark (pushke); 4) kanjele. muslluk; cock and bull story, perralle. mesele: 2. v ngre perpjete. ngrefem; cocked hat, kapele trekendeshe;
cock II qipi. mullar.
cockade (ko-keejd) kokarde.
cockchafer (kokgejfer) vizhe.
cocker (koker) llasto.
cockle (kokll) 1. v rrudhem: 2. n rrudha.
cockney (kokni)1) kokni (dialekt i Lona ri: 2) aftesi njohese. dres; 2) londinez qe flet kokni.
cockpit (kokpit) kokni (dialekt i Londres) 2) londinez qe flet kokni
cockpit (kokpit) 1) vend ku kaciten gjelat 2) av kabine e hapur
cockroach (kokrouc) brumbull
cocktail (kokteejll) koktej. perzierje

vererash. perzierje pijesh
coco (koukou) palme kokosi
cocoa I (koukou) shih coco.
cocoa II kakao.
coco (a)-nut (koukenat) arre kokosi.
cocoon (ku-kuun) kokone. meshikez.
cod (kod) merluc
coddle (kodll) llastohem.
code (koud) 1) kod: 2) shifer: 3) sistem sinjalesh.
codger (koxher) njeri i cuditshem original. Ekstravagant
cod-liver (kod liver) : **cod-liver oil**. vaj peshku
co-oed (kou-ed) gj.fj. nxenes shkolle qe mesojne tok
co-education (kouedju-kejshen) arsim i perbashket.
coefficient (kouifishent) 1) koeficient 2) faktor ndihmues
coerce (kou-ers) shtrengoj
coercion (kou-ershen) shtrengim de tyrim
coeval (kou-ijvll) 1.n 1) bashkekohes moshatar; 2. a i njekoheshem
coexist (kouig-zist) gjendem bashke. jeto-toj bashke. bashkejetoj
coexistence (koig-zistens) bashkejetese
coffee (kofi) kafe
coffee-grounds (kofigraundz) llum i kafese
coffee-mill (kofi mill) mulli kafeje
coffee-pot (kofipot) kokme. xhezve.
coffer-dam. (koferdam) *hidr.* kason.
coffin (kofin) arkivol. Qvur
cog (kog) dhembez
cogency (kouxhensi) bindje
cogent (kouxhent) bindes, i padiskutueshem
cogitate (koxhltejt) mendoj. mendohem peshoj mire
cognate (kognejt) 1) te nje gjaku: 2) ngjashem: cognate words. fjale te rrenje
cognition (kognishen) 1) njohje, njohuri, 2) aftesi njohese
cognizable (kognizebll) 1) qe mund te njihet: 2) qe mund te gjykohet (kokpit) 1) 2) avo kabine e hapur.
cognizance (kognizens) 1) njohje. njo-2) kompetencegjyqi.
cognomen (kog-noumen) mbiemer.
cog-wheel (koguiell) rrote me dhem-beza. ingranazh.

cohabit (kou-habit) bashkejetoj.
coheir (kou-eer) bashketrashegimtar.
cohere (kou-hier) 1) jam i ngjitur lidhur: 2) bashkerenditem. koordinohem
coherence-ency (kou-hierens.-rensi) 1) lidhje: 2) bashkerenditje. koordinim. koherence
coherent (kou-hierent) i lidhur (te fo-lurit): konsekuent.
cohesion (kou-hijzen) ngjitje. kohezion.
coiffure (kuaf-fjue) frizure.
coign (koin) : **coign of vantage**. pozi-cion i favorshem.
coil (koeell) 1. mbeshtjell rumbullak. kulac ne trajte spirale: 2. n ,1 rreth; unaze: kacurrel: 2) el. bobine: coil pipe. tek serpent
coign (kom) 1. n .monedhe: pay one in his own coin. I paguaj dikujt po me ate monedhe. ja shperblej po ne ate menyre
coincidence (kouin-saajd) puthiset: koin-cidon
coincidence (kou-msidens) puthisje koicidnce
colander (kallender) kullese. filter.
cold(koulld) 1. a I ftohet: I am cold. kam ftohte: cold comfort. ngushellim I dobet: cold feet. gjfl. ndroitje; 2.n 1) te ftohet: 2) rrufe: a cold in the head. rrufe: give the cold shoulder (to). pres ftohet.
cold-hearted (koulldhaartid), zemergur, shpirtiger.
coldness (koulldnis) 1) te ftohtet: 2)ftohtesi; ndiferentizem.
cold-storage (koulldstoorixh) frigorifer
collaborate (ke-llioerejt) bashkepunoj.
collaboration (kelliibiJ-rejshen) bashkepunim.
collaborator (ke-llibirejter) 1) bashkeapunetor: 2) kolaboracionist.
collapse (ke-lllips) ,n 1) shkaterrim: 2) shembje: katastrofe: 3) permbyse. deshtim (i planeve. shpresave): 2. v 1) rrenohem; 2) shkallmohem; demo-ralizohem.
collapsible (ke-lllapsebll) qe hapet dhe mbyllet; portativ.
collar (koller) 1) qafore. jake; 2) kular; 3) zgjedhe (edhe fig.); 4) manikote.
collar-bone (kollerbaun) anat. heqes.

- collateral** (ke-llaterell) 1) paralel; 2) i dores se dyte; 3) i dyanshem. iper-brishem.
- colleague** (kallijig) bashkepunetor. ko-leg. .
- collect** (ke-llekt) 1) mbledh; 2) mbli-dhem.
- collection** (ke-llekshiin) 1) koleksion; 2) mbledhje parash.
- collective** (ke-llektiv) kolektiv; collec-tive agreement, marreveshje kolek-tive; collective farm, kolkoz; 'col-lective farmer, kolkozian; collective security, sigurim kolektiv.
- collectivization** (kellektivaj-zejshen) kolektivizim.
- collectivizing** (ke-llektivajzing) kolekti vizim. socializim
- college** (kallixh) 1) kolegji; 2) ameruniversitet; 3) kolegjum.
- collegian** (ke-llijxhien) student univer-siteti.
- collide** (ke-llaajd) ndesh. perpiqem (with ne. me).
- collie** (kolli) qen stani skocez.
- collier** (kollier) 1) minator (i minierave te qymyr-gurit); 2) anije qymyr-guri.
- colliery** (kollieri) miniere qymyr-guri.
- collision** (ke-llizhiin) ndeshje. perpjekje, perplasje.
- colloquial** (ke-lloukuie) qe i perket tae biseduarit, kuvendimit.
- colloquialism** (ke-lloukuie) shprehje e gjuhes se folur.
- colloquy** (kolliiku) kuvendim. bisedim, bashkefjalim.
- colon** (koulliin) dy pika.
- colonel** (kernell) kolonel.
- colonial** (ke-llouniell) kolonial; C. office, Ministria e Kolonive (ne Britanine e Madhe).
- colonist** (kallenist) kolonist; emigrant; i shperngulur.
- colonize** (kollenaajz) kolonizoj.
- colony** (kofleni) koloni.
- colophony** (ko-lfofiini) kolofan.
- color** (kaller) amer. shih. .colour.
- colossal** (ke-llosll) 1) ~kolosal; madhe-shtor; 2) gift. vigan.
- colossus** (ke-lloses) kolos. vigan.
- colour** (kaller) 1. n 1) ngjyre; 2) kolo-rit; lose one's colour, zverdhem; 3) ne pl flamur; join the colours .hyj ne radhet e ushtrise; be off colour nuk dukem mire; come off with flying colours, arrij sukses. dal fa-qebardhe; 2. v 1) ngjyros. lyej me bo-je; 2) stolis.
- colouring** (kallering) ngjyrosje; lyerje.
- colourless** (kallerlles) pa ngjyre.
- colt** (koullt) mez.
- column** (koltem) 1) kolone; shtylle (z); 2) shtylle (gazete); rubrike.
- columnist** (kolliimnist) amer. gazetar. reporter.
- comb** (koum) 1. n 1) kreher; 2) tekst. krehese; cut the comb (of), heqfodullekun 2. v kreh.
- combat** (kambet) 1. n luftim; beteja; 'single' combat, dyluftim; 2. v luftoj.
- combatant** (kambetent) luftetar.
- combination** (kombi-nejshiin) bash-kim; kombinim.
- combine** 1. v (kem-baajn) bashkoj. kombinoj; 2. n (kombaaajn) 1) bujq. kombajne; 2) sindikat; 3) kombinat.
- combustible** (kem-bastebll) i djegshem; pl lende e djegshme.
- combustion** (kem-basten) djegie; co-mbustion motor. combustion engine. motor me djegie te brendshme.
- come** (kam) 1. v (came; come), 1) vi. arrij; 2) ndodh. ngjan. rrjedh (from); 3) hedh ne dore kap (over); per-ben (to); 4) ndesh. bie (upon); 5) come in (to) sight, dal. cfaqem (ne fushen e te parit); come into proper-ty. pasurohem; come about, ndodh; come across, takoj rastesisht; come along i shkojme!; come asunder, shkaterrohem; come back, kthehem come by, amer. shkoj; come for-ward, shkoj perpara; come in, hyj; come off. keputet (kopsa); come on a) shkoj perpara; perparoj; b) ndjek; come out. a) dal; b) zbulohet; c) bej greve; come out of action, usht. dal nga luft!mi. largohem nga radhet; come round. a) shkoj; b) marr veten; come to. vij ne veta; come up (to); afrohem; krahasohem; come to. light, zbulohem; dal ne drite;. come to lpass, ndodh,- ngjan; come to stay vendoset (rendi); come what may. te behet cte behet; 2. come down. renie.
- comedian** (kemijdien) komik (aktor).

- comedy** (komedi) komedi.
- comely** (kamili) i hieshem. terheqes. simpatik.
- Comet** (komit) komete.
- comfort** (kamfert) 1. n 1) ngushullim; 2) perkrahje (morale); 3) pi komoditete; 2. v ngushulloj
- comfortable** (kamfertebl) 1) i rahat-shem. komod; 2) ngushullues.
- comic** (komik) 1) komik; 2) qesharak.
- comical** (komikell) zbavites.
- coming** (kaming) i ardhshem.
- comity** (komiti) sjellje e njerezishme, miresjellja.
- comma** (kome) presje.
- command** (ke-maand) 1. v 1) urdheroj; 2) komandoj; drajtoj; command one-self zoteroj. mbaj vatan; 3) zoteroj; 2. n 1) urdher; urdherese; 2) koman-dim. komande; be in command (of). komandoj; under the command (of). nen komanden (e); 3) qark ushtarak; I have a good command of langu-age, zoteroj mire nje gjuhe.
- commandant** (komen-dam) 1) koma-ndant (i nje kalaje; 2)komandant; ko-mandues; 3) kryetar. komandant i a-kadamise ose shkolles ushtaraka.
- commander** (ke-maander) komandant. komandues; C.-in-Chief kryakoma-ndant.
- commanding** (ke-maanding) dominues. mbizoteres
- comandment** (ke-maandment) 1) ur-dher; 2) porosi.
- commemorate** (ke-memerejt) 1) per-, kujtoj; 2) festoj. kremtoj (pervjetorin).
- commemoration** (kememe-rejshen) festim. kremtim (i pervjetont).
- commemorative** (ke-memeretiv) perkuj-timor.
- commence** (ke-mens) filloj.
- commencement** (ke-mensmem) 1) fi-llim; 2) amer. ceremoni ne universitet kur jepen titujt shkencore.
- commend** (ke-mend) 1) vj. ja besoj. doreztoj; le amanet; 2) lavderoj.
- commendable** (ke-mendebll) i laved rueshem.
- commensurable** (ke-mensherebll) i ba-rabishem, qe mund te krahasohet
- commensurate** (ke-mensheret) 1) kon-form. , i krahasueshem; 2) proporcional
- comment** (koment) 1. n 1) interpretim; komentim; 2) vrejte. shenim; 2. v ko-mentoj. -**commentary** (komemeri) komentar. **commerce** (komers) tregeti.
- commercial** (ke-mershll) tregetar.
- comminatory** (ke-mineteri) kercenues. qe kanoset.
- commingle** (ke-mingll) 1) perzihem; 2) perziej. trazoj.
- comminute** (kominjuut) 1) shtyp ne havan; 2) thermoj.
- commiserate** (ke-mizerejt) meshiroj. perdellej (with).
- commissar** (komi-saar) komisar.
- commissariat** (komi-seeriee) 1) komi-sariat; 2) intendence.
- commissary** (komiseri) 1) komisar; 2) intendent.
- commission** (ke-mishen) 1. n 1) porosi; 2) pajisje me fuqi te plota. autorizim (per blerje shitje); 3) shitje me komi-sion; 4) komision; win (ose get) a commission. gradohem oficer; 2. v 1) emeroj ne detyre; 2) jap porosi; autorizoj.
- commissioner** (ke-mishener) i autori-zuar. i derguar i posacem; High Com-missioner. Komisar i Larte.
- commit** (ke-mit) 1) bej, kryej (nje krim vetvrasje etj.); 2) I besoj(dikujt dicka); commit to paper. commit to writ-ing. shkruaj. regjistroj; 3) i jap zjarr; ja doreztoj (gjyqit etj.); commit to memory. mesoj permendesh. mbaj mend;-L . commit oneself. a) korn-prometoj veten; b) rrezikohem.
- commitment** (ke-mitment) arrestim; zotim. lidhje ne bese.
- committee** (kecmi) komitet; komision; Standing C. komitet i perhershëm; Joint C. komision i perzier.
- commod** (ke-moud) 1) komo; 2) poce nate.
- commodious** (ke-moudies) i gjere. i hapur. komod.
- commodity** (ke-moditi) mall.
- commodore** (komedor) del. kapiten i pare; komodor.

common (komen) 1. a 1) i perbashket. shoqëror; 2) i zakonshem; 3) vulgar; comon sense. kuptim gjykim i shendoshe they have much in common, ata kanë shumë gjara të perbashketa; they have nothing in common, ata s'kanë asgjë të perbashket; 2, n toke komunale.

commonplace (komepnlejs) i zakon-shem; banal

commonweal (komenuijll) e mire e për-gjithshme.

commonwealth (komenuelth) 1) shtet; republikë; 2) federatë.

commotion (ke-moushen) 1) trazim. turbullirë; 2) rremuje.

communal (komjenill) shoqëror. i. për-bashket, komunal.

commune. 1. n (komjuun) 1) komunë; 2) krahinë, qark; 2. v (kiJ-m'juun) komunikoj, merrem vesh.

communicate (ke-mjuunikejt) 1) njoftoj, përhap; 2) komunikoj.

communication (kemjuuni-kejshen) 1) mjet komunikimi. nderlidhjeje; 2) pë usht. vija të nderlidhjes.

communicative (ke-mjuuniketiv) i sho-qerueshem, i afrueshem

communiqué (ke-mjuunikeej) komu-nikate. kumtese

communism (komjunizem) komunizem.

communist (komjunist) 1. n dhe a ko-munist; Communist Party, Partia Komuniste.

communistic (komju-nistik) komunist.
comrunity (ke-mjuuneti) 1) bashkësi; 2) Komunitet.

commutation (komju-tejshen) 1) ze-vendesim. ndërrim; 2) zbutje (e denimit); 3) commutation ticket, bilete stinore (për komunikacionin në rrethet e qytetit).

commutator (komjutejter) komutator.
comltte (ke-mjuut) 1) zevendesoj. ndërrim. shkëmbej; 2) zbut (denimin); 3) amer. bëj udhetime të perditeshme (për banoret e periferise se një qyteti).

compact I (kempakt) marreveshje; pakt.

compact II. a (kem-pakt) 1) kompakt; i gjeshur; 2) i përmbledhur (për stlin); 2. n pluhur i presuar; 3. v (kem-pakt) shtyp;

ngjesh.

companion (kem-pan'jen) shok; bashk-udhetar.

companionable (kem-pan'jenedll) i shoqerueshem.

company (kampeni) 1) kompani (edhe tregetare), shoqëri; bear, keep com-pany shoqëroj, përcjell; keep com-pany (with)kam marrëdhënie. njihem me ndonjë; part company (with), ndahem nga dikush; 2) usht. kompani.

comparable (komperebll) i krahasueshem.

comparative (kem-paretiv) 1. n gram. shkallë krahasore; 2. a i krahasueshem; relativ.

compare (kem-peer) 1. v 1) krahasoj; 2) formoj shkallë krahasimi; 2.n kra-hasim.

comparison (kem-parisn) krahasim, 'shkallë krahasimi

compartment (kerfi-paanment) 1)ku-pe; e ndare, dhomë; 2) repart.

compass (kapes) 1. n 1) rreth; 2) ve-llim; diapazon; 3) kufi, limit; 4) busull; 5) pë kompas; 2. v 1) arrij; realizoj; 2) sheshtoj, kam ndër mend.

compassion (kem-peshen) dhëshuri. meshirë.

compassionate (kem-pashenet) i dhëshur, i meshirshëm.

compatibility (kempate-billeti) pajtueshmëri.

compatible (kem-patebll) i pajtueshem.

compatriot (kem-patriet) bashkatdhetar.

compel (kem-pell) detyroj shtrengoj.

compendious (kem-pendios) i për-mbledhur (për një parashtrim. relacion etj.),

compendium (kem-pendiem) 1) konspekt; 2). përmbledhje.

compensate (kompensejt) 1) ve në vend. shpërblej (humbjet); kompensoj; 2) shpërblej; 3) amer. paguaj (shërbimet); paguaj rrogën.

compensation (kompen-sejshen) 1) venie në vend. shpërblim (i humbjeve); 2) shpërblim; 3) amer. rrogë.

compete (kem-pijt) 1) konkuroj; matem . më. bëj gara.

competence-ency (kompetifns,i) 1) bollëk; të ardhura të mjaftueshme; 2)kompetence; 3) drejt. prokurë.

competition (kompe-tishen) 1) kon-kurence; 2) gara; socialist compe-tition, gara socialiste.

competitor (kem-petiter) konkurent.

compilation (kompillejshen) perpi-lim.

compile (kem-paeell) 1) mbledh, grum--bulloj (fakte te dhena); 2) perpiloj.

complacency (kem-pffejsensi) kenaqe-si; vetekenaqesi

complain (kem-plleejn) 1) ankohem; 2) faq pakenaqesi. ,

complaint (kem-plleejnt) 1) pakenaqesi; ankese; 2) semundje.

complement 1. n (kompliment) 1) plotes (edhe ne gramatlke); 2) kom-plet; 2. v (kompli-ment) plotesoj.

complete (kem-pllijt) 1. a i plote, i perfunduar; complete works. permble-dhje e plote e veprave 2. v perfundoj; kryej

complex (kompleks) 1. a i nderlikuar; i perbere; 2. n kompleks.

complexion (kem-pllekshen) ngjyre e fytyres; fig. pamje; aspekt.

compliance (kem-pllaeens) 1) pelqim, pajtim; 2) leshim; 3) servilizem.

compliant (kem-pllaeent) 1) qe leshon leshim; 2) qe pajtohet, shkon sipas qejfit; servil.

complicate (kompllikejt) nderlikoj

complicated (kompllikejt) i ngaterruar. complication (komplli-kejshen) 1) nderlikim ngaterrim. 2) mjek. kom-plikacion.

complicity (kem-lliseti) pjesemarrje (ne krim etj.); bashkefajesi.

compliment 1. n (kompliment) kom-pliment; 2)- perurime, pergezime; nde-rime; pl pershendetje, te,fala (ne letra); 2. v 1) pershendet; uro 2) dhuroj.

complimentary (komplli-menteri) mik-lonjes, plot levdata.

complot (kompllot) komplot; intrige. comply (kem-pllaaj). plotesoj, zbatoj 1; (urdherin, deshiren).

component (kem-pounent) 1. n pjese 1. perberese, komponent; 2. a perberes. sajues.

compose (kempouz) 1) perbej; 2) kom-pozoj (muzike); 3) qetesoj: rregulloj; compose oneself. qetesohem

composed (kem-pouz) i qete, gjak-ftohte.

composer (kempouzer) kompozitor. composite (kompezit) 1. a 1) i perbere; i kombinuar; 2) bot. kompozite; 2. n perzierje

composition (kompe-zishiJn) 1) perberie 2) hartim (shkollor); 3) veper (letrare, muzikore); 4) marreveshje kompromis; 5) kim. perberje.

compositor (kiim-pozitor), tip. radhites.

compost (kompost) bujq. perzierje pleh-rash.

composure (kem-pouzhier) qetesi. gjak ftohesi.

compound (kompaund) 1. a 1) i perbe-re; 2) kompleks; 3) gram. (fjali) e perbere; 2. n (kompaund) 1) perz;erje; komponim, bashkim; 2) fjale e perbere; 3. v (kem.-paund) 1) bashkoj: perziej; 2) pajtoj (interesat); 3) arrij ne marre-veshje.

comprehend (kompri-hend) 1) kuptoj; 2) perfshij.

comprehensible (kompri-hensebll) kuptueshem.

comprehension (kompri-henshen) kup-tim.

comprehensive (kompri-hensiv) 1) i gjithanshem, qe i permbledh te tera. i plate; 2) njeri qe kupton lehte, shpejt.

compress (kem-pres) 1. n komprese; 2. v shtrydh.

compression (kem-preshen) shtrydhje, ndrydhje.

comprise (kem-praajz) perfshij, per-mbaj.

compromise (kompremaajz) 1. n kompromis; 2. v 1) bej kompromis; 2), kom-prometoj.

compulsion (kem-pallshen) detyrim, shtrëngim.

compulsory (kem-pallser;) i detyrue-shem: compulsory service. sherbim i detyrueshem ushtarak.

compunction (kem-pankshen) brerje e ndergjegjes; without compunction. pa meshire.

computation (kompju-tejshen) lloga-ritje. vleresim.

compute (kem-pjuut) llogarit. numeroj

comrade (komred) shok.

comradeship (komredship) miqesi, sho-qeri. marredhenie shoqerore.

con I (kon) mesoj permendesh.

con II drejtoj anijen.

concave (konkeevj) i luget, konkav.

conceal (ken-siell) fsheh.

concealment (keen-siellment) 1) fshehje; 2) strehim i fshehte..

concede (ken-sijid) 1) pranoj; 2) bindem. shtrohem.

conceit (ken-sijt) 1) mendjemadhesi; 2) kaprico, teke, trill.

conceitap (ken-sijted) sqimatar; men-djemadh.

conceivable (ken-sijvebli) i kuptue-shem, i perftytyrueshem; i kapshem (me mend).

conceive (ken-sijiv) 1) marr me mend, kuptoj; 2) perftytyroj.

concentrate (konsimtrejt) 1) perqen-droj; 2) perqendrohëm, koncentro-hem; 3) kim. avulloj deri ne te thate, trash.

concentration (konsisn - trejshen) kon-centrim. perqendrim; concentration camp. fushe, kamp perqendrimi.

concentric (ken-semrik) koncentrik.

concept (konsept) njoftim, ide, kon-cept, ide e pergjithshme.

conception (ken-sepshen) 1) kuptim; interpretim; konceptim; 2) nocion. ide; 3) mendim.

concern (ken-seern) 1. n 1) interes; a matter of great concern. pune e rendesishme; 2) kujdes; shqetesim; it is no concern of mine. kjo nuk me perket mua; with deep concern. me hidherim.te madh; 3) sipermarje; concern 2. v 1) me perket; 2) me inta-reson.

concerning (ken-seeming) ne lidhje me. persa i perket.

concert 1. n (konsert) 1) koncert; 2) marredhenie, in concert (with). tok. ne marreveshje; 2. v bej marrevesh-je.

concession (ken-seshen) 1) leshim; konsension; make a concession. bej leshim; 2) kongension.

concessive (ken-sesiv) 1) qe ben le-shime; 2) gram. lejore.

conch (konk) guaske.

conciliate (ken-silliejt) pajtoj.

conciliation (kensilli-ejshen) pajtim.

concise (ken-sajs) i permbledhur. i ngjeshur; i shkurter, konciz.

conclude (ken-klluud) 1). perfundoj; 2) nxjerr perfundim; 3) amer. vendos zgjidh

conclusion (ken-klluuzhen) 1) per-fundim; 2) mbarim.

conclusive (ken-klluusiv) 1) perfunditar; 2) vendimtar; bindes.

concoct (ken-kokt) 1) ziej tok; pregatit dicka te perrzier (supe, pije etj.); 2) (fig.) shpik, trilloj

concoction (ken-kokshen) gatim; gje-lle; fig, trill; shpikje.

concomitant (ken-komitant) bashkudhetar, shoqerues.

concord (ken-koord) 1) pajtim, bashkim; 2) koordinim (edhe gram.) 3. marreveshje.

concordance (ken-kordens) pajtim.

concordant (ken-kordellt) i nje mendjeje; qe pajtohet.

concourse (konkoors) 1) turme; 2)gru-mbullm; 3) amer. salle kryesore e stacionit te trenit.

concrete I (korit) konkret. re.

concrete II (konkojt) 1. n .beton; 2. a. betoni, i betonit, 3. v 1) betonoj; cimentoj; 2) (ken-krijt) forcohet. nguroset.

concubinage (konkjuubinixh) bashke-jetese (e burrit me gruan) e paligjsh-me, jashte martese

concubine (konkjubaajn) grua pa ku-rore.

concupiscence (konkju-pisnsj) deshire seksuale, ephs.

concupiscent (konkju-pisnt) lakmues, ephshor.

concur (ken-keur) 1) pajtohem. merret vesh. jam i nje mendimi (with); 2) ndodhin se bashku (per rremana etj.).

concurrence (kenkarens) 1) pajtim; ko incidim 2) marreveshja.

concurent (ken-karent) qe perputhet, pajtohet; qe zhvillohet bashkarisht.

concuss (kon-kas) trondit.

concussion (ken-kashen) konfuzion; concussion of the brain. tronditja e trurit.

condemn (ken-dem) 1) denoj. 2) skartoj. shpall te pavlefshem.

condemnation (kendem-nejshen) de-nim, vendim (gjyqesor),

condemnatory (ken-demneteri) faje-sues, denues;

condense (ken-dens) 1) bej me te den-dur,

- trash (qumeshtin etj.); 2) shkurtoj (parashtimin. paraqitjen e nje mate-riale te shkruar); 3) kondensoj.
- condenser** (ken-denser) 1) konpen-sator; 2) frigorifer
- condescend** (kondisend) jam indul-gjent; denjoj perfill
- condescension** (kondi-senshen) in dulgence, denjim per te pranuar dicka.
- condiment** (kondiment) dicka qe i jep shije. lezet gjelles (piper. kripe etj.).
- condition** (ken-dishen) 1. n 1) kusht; on condition that, me kusht qe; 2) .; gjendje; under existing conditions, ne gjendjen egzistuese; 3) pl rre-thana; 4) pl amer. provime te prapa-mbetura; 2, v ve kushte, kushtezoj.
- conditioning** (ken-dishening) kushte-zim, kondicionim.
- condole** (ken-doull) cfaq ngushullimet.
- condolence** (ken-doullens) ngushullim, keqardhje.
- condone** (ken-doun) fal; zgjidh, cliroj nga mekatet.
- conduce** (ken-djuus) ndihmoj, bej ta mundur, shpie (ne).
- conducive** (ken-djuusiv) qe ben te mundur: qe ndihmon; qe sjell.
- conduct** (ken-dakt) 1) sjell; conduct oneself, sillem; 2) udheheq, drejtoj; 2. n (kondekt) 1) sjellje; 2) drejtim (i punes); 3) usht. drejtim.
- conduction** (ken-dakshijn) fiz. per-kueshmeri.
- conductor** (ken~dakter) 1) udhaheqes; 2) dirigjent; 3) konduktor; 4) percues (edhe ne fiz.).
- conduit** (kandit) qyngj; kanal; kanalizim,
- cone** (koun) 1) kon; 2) bot. boce.
- coney** (kouni) shih cony..
- confection** (ken-fekshen) 1) embelsira; 2) rrobe te gateshme grash konfeksion
- confectioner** (ken-fekshener) pasticier.
- confectionery** (ken-feksheneri) pas-ticeri.
- confederation** (kenfederesi) 1) bashkim shtetesh; lidhje; konfederata; 2) komplot.
- confederate** (ken-federet) 1. feda-rativ; 2. n pjesemarras; 3. v (ken-fe-derejt) hyj ne bashkim. ne federate.
- confederation** (kenfede-rejshen) kon-federate, bashkim.
- confer** (ken-feer) 1) dhuroj; jap (titull shkencor etj.; 2) keshillohem (with); 3) krahasoj (shkurt. of.).
- conference** (konferens) konsultim; ke-shillim; konferenca.
- confess** (ken-fes) 1) pranoj; 2) rrefe-hem; 3) pohoj; 4) rrefej.
- confession** (ken-feshen), pranim, po-him, rrefim.
- confessor** (kenfesor) rrefyes (prift).
- confidant** (konfi-difnt) njeri i besuar; rrefyes besnik.
- confide** (ken-faajd) 1) i besoj (in); 2) ja them ne mirebesim (to).
- confidence** (konfidens) 1) besim; 2) siguri. guxim; 3) fjala e thene ne mire-besim.
- confident** (konfident) 1) i sigurt; 2) plot besim ne vete.
- confidential** (konfi-denshell) 1) i beses. besnik; 2) sekret.
- configuration** (kenfig'ju-rejshen) kon-figuracion; tipare, trajte.
- confine** (ken-faajn) 1. v 1) burgos; 2) kufizoj; 2. n (konfaajn) pl kufij (edhe fig.).
- confinement** (kien-fajnment) 1) bur-gosje; 2) kufizim; 3) lahoni.
- confirm** (ken-feerm) 1) forcoj; 2) pohoj.
- confirmation** (konfer-mejshen) 1) ver-tetim; 2) fet. konfirmacion.
- confiscate** (konfiskejt) shpronsoj; kon-fisko.
- confiscation** (konfis-kejshen) shpro-nesim, konfiskim.
- conflagration** (konfille-grejshen) zjarr i madh
- conflict** (konflikt) 1. n perleshje, kon-flikt; 2. v (ken-flikt) kundershtoj, luftoj (with).
- confluence** (konfluens) 1) bashkim (i lumenjve); 2) grumbullim (i popullit).
- confluent** (konfluent) 1. a qe bashkohet; 2. n mende (lumi).
- conform** (ken-foorm) 1) i pershtatem. pajtohem (to); 2) pershtat (with);
- conformable** (ken-foormebll) 1) qe i pergjigjet; 2) qe nenshtrohet, bindet.
- conformation** (konfor-mejshen) rregullim, pershtatje.
- conformist** (ken-foormist) konformist. pasues i kishes anglikane.

conformity (ken-foormiti) pajtim. pershtatje, konformitet; in conformity (with), na pajtim me.

confound (ken-faund) 1) perziej. nga-terroj; 2) prish (planet. shpresat); 3) trazoj, hutoj; confound it djalli ta marre!

confront (kein-frant) 1) i qendrbj per-balle; e shikoj ne fytyre (rrezikun); 2) ballafaqoj, kranasoj.

confrontation (kenfran-tejshen) kra-hasim; venie perballe, ballafaqim.

confuse (ken-fjuuz) 1) ngaterroj; 2) trazoj. hutoj. -

confusion (ken-fjuuzhen) 1) crregullim: 2) hutim

confute (ken-fjuut) hedh poshte. per-genjeshtroj.

congeal (ken-xhijll) ngrij.

congenial (ken-xhijniell) 1) i aferm nga natyra. interesat. prioritet. (per njeri); 2) i pershtatshem. i pelqyeshem.

congenital (ken-xhenitll) qe eshte pertej natyre. i lindur vetiu.

conger(eel) (konger) ngjale.

congest (ken-xhest) 1) mbush deri ne gryke; 2) mbushem.

congested (ken-xhested) i ngushte, i populluar teper.

congestion (ken-xheshgen) 1) mjek. kongjestion; 2) ngushtesi; ngjeshje; popullim i teperuar.

conglomerate 1. n (ken.-gllomeret) konglomerat grumbullim; 2. v (ken-gllerejt) grumbullohet.

conglomeration (kengllome-rejshen) grumbullin, konglomeracion.

congratulate (ken~grijtjullejt) pergezjoj. **congratulation** (kengratju-llejshen) pergezim.

congratulatory (ken-gra'tjulleteri) per-gezues; pershendetjeje, i pershendetjes.

congregate (kongrigejt) 1) mbledh; 2) mblidhem.

congregation (kongri-gejshen) 1) gru-mbullim; 2) mbledhje (e anetareve te shquar te universitetit); 3) kisht. ko-munitet; kongregacion.

congress (kongres) kongres.

conic (konik) konik.

conical (konikll) konik.

conifer (kounifer) konifer. dru me hala (pise).

conjectural (ken~xhekgerijll) i supozuar. hipotetik; i pandehur.

conjecture (kencxhekger) 1. n supozim; 2. v supozoj pandeh.

conjoin (ken-xhoojn) bashkoj.

conjoint (konxhojt) i bashkuar.

conjugal (konxhegell) bashkeshortor. **conjugalit** (konxhe-galleti) martese. jete bashkeshortore.

conjugate 1. v (konxhugejt) gram. zgje-dhoj; 2. a (konxhuget) 1) bot. cift; 2) i bashkuar.

conjugation (konxhu-gejshen) zgje-dhim.

conjunction (ken-xhankshen) 1) bash-kim; n conjunction (with), ne lidhje; 2) gram. lidhez

conjunctive (ken-xhunktiv) lidhes gram. lidhor

conjuration (konxhe-rejshen) perbetim

conjure I (ken-xhuer) lutem.

conjure II (kan'xher) bej magji; ndjell perbetoj

conjurer-or (kanxherer) magjistar;

cone (konk) gj.f. hunde

conky (konki) hundemadh

connate (konejt) qe eshte prej natyre, i lindur. vetiu

connect (ke-nekt) lidh; bashkoj; con necting rod, tek. bielle.

connection, connexion (ke-nekshen) . 1) lidhj" 2) koordinim bashkerenditje 3) marredhenie (me .dicka); 4) gjini, farefis; 5) i aferm, kusheri.

connivance (ke-najvens) mosperfillje, favorizim i se keqes.:

connive (ke-naajv) mbyll syte, bej sikur nuk shoh; nuk perfill

connoisseur (kone-seer) njeri qe njeh mire dicka; njohes. specialist.

connote (ke-nout) qe ka kuptim suple-mentar, domethene.

connubial (ke-n'juubiell) martese, i marteses.

conquer (konker) pushtoj; mund; , mposht.

conqueror (konkerer) pushtues.

conquest (konkuest) pushtim, nen-shtrim, fitore.

consanguinity (konseng-guiniti) lidhje gjaku

conscience (konshens) ndergjegje. vetedije

conscientious (konshi-enshes) 1) i ndergjegjshem; 2) i vetedijshem.

conscious (konshes) 1) i vetedijshem; be conscious (of), kuptoj; 2) i kup-tueshem.

consciousness (konshensnis) 1) vetedije: recover consciousness, vij ne vete; 2) ndergjegje; social consciousness, vetedije. ndergjegjie shoqerore.

conscript (konskript) i thirrur nen arme.

conscription (ken-skripshen) detyrim ushtarak.

consecrate (konsikrejt) 1) kushtoj; 2) shenjteroj

consecration (konsi-krejshe) 1) kush-tim; 2) shenjterim

consecutive (ken-sekjutiv) i njepaasneshem. vazhdues,

consent (ken-sent) 1. n pelqim; lejim; 2. v pranoj (to), jap pelqimin.

consequence (konsikuens) 1) pasoje (logjike); perfundim; in consequence (of), per shkak te ; 2) kuptim; ren-desi; of no consequence. i parendesishem, jo kryesor; a person of con-sequence. njeri i rendesishem.

consequent (konsikueft) 1) konsekuent; 2) pasues

consequently (konsikuentlli) si pasoje prandaj.

conservation (konser-vejshen) 1) ruajtje; 2) konservim.

conservative (ken-servetiv) 1. a 1) konservator. i prapambetur; 2) i moderuar; 2. n polit. konservator.

conservatory (keri-servetri) konserva-tor.

conserve (ken-seerv) 1) ruajt; 2) kon-servoj.

consider (ken-sider) 1) marr parasysh; mendoj; 2) shqyrtoj.

considerable (ken-siderebll) i dukshem. i madh. i konsiderueshem.

considerate (ken-siderejt) i kujdesshem per te tjeret. perfilles.

consideration (kenside-rejshen) 1) mendim; 2) shqyrtim; take into con-sideration. marr parasysh; 3) nde-rim; sjellje fisnike.

considering (ken-sidering) duke marre parasysh.

consign (ken-saajn) 1) dorezoi; ja besoi; 2) jap. dorezoi (token); 3) trego dergoj mallra.

consignee (kensaj-niji) marres i ngarkeses:

consignment (ken-saajment) 1) ngar-kese. kontigjent mallrash; 2) nise mall-rash; 3) trego fature.

consist (ken-sist) 1) perbehem prej (of); 2) qendroj ne (in).

consistence (ken-sistens) 1) .konsis-tence; 2) dendesi; trashesi.

consistency (ken-sistensi) vazhduesh-meri; qendrese.

consistent (ken-sistent) I vazhdueshem

consolation (konsellejshen) ngushellim.

console (ken-soull) ngushulloj.

consolidate (ken-sollidejt) .1) forcoj; 2) forcohem; 3) bashkoj; 4) bashko-hem

consolidation (kensolli-dejshen) kon-solidim; forcim.

consols (ken-sollz) pl trego konsole. rente e konsoliduar; obligacionet e fondit qeveritar anglez

consonance (konsenens) bashketejng-lim. harmoni; fig. te marrur vesh mirekuptim.

consonant (konsenent) 1. a bashketejngellues. harmonik; 2. n bashketejngellore

consort (konsoort) 1. n bashkeshort. bashkeshorte; 2. v (ken-soort) 1) miqesohem. bej shoqeri me dike; 2) har-monizoj, pajtoj

conspicuous (ken-spikjues) dukshem. i shquar, i spikatur;

conspiracy (ken-spirezi) marreveshje e fshehte. komplot.

conspirator (ken-spireter) komplotist.

conspire (ken-spaeer) organizoj

kom-plot. **constable** (kanstebll) polic.

constancy (konstensi) qendrese.

constant (konstent) 1. a i qendrue-shem; 2. n mat. madhesi konstante, konstante.

constellation (konste-llejshen) konste-lacion; fig. plejade.

consternation (konster-nejshen) tmer. shtangim

constipation (konsti-pejshen) kapsllek. konstipacion (mjek.)

constituency (ken-stitjuensi) 1) votues 2) qark votues. elektoral; 3) kliente; 4) te abonuar (ne gazete, reviste).

constituent (ken-stitjuent) 1. a perbe-res; constituent assembly. asamble

kushtetuese; 2. n 1) zgjedhes; 2) pje-se perberese.

constitute (konstitjuut) 1) formoj. per-bej; 2) caktot; 3) nxjerr ose zbatoj ligjin.

constitution (konsti-tjuushen) 1) or-ganizim; 2) polit. kushtetute; 3) nder-tim i trupit.

constitutional (konsti-tjuushenell) 1) polit. kushtetues; 2) organik.

constrain (ken-streejn) 1) detyroj; 2) mbaj (veten).

constrained (ken-streejned) 1) i detyruar; 2) i ngrehur (per sjellje).

constraint (ken-streejnt) 1) detyrim; 2) . sforcim (per sjellje).

constrict (ken-strike) shtrengoj; ndrydh: ngushtoj.

constrictor (ken-strikter) anat. muskuli tkurres, konstriktor..

construct (ken-strakt) 1) ndertoj; 2) krijoj

construction (ken-strakshen) 1) ndertim; under construction, ne ndertim e siper; 2) godine. ndertese.

constructive (ken-straktiv) 1) konstruk-tiv; 2) ndertimi, ; ndertimit 3) krijues ndertues.

construe (ken-'struu) analizoj, interpre-toj, spiegoj (nje tekst).

consul (konsll) konsull.

consulate (konsjullet) konsullate.

consult (ken-sallt) 1) keshilloj; 2) marr parasysh (interesat. ndjenjat); 3) ori-entohem. informohem (me liber); 4) konsultohem. keshillohem.

consultant (kensalltent) konsultant.

consultation (konsell-tejshen) 1) kon-sultim; 2) keshillim

consultative (ken-salltetiv) konsultativ.

consume (ken-sjuum) 1) shpenzoj prish; 2) shpenzoj kot. pa hesap

consumer (ken-sjuumer) konsumator. harxhues; consumer goods, artikuj te konsumit te gjere.

consummate 1. a (konsemet) i persosur, i perkryer (nga cilesia); j perfunduar; 2. v (konsemejt) kryej, perfundoj.

consumption (ken-sampshen) 1) har-xhim. konsumim; shpenzim; consum-ption goods, artikuj te konsumit te gjere; 2) mjek. tuberkuloz i mushkrive.

consumptive (ken-samptiv) tuberkulozi. i tuberkulozit.

contact (kontakt) 1) takim. prekje; kon-takt; contact breaker, el. celes; come into contact (with) hyj ne kon-takt; make (break), contact, hap (mbyll).korentin; 2) prekje; 3) pl amer. njohje. lidhje.

contagious (ken-tejxhes) molepses. ngjites, infektues; fig. ngjites (gaz etj.).

contain (ken-teejn) 1-) mbaj ne vete; 2) mbaj (zemerimin. gezimin).

container (ken-teejner) rezervuar; kon-tejner.

contaminate (ken-taminejt) 1) ndyej; prish; felliq; 2) moleps. infektoj.

contamination (kentami-nejshen) 1) molepsje, infektim; 2) felliqe.

contemplate (kontempllejt) 1) sodit; 2) mendoj; 3) kam nder mend.

contemplation (kontenpelleishen) soditje; is in contemplation, supozohet eshte fjala.

contemplative (ken-templletiv) sodites . kontemplativ.

contemporary (ken-tempereri) 1. njekoheshem; 2. n bashkekohes.

contempt (ken-tempt) 1) perbuzje; hold in contempt, perbuz; percmoj; contempt (for), tregoj, shpreh perbuzje; 2) mosperfillje per pushtet.

contemptuous (ken-temptjues) perbu-zes, percmues.

contend (ken-tend) 1) luftoj; 2) kun-dershtoj; konkuroj; 3) pohoj; argumen-toj.

content 1. a (ken-tent) i kenaqur; 2. v (ken-tent) 1) kenaq; 2) kenaqem; 3. n (kontent) 1) kenaqasi; to one heart content, sipas deshires; 2) te qenet i kenaqur.

contented (kentented) i kenaqur,

contention (ken-tenshen) 1) grindje; 2) gare.

contentious (ken-tenshes) i diskutue-shem, qe nuk eshte zgjidhur. i kontes-tueshem.

contents (kontents) pl permbajtje (e 1i-brit); brendi (e enes)

conterminous (ken-termines) 1) fqinj; kufitar; 2)qe ndodh ne te njejten ko-he, qe koicidon.

contest 1. v (ken-test) 1) kundershtoj; 2) diskutoj; contested election, amer. a) zgjedhje te pavlefshme; b) zgjedhje, per te cilat jane vene disa kandidate; 3) haem.

bej gare; mun-dem; 2. n (kontest) 1) grindje; 2) gri.

context (kontekst). kontekst.

contiguous (ken-tig'jues) qe puthitet. I aferm. i ngjitur

continence (kontinens) 1) perkori. te qenet i perkore; 2) mbajtje e vetes, dliresi.

continent (kontinent) 1, a i permbajtur; . 2.n kontinent.

continental (kontinentll) 1. a kontinental; 2. n banor i kontinentit te Europes.

contingency (ken-tinxhensi) rast.

contingent (kentinxhent) 1. a 1) i rastesishem; 2) konvencional; 2. n kontingjent sasi.

continual (ken-tin'juell) i vazhdueshem, i qendrueshem.

continuation (kentin'ju-ejshen) vazh-dim

continue (ken-tidju) 1) vazhdoj; 2) zgjat.

continuous (ken-tin'jues) i vazhdue-shem

contort (ken-tort) 1) shtremberoj; 2) I deformoj.

contour (kontuee) 1) kontur; vije rre-thuese; 2) horizontale.

contraband (kontreband) kontrabande

contract 1. n (kontrakt) kontrata. marre-veshje; 2. v (ken-trakt) 1) bej kontrata; 2) mblidhet. tkurret; 3) semurem.

contraction (ken-erakshen) tkurrje. shkurtim. mbledhje.

contradict (kontre-dikt) 1) kundershtoj; 2) hedh poshte.

contradiction (kentre-dikshen) 1) kundershitim (me fjale). kunderthenie; kontradikte; 2) hedhje poshte.

contradictory (kontre-dikteri) i papaj-tueshem. qe eshta ne kuhdershtim. kontradiktor.

contradistinction (konradis-tinkshen) ta venet balle per balle. kundervenie; antiteze

contradistinguish (kontredis-tinguish) ve kunder. perballie

contreposition (kontrepe-zishen) venie perballe. opozicion.

contrariety (konere-raeti) kundershitim

contrary (kontreri) 1. a 1) i kundert 2) i disfavorshem; 3) gjn. (ken-ereeri) kokeforte; 2. n kundershitim; on the contrary. to the contrary. perkun-drazi; 3. adv. ne kundershitim me.

contrast 1. n(kontraser)kontrast. kunder-shtim; 2. v (kenerast) 1) ve kunder. ballafaqoj; 2) kontrastoj.

contravene (kontre-vijin) shkel (ligjin).

contravention (kontre-venshen) shkelje (e ligjit etj.)

contribute (ken-tribjut) 1) ndihmoj; 2) fal (para); 3) jap kontribut. ndihme (ne shkence. etj.) (to)

contribution (koneri-bjuushen 1) ndih-me; 2) kontribut; 3) tatim.

contributor (ken-tribjueer) 1) pjesema-rres; 2) bashkepunetor (gazete. reviste).

contrivance (ken-trajvens) 1) shpikje. trill; 2) pjellje e mendjes. sajim.

contrive (ken-eraajv) 1).shpik. trilloj; 2) rregulloj (punen).

control (ken-troull) 1 n. 1) kontroll; 2) te drejtuarit. rregullim. mbareshtim; 2. v.1) kontrolloj; 2) drejtoj. rregulloj; verifikoj; 3) mbaj. permbaj (ndjenjat). **controversial** (kontre-veershell). i dis-kutueshem. i pazgjidhur. qe eshte objekt kundershtimi.

controversy (kontreversi) kundershitim (ne mendime): polemika.

controvert (konere-vert) 1) kundershtoj. rrezoj; 2) pergenjeshtoj. **contuse** (ken-ejuuz) ndrydh. perdredh

contusion (ken-tjuuzhen) ndrydhje. per-dredhje; varje; kontuzion. convalesce (konve-lles) sherohem. **convalescent** (konve-llesent) qe she-rohet. qe eshte duke marra veten. konvaleshent.

convenience (kenvijnien) 1) volit 2) dobi materiale; 3) nevojtoe; 4) pl. komoditete.

convenient (ken-vijnient)i volitshem; komod.

convention (ken-venshen). 1) kuvend kongres; 2) marreveshje; konventa.

conventional (ken-venshenell) konven-cional -

converge (ken-veerxh) puqen ne nje pike (vijat). konvergjojne.

convergent (ken-veerxhene) qe bash-kohen ne nje pike.

conversant (konversnr) 1) ne dijeni; i njohur. familjar (me dicka); 2) qe i perket (ndonje sendi).

conversation (konversejshen) bisedim.

conversational (konver-sejshenell) bi-sedimi. i bisedimit.

converse I (ken-vers) bisedoj. **converse II** (konvers) 1. a i kundert;. 2 n. 1) qendrim. thenie e kundert; 2) mat. teoreme e anasjellte.

conversion (ken-vershen) 1) shnderrim 2) kthim (ne fe tjetër).

convert (ken-vert) 1) kthej; 2) kthe (ne fe tjetër.)

convex (konveks) konveks.

convey (ken-veej) 1) mbart. coj (mall-ra); 2) bej te ditur. njoftoj; 3) cfaq , (mendimin).

conveyance (ken-veejens) 1) mbartje. transportim; 2) mjet transporti; 3) shprehje (e mendimit).

conveyer (ken-vejer) transportor, kon-vejer.

convict 1. v. (ken-vikt) 1) demaskoj; 2) shpall fajtor; 2) n. (konvikt) i denuar; i syrgjynosur.

conviction (ken-vikshen) 1) denim; 2) bindje. siguri.

convince (ken-vins) bind (of). **convincing** (ken-vinsing) bindes. **convivial** (ken-viviell) i gezueshem. gaz-mor; kremtor.

convocation (konve-kejshen) 1) thirrje: mbledhje; 2) kisht. koncil; kuvend.

convoke (ken-vouk) therras (ne kuvend).

convoy (konvoj). 1. v. shoqeror; 2.n. 1) shoqerim; 2) transport i shoqeruar. karvan anijesh.

convulse (ken-valls) trondit. shkak-toj spazma.

convulsion (ken-vallshen) 1) perpelitje; 2) tronditje; 3) lekundje e tokes.

convulsive (ken-vallsiv) perpelites: **cony** (kouni) lepur i bute

coo (kuu) 1. v. gugat; 2.n. gugatje. **cook** (kuk) 1. v. gatuaj; cooking tin. ku-si; cook up. gatuaj; 2. n. kuzhinier. gje-lleberes;.

cookery (kuker) usht. kuzhine fushe.

cooker (kuker) garim. pregatitje e gje-lles.

cookie (kuki) biskote.

cool (kuull) 1. a 1) i fresket; 2) i qete. gjakftohte; 2. n. freski; 3. vi) ftoh; 2) ftohem; g. qetesohem

cooler (kuuller) 1) freskues. frigorifer; 2) fig. vend arrest; per ushtarake. **coolie** (kuulli) hamall kuli; argat kinez.

coomb (kuum) lugine; hendek.

coop (kuup) 1. n. 1) kafaz zogjsh; 2) kosh (per gjueti peshku); 2. v. ve ne kafaz; coop up a) mbaj mbyllur; b) mbush plot

cooper (kuuper) vozepunues.

co-operate (kou-operejt) 1) bashkepu-noj; 2) ndihmoj; 3) bashkeveproj.

co-operation (kouope-iejshen) 1) ba-shkepunim; 2) kooperim; 3) usht. bashkeveprim.

co-operative (kou-operetiv) 1) i per-bashket. i bashkuar; 2) kooperative. **co-opt** (kou-opt) kooptoj.

co-ordinate 1.a (kou-ordenit) 1) i koor-dinuar. i bashkerenditur; 2) i barabarte; 3) mat. i se njejtës shkalle; 2. v (kou ordinejt) koordinoj. bashkerendit; vendos raport. te drejte,

cop (kop) gj. fl. 1. n. kap. ndaloj; 2. n. perb. polic.

copartner (kou-panner) pjesetar. anetar i nje shoqerie (qe ka pjese ne fitimet e pergjitheshme).

copartnership (kou-pannership) sho-qeri me ndarje te te ardhurave nder mjet anetareve (ne baze te aksioneve etj.).

cope (koup) luftoj; i bej ball (with). **copeck** (koupek) kopejk.

co-pilot (kou-pajllet) pilot i dyte. . **copious** (koupies) me shumice. me bollek.

copper (koper) 1. n 1) baker; 2) pare bakri; 3) kazan; 4) gj.fl. polic; 2. a bakri. i bakrit, i bakert; 3. v mbuloj. vesh me baker.

copperas (koperes) vitriol. sulfat ferrik.

copperhead (koperhed) bolle.

coppice copse (kopis. kops) korie; za-bel.

coopula (kopjulle gram). kepuje.

copy (kopi) 1. v kopjoj; fig. imitoj; 2. n 1) kopje; 2) ekzemplar; fair. clean copy. kopje e mire

copy-book (kopibuk) fletore. **copyright** (kopirajt) 1. n e drejte e au-torit; 2. v siguroj te drejten e autorit

coquetry (koukitri) te qenet kokete. sjellje kokete.

coquette (kou-ket) vajze ose grua mendjelehte qe ben flirt; kokete.

coral (korell) 1. n koral. I merxhan; 2. 1) koral. i koralit; merxhani. i merxhanit; 2) ngjyre koral. merxhani.

cord (koord) 1. n 1) spango. gjalme; 2) korde;. vocal cords. kordat e zerit; 2. v lidh me spango.

cordial (koordieell) 1. a. i perzemert; 2. n

mjet qe nxit veprimtarine e zemres.
cordiality (kordi~alleti) perzemersi; ze-mermiresi.
cordite (kordit) kordit (barut pa tym)
cordon (koordn) 1). kordon; 2) shirit dekorate.
core (koor) 1) palce; thelb; 2) brendi. esence.
correspondent (kouri-spondent) drajt. bashkefajtor. njeri i paditur per marre-dhenie me gruan e nje tjetri (ne rast divorci).
cork (koork) 1. n 1) dru tape; 2) mbiu-jese; 2, v mbyll me tape.
corker (koorker) gj.fl. kufi i fundit (I genjeshtres. poshtersise),
cork-screw (korkskrue) tapeheqes. **corn I** (koorn) 1) drithe; 2) pe-mb. dri-thera; grure; 3) amer. miser.
corn II kripe; corned beef. pasterma.
corn III kallo; lyrdhe.
corn-cob (koornkob) kocan misri. **corner** (koorner) 1. n vend. cep. qoshe; drive into a corner. fig. ve me shpa-tulla ne mur; turn the corner, marr kthesen. kthej pas qoshes; 2. v grum-bulloj mallra (per qellime spekulimi).
corner-stone (koornerstoun) gur theme-li.
cornat (koornit) muz. kornete.
corn-flower (koornflaoer) kokoyel. **cornice** (kornis) kornize.
cornucopia (korn' ju-koupie) bri i stoli-sur me lule. fryte (shenje a prodhimit te bollshem).
corolia (ke-rolle) kurore 13 lules. **coronal** (korenel) 1. n 1) poet. kurora; 2) kurore dafine; 2. a kurore, i kurores; kocke e ballit.
coroner (korener) gjykates hetues (na raste vdekjesh me dhune, vrasjesh). **corporal I** (korperell) trupor: fizik. **corporal II** tetar
corporate (korperet) 1) korporativ; 2) i perbashket.
corporation (korpe-rejshen) 1) korpo-rate; 2) amer. shoqeri aksionere.
corporeal (kor-pooriell) trupor; mate-rial.
corps (koor) usht. korpus; corps de ballet ansambel. trupe baleti..
corpse (korps) kufome.
corpulent (korpjullant) barkmadh. i ngja-llur

corpuscle (kor-pasll) grimca; red (whi-te) corpuscles, ruaza te kuqe (te bardha) gjaku.
corral (korell) stan.
correct (ke-rekt) 1: a i drejta; i sakte; 2. v ndreq. qortoi. korigjoi.
correction (ke-rekshen) ndreqje. qor-tim. korigjim.
corrective (ke-rektiv) ndreqes: korektiv.
correlate (kor-llejt) eshta ne marre dhenie. ne pajtim. ne raport (me dicka); ve ne marredhenie. ne pajtim. ne ra-port
correlation (kori-llejshen) marredhanie. korelacion.
correlative (ke~relativ) korelativ. perka-tas.
correspond (kori-spond) 1) i pergjigjem (to); 2) mbaj leter shkembim (with).
correspondence (kori-spondens) 1) paj-tim; 2) korespondence. letershkembim; correspondence courses, kurse me korespondence.
correspondent (kori-spondent) 1. qe i pergjigjet; 2. n korespondent. **corridor** (koridoor) koridor. **corrigible** (korixhebl) i ndreqshem. qortueshem. i korigjueshem. **Corroborate** (ke-roberejt) vertetoj. pohoi.
corroboration (kerobe-rejshen) verte-tim. pohim.
corrode (ke-roud) 1) brej; 2) ndryshk.
corrosion (ke-rouzhen) brejtje. korozion
corrosive (ke-rousiv) brejtes. koroziv; corrosive sublimete, sublimat:
corrugah (koregejt) 1) rrudh. zhubra-vit; 2) rrudhem. zhubravitem; corrugate iron. hekur me rrudha.
corrupt (ke-rapt) 1) i prishur. i korruptuar; 2) i shitur; 2. v 1) prish, korruptoj; 2) prishem. shkaterrohem: 3) blej me mite, mtos.
corruption (ke-rapshen) 1) prishje, 2) cthurje; 3) mitosje.-
cortege (kortezh) kortezh. turme sho-qeruese.
cortex (korteks) lavora.
co-signatory (koqi-signeteri) drejt. par-son ose shtett qe nenshkruan marreve-shie me dike.
cosily (kouzill) komod, rahat.
cosmetic (koz-metik) 1. a kozmetike. kozmetikes; 2. n kozmetika.

cosmic (kozrník) kozmlk.

cosmopolitan (kozmi'i-pollitlin) 1. n kozmopolit; 2. a kozmopolit.

cosmopolite (koz-mepellajt) kozmopo-lit.

cosmopolitism (kozmo-pollitizm) koz-mopolitizem

cost (kost) 1. n 1) vlere. cmim; cost 'price', prime, kosto; at all costs, me cdo kusht; 2) pi shpenzime; 2. v (cost) . kushtoj.

coster (monger) (kostermanger) shites ambulant, shetites.

costly (kostlli) i kushtueshem. i shtrenj-te.

costume (kostjuum) kostum.

cosy I (kouzi) komod. i rehatshem. **cosy** II kapak i mbushur (per cajník etj.).

cot I (kot) 1) katua; 2) kotexh. shtepize (vecanerisht na fshat); poet. kasolle

cot II 1) krevat famijash; 2) shtrat por-tativ; 'cot case, i samura i shtrira.

cote (kout) vatha.-

co-temporary (kou-temperijri) shih contemporary.

cottage (kotlxh) kotexh. vile; shtepi e vogel jashteqytetit.

cottager (kotixher) banor fshati.

cotton I (kotn) pajtohem; cotton up (to), shoqerohem (me ndonje).

cotton II 1) pambuk; cotton wool, vat-ke, pambuk i paperpunuar; 2) pelhu-ra e pambukta; 3) pe.

cotton-mill (kotnmill) fabrike tekstifesh.

couch , (kauc) 1) divan. shiite; 2) poet. krevat.

cough (kof) 1. n kolle; 2. v kollitem; cough out, cough up, nxjerr gelbaze.

could (kud.kiid) past i can.

coulisse (kuulli's) 1) ulluk; kanal i vo-gal; 2) prapaskena.

coulomb (kuullom) el. kulom.

coulter (koullter) thike plori.

council (kaunsl) 1)keshille. (organiza-te); Security C., Keshillii Sigurimit; C. of Ministers, Keshilli i Ministrave; town ,council bashki; 2) konsulte, konsultim.

councilor (kaunslor) anetar keshilli.

counsel (kaunsl) 1. n 1) keshillim; konsulte; konferenca; 2) kashille (u-dhezim); 3) avokat; counsel for the prosecution, prokuror; keep one's own counsel, mbaj te fshehte; 2. v keshilloj.

counsellor (kaunslor) 1) keshilltar,

kon-sultant; 2) amer. avokat.

count I (kaunt) I. if 1 numeroj; 2) mendoj se; it counts for much (little), kjo ka rendesi te mad he (te vogel); 3) mbeshtetem, marr parasysht dic;ka (on, upon); count out, amer. nuk llogarit me qallim votat me rastin e zgjedhje-ve; 2. n llogari; count lose, humb llogarine.

count II kont (me origjine jo angleze), countenance (kauntenens) 1. n shprehje e fytyres; fytyre; keep one's coun-tenance, a) nuk jap shenje. nuk tre-goj veten; 2) mbaj gazin; 'put out of. trazoj; 2. v nxit. ndihmoj.

counter I (kaunter) 1) tezge; 2). tek. sahat. kontator.,

counter II 1) kreshte; 2) thember (e c;izmes).

counter III 1. a i kundert; 2. adv. ne kundershtrim; run counter (to), shkoj kundar; kundershtoj; 3. v kundershtoj.

counter (kaunter) pref me kuptimin kun-der.

counteract (kaunteriikt) 1) kunder-veproj; 2) neutralizoj.

counter-attack (kaunteretek) 1. n kun-dersulm; 2. v kundarsulmoj.

counterbalance 1. n (kaunterbiillens) kundarpesha; 2. v (kaunter biillens) ekuilibroj. .

counterblow (kaunterbll ou) kunder-sulm;

counter-charge (kaunter;carxh) kunder-fajesim. te paditurit e atij qe te padit.

counterfeit (kaunterfit) 1. v 1) falsifikoj' (dokumentat); 2) imitoj; 2. n falsifi-kim. mashtrim; 3. a i falsifikuar. kallp.

counterfeiter (kaunterfiter) falsifikator, falsifikator parashe..

counterfoil (kaunterfoell) kupon (ceku etj.).-

countermend (kauntermaand) 1. n kun-derurdher; 2. v 1) anuluj urdherin; 2) zmbra.

counter-offensive (kauntere-fensiv). kunderofensive.

counterpart (kaunterpaart) 1) kopje. duplikate; 2) sosi. kips.; dyshare; 3) dy njerez ose dy sende qe plotesojne njeri tjetrin.

counterplot (kauntirpilot) kunderkom-plot.

counterpoise (kauntirpoojz) 1) ekuili-ber; 2) kundarpeshe.

counter-revolution (kaunterreve-lluu-shen) kunderrevolucion.

counter-revolutionary (kauntievij lluusheneri) a n kunderrevolucionar.

countersign (kauntersaajn) 1) parulle; 2) firme e dyte (ne pie dokument).

countess (kauntis) konteshe.

counting-house (kauntinghaus) 1) zy-re; 2) llogari.

countless (kauntllis) i panumert. **countrified** (kantrifaaajd) fshati. ifshatit fshatarak.

country (kantri) 1) vend; 2) atdhe; 3) krahine fshatare.

countryman (kantrimiin) 1) bashkatdhe-tar;- 2) fshatar.

country-side (kantri-sajd) lokalitet fsha-r

county (kaunti) 1) konte (ne Angli); 2) amer. qark.

coup d'etat (kuudej-taa) grusht shteti. couple (kapll) 1. n 1) cift; 2) el. element; 2. v 1) bashkoj; 2) bashkohem; 3) lidh (vagonat)

couplet (kaplliit) distik.

coupon (kuupon) 1) kupon; 2) talon, **courage** (karixh) trimeri. guxirri. **courageous** (kii-rejxhiis) guximtar. i pa-trembur.

course (koors) 1. n 1) kurs; drejtim; 2) zhvillim (i ngjarjeve); kalim (ikohes); In due course ne kohen e duhur; as a .matter of course, ne menyre te natyreshme; 3) kurs (lekcionesh); 4) gjelle (dreke); l.; ofcourse, natyrisht: 2. v ndjek. i qepem.

court I (koon) 1) oborr; 2) spon. fushe; shesh; 2. v 1) kujdesem; 2) kerkoj t'i hyj ne zemer dikujt; i vij rrotull (ndonje vajze a gruaje); court disaster, ndjell mjerim. fatkeqesi.

court II gjykate; Supreme C., Gjyqi i Larte; court martial. gjyq ushtarak; court of justice, gjyq.

courteous (kiirtiis) i sjellshem. i njere-zishem.

courtesy (kiirtiisi) 1) njerezi; sjellje e mire; 2) nderim; l.; the courtesy of the port. amer. shkarkim nga kontro-lli doganor.

courtier (kootiir) oborrtar.

courtship (koortship) te ardhurit rrotull (ndonje gruaje).

courtyard (kortjaard) oborr (shtepie). **cousin**

(kazn) kusheri. kusherire; second cousin, kusheri. kusherire e dyte.

cove (kouv) 1) liman; gji i vogel (deti); 2) ark. kube.

covenant (kaviiniint) marreveshje; drejt. konvente; pakt.

cover (kaviir) 1. v 1) mbuloj; 2) fsheh; 3) amer. jap te dhena. informata (per shtyp); cover up. fsheh. ruaj; 2. n 1), send qe mbulon. kopak; kellef; 2) mbu-lese, strehim; 3) zad; 4) takem. servis; l.; under the cover (of), me pretek-stin.

covert 1. a (kavert) i fshehur tinzar; 2-n (kaviir) 1) strehim; 2) zabel.

covet (kavit) 1) lakmoj; 2) kam zlli **covetous** (kavitiis) lakmues; koprac; ziliqar.

covey (kavi) fole zogjsh; tufe (zogjsh).. **cow** I (kau) 1) lope; 2) pl kafshe qume-. shti.

cow II frikesoj.

coward (kaoerd) frikakac.

cowardice (kaoiirdis) frike. tuta.

cowardly (kaoerdlil) frikaman i ulet. I poshter.

cow-boy (kaubooj) bari, lopar; amer. kovboi.

cower (kauer) ulem. shtrihem; ngjethem; (nga frika etj).

cowheard (kauherd) bari. lopar.

cowl (kaull) 1) mantel me kapuc; 2) I kapuc 3) tek. kapak.

coxcomb (kokskiim) i pispillosur.

coy (kooj) i ndrojtur. i turpshe. crab (krab) 1. n 1) galorre; 2) tek. ma-kara. 2. v gervish.

crack (krak) 1. n 1) kercitje; krisme; 2) plase. .e care; 3) hajdut. kusar qe can dyert e shtepivet. dyqanevet; in a crack ne cast. pernjehere; 2. v 1) ker-cas. bej zhurme; 2) pelcet; l.; crack a, joke, bej nje shaka.

cracked, (krakt) gj.fl. i cmendur. i krisur.

cracker (krakiir) biskote e thate.

crackle (krakll) kercellime; shushuritje;.

crackling (krakling) kercellues. kercitjes.

cradle (krejdl) 1. n djep; 2. v perkund.

craft (kraaft) 1) shkathtesi; 2) dinakeri; 3) zeje; craft union. sindikate zejtare. 4) permb. anije; aeroplane.

craftsman (kraaftsmiin) zejtar. zanatci;.

crafty (kraafti) 1) dinak; -2) i afte. i zoti.. **crag** (krag) shkemb.

craggy (kragi) shkembor.

cram (kram) 1. v 1) mbush. rras: 2) ngop; 3) përgatitem (per provime); 2. n 1) shtrengim. shtypje (njerezish); 2) te mesuarit permendesh; fj. cr. ge-njeshter. **cramp** (kramp) 1. n 1) perpelitje. spazme; 2) tek. kllapa; 2. v 1) me kap ngerci. perpelitem; 2) tek. shtrengoj me kllapa; 3. a i palexueshem (shkrimi)

cranberry (kriinberi) boronice e kuqe. **crane** (kreejn) 1. n 1) kojri; 2) tek. vinc 2. v 1) zgjat qafen; 2) ngre me vinc

cranial (krejniell) kafka. i kafkes,

cranium (krejniem) kafke.

crank I (kriink) tek. manovale; kollodok; 2. v ndez me doreze; 3.a i lekundur.

crank II 1) mani; 2) maniak.

crankshaft (krankshaft) kollodok. bosht manovale.

cranky (kriinki) 1) i lekundshem; 2) aks-, centrik.

cranny (kriini) e care; plase.

crash (kriish) 1. n 1) krisme. kercitje; 2) faliment; 3) prishje (avari); 2. v 1) bie; rrezohem me kfisme; 2) thyhem; 3) thyej; 4) demtohem. pesoj avari.

crass (kriis), 1) i vrazhde. i ash per. tra-shanik; 2) teresisht. krejt- (i paditur. injorant etj.).

crater (krejter) 1) krater; 2) grope pre dhe.

crave (krejv) 1) permallohem; deshiroj dicka fort; 2) kerkoj. lutem

craven (krejvn) 1. a frikacak. tutes; 2. n frikacak.

crawl (krooll) 1) shkas. hiqem zvare; 2) notoj ne stilin «krol».

crayon (krejen) 1) plumb me ngjyre; 2) . el karbon i llambes me hark.

craze (krejz) 1. n mani; 2. cmend.

crazy (kreizi) 1) i cmendur; 2) maniak (per dicka).

creak (krijk) 1. n kercitje; krisme; 2. v kercas.

cream (krijim) 1; n krem; 2. a kremi. i kremi; 3. v heq ajken.

creamery (krijimeri) punishte gjalpi; qumeshtore.

crease (krilis) 1. n pale; 2. v palos. zhub-ravis.

creasy (krijisi) i zhubrosur. i rrudhosur.

create (krij-ejt) 1) krijtoj; 2) ngre (ne detyre).

creation (krij-ejshen) 1) krijese; 2) krijim i botes.

creative (krij-ejtiv) krijues.

creator (krij-ejter) krijues. ndertues.

creature (krijcer) krijese: qenie e gjalle.

creche (kresh) cerdhe femijesh.

credence (krijdns) fe. bese. besim: let-ter of credence. leter a porositur.

credentials (krij-denshellz) pl. dipl. letra kredenciale.

credible (kredell) 1) i besuar; 2) . i be-sueshem.

credit (kredit) I. n 1) besim; 2) nder; he is a credit to the school. ai eshte mburra e shkolles; it does not do you any credit, kjo nuk ju nderon; she gets no credit for her work, punen e saj nuk e e; mojne; 3) kredit: letter of credit, leter akreditive (nga nje banke ne nje banke tjeter per au-torizim pagese etj.): on credit, ve-resie. borxh. me kredi; 2. v 1) besoj; 2) jap me kred; 3) vesh: atribuoj.

creditable (krediteqll) per t'u lavdruar.

creditor (krediter) huadhenes, kreditor,

credo (krijdou) besim. kredo.

credulity (kri-djuulleti) te besuarit lehte.

credulous (kredjullles) qe beson lehte,

creed .(krijid) 1) besim: 2) kredo.

creek (krijk) 1) gji deti; liman i vogel; , mence lumi: 2) amer. perrua.

creep (krijp) 1. v (crept) 1) zvaritem. kacavirem; 2) futem fshehtas; 3) per-pel item (nga frika. neveritja); it makes the flesh creep, kjo te ben te te ngjethet misht.

creeper (krijper) bi,me qa kacaviret, bime kacavjere.

creepy (krijpi) 1) qa kacaviret; 2) qe shkakton frike.

cremate (kri-mejt) djeg (kufomen e njeriut).

cremation (kri-mejshen) djegie (e ku-fames)

crematorium (kremetooriem) krematorium.

crept (krept) past dhe P.p. i creep 1.

crecent (kresnt) 1. n hene ere: 2. 8 1) qeka forme draperi 2) qe rritet.

crest (krest) 1) lufshe; 2) kreshte; xhufke; 3) kreshte (mali. vale).

crest-fallen (krestfoollen) buzepasur. zemerthyer.

cretin (kretin) budalla.

cretinous (kretines) i trashë.

crevice (kreevis) plase. e care.

crew I (kruu) 1) ekipazh (anijeje); ekip; 2) brigade, arte punetoresh; 3) perb. bande.

crew II past i crow II. 2.

crib I (krib) 1. t1 1) krevat femijesh; 2) grazhd; 2. vmbyll ne nje vend te ngushte.

crib II 1. n kopje; 2. v kopjoj (fshehtas).

cricket I (kriket) bulk.

cricket II amer. fron i ulet.

cricket III sport. kriket; not quite cricket, gj.fl. s'ka hie. nuk eshte e ndershme.

crier (kraeer) kasnec. tellall.

crime (kraajm) krim.

criminal (kriminell) 1. a kriminal; 2. n kriminel

crimp I (krimp) 1. n agent qe rekruton ushtare ose detare me mashtrim; 2. v rekrutoj me mash trim.

crimp II 1) dredh floket bej ondulacio: 2) shtampo figura te ndryshme (ne stofe) .

crimson (krimzn) 1. a kermez. i kuq i mbyllet2. v skuqem.

cringe (krinxh) 1.' n perulje. servilizem; 2. v perulem. tregohem servil (to).

cripple (kripll) 1. n sakat ulok; 2. vsa-katoj.

crisis (kraisjs) [(pl crises (-sijz)] 1) I krize; 2) kthese.

crisp (krips J 1. a 1) i thyeshem; 2) kercites; 3) gjallerues (ajer); 4) i gjala (per stil); 5) kacurrel; 2. vi) thyej; 2) dredh; 3) kercas.

criss-cross (kriskros) me vija te kryqe-zuara; ne trajta kryqi.

criterion (kraj-tierien) kriter.

critic (k(itik) knllk.

critical (kritkll) ,kritik. i rrezikshem. **criticism** (kritisizem) kritike.

criticize (kritisaaajz) kritikoj

critique (kri-tijk) analize (kritike): recension.

croak (krouk) 1. n gerhitje. gargaritje: 2. v gerhij. gargarit.

crockery (krokeri) ene majolike. fajansi.

crocodile (krokeodeell) krakodil

crone (kroun) plake; shtrige.

crony (krouni) mik i ngushte. mik i vjeter.

crook (kruk) 1. n 1) gremye. krrabe; 2) kthesa (rrekeje. rruge); gj.fl. mashtrues. hajdut: 2. v kapem; 6. by hook or by crook, me te gjitha mjetet (e lejuesh-me dhe ta palejueshme). ne menyre ta pandershme.

crooked (krukid) i shtrember: fig. i pa-ndershem.

croon (kruun) 1. n kenge e lehte e mby-tur; gugurime: 2. v kandoj. .gugurni

crooner (kruuner) kengatar estrade.

crop I (krop) 1. n 1) prodhim; ta korra: ta lashta; technical crops. bima in-dustriale; crop failure. vit zie; 2) floke te qethura shkurt; 2. v 1) korr prodhi-min; 2) oeth; 3) mbjell; crop out gjeol. zbulohet; crop up, zbulohet papritur. del

crop II gushe (zogu).

cropper (kroper) 1) korras; -2) amer. argat.

croquet (krouki) kraket (loje).

cross I (kros) 1. n 1) kryq; 2) kryqezim; 3) hibrid. i kryqezuar; 2. a 1) i terthorte; 2) i kryqezuar; 3. v 1) kryqezoj; 2) kryqezohem; 3) kaloj. nisem; 4) pen-goj cross off, cross out, fsh0ij; 6. cross one's path, a) ndesh; b) qen-droj terthor rruges; a thought cro-ssed my mind, me ra nder mend dicka.

cross II i zemeruar.

cross-breed (krosbrijid) hibrid. race e perzier.

cross-country (kros-kantri) 1. n sport. kros; 2. a ecen kudo;

cross-cut (kroskat) prerje terthore; tek. maqine prerese.

cross-examination (krosigzemi-nej-shen) pyetje nga te gjitha anet. breshër pyetjesh

crossing (krosing) 1) nderprerje, prerje (e rrugeve); kryqezim; 2) vendi ku kryqezohen dy rruge; udhekryq;3) vend kalimi; h-udhe. vend kapercimi i rruge

cross-purpose (krospeerpes) mosmarre-veshie keqkuptim;

cross-road (krosroud) kryqezim udhe-kryq.

crotch (krocit) 1) grep, gremce: 2) trill

crotchety (krociti) kapricoz.

crouch (krauc) perkulem; pulitem. .

crow I (krou) as the crow flies, dreitperdrejt na vija te drejte; crow's foot, rudha na skajet e syvet; crow. nest, dee. kulle vrojtimi.

crow II 1. n la kanduarit e gjelit; 2. v (crowed, Crew; crowed) kendon, therret (gieli).

crow-bar (kroubaar) qyski.

crowd (kraud) 1. n 1) turme; 2) gj.l. shoqari.

grup njerezish; 2. v 1) grum-bullohem; 2) futemi.

crowded (kraudiid) i mbushur plote per-plot.

crown (kraun) 1. n 1) kurore; fig. pushtet mbreteror; crown law, e drejte pe-nale; C. Office, dhome gjyqesore; C. Prince, trashegirtar ifronit; 2) maje (e drurit. kokes); 3) korone (pa-re); 2. v 1) kurorezoj; 2) i jap fund:

crucial (kruushell) 1) vendimtar; kritik; 2) anal. kryq.

crucifix (kruusifiks) kryqi i Krishtit. **crucify** (kruusifaaj) 1) kryqezoj; 2) mundoj (trupin).

crude (kruud) 1) i papunuar; i papjekur; crude oil, nafte e papastruar; 2) tra-shaniko i vrazhde. i ashper (ne sjellje).

cruel (kruell) 1) mizor; 2) qe mundon. torturon.

cruelty (kruelltJ) mizori.

cruet (kruit) ene e vogel per vaj. uthull. **cruet-stand** (kluilstand) enez (per vaj etj.).

cruise (kruuz) 1. v lundroj neper det; 2. n lundrim:

cruiser (kruuzer) kryqezor.

crumb (kram) 1. n 1)thermi (buke); 2) grimce; 2. v thermoj.

crumble (kramll) thermohem; shkrifem; . shkaterrohem.

crumpet (krampit) gurabije.

crumple (krampll) 1) zhubravit; 2) zhu-bravitem.

crunch (kransh) 1) brej: pertyp me ker-cellime; 2) kercet (nen kembe).

crusade (kru-seejd) hist. kryqezate.

crusader (kru-seejder) hist. kryqetar.

crush (krash) 1. v shtyp; dermoj; shuaj (rezistencen); 2. zhduk; 3) rrah (na havan); 2. n 1) krisme. kercitje; 2) go-ditje shkaterimtare; 3) mbytje; 4) gj.fl turme.

crusher (krasher) tek. thermuese.

crush-room (krashrum) teatr. fuaje.

crust (klast) 1. n. 1) kore e tokes; 2) kore (e bukes); 3) siperfaqja e forte e rruges; 2. v mbulohet me kore. levore.

crusted (krasted) i mbuluar me kore; fig. i vjeteruar; i ngurosor.

crutch (krar;) paterice (e te semurit).

crux (kraks) ceshtje teper e veshtire; enigma.

cry (kraaj) 1. v 1) therras. bertas; cry for help, therras ne ndihme; 2) qaj; cry one's heart out, qaj me denese; cry out, therras me ze te larte; cry up, trumbetoj; cry for the moon, deshi-roj, kerkoj te pamunduren; cry over spilt milk, vuaj per ate qa nuk ndreqet me; 2. n 1) britme; 2) vajtim; 3) thirrje lufte; parulle; it is a far cry (from. to), gifl. shume larg (prej. deri).

cry-baby (kraajbejbi) qaraman; qe ulerin.

crying (kraajing) vajtonjes; qe bertet. ulerin.

crypt (krapt) dhome e nendheshme ne kishe qe perdoret per varrim.

crystal (kristll) 1. n 1) kristal; 2) amer. xham per ore dore; 2. a kristali. i kris-talit; fig. i tejdukshem.

crystalline (kristellaaajn) kristalor; fig. I tejdukshem.

crystallize (kristellaaajz) 1) kristalizoj; 2) kristalizohet.

cub (kab) 1. n 1) kelysh; 2) nxenes i ri. I axhami; 2. v pjell kelysh. I

cube (kjuub) 1 n kub; 2. v n gre ne kub.

cubed (kjuubd) i ngritur ne kub. ne kub; a cubed = a3.

cubic(al) r (kjuubik(II)) kubik.

cuckold (kakoull) brinjar. burre i ge-njyer nga gruaja:

cuckoo (kukuu) qyqe.

cucumber (kjukamber) trangull; as cool as a cucumber, gjakftohte. qe nuk turbullohet.

cud (kad) mllayitje.

cuddle (kadll) 1. v 1) ledhatoj; 2) shtrengoj ne perqafim; 3) mblidhem lemsh; 2. n perqafim.

cudgel (kaxhell) comage. kopayce..

cue I (kjuu) 1) teatr: replike; 2) shenje. aluzion.

cue II 1) steke (bilardoje); 2) radhe; bisht.

cuff (kaf) 1. n 1) manshete; 2) goditje me dore; 2. v rrah me dore.

cul-de-sac (kulde-sak) qorrsoak (edhe fig.)

culinary (kjuullinjri) kuzine. i kuzines.

culminate (kallminejt) arrij ,kulmin (in).

culmination (kallmi-nejshen) kulm. pike kulmore.

culpable (kallpebrl) i fajshem. fajtor.

culprit (kallprit) i pandehur. trajtor; keq-beres.

cult (kallt) kult. adhurim.

cultivate (kalltivejt) 1) punoj; 2) kut-tivoj; zhvilloj (aftesite).

cultivation (kallti-vejshen) 1) -perpunim; 2) kultivlm (i bimeve); 3) zhvillim. kultivim.

cultivator (kalltivejter) 1) bujk; 2) kul-tivator (vegël bujqesore).

cultural (kalltcerell) kultural

culture (kalltcer) kulture.

cultured (kallracerd) shih cultural.

culvert (kallvert) kanal. tub kullimi; tombine.

cumber (kamber) veshtiresoj, rendoj.

cumbersome-rous (kambersem.-res) 1) i veshtire, qe te pengon; 2) kaba.

cum(m)in (kamin) qimion. lihanze.

cumulative (kjuumjulletiv) grumbullues, permbleldhes.

cunning (kaning) 1) i shkathet; i zoti; dinak; 2) amer. i kendshem, terheqes.

cup (kap) 1. n 1) filxhan; 2) kupe; gota; 2. v mjek. hedh kupa.

cup-bearer (kapberer) hist. kupambajtes.

cupboard (kabefd) dollap. bufe. cupful (kapfull) filxhan i . mbushur (si mase).

Cupid (kjuupid) perendi a dashurisa. Cupid, Amur.

cupidity (kju-pideti) lakmi. etja. cupola (kjuupile), kupole. kube.

cur (keer) kone; fig. maskara; frikacak; i poshter.

curacy (kjueresi) 1) detyra prifti; 2) ta ardhua (kishtare).

curate (kjueret) ndihmes famullitar

curator (kju-rejter) kujdestar muzeu. **curb** (kerb) 1. n fre; 2. v frenoj.

curd (keerd) gjize.

curdle (keerdll) peshtillet, mblidhet. **cure** (kjuer) 1. n 1) mjet, ilac 2) kure; 2.. v 1) sheroj (of); 2) konservoj.

curfew (keerfju) 1) hist. shenje. sinjal i mbremjes per te shuar zjarret; 2) she-nje, sinjal pas te cilit banoreve nuk u lejohet te dalin ne rruge (ne kohe shtet-rrethimi).

curiosity (kjuri-oseti) 1) kunashtje; 2) gje e rralle.

curious (kjueries) 1) kureshtar; 2) i cuditshem

curl (kiierll) 1. v 1) dridhet. perdridhet; 2) dredh; 3) mblidhem. mbeshtillem lemsh; curl up rrudhet; 2. n 1) kacu-rrel; 2)

ondulacion; 3) spirale.

curl-paper (keerllpejper) bikuti, furqete prej letre.

curly (keerlli) 1) floke-kacurrel; 2) e va-lavitur (per vije).

currant (kariint) 1) stafidhe; 2) rrush serezi.

currency (karensi) 1) qarkullim paraje; 2) valute; currency reform, reforms monetare; 3) perhapje.

current (karent) 1. a 1) vazhdues (per ngjarje. vit etj.); 2) qarkullues; 3) i per-hapur; 2. n rryme.

curriculum (ke-rikjulle) pl curricula (-lie)] program mesimor, plan mesimor.

currier (kariier) lekurpunues.

curry I (kari) gjelle me oriz, mish dhe beharna.

curry II 1) regj lekuren; 2) pastroj me. kruese; curry favour (with), ja kreh bishtin, lajkatoj.

curry-comb (karikoum) kruese.

curse (kers) 1. n 1) sharje; 2) mallkim; 2. v 1) shaj; 2) mallkoj.

cursed (kersd) i mallkuar, i nemur. **cursor** (kersiv) 1. n kursiv; 2. a kursiv; i shkruar ma dore.

cursor (kerseri) i shpejte; i percipete. i siperfaqshem.

curt (ken) i shkurter, i prere. i permbleldhur, fjalepake.

curtail (ker-tejll) shkurtoj. zvogeloj.

curtain (kerln) 1. n 1) perde; 2. v va perde.

curtain-fire (kertnfaeirr) usht. parde; zjarri. I **curts(e)y** (kiirtsi) 1. n nderim me per kulje. gjujhezim nderimi; 2. v nderoj. bej temena.

curvature (keiirviitjer) shtremberim; perkulje.

curve (keerv), 1. v 1) perkul; lakoj; 2) perkulem; lakohem; 2. n vije e shtrem-ber.

cushion (kushen) jastek (divani). **cuspidor** (kaspidoor) amer. poce per ti i peshtyre. peshtymore.

cussedness (kasednis) 1) mbrapshti; 2) kokefortesi; 3) karakter grindavac.

custard (kasterd) qumeshtor. perpeq. krem karamel.

custodian (kas-toudien) 1) roja. rojtar; 2) kujdestar.'

custody (kastedi) 1) ruajtje: kujdestari; l 2) arrest; burgosje; take into custody, l arrestoj marr nen verejtje.

custom (kasrem) 1) zakon; 2) huq. **customary** (kastemeri) l zakonshem. **customer** (kastemer) bleres. klient.

custom-house (kastem-haus) dogana. **customs** (kastemz) taksa doganora.

cut (kat) 1. v (cut) 1) pres; ndaj; cut in two, pres, ndaj ne dysh; 2) qeth; 3) gdhend (ne gur); 4) korr, kosit; 5) shkurtoj; 6) ul (c;;mimet. tatimet); cut the cost of production,. ul. koston e prodhimit; cut down, shkurtoj; cut in, perzihem (ne bisedim); cut off,).pres; heq; b) el. mbyll. shuaj; cut thro-ugh, amer. futem; cut out, pres. heq me prerje; 6. cut off with a shilling, - le pa trashegim; cut smb. dead, nuk ja kthej pershendetjen dlkujt; cut the record, thyej rekod; cut short, eo-petoj dike; cut to pieces,shpartall6j, kritikoj per vdekje; it cut him to the heart, kjo e preku ate thelle; 2. n 1) pi age prerjeje; 2) prerje; 3) pjese e prere (nga libri); 4) ulje, pakesim; 5) prerje (rrobesh); 6) rruge;cut short, rruge me e shkurter; ts. cut and thrust, rrahje me grushta.

cute (kjuut) 1) gj.fl. shih acute; 2) i mencur; mendjeholle; 3) amer. ter-heqes.

cutler (katlliir) thikepunues; thikempre-hes.

cutlet (katlliit), kotlete.

cut-out (kataut) el. sigurese.

cutter (katiir) 1) preres, thike; 2) pres-tar;3) sandall (deti); 4) emer. saje.

cut-throat (kathtrout) vrases.

cutting (kating) 1) prerje; 2) ngrenie,, 3) pjese e prere nga gazeta.

cuttle-fish (katll.-fish) kalmar, sepje.

cutwater (katuootiir) det. valethyes. .

cyanic (sajanik) 1) i kalter; 2) kim. cianik.

cyanide (sajiinaajd) kim. cianur.

cyanogen (saj-anexhin) kim. cian.

cycle (sajkl) 1. n 1) cikel; rreth; 2) fazi (e henes); 3) biciklete (shkurtim i bicycle); 2. v eci me biciklete.

cycle-car (sajklkaar). automobil me tri rrota.

cycler (sajklker) amer. shih cyclist.

cyclist (sajkllist) ciklist.

cyclone (sajkloun) ciklon.

cyclopaedia (sajklpii-pijdiir) enciklopedi.

cylinder (sillindiir) 1) cilinder; 2) ballon gazi; 3) usht. dolla revolveri.

cymbals (simbellz) muz. cembalo.

cynic (sinik) cinik.

cynical (sinikll) cinik, perbuzes.

cynicism (sinisiziim) cinizem.

cypher (sajfer) shih cipher.

cypress (sajpres) selvi. qiparis.

cyst (sist) mjek. cist, lunge.

czar (zaar) car.

Czech (cek) cek; gjuhe ceke.

Czechoslovak (cekoslouvak) celcoslllovak.

D

D d (*dij*) 1) shkronjë e katërt e alfabetit anglez; 2) muz. nota re.

dab (*deb*) 1. v 1) i bie lehtë (at); 2) vë; prek (me diçka të butë ose të lagësht); 3) mbuloj (me bojë); 2. n l) goditje e lehtë; 2) lyerje. njollë (boje etj.).

dabble (*debl*) 1) spërkat (me baltë); 2) përplasem këmbë e duar (flë ujë. baltë); *fig.* bubrroj. merrem me punë k o t e . nuk i përvishem seriozisht punës.

dad, dada. daddy (*dad. dedë. dedi*) *gj.fl.* baba.

daffodil (*defëdill*) *bot.* narcis verdhosh.

daily (*dejlli*) i *adv* përditë; 2. i.përdit-shëm; *daily wants.* nevojat e përditëshme.

dainty (*dejnti*) 1. n gjë e shijshme; 2. 1) i rafinuar; 2) stërholluar; elegant; 3) i shijshëm.

dairy (*deëri*) 1) bulmetore; dairy far ming. blegtori qumështi.

dairying (*deëring*) ekonomi qumështi.

dairymaid (*deërimajd*) 1) mjelse; 2) shitëse qumështi.

daisy (*dejzi*) lule-shqerrë.

dak (*daak*) postë me bartës që ndërrohet. që kalon nga dom në dorë (në Indi); dak bungalow, stacion postar me bujtinë (në Indi).

dale (*dejëll*) *poet.* luginë.

dally (*delli*) 1) mbaj me fjalë; 2) zbavi-tem; 3) flirtoj.

dam I (*dam*) femër (për kafshë). , dam II 1. n cfrat. digë; 2. vrrethoj m. pendë.

dainty (*dejnti*) 1. n gje e shijshme; 2. 1) i rafinuar; 2) stërholluar; elegant 3) i shijshëm

dairy (*deëri*) 1) bulmetore; dairy far-ming, blegtori qumështi.

dairying (*deëring*) ekonomi qumështi.

dairymaid (*deërimajd*) 1) mjelse; 2) shitëse qumështi.

daisy (*dejzi*) lule-shqerrë.

dak (*daak*) postë me bartës që ndërrohet. që kalon nga dore më dorë (në Indi); dak bungalow. stacion postar me bujtinë në Indi)

dale (*dejëll*) luginë.

daily (*dajli*) 1) mbaj me fjalë; 2). zbavi-tem; 3) flirtoj.

dam (*dëm*) femër (për kafshë)

dam rrethoj me pendë.

damage (*damixh*) 1) dëmtim; 2) humbje. 3) *pl drejt* dëmshpërblim 2. v dëmtoj.

dame (*deejm*) 1) vj. grua. veçanërisht grua e martuar; 2) titull femre të deko-ruar me Urdhërin e Perandorisë Bri-tanike.

damn (*dam*) 1. n mallkim; not to care a. damn. nuk interesohem fare; not worth a damn, nuk vlen asnjë grosh; 2. v-mallkoj..

damnation (*dam-nejshën*) mallkim. **damp** (*damp*) 1. n 1) lagështi; 2) dësh-përim; 2. a i lagësht. me lagështirë; 3v 1) lag. zbut; 2) shtyp. dekurajoj.

damping (*dampirw*) *rad.* amortizim. **damp-proof** (*demprruuf*) ji papërshkue-shëm nga ujët, .

dance (*daans*) 1. v 1) vallëzoj; 2) kërcëj. hidhem; dance to smb. 's tune, kërcëj nën kavallin e dikujt; dance at-tendance (upon), kërrus kurrizin. jam peqe e lepe para dikujt; 2. n vallë-zim.

dancer (*daansër*) vallëzonjës; balerinë.

dandelion (*dandillaeën*) lule radhiqe.

dandle (*dandll*) 1) përkund (fëmijën);

2) ledhatoj; llastoj.

dandriff.dandruff (*dandrëf*) zbokth. dandy (*dandi*) 1. *n* njeri që i kushton shumë kujdes veshjes dhe paraqitjes së tij. dendi; 2. *a gj.fl.* i shkëlqyer.

Dane (*deejn*) danez.

danger (*dejnshër*) rrezik.

dangerous (*dejnshërës*) i rrezikshëm.

dangle (*dangll*) 1) varem; kolovitem; 2) josh. nguc; tërhiqem zvarë (after); dangle about, endem kot rrugash.

Danish (*dejnish*) danez; gjuhë daneze.

dank (*dank*) i lagësht; me erë myku.

dapper (*daper*) i pastër. i mbajtur mirë; elegant, i pispillosur.

dapple (*dapell*) 1. *v* laros. laracbj; 2. *ai* larëm. larush.

dare (*deër*) (dared, durst; dared; vete III e *n*. nj. të kohës se tashme edhe dare) guxoj; how-dare you I, si gu-xoni I; I dare you to go!, ti s'ke përtë ikur! I dare say, unë mendoj; ndo-shta (-nganjëherë *iron.*).

daredevil (*deërdevll*) i paarësyeshem i guximshëm.

daring (*deëring*) 1. *n* guxim. trimëri; 2. *a* kokëshkretë. guximtar. trim. -

dark (*daark*) 1. *a* 1) i errët; 2) i zyrtë; 3) zeshkan; flokzi; . D. Ages, mes-jetë; dark horse. a) *sport*. «kalë i zi»(kalë vrapimi me mundësi ose aftësi të panjohura); b) *amer. polit.* kandidat pak i njohur për zgjedhje presidenciale; dark slide, *fol.* kasetë; 2. *n* 1) errësirë; after dark, pas ngrysjes; in the dark, në errësirë; 2) padituri; 3) *pik.* hie; be in the dark (about), nuk jam ne, dijeni. nuk di; a leap in the dark, kërcim në hava. veprim i pamenduar.

darken (*daarkë*)! errësoj.

darkening (*daarkëning*) errësim (në sy) .

darkness (*daarknis*) errësirë. terr.

darling (*daadling*) i dashur, i shtrenjtë.

dart (*daart*) 1. *n* 1) shtizë; 2) thumb; 2. *v* 1) hedh (shigjeta etj.); 2) hedh (shi-kime); 3) turrem si shigjetë; dart down derdhem poshtë.

Dartmoor (*daartmuër*) burg i rëndë (në Devonshir).

Darwinism (*daarvinizm*) darvinizëm.

dash (*dash*) 1. *v* 1) hedh; flak; 2) thyej; 3) holloj, përziej; 4) spërkat; 5) hidhem. vërvitem. sulem; 2. *n* 1) 'lëvizje e rrëm-byer. e vrullshme; 2) goditje. shtytje; 3) vijëzë; 4) përzierje e një gjëje; cut a dash hedh pluhur syve.

dashing (*dashing*) 1) i shpejtë; 2) i vrull-shëm. -

dastard (*dastërd*) frikacak; i poshtër.

data (*dejtë*) (*pl* i datum) 1) të dhëna; 2) të reja; fakte.

date I. (*dejt*) hurmë.

date II 1. *n* 1) datë; out of date, i vjetëruar; up to date i kohës. modern; 2) afat; 3) *amer.* takim; 2. *v* 1) dato; 2) filloj (prej); i përket (një epoke të caktuar) .

dative (*dejtiv*) rasë dhanore.

datum (*dejtëm*) (*pl.* data) e dhënë; madhësi e dhënë. .

daub (*doob*) 1. *v* 1) lyej (me baltë); 2) ndyj; 3) bojatis; 2. *n* 1) shkarravinë; 2) pikturë e keqe. -**daughter** (*dootër*) bijë.

daughter-in-law (*dootërinlloo*) nuse e re.

daunt (*doont*) frikësoj. i tremb.

dauriless (*doonrllis*) i pafrikshëm.

daw (*doo*) galë, stërqok.

dawdle (*doodll*) rri duar kryq; përttoj.

dawn (*doon*) 1. *v* 1) agon; 2) çfaqet; 2. *n* agim; *fig.* fillim. embrion. lindje.

day (*deaj*) 1) ditë; day in day out, nga dita në ditë; davoff. ditë pushimi; by day. ditën; the day before yes-terday. pardje. njëditëzaj; one *day.* një herë; the other day. pak kohë më parë. këto ditë; some day. dikur; this *day* week. pas një jave; . *dav* of grace. afat lehtësonjës; carry. win the *day.* fitoj; lose the *day.* humbas; mundem; call it a *day.* e mbaj. kon-sideroj punën të përfunduar.

day-break (*deejbrejk*) agim.

day-dreamer (*deejdriji'mër*) ëndërronjës që merret me fantazira. gjepura. -

day-labourer (*dejllejbërër*) mëditës. ' .

daylight (*deejllajt*) dntë e diellit; in broad daylight. në, dritën e diellit.

day-nursery (*dej-nëërsri*) çerdhe fëmijësh.

dazzle (*dazll*) verboj. habit.

deacon (*dijkën*) dhjako

dead (*ded*) 1. *a* 1) i vdekur; he is dead. ai ka vdekur; 2) i mpirë (për gishtërinjt); *my*

fingers are dead. më janë mpirë gishtërinjtë; 3) i dalë jashtë për-dorimit (për zakonet, ligjën); I as dead as a doornail. (padyshim) I vdekur; deadcertainty. siguri e plotë; punë e saktë; dead shot. gjuajtje a -gjuajtës; përpiktë; dead calm. heshtje varri; deadloss. humbje neto; dead 'asleep, ka rënë në gjum të rëndë; dead tired. i lodhur për vdekje; dead drunk. i bërë tapë; be dead (against). jam krejt kundër; be in dead earnest, e kam krejt seriozisht; 2. *n* at the dead of night. në pikën e natës.

dead.beat (*dedbijt*) i lodhur për vdekje.

dead-centre (*ded-seiltër*) pikë e vdekur.

deadend (*dedn*) 1) heq fuqinë. gëzim; e bëj të pandjeshëm; mpij; 2) humb fuqitë. gëzim; bëhem i pandjeshëm.

dead lack (*dedl/ak*) qorrsokak; pisk; pezullim (bisedimesh).

deadly (*dedllj*) i vdekshëm; vdekjeprurës.

deaf (*def*) i shurdhër; "turn a deaf ear. nuk i jap rëndësi. bëj veshin e shurdhër. deafen (*defn*) 1) shurdhoj; 2) ; shurdhoj veshët dikujt.

deaf-mute (*i:Jef-mjuut*) shurdhë-memec:

deal (*diell*) 1. *v* (dealt) 1) merrem. vep-roj (with); kam të bëj; deal a blow jap një goditje; 2) tregëtoj (in); 3) trajtoj; deal out. shpërndaj; 2. *n* 1) sasi. pjesë; a good deal. a great deal. shumë; 2) *gj.fl.* tregëtisë. shitje; marrëveshje. ujdj; a square deal, tregëti e ndershme. '.

dealer (*diëllër*) tregëtar.

dealings (*diëllingz*) *pl* punë; marrëdhënie pune. tregëti mi. shitblerjeje.

dealt (*dell*) *past* dhe *p.p.* i deal l.

dean (*di;in*) dekan; dean's office. dekanat.

dear (*diër*) 1. *a* 1) i shtrenjtë.; dashur; 2) i ndershëm; 3) i çmueshëm; 2. *n* 1) I dashur. e dashur; 2) *gj.fl.* bukuri. mrekulli; 3. *adv* shtrenjtë; 4. *int:* dear me l. oh dear l zot aman!

dearth (*dërth*) 1) mungesë (e një sendi); 2) uri.

death (*deth*) vdekje; be the death of m b " çoj në varr dikë; put to death. ekzekutoj. vras. mbyt.

death-blow (*dethblau*) goditje vdekjeprurëse. fatale.

deathly (*delhlli*) *adv* për vdekje.

death-rate (*dethrejt*) mortalitet, përqindje e vdekjeve.

death-rol (*delhroull*) listë e të vdekurve.

death-warrant (*dethuorënt*) urdhër për zbatimin e dënimit me vdekje.

debilcle (*di-baakll*) 1) shkrijë ~ lumit; rrebesh; 2) shpartallim. '.

debar (*di-baar*) ndaloj; heq (të drejtën). '.

debarkation (*dijbaar-kejshën*) shkarkim; zbarkim.

debase (*di-bejs*) 1) ul. keqësoj (cilësinë); 2) poshetëroj.

debatable (*di-bejtëll*) diskutueshëm. i bisedueshëm.

debate (*di-bejt*) 1. *v* 1) shqyrtoj; dis-kutoj; bisedoj; 2) mendoj; 2. *n* debate; bisedime; diskutime..

debauch (*di-baoç*) 1. *v* 1) prish; korruptoj; jepem pas veseve; 2) mashtroj; 2. *n* 1) korruptim; jetë e çthurur; çoroditje; 2) tërbim.

debauchery (*di-boaçëri*) çthurje. korruptim. çoroditje.

debenture (*di-bençër*) detyrim borxhi.

debilitate (*di-billitejt*) dobësoj.

debit (*debit*) *treg.* 1. *n* debit. borxh; 2. *v* shënoj në debit (against to).

debris (*dejbrij*) 1) cifa; 2) gërmadha; 3) *gjeo.* copa shkëmbenish.

debt (*det*) borxh; get. run into debt krijhem në borxhe.

debtor (*detër*) borxhli.

Decad(e) (*dekeejd*) 1) dekadë; 2) dhjetëvjetor; 3) dhjetë.

decadence (*dekëdëns*) rënie. dekadën-tëdeudent (*dekëdënt*) 1. *a* 1) që bie posh-të; 2) dekadent; 2. *n* dekadent.

decamp (*dij-kamp*) 1) dal nga kampi; 2) shpërngulem.

decant (*dii-kant*) zbraz (verën) nga shish-ja në garafë.

decanter (*di-kantër*) kungull. shishe tryeze.

decapitate (*di-kapitejt*) pres kokën.

decay (*di-keej*) 1. *v* 1) prishet. kalbet; 2) shkoj tëposhtë; 2. *n* 1) kalbje; 2) rënie. shkatërrim; ~) prishje (e shën-detit). ,

decease (*di-sies*) 1. *n* vdekje; 2. *v* vdes.

deceasad (*di-'sijst*) i ndjeri. -

daceit (*di-sijt*) mashttrim.

deceitful (*di-sijtfill*) mashtrues.

deceive (*di-sijiv*) mashtroj.

deceiver (*di-sijvër*) mashtrues.

December (*di-sembër*) 1. *n* dhjetor; 2. *altr.* dhjetori. i dhjetorit.

Decembrist (*di-sembrist*) dekabrist.

deceney (*dijnsi*) sjellje e hieshme. e njerëzishme.

decennary (*desënëri*) dhjetëvjetor.

decent (*dijst*) i sjellshëm. i ndershëm, i hieshëm.

deception (*di-sepshtën*) mashtrim;

deceptive (*d-septiv*) mashtrues.

decide (*di-saajd*) vendos.

decided (*di-saajdëd*) 1) i padiskutue-shëm; 2) vendimtar.

decidedly (*di-saajdëdlli*) 1) në mënyrë, vendimtare; 2) padyshim. haptas.

deciduous, (*di-sidjuës*) që bie (për gje-the etj.).

decimal (*desimil*) 1. *a* dhjetor; 2. *fl* thye-së dhjetore.

decimalize (*desimllaajz*) kthej në sis-temin dhjetor.

decimetre (*dei/mijtër*) decimetër.

decipher (*di-sajfër*) deshifroj; zbërthej. p kuptoj.

decision (*di-sizhën*) 1) vendim; 2) vendosmëri.

decisive (*di-sajziv*) vendimtar.

decivilize, (*dij-sivillajz*) kthej në një gjendje barbarie.

deck (*dek*) 1. *n* kuvertë. urë (e anijes); '2. *v* 1) shtroj kuvertën (e anijes etj.) 2) stolis

declaim (*di-kllëejm*) 1) deklamoj; ligjëroj; 2) flas me ton bombastik.

declamation (*deklle-mejshën*) dekla-rim. ligjërim.

declaration (*deklle-rejshën*) 1) tregim; 2) çfaqje; 2) shpallje; deklaratë; 3) *drejt.* padijë.

declaratory (*di-kllarëtëri*) deklarativ

declare (*di-kllëër*) 1) çfaq. shpall; 2) deklaroi; 3) shprehem në favor. kundër (gjithashtu declare oneself); de-clare off. heq dorë (nga tregëtia. marrëveshja etj.)..

declassified (*dijkllaast*) i deklasuar.

declansion (*dickllenshën*) 1) *gram.* lakim; 2) ,shmangie.

decline (*di-kllaf;ljn*) 1. *v* 1)përkulem.

lakohem; 2.) arrij në fund; zvogëlohem; the day is declining, dita po ngryset; 3) keqësohet (shëndeti). shkon të-poshtë. bie (ekonomia. arti); 4) zbret (temperatura); 5) nuk pranoj (një pro-pozim); heq dorë; 6) *gram.* lako; 2. *n* 1) zvogëlim; 2) rënie. keqësim; 3) tatëpjetë; perëndim; 4) ulje (e çmime-ve).

declivitous (*di-kllivitës*) i pjerrët.

declivity (*di-kllivëti*) tatëpjetë, pjerrësi.

decode (*dijkoud*) deshifroj.

decolo(u)r (*dij-kallër*) çngjyros.

decolo(u)rize (*dij.kallë(aajz)*) shih de-colo(u)r.

decompose (*dijkëm-pouz*) 1) zbërthej në pjesët përbërëse; analizoj; 2) de-kompozohet. priset. kalbet.

decomposition (*dijkompë-zishën*) de-kompozim.

decontaminate (*dijkën-tam/hejt*) dizin-fektoj; degazoj.

decorata (*dekërejt*) zbukuroj. stolis; de-korj.

decoration (*dekë-rejshën*) 1) zbukurim; 2) dekorim.

decorative (*dekëretiv*) zbukurues. de-korativ.

decorator (*dekërejler*) 1) dekorator; 2) bojaxhi; 3) tapeçer.

decorous (*di-koorës*) në përputhje. që i përshtatet sjelljes së m'irë; me dinjitet.

decorum (*di-koorëm*) mirësjellje. sjellje e hieshme.

decoy (*di-kooj*) 1. *n* 1) grackë; 2) ka-rrem 2. *v* tërheq në grackë; ndjell.

decrease (*di-krij/s*) 1) pakësoj; 2) pakësohem, zvogëlohem; 2, *n* pakësim. humbje.

decree (*di-krij*) 1. *n* 1) dekret; 2) ven-dim; 2. *v* 1) dekretoj; 2) urdhëroj, ven-dos.

decrement (*dekrimënt*) pakësim.

decrepit (*di-krepit*) 1) i thyer (nga mo-sha); 2) i vjetër.

decrepitude (*di-krepitjuud*) 1) plakje; 2) krupsullim.

deduct (*di-dakt*) zbres, heq.

deduction (*di-dakshën*) 1) zbritje; mbajtje; 2) i zbritur; 3) deduksion. perfun-dim.

deed (*dijid*) 1) veprim; punë; 2) heroi-zëm; 3) *drejt.* dokument. akt.

deem (*dijim*) mendoj, çmoj. gjykoj.

deep (*dijp*) 1. 8 1) i thellë; 2) e thellë dhe e dendur (për ngjyrë); 3) i ulët (për zë); 6. in deep waters, në mjerim, ne gjendje të vështirë; 2. *n* thellësi, greminë, humnerë; 3. *adv* thellë; 6. still waters run deep, thëngjill i mbuluar të djeg përvëlur

deepen (*dijpën*) 1) thelloj; 2) thellohem.

deep-rooted (*dijp-ruutëd*) i rrënjosur, i ngulitur.

deer (*diër*) dre;

deer-skin (*diërskin*) lëkurë dreri; kamosh.

deface (*di-fejs*) shëmtoj; çorodit; fshij, bëj të palexueshëm.

defalcate (*dijflkejt*) shpërdorj (të ho-lla).

defalcation (*dijfl-kejshën*) shpërdorim.

dafamation (*difë-mejshën*) shpifje; për-folje.

defamatory (*difamëtëri*) shnderonjës; shpifës.

defame (*dij-feejm*) shaj; shpif.

default (*di-follt*) 1. *n* 1) mungesë: e metë; 2) mosparaqitje në gjyq; 3) mospagim; 2. *v* nuk plotësoj detyrimin.

defeat (*di-fijt*) 1. *n* 1) shpartallim; thy-erje; 2) shkatërrim; 2. *v* 1) mund, shpartalloj; 2) prish (planin).

defeatism (*di-fijrizëm*) *polit.* disfatzëm.

defecate (*dijfëkejt*) 1) pastroj (prej pa-pastërtive etj.); 2) dal jashtë, zbrazem, pastrohem.

defect (*di-feke*) 8 metë (fizike); de-fekt.

defective (*difekeiv*) 1) i papërkryer; me të meta; 2) *gram.* e gjymtë (folje).

defence (*di-fens*) mbrojtje.

defenceless (*di-fensllis*) i pambrojtur

deffind (*difend*) 1) mbroj; 2) mbrohem.

defensive (*di-fensiv*) 1. *n* mbrojtje; act, be on the defensive, mbrohem; 2. *a* mbrojtës.

defer I (*di-fëër*) shtyj (afatin).

defer II marr parasysh mendimin e dikujt: lëshoj pe.

deference (*defërëns*) nderim, respekt (për rrendimet. dëshirat e të tjerëve).

deferential (*dë-renshëll*) nderonjës.

defiance (*di-faeëns*) kundërshtim i ha-pur, mosbindje; in defiance (of), a) duke shkelur; b) në kundërshtim me.

defiant (*difaeënt*) provokonjës, nxitës.

deficiency (*di-fishënsi*) mungesë.

deficient (*di-fishënt*) i pamjaftueshëm. i metë.

deficit (*defisit*) mungesë, deficit.

defile I (*dij-faell*) ngushticë, gryka.

defile II (*di-faeëll*) 1) ndyj; 2) prish; dhunoj

defilement (*di-faeëllmënt*) 1) dhunim: fëlliqje; 2) prishje, korruptim.

define (*di-faajn*) caktoj; përcaktoj.

definite (*definit*) 1) i përcaktuar; 2) i qartë. i saktë.

definition (*defi-nishën*) 1) përkufizim. përcaktim; 2) qartësi. saktësi.

deflate (*dij-fllejt*) nxjer (ajrin).

deflation (*dij-fllejshtën*) *ek.* deflacion,

deflect (*di-fljekt*) 1) shmang; i largo-hem; 2) shmangie: largim.

deflection,-xion (*di-fllekshën*) shman-gie.

deform (*di-foorm*) 1) shëmtoj; 2) de-formoj..

deformity (*di-foormiti*) shëmtim; gjym-tim; çoroditje

defraud (*di-frood*) 1) mashtroj; 2) nxjerr marr (me marifet. me gënjeshtër).

defray (*di-freej*) shlyej, paguaj.

deft (*dete*) i shkathët. i zhdërvjellët; zoti.

defunct (*di-fankt*) i vdekur, i ndjeri.

defy (*di-faaj*) I) provokoj, sfidoj (për grindje përleshje); kundërshtoj; 2) për-balloj; 3) injorj; rë pas dore.

degeneracy (*di-xhenërësi*) degjenerim, çburrërin bastardim

degenerate 1. *a* (*di-xhenërët*) i degje-neruar. i çburrëruar; 2. *n* i degjeneruar; 3; *v* (*di-xhenërejt*) degjenerohem.

degeneration (*dixhenë-rejshën*) degjenerim, çburrërim. bastardim

degenerative (*di-xhenërejtiv*) i degje-neruar.

degradation (*degrë-dejshën*) 1) rënie; degradim; 2) poshtërim; 3) përlulje; shnderim.

degrade (*di-greejd*) 1) poshtëroj; de-gradoj; 2) përlul.

degrading (*di-greejding*) poshtëruet.

degree (*di-griji*) 1) shkallë. gradë; by de-grees, dalengadalë. gradualisht; 2) ti-tull. gradë shkencore; 3) *gram.* shka-llë krahasore.

deify (*dijitaaj*) hyjnizoj.

deign (*deejn*) denjohem. kam mirësinë.

deject (*di-xhekt*) brengos. prish qejfin.

dejection (*di-xhekshën*) mjerim. trish-im
delay (*dillleei*) 1. *n* 1) ngadalësim; vonim; 2) shtyrje; 2. *v* 1) ngadalësoj; vonoj; 2) shtyj.
delegate 1. *v* (*delligejt*) delegoj; 2. *n* (*delligët*) përfaqësonjës. delegat.
delegation (*delli-gejshën*) delegacion.
delete (*di-llijt*) shuaj. fshij; *tig.* zhduk.
deliberate 1. *v* (*di-llibërejt*) 1) shqyrtoj. këshillohem; 2) mendohem; peshoj; 2. (*di-llibërit*) 1) i paramenduar; i men-duar; 2) i matur
deliberation (*dillebë-rejshën*) 1) shqyrtim. këshillim; 2) të menduar.
deliberative (*di-llebërejtiv*) këshillues.
delicacy (*dellikësi*) 1) elegancë; 2) de-likatesë; 3) ndjeshmëri (e një aparat); 4) gjë e shijshme.
delicate (*dellikët*) 1) i ëmbël (për ngjy-rë); i lehtë (për ushqim); i dobët (për shëndet); 2) elegant; 3) delikate (përçështje etj.); i ndjeshëm (për aparat).
delicatessen (*dellikë-tesn*) *pl*) ushqi-me të zgjedhura. delikate; 2) *amer.* gas-tronom.
delicious (*di-llishës*) i shijshëm. i kënd-shëm. që të kënaq.
delict (*dijllikt*) *drejt.* shkelje e ligjës. E së drejtës.
delight (*dillajt*) 1. *n* 1) entuziazëm. admirim; 2) kënaqësi. gëzim; 2. *v* 1) admiroj; 2) entuziazmohem; 3) këna-qem.
delightful (*di-lajttll*) i mrekullueshëm. mahnitës.
delimitation (*dijllimi-tejshën*) caktim i kufijve.
delineste (*di-llinlejt*) skicoj, përshkruaj përvijoj
delinquency (*di-llinkuënsi*) 1) kundra-vajtje; 2) faj.
delinquent (*di-llinkuënt*) kundravajtës; fajtor; shkelës i ligjës; delinquent taxes, taksa të papaguara.
delirious (*di-lliriës*) në kllapi; përçart.
delirium (*di-lliriëm*) *mjek.* kllapi; krizë:
delirium tremens, *mjek.* sëmundje e rëndë psiqike në bazë të alkolizimit.
deliver (*di-llivër*) 1) dorëzoj; 2) çliroj shpëtoj; 3) godit; 4) mbaj (fjalë, le-ksion) 5) shkarkohem (nga barra).
deliverance (*dillivërëns*) 1) çlirim. shpëtim; 2) deklaratë.

delivery (*di-llivëri*) 1) dorëzim; 2) lindje; general delivery, postë restant.
dell (*dell*) luginë pyjore.
delude (*di-lluud*) mashtroj. gënjej.
deluge (*delljuuxh*) 1. *n* përmbytje; 2. përmbyt
delusion (*di-lluuzhën*) gabim; iluzion.
delusive (*di-lluusiv*) që të gënjen, që ti mashtron.
delve (*dellv*) *vj.* 1) gërmoj, rrëmi; 2) futem, zhytem, gërmoj (librat).
demagogic (*demë-gogik*) demagogjik.
demagogy (*demëgogi*) demagogji.
demand (*di-maand*) 1. *n* kërkesë; ngulm; 2. *v* 1) kërkoj; 2) kam nevojë.
demarcation (*dijmar-kejshën*) kufizim. caktim; demarkacion.
demarche (*dejmaarsh*) hap diplomatik. përçapje. demarsh.
demean I (*di-mijin*) poshtëroj.
demean II : demean oneself 1) sillem. veproj; 2) poshtëroj veten.
demeanor (*di-mijnër*) sjellje, mënyre të mbajturi.
demented (*di-mentëd*) i çmendur.
dementi (*dejmaantij*) përgënjeshttrim .
demerit (*dij-merit*) mungesë. e metë.
dem. demilitarization (*dijmillitëraj-zejshën*) demilitarizim. çarmatim.
demilitarize (*dij-millitëraajz*) çarmatos.
demise (*di-maajz*) 1. *v* 1) le trashëgim; 2) jap me qira; 2. *n* 1) dhënie me qira; 2) lënie trashëgim; 3) heqje dorë nga fronii..
demission (*di-mishën*) dorëheqje.
demobilization (*dijmoubillal-zejshën*) çmobilizim.
demobilize (*dij-moubillaajz*) çmobilizoj.
democracy (*di-mokrësi*) demokraci; People's Democracies. vendet e demo-kracisë popullore.
democrat (*demëkret*) demokrat.
democratic (*demë-kretik*) demokratik.
democratization (*dëmoqrëtaj-zejshën*) demokratizim.
democratize (*di-mokrëtajz*) demokrati-zoj.
demolish (*di-mollish*) 1) shkatërroj; 2) shëmb zhduk; perla.
demolition (*dijmë-llishën*) 1) shkatërrim rrenim shembje; 2) zhdukje çfarosje.
demon (*dijniën*) demon, djall.
demoniac (*di-mouniek*) **demoniacal** (*dijmë-*

najldl) 1) i xhindosur; 2) dja-llëzor.

demonstrate (*dem.ënstrejt*) 1) demon-stroj; 2) provoj; 3) marr pjesë në de-mostratë.

demonstration (*demën-strejšhën*) 1) demonstrim 2) provë; 3) demonstratë.

demonstrative (*di-monstrëtiv*) 1) demon-strativ; 2) i papërmbajtur, i rrëmbyer; 3) gram. dëftor

demonstrator (*demënstrejtër*) 1) demos-tronjës; 2) asistent profesori.

demoralization (*dimorëllaj-zejshën*) de-moralizim.

demoralize (*di-morëllaajz*) demoralizoj.

demote (*dimout*) 1) degradoj; 2) çoj, në klasë më të ulët një nxënës të prapambetur.

demur (*di-mëër*) 1. v l' kundërshtoj; 2) ngurroj; 2. n 1) kundërshtim; 2) ngu-rrim..

demure (*di-mjuër*) 1) l përvuajtut, i për-mbajtur; 2) i paafueshëm; tinzak; i-ftohët.

den (*den*) strofull, fole; shtrofkë (kusa-rësh).

denary (*dijnëri*) dhjetor, decimal.

denaturalize (*dij-nejçërllaajz*) 1) heq shtetësinë, të drejtat qytetare; 2) heq vetitë natyrore.

denature (*dij-neçër*) denatyroj (alkolin).

denial (*di-naeëll*) 1) mohim; 2) refuzim. mospranim.

denizen (*denizn*) 1) i huaj i natyralizuar. i bërë vendas; 2) bime ose kafshë e aklimatizuar.

denominate (*di-nominejt*) emëroj, quaj, përcaktoj.

denomination (*dinomi-nejšhën*) 1) e-mërtim emër; 2) fe.

denominator (*di-nomlnejtër*) mat. emë-rues; pjesëtues.

denote (*di-nout*) domethënë, tregon.

denounce (*di-nauns*) 1) demaskoj; 2) padit; gjykoj; 3) denoncoj, kallëzoj.

dense (*dens*) 1) i dendur; i trashë; 2) budalla.

density (*densëti*) 1) dendësi; 2) buda-llallëk; 3), fiz. peshë specifike.

dent (*dent*) 1. n 1) zgavër; gropë; 2) tek. dhëmbëz (e rrotës); 2. v 1) shtyp, gungoj, lë gjurmë; 2) dhëmbëzoj

dental (*dentll*) dhëmbi, i dhëmbit.

dentifrice (*dentifris*) bar dhëmbësh,

dentist (*dentist*) dentist.

dentistry (*dentist'*) kurim i dhëmbëve.

dentition (*den-tishën*) dalje e dhëmbëve.

denude (*di-njuud*) 1) xhvesh 2) lë (pa diçka)

denunciation (*dinansioejshën*) 1) de maskim të shpallurit si fajtor botërisht; 2) drejt. denoncim.

denunciator (*di-nansiëtër*) paditës.

deny (*di-naaj*) 1) mohoj; 2) heq dorë, nuk pranoj.

depart (*dl-pasn*) 1) largohem; nisem; 2) shmangem, tërhiqem; 3) vdes.

department (*di-paartmënt*) 1) degë; department store. smer. magazinë universale; 2) dikaster; amer. ministri; State D., Departamenti i shtetit (mi-nistria e punëve të jashtme të SHBA).

departure (*di-paarçër*) 1) nisje, ikje; 2) vdekje; 3) tërheqje, shmangie.

depend (*di-pend*) 1) varem (on, upon); It depends, kjo varet (nga rrethanat); 2) mbështetem.

dependant (*di-pendën t*) shih depen-dent.

dependence (*di-pendëns*) 1) varësi; 2) shtet i varur; 3) koloni.

dependent (*di-pendënt*) 1. a1) i varur; 2) i nënshtruar; 2. n vartës.

depict (*di-pikt*) 1) vizatoj; paraqit; 2) përshkruaj

deplete (*di-pllijt*) shpenzoj, sos (rezer-vat, kapitalet).

deplorable (*di-plloorëbll*) i vajtueshëm; i mjeruar.

deplore (*dl-plloor*) 1) qaj, tregoj keqar-dhje; 2) konsideroj të keqe. të dënue-shme

deponent (*di-pounënt*) 1) drejt. dësh-mitar; 2) gram. folje pësore.

depopulate (*dij-popjullejt*) çpopulloj. shkrettoj.

deport (*di-poort*) syrgjynos. internoj.

deportation (*dijpor-tejšhën*) syrgjynos-je. internim.

deportment (*di-poortmënt*) 1) sjellje; - 2) pamje. qëndrim trupë.

depose (*di-pouz*) 1) rrëzoj; 2) drejt. dëshmoj. deponoj.

deposit (*di-pozit*) 1. n 1) depozitë. ka-par; 2) fundërri. sediment; 2. v 1) ve; jap për ruajtje ose si peng; ja besoj dikujt; 2) precipitoj. kulloj.

depository (*di-pozitëri*) derdhës. depo-zitues.

deposition (*dijpë-zijshën*) 1) depoziti-tim. sedimentim. kullim; 2) dëshmi me be; 3) rrëzim (nga froni).

depositor (*di-pozitër*) derdhës. depo-zitues.

depository (*di-pozitër*;) depo. magazine

depot (*depou*) 1) depo; 2) *a-mer.* stacion hekurudhe; 3) *usht.* qen-dër mbledhjeje; 4) repart ushtarak. mësimor ose i rezervës.

deprave (*di-preejv*) prish. korruptoj

depravity (*diprevëti*) prishje. korruptim.

deprecate (*deprëkejt*) kundërshtoj. ngri-hem kundër.

depreciate (*di-prijshejt*) 1) çvlerësoj; ul çmimin; 2) poshtëroj.

depredation (*deprë-dejshën*) 1) plaç-kitje. grabitje 2) *pl* shkatërrim. rrenim.

depress (*di-pres*) shtyp. ndrydh.

depression (*di-preshën*) 1) dëshpërim; gjendje e keqe shpirtërore; 2) *ek.* de-presion. rënie; 3) gropë; greminë.

deprive (*di-praajv*) heq. privoj.

depth (*depth*) 1) thellësi. thellësi-rë; *pl* vorbull; 2) dendësi (ngjyre); get out of one's depth, më rrëshqet to-ka nën këmbë. e shoh veten ngushtë.

deputation (*depju-tejshën*) delegacion. dërgatë.

depute (*di-pjuut*) 1) caktoj si zëvendës; 2) delegoj.

deputize (*deputaajz*) 1) zëvendësoj (në teatër); 2) caktoj. vë si deputet. -

deputy (*depjuti*) 1) deputet; delegat; 2) zëvendës.

derail (*dij-reejll*) 1) shkaktoj rrëzimin (e trenit); gremis; 2) dal nga binarët.

derange (*di-reejnxh*) çrregulloj (planet. punën).

deranged (*di-reejnxhd*) i çmendur.

derby (*dërbi*) emer. bombe (kapelë).

derelict (*derëlliikt*) 1. a i lënë, i braktisur; - 2. *n* pasuri e braktisur.

dereliction (*derë-llikshën*) 1) braktisje; 2) lënie pas dore; moskryerje e dety-rimit.

deride (*di-raajd*) përqesh; tall.

derision (*di-rizhën*) 1) përqeshje. tallje; 2) objekt tallje.

derisive,-ory (*di-rajsiv.-sëri*) përqeshës. tallës.

derivation (*deri-vejshën*) 1) burim. Prej ardhje; 2) etimologji (e fjalës); 3) de-rivacion. fjalëformim.

derivative (*di-rivëtiv*) i prejardhur (për fjalë).

derive (*di-raajv*) 1) frjedh; 2) përcaktoj prejardhjen; nxjerr (prej.)

derogate (*derëgejt*) 1) nënvlerësoj (me-ritat etj.); 2) shkel-(të drejtat); 3) posh-tërohem. humb dinjitetin.

derogatory (*di-rogetëti*) 1) nënvlerë-sues; 2) shkelës; 3) poshtëronjës.

derrick (*derik*) 1) *tek.* vinç; 2) kullë shpimi. -

descant I (*deskiint*) 1) këngë. melodi; 2) soprano.

descant " (*dis-kent*) arësyejoj. shqyrtoj me-hollësi (diçka).

descend (*di-send*) 1) zbres. ulem; 2) rrjedh; 3) gremisem. shëmbem.

descendant (*di-sendënt*) pasardhës; pi-njoll

descent (*di-sent*) 1) zbritje; 2) shpat (mali); 3) zbarkim (trupash); 4) prejardhje. origjinë; 5) brezni.

describe (*dis-kraajb*) 1) përshkruaj; 2) vizatoj; describe a circle, përshkruaj. vizatoj një rreth. -

description (*dis-kripshën*) 1) përshkrim; paraqitje; 2) specie. gjini. lloj.

descriptive (*dis-kriptiv*) përshkrues; figurativ; descriptive geometry, gjeo-metri deskriptive.

descry (*dis-kraaj*) dalloj. shquaj njoh.

desert 1. *n* (*dezërt*) shkretëtire; 2. *a* (*dezërt*) i pabanuar. i shkretë; 3. *v* (*di-zërt*) 1) lë. braktis; 2) dezertoj.

deserter (*di-zërtër*) dezertor, i ikur.

deserts (*di-zërts*) *pl* merita hak; he got his deserts. ai mori sipas meri-tave.

deserve (*di-zëërv*) meritoj.

deservedly (*di-zëërvdlli*) sipas meritave.

desiccate (*desikejt*) thaj.

desiccators (*desikejtër*) tharëse.

desiderate (*di-zidërejt*) ndjej mungesë për diçka.

desiderative (*di-zidirëtiv*) *gram.* dëshi-rore.

design (*di-zaajn*) 1. *v* l) caktoj, desti-noj; 2) kam për qëllim; kam ndër mend 3) përpiloj planin; projektoj; 2. *n* 1) qëllim, plan, have designs on. (ose against)

smb. i bëj keq dikujt; 2) projekt; vizatim; konstruktion; 3) vi; zatim, model.

designate (*dezignajt*) - 1) emëroj në de-tyrë; përçaktoj; 2) tregon.

designedly (*di-zajnëdll*) me paramen-dim. me qëllim.

designing (*di-zajning*) projektim.

desiderable (*di-zaerëbll*) i dëshirue-shëm; i dëshiruar

desire (*di-zaeër*) 1. *n* 1) dëshirë; objekt dëshirë; 2) lutje; kërkesë; 2, *v* 1) dë-shiroj; there is much to be desired, lë shumë për të dëshiruar; 2) lus për diçka, kërkoj.

desist (*di-sist*) ndaloj. pushoj.

desolate (*desëllejt*) 1. *a* 1) i braktisur, i lënë; 2) i shkretë; 2., *v* 1) shkretoj; 2) Çpopullëzoj.

despair (*dis-peër*) 1. *n* dëshpërim; 2. *I* *v* dëshpërohem. *I*

desperate (*despërët*) ; dëshpëruar, pa shpresë.

despicable (*despikëbll*) i urreyer, i posh-tër.

despise (*dis-paajz*) përbuz. përçmoj.

despite (*dis-pajt*) 1. *n* *vj.* zemërim.inat; 2. *prep* despite of. në kundërshtim me. megjithëse.

despond (*dis-pond*) dëshpërohem; humb shpresën.

despondency (*dis-pondënsi*) dëshpë-rim. mërzhitje.

despondent (*dis-pondënt*) *I* dëshpëru-ar. *i* mërzhitur.

despot (*despot*) tiran. despot.

despotic (*des.potik*) despotic.

dessert (*di-zërt*) ëmbëlsirat ose frytet që shtrohen në fund të ngrënies.

destination (*desti-nejshën*) 1) caktim. paracaktim; 2) vend i paracaktuar, destinacion.

destiny (*destini*) fat.

destitute (*destitjuut*) 1) nevojtar. i var-fër, i këputur; 2) pa (diçka).

destroy (*dis-trooj*) prish: rrenoj.

destroyer (*dis-trojër*) *det.* destrójer.

destruction (*dis-trakshën*) rrenim; shka-tërërim.

destructive (*dis-traktiv*) 1) rrenues; 2) dëmtues. -

desultory (*deslltëri*); palidhur. i shkë-putur; *i* parregullt.

detach (*di.taç*) 1) shkëput, ndaj; 2) *usht.* dërgoj.

detachment (*ditaçmënt*) 1) *usht.* Njësi detashment 2) dërgim me shërbim.

detail 1. *n* (*dijteejll*) 1. *n* hollësi: pjesë; gojnto details, futem në hollësira; 2. *v* 1) tregoj me hollësira; hyj në hollësira; 2) *usht.* jap një detyrë, dërgoj me mi-sion. -

detain (*di-teejn*) 1) ndaloj; 2) rreshtoj. arrestoj; 3) mbaj (rrogën)

detect (*di-tekt*) gjurmtoj, zbuloj.

detective (*di-tektiv*) 1. *a* gjurmues; detektiv. i detektivit; detective novel. roman- policor; 2. *n* detektiv

detention (*di-tenshën*) 1) ndalim; 2) arrestim; mbajtje në arrest.

deter (*di-tëër*) mbaj, freno; zmbrap (from); ja ndërroj mendjen.

detergent (*di-tërshënt*) 1. 8 pastrues; 2. *n* mjet dizinfektues

deteriorate (*di-tiëriërejt*) 1) keqësoj; prish; 2) keqësohet; prishet.

deterioration (*ditiërië-rejshën*) keqë-sim; prishje

determinant (*di-tërmittënt*) 1. *a* përcak-tonjës. vendimtar; 2. *n* faktor vendim-tar.

determinate (*di-tërminët*) 1. 8 1) i përcaktuar; 2) vendimtar; 2. *v* përçaktoj.

determination (*ditiërmi-nejshën*) 1) përcaktim; 2) vendim; 3) vendosmëri.

determinative (*di-tërminëtiv*) 1. *a* për-caktues, vendimtar; 2. *n* faktor vendimtar

determine (*di-tërmin*) 1) përcaktoj; determinoj; determining cause. shkakvendimtar. përcaktues; 2) vendos; 3) vendoset

deterrent (*di-terënt*) 1. *a* tmerues; frikësues; 2. *n* mjet frikësimi.

detest (*di-test*) urrej; kam neveritje.

detestable (*di-testëbll*) *I* urreyer

dethrone (*dij-throun*) rrëzoj nga froni *fig.* çkurorëzoj.

detonate (*detënejt*) 1) hedh në erë. shperthej, shkatërroj (me lende eksplozive) zive; 2) shembet. rrenohet nga shpër. thimi.

detour (*dejtuer*) 1) rrugë që i bie përreth; 2) kthesë, dredhë e rrugës.

detract (*di-trakt*) 1) vogëloj; pakësoj; 2) flas keq, përfilas

detrain (*dij-trejn*) 1) shkarkoj vagonat; 2) zbres nga treni

detriment (*detrimënt*) dëm. dëmtim.
detrimental (*detri-memll*) i dëmshëm, dëmtues.

deuce I (*djuus*) dysh, dy pika (në letra. domino).

deuce II djall what the deuce ç' dreqin është?; the deuce to pay, paguaj shtrenjt; be in a deuce hurry, nxitoj tmerësisht.

devaluation (*divallu-ejshën*) çvleftësim i parasë.

devastate (*devëstejt*) shkatërroj, rrenoj.
develop (*di-vellëp*) 1) zhvilloj; 2) zhvi-llohem.

development (*di-vellëpmtnt*) 1) zhvi-llim; 2) foto larje.

deviate (*dijviejt*) shmangem; largohem (from).

deviation (*dijvi-ejshën*) 1) shmangie, largim; 2) *polit.* deviacion.

device (*di-vajs*) 1) plan. projekt; shpi-kje; 2) mënyrë veprimi. mjet: 3) parru-llë. emblemë; 4) *tek.* mekanizëm.

devil. (*de vll*) djall. drej go to the devil, shkatërrohem. shkoj në djall; poor devil, i gjori; give the devil his due, i jap armikut atë që meriton; the devil to pay *gj.fl.* gjendje e vështirë, gjë e papëlqyeshme; talk of the devil (and he will appear). përmende qe-nin, bëj gati shkopin.

devilish (*devllish*) 1. a djallëzor; skë-terre; i skëterrës; 2. *adv. gj.fl.* në më-nyrë djallëzore.

devil-may-care (*devllmejkeër*) i çkuj-desur, mospërfillës.

devious (*dijviës*) që dredhon. gjarpë-ronjës; që largohet nga rruga e drejtë.

devise (*di-vaajz*) 1) *drejt.* lë testament; 2) trilloj. shpik.

deviser (*di-vaajzër*) 1) shpikës; 2) *drejt.* testues, ai që ka bërë një tes-tament.

devisor shih deviser

devoid (*di-voojd*) pa (diçka); i shkarkuar (nga diçka).

devolution (*dijvë-llushën*) 1) degjene-rim, bastardhim; 2) dorëzim (i pushte-tit etj.).

devolve .(*di- vollv*) dorëzoj (detyrën.

autorizimin, kompetencat)

devote (*di-vout*) ja kushtoj veten.

devoted (*di-voutëd*) 1) i kushtuar; 2) besnik. i devotshëm.

devotee (*divou-tiji*) 1) që l ështëë kush-tuar diçkaje; entuziast për çështjen evet: 2) hipokrit.

devotion (*di-voushën*) 1) besnikëri; 2) devocion.

devour (*di-vaoër*) përlej. përpij; çfaros.

devout (*di-vaut*) 1) i përshtpirtshëm; l devotshëm; 2) i sinqertë.

dew (*djuu*) vesë.

dewy (*djuui*) i mbuluar me vesë; la-gësht.

dexterity (*deks-terëti*) shkathtësi.

dexterous (*dekstërës*) i shkathët.

diabetes (*daeë-bijtjiz*) diabet, sëmundje e sheqerit.

diabolic (at) [(*daeë-bollik (ll)*)] djallëzor.

diagnose (*daeëg-nouz*) bëj diagnozën e sëmundjes.

diagnosis (*daeëg-nousis*) [(*pl -se*) (-*nousijz*)] diagnozë.

diagnostic (*daeëg-nostik*) 1. a diagnostik; 2. *n* 1) simptomë; 2) *pl* diagnostikim

diagonal (*dae-agënëll*) 1. a diagonal *n* diagonale.

diagram (*daeëgram*) diagramë. vizatim.

dial (*daeëll*) 1. *n* 1) orë dielli; 2) fusha sahati; 2. *v* gjej numrin (në telefon automatik) .

dialect (*daeëllekt*) dialekt. e folme.

dialectical (*daeë-llektikll*) dialektik.

dialectics (*daeëcllektiks*) *pl* dialektika

dialogue (*daeëlllog*) dialog, bisedim

diameter (*dae-amitër*) diametër.

diametrical (*daeë-metrikll*) diametral.

diamond (*daeëmend*) 1) diamant: brilant; 2) pllajë me letra, karro dia-mond cut diamond, ka ndeshur sha-rra në gozhdë.

diaper (*daeëpër*) 1) pëlhurë me lajle: 2) pelena. shpërgënj

diaphragm (*daeëfram*) 1) diafragmë; 2) membran .

diary (*daeëri*) ditar.

diathermic (*daeë-thërmik*) që përcjell nxehtësinë, diatermik.

diatribe (*daeëtraajb*) 1) fjalë demasku ese; kritikë e ashpër dhe e hidhur: 2) diskutim i mërztishëm.

dice (*dajs*) *pl* i die 1. ,

dickens (*dikin*) dreq, djall.

dicky I (*diki*) *gj.f.* gomar.

dicky II gjoks këmishe,

dicky III ndenjese e prapme për karrocjerin.

dicky IV 1) i lëkundshëm; 2) i pasigurt.

dictate 1. *v* (*dik-tejt*) 1) diktoj; 2) urdhë-roj;
2. *n* (*diktejt*) urdhër.

dictation (*dik-tejshën*) 1) diktat. dik-tim; 2) urdhër.

dictator (*dik-tejtër*) diktator.

dictatorship (*dik-tejtërship*) diktaturë;
dictatorship of the proletariat, diktaturë e
proletariatit.

diction (*dikshën*) 1) stil. mënyrë shpre hjeje;
2) diksion. ‘

dictionary (*dikshënëri*) fjalor.

did (*did*) *past* i do III.

die I (*daj*) (*pl* dice) zar.

die II 1) vdes; 2) fishket; 3) pusnon (era);
shuhet (zëri); 4) digjem nga dëshira; die
away a) fishket; 2) shuhet (zëri). die-hard
(*daajhaard*) *polit.* kokëfortë.

diet I (*daeët*) parlament (jo anglez).

diet II 1) ushqim, tryezë; 2) dietë.

dietary (*daeëtiiri*) 1. *a* dietik; 2. *n* 1) racion;
2) dietë.

dietetic (*daeë-tetik*) dietetik.

differ (*ditër*) 1) ndryshoj. dallohem (from);
2) kam tjetër mendim,

dlfference (*diftrëns*) 1) ndryshim, dife-rencë;
2) grindje; divergjencë,

different (*ditrënt*) i ndryshëm. tjetër.

differential (*dife"renshëll*) *La* diferencial; 2.
n diferencial;

differentiate (*ditë-renshiejt*) 1) ndryshoj.
dalloj; 2) dallohem.

dlfficult (*difikllt*) i vështirë.

difficuly (*difikllti*) vështirësi.

dlffident (*ditidënt*) i ndrojtur; që nuk ka besim
në vete.

diff 1. *v* (*di-fjuuz*) përhap; shpërndaj; 2. *a*
(*di-fjuus*) .1) fjalaman; i mbytur i pacaktuar;
2) i shpërndarë (për dritë). dlffusion (*di-
fjuuzhën*) 1) përhapje; 2) fiz. difuzion:

dig (*dig*) 1. *v* (*dug*, *vj*. digged) gër moj.
rrëmih; *fig.* kërkoj, gjurmoj; dig in, bëj
llogore; dig up, a) gërmoj; b) lëro; c)
nxjerr prej dheut; 2. *n* 1>- shtytje; 2) tallje
therëse.

digest 1. *v* (*di-xhest*) 1) tret. bluaj

(ush-qimin); 2) mendothem; 3)
sistematizoj; 2 *n* (*dajxhest*) përmbledhje
e shkur. ter.

digestible (*di-xhëstëbll*) i tretshëm.

digestive (*di-xhestiv*) 1) tretës. digjes-tiv; 2)
që ndihmon tret jen.

digger (*digër*) 1) rrëmihës. gërmues. ar-gat;
2) kërkues floriri.

diggings (*diginz*) 1) miniera ari; 2) *gj.f.*
banesë.

digit (*dixhit*) 1) gisht; 2) shifër; numër me
një shifer. njëshe.

dignify (*dignifaaj*) 1) lartësoj. ngre lart; 2)
nderoj.

dignity (*dignlti*) 1) .dinjitet; fisnikëri; 2) titull;
gradë.

digress (*di-gres*) largohem. shmangem,
hiqem mënjane.

dike (*dajk*) 1. *n* 1) digë. pendë; 2) hen-dek;
2. *v* 1) mbroj mEt pendë. ledh; 2) rrethoj
me hendek.

dilapidated (*di-llipidejtëd*) 1) gjysmë i
rrenuar, i vjetër; 2) i rrenuar.

dilapidation (*dillapi-dejshën*) 1) vjetë-rim;
rënie; 2) rrënim.

dilate (*dajllejt*) 1) zgjeroj; 2)zgjerohem;
hapem. bymehem; 3) .zgurdulloj.

dilatory (*dillëti*) 1) i ngadalshëm. i plogët;
2) ngadalësues. ‘

dilettante (*dillëtanti*) 1. *n* diletant. amator; 2.
a diletant. .

diligence I. (*dillixhëns*) karrocë postare.

diligence II kujdes. zell.

dliligen.(*dillixhënt*) i zellshëm. i kujdesshëm.

dill (*dill*) erëz. kopër.

dilly-dally (*dillidalli*) *gj.f.* ngurroj. humb
kohën kot. .

dilute (*daj-lluut*) 1. *v* holloj. rralloj; *fig.*
dobësoj; nxjerr palcën; 2. *a* i holluar; i
tretur.

dilution (*daj-lluushën*) 1) hollim; tretje; 2)
dobësim; 6. dilution of labour,
zëvendësim i punëtorëve të kualifikuar
me punëtorë' të pakualifikuar.

dim (*dim*) 1. *a* 1) i mugët; j errët 2) i turbullt;
2. *v* 1) errësoj, turbulloj; 2) turbullohet.
errësohet.

dime (*daajm*) *amer.* para 10 centësh (1 cent
= 1/100 e dollarit); 6. dime no-vel, roman
bulevardesh me çmim të lirë.

dimension (*di-menshën*) 1) masë, përmasë; 2) madhësi.

diminish (*di-mini sh*) 1) zvogëloj; dobë-soj; 2) zvogëlohem; 3) poshtëroj.

diminution (*dimi-n'juushën*) zvogëlim.

diminutive (*di-minJllti'*) 1) i vogël. picerrak; 2) *gram*. diminutiv.

dimple (*dimpll*) 1) kukë. gropëz në faqe; 2) llëngë.

din (*din*) 1; *n* zhurmë. potere; 2.v 1) shurdhoj; 2) mbush mendjen.

dine (*daajn*) 1) ha drekë a darkë; 2) gosti tit me drekë a darkë.

diner (*daajner*) 1) ngrënës i drekës a darkës; 2) vagon restorant.

dingey, dinghy (*dingi*) *ind.* lundër.

dingy (*dinxhi*) i zbetë. i palarë. i zymtë.

dining-car (*dajni'1gkaar*) vagon resto-rant.

dining-room (*dajningruum*) dhomë bu- ke.

dinner (*dinër*) ngrenie kryesore të ditës(drekë ose darkë).

diinner-jacket (*dinërshiikit*) smoking.

dinner-set (*dinërset*) servis për të ngrë-në (drekë a darkë).

dip (*dip*) 1:v 1) zhys, kredh; 2) zhytem. kridhem; 3) përkulem; zbres; 4) *detul* (flamurin etj.); 2. *n* 1) zhytje; 2)kredhje.

diploma (*di-pllounmë*) diplomë; dëshmi.

diplomacy (*di-pllounmësi*) diplomaci.

diplomat. (*dipllëmiit*) diplomat.

diplomatic (*dipllë-miitik*) diplomatik. **dipper** (*dipër*) 1) kovë; nxjerrëse; ga-ruzhdë; 2) the D. (*amer.* Big D.), Ha-rushë e Madhe (konstelacion).dire (*daeër*) i tmershëm. i lig.

difact (*di-rekt*) 1. *a* 1) i drejtë; 2) i qartë; i përpiktë; direct current *el.* rrymë e vazhdueshme; 2. *adv* drejt; drejt-përdrejt; 3. *it* 1) drejtoj; tregoj rrugën; 2) nis, dërgoj, adresoj; 3) udhëheq; 4) urdhëroj.

direction (*direkshën*) 1) drejtim; 2) udhëzim (*zakon. pl*); urdhëra, direk-tiva; 4) adresë.

directiive (*di-rektiv*) 1. *a* drejtues; udhëzues; 2. *n* 1) direktivë; 2) porosi (e zgjedhësve).

directly (*di.rektlli*) 1) drejt, drejtpërdrejt; 2) menjëherë.

director (*di-rektër*) 1) drejtor; 2) regji-zor.

directorate (*di-rektërët*) drejtori; direktorat

directory (*di-rektëri*) libër adresash udhezues.

dirge (*dëërxi*) 1) këngë varrimi; 2) për-shpirtje.

dirigible (*di-rixhëbll*) 1. *n* dirizhabël. ze-pelinë; aerostat i drejtuar; 2, 8 i drej-tueshëm.

dirk (*dërk*) kamë; .*det.* shpatë e vogël. **dirt** (*dërt*) 1) baltë; ndyrësi; 2) dhe; 3)poshtërsi.

dirt-cheap (*dërtçijp*) tepër lirë; pa para. **dirty** (*dërti*) i ndyrë.

dis (*dis*)*pref me kuptimin mohor jo.*

disability (*disë-billëti*) paaftësi; pazo-tësi.

disable (*di-sejbll*) 1) bëj të paaftë; ja heq mundësinë; 2) bëj të paaftë per punë.

disabled (*di-sejbllld*) që ka humbur aftë-sinë për punë.

disabuse (*disë-bjuuz*) i hap dikujt sytë.i tregoj gabimin.

disaccord (*disë-koord*) mos pajtim; mos-marrëveshje.

disadvantage (*disëd-vaantixh*) 1) e metë, paleverdi, pengesë, pozitë e pa-volitshme; 2) dëm.

disadvatageous ,(*disadvën-tejxhës*) i pavolitshëm, i disfavorshëm; i dëmshëm.

disagree (*disë-grijji*) 1) nuk pajtohem, nuk merrem vesh; grindem; 2) nuk më-shkon (klima, gjella etj. with); 3) nuk i përshtatet. është në kundërshtim.

disagreeable (*disë-griëbll*) i papëlqye-shëm, jo i këndshëm.

disagreement (*disë-grijimënt*) 1) mos-pajtim; 2)-mosmarrëveshje. grindje.

disallow (*disë-llau*) 1) nu~ pranoj; 2) hedh poshtë; 3) ndaloj.

disappear (*disë-piër*) zhdukem; fshihem.

disappearance (*disë-piërëns*) zhdukje.

disappoint (*disë-poojnt*) diziluzionoj; trondit; helmoj; mashtroj, gënjej (shpre-sat).**disappointment** (*disë-poojntmënt*) 1) deluzion; 2) gjë e papëlqyer; 3) mër-zitje.

disapprobation (*disapër-bejshën*) shih disapproval.

disapproval (*disë-pruuvll*) mospëlqim.

disapprove (*disë-pruuv*) nuk jap pël-qimin.

disarm (*di-saarm*) 1) çarmatos; 2) çar-matosem. "-

disarmament (*di-saarmëmënt*) çarma-tosja.

disarrange (*disë-reejnxh*)
çrregulloj.shkatërroj.

disarrangement (*disë-reejnxhmënt*)
çrregullim. shkatërrim.

disarray (*disë-reej*) çrregullim; pështje-llim.

disaster (*di-zaastër*) fatkeqësi. shkatërrim.

disastrous (*di-zaastrës*)
shkatërrimtar.vdekjeprurës.

disavow (*disë-vau*) mohoj; heq dorë nuk pranoj.

disavowal (*disë-vauëll*) mohim (i fja-lëve etj.): mospranim. -

disband (*dis-band*) usht. shpërndaj.

disbark (*dis-baark*) rjep lëkurën. **disbelief** (*disbillijf*) dyshim, mosbesim.

disbelieve (*disbi-llijiv*) nuk besoj. dy-shoj.

disburden (*dis-bëërdn*) shkarkoj; heq barrën; disburden oneself, lehtësoj shpirtin.

disburse (*dis-bërs*) 1) paguaj; 2) shpenzoj para.

discard (*dis-kaard*) 1) hedh (letrën); 2) flak (si të papërshtatshme); 3) shkarkoj nga puna.

discern (*di-sëërn*) dalloj, shikoj. **discerning** (*di-sëëarning*) 1) dallues, njohës; 2) mendjehollë.

discernment (*di-sëërmënt*) 1) aftësi për të dalluar; 2) zgjuarësi.

discharge (*dis-çaarxh*) 1. v 1) shkarkoj; 2) el. shkarkoj; 3) liroj (nga burg); 4) nxjerr (nga spitali); '5) pushoj; 6) plotësoj (detyrat): shlyej (borxhet); 7) derdhet (lumi); 2. n 1) shkarkim; 2) e shtirë; 3) el. shkarkim; 4) zbritje. rrje-dhë: 5) lirim; 6) pushim; 7) pagim; 8) kryerje (e detyrave); 9) drejt. çfajësim.

disciple (*di-sajpll*) nxënës, ndjekës. di-shepull. ,

discipline (*disiplin*) 1. n 1) disiplinë; rregull; 2) disiplinë (degë e shkencës); 2. v disiplinuj:

disclaim (*dis-klleejm*) mohoj; heq dorë (nga diçka).

disclaimer (*dis-klleejmër*) mohim; heq-je dorë.

disclose (*dis-kl/ouz*) zbuloj. nxjerr në dritë, demaskoj., '.

disclosure (*dis-kllouzhër*) zbulim. demaskim.

diseomfit (*dis-kamfit*) 1) turbulloj. I ngatërroj, zë ngusht; 2) çrregulloj, i prish planet; 3) mposht.

discomfiture (*dis-kamfiçër*) 1) hutir turbullim; 2) prishje e planeve; 3) thyer, je (në luftë).

discomfort (*dis-kamfërt*) 1) mungesi komoditeti. mungesë rehatie; 2) shqetësim.

discompose (*diskëm-pouz*) 1) prish rregullin; 2) shqetësoj; trazoj.

disconcert (*diskën-sërt*) 1) turbulloj hutoj; 2) prish (planet etj.).

disconnect (*diskë-nekt*) ndaj; veçoj këput.

disconnection (*diskë-nekshën*) ndarje veçim.

disconsolate (*dis-konsëllët*) i pangushullueshëm.

discontent (*diskën-tënt*) pakënaqësi mërziqe.

discontented (*diskën-tentëd*) i pakenaqur

discontinue (*diskën-tin'ju*) ndërpres pezulloj.

discontinuous, (*diskën-tin'juës*) ndërprerje. i ndërprerë.

discord (*diskoord*) mosmarrëveshje përçarje: 2) disonancë. -

discordant. (*dis-koordënt*) 1) që nuk pajtohet, që është në kundërshtim; 2) paharmonizuar (për tinguj).

discount (*diskaunt*) 1. n 1) skontim kambialeve; 2) zbritje: 2. v 1) skonto kambiale; 2) bëj zbritje; 3) mik përfill

discountenance (*dis-kauniënëns*) mosdhënie pëlqim; mospranim; 2. nuk jap pëlqimin.

discourage (*dis-karixh*) dekurajoj. fut në telashe; ftoh. praps.

discourse (*dis-koors*) 1. n fjalë; arësytim: 2. v bisedoj; arësytet. **discover** (*dis-kavër*) zbuloj, diktoj. **discovery** (*dis-ka vëri*) zbulim. **discredit** (*dis-kredit*) 1. v ja marr fytirë diskreditoj, shnderoj, turpëroj;

1) diskreditim: 2) mosbesim. '.

discreet (*dis-krijt*) 1) i matur, i arësyeshëm; 2) i përmbajtur; fjalëpak.

diserepaney (*dis-krepënsi*) mospajtim mosmarrëveshje.

discrete (*dis-kriit*) i veçuar; i ndariti

discretion (*dis-kreshën*) 1) maturi, urtesi

kujdes; 2) veprimi; gjykimi mendim.

discriminate (*dis-kriminejt*) 1) dalloj shquaj; njoh; 2) diskriminim. **discrimination** (*diskrimi-nejshën*) dis-kriminacion, dallim.

discus (*diskës*) disk.

discuss (*dis-kas*) shqyrtoj, bisedoj.

discussion (*dis-kashën*) shqyrtim, dis-kutim, bisedim.

disdain (*dis-deejn*) 1. v 1) lë pas. dore nuk përfill. përbuz; 2. n mospërfillje; përbuzje.

disdainful (*dis-deejnfl*) përbuzës. për-çmues. mospërfillës.

disease (*di-zijlz*) sëmundje.

diseased (*di-zijz*) i sëmurë. **disembark** (*disim-baark*) 1 shkarkoj; zbres në breg; 2) shkarkohem; zbres në breg.

disembody (*disim-bodi*) usht. shpërndaj.

disengage (*disin-geejxh*) 1) liroj; zgjidh; 2) lëshoj.

disengaged (*disin-geejxhd*) i lirë. disentangle (*disin-tangll*) shpengoj. zgjidh, liroj.

disfavour (*dis-fejvër*) të qenët në sy te keq; marr në sy të keq; fall into disfavour. më marrin me sy të keq. **disfigure** (*dis-figër*) shëmtoj. çorodit.

disfigurement (*dis-figërmënt*) shëmtim, çoroditje.

disfranchise (*dis-franshaajz*) heq të drejtën e votimit, zgjedhjes.

disgorge (*dis-goorexh*) 1) vjell; nxjerr. qit; 2) derdhet (lumi). **disgrace** (*dis-grejs*) 1. n 1) të qenët në sy të keq; rënie në sytë keq; 2) turp; be a disgrace (to). jam turpëruar (për); 2. v 1) marr në sy të keq; 2) tur-përoj.

disgraceful (*dis-grejsfl*) 1) i pander-shëm. i turpshëm; 2) gj.fl. që të ze-mëron

disgruntled (*dis-grantlld*) i pakënaqur; i mërzhitur.

disguise (*dis-gaajz*) 1. v maskoj; fsheh; 2. n 1) maskim; 2) paraqitje e gënjesh-tërt. maskë.

disgust (*dis-gast*) 1. n neveritje; 2. v shkaktoj neverit je, pakënaqësi; neverit.

dish (*dish*) 1. n 1) pjatë; 2) gjellë; 2. v 1) vë në pjatë; jap; 2) gj.fl. mashtroj.

dish-cloth (*dishkilloth*) rizë. paçaurë për enë.

dishearten (*dis-haaren*) dëshpëroj. pres shpresën.

dishevelled (*tii-shevlld*) i shpupurishur floklëshuar.

dishonesty (*di-sonisti*) mashtrim; ba-takçillëk; mungesë ndershmërie.

dishonour (*di-sonër*) 1. v 1) shnderoj, turpëroj, fyej; 2) nuk pranoj të paguaj (kambialin, çekun); 2. n 1) shnderim; turp; 2) mospagim i kambialit.

dishonourable (*di-sonërëbll*) i pander-shëm; i turpëruar; i poshtër.

dish-water (*dishuootër*) këllirë.

disillusion (*disi-lluuzhën*) 1. n delu- zion. zhgënjim; 2. v prish iluzionin. dizlluzionoj.

disinfect (*disin-fekt*) dizinfektoj. **disinherit** (*disin-herit*) lë pa trashëgim.

disinheritance (*disin-heritëns*) lënie pa trashëgim.

disintegrate (*di-sintigrej*) 1) zbërtbej. ndaj në pjesët përbëse; dekompoztoj; 2) dekompozohet. zbërthehet. çpër-bëhet.

disintegration (*disinti-grejshën*) de-kompozim. çpërbërje.

disinterested (*dis-intrëstëd*) 1) i painteresuar, pa interes; 2) i paanshëm.

disjoin (*dis-xhoojn*) ndaj, veçoj. disjoint (*dis-xhoojnt*) zbërthej; ndaj në pjesë.

disjointed (*dis-xhoojntëd*) e palidhur për bisedë).

disk (*disk*) disk; rreth.

dislike (*dis-llajk*). 1. n mospëlqim; neveritje; 2. v nuk më pëlqen; kam neverit je.

dislocate (*disllëkej*) 1) nxjerr nga vendi; 2) luaj nga vendi. çvendos.

dislocation (*disllë-kejshën*) 1) përdredhje; 2) çrregullim; 3) gjeol ushl. dislokim.

dislodge (*dis-lloxh*) çvendos; shpërngul.

disloyal (*dis-lloëll*) i pabesë, tradhëtar.

dismal (*dizmëll*) i rëndë: i zyrtë, i ngry-sur

dismantle (*dis-mantil*) 1) zbërthej (një makinë); 2) çarmatos; i heq pajimet (një anije); shkal.lmoj. shemb (nji kara).

dismay (*dis-mee*;) 1. n frikë; ndruajtje; 2. v 1) shqetësoj, frikësoj; 2) turbulloj. hutoj.

dismember (*dis-membër*) 1) copëtoj; 2) këput gjymtyrët.

dismemberment (*dismembërmënt*) 1) copëtim; 2) ndarje pjesë-pjesë: ndarje, këputje e gjymtyrëve të një tru-pi.

dismiss (*dis-mis*) pushoj (nga puna); shpërndaj.

dismissal (*dis-misll*) pushim, shpërndarje.
dismount (*dis-maunt*) 1) zbres nga kali; 2) zbërthej; çmontoj.
disobedience (*disë-bijdiëns*) mosbindje,
disobedient (*disë-bijdiënt*) i pabindur.
disobey (*disë-beej*) nuk bindem. nuk shtrohem.
disoblige (*disë-bllajxh*) nuk veproj në mënyrë të njerëzishme. sillem në mënyrë të panjerëzishme.
disorder (*di-soordër*) 1. *n* 1) çrregullim; trazim; 2) sëmundje; 2. *v* 1) çrregulloj; 2) prish (shëndetin etj.).
disorderly (*di-soordërl/i*) 1) i parregullt; 2) i papastër. i ndyrë; 3) i padisiplinuar.
disorganize (*dis-oorgënaajz*) çrregulloj, çorganizoj.
disorientate (*dis-ooriëntejt*) çorientoj, ngatërroj.
disown (*di-soun*) heq dorë. nuk pranoj. mohoj.
disparage (*dis-parixh*) 1) flas me mos-përfillje; 2) poshtëroj. përçmoj. çvleftë-soj.
disparity (*dis-parëti*) pabarazi; mos-pajtim; disproporcion.
dispassionate (*dis-pashëhët*) i paan-shëm; gjakftohtë. i matur.
dispatch (*dis-paç*) 1. *v* 1) dërgoj; 2) kryej shpejt (punën); 3) *gjf*. çoj nëbotën tjetër; 2. *n* 1) nisje; dërgim; 2) informacion zyrtar; telegram; 3) shpejtësi (e kryerjes së punës).
dispatcher (*dis-paçër*) dispetçer; shpërndarës.
dispel (*dis-pell*) zboj. shpërndaj.
dispensable (*dis-pensëbll*) jo i detyrueshëm; fakultativ.
dispensary (*dis-pensëri*) 1) farmaci; 2) *amer*. ambulancë.
dilspensation (*dispen-sejshën*) shpërndarje.
dispense (*dis-pens*) 1) shpërndaj; 2) përgatit (një ilaç); 3) shpëtoj. shkarkoj (nga detyrimet); mbaroj punë pa ndihmën e diçkaje atë dikujt (with).
dispenser (*dis-pensër*) farmacist.
dispersal (*dls"përsll*) shpërndarje; përhapje.
disperse (*dis-pëërs*) 1) zboj; shpërndaj; 2) përhap; 3) derdhet. përhapet. shpërndahet.

dispersion (*dis-përshën*) shpërndarje përhapje.
dispirit (*di-spirit*) dëshpëroj. mërzit.
displace (*dis-pllejs*) 1) çvendos; shpërngul; 2) largoj; zëvendësoj; dis-placed persons, njerëz të trans-feruar.
displacement (*dls-pllejsmënt*) çvendosje. transferim; 2) dislokim.
display (*dis-plleej*) 1. *v* 1) paraqit; tregoj; 2) ekspozoj; display concern for smb. tregoj kujdes për dikë; 2. *n* .1 ekspozitë; demonstrim; 2) çfaqje. ma-nifestim; 3) reklamim. lëndatë.
displease (*dis-pl/ijiz*) 1) nuk pëlqej; 2) zemëroj; mërzit; egërsoj.
displeasure (*dis-p/lezhër*) pakënaqësi; mërzitje.
disposable (*dis-pouzëbll*) disponibël. i gatshëm për shfrytëzim.
disposal (*dis-pouz//*) 1) dispozicion, disponim; 2) prirje; 3) karakter; 4) (*zak. pi*) përgatitje. plane.
disposses (*dispë-zes*) *J* çpronësoj. heq të drejtat; 2) shpërngul.
dispraise (*dis-prejz*) dënoj, shaj.. për-çmoj.
disproof (*dis-pruut*) përgënjeshtim.
disproportion (*disprë-poorshën*) dis-proporcion. pabarazi. papajtueshmëri.
disproportionate (*disprë-poorshënët*) i disproporcionuar. që nuk përshtatet, nuk pajtohet.
disprove (*dis-pruuv*) rrëzoj. hedh poshtë; përgënjeshtroj.
disputable (*disputëbll*) i diskutueshëm. që mund të kundërshtohet.
disputant (*disputënt*) 1) kundërshtar; 2) pjesëmarrës në një debat.
dispute (*dis-pjuut*) 1. *v* 1) hahem; kundërshtoj; 2) bisedoj, shqyrtoj; 2. *n* 1) debat; grindje me fjalë; beyond dis-pute. pa dyshim; 2) shqyrtim. rrahje e çështjes.
disqualification (*disk.uo//iti"kejshën*) 1) skualifikim. heqje e së drejtës për diçka 2) mospërshtatje për diçka (for).
disqualify (*dis-kuo//itaaaj*) bëj. shpall të paafte. të papërshtatshëm; skualifikoj.
disquiet (*dis-kuaeët*) studim; hetim; gjurmim.
disregard (*disri-gaard*) 1. *n* mospërfillje

injorim; 2. v le pas dore; nuk përfill
disreputable (*dis-reputëbl/*) që .nuk me-riton nderim. i turpshëm; i poshter.
disrepute (*disri-pj/J/Jt*) emër i keq, turp.
disrespect (*disri-spekt*) mosnderim. mosrespektim; përçmim.
disrespectful (*disri-spektfll*) që nuk nderon, nuk respekton.
disroot (*dis-ruut*) çrrënjës.
disrupt (*dis-rapt*) shkatërron; çaj; ndaj.
disruption (*dis-rapshën*) nqarje; çarje; përçarje. .
dissatisfaction (*disiitis-fakshën*) pakënaqësi.
dissatisfy (*di-satisfaa*) nuk kënaq, shkaktoj pakënaqësi.
dissect (*di-sekt*) copëtoj; ndaj në pjesë; analizoj. .
dissemble (*di-sembl*) 1) maskoj; 2) shtihem; dredhoj, bëj bisht.
disseminate (*di-seminejt*) 1) përhap; 2) mbjell; propagandoj (teorinë. pikë-pamjet).
dissension (*di-senshën*) 1) mosmarrë-veshje; grindje; 2) divergjencë.
dissent (*di-sant*) 1. v ndryshoj, nuk paj-tohem në bindje. mendime; 2. n mos-marrëveshje.
dissenter (*di-sentër*) :1) sektar; përçarës; 2) amer. opozitar.
dissertation (*disiir-tejshiin*) disertacion, tezë.
dissidence (*disidiins*) përçarje; mos-marrëveshje.
dissident (*disidiint*) që ka mendim tjetër; 2) përçarës.
dissimiliar (*di-simillër*) i pangjashëm; i ndryshëm.
dissimilarity (*disimi-llariiti*) mosngjasim ndryshim.
dissimulate (*di-simjullejt*) shtirem. bëj hipokrizi. hiqem si...
dissipate (*disipejt*) 1) largoj, davaris (retë, frikën); 2) prish kot (pasurinë); 3) gj.tl. i bëj rrush e kumbulla.
dissipated (*disipejtëd*) i çthurur, plëng-prishës.
dissociable (*di-soushiëbll*) i pashoq ë-rueshëm, i veçar.
dissociate (*di-soushiejt*) ndaj. veçoj.

dissolute (*disëlluut*) i çthurur. i shfre-nuar.
dissolution (*disë-lluushën*) 1) tretje; 2) çpërbërje; 3) zgjidhje (e kontratës) 4) shpërndaqe (e një organizate, parlamenti etj.).
dissolve (*di-zollv*) 1) tret; 2) tretet; 3) shpërthej, dekompozohet; 4) prish, zgjidh (një kontratë); 5) shpërndaj (një or-ganizatë, parlamentin etj.). .
dissonance (*disënëns*) dizarmoni, dlsso-nancë.
dissonant (*disënënt*) 1) pa harmoni.stononjës (tingull); 2) i papajtueshëm, i kundërt (mendim).
dissuade (*di-sueejd*) ja ndërroj mendjen e çbind.
distanca (*distëns*) 1. n 1) largësi, dis-tancë; 2) -interval (kohe); 2. v veneroj në largësi të barabartë.
distant (*distënt*) 1) i largët; 2) i për-mbajtur.
distaste (*dis-tejst*) neveritje (for).
distasteful (*dis-tejstfll*) i papëlqyeshëm i neveritshëm.
distemper I (*dis:tempër*) 1. 1) troditje. shqetësim (shpirtëror); sëmundje, dobësi; 2) murtajë qeni; 2. v trondit. shqetësoj. .
distemper II 1. n 1) plkt. tempera; 2) bojë me kollë; 2. v pikturoj me tempera. .
distend (*dis-tend*) 1) fryj (topin); fryj (hundët); 2) shtrij. zgjat. hap.
distensible (*dis-tënsëbll*) që mund të shtrihet. hapet. .
distension (*dis-tanshiin*) shtrirje; hapje.
distil (*di-still*) 1) pikon, rrjedh pika-pika; 2) distiloj; fig. pastroj; 3) det. e bëj ujë të ëmbël.
distiller (*di~stillir*) prodhues alkoli.
distillery (*di-stillëri*) distileri.
distinct (*dis-tinkt*) 1) i qartë; i dalluar (prej të tjerëve). -
distinction (*disctinkshën*) 1) ridryshim; dallim; 2) veti të shquara; 3) origjina-litet; individualitet; 4) shenjë dallimi.
distinctive (*dis-tinktiv*) i dallueshëm.
distinctly (*dis-tinktili*) qartë, dallue-shëm.
distinguish (*dis-tinguish*) 1) dalloj, shquaj; 2) ndryshoj,. dallohem; distinguish oneself. 'dallohem.
distinguished (*dis-tinguist*) 1) i shquar, i

merituar; 2) i dallueshëm; karak-teristik.
distort (*dis-toort*) shtrembëroj; shëm-toj.
distortion (*dis-torshën*) shtrembërim; shëmtim. .
distract (*dis-trakt*) 1) tërheq, largoj ve-mendjen; 2) habit.
distracted (*dis-traktëd*) 1) i hutuar; 2) i çmendur. (i njoh); She speaks French well., so does her sister. Ajo flet mirë fren-gjisht. gjithashtu edhe motra e saj (flet mirë frengjisht); 4) *përdorer si folje ndihmëse*: a) *për të formuar trajrat pyerëse dhe mohore të Presentr dhe Past Indefinite* (që në shqip nuk për-kthehen) I do not smoke, unë nuk pi duhan; does he speak English?, a flet ai anglisht?; she did not see them, ajo nuk i ka parë; b) *për të for-muar trajrën mohore të mënyrës urdhë-rore*: . don't be noisy I mos bëni zhur-mëi; c) .për të forcuar foljen në Past dhe Present Indefinite dhe në mënyrën urdhërore: we did see you I, ne ju pa-mëi; do come to-night I atëhere, eja-ni sonte I; do away (with), i jap fund, zhduk; do for, *gj fl.* vras; mbyt; do up, a) rregulloj; b) mbështjell (një pa-ko); c) lodh; do without, mbaroj pu-në pa diçka; 6. how do you do?, si jeni?; do one's best, bëj çdo gjë të mundur; have nothing to do (with), nuk kam të bëj fare; there is nothing to be done; nuk mund të bëhet asgjë; do well, ja dal. e rregulloj mirë punën; do a room, fshij dhomën; do to death, vras; do one's bit. jap ndih-mën tim.
doat (*dour*) shih dote.
docile (*dousaeël*) 1) i kuptueshëm; i arë-syeshëm; 2) i dëgjueshëm, i bindur.
docility (*dou-sillëti*) 1) të .qenët i kup-tuar, i arësyeshëm; 2) ndigjesë. bindje.
dock I (*dok*) bot lëpjetë.
dock II pres shkurt (bishtin, flokët etj.); cunjoj.
dock III fron i të pandehurit; in the dock, në fronin e të pandehurit.
dock IV 1. ne skelë, molo. dok; kantier; 2.v fut anijen në liman, në kantier.
docker (*dokër*) hamall limani, punëtor i ngarkim-shkarkimit.
docket (*dokir*) 1. *n* mbishkrim në doku-ment; 2. v bëj një mbishkrim. kopjoj.
doctor (*doktër*) 1. *n* mjek. doktor; 2. v 1) *gj fl.*

shëroj; 2) jap titullin doktor; . 3) meremetoj shpejt (një maqinë etj.). **doctoral** (*doktërëJl*) doktori. i doktorit. **doctorate** (*doktorët*) doktoratë.

doctrinaire (*dokrri-neër*) doktrinar.

doctrinal (*dok-rrajnëll*) doktrine. i dok-trinës; dogmatik. .'

doctrine (*doktrin*) doktrini.

document (*dokjumënt*) 1. *n* dokument. dëshmi; 2. v (*dokjument*) pajis me prova. dokumenta; dokumentoj.

documentary (*dokju-menrëri*) 1. *a* do-kumental; 2. *n* film dokumentar.

dodge (*doxh*) 1. *n* dredhi, grackë; 2. dredhoj. bëj bisht.

does (*daz.dëz*) vetë *II njejës e kohës se tashme të mënyrës dëfrore të foljes do*.

does kin (*douskin*) lëkurë dreri; kamosh

doff (*dof*) heq (rrobat. kapelen etj.).

dog (*dog*) 1. *n* qen; dog's ears, çipat e ngrënë të faqeve (të librit); go to th. dog's, humbas. mbaroj; let sleeping- dogs lie, mos prekni çështje. tema te papëlqyeshme: dog in the manger, lakmimtar, egoist; 2. v ndjek këmba këmbës.

dog-cheap (*dogçijp*) shumë I lirë.

dag-days (*dogdeejz*) ditë të nxehta ver pisku i vapës.

dogged (*dogid*) këmbëngulës, kokefortë.

doggie . (*dogi*) fëm. kone. qenëz.

dogma (*dogmë*) 1) dogmë; 2) besim I patundur.

dogmatic (*dog-matik*) dogmatik.

doings (*duingz*) *pl* punë, veprime.

doldrums (*dolldrërmz*) *pl* 1) trishtim, buzëplasje; 2) brezat e bunacevet (ni ekuator).

dole (*doull*) 1. *n* ndihmë materiale, lëmoshë; ndihmë për të papunët; 2. v jap një ndihmë të varfër për jetese

dole II hall. trishtim.

doleful (*doullfull*) i trishtueshëm; melan-kolik.

doll (*doll*) kukull.

dolly (*dolli*) mëshikëz.

dollar (*dollër*) dollar.

dolorous (*dllërës*) i dhimbshëm. prek. i vajtueshëm.

dolphin (*dollfin*) delfin.

dolt (*doullt*) kokëtrashë. gdhë.

domain (*dë-meejn*) 1) pronë; 2) krahi-në; sferë; shesh. fushë.

dome (*down*) 11 kube; kupë e qiellit; 2) ndërtesë madhështore.

domestic (*dë-mestik*) 1. 8 1) shtëpiak; 2) i zbutur; 3) i brendshëm; j vendit; 2. *n* shërbyese.

domesticate (*dë-mestikejt*) 1) kultivoj. Rrit (bimë); 2) zbut (kafshë).

domicile (*domisaeëll*) vendbanim i për-hershëm, banim.

dominant (*dominënt*) 1. *a* mbizotërues; 2. *n* muz. dominante.

dominate (*dominejt*) 1) mbizotëroj; 2) zotëroj

domineer (*domi-niër*) sundoj; tiranizoj.

dominion (*dë-miniën*) 1) dominion; 2) sundim; 3) pronë;

don I (*don*) I) titull fisnikërie spanioll; 2) pedagog; anëtar i kolëxhit; 3) *gj.f* njeri që njeh mirë diçka, specialist.

don II *vj.* vesh.

donation (*dou-nejshën*) dhuratë; dhurim.

done (*dan*) *p.p.* i do III.

donkey (*donki*) gomar.

donor (*dounër*) dhurues; blood donor, dhurues gjaku.

don't (*dount*) *shkurt.* i I do not.

doom (*duum*) 1. *n* 1) fatalitet; 2) mba-rim; vdekje; humbje; 2. *v* dënoj (me diçka)

doomsday (*duumzdeej*): till doomsday, deri ditën e moskurrit; kurrë.

door (*door*)- derë; out of doors, për-jashta.

door-keeper (*doorkijpër*) portier.

doorstep (*doors Jep*) prag.

doorway (*doorueej*) hyrje.

dope (*doup*) 1. *n* narkotik; tatull; 2. *v* narkotizoj. -

dope-fiend (*doupfijnd*) narkoman.

dormant (*doormënt*) 1) i fjetur. duar-kryq; lie dormant, rri duarkryq; 2) i rënë në letargji (për kafshë). -

dormer-window (*doormër-uindou*) baxhë.

dormitory (*doormitëri*) 1) fjetore; dhomë fjetjeje; 2) *amer.* konvikt.

dose (*dous*) 1. *n* dozë; 2. *v* jap doza.

doss (*dos*) vend fjetjeje, shtrat në bujtinë.

doss-house (*dos'haus*) bujtinë, shtëpi për të kaluar natën varfanjakët ne qy-tetet e vendeve .kapitaliste.

dot (*dot*) 1. *n* pikë; 2. *v* 1) vë pikë; dot the i's

and cross the i's, ve pikat mbi i;-2) dalloj me pika; 3) mbjell. mbuloj.

dotage (*doutixh*) matufllëk, shushatje.

dote (*dout*) 1) bëhem sifëmia; matufo-sem; 2) dua marrëzisht (on, upon).

dotty I (*doti*) i mbuluar me pika. i d

dotty II 1) i shushatur, që mezi mbahet në këmbë; 2) *gj. fl.* i matufosur

double (*dabll*) 1. *a* 1) i dyfishtë; 2) me dy faqe; 6. I see double, më merren sytë; play double, bëj lojë të dyfishtë; double up, mblidhem kruspull (nga dhëmbja); 2.- 8*dv* dyfish, dy herë (mij shumë, më pak); dy; 3) *n* 1) dyshar., j 2) sasi dyfishe; 4. *v* 1) dyfishoj; depozitoj dyfish; 2) dublikoj; 3) shtrëngo (grushtin).

double-barreled (*dabll-barëlld*) 1) me dy tyta; 2) me dy kuptime.

double-breasted (*dabllbrestëd*) i palo-sur

double-dealer (*dabll-dijllër*) hipokrit. me dy faqe.

double-dialing (*dabll-dijlling*) hipo-krizi.

double-faced (*dabll-fejst*) hipokrit, me dy faqe.

doubly (*dablli*) .dyfish.

doubt (*daut*) 1. *n* dyshim; no doubt. beyond doubt. pa dyshim; 2. *v* nuk besoj.

doubtful (*dautfll*) i dyshimtë.

doubtless (*dautllis*) i padyshimtë, i ngurt.

dough (*dou*) 1) brumë; 2) *amer.* para:

dough-boy (*doubooj*) bis. supë me peta.

doughnut (*do-nat*) llokma,

doughy (*doui*) si brum.

dove (*dav*) pëllumb.

dovecot (*e*) (*davkot,-kout*) zhargaman, pa shije.

down I (*daun*) lartësi. bregore. down" push.

down III 1. *prep* poshtë. përposh; nëpër; he went down the hill, ai zbriti nga bregorja; 2. *adv.* poshtë. përposh. për-dhe; prices went down. çmimet ka-në zbritur; 6. down (with) I poshtë; up and down, lart e poshtë; 3. *n* ups and downs, suksese dhe dësh-time; 4. *v:* down too ls, bëj grevë, ndaloj punën.

down cast (*daunkaast*) 1) topitur (për shikim); 2) buzëplatur; i pikëlluar.

downfall (*daunfooll*) 1) rënie; 2) *fig.* përmbysje; 3) shi i furishëm.

downhearted (*dounhaartëd*) i mërzitur. i demoralizuar.

downhill (*daurihill*). 1. a i pjerrët; 2. *adv* nën mal; përposh; tatëpjetë.

Downing Street (*dauningstrijt*) Dau-ningstrit (rrugë në Londër, ku gjendet selia zyrtare e kryeministrit dhe e mi-nistrit të punëve të jashtme); *fig.* qeveria angleze.

downpour (*daunpoor*) rrëke; shi i madh

downright (*daunrait*) 1. a 1) i drejtë: I sinqerte; I ndershëm: 2) publik; 2. *adv* krejt.

downstream (*daun-stri jim*) në drejtim të rrjedhes.

downtown (*datn taun*) *amer.* pjesa kuzhvillohet vepruntaria ekonomike e qytetit.

downtrodden (*dauntrodn*) i shtypur. I marre neper kem be.

downward (*daunuer,d*) 1. a 1) që zbret. qe shkon poshte. 2) I shtypur. 2. *adv* përposh. poshte (edhe downwards)

downy (*dauni*) bregor. kodrinor dowry (*daori*,) prike dhurate e natyrës; talent.

doze (*douz*) 1: v dremit; 2. n dremitje.

dozen (*dozn*) duzine.

drab I (*drab*) 1. a I mërzitur. i .ngrysur: 2. n I) ngjyrë e mbyllur. kafe e erret; 2) monotoni; uniformitet.

drab II I) njeri i leshuar. Iloshko; 2) pro-stituta.

draff (*draf*) fundëri: këllira.

draft (*draalt*) I. n I) Vizatim. plan. ski-ce e pare (dokumenti etj); 2) projekt: 3) çek; leter kambimi; 2. v 1) bëj projektin (e një dokumenti. projekt-li-gje); 2) bej një Vizatim.

draft II plotesim; thirrje nën armë; *amer.* thirrje.

draftsman (*draaftsmën*) 1) vizatonjës. 1-dizenjator. 2) perpilues dokumenti. au-tor prolekt-ligje.

dreg (*dreg*) I.v I) tërheq zvarë: 2) zva-ritem terhiqem. zgjatem. drag on zgjatet (koha); drag out. tërheq. zva-ntet; drag up. *gj.tl.* edukoje keq lëminë; 2. n 1) - ndalese e lëvizjes; 2) dragë; maqinë geryese; 3) fre.

draggle (*dragll*) ndot. fëlli (duke zva-ritur nëpertokë).

dragon (*dragën*) drangua.

dragon-fly (*dragënflaaj*) pilivesë. **dragoon**

(*drë-guun*) L n kalorës. dra-gan; 2. 'v detyroj me forcë.

drain (*dreeln*) 1. v I) thaj tokën duke kulluar ujrë; 2) shpenzoj harxhoj (for-cat. mjetet). 3) pi deri në fund; 2. n 1) gyp kullimi; kanal kullimi; 2) shpen-zim, rqedhje e vazhdueshme.

drainage (*dreejnxh*) kullim; tharje. **drama** (*draamd*) drame

dramatic (*drametik*) dramatik **dramatist** (*drimetist*) dramaturg.

dramatize (*dramëtaajz*) dramatizoj.

dramaturgy (*drameterxhi*) dramaturgjia.

drank (*drank*) past i drink I.

drape (*drejp*) zbukuroj me perde. pël-hura etj. (te bera pale-pala).

drapery (*drejperi*) 1) stolilsje me perde, pelhula etj. 2) manifakturë: 3) tregeti me manifakturë.

drastic (*drastik*) 1) me veprim të vrull-sillem. 2) I prerë. I rreptë. I ashpër (për masa).

draught I (*draaft*) 1) rrymë ere; tërheqje (e arit); 2) heqje. terheqje. beasts of draught. kafshe për tërheqje.

draught II gllenjkë.

draught III *pl* damë (lojë).

draught IV vizatim.

draught-board (*draaftboord*) dërrasë derre; dërrasë vizatimi.

draught-horse (*draaftlhoors*) kalë për barre. per terheqje.

draughtsman (*draaftsmën*) 1) gur da-me. 2) vizatues.

draw (*drow*) 1. v (drew; drawn) 1) tërheq. Zvaris coj; 2) hedh. nxjerr (shortin); 3) tërheq (vemendjen); 4) marr (Informate rroge etj.); 5) heq (perdet); 6) bëhet (eaji); 7) draw a fowl, pastroj pulën; draw in, a) tërheq; b) shkurtohen (d,tet). draw off, largon (ushtrinë); draw on, a) vesh (dorëzat) etj.; b) VII afrohem: draw out, zgjaten (ditet); draw up. a) per-plloj (nje dokument); b) radhitet (ush-tria); c) qendroj; 2. n 1) tërheqje; 2) hedhje e shortk Botari; 3) karrem; 4) loje me përfundim të barabartë; 5) *bujq.* liz. degë e njomë.

draw II (drew; drawn) 1) vizato; 2) shkruaj nje çek; 3) nxjerr (perfundimin).

drawer (*drowër*) vizatues.

drawback (*drowbek*) 1) e metë: anë e keqe;

2) pengesë; 3) zbritje (çmimi).

drawbridge (*droobrixh*) urë që ngrihet.

drawer (*drou*) sirtar; chest of drawers, komo.

drawers (*drooërz*) *pl* te mbathura. brekë.

drawing (*droomg*) 1) vizatim. **drawing-board** (*drooingboord*) dërra-së vizatimi.

drawingpen (*drooingpen*) vizore me spesor.

drawing – pin (*drooingpin*) pineze (thumb dore).

drawing-room (*drooingruum*) dhomë pritje.

drawl (*droll*) 1. *n* shqiptim i zgjatur; 2. *v* zgjat fjalët.

drawn (*droon*) *p.p.* i draw 1,1 dhe II.

drad (*dred*) 1. *v* tmerohem; kam fri-kë; 2. *n* frikë; tmer.

dreadful (*dredfll*) i tmershëm.

dream (*drim*) 1. *n* 1) ëndër; 2) vegim; fantazi; 2. *v* (dreamt, dreamed) 1) shoh në ëndër; 2) ëndërroj, parafyty-roj (of).

dreemy (*drijimi*) ëndërues.

dreamt (*dremt*) *past* dhe *p.p.* i dream. dreary (*driëri*) i zymtë, buzëplasar.

dredge (*drexti*) maqinë gërryese-. **dreg** (*dreg*) *pl* fundërri. plehra; 6. not a dreg, as edhe një pikë.

drench (*drenç*) njom, qull.

dress (*dres*) 1. *v* 1) vesh; stolis; 2) vishem; ~tolisem; 3) lidh (plagën); 4) kreh (flokët); 5) pastroj (kalin); 6) regj (lëkurën); 7) gatit (gjellën); 8) *det.* stolis (me flamuj); 2. *n* veshje; rroba; eveningdress, frak; rroba mbrëmjeje; 6. dress rehearsals, provë e përgjithshme.

dress-circle (*dressërkll*) galeria më e ulët në një teatër ku më parë ishte e detyrueshme ardhja me rroba të mbrëmjes.

dresser (*dresër*) 1) fashë, mjete për të lidhur plagët; 2) substanca për të lezetuar gjellën, salcë, garniturë.

dressing-gown (*dresinggaun*) rrobë shtëpie.

dressing-room (*dresingruum*) dhomë tualeti. -

dressing-table (*dresingtejbll*) tryezë tu-aleti.

dressmaker (*dresmejkër*) rrobaqepëse.

drew (*druu*) *Pl* 1st i draw 1,1 dhe II. **dribble** I (*dribl*) 1) kulloj jargë, jargë-zoj; 2) pikon.-

dribble II 1) *sport.* mbaj, manovroj topin (në futboll atj.); 2) fut topin në vrimë (në bilardo).

drift (*drift*) ~ 1. *n* 1) rrjedhë; rryme e nga-dalshme; 2) pikësynim, drejtim; 3) gru-mbullim; 4) largim nga drejtimi i zakon-shëm (i anijes); 2. *v* 1) merret nga era, ujët; *fig.* shkon mbas rrjedhës; 2) gru-mbulloj (dëborë, rërë); *drift .part. fig.* shpërndahemi.

drill I (*dril*) I. *n* 1) të më-uar, të ushtruar me rreptësi (në ushtri); 2) stërvitje, ushtrim; 2. *v* mësoj, ushtror; *drill in* grammar, ushtror, stërvit në grama-tikë.

drill II 1. *n* *tek.* turjelë; 2. *v* brimorj.

drill III 1. *n* maqinë që mbjell në radhë; 2. *v* mbjell në radhë.

drink (*drink*) 1. *v* (drank. drunk) pi; drink in, thith; *fig.* kënaqem duke shi-kuar, dehem nga kënaqësia; drink off. drink up, pi me një frymë; 2. *n* 1) pirje; pije; 2) gllënkë; gotë (verë etj.); 6. small drink. birrë.

drip (*drip*) 1. *v* pikon; dripping wet i bërë qull; 2. *n* pikim.

drive (*draajv*) 1. *v* (drove: driven) 1) ngas, ndjek; 2) udhëtoj (me automo-bil etj.); 3) drejtoj (kalin); 4) nis (ma-qinën); 5) çoj (në një farë largësie); drive mad, çmend; 6) ecën shpejt (a-nija); 7) ngul (gozhdë); 8) synoj, për-piqem të arrij diçka (at); drive away. ngas; shkoj; drive out. a) zmbrap (kundërshtarin); b) hyj (në det); ni-sem; 6. drive home, a) bina- dikë për drejtësinë (e faktit). e bëj të kuptojë; b) shpie deri nëfund (-diçka), m bush mendjen; 2. *n* 1) shetitje me karrocë; ose me këmbë; 2) nxitje; 3) ndjekjet 4) *amer.* fushatë (shoqërore); 5) *ush'* sulm; *tek.* transimion.

drivel (*drivl*) 1. *v* 1) kulloj jargë. jar-gëzoi; 2) mbaj me pallavra; 2. *n* dokrra, gjepura.-

driven (*drivn*) *p.p.* i drive I.

driver (*drajvër*) 1) shofer; drejtues; maqinist; karrocjer; 2) *tek.* transimion; ingranazh.

drizzle (*driz71*) 1. *v* bie shi i imtë; veson; 2. *n* shi i imtë. vesë shiu. - -

droll (*droull*) zbavitës, argëtues; ekstra-vagant.

drollery (*droul/ëri*) tallje, humor. **drone** (*droun*) 1. *n* 1) zukatje, gumëzhitje; 2) mashkull i bletës; 2. *v* 1) zukat, gumëzhij;

2) flas në mënyrë monotone. këndoj trishtueshëm.

droop (*druup*) 1) venitem. fishkem; 2) dobësohem; 3) dëshpërohem; 4) ul (kokën); ul (sytë).

drop (*drop*) 1. *n* 1) pikë; 2) gllënkë; 3) rënie (e temperaturës, çmimeve etj.) 4) ulje (e perdes etj.); 2. *v* 1) pikon; 2) bie; 3) lëshoj; hedh; 4) ndaloj, ndërpres (punën. bisedën etj.); 5) ul; 6) zbres; 7) ul (sytë, zërin); drop behind. mbetem prapa: drop in. shkoj; drop out. zhdukem. drop it lërin flakni!

droplet (*dropllët*) pikël. pikëz

droppings (*dropingz*) *pl* 1) pikla (shiu, lyre të hollë, dylli nga qirinjt); 2) bajgë kafshësh.

dropsy (*dropsi*) hidropizi. trupazi. drolls (*dros*) 1) tek. bramc, zgjyrë; 2) mbeturina.

drought (*draut*) thatësi.

drovel (*drouv*) past i drive l.. drove 1) kope, tufë.

drown (*draun*) 1) mbyt (në ujë); be

drowned. 1) mbytem; 2) shkrin. **drowse** (*drauz*) 1) dremit; 2) vë në gju-më,

drowsy (*drauzi*) 1) i përgjumur; 2) i fjetur.

drub (*drab*) rrah mirë e mirë, kopanis.

drudge (*draxh*) 1. *v* bëj punë të rëndë, robtisem; 2. *n* njeri që kryen punë të rëndë, të mërziatshme.

drudgery (*draxhëfl*) punë e rëndë, e mërziatshme. .

drug (*drag*) 1. *n* 1) ilaç; 2) narkotik, drogë; 2. *v* 1) hedh narkotik (në pije, gjellë); 2) përdor mjete narkotike.

druggist (*dragist*) farmacist.

drug-store (*dragstoor*) barnatore, farmaci.

drum (*dram*) 1. *n* daulle, lodër: drum of the ear. timpan. daulle e veshit: 2. *v* 1) i ble daulles; 2) rrah krahët. i bie krahëve.

drummer (*dramër*) 1) daullexhi, lodërtar; 2) amer. komisionar.

drunk (*drank*) 1. *p.p.* i drink 1; 2. *a* dehur.

drunkard (*drankërd*) pianec.

drunken (*drankën*) i dehur. - dry (*draaj*) 1. *a* 1) i thatë; dry law. amer. ligjë që ndalon shitjen e pijeve alkoolike, «ligjë e thatë»; dry measure. masë e trupave të shkoqur; 2) i fto-hët, i paanshëm; 3) e thatë, jo e ëmbël (verë); 4) *fig.* i etur: 1 dry cow lopë shterpë; dry dock. dok i thatë (prej nga

mund të nxirret uji me anë të pompave); dry goods. amer. mani-fakturë, galanteri; dry faets. fakte të tëhata; 2. *v* thaj; thahem; dry up. a) thaj; thahem; b) *gj.fl.* hesht.

dual (*djuëll*) 1. *a* i dyfishtë; 2. *n* gram.dual. duality (*dju-al/ëti*) dualitet.

dub I (*dab*) *tal/.* ngjit. vë eniër.

dub II dubloj (filmm).

dubious (*djuubiës*) 1) i dyshimtë; 2) dyshonjës, që dyshon.

dueal (*djuukll*) dukal, duke, i dukës. duchess (*daçës*) dukeshë. .

duchy (*daçi*) dukat.

duck I (*dak*) 1) zhytem; kridhem; 2) largoj shpejt kokën' për të shpëtuar nga goditja etj.; 3) *gflf*, ulem galuc.

duck II 1) pëlhurë e trashë; 2) pantallona prej pëlhure të trashë. ' .

duck III rosë.

duckling (*dakl/ing*) bibë rose.

duct (*dakt*) lug, kanal.

ductile (*daktaeëll/*) 1) epur; i farkëtue-shem; që shtrihet; 2) i bindur, i për-ulur.

dud (*dad*) *gjfl.* 1. *n* 1) njeri i paaftë, pa vlerë; gjë pa vlerë; 2) *usht.* predhë e pezbrazur; '3) *pl* rroba; 4) *pl* rreca; 2. *a* pa vlerë, i pavlefshëm.

due (*djuu*) 1. *a* 1) i duhur, i përshtat-shëm; 2) i detyrueshëm; 3) i përcaktuar; in dua time. në kohën e duhur; 2. *adv* me përpikmëri, drejt; 3. *n* l) gjë që nevojitet; 2) *pl* taksa, tati; 3) *pl* kuotë anëtarësie.

duel (*djuëll*) 1) duel; 2) mundje, garë. duat (*dju-et*) duet.

duffer (*dafër*) 1) skrunde, njeri i ngathët. pa vlerë; 2) .parakallpe.

dug (*dag*) past dhe *p.p.* i dig

dug-out (*dagaut*) 1) kasolle (në dhe); *usht.* strehim. blindazh; 2) lundër prej trungu druri.

duke (*dju'uk*) dukë.

duke-dom (*djuukdëm*) 1) dukat; 2) ti-tull i dukës. -

dulcimer (*dallsimër*) muz. çembalo. duli (*dall*) 1. *a* 1) i trashë; 2) përtac; i ngathët; 3) i mërziatshëm; 4) i zbetë; i vrërët; 5) e vdekur (për tregëti); 2. *v* 1) topit; 2) topitem; bëhem i nga-thët. i mërziatshëm.

dullard (*dallërd*) budalla.

duly (*djuulli*) siç duhet; në kohën e duhur.

dumb (*dam*) 1) pa gojë; memec; dumb show. 1) pantomimë; 2) pa tingull; *amer.* budalla.

dumb-bells (*dambellz*) *pl sport.* gan-tela.

dumbfound (*damfaund*) trullos, hutoj, shushat.

dumb-waiter (*dam-ueitër*) *amer.* ashen-sor i vogel në kuzmë. nstalin për lar-gimm e papastërtive. pislleqeve.

dummy (*dami*) 1. ' *n* 1) maniken; ma-ket. 2) njeri i futur. njeri i vënë; kumar-xhi letrat e të cilit i luan partnen i tij.gdhë; 2, *al*) i falsifikuar, kallp; 2)nominal; *tek.* (lëvizje) boshe; dummy cartridge. fishek bosh.

dump (*ddmp*) 1. *n* 1) grumbull vjetu-rinash. 2) *usht.* depo fushore; 2. *v* 1) hedh (ngarkesën); shkarkoj; 2) *ek.* organizoj dumping. .

dumping (*damping*) dumping, eksportim me çmime me të ulëta se vlera reale (për të mposhtur konkurentm).

dumps (*damps*) *pi* gjendje e dëshpëruar, brengosje, merzi

dun (*dan*) i murmë. i përhimtë. **dunce** (*dans*) kokëtrashë, gdhë. dunderhead (*danderhed*) kokëtrashë. gdhë.

dune (*djuun*) dune. kodër rëie.

dung (*dang*) 1. *n* pleh kafshësh; 2. *v* plehëroj.

dungeon (*danxhën*) burg i nëndheshëm; birucë.

dupe (*djuup*) 1. *n* i mashtruar; njeri pa te keq; 2. *v* mashtroj.

duplex (*djuuplleks*) i dyfishtë. **duplicate** 1. *a* (*djuuplliket*) i dyfishtë, i dyfishuar; 2. (*djuupllikët*) kopje, duplikatë; 3. *v* (/ *uupllikejt*) bëj kup-jen.

duplication (*djuuplli-kejshën*) 1) dy-fishim, duplikim; 2) bërje e kopjes.

duplicator (*djuupllikejtër*/ aparat kop-jimi. duplikator.

duplicity (*dju-pllisëll*) 1) dualitet; 2) dinakëri. hipokrizi.

durable (*djuërëbll*) i qëndrueshëm. I shëndoshë.

duration (*dju-rejshën*) zgjatje, vazhdi-mësi.

duress (*dju-res*) 1) heqje e lirisë; 2) de-tyrim; under duress. me detynm.

during (*duëring*) gjatë.

durst (*dërst*) *past* i dare,

dusk (*dask*) muzg; mugëtirë.

usky (*dask/*) muzgu, I muzgut; i errët. I muget.

dust (*dast*) 1. *n* pluhur; 6, in the dust. vdekur; 2. *v* 1) pluhunoj; hedh (plu-hur, miell, spec etJ.), 2) fshiJ pluhurin; . shkund.

dustbin (*dastbin*) arkë për plehra. **dust-coat** (*dastkoul*) pallto udhetimi: dust-colour (*dastkdl/er*) boje e murme.

duster (*daster*) leckë për të fshire plu-hurin.

dusting (*dasting*) 1) shkundje. fshirje e plunurt. 2) *gjfi.* lëkundje deti, dallgë.

dustpan (*dastpan*) qyrek plehrash.

dusty (*dasti*) I pluhurosur. ,

Dutch (*dac*) 1. *a* holldldez; 2. *n* 1) gju-he holandeze; 2) the D.hollande-zët.

Dutchman (*daçmën*) holandez.

dutiful (*djutifull*) I bindur, I degjueshëm.

duty (*djuuti*) 1) detyre. borxh; 2) kuj-destari; onduy, kam kujdestarinë; jam ne sherblm; off duty.jashte sher-bimit; 3) *der.* roje. 4) taksë doganore.

duty-free (*djuutifrtj*) i shkarkuar nga taksat doganore.

dwarf (*duoorf*) xhuxh.

dwarfish (*duoorligh*) shkurtabiq; xhuxh.

dwel (*duell*) (dwallt) jetoj, bannoj.

dwel on; **dwel upon**. flas me hollësira.

dwelling (*duelling*) shtëpi. banesë; vend-banimi.

dwelt (*dwe/lt*) *past* dhe *p.p.* i dwell. **dwindle** (*duindll*) 1) pakësohet, tretet. venitet; *i*) humb rëndësinë.

dye (*daai*) 1. II ngjyros; 2. *n* ngjyrë. **dye** (*di1ajer*) ngjy rosës.

dye-stuff (*daajslaf*) ngjyrosës, lëndë që ngjyen. që ka bajë.

dying (*dajng*) *pres. p.* i die II. **dynamic** (*daj-namik*) dinamik. **dynamics** (*daj-nemiks*) dinamikë. **dynamite** (*dajnemaijt*) dinamit.

dynamo (*dajnëmour*) dnamo.

dynasty (*dniëstli*) dinasti.

dysantery (*disentri*) dizenteri. **dyspepsia** (*dis-pepsië*) dispepsi.

E

E.e (*ij*) 1) shkronjë e pestë e alfabetit anglez; 2) muz. nota mi.

each (*ijç*) çdo; secili; each other. një-ri tjetrin.

eager (*ijgër*) i etshëm. që do me të ma-dhe (diçka); i paduruar. që mezi pret(diçka).

eagerness (*ijgërnis*) dëshirë e madhe. e fortë.

eagle (*iigll*) 1) shqiponjë; 2) *amer.* mo-nedhë flori prej 10 dollarësh. **eaglet** (*iigllët*) zog shqiponje.

ear l (*ier*) 1) vesh; 2) dëgjim; 3) dorezë. . ear ll 1. *n* kalli: 2. *v* lëshoj kallinj. earl (*ëërl*) kont.

early (*eërl*) 1. *a* i hershëm; keep early hours. ngrihem shpejt dhe bie të fle shpejt: 2. *adv* herët.

ear-mark (*iermark*) 1. *n* damkë: 2. *v* 1) shënoj. vë damkën: 2) ve në një anë. paracaktaj: 3) përkul çepin a faqen e librit. l

earn (*ëërn*) 1) marr rrogë; fitoj; 2) me-ritoj.

earnest l (*ëërnist*) 1. 'a 1) serioz; 2) l bindur: 3) i zellshëm. i zjarrtë; 2. *n* seriozitet; in earnest. seriozisht. **earnest ll** paradhënie. peng.

earnings (*ëërnings*) rrogë. pagë. fitim.

ear-phone (*iërfoun*) kufje. vegël marrë-se.

ear-ring (*iërring*) vëth.

ear-shot (*iërsnot*): within ear-shot. afër (brenda kufijve të dëgjimit).

earth (*ëërth*) 1. *n* 1) tokë lëmsh l dheut: 2) stere; dhe: 3) el lidhje me tokënon earth. (për të forcuar pyetjen ose mohimin); ,why on earth. përse aman; no use on earth. nuk ka kurrëfarë kuptimi; 2. *v* 1) fut në tokë; 2) futem në toke; 3) mbath: 4) lidh me tokën.

earthen (*ëërthën*) (prej) dheu. balte.

earthenware (*eërthënuëër*) enë dheu.

earthly (*ëërthlli*) tokësor; i kotë. . '

earthquake (*ëërthkuejk*) tërmet.

earthwork (*ëërthuërk*) 1) llogore; 2) punime dheu.

earwig (*ëëruig*) 1. *n* krimbalesh: 2. *v* pëshperit.

ease (*ijiz*) 1. *n* 1) qetësi: 2) lehtësi. çpen-gim: ba ill at ease. nuk e ndjej veten të qetë. ndjej veten keq; *usht*. rri qetë-sou; 2. *v* 1) lehtësoj; qetësoj. pushoj (dhëmbjen): 2) dobësoj. lëshoj; 3) *det*. lëshoj (litarin. velat).

easeful (*jizfll*) qetësues; i qetë.

easel (*izll*) kavale; mbështetëse piktori.

east (*ijst*) 1. lindje; far East Lindje e largët; near E Lindje e Aferme; E. End. pjesa lindore (puretore) e Londrës: E. Side. pjesa lindore (punëtore) e Nju-Jorkut; 3. *adv* në lindje. nga lind-ja.

Easter (*ijstër*) fet. pashkë.

eastern (*istern*) 1. *a* lindor; 2. *n* banori Lindjes.

eastward (5) [(*ijstuërd* (z))] nga lindja.në lindje.

easy (*ljzi*) 1. *a* 1) i lehtë; 2) komod. l qetë; easy chair. kolltuk; 3) l natyr-shëm (për sjellje) : 2. *adv* qe-ë. rahat. **easy-going** (*ijzigouing*) l çkujdesur. ze-mermire. .

eat (*iit*) (ate; eaten) 1) ha; 2) brer eaten away with rust. i brejtur nga ndryshku. eat humble pie. posh-tërohem; bindem; partohem; eat one's words. tërheq fjalët.

eatable (*ijtëbll*) që hahet. i ngrënshëm.

eatables (*ijtëbllz*) zahire. ushqime. **eaten** (*ijten*) p.p. i eat.

eating-house (*ijtinghaus*) mense'.

eave (*ijiv*) (*zakon. pi*) kornizë; strehë.

eavesdrop (*ijivzdrop*) përgjoj.

ebb (*eb*) 1. *n* zbaticë; *fig.* rënie; 2. *v* pakësohet (ujët).

ebb-tide (*ebtajd*) zbaticë.

ebony (*ebëni*) eban; ebani.

ebullient (*i-balliëm*) I vrullshëm. i zjarhtë; i rrëmbyer.

eccentric (*ik-sentrik*) 1. *a* 1) i çudit-. shëm. ekscentrik; 2) *tek.* ekscentrik. 2. *n* njen ekscentrik. me trille.

eccentricity (*eksën-trisëti*) ekscentri-zëm. sjellje e çuditshme. **ecclesiastic** (*ikllijzistik*) kishtar. **eccles astical** (*ikllijzistik*) kishtar. klerik.

echelon (*eshëllon*) skalion. radhitje ter thazi. e shkallëzuar (e ushtrisë. aeroplanave etj.).

echo (*ekou*) 1. *n* 1) jehonë; 2) imitim; 2. *v* 1) ushton (zën); 2) imitoj.

eclectic (*i-klektik*) L *n* eklektik; 2. *a* eklektik.

eclecticisim (*i-klektisizëm*) eklektizëm.

eclipse (*i-kllips*) 1. *n* astr. eklips; errësim; 2. *v* errësoj.

ekliptic (*i-klliptik*) astr. 1). *a* ekliptik; 2. *n* ekliptikë.

economic (*ijkë-nomik*) 1. {1 ekonomik; 2. *n* *pl* ekonomi.

economical (*ijkë-nomikll*) 1) ekonomik; 2) kursimtar.

economize (*i-konëmaajz*) kursej.

economy (*i-konëmi*) 1) ekonomi. kur-sim; 2) ekonomi; **political economy**, ekonomi politike; **national economy**, ekonomi kombëtare.

ectasy (*ekstësi*) ekstazë; dalldisje. **ecstatic** (*ik-statik*) i dalldisur; në ekstazë.

eddy (*edi*) 1. *n* 1) gjir. vorbull i vogël; 2) shtëllungë (pluhuri, tymi); 2. *v* 1) rro-tullohet në vorbull; 2) ngrihet shtë-llunga-shtëllunga.

edge (*exh*) 1. *n* 1) teh; 2) anë, brinjë (tryeze. vizoreje etj.); 6. **it sets his teeth on edge**, kjo e zemëron shumë atë; 2. *v* mpreh.

edge-tool (*exhtuull*) vegël prerëse.

edgways. - wise (*exhueejz. uaajz*) anash. tërthorazi.

edging (*exhing*) 1) anë, buzë. skaj; 2) oviskë, bordurë, kornizë. shirit.

edible (*edëbfl*) 1. *a* që hahet. i ngrënëshëm; 2. *n* (edhe *pl*) zahire, ushqime

edification (*edifi-kejshën*) mësim. udhë-zim; përmirësim mendor ose moral.

edifice (*edifis*) ndërtesë. godinë.

edify (*edi/aaj*) mësoj, udhëzoj; përmirësoj ga pikëpamja mendore ose morale.

edit (*edit*) 1) botoj; 2) redaktoj.

edition (*i-dishën*) botim.

editorial (*edi-tooriëll*) 1. *a* 1) botimi, i botimit; redaksie. i redaksisë; 2. *n* kryeartikull.

editor-in-chief (*editërin-çijf*) kryeredak-tor.

educate (*ffdiukejt*) mësoj; eduko.

education (*edju-kejshën*) arësim; edu-katë.

educational (*edju-kejshënëll*) arësimor; edukues; mesimior

educe (*i-djuus*) nxjerr (konkluzion -from).

eel (*iëll*) ngjalë.

e'er (*eër*) shih **ever**.

erie, eery (*iëri*) i errët. i mbi natyrshëm. ngjethës, fri kësues.

efface (*i-fe/s*) fshij; *fig.* shlyej; zhduk;

efface oneself, zhdukem. shuhem.

effacement (*i-fejsmënt*) fshirje; shuarje.

effect (*i-fekt*) 1. *n* 1) veprim; **bring to effect. carry into effect**, realizoj;

in effect, në realitet. në të vërtetë; 2) pasojë, rezultat. efekt; 3) *pl* pasuri; 2. *v* b~J. kryej.

effective (*i-tektiv*) 1) efektiv. efikas; 2) amer. që hyn në fuqi; 3) *usht.* i përshtatshëm për shërbim ushtarak; 2. *npi* efektiv, personel ushtarak.

effectual (*i-fekçueil*) që ja arrin qëllimit i përshtatet. i përgjigjet misionit. de-tyrës.

effectuate (*i-fekçueit*) zbatoj.

effeminacy (*i-teminësi*) të qenët delikat, i dobët. i përkëdhelur si femër. .

effeminate (*i-feminët*) delikat i dobët. i përkëdhelur si femër.

effervesce (*efër-ves*) nxjerr flluska gazi (gjatë valimit. fermentimit); *fig.* jam I shqetësuar.

effervescence. -ency (*efër-vesns. -nsi*) valim. fermentim.

effervescent (*efër-vesnt*) që valon.

effete (*i-hit*) i harxhuar. i dobët; i vje-tëruar.

efficacious (*efi-kejshës*) veprues. frytdhënës; efektiv.

efficacy (*etikësi*) fuqi, veprim; efikasitet
efficiency (*i-fishënsi*) 1) veprim; rendi-ment. fryt; 2) *tek.* koeficient i veprimit të dobishëm. **efficient** (*i-fishënt*) 1) veprues. efektiv; frytdhënës; 2) i kualifikuar. i zoti.
effigy (*efixhi*) ,figurë. shëmbëlltyrë. por-tret. imazh.
effloresce (*efllo-res*) lulëzon.
efflorescence (*eflo-resns*) lulëzim.
efflorescent (*efllo-resnt*) lulëzues.
effluence (*eflluëns*) derdhje (p.sh. e dritës)
effluent (*ef/luënt*) 1. a që del. që zë fill; Z. n lum që buron nga një lum tjetër ose përrua.
efflux (*efllaks*) burim.
effort (*efën*) përpjekje. mundim.
effrontery (*i-frantër*); paturpësi.
effulgence (*i-fallxhëns*) shkëlqim
effulgent (*i-fallxhënt*) plot dritë. i shkëlqyer.
effuse (*i-fjuuz*) derdh (dritë. lëng).
effusion (*i-fjuuzhën*) derdhje; shkrim
effusive (*i-fjuusiv*) që shfryn, shfryes; eksoansiv
egg I-(eg) vezë; badegg. njeni i çthurur
egg II.; egg. on. nxit. ngacmoj.
eglantine (*egllëntajn*,) kaçë. trëndafil i egër.
egoism (*egauizëm*) egoizëm.
egoist (*egauist*) egoist.
egoistic(al) [*egau-istik(ëll)*] egoist.
egotism (*egautizëm*) mendjemadhësi të çmuarit tepër të vetes
egress (*ijgres*) 1) dalje; 2) burim.
egret (*ijgrët*) 1) çafkë. kali i qyqes; 2) egret.
Egyptian (*i-xhipshën*) a. n egjyptian.
eh (*ej*) thirrje që shpreh habi.
eider (*ajdër*) rosë.
eider-down (*ajdërdaun*) 1) push rose; 2) mbulesë (jorgan) me pupla.
eight (*ejt*) tetë.
eighteen (*eitejin*) tetëmbdhjetë
eighth (*eitth*) I teti,
eightsies (*eitiz*) 1) vitet tetëdhjetë; 2) *fig.* mosha midis 79 dhe 90 vjeteve
eighty (*ejti*) i tetëdhjetë
either (*ajdhër*) 1. a 1) ky ose ai; 2) cjlido (prej dyve); 2. *pran* kushdo, cilido; 3, *adv.* *conj* ose. qoftë.
ejaculate (*i-xhiikjullej*;) 1) bërtas; 2) qitje. nxjerrje.

eject (*ixhekt*) 1) nxjerr jashtë (from); derdh
ejection (*i-xhekshtë*) 1) derdhje; 2) lavë e hedhur. derdhur.
eke (*ijk*) shtoj atë që mungon (out).
elaborate 1. a (*i-llabërët*) i punuar me kujdes; 2. v (*i-llabërejt*) përpunoj me hollësira.
elapse (*i-llaps*) kalon (koha).
elastic (*i-llastik*) 1. a elastik; 2. n gomë (kordon).
elasticity (*ijllas-tisëti*) elasticitet.
elate (*i-llajt*) 1, a i dalldisur. tepër i gëzuar; krenar; 2. v ngre moralin.
elation (*i-llëshën*) moral I larte
elbow (*ellbau*) 1. n 1) bërryl; 2) *tek.* për-kulje berryli; skuadër; 2 v shtyj me beryl
elder I (*elldër*) shtog.
elder II 1. a më i vjetër (shkallë krahasore e old); 2. n plak.
elderly (*elldërll*) i thyer. i shkuar nga -mosha.
eldest (*elldist*) (shkallë sipërore e old) më i vjetri. më plakui. më i madhi.
elect (*i-lljekt*) 1. v zgjedh; 2. a i zgjedhur.
election (*i-lljekshën*) zgjedhje: general election. zgjedhje të përgjithshme; election campaign. fushatë e zgjedhjeve.
elective (*i-lljektiv*) 1) i zgjedhshëm: 2) që gëzon të drejtën e votimit.
elector (*i-lljektër*) zgjedhës.
electoral (*i-lljektërëlf*) zgjedhjeje. i zgjedhjes. i zgjedhjeve
electorate (*i-lljektërët*) 1) përbërja e zgjedhësve; 2) qark elektoral.
electric(al) [*i-lljektik(II)*] elektrik.
electrician (*ellek-trishën*) elektrikist.
electricity (*ellek-trisëti*) elektricitet.
electrification (*illektrifi-kejshën*) 1) elektrifikim' 2) elektrizim
electrify (*j-illektrifaa*) 1) elektrifikoj; 2) elektrizoj; electrify an audience; elektrizoj dëgjoniësit.
electrization (*illektri-zejshën*) elektrizim
electrocute (*i-lljektërkuut*) 1) vras me rrymë elektrike; 2) ekzekutoj në karrige elektrike.
electrocution (*illektrë-kjuushën*) egze-kutim në karrige elektrike,
electrode (*i-lljektroud*) elektrod.
electrolysis (*ellek-trallësi*;) elektrolizë.

electron (*i-llektron*) elektron.

electroplate (*illektrou-pllejt*) 1. v gal-vanizoj; 2. *n* sendi galvanizuar.

elegance (*elligëns*) elegancë.

elegant (*elligënt*) 1) elegant; 2) *amer* i mrekullueshëm; i dorës së parë,

elegy (*ellëxhi*) elegji.

element (*ellemënt*) 1) element, pjesë përbërëse; 2) *kim.* element; 3) *pl* ele-mente të natyrës; 4) *pi* baza të diturisë.

elementary (*elle-mentëri*) elementar. fillestar.

elephant (*ellefënt*) elefant. fil.

elephantine (*elle-fantaajn*) elefanti. i elefantit.

elevate (*ellevejt*) ngre. lartësoj; elevet hopes, ngjall shpresat

elevated (*elleveitjd*) I lartësuar; i ngritur: elevated railway, hekurudhë ne estakade

elevation (*elle-vejshënJ*) 1) ngritje: vend i ngltur; 2) lartësia mbi nivelin e detit.

elevator. (*elieveltër*) 1) *tek* ngritës. ele-vator. 2) *amer.* ashensor; 3) *av.* timon I lartësisë.

eleven (*i-llevn*) njëmbëdhjetë.

eleventh (*i-llevnrh*) i njëmbëdhjetë: at the eleventh hour, në çastin e fundit

elf (*ellf*) eif karkanxholl.

elicit (*i-llist*) terheq. nxjerr.

eligible (*elixhëblj*) 1) i zgjedhshëm që mund të zgjidhet; 2) i përshtatshëm.

eliminate (*i-lliminejr*) zhduk eliminoj.

elimination (*illimi-nejshën*) zhdukje, eliminim

elk (*e,k*) llos.

elm (*elim*) vidh.

elocution (*ellë-kjuushën*) ligjërim. goj-tari

elongate (*ellegoneit*) zgjat: tërhpq.

elope (*i-lloup*) iki fshehurazi (with).

elopement (*i-lloupmënt*) arratisje (e dashnoreve)

eloquence (*ellëkuëns*) art i të folurit bu-kur gojtari elokuece

eloquent (*ellekuent*) gojëmbël; i gojës. qe fllel bukur. elokuent

else (*ells*)akoma. përveç, me fjalë të tjera. ndryshe.

elsewhere (*ells-ueër*) diku në një ven tjetër.

elucidate (*i-lluusidpj*) sqaroi. ndriçoj.

elucidation (*elluJusi-deishën*) sqarim.

elude (*i-lluud*) 1) i shpetoj; iki prej; 2) i dredhoj (ligjes).

elusive (*illuusiv*) që i bën bisht. bishtë-ronjes

elusory (*i-lluusëri*) që shket lehtë: i pa-kapshe.

elves (*illvz*) *pi* i elf.

emaciate (*i-meisiet*) thaj, dobësoj. rraskapit

emanate (*e*) (*li"mënejt*) rrjedh; buron: zë fill

emanation (*ijmë-nejshën*) burim, zanafill

emancipate (*i-manshipejt*) çliroj, liroj.

emancipation (*imansi-pejshim*) clirim

emasculate 1 *v* (*i-maskluleit*) 1) tredh; 2) dobesoj. 3) *pi* lëngun' 2. *a* (*i-maskulljët*) 1) i tredhur;- 2) i dobesuar

embalm (*embalm*) balsamoj.

embalment (*em-baament*) balsamim.

embank (*lm-bank*) rrethoj me penda.

embankment (*im-bekmënt*) 1) pendë: 2) buze lumi me mur guri.

embargo (*em-bargou*) 1. *n* embargo. ndalim (tregtie, qarkullimi anijesh etj.) 2. *v* vendos embargon. Ndaloj

embark(*im-bark*) 1) ngarko në anije: 2) hipi në anije; 3) hyj. ja hyj një pune.

embarrass (*im-barës*) 1) trazoj, turbulloj. zë ngushtë: 2) vështirësoj.

embarrassment (*im-berësmënt*) 1) shqe-tësim; 2). vështirësi: trazim. të zënë ngushtë.

embassy (*embës;*) amhasadë.

embed (*im-béd*) 1) ngul, 2) fut.

embellish (*im-bell1sh*) zbukuroj; stolis, nis.

ember (*embër*) (*zak. pl*) hi i nxehtë; prush.

embezzle (*im-bezll*) përvetësoj, prish te hollat e tjetrit

embezzlement- (*im-bezllmënr*) përve-tësim të hollash; shpërdorim I të hollave të tjetrit.

embitter (*im-birër*) 1) zemëroj. Inatos 2) helmoj (jetën)' acaroj (dhimbjen).

emblem (*emblëm*) 1 *n* simbol. emblemë; . simbolizoj paraqit.

embodiment (*im-bodlmënt*) mishërim. Personifikim

embody (*im-bodi*) 1) mishëroi personi-fikoi; 2) mbyll. mbaj në vete; 3) realizoj

embolden (*im-boulldn*) jap zemër. tri-meroj.

embrace (*im-brp.iç*) 1.. *v* 1) përqafoj 2) perqafohem: 3) përvetësoj. pranoj (një

teori, doktrinat; 4) perfshij, kap (me mendje. sy); 2 *n* perqafim

embrasure (*im-brejzhër*) frangji. maz-gall.

embroider (*im- broldër*) l) qëndis: 2) zbukuroj tregimin)

embroidery (*im-brojdëri*) qëndisje; zbu-kurim. .

embroil (*im-broeëll*) 1) ngatërroj' (pu-nët); 2) grindem (with).

embrollment (*im-broeëllrnënt*) 1) nga-tërrim: 2) gndje.

embryo (*embreu*) 1. *n* (*pl* -s) embrion, embrional.

embryonic (*emtiri-onik*) embrional.

emend (*ij-mend*) korigjoj. ndreq gabi-min. bëj ndryshime.

emerald (*emerlld*) smerald.

emerge (*i-mëërxh*) 1) dal. çfaqem pa-pritu, mbij; 2) dal mbl ujë.

emergence (*i-mëërxhëns*) dalje, çfaqje.

emergency (*i-mëërxhënsi*) gjendje kri-tike. e jashtëzakonshme; emergency door, emergency exit, dalje rezervë; emergency landing. zbritje e dety-ruar; emergency powers. fuqi të jashtëzakonshme.

emersion (*i-mershën*) çfaqje. dalje.

emery (*emëri*) smerll; zumpara.

emetic (*i-metik*) vjellës. që nxit vjelljen. emetik.

emigrant (*emigrënr*) 1. *a* emigrues, që emigron; 2. *n* l mërguar. emigrant.

emigrate (*emigrejr*) mërgohem; shpërngulem. emigroj.

emigration (*emi-grejšhën*) mërgim; shpërngulje.

emigratory (*emigrejrë,,*) emigrimi. l emigrimit. mërgimi, l mërgimit. shtegtar.

eminence (*eminens*) 1) pozitë e lartë. shkëlqesë; 2) vend l ngritur; 3) Emi-nenca e tij (titull i kardnallt)

eminent (*eminënr*) i shquar. i spikatur.

emissary (*emiseri*) 1 i dërguar, emisar; 2) *ushr* vëzhgonjës.

emission (*i-mishën*) 1) lëshim (drite. nxehtësie); 2) përhapje; 3) emission. të vënët në qarkullim (një oare të re etj).

emit (*i-mir*) 1) lëshoj (diite. nxehtësi); " 2) përhapje (e mendimit);' emetoj.

emollient (*i-molliënt*) 1. *a* zbutës; 2. *n* mjet zbutës.

emolument (*i-molljumënr*) (*zak. pl*) pa-gë rrogë.

emotion (*i-moushën*) ndjenjë, ngashë-rim, mallengjim. Emocion

emotional (*i-moushënetl*) 1) mallën-gjyes. ngasherues: 2) emocional.

emperor (*emperer*) parandur.

emphasis (*emfësis*) 1) theksim i fortë ekspresivitet i madh,

emphasize (*emlesaalz*) 1) theksoj; 2) i jap kuptim të posaçëm.

emphatic (*eim-farik*) 1) ekspresiv; 2) emocional.

'empire (*empair*) perandori.

empiric (*im-pirk:*) empirik.

empirical (*im-pirikel*) empirik.

empiricism (*im-prisizëm*) empirizëm.

empirio criticism (*em- piriou-kritislzem*) empiriokriticizëm.

emplace (*im-pllejs*) vendos në pozicion.

emplacement (*im-pllejsmënr*) 1) po-zicion; 2) fole mitralozi.

emplane (*im-pllejn*) hi-pi. ngjitem ne aeroplan.

employ (*im-pllooj*) 1) pajtoj (në punë); 2) perdor. shfrytëzoj (in. on. for).

employee (*im-plloji*) nëpunës

employer (*im-plloojër*) punëdhënës.

employment (*im-plloojmënr*) 1) pajtim në punë; 2) përdorim. shfrytëzim: 3) detyrë. punë.

emporium (*em-pooriëm*) 1) qendër tre-gelare; treg, 2) *gj.* magazinë univer-sale.

empower (*im-paoër*) jap fuqi të plota (to). .

empress (*emprës*) perandoreshë.

empty (*empri*) 1. *a* i zbrazët; *fig.* pa për-mbajtje, 2. *n pl* gjëra të zbrazëta (arka. vagona etj.); 3. *v* 1) zbraz; 2) derdhet (lumi).

emulate (*emjullejt*) 1) matem me, bëj garë. 2) imitoj (me qëllim që tja kaloj).

emulation (*emju-llejšhën*) garë.

emulative (*emiullëtiv*) gare. i gares,

emulous (*emjules*) 1) që ka hyrë në garë; 2) ambicioz.

emulsion (*i-mallshën*) emulsion.

emulsive (*i-mallsiv*) emulsiv:

enable (*i-nebil*) jap të drejtë. Mundësi (për të bërë diçka).

enact (*i-nakt*) 1) urdhëroj, vendos; 2) luaj rolin.

enactment (*i-naktmënr*) dekret.

enamill (*i-namill*) 1. *n* smalt; 2. *v* mbuloj me smalt.

enamor (*i-namër*) ngjall dashuri; **be** enamoured (of). bie në dashuri,

encamp (*en-ka'p*) 1) vendos në fushim, fushoj; 2) vendosem në fushim.

encampment (*in-kampmënr*) fushim. kamp.

encase (*in-kejs*) mbështjell, paketoj.

encasement (*m-kejsmënr*) mbështjellje. paketim. -

enchain (*in-çeejn*) lidh në hekura.

enchant (*in"caant*) magjeps.

enchantment (*in-caantmënr*) magjecsje.

encircle (*in-sëërkll*) rrethoj.

encirclement (*in-sarkellment*) rrethim.

enclose (*in-klouz*) 1) mbyll. mbaj bren-da vetes; 2) vë (në paketë); 3) rrethoj (një copë tokë).

enclosure (*in-klouzhër*) 1) përmbajtje (e paketit); 2) vend i rrethuar

encomium (*in-koumiëm*) lëvdatë. panegjirik.

Encore (enkor) int gjl fi bis: 2. *v* kerkoj të përsëritet edhe një herë; 3. *n* *gj.fl.bis*:

enceunter (*in-kaun tër*) 1. *v* takoj (befas ose armiqësisht); 2) ndesh. (në vësh-tirësi etj.); 2. *n* ndeshje. përpjekje.

encourage (*in-karixh*) jap zemër; nxit.

encouragement (*in-karixhmënt*) të dhënët zemër. kurajë; nxitje; shtytje.

encroach (*in-krouç*) shkel. cënoj. futem (në pronat e huaja); marr nëpër këmbë (të drejtat e dikujt).

encroachment (*in-krouçmënt*) shkelje cënim.

encrust (*in-krast*) 1) mbuloj. vesh me kore; 2) bëj inkrustacion.-

encumber (*in-kambër*) 1) grumbulloj; 2) pengoj. vështirësoj (lëvizjen. vep-rintarinë); 3) ngarkoj, rëndoj.

0encumbrance (*in-kambrëns*) 1) vështirësim. pengesë; 2) barrë. rendim; 3) hipotekë.

encyclop(a)edia (*insajkl/ë-pijdië*) en-ciklopedi.

encyclop(a)edic (*insajkl/ë-pijdik*) en- I ciklopedik.

end (*end*) 1. *n* 1) fund; mbarim; be at, one's wits' end, hyj në qorrsoakak; make both ends meet. jetoj me të keq; put an end (to), i jap fund; 2) vdekje; 3) qëllim; gain one's ends, ja arrij qëllimit; 2. *v* 1) i jap fund; 2) mbaroj. **endenger** (*in-dejnxhër*) ve në rrezik. rrezikoj.

endear (*in-diër*) bëj që rmë duan. sillem, me përzemërsi.

endearment (*in-diërmënt*) përkëdhelje. shprehje dashurie.

endeavour (*in-devër*) 1. *v* përpiqem. orvatem; 2. *n* përpjekje. orvatje.

ending (*ending*) fund.

endless (*endl/is*) i pambarim. pafund.

endorse (*in-dours*) treg. 1) qarkulloj; 2) vërtetoj; vulos.

endorsement (*in-doorsmënt*) 1) treg. qarkullim; 2) vërtetim. konfirmë.

endow (*in-dau*) 1) le një të ardhur të. I vazhdueshme; 2) pajis (me pushtet); j pajis (me veti).

endowment (*in-daumënt*) ndihmë; dhu-ratë; prikë.

endue (*in-djuu*) pajis (me fuqi. veti).

endurance (*in-djuërëns*) 1) qëndresë; durim; 2) zgjatje.

endure (*in-djuër*) 1) duroj. qëndroj; 2) zgjat.

enema (*enemë*) klistër. klizmë.

enemy (*enëmi*) armik; kundërshtar.

energetic (*enër-xhetik*) energjik.

energetics (*enër-xhetiks*) energjetikë..

energy (*enërxihi*) energji. fuqi.

enervate (*enërvejt*) çfuqizoj. dobësoj. plogështoj.

enfeeble (*in-fijbll*) dobësoj.

enfold (*in-foullld*) 1) kthej; 2) pushtoj. përqafoj.

enforce (*in-foors*) 1) detyroj; ngul këmbë; 2) zbatoj (ligjën).

enfranchise (*in-friinshaaiz*) 1) jap te drejtë votimi; 2) i jap një qyteti të drejtë përfaqësie në parlament; 3) çliroj.

engage (*in-geejaxh*) 1) pajtoj në punë; 2) bëj për vete. tërheq (vemendjen); 3) hyj (në përleshje. bisedim); 4) *lek*. I lidh; 5) zotohem.

engaged (*in-geejaxhd*) 1) i zëna (me punë); be engaged (in), merrem me diçka; 2) i fejuar. i vluar (to).

engagement (*in-geeixhmënt*) 1) zotim; 2) punë; 3) detyrë; 4) fejesë; 5) takim; 6) betejë. përlëshje.

engaging (*in-gejxhing*) i këndshëm. tërheqës.

engender (*in-xhendër*) lind. ngjall (një ndjenjë)

engine (*enxhin*) 1) motor. maqinë; 2). lokomotivë; 3) vegël. mjet; 4) lek. motor

engine-crew (*enxhinkruu*) personel komotive.

engine-driver (*enxhindrajvër*) maqinisti.

engineer (*enxhi-niër*) 1. *n* 1) inxhinier; mekanik; 2) *amer.* maqinist; 2. *v* 1) ndërtoj; 2) *gj.fl.* shpik.

engineering (*enxhi-niëring*) inxhinieri.; *engine-room* (*enxhinrum*) reparti i makinave. **English** (*ingllish*) 1. *a* anglez; 2. *n* gjuhë angleze.

Englishman (*ingllishmën*) anglez. (.r.

Englishwoman (*ingl/ishuumën*) angleze

engraft (*in-graajt*) 1) shartoj; 2) fut përhap (mendimet, idetë). J

engrain (*in-greejn*) 1) lag, njom me bojë; 2) depërtoj thellë.

engrained (*in-greejnd*) i rrënjosur. i ngu-litur.

engrave (*in-greejv*) 1) gdhend; skalis; 2) ngulis (në kujtesë).

engraving (*in-grejving*) 1) gdhendje; 2) gravurë.

engross (*in-grous*) 1) bëj për vete (me bisedë); 2) tërheq (vrejtitjen); 3) shkruaj me shkronja të mëdha.

engulf (*in-gallf*) gëlltit. gllabëroj.

enh.nc8 . (*in-haans*) ngre (vleften); zmadhoj.

enigma (*i-nigmë*) enigmë. **enigmatic(a1)** [*r:mig-miitik(II)*] enigmatik.

enjoin (*in-xhoojn*) 1) urdhëroj (**on, upon**); 2) ndaloj.

enjoy (*in-xhooj*) 1) kënaqem, gjej kë-naqësi; 2) përdor. zotëroj.

enjoyable (*in-xhoojëbl*) i këndshëm.

enjoyment (*in-xho:jojmënt*) 1) kënaqësi; 2) zotëri m.

enkindle (*in-kindll*) ndez, i jap zjarr.

enlarge (*in-llaarxtf*) 1) zgjerohem; 2) flas me hollësira (për diçka - **on**); 3) zgjeroj. zmadhoj; 4) *amer.* çliroj.

enlargement (*inlaarxhmënt*) zgjerim, zmadhim.

enlighten (*in-llajtn*) 1) ndriçoj; 2) vë në dijeni.

enlightenment. (*in-llajtnmënt*) ndriçim.

enlist (*in-llist*) 1) shkoj vullnetarisht nënarme; 2) rekrutoj.

enliven (*in-eajvn*) gjallëroj, frymëzoj; entuziazmoj.

enmesh (*in-mesh*) ngatërroj.

enmity (*en miti*) armiqësi.

ennoble (*i-noub.l/*) fisnikëroj. **enormity** (*i-normëti*) gjë e neveritshme; ndyrësi; krim i shëmtuar.

enormous (*i-noormës*) vigan. shumë I madh.

enough (*i-naf*) 1. *a* i mjaftueshëm; 2: *n* , sasi e mjaftueshme; 3. *adv* mjaft; L. **I have had enough of him**, ai më është bërë i mërziqshëm.

enquire (*in-kuaeër*) shih **inquire**. **enraga** (*in-reejxh*) tërboj.

enrapture (*in-riipçër*) grabit.

enrich (*in-riç*) 1) pasuroj. plotësoj; 2) zbukuroj; 3) plehëroj.

enrol (*in-rou/l*) 1) regjistroj; 2) regjis-troj në ushtri; 3) hyj në shërbim ush-tarak.

enrolment (*in-roul/mënt*) 1) regjistrim; 2) pranim i anëtarëve të rinj.

enseonce (*in-skons*) tulitem, strukem.

ensign (*ensain*) 1) distinktiv, emblemë kokardë; 2) flamur; 3) *amer.*, *det.* kap-ter.

ensilage (*ensillixh*) 1) silazhim; 2) silazh.

ensile (*en-sajll*) silazhoj.

enslave (*in-sleejv*) skllavëroj. **enslavement** (*in-sleejvmënt*) skllavë-rim.

ensnare (*in-sneër*) ze në grackë. .

ensue (*in-sjuu*) 1) pasoj; 2) rrjedh. **ensuing** (*in-sjuuing*) 1) i pastajmë, I ardhshëm; pasues; 2) që rrjedh.

ensure (*in-shuër*) 1) siguroj; 2) garantoj.

entail I (*in-tejëll*) sjell me vete, shkaktoj. **entailed: an entailed estate**, majorat (pronë që i mbetet trashëgim mash-kullit më. të madh në fis).

entangle (*in-tingll*) 1) ngatërroj; 2) **ze** në grackë.

entanglement (*in-tangllmënt*) 1) 'nga-tërrim; koklavitje; 2) *usht.* pengesë.

enter (*entër*) 1) hyj në; 2) shënoj (në listë etj.).

enteric (*en-terik*) 1. *a anat.* i zorrëve; 2. *n* tifo e barkut, zorrëve.

enterprise (*entërpraajz*) 1) ndërmarrje; 2) iniciativë.

enterprising (*entërprajzing*) energjik, plot iniciativë.

entertain (*entër-teejn*) 1) zbavit; 2) pres miq; 3) ushqej (shpresë. mos-besim); 4) *vj.* mbaj (korespondencë).

entertainment (*entër-teejnmënt*) 1) zbavitje, argëtim; 2) mbrëmje dëfrimi; 3) dëfrim..

enthusiasm (*in-thuuziazëm*) entuzia-zëm.

enthusiast (*in-thuuziast*) entuziast, **enthusiastic** (*inthuuzi-astik*) i entuziaz-muar, entuziast.

entice (*in-tajs*) ndjell, josh (**from**), tërheq.

enticement (*in-tajsmënt*) 1) joshje, joshë; 2) karrem.

enticing (*in-tajsing*) tërheqës.-

entire (*in-taeër*) 1) i tërë, i plotë. **entirely** (*in-taeërlli*) 1) tërësi; 2) shumë e përgjithshme.

entitle (*in-tajtll*) 1) titulloj; 2) i jap te drejtë.

entity (*emëti*) 1) qenie; 2) thelb, esencë.

entomb (*in-tuum*) varros.

entombment (*in-tuumënt*) 1) varrim; 2) varrezë.

entomology (*entë-mollëxhi*) entomolo-gji

entrails (*enreiëllz*) 1) të brendëshmet; zorrët; 2) gjiri (i tokës).

entrain (*in-treejn*) 1) hipi, ngarkoj në tren (ushtrinë); 2) hipi në tren.

entrance I (*entrëns*) 1) hyrje; 2) e drejtë hyrjes; 3) pengese për hyrje; 4) en-trance examinations. provime pra-nimi

entrance II (*in-traans*) çoj në gjendie hi-pnoze. entuzlazmi, frike. ankthi (with).

entrap (*in-trëp*) zë në grackë; ja hedh.

entreat (*in-trijl*) lus me ngulm.

entreaty (*in-trijti*) lutje,

entrench (*in-trene*) forcoj, rrethoj me llogore; entreneh oneshelf. mbyllem në llogore.

ehtrenehment (*in-trençmëm*) llogore.

entrust (*intrast*) ja besoj, ja le në dorë, porosit

entry (*emri*) 1) hyrje; 2) shënim në listë,

entwine (*in-tuaajn*) gërshetoj (with); lakoj (about)

enumerate (*i-n'juumërejt*) numëroj, tre-goj një nga një.

enumeration (*in'juumë-rejshën*) 1) numërim; 2) listë.

enunciate (*i-nansiejt*) 1) shpall; 2) shqiptoj.

enunciation (*in~nsi-ejshën*) shpallje; shqiptim.

envelop (*in-vejllip*) 1) mbështjell; 2) rrethoj (armikun).

envelope (*envëllëp*) 1) zarf: send me të cilin mbështjellim; 2) guaskë; mbë-shtjellë.

envenom (*in-venëm*) helmoj.

enviable (*enviëbll*) i lakmueshëm, për t'u pasur zili.

envious (*enviës*) ziliqar.

environ (*in- vaeërën*) rrethoj,

environmen t (*in- vaeërënmëm*) rrethim; rreth. ambjent.

envisage (*in-vizixh*) 1) shikoj në sy;

përballoj (rrezikun etj.); 2) shqyrtoj (çështjen); 3) supozoj; parafytyroj.

envoy (*envooj*) i dërguar.

envy (*envi*) 1. *n* zili (of.at); 2. *v* kam zili

enwrap (*in-rap*) mbështjell (in)

epaulet(te) (*epë-llet*) spaleta.

ephemeral (*demëreli*) jetëshkurtër. ka-limitar. iluzor.

epic (*epik*) 1. *a* epik; 2. *n* poemë epike.

epical (*lepikll*) epik.

epidemic (*epi-demik*) 1. *a* epidemik; 2. *n* epidemë.

epigram (*epigrëm*) epigramë.

epigraph (*eplgraaf*) epigraf

epilepsy (*epillepsr*) epilepsi. Sëmundje e tokës.

epilogue (*epilloj*) epilog.

episeopat (*i-piskëpëll*) peshkopaf.

episode (*episoud*) episod, ngjarje e vo-gël.

episodie (al) [(*epi-sodik*(*ëll*)] episodik.

epistle (*ipisl*) letër. përshëndetje, me-sazh

epitaph (*epitaaf*) mbishkrim. epitaf.'

epithet (*eplthel*) epitet; mblemer.

epitome (*i-pitërrll*) konspekt; përmbledhje.

epoch (*iipok*) epokë,

epopee (*epoplj*) epope.

epos (*epos*) epos.

equable (*ekuëbll*) 1) uniform. i njëtrajt-shëm; 2) i ekuilibruar; i qetë.

equal (*ijklllell*) 1. *a* 1) i barabartë; 2, *n* barazi, barazim; 3, *v* barazohem, *a* is equal to *b*.

a është e barabartë me b.
equality (*i-kuollëri*) barazi.
equalize (*ijkuellaajz*) barazoj; rrafshoj.
equaly (*ij'kuëlli*) barabar. na masë të barabarte,
equanimity (*ijkuë-nimëti*) ekuilibrim; qetësi: gjakftohtësi.
equate (*i-kuejt*) barabit, barazoj.
equation (*i-kuejshën*) 1) barazim; 2) *mar* ekuacion,
equator (*i-kuejtër*) ekuator. equatorial (*ekuë-rooriell*) ekuatorial. equestrian (*i-kuestnën*) 1. a kali. i kalit; 2 *n* kalorës.
equidistant (*.jkui-dlštënt*) *mat.* me lar-gësi të barabartë.
equilateral (*ljkuil-lë'tërëil*) *mat.* barabrinjës.
equilibrate (*ljkuil-lajbrejt*) 1) ekuilibroj; 2) ekuilibrohem,
equilibrant (*ij-kuillibrant*) akrobat. **equilibrium** (*ijkui llibriëm*) ekuilibër. **equinox** (*ljkuinoks*) ekuinoks.
equip (*i,kuio*) pajis (with).
equipage (*ekuipixh*) 1) pajisje; 2)-ekupazh.
equipment (*i-kuipmënt*) 1) *usht.* pajisje, armatim; 2) *cek.* pajisje.
equipoise (*ikuipoz*) 1. *n* 1) drejtpe-shim 2) kunderpeshe; 2. *v* ekuilibroj. **equitable** (*ekuuijbl*) , drejte. I paanshem equity (*ekuitil*) I) drejtesi, paanesi; 2) *amer.* pjese e pasurise qe mbetet mbas plotesimit te kerkeseve te kreditoreve.
equivalence (*i-kuivellens*) ekuivalence.
equivalent (*i-kuivallent*) ekuivalent.
equivocal (*i-kuivekl*) ekuivok, i dyshimte.
era (*lra*) erë, epokë.
eradiata (*ierjdjet*) per hap. rrezatoj.
eradiation (*irdejl-dj.shen*) rrezellim.
eradicate (*i-radiketl*) çrrenjos.
eradication (*ira di-kejshën*) çrrenjosje.
erase (*i-rejz*) kruaj; fshij.
eraser (*i-rejzer*) gome.
erasure (*i-rejner*) pastrim.
erect (*i-rekt*) 1. *v* 1) ngre. ndërtoi: 2) vendos; 3) drejtoj: 4) montoj. mbër-thej (maqinën); 2. *a* druajtë. pingol.
erection (*i-rekshen*) 1) godine; 2) drejtim.
Erin (*iëiin*) poet. Irlanda.
ermine (*ermin*) hermelin (lloj kunadhe).
erode (*i-roud*) 1) brej: 2) grij ferkoj kunsumoj.

erosion (*i-rouzhëll*) 1) brejtje; ngrënie: 2) *gjeo.* erozion.
erotic (*i-rotik*) erotik.
err (*ëer*) gabohem.
errand (*erënd*) porosi.
errand-boy (*erëndbooj*) djalë për të shpërndarë letra. gazeta. plaçka në drejtime te ndryshme.
errant (*erën t*) endacak.
errata (*e.raaee*) shih erratum.
erratic (*i-ratik*) 1) endacak; I paqen-drueshëm (për mendime. sjellje).
erratum (*e-raatëm*) gabim shtypi.
erroneous (*i-rouniës*) i gabuar.
error (*erër*) gabim.
erudite (*eruddje*) I ditur, i mësuar. erudit.
erudition (*eru-dishën*) dituri e madhe.
erupt (*i-rapt*) 1) shpërthen vullkani: 2) dalin (dhërbët).
eruption (*i-rapshën*) 1)- shpërthim: 2) derdhje; 3) dalje. plasje (e dhëmbëve).
eruptive (*j-raptiv*) qe shpërthen. në vep-rim (për vullkan).
escalator (*eskejletlër*) shkallë lëvizëse.
escapade (*eskëpeejd*) sjellje e pahiesh-me; dredhi; guxim.
escape (*i-skejp*) 1. *v* 1) iki (nga bugu roberia - from): 2) i shpëtoj (rriskut, denimit): 3) avullohel (gazi); 4) I bej bisht, shkas; 6) shkeputem, 2. *n* 1) ikje. 2) ikje (e gazit): 3) *lek.* nxjerrje, dalje (e avullit).
escarp (*is-kaarp*) 1. *n* 1) shpat i rrëpinët; pjerresi 2. *v* bej një shpat te rrepinët,
eschew (*is-çuu*) ruhem prej, largohem
escort 1. *n* (*eskort*) roje; 2. *v* (*is- kort*) shoqeroj. percjell.
Eskimo (*eskimou*) eskimez.
especial (*ispeshell*) I veçantë, i posa-çem. special.
especially (*i-speshëlli*) sidomos, veçanerisht
Esperanto (*esp6-rancou*) esperanto.
espionage (*espiendazh*) spiunazh.
espy (*i-spaj*) 1) shall nga larg, dalloj; 2) ndjek me sy. gjurmoj,
esquire (*i-skuaeer*) zoteri; eskvair (*në trajte te shkurter*) Esq. vihet pas mbiemrit
essay 1. *n* (*eseej*) 1) skicë, vepër e vogël letrare. shkencore: 2). hartim (klase); 3)

provë; 2. v (*e-seej*) 1) përpiqem; provoj. 2) provo) (torcal etj.).

essayist (*eseetisr*) eseist. hartues skicash. veprash të vogla letrare, shkencore.

essenca (*esns*) l) thelb. brendi; 2) esencë. 3) parfum.

essential (*i-senshëll*) 1 a i qenësishëm; l domosdoshëm; esencial; essen-tial oil, vaj etenk. 2. n thelb.

essentially (*lsenshi-ëlliei*) thelb, sub stance.

establish (*is-tabllish*) 1) themeloj; krijoj; 2) organizoj; vendos (një zakon, fakt).

establishment (*is-eablilshment*) the-melim. krijim; 2) institucion; personel; 3) ekonomi.

estata (*is-eeJl*) 1) *hist.* shtresë: shkallë; 2) çiflik; 3) pasun: personal estate. pasuri e tundshme; real estate. psuri e patundshme.

esteem (*i-stiim*) l. v çmoj, nderoj; 2. n nderim.

estimable (*estimëbll*) i denjë për nderim.

estimate 1 n (*estimët*) 1) vlerësim, 2) preventiv; 2. v (*eseimejl*) 1), vlerësoj, çmoj; 2) pregatit. hartoj në preventiv.

Estonian (*es-tounien*) 1) eston; 2) gjuhë estone.

estrade (*es-traad*) estradë.

estrangle (*is-treejnxh*) largoj; ftoh, bëj të huaj.shpëtim me dredhi; shmangie; 2) dre-

estrangement (*is-treejnxhmënt*) ftohje largim; jetësim

estuary (*estjuëri*) grykë e gjerë lumi; estuar

etcetera (*et-seterë*) etj. etj.

etch (*eç*) gdhend me mjete kimike. **etching** (*eçing*) 1) gdhendje me mjete kimike; 2) gdhendje. gravurë. **eternal** (*i-tëërnëll*) i përjetshëm.

eternity (*i-tëërniti*) përjetësi.

ether (*ijthër*) 1) eter; 2) qiell.

ethereal,-ial (*i-thiëriëll*) 1) eterik; ajror; qiellor.

ethical (*ethikell*) etik.

ethics (*ethiks*) etikë.

Ethiopian (*ijthi-oupiën*) 1. n abisinas; 2. a.abisinas. etiopik.

ethnography (*eth-nogrefi*) etnografi.

ethnology (*eth-nollëxhi*) etnologji

etiquette (*etiket*) 1) etiketë; 2) etikë profesionale.

Eton (*ijtn*) kolegji i Etonit; Eton collar, jakë e gjerë e hapur; Eton jacket, xha- ketë e shkurtër.

etymology (*eti-mollëxhi*) etimologji.

eulogize (*juullëxhaajz*) lavdëroj.

eulogy (*juullëxhi*) lavdërim. panegjirik.

euphonic,-nious (*ju-fonik.-founiës*) eufonik, me zë të këndshëm. **euphony** (*juufëni*) eufoni.

European (*juërë-piën*) evropian.

evacuate (*i-vakjuejt*) 1) boshatis, zbraz 2) shpërngul.

evacuation (*ivakju-ejshën*) 1) shpërngulje; 2) boshatije: zbrazje

evacue(e) (*ivakju-ij*) i shpërngulur; i boshatisur.

evade (*i-veejd*) 1) shpëtoj; i shmangem; 2) i dredhoj (ligjës).

evaluate (*i-viilljueit*) 1.) vlerësoj; 2) llogarit. numeroj.

evaluation (*vallju-ejshën*) vlerësim.

evanesce (*ijvë-nes*) zhdukem ngadalë.

evanescence (*ijvë-nesns*) zhdukje.

evanescent (*iwë-nesnt*) që zhduket.

evaporate (*i-vapërejt*) 1) avulloj; avullon.

evaporation (*ivapë-rejshën*) avullim; formim avulli.

evaporative (*i-vepëretiv*) avullues.

evaporator (*i-viipërejtër*) tek. evaporizator.

evasion (*i-vejzhën*) 1) të bërit bisht, shpëtim me dredhi, shmangie. 2) dredhim ndaj (ligjes).

evasive (*i- vejsiv*) dredhues.

eve (*ijiv*) vigjilje. prag; Christmas eve, *fet*. Nata e. kolendravet.

even I (*ijvn*) 1. a 1) i sheshtë; i lëmuar; 2) i rrafshhtë; i barabartë; 3) i matur. I qetë (për karakterin); 4) çift (për num-rat); 2. v barazoj. sheshoj.

even II bile. edhe sikur.

even III poet. mbrëmje.

evening (*ivning*) mbrëmje.

event (*i-vent*) 1) rast, ngjarje; at all 2)events, r.ë çdo rast; in the event of his death, në rast vdekje të tij.

eventful (*i-ven tfill*) plot ngjarje.

eventual (*i-vençuëll*) 1) i mundshëm nidisa rrethana; 2) përfundimtar.

eventuality (*ivençu-iillëti*) rast i mundshëm.'

eventuate (*i-vençuejt*) 1) merr fund, zgjidhjet; 2) *amer.* ndodh.

ever (*evër*) 1) ndonjë herë; 2) *vj.* gjith-monë; ever since, që nga kjo kohë; ever so, shumë fort; it is ever so much better, kjo është shumë më mi-rë.

evergreen (*evërgrijin*) me blerim të për-hershëm.

everlasting (*evër-llaasting*) 1) i për-hershem; 2) i përjetshëm; 3) i qendrueshëm. i shëndoshë.

evermore (*evër-moor*) për jetë (për te ardhmen).

every (*evri*) çdo.

every-body (*evribodi*) çdo (njeri).

everyday (*evrideej*) i përditshëm.

everyone (*evriuan*) çdo njeri. të gjithi deri tek i fundit.

everything (*evrithing*) çdo. gjë. gjith-çka.

everyway (*evriveej*) në të gjitha drejtimet; ne çdo menyre.

everywhere (*evriueër*) kudo. në çdo vend.

evict (*i-vikt*) drejt. zboj. përzë. shpërngul.

eviction (*i-vikshën*) 1) dëbim. shpërngulje; 2) *drejt.* marrje e pasur së (me gjyq).

evidence (*evidëns*) 1) provë e qarte. *drejt.* dëshmi; in evidence, i dukshëm. që bie në sy.

evil (*ijvll*) 1. a i keq. i lig; shkatërtar; 2. *n* e keqe, dëm.

evinced (*i-vins*) tregoj; çfaq.

evoke (*i-vouk*) shkaktoj. ngjall (protestë. jehone); sjell ndërmend.

evolution (*ijvë-lluushën*) 1) zhvillim. I evolucion; 2) *mat.* nxjerrje e rrënjës 3) *usht.* lëvizje, çvendosje, manevër.

evolutional, -ary (*ijvë-l/uushënëll, -ëri*) evolucioni, i evolucionit.

evolve (*i-vollv*) 1) zhdrivilloj, zhvilloj; 2) zhdrivillohet, zhvillohet.

ewe (*juu*) dele.

ewer (*Juër*) shtëmbë; katruvë.

ex (*eks*) *pref* në fjalët e përbëra me *kup-timin* 1) prej-jashtë; 2) ëks-ish.

exacerbate (*ig-ziisërbejt*) 1) ashpërsoj; egërsoj; 2) nguc. zemeroj.

exacerbation (*igziisër-bejshën*) 1) ash-përsim; 2) acarim; pezmatim.

exact (*ikzekt*) 1. a i saktë; i përpiktë; 2. *v* 1) kërkoj; 2) xhvat (para).

exacting (*ig-zakting*) kërkuës, ekzigjent

exactitude (*ig-ziiktittjuud*) saktësi, për-pikmëri.

exactly (*ig-zaktlli*) pikërisht ashtu.

exaggerate (*ig-ziixhërejt*) e tepëroj; zmadh

exaggeration (*igziixhë-rejshën*) teprim; ekzagjenm.

exalt (*ig-zollt*) 1) lartësoj; 2) ngre në qiell.

exaltation (*igzoll-tejshën*) ekzaltim; en-tuziazëm.

examination (*igziimi-nejshën*) 1) shqyr-tim; shikim; 2) provim.

examine (*ig-ziimin*) 1) shqyrtoj; shikoj; 2) marr në pyetje; 3) provo.

examine. (*igzemi-nij*) 1) i marruri në pyetje.

examiner (*ig-ziiminër*) 1) shqyrtues; 2) ekzaminues.

example (*ig-zaampll*) shëmbull. model; for example, për shëmbull.

exasperate (*ig-zaaspërejt*) zemëroj; egërsoj.

exasperation (*igzaaspë-rejshën*) ze-mërim; egërsim.

excavate (*ekskëvejt*) gërmoj. nxjerr dhe.

excavation (*ekskë-vejshën*) të gërmuar, *pl* gërmime.

excavator (*ekslsëvejtër*) ekskavator; walking excavator. ekskavator ça-pitës.

exceed (*ik-sijid*) kaloj, tejkaloj, kapërcej.

exceeding (*ik-sijiding*) i jashtëzakon-shëm,

excel (*ik-sell*) 1) kaloj. kapërcej; 2) dallohem.

excellence (*eksëllëns*) epërsi; përsosmë-ri.

Excellency (*eksëllënsi*) shkëlqesi.

excellent (*eksëllënt*) i shkëlqyeshëm përsosur

except (*ik-sept*) 1. *v* 1) përjashtoj; 2) kundërshtoj; 2. *prep* me përjashtim, për-veç.

exception (*ik-sepshën*) përjashtim; with the exception (of), me përjashtim; t a k e exception (to), kundërshtoj.

exceptionable (*ik-sepshënëbll*) që lejon vretje; i qortueshëm.

exceptional (*ik-sepshënëll*) i jashtëza-konshëm.

excerpt (*ek-sërpt*) 1. *v* nxjerr fragmente; 2. (*eksërpt*) citat; ekstrakt.

excerption (*ek-seërpshën*) fragment.

excess (*ik-ses*) 1) tepri. teprim; 2)

ekstremitet; 3) shfrenim.
excessive (iks-sesi v) jashtë mase.
exchange (iks-çeejnxh) 1. n 1) shkëm-bim; 2) ndërrim (të hollash); 3) bursë; 4) central telefonik kryesor; bill of exchange, kambial; 2. v 1) shkëmbej; exchange. notes. shkëmbej nota; 2) ndërroj.
exchangeable (iks-çeejnxhëbll): vleftë e shkëmbimit.
exchequer (iks-çekër) arkë e shtetit; the-sari kombëtar; exchequer bill, bile-të krediti.
excise I (eksajs) pres, heq, bëj operacion.
excise II 1. n taksë shtetërore; 2. v mar-rje e taksës shtetërme.
excitable (ik-sajtëbll) që ngacmohet lehtë, i eksitueshëm.
excitant (eksitënt) që ngacmon, eksiton.
excite (ik-saje) ngacmoj; eksitoj.
excitement (ik-sajlmënt) ngacmim; eksi-tim; shqetësim
exclaim (iks-kllëejm) thërras; bërtas.
exclamation (ekskllë-mejshën) thirrje;
exclamation mark. pikë çuditëse.
exclamatory (iks-kllamëtëri) thirrës, thirr-or.
exclude (iks-klluud) përjashtoj (from).
exclusion (iks-klluuzhën) përjashtim.
exclusive (iks-klluusiv) 1) i veçantë; 2) i zgjedhur: i stërholluar.
excommunicate (ekskë-mjuunikejt) çkishëroj, përjashtoj nga kisha.
excrement (ekskrëmënt) ekskremente. te dëhura jashtë.
excrecence (iks-kresns) mëllë. bullu-ngë. mish I huaj
excrete (iks-knj) nxjerr nga organizmi (per kafshë. bimë).
excretion (iks-krijshën) ekskrecion; sekretim I jashtëm.
excretive (iks-knjtiv) që ndihmon eks-kretim. nxjerrjen jashtë.
excretory (iks-krijtëri) anat. kanal jash-teqitjeje.
exculpate (ekskëllpejt) çfajësoj; ria-bihtoj. tal. **exculpatory** (eks-ka!!pëtëri) çfajësues. **excursion** (iks-kershefl) ekskursion. shetitje
excursive (iks-kërsiv) që largohet (nga tema kryesore); fjalegjatë.
excuse 1 n (iks-kjuus) 1) ndiesë. për-ligje;

çfajësim. 2) shkak. pretext; 2. v (iks-kjuuz) 1) çfajësoj. fal; 2) shkaktoj (nga plotësimi I detyrimit - from).
execrable (eksikrebl) I nevernshem. i urryer
execrate (eksikrell) 1) urrej; 2) mall-koj
executants. (ig-zekjutënt) zbatues.
execute (eksikiuut) 1) zbatoj' kryej; 2) vras. egzekutoj; 3) plotësoj (dokumen-tat).
execution (eksi-kjuushën) 1) zbatim; plotësim; kryerje; 2) ekzekutim.
executioner (eksi-kjuushënër) xhelat
executive (ig.zek.'utiv) 1. a ekzekutiv; 2. n 1) pushtet ekzekutiv; 2) nepu-nësi.
executor (ig-zekjutër) përmbarues. .
exemplar (ig-zempllër) shembull; tip.
exemplary (ig-zempllëri) shembullor
exemplification (igzempllifi-'kejshën) 1) spjegim. sqarim me shembull; 2) kop-je e vërtetuar.
exemplify (ig-zempllifaa) 1) shërbej si shembull; 2) vërtetoj kopjen.
exempt (ig-zempt) 1. a 1) , përjashtuar; 2) i shkarkuar (nga tatimi. kontrolli. shërbimi ushtarak-from); 3) i pa (te meta. dobës'); 2. v 1) përjashtoj; 2) shkarkoj. liroj (from).
exercise (eksërsaa) 1. n 1) ushtrim; 2) shetitje me qëllim çlodhje; 3) çfaq-je; 4) kryeqe; plotësim; 2. v) ushtroj; 2) përdor (fuqinë. aftësinë); 3) kryej detyrimet); 4) usht. stërvit.
exert (ig-zën) 1) përpiqem; shtie në pu-në; exert oneself. përpiqem. mun-dohem; exert every effort. bëj të gjitha përpjekjet. ve në veprim të gjitha forcat. 2) ushtroj.
exertion (ig-zërshën) përpjekje. mundim.
exhale (iks-h&jell) 1) leshoj afsh; 2) a. vullon.
exhaust (ig-zoost) 1. II 1) sos. shteroj; mbaroj. shkretoj; 2) nxjerr (ajrin) me pompe. leshoj (avullin); 2. n 1) tek. skapament; 2) nxjerrje e e ajrit.
exhausted (ig-zoosted) i rraskapitur, I këputur. qe ka shteruar.
exhaustible (ig-zoostebll) i shterue-shem.
exhaustion (ig-zooshçën) rraskapitje kapitje. shterim.
exhaustive (ig-zoostiv) 1) kapltës; 2) i plotë. paperballueshern; shterues.
exhibit (ig-zibit) 1. n 1) eksponat; 2) drejt.

- provë materiale; 2. v l) ekspozoj; 2) tregoj çfaq (vetitë).
- exhibition** (*eks-l-bishen*) 1) ekspozitë; make an exhibition of oneself. vi-hem në pozitë qesharake.
- exhibitor** (*ig-zibiler*) eksponent
- exhilarate** (*igzilrejt*) gëzoj gjallëro.
- exhilaration** (*igzë-relshën*) gjalleni gjendje e gëzueshme shpirtërore.
- exhort** (*ig-zoort*) këshilloj; bind; nxit thirrje.
- exhume** (*ik-sjuum*) nxjerr kufomën nga dheu çvarros.
- exigence** (*eksixhëns*) nevojë e madhe. domosmoshmëri
- exigent** (*eksixhënt*) i ngutshëm: i domosdoshëm.
- exile** (*eksaeëll*) 1. n 1) mërgim. dëbim; 2) i mërguar; 2. v mërgoj. dëboj;
- exist** (*ig-zisi*) jam. gjendem. jetoj.
- existence** (*ig-zistëns*) 1) jetese. ekzis-tencë; 2) cdo gjë që jeton. ekziston.
- existent** (*ig-zistënt*) që jeton. ekzistues.
- exit** (*eksit*) 1) e dalur. dalje; 2) *teatr.* largim (nga skena).
- exonerate** (*ig-zonerejr*) 1) liroj çliroj. lehtësoj; 2) çfajesoj.
- exoneration** (*igzonë-rejshën*) çfajësim.
- exonerative** (*ig-zanërejtiv*) lehtësues. cfajësues
- exorbitant** (*ig-zoorbitëni*) i pamasë. jashtezakonshëm
- exotic** (*ig-zotik*) 1. egzotik; 2. bimë ekzotike; 2) ekzotikë.
- expand** (*ik-spand*) 1) zgjeroj; 2) lëshoj; 3) zgjerohem, 4) shtrihem.
- expanse** (*ik-spans*) shtrirje; hapësirë.
- expansible** (*ik-spansebl*) i shtrishëm.
- expansion** (*ik-sptmshën*) 1) shtrirje; tendosje; 2) ekspansion; 3) shtrim (i ndjenjave).
- expansive** (*ik-spansiv*) 1) që përhapet; i gjere; 2) ekspansiv.
- expatriate** (*ik-spejshiejt*) shkruaj ose flas me hollësira (per diçka - on).
- expatriate** (*iks-pejtriejt*) mergoj. dëboj (nga atdheu); expatriate oneself. heq dorë nga nënshtetësia; emigroi.
- expatriation** (*ikspewi-ejshën*) çatdhe-sim, largim ose dëbim nga atdheu.
- expect** (*ik-spekt*) 1) pres; 2) shpresoj; 3) parashikoj. marr me mend.
- expectancy** (*ik-spek(ënsi)*) 1) pritje; 2) shpresë. premtim.
- expectant** (*ik-spektënt*) 1) që pret: expectant mother. grua me barrë; 2) që parashikon.
- expectation** (*ikspektejshën*) shih expectancy, beyond expectation. ja-shte parashikimit; contrary to expectation. në kundërshtim me sa pritej.
- expectorate** (*ik-spektërejt*) nxjerr. pë-shtyj (ballgam).
- expectoration** (*ikspektë-rejshën*) të pështyn. peshtyrje.
- expedience-ency** (*ik-spijdiëns.-i*) përshtatje. të qenët i përshtatshëm për një qëllim.
- expedient** (*ik-spijdiënt*) 1. a l) i përshtatshëm; i duhur. që i përket; 2) që i përgjigjet qëllimit; i këshillueshëm; i dobishëm; 2. n dredhi marifet; mjet.
- expedita** (*ekspidJft*) 1) ndihmuj. leh-tësoj; 2) kryej shpejt (punen etj).
- expedition** (*ekspe-dishën*) l) ekspeditë; 2) shpejtësi
- expeditionary** (*ekspë-dishënëri*) ekspedite. i ekspeditës; ekspedicioni.
- expel** (*ik-spell*) dëboj. nxjerr (from).
- expend** (*ik-spend*) shpenzoj; prish.
- expenditure** (*ik-spendiçër*) prishje. shpenzim; military expenditures. shpenzime ushtarake.
- expense** (*ik-spens*) shpenzim; p l shpenzime; at the expanse (of). për llogari të dikujt.
- expensive** (*ik-spensiv*) i shtrenjtë.
- experience** (*ik-spiëriëns*) 1. n 1) për-vojë. eksperiencë; 2) ndjenjë 8 provuar; 2. v 1) provoj. ndjej; 2) bindem me eksperiment.
- experienced** (*ik-spiëriënst*) l regjur: me pirojë të madhe.
- experiment** 1. n (*ik-sperimënt*) provë. eksperiment; 2. v (*ik-speriment*) bëj provë. eksperimentoj (on. with).
- experimental** (*ikspëri-mentll*) eksperi-mental.
- experimentalism** (*ekspëri-mëntëllaajz*) bëj eksperimente. provoj
- expert** (*ekspërt*) 1. n njohës i mirë. ek-spert; 2. a me pirojë. i regjur (at, in).
- expiate** (*ekspiejt*) laj (fajin. mëkatin).

expiation (*eks-pi-ejshën*) larje (e fajit).
expiration (*ekspae-rejshën*) 1) nxjerrje fryme; ekspiration; 2) mbarim. kalim (l afatit).
expiratory (*ik-spajërëtëri*) eksparator.
expire (*ik-spaeër*) 1) nxjerr frymën; 2) vdes; 3) mbaron. kalon (afati).
explain (*ik-splleejn*) spjegoj.
explanation (*ekspllë-nejshën*) spjegim.,
explanatory (*iks-pllanëtëri*) spjegues.
expletive (*ekspllëtiv*) 1. a që plotëson kuptimin; 2. n shprehje sharësa.
explicable (*ekspllikëbll*) i spjegueshëm.
explicate (*ekspllikejt*) spjegoj. zhvilloj (idenë).
explicative.-atory (*eksp/likejtiv.-kejtj- fl*) spjegues.
explicit (*iks-p/lisit*) 1) i saktë. i për-caktuar; 2) i shprehur plotësisht. Që nuk lë dyshim.
explode (*iks-plloud*) 1) pëlças., shpërthej, eksplodoj; 2) ja plas (gazit); shpër-thej (ne zemërimi); 3) minoj (fenë. teonnc).
exploder (*iks-plfoudër*) fitil. plasës; de tonator.
exploit I (*iks-plfojt*) heroizëm.
exploit II 1) shfrytëzoj; 2) vë nëshfry-tëzim (miniera etj.).
exploiter (*iks-pllojtër*) shfrytësues.
exploration (*ekspllë-rejshën*) 1) kërkim; studim; 2) usht. vëzhgim. Zbulim i largët.
explorative (*eks-plfoorëiv*) kërkimor; qe heton. studjon.
explore (*iks-plloor*) 1) gjurmoj; vëzhgoj; kërkoj; 2) gjeol. gjurmoj. kërkoj.
explorer (*iks-plfoorër*) kërkues. gjurmues.
explosion (*iks-pllouzhën*) plasje. eksplosion
explosive (*iks-pllousiv*) 1. a 1) plasës, eksploziv. që shpërthen; explosive bullet, plumb plasës; 2) shurdhues (tin-gull); 2. n 1) lëndë plasëse, substan-cë eksplozive; 2) bashkëtingëllore eks-plozive.
exponent (*iks-pounënt*) 1) përfaqësues (i një teorie etj.); 2) ekzekutonjës (l veprave muzikore); 3) tip. model; 4) mat. eksponent.
exponential (*ekspoucñënshëll*) mat. eksponencial.

export 1. v (*iks-port*) nxjerr jashtë. ek-sporto (mall); 2. n (*eksport*) eksport. nxjerrje .përfashta.
exportation (*ekspor-tejshën*) eksport- tim.
expose (*iks-pouz*) 1) lë pa mbrojtje; 2) rrezikoj; 3) nxjerr në shesh; demaskoj; 4) fot. ve në dritë.
exposition (*ekspë-zishën*) 1) përshkrim. sqarim; 2) ekspozitë (e mallrave); 3) fot. vënie 'në dritë. ekspozim.
expostulate (*iks-postjullejt*) ankohem miqësisht; arësyetohem; këshillohem (with .smb. about, for, on).
expostulation (*ikspostju-llejshën*) qor-tim.
exposure (*iks-pouzher*) 1) parashtrim; 2) nxjerrje në shesh; demaskim; 3) fot. venie në dritë; ekspozim.
expound (*iks-paund*) 1) parashtroj; 2) spjegoj; shtjelloj; interpretoj.
express I (*iks-pres*) 1.a l shpejtë. i ngutshëm; ekspres; 2. n 1) ekspres; l 2) korier.
express II (*iks-pres*) shpreh.
expressible (*iks-presëbll*) i shprehshëm që mund të shprehet.
expression (*iks-preshën*) shprehje. ekspresion.
expressive (*iks-preSiv*) ekspresiv.
expressly (*iks-preslli*) 1) me pëpikmë-ri; 2) posaçërisht. qëllimisht.
expropriate (*iks-proupriejt*) shpronësoj.
expropriation (*iksproupri-ejshën*) shpronësim.
expropriator (*iks~proupriejtër*) shpronë-sues.
expulsion (*iks-pallshën*) dëbim. largim.
expulsive (*iks-pallsiv*) dëbues; qitës;përfashtues. që nxjerr jashtë.
expunge (*iks-panxh*) shuaj. resit. fshij.
expurgate (*ekspërgejt*) heq, shuaj; fshij pjesët e padëshirueshme (në një libër).
expurgation (*ekspër-gejshën*) fshirje, heqje e pjesëve të padëshirueshme (në një libër).
exquisite (*ekskuizit*) 1) i stërholluar. i zgjedhur; 2) i shijshëm. shumë i mirë; 3) therës. pikant..
ex-service (*eks-sërvis*) në lirim. në pension.
extemporaneous,-rary (*ikstempë-rejnlës*).

- iks-tempërëri*) i improvizuar. i me-njëhershëm.
- extempore** (*eks-tempëri*) i improvizuar.
- extemporize** (*iks-tempëraajz*) improvizoj. bëj aty për aty diçka.
- extend** (*iks-tend*) 1) shtrij. tërheq; 2) zgjat (psriudhën); 3) zgjeroj; 4) perhaps (ushtrinë); 5) shtrihem; 6) zgjatem. tërhiqem.
- extended** (*iks-tendëd*) 1) i shtrirë; 2) gram. e zgjeruar (për fjali).
- extendible, sible** (*iks-tendëbll.-sëbll*) i shtriëshëm. i zgjatshëm.
- extension** (*iks-tenshën*) 1) shtrirje; 2) zgjerim; 3) shtim; 4) zgjatje e afatit.
- extensive** (*iks-tensiv*) i gjerë. i hapët ekstensiv.
- extent** (*ikstent*) madhësi. shtrirje; to a great extent. në një shkallë mjaft të madhe.
- extenuate** (*iks-tenjuejt*) dobësoj. pakë-soj, zbut. lehtësoj (fajin etj.).
- exterior** (*iks-,tiëriijr*) 1. a i jashtëm; 2. n pamje e jashtme.
- exterminate** (*iks-tërminejt*) zhduk.
- extermination** (*ikstërmi-neishën*) çfarosje.
- external** (*iks-tëmëll*) i jashtëm.
- extritorial** (*eksteri-tooriëll*) ekstraterritorial.
- extritoriality** (*eksteritoori-iillëti*) eks-traterritorialitet.
- extinct** (*iks-tinkt*) 1) i shuar. i zhdukur; 2) i vdekur.
- extinction** (*iks-tinkshën*) 1) shuarje; 2) zhdukje.
- extinguish** (*iks-tinguish*) 1) shuaj; 2) zhduk; 3) shlyej (borxhin).
- extinguisher** (*iks-tinguishër*) zjarrfikës
- extirpate** (*ekstërpejtj*) çrrënjës. çfaros.
- extirpation** (*ekstiir-pejshën*) çrrënjësje.
- extirpator** (*ekstërpejtër*) 1) çrrënjës; 2) bujq. ekstirpator.
- extol** (*iks-toull*) lëvdoh. lartësoj; ngre në qiell.
- extort** (*iks-tort*) 1) xhvat (paratë); 2) marr vesh (një të fshehtë).
- extortion** (*iks-torshën*) fig. rjepje; shan-tazh.
- extortionate** (*iks-torshënët*) kërcënues, që bën shantazh.
- extortioner** (*iks-torshënër*) njeri që bën shantazh. që merr, nxjerr diçka me anë të shantazhit.
- extra** (*ekstrë*) pref ekstra, mbi, jashtë, jashtëzakonisht; extra-special editio-on. botim i jashtëzakonshëm (i gaze-tës).
- extract** (*iks-trakt*) 1. v 1) heq (dhëm-bin); nxjerr (plumbin); 2) nxjerr (pa-ra.leje); 3) shtrydh (lëngun); 4) nxjerr citate (nga libri etj.); 5) mat. nxjerr rrënjën; 6.) nxje~r (nga gjiri i tokës); 2. n 1) ekstrakt; 2) nxjerrje.
- extraction** (*iks-trakshën*) nxjerrje (nga gjiri i tokës).
- extractive** (*iks-traktiv*) 1. a ekstraktiv, i nxjerrshëm; extractive industry. in-dustri e nxjerrjes. ekstraktive; 2. n ekstrakt.
- extradite** (*ekstrëdajt*) dorëzoj një fajtor.
- extradition** (*ekstrë-dishën*) dorëzim i fajtorit.
- extraneous** (*iks-trejniës*) i huaj. i jash-, tëm.
- extraordinary** (*iks-troodnëri*) i jashtë-zakonshëm.
- extravagance** (*iks-travëgëns*) 1) eksstravagancë; teprim; marrëzi; 2) pri-shje pa masë; shkapaderdhje.
- extravagant** (*iks-travëgënt*) 1) ekstra-vagant; 2) i pamasë; 3) që prish pa hesap.
- extreme** (*iks-trijim*) 1. a 1) ekstrem; 2) më i madhi; 2. n shkallë e fundit. ekstremitet.
- extremely** (*iks-trijiri1lli*) në ekstrem.
- extremist** (*iks-trijmist*) polit. partizan i masave ekstreme, ekstremist.
- extremity** (*iks-tremëti*) 1) skaj, fund; 2) teprim, ekstretetit; 3) nevojë ekstreme; 4) gjymtyrë; 5) pl masa ekstreme.
- extricate** (*ekstrikejt*) 1) liroj. nxjerr (nga gjendja e vështirë-from); 2) zgjidh (dilemën).
- extrinsic** (*iks-trinzik*) 1) jo karakteristik. që nuk ka të bëjë me (çështjen-to); 2) i jashtëm.
- extrude** (*iks-truud*) shtyj. nxjerr (from).
- exuberance** (*ig-zjuubërëns*) 1) tepri; lluks; 2) pompozitet (në të folur, në të shkruar).
- exuberant** (*ig-zjuubërënt*) i pasur. i fryrë; pompoz (për stilin).
- exude** (*ig-zjuud*) dërsij; kullon.
- exult** (*ig-zallt*) gëzohem. triumfoj. ngazëllohem.
- exultant** (*ig-zalltënt*) ngazëllonjës.

exultation (*igzall-iejshën*) entuziazëm; ngazëllim., .

eve (*aaj*) 1. *n* 1) sy; have an eve (for). a) marr vesh, kuptoj; b) kam parasysh. keep an eve (.on). kujdesem; be all eyes. i bëj sytë katër; set eyes (on). shikoj; eyes right (left). *usht*. ra-dhim djathtas (majtas); 2) vrimë (gjil-përe); 3) filiqe; 4) pikë; 5) vrimë; 6) *bot*. sythe; 2. *v* shikoj; vrej.

eyeball (*aajbooll*) kokërdhok.

eyebrow (*aajbrau*) vetull.

eye-glass (*aajgllaas*) 1) qelq syzesh; 2 *pl* syze, gjyslykë, pensne. lornet.

eyehole (*aajhoull*) gropë e syrit. **eyelash** (*aajllash*) qerpik.

eyelet (*aajllët*) 1) sythëz. vrimëz; 2) vrimë, filiqe.

eyelid (*aajllid*) kapak i syrit.

eyepiece (*aajpijs*) okular (teleskopi).

eyeshot (*aajshot*) fushë e të parit. **eyesight** (*aajsajt*) shikim.

eyesore (*aajsoor*) katarre, perde e syrit.(edhe *fig.*).

eyewater (*aajuootër*) 1) lotë; 2) pika për sy.

eyewitness (*aajuitnis*) dëshmitar.

F

F.f (ef) 1) shkronjë e gjashtë e alfabetit anglez; 2) muz. nota fa. **fable** (fejbl) përrallë. fabulë; legjendë.

fabric (fabrik) 1) godinë; ndërtesë; 2) strukturë, ndërtim; 3) pëlhurë.

fabricate (fabrikejt) 1) shpik; 2) fal-sifikoj (një dokumeht); 3) ndërtoj; pro-dhoj; fabrikoj.

fabulosity (fabjuollësëti) të qenët përalla-llor, legjendar.

fabulous (fabjullës) 1) legjendar; miti 2) përrallor; 3) i pabesueshëm. absurd.

face (fejs) 1. n1) fytyrë; shprehje (e fytyrës); grimasë; ngërdheshje; in the fa-ce. drejt hë fytyrë; in the face (of). a) para syve; b) megjithëse; puli a long face. make a long face. marr pa-mje serioze; set one's face (against). kundërshtoj (dikë); 2) paturpësi; arogancë; have the face. kam paturpësinë; 3) pamje e jashtme; 4) ana e mbarë; 5) faqe; 6) fasadë; 7) fushë sahati; 8) min. galeri; 2. v 1) shikoj në fytyrë; 2) pres pa frikë (kritikën). përballoj (vështirësitë); 3) jam i kthyer (nga njëra anë); 4) pajis me garniturë (një fustan); 5) vesh (me gur); 6) face value. vlerë nominale.

face-card (fejskaard) figura (në letra).

facet (fasit) faqe. një nga faqet e shumta të një guri të punuar. të një guri të çmuar etj.

facetious (fë-sijshës) tallës. shakaxhi.

facial (fejshël) fytyrë. i fytyrës.

facile (fasaeëll) 1) ilehtë; 2) i epur; që lëshon pe; i butë (për karakter).

facilitate (fë-sillitejt) lehtësoj; ndihmoj..

facility (fë-sillëti) 1) lehtësi; 2) aftësi; 3) pl mundësi. komoditete; mjete; leh-tësira;

amer. pajime.

facing (fejsing) stolisje e jashtme; ve-shje.

fact (fakt) fakt. ngjarje; e vërtetë; in fact. në të vërtetë. në realitet; the fact is. puna është se.

faction (fekshën) 1) klikë; 2) frakcion.

factious (fakshës) frakcioni. që bën pje-së në një frakcion.

factitious (fak-tishës) artificial; i falsi-fikuar.

factor (faktër) 1) faktor; element; rrethanë ose ndikim që ndihmon për të arritur një rezultat të dbënë; 2) komisionar; agjent (tregëtar); 3) mat. faktor.shumëzues; 4) tek., koeficient.

factory (faktëri) 1) fabrikë. uzinë; fac-tory committee. komitet fabrike-uzi-ne; F. Acts. legjislacion i fabrikës; 2) faktori. qendër tregëtare e një shoqë-rie në vend të huaj.

facultative (faklltëtiv) fakultativ. jo i de-tyrueshëm.

faculty (fakellti) 1) aftësi. dhunti; 2) fakultet; 3) amer. kuadri, pedagogjik i një Instituti të lartë arësitor.

fad (fad) trill. tek. e tekme.

faddy (fadi) me të tekme.

fade (feejd) 1) fishkem; venitem; 2) shuhet (zëri); 2) zhduket (nga kujtesa); fade away. zhdukem ngadalë; bëhemhiq; harrohem.

fading (feejdng) rad. shuarje. amortizim.

fag (fag) 1. v 1) mundohem; 2) lodhem; 2. n 1) punë e rëndë dhe e mërzitshme; 2) rraskapitje; 3) gj.fj. cigare.

fag-end (fag-end) bisht cigarje.

fag(g)ot (fagët) krah shkarpa. **Fahrenheit** (tarënhajt) shkallë. termo-metër i Farenhajt.

fail (fejëll) 1) nuk mjafton. mungon; 2)

dështoj. nuk jam në gjendje (të bëj diçka); mashtroj shpresat; 3) bie. rrëzohem (në provime); humbas (në zgjedhje); 4) falimentoj; 6 without fail. me siguri. pa dyshim.

failing (*fejəlling*) 1. *n* e metë. dobësi; 2. *prep* për mungesë; në rast mungese; failing an answer to my letter I shall cable. në qoftë se nuk marr përgjigjen e letrës atëherë do të tele-grafoj.

failure (*fejəlljər*) 1) dështim. rrëzim; 2) mungesë. pamjaftueshmëri; 3) avari; dëmtim; 4) falimentim; 5) i dështuar. i falimentuar.

faint (*fejnt*) 1. *a* 1) i dobët; 2) i turbullt; 3) i ndrojtur; 2. *v* më bie të fikët, humb ndjenjat; 3. *n* të fikët. zali.

faint-hearted (*fejnt-haartəd*) shpirtvo-gël; i frikshëm.

faintly (*fejntli*) dobët. mezi.

fair I (*feər*) panair.

fair II a 1) i bukur. i mrekullueshëm; 2) bardhosh; 3) e këndshme. e volitshme (për kohën); 4) i ndershëm. idrejtë; fair play. kushte të drejta (në lojë. punë); fair trade. tregëti në bazë privilegjesh reciproke; fair and square pa prapamendime; fair copy do rëshkrim i pastër; 2. *adv* me drejtësi.

ndershmërisht.

fairly (*feərli*) mjaft mirë. mjaft.

fairway (*feərueej*) kanal i lundrueshëm; ngushticë. e lundrueshme.

fairy (*feəri*) 1. *n* zanë; 2. magjik. përra-llor; i mrekullueshëm.

fairy-tale (*feərilejll*) 1) përrallë; 2) tri-llim. gjë e paqenë.

fait accompli (*fetaakom-pllij*) fakt i kryer.

faith (*fejth*) 1) besim. fe; 2) premtim; 3) besnikëri; ndershmëri; 4) mirëbesim; break faith. nuk mbaj fjalën; my faith. in faith, me të vërtetë!; In good faith, ndershmërisht. me ndër-gjegje.

faithful (*fejthfl*) 1) besnik; i devotshëm; bestar; 2) ortodoks.

faithfully (*fejthfli*) me nderime (frazë e fundit në letër).

faithless (*fejthllis*) i pabesë.

fake (*fejk*) 1. *v* 1) falsifikoj; fabrikoj; trilloj; 2) budallesq; 2. *n* spekulim, falsifikim.

fakir (*fli-kiər*) fakir.

falcon (*foollken*) fajkua. sqifter.

fall (*fooll*) 1, *v* (fell; fallen) 1) bie; ulem; fall into disgraee. më mamn me sy të keq; 2) rrëzohem; 3) ulem. zbresin (çmimet); 4) ble (data); 5) bie, vritem: fall in action. ble në betejë; fall a prey (to). bie viktimë (e dikujt); 6) pushon (era); 7) derdhet (lumi); 8) bëj (gabim) 9) sulem (në ushqim etj. - on, upon); 10) i përvishem (një pune. diçkaje- on, to, upon): fall to blows. kaloj në rrahje; 11) më duhet. më takon. më bie; fall away, a) lë. braktis; b) bie. shpëputet; c) zhdukem; fall back, tërhiqem; fall back upon, I drejtohem. përdor (diç-ka): zë në gojë (dikë); fall behind, mbetem prapa: fall in, vihem në ra-dhë; fall in with, a) takoj (rastësisht); b) merrem vesh; fall out, a) zihem; b) bie; fall out of use, dal jashtë përdorimit; fall short (of), mungon. nuk mjafton: fall through, dështoj; fall under, hyj (në rubrikë); i nënshtrohem, pp-soj; 2. *n* 1) rënie; 2) *am,er*. vjeshtë; 3) (*zak. pl*) ujrave; fall in , love, bie në dashuri.

fallacy (*flilləsi*) gabim.

fallen (*foollən*) *p. p.* i fall.

fallow (*fallou*) tokë ugar.

false (*foolls*) 1) i gënjeshtërt. i gabuar; 2) fals, artificial. **falsehood** (*foolls'hud*) gënjeshtërt. **falsify** (*foollsifaa*) falsifikoj; shtrembë-roj.

falter (*foolltər*) 1) bëlbëzoj; 2) ngurroj; 3) pengohem. eci i pasigurt.

fame (*feejm*) nam. famë; reputacion.

famed (*feejmd*) i njohur, i përmendur: I shquar.

familiar (*fii-mil/jiir*) 1) i afërm. intim; 2) që njeh mirë (diçka); i onentuar (with); 3) i njohur mirë (to); 4) i zakonshëm.

familiarity (*fēmilli-lirəri*) 1) marrëdhënie të ngushta; 2) njohje (e një çështjeje. gjëje). 3) familiaritet.

familiarize (*fēmillëraaiz*) familjarizoj, mësoj njoh.

family (*femëlli*) familje; family man, kryetar tamlie nleri që kujdeset. i dhënë pas families. in a family. way, në mënyrë familjare. pa ceremoni; in the family way. me barrë.

famine (*flimin*) uri.

faminish (*faminish*) 1) bëj të vdesë urie; 2) kam uri. vuaj nga uria.

famous (*fejmes*) I njohur; i përmendur: *g/fl.* I shkëlqyer. i përsosur.

fan I (*flin*) 1, n 1) elpaze; 2) ventilator; 3) fletë (elike); 2. v 1) bëj fresk me elpaze; 2) freskohem me elpaze; 3) ndez (luftën. gjakun etj.); 4) *bujq.* Hedh (drithin).

fan II *grfl.* tifoz.

fanatic (*fë-nitik*) 1. n fanatik; 2. a fanatik.

fanatical (*fë.narikëll*) fanatik. **fanciful** (*rans;fll*) 1) ëndëruar; 2) i çu-ditshëm; 3) kapriçioz.

fancy (*fansi*) 1. n1) imagjinatë, fantazi; 2) kapriç; 3). prirej; 4) trill: 2 a 1) i qepur; i stolisur; 2) mode. i modës; faney arteies. fancy goods, galan-teri: fancy dress. kostum maska-rade; fancy prices. çmime të fryra. të ngritura jashtë mase; have a fancy (for), dua. jepem; I took a fancy to him, ose -he took my fancy, ai më ka hyrë në zemër; 3. v parafytyroj, ima-gjinoj.

fancy-ball (*fansi-booll*) ballo me maskë; maskarade

fancy-work (*fans;uëërk*) qëndisje. **fang** (*fang*) 1) dhëmb i syrit; çatall; 2)dhëmb helmonjës (i gjarpërit); 3) rrë-një e dhëmbit.

fan-light (*fanllajt*) dritare në trajtë elpazeje mbi një derë.

fan-tail (*fanrejll*) *det.* shirok. **fantastic** (*fantistik*) fantastik; ekscen-triko

fantasy (*fantëzi*) 1) fantazi, imagjinatë; 2) kapriç. e tekme. tek.

far (*faar*) 1. *adv* 1) larg; far into the night, vonë pas mesnate; 2) shume: as far as. (in) so far so. deri; përsa. derisa; far and away. by far. mjaft shumë; so far. deri tani; 2. a (farther. further. farthest. fur-thest) i largët (gjithashtu off); far gone. a) j zhytur (në borxhe); i bërë thumb b) shumë i sëmurë.

far-away (*faarëuej*) 1) i largët; 2) ën-dërrues.

far-between (*faarbi-tuijn*) i rrallë.

farce (*faars*) farsë; shaka. tallje. farcical (*faarsikll*) qesharak. për të qe-shur; burlesk.

fare (*feër*) 1. n 1) pagesë. çmim udhë-timi.

navllo; 2) udhëtar; 3) ushqim. gjellë; tryezë; 2. v 1) ndodh. takon; 2) rroj. jetoj. shkoj.

farewell (*feër-uell*) 1. *int* lamtumirë! qofsh me shëndeti 2. n ndarje; lam-tumirë.

far-famed (*faar-fejmd*) shumë.i njohur.

fare-fetched (*feër-feçt*) 1) i tendosur. i sforcuar. artificial; 2) i sjellur nga larg. I

fare-flung (*feër-fllang*) i gjerë. farina (*fë-rajn*) 1) miell; pluhur; 2) *bato* polen; 3) niseshte;nishte patatesh.

farm (*faarm*) 1. n 1) fermë; 2) ekonomi; state farm. ekonomi shtetërore; 3) *amer.* vilë; 2. v 1) merrem me bujqësi. punoj tokën; 2) marr. jap tokën me qira.

farmer (*faarmër*) fshatar. fermier.

farm-hand (*faarmhend*) punëtor bujqë-sie; argat

farm-house (*faarm-haus*) shtëpi (në fermë).

farming (*faarming*) bujqësi.

farm-labourer shih farm-hand.

far-reaching (*faar-riçing*) 1) që për-doret gjerësisht; 2) me pasoja të shumë-ta.

farrier (*fiiriër*) 1) farkëtar; 2) *vj.* nallban.

farriery (*fariëri*) farkatari.

farrow (*farau*) 1. n pjellje e dosës; 2. v pjell këlysh dosa; 3. a *amer.* shterpë (lopë).

far-seeing (*faar-sijing*) i mprehtë; larg-pamës.

far-sighted (*faar-sajtd*) 1) largpamës; 2) parashikues.

farther (*faardhër*) 1. *adv shk.* *krah.* e far më larg; 2. a më i largë(më i madh.

fartharmost (*farthiirmoust*) më i lar-gëti.

farthest (*faardhist*) *shk. sip.* e far 1 më i largëti; 2. *adv* më larg se çdo gjë.

farthing (*faardhing*) fating (monedhe; prej 1/4 peni).

fascinate (*fasinejt*) magjeps. josh.

fascination. (*fasi-nejshën*) magjepsje. joshje. .

fascism (*fashizëm*) fashizëm.

fascist (*fashist*) fashist

fashion (*fashën*) 1. n 1) modë; model; out of fashion i dalur. që ka dalë,nga moda. i vjetëruar; 2) stil. zakon: 2. v zbukuroj. stolis. rregulloj.

fashionable (*fashënëbll*) i modës. elegant.

fast I (*faast*) 1. a 1) i fuqishëm; i forte, i qëndrueshëm; 2) i shpejtë; 3) *amer.* i mangut (për peshore); 4) mendjeleh-të. i

çthurur; 2. *adv* 1) fortë. i qëdrue-shëm; 2) shpejt.

fast II 1. *n* kreshmë; 2. *v* mbaj kreshmë..

fasten (*faastn*) 1) lidh. forcoj; 2) për-qëndroj shikimin. ngul sytë; 3) mbyll.

fastener (*faasnër*) lloz. shul. shtrëngu-es. tokëz:

fastening (*faastning*) mbërthim.

fastidious (*fas-tidiës*) me naze. naze-li; i bezdisshëm. i mërzitshëm.

fat (*fat*) 1. *a* 1) i majmë; 2) i ushqyer; i trashë. i mbushur; 2. *n* dhjamë. sa-llo; 3. *v* ushqej.

fatal (*fejtl*) vdekjeprurës. fatal.

fatality (*fë-tallëti*) 1) fat; 2) fatkeqësi; fatalitet.

fate (*fej*) 1. *n* fat; kismet; 2. *v* paracak-toj.

fateful (*fejftll*) 1) fatal; 2). vendimtar.

father (*faadhër*) 1. *n*1) baba; *fig.* krijues; 2) i parë.; 3) anëtar më i vjetër (i një shoqëria etj.); 4) *p*/pleqt; paria; 2. *v* 1) më lind. bëhem baba; 2) krijoj.

fatherhood (*faadhërhud*) atësi.

father-in-law (*faadhërinllao*) vjehër.

fatherland (*faadhër/and*) atdhe. fathom (*fadhëm*) 1. *n* pash deti (=182 cm.); 2. *v* mat thellësinë; *fig.* futem. kuptoj.

fatigue (*fë-tijig*) 1. *n* lodhje; 2. *v* mun-doj.

fatling (*fatlling*) kafshë e ushqyer mirë.e majme.

fatten (*faen*) 1) ushqej mirë; 2) trash. majmë; 3) plehëroj.

fetty (*fitti*) 1. . 1) i majmë; i ushqyer mirë; 2) i trashë; 2. *n* trashaluq.

fatuous (*fiitjuës*) 1) i trashë; 2) i pado-bishëm.

faucet (*foosit*) 1) rubinat; 2) tapë; ven-til.

fault (*foollt*) 1) e metë; gabim; 2) faj; krim; shkelje; find fault (with), grin-dem. gjykoj; 3) el. kontakt.

faultless (*foolltllis*) pa të meta. pa ga-bime.

faulty (*foollti*) 1) i gabuar; 2) me të meta.

fauna (*foonë*) faunë.

favo(u)r (*fejvër*) 1. *n* 1) simpati. da-shamirësi; in his favo(u)r, në dobi tëtij; in favo(u)r (of), për. në mbrojtje; 2) nder, favor; 3) mbrojtje; 4) dis-tinktiv; shirit. fjongo; kujtim; 5) *treg.* letër; 2. *v* sillem me dashamirësi. faovorizoj.

favo(u)rable (*fejvërëbll*) 1) i volitshëm. i përshtatshëm; 2) dashamirës.

favo(u)rite (*fejvërit*) 1. *a* i preferuar. i dashur; 2. *n* favorit; i përkëdhelur.

fawn I (*foon*) 1. *n* këlysh dreri; 2. *a* i verdhë në kafe; i murmë; 3. *v* pjellin (drenushet)..

fawn II 1) tund bishtin; 2) bëj dallkauk-llëk (on, upon). -

fear (*fiër*) 1. *n* frikë. drojtje; 2. *v* kam frikë. druaj.

fearful (*fiërfll*) i tmershëm. **fearsome** (*.riërsëm*) i tmershëm; ngje-thës.

feasibla (*fijzëbll*) i mundshëm. **feast** (*fijst*) . *n* festë; banket. gosti ; 2. *v*1) bëj gosti; 2). gostit.

feat (*fijt*) heroizëm; feat of arms, he-roizëm në luftë.

feather (*fedhër*) 1. *n* 1) pupël; pendë; 2) dalje e puplave; show the white feather, druhem; birds of a feather flock together, provo kërkon shoku shokun; 2. *v* stolis me pendë.

feather-brain (ed) [*fedbërbrejn(d)*] mendjelehtë.

feathering (*fedhëring*) 1) pupla; pen-dë; 2) *ark.* feston.

feathery (*fedhëri*) 1) i pajisur me pup-la; 2) i lehtë (si pupla).

feature (*fijçër*) 1. *n* 1) veçori (karakte-ristike); tipar; dlstinguishing fea-ture., tipare karakteristike; 2) *pl* ti-pare: 3) artikull në gazetë ose revistë; . 4) .*mer.* film sensacional: feature film, film artistik; 5) karakteristikë; ho-llësira; 2. *v* 1) skicoj; 2) çfaq në ekran. 3) është vijë karakteristike.

February (*februëri*) 1. *n* shkurt; 2. *arti* shkurti. i shkurtit.

fecund (*fekënd*) pjellor; plehërues.

fecundate (*fekëndejt*) mbars; bëj pjellor.

fecundation (*fekën-dejshën*) mbarsje. fekondim.

fecundity (*fi-kandëti*) pjellori; fig. pjellshmëri.

fed (*fed*) *past* dhe *p.p.* i feed 1. . federal (*fedërëli*) federal.

federate 1. *v* (*fedërejt*) bashkohem në federatë; 2. *a* (*fedërit*) i federuar.

federation (*fedë-rejshën*) federatë. federative (*fedërëtiv*) federativ.

fee (*fij*) 1) pagë; 2) shpërblim; 3) kuotë (hyrjeje).

feeble (*fijbll*) i dobët. shëndetlig. **feed** (*fiid*)

1. *v* (fed) 1) ushqej; 2) ushqem; 3) kullot; 4) *tek*. injektoj; feed up, jap ushqim suplementar; fed.upl. i ngopur deri në grykë. i velur; 2. *n* ushqim: gjellë.
feeder (*fiidër*) 1) biberon; 2) degë (lu-mi); 3) *tek*. ushqyes.
feel (*fijll*) (*felt*) 1) ndjej; 2) ndjej:prek; . feelone's way, eci duke prekur; ve-proj me kujdes; feel about (for).prek; feel like (doing smth.). jam i prirur (të bëj diçka).
feeler (*fijllër*) 1) brith; antenë; 2) *usht* organ zbulimi.
feeling (*fijllinj*) 1. *n* 1) ndjenjë. emo-cion; 2) ndijim; 3) simpati; 2. *a* i ndjeshëm; plot ndjenja.
feet (*fijt*) *pl* i 'foot.
feign (*feejn*) shtirem.
felicitate (*fi-llisitejt*) uroj. përgëzoj.
felicitous (*fellisitës*) fatlum; i lumtur.
felicity (*fi-llisiti*) lumturi. .
fell I (*fell*) gëzof. lëkurë.
fell II 1) pres. rrëzoj (drujt) ; 2) qep palën (e rrobës). -
fell III *past* i fall I.
fellow (*fellou*) 1. *n* 1) shok; mik; 2) *gjfl*. djalë. djalosh; old fellow, xha-xho; 3) shok armësh i fellow citizen, bashkëqytetar; 4) anëtar i një shoqëne shkencore. kolexhi; my dear fellow i dashuri im t; 2. *a* shoqëror. .
fellow-countryman (*fellou kantrimen*) bashkatdhetar. vendas.
fellow-creature (*fellou.krijç:iir*) i afërm.
fellow-feeling (*fellou-fijlling*) simpati.
fellowship (*fe/louship*) 1) shoqëri e përbashkët; 2) kompani; 3) shoqërim; vëllazërim; 4) anëtarësi (në kolegji).
fellow-traveler (*fellou-lravllër*) bashkëudhëtar.
felon (*fellën*) kriminel.
felony (*fellëni*) krim.
felt I (*fellt*) shajak; plis.
felt II *past* dhe *p.p.* i feel.
female (*fijmejëll*) 1. *n* femër; 2. *a* fe-mëror.
feminine (*femënin*) femëror; i gjinisë femërore.
femininity (*femi-ninëti*) feminitet.
fen (*fen*) kënetë; llucë.
fence (*fens*) 1. *n* 1) gardh; rrethojë; sit on the fence. *fig.* marr qëndrim pri-tës. rri në

pritje; 2) skermë; 2. *v* 1) rrethoj; 2) bëj skermë; 3) bëj tregëti me gjë të vjedhur.
fencing (*fensing*) 1) gardh: rrethojë; 2) rrethim; 3) skermë; 4) tregëti me gjë të vjedhur.
fend (*fend*) 1) kthej. zmbrap; 2) kujde- , sem (for).
fender (*fendër*) 1) parmak mbrojtës; 2) parafango (automobili). 3) parmak o-xhaku. **fennel** (*fenëf*) kopër.
ferment 1. *n* (*fërmënt*) ferment; maja; 2. *v* (*fër-ment*) 1) fermentoj; 2) shkaktoi fermentim; *fig.* ngacmoi; nxit.
fermentation (*fërmën-tejshën*) fermentim; *fig.* ngacmim; nxitie. .
fermentative (*lërmëntëtiv*) që shkakton fermentim. fermentues.
fern (*fëëm*) fier.
ferocious (*fi-roushës*) i egër. mizor.
ferocity (*fi-rosëti*) egërsi. mizori.
ferret (*fedt*) 1. *n* qelbës; 2. *v* i bie në erë; ferret out, mësoj, 'nxjerr (njëtë fshehtë)
ferriferous (*fë-rifërës*) që përmban he-kur.
ferrous (*ferës*) kim. ferror: ferrous me-tals. metale të zeza; ferrous metallurgy. siderurgji. metalurgji e zezë.
ferry (*feri*) 1. *v* transportoi. çoj (nëpër lum); kapërcej (duke udhëtuar); 2. *n* 1) transportim; kapërcim (i një lumi); 2) trap
ferry-boar (*f.ribout*) trap. lundër me motor.
ferry-bridge. (*feribrixh*) trap (për tren).
ferryman (*ferimën*) transportues. tra-paxhi.
fertile (*fërtaeëll*) pjellor, i begatshëm.
fertility (*fër-tillëti*) pjellori.
fertilize (*tërtillaaiz*) plehëroj.
fertilizer (*fëreillaajzër*) pleh.
fervency (*tërvënsi*) zjarr. entuziazëm. **fervent** (*fërvënr*) i zjarrtë. entuziast.
fervor (*fërvër*) shih fervency.
festal (*festll*) i ditës së kremte. feste. I festës. festiv; i gëzueshëm.
fester (*festër*) 1. *v* qelbëzohem; 2. *n* qelbëzim. festival (*festivll*) festë; festival..
festive (*festiv*) i ditës së kremte. festë. i festes, festiv. i gëzueshëm.
festivity (*fës-tivëti*) 1) gëzim; festim; 2) *pl* kremtim.
festoon (*fes-tuun*) kordon me lule. gir-landë: 1 eston.
fetch (*feç*) 1) *sjell*; 2) shkoj (për të kërkuar

ndonjë); 3) shkaktoj (lotë etj.) fetch a sigh. psherëti.

fetching (*feeing*) tërheqës.

fetid (*fil rid*) me erë të keqe.

fetish (*ferish*) fetish; *fig*, idhull.

fetishism (*fetishlzm*) fetishizëm.

fetter (*fetër*) 1. *n pl* pranga, veriga; zinxhirë; 2. *v* lidh (në pranga); nga-tërroj. pengoj (kalin). *fig*. lidh duar dhe këmbë.

feud (*t;uud*) armiqësi (për vdekje).

feudal (*fiuudll*) feudal.

feudalism (*fjuudëllizëm*) feudalizëm.

feudalist (*fiuudllisr*) feudal.

feuilleton (*fëiltoon*) *fr.* fejton.

fever (*fevër*) 1) ethe. zjarmi; 2) ngac-mim; nxitje.

feverish (*fijvërish*) 1) në ethe 2) i ngac-muar; i nxitur.

few (*f'iu*) 1. *a* i pakët; i vogël në numër; 2. *n* numër i vogël: a few. ca, a good few. some

few.qfl. një numër mjafti madh, sasi mjaft e madhe.

fiancé (*fiaan-seej*) i fejuar.

fiancée (*fiaan-se~*) e fejuar.

fiasco (*fi-askou*) dështim. fiasko.

fiat (*fa/ar*) dekret.

fib (*fib*) 1. *n* gënjeshtër. trillim; 2. *v* gënjei.

fiber (*fa/bër*) fije. fibër.

fibroid (*ff1jbroid*) fijor.

fibrous (*fajbrës*) fijor fibroz.

fiake (*fikll*) i ndryshueshëm. i paqën-drueshëm. dredh ves.

fjeton (*fikshën*) 1) trillim. fikcion; 2) letërsi artistike (romane. novela etj); beletristi kë.-

fietitious (*fik-tishës*) fiktiv. i trilluar. fid (*fid*) kunj.

fiddle (*idil*) 1. *n* violinë; 2. *v* 1) i bie vio-linës; 2) rri duar kryq.

fiddle-faddle (*fidllfadll*) 1. *n* gjëra pa rëndësi. gjepura; 2. *a* pa rëndësi; 3. *v* rri duar kryq. dembelosem.

fiddler (*fdillër*) violinist.

fiddlestick (*fidl/stik*) 1) hark (violine); 2) *pl* marrëzira gjepura

fidelity (*faj-dellët*) besnikëri.

fidget (*fixhit*) 1. *n* 1) shqetësim nervor; 2) njen që vjen vërdall kot së koti; 2. *v* rrotull kot së koti; nevrikosem.

fidgety (*fixhiti*) që vjen rrotull kot së koti; i

shqetësuar; që nuk rri rehat.

fie (*faaj*).*t pl* fie upon you I , të kesh turp

field (*fiëlld*) 1. *n* 1) fushë; livadh; 2) fushë lufte; in the field, në ushtri efektive; në luftë; 3) (*zak. pl*) pellg (qymyr-guri); minierë; vend-burime (nafte); 4) lëmë. fushë (diturie. vep-rimtarie); 2. *a* fushe. i fushist. fushor.

field-artillery (*liëlldar-tillëri*) artileri e lehtë fushore.

field-glass (*fiëlldgllaas*) dylbi fushe.

field-marshal (*fiëlld-maarshëll*)' feld-marshal.

field-officer (*fiëlldofisër*) oficer shtabi.

field piece (*fiëlldpijs*) top fushor.

field - protecting ,*'fiëlldprë - tekting*) mbrojtës i arave.

fiend (*tijind*) 1) djall. dreq; 2) *g;fl.* njeri i dhënë pas një vesi të keq (shih dope-fiend). **fiendish** (*fijindish*) djallëzor. mizor.

fierce (*fiërs*) 1) mizor. i egër; 2) *amer.* jo i këndshëm. i papëlqyer.

fiery (*fajëri*) ~) i zjarrtë. i skuqur; 2) shkëlqenjës (për sy); 3) i rrëmbyer. i hovshëm.

fife (*faJf*) flaut: fyell. zamare.

fifer (*fajfër*) flautist.

fifteen (*fif-tijin*) pesëmbëdhjetë.

fifteenth (*fif-tijinth*) i pesëmbëdhjeti.

fifth (*fifth*) 1. *a* i pesti; 2. *n* e pesta pjesë.

fifties (*fitriz*): the fifties, 1) vitet pesëdhjetë; 2) dhjetëshja e gjashtë; moshë ndërmjet 49 dhe 60 vjetëve.

fiftieth .*rfiftijth*) i pesëdhjeti.

fifty (*fifti*) pesëdhjetë; go fifty-fifty, ndaj barabar.

fig (*fig*) fik; 6 , don't care a fig, *tr.* as që e çaj kokën fare. aq më bën.

fight (*fajt*) 1. *n* 1) betejë. luftim; 2) përleshje; 2. *v* (*past* dhe *p.p.* i fought) luftoj. bëj luftë; përleshem.

fighter (*fajtër*) 1) luftëtar; 2) aeroplë gjuejtës.

fighting (*fajting*) 1) luftim; 2) betejë.

figment (*figmënt*) trillim. shpifje.

figuration (*figju-rejshën*) stolisje. zbu-kurim

figurative (*fig'jurëtiv*) figurativ.

figure (*figër*) 1. *n* 1) figurë; 2) statujë; 3) diagramë; ilustrim; 4) shifër; 2. *V* 1) paraqit; paraqytyroj; 2) numëroj fgujoj.

figure-head (*figërhed*) *n* 1) *det.* stolisje e kyçit;

2) kryetar për emër, formal.
filament (*fillēmēn t*) fije.
filch (*fillç*) marr. vjedh.
file I (*faeëff*) 1. *n* limë; 2. *v* limoj. lëmoj.
file. II 1. *n* 1) radhit; 2) varg; in single file, in Indian file. në varg. nië pas një; 2. *v* kaloj në kolonë (nga dy); ecim në varg.
file III 1. *n* 1) mbajtëse shkresash; 2) letra të ngjitura me kapëse; dosje; 3) kartotekë: 2. *v* ngjit letrat (në dosje).
filial (*filfiëff*) birëror: biri. bije.
filiation (*fill-etshēn*) gjini; origjinë.
filibuster (*fillibastēr*) 1. *n* 1) kusar.pirat. filibustler; 2) *amer.* obstruksio-nist; 2. *v* zgjat. vonoj aprovimin e një projekt-ideje .
filigree (*fiffigrilj*) 1) filigran; 2) plaçk elegante.
fillings (*fajflngz*) pluhur metalik sharre.
fill (*fiff*) 1. *v* (with) 1) mbush. ngop 2) mbushet; 3) kryej. plotësoj (de. tyrat); 4) mbush (dhëmbin); fill in, plotësoj: mbush: fill out. a) zgjeroj; b) zgjerohem: c) *amer.* mbush (anke. tēn): fill up. mbush; plotësoj; 2 *n* ngopje; eat your fill, hani sa'të ngo. peni.
fillet (*filfit*) 1. *n* 1) shirit. fashë; 2) pffile; 3) ark. bordurë: 2. *v* 1) lidh. fashoj; 2) pres thela-thela.
filling (*fiffing*) 1) plumb (në dhëmb); 2) ledh; 3) mbushje: filling statl-n, *ame* stacion furnizimi me benzinë; 4) *tekst.* ind.
fillip (*fillip*) 1. *n* 1) goditje. vogel me *r.* gisht; *fig.* ngacmues; 2) vogëlsirë. gjë pa rëndësi; 2. *v* nxit; shtyj.
filly (*filli*) 1) pelë; 2) vajzë e hedhur.
film (*fillm*) 1. *n* 1) film; 2) tym mjegulle; 3) *anat.* cipë.-bështjellë. membranë; 2. *v* 1) marr në film; 2) mbulohem me cipë; 3) i mjegullar; 4) i hollë.
filter (*filltēr*) 1. *n* fi tër; 2. *v* filtroj. kulloj.
filth (*f ilth*) 1) llum fundërr; 2) poshtërsi. punë e padenjë.
filthy (*fillthi*) 1) i ndotur; i urryer; 2) i prishur. i korruptuar.
filtrate (*fjlltrejt*) filtroj. kulloj. fin (*fin*) 1) fletë, pendë (peshku); 2) av kil.
final (*fajnēll*) 1. *al*) i fundit. përfundim-tar; 2) vendimtar; 2. *n* përlshje e fundit (në betejë).
finale (*fi-naalli*) finale.
finality (*faj-nellēti*) fund. mbarim. finance (

fainans) 1. *n* financë; 2. *v* 1)financoj;) drejtoj financat.
financial (*faneishēll*) financiar.
financier (*fi-nasiēr*) 1. *n* financier; 2. *v* (*finansiēr*) bëj veprime financiare.
finch (*finç*) tringë. trishtil.
find (*fajnd*) 1. *v* (found) gjej; zbuloj; find out. a) zbuloj. njoh; b) zgjidh (një enigmë); 2. *n* gjetje.
finder (*fajndēr*) përcaktues.
finding (*fajnding*) 1) gjetje; 2) astar. harxhe (për rroba); 3) vendim (i trupit gjy-kues).
fine I (*faajn*) 1. *n* gjobë; 2. *v* gjobit.
fine II: Inflne. shkurt. në përgjithësi.
fine III 1) i hollë; *fig. gjith.* i hollë. delikat; 2) i një cilësie të lartë; 3) i shkëlqyer. i mrekullueshëm; one fine day. një-herë. «një ditë të bukur»; 4) e mirë (për kohën); 5) i imtë; 6) elegant. i bukur; fine arts. artet e bukura.
finery (*faajnēri*) stoli. zbukurim. **finesee** (*finēs*) 1. *n* mendjehollësi; sjellje delikate. finesë; 2) dredhi; shkath-tësi; 2. *v* bëj dredhi.
finger (*finger*) 1. *n* 1) gisht; 2) thumb. reze; 3) akrep (sahati); tregues (në shkallë); 6 have a finger in the pie. jam i përzier në ndonjë çeshtje; 2. *v* prek (me gishta).
finger-alphabet (*fingerallfēbit*) alphabet i shurdhëmecëve.
finger-board (*fingerboord*) klaviaturë.
finger-post (*fingerpoust*) shtyllë tre-gues (në kryqëzim rruges).
finger-print (*fingerprint*) majë. mollëz e gishtit; 6 have at one's finger- tips. e njoh si pesë gishtat e dorës.
finical.-cky (*finikēll.-ki*) fodull.
finis (*fajnis*) mbarim.
finish (*finish*) 1. *v* 1) i jap fund; plotësoj; 2) mbaroj. marr fund; ndalohet; 3) kryej. sos (edhe finish off. finish up); 2. *n* 1) mbarim. fund; 2) të për-funduarit; dorë e fundit.
finished (*finisht*) 1) i përfunduar. i so-sur; 2) i llustruar.
finisher (*finishēr*) 1) llustrues; 2) pe-nelatë e fundit.
finlte (*fajnajr*) 1) i kufizuar; 2) *gram* vetore (folje).
Finn (*fin*) finlandez.

Finnish (*finish*) 1. *a* finlandez; 2. *n* gjuhë finlandeze.

fir (*fëër*) bredh.

fire (*fajër*) 1. *n* 1) zjarr; catch. ta ke fire.marr zjarr; digjem; set on. set (to). djeg; 2). zjarr; 3) flakada; 2. *v* 1) ndez. djeg; 2)entuziazmoj; 3) entuziazmo-hem; 4) djeg (tulla); 5) shtie; qëlloj; 6) *gj.fl* liroj. shkarkoj; fire away! jepi fillol!; fire up. nxehem; zemërohem.

fire-alarm (*fajërë-llaarm*) alarm zjarri.

fire-arm (*fajëraarm*) armë zjarri.

fire-ball (*fajërbooll*) 1) *usht.* predhëndriçuese; 2) meteor; 3) rrufe sferike.

fire-bar (*fajërbaar*) tek. skarë.

fire-bomb (*fajërbom*) bombë djegëse.

fire-brand (*fajërbrand*) 1) urë zjarri; 2) nxitës.

fire-brick (*fajërbrik*) tullë refraktare.

fire-brigade (*fajërbrigeed*) skuadër zjarr-fikëse.

fire-clay (*fajërklleej*) argjilë refraktare.

fire-control (*fajërkëntroull*) 1) *usht.* drejtim i zjarrit; 2) luftim i zjarreve. pyjore.

fire-damp (*fajërdamp*) gaz miniere.

fire-engine (*fajërenxhin*) maqinë zjarr-fikëse.

fire-escape (*fajëriskejp*) shkallë zjarr-fikësash.

fire-fighting (*fajërfajting*) kundër zjarrit.

fire-fly (*fajërfllaj*) xixëllojë.

fire-guard (*fajërgaard*) parmak oxhaku.

fire-hose (*fajërhouz*) zorrë zjarrfikësash.

fire-insurance (*fajjirinshuërëns*) sigu-rim kundër zjarrit.

fire-irons (*fajërajënz*) mashë; pincë, darë.

fireman (*fajërmën*) 1) zjarrfikës; 2) fo-kist.

fire-nest (*fajërnest*) *usht.* pikë zjarri.

fire-place (*fajërpillejs*) oxhak: vatër.

fire-plug (*fajërpllag*) rubinet zja rrfikë-sash.

fireproof (*fajërprouf*) refraktar. që i qën.dron zjarrit.

fireside (*fajërsaajd*) 1. *n* vend tek vatra; 2. *a* shtëpiak. intim.

firewood (*fajëruud*) dru zjarri.

firework(s) [(*fajëruëërk(s)*)] fishekzar.

firing (*fajëring*) 1. *n* 1) qitje; cease firing! *usht.* ndalo zjarrin!; 2) lëndë e djegshme; 2. *a* 1) zjarr;; i zjarrit; 2) qit-jeje. i qit jes; firing fiald, firing gro-und *usht.* poligon.

firm I (*fëërm*) firmë.

firm II 1) i fortë; 2) i qëndrueshëm. i shëndoshë.

firmament (*fëërmëmënt*) kupë e qiellit.

first (*fëërst*) 1. *num* i pari; F. Commo-ner, spiker (në parlamentin anglez); F. Lord of the Admiralty, ministri i forcave detare të Anglisë; F. Lord of the Treasury, ministri i financave (të Anglisë); F. Sea Lord, kryetar ishtabit detar (anglez); first name, emri (i dalluar nga mbiemri); at first sight, që në shikimin e parë: from the first. që në fillin'i; më parë; first and foremost, first of all, 1) para së gjithash; 2) heien e parë. së pari.

first-born (*fëërstboorn*) fëmijë e parë.

first-cousin (*fëërst-kazn*) kushëri i parë, kushërirë e parë.

first-hand (*fëërst-hand*) drejtpërdrejt.

firsting (*fëërstiing*) (*zak. pl*) frytet ose rezultatet e para.

firstly (*fëërstlli*) së pari. në radhë-të parë.

first-night (*fëërstnajt*) *teatr.* premierë.

first-rate (*fëërst-rejt*) i dorës së parë. shumë i mirë.

fiseal (*fiskëll*) 1) financiar; 2) fiskal.

fish (*fish*) (*pl* gjithashtu pa ndryshuar) 1. *n* peshk; 2. *v* peshkoj. zë peshk m9 grep; fish out, nxjerr me grep, me dredhi.

fish II markë.

fisher man (*fishër.-mën*) peshkatar.

fishery (*fishëri*) 1) peshkim; 2) vende peshkimi.

fish-fork (*fihfoork*). heshtë (peshkimi).

fishing (*fishing*) peshkim.

fishing-line (*fishingllaaajn*) tojë.

fishing-rod (*fishingrod*) shkop, kallam gripi.

fishmonger (*fishmangër*) shitës peshku

fish-pond (*fishpond*) pellg. hurdhë për shtimin e peshkut.

fishy (*fishi*) 1) peshku. i peshkut; 2)*gj.fl.* i dyshimtë.

fisslle (*fisaill*) që ndahet.

fission (*fishën*) 1) *biol.* ndarje e qelizave; 2) ndarje. copëtim.

fissure (*fishër*) e çarë, plasë; shqyerje.

fist (*fist*) 1. *n* grusht; dorë; 2. *v* 1) rrah; 2) drejtoj (velat. timonin).

fisticuffs (*fistikafs*) rrahje me grushta.

fit I (*fit*) 1) krizë; 2) vrull; by fita and starts, me

- hope; 3) gjendja shpirtë-rore. dispozicion: kapriç.
- fit II** 1. a 1) i përshtatshëm; be not fit to hold a candle (to), nuk është as sa gishti i këmbës (së dikujt); 2) i gat-shëm; 2. v 1) jam i përshtatshëm, nëkohën duhur; 2) përshtat. rregulloj; 3) pajis (with); 4) *amer.* pregatit për në shkollë të lartë; fit in, përshtat; fit on, a) mat. provoj; b') ve; fit out, fit up, pajis.
- fitchew** (*fiçuu*) qelbës.
- fitfull** (*fitll*) me hope: i paqëndrueshëm; konvulsiv.
- fitter** (*fitër*) montues; mekanik.
- fitting** (*fiting*) 1. n 1) pajime; implant; 2) mbërthim, montim; 3) matje; 2. a i përshtatshëm.
- fittings** (*fitingz*) armaturë.
- five** (*faajv*) pesë.
- fiver** (*faajvër*) pesëshe (para).
- fix** (*fiks*) 1. v 1) forcoj: vendos; 2) tërheq, përqëndroj (vëmendjen. shikimin); 3) fiksoj; 4) përcaktoj; 5) *amer.* rre-gulloj, vë në rregull; 6) ngurtësohet. trashet; 7) flas me hollësira (për diçka- upon): fix up *gj.fl.* organizoj; 2. *ngj.fl.* dilemë; gjendje e vështirë.
- fixation** (*fik-sejshën*) 1) fiksim; 2) kim.shterim. trashje; 3) ngulit je.
- fixed** (*fikst*) 1) i palëvizëshëm; 2) i cak-tuar, i përcaktuar; 3) i ngulitur; 4) kim. i koniuguar. që nuk avullohet pa u dekompozuar (më parë).
- fixings** (*fiksingz*) 1) pajime; 2) garniturë-
- fixity** (*fiksëti*) qëndrueshmëri.
- fixtur** (*fikçerj*) send i mberthyer në menyrë të palëvizëshme; 2) madhësi e caktuar.
- fizz** (*fiz*) 1. v vërshëllen; 2. n 1) vërshë-llimë; 2) *gjfl.* shampanjë.
- fizzle** (*fizll*) 1. v vërshëllen pak; fizzle out, humbet, erën, fuqinë; 2. n 1) vërshëllimë e dobët; 2) dështim.
- flabbergast** (*flabërگاast*) mahnit çudit.
- flabby** (*flabi*) 1) i rënë. i varur, i lëshuar; 2) me vullnet të dobët, me karakter të dobët
- flag I** (*flag*) 1. n flamur; 2. v jap, shenja me flamuj.
- flag II** 1) varem. lëshohem; 2) dobësohem. qetësohem.
- flag III** 1. n pllakë; 2. v shtroj me pllaka.
- flagman** (*flagmën*) sinjalizues.
- flagrant** (*flaggrënt*) që bie tepër në sy, skandaloz.
- flagship** (*flagship*) anie e komandantit.
- flag-staff** (*flagstaaf*) shtizë flamuri.
- flail** (*fllejll*) dygeç, shkop për të shirë të llashtat.
- flair** (*fleër*) nuanjatje.
- flake** (*fleik*) 1. n pl flokë (dëbore); 2. l v bie me flokë; flake off, ri pet; bie shtresë pas shtrese.
- flake-camphor** (*fle;keimfër*) *amer.* naf-talinë.
- flam** (*flam*) trillim. gënjeshtër.
- flamboyant** (*flam-bofëne*) 1) *ark.* «fla-kërues»; 2) pompoz. madhështor.
- flame** (*fleejm*) 1. n 1) flakë; 2) dritë e fortë; 3) hov; dashuri; 4) *gjfl.* objekt dashurie; pasion; 2. v 1) digjet ndri-çon; 2) merr flakë; flame out, flame up, zemërohem. inatosem.
- flame-projector** (*fleejmprëxhektër*) *u,sht.* zjarrhedhës.
- flame-thrower** (*fleejmthrouër*) shih fla-me-proiector
- flaming** (*flejming*) i zjarhtë. i flakët.
- flange** (*flanxh*) 1. n 1) ije; anë; 2) *usht.* krah; 2. v 1) ruaj, mbroj krahët; 2) kër-cënoj *nqa* krahët.
- flannal** (*flanëll*) 1) fanellatë; 2) *pl* tuta.
- flap** (*fillip*) 1. v l) përpjek. shkrep; 2) rrah krahët; 2. n 1) përpjekje; shkrepje; . 2) kinde; fletë; 3) kapak; derë e sobës; 4) *usht.* pëlhurë sinjalizimi.
- flapper** (*fliipër*) 1) kërcitëse (shkop me një copë lakurë të lidhur në majë për të qëlluar mizat); 2) zog rose të egër; 3) vajzë e re; 4) valvolë; kapak; 5) këmbë (foke).
- flare** (*fleër*) 1. v ndizet; flare up, merr zjarr; *fig.* inatosem; 2. n 1) flake e ndrit-shme; pishtar; 2) shpërthim; 3) ra-ke të ndriçuese.
- flaring** (*fleëring*) 1) që digjet me dritë të fortë, jo njëllor; 2) që bën shumë zhurmë, bie në sy.
- flash** (*fliish*) 1. v 1) ndizet; flakëron; .2) vezullon; përhapet. 2. n 1) shpër-thim i zjarrit flakë; 2) *amer.* njoftim i shkurtër në gazetë «në çastin e fundit»; flash in the

- pan, shkuarja huq; 3. a 1) që bie në sy; 2) i gënjeshtërt kallp (për para); 3) zhargoni, i zhargonit.
- flash-light** (*flashllajt*) 1) dritë sinjali-zimi (në fanarë. farë); 2) bateri. elek-trik dore. .
- flask** (*flaask*) 1) pagur; 2) qese baruti; 3) damlzhani, ballon.
- fiat** (*flloit*) 1. a 1) i sheshtë. i rrafshët; 2) i mërziur; pa jetë; i fishkur; 3) ka-tegorik i drejtë; fiat refusal, refuzim; kategorik; 2. n 1) rrafshinë. ultësiirë; 2) cektësiirë; 3) banesë; 4) lundër me fund të sheshtë': 5) *gj.fl.* sylesh; 6) *muz.* bemol. .
- fiat-car** (*fllatkaar*) vagon platformë.
- fiat-fish** (*fljtfish*) barbunjë.
- flat-foot** (*flloitfuut*) mjek. dysttaban.
- flat-footed** (*flfar-futëd*) me taban dyst që vuan nga tabanet dyst.
- flat-iron** (*flfat-aeërn*) hekur për të he-kurosur.
- flatlong** (*fllatllong*) me anen e sheshte, të shtypur. të topitur.
- flatten** (*fllatn*) 1) sheshoj. rrafshoj; 2) sheshohet.
- flatter** (*fllatër*) 1) lajkatoj. mikloj; 2) gënjej me shprese.
- flatterer** (*fllatërër*) lajkatar.
- flattery** (*fllatëri*) lajkë.
- flaunt** (*flflout*) 1. v 1) valon me krenari; 2) lëviz (flamurin etj.); 3) kapardiset;. 2. n kapardisje.
- flavour** (*flejvë.*) 1. n 1) shije e këndshme, aromë; 2) shije që mbetet (pas ngrë-nies a pirjes); 2. v 1) jap shije ere; 2) e lezetoj gjellën me piper, salcë etj.
- flaw I** (*flloo*) shtrëngatë. furtunë.
- flaw II** 1) e çarë, plasë; 2) e mete, cen.
- flawless** (*flloollis*) pa të metë.
- flax** (*flliiks*) 1) li; 2) artikuj prej liri.
- flaxen** (*flliiksin*) liri, i lirit.
- flax-seed** (*flfaksiijd*) fare liri.
- flay** (*flleej*) 1) rjep lëkurën; 2) pastroj; 3) kritikoj ashpër.
- flaver** (*flleejër*) rjepës.
- flea** (*flliji*) plesht.
- fled** (*flled*) past dhe *p.p.* i flee
- flee** (*flliji*) 1) iki. shpëtoj duke ikur; 2) zhdukem; 3) i shpëtoj.
- fleece** (*fllijs*) 1. n 1) lesh; 2) bashkëresh; 2. v qeth dhënt; *fig.* rjep. nxjerr diçka me kërcënim.
- fleecy** (*fllijsi*) 1) pushtor; kaçurrel; 2) puplore (re).
- fleet I** (*fllijt*) 1) flotë. skuadër aniesh; 2) park (automobilash).
- fleet II** 1. n liman; grykë lumi; 2.8 *poet* i shpejtë.
- fleeting** (*fllijting*) që kalon shpejt. I çastit.
- Fleet. Street** (*fllijt-strijt*) shtypi i Lon-drës (sipas emrit të rrugës).
- flesh** (*fllesh*) 1) trup; mish e kocka; 2) mish; 3) tule. mish (i fryteve); 4) epsh.
- flesh-colour** (*flleshkaller*) ngjyrë trupi mishi.
- flesh-wound** (*flleshuund*) plagosje e lehtë.
- flew** (*fluu*) past i fly II. 1.
- flex** (*flleks*) 1. n el. kordon i lakueshëm; 2. v përkul. lakoj.
- flexible** (*flleksëbli*) 1) përkulshëm. i lakueshëm; i epur; 2) që lëshon pe; 3) i sjellshëm.
- flexion** (*fllekshën*) 1) përkulje. lakim; - 2) *gram.* fleksion; 3) *mat.* kurbaturë.
- flexor** (*flleksër*) muskul .fleksor.
- flexuous** (*flleksjuës*) dredharak.
- flexure** (*fllekshër*) përkulje; kurbaturë.
- flick** (*fllik*) 1. n goditje e lehtë; 2. v qëlloj. godit me kamxhik; flick off. largoj. perzë (duke tundur dorën).
- flicker** (*fllikër*) 1. v 1) vezullon; lëkundet lehtë; 2) rreh krahët; 2. n vezullim; lëkundje.
- flier** (*flajër*) 1) aviator; 2). maqinë e shpejtë; *am er.* ekspres; 3) *tek.* volant; 4) *amer.* shkallë e drejtë.
- flight I** (*flait*) 1) fluturim; 2) tufë; 3) vrull; 4) kalim (i kohës); 5) largësi flu-tunmi; 6) largësia ndërmjet dy kthe-save (shkallë); 7) *av.* skuadër.
- flight II** ikje; tërheqje; put to flight vë në ikje; ta ke to flight ua mbath këmbëve.
- flighty** (*flajti*) i paqëndrueshëm; kapri-çioz; i metë.
- flimsy** (*fllimzi*) 1. *al*) i paqëndrueshëm; fluturak; 2) i dobët. delikat; i pathemel. të; 2. n 1) letër cigareje; 2) *gj.fl.* bank note
- flinch** (*flinç*) 1) kthehem. tërhiqem; 2) dredhoj. bëj bisht; 3) dridhem (nga dhëmbja).
- fling** (*fling*) 1. v (flung) 1) hidhem, vërsulem; 2) hedh. flak; fling in one's teeth, ia përplas në fytyrë (qortimin, fyerjen etj.); 3)

- përplas; 2. *n* 1) sulm; 2) kapje (e zemënmilt. gëzimit etj.); 3) vallëzim.
- flint** (*flint*) strall; gur zjarri.
- flint-glass** (*flintglaas*) kristal.
- flinty** (*flinti*) gur zjarri. i guret të zjarrit, stralli. i strallit. “
- flip** (*flip*) 1. *n* 1) goditje me gisht; të kërciturit e gishtit; 2) lloj pije alkoliqe; 2. *a* i pafytyrë. i paturp; 3. *V.* kërcas, shkrep.
- flippancy** (*flipënsi*) 1) mungesë serio-ziteti; 2) mosnderim.
- flippant** (*flipënt*) 1) mendjelehtë; 2) i parespektueshëm.
- flipper** (*flipër*) fletë. pendë peshku; membranë notuese.
- flirt** (*flërrt*) 1. *v* flirtoj. bëj dashuri për të kaluar kohen. pa qëllime serioze (with); 2. *n* koketë.
- flirtation** (*flër-leishën*) flirt.
- flit** (*flit*) 1) shpërngulem; 2) shtektoj.
- flitter** (*flitër*) fluturoj andej kënde.
- flitter-mouse** (*flitërmaus*) lakuriq i natës.
- flivver** (*flivër*) *amer. gjf.* 1) automobil i lirë; 2) dështim.
- float** (*flout*) 1. *v* 1) pluskoj. notoj. lun-droj (në sipërfaqe); mbahem në sipërfaqe (të ujit); mbahem. lundroj (në ajër); 2) mbyt (me ujë); 3) vë në vep-rim (një çështje. ndërrmarje); float a loan. emetoj hua; 4) çoj. transportoj (me rrugë ujore); 2. *n* 1) mblujëse; 2) trap; 3) mëshikëz notimi (në peshq); 4) parmak; 5) karro e ulët;
- floatable** (*floutëbil*) notues; i trans-portueshëm nëpër ujë.
- floatage** (*flouluxh*) 1) mbeturina notuese; 2) pjesa mbi ujë e anijes; 3) trans-portim i lëndës së drurit nëpër ujë.
- floatation** (*floutejshën*) 1) notim; lundrim; 2) themelim (i një ndërrmarje-je).
- float-bridge** (*floutbrish*) urë notuese. lundruese.
- floating** (*flouting*) lundruet; notues;.
- floating** light. far lundronjës; **float-ting capital**. kapital qarkullues; **float-ing cargo**. ngarkesë detare; **float-ing debt**. borxh rrjedhës. me kam-biale; **floating line**. vija deri ku futet anija në ujë.
- flock** I (*fllok*) 1) push; 2) *p/* mbeturina të krehjes së leshit; 3) *p/* flokë.
- flock** II 1. *n* 1) turmë; 2) tufë. kope; 2. *v* grumbullohem; qëndrojnë në tufë kope.
- floe** (*flou*) bllok akulli lundruet.
- flog** (*fllog*) rrah.
- flogging** (*flloging*) të rrahur.
- flood** (*flad*) 1. *n* 1) baticë; 2) vërshim; 3) rrëke; përrua; 4) *poet.* lum. det; 2. *v* vadit. përmbyt.
- flood-gate** (*fladgejt*) shlluzë. ekluzë.
- flood-plain** (*fladllejn*) livadhe të vaditura.
- floor** (*floor*) 1. *n* 1) dysheme; 2) kat; 3) patter; 4) fund (i. detit. shpellës); **have, take the floor.** *amer.* flas (në mbledhje; marr fjalën; 2. *v* 1) shtroj dyshemenë; 2) turbulloj; hutoj; 3) mposht. .
- flooring** (*fllooring*) 1) shtrim i dysheme-ve; 2) parket.
- floor-walker** (*fllooruokër*) administra-tor i magazinës universale.
- flop** (*fllop*) 1) bie poshtë; rrëzohem; përplasem; 2) rrihen (velat); 3) flak. **flop-house** (*fllophaus*) *amer.* bujtinë. **flora** (*fl/oorë*) florë.
- floral** (*flloorëll*) luleje. i lules. **florescence** (*fl/o-resns*) lulëzim.
- floriculture** (*fllorikalçër*) fiori kulturë. kultivim i luleve.
- florid** (*fllorid*) 1) i gjallë; i lulëzuar; 2) pompoz. i pispillosur.
- florist** (*fllorist*) 1) shitës lulesh; 2) rritës i luleve
- floss** I (*fllos*) mëndafsh i papunuar
- floss** II përrua.
- flotation** (*fllou-tejshën*) shih **floatation**.
- flotilla** (*fllou-tillë*) flotilje.
- flotsam** (*fllotsëm*) mbeturina anijeshtë mbytura. .
- flounce** I (*flauns*) 1. *v* hidhem; vër-vitem; 2. *n* lëvizje e rrëmbyer.
- flounce** II 1. *n* vullan. fruda; 2. *v* stolis. me vullan. fruda.
- flounder.** , (*flaundër*) barbu një. **flounder** II 1. *v* 1) përpiqem; 2) ngatë-. rrohem (në fjalë); flas me vështirësi; 2. *n* përpjekje. mundim.
- flour** (*flauër*) 1. *n* 1) miell; 2) pluhur; pudër; 2. *v* krip (me miell. pluhur).
- flourish** (*fl/arish*) L *v* 1) lulëzoj; jam në lulëzim; 2) bëj firmë me zbukurime. me lajle; 3) tund. vringëlloj (armët); 2. *n* 1) firmë me lajle; 2) shprehje e stërholluar;

- 3) muz. fanfarë; 4) tundje. vringëllimë (e armëve).
- flout** (*flaut*) 1. v qesh. tallem; 2. *n* tallje.
- flow** (*flou*) 1. li' 1) rrjedh; zbrazet; 2) zbraz; 3) kam me bollëk; 2. *n* 1) rrjedhë; 2) baticë; 3) rrëke. rrymë; 4) bagëti.
- flower** (*flauër*) 1. *n* 1) lule; 2) lulëzim; 2. *v* 1) lulëzon; 2) zbukuroj me lule.
- flowerbed** (*flauërbed*) postat. **flower-girl** (*flauërgëërl*) shitëse lulesh.
- flowerpot** (*flauërpot*) saks. **flower-show** (*flauërshou*) ekspozitë lulesh.
- flower-stand** (*flauërstand*) arkë osekaçile lulesh.
- flowery** (*flauëri*) 1) plot me lule; 2) I lulëzuar;
- flown** (*floun*) *p.p.* i **fly** II.
- flu** (*fluu*) *gj.fl.* rrufë; grip.
- fluctuate** (*flaktjuejt*) lëkundem. ngu-rroj.
- fluctuation** (*flaktju-ejshën*) lëkundje. paqëndrueshmëri; pasiguri
- flue** I (*fluu*) push.
- flue** II oxhak.
- flue** III shih **flu**.
- fluency** (*fluënsi*) lehtësi. shpejtësi; të qenët i rrjedhshëm.
- fluent** (*fluënt*) 1. *a* i qetë. i shpejtë. i rrjedhshëm (të folur); 2. *n* 1) rrymë; 2) *mat.* integral; madhësi e ndryshueshme.
- fluff** (*flaf*) 1. *n* push; 2. *v* rrah; shkund.
- fluffy** (*flafi*) pushtor.
- fluid** (*fluid*) 1. *a* i rrjedhshëm. i lëng-shëm; 2. *n* lëng.
- flake** (*fluuk*) rast i lumtur.
- flume** (*fluum*) 1) *amer.* grykë malore me përrua; 2) *tek.* ujësjellës i hapur. kanal që shpie ujë për qëllime industriale:
- flummery** (*flamëri*) komplimenta bosh; dokrra. gjepura.
- flung** (*flang*) *past* dhe *p.p.* i **fling**. 1
- follicle** (*follikl*) 1) *bot.* lëvozhgë (bi sh-taje), qese; 2) *anat.* zgaviirz, fohkul; 3) *zoo.* II) ëshlkëz.
- follow** (*fol/au*) 1) ndjek, i shkoj dikujt pas; follow m.' pas meje I; 2) Jam ndjekës. pasoj; 3) merrem (nie diçka); 4) rrjedh (logjikisht); 5) ndjek (me sy); 6) as follows, siç shihet më posh-të; ndjek shëmbëllin; follow up vic-tory, e çoj më tutje suksesin.
- follower** (*followër*) 1) ndjekës, ithtar; 2) admirues. .
- following** (*following*) pasues. vazhdues, që vjen pas.
- folly** (*folli*) I) marrëzi, budallallëk; 2) sjellje e çmendur.
- foment** (*fë-mene*) 1) ve kllapa, kom-presa; ngroh; 2) nxit; fryj; ndez (urrej-tjen etj.).
- fond** (*fond*) i dashur, ledhatues, ba fond (of), dua.
- fondle** (*fondll*) ledhatoj.
- fondneas** (*fondnis*) ledhatim. ,
- font** (*tom*) 1) *kisht.* pagëzimi, pagë-zimore; 2) pellg; rezervuar.
- food** (*fuud*) ushqim. të ushqyerit. food-card (*luudkaard*) triskë ushqimi.
- food-stuff** (*fuudstaf*). produkt ushqimor. gjë ushqimore.
- fool** (*fuull*) 1. *n* 1) budalla. i marrë, i trashë; fool's errand, ndërmarrje e pafrytshme; fool's paradlsë, parajsë e të marrëve; lumturi. mirëqenie e gë-njeshtërt; 2) palaço; 2. *v* 1) budalleps" mashtroj; 2) t., I m; fool about llo-motit kot së koti; fool away, a) hum-bas; b) më shpëton. më ikën (rasti).
- foolary** (*fuullëri*) marrëzi, budallallëk; sjellje prej budallai.
- foolhardy** (*fuullhaardi*) kokëshkrepur, trim I marrë
- foolish** (*luu/lish*) i marrë. budalla.
- foolishness** (*fuullishnis*) marrëzi.
- foolproof** (*fuullpruul*) 1) që nuk priset nga përdorimi i pavend; i qëndrueshëm; 2) i thjeshtë. i kuptueshëm.
- foot** (*fut*) 1. *n* (*p/feat*) 1) këmbë; taban; on faet, më këmbë; foot it, eci më këmbë; 2) fut (=30.48 cm.); footthe bill, paguaj sipas llogarisë; 2. *v* 1) shtoj (çorapet); 2) paguaj.
- foot-ball** (*lutbooll*) futboll. **footboard** (*futboord*) këmbëz.
- footar** (*futër*) 1) shkelm; 2) *gj.fl.* futboll.
- footfall** (*futfooll*) çapitje; zhurma hapash. .
- foot,gear** (*futgiër*) përmb. 1) kepuci; 2) çorape.
- footguards** (*futgaardz*) gardë këmbëso-re.
- foothold** (*fut'houll*) pikëmbështetje.
- footing** (*futing*) 1) mbështetje; bazë; on an equal footing, mbi baza barazie me të drejta. kushte të barabarta; 2) shuma totale.
- footlights** (*fuulajts*) sërë llambash elek-trike

përpara në skenë (që nuk duken nga spektatori).

footman (*futmën*) 1) shërbëtor. lake (me veshje dalluese); 2) këmbësor. foot-mark (*futmark*) gjurmë.

foot-nota (*futnout*) shënim. .

foot-path (*futpath*) 1) shtek; 2) trotuar. anë rruge.

footprint (*futprint*) gjurmë (këmbë).

foot-race (*futrejs*) garë vrapimi. **footsore** (*futsoor*). me këmbë të rraskapitura (të copëtura).

footstalk (*futsrook*) kërcell. bisht.

footstep (*futstep*) 1) hap, çap; 2) gjur-më.

footstool (*futstuull*) fron për këmbë.

footwalk (*futuook*) anë rruge, trotuar.

foot-wear (*futueër*) përmb. këpucë.

foozle (*fuuzll*) 1. v prish (punën, lojën); 2) n gabim; skarto.

fop (*fop*) i pispillosur. sqimatar, fopperry (*fopëri*) pispillosje, elegancë.

foppish (*fopish*) i pispillosur.

for (*foor.fër*) 1. *prep* 1) (*kohë*) për, gjatë; for a few minutes. për disa minuta; for life. për tërë jetën; for ever, for good. përgjithnjë; 2) (*hapësirë*) gjatë, për: for miles and miles, për shumë e shumë milje; 3) (*drejrim*) nga. për; tha ship is bound for China, anija drejtohet. shkon për Kinë; 4) për; will you get it for me?, a s'mund ta gjeni për mua ju këtë? it's good for you, kjo vlen për ju; 5) për; for money, për para; 6) në vend, për, si shkëmbim; pay for. paguaj për; exchange for, shkëmbej për. me; not for the world, për asgjë në botë. në asnjë mënyrë.; 7) për nga shkaku; 6, whom do you teke m.) for? ç'kujtoni se jam unë?; I am for doing it. unë jam I mendimit që kjo të bëhet; as for me, sa për mua; for all I know, me sa di unë; for instance, for example, për shembëll; once (*and*) for all, njëherë e përgjithmonë; fit, good for no-thing. nuk vlen fare. për asgjë; for want (of), për mungësë; for all that, megjithë këtë; megjithë këto; for my part, përsa më përket mua; 2. *ej* mbasi, sepse.

forage (*forixh*) 1 *n* tagji, ushqy kaf-shesh; 2. *y* ushqej kafshët.

foray (*foreej*) 1. *n* sulm plaçkitës. plaç-kitje; 2. bëj sulm plaçkitës. plaçkit; shkretotj. .

forbad, forbade (*f ër-bd. fër-bejd*) *past* I forbid..

forbear I (*fër-beër*) stërgjysh. i parë. **forbear II** (*foor-beër*) (forbore; for-borne) përmbahem. ruhem (nga).

forbearance (*foor-beërëns*) 1) përkore; 2) durim.

forbid (*tër-bid*) (forbad(e); forbid den) ndaloj. nuk lejoj.

forbidden (*fër-bidn*) *PP*. i forbid. **forbidding** (*fër-biding*) i neveritshëm i shëmtuar.

forbore (*fër-boor*) *past* i forbear II. **forborne** (*fër-boorn*) *p.p.* i forbear II. **force** (*fors*) 1. *n* 1) forcë, fuqi; deter-miningforce, forcë vendimtare; in' force, në fuqi; by force, me forcë. me dhunë; 2) *usht.* *p/* ushtri; armed forces, forcat e armatosura; forces in the field, ushtri që vepron. aktive; 2. 1) detyroj; force 5mb. to his knees, gjunjëzotj dikë; 2) thyej; 3) ka-përcej. marr me luftë; 4) fut; shtyj (in-to); 5) rrit artificialisht. krijoj (një bi-më); force under; *det.* detyroj të zhy-tet; force upon, imponoj. shtrëngo.

forced (*forst*) 1) i detyruar; 2) i marrë me forcë; 3) e sforcuar (qeshja').

forceful (*forstll*) i fuqishëm; efektiv. **force-meat** (*forsmijt*) mish i grirë. **forceps** (*forseps*) cimbidhe. pinca (ki-. rurgjike).'

forcer (*forsër*) piston.

forcible (*foorsëbll*) 1) që bëhet me pahir me dhunë; 2) efektiv; 3) bindës.

ford (*foord*) 1. *n* va. vend kalimi; 2. *Y* kaloj nëpër va.

fordable (*foordëbll*) i kalueshëm nëpër va.

fore (*foor*) 1. *adv* përpara; 2. *prep* para; 3. *a* i përparmë; 4. *n det.* ballë i anijes; 6. fore and aft, gjatësor. për së gjati; ,fore and 8ft cap, shapkë piloti; to the fore, në plan të parë; afër; përpara syve. .

forearm (*fooraarm*) llërë (e dorës). **forebear** (*foorbeër*) shih forbear II forebode (*forboud*) paralajmëro; parandjej.

foreboding (*for-bouding*) I) paralajmë-rim; 2) parandjenjë.

forecast 1. *v* (*loorkaast*) (forecast, forecasted) parashikoj. paralajmë-mëroj; 2. *n* parashikim; weather forcecast. parashikim i motit.

forceastle (*fouksll*) *del.* pjesë e përparme e kuvertes së anijes.

forclose (*for-klouz*) 1) përjashtoj; 2) paracakttoj; 3) ndaloj. pengoj.

forefather (*foorlaadher*) parë. stër-gjysh.

forefinger (*foorlingër*) gisht dëftue.s.

forefront (*foorfrant*) vijë e parë e frontit; *fig.* qendër veprimtarie.

forego (*for-gou*) (forewent; foregone) prij.

foregoing (*forgouing*) imësipërmi. I lartpërmenduri.

foregone (*foorgon*) *pp.* i forego; 6. foregone conclusion, vendim i marreqë më parë.

foreground (*foorgraund*) plan i parë; *teatr.* paraskenë. forehead (*forid*) ballë. foreign (*forin*) 1) i jashtëm; F. Office, ministria e punëve të jashtme (e An-glisë); foreign trade. tregëti e jashtë-me; foreign policy, politikë e jashtë-me; 2) i huaj.

foreland (*foorllënd*) kep. gjuhë toke. **foreleg** (*foorllæg*) këmbë e përparme.

forelock I (*foorllok*) perçe. balluke. **forelock II** *tek.* kuj. gozhdë.

foreman (*foormën*) 1) mjeshtër; krye-punëtor; mbikqyrës; 2) *drejt.* kryetar i gjykatësve të popullit.

foremast (*foormëst*) *det.* dyrek i përparmë.

foremost (*foormoust*) 1. a 1) i parë; më i pari; 2) më kryesori; 3) i shquar; 2. *adv* në radhë të parë. së pari.

forenoon (*foornuon*) paradreke. forerunner (*for-ranër*) 1) paraardhës;. 2) paralajmërues.

foresaw (*for-sou*) *past* i foresee.

foresee (*for-siji*) (foresaw; foreseen) parashikoj.

foreseen (*for-sijin*) *p.p.* i foresee.

foreshadow (*for-shadou*) paracakttoj paralajmëroj.

foresight (*foorsajt*) 1) parashikim; larg-pamje; 2) *usht.* thep (pushke). .

forest (*forist*) 1..n pyll; 2. v pyllëzoj.

forestall (*for-stool/*) i dal përpara; para-ndaloj.

forester (*foristër*) rojtar pylli.

forest-planting (*forist-pllaanting*) mbjellje druresh pyjorë. pyllëzim.

forestry (*foristri*) 1) silvikulturë; 2) shfrytëzim pyjor.

foretaste 1. *n* (*foortejst*) shijim që më parë; 2. *v* shijoj që më parë.

foretell (*for-teli*) (foretold) paralajmë-roj.

forethought (*foonhoot*) 1) . kujdesi. maturi; 2)paramendim.

foretoken (*foortoukn*) paralajmërim. shenjë.

foretold (*foor-tould*) *past* dhe *p.p.* i foretell.

forever (*for-evër*) për gjithmonë. përjetë (edhe forever more).

forewarn (*for-uorn*) paralajmëroj; forewarned is forearmed, *provo* njeriu i lajmëruar. gjysmë i shpëtuar.

forewent (*foor-uent*) *past* i forego.

foreword (*fooruëërd*) parathënie.

forfeit (*fortit*) 1. a 1) i gjobitur; 2) i kon-fiskuar; 2. *n* 1) plaçkë e konfiskuar; 2) gjobë; 3) spathi; *pi* lojë me spathi. 3. *v* humb (diçka); qëroj hesapet (me ndonjë).

forfeiture (*foorfiçër*) 1) konfiskim; 2)humbje; 3) gjobë.

forgather (*foor-gëdhër*) mblidhemi. ta-kohemi.

forgave (*fër-geejv*) *past* i forgive.

forge I (*foorxh*) 1. *n* 1) farkëtore; 2) far-kë; 2. *v* farkëtoj.

forge II përparoj me ngulm. me mundim.

forge III 1) fabrikoj; 2) falsifikoj. **forger I** (*foorxhër*) farkëtar.

forger II falsifikator parash.

forgery (*foorxhëri*) falsifikim.

forgot (*fër-get*) (forgot; forgotten) harroj. nuk më kujtohet.

forgetful (*fërgetfll*) 1) harrestar; 2) I çkujdesur.

forget-me-not (*fër-getminot*) lule mos-mëharro.

forgive (*fër-giv*) (forgave; forgiven) fal. ndjej.-

forgiven (*fër-givn*) *p.p.* i forgive. **forgiveness** (*fër-givnis*) falje. ndjesë.

forgo (*for-gou*) (forwent; forgone)heq dorë nga diçka.

forgone (*foor-gon*) *p.p.* i forgo. forgot (*fër-got*) *past* i forget.

forgotten (*fër-goth*) *p.p.* i f orget. fork (*tork*) 1. *n* 1) pirun; 2) cfurk; 3)bigë; vend ku degëzohet rruga; 2. *v* 1) degëzohem; 2) punoj me cfurk;fork out, zgjidh qesen.

forlorn (*fër-lloorn*) 1) i braktisur; 2) në gjendje. të vajtueshme; i dëshpëruar 6.

- forlorn hope, punë e pashpresë *usht.* njësi që shkon në vdekje të sigurt.
- form** (*foorm*) 1. *n* 1) trajtë. pamje e jasht-me; formacion; 2) klasë (nxënësish); 3) formular; 4) formalitet; in due form, siç duhet; 5) fron. bankë; in great form, në formë; out of form, jo në formë; 2. *v* 1) jap. merr formë; 2) for-moj; 3) krijoj; 4) *usht.* rreshtoj; 5) rresh-tohem.
- formal** (*foormëll*) 1) formal. zyrtar; 2) ceremonial; 3) I jashtëm.
- formality** (*foor-mëllëti*) formalitet.
- formation** (*for-mejshën*) 1) formim; 2) *gjeol.* formacion; 3) *usht.* grup. formacion ushtarak; rreshtim. rregullim. .
- formative** (*foormëtiv*) formues; *gram.* fjalëformues.
- former I** (*foormër*) 1) formues. krijues. 2) kallëp, kalibër; 3) daltë; thadër.
- former II** 1) i mëparshëm; 2) i dikurshëm. i qëmoqem; 3) i pari (nga të lartpërmendurit).
- formerly** (*foormërlli*) më parë. **formidable** (*foormidëbll*) i tmershëm; i rrezikshëm; i vështirë; a formidable task, detyrë tepër e vështirë. . **formless** (*foormllis*) pa trajtë. pa formë.
- formula** (*foormjullë*) *n* 1) formulë; 2) recetë.
- formulate** (*foormjullejt*) formuloj, shpreh , në trajtë formule.
- forsake** (*fër-sejk*) (forsook; forsaken) 1) le. braktis; 2) heq dorë.
- forsaken** (*fërsejkën*) *p.p.* i forsake. **forsook** (*fër-suk*) *past* i forsake. **forswear** (*for-sueër*) (forswore: for-sworn) 1) heq dorë; 2) bëj. be për-gjërohem. -
- forsovere** (*for-suoor*) *past* i forswear.
- forsworn** (*for-suoorn*) *p.p.* i forswear.
- fort** (*fort*) kala. fortesë.
- forte** 1) muz. (*foorti*)
- forte**; 2) (*foort*) zotësi. aftësi.
- forth** (*forth*) 1) përpara; 2) përjashta; 3) tutje. më tutje; and so forth, e tjera **forthcoming** (*forth-kaming*) i ardhshëm.
- forthwith** (*forth-uidh*) menjëherë. pavonesë.
- forties** (*fortiz*): the forties, 1) të dy- zetat; 2) dhjetëshja e pestë; mosha midis 39 dhe 50 vjetëve.
- fortieth** (*fortii;jth*) i dyzeti doptuar.
- foster-father** (*fostejrfaadhër*) adoptues, ai që adopton.
- fosterling** (*fosti;jrlling*) fëmijë i adoptuar.
- foster-mother** (*fostejrmaadhër*) 1) adop-tuese. ajo që adopton; 3) inkubator.
- fought** (*faat*) *past* dhe *p.p.* i fight.
- foul** (*faull*) 1. *a* 1) i qelbur; 2) i ndytë; foul play, lojë e pandershme; pa-besi; tradhëti; 3) i neveritshëm; 2. *n* përleshje; 3. *v* 1) prish; 2) ngatërroj; 3) priset; 4) ngatërrohet.
- foul-mouthed** (*faull-maudhd*) gojë- ndyrë, cinik.
- found I** (*faund*) *past* dhe *p.p.* i -find 1.
- found II** hedh
- foster child** (*fostërçaeëlld*) fëmijë i a. , njolla të murme (për faqet e librave); 3) thartohet (vera).
- fox-brush** (*foksbrash*) bisht dhelpre. **fox-earth** (*foksëërth*) strofull dhelpre. **foxglove** (*foksgllav*) bot. dorëzonjë. **foxhole** (*fokshoull*) 1) strofull dhelpre; 2) *usht.* luftëtar i vetëm në llogore.
- foxy** (*foksi*) 1) dhelpre. i dhelprës; 2) dinak; 3) i kuqërrem.
- foyer** (*fua-jej*) fuaje, hajat i madh (tea-tri, hoteli).
- fracas** (*frakaa*) grindje, zënie.
- fraction** (*frakshën*) 1) thyes; 2) pjesë: grimcë; 3) fragment.
- fractional** (*frakshënë//*) i copëtuar, I thyer.
- fractious** (*frakshës*) gjaknxehtë. i rrëm-byer; grindavec.
- fracture** (*frakçër*) 1. *n* 1) mjek. thyerje; 2) tek. kthesë; 2. *v* thyej.
- fragile** (*fraxha*!/) 1) i brishtë. i thyeshëm; 2) i dobët.
- fragility** (*frë-xhi//ëti*) të qenët i brishtë; dobësi. I
- fragment** (*fragmënt*) 1) copë, cifël; 2) I fragment.
- fragmentary** (*frag-mentëri*) fragmentar.
- fragmentation** (*fragmen-tejshën*) plas-je (e predhës) në cilfla. **fragrance.-ancy** (*frejgrëns. -si*) aromë.
- fragrant** (*fregrënt*) aromatik, me erë të këndëshme.
- frail** (*frejë//ll*) 1) i brishtë; 2) i dobët; 3) i paqëndrueshëm.
- frame** (*freejm*) 1; *v* 1) ngre, ndërtoj; 2) rrethoj, vë në kornizë; 3) ngjit. mbërthej; 2. *n* 1) ndërtim i trupit. trup; 2) karkasë. skelet;

- 3) kornizë; 4) *ndërto* mbajtëse; 5) tezgjah; 6) *kin*. kuadër; frame of mind. gjendje shpirtërore.
- frame-up** (*frejm-ap*) *amer. gjll.* Komedi gjyqësore; shpifje.
- framework** (*frejmuërk*) 1) skelet. kar-kasë; 2) kornizë; vënie n,ë kornizë; 3)patavër.
- franchise** (*franshajs*) 1) e drejtë votimi; 2) privilegj.
- frenk** (*frank*) i sinqertë, zemërhapur.
- frankness** (*franknis*) sinqeritet; përze-mërsi.
- frenetic** (*frantik*) i tërbuar., i xhindosur.
- fraternal** (*frë-tëërnëll*) vëllazëror.
- fraternity** (*frë-tëërnëti*) vëllazëri; komunitet
- fraternization** (*friftërnaj-zejshën*) vëllazërim.
- fraternize** (*fratërnaajz*) vëllazërohen.
- fratricidal** (*fratri-sa}{dll*) vëllavrasjeje, i vëllavrasjes.
- fratricide** (*fratrisaajd*) 1) vëllavrasës; 2)vëllavrasje.
- fraud** (*frood*) 1) mashtrim; 2) mashtro-njës.
- fraudulent** (*froodjul/ënt*) mashtrues, gë-njeshtar. i gënjeshtërt. fraught (*froot*) i mbushur. plot me.
- fray I** (*freej*) 1) grindje, zënie; 2) për-leshje.
- fray II** grisët. hahet nga fërkim i (rroba).
- frazzle** (*frazll*) 1. *n amer.* 1) shkulje; 2)thekë; bordurë; 2. *v shprish.*
- freak** (*frijk*) 1) tekë, kapric; 2) i çudit-shëm; i shëmtuar; shëmtim.
- freakish** (*frijkish*) kapriçioz, ekstravagant.
- freckle** (*frekl*) prënkë; pikë nën fytyrë.
- freckled** (*freklld*) pikalosh. plkalec.
- free** (*friji*) 1. *a* 1) i lirë; 2) i pakufizuar; 3) vullnetar; of one's own free will, me vullnet të lirë; 4) pa pagesë. gratis; 5) *kim.* i lirë; free and easy, i çpen-guar; free lance. a) mercenar; b) po-litikan ose gazetar që nuk i përket ndo-një partie të caktuar; 2. vshkarkoj, liroj; shpëtoj.
- freebooter** (*frijbuutër*) pirat. kusar deti.
- freedom** (*frijidëm*) liri; freedom. of speech. press and assembly, liri e fjalës. shtYPit dhe mbledhjeve.
- freedom-loving** (*frijidëmlaving*) lirida-shës.
- free-for-all** (*frijifër-oll*) *amer.* i hapur. ku mund të shkojë çdo njeri.
- free-hand** (*frijhand*) liri veprimi. **free-handed** (*frijhandëd*) dorëhapur. bujar.
- freeholder** (*frijhoulldër*) pronar toke.
- freethinker** (*frij-thinkër*) mendimtar I lire,
- freeze** (*frijiz*) 1. *v* (froze; frozen) 1)ngrij; 2) ngrin; 2. *n* ngncë; 6. wage freeze blokim i pagave.
- freezing** (*frijzing*) pikë e ngrirjes. **freight** (*frelt*) 1. *n* 1) navllo; 2) ngarkesë; 2. *v* 1) paguaj shpenzimet e transportit; 2) ngarkoj.
- French** (*frëncj*) 1. *a* francez; French leave, largim pa thënë lamtumirë; largim pa u vënë re; Frenchroof, tra- prtzan, mansardë; 2. *n* 1) gjuha frënge 2):
- the French.** francezët. Populli fra ncez.
- Frenchman** (*frëncmën*) francez. **frenzied** (*frenzid*) i. tërbuar; në tërbim.
- frequency** (*fnlkuënsi*) shpeshtësi; për-sërtije; frekuencë.
- frequent** (*frijkuënt*) 1. *a* i shpeshtë; I përsëritur; i shumëhershëm; 2. *v* vizitoj shpesh.
- frequentative** (*fri-kuentëtiv*) i shumë-hershëm; i përsëritur.
- fresco** (*treskau*) 1. *n* 1) fresk; pikturë muri; 2. *v* pikturoj freske.
- fresh** (*fresh*) 1. *a* 1) i freskët; 2) i ri; 3) pa përvojë; 4) i pastër; 5) freskues; 6) i gjallë; 7) *gj.fl.* i dehur lehtë. 8) *amer.* brutal. pa cipë; 2. *adv* para një kohe të shkurtër;
- fresh (from) a** që posa ka ardhur; b) që posa ka mba-ruar.
- freshen** (*freshn*) 1) freskoj. ajros; 2) freskohet.
- fresher** (*freshër*) student i kursit të parë.
- freshet** (*freshit*) 1) ujë lumi që derdhet në det; 2) vërshim.
- freshly** (*freshlli*) para një kohe të shkur-tër:
- freshman** (*freshmën*) 'student i kursit të parë.
- fret I** (*fret*) 1. *v* 1) brej. ha; 2) shqetëso-hem. mundohem; 3) shqetësoj, mundoj; 4) më mbushet fytyra me pika; 2. *n* zemërim; mundim. .
- fret II** 1. *n* zbukurim me vija që kthehen në kënd të drejtë; 2. *v* stolis me zbuku-rim të gdhendur ose të ngjitur.
- fret III** akord (në kitarë etj.).
- fretful** (*fretfl*) që-zemërohet shpejt shpirtngushtë.
- fret-saw** (*fretsaa*) sharrë e hollë. **fretwork**

(*fretuërk*) ark. zbkurime të gdhendura ose të ngjitura.
frieble (*fraeëbll*) 1) i shkrihtë (përdheun); 2) i thyeshëm.
friar (*fraeer*) murg.
friary (*fraeëri*) manastir burrash. **fricative** (*frikëtiv*) ton. 1. a frikativ; 2. n tingull frikativ.
friction (*frikshën*) 1. n 1) fërkim; fig. konflikt; fërkim; 2) mjek. fërkim; 3) tek, lidhje; 4) fon. zhurmë; 2. a fërkimi. i fërkimit.
frictional (*frikshënëll*) fërkimi. i fërkimit.
Friday (*trajdi*) e premte.
friend (*trend*) 1) mik. mikeshë; 2) I njohur. e njohur; 3) kolege. **friendless** (*frendlis*) i vetmuar. **friendly** (*frendlli*) miqësor; I shoqëruë-shëm.
friendship (*frendship*) miqësi; dasha-mirësi.
frigate (*frigët*) det. fregatë.
fright (*frajt*) 1) frikë; 2) lebeti. **frighten** (*frajtn*) frikësoj.
frightful (*frajtfl*) 1) i tmershëm; 2) gjll. i shëmtuar.
frigid (*frixhid*) i ftohtë.
frigidity (*fri-xhidëti*) të ftohtë.
frill (*trill*) 1. n rrudha (në fustan); fruda; **put on frills**. pispillosem; 2. v shtamos.
fringe (*frinxh*) 1. n 1) thekë; 2) anë skaj; 2. v stolis me thekë.
frippery (*fripëri*) cikrrima, vogëlsira. **frisk** (*frisk*) 1. v huaj. dëfrej; hidhem; 2. n kërcim.
frisky (*friski*) i hedhur. i shkathët. **fritter** I (*fritër*) petullë.
fritter II thërmoj; **fritter away** imtësoj; shpenzoj për gjëra të kota (kohën. paratë).
frivolity (*fri-val/ëti*) mendjelehtësi. ko-tësi.
frivolous (*frivël/ës*) mendjelehtë; i kotë.
frizz I (*friz*) kreshpëroj (gjatë pjekjes). **frizz** II 1. v 1) përdridhem; 2) dridhem; 2. n dredhje; ondulacion.
frizzle (*frizll*) shih **frizz**
frizzle-y (*frizllj*) i dredhur; kacavjerrës.
fro (*frou*): **to and fro**. lart e poshtë, tutje-tëhu.
frock (*frok*) 1) rasë, veladon. rrobë prifti; 2) fustanth (fëmljësh); 3) det. fanellë leshi.
frock-coat (*frok-kout*) redingot.
frog I (*frog*) bretkocë; **frog in' the thorat**. ngjirje.

frog II lak. gremçë.
frollic (*f rollik*) 1). a poet. i hedhur; i gë-zuar; 2. n gjallëri; çamarokllëk; 3. v hidhem; gëzohem; dëfrej.
frollicsome (*frolliksëm*) i gjallë.
from (*from. frëm*) prep 1) (për pyetjen nga, prej kujt) prej; **from the top**. prej majës; **from my brother**. nga vëllai im; 2) (për pyetjen që kur. që prej çfarë kohe) prej, nga: **from morning till night**. prej mëngjezi deri në darkë; **from three o'clock till seven**. prej conceal; disguise; differ. distinguish. teli nga; **she concea-led it from me**. ajo e ka fshehur këtëngunë; ajo ma ka fshehur këtë; 4) (për të treguar shkakun, motivin etj.) nga; në bazë të; **from my own ex-perience**. në bazë të eksperiencës sime; **from day to day**. nga dita në ditë; **from time to time**. herë pas here; në të rrallë; paint from nature, pikturoj nga natyra.
front (*front*) 1; n 1) anë e përparme, ballë; front door. portë kryesore; 2) pjesë e përparme (e diçkaje); 3) usht. front; at the front. në front; 4) pa-turpësi; 5) poet. ballë; in front of. përpara; 2. a i përparmë; 3. v 1) i qën-droj përballë; 2) bie, del (dritarja. fa-sada); 3) ve në ballë.
frontage (*frantixh*) fasadë.
frontal (*frantll*) 1. a 1) balli, i ballit; 2) usht. ballor, frontal; 2; n fronton.
frontier (*frantiër*) kufi.
frontispiece (*frantispijs*) ark., polig. frontespice.
frost (*frost*) 1. n 1) ngricë; 2) brymë; 3) gj.fl. dështim; 2. v 1) prush me ngri-cë; 2) ngrij; 3) krip me pluhur sheqeri; mbuloj me kajmak; 6 frosted glass. xham me hije, pa shkeqim. jo i tej-dukshëm.
frost-bite (*frostbajt*) vend i ngrirë. **frost-bitten** (*frostbitn*) i ngrirë.
frost-bound (*frostbaund*) i bllokua prej akujve.
frost-hardy (*frosthaardl*) e qëndrueshme kundrejt. ngricës (bimë).
frost-work (*frostuërk*) lajle ngrice (në xham).
frosty (*frosti*) i ngrirë; fig. i ftohtë. **froth** (*froth*) 1. n 1) shkumë, bigorr; 2) fjalë boshe; 2. v shkumëzon.

frothy (*frothi*) me shkumë; *fig.* i zbrazët.
frown (*fraun*) 1. *v* 1) vrër vetullat; 2) jam i pakënaqur (nga diçka); 2. *n* shi-kim i vrërët. i pakënaqur.
frowzy (*frouzi*) i mykur, i prishur. **froze** (*frouz*) *past* i freze.
frozen (*frouzn*) 1. *p.p.* i freeze 2. *a* i ngrirë; *fig.* i ftohtë. i përmbajtur **frugal** (*fruugll*) 1) kursimtar; 2) i pakët.
frugality (*fru-gfillëti*) kursim.
fruit (*fruut*) 1) *pl* fry ta (llojesh të ndrysh-me); 2) rezultat, frut.
fruiter (*fruutër*) 1) dru frytor; 2) anije që transporton fruta.
fruitful (*fruutfl*) 1) pjellor; *fig.* frytdhë-nës; 2) i leverdisshëm.
fruitless (*fruutllis*) 1) i shterp, i pafryt- shëm; 2) i padobishëm, pa rezultat.
frumpish (*frampish*) zhargaman; i mo- dës së vjetër.
frustrate (*fras-trejt*) çrregulloj, prish (planet. qëllimet).
frustration (*fras-trejšhën*) prishje (e planeve); rrenim, dështim, (i shpresave).
fry I (*fraaj*) peshq të vegjël; , small fry, të vegjëlilit; kalamaj.
fry II 1. *v* 1) tiganis; 2) tiganisem; gjë e tiganisur.
frying-pan (*frajngpan*) tigan; out of the frying-pan into the fire. nga shiu në breshër.
fuddle (*fadll*) 1. *v* 1) deh; 2) dehem; 2. *n* 1) të pirë; 2) deheje. .
fudge (*faxh*) 1. *v* 1) bëj shkel e shko; 2) gënjej; 2, *n* gënjeshtër; 3. *int* dokrra
fuel (*fjuëll*) lëndë djegëse; karburant; fuel engineering. teknologji e lëndës së djegshme; fuel line. përcjellës nxehtësie; fuel oil. mazut; lëndë dje-gëse e djegshme.
fugitive (*fjuuxhitiv*) (i kur; i arratisur; dezertor.
fugue (*fjuug*) muz. fu'ga.
fulcrum (*fallkrëm*) [(*pl.* fulcra (*fal/krë*))] *tek.* pikëmbështetje; pikë rrotullimi. fulfil (*full-fill*) kryej, realizoj, fulfilment (*full-fillmënt*) kryerje, rea-lizim.
full I (*full*) 1. *a* i plotë; full time. ditë e plotë pune; 6. full dress. uniformë parade: full face. përballë; me fytyrë të kthyer (nga); full. stop. pikë; full up. i mbushur plot e

përplot; 2. *adv* pikërisht; plotësisht.
full II shkel stofën; punoj leshin me der-stile.
full-blooded (*fullbl/adëd*) 1) race; i racës; 2) me shumë gjak.
full-blown (*ful-bl/oun*) i çelur.
full-length (*ful/-llength*) në tërë gja-tësinë: kok'e këmbë.
full-mouthed (*full-maudhd*) 1) tingë-llues; 2) me zë të çjerrë.
ful(l)ness (*fullnis*) plotësi; trashësi. fulminant (*fallminënt*) i rrufeshëm; *mjek.* me zhvillim të shpejtë. **fulmine** (*fallminejt*) 1. *v* 1) shkrepëtin; 2) bubullon; pëllcet; 3) shkatërroj (*against*); 2. *..n* ki 'fulminant; **fulmi-nate of mercury** zhivë fulminante.
fulmination (*fallmi-nejšhën*) plasje.
fulsome (*fullsëm*) trashanik; i neverit-shëm.
fume (*fjuum*) 1. *n* 1) tym; 2) avullim; 3) shqetësim: **fumes of wine.** djegësirë (nga vera); 2. *v* 1) tymos; 2) avullohet; 3) zemërohem.
fumigation (*fjuumi-gejšhën*) tymosje. **fumy** (*fjuumi*) me tym, i mbushur me avuj
fun (*fan*) shaka, dëfrim, zbavitje; **make fun (of).** përqesh; **for fun.** për tallje.
function (*fankshën*) 1. *n* 1) funksion; 2) detyrë; 3) profesion; 4) destinim; 5) ceremoni; 2. *v* punoj, veproj, fun-ksionoj.
functional (*fankshënëll*) funksional.
functionary (*fankshënëri*) 1). *n* nëpu-nës, funksionar; **party functionary.** punëtor partie; 2. *a* funksional.
fund (*fand*) 1. *n* 1) fond; 2) kapital; *pl* i mjete; 3) rezervë; 4) letra me vleftë; 1 2. *v* 1) konsolidoj; 2) financoj; investoj.
fundamental (*fandë-mentll*) 1. *a* the-melor, rrënjësor; 2. *n pl* baza, parime themelore.
funeral (*fjuunërrëll*) 1. *n* 1) varrim; 2) kortezh varrimi; 2. *a* varrimi, i varrimit.
funereal (*fjuu-niërrëll*) i zymtë; zije. **fungous** (*fangës*) poroz. si sfun'gjer.
fungus (*fangës*) [(*pl* fungi (*fangai*))] 1) këpurdhë; myk; 2) *mjek.* mëllë.
funicular (*fju-nikjullër*) me litar; **fu-nicular railway.** teleferikë.
funk (*fank*) 1. *n* *gj. ff.* 1) frikë; panik; 2) frikacak; 2. *v* 1) kam frikë; 2) i shman-gem, i bëj bisht.

funnel (*fanëll*) 1) hinkë; 2) tymtajë; 3) oxhak.
funny (*fani*) 1. *al*) qesharak, zbavitës; 2) i çuditshëm; 2. *n det.* lundër e vogël.
fur (*fëër*) 1) gëzof; qime; 2) cipë (në gjuhë); 3) bigorr.
furbelow (*fëërbillou*) 1) anë me kinda; 2) *pl iron.* recka.
furbish . (*fëërbish*) 1) lëmoj; llustroj; 2) përtërij.
furi,ous (*fji.Jëriës*) 1) mizor; 2) i tërbuar, i xhindosur.
furi (*fëërlil*) 1) mbështjell (velat); 2) mbështillet; 3) mbyll, palos (çadëren),
furlong (*fëërlong*) farllong (=118 e miljes angleze, rreth 200 m.).
furlough (*fëërlou*) 1. *n* lejë; 2. *v* jap lejë.
furnace (*fëërnis*) 1) furrë; **blast furnace**. furrë e lartë; 2) pjesë e sobës a e kazanit ku ndizet zjarri; 3) vatër.
furnish (*fëërnish*) 1) furnizoj; sjell; 2) mobiloj, pajis; **furnished apartments** dhoma të mobiluara.
furniture (*fëërnicher*) 1) mobilje, pajime; . 2) përmbajtje; 3) inventar.
furrow (*farou*) 1. *n* 1) brazdë; 2) ulluk; 3) *tek.* gojë; fileaturë; 2. *v* 1 flërbj; 2) rrudh, zhubros. ~
furrow (*faroui*) i rrudhur.
furry (*fjuëri*) 1) me gëzof; 2) me push.
further I (*fëërdhër*) 1. *adv* shkallë krah.
far 1) më tutje 2) pastaj; 3.) përveç kësaj; 2.

al) i mëtejshëm; 2) që vjen pas; plotësues.

further II ndihmoj; përkrah.

furthest (*fëërdhist*) shkalla s;p. e **far**. **furtive** (*fëërtiv*) 1) i bërë fshehtas, vjedhurazi; 2) e lehtë, tinzak3 (ecje). **furtively** (*fëërtivlli*) vjedhurazi.

fury (*fjuëri*) 1) tërbim; 2) *F, mit.* furi; 3) grua e ligë.

fuse I (*fjuuz*) 1. *v* 1) shkrij; ngjit (me-tale); 2) shkrihem; ngjitem; 2. *n* shkri-je.

fuse II) plasës; 2) fitil ndezës; 3) *el.* sigurec.

fusible (*fjuuzëbll*) i shkrihem. **fusillade** (*fjuuzi-lleejd*) 1. *n* 1) qitje (me pushkë); 2) pushkatim; 2. *v* 1) shtie; 2) pushkatoj.

fusion (*fjuuzhën*) 1) shkrirje; 2) masë e shkrirë; 3) bashkim.

fuss (*fas*) 1. *n* kotësi, rrëmujë; 2. *v* 1) sillem kot; 2) shqetësohem; nxitoj; **fussed up**. i. zbrazur, i shkarkuar. **fussy** (*fasi*) me andralla,

fustian (*fasçën*) 1. *n* stil emfatik; 2) a i fryrë,

fusty (*fasti*) 1) i mykur, i prishur; 2) I vjetëruar.

futile (*fjuutajll*) i kotë; i pavleftë.

futility (*fju-tillëti*) kotësi; gjë pa vleftë

future (*fjuuçër*) 1. a i ardhshëm;; 2. 1) kohë e ardhshme; 2) e ardhme. **fuze** (*f;uuz*) shih **fuse** II.

fuzz (*faz*) 1) push; shtëllungë; 2) qime të buta si push; 3) *bot.* gjineshtër.

G

G, g (*xhij*) 1) shkronjë e shtatë e alfabetitanglez; 2) muz. nota sol.

gab (*gab*) llo motitje.

gabble (*gabll*) 1. *n* llo motitje; 2. *v* llo-motit.

gable (*gejbll*) pjesë trekëndëshe e njëmuri të jashtëm ndërmjet dy faqe ça-tish tepër të pjerrëta; gable roof, çati me dy fletë. gable window, dritare në baxhë. mansardë.

gabled (*gejbild*) me majë (çati). gad (*gad*) : gad about, gad abroad, gad .out, *gjll*. hallakatem. sorollatem.

gad-fly (*gadillaj*) zekth.

gadget (*gaxhit*) vegël (në mekanizëm).

gag (*gag*) 1. *n* 1) mbyllëse goje; 2) *teatr*. trillim; 3) *gjll*. mashtrim; 2. *v* mbyll gojën me sukull.

gage I (*gejxh*) 1 *v* jap si peng; 2. *n* peng.

gage II shih gauge.

gaiety (*gejëti*) gëzim. gaz; dëfrim.

gaily (*gejlli*) i gëzueshëm.

gain (*geejn*) 1) marr. fitoj; 2) arrij; gain on, gain upon, arrij. gain ground, shkoj përpara; gain strength forcohem; gain in strength and sco-pe rritem dhe zgjerohem; gain ti-me, fitoj kohë; 2. *n* 1) fitim; 2) *pl* tëardhura; 3) *pl* sukses. përparim; 4) zmadhim. rritje.

gainsay (*gejn-seej*) 1) kundërshtoj; 2) mohoj.

gait (*gejt*) 1) ecje; 2) *amer*. shpejtësi. gaiter (*gejtër*) gete; dollakë.

gala (*gaallë*) festim. kremtim.

galaxy (*gallëksi*) Kashtë e kumtrit; *fig*. plejadë.

gale (*gejëll*) erë e fortë; stuhi.

gall I (*gaali*) 1. *n* 1) plagë e shkaktuar nga të

rjepurit e lëkurës; 2) gmoje; 3) acarim; 2. *v* acaroj.

gall II 1) vrer; 2) *amer*. arogancë. patur-pësi.

gallant (*gal/ën f*) 1) trim; 2) i mrekullue-shëm (për kalë. anije); 3) bandill;

gallantry (*gallëntri*) 1) trimëri; 2) galan-teri; 3) intrigë dashurie.

gall-bladder (*goollbladër*) mëshikëz e tëmthit.

gap (*gap*) 1) e çarë; 2) grykë, qafë; 3) divergjencë (mendimesh); 4) bosh-llëk, e metë; stop a gap. mbyll bosh-llëqet. zhduk të metat.

gape (*gejp*) 1. *v* 1) hap gojën; 2) rri hapur; gape at. shikoj kot; 2. *n* ha-pje e gojës.

garage (*garaazh*) garazh.

garb (*gaarb*) veshje. robe.

garbage (*gaarbixh*) plehëra. fundërri. mbeturina.

garble (*gaarbll*) 1) shtrembëroj. (faktet. citatet et.); 2) ngatërroj (faktet. ngjarjet me qëllim).

garden (*gaardn*) kopsht; garden frame. kornizë serre.

gardener (*gaardnër*) kopshtar. gardening (*gaardning*) kopshtari.

gargle (*gaargll*) shplaj grykën. bëj gar-garë.

garish (*geërish*) që bie në sy. laraman (për ngjyra etj.).

garland (*gaarllënd*) kurorë e gërshetuar. kular lulesh.

garlic (*gaarllik*) hudhër.

garment (*gaarmënt*) rrobe. veshje. garnet (*gaarnit*) min. granat. xhevahir I kuq.

garnish (*gaarnish*) 1. *n* 1) garniturë; 2) stolisje; 2. *v* 1) stolis; 2) i ve garniture gjellës).

garret (*garët*) trapazan: mansardë.

garrison (*garizn*) 1. *n* garnizon; 2. *v* vendos garnizonin.

garrulity (*ga-ruu//ëti*) të qenët llafazan. të llomotiturit pa fund.

garrulous (*garllës*) llafazan.

garter (*gaanër*) lidhëz çorapi.

gas (*gas*) 1. *n* 1) gaz; 2) *amer.* 'benzinë. karburant; gas chamber. dhomë ga-zi. «dhomë. mbytëse»; 2. *v* 1) lëshoj gaze mbytëse; 2) helmoj me gaz; 3) *gj.f.* lavdërohem; llomotit.

gas-alarm (*gasë-//aarm*) alarm kirriik.

gas-burner (*gasbërnër*) pipth gazi.

gaseous (*gejsiës*) i gaztë.

gash (*gash*) 1) plagë e thellë; 2) prerje.

gas-helmet (*gashe/limit*) maskë kundërgazit.

gasify (*gejsifaa*) shndërroj në gaz.

gas-jet (*gasxhet*) pipth me gaz.

gasoline (*gasëlljin*) gazolinë; *amer.* ben-zinë.

gasp (*gaasp*) 1. *v* 1) më zihet fryma; gulçoj; 2) mbetem gojë hapur nga ha-bia; gasp out. flas duke gulçuar; 2) *n* frymëmarrje e veshtirë.

gas-ring (*gas-ring*) pipth gazi.

gassed (*gas t*) i helmuar me gaze.

gastric (*gastrik*) stomaku. i stomakut. gastrik.

gate (*gejt*) portë.

gate-keeper (*gejtkipër*) portier, derëtar.

gateway (*gejtuej*) portë; hyrje.

gather (*gadhër*) 1. *v* 1) mbledh; 2) mbli-dhemi. grumbullohem; 3) nxjerr. për-fundimin; 4) mbledh qelb; gather spe-ed. shpejtoj ecjen; 2. *n p/pala.* rrudha.

gathering (*gadhëring*) 1) mbledhje; 2) grumbullim; 3) mbledhje qelbi.

gaudy (*goodl*) i veshur pa shije. lara-man; tepër i pispillosur.

gauge (*geexh*) 1. *n* 1) shkallë; kalibër; 2) kriter; 3) vegël matëse; 2. *y* 1) mat me saktësi; 2) vlerësoj.

gauge-glass (*geexhgllaas*) qelq matës.

gaunt (*goont*) thananik. i dobët.

gauntlet (*goontllët*) 1) *hist.* dorashkë e gjatë; throw down the gauntlet. take up the gauntlet. hedh (pranoj) sfidën; 2) dorashkë (shoferi etj.)

gauze (*gooz*) garzë: pëlhurë e holle.

gave (*gejv*) past i give.

gawky (*gooki*) i ngathët.

gay (*gee*) 1) i gëzueshëm; 2) mendje-lehtë; 3) i çelur; laraman (për ngjyra).

gaze (*geeiz*) 1. *v* sodit. vështroj; shikoj me ngulm; 2. *n* shikim ngulmues.

gazelle (*gë-zell*) gazelë.

gazette (*gë-zet*) 1. *n* gazetë zyrtare e qeverisë; 2. *v* ve në gazetën zyrtare të qeverisë (njoftim mbi emrimet. shpër-blimet etj.):

gazetteer (*gazë-tiër*) manual gjeografie. libër informatash gjeografie.

gear (*giër*) 1. *n, tek.* 1) mekanizëm; 2) kompas; 3) transimion; throw out of gear, ndaloj mekanizmin e transimionit; *fig.* çorganizoj; out of gear. nuk është në rregull; *fig.* i çorganizuar; 2. *v* pajis me transimion.

gear-box (*giërboks*) kutia e shkëmbimit të shpejtësive.

gear-wheel (*giëruieëll*) ingranazh.

gee (*xhi*) 1) *amer.* ashtu. shumë mire 2) *yja* deh (nxitje e kalit).

geese (*gijs*) *p/* i goose.

geezer (*giizër*) *giff.* plaka man. plakamane

gelatine (*xhe/lëtiin*) xhelatinë: lëng mishi i ngrirë.

gelatinous, (*xhe-lliitines*) xhelatinoz. gem (*xhem*) gjë e çmueshme; gur i cmueshëm.

gender (*xhender*) gram. gjini.

genealogical (*xhijnie-lloxhikll*) gjenealogjik.

genealogy (*xhijni-iillexhi*) gjenealogji.

genera (*xhenere*) *pl* i genus.

general (*xhenerell*) 1. *a* 1) i përgjith-shëm; in general. përgjithësisht; ge-neral election. zgjedhje të përgjith-shme; general strike. grevë e përgjithshme; 2) i zakonshëm; 3) kryesor. themelor; 2. *n* gjeneral.

generalissimo (*xhenere-llisimou*) gjene-ralisim; kryekomandant. ‘

generality (*xhene-riilleti*) 1) shumica; 2) gjithësia; 3) papërcaktueshmëri.

generalize (*xhenerellaaj:z*) 1) përgjithë-thësoj; 2) ve në përdorim.

generaly (*xhenerl/li*) 1) përgjithësisht; 2) zakonisht.

generate (*xhenerejt*) lind. prodhoh. nxjerr.
generation (*xhene-rejshën*) brezni. brez.
generator (*xhenerejter*) gjenerator. generic
 ' (*xhe-nerik*) 1) i përgjithshëm; 2) 'biol.
 gjinie. i gjinisë,
generosity (*xhene-roseti*) 1) bujari; 2)
 shpirtmadhësi.
generous (*xheneres*) 1) bujar; 2)
 shpirt-madh; 3) e fortë (për verë).
genetics (*xhe-netiks*) gjenetikë. genial
 (*xhijniell*) 1) e butë (për klimë); 2) gazmor;
 i përzemërt. i dashur.
geniality (*xhijni-iilleti*) 1) butësi; 2)
 ze-mërmirësi. shpirtmirësi.
genii (*xhijniaj*) *pl* i genius 2.
genitive (*xhenitiv*) gjindore (rasë).
genius (*xhijmes*) 1) ((*pl* geniuses (ëz»)gjeni;
 man of genius. njeri gjenial'; 2) (*pl* genii)
 shpirt. djall.
gent (*xhent*) *gj.fl.* gentleman.
genteel (*xhen-tijëll*) iran. 1) elegant; 2) i
 edukuar mire
gentility (*xhen-tillet*) iron. elegancë;
 a-ristokratizëm.
gentle (*xhentll*) 1) i butë. i urtë; 2) ka-rrem.
gentlefolk(s) (*xhentllfouks*) fisnikëri.
 a-ristokrati.
gentleman (*xhentllmen*) bujar.
 xhentël-mëno
gentleness (*xhentllnis*) butësi. mirësi.
gently (*xhentlli*) 1), me të butë; 2) me
 delikatesë. kujdes.
gentry (*xhentri*) fisnikëri e pronave të vogla.
genuine (*xhen'juin*) 1) i vërtetë. i një-mentë;
 2) i sinqertë.
genus (*xhljnes*) (*pl* genera) *biol.* gjini.klasë.
geodesy (*rxhij-odesi*) gjeodezi.
geographer (*xhi-ogrefer*) gjeograf.
geography (*xhi-ogrefl*) gjeografi.
geologist (*xhi-ollëxhist*) gjeolog.
geology (*xhi-ollexhi*) gjeologji.
geometric (*xhië-metrik*) gjeometrik.
geometry (*xhië-ometri*) gjeometri.
Georgian I (*xhoorxhiën*) 1. a dhe n
 1) gjeorgjian. 2) gjuhë gjeorgjiane.
Georgian II që i përket shtetit Xhorxhi a(në
 SHBA).
Georgian III i kohës. epokës së njërit prej
 mbretërve anglezë Gjergjë.
Geranium (*xhe-rejniem*) elbarozë.

germ (*xhiierm*) 1) embrion; 2) mikrob.
German (*xhërmen*) 1. a gjerman; grman
 silver. argjend i përzier me tunxh; 2. n 1)
 gjerman; 2) gjuhë gjer-mane.
germinate (*xherminejt*) mbin.
gerrymander (*xherimiinder*) 1. v falsifikoj
 zgjedhjet; 2. n dredhi para zgje-dhjeve.
gerund (*xherend*) *gram.* përcjellore
 (më-nyrë).
gerundial (*xhe-randiëll*) përcjellor.
 gje-rundial.
gesticulate (*xhes-tikjullejt*) bëj lëvizje. gjeste
 me duar.
gesticulation (*xhestikju-llejshe*) lëvi-zje.
 gjeste me duar.
gesture (*xhesçer*) gjest.
get (*get*) (got; *vj.* dhe *amer. p.p.* gotten) 1)
 gjej. marr 2) arrij (gjithashtu get at); 3) vij;
 get; home vij në shtëpi ;fig. i bie në të; 4)
 kap (at); 5) bëhem; get angry.
 zemërohem; get married. marthohem; get
 tired. lodhem; getabout. get abroad
 përhapem. bëhem i njohur; get along. a)
 përparoj. korr sukses; b) qërohem; c),
 jetoj. punoj pa u zënë; mësohem me jetë.
 me punë; get away. iki. largohem.,
 qërohem; get in. a) mbledh; 2) hyj; get off.
 a) zbres. b) iki. shpëtoj; get on. a) shkoj
 përpara; b) korr sukses; get on (with).
 shkoj mirë (me të tjerët); get out. a) dal;
 b) nxjerr. marr; get over. mposht; get
 round. i shmangen; get through, a) kaloj
 përmes diçkaje; b) jap provimin; **get up**,
 ngrihem, ngji-tem; **you have got to ...**, ju
 duhet ...; **I don't get you**, unë nuk ju kup-toj;
 get the **better (of)**, fitoj; **get into one's**
head, ngul këmbë në men-dimin tim; **get**
it, gj.fl. marr një qor-tim tërëndë; **get one's**
way, arrij qëllimin tim; **get out of hand**, i
 shpë-toj kontrollit; **get rid (of)**, shpëtoj
 nga; **get (down) to business**, merrem me
 punë; **get smb. to do smth.**, detyroj
 ndonjë të bëjë diçka; **get together** kam
 ndër mend, vendos; **get the up-per hand**,
 fitoj; **get wind (of)**, më-soj; **get the worst**
of it, mundem.
getaway (*getëueet*) ikje.
gewgaw (*xhuugoo*) çakël.
geyser (*gejzër*) gejzer.
ghastly (*gaastlli*) 1. a i tmershëm, i

kob-shëm; 2. *adv* tmerësisht, në mënyrëngjethëse.

ghetto (*gerou*) geto, lagje e çifutëve. **ghost** (*goust*) 1)fantazëm; lugat; 2) hie, gjurmë e lehtë.

ghostly (*goustli*) si lugat.

ghoul (*guull*) 1) lugat; 2) zuzar,

giant (*xhaeënt*) vigan, gjigant.

gibber (*xhibër*) 1. v flas shpejt dhe pa-kuptueshëm, llogotit; 2. n llogotitje.

gibberish (*xhibërish*) dokrra, pallavra. l

gibbet (*xhibit*) karamanjollë.

gibe (*xhaajb*) 1. n përqeshje; 2. v tallem.

giddiness (*gidinës*) 1) marrje mendësh; hutim; 2) mendjelehtësi.

giddy (*gidi*) 1) hutues, që të merr mentë; 2) mendjelehtë.

gift (*gift*) 1) dhuratë; 2) talent, prirje.

gifted (*giftëd*) i talentuar.

gig (*gig*) 1) *det.* lundërz; 2) karrocë e vogël me dy rrota.

gigle (*gigll*) 1. v qesh nën hundë, gëgë-ris; 2. n gegëritje.

gild (*gilld*) praroj.

gills (*gillz*) 1) verzat; 2) *iron.* gushë e dytë.

gillyflower (*xhillifillaoër*) shebojë.

gilt (*gillt*) 1. o prarim; 2. a i praruar.

gilt-edged (*gilltexhd*) i praruar anash; . **gilt-edged securities**, letra me vleftë të garantuara.

gimcrack (*xhimkrak*) 1) varak; 2) strin-gla; vogëlsira; 3) gjëra të punuara keq.

gimlet (*gimlët*) turjelë.

gin l (*xhin*) xhin, (pije).

gin 111. n maqinë për pastrimin e pambu-kut; 2. v pastroj pambukun.

ginger (*xhinxhër*) 1. n 1) zanaxhafil; **gin-ger** beer,lemonade zanaxhafil; 2) *gj.fl.* shtytje, frymëzim; 2. a i kuq në të ver-dhë.

gingerbread (*xhinxhërbred*) kulaç me zanaxhafil.

gingerly (*xhinxhërlli*) tepër i kujdesshëm; syhapët.

gingham (*gingëm*) pëlhurë pambuku me vija ose katrorë.

Gipsy (*xhipsi*) 1. n jevg, jevgë; 2. a jevgu, i jevgut.

giraffe (*xhi-raaf*) gjirafë.

gird (*gëërd*) (**girded**, **girt**) ngjesh, vesh.

girdler (*gëërdër*) tra hekuri.

girdle (*gërdll*; 1. n brez; 2. v ngjesh.

girl (*gëërl*) 1) vajzë, gocë; 2) grua e re.

girlish (*gëërl/lish*) si vajzë, vajzërie, i vaj-zërisë.

girt (*gërt*) 1. n shih **girth**; 2. *p.p.* dhe past i **grid**

girth (*gërth*) 1). nënbarkëzë, rrip shale që lidhet nën barkun e kalit; 2) pash.

gist (*xhist*) thelb,esence. **give** (*giv*) (**gave**; **given**) 1) jap; 2) kur bashkohet me kundrinë të drejtë shpesh herë shprehet me folje qe i përgjigjet kundrinës; **give a cry**, a **look**, bërtas, shikoj; **give away**, tregoj, nxjerr të fshehtë; **give in**, a) lëshoj pe, hap rrugë; b) dorëzoj (raport etj.); **give out**, a) shpall; b) botoj; **give over**, heq dorë (nga një ves etj.); **give up**, a) nuk çaj kokën (për diçka); lë duhanin. mësimet); b) dorëzohem; '6, **give birth** (**to**), lind, pjell; **give chase** (**to**), ndjek; **give ear** (**to**), dëgjoj; **give ground**, lëshoj rrugë, tërhiqem; **give one his due**, njoh meritat; **give one-self airs**, shes mend; **give smb. a piece of one's mind**, shpreh drejt-përdrejt pakënaqësinë; **give way**, jepem, lëkundem.

given (*givn*) 1. *p.p.* i **give**; 2. a 1) i dhënë; 2) i lidhur; i dhënë (pas dikujt, diçkaje).

gizzard (*gizërd*) rrëcok, stomak i zogjve; *fig.* grykë. .

glacial (*gllëjshël*) 1) akulli, i akullit; i mbuluar me akull; i ngrirë; 2) akull-naje. i akullnajës.

glacier (*gllasiër*) akullnajës.

glad (*gllad*) *predic* i kënaqur, i gëzuar: be glad, jam. i kënaqur; I am glad, jam l kënaqur, më vjen mirë, gëzohem.

gladden (*gll.iidn*) gëzoj.

glade (*gllëejd*) lëndinë; rrah: shesh në mes të pyllit. .

glamo(u)r (*gllamër*) nur, shkëlqim; magjepsje.

glamo(u)rous (*gllamërës*) magjepsës, mahnitës. '.

glance (*gllaans*) 1. v shikoj; at a glance, me ,një shikim; glance off, shkas; glance over shikoj me shpejtësi; 2.'n shikim i shpejtë..

gland (*glliind*) gjëndër. .

glanders (*gllandërz*) *pi* kërrnjotë (së-mundje kafshësh).

glandule (*glliindjuull*) gjëndrëz.

glare (*gllëër*) 1. *v1* shkëlqen në mënyrë verbuese; 2) shikoj me ngulm; 2. *n* 1) shikim i ngulitur; 2) shkëlqim verbues.

glass (*gllaas*) 1) xham, qelq; 2) gotë; 3) kupë; 4) *p/syza*.

glass-cutter (*gllaaskatër*) prerës; dia-mant.

glass-house (*gllaas'haus*) serrë.

glassy (*gllaasi*) 1) i qelqtë, i 'ngrirë (shi-kim); 2) pasqyre, i pasqyrës. i lëmuar.

glaze (*gllëejz*) 1) *v* 1) ve xham; 2) mbuloj me smalt; 2. *n* smalt.

gleam (*gllijim*) 1. *n* 1) dritë e dobët; 2) refleks drite. vezullim; 3) rreze (shprese etj.); 2. *v* ndriçoj.

glean (*gllijin*) 1) mbledh kallinjtë; 2) mbledh (thërrime-thërrime nga burime të ndryshme).

glee (*glliji*) gëzim, gaz.

glen (*gllen*) luginë e ngushtë.

glib (*gllib*) i gjallë. i shkathët (nëtë folur).

glide (*gllaajd*) 1. *v* rrëshqas; zb.res nga-dalë; 2. *n* rrëshqitje; av. zbritje ngadalë. **glider** (*gllaajdër*) planer. aliant.

glimmer (*gllimër*) 1. *v* vezullon; 2. *n* vezullim.

glimpse (*gllimps*) 1. *n* rreze drite; at 8 glimpse, në shikimin e parë; have, catch a **glimpse**, shikoj fluturimthi: 2. *v* shikoj fluturimthi.

glint (*gllint*) 1. *n* shkëlqim; vezullim: 2. *v* 1) shkëlqen; pasqyrohet.

glisten (*gllisn*) shkëlqej.

glitter (*gllitër*) 1. *n* shkëlqim: 2. *v* shkëlqej.

gloat (*gllout*) 1) ha me sy, përpij: 2) gë-zohem (me vete); 3) kënaqem fshehtas për të keqen e tjetrit.

globe (*glloub*) 1) llimsh idheut; 2) glob: 3) rruzull.

globe-trotter (*glloubtrotër*) njeri që ka udhëtuar shumë.

globular (*gllobjullër*) sferik.

globule (*gllobjuull*) ruazë.

gloom (*glluum*) 1) trishtim; 2) errësirë.

gloomy (*glluumi*) 1) i trishtuar; 2) i errët.

glorification (*glloorifi-kejshtë*) lartësim; adhurim; madhërim.

glorify (*glloorifaaj*) lartësoj, ngre në qiell; thur lavde.

glorious (*gllooriës*) i lavdishëm; ma-dhështor.

glory (*llo ari*) 1. *n* 1) lavdi; 2) madhështi; 2. *v* rriburrem.

gloss (*gllas*) llustër.

glossary (*gllosën*) fjalorth.

glossy (*gllosi*) me llustër.

glove (*glla v*). dorashkë.

glow (*gllou*) 1. *v* digjet; flakëron; 2. *n* 1) zjarr, flakë; 2) skuqje (e fytyrës).

glower (*gllacër*) shikoj me zemërim.

glue (*glluu*) 1. *n* tutkall, qiriç; 2. *v* ngjit.

glum (*gllam*) i zymtë; i trishtuar.

glut (*gllat*) 1. *v* ngop; 2. *n* 1) ngopje; 2) mbytje e tregut (me mall).

glutinous (*glluutinës*) ngjitës; glutinoz.

glutton (*gllatn*) grykës, llupës.

gluttonous (*gllatnës*) grykës, i pango-pur.

glycerin (*gllisëri;in*) glicerinë.

G-man (*xhijiman*) 'am er. agjent i policies së fshehtë amerikane.

gnarled (*gnaarlld*) me bujlunga; i shtrem-bëruar.

gnash (*gnesh*) kërcëllij dhëmbët.

gnat (*nat*) mickonjë.

gnaw (*gnoo*) brej.

gnome (*gnoum*) karkanaxholl; shkurtabiq.

go (*gou*) 1. *v* (went; gone) 1) eci, shkoj; 2) udhëtoj; 3) iki; 4) zhdukem; go about, a) eci, shkoj poshtë e lart; b) ndërmarr; go ahead, vazhdoj; go along, vazhdoj rrugën time; go astray, humbas udhën; go by, kaloj anës; go in for smth.. merrem, interesohem për diçka; go off, a) shtie (me top); b) kaloj. mirë; go on, vazhdoj; go out, a) dal; b) shuhet; go over, a) kaloj; b) përsërit; go through, provoj, l nënshtrohem (provës); go through (with). çoj deri në fund; go under. mbaroj, humb, shkatërrohet; be going to do smth.. vendos të bëj diçka; go bad. priset; go blind. verbohem; go halves. ndaj përgjysëm (të ardhurat, shpenzimet); go mad. luaj mendësh; go to bed. shkoj të fle; go without. mbaroj punë pa; it goes without saying. kuptohet vetiu; 2 *n* *gj.fl.* energji; it's no go. kjo s'ka për të shkuar; quite the go sipas mo-dës; në përdorim. në qarkullim.

goad (*goud*) 1) shtyj; 2) nxit; 3) zemëroj.

go-ahead (*gouëhed*) ndërmarrës.

goal (*goull*) 1) shënjë; qëllim; 2-) *sport*. portë;

gol,
goal-keeper (*goullkijpër*) sport. por-tier.
goat (*gout*) dhi; çjap.
goatherd (*gouc'hêërd*) bari dhish.
gobble (*gobll*) përpjij. kullufit.
go-between (*goubituilin*) ndërmjetës
goblet (*goblJëe*) kupë. potir.
goblin (*gobllin*) shpirt-roje i shtëpisë vitore,
 karkanxholl.
god (*god*) zot.
godchild (*godçaeëlld*) fëmijë e pagëzuar
goddaughter (*goddootër*) fëmijë (vaizë) e
 pagëzuar.
goddess (*gbdës*) perëndeshë.
godfather (*godfaadhër*) nun. kumbar.
godforsaken (*godfër.sejkn*) i braktisur i lenë.
godless (*go llis*) i pa zot.
godmother (*godmadhër*) ndrikull.
 kum-bare.
godsend (*godserid*) lumturi e papritur, , fat.
godson (*godsan*) fëmijë (djalë) e pagë-zuar.
goggle (*gogll*) 1. v zgurdulloj sytë; 2. *n* pi
 syza mbrojtëse.
gongs-on (*gouingz-on*) *pi* veprime, sjellje.
goiter (*goitër*) mjek. gushë.
gold (*go ulld*) 1. *n* ar, flori; 2. *a* i artë.
gold-digger (*goullddigër*) kërkues ari; *amet.*
gj.fl. aventurier.
golden (*goulldën*) i praruar.
goldfield (*goulldfiëlld*) vend, zonë me flori.
gold-mine (*goulldmain*) vend-burim ari; *fig.*
 punë shumë e përfitimshme.
goldsmith (*goulldsmith*) mjeshtër
 ar-gjendarie.
golf (*gol/f*) golf.
golly (*golli*) *amer. gj.fl.:* by golly I. aman o
 zot!
gondola (*gondëllë*) 1) gondolë; 2) *amer. h.-*
udhë. vagon-platformë.
gone (*gon*) 1) *p.p.* i go; 2) be gone (on).
 dashurohem.
gong (*gong*) gong, disk metalik që jep
 shumë zhurmë kur goditet.
good (*gud*) 1. *a* (better; best) 1) i mirë; 2) që
 ka kredi. që është në gjen-dje të paguaj;
 as good as, thuajse; pothuaj; 2. *n* pasuri;
 6 be good (at). jam i aftë për; be good
 enough. kini mirësinë; make good. kryej;
 ve në vend, plotësoj; provoj; for good.
 përgjithnjë.

good-bye (*gud-baJJ*) mirë u pafshim.
good-for-nothing (*gudfërnathing*) 1. *n* njeri
 që rri kot. pa punë; 2. *a* i pavleftë, hiç.
good-humored (*gud-hjuumërd*) shpirt-mirë.
good-looking (*gud-lluking*) i bukur.
goodly (*gudlli*) 1) i bukur; 2) tërheqës.
good-natured (*gudnejçërd*) shpirtmirë,
 :zemërmirë, i çelur.
goodness (*gudnis*) 1) mirësi; 2) virtut;
 goodness graciously. o zot!. go-odness
 knows. një zot e di; forgoodness 'sake.
 pashë zotin.
goods (*gudz*) 1) mallra; 2) plaçka, pa-suri.
goodwill (*gudull*) 1) dashamirësi; 2) vullnet
 i mirë; 3) dhënie e së drejtës së firmës
 (klientëve).
goody I (*gudl*) (*zak. pl*) bonbona, she-qerka.
goody II 1) sentimental; 2) i virtutshëm.
goofy (*guufi*) *amer. gj.fl.* budalla; i trashë.
goose (*guus*) (*pl* geese) 1) patë; 2) *gj.fl.*
 syllesh.
gooseberry (*guzbri*) kullumbri; rrush frëngu.
goose-flesh (*guusflesh*) ngjethje e trupit
 (nga frika, nga të ftohtit).
gore I (*goor*) ,1) shpoj; 2) ther.
gore II *poet* glak.
gorge (*gorxh*) 1.,n 1) grykë; 2) gurmaz; 2. *v*
 përlej; përpjij.
gorgeous (*goorxhës*) madhështor;
 pom-poz.
gormandize (*goormëndaajz*) ngopem;
 përlej.
gorse (*goors*) bot. gjineshtër.
gory (*goori*) i gjakosur.
gosh (*gosh*): by gosh. djalli ta marrë I
gosling (*gozlling*) bibë pate.
gospel (*gospll*) ungjill; *fig.* e vërtetë e
 pamohueshme; take' for gospel. e pranoj
 verbërisht si të vërtetë.
gossamer (*gosëmër*) 1) fije marimange; .
 2) pëlhurë e hollë; *amer.* pëlhurë që nuk
 fut ujë.
gossip (*gosip*) 1. *n* 1) thash e theme; intriga;
 2) ngatërrestare; 2. *v* ngatërroj përziej.
got (*got*) *past* dhe *p.p.* i get.
Goth (*gath*) got; *fig.* barbar.
Gothic (*gothik*) gotik.
gotten (*gotn*) *vj.* dhe *amer. p.p.* i get.
gouge (*gauxh*) 1. *n* 1) daltë gjysmë e
 rrumbullaktë; 2) zgavër; 2. *v* 1) daltoj; -2)

nxjerr (sytë). I
gourd (*gëërd*) kungull.
gout (*ga ut*) cermë.
gouty (*gauti*) cermar. .
govern (*gavërn*) qeveris; drejtoj, rre-gulloj.
governess (*gavërnis*) governmentë.
government (*gavërmënt*) 1) qeveri;- 2) formë qeverisjeje; 3) drejtim.
governmental (*gavërn-mentll*) qeveri-tar.
governor (*gavërnër*) 1) sundimtar; 2) I guvernator; 3) *g.fl.* zot; 4) *gj.fl.* baba.
governor-general (*gavërnër-xhenëlëll*) nënmbret; guvernator kolonie ose do-minioni. .
gown (*ga un*) 1) fustan; 2) mantel. grab (*grab*) 1. v kap, rrëmbej; 2. n 1) kapje, rrëmbim; 2) tek. kovë automati-ke.
grace (*grejs*) 1 n 1) hieshi; hir; 2) da-shamirësi; 3) tutje para ose pas buke; your G. he~(her) G. hirësia juaj, e tij, e saj; be in. get into smb:s good . graces, gëzoi dashamirësinëe dikujt; 2. v 1) stolis; 2) nderoj.
graceful (*grejsfll*) i hieshëm.
gracious (*grejshës*) 1) dashamirës; ze-mërmirë, i butë; 2) i mëshirshëm; 3) I pëlqyer, i këndshëm; i sjellshëm.
gradation (*grë-dejshën*) shkallëzim.
grade (*greejd*) 1. n 1) shkallë; sërë; 2) gradë; 3) pjerrësi; 4) lloj, cilësi; 5) *amer.* klasë (shkolle); 2. v 1) vendose-mi sipas shkallës; 2) nivelejo (vendin).
grade-school (*greejd-skuull*) *amer. gj.* 'fl. shkollë fillore
gradual (*gradjuëll*) gradual.
gradually (*gradjuëlli*) dalëngadalë, gra-dualisht.
graduate 1. v (*gradjuejt*) 1) mbaroj universitetin; 2) *amer.* mbaroj çfarëdo shkolle; 3) ve në radhë; 4) shkallëzoj, bëj ndarje; 5) trash (duke avulluar); 2. n (*gradjuët*) 1) *amer.* i diplomuar. që ka mbaruar një shkollë; 2) cilindër i shkallëzuar.
graft I (*graft*) 1. n ryshfet. mitë, system i korruptimit; 2. *vamer.* jap, marr rysh-fet.
graft II 1. n 1) kalem; 2) shartim (i bi-mës); 3) tek. shtim; 2. v shartoj.
grafter (*graaltër*) 1) ryshfetçi; 2) mash-trues, batakçi.

grain (*greejn*) 1) drithë; kokrra; 2) graim (= 0.062 gr.); 3) ndërtim, structure (e drurit, gurit).
grammar (*gramër*) gramatikë.
grammar-school (*gramër-skuull*) 1) *amer.* klasë të larta të shkollës së mes-me; 2) shkollë e mesme klasike.
grammatical (*grë-matikll*) gramatikor.
grammar (*gram*) gram.
gramophone (*gramëfoun*) gramafon.
grampus (*grampës*) delfin verior.
granary (*granëri*) hambar, grunar.
grand (*grand*) 1) madhështor; 2) i shkëlqyer; 3) kryesor.
grandchild (*grandçaeëlld*) nip, mbesë.
granddad (*grandad*) *gj. ff.* gjysh.
granddaughter (*granddaotër*) mbesë.
grandeur (*grand;ër*) madhështi.
grandfather (*grandfaadhër*) gjysh.
grandiloquence (*grand-illëkuëns*) fjalë të mëdha.
grandma. -mother (*grandmaa, -ma-dhër*) gjyshe.
grandpa (*grandpaa*) shih grandfather.
grand-sire (*grandsaeër*) 1) gjysh; 2) i parë.
grandson (*grand san*) nip.
grange (*grejnxh*) fermë, shtëpi fshati me godinat ndihmëse të ekonomisë për rreth.
granite (*granit*) granit.
granny (*gciini*) *gj.!!.* gjyshe.
grant (*graant*) 1. v 1) jap (borxh. kredi); 2) lejoj; pranoj; 3) dhuroj (diçka); take for granted. konsideroj si diçka që kuptohet 'vetiu; 2. n 1) subvencion. ndihmë; 2) privilegj.
granular (*gradjuëllër*) i kokërrizuar I shkoqur..
granulate (*granjullejt*) 1) thërmby, imtë-soj; 2) kokërrizohet, thërmohet,
granulated (*gran'julejtëd*) i kokërrzuar; i shkoqur, i shkriftë; granulated su-gar, sheqer pluhur.
grape (*grejp*) rrush.
grape-fruit (*grejpfruut*) nerënxë.
graphic (*grafik*) 1) grafik; 2) i gjallë; konkret.
graphite (*grafajt*) grafit.
grapple (*grapll*) 1. v kapem (duke u mundur); mundem (duke u kapur); grapple (with). a) përpqem të ka-përcej (vështirësinë); zgjidh (proble-min); b) *det.*

- puq anijen në anijen e armikut në luftim, ngjitem në abordazh; 2. *n* 1) përlëshje; 2) *tek*. gremçë, grep.
- grasp** (*graasp*) 1, *v* kap (edhe *fig.*); kup-toj, nxjerr (mendimin etj.); 2. *n* 1) shtrëngim; 2) shtënie në dorë (e një sendi); 3) kapje; të kuptuar.
- grass** (*graas*) 1) bar; grass field crop rotation, sistem i qarkullimit bujqësor; 2) kullote; grass widow, grua që s'e ka burrin pranë, që jeton përkohë-sisht e ndarë nga burri; grass widower, burrë që s'e ka gruan pranë, që l jeton përkohësisht i ndarë nga gruaja.
- grasshopper** (*graas'hopër*) karkalec.
- grass-snake** (*graassnejk.*) bullar.
- grate** I (*grejt*) rjetë metalike për të mbaj-tur qymyri n etj. në një vatër.
- grate** II 1) kërcëllin; 2) grij; gërvish; fërkoj; 3) zemëroj; ngacmoj.
- grateful** (*greitfll*) mirënjohës.
- gratify** (*gratifaaj*) kënaq, jap kënaqësi.
- grating** (*grejting*) parmakë; gri
- gratis** (*gratis*) falas; gratis.
- gratitude** (*gratituud*) mirënjohje.
- gratuitous** (*grë-tjuitës*) i dhuruar.
- gratuity** (*grë-tjuiti*) ndihmë në të holla.
- grave** I (*greejv*) serioz; i rëndë.
- grave** II varr.
- gravel** (*gravll*) zhavorr.
- gravestone** (*grejvstoun*) gur varri.
- grave-yard** (*grejvjaard*) varrezë.
- gravitate** (*graVltej*) anoj, prirem.
- gravitation** (*gravi-tejshën*) tërheqje. gra-vitacion.
- gravity** (*graviti*) 1) seriozitet; 2) *fiz.* Forca e tërheqjes, e peshës, e gravitetit; specific gravity, peshë specifike.
- gravy** (*grejvi*) salcë, iç; lëng mishi.
- gray** (*grej*) shih grey.
- graze** I (*greejz*) 1) prek lehtë; 2) gër-vish (dorën etj.); rjep (lëkurën).
- graze** II kullot.
- grease** (*grijs*) 1. *n* 1) sallo (e shkrirë); 2) lyerje me yndyrë; 2. *v* (*grijz*) 1) lyej me yndyrë; 2) *fig.* jap ryshfet. mitos
- 'grease-box** (*grijsbok.s*) vajnik.
- greasy** (*grijsi*) i dhjamtë; i ndotur.
- great** (*grejt*) 1) i madh; the Great October Socialist Revolution. Re-valucioni i Madh Socialist i Tetorit; 2
- great-grandfather** stërgjysh.
- greatcoat** (*grejtk.out*) pallto; kapotë.
- greatly** (*grejtlli*) shumë; tepër. greatness (*grejtnis*) 1) madhësi; 2) madhështi.
- Grecian** (*grijshën*) grek.
- greediness** (*grijidinës*) lakmi, ma-kutëri.
- greedy** (*grijidi*) lakmues, makut.
- Greek** (*grijk.*) 1. *n* dhe *a* grek; .Greek to me. kjo është krejt e pa-kuptueshme për mua; 2. *n* gjuhë greke.
- green** (*grij in*) 1, *a* 1) i gjelbër; 2) i pa-pjekur; 3) pa përvojë; 2. *n* 1) ngjyrë e gjelbër; 2) bimësi; 3) livadh i gjelbër.
- greenback** (*grijnbak.*) *amer.* banknotë.
- greenery** (*grijnëri*) gjelbërim; bimësi.
- green-eyed** (*grijnajd*) sygjelbër; *fig.* ziliqar.
- greengrocer** (*grijn-grouser*) perime-shitës; pemëshitës.
- greenhorn** (*grijnhoorn*) i mitur; i pa-pjekur.
- greenhouse** (*grijnhaus*) serrë.
- greenish** (*gr,jinish*) gjelbërosh.
- green ness** (*grijinis*) 1) barishte; 2) mun-gesë . përvojë, papjekuri.
- greet** (*grijt*) përshëndet.
- greeting** (*grijting*) përshëndetje.
- gregarious** (*gri-geëriës*) 1) që jeton në tufa; 2) i shoqërueshëm.
- grenade** (*gri-neejd*) granatë.
- grenadier** (*grenë-diër*) 1) granadier; 2) bomba-hedhës.
- grew** (*gruu*) *past* i grow.
- grey** (*greej*) 1) i përhimtë. bojë hiri. gri; 2) i thinjur.
- greyhound** (*greejhaund*) zagar. lingua
- grid** (*grid*) 1) skarë, rjetë; 2) *el.* rjetë ten-sioni të ulët.
- grief** (*grijl*) mjerim; come to grie1, ndështoj; pësoj fatkeqësi; bie në mjerim.
- grievance** (*grijvëns*) 1) fyerje; 2) ankesë.
- grieve** (*grijiv*) 1) jam i brengosur; 2) helmoj. shkaktoj dhëmbje.
- grievous** (*grijvës*) i rëndë. mundues.
- grill** (*grill*) 1. *n* 1) mish i pjekur; 2) skarë (për pjekjen e mishit); 2. *v* 1) pjek; 2) piqet; 3) *amer.* pyes me rreptësi.
- grill-room** (*grillrum*) restorant (ku mishi dhe peshku piqen në sy të popullit).
- grille** (*grill*) parmakë; grila.
- grim** (*grim*) 1) i zymtë; ogurzi; 2) i ash-për; 3)

- i pamëshirshëm. gri mace (*grimës*) 1. *n* ngërdheshje, gri-masë; 2. *v* ngërdheshëm; bëj grimasa.
- grime** (*grajm*) blazë. pisllek. ndyresi (që i ngjitet një gjëje. sidomos lëkurës). **grimy** (*grajmi*) i tymosur. i ndotur.
- grin** (*grin*) 1. *v* 1) kërcas. skërmit dhëm-bët; 2) qesh nën hundë. ve buzën nëgaz; 2. *n* skërmitje e dhëmbëve (nga qeshja); buzëqeshje; , grin and bear it, duroj burrërisht (dhëmbjen, dësh-timin). ‘
- grind** (*grajnd*) 1. *v* (ground) 1) bluaj; thërmoj; 2) kërcas, kërcëllij dhëmbët; 3) mpreh; 4) mësoj. ‘përmendësh; 2. *n* punë e rëndë. e mërtzshme.
- grinder** (*grajndër*) 1) mprehës; ‘2) *gj.fl.* papagallo; 3) *gj.fl.* mësues privat.
- grindstone** (*grajndstoun*) 1) gur mu-lliri, mokër 2) grihë, gur për të mpre-hur
- grip** (*giip*) 1. *n* 1) shtrëngim, kapje; come to grips, kapem (në mundje); 2) dorezë; dorëzë; 3) darë; 4) *amer.* valixhe dore; 7.. *v* 1) shtrëngpj; kap; 2) tërheq verr.endjen.
- gripe** (*grajp*) 1. *v* 1) shtrydh; 2) shtër-ngo; 2. *n* 1) shtrëngim; 2) dorëzë; 3) *p/* therje, spazma (në bark). ‘
- grisly** (*griz/li*) i tmershëm, që të ngjeth
- grit** (*grit*) 1. *n* 1) *gj.fl.* forcë karakteri, qën-dresë; 2) zhavorr, rërë e trashë; 2. *v* kërcëllij dhëmbët.
- grits** (*grits*) *pi* bullgur tërshëre.
- gritty** (*griti*) *amer. gj.fl.* 1) i fortë (karak-ter); 2) i guximshëm; i vendosur; 3) rëre, prej rëre.
- grizzled** (*grizlld*) i thinjur.
- grizzly** (*grizlli*) 1., *n* ari i përhimtë; 2. 1) i përhimtë; 2) me thinja.
- groan** (*groun*) 1. *n* rënkim; 2. *v* rënkoj; marr frymë me zor.
- groats** (*grouts*) *pl* bullgur.
- grocer** (*grouser*) bakall.
- grocery** (*grousen*) dyqan i bakallit.
- grog** (*grog*) pi-je e ngrohtë; punç. groggy (*grogli*) 1) i dehur; 2) i paqë-ndrueshëm; 3) i pasigurt në këmbë.
- groin** I (*grooin*) ijjë.
- groin** II *ark.* kube kryq.
- groom** (*gruum*) 1. *n* 1) kujdestar kuajsh; 2) dhëndër; 2. *v* kujdestar për kuaj; well groomed. i veshur mirë; i për-këdhelur.
- groove** (*gruuv*) 1. *n* 1) lug. ulluk; ruvi; 2) rutinë; 2. *v* ruvlis; thelloj.
- grope** (*group*) eci duke prekur me dorë; *fig.* kërkoj. sondoj.
- gross** (*grou*) 1) trashanik; 2) i madh. I vëllimshëm; 3) gjithsejt; 4) me shu-micë; 5) bruto.
- grotesque** (*grou tesk*) trashanik; komik; i shëmtuar.
- grouch** (*gra uç*) pakënaqësi; gjendje e keqe shpirtërore.
- ground** I (*graund*) *past* dhe *p.p.* i grind
- ground** II (*graund*) 1. *n* 1) tokë. dhe 2) bazë; 3) poligon; 4) aerodrom; 5) . *pl* kopsht. park pranë shtëpisë; 6) *pl* fundërri. llum; 2. *v* 1) themeloj; 2) mësoj; 3) hidhem. kaloj në cektësi rë, në breg; 4) fut. lidh me tokën.
- ground-floor** (*graund-flloor*) kat i posh-tëm. përdhe.
- groundless** (*graundllis*) pa shkak; i pa-bazuar.
- groundwork** (*graunduerk*) themel, ba-zë.
- group** (*gruup*) 1. *n* 1) grup; 2) *amer.* regjiment ajror; 2. *v* 1) mbledh; 2) mbli-dhem në grupe. ,
- grouse** I (*graus*) 1) thëllëzë; 2) gjel I egër.
- grouse** II *gj.fl.* murmërit.
- grove** (*grouv*) 1) korie; 2) *min..* galeri.
- grovel** (*grovll*) zvaritem, poshtërohem.
- groveler** (*grovllër*) servil.
- grow** (*grou*) (grew: grown) 1) rritem; 2) zmadhohem; 3) bëhem; 4) rrit.
- growing** (*grouing*) që rritet.
- growl** (*graul*) 1. *v* 1) hungroj; 2) mur- muroj; 2. *n* 1) hungrimë; 2) murmu-ritje.
- grown** (*groun*) *p.p.* i grow.
- grown-up** (*grounap*) i rritur.
- growth** (*grouth*) rritje; zmadhim.
- grub** I (*grab*) *zool.* vemje. larvë.
- grub** II (*grab*) 1. *v* 1) rëmoj; 2) shkul me rrënjë; 3) punoj rëndë; 2. *n* 1) punë e rëndë; 2) *gj.tl.* ushqim.
- grubby** (*grabi*) i çrregullt i palarë.
- Grub-street** (*grabstrijt*) rrugë. në Londër ku jetojnë letrarët e varfër.
- grudge** (*graxh*) 1. *n* pakënaqësi; cmir; have a grudge (against), kam dikë halë në sy; 2. *v* më dhimset. e jap pa qejf.
- grudgingly** . (*graxhinglli*) kundër vull-netit; pa qejf.

gruel (*gruëll*) 1. *n* qull; 2. *v* ndëshkoj rëndë.
grueling (*gruëlling*) shih gruesome.
gruesome (*gruusëm*) tmershëm. i ne-veritshërn.
gruff (*grat*) i ashpër.
grumble (*grambl*) 1. *n* 1) murmuritje; 2) qarje; 2. *v* murmuroj.
grumbler (*gramblër*) qaraman. mur-muritës. i pakënaqur.
grumpy (*grampi*) qaraman.
grunt (*grant*) 1. *v* 1) hungroj; 2) mur-muroj; 2. *n* 1) hungrimë; 2) murmuritje. I
guarantee (*garën-tiji*) 1 *n*1) dorëzani; garanci; peng; 2) dorëzanës; 2. *v* ga-rantoj; hyj dorëzanës.
guaranty (*garën ti*) garanci.
guard (*gaard*) 1) roje; home guard, njësi e mbrotjes lokale; 2) *pl* gardë; 6. be on gu-ard, a) ruhem; b) *usht*. qëndroj në postin e rojes; be off guard, nuk tre-goj kujdesin e duhur
guarded (*gaardëd*) i vemendshërn.
guardian (*gaardiën*) 1) kujdestar. tu-tor; 2) rojtës. roje.
guardianship (*gaardiënship*) kujdestari tutelë
guardroom (*gaardrum*) odë e rojes.
guardsman (*gaardzmën*) roje.
gudgeon (*gaxhën*) 1) mustak; 2) syllesh torollak.
guerilla (*gë-rillë*) 1. *n* '1) partizan. luftëtar çete; 2) luftë partizane.
guess (*ges*) 1, *v* 1) marr me mend; 2) supozoj; 3) *amer.* mendoj; pandeh; *nl*) llogari e përafërt; 2) hamendje pandehje.
guess-work (*gesuërk*) pandehje. ha-mendje. supozim.
guest (*gest*) 1) mik; mysafir. i ftuar; 2) banues. klient (hoteli).
guffaw (*gë-too*) 1. *n* të qeshur trasha-nik; hingëllimë; 2. *v* qesh në mënyrë trashanike; hingëllij.
guidance (*gajdëns*) udhëheqje.
guide (*gaajd*) 1. *v* 1) udhëheq; 2) prij dikujt; 2.' *n* 1) shoqërues. gidë; 2) udhëheqës; 3) udhëzues. manual.
guide-book (*gaajdbuk*) libër udhëzues.
guide-post (*gaajdpoust*) shtyllë udhë-zuese që tregon drejtimin.

guild (*guild*) 1) gildë. korporatë. esnaf; 2) bashkim.
Guildhall (*gilld'hoolf*) bashki e Londrës.
guile (*gaeëll*) mashtrim. dinakeri.
guileless (*gaeëll/is*) i padjallëzuar.
guilt (*gilt*) fajësi, faj.
guiltless (*giltllis*) i pafajshëm.
guilty (*gillti*) fajtor.
guinea (*gini*) (njësi' monetare = 21 shi-ling).-
guinea-pig (*ginipig*) 1) derr indie; *fig.* kafshë eksperimenti; 2) anëtar nomi-nal. drejtor i një shoqërie.
guise (*gaajz*) trajtë; under the guise (of), nën maskën.
guitar (*gi-taar*) kitarë.
gulch (*galfc*) *amer.* grykë. qafë e ngushtë mali.
gulf (*galft*) 1) gji; 2) gjir. humnerë.
gull I (*gall*) çafkë; pulëbardhë.
gull II i patëkeq, që gënjehet lehtë.
gullet (*gallit*) 1) gurmaz; 2) gapzherr, ezofag.
gullibility (*gallë-billëri*) pa të keq, nai-vitet; mirëbesim.
gully (*galli*) 1) prroskë, plaskomë; 2) vijë. ulluk.
gulp (*gailp*) 1. *v* gllabëroj; 2. *n* gllënkë e madhe; gllabërim.
gum I (*gam*) mishi i dhëmbëve, nullë. nullëzë.
gum II 1. *v* ngjit; 2. *n* gomalakë; qiriç.
gummy (*gami*) 1) ngjitës; 2) i buavitur.
gumption (*gampshën*) *gj.fl.* urtësi, men-çuri.
gun (*gan*) 1) pushkë; 2) top; 3) *amer.* revolver; 6. big gun, *gj.ft.* njeri I rëndësishëm.
 muroj; 2. *n* 1) hungrimë; 2) murmu-ritje.
grown (*groun*) *p.p.* i grow.
grown-up (*grounap*) i rritur.
growth (*grouth*) rritje; zmadhim.
grub I (*grab*) *zool.* vemje. larvë.
grub II (*grab*) 1. *v* 1) rëmoj; 2) shkul me rrënjë; 3) punoj rëndë; 2. *n* 1) punë e rëndë; 2) *gj.fl.* ushqim.
grubby (*grabi*) i çrregullt i palarë.
Grub-street (*grabstrijt*) rrugë. në Londër ku jetojnë letrarët e varfër.
grudge (*graxh*) 1. *n* pakënaqësi; cmir; have a grudge (against), kam dikë halë në sy; 2. *v* më dhimset. e jap pa qejf.

grudgingly . (*graxhinglli*) kundër vull-netit; pa qeji.

gruel (*gruëll*) 1. *n* qull; 2. *v* ndëshkoj rëndë.

grueling (*gruëlling*) shih gruesome.

gruesome (*gruusëm*) tmershëm. i ne-veritshërn.

gruff (*grat*) i ashpër.

grumble (*grambli*) 1. *n* 1) murmuritje; 2) qarje; 2. *v* murmuroj.

grumbler (*gramblër*) qaraman. mur-muritës. i pakënaqur.

grumpy (*grampi*) qaraman.

grunt (*grant*) 1. *v* 1) hungroj; 2) mur-muroj; 2. *n* 1) hungrimë; 2) murmuritje. I

guarantee (*garën-tiji*) 1 *n* 1) dorëzani; garanci; peng; 2) dorëzanës; 2. *v* ga-rantoj; hyj dorëzanës.

guaranty (*garën ti*) garanci.

guard (*gaard*) 1) roje; home guard, njësi e mbrotjes lokale; 2) *pl* gardë; 6. be on gu-ard, a) ruhem; b) *usht*. qëndrojnëpostin e rojes; be off guard, nuk tre-goj kujdesin e duhur

guarded (*gaardëd*) i vemendshërn.

guardian (*gaardiën*) 1) kujdestar. tu-tor; 2) rojtës. roje.

guardianship (*gaardiënship*) kujdestari tutelë

guardroom (*gaardrum*) odë e rojes.

guardsman (*gaardzmën*) roje.

gudgeon (*gaxhën*) 1) mustak; 2) syllesh torollak.

guerilla (*gë-rillë*) 1. *n* '1) partizan. luftëtar çete; 2) luftë partizane.

guess (*ges*) 1, *v* 1) marr me mend; 2) supozoj; 3) *amer.* mendoj; pandeh; *nl*) llogari e përafërt; 2) hamendje pandehje.

guess-work (*gesuërk*) pandehje. ha-mendje. supozim.

guest (*gest*) 1) mik; mysafir. i ftuar; 2) banues. klient (hoteli).

guffaw (*gë-too*) 1. *n* të .qeshur trasha-nik; hingëllimë; 2. *v* qesh në mënyrë trashanike; hingëllij.

guidance (*gajdëns*) udhëheqje.

guide (*gaajd*) 1. *v* 1) udhëheq; 2) prij dikujt; 2.' *n* 1) shoqërues. gidë; 2) udhëheqës; 3) udhëzues. manual.

guide-book (*gaajdbuk*) libër udhëzues.

guide-post (*gaajdpoust*) shtyllë udhë-zuese që tregon drejtimin.

guild (*guild*) 1) gildë. korporatë. esnaf; 2) bashkim.

Guildhall (*gilld'hoolf*) bashki e Londrës.

guile (*gaeëll*) mashtrim. dinakeri.

guileless (*gaeëll/is*) i padjallëzuar.

guilt (*gilt*) fajësi, faj.

guiltless (*giltllis*) i pafajshëm.

guilty (*gillti*) fajtor.

guinea (*gini*) (njësi' moneta = 21 shi-ling).-

guinea-pig (*ginipig*) 1) derr indie; *fig.* kafshë eksperimenti; 2) anëtar nomi-nal. drejtor i një shoqërie.

guise (*gaajz*) trajtë; under the guise (of), nën maskën.

guitar (*gi-taar*) kitarë.

gulch (*galfç*) *amer.* grykë. qafë e ngushtë mali.

gulf (*galft*) 1) gji; 2) gjir. humnerë.

gull I (*gall*) çafkë; pulëbardhë.

gull II i patëkeq, që gënjehet lehtë.

gullet (*gallit*) 1) gurmaz; 2) gapzherr, ezofag.

gullibility (*gallë-billëri*) pa të keq, nai-vitet; mirëbesim.

gully (*galli*) 1) prroskë, plaskomë; 2) vijë. ulluk.

gulp (*gailp*) 1. *v* gllabëroj; 2. *n* gllënkë e madhe; gllabërim.

gum I (*gam*) mishi i dhëmbëve, nullë. nullëzë.

gum II 1. *v* ngjit; 2. *n* gomalakë; qiriç.

gummy (*gami*) 1) ngjitës; 2) i buavitur.

gumption (*gampshën*) *gj.ft.* urtësi, men-çuri.

gun (*gan*) 1) pushkë; 2) top; 3) *amer.* revolver; 6. big gun, *gj.ft.* njeri I rëndësishëm.

gunboat (*ganbout*) kanonierë. I

gun-carriage (*gankarixh*) shtrat i topit.

gun-cotton (*gankotn*) piroksilinë.

gunman (*ganmën*) *amer. gjf.* hajdut, bandit.

gunner (*ganër*) 1) mitralier; 2) artilier.

gunnery (*ganëri*) 1) ushtrim me topa; 2) qitje me topa.

gunpowder (*ganpaudër*) barut.

gun-running (*ganraning*) kontrabandë armësh.

gunstick (*ganstik*) shufër pushke.

gun-stock (*ganstok*) qytë pushke.

gurgle (*gëërgll*) 1. *n* gurgullimë; lloko-çitje; 2. *v* gurgulloj.

gush (*gash*) 1. *n* rrëke e fuqishme; *fig.* vërshim; 2. *v!* derdhet me vrull; 2) vërshon; shfren.

gusher (*gashër*) burim i fuqishëm nafte.

gust (*gast*) 1) vrull (ere); puhi; 2) shpërthim (i zemërimit).

gusto (*gastou*) shije, shijim. **gusty** (*gasti*) i vrullshëri.

gut (*gat*) 1. *n* 1) zorrë; *p/ gj.fl.* të bre-ndëshme; 2) *p/* forcë e vullnetit; burrëri; 2. *v* 1) qëroj, nxjerr të brendëshmet; plaçkit.

gutter (*gatër*) vijë; ulluk;

gutter-press, shtyp i rrugëve (për shije vulgare)

gutter-snipe (*garërsnajt*) fëmijë i rritur rrugëve.

guttural (*gatërëll*) 1. *n* tingull grykor, gutural; 2. *a* grykor, fyti. i fytit.

guy (*gaaj*) 1. *n* 1) *amer.* djalë; 2) dordo-lec; 2. *v* qesh me të madhe. .

guzzle (*gazll*) 1) gllaboj; 2) përlej.

gym (*xhim*) shkurtim i **gymnasium**.

gymnasium (*xhimnejziëm*) sale gjimnastike, palester; 2) gjimnaz.

gymnastic (*xhim-nastik*) 1. gjimna-stikë; 2. *a* gjimnastike, i gjimnastikës. gjimnastikor.

gyps(um) [*(xhips(ëm))*] gips, allçi.

Gypsy (*xhipsi*) shih **Gipsy**.

gyrate (*xhaeë-rejt*) sillem për qark, lë sipas spirales.

H

H,h (*ejç*) 1) shkronjë e. tetë e alfabetit anglez; **drop one's h's** të mos shqip-tohet «h» atje ku nevojitet (veçori e dialektit londinez **Cockney**); 2) muz. nota la.

haberdasher (*habërdashër*) 1) çikë-rnmtar, tregëta r çikërrimash; 2) *amer.* tregtar ndërresash për burra.

haberdashery (*habërdashëri*) 1) dyqan ku shiten çikërrima; 2) ndërresa bu-rrash.

habit (*habit*) 1) zakon; huq; **be in the habit (of)**, e kam zakon; 2) trup; shtat; 3) veçori, veti, tipar karakteri.

habitation (*habi-rejshën*) 1) vendba-nimi; 2) banesë; banim.

habitual (*hë-bitjuëll*) i zakonshëm; **habitual drunkard**, pijanec i keq.

habituate (*hë-birjuejt*) 1) mësoj; 2) *amer. gjf.* shkoj dëndur

hack I (*hak*) 1) kalë me qi ra; 2) gërdallë; cofinë (për kalë); 3) “ *amer.* karroc me qira.

hack II *n* 1) shat; 2) shenjë me sopatë; 3) njeri i shkallmuar nga puna e rëndë; argat; **hack writer**, 1) shkrimtar me mëditje, Kompilator; 2) shkrimtar i keq, i shitur; 2. *v* 1) lotoj, në mënyrë tra-shanike (gurin ose tullën); 2) bëj shë-një me sopatë; 3) kollitem me të ngji-rur.

hackle I (*hakll*) pupla në qafën e zogut **with his hackles up**, i gatshëm për zënie.

hackle 111. *n* klehër për li; 2. *v* kreh lirin

hackney (*hiikni*) kalë shale.

hackney-coach (*hakntkouç*) karrocë me qira.

hackneyed (*haknid*) pa kripë, banal.

hackwork (*hakuërk*) vepër letrare shkel e shko, e dobët.

had (*had*) *past* dhe *p.p.* i **have**.

hadn't (*hadnt*) shkurt. i **had not**.

haemorrhage (*hemërixh*) hemoragji.

haft (*hall*) dorëz (kame. thike).

hag (*hag*) shtrigë.

haggard (*hagërd*) i rraskap:tur. i dobët.

hail I (*hejëll*) 1. *v* 1) përshëndet; 2) thë-rras;

2. *n* 1) përshëndetje; 2) thirrje; 3) *iin* tungjatjeta të fala

hail II 1. *n* breshër; 2. *v* bie si breshër; it
hails, bie breshër.

hair (*heër*) 1) flok, qime; have one's hair done, bëj frizurë; 2) lesh; not to turn a hair, mbaj veten, nuk çfaqem; to a hair. pikë për pikë; with-in a hair's breadth, për një qime nga; against the hair, kundër qime-ve.

hair-do (*heërduu*) krehje; frizurë.

hairdresser (*heërdresër*) berber.

hairpin (*heërpini*) karficë.

hair-splitting (*heërsplitting*) 1. *n* stër-hollim; pedanteri; 2. *a* pedant.

hair-spring (*heërspring*) qime sahati; zemerek i hollë.

hairy (*heëri*) leshtor.

hale, (*hejëll*) i shëndoshë. i fuqishëm.

half (*haalf*) 1. *n* gjysmë; 2. *a* gjysmak; 3. *adv* përgjysëm; half bad, çka. jo dhe aq keq.

half-bred (*haalbred*) gjysmak.

half-brother (*haalbradhër*) thjeshtë (vella me nënë ose baba tjetër).

half-hearted (*haalhaanëd*) i pavendo-sur

halfpenny (*hejpni*) një gjysmë pen i.

half-seas-over (*haals/jz-ouvër*) në qejf (nga të Piret).

half-sister (*haalsistër*) thjeshtë (motër . me nënë ose baba tjetër).

half-time (*haal-tajm*) *dltë* pune jo e plo-të.
half-way (*haaf-ueej*) 1. a që gjendet në gjysmën e rrugës; 2. *adv amer.* për-gjysmë; *fig.* me kompromis; to meet smb. half-way, *fig.* lëshoj pe. bëj lëshime.
half-witted (*haaf-uitëd*) mendjeshkur-tër. ,
hall (*hool*) 1) salle; 2) mensë (në uni-versitet); 3) hjat. parathomë.
hallo(a) I (*hë-llau*) he! bre! (thirrje për-shëndetje ose habije).
halloo (*hë-lluu*) nguc, ndërsej.
hallucination (*hëlluusi-nejshën*) ve-gim; halucinaclan.
hallway (*hoollueej*) *amer.* 1) 'paradho-më; 2) koridor.
halo, (*hejllou*) ndriçim. kurorë drite. au-reolë.
halt I (*hallt*) 1. *n* vend-qëndrimi; qën-drim; 2. *v* 1) ndalem për pushim; 2) ndaloj; 3. *int* ndali
halt II ngurroj.
halter (*hal/lër*) 1) kapistër; 2) lak në li-tar.
halve (*haav*) 1) ndaj përgjysmë; 2) shkur-toj përgjysmë.
halves (*haavz*) *pl* i half; to do things by halves, bëj dosido; go halves. ndaj përgjysmë (të ardhurat. shpenzi-met).
ham (*ham*) 1) proshutë; 2) kofshë derri.
hamlet (*eimllër*) fshat i vogël.
hammer (*hamër*) 1. *n* 1) çekiç; 2) *usht.* këri1bëz pushke; 2. *v* I) rrah, punoj me çekiç; hammered iron, hekur i farkëtuar; ham mer (at) punoj me, mbi diçka; 2) *amer.* kritikoj ashpër;
hammock (*hamëk*) shilarës; *det.* Jatak i varur.
hamper I (*hampër*) kaçile me kapak.
hamper II pengoj; vështirësoj; ndaloj (zhvillimin etj.).
hamstring (*hamstring*) sakatoj, gjymtoj.
hand (*hand*) 1. *n* 1) dorë; by hand, me dorë {shkruar}; hands up I, duart lart!; at' hand, pranë, afër; gati; be hand and glove (with), kam lidhje të ngushtë me dikë; mbrojt, përkrah dikë; give a free hand. le të veprojë siç e sheh vetë të arësyeshme; hand to hand fighting, mundje; in hand, në vartesi, në dorë të; lend a hand, ndihmoj; off hand, pa përgatitje; from one .hand... on the other hand..., nga njëra anë nga ana tjetër...; shake hands, shtrëngo dorën;

2) punëtor; 3) *plekuipazh* anije; 4) shkrim; 5) akrep (sahati); 6) pjesë-marrje (në diçka); to get the upper hand, fitoj epërsinë; a good hand (at) i aftë; i stërvitur me diçka; from hand to mouth, (jetoj) gjysmë i uritur; have. take a hand (in), marr pjesë; a poor hand (at). pa përvojë, i dobët në diçka; take smb. in hand, marr dikë në duar; 2. *v* dorëzoj; hand down, ua lë pasardhësve; hand in, jap, dorëzoj;
hand over, i dorëzoj (një plaçkë diku);
handbag (*hiinbiig*) çantë grashë, bor-setë.
handbook (*hiindbuk*) manual, libër udhëzues.
handcuff (*hiindkaf*) prangë dore.
handful (*hiindfull*) 1) një grusht gjë; 2) sasi e vogël.
handicap (*hiindikiip*) 1. *n* 1) pengesë; 2. *v* pengoj, bëj të vështirë. -
handicraft (*hiindikraaft*) 1) zeje; punë dore; prodhim zejtar; 2) art, mjeshtëri (në punën e dorës).
handicraftsman (*hiindikraaftsmën*) zej-tar, mjeshtër.
handkerchief (*hiinkërçif*) shami dore.
handle (*hiindll*) 1. *n* dorëz; dorezë; bisht; 2. *v* 1) prek, marr në dorë; 2) përdor, trajtoj; 3) drejtoj (maquinën); 4) sillem (me ndonjë)
handle-bar (*hiindllbaar*) timon biçiklete ose motoçiklete.
hand made (*hiiridmeejd*) i punuar me dorë.
handshake (*hiindshejk*) rrokje duarsh, toka.
handsome (*hiinsëm*) 1) i bukur; 2) bujar; 3) i rëndësishëm; mjaft i madh. **handspike** (*hiindspajk*) levë.
handswitch (*hiindsuiç*) *tek.* çelës.
handwriting (*hiindrajting*) shkrim, (mënyrë shkrimi), kaligrafi.
handy (*hiindi*) 1) i shkathët në veprime . me' duar; 2) që mund të shfrytëzohet, përdoret lehtësisht.
hang I (*hiing*) (*hung*) 1)varem; 2) var 3)., mbuloj (me letër muret); **hang about**, sillem kot; **hang back**, tër-hiqem; ngurroj, nuk vendos; **hang- out**, nxjerr kokën (në dritare); vë (flamurin); **hang up**, var (një kuadër) etj.); *fig.* ngadalësoj; shtyj; &. **hang down one's head**, var kokën, dësh-përohem; **hang heavy**, ikën ngadalë(koha); **hangupon smb. 's lips**,

words, dëgjoj me vemendje.
hang II(hang)(hanged) var (të dënuarin).
hangar (*hiingër*) hangar (aeroplanash).
hanger (*hiingër*) varëse.
hanger-on (*hiingër-on*) sahanlëpirës.
hanging (*hiinging*) perde.
hangman (*hiingmën*) .xhelat.
hang-over (*hiingouvër*) 1) *amer.* mbe-turinë; 2) *gj.f/.* dhëmbje nga pija.
hank (*hank*) shkul. lëmsh. torkë.
hanker (*hankër*) dua me gjithë shpirt (*after*).
hansom (*hansëm*) karrocë me dy rrota.
hap (*hap*) 1. *n* rast; fat; 2. *v* ndodh.
haphazard (*hap-hazërd*) 1. *n* gjë e rastit; **at haphazard.** të dalë ku të dalë; 2. *a* i rastësishëm; 3. *adv* rastësisht.
hapless (*hapllis*) fatkeq, i mjerë.
happen (*hapn*) ndodh. ngjan; **happe-ned to be there.** rastësisht u ndodha atje
happening (*haphing*) rast. ngjarje.
happiness (*hapinis*) lumturi; fatbardhë-si.
happy (*hapi*) 1) i lumtur; 2) fatbardhë.
happy-go-lucky (*hapigoullaki*) 1. *a1*) i çkujdesur; 2) i rastësishëm; 2. *adv* në tym. të dalë ku të dalë.
harangue' (*hë-rang*) 1. *n* 1) fjalë e buj-shme. zënie me fjalë; 2) thirrje; 2." *V* mbaj fjalë. ligjëroj.
harass (*harës*) shqetësoj.
harbinger (*haarbinxhër*) paralajmërues. lajmëtar.
harbour (*haarbër*) 1. *n1*) liman; 2) strehë. strehim; 2. *li* 1) hedh spirancën (në liman); 2) strehoj. fsheh; 3). përmbaj. mbaj në vete (inatin).
hard (*haard*) 1. *a1*) i fortë; 2) (punë) e rëndë; 3) (klimë) e ashpër; l's. **be hard on smb.** jam i rreptë me të pa-drejt ndaj ndonjërit; **be hard up.** kam nevojë (materiale); **hard eash.** në dorë (para); **hard and fast rules.** rregulla (të rrepta) të vendosura një-herë e përgjithnjë; **hard dri'nk.** *amer.*-pije alkolike; **hard labour.** punë e de-tyruar; 2. *adv* me forcë. - me këmbë-ngulje; **breathe hard.** marr frymë me zor; **work hard.** punoj shumë, me këmbëngulje; **hard by.** afër; **it will go hard with him.** e ka vështirë, do ta pësojë keq.
hard-boiled (*haard-boll/d*) 1). e zier shumë

(vezë); 2) *amer.* i regjur; qecshitet sikur.,
harden (*haardn*) 1) forco~het; ngurtë-sohet; 2) kalit (çelikun); *fig.* kalit. for-coj; 3) kalitet; ashpërsohet; ngurtë-sohet.
hardening (*haardning*) kalifje.
hard-fisted (*haard-fistëd*) i shtrengu ar.
hard-headed (*haard-hedëd*) 1) praktik; realist; 2) kokëfortë.
hard-hearted (*haard-haartëd*) pa ndjenja, zemergur. .
hardihood (*haardihud*) guxim.
hardily (*haardllt*) me guxim, me trimëri.
hardly (*haardlli*) 1) mezi; 2) me mundim vështirësi.
hardship (*haardship*) vuajtje, mjerim.
hardware (*haardueër*) hekurishte.
hardy (*haardi*) guximtar. trim.
hare (*heër*) lepur.
harebell (*heërbell*) *bot.* lule këmbore.
hare-brained (*heërbreejnd*) mendjelehtë.
harem (*heërem*) harem.
haricot (*hërikou*) 1) ragu; 2) fasule.
hark (*haark*) dëgjoj.
harken (*haarkn*) shih hearken.
harlot (*haarllët*) kurvë. prostitutë. ,
harm (*haarm*) 1. *n* dëm; keep smb. out of harm's way. ruaj ndonjë nga rreziku; -2. *v* 1) dëmtoj; 2) fyej. .
harmful (*haarmfll*) i dëmshëm.
harmless (*haarmllis*) i padëmshëm.
harmonious (*har-mouniëns*) harmonik.
harmony (*haarmëni*) harmoni. harness (*haarnis*) 1. *n* 1) p1ijime për të mbrejtur kuajt; 2) *usht.* pajime; 2. *t"* 1) mbrej; 2) shfrytëzoj (burimet ujore).
harp (*harp*) 1. *n* harpë; 2. *v* 1) i bie harpës; 2) them po atë gjë (on).
harpoon (*har-puun*) shtizë me grep (për gjuetinë e peshkut).
harpy (*haarpi*) kuçedër. harpi; *fig.* gra-bitës.
harrier (*hariër*) lingua për lepur.
harrow (*harou*) 1. *n* lesë; 2. *v* 1) lesoj; 2) nevrikos; mendoj (moralisht).
Harry (*hari*) 1) sulmoj; shkretoj. placket 2) shqetësoj.
harsh (*haarsh*) i ashpër, i egër, pakënd-shëm.
hart shorn (*haarts'hoorn*) 1)
harshly (*haarshlli*) me ashpërsi.
harum-scarum (*-eërëm-skeërëm*) njeri pa

tru, mendjelehtë, i pagjykueshëm.
harvest (*haarvist*) 1. *n* të korra, prodhim; 2. *v* korr prodhimin e tokës.
harvester (*haarvistër*) 1) korrës; 2) ma-kinë korrëse.
has (*hîlz, hëz. ëz*) veta e treti i numrit njëjës të kohës. se tashme të foljes have.
huh (*hah*) 1, 'v 1) pres; thermoj; grij; 2) nptërroi; 2. *n* ngaterrim trazim.
hasn't (*hiizn't*) *shkurt*. i has not
has p (*hiisp*) 1) mbërtheckë. toke; 2) çivi (dere); 2. *v* mbyll.
haste (*hejst*) nxitim, ngutje; make haste. nxitoj, ngutem.
hasten (*hejstn*) 1) ngut; 2) nxitoj; ngu-teni
hastily (*hejstili*) me nxitim.
hasty (*hesti*) 1) i vullshëm; 2) i shpejtë i nxituar.
hat (*hët*) kapelë.
hatch I (*haç*) baxhë (vapori).
hatch II 1. *v* 1) çelin (zogjt); 2) ngroh vezët (kloçka); 3) mendoj (diçka); 2. *n* zogjtë e vegjël (që kanë çelur-).
hatch III heq vija.
hatchet (*hiicit*) satër. sakicë.
hatchway (*hëçueej*) shih hatch I.
hate (*hejt*) 1. *v* urrej; 2. *n* urrejtje.
hateful (*hejtfll*), i urrey.
hatred (*hejtrëd*) urrejtje.
haughty (*hooti*) mendjemadh; kryelartë.
haul (*hooII*) 1. *v* 1) tërheq; 2) mbaj, transportoj; 3) ndërron drejtim (era, anija); haul over the coals, heq vrejte; 2. *n* 1) transportim; 2) gjah; 3) trofe;
haulage (*hoollixh*) transportim.
haunch (*hoonç*) kofshë.
haunt (*hoont*) 1. *v* 1) shkoj dëndur; 2) , çfaqet (si hie); 2. *n* 1) vend pushimi ku shkohet dëndur; 2) strehë; strofull.
hautboy (*ouboi*) zamare.
have (*h3v*) (had) 1) kam; they have a room, ata kanë një dhomë; I have a headache, toothache, kam dhëmbje koke, më dhëmbin dhëmbët; I have no time, nuk kam kohë; have no fear mos kini frikë 2) me paskajore pas: duhet etj.: she has to go there; ajo duhet të shkojë atje; 3) (*hiiv, hëv, ëv*) folje ndihmëse e bashkuar me pjesoren "kohës'së shkuar për të formuar trajtat e perfektit: they have come, ata

kanë ardhur; he will have done it by 8 o'clock, ai (tashmë) do ta ketë bërë këtë në ora 8; she had written it by 5 o'clock ajo (tashmë) do ta ketë shkruar atë në ora 5; have on, vesh diçka; ahe had a new dress on, ajo kishte një fustan të ri; have out: have it out (with), sqaroj, shqyrtoj diçka; have breakfast (dinner, supper). ha mënglezin (drekën. darkën); have a awake, pi duhan; have a walk, bij një shetitje të vogël; have a talk, bi-sedoj: have smth. done, have 5mb. do smth., i ngarkoj dikujt ndonjë punë; had better, had rather, më mire do ishte; have done I, pushoni I mjaft I

haven (*hevn*) liman; fig. strehim.

havesack (*hiivelsik*) *Isht*. çantë shpine.

havoc (*hiivëk*) *shkn*: 'lm: shkatërrim; play havoc, rrenoj, shkatërroj.

haw (*hoo*) kokërr murrizi.

hawk I (*hobk*) fajnua.

hawk II bë) tregëti derë më derë, bëj tre-gëti ambulante.

hawker (*hookër*) shitës ambulant, pramatar.

hawthorn (*hoothoom*) murriz.

hay (*hee*) bar i thatë, sanë; make hay (of), bëj lesh e li. ngatërroj: make hay while the sun shines, rah hekunn sa është i nxehtë.

haycock (*heejkok*) mullar sane.

hily-fork (*heejtoork*) cfurk.

hayloft (*heejlloft*) plevicë bari të thatë.

hayrick, stack (*heejn, stiik*) mullarsa-ne.

hazard (*hiizërd*) 1. *n* 1) lojë ku mari; 2) rrezikim: 6. at all hazards, në çfardo kushtesh; 2. *v* rrezikoj.

hazardous (*hazërdës*) i rrezikuar. I

haze (*hee/z*) 1. *n* mjegull; 2. *v* mbulohet me mjegull; errësohet.

hazel (*hejzl*) 1. *n* lajthi; 2. *a* ngjyrë kafe të hapur. kafe (sy).

hazel-nut (*hejzlnat*) arrë.

hazy (*hejzl*) i turbullt: i mjegulluar.

H-bomb (*ejç-bom*) bombë me hidrogjen.

he (*hil hi*) trajtë e rasës emrore e pers pron (rasa objekt. h i m) 1) a i: 2) pref që u shtohet emrave që tregojnë mash-kull: he-go.t, cjaq.

head (*hed*) 1 *n* 1) kokë; be head over ears in

love: jam dashuruar marrë-zisht: off one's head, i çmendur; at the head (of), në krye; head over heels"lesheli; *fig*, thellësisht, tërësisht; keep one's head, mbaj gjakftohhtë-sinë; keep one's head above water, a) ,qëndroj në sipërfaqe: b) luftoj kun-dër vështirësive; put heads together, *gj. ff.* këshillohem; two shillings per head, nga dy shilingë për njeri; 2) krerë begati; 3) kokë (El gozhdaa); 4) kryet) krye. prij, udhi-heqës; 6) *det.* pjesë e përparme e anijes; 6. heads or tails, kokë a pi lë (lojë); one can't make head or tail of it, s'mund të kuptohet asgjë; 2. v 1) krye-soj (lëvizjen); 2) i vë titullin (artikullit); 3) drejtohem, mbaj drejtimin riga (for); head back, head off, ndaloj rrugën; 3. a 1) kryesor: 2) i parë, i përparmë.

headache (*hedejk*) dhëmbje koke.

heading (*heding*) 1) titull; 2) *ay.* Drejtim i aeroplanit.

headland (*hedllënd*) kep, hundë (toke), headlight (*hedl/ajt*) far. dritë automobil,

headline (*hedllaajn*) titull; krye rrjesht.

headlong (*hodllong*) i nxituar; rroku-llimthi.

headmost (*hedmoust*) në' ballë, për-parimtar.

headquarters (*hedkuorrërz*) 1) *usht*-shtab; general'headquarters, shtab i kryekomandantit; 2) qendër.

headstrong (*hedstrong*) kokëshkrepur; kokëfortë.

headway (*hedueej*) 1) sukses; 2) per-parim.

heady (*hedi*) i vrullshëm, i rrëmbyer; shushatës.

heal (*hiëll*) 1) shëroj, mjekoj; 2) mbyllet (plaga).

health (*hellth*) shëndet; health resort. vend klimaterrk.

healthy (*hellthi*) i shëndoshë.

heap (*hijp*) 1. *n* 1) grumbull (plaçkash); 2) *gj. ff.* grumbull. «grusht» (parashë etj.); 6. she is heaps better 'gj. ti. për atë. është shumë më mirë; 2. v ngarkoj; grumbulloj; heap a person with presents, mbush ndonjë njeri me dhurata.

hear (*hiër*)(*heard*) 1) dëgjoj; 2) u ve veshin (mësimeve); 3) mësoj (për diçka); 4) marr lajme letra (from); 6. hearl, hearl, mirël;

dëgjoni!; vini re, vini re!

heard (*hëërd*) *past* dhe *p.p.i* hear. hearing (*hiëring*) 1) dëgjim; 2) *dre;t.të* dëgjuar (të çështjes),

hearken (*haarkn*) dëgjoj.

hearsay (*hiërseej*) zëra, fjalë. thash e theme (për diçka).

hears (*hëirs*) katafalk.

heart (*haart*) 1) zemer; 2) *fig.* shpirt; heart to heart talk. bisedi me zemer të .çelur; .3) *tek.* bosht; learn by heart, përmendsh; cry one's heart out, ,qaj me ngashërim; eat one's heartout, fishkem, thahem nga halli. bren-ga; have the heart to., të jetë aq I pashpirt sa të...: heart and so-I, megjithë shpirt; have one's heart Jn one's mouth, me gjak të ngrirë: It doesmy heart good, kjo më gëzon; loose heart, dekurajohem; set one's heart upon smth. përpiqem me zjarrpër diçka: ' e dua me gjithë shpirt; take smth. to heart, e marr për ze-mër (diçka): win the heart of smb. win smb:s heart, fitoj zemrën e di-kujt; with all one's heart, me gjithë shpirt; nga thelbi i zemrës.

heartache (*haartejk*) hidhërim i thellë; dëshpërim; mallëngjim.

heart-breaking (*haanbrejking*) ngashë-rues. që të copëton zemrën:

heartburn (*haanbëërn*) uth: urth.

hearten (*haann*) jap zemër.

heartfelt (*haanfe7lt*) zemërçelur. I qertë.

hearth (*haanth*) 1) vatër: oxhak; *fig.* I vatër e shtëpisë; *tek.* farkë.

helirth-rug (*haanhrag*) qilim para oxha-kut.

heartily (*haatilli*) megjithë zemër. me- gjithë shpirt.

heartsease (*haansijiz*) *bot.* lule pan se.

heartly (*haarti*) i përzemërt. i gëzuar; i, sinqertë.

heat (*hijt*) 1) vapë. nxehtësi; 2) zjarmi(në sëmundje); 3) tronditje e madhe; zemërim. pezmatim; 4) *fiz.* nxehtësi; 5) *tek.* shkrirje: 6) *tek.* inkandeshencë; 2. *v1*) shkrirj: 2) nxe; 3) skuq; 4) ngro-hem; 5) ndizem.

heath (*hijth*) 1) stepë (e mbuluar me shqopë); 2) shqopë.

heath-cock (*hijthkok*) gjel i egër. heathen (*hijdhën*) 1) pagan; 2) barbar.

heather (*hedhër*) shqopë.

heave (*hijiv*) (hove: heaved) 1) ngri-hem lart; 2) ngre (pesha); 3) *det.* shtrij (litarin): I: heave In sight, duket në horizont (anija); he.ve a slgh, pshe-rëtij thellë..

heaven (*hevn*) qiell.

heavenly (*hevnlli*) qiellor; heavenly bodle., trupa qiellor, yje.

h..VV (*lf.rl*) 1) I rëndi: 2) ipasur (pi, prodhim): 3) i stuhishëm (par detin); 4) e-fortë (për qitje. stuhi. shi. dëborë); heavy traffic, lëvizje e madhe; time hangs heavy, koha rrjedh nga-dalë. .

Hebrew (*hijbruu*) 1. *n* 1) izraelit. Ja-hudi. hebre. 2) gjuhë e lashtë hebraike; 2. *a* izraelit. izraelite e lashtë.

heckle (*hek11*) 1) shih hackle II; 2) ndër-pres oratorin (me thirrje. pyetje).

hectare (*hektaar*) hektar.,

hectic (*hektik*) 1. *a* 1) tuberkulozi. i tu-berkulozit; hectic feve r, ethe kapi-tëse (nga tuberkulozi); 2) i vështirë; 3~ i shqetësuar; 2. *n* 1) tuberkuloz; 2) i sëmurë nga tuberkulozi.

hedge (*hexh*) 1. *n* gardh. *fig.* pengesë; 2. *v* rrethoj me gardh; hedge off, ve-çohem. izolohem. .

hedgehog (*hexhog*) 1) iriq; 2) *tek.* ma-qinë për të gërryer dheun.

heed (*hij/d*) 1. *n* 1) vemendje; 2) kujdes; pay, ta ke heed. ruhem, i kushtoj ve-mendje; 2. *v* i kushtoj vemendje; kuj-desem (për ndonjë).

heedless (*hijidllis*) 1) i çkujdesur; 2) I pavemendshëm.

heel I (*hiëll*) 1) thembër; 21 takë e lartë; I:::" at (on, upon) one's heels, këmbakëmbas; down at heel, e shtrembë-ruar (për këpucë); kick one's heel., rri duke pritur. ta ke to one', heels, iki' me nxitim, ua mbath këmbëve: turn to one'sheels, kthehem me-njëherë. .

heel II*det.* 1. *v* anon (anija); 2. *n* anim.

hefty (*hefti*) ifuqishëm; trupmadh.

hegemony (*hijgëinëni*) hegjemoni.

heifer (*hefër*) mëshqerrë; mëzore.

height (*hajt*) 1) lartësi; rritje; *fig.* kulm(i budallallëkut etj.); 2) vend i ngritur.

heighten (*hajm*) 1) ngre; 2) zmadhoj.

heinous (*hejnës*) i urryer. i tmershëm.

heir (*eër*) 1. *n* trashëgimtar; 2. *v* trashi-goj.

heiress (*eërës*) trashëgimtare.

heirloom (*eërluum*) plaçkë -e lënë tre-shëgim brez pas brezi.;

held (*helld*) *past* dhe *p.p.* i hold 11.1.

helicopter (*he!!liktër*) helikopter.

hellum (*hijllëm*) helium.

hell (*hell*) skëterrë; go to h.nl. shko në djalll; what the hell do you want?, ç'djallin kerkoni?

he'll (*hijll*) *shkurt.* i he will.

hello (*hë-l/ou*). shihhallo(a).

helm I (*hellm*) timon; *fig.* frerët e qeverisJes..

helm II ,shih helmet.

helmsman (*hel/mzmën*) timonier.

help (*hel/p*) 1., *v* 1) ndihmoj; I cannot help it, nuk mund ta ndihmoj. Nuk mund të bëj asg)ë; 2) gostit; 3) për-mbahem, i shmangem (diçkaje); helpyourself (yourselv~), merni (vetë) ju lutem; mos ngurroni; I can not help saying (going etj.), unë nuk mund. të mos them (të mos shkoj etj.); may i help you to some fish?, më lejoni tju ofroj peshk; 2. *n* 1) ndihmë; 2)ndihmës; she is a great help, ajo na ndihmon shumë; 3) *amer.* shërbëtor.

helpful (*hellpfl/*) i dobishëm.

helping (*hellping*) porcion (gjelle).

helpless (*hellpllis*) i pazoti, i paaftë; pa ndihmë. ,

helpmate (*hel/pmej*t) ndihmës; *fig.* bashkëshort. bashkëshorte.

helter-skelter (*ltër-skelltër*) si të l vijë, mbarë e prapë.

hem (*hem*) 1. *n* anë (e rrobës); 2. *v* 1) qep palën e kthyer; 2): hem in, ku-fizoj. "

he-man (*hijman*) *gj. ff.* burrë i vërtetë.

hemisphere (*hemisfiër*) hemisferë.

hemp (*hemp*) 1) kirp; 2) fije kërpi.

hem-stitch (*hemstic*) qëndismë meazhure.

hen (*hen*) pulë.

henbane (*henbejn*) shtarë.

hence (*hans*) 1) kështu pra; 2) që nga kjo kohë. ,

henceforth,-forward (*hens-foorth. fooruërd*) që tani e tutje.

henchman (*hençmën*) ndjekës. këlysh.

hen-hearted (*hen-htJ8rtëd*) shpirtvogël.

henpecked (*henpekt*) nën thundrën e gruas.

her I (*hër. hë. hëër*) *pers pron* (rasa ob-jeht. e she) j saj. asaj.

her II *poss pron*. i saj, e saja; të saj. Të sajat.

herald (*herël/d*) 1. {I kasnec; lajmëtar; 2 1 lalmëroj (ardhjen); 2) fut Brenda (ndonlë)..

herb (*hëërb*) bar, bimë.

herbarium (*hëir-beëriëm*) herbarium.

herbivorous (*hërb-ivër/s*) blnrgreni..

Herculean. (*hirlqu-H/In*) herkulil".

herd (*hëërd*) 1. n 1) kope; 2) bari; 2. v 1) shkoj me kope; 2) kullot (bagëtinë).

here (*hier*) 1) këtu; neither here nor there, as në qiell as në tokë; 2) kënde; 3) ja here they come I ja ku po vijnë dhe atal; 6. here's to... për shëndetin (urim); here you are I, *gj. ff. a*) ja. urdhëroni Ija, kënaquni I; b) ja merrni. urdhëroni.

hereabouts (*hiërëbauts*) 1. *adv* këtu afër; 2. *n* vendi ku gjendet diçka,

hereafter (*hiër-aaftër*) më vonë, në të ardhmen.

hereat (*hiër-at*) në këtë mes.

hereditary (*hi-reditëri*) trashëgimor, I trashëgueshëm.

heredity (*hi-rediti*) trashëgimi.

herein (*hiër-in*) këtu brenda. këtu.

hereof (*hiërcov*) 1) prej kënde; prej kësaj; 2) për këtë.

heresy (*herësi*) erezë.

heretic (*herët/k*) eretik.

hereto (*hiër-tuu*) për më tepër. veç kësaj.

herewith (*hiër-uidh*) në këtë rast; këtu bashkë.

heritage (*heritixh*) trashëgim.

herrnit (*hërmit*). heremit, oshënar.

hermitage (*hërmitixh*) vetmi. asketi.

hernia (*hëërnjë*) rënchim, herni.

hero (*hiërou*) HeroH. of Socialist Labour" Hero i punës Socialiste.

heroic (*hi-rouik*) heroik.

heroine (*herouin*) heroinë.

heroism (*herouizëm*) heroizëm.

heron (*herën*) çapke, gatë.

herring (*hering*) rrëngë. harengë; red herring, rrëngë e tymosur.

hera (*hëërz*) *poss pron* (trajtë e palidhur me her II) *përdoret në vend të em.* I saj; i veti etj.

herself (*hër-sel/f*) 1) refl pron, i vetë. 3.të njsjës i gjinisë femërore veten: she knew

herself well enough, ajo e nriht~ veten mjaft mirë; 2) *em. phatic pron.* (për forcim) vetë; she herself knew nothing, ajo vetë nuk dinte asgjë; she came to herself, ajo erdhi në vete; she is n6t herself, ajo nuk e ka veten në dorë; she did the work all by herself, ajo e bën këtë pu ni në mënyrë krejt të pavarur.

he's (*Itljz*) *shkurt*, i he f. ose he has

hesitate (*hultfljt*) guroi, lëkundem.

hesitatingly (*hezitejtinglli*) me ngurim me dy mendje.

hesitation (*hezi-tejshën*) ngurrim, pa-vendosmëri; dyshim.

heterogeneous (*hetera-xhijniës*) he-terogjen. i një natyre tjetër.

hew (*hjuv*) pres (me sopatë. shpatë); hew one's way. i hap vetes rrugën; hew down. pres.

hewer (*hjuuër*) I) druvar; 2) minator.

hexagon (*heksëgën*) gjashtëkëndësh. hey I.

hey-day I (*hej, hejdeej*) hej I ç'nau bë I (thirrje gëzimi ose habije).

heyday (*hejdeej*) lulëzim.

hibernate (*hajbërnejt*) 1) bie në gjumin dimëror (për kafshë); 2) dimëroj në klimë të ngrohtë (për njerëz).

hiccup (*hikap*) 1. v më zelemza; 2. n lemëzë.

hickory (*hikëri*) hikori (arrë amerikane).

hid (*hid*) *past* dhe *p.p.* i hida.

hidden (*hidn*) *p.p.* i *hide*.

hide I (*haajd*) (hid: hid. hidden) fsheh; hide-and-*seek. amer.* hide and go seek. lojë kukthi, kukamçefthi.

hide II 1. n lëkurë; 2. v *gJ.fl.* ther.

hidebound (*haajdbaund*) i. dobët, I paushqyer (për kafshë) *fig.* i ngushtë. i kufizuar (për njerinë).

hideous (*hidiës*) i shëmtuar; i neverit-shëm.

hiding-place (*hajdingpillejs*) strehim, vend i fshehtë.

hierarchy (*haeëraark;*) hierarki

hieroglyph (*haeëregllif*) hieroglif.

higgle (*higll*) 1) bëj pazarllëk; 2) shes rrugës..

high (*haaj*) 1. a 1) i lartë; 2) i madh (përshpejtësi); 6 high command, ko-manda e lartë; be in high spints, jam në gjendje të mirë shpirtërore, jam në

qeif; high sea, det i hapur; high tres. son. tradhëti e lartë; high wateri-ba-ticë (e detit); high wind. erë e fortë; -high words. sharje; it is high time to finish.' është koha qëkur për të përfunduar; rid e a high horse. emer. wear a high hat, mbahem kryelarte; 2. *adv* 1) lart; 2) shumë, në shkallë të lartë; 6. hgh and low. kudo. në çdo vend

highball (*haajboll*) emer. gotë uiski ujë sode.,

highbrowed (*haibrouned*) me gyp të gjatë (për kapelë).

highland (*haajllëndi*) vend malor. malësi. ' **highlander** (*haallëndër*) malësor (sko-cez). **highly** (*haajlli*) shumë. në shkallë të lartë. **highness** (*haajnis*) madhëri (titull). **highway** (*haajueej*) rrugë e madhe, rru-gëkryesore; xhade. .

highwayman (*haajuejmën*) kusar rru-gësh. **high yield** (*haajjiëlld*): high-yield crops, kultura me prodhim të lartë.

hike (*hajk*) 1. *v* 1) endem; 2) *gjl.* bëj rrugë të gjatë në këmbë; 3) *gjl.* mar-shoj; 2. *n* ekskursion në këmbë..

hilarious (*hi-lleëriës*) gazmor. i gëzue-shëm.

hill (*hill*) kodër; *usht.* lartësi.

hillock (*hllëk*) kodrinë. bregore.

hillside (*hillsaajd*) shpat kodre.

hilly (*hilli*) kodrinor.

hilt (*hillt*) dorezë (shpate. kame); up to the hiit. *gjl.* kryekëput. tërë-sisht.

him (*him*) *pers pran* (rasa objekt. e he) atë. atij.

himself (*him-sellf*) 1) refl pron. i vetës së 3-të njejës te gjinisë mashkullore vetë. veten; he knew himself well enough. ai e njihte veten mjaft mirë; 2) emphatic pron. (për forcim); he himself knew nothing. ai vetë nuk dm te asgjë; 6 he came to himself. ai erdhi në vete; he is not himself. ai nuk e ka veten në dorë; he did the work all by himself. ai e bëri këtë punë në mënyrë krejt të pavarur (ve- -tëm).

hind I (*haajnd*) drenushë.

hind II e prapme, e pasme (për këmbt, rrotat).

hinder I (*hindër*) shih hlnd II.

hinder II pengoj (kryerjen e një gjëja).

Hindi (*hin-dij*) hindi (gjuhë).

Hindoo (*hin-duu*) shih Hindu.

hindrance (*hindrëns*) pengesë.

hindsight (*hajndsajt*) *usht.* shënjestër. .

Hindu (*hin-duu*), *indus*.

hinge (*hinxh*) 1. *n* 1) çivi (dere); çarnierë(në makinë); 2) *fig.* thelb (i bi-sedës. çeshtjes); off the hinge. në rrëmuje; 2. *v* 1) ve (në çivijs); rro-tullohem (rreth mendimit kryesor

hint (*hint*) 1. *n* përmendje. aluzion; 2. *v* përmend, aludoj. .

hinterland (*hintërlland*) 1) brendësi e një vendi; 2) *usht.* prapavija të thella.

hip I (*hip*) ijë; kofshë; hip pocket, xhep i prapmë.

hip II: hip, hip, hurrah I urra!

hippodrome (*hipëdroum*) hipodrom.

hippopotamus (*hipë-potëmës*) hipopo-tam..

hire (*haeër*) 1. *v* 1) . pajtoj (punëtorin) marr me qira (një plaçkë); 2) jap me qira; 2. *n* 1) qira; 2) mëditje.

hireling (*haeërlling*) rojëtar; mercenar.

his (*hiz*) *poss pron.* i tij. i veti. e vetja.

hiss (*his*) 1. *v* 1) vërshëllez; 2) vërshë-llen; 2. *n* vërshëllimë.

historic (*his-torik*) historik. me rëndësi historike.

historical (*his-torikll*) historie, i histo-risë; historieal approach, method, trajtim. metodë historike.

history (*hisrëri*) histori.

hit (*hir*) 1. *v* (hit) 1) ndeshem; 2) bie. godit; 3) qëlloj në shënjë; hit it, hit the right nail on the head, i bie në pikë. gjej; 4) zbuloj gjasimin (tek një artist); 2. *n* 1) goditje; 2) sukses (i madh) fat; fjalë me vend; 3) të goditur. të qëlluar.

hitch (*hiç*) 1. *v* 1) ngjitet. kapet; 2) kap (me kanxhë); 3) shtyj; 4) *qet.* ngre lart; 2. *n* 1) shtytje; 2) *det.* nyje; 3) vonesë. ndalesë (e përkohëshme); without a hitch, shtruar, urt'e butë.

hitch-hike (*hiç-hajk*). *amer.* udhëtoj me autostop (me mjete të rastit au-tomobila. karroca. karro etj.).

hither (*hidhët*) kënde; hither and thither, *amer.* hither and von, here kënde; herë andej.

hitherto (*hid.hër-tu*) deri tani. Më parë.

hive (*hajv*) 1. *n* zgjua; 2; *v* ve bletë në zgjua.

hives (*haivz*) *ln/ek.* ethe hithrash.

hoard (*hooTd*) 1. *n* 1) depozitë. rezervë; 2) grumbull faktesh; 2. *v* depozitoj. grumbulloj.

hoarding (*holidIng*) gardh dërrasash (rreth një shtëpie ne ndërtim.)

hoarfrost (*hoor-frost*) brymë. ciknë.

hoarse (*hoors*) i ngjirur.

hoary (*hoori*) 1) i mbuluar me brymë; 2) i thinjur

hoax (*houks*) 1. *v* bëj shaka duke gënjyer ndonjë; 2. *n* mashtrim.

hob (*hob*) buzë vatre' për ngrohjen e gjellës..

hobble (*hobll*) 1. *v* 1) çaloj; 2) flas duke bëlbëzuar; 3) lidh këmbët (e kalit); 2. . *n* 1) çalim; 2) lidhëza (për këmbët e kalit).

hobby (*hobi*) punë. zbavitje e preferuar (në kohën e lirë).

hobgoblin (*hob-goblin*) vitore; lugat. makth.

hobnail (*hobnejll*) gozhdë patkojsh gozhdë me kokë të gjerë.

hob-nub (*hob-nob*) l) bëj shoqëri. lidh miqësi me ndonjë; 2) flas me zemër të hapur

hobo (*houbou*) *amer.* 1) punëtor enda-cak. punëtor stine; 2) endacak.

hock I (*xhok*) shih -hough.

hock II lloj vere gjermane.

hockey (*hoki*) hokej.

hocus (*houkës*) deh. budalleps.

hocus-pocus (*houkës-poukës*) 1. *n* truk; mashtrim; 2. *v* mashtroj.

hodge-podge (*hoxhpoxh*) shih .

hoe (*hou*) 1. *n* shat; 2. *v* punoj me shat.

hog (*hog*) 1. *n* derr; go the whole hog, *gj.f.* bëj diçka deri në fund; 2. *v* përkul. lakoj..

hogshead (*hogz'hed*) 1) vozë e madhe; 2) masë lëngjesh (rreth 238 litra).

hoist (*hoistl*) 1. *v* ngre velin. flamurin. ngarkesën; hoist ln, ngre në kuverti; 2; *n* 1) ngritje; 2) maqinë ngritëse.

hold I (*hou/ld*) 1. *v* (held) 1) mbaj; 2) *amer.* kap, arrestoj; 3) nxë. merr; 4) *usht.* mbroj; 5) bëj (mbledhje, demos-tratë; 6) zotëroj; kam; 7) ka fuqi (li-gja); hold good, mbetet në fuqi; hold baek; a) përmbahem; b) përmbaj; 2) mbaj..përmbaj (from); hold down, mbaj të nënshtruar: hold forth, shpall. trumbetoj: hold off; shtyj për më ,vonë: holdon, kapem per diçka; hold out 8) mbahem. nuk dorëzo-hem; b) shtrij

(dorën); hold to. mbaj (mendimin tim); mbaj (premtimin); hold up .) perkrah; b) ndaloj; *amer.* plaçkit; hold at bay, nuk lë të afrohet; hold dear, çmoj shu-më; hold in esteem(contempt),.lde-roj (përbuz) : hold one' s own, hold one's ground, mbaj pozitë. dinjitetin, tim ose përmbaj veten; it doesn't hold water, kjo nuk ka fare baza. kjo nuk është logjike; 2. *n* 1) pushtim; 2) push-tet; ndikim; have a hold (on), kam ndikim. influencë; lay, fake hold (of), kap. zotëroj.

hold all (*houldool*) trajstë.

holdback (*houl/dbiik*) pengesë.

holder (*houldër*) 1) pronar; mbajtës:2) mbajtëse; rreth (syzesh); 3) *usht.* krehër fishekesh.

holding (*houlldIng*) pronë; holding time, koha e bisedimit (me telefon).

hole (*houll*) 1. *n* 1) vrimë; 2) zgavër. gropë; 3) strofull (egërsire); pick holes (in), gjej të meta; 2. *v* bëj me vrima; shpoj.

holiday (*hollëdi*) e kremte: *pl* pushime.

hollo (a) (*hellou*) bërtas.

hollow (*hollou*) a 1) i zbrazët. bosh; ho-llow tree, dru i zgavruar: hollow ware, artikuj. enë qelqi të fryra; 2) l hequr (për fytyrë): i shurdhër (për zë); 3) jo i singertë: 2, *n* 1) zgavër: 2) *pl* ,miniera të braktisura; 3. *v* zgavroj.

holly (*holli*) ashe. .

hollyhock (*holihok*) mullagë.

holocaust (*hol/ëkoost*) çfarosje e për-gjithshme

holster (*houllstër*) këllëf revolveri.

holy (*houli*) i shenjtë: H. Writ, bibë

holystone (*houllistoun*) 1) rërë e butëgurshpa për pastrimin e kuvertës së anijes) ;

homage (*homixh*) nderim. përnderje.

home (*houm*) 1. *n* 1) shtëpi (vend banimi i përhershëm); ' feel at home, e ndjej veten si në shtëpinë time; 2) atdhe; 3) strehë (për invalidët): make yourself at, home, të jeni si në shtëpinë tuaj; 2. a 1) shtëpiak; 2) i lindjes (qytet); 3) i brendshëm (për tregëti etj.); home industry, industri e vendit; H. Office, ministria e punëve të brendshme;6.H. Arnw, H. Fleet, ushtria. flota e metropolit; home defense, mbrojtja

- e metropolit; home truth. e vërtetë. hidhur; 3. ,*dv to home*. shko ne shtëpi 2) pikërisht në shenjë; 6. the thrust went home, goditja ra (drejt) në shenjë.
- home-position** (*houmpë-zishën*) tek. pozicion fillestar.
- homesick** (*houmsik*) që ka mall për atdhe. shtëpi.
- homestead** (*houmsted*) konak. kullë shtëpari.
- homicide** (*homisaajd*) 1) vrasës; 2) vrasje.
- hominy** (*homini*) mëmëligë; pulëndër.
- homogeneous** (*homë-xhijniës*) homo-gjen.
- honest** (*onist*) i ndershem.
- honesty** (*onesti*) ndershmeri
- honey** (*hani*) 1) mialtë; 2) *gj. ff.* i dashur. i ëmbël (në sjellje).
- honeycomb** (*hanikoum*) 1) hoj mjalti; 2) tek. boshllëk.
- honeycombed** (*hanikoumd*) tek. poroz.
- honeymoon** (*hanimuun*) muaj i mjaltit.
- honeysuckle** (*hanisakll*) lule mustak.
- honk** (*honk*) 1) britmë e patave të egra: 2) tingull i borisë së automobilit.
- honor** (*onë,*) shih *honour*.
- honorary** (*onëreti*) nderi (anëtar).
- honor** (*onër*) 1. *n* nder; *pl* nderime; do the honour, i bëj një nder. nderoj; go in for honors. jap provimet me nota shumë të mira: upon my honor. për fjalën e nderit 2. *v* nderoj; honor (with), shpërblej. çmoj.
- honorable** (*onërebll*) 1) i ndershëm; 2) Right H. «i nderuari» (titull). hood (*hud*) kapuç; 2) mbulesë; 3) tek. kapak.
- hoodlum** (*huudllëm*) amer. *gjfl.* zuzar.
- hoodwink** (*huduink*) ,1) mashtroj; bu-dalleps; 2) lidh sytë.
- hoof** (*huuf*)(*pl* hoofs (-s) dhe hooves(-z)) thundër.
- hoofed** (*huuft*) thundrak.
- hook** (*huk*) 1. *n* grep. kanxhë. çengel; hook and eve. grep me kukëz; 2. *v* 1) kap me grep; 2) mbërthej.
- hooked** (*huukt*) e shtrembër (për vijë). hoollgan (*huuligën*) zuzar. vagabond.
- hoop I (*huup*) 1. *n* rreth; 2. *v* shtrëngohet rreth.
- hoop** II 1. *n* mekje. britmë; 2. *v* bërtas gulçoj. strehoj; 2) vendos, sistemoj; 3) vjel (prodhimin).
- household** (*haushould*) 1) njerëzit eshtëpisë (familje); 2) ekonomi.
- house-keeper** (*hauskiipër*) ekonome; amvise.
- housemaid** (*hausmeejd*) shërbëtore.
- house-warming** (*hausuooming*) festë, gosti e shtëpisë së re.
- housewife** (*hausuajf*) amvise.
- housing** (*hauzing*) 1) ndërtim banesash; 2) sigurim me banesë, strehim.
- hove** (*how*) *past* dhe *p.p.* i **heave**.
- hovel** (*hovll*) 1) strehë, tendë; 2) kasolle e keqe.
- hover** (*hovër*) qëndroj në ajër krahë hapur pa lëvizur (për zogj).
- hover about**, sillem kot andej këndeje.
- how** (*hau*) si. në ç'mënyrë; **how many, how much**, sa; **how do you do I**, tungjatjetani!
- however** (*hau-evër*) 1. *part.* por, megjith-këtë; 2. *adv* sidoqoftë.
- howitzer** (*hauicër*) top me tytë të shkur-tër, obus.
- howl** (*ha uli*) 1. *v* ulërij; 2. *n* ulërimë.
- howler** (*haullër*) gabim shumë trashanik.
- hov I** (*hoj*) anije e vogël' e lundrimi bregdetar.
- hov II** hej!
- hub** (*hab*) bucelë rote.
- hubbub** (*habab*) zhurmë, potere.
- hubby** (*habi*) *gj.f.* burrac.
- huckleberry** (*hakilberi*) boronicë.
- Huckster** (*hektstër*) 1. *n* shitës ambulant; pramatar; 2. *v* 1) shes rugash; 2) shes derë më derë.
- huddle** (*hadll*) 1. *n* 1) grumbull, masë e trazuar; 2) çrregullim; 2. *v* 1) hedh grumbull; 2) ndrydhem, ngushtohem, kruspullohem, grumbullohem; 3) bëj dosido.
- hue I** (*hjuu*) nuancë.
- hue II** ,: **hue and cry**, zhurmë, britme ndjekie..
- huff** (*hët*) 1. *v* 1) ngacmoj, fyej; 2) fy-
- hugely** (*hjuuxll/i*) shumë; pa masë.
- hulk** (*hallk*) skelet. trup i anijes (i pa-përshtatshëm për lundrim); *fig.* anije e ngadalëshme.
- hulking** (*hallking*) i ngathët.
- hull** (*hall*) 1. *n* lëvore, cipë; 2. *v* qëroj lëvoren.
- hull** II 1. *n* trup (anijeje, tanksi etj.); 2. *v* shpoj trupin.
- hullo** (*hë-llou*) shih **hallo** (a)'.

hum (*ham*) 1. v 1) zukas, gumëzhij; 2) këndoj me vete; 3) flas duke ngrënë fjalët; **hum and haw**, pengohem në të folur, më merret goja; mbaj punën me sot e me nesër; 2. *n* zukatje, gu-mëzhitje; 3. *int* hëm!

human (*hjuumën*) njerëzor.

humane (*hjuumeejn*) njerëzor, humanitar (për shkencë).

humanism (*hjuumënižëm*) humanizëm.

humanitarian (*hjuumani-teëriën*) 1. *n* humanist; 2. *a* humanitar.

humanity (*hjuumëniiti*) 1) njerëzim; 2) natyra njerëzore; 3) sjellje e njerëzish-

humble (*hambll*) 1. 8 1) i përlur, i përvuajtur; 2) modest (përsa i përket pasurisë, plaçkave); 6 **eat humble pie**, kërkoj ndjesë me përlulësi; 2; v poshtëroj, përlul; **humble oneself**, poshtërohem. supit.

humers, (*hjuumërës*) hut: humerus.

humid (*hjuumid*) i lagësht.

humidity (*hjuumiditi*) lagështi.

humiliate (*hju-milliejt*) poshtëroj.

humiliation (*hjuumll/i-ejshën*) poshtërim.

humility (*hju-milliti*) përlulje; nënshtrim.

Humming (*haming*) 1) këndues; 2) zukatës.

hummock (*hamëk*) kodrinë, bregore.

humor (*hjuumër*) shih **humour**.

humorist (*hjuumërist*) humorist.

humorous (*hjuumërës*) për të qeshur, shakatar; zbavitës.

humour (*hjuumër*) 1. *n* 1) humor; 2) gjendje e gëzueshme shpirtërore; **out of humour**, jam i mërzitur; 2. *v* 1)

plotësoj (dëshirën); 2) nxit (diçka-të keqe).

Humorsome (*hjuumërsëm*) kapriçioz.

hump (*hamp*) gungë.

humpback (*hampbak*) 1) gungë. kurriz; 2) kurrizo. gungaç.

humpbacked (*hampbakt*) gungaç. kurri-zo

humus (*hjuumës*) humus. dhe i zi.

hunch (*hañç*) 1. *v* 1) kërrus; 2) përkul; 3) kërrusem; 2. *n* 1) kurriz. gungë.; 2) copë e trashë. e madhe; 3) *amer.gj.fl.* dyshim; parandjenjë.

hundredweight (*handrëduejt*) masë pe-she (në Angli = 50.8 kg.. në Amerikë = 45.36 kg.).

hung (*hang*) *past* dhe *p.p.* i hang l.

Hungarian (*hang"geëriën*) 1.. *n* 1) hun-garez; 2) gjuhë hungareze.

hunger (*hangër*) 1. *n* uri; 2. *v* kam. Ndjej uri.

hunger-strike (*hangërstrajk*) grevë urie.

hungry (*hangri*) i uritur.

hunk (*hank*) shih hunch.

hunt (*hant*) 1. *v* gjuaj ; hunt out, gjur-moj; hunt up" kërkoj; 2. *n* gjueti.

hunter (*hantër*) gjuetar.

hunting (*hanting*) 1. *n* gjueti; 2. *a* gju-etie. i gjuetisë.

huntsman (*hantsmën*) 1) gjuetar; 2) ai që drejton. organizon gjuetinë (udhëheq zagarët etj.).

hurdle (*hërdll*) gardh. pengesë që mund të lëvizet.

hurdle-race (*hërdllrejs*) vrapim me pen-gesa.

huri (*hëërl*) 1. *v* flak. hedh; 2. *n* flakje. hedhje.

hurrah!, hurray! (*hu-raa. hu-rej*) rroftë; urra

hurricane (*harikën*) tufan; stuhi.

hurriedly (*haridlli*) me nxitim.

hurry (*hari*) 1. *v* 1) nxitoj; 2) nxitohem; hurry up!, nxitonil!; 2. *n* nxitim. ngu-tje; in a hurry, me nxitim. me ngu-tësi; be in a hurry, nxitoj; ngutem; 2. *a* *amer.* i nxituar.

hurt (*hërt*) 1. *v* (hurt) 1) dëmtoj; 2) shkaktoj dhëmbje; fig cenoj; 3) më dhëmb (dora. këmba etj.); 2. *n* 1) dëm; 2) dëmtim.

husband (*hazbënd*) 1., *n* burrë. bashkë-short; 2. *v* sillem si nikoqir; kursej.

husbandry (*hazbëndri*) 1) ekonomi(edhe bujqësore); bujqësi; 2) kursim

hush (*hash*) 1. *v* vendos qetësinë: hush up, a2 mbyll (një çështje); b) fsheh; 2. *n* qetësi; hush money, ryshfet për të heshtur; 3. *int* me zë më të ulët!

husk (*hask*) 1. *n* 1) lëvore; 2) gëzhjojë; 2. *v* heq lëvoren.

husky (*haski*) 1) mbushu'r me lëvore; 2) i ngjirur; 3) *amer.* i rritur. i fuqishëm. **hussy** (*hazi*) vajzë e paturpshme.

hustle (*hasll*) 1. *v* shtyj; futem (nëpër turmë); 2) *amer.* veproj shpejt dhe e-nergjikisht; 2. *n* 1) mori njerëzish qështyhet; shtytje; 2) *amer. gj.fl.* vep-rintari energjike.

hut (*hat*) kasolle. kalibe.

hutch (*haç*) 1) kafaz, kotec (për lepuj etj.); 2) kasolle.

hybrid (*hajbrid*) 1. *n* hibrid; 2. *a* hibrid, i përzier. heterogjen.

hydra (*hajdrë*) hidër. kuç'edër. hydrangea (*haj-drenxhë*) bot. hortensë. trëndafil japonez.

hydrate (*hajdrejt*) kim. hidrat; hydrate of lime, gëlqere e shuar.

hydraulic (*haj-droollik*) 1. *n* hidraulikë; 2. *a* hidraulik.

hydrocarbon (*hajdrou-kaarbën*) hidro-karbur.

hydrogen (*hajdrëxhën*) hidrogjen.

hydropath (*haj-dropëthi*) A1 *jekim*. ku-rim me ujë.

hydrophobia (*hajdrë-foubië*) hidrofobi. tërbim.

hydroplane (*hajdrëplleejn*) hidroplan.

hydrostation (*hajdrëstejshën*) hidrocentral.

hyena (*haj-ijna*) hienë.

hygiene (*hajxhijin*) hijenë.

hygroscopic (*hajgriiskoupik*) higroskopik.

hymn (*him*) himn.

hyperbola (*hai-pëërbiillii*) hiperbolë.

hyperbolic (*h.aJpeir-bollikell*) i zmadhuar. i tepruar. hiperbolik.

hyperborean (*hajpërboo-riën*) banor i veriut të largët.

hypercritical (*hajpiir-kritikll*) grindavec; i përpikët jashtë mase.

hyphen (*hajfiin*) 1. *n* vizë bashkuese; 2. *v* shkruaj me vizë bashkuese.

hyphenate (*hajfiinejt*) shih hyphen.

hypnosis (*hip-nousis*) hipnozë. vënie në gjumë.

hypnotic (*hip-nottik*) hipnotik; narkotik

hypnotize (*hipnëtaajz*) hipnotizoj,

hypocrisy (*hl-pokresi*) hipokrizi.

hypocrite (*hipekrit*) hipokrit. njeri me dy laqe.

hypodermic (*hajpë-dëërmik*) nën lëkurë; subkutan.

hypothesis (*haj-pothësis*) hipotezë.

hypothetical (*hajpë-thetikll*) hipotetik.

hysteria (*his-tiërië*) histeri.

hysterical (*hls-terikll*) histerik.

hysterics (*his-teriks*) histerizëm.

I

I, i l (*aj*) shkronjë e nëntë e alfabetit anglez.
Ill *pres pron i* rasës emrore (rasa objekt. me) une.

ibid (*i-bajdem*) po atje.

ice (*ajs*) l. n T) akull; 2) akullore; 3) cipe sheqeri; 2. v 1) ngrij; 2) mbuloj me cipe sheqeri.

ice-age (*ajsejxh*) periudhë e akullnajave.

iceberg (*ajSberg*) ajsberg.

iceboat (*aj~boul*) saje me vela. **ice-box** (*ajsboks*) frigorifer. **ice-breaker** (*ajsbrejker*) akullthyesë.

ice-cream (*ajs-krijim*) akullore me ajkë.

icicle (*ajsikll*) krongjill.

icon (*ajkon*) ikonë; konizmë; figurë.

icterus (*iktirës*) te verdhët. ikter.

icy (*ajSi*) i ngrirë. i akullt.

I'd (*ajd*) shkurt. i I should, I would, I had.

idea (*aj~dië*) 1) ide. mendim; koncept; 2) qellim.

ideal (*aj-diëll*) n dhe a ideal.

idealism (*aj-diëllizëm*) idealizëm.

idealist (*aj-diëllist*) Idealist.

idealize (*aj-diëllaajz*) idealizoj.

idem (*aidem*) 1) po al (autor); 2) po ajo fjale.

identical (*aj-dentikll*) i njëjtë. identik.

identification (*ajdemifi-kejshën*) iden-tifikim

identify (*aj-demifaaj*) 1) identifikoj; 2) identifikohet (with); 3) njoh.

identity (*aj-deh titi*) 1) Identifikim; 2) mat., dentitet.

ideological (*ajdië-llloxhikëll*) ideologjik.

ideologist (*ajdi-ollëxhist*) ideolog.

ideology (*ajd(ollëxhi)*) ideologji.

idiocy (*idiësi*) idioci. marrëzi.

idiom (*idiëm*) 1) shprehje idiomatike; 2) të folur. dialekt.

idiomatic (*idië-mëtik*) idiomatik.

idiot (*idiël*) idiot."

idiotic (*idi-otik*) idiot. torollak. i marrë.

idle (*ajdll*) 1. a 1) përtac. i papunë; idle time, ndalesë (e makinës etj.); 2) i padobishëm. i kotë; 3) i pathemeltë; 4) tek. që nuk punon; bosh; 6) el. pa vat. reaktiv (për rrymë); 2. v përtoj; rri pa punë.

idler (*ajdllër*) njeri i papunë; përtac.

idol (*ajdll*) 1) idhull.

idolize (*ajdllaaajz*) 1) bëj idhull (ndonjë); 2) falem. hyjnizoj

idyll (*idil*) idil.

if (*it*) 1. Cj 1) në qoftë se; if I see him if i speak to him, do të flas me të në qoftë se e shoh 2) sikur; if he only came, sikur të vinte 3) a; I don't know if they are here, nuk e di a janë ketu; 4) ; as if, sikur; as if you did not know I, sikur nuk e dinil!'; 2. **igneous** (*igniës*) 1) i zjarrtë; 2) me dri-gjinë vullkanike.

ignite (*ig-najt*) 1) ndez; 2) digjet.

ignoble (*ig~noubl*) i poshtër.

ignominious (*ignë-miniës*) i turpshëm.

ignominy (*ignëmini*) turp.

ignoramus (*igno-rejmës*) i paditur. injo-rant.

ignorance (*ignërëns*) padituri. mosdije, injorancë.

ignorant (*ignërëm*) i paditur.

ignore (*ig-noor*) 1) nuk përfill; 2) drejt. hedh poshtë. il (*ill*) *parashtese që ka kuptim mohues*.

ilk (*ilik*) : and others of that ilk, dhe të tjerë të të njëjtit lloj.

ill (*ill*) 1. a 1) *predic* i semurë; be ill jam i semurë; fall ill, sëmurem; 2) *artr*. i keq. jo i mirë; ill bl,ood. urrej-tje. armiqësi; ill will.

vullnet i keq; 2. *n* e keqe; *pl* fatkeq-ësi: 3, *adv* 1) keq; speak illi-of smb.. flas keq për ndonjë: 2) mezi; I can ill afford. mezi mund tja lejoj vetes; ill at ease, nuk e ndjen veten mirë.

ill-advised (*illëd-vaajzd*) i pakëshillueshëm.

ill-bred (*illbred*) harbut. pa edukatë.

ill-conditioned (*illkën-dishënd*) në .gje-ndje të keqe.

illegal (*i-lligjll*) i paligjishëm. ilegal.

illegality (*illi-gjillëti*) paligjshmëri.

illegibility (*illexhë-billëti*) palexueshmëri.

illegible (*i-illexhëbll*) i palexueshëm.

illegitimate (*illi-xhitimët*) 1. *n* i lindur jashtë ligjës; 2. *a* i paligjshëm.

ill-fated (*ill-fejtëd*) fatkeq.

ill-gotten (*ill-gotn*) i fituar në mënyrë të pandershme; ill wealth, pasuri e grabitur.

illiberal (*i-llibërëll*).. 1) .kufizuar (në imendime); 2) doreshtrenguar. i

illicit (*i-llisit*) i paligjshëm; i ndaluar.

illiteracy (*i-llitërësi*) analfabetizëm.

illiterate (*i-llitërët*) analfabet.

illness (*illnis*) sëmundje.

illogical (*illoxhikll*) i palogjikshëm.

ill-omened (*ill-oumënd*) pa fat; fatkeq; oguri

ill-spoken (*ill-spoukën*) që ka nam të keq.

ill-starred (*ill-staard*) i. pafat; fatkeq.

ill-tempered (*ill-tempërd*) zezzek; idh-nak.

ill-timed (*ill-taajmd*) i pakohshëm. Jo në kohën e përshtatshme.

ill-treat (*ill-trijt*) sillem keq; marr nëpër këmbë. keqpërdor.

illuminant (*i-lluuminënt*) 1. *a* ndriçues 2. *n* material ndriçues.

illuminate (*i-lluuminejt*) ndriçoj.

illumination (*illuumi-nejshën*) ndriçim.

illuminator (*i-lluuminejtër*) 1) ndriçues; 2) *det.* iluminator.

illumine (*i-lluumlñ*) 1) ndriçoj; 2) zgjoj. jap dritë.

illusion (*i-lluuzhën*) iluzion.

illusive,-ory (*i-lluusiv. i-lluuzëri*) mash-trues. iluzor.

illustrate (*illëstrejt*) irustroj; sqaroj.

illustration (*illë-strejshën*) figurë. illus-trim.

illustrative (*illëstrëtiv*) ilustrativ; spje-gues. sqarues.

illustrous (*i-llastrisë*) i njohur; i shquar. I

im (*im*) parashtesë që *ki'*! kuptim mohues.

l'm (*aim*) *shkurt.* i I am.

image (*imixh*) 1. *n* 1) shëmbëlltyrë; përfytyrim; 2) pasqyrim; dyshare.; 2. *v* përfytyroj; marr me mend.

imagery (*imixhëri*) 1) shëmbëlltyra; 2)gjallëri. karakter figurativ (i të folurit)..]

imaginable (*i-miixhinëbll*) j përfytyrushem..

imaginary (*i-miixhmëri*) i përfytyruar

imagination (*imiixhi-nejshën*) përfytyrim. imagjinatë.

imaginative (*i-miixhinëtiv*) i pajisur majaftësi përfytyrimi.

imagine (*i-miixhin*) 1) përfytyroj; 2) ,marr me mend

imbecile (*imbësiëll*) i trashë,

imbecility (*imbë-sillëti*) budallallëk. të,qenët. j trashë (nga mendja).

imbibe (*im-baajb*) thith; gëlltit

imbue (*im-bjuu*) 1) ngop; 2) lyej; 3) frymëzoj.

imitate (*imitejt*) 1) imitoj; 2) kopjoj.

imitation (*imi-tejshën*) 1) imitim; 2)kopjim.

imitative (*imitëtiv*) imitues;;6, imitative arts. artet figurative.

immaculate (*i-miikjullët*) i përsosur, I panjollësor. i papërlyer (shpesh here me ironi).

immanent (*imënënt*) j qenësishëm. qëndrueshëm.

immaterial (*imë-tiëriëll*) 1) i palëndët. jo material; 2) jo i qenësishëm.

immature (*imë-tjuër*) i papjekur.

immeasurable (*i-mezhërëbll*) j pamatur, vigan.

immediate (*i-mijdiët*) 1) i menjëher-shëm. i drejtpërdrejtë; immediate wants, nevoja të ngutëshme; 2) I ngutshëm. i shpejtë.'

immediately (*i-mijdiëtlili*) menjëherë. pavonesë. drejtpërsëdrejti.

immemorial (*imë-mooriëll*) që nuk mba-het mend; from time immemorial, që kur nuk mbahet mend.

immense (*i-mens*) i pafund. vigan.

immensely (*i-menslli*) jashtëzakonisht.

immerse (*i-mërs*) zhys. kredh.

immigrant (*migrënt*) 1. *n* i ardhur (në vend të huaj). imigrant; 2. *a* imigrues. immigrate (*imigrejt*) imigroj.

immigration (*iml-grejshën*) imigracion.

imminence (*iminëns*) pashmangshmë-ri; afërsi e rrezikut).

imminent (*iminënt*) i pashmangshëm; kërcënues.

impious (*impiës*) i paudhë, dhunues ishënjtërisë.

impish (*impish*) çapkën.

implacable (*im-pllekëbll*) i pamëshir-shëm; i pa-pajtueshëm.

implant (*im-pllsant*) 1) mbjell; 2) për-hap; rrënjës, fut.

implement (*implliment*) 1. *n* 1) vegël. mjet; pajim: agricultural imple-ments. inventar bujqësor; 2) (*zak. pi*) plaçka shtepie; 2. *v* 1) kryej; 2) pajis.

implementation (*implliment-ttJshën*) fute, përhapje; mbjellje; kryerje.

Implicate (*imf.:llikejt*) 1) ngatërroj. tër-heq; 2) fut.

implication (*impli-kejshën*) 1) tërheqje (në tjiçka); 2) pjesëmarrje; përzierje; 3) e nënkuptueshme.

implicit (*im-pllisit*) 1) i nënkuptueshem; 2) i domosdoshëm.

implore (*im-plloor*) lus, për lus.

imply (*im-pllasj*) marr me mend; nën-kuptoj,

impolite (*impë-llajt*) i panjerëzishëm; harbut.

imponderable (*im-pondërëbll*) i pape-shi; që nuk mund të peshohet.

import I 1. *v* (':r;:r:>oor) importoj; sjell nga jashtë; 2. *n* (*impoort*) (*zak. pi*) 1) importim; 2) mallra të importuara.

import II 1) ka rëndësi; 2) shpreh; 2. *n* 1) rëndësi; 2) kuptim.

importance (*im-poortëns*) rëndësi.

important (*im-poortënt*) i rëndësishëm.

importation (*impor-tejshën*) import. sjell nga jashtë

importunate (*iin-poortjunët*) 1) këmbë-ngulës; 2) i mërzitshëm,

importune (*impor-tjuun*) kërkoj me këmbëngulje; mërzit.

importunity (*impor-tjuunëtt*) 1) këmbë-ngulje; 2) mërzitje.

impose (*im-pouz*) 1) ngarkoj (me tatim .tj.): 2) imponoj (një vendim etj.); 3) mashtroj (upon); 4) bëj përshtypje te fortë; imponohem.

imposing (*im-pouzing*) hierëndë. impozant.

impossibility (*imposë-billëti*) 1) pamundësi; 2) vështirësi.

impossible (*im-posëbll*) 1) i pamundur; 2) i vështirë.

impostor (*im-poster*) i vetëquajtur; mashtrues.

impotence (*Impiitëns*) pa fuqi.

impotent (*mpëtënt*) pafuqishëm. **impound** (*im-paund*) 1) mbyll (bagëtin' në vath); 2) marr, -konfiskoj.

impoverish (*im-povërish*) 1) varfëroj; 2) shkatërroj, dërmoj (organizmin etj.).

imprecitable (*im-prëktikëbll*) 1) i pazbatueshëm. që nuk mund të kryhet; 2) i papërshkueshëm (për rrugë).

imprecate (*imprikejt*) 1: mallkoj; 2' nëm.

imprecation (*impri-kejshën*) mallklm.

impregnable (*im~pregnëbll*) 1) papush tueshëm; që nuk afrohesh, nuk futesh dot.

impregnate (*im-pregnët*) 1. *v* 1) mbars fekondoj; 2) ngop: lag qull. imprenjoj 2. *a* 1) i mbarsur, fekonduar; 2) i ngopur, lagur, imprenjuar.

impress I (*im-pres*) 1) rekrutoj me forcë; 2) rekuizoj.

impress II 1. *v* (*im-pres*) 1) bëj përshtypje; 2) shtyp; 3) vliios; 4) shtie në mend; 2. *n* (*firrores*) 1 'giurmë, mbresë; 2) vulë (edhe *fig.*); 3) *fig.* përshtypje.

impression (*im-preshën*) 1) përshtypje, 2) gjurmë, mbresë; 3) botim; nbotim (i një libri) .

impressive (*im-presiv*) që bën përshtypje; ekspresiv.

imprint 1. *v* (*im-print*) 1) shtyp; 2) vulos; 2. *n* (*imprint*) 1) përshtypje; 2) vulë, stampë.

imprison (*im-prizn*) hedh në burg, bur gos.

imprisonment (*im-priznmënt*) burgosje.

improbable (*im-probëbll*) i pabesueshëm. që nuk ka të ngjarë.

impromptu (*im-promptjuu*) 1. *adv* pa përgatitje; befas; 2. *n* befas; improvizim.

improper (*im-prapër*) 1) i papërshtatshëm; 2) i pahieshëm; imprope, fraction. *mat.* thyes i parregullt.

impropriety (*imprë-praeëti*) gjë e pavend: sjellje e papërshtatshme.

improve (*im-pruuv*) 1) përmirësoj; im-prove one's skill. ngre kualifikimin; 2) përmirësohem.

improvement (*im-pruluvmënt*) përmirësim; përtëkcionim. -

improvidence (*im-providëns*) çkujdesje mungese parashikimi.

improvident (*im-providënt*) i çkujdesur jo i matur, që nuk mendon për te nesor-men.

improvise (*imprevaaJz*) improvizoj bej aty për aty.

imprudence (*im-pruudëns*) të qenit i paarësyeshëm. i pamatur; ti qenët i nxituar. i rrëmbyer.

imprudent (*im-pruudënt*) i paarësye-shëm. i nxituar.

impudence (*impjudens*) paturpësi

impudent (*impjudënt*) i paturpshëm. ipafytyrë.

impugn (*im-pjuun*) kundërshtoj hedh poshtë.

impugnable (*im-pjuunëbll*) i diskutue-shëm; që mund të hidhet poshtë.

impulse (*impal/s*) 1) nxitje; 2) hov. im-puls; impulse circuit, el. qark ngac-mimi.

impulsive (*im-pallsiv*) nxitës. **impunity** (*im-pjuunëti*) të qenët i pa-ndëshkuar; pandëshkueshmëri: with - impunity. pa ndëshkim:

impure (*im-pjuër*) 1) i papastër. i për-lyer; 2) i falsifikuar.

impurity (*im-pjuërëti*) 1) papastërti; -2) përzierje.

impute (*im-pjuutJ*) 1) i ngarkoj fajin; 2) i ngjesh diçka.

in (*in*) 1. *prep* 1) (për të treguar vendin në lidhje me pyetjen «ku ?») në; In that town. në atë qytet; in the street. në rrugë; 2) (për të treguar kohën në lidhje me pyetjen «kur?») në; gjatë kohës; gjatë (nganjëherë. bashkimi i in me emrin përkthehet me ndajfolje): In March, në mars; In such a storm, gjatë një stuhie të tillë; fh themor-ning, në mëngjes; 3) (bashkimi i In me emër në funksion plotësi mënyre për-kthehet me rasë kallëzore ose ndajfolje); In pencil, me laps; paint in oils, pikuturoj me bojra vaji; he answered in the affirmative (negative), ai u për-gjegj pozitivisht (negativisht); in ear-nest, seriozisht; 4) (për të treguar gjendje ose rrethanë) në; gjatë; I found him in a gloomy mood, e gjeta në një gjendje të rëndë shpirtërore. nuk e gjeta në qejf; in crossing the river, gjatë kalimit

të lumit; 5) (me emra ab-straktë për të treguar qëllim. shkak) në; për; in honour (memory), për nder (ni kujtim); In reply (to), në përgji-gje; 6) sipas; siç; In my opinion, sipas mendimit tim; In all probability, siç ka shumi te ngjare ll. In fact, ni te vërtetë; in vain. më kot; In general, përgjithësisht; in a word, me një fjalë, hand in hand, krah për krah; in spite of. megjithë; in advance, me kohë. që më parë; the man In question. njeriu për të cilin flitet; 2. *adv* brenda. përbrenda; t:: be in. jam në shtëpi; we are in for a cold winter, na pret një dimër ftohtë; 3. *n pl*: ins and out1t. të gjitha hollësitat.

in- (*in-*) parashtesë me kuptim mohues.

inability (*inë-billëti*) paafësi; pamundësi.

inaccessible (*inëk-sesëbll*) i paarrit-shëm; i pakapshëm.

inaccuracy (*i-nakjurësi*) pasaktësi, e metë.

inaccurate (*i-nakjurët*) jo i saktë. me tëmeta.

inaction (*i-nakshën*) mosveprim: pasi-vitet.

inactive (*inaktiv*) që nuk vepron. që rri duarkryq.

inadequate (*i-nadikuët*) i pamjaftue-shëm. që nuk pajtohet. jo adekuat. **inadmissible** (*inëd-misëbll*) i palejueshëm; i papranueshëm.

inadvertent (*inifd-vërtënt*) 1) i pave-mendshëm; i çkujdesur; 2) i pamen-duar.

inalienable (*i-neijnëbll*) i pajetersueshëm. i pandashëm.

inalterable (*i-nolltërëbll*) i pandryshuar i pandryshueshëm.

inane (*i-neejn*) 1) i zbrazët; 2) bosh. pa përmbajtje. pa kuptim.

inanimate (*i-nanimët*) 1) pa shpirt. Jo i gjallë; inimate matter. Substanol inorganike; 2) i. mërzitshëm.

inanity (*i-nanëti*) kotësi; mungesë inte-resi.

inapplicable (*inë-pllikëbll*) i pazbatue-shëm, -

inappreciable (*inë-prijshëbll*) 1) i pa-dukshëm. i pakapshëm; 2) i paçmue-shëm.

inappreciation (*inëprijsi-ejshën*) nen çmim.

inapprehensible (*inapri-hensbll*) i paarritshëm.

inapproachable (*inii-prouçëbll*) i

pa. arritshëm. i pakapshëm; i paafrueshëm.
inappropriate (*inii.proupriit*) i papërshtatshëm.
inapt (*i-napt*) 1) I pazoti. I pamësuar; 2) i papershtatshëm.
inarticulate (*inaar-tikjullët*) i turbullt, i pashquar mirë; i paartjkulluar.
inasmuch (*inëz-maç*): inasmuch as deri sa; duke marrë parasysh; "meqene-se.
inattention (*ine-renshën*) mungesë ve-mendjeje; pakujdesi.
inattentive (*inë-temiv*)- I pavemend-shëm; i pakujdesshëm.
inaudible (*i-noodëblj*) i padëgjueshëm
inaugural (*i-noog'jurëll*) hyrjeje (fjalë.lekcion).
inaugurate (*i-noog'jurejt*) inauguroj (një institucion etj.).
inauguration (*inoogju-reishën*) inagurim.
inauspicious (*inoo-spishës*) fatkeq, ogurzi.
inborn (*inboorn*) që e ka prej natyre (cilësi. aftësi); ; lindur.
inbred (*iobred*) shih inborn.
incalculable (*in-kallkjullëblj*). 1 palloga-ritshëm. i pamatshëm; i panumërt.
incandescent (*inkën-desnt*) që jep dritë kur ngrohet; incandescent lamp llambë inkandeshente
incapable (*in-kejpëblj*) I pazoti, I paaftë incapacitate (*inkë-pasitejt*) 1) bëj të paaftë; 2) drejt. heq të. drejtën.
incapacity (*inkë-pasëti*) paaftësi; drejt. i paaftë në pikëpamje juridike.
incarcerate (*in-kaarsërojt*) hedh në burg.
incarnate 1. V (*inkaarnejt*) mishëroj; 2. a (*in-kaarnët*) i mishëruar.
incarnation (*inkaar-nejshëfl*) mishërim.
incautious (*in-kooshës*) i pakujdes-shëm; i nxituar. i rrëmbyer.
incendiary (*in-sendiëri*) 1. a 1) djegës; që ndez; 2) nxitës; 2. n zjarrvënës, djegës; fig. gjith. nxitës.
incense I (*insens*) zemëroj.
incense II n thlmjamë; fig. iajka, dhele; 2. v djeg thlmjamë; fig. lajkatoj.
incentive (*in-senriv*) 1. a shtytës. nxitës; incentive wages. sistem page me shpërblim; '2. n nxitje. stimul.

inception (*in-sepshën*) fillim; nisje.
inceptive (*in-septiv*) që nis; fillestar.
incertitude (*in-sërtitjuud*) pasiguri.
incessant (*in-sesm*) i parreshtur, i përhershëm.
incest (*insest*) marrëdhënie seksualendërmjet njerëzve që kanë lidhte gjaku.
inch (*inç*) djuim (=2Y.z cm.); !:J. by in-ches. nga pak; every inch, tërësisht. plotësisht.
inchoate (*in-kouejt*) 1) i porsafilluar; 2) embrional.
incidence (*insidëns*) 1) rënie, pjerrësl; 2) sferë veprimi.
incident (*insidënt*) 1. a 1) i rastësishëm; 2) karakteristik (për diçka); 3) fiz. rë-nëse. që ble (për dritë etj.); 2. n 1) rast: ngjarje; incident; 2) episod.
incidental (*insi-dentell*) i rastësishëm.
incidentally (*insi-dentëlli*) rastësisisht; midis të tjerash.
incinerate (*in-sinërejt*) shkrumb e hi.
incineration (*insinë-rejshën*) djegie.
incinerator (*insinë-rejtër*) furrë djegieje.
incipient (*in-sipiëm*) fillestar; *embrional*.
incise (*in-sajs*) pres cekët; skalis.
incision (*in-sizhën*) prerje e cekët; ska-litje.-
incisive (*in-sajshiv*) 1) i mprehtë; fig.mendjehollë; 2) prerës.
incisor (*in-sajsër*) tek. thikë.
incite (*in-sajt*) 1) ngacmoj; 2) nxit, shtyj
incitement (*in-sajtmënt*) 1) ngacmim; 2) nxitje.
incivility (*insi-villëti*) harbutllëk, sjellje e pahiejshme.
inclement (*in-kllëmënt*) I ashpër (moti, klima).
inclination (*inklli-nejshën*) 1) pjerrësi; pjerrje; 2) shmangie; 3) prirje; anim (to. for).
incline (*in-kllaajn*) 1. v 1) prir, pjerr; 2) përkul; 3) prirem. përkulem; kërrusem; 4) jam i prirur, ma do zemra; 2. n pje-rrësi. shpat.
include (*in-klluud*) përfshij, përmbaj.
inclusion (*in-klluuzhën*) përfshirje.
inclusive (*in-klluusiv*) që përfshin, ngër-then. përmban.
incognizable (*in-kognizëblj*) i panjohur. që s'mund të njihet.
incoherent (*inkë-hiërëm*) pa lidhje.

incombustible (*inkēm-bastëbJJ*) i pa-djegshëm.

income (*inkēm*) e ardhur. hyrje.

income-tax (*inkēmtiiks*) tatim fitimi.

incoming (*inkaming*) 1. *n* 1) hyrje; ardhje; 2) të ardhura; 2. *a* 1) ardhës; 2) zëvendësues.

inapt (*i-napt*) 1) I pazoti. I pamësuar; 2) i papershtatshëm.

inarticulate (*inaar-tikjullët*) i turbullt, i pashquar mirë; i paartjkulluar.

inasmuch (*inēz-maç*): inasmuch as deri sa; duke marrë parasysh; "meqene-se.

inattention (*ine-renshën*) mungesë ve-mendjeje; pakujdesi.

inattentive (*inē-temiv*)- I pavemend-shëm; i pakujdesshëm.

inaudible (*i-noodëblJ*) i padëgjueshëm

inaugural (*i-noog'jurëll*) hyrjeje (fjalë.lekcion).

inaugurate (*i-noog'jurejt*) inauguroj (një institucion etj.).

inauguration (*inoogju-reishën*) inagurim.

inauspicious (*inoo-spishës*) fatkeq, ogurzi.

inborn (*inboorn*) që e ka prej natyre (cilësi. aftësi); ; lindur.

inbred (*iobred*) shih inborn.

incalculable (*in-kallkjullëbl*). 1 palloga-ritshëm. i pamatshëm; i panumërt.

incandescent (*inkën-desnt*) që jep dritë kur ngrohet; incandescent lamp llambë inkandeshente

incapable (*in-kejpëbl*) I pazoti, I paaftë incapacitate (*inkë-pasitejt*) 1) bëj të paaftë; 2) drejt. heq të. drejtën.

incapacity (*inkë-pasëti*) paaftësi; drejt. i paaftë në pikëpamje juridike.

incarcerate (*in-kaarsërojt*) hedh në burg.

incarnate 1. *V* (*inkaarnejt*) mishëroj; 2. *a* (*inkaarnët*) i mishëruar.

incarnation (*inkaar-nejshëfl*) mishërim.

incautious (*in-kooshës*) i pakujdes-shëm; i nxituar. i rrëmbyer.

incendiary (*in-sendiëri*) 1. *a* 1) djegës; që ndez; 2) nxitës; 2. *n* zjarrvënës, djegës; fig. gjith. nxitës.

incense I (*insens*) zemëroj.

incense II *n* thlmjamë; fig. iajka, dhele; 2. *v* djeg thimjamë; fig. lajkatoj.

incentive (*in-senriv*) 1. *a* shtytës. nxitës; incentive wages. sistem page me shpërblim; '2. *n* nxitje. stimul.

inception (*in-sepshtën*) fillim; nisje.

inceptive (*in-septiv*) që nis; fillestar.

incertitude (*in-sërtitjuud*) pasiguri.

incessant (*in-sesm*) i parreshtur, i përhershëm.

incest (*insest*) marrëdhënie seksualendërmjet njerëzve që kanë lidhte gjaku.

inch (*inç*) djuim (=2Y.z cm.); !:J. by in-ches. nga pak; every inch, tërësisht. plotësisht.

inchoate (*in-kouejt*) 1) i porsafilluar; 2) embrional.

incidence (*insidëns*) 1) rënie, pjerrësi; 2) sferë veprimi.

incident (*insidënt*) 1. *a* 1) i rastësishëm; 2) karakteristik (për diçka); 3) fiz. rë-nëse. që ble (për dritë etj.); 2. *n* 1) rast: ngjarje; incident; 2) episod.

incidental (*insi-dentell*) i rastësishëm.

incidentally (*insi-dentëlli*) rastësisht; midis të tjerash.

incinerate (*in-sinërejt*) shkrumb e hi.

incineration (*insinë-rejshën*) djegie.

incinerator (*insinë-rejtër*) furrë djegieje.

incipient (*in-sipiëm*) fillestar; *embrional*.

incise (*in-sajs*) pres cekët; skalis.

incision (*in-sizhën*) prerje e cekët; ska-litje.-

incisive (*in-sajsiv*) 1) i mprehtë; fig. mendjehollë; 2) prerës.

incisor (*in-sajsër*) tek. thikë.

incite (*in-sajt*) 1) ngacmoj; 2) nxit, shtyj

incitement (*in-sajtmënt*) 1) ngacmim; 2) nxitje.

incivility (*insi-villëti*) harbutllëk, sjellje e pahiejshme. '.

inclement (*in-klemënt*) I ashpër (moti, klima).

inclination (*inklli-nejshën*) 1) pjerrësi; pjerrje; 2) shmangie; 3) prirje; anim (to. for).

incline (*in-kllaaajn*) 1. *v* 1) prir, pjerr; 2) përkul; 3) prirem. përkulem; kërrusem; 4) jam i prirur, ma do zemra; 2. *n* pje-rrësi. shpat.

include (*in-klluud*) përfshij, përmbaj.

inclusion (*in-klluuzhën*) përfshirje. .

inclusive (*in-klluusiv*) që përfshin, ngër-then. përmban.

incognizable (*in-kognizëbll*) i panjohur. që s'mund të njihet.

incoherent (*inkë-hiërëm*) pa lidhje.

incombustible (*inkëm-bastëbJJ*) i pa-djegshëm.

income (*inkëm*) e ardhur. hyrje.

income-tax (*inkëmtiiks*) tatim fitimi.

incoming (*inkaming*) 1. *n* 1) hyrje; ardhje; 2) të ardhura; 2. *a* 1) ardhës; 2) zëvendësues. an obligation, zotohem. incur losses . pësoj humbje.

incurable (*in-kjurërëbll*) i pashërueshëm.

incursion (*in-këërshën*) sulm; depërtim, .hyri e (në tokë, vend të huaj). i

incurve (*in-këërv*) përkul; lakoj; kërrus.

indebted (*in-detëd*) *predic* i detyruar (dikujt-to); borxh (tek ndonjë).

indecent (*in'-dijst*) i pahieshëm; i paturpshëm; la modest.

indecision (*indi-sizhën*) pavendosmëri. Indecisive (*indi-sajziv*) 1) i pavendosur; 2) i papërcaktuar.

indeclinable (*indi-klajnëbll*) *gram.* i palakueshëm.

indecorous (*indi-korës*) i pahieshëm.

indeed (*in-dijd*) 1) në të vërtetë; 2) se mos.

indafatigable (*indi-fëtigëbll*) i palodhshëm.

indefeasible (*indi-fijsëbll*) 1) i pace-nueshëm. q, s mund të hiqet; 2) i pa-thyeshëm. i pandryshueshëm.

indefectible (*indi-fektëbll*) pa të metë, i -përsosur.

indefensible (*indi-fensëbll*) 1) që nukmund të mbrohet. justifikohet; 2) i pa-bazuar.

indefinite (*in-definët*) i pacaktuar, i papërcaktuar.

indelible (*in-dellëbll*) i pashlyeshëm; indelible pencil, kalem kopjativ.

indelicacy (*in-dellikësi*) mungesë mo-destie. panjerëzi; harbutllëk.

indelieate (*in-del/ikët*) i panjerëzishëm; harbut.

indemnify (*in-demnifaaj*) 1) paguaj, shpërblej (dëmin); 2) siguroj (nga humbjet).

indemnity (*in-demniti*) 1) dëmshpër-blm; 2) garanci (nga humbjet).

indent I (*in-dent*) 1. *v* 1) pres; dhëmbë-zoj; 2) *poligr.* çvivoj djathtas; 2. *n* dhëmbëz, çallatë.

indent II 1. *v* porosit mellra; 2. *n* porosimallrash.

indentation (*inden-teishën*) dhembëz, e ngrënë.

indenture (*in-dençër*) 1. *n* *drejt.* doku-ment; marrëveshje; 2. *v* lidh me kon-tratë. marrëveshje.

independence (*indi-pendëns*) pavarësi.

independent (*indi-pendënt*) i pavarur.

indescribable (*indiskrajbëbll*) i papër-shkrueshëm.

indestructible (*indi-straktëbll*) , pa-shkatërrueshëm, i parrenueshëm.

indeterminate (*indi-tëërminët*) 1) i pa-caktuar; 2) i pazgjidhur, i dyshimtë

indertermination (*inditërmi-nejshiin*) 1) pacaktueshmëri; 2) pavendosmëri.

index (*indeks*) 1. *n* 1) indeks; tregues; 2) shigjetë (në aparate); 3) tregues alfabetik; 4) gisht tregues; 5) *mat.* .k-sponent; 2. *v* ngre në fuqi

indiaman (*indjëmën*) anije për tregëti me Indinë.

Indian (*indjën*) 1) indian; 2) hindas; Indian corn, misër; Indian Ink, bojikineze Indian summer, verë 8 pa. mbarim; Indian weed, duhan.

india-rubber (*indjë-rabër*) 1) gome; 2)kauçuk.

indicate (*indikejt*) 1) tregoj; 2) urdhëroj; 3) shënoj.

indication (*indi-kejshën*) 1) tregim; u njoftim.

indicative (*in-dikëktiv*) tregues; India-e-tive mood, mënyrë dëftore.

indicator (*indikejtër*) indikator. tregues. .

Indict (*in-dajt*) padit.

indictment (*in-dajtmënt*) akt padie; pa-di.

indifference (*indifërëns*) moskokaçar-je; gjakftohtësi; indiferencë.

indifferent (*in-difërënt*) 1) indiferent. 2) mesatar; i parëndësishëm; 3) *el.* neutral.

indigenous (*in-dixhinës*) vendas.

indigent (*indixhënt*) nevojtar, hal1exh

indigestion (*indi-xhesçën*) çrregullim i stomakut. mostretje.

indignant (*in-digr;ënt*) i zemëruar. in-dinjuar.

indignation (*indig-nejshën*) zemërim indinjatë.

indignity (*in-digniti*) fyerje; përlulje

indirect (*indi-rekt*) i zhdrejtë. i tërthorti.

indiscernible (*indi-sëërnëbll*) i pada-llueshëm.

indiscreet (*indis-krijt*) 1) pa modestipa takt 2) i pakujdesshëm.

indiscretion (*indis-kreshën*) 1) mun-gesë modestie; 2) pakujdesi; pamaturi.

indiserminate (*indis-kriminët*) 1) që nuk dallon; që nuk dallohet; 2) i për-zier.

indispensable (*indls-pensëbll*) domosdoshëm.

indispose (*indis-pouz*) 1) bej të paaftë; 2) kurdis. kundër.

indisposed (*indis-pouz*) 1) i sëmure lehtë; 2) pa qejf.

indisposition (*indispë-zishën*) 1) së-mundjee lehtë; 2) antipati.

indisputable (*in-disputëbll*) i padisku-tueshëm. që s'mund të kundërshtohet.

indissoluble (*indi-solljubll*) 1) i patretshëm; 2) i pandashëm.

indistinct (*indis-linkt*) i padallueshëm; i turbullt.

indistinguishable (*indis-tinguishëbll*) i padallueshëm.

indivertible (*indi-vërtëbll*) i pashmang-shëm.

individual (*indi-vidjuëll*) 1. a 1) personal.

individual; 2) i veçantë; 2. n individ; *gj.fl.* person.

individualism (*indi-vidjuëllizim*) indi-vidualizëm.

individuality (*individju-il/ëti*) individualitet. personalitet.

individualization (*individjuëllai-zej-shën*) indlvidualizim; dallim; veçim.

individualize (*indi-vidjuëllaajz*) 1) jap karakter individual; 2) percaktoj me saktësi. hollësi.

indivisible (*indi-vizëbll*) i pandashëm.

Indo-Chinese (*indouçaj-nijiz*) indoki-nez.

indocile (*in-dousaeël/i*) pabindur; kokë më vete.

Indo-European (*indoujuërë-plën*) indo-evropian.

indolence (*indëllëns*) plogiishti: për-tesë.

indolent (*indëlliint*) 1) përtac; 2) mjek.pa dhëmbje.

indomitable (*in-aomitii.bl/i*) 1) ipazbut-shërn; 2) që nuk mund ti mposhtet; i vendosur

Indonesian (*Indou-nlizien*) Indonezian.

indoor (*indoor*) që gjendet ose ndodh brenda shtëpisë.

indoors (*in-doorz*) brenda (shtëpisë); keep Indoors, nuk dal jashtë.

indorse (*in-doors*) shih endorse.

indubitable (*in-djuubebl/i*) i pady-shimtë.

induce (*in-djuus*) 1) nxit; bind: shtyj (to); 2) shkaktoj; 3) el. induktoj.

inducement (*in-djuusmënt*) nxitje; shty-tje.

induction (*in-dakshën*). induksion.

induction-coil (*in-datkschenkoll*) bobi-në indukcioni, boine e Rumkorfit.

inductive (*in-daktiv*) induktiv; thithës.

indulge (*in-dallxh*) 1) jepem pas një gjeje; 2) ushqej. perkrah.

indulgence (*in-dallxhenss*) 1) përkrahje e dëshirave të vata; 2) butësi; indul-gjencë: përkrahje, favorizim

indulgent (*in-dallxhëm*) indulgjent; llastues

induration (*indjuë-reishën*) ngurrtesim.

industrial (*in-dastriëll*) industrial; pro-dhimi. i prodhimit; industrial goods, artikuj industrialë; industrial school, shkollë profesionale. zanatesh.

industrialization (*indastriëllajzejshën*) industrializim.

industrious (*in-dastriës*) punëtor, i zell-shëm, i palodhur

industry (*indëstri*) 1) industri; large-scale industry, industri e madhe; 2) degë e prodhimit ose e tregëtisë; 3) dashuri. zell për punë.

indweller (*induellër*) banues.

indwelling (*induellëng*) që jeton (In); që banon gjithnjë.

inebriate 1. n (*in-ebriët*) pianec; 2. i dehur; 3. v (*in-ebriejt*). deh: ekzaltoj.

inedible (*in-edibil*) i pangrënshtëm, qe s'mund të hahet.

inedited (*i-neditëd*) 1) i pabotuar; 2) i botuar pa ndryshime redaksie.

ineffable (*i-nefëbll*) i patregueshëm. i parrëfyeshëm.

ineffaceable (*ini-fejsëbll*) i pashlye-shëm.

ineffective (*ini-fektiv*) 1) i pafrytshim; 2) i pavlefshëm.

ineffectual (*ini-fekçuëll*) i kotë; i pa-frytshëm.

inefficiency (*ini-fishënsi*) 1) paaftësi; 2) gjë e kotë, pafryt.

inefficient (*ini-fishënt*) 1) i paaftë; 2) me kualifikim të pakët; 3) i pafrytshëm.
ineligible (*i-millixhëbll*) i papërshtashëm; i përjashtuar (nga shërbimi ushtarak) .
inept (*i-nept*) 1) i pavend; 2) budana.
inequality (*ini-kuollëti*) pabarazi.
inequitable (*i-nekuitëbll*) i padrejtë.
inert (*i-nëërt*) inert; i plogët.
inertia (*i-nëërshë*) 1) fiz. inerci; 2) plogështi.
inessential (*ini-sënshëll*) i paqenisi-shëm; jo kryesor, jo esencial.
inestimable (*i-nestimëbll*) i paçmue-shëm.
inevitable (*i-nevitëbll*) i pashmangshëm
inexact (*inig-zlikt*) i pasaktë.
inexactitude (*inig-ziiktijud*) pasaktësi.
inexcusable (*inik-skjuuzëbll*) i pafajshëm
inexhaustible (*inig-zoostëbll*) i pashterueshëm. .
inexorable (*i-nek-rëbll*) i pamëshir-shëm, i papërkulshëm; që nuk zbutet nga lutjet.
inexpedient (*inik-spijdiënt*) i papër-shtatshëm; i pakëshillueshëm.
inexpensive (*inik-spensiv*) i lirë. me çmim të lirë.
inexperienced (*inik-spiëriënst*) pa për-vojë.
inexpert (*ineks-pëërt*) pa përvojë.
inexpiable (*i-nekspiëbll*) 1) .i pamëshir-shëm (për luftë); 2) që nuk mund të shpaguehet, të lajë fajin
inexplicit (*iniks-pilisët*) i paqartë.
inexpressible (*inik-spresëbll*) i patregueshëm (me fjalë).
inexpressive (*inik-spresiv*) pa shprehje. jo ekspresiv; pa gjallëri
inexpugnable (*iniks-pagnëbll*) i pathye-shëm. i papushtueshëm.
inextinguishable (*inik-stinguishëbll*) i pashueshëm. që nuk shuhet.
inextricable (*i-nekstriëbll*) tepër i nga-tërruar. i pazgjidshëm. .
infallible (*in-fiillëbll*) i pagabueshëm.
infamous (*infëmës*) 1) famëkeq; 2) i ulët; i pander.
infamy (*infëmi*) 1) turp; 2) poshtërsi.
infancy (*infënsi*) 1) foshnjëri; 2) drejt. mituri.
infant (*infënt*) foshnjë; fëmijë.
infantile (*infëntaeëll*) fëminor; infantile mortality, mortalitet i fëmijve.
infantry (*infëntri*) këmbësori.

infatuate (*in-flituejt*) ja marr mendjen. tërheq. hutoj
infatuation (*infiiitju-ejshën*) hutim. ma-gjepsje; tërheqje e verbër.
infect (*in-fekt*) moleps. ngjit. infektoj.
infection (*in-fekshën*) molepsje. infek-tim.
infectious (*in-fekshës*) molepsës. ngji-tës. infektiv.
infelicity (*infi-llisëti*) fatkeqësi; mjerim.
infer (*in-fëër*) nxjerr përfundim
inference (*infërëns*) përfundim; kon-kluzion.
inferior (*in-fiëriër*) 1) i ulët; i nënshtuar; 2) i dorës së dytë.
inferiority (*infieri-orëti*) 1) shkallë mëe ulët; cilësi më e dobët; 2) vleftë jo e plotë.
infernal (*in-fëërnëll*) skëterre. i skëtërrës.
inferno (*in-fëërnou*) skëtërrë.
infertile (*in-fëërtaeëll*) shterp; jo pjellor.
infest (*in-fest*) lëvrijnë (parazitët); për-mbytin. vërshejnë.
infidel (*infidell*) 1) që nuk beson; i pa-besë; 2) pagan.
infidelity (*infi-dellëti*) pabesi.
infiltrate (*infilltrejt*) 1) filtroj (një lëng) me filtër; 2) kullon.
infinite (*infinët*) 1) i pakufishëm; i pa-fund'; infinite series, *mat.* infinit; 2) *gram.* paskajore.
infinitesimal (*infini-tesimëll*) infinite-
infinitival (*infinë-tajvll*) *gram.* paskajor.
infinitive (*in-finëtiv*) *gram.* mënyrë. paskajore e foljes; split infinitive. më-nyrë paskajore .e foljes me pjesore tëndarë prej tij me pjesëzën to (p.sh.: no one claims to completely under-stand it. askush nuk thotë se e kupton plotësisht këtë).
infinity (*in-finëti*) pafundësi *mat.* infinit
infirm (*in-fëërm*) 1) i pafuqishëm. i do-bët; shëndetlig; 2) i pavendosur.
infirmary (*in-fëërmëri*) spital. infermeri.
infirmity (*in-fëërmëti*) pafuqi. dobësi. lëngatë.
inflammation (*in-flleejm*) 1) ndez. nxit; 2) ndizem; ngacmohem. 3) *mjek.* infla-macion.
inflammation (*inllë-mejshën*) 1) ndezje; acarim; 2) inflamacion.
inflate (*in-fllejt*) 1) fryj (me ajër. gaz); 2) fryj. ngre (çmimet).
inflation (*in-fllejšhën*) 1) fryrje (me ajër. gaz); 2) inflacion.

inflect I (*in-flekt*) perkul.

inflect II (*in-flekt*) gram. lakoj (fjalën).

inflective (*in-flektiv*) i ndryshueshëm. i lakueshëm. i zgjedhueshëm.

inflexible (*in-fleksëbil*) 1) i papërkul-shëm; 2) i palakueshëm

inflexion I (*ind!lekshën*) gram. ndry-shim (i fjalës); fleksion.

inflexion II 1) përkulje. lakim; 2) me modulim i zërit.

inflict (*in-fllikt*) 1) jaf (goditje, dackë); 2) shkaktoj (vuajtje)..

inflow (*inflou*) 1) ardhje; grumbullim; derdhje; 2) përpirje.

inflowing (*inflouing*) qe derdhet.

influence (*influëns*) 1. *n* 1) ndikim (on. upon, over); 2) njeri ose factor ndikues; 3) *el.* indukcion; 2. *v* ndikoj.

inffuential (*inf/lu-enshë/l*) ndikues; që ndikon. me influencë.

influx (*inllaks*) 1) derdhje (e rrëkesë. lumit); 2) grumbullim.

inform (*in-foorm*) 1) njoftoj; 2) padit (ndonjë -against).

informal (*in-foormëll*) jo zyrtar.

informant (*in-foormënt*) njoftues. in-formator.

information (*infor-mejshën*) 1) njo-ftim; 2) informatë.

informed (*in-foormd*) 1) i vënë në dijeni ,i njoftuar; 2). i sqaruar, i ndriçuar.

inform (*in-foormër*) njoftues; lajmë-rues; informator.

infraction (*in-friikshën*) kundravajtje.

infrequent (*in-frijkuënt*) i rrallë.

infringe (*in-frinxh*) shkel. cenoi (ligjin etj.)

infringement (*in-frinxhmeni*) kundra-vajtje.

infuriate (*in-fjuëriejt*) egërsoj, tërboj.

infuse (*in-fjuuz*) 1) zbraz; 2) frymëzoj; 3) ziej (çaj etj.).

infusible (*in-fjuuzëbll*) 1) i pashkrishëm; i qëndrueshëm kundrejt zjarrit; 2) i patretshëm.

ingathering (*ingiidhëring*) vjelje, grumbullim i prodhimit.

ingenious (*in-xhijniës*) shpikës; mendje-mprehtë; i regjur.

ingenuity (*inxhi-n'juëti*) aftësi shpikjeje; mendjehollësi. .

ingenuous (*in-x.hen'juës*) i sinqertë; zemërhapur; pa dredhi; i padjallëzuar.

inglorious (*in-gllooriës*) i palavdishëm. i turpshëm.

ingot (*ingët*) kallëp për shkrirje metali.

ingrained (*in-greejnd*) 1) i rrënjosur; 2) organik; 3) *gjeof.* i kapëlthyer.

ingratiate (*in-grejshiejt*) përpiqem të sigurojë simpatinë dhe favorin e të tje-rëve.

ingratitude (*in-gratitjutJd*), mosmrënjohje.

ingredient (*in-grijdiënt*) pjesë përbërëse.

ingress, (*ingres*) 1) hyrje; 2) e drejtë: 3) taksë hyrjeje.

inhabit (*in-habit*) jetoj, banoj.

inhabitant (*in-habitënt*) banues.

inhabitation (*inhabi-tejshën*) banesë.

inhalation (*inhë-llejshën*) frymëmarrje: *mjek.* inhdlacion.

inhale (*in-hejëll*) marr frymë.

inhaler (*in-hejl/ër*) *mjek.* inhalator.

inhaust (*in~host*) thith, tërheq (ajrin).

inherent (*in-hiërëm*) i qenësishëm, ka-rakteristik; inherent contradictio", kontradikta të brendshme.

inherit (*in-herit*) trashëgoj.

inheritance (*in-heritëns*) 1) trashëgimi; 2) trashëgim.

inheritor (*in-heritët*) trashëgimtar.

inhibit (*in-hibit*) pengoj; mbaj.

inhibition (*inhi-bishën*) fiziol. frenim. ndalim.

inhospitable (*in-hospitëbll*) derëmby-llur; jo mikpritës.

inhuman (*in-hjuumën*) 1) çnjerëzor: 2) jo njerëzor.

inimical (*i-nimikll*) 1) armiqësor; 2) I dëmshëm.

inimitable (*i-nimitëbll*) i paimitueshëm.

iniquitous (*i-nikuitës*) i padrejtë.

iniquity (*i-nikuiti*) 1) padrejtësi; 2) pa-ligjshmëri.

initial (*i-nishël/*) fillestar, nisës; initial1 expenditura. shpenzime paraprake; 2. *n pl* shkronja të para; 2. *v* vë shkronjat:

initiate (*i-nishiejt*) 1) nis; 2) tregoj ini-ciativë; 3) besoj (një të fshehtë); 4)-fut (në shoqëri).

initiation (*inishi-ejshën*) 1) tregim (i së fshehtës); 2) pranim, futje (në shoqëri).

initiative (*i-nishiëtlv*) 1. *n* iniciativë; 2. a 1) me iniciativë; 2) fillestar.

initiator (*i-nishiejtër*) iniciator.

inject (*inxhekt*) injektoj.

injection (*in-xhekshën*) injektim; mjek-injekcion, shpuarje.

injector (*in-xhektër*) injektor.

injurious (*inxhu-dishës*) 1) i pagjy-kueshëm, i paarësyeshëm; 2) jo në ko-hën e duhur.

injunction (*in-xl1ankshën*) 1) urdhër; 2) vendim gjyqësor.

injure (*inxher*) 1) dëmtoj; 2) fyej. injurious (*in-xhuëriës*) 1) i dëmshëm; 2) fyes.

injury (*inxhëri*) 1) dëmtim; dëm; 2) fyer-je.

injustice (*in-xhastis*) padrejtësi.

ink (*ink*) bojë shkrimi; printer's ink. bojë tipografike.

inkling (*inklling*) 1) aluzion; 2) hamen-dje; dvshim.

ink-pot (*inkpot*) shishe boje. ink-stand. ink-well (*inkstind, inkuell*) shih ink-pot.

inky (*inki*) 1) i zhytur në bojë; 2) shumë i zi.

inland (*in-llifnd*) 1. *n* truall. territor i vendosur në brendësi të vendit. larg detit ose kufirit; 2. a 1) (*in-/land*) larg detit ose kufirit; 2) i brendshëm; 3. *adv* (*in'-lliind*) brenda (vendit).

inlay (*inlleej*) 1. *n* punë me mozaik; sa-vat; 2. *v* 1) bëj inkrustacion; 2) shtroj (dyshe-menë).

inlet (*inllet*) 1) gji i vogël; 2) *tek*. grykë, hyrje; vrimë hyrje; inlet slulee. sh/uz hyrje.

inmate (*inmejt*) banues, banor.

inmost (*inmoust*) më i thelli, më i fshehti; më intimi. më i brendshmi.

inn (*in*) hotel, bujtinë.

innate (*inejt*) 1) e lindur (cilësi. aftësi etj.); e natyrshme; 2) jo e sjellë nga jashtë.

inner (*inë*) i brendshëm;

innermost (*inërmour*) shih inmost. 'nnervate (*inërvejt*) ngacmoj.

innings (*iningz*) 1) radhë, lojë; 2) periudë e qëndrimit në fuqi (të një personi. partie).

innocence (*inësëns*) 1) pafajësi; 2) pas-tërti; 3) thjeshtësi.

innocent (*inësënt*) 1. *al*) i pafajshëm; naiv; i padëmshëm; 2) i mbetur pa diç-ka; windows innocent of glass dritare pa

xhama; 2. *n* 1) njeri i pafajshëm; 2) njeri pa të keq.

innocuous (*i-nokjuës*) i padëmshëm.

innovate (*inëvejt*) 1) bëj ndryshime; 2) përtërij.

innovation (*inë-vejshën*) inovacion.

innovator (*inëvejtër*) novator.

innocuous (*i-nokshës*) shih innocuous.

innuendo (*in'ju-endou*) insinuatë. alu-zion. të folunt keq prapa krahëve.

innumerable (*i-n'juumërëbll*) i panu-mërt.

inobservance (*inëb-zërvëns*) 1) pakuj-desi; 2) mospërfillje (e ligjës).

inoculate (*i-nokj'ullejt*) shartoj; *fig.* ngu-

inoffensive (*inë-fensiv*) padëmshëm; i urtë.

inoperative (*i-nopërëtiv*) 1) që nuk vepron; 2) që nuk punon.

inopportune (*i-nopërtjuun*) i pakoh-shëm. jo në kohën e duhur.

inordinate (*i-noordinët*) i pamasë.

inorganic (*inor-ganik*) inorganik.

in-patient (*inpejshënt*) i sëmurë i shtruar.

input (*input*) 1) *tek*. grykë. hyrje; 2) shpenzim. gëlltitje energjie.

inquest (*inkuest*) drejt. hetim paraprak; hetuesi.

inquietude (*in-kuaeëtjuud*) shqetësim.

inquire (*in-kuaeër*) 1) pyes. drejtohem (about. after. for); 2) hetoj.

inquiry (*in-kuaeëri*) 1) informati; Inquiry office. zyra e informacioni; 2) pyetje; 3) hetim.

inquisition (*inkui-zishën*) 1) inkubicion; 2) hetim i rreptë.

inquisitive (*in-kuizëtiv*). 1) teper ku-reshtar; 2) zhbirues.

inquisitor (*in-kuizitër*) 1) gjyqtar hetues 2) inkuizitor.

inroad (*inroud*) sulm; depërtim.

imush (*inresh*) vërshim, rrebesh (uji); shëmbje (e shkëmbit).

insalubrious (*insë-lluubriës*) e demsh-me. e keqe, e pashëndetshme (klime.vend)

insane (*in-sttejn*) i çmendur. insanitary (*in-siinitëri*) kundër shënde-tit, që dëmton shëndetin.

insanity (*in-saniti*) marrezl. çmenduri.

insatiable (*in-sejsriëbll*) i pangopur grykës.

inscribe (*in-skraajb*) 1) mbishkruaj; 2) kopjoj; 3) *geom.* vizatoj (njëfiguri).

inscription (*in-skdpshën*) mbishkri.

inscrutable (*in-skruutëbll*) i padepër-tueshëm; i fshehtë. i mbyllur.

insect (*insekt*) insekt.

insecure (*insi-kjuër*) i pasigurt.

insecurity (*insi-kjuërëti*) pasiguri.

inseminate (*in-seminejt*) 1) mbjll; 2) frytëzoj.

insensate (*in-sensët*) 1) që nuk ndien; 2) pa ndjenja. -

insensibility (*insensë-billëti*). 1) pa-ndjeshmëri; 2) humbje e ndjenjave. vilani. të fikët; 3) indiferenci.

insensible (*in-sensellll*) 1) pa ndjenja. 2) që ka humbur vetëdijen; 3) që nuk vrehet. që mezi ndihet.

inseparable (*in-stapërëbll*) i pandashëm.

insert (*i n-sëërt*) 1) fut (in. into; be-tween); 2) ve në gazetë; 3) lidh (në qark).

insertion. (*in-sëërshën*) 1) vënie; 2) shtesë; 3) dantellë; 4) tek. garniturë.

inset (*inset*) 1) shtesë (në libër); 2) shtojcë (në rrobe).

inside (*in-saaj*) l. n 1) ana e brendsh-me. brendësia; 2). *gj.fl.* stomak;. 2. a brendshëm; 3. *adv* brenda.

insidious (*in-sidiës*) 1) djallëzor; 2) i fshehtë. tinzar.

insight (*insajt*) aftësi për të depërtuar në diçka (into); mendjemprehtësi.

insignia (*in-signië*) *pi* shenja dallimi ose njohje

insignificance (*insig-nifikëns*) vogëlsi; gjë pa rëndësi

insignificant (*insig-nifikënt*) i rendësishëm.

insincere (*insin-siër*) i pasinqertë.

insecurity (*insin-seriti*) të qenët pa sin-qeritet. pasinqeritet.

insinuate (*in-sin'juejt*) jap të kuptohet. them. tërthorazi; insinuata onself. fitoj besimin.

insinuation (*insin'j-ejshën*) 1) thënie e tër:hortë, insinuatë; 2) futie me dhel-përi.

insipid (*in-sipid*) 1) pa shije; 2) i mërzitshëm; 3) pa jetë. .

insist (*in.sist*) ngul këmbë (on. upon); pohoj..

insistence (*in-sistëns*) këmbëngulje.

insistent (*in-sistënt*) këmbëngulës, ngul-mues.

insole (*ilisoull*) shtroje (këpuce). .

insolence (*insëllëns*) paturpësi. pafy-tyrësi.

insolent (*insëllënt*) i paturp, pa cipë.

insoluble (*in-solljubll*) 1) i patretshëm; 2) i pazgjidhshëm.

insolvent (*in-sallvënt*) 1. a i fa1imen-tuar. që nuk është në gjendje të paguaj; 2. *n* falimentim.

insomnia (*in-somnië*) pagjumësi.

insomuch (*insë-maç*) aq... sa.

inspect (*in-spekt*) 1) shqyrtoj; 2) in-. spektuj.

inspection (*in-spekshën*) 1) shqyrtim, shikim; 2) inspektim. **inspector** (*in-spektër*) kontrollor, in-spektor.

inspiration (*inspë-reishën*) frymëzim. I

inspire (*in-spaeër*) 1) frymëzoj; 2) nxit bind

inspirit (*in-spirit*) entuziazmoj; jap ze-mër

instability (*instë-billëti*) paqëndrueshmëri.

install (*in-stooll*) 1) vendos. instaloj (aparaturën); 2) *tek.* instaloj (elektri-kun ose rjetin e ngrohjes); 3) ngreh; kurdis.

installation (*instë-llshën*) 1) vendosje;) rregullim; 3) *tek.* instalim, montim.

installment (*in-stoollmënt*) 1) kësht; 2) botim i posaçëm; by instalments. Me parapagim; me pjesë të ndryshme (për vepra letrare).

instance I (*instëns*) shëmbëll; for instance, për' shëmbëll.

instance II 1) kërkesë; 2) *drejt.* instancë.

instant (*instënt*) 1. *al*) i ngutshëm; 2) i menjëhershëm; 3) vazhdues (*shkurt.* inst.); the 10-th më (datën) dhjetë të muajit vazhdues; 2. *n* çast; on one in-stant, menjëherë; në çast.

instantaneous (*instën-tejniës*) 1) I njëhershëm; 2) i njëkohshëm.

instantly (*instëntlli*) menjëherë.

instead (*in-sted*) në vend të.

instep (*instep*) tri na. kurri i këmbës.

instigate (*instigejt*) shtyj. nxit.

instigation (*insti-gejshën*) nxitje; shtytje.

instigator (*instigejtër*) nxitës.

instill (*in-still*) I) hedh pikë-pikë; 2) shtie në mend. fut.

instinct (*Instinkt*) 1'. *n* instinkt; 2.8 (*in-stinkt*) plot (jetë. energji).

instinctive (*in-stinktiv*) instinktiv. i pa-vetëdijshëm.

institute (*institjuut*) 1. *v* krijoj. Themeloj 2, *n* institut. .

institution (*insti-tjuushën*) 1) institu-cion, organizatë; 2) vendosje.

instruct (*in-strakt*) mësoj. udhëzoj.

instruction (*in-strakshiin*) 1) mësim; 2) udhëzim.

instructive (*in-straktiv*) udhëzues, **instructor** (*in-straktër*) udhëheqës, ,in-struktur; mësues.

instrument (*instrëmënt*) 1) vegël; apa-rat; instruments of production, vegla prodhimi; 2) *drejt.* dokument.

instrumental (*instrëmëntll*) 1) që shër-ben si vegël. mjet; 2) instrumental; in-

instrumental case. gram. rasë instru-mentale.

insubordinate (*insë-boordinët*) i pa-shtruar. që nuk shtrohet; i pabindur.

insubstantial (*insëb-stanshëll*) jo i qe-nësishëm; pa baza. i pathemeltë.

insufferable (*in-safërëbll*) i padurue-shëm.

insufficient (*insë-fishën*) , pamjaftue-shëm.

insufflate (*insafllëjt*) fryj.

insufflator (*insafllëpër*) tek. shakull për futjen e ajrit.

insular (*insjullër*) 1) ishullor; 2) i kufi-uar (në mendime).

insularity (*insjillrëti*) veçim. i

insulate (*insjullejt*) veçoj.

insulating (*insjullejtjng*) tek. izolimi. i izolimit; insulating ta pe. shirit izo-lues.

insulation (*insju-llejshën*) veçim.

Insulator (*insjullejtër*) izolator.

insult 1. *n* (*insallt*) fyerje; 2. *v* (*in-sallt*).fyej. -

insuperable (*in-sjuupërëbll*) i pakapër-cyeshëm; që nuk mund të mposhtet.

insupportable (*insë-poortëbll*) i padu-rueshëm.

insurance (*in-shuërëns*) 1) sigurim; insurance policy. policë sigurimi; 2) çmim. shumë sigurimi.

insurant (*in-shuërënt*) i siguruar.

insure (*in-shuër*) 1) siguroj; 2) sigurim.

insurgent (*in-sëërshënt*) 1) kryengritës; 2) rebel.

insurmountable (*insër-mauntëbll*) i pa-kapërcyeshëm.

insurrection (*insë-rekshën*) 1) krye-ngritje; 2) turbullirë.

insurrectionist (*insë-rekshënist*) krye-ngritës.

insusceptible (*insë-septëbll*) i imuni-zuar;

insusceptible of medical treatment. që nuk mund të kurohet.

intact (*in-takt*) i paprekur. i pacenuar.

intangible (*in-tanxhëbll*) i paprekshëm; *fig.* i pakapshëm:

integral (*intigrëll*) 1) i tërë; integral part. pjesë e pandashme; -2) *mat.* in-tegral.

integrate (*intigrejt*) 1) përbëj një të tërë; 2) *mat.* ngre në integral.

integrity (*in-tegriti*) 1) tërësi; 2) nder-, shmëri.

intellect (*Intëllekt*) mendje. intelekt.

intellectual (*intë-llekçuëll*) 1. 8 1) in-telektual; 2) që mendon; 2. *n* intelek-tual; *pl* inteligjencë

intelligence (*in-tellixhëns*) 1) mendje; 2)-zgjuarësi ;3) informata; intelligence service. shërbim i zbulimit. zbulim.

intelligent (*in-tellixhënt*) mendjempreh-ë.

intelligentsia (*intelli-xhentsië*) inteli-gjencë.

intelligible (*in-tellixhëbll*) i kuptueshëm.

-intemperate (*in-tempërët*) i papërmbaj-tur; i papërkorë.

intend (*in-tend*) 1) kam në mend; 2) paracaktoj.

intended (*in-tendëd*) i parashikuar; i pa-racaktuar; i fejuar. e fejuar. -

intense (*in-tens*) 1) i madh; i fuqishëm; 2) i zjarrtë.

intensification (*intensifi-kejshën*) fuqi.zim; intensifikim.-

intensify (*in-tensifaaj*) 1) fuqizoj; 2) fuqizohet. intensifikohet.

intensity (*in-tensëti*) dëndësi. intensitet.

intensive (*in-tensiv*) intensiv.

intent (*in-tent*) 1. *n* qëllim; 6. to all in-tents and purposes, në të vërtetë; 2. *a* 1) që ka për qëllim; 2) i vemend-shëm.

intention (*in-tenshën*) qëllim, mendim; plan.

intentional (*in-tenshënëll*) me qëllim; qëllimor; i paramenduar.

inter (*in-tëër*) varros.

inter- (*intër-*) parashtesë që shpreh kup-timin e marrëdhënieve reciproke. Të bashkëveprimit.

interact 1. *v* (*intër-akt*) jam në bashkë-veprim; 2. *n* (*intërakt*) 1) antrakt; 2) intermeco.

interaction (*intër-akshën*) bashkëve-prim. veprim reciprok i njërit mbi tjetrin.

Interblend (*intër-bllend*) përziej.

interbreed (*intër-brijid*) 1) kryqëzoj; 2) kryqëzohem.

intercede (*intër-sijid*) ndërmjetësoj. ndërhyj për ndonjë (for).

intercept (*intër-sept*) 1) kap; 2) ndaloj; pres hovin; 3) pengoj.

interception (*inter-sepshën*) 1) kapje; 2) ndërprerje.

intercession (*intër-seshën*) ndërmjetësim.

interchange (*intër-çeejnxh*) 1. v 1) shkëmbej; 2) zëvendësoj; 2. n 1) shkëmbim; 2) zëvendësim, këmbim.

interchangeable (*intër-çeejnxhëbll*) 1) shkëmbyeshëm: me vleftë ta barabartë.

intercommunication (*intërkëmunikejshën*) 1) marrëdhënie; 2) bashkë-bisedim; 3) ndërlidhe.

interconnection (*intërkë-nekshën*) 1) lidhje reciproke; 2) el. bashkim i si-stemeve energjetikë.

intercourse (*intërkoors*) marrëdhënie.lidhje (midis vendeve).

interdepartmental (*intërdijpart-men-tll*) ndërdlkastenal. interdapenetenca vartësi reciproke.

interdict (*intërdikt*) ndaloj.

interest (*intrëst*) 1. n 1) interes; 2) dobi; 3) pjesë (e kapitalit) në punë; 4) për-qindje; 2. v 1) interesoj; 2) intereso-hem.

interesting (*intrësting*) interesat.

interfere (*intër-fiër*) 1) ndërhyj; përzihem; 2) pengoj; mërzit (with); 3) ndeshem.

interference (*intër-fiërëm*) 1) përzierje; 1 ndërhyrje; 2) pengesë; 3) ndeshje; 4) rad. pengesa. shqetësime.

intergrowth (*intërgrowth*) mbirje.

interim (*intërim*) i përkohshëm. i ndër-mjemë; 1. Committee. komitet mid sesioneve; 6. in the interjrm. në këtë kohë. ndërkohë.

interior (*in-tiëriër*) i brendshëm.

interjacent (*intër-xheisnt*) i ndërmjemë.

interjection (*intër-xhekshën*) 1) thirrje; 2) gram. pasthirmë.

interlace (*intër-llejs*) 1) gërshetoj; 2) thur: 3) gërshetohet; 4) thuret plekset.

interlina (*intër-llajn*) shkruaj fjalë midis radhëve.

interlock (*intër-llok*) 1) bashkoj: puthis; 2)

puthiset; bashkohet; 3) tek. blokoj. ;

interlope (*intër-lloup*) përzihem, trazohem në punët e huaja.

interlude (*intërlluud*) 1) intermeco: 2) pushim midis akteve; antrakt.

intermarry (*intër-miiri*) 1) bëj krushqi 2) përzihen (fiset).

intermeddle (*inter-medll*) përzihem në ,. diçka (with).

intermediary (*intër-mijdiëri*) 1. a i ndër- (. mjemë; 2. n nd ërmjetës.

intermediate (*intër-mijdiët*) 1. a ndër-mjetës; 2. v jam ndërmjetës.

interminable (*in-tëërminëbll*) i pafund. I pambarueshëm.

intermingle (*intër-mingll*) 1) përziej; 2) përzihem (with); 3) jam në marrë-dhënie.

intermission (*intër-mishën*) pushim; mjek. pushim (i pulslt).

intermit (*intër-mit*) 1) ndërpres; 2) ndër-pritet.

intermittent (*intër-mitënt*) i ndërpferë.

intern (*in-tëër*) internoj.

internal (*in-tëërñëll*) i brendshëm: internal combustion engina. tek. motor me djegie. të. brendshme.

international (*intër-nashënëll*) 1. 11 ndërkombetar, in'ternaclonal; 2. n the I. Internacionalja.

International (*intër-nashënëll*) inter-nacionale (himn).

internationalism (*intër-nishënëllizëm*) internacional izëm.

internecine (*intër-nijsaajn*) e brendsh-me. vëllavrasëse (për luftë): shkatë-rrimtare për të dy palët ndërluftuese.

internment (*in-tëërmmënt*) internim.

interplay (*intër-pllej*) bashkëveprim ve-prim 'reciprok.

interpose (*intër-pouz*) bëj (vrejtje); përzihem (in)..

interpret (*in-tëërprit*) 1) përkthej (me gojë); 2) spiegoj. interpretoj.

interpretation (*intërpri-tejshën*) spieгим. interpretim.

interpreter (*in-tëërpritër*) pëkthyes.

interregnum (*intë-regnëm*) periode ndërmjetëse pas vdekjes së mbretit deri në zgjedhjen e mbretit të ri.

interrelation (*intëri-llejšhën*) marrëdhënie reciproke.

interrogate (*in-terëgejt*) 1) pyes; 2) marr në pyetje.

interrogation (*interë-gejšhën*) 1) pyet-je; mark. note of interrogation.. pikëpyetje; 2) marrje në pyetje.

interrogative (*intë-roqštiv*) pyetës.

interrupt (*intë-rapt*) 1) ndërpres; 2) pe-ngo; ndaloj.

interruption (*intë-rapshën*) 1) ndër-prerje; 2) ndalim. ndalesë; këputje.

intersect (*in tër-sekt*) 1) pres. kryqëzoj; 2) kryqëzohet.

intersperse (*intër-spëërs*) derdh. hedh ose shpërndaj aty këtu.

intertwine (*intër-tuaajn*) 1) gërshetoj; 2) gërshetohet.

interurban (*intër-ërblin*) brenda qytetit.

interval (*iritërvll*) 1) 'afat: ndërkohë; interval; 2) pushim (midis orëve të më-simit); at intervals, herë pas here.

intervene (*intër-vijin*) 1) ndërhyj (In); 2) gjendem midis; 3) ndodh (gjatë një farë kohe).

intervention (*intër-venshën*) ndërhyrje. Interview (*intërvjuu*) 1. n intervistë; takim; bisedë; 2. v bisedoj; bëj inter-vistë.

interweave (*intër-ujiv*) (interwove: Interwoven) 1) thur (me lajle); 2)thur shtrëngueshëm.

interwove (*intër-uouv*) Plst i Inter-weave.

interwoven (*intër-uouvën*) p.p. inter-waave.

intestine (*in-tetstin*) 1. /I i brendshëm; 2. n (zak. pl) zorrë: small (larga) in-testina zorra e hollë (trashë).

intimacy (*intimë&i*) afërsi; miqësi e ngushte

intimate I (*intimët*) i afërm. i ngushti.

intimate II (*intimejt*) 1) ve në dijeni, bëj të njohur; 2) le të kuptohet.

intimation (*inti-mlljshën*) 1) thënie e tërthortë; 2) njoftim.

intimidate . (*in-timidejt*) trikësoj.

Into (*intu, intë*) 1) (për të reguar lëvizje. drejtim me pyetjen «nga 7») në; Into the garden, në kopsht; 2) (për të tre- I guar kalim në gjendje tjetër) në: make Into, përpunoj në: turn into, shndirroj në.

intolerable (*in-tollërëbll*) i padurueshëm.

intolerance (*intollërëns*) te qenët i

padurueshëm; intolerancie

intolerant (*in-tollilirënt*) që nuk duron (of).

intonation (*intii-nejshin*) theksim; mo-dulim i zërit.

intone (*in-toun*) theksoj; moduloj.

intoxicate (*in-toksikejt*) deh; ngacmoj. –

intoxication (*imoksi-kshën*) 1) dehje; 2) mjek. helmim.

intractable (*in-triiktëbll*) i paepur; kokë-fortë.

intransitive (*in-trflsnsëtlv*) (lu/m. in-tranzitive (pir folje).

intrench (*in-trenç*) shih .ntrench.

intrepid (*in-trepid*) i pafrikshim.

Intrepidity (*inri-pidëti*) guxim. trimëri.

Intricate (*intriklit*) i ngatërrue'. i ndirlikuar.

intrigue (*in-trijig*) 1. n intrigë; 2. v bën intriga: ngatërroj.

intrinsic (*in-trinzik*) 1) i qenësishim; prendshëm; 2) kryesor; shumë i rëndësishëm.

introduce (*intrë-djuus*) 1) fut brenda; paraqes, njoh; 2) parashtroj (për shqyr-tim).

introduction (*intrë-dak.shën*) 1) hyrje. parathënie; 2) futje brenda; 3) para-'I qitje; letter of introduction, letë.. rekomandimi..

introductory (*imrë-daktëri*) hyrës; pa-raqitës; paraprak.

introspection (*intrë-spekshën*) veti- vrojtim; analizim i vetëvetes.

intrude (*in-truud*) 1) futem me torci :(into); 2) i mbetem më qafë; i qepem'(upon).

intrusion (*in-truuzhën*) 1) futje me forcë (into); 2) imponim i mendimeve te veta (upon); 3) gjeol. intruzion.

intrust (*in-trast*) amer. shih entrust.

intuition (*imju-ishën*) intuitë.

intuitive (*in-tjuitiv*) intuitiv.

inundate (*inëndejt*) përmbyt (with).

inundation (*iniin-dejshën*) përmbytje inondatë.

inutility (*in'juu-tillëti*) kotësi.

invade (*in-veejd*) 1) pushtoj, shkel (tokën e huaj); 2) cenoj të drejtat. :'

invader (*in-veejdër*) pushtues.

invalid I 1. a dhe n (*invëllid*) i sëmuri: i paaftë për punë: invalid; 2. v) 1) shpall të paaftë për punë pir J arësye shëndetësore; 2)

bëj invalid, : sakatoj; 3) bëhem invalid; sakatehem.

invalid II (*in-viillid*) i pavleftë.

invalidate (*in-viillideje*) bëj të pavleftë,

invalidity (*invë-llidëei*) paaftësi për punë, invaliditet.

invaluable (*in-viilljuëbfl*) i paçmueshëm.

invariable (*in-veëriëbfl*) 1) i pandryshueshëm; 2) *mat.* konstant.

invasion (*in-vejzhën*) 1) pushtim, shke-lje e tokës së huaj; 2) cenim i të drejtës të di kujt..

invective (*in-vekriv*) 1) fjalë fyse, 2) sharje.

inveigh (*in-vej*) sulmoj, shaj.

inveigle (*in-vejgll*) tërheq, lajkatoj; nga-tërroj.

invent (*in-velnt*) 1) shpik; 2) trilloj.

invention (*in-venshiin*) 1) shpikj.; 2) trillim.

inventor (*in-ventër*) shpikës.

inventory (*invënri*) 1. *n* inventar; për-shkrim i pasurisë; 2. *tf* inventarizoj. Bëj inventarin.

inverse (*invëërs*) i anasjelltë.

inversion (*in-vërshën*) inversion. ndërrim vendi

invert (*m-vëërt*) vendos gjetkë; kthejpërmbys; inverted commas, tho-njëza.

invertebrate (*in-vërribrejt*) jo vertel!;-), rorë; *fig.* pa karakter.

invest (*in-vest*) 1) vendos. investoj (ka-pital); 2) pajis (me pushtet etj.);

investigate (*in-vestigejt*) 1) gjurmoj; 2) hetoj.

investigation (*tnvesti-gejshën*) 1) gjurmim; 2) ndjekje (gjyqësore).

investment (*investmënt*, 11) investim i kapitalit; 2) kapital i investuar.

investor (*in-vester*) investues.

inveterate (*in-vetërët*) i rrënjosur thellë (zakon. i vendosur prej ko-hësh: lpandreqshëm

Invidious (*in-vidiës*) 1) që ngjall urrejtje me vep, imet e tija; 2) i urryer.

invigorate (*in-vigërejt*) fuqizoj; bëj ener-gjik. I gjall zemër.

invincible (*m-vmsëbll*) i pathyeshëm, i pamundur. i pamposhtur.

inviolable (*in-vaeëllëbll*) i paprekshëm, i pacenueshëm. i padhunueshëm.

invisible (*in-vizëbll*) i padukshëm.

invitation (*invictejshën*) thirrje; ftesë.

invite (*in-vajt*) 1) ftoj; thërras; 2) tërheq.

invoice (*invojs*) faturë; kuitancë.

invoke (*in-vouk*) thërras (në ndihmë); përlutem.

involuntary (*in-vollëmëri*) i pavetëdij-shëm; i pavullnetshëm; pa dashur.

involve (*in-vollv*) 1) tërheq; 2) ngatërroj; 3) dredh; 4) përmbaj; *mat.* ngre në fuqi.

invulnerable (*in-vallnërëbll*) që nuk mund të plagoset; i padëmtueshëm; i padeunueshëm.

inward (*inuërd*) 1. . 1) i brendshëm; 2) mendor. shpirtëror; 2. *n* *Pl* ti brandishmet; 3. *edv* brenda.

inwardly (*inuërdili*) *ne* men-dje. në shpirt.

Inwrought (*inwroot*) gërshetuar.

iodine (*aeëdijin*) joci,

ien (*.leë."*) *fiz.* jo".

iou (*ajou-jutJ*) dëftesë borxhi.

ir- (*k-*) parashtesë që ka kuptim mohor.

Iranian (*aj-rejniën*) 1) iranian; persian; 2) gjuhë persiane. persisht.

Iraqi (*i-raaki*) irakas.

irascible (*i-rasëbll*) idhnak. gjaknxeht.

irate (*aeë-rejt*) i zemëruar.

iridescent (*ki-desnt*) i ylbhtë; plot ngjyrim.

iris (*aeëris*) 1) *anat.* bebe e syrit; ~) *bot.* shpatore.

Irish (*aeërish*) 1) irlandez; 2) gjuhë ir-landeze;

Irishman (*aeërishmën*) irlandez.

irk (*ëërk*) lodh. mërzit.

irksome (*ëëërksën*) që të lodh. mërzit.

iron (*.aeërn*) 1: *n* 1) hekur; strike while the iron is hot ,provo rrah hekurin sa është i nxehtë; 2) artikull hekuri; iron, çekiç kallaxhi; 3) he-kur; 4) *pl* pranga; 2. *IJ* prej hekuri; 3. *v l* hekuros; sheshoj; 2) mbulo j m. ' hekur; iran out, *amer.* rregulloj. she-shoj.

ironclad (*aeërnkllad*) 1. . i koracuar; 2. *rr det.* koracatë.

ironic(al) (*aj-ronik*) ironik.

ironmonger (*lieërnmanrër*) treginar ar-tikujsh prej hekuri.

ironstone (*aeërnstoun*) mineral hekuri

ironworks (*aeërnueërks*) uzine për pernimin e hekurit.

irony I (*aeëreni*) ironi.

irony II (*aeëni*) hekuri. prej hekuri.

irradiance (*icrejdjëns*) ndriçim.

irradiant (*i-rejdient*) ndriçues.

irradiate (*i-rejdiejt*) 1) ndriçoj; 2) shkel.ej; 3) lëshon. përhap (rreze).

irradiation (*kejdi-ejshën*) 1) rrezatim 2) shkëlqim, ndriçim; 3) fiz. rrezatim.

irrational (*i-rashënell*) 1. a i pa arësyeshem; irracional; 2. *n* numër irracional.

irrecioimable (*iri-klejmëbl*) i pandreq-shëm.

irrecognizable (*i-rekëgnajzëbl*); i pa-njohshëm.

irreconcilable (*irekën-sajl/ëbl*) i papajtueshëm.

irrecoverable (*iri-kavëeibl*) i pandreqshëm,

irredeemable (*ki-dijmëbl*) i pashpërblyeshëm (akcion); fig. i papagueshiim.

irreducible (*iri-djuusëbl*) 1) i pakthyeshem, qe s'kthehet dot (ne gjendje tjetër); 2) *mat.* i pazvogëloeshën.

irrefutable (*i-refjutëbl*) i pakundërsh-tueshëm; që nuk mund të hidhet poshtë.

irregular (*i-reg'jullër*) 1. a 1) i parregullt. jo normal; 2) i gabuar; 3) i pabarabartë; 2. *n pl* ushtri e parregullt.

irregularity (*ireg'ju-/larëti*) 1) mungesë rregulli, mungesë uniformiteti; 2) gabim.

-irrelevant (*i-rellëvënt*) i pavend; që nuk ka të bëjë me çështjen.

irremediable (*irë-mijdiëbl*) i pashërueshëm; i pandreqshëm.

irremissible (*irë-misëbl*) i pafalshern; 2) i detyrueshëm.

irreparable (*i-repërëbl*) 1) i pandreq-shëm; 2) i pashpërblyeshëm.

irrepressible (*iri-presëbl*) i pazbutshëm; i pafrenueshëm.

irreplaceable (*irë-pllejsëbl*) i pazëvendësueshëm.

irreproachable (*iri-prouçëbl*) pa të me- të; pa mungesë.

irresistible (*iri-zistëbl*) i pazmbrap-shëm, i pamposhtshëm.

irresolute (*i-rezëlluut*) i pavendosur; i lëkundshëm.

irrespective (*iri-spektiv*) që nuk ka të bëjë me; irrespeetive (of) a) i pavarur; b) pavarësisht nga (diçka).

irresponsible (*iri-sponsëbl*) i

papërgjegjshëm, pa përgjegjësi.

irretrievable (*irltrijvëbl*) i pazëvendësu-eshëm; i pandreqshëm.

irreverence (*i-revërëns*) mosnderim. mospërfillje.

irreverent (*i-revërënt*) që nuk nderon. nuk respekton.

irreversible (*iri-vëërsëbl*) 1) i

pakthye-shëm; 2) i pandryshueshëm.

irrevocable (*i-revëkëbl*) 1) i pandryshueshëm; 2) i papranueshëm.

irrigate (*irigejt*) vadit.

irrigation (*iri-gejsh.ën*) vaditje.

irritable (*iritëbl*) që zemërohet gjaknxehtë; idhnak.

irritant (*iritënt*) 1. a ngacmues; që iriton; 2. *n* lëndë ngacmuese, që iriton.

irritate (*iritejt*) ngacmoj, iritoj.

irritation (*iri-tejshën*) acarim; iritim.

irruption (*i-rapshën*) futje me forcë; depërtim.

is (*iz*) = veta 1/1 *njeës e kohës së tashme të mënyrës 'dëftore të foljes be*

Islam (*izllaam*) islamizëm

Islamic (*iz-llamik*) musliman.

island (*ajllënd*) ishull.

islander (*ajllëndër*) banues në Ishul. banor i ishullit.

isn't (*iznt*) = *shkurt.* i is not.

isolate (*ajsëllejt*) 1) veçoj; 2) *kim.* çliroj.

isolation (*ajsë-lleiJshën*) 1) veçim; 2) vetmi.

-issue (*is juu*) 1. *n* 1) botim; 2) emetim. nxjerrje (e parasë. huasë etj.); 3) përfundim; 4) dalje; 5) pinjall; 6) problem; çështje e pazgjidhur; 2. *v* 1) dal; 2) nxjerr libra, hua etj.); 3) i jap fund (nje gjëje.)

isthmus (*ismës*) istëm. rryp toke.

it l *pers pran në ras. emr.* 1) ai; ajo; 2) *demonstr pran ky, kjo*; it i3 a map, kjo është harta; 3) *në shprehjet pavetore qi tregojnë fenomene të natyrës. kohë. largësi në shumicën e rasteve nuk përkthehet:* it is eold, early, far, është ftohtë. herët. larJ; it snows, bie dëborë; 4) *kur it fut shprehje m9 pl; 1ska-jore ose përcjel/ore ose një fjali të tërëtë varur zakonisht nuk përkthehet:* itis difficult to get there, është vështirë të shkosh atje; it is no use asking them about this, është

e kotë të pye-ten për këtë; it is necessary that you should consult them, është e do-mosdoshme që ju të këshilloheni me ata.

it II *pers pron i rasës objekt.* atë; atij; asaj. Italian (*i-talljën*) 1) italian; 2) gjuhë ita-liane.

italic (*itallik*) 1. *a poligr.* kursiv; 2. *n pl(gjith.* italie type) shkronja të pjerrëta. kursiv.

italicize (*i-tallisaaajz*) dalloj me kursiv.

itch (*iç*) 1. *n* kruarje; zgjebe; 2. *v* 1) me kruhet. më ha; 2) nuk duroj; he is it-ching to teli us the news, mezi prët të na japë lajmin.

item (*ajtëm*) 1. *n* 1) pikë; paragraf; nen; lehtë; 2) cilido prej sendeve të sipërshënuara; 3) çështje (në rendin e ditës së mbledh-jes); pikë (e programit); artikull (i llo-garisë); 2. *part* gjithashtu. edhe.

itemize (*ajtëmaajz*) *amer.* tregoj, numeroj një nga një.

iterate (*itërej*) përsërit.

iteration (*itë-mjshën*) përsëritje.

itinerant (*aj-tinërëm*) shetitës.

itinerary (*ai-tinërëri*) 1. *n* 1) drejtim program udhëtimi: 2) udhëzues udhë-timi; 3) shënime udhëtimi: 2. *a* rrugë. i rrugës. udhëtimi. i udhëtimit.

its' (*its*) *poss pran* i tij. i saj; i veti. e vetja. it's (*its*) *shkurt.* i it is.

itself (*it-sel/f*) 1) *refl pran i vetës* 3 *njejës i gjinisë asnjane*se veten. vetëveten: 2) *emer pron(për të forcuar)* vetë:

Ivy *Jaivi*) *ëot.* drethkë. the room itself was furnishad very simply, vetë dhoma ishte mobiluar shumë thjeshtë; the flower grew thera by itself, lulja rritej atje vetëm (ma vete. vetiu).

I'va (*aajv*) *shkurt.* i I have.

Ivory (*ajvëri*) 1) fildish: 2) *pl g/Jl.* zare.

J

J, j (*xhej*) shkronjë e dhjeta e alfabeti anglez

J pan, penë me majë të mprehte

jab (*xheb*) 1. v 1) ngul; rras; 2) shpoj' (me bajonetë):.. 2. n 1) goditje, shtytje; 2) shpim me bajonetë.

jabber (*xhiibër*) 1. v 1) llomotit; flas pa kuptim; 2) murmuris; 2. n 1) llomotitje; 2) murmurisje.

jack (*xhiik*) 1. n 1) levë; *tek*. krik: 2) *det*. flamur; 3) mëlysh; 4) *lojë me letra* fant; 2. v 1) ngre me krik; 2) ngre fla-murin.

jackal (*xhakool*) çakall.

jackdaw (*xhiikdoo*) galë. stërqokë.

jacket (*xhakit*) 1) xhakëtë; 2) këllëf; 3) gëzof (kafshe); 4) lëkurë, cipë (pe-mësh).

jack-knife (*xhiiknajf*) brisk. Bëçak i madh.

Jack-of-all-trades (*xhakëv-oolltrejdz*) mjeshtër për çdo gjë. .

jade I (*xheejd*) *min*. nefrit.

jade II kalë i ngordhur; gërdallë.

jaded (*xheejdëd*) i rraskapitur.

jag (*xheg*) I.n 1) thep. dhëmbëz (sharre. kulle); 2) majë (shkëmbi); 2. v dhëm-bëzoj.

jagged.

jaggy (*xheigid.-i*) i dhëmbëzuar.

jaguar (*xhagjuër*) jaguar.

jail (*xhejël*) burg.

jailer (*xhejëlër*) rojtar burgu:

jam (*xham*) 1. v 1) shtrydh. shtrëngo; zhubros; 2) mbush plot e përplot; 3) zë (kalimin); 4) *rad*. prish transmeti-min; 2. n 1) shtypje. ndrydhje; 2) ndër-prerje në punë (e makinës. aparatitëj.). 2) grindje; 2. v 1) bëj potere; 2) gri-ndem Jam .11 marmelatë.

jangle (*xhangl/*) 1. n 1) zhurmë: potere; 2)

gri-ndem

janitor (*xhamtër*) 1) portier; 2) pastrues. .

January (*xhan'juëri*) janar; janari. i ja-narit.

Japanese (*xhë-panijiz*) 1) japonez; 2) gjuhë japoneze.

jar I (*xhaar*) 1. v 1) rrapëlloj; 2) acaroj nervat (on); 3) nuk harmonizohet nuk pajtohet; 4) grindet; 2. n 1) tinugll që të çjerr veshët; 2) tronditje nervor; shok.

jar II poçe, vorbë; qyp.

jargon (*xhaargën*) zhargon.

jasmine(a) (*xhiismin*) jasemin.

jaundice (*xhoondis*) 1) *mjek*. të verdhët; 2) verdhësi. .

jaundiced (*xhoondist*) ziliqar.

jaunt (*xhoont*) 1. n shetitje zbavitëse: 2: v bëj shetitje të gëzueshme.

jaunty (*xhoonti*) 1) i gëzueshëm. i gjallë; 2) mendjelehtë.

jaw (*xhoo*) 1. n 1) nofull; *pl* gojë; 2) *gj fl.* bisedë e mërzitshme. 3) *pi* grykë. luginë: 4) *pl* pincë. darë; 2. v *gj.fl.* 1) bëj bisedë të mërzitshme; 2) qortoj.

jaw-bone (*xhooboun*) kockë e nofullës.

jaw-breaker (*xhoobrejker*) *gj.fl.* fjala me shqiptim të vështirë.

jay (*xheej*) 1) grishlemzë (zog); 2) llafazan.

jazz (*xhaz*) 1. n xhazband, xhaz; 2. trashanike. e theksuar (ngjyra etj.)

jealous (*xhellës*) 1) xheloz; 2) ziliqar; që dyshon për do gjë. dyshues.

jealousy (*xhellësi*) 1) xheloz; dyshim; 2) zili..

jeep (*xhijp*) automobil i vogël ushtarak; xhips.

jelly (*xhelli*) 1) pelte; 2) xhelatinë.

jelly-fish (*xhellifish*) meduzë.

jemmy (*xhemi*) çelës. lloz. sengser (çe-lës që hap shumë brava).

jenny (*xheni*) 1) vinç; çikrik; 2) makine tjerresë; qerthull.

jeopardize (*xhepërdaajz*) rrezikoj. Ve në rrezik.

jeopardy (*xhepërdi*) rrezik.

jerk I (*xhëërk*) thaj në diell.

jerk II.1. *n* 1) shtytje e papritur; 2) dridhje (e muskulit); 2. *v* 1) shtyj me rrëmbim, dridh; 2) lëviz duke u tundur,

jerky (*xhëërki*) 1) që lëviz duke u dri.dhur; 2) i ndërprerë.

jerry-builder (*xheribilldër*) ndërtues i keq.

jerry-built (*xheribillt*) i ndërtuar dosido, me shpejtësi.

jersey (*xhëërzi*) 1) fan ellë; 2) lesh i hollë.

jest (*xhest*) 1. *n* shaka; përqeshje; be a standing jest, jam objekt talljeje. përqeshjeje; 2. *v* bëj shaka.

jester (*xhestër*) 1) bufon; 2) shakaxhi.

Jesuit (*xhezjuit*) jezuit.

Jesuitical (al) (*xhezju-itik(ëll)*) jezuiti. I jezuitit *fig.* hipokrit. dinak.

jet I (*xhet*) 1. *n* çurk; 2. *v* rrjedh çurk; 3. *attr* reaktiv; jet aircraft, aeroplan rea ktiv.

jet II *min.* agal

jet-black (*xhet"bllak*) i Zi si qymyri.

jetsam (*xhetsëm*) ngarkesë e tiedhur në det gjatë avari së dhe që ka dalë në breg

jettison (*xhetisn*) 1. *n* ngarkesë e he-dhur nga anija; 2. *v* 1) hedh ngarke-sën nga anija; 2) av. hedh,

jetty (*xheti*) molo; pendë.

Jew (*xhuu*) izraelit. çifut.

jewel (*xhuëll*) 1. *n* 1) xhevahir, gur I çmueshëm; 2) gje.e çmueshme; 2. *v* stolis me gurë të çmueshëm.

jeweler (*xhuëll(ir)*) argjendar.

jewelry , (jewelry) (*xhuëll(ri)*) 1) gjë-ra të çmueshme; xhevahire; 2) argjen-dari; 3) tregëti me xhevahire.

Jewess (*xhuis*) izraelite. çifute.

Jewish (*xhuish*) izraeliti. i izraelitit. çifuti. i çifutit.

jib I (*xhib*) 1 *n* 1) *tek.* krah vinçi; kon-sai; 2) *det.* vel i përparmë; 2, *v det*, hedh (velin). jib it n ngurroj; 2) ngul këmbë.

jibber (*xhibër*) kalë kryeneç,

jibe (*xhaajb*) shih gibe.

jff (*y*) (*xhif(i) gj.fl.*, çast in e j ff(*y*)). për një çast; walt half e jff(*y*), prit një sekondë

jig (*xhig*) .1. *n* 1) *peligr*, matrice; forme 2) vegël e vogël dore; 3) xhigë (valle)" 2. *v* laj (mineralin).. :

jilt (*xhillt*) 1. *n* grua e lehtë; mashtruese: 2. *v* sillem si kokete.

Jim Crow (*xhim-kreu*) Xhim Krou (emier perbuzës që u kanë ngjitur zezakëve racistët amerikanë); J.C. car, vagon për zezakët,

Jim-Crowism (*xhim-krou;zm*) sistem I dallimit. i diskriminimit të zezakëve ne ShBA

jingle (*xhingll*) *J.n1*)tringëllimë;2)let aliteiteracion; 2. *v* tringelloj.

jingo (*xhmgeu*) shovinist.

jingoism (*xhingoizëm*) shovinizëm.

job (*xh obt* 1. *n* 1) r:unë. cetyrë; 2) mesim. detyrë; 3) dalloverë; 6. bad job.

detyrën; punoj me zell; 2) merr ose çështje. dava e hurr.bur; 2. *v* 1) kryej

jap me qira (kafin. karrocën etj.); 3) shpërdoroj; 4) shfrytëzoj.,

jobber (*xhobër*) senkser. komisionar. *i*

jobless (*xh otilis*) i papunë.

jockey (*xheki*) 1. *n* vrapues profesionist ,1 në gara me kuaj; xhokej;

jocose (*xhë-kous*) shakaxhi, i gëzueshëm. i gjallë; zbavitës.

jocosity (*xhë-kosëtil-* gaz, gëzim; shaka.

jocular (*xhokjldlër*) shih jccosey

jocosity (*xh,ëkand*) i gëzueshëm. i gja.llë; zbavitës,

jog (*xheg*) 1, *n* 1) shtytje; 2) ecje e ngadalshme me këmbë ose kaluar; 2. *v* 1 shtyj.

jogtrot (*xhegtrot*) 1) çar:itje. ecje e ngadalshme; 2) lëvizje e njëllojshme; *fig.* I rutinë.

join (*xhoojn*) 1. *v* 1) bashkoj 2) ba- : shkohem; shkrihem; 3) hyj (në ushtri. parti, shoqëri etj.); 2, *n* bashkim: pikë. vijë; rrafsh bashkimi.

joiner (*xheojnër*) 1) zdrukthtar; 2) makinë zdrukthuese. :

joint (*xhejnt*) 1. *n* 1) vend tashkimi; 2) *anat.* gjymtyrë; artikulation; 2. *v* 1), bashkoj. fut (njërën pjesë në tjet. rën); 2) ndaj, copëtoj: 3) *a* i bashkuar, i përbashkët; 6..joint-stock compo-ny, shoqëri akcionare.

jointly (*xhojntlli*) bashkë. tok,

joke (*xhouk*) 1. *n* shaka. thumb; 2. *v* bëj shaka. tall.

joker (*xhoukër*) shakaxhi. përqeshës.

jolly (*xholli*;) 1. *a* 1) i gëzueshëm. i gja-llë; 2) kremtor. feste. i festës; 3) *gjfl.* i këndshëm. tërheqës; 2. *adv* fort. shu-më; all jolly fine. çdo gjë është shu-më mirë.

jolt (*xhoullt*) 1. *n* tronditje. tundje; 2. *v* tund. trondit (për karrocë).

jostle (*xhosll*) 1. *n* ndeshje. shtyrje. shty-pje; 2. *v* 1) shtyj. shtyp; 2) rrekem. përpiqem.

jot (*xhot*) 1. *n* jota. sasi tepër e vogël. çikë; 2. *v* shënoj. shkruaj shkurt. ski-coj.

journal I (*xhërnëll*) 1) revistë. gazetë; 2) ditar; 3) procesverbal parlamenti.

Journal II *tek.* qafë boshti; përnë.

journalism (*xhërnëllizëm*) gazetari.

journalist (*xhërnëllist*) gazetar.

journalistic (*xhërnëllistik*) gazetarie. I gazetarisë.

journalize (*xhërnëllaajz*) mbaj ditar.

journey (*xhëëni*) 1. *n* udhëtim (në to-, kë); shetitje 2. *v* udhetoj

jovial (*xhouviëll*) i gëzueshëm. gazmor: i shoqërueshëm.

joviality (*xhouvi-al/ëti*) gëzim; gazmend shoqërim.

jowl (*xhaull*) 1) nofull: faqe; 2) gushë.

joy (*xhooj*) 1. *n* gëzim: kënaqësi; 2. *v* 1) gëzoj; 2) gëzohem; jam i kënaqur.

joyful-ous (*xhoojfl.-ës*) gazmor. i gë-zuar.

joy-ride (*xhoojraajd*) *gj.fl.* shetitje e gë-zueshme me automobil të huaj.

joystick (*xboojstik*) *gj. ff.* timon.

jubilate (*xhuubillejt*) çfaq gë.zimin; festoj.

jubilee (*xhuubilliji*) jubile. ditë përkujtime.

judge (*xhaxh*) 1. *n* 1) gjykatës; 2) njo-hës: vlerësues; 2. *v* 1) gjykoj; 2) shqyr-toj jap mendim. zgjidh. përfundoj.

judgment (*xhaxhmënt*) 1) vendim gjy-qi; 2) dënim. ndëshkim; 3) gjykim; 4) mendim; 4) kuptim i drejtë.

judicial (*xhu-dishëll*) 1) gjyqësor. ligjor; 2) kritik; 3) i paanshëm.

judicious (*hxu-dishës*) i urtë. matur. arësyeshëm.

jug (*xhag*) 1. *n* brokë. karafë. kënatë; I 2. *v* ziej në zjarr të ngadalshëm.

juggle (*xhagll*) 1. *n* 1) truk. marifet; 2)

mashttrim. batakçillëk; 2. *v, l*) bëj tru-ke; 2) mashtroj

juggler (*xhagl/ër*) trukist. ai që bën truke sharlatan.

jugglery (*xhagllëri*) 1) trukizëm. të bë-rit truke; 2) batakçillëk.

juice (*xhuus*) lëng; *fig.* thelbi i një gjëje.

juicy (*xhuusi*) 1) i lëngshëm; 2) *gj. ff.* tërheqës. që paraqet interes 'të madh.

July (*xhu-llaaj*) 1. *n* korrik; 2. *attr* ko-rriku. i korrikut.

jumble (*xhambll*) 1. *n* ngatërresë. rremujë; 2. *v* 1) lëviz pa rregull; përziej. ngatërroj; 2) përziehet. ngatërrohet.

jumble-sale (*xhambllsejll*) pazar bami-rësie me çmime të lira.

jumbo (*xham bo u*) vigan.

jump (*xhamp*) 1) këcej; hidhem; kapër-cej; 2) kapem (pas një ideje. propo-zimi-at);

jump to conclusions i jap përfundime të nxituara..

jumper I (*xhampër*) njeri. kafshë ose in-sekt që këcen.

jumper II xhup.

jumper III *tek.* turjelë dore.

jumpy (*xhampi*) 1) tmerues; 2) që te nervozon.

junction (*xhankshën*) 1) bashkim; pi-kë takimi; 2) *h-udhë.* nyje; stacion kyç.

juncture (*xhankçër*) 1) bashkim; 2) gjen-dje.

June (*xhuun*) 1. *n* qershor; 2. *attr* qer-shori. i qershorit.

jungle (*xhangll*) 1) xhungël; jungle fe-ver. ethe tropikale; 2) pyll i dendur.

junior (*xhuuniër*) 1. *a* më i ri; 2, *n* stu-dent i kursit të ulët.

juniper (*xhuunipër*) dëllinjë.

junk (*xhank*) 1. *n* 1) barkë me vela me fund të sheshtë që përdoret në Kinë; 2) kërcu cung; 3) blok; 4) fetë (bu-ke); 5) rrecka. rrangullina; 6) *det.* pas-tërma; 2. *v* merrem me gjëra të pavlerë.

junket (*xhankit*) 1. *n* gosti; piknik; 2. *v* bëj gosti; organizoj piknik.

judicial (*xhu-ridikll*) 1) juridik; 2) ligjor,

jurisdiction (*xhuuris-dikshën*) 1) drej-tësi; 2) juridikcion.

jurisprudence (*xhuuris-pruudns*) drej-tësi; jurisprudence. njohje e ligjeve.

jurist (*xhuërist*) jurist.

juristic(al) [*xhuëristik(ëll)*] juridik: drej-tësie. i 'drejtësisë. '.

juror (*xhuërër*) 1) anëtar gjyqi: 2) anë-tar zhurie.

jury (*xhuëri*) 1) trup gjykues: 2) zhuri

just I (*xhast*) 1) drejtë; 2) me vend siç duhet.,

just II 1. *adv* 1) pikërisht; 2) posa; justnow, tani. posa; 3) *gj.fl.* thjeshtë; 2: *part* pikërisht; it is just the book I want. ky është pikërisht libri që më nevojitet; 6, just a minute. pritni një minutë,

justice (*xhastis*) 1) drejtësi; 2) gjykatës; Chief J., gjykatës i lartë; J. of the Peace, gjykatës paqtues.

justifiabla (*xhastifaeëblf*) I përligjshëm; falshëm,

justifieation (*xhastifi-keishën*) përligje arësytim. justifikim.

justify (*xhastifaa*) përligj; fal; e arësytet.

jut (*xhat*) 1. *n* dalje. e dalë. spikatjli. 2. *v* dal. spikatem.

jute (*xhuut*) jutë.

juvenescene (*xhuuvi-nesns*) rini.

juvenile (*xhuuvënaeëll*) 1. *n* djalosh, mitur; 2. *a* rinor. djaloshar.

juxtapose (*xhakstëpouz*) afro. ve bri për bri, ngjitur; krahaso.

juxtaposition (*xhakstëpë-zishën*) krahasim.

K

K, k (*ke j*) shkronjë e njëmbëdhjetë e al-fabetit anglez.

kangaroo (*kangc}-ruu*) kangur.

Kazakh (*kaa-zaak*) 1) kazak; 2) gjuhë kazake.

keel I (*kiëll*) 1. *n* karenë; 2, *v* ve anijennë karenë. kurriz; kee I over a) për-mbys; b) përmbysset.

keel II anije me fund të sheshtë Ipër tran-sportimin e qymyrit), .

keen (*kijin*) 1) i mprehtë; 2) i ashpër. therës; 3) depërtonjës; 4) e fortë. e madhe (uria. ngrica); 5) energjik: be keen (on). dëshiroj shumë (diç-ka).

keen-set (*kljin-set*) i etshëm për diçka. keep (*kijp*) 1. *v* (kept) 1) mbaj; ,2)ruaj 3)mbaj (fjalën. premtimin); 4)respektoj (ligjën. rregul/in); keep upappearances. mbahem për sedër.mbahem për sytë e botës; 5) gjendem. qëndroj (në rijë pozicion. largësi të caktuar); keep in good health. ruaj shëndetin; keep in touch (with).mbaj kontakt; keep together. qën-droj së bashku; 6.) përmbahem (frcm); 7) respektoj (to); 8) vazhdoj (të bëj diçka); 9) mbaj (ditar. llogari) ;'10) kremtoj; keep away, a) qëndroj larg: b)fsheh; keep back. a) ndaloj; pengoj; b) fsheh (faktet): kee p down, a)shtyp; b) mbaj të nënshtruar; keep in. detyroj të qëndroië në shtëpi (të sëmu-rin): keep off. qëndroj mënjanë. larg; keep off J. prapal; keep on, vazhdoj; keep out,nuk lejoj. nuk lëshoj; keep up, përkrah; 6,keep aceounts. *flag*.mbaj llogarinë; keep one' s bed, nuk ngrihem nga shtrati; kaep coot. mb) gjakftohtësinë;

keep ons's feet. qën-droj më këmbë; keep one's head, nuk e humb pusullën. qëndroj I qetë; keep house, qeveris. drejtoj shtëpinë; 2. *n1*) mbajtje; ushqim; 2) *gjfl.* kullë (kështjelle).

keeper. (*kipër*), 1) rojtës; roje; 2) (ne fjalët e përbëra) mbajtë.s. sipërmarrës

keeping (*kijping*) ; in smb's keeping në tutelën e dikujt. në mbikqyrjen e dikujt; in safe keeping. në duar të sigurta; in keeping (with), në paj-tim.

keepsake (*kijpsejk*) dhuratë për kujtin

keg (*keg*) bucelë.

keip (*kelfp*) leshterik.

kennel (*kenëll*) 1. *n* 1) stelë (qeni); 2)kolibe e keqe; 2. *v* 1) mbyll në stelë;2) jeton në stelë.

kept (*kept*) *past* dhe *p.p.* i kee p I.

kerb (*këërb*) anë rruge; buzë trotuarr; gur ane; kerb marchant. shitës rruge.

kerchief (*këërçif*) shami (koke); rub

kernel (*këërnëll*) 1) kokërr; thelb (arre etj.); 2) thelb (i çështjes etj.) ra-tional kernel *filoz*; bërthamë racio-nale.

kerosene (*kerësljin*) vah:Juri.

kettle (*ketll*) 1) ibrik; 2) çajnik i madh metalik; 6, kettle a fine (nice ose pretty) of fish. *gj.fl. iran.* ngatërresë rrëmuje e madhe.

kettle-drum (*ketlldram*) daulle.

key I (*kij!*) 1. *n* 1) çelës; përmbledhjev pyetjesh për detyra *etj*; 2) *muz.* çeles; tonalitet; 3) tast; 4) *tek.* pykë; kjave të;. **key industries**, degë udhëhe-qëse të industrisë; 2. *v* akordoj (një' vegël muzikore).

key II shkëmbenj (në det).

keyboard (*kijiboord*) tastjerë; tek. pllakë komandimi.

keyhole (*kijihoull*) vrimë çelësi.

key-note (*kljinout*) ton mbizotëronjës. mendim kryesor.

keystone . (*kijistoun*) fig. gur themelor, themeli; bazë; parim themëlor.

khaki (*kaaki*) 1. a ne ngjyrë te tokës. I sykët. kak;; 2. n pëlhurë me ngjyrë ka-ki.

kiek (*kik*) 1. v 1) shqelmoj; 2) tund, tep-tis (arma); 3) ngul këmbë; 4) qahem. çfaq pakënaqësinë; 5) kundërshtoj (*against*); **kick out**, nxjerr; **kick up**; ki ek **up a row**, bëj skandal; 2. n 1) goditje me këmbë. shqelmim; 2) tep-tisje. tundje (e armës).

kid (*kid*) 1. n 1) keq; 2) gj.f/. kalama; 3) gjf/. mashttrim. batakçillëk; 2. v gjf/. mashtroj.

kiddy (*kidi*) kalama.

kid-glove (*kidgllav*) dorashkë shevroje.

kidnap (*kidnap*) vjedh. rrëmbej (fëmijë); marr me pahir (me qëllim presioni., I shantazhi); .

kidnapper (*kidnapër*) vjedhës. rrëmbyes. .

kidney (*kidni*) veshkë. .!

kill (*kill*) 1) vras; ther (bagëti); 2) prish, shka'tërroj; thaj; 3) mahnit, çudit; 4) i 04) çkul së qeshuri, «vdes». gajas së qeshuri..

kiln (*killn*) furrë për djegie dhe tharje.

kilogram(me) (*killëgram*) kilogram.

kilometre (*killëmijër*) kilometër.

kilowatt (*ki/ëuot*) el. kilovat.

kin (*kin*) 1. n 1) gjini. familje; 2) fis; **near of kin**, fis I afërm. 2. a i afërm(**to**).

kind I (*kaajnd*) 1) farë. soj. lloj; **nothing of the kind**. asgjë të këtillë; 2) racë.

kind II 1) i mirë; 2) i dashur: i kujdesshëm(për ndonjë); **kind regards**. përshende-tje. të fala.

kindergarten (*kindërگا5rtn*) kopsht fëmijësh.

kind-hearted (*k1ajnd-haartëd*) zemër-butë. i mirë.

kindle (*kindli*) 1) ndez; 2) digjet.

kindling. (*kindl/ing*) 1) ndezje; 2) 'shkar-pa.

kindly (*kajndlli*) 1. al) i mirë, mirëda-dashës; 2) i volitshëm; 2. adv me da-shamirësi; kindly let me know, mer-rni mundimin të më tregoni.

kindness (*kajndnis*) 1) mirësi; 2) nder, dashamirësi.

kindred (*kindrë,d*) 1. n 1) një gjak e një fis; fig. gjasim; 2) farefis; 2. a 1) i a-fërm; .2) i ngjashëm.

kinematics (*kainë-matiks*) .01 kinematikë.

kinetic (*kajnetik*) kinetik.

king (*king*) mbret.

kingdom (*kingdëm*) mbretëri.

kink (*kink*) 1. n 1) nyje. kokel; 2) ngërth, nçërç, spazmë; fig. kapriç. ekstravagan-ce; 2. v 1) lidh nyje, lak; 2) lidhe nyje, lak.

kinsfolk (*kinzfou/*) pi farefis,

kinship (*kif/Sh/p*) 1) farefisni; 2) gjasim

kipper (*kipër*) cironkë e tymosur.

Kirghiz (*këërgiz*) 1) kirgiz; 2) gjuhë kir-gize.

kiss (*kis*) 1.. n putlije; 2. v puth; kiss one's hand (to), dërgoj të puthura.

kit (*kir*) 1) kade; 2) çantë shpine; trastë;3) bagazh; 4) pJaçka personale; 5) arkë veglash (punëtori),

kit-bag (*kitbag*) trastë plackash (ushta-rake).

kitchen (*kiçin*) kuzinë; kitchen garden; bahçe.

kitchen-boy (*kiçinboj*) kuzinier. gjellbë-rës i vogël.

kitchener (*kiçinër*) shporet; furnellë.

kitchen-maid (*kiçinmejd*) p'atlarëse,

kite (*kajt*) 1) qift gjeraqillë; fig. grabi-tës; 2) balonë.

kith (*kith*): kith and kin, të njohur dhe farefis.

kitten (*kitn*) 1. n këlysh maceje; kotele; 2. v pjell kotele.

knack (*nak*) 1) aftësi. zotësi (e fituar ma përvojë); 2) shprehi.

knag(*niig*) nyje.

knaggy (*negji*) me nyje.

knapsack (*naosak*) cantë shpine.

knave (*neejv*) zuzar; I poshtër.

knavery (*neejvëfl*) batakçillek.

knaveish (*nejvish*) batakçiu. i batakçiu.

knead (*niJid*) mbruj; kneading machine, përzjerëse brumi.

knee(*ni ji*) 1. n gju; 2. v prek me gju knaa-cap (*nijikap*) 1) anat. kupë e gju-rit: 2) gjuniëz.

knee-deep (*nijidijp*) deri në gju.

kneel (*niëll*) 1) bie në gjunjë; 2) rra nëgjunjë.

knell (*neil*) 1. *n* 1) kumbonë e vdekjes; 2) shënjë e keqe; 2. *v* 1) i b'ie kumbonës së vdekjes; 2) tingëllon kobshëm.

knelt (*neilt*) *past* dhe *p.p.* i kneel .

knew (*n'juu*) *past* i. know.

knickerbockers (*nikërbokërz*) *pi* brekë të gjera që shtrëngohen te gjunjtë.

knickers (*nikërz*) shih knickerbockers.

knic-knack (*nikniik*) 1) stngla. bubu-rrina. stolisje; 2) gjellë e shijshme.

knife (*najf*) 1. *n* (*pi* knives) thikë; 6 before you can say knife, në çast. nuk bëri as gëk as mëk; 2. *v* pres: ther (me thikë)..

knife-blade (*najfblej*) *teh* i thikës.

knife-grinder (*najfgrajndër*) mprehës

knife-rest (*najfrest*) mbajtëse thikash dhe pirujsh.

knight (*najt*) 1) kalorës; 2) titull nën baronthin (me titullin sir) ;3) *shah* ka-lë.

knighthood (*neJthud*) kalorësl.

knit (*nit*) (knitted, knit) 1)thur. gër-shetoj; 2) vrër(vetullat); 3) bashkoj: 4) ngjiten; bashkohen.

knives (*naajvz*) *pi* i knife.

knob (*nob*) 1) gungë; 2) koke bastuni;3) dorezë e rrumbullaktë (në derë).

knock (*nak*) 1. *v* 1) troket; 2) bie. go-dit. trokas (*at*); 3) *gj.fl.* habit. trullos; knock s.bout, a) rrah; marr nëpër kë-mbë; b) llomotit (nëpër botë); knock down, gremis; rrëzoj për tokë; knock out, a) mposht; b) shkund; knock home, ngul

mirë; knock together;~ mbërthej; knock to pieces, bëj thërrime; 2. *n* 1) trokitje.; 2) goditje.

knocker (*nokër*) troke.

knoll (*noull*) kodrinë; 'breg.

knot (*not*) 1. *n* 1) nyje (edhe det.). 2) lëmsh; 3) xhungë; 4) vështirësi.'ngecje; 2. *v* 1) lidh nyjë; 2) ngatërroj. 3) bëj thekë; 4) vrër (vetullat).

knotty (*noti*) 1) plot nyje; 2) i ngaterruar.

knout (*naue*) 1. *n* kamzhik; 2. *v* rrah me kamzhik.

know (*nou*) (knew.known) 1) di; so ,I far as I know. përsa di unë; 2) jam në dijeni; 3) njoh. dalloj.

knowable (*nouëbl*). i njohshëm.

knowingly (*nouingili*) me vetëdije.

knowledge (*nollixh*) 1) dituri; shkencë. branches of knowledge, degii ti shkencës; 2) njohje. njohuri.

known (*noun*) *p.p.* i know.

knuckle (*nakll*) 1) nyje (e gjishtit); '2)*tek.* çernierë; knuckle down, knuckle under, lëshoj pe. bindem.

knur(r) (*nëër*) nyje; gungë (në dru).

Korean (*kë-riën*) 1) korean; 2) gjuhe koreane. .

kowtow (*kau-tau*) 1. *n* përkulje e the-llë; *fig.* servilizëm; 2. *v* bëj servilizma. zvaritem.

Kremlin (*kremllin*) Kremlin.

krone (*krounë*) koronë (njësi monetare).

Ku-Klux-Klan (*kjuu-kllaks-klliin*) Ku- Kluks Klan

L

L, l (*eli*) shkronjë e dymbëdhjetë e alfa-betit anglez.

label (*llejbl*) 1. *n* etiketë; shënjë: 2. vngjit etiketa.

labial (*llejbii:ll*) 1. 8 buze. i buzës; 2. *nfon*. tingull buzor. labial **laboratory** (*llë-borëtëri*) laborator.

laborios (*llë-booriës*) 1) i vështirë. lodhshëm; 2) i zellshëm. punëtor.

labo(u)r (*llejtër*) 1. *n* 1) punë; wage labo(u)r; punë me mëditje; forced labo(u)r. punë e detyruar; labo(u)r productivity, rendiment i punës'. Party partia Laburiste; labo(u)r power. fuqi punëtore. krahë pune; labo(u)r dispute, konflikt pune; 2) *permb*. punëtorë. klasë punëtore: 2. *v* punoj.

labo(u)rer (*llejbërër*) punëtor.

labour-saving (*llejbërsejving*) që kursen kohën e punës. që racionalizon pro-çesin e punës.

labyrinth (*lliibirinth*) labirint.

lace (*lells*) 1. *n* 1). gjalmë; 2) dantelle; 2. *v* 1) lidh me gjalmë. pajis me dan-tella; 2) rrah. fshik.

lacerate (*lliisëreit*) çjerr. gërvish kël fit: plagos: lacerated wound. plagë e shqyer.

lachrymal (*llakrimëll*) me lot; lotësh.

lachrymatory (*llakrimiëtëri*) lotues. Që shkakton lot, lakrimogjen.

lack (*flak*) 1. *n* mungësë; for lack (of).për mungesë të; 2. *v* ndjej mungesë, kam nevojë.

lackadaisical (*llakë-dejzikll*) 1) senti-mental: 2) i mekur.

lacker (*llakër*) shih lacquer

lackey (*llaki*) 1..*n* shërbëtor: 2. *v* shër-bej: përunjem si skllav.

laconic (*llë-kanik*) lakonik; i prerë.

lacquer (*llakër*) vernik.

lacquey (*llaki*) shih lackey.

lactation (*llak-tejshën*) 1) të ushqyerit me gji. të dhënit sisë; 2) nxjerrje qu-mështi.

lacti (*llaktik*) qumështi. i qumështit.

lad (*lliid*) çun, djalë.

ladder (*lladër*) shkallë (mbështetëse).

lada (*llejj*) (laded; laded. ladan) ngar-koj.

ladle (*llejdl*) 1. *n* saplak. garuzhdë: 2. *v* nxjerr me garuzhdë.

lady (*lleidi*) zonjë.

ladybird (*lledibëërd*) mizë pikëse. mo-llakuqe.

lag (*llag*) 1. *n* prapambetje, vonim: 2. *v* mbetem prapa; vonoj (edhe lag ba-hind).

laggard (*llagërd*) i ngathët; përtac.

laid (*llajd*) past dhe *p.p.* i lay ll.

lain (*llejn*) *p.p.* i lay ll.

lain (*lleën*) strofkë. strofull.

lamb (*llam*) 1. *n* qengj: 2. *v* pjell qengja.

lambent (*llambënt*) flakëruet.

lame (*lejm*) 1. *a* 1) i çalë; 2) që nuk të bind; i pakënaqshëm: lama exeuse. përligje e dobët.: 2. *v* sakatoj.,

lament (*llë- mënt*) 1. *n* ankesë; qarje; 2. *v* 1) qaj: 2) ankohem.

lamp (*lemp*) llambë.

lamp-black (*llamp-bllak*) blozë llambe.

lamp-chimney (*llamp çimni*) poçe llambe

lamppost (*llamppoust*) shtyllë feneri.

lampoön (*llam-puun*) paskvil. shkrim shpifës plot me sulme fyese.

lance (*llans*) shtizë; heshtë.

lancer (*llaansër*) shtizar; ulan.

lancet (*llansit*) lancetë. nishtër,

land (*lland*) 1. *n* 1) toke, poor land tokë e varfër; 2) vend; 2. *v* zbres.

landed (*llandëd*) tokësor: që zotëron to-ka.

landing (*llanding*) 1) zbritje: vend zbri-tjeje; 2) *usht.* zbarkim; 3) *av.* ulje: vend uljeje; 4) shesh i shkallës.

landing-place (*llandingpeiejs*) 1) vend zbritje; 2) *av.* shesh zbritjeje.

land lady (*llandllejdi*) 1) zonjë e shtëpisë. e hotelit; 2) ndihmëse.

landlord (*llandloard*) 1) pronar banese. hoteli; 2) lendlord. çifligar.

land mark (*llandmaark*) 1) piramidë; shë-një kufiri; 2) *usht.* pikë orientimi.

landocracy (*llan-dakrësi*) aristokraci e tokës. çifligarë.

landowner (*llandaunër*) pronar toke.

landscape (*lanskejp*) peisazh.

landslip (*llandsllip*) shembje. vithisje.

lane (*lleijn*) rrugicë. shtek.

language (*llanguixh*) gjuhë: të folur; bad language. sharje. mallkim.

languid (*lli:inguid*) i lëshuar. pa fuqi. mekur.

languish (*llanguish*) jam i brengosur; kë-putem; venitem.

languor (*llangër*) dobësi: molisje.

lank (*llank*) 1) i thatë; 2) i drejtë (për flokë).

lanky (*llanki*) shalëgjatë.

lantern (*llantër*) fener.

lap I (*lep*) 1. *n* 1) kind; 2) fund; 3) pre-hër; kraharor; 4) etapë; 2. *v* mbështjell.

lap II 1. *n* ushqim i lëngshëm; 2. *v* 1) pi me etje; 2) llokoçit (vala).

lapel (*llë-pell*) qafore. jakë.

lapse (*llaps*) 1. *n* gabim. pakujdesi; 2) afat, interval: 2. *v* 1) bie (në dë-shpërim etj.); 2) kalon. humb (interesi.gjendja e volitshme shpirtërore); 3) *drejt.* kalon afati.

larceny (*llaarsni*) vjedhje.

lard (*llaard*) 1. *n* ushuj, dhjamë derri; 2. *v* 1) mbush me dhjamë derri; 2) zbukuroj (fjalën).

larder (*llaardër*) qilar; depo.

large (*llaarxh*) i madh, i gjerë ,at large- a) në liri (për kriminelin etj.); b) gjerësisht: me hollësi.

largely (*llaarxhlli*) në shkallë të madhe.

lark I (*llaark*) laureshë.

lark II 1. *n* shaka: 2. *v* zbavitem. dëfrej.

larva (*llaarvë*) vemje. larvë.

larynx (*lliirinks*) gurmaz. fyt.

lascivious (*llë-siviës*) e pshor.

lash (*llesh*) 1. *n* 1) kërbaç. frushkll 2) qepallë; 2. *v* 1) rrah me kërbaç, frushkulloj; 2) lidh (together, on, to).

lass (*llis*) vajzë, vashë.

lassitude (*llasitjuud*) lodhje, kapitje.

last I (*llaast*) (shkallë sipërore e late) 1) I fundit; 2) i kaluar; 6. at last, më në fund; last but one, i parafundit; to the last, deri në fund.

last II 1) vazhdon; 2) qëndron, mjafton.

lasting (*llaasting*) i gjatë; i qëndrueshëm, j durueshëm. i shëndoshë.

lastly (*llaastlli*) *adv* më në fund.

latch (*lliç*) reze. lloz.

latchkey (*lleçkiji*) çelës dryni anglez.

late (*lleje*) 1. *a* 1) i vonë; I was late, jam vonuar; 2) i ndjeri; 3) që ka ndodhur para pak kohe; 2. *adv* 1) vonë; 2) para një kohe të shkurtër (edhe of late).

lately (*llejtlli*) 1) para pak kohe; 2) në kohën e fundit.

latency (*llejtënsi*) gjendje e fshehtë.

latent (*llejtëne*) i fshehte.

lateral (*llatërëll*) anësor.

lath (*llaath*) përvazë. pullazinë. Shufër dërrase, qepër.

lathe (*lleejdh*) torno.

lather (*lladhër*) 1. *n* shkumë (sapuni); 2. *v* 1) sapunis, mbuloj me shkumë sapuni; 2) nxjerr shkumë (kali).

Latin (*llatin*) gjuhë latine.

latitude (*llatitjuud*) 1) *gjeogr.* gjerësi; I 2) zemërgjerësi; tolerancë.

latter (*llatër*) (shkallë krah., e late) 1) që ' ka ndodhur para pak kohe; 2) i fundit (nga të dy).

latter-day (*llatër-deej*) i kohës. më i ri.

lattice (*llatis*) kangjelë, parmak.

Latvian (*llitviën*) 1) leton,letonez; 2) gjuhë letone.

laud (*llood*) 1. *n* lavdërim, lavd; 2. *v* lav-dëroj.

laudable (*lloodëbll*) i lavdërueshëm.

laugh (*llaaf*) 1. *n* të qeshur. qeshje. gaz; 2. *v* qesh) laugh off. e kaloj, e marr me të qeshur.

laughing (*llaafing*) 1) që qesh; 2) që të bën të qeshësh.

laughing-stock (*llaafingstok*) gazi i bo-tës, tallje e botës.

laughter (*llaftër*) qeshje, gaz.

launch I (*lloonc*) 1) hedh. vërvit; lëshoj; 2) ul

(në ujë); 3) filloj, ndërmarr; '4) hidhem, lëshohem; vërvitem.

launch II benzinatë.

laundress (*llondrës*) robalarëse.

laundry (*lloondr;*) 1) lavanderi; 2) lëvere

laureate (*llooriët*) laureat.

laurel (*llorëll*) 1) lar. dafinë; 2) (zak. *pl*) dafina. nderime.

lavatory (*llavëtri*) 1) dhomë për të larë duart dhe fytyrën; 2) (eufemizëm për) nevojtoare.

lavish (*lliivish*) 1. *a* bujar, dorëhapur. i pakursyer; 2. *v* shpenzoj pa kursim; lavish care (upon), përkujdesem shumë. tregohem tepër i kujdesshëm, i dhëmshur; be lavish in one's praise, bëj lavdërime pa kursim.

law (*llou*) ligjë; civil law, e drejtë civile; laws of productions, ligjet e prodhi-mit.

law-court (*lllookcort*) gjykatë.

lawful (*lloofll*) ligjor. i ligjshëm.

lawn I (*lloon*) lëndinë.

lawn II beze, batistë.

lawsuit (*lloosjuut*) proces gjyqësor padi.

lawyer (*lloojër*) jurist. avokat.

lax (*lleks*) 1) i cobët; 2) i pavendosur; 3) i çkujdesur.

laxative (*llliki-ëtiv*) 1. *n* mjet për të dale jashtë. për pastrimin e stomakut. laksativ; 2. *a* purgativ.

laxity (*llaksëti*) pakujdesi, çthurje.

lay I (*llej past* i lie II).

lay II (*laid*) 1) ve, vendos; 2) pjell vezi (pula); lay off. *a*) nxjerr. heq nga pu-na; *b*) pushoj. çlodhem; lay up, rezer-voj; lay bare, zbuloj; lay claim(to), pretendoj diçka; lay heads together, *gjfl*. këshillohem; lay hold (of), zo-tëroj; lay stress (on). nënvizoj, ve në dukje; lay the table, pregatit tryezën.

lay III këngë; baladë.

lay IV 1) laik, jo kishtar; 2) që nuk është profesionist.

layer (*llejër*) 1) shtresë; cipë; 2) *usht*. shenjues.

lazy (*llejzi*) përtac.

lazy-bones (*llejzibounz*) dembel. i plo-gësht.

lea (*le ji*) bujq. ugar. arë e lënë ugar; lea rotation sistem i qarkullimit bujqësor duke alternuar mbjelljen e barërave për të rivendosur pjellorinë.

lead 1 (*lled*) 1) plumb; black lead, grafit; white lead. bjako plumbi; 2) *det*. plumb (për të matur thellësinë e detit).

lead II (*llid*) 1. *v* (led) 1) çoj; 2) nxit; i 3) udhëheq; lead off. filloj; lead on. shtyj, jap nxitje; 2. *n* 1) shembëll; 2) direktivë; follow the lead, shkoj pas, ndjek (ndonjë); take the lead, udhë-heq. .

leader (*llijidër*) 1) pris, udhëheqës; lidër; 2) kryeartikull.

leadership (*llijidërship*) udhëheqje.

leading (*llijiding*) udhëheqës; i parë, kryesor; leading question, pyetje su-gjestive; in leading string, i udhë-hequr dhe i mbajtur nën kontroll si një fëmijë.

leaf (*llif*) (*pl leaves*) 1) fletë; 2) kanat (i derës); 6 turn over a new leaf, filloj një jetë të re,

leaflet (*llijfllët*) fletushke, trakt.

league (*llijig*) bashkim. lidhije.

leak (*llijk*) 1. *n* 1) pikë, vrimë ku pikon; 2. *v* pikon, lëshon ujë. .

leakage (*llijkixh*) pikim uji.

lean I (*llin*) 1) i thatë. i dobët; 2) kresh-mor. pa lyrë.

lean II 1. *n* 1) pjerrësi, pjerrje; 2) shman-gie 2. *v* (leaned).

lent 1) prirem; 2) pjerr. përkul; 3) mbë-shtetem; 4) mbështet; *fig*. shpresë (*në*).

leant (*llent*) *past* dhe *p.p.* i lean 11.2.

leap (*llip*) 1. *n* kërcim; hap: a leap in the dark, kërcim në vend të panjohur. punë me rrezik; by leaps and bonds shumë shpejt; 2. *v* (leapt, leaped) këcej. hidhem.

learn (*llëörn*) (learnt, learned) mësoj.

learned (*llëörnëd*) i mësuar

learning (*llëörnig*) 1) njohuri; 2) dituri; 3) mësim. I

learnt (*llëört*) *past* dhe *p.p.* i learn.

lease (*llijs*) 1. *n* 1) dhënie me qira; 2) qi-ra; 2. *v* jap. marr me qira.

leasehold (*llis hould*) tokë e dhënë me qira.

leash (*llijsh*) rryp qeni.

least (*list*) 1. *a* (shkallë sipërore e little) më i vogli; at least, së paku; not in the least, aspak, asnjë grimë; say the least f it. pa e tepruar; 2. *adv* më pak se çdo jë, sa më pak.

leather (*ledhër*) 1. *n* 1) lëkurë (e regjur); 2) rryp; '2. *v* mbuloj me lëkurë.

leatherette (*ledhë-ret*) lëkurë artificiale.

leathern (*ledhërn*) lëkure. i lëkurës.

leave I (*llijiv*) 1) leje; 2) pushim (me leje) take leave. ndahem; take leave of one's senses. luaj mendësh. çmen-dem.

leave II 1) nisem, shkoj (diku); 2) leave alone, le në qetësi; leave to chance, ja le rastit; leave behind, harroj; le; leave off. pushoj; leave out, lëshoj; leave over. le për një rast tjetër; shtyj.

leaven (*lllevn*) 1. n 1) maja; brum; 2) ndikim; 2. v mbuj. hedh brumë.

leaves (*llivz*) *pi* i leaf.

leave-taking (*llivejking*) ndarje. lamtumirë.

leavings (*llijvingz*) mbeturina; teprica të gjellës.

lecture (*llekçër*) 1. n 1) lekcion; 2) qor-tim; 2. v 1) mbaj lekcion; 2) qorto.

lecturer (*llekçërër*) 1) lektor; 2) pedagog (i shkollës së lartë).

led (*lled*) *past* dhe *p.p.* i lead III.

ledge (*llexh*) thep, kep; e dalë.

ledger I (*llexhër*) llog. libër llogarish.

ledger II 1) tra i tërthortë; 2) rrasë varri:

lee (*lliji*) vend, anë e mbrojtur nga era.

leech (*llijç*) 1) shushunjë; 2) shfrytëzues.

leek (*llijk*) pras, presh.

leer (*llier*) shikoj shtrembër, tërthoraz.

lees (*llijiz*) 1) precipitat; 2) fundërrin

left I (*lleft*) *past* dhe *p.p.* i leave II.

left II i mëngjër; on the left, to the left. në të majtë.

left-handed (*llefthhendëd*) 1. n mëngja-rash; 2. a i ngathët.

leftist (*lleftjst*) i majtë; ekstremist.

leg (*lleg*) 1) këmbë (nga kofsha deri te tabani); 2) këmbëzë, kambalec, mbë-shtetëse; pull one's leg, a) budalleps; b) mistifikoj, mashtroj, ja hedh.

legacy (*llegësi*) trashëgim.

legal (*llejgll*) 1) drejtësie, i drejtësisë. juridik; 2) ligjor

legation (*lli-gejshën*) legatë. mision. diplomatik.

legend (*llexhënd*) legjendë.

legendary (*llexhëndëri*) legjendar.

leggings (*llegingz*) këllçi, dollakif.

legible (*llexhëbli*) i lexueshëm. i qartë.

legion (*llixhën*) legjion; *fig.* sasi e ma-dhe.

legislate (*llexhisllejt*) nxjerr ligjë.

legislation (*llexhis-llejshën*) legjislacion.

legislative (*llexhisllëtiv*) legjislativ.

legislator (*llexhisllejër*) ligjëvënës, le-gjislator.

legitimate 1. a (*lli-xhirimët*) ligjor, I ligjshëm; 2. v (*lli-xhitimejt*) jap fuqi, ligjore, legalizoj.

leg-pull (*llegpull*) *gj. ffl.* mashtroj, mi-stifiko.

leisure (*llezhër*) pushim; kohë e lirë.

lemon (*llemën*) limon.

lend (*llend*) (*lent*) 1) jap hua; 2) përkrah; jap; lend (an) aar, dëgjoj; bindem; lend a hand, ndihmoj; lend oneself. lëshoj pe, dorëzohem.

length (*llength*) gjatësi; at length. me hollësira, gjerësisht.

lengthen (*llengthën*) 1) zgjatoj; 2) zgjatohem.

lengthy (*llengthi*) i shtrirë.

lenience, -ency (*llijniëns*.-*iinsi*) indul-gjencë. butësi.

lenient (*llinient*) indulgjent, i butë.

Leninism (*lleninizm*) leninizëm.

Leninist (*lleninist*) leninist.

lens (*llenz*) thjerrzë. lente.

lent (*llent*) *past* dhe *p.p.* i lend.

Lent (*llent*) *fet.* kreshmet e mëdha; Lent term. semestri i pranverës në universitet;

lentil (*llentll'*) thjerrzë.

leper (*lepër*) leproz.

leprosy (*lleprësi*) mjek; lepër, gërbulë.

lesion (*llijzhën*) 1) dëm; 2) dëmtim, plagë.

less (*lles*) 1. a (shkallë krahasore e little) më ivogël; 2. adv më pak, in less than no time, për një çast. menjëherë; 'no less a person than, askush tjetër përveç se 3. *prep* pa.

lessee (*le-siji*) qiramarrës. .

lessen (*llesn*) pakësoj. zvogëloj.

lesson (*llesn*) 1. n mësim; 2. II mësoj.

let (*llet*) (*let*) 1) lejoj; 2) le; 3) jap me qira; let down, a) diziluzionoj; b) çoj; let intofut: tregoj (të fshehtë); let loose, lëshoj, jap liri; let off, zbraz; shtie; lëshoj (pa ndëshkim), fal; let me alone. let me be, më lini rehat; let fall, a) lëshoj; b) ul; let go. lëshoj. liroj; let alone, duke lënë mënjane...: let pass. nuk i jap rëndësi; fal; let the cat out of the bag. llomotit një të. ishehtii

lethal (*llijthëlj*) vdekjeprurës, për vdekje

Lett (*llet*) 1) leton; 2) gjuhë letona. ,

letter (*lletër*) n 1) shkronjë; 2) letër; 3) kuptim

fjalë për fjalë, kuptim literal: 2. v 1) shkruaj në; 2) regjistroj.

letter-box (*lletërboks*) kuti për letra

lettered (*lletërd*) i mësuar. me shkollë.

letters (*lletërz*) *përmb.* letërsi; man of letters, shkrimtar: dijetar.

Lettish (*lletish*) 1) leton; 2) gjuhë letone.

lettuce (*lletis*) sallatë marule.

levee (*llë-viji*) *amer.* ledh mbrojtës; pen-dë.

level (*lllevll*) 1. *n* 1) nivel; lartësi: 2) rrafshinë; find one's level. gjej vendin tim; 2. *a* 1) horizontal; 2) i sheshtë; 3. *v* 1) sheshoj; rrafshoj; 2) marr nishan. shënoj (at).

level-headed (*levll-hedëd*) (njeri) i ekuilibruar.

lever (*llijvër*) 1. *n* levë; qysqi; 2. *v* ngre. me levë.

levity (*lleviti*) mendjelehtësi.

levy (*llevl*) 1. *n* 1) mbledhje (e tatimeve); 2) marrje (e rekrutëve); 2. *v* 1) mbledh (tatimin); 2) marr (rekrutë).

lewd (*lluud*) i korruptuar. I paturp.

lexicon (*lleksikën*) fjalor.

liability (*llaeë-billëti*) detyrë, përgjegjesi.

liable (*llaeëbll*) 1) pargjegjës për (for): i detyruar (to); 2) i nënshtuar.

liaison (*lli-ëjzn*) 1) lidhje (dashurie): 2) *usht.* ndërlidhje: 3) *fon.* bashkim. shkrirje e tingujve.

liar (*llaeër*) gënjeshtar.

libel (*llajbll*) 1. *n* turpërim: përfolje; shpif-je; 2. *v* shpif. ‘

liberal I (*llirbërëll*) liberal.

liberal II 1) dorëhapur, bujar; 2) pa pa-ragjykime.

liberate (*llibërejt*) çliroj, liroj.

liberation (*llibë-rejshën*) çlirim; liberation war, luftë çlirimtare.

libertine (*llibërtin*) 1) mendimtar I lir

liberty (*llibërti*) 1) liri; civil liberties, liritë qytetare; 2) guxim, sjellje e lirë; privilegj; take the liberty (of.to). i lejoj vetes (të bëjë diçka); take liberties. marr guximin.

librarian (*llajbrëriën*) bibliotekar.

library (*llajbrëri*) bibliotekë.

lice (*llajs*) *pl.* i louse

license (*llajsns*) 1. *n* 1) dëshmi; leje; 2) liri e tepert, çthurje; 2. *v* 1) lejoj; 2) jap patentën.

license (*llajsns*) shih licence 2.

lichen (*llajkën*) likenë, myshk, mishnje.

lick (*llik*) 1. *v* lepij; 2) rrah. frushkulloj; 2. *n* 1) lëpirje; 2) goditje.

lickspittle (*llikspitll*) *gj.fl.* lajkatar, sahan-lëpirës.

lid (*llid*) 1) kapak. mbulesë: 2) qepallë.

lie I (*llaa*) 1. *n* gënjeshtër, mashtrim; give the lie. a) padit për gënjeshtër; b) përgënjeshtroj; 2. *v* (*pres. p.* lying) gënjej.

lie II 1. *v* (lay: lain: *pres. p.* lying) 1) shtrihem; rri shtrirë; lie in wait, rri në pritë: *pres.* 2) gjendem. jam në dispozi-cion; 3) qëndron; 2).*n* gjendje; 6.lie of the lie. gjendje e përgjithshme.

lieutenant. (*llae-tenënt*) toger.

lieutenant-colonel (*llaf-lenënl-këër-nëll*) nënkolonel.

lieutenant-general (*llaf-tenënt-xhe-nërëll*) gjeneral-leitnant.

life (*llajf*) (*plives*) 1) jetë; social life. jetë shoqërore; 2) biografi; 3) zgjatje, afat; 6. as large as life. në madhësi të natyrshme; run for daar life, iki me të katra; upon my life I, për fjalën e nderit!

life-annuity (*llajfë-n'juëti*) pension jetik.

life-belt (*llajfbellt*) brez shpëtimi.

life-boat (*llajlbout*) lundër shpëtimi.

life-buoy (*llajfboj*) rreth shpëtimi.

life-guard (*llajfgaard*) anëtar i ekipit për ndihmë në rast fatkeqësish në det.

lifelong (*llajflong*) 1) jetik; 2) gjatë tërë jetës.

life-sized (*llajf-sajzd*) në madhësinë natyrore.

lift (*llift*) 1, *v* 1) ngre, lartësoj; 2) shpër-ndahet (mjegulla etj.); 2. *'''* 1) ngritje; 2) ashensor; give a lift, marr, çaj.

ligament (*lligëmënt*) 1) lidhje; 2) *anat.* pejzë, ligament. .

light I (*llajt*). 1. *n* 1) dritë; ndriçim; 2) zjarr; 3) yll i dritës (gjith. fig.); 2. *a* i çelur; i zbetë; 3. *v* (lit. lighted) 1) ndriçoj; 2) ndez; 3) ndizet; digjet; 6. bring to light, sqaroj. nxjerr në dritë; come to light, zbulohet. del në shesh.

light II 1) i lehtë; 2) i parëndësishëm; 3) mendjelehtë; make light (of), sillem me mendjelehtësi.

lighten I (*llajen*) 1) ndriçoj; 2) ndriçon: 3) vetëtin.

lighten II 1) lehtësoj; 2) zbut.

lighter I (*llajtër*) *del.* maunë; sandall mall-rash.

lighter II çakmak.

light-headed (*llajt-hedëd*) njeri bosh. mendielehtë.

light-hearted (*llajt-haartëd*) i gëzuar gazmor; i çkujdesur.

lighthouse (*llajt'haus*) far.

light-minded (*llajt-majndëd*) mendjelehtë.

lightning (*llajtning*) vetëtimë, rrufe, summer lightning. vetëtimë e largët. (që nuk digjohet bubullina, gjëmimi).

lightning-conductor (*llajtningkëndak-tër*) rrufepritës.

lightning-rod (*llajtningrod*) shih

lightn-ing-conductor,

lightsome (*llaltsëm*), 1) .lehtë; i hie-shëm; 2) . i gëzueshëm.

like I (*llajk*) më duket i këndshëm; më pëlqen; I should 'like, unë do të dëshë-roja.

like II 1. a i ngjashëm; what is he like?ç'njeri është ky; something like. rreth. afërsisht; and the like, e tjera:6. like anything. tepër, jashtëzakonisht; like a shot, befas; 2. *prep* do not talk like that. mos folni ashtu; 3, *n* vend i sheshtë. rrafshinë.

likelihood (*llajklilihud*) gjasë, mundësi.

likely (*llajkli*) 1. a i mundshëm; i bersue-shëm; 2) i përshtatshëm; 3) *amer.* bukur: 2. *adv* ka të ngjarë. duket.

like (*llajkën*) krahasoj; barabit.

likeness (*llajknis*) gjasim.

likewise (*llalkuaaiz*) gjithashtu.

liking (*llajking*) shije; prirje, simpati.

lilac (*llajllëk*) 1. *n* jargavan; 2. a jarga-vani. i jargavanit

lily (*llilli*) zambak .lil, lily of the valley. lillugjesh. lule shëngjergji.

limb (*llimb*) 1) gjymtyrë, anë; 2) dege gem.

limber (*llimbër*) 1) i epur. i përkulshëm; 2) i shkathët.

lime I (*llajm*) gëlqere.

lime II qitro.

lime III bli.

limelight (*llajmllair*): in the limelight, i dukshëm, para syve, në qendër te vemendjes

limestone (*llajmstoun*) gur gëlqereje.bigorr.

limit (*llimit*) 1. *n* kufi. cak. limit; it's the limit!. kjo është e tepërt I; 2. *v* kufizoj.

limitation (*llimi-tejshën*) 1) kufizim; rezervë; 2) afat maksimal.

limp I (*llitnp*) çaloj. limp II i dobët. pa vullnet: i varur. i lë-shuar.

limpid (*llimpid*) i kulluar. i tejdukshëm.

linden (*llindën*) bli.

line I (*llaajn*) i ve astar.e mbuloj përbrenda.

line II 1. *n* 1) vijë; fill; it is not m my tina, kjo nuk është në kompetencën time, është tej interesave të mia; 2) rresht 3) radhë; varg; 2. *v* 1) bëj një vijë; 2) . ve në radhë. rreshtoj; 3) rrethoj (me i dru).

linear (*lliniër*) 1) linear; 2) i ngushtë dhe i gjatë.

linen (*llinin*) 1. a liri. i lirit; 2. *n* 1) pëlhurë; 2) ndërresa.

liner (*llajnër*) vapor ose aeroplan udhë-timesh të gjata.

linger (*llingër*) 1) vonoj; 2) e zgjat.

lingo (*llingou*) të folur i pakuptueshëm: zhargon. -

lingual (*llinguëll*) gjuhësor.

linguist (*llinguist*) linguist.

linguistics (*lling-guistiks*) gjuhësi. lin-guistikë.

liniment (*llinimënt*) .vaj fërkimi.

lining (*llajning*) 1) astar: 2) *tek.* veshje; garniturë. -

link (*llink*) 1. *n* hallkë; çivi; 2. *v* bashkoj. lidh.

linseed (*llinsijid*) farë liri.

lion (*llaëën*) luan; *fig.* njeri i dëgjuar.

lioness (*llaëenis*) luaneshë.

lip (*llip*) 1) buzë; 2) skaj; 6. escape one's lips.-më shpëton goja. -

lipstick (*llipstik*) të kuq buzësh.

liquefy (*llikuifaa*) lëngëzoj; shkrij.

liquid (*llikuid*) 1. a 1) i lëngshëm; 2) *fon.* lëngëzor.likid; 2. *n* lëng.

liquidata (*llikuidejt*) likuido. zhduk: shlyej.

liquidation (*llikui-dejshën*) likuidim. zhdukje; shlyerje.

liquor (*llikër*) 1) pije; 2) lëng.

lisp (*llisp*) bëlbëzoj; jam thuthaq.

lisper (*llispër*) thuthaq. -

lissom(e) (*llisëm*) 1) i lakueshëm. elas-tik; 2) i zhdërvjellët.

list I (*llist*) 1. *n* 1) listë; 2) buzë. skaj i ndo-një sendi; 2. *v* ve. shënoj në listë.

list II 1. *n det.* anim. pjerrje (e anijes); 2. vanon.

listen (*llisn*) dëgjoj. ve veshin; listen in, dëgjoj radion.

listener (*llisnër*) 1) dëgjues; 2) usht. përgjues.

listless (*llistllis*) indiferent.

lit (*llit*) past dhe *p.p.* i light

literacy (*1litërësl*) shkrim dhe këndim.

literal (*llitërëll*) fjalë për fjalë. pikë për pikë. -

literary (*llitërëri*) letrar.

literate (*llilërët*) i mësuar. me shkollë

literature (*llitrëçër*) letërsi.

lithe (*llaajdh*) i shkathët. i zhdërvjellët.

Lithuanian (*1lilhu-ejñiën*) 1) lituan; 2) gjuhë lituane.

litigate (*llitigejt*) bëj gjyq (me ndonjë).

litmus (*llitmës*) lakmus. turnësol.

litre (*llitër*) litër.

litter (*llitër*) 1. *n* 1) tezgë. vig; 2) këlysh; 3) ;rregullim; 2. *v* 1) shtroj; 2) hedh. shkapaderdh; 3) pjell këlyshë (dosa. bushtra). .

little (*llitll*) (shkalla krahasore e less: shkalla sip. least) 1. *a* i vogël. i pakët; 2. *adv* pak; 'little by little, pak nga pak. dalëngadalë; 3. *n* një çikë. diçka; we see little of him. ne e shohim atë rrallë. ' ,

littoral (*llitërëll*) 1. *a* bregdetar; 2. *n* breg det.

live I (*lliv*) jetoj. banoj; live out, mbetem gjallë; live up (to) jetoj sipas (parimeve etj.);

live from hand to mouth, jetoj gjysmë i uritur. keq e takeq.

live II (*llaajv*) 1) i gjallë; 2) i vërtetë; real; 3) veprues; i nxehtë; 6. live coals thëngjij të ndezur; live issue, çështje actual

livelihood (*llaajvllihud*) ushqim. bukë e gojës. jetesë.

lively (*llaajvlli*) 1) i gjallë. i gëzueshëm 2) e .madhe. e fuqishme (përshtypja etj.).

liver (*llivër*) mëlçi.

livery (*llivëri*) livre. Uniformë shërbëtori.

lives (*laajvz*) *pl* life.

live-stock (*llaajvstok*) kafshë. inven-tar i gjallë.

livid (*llivid*) i verdhë si i vdekuri: i zymta zbetë.

living (*lliving*) 1. *n* mjete jetese; living wage. minimumi i (i mjeteve) për te jetuar; 2. *a* i kohes; i gjalle. I

lizard (*llizërd*) hardhje, hardhucë.

lo (*llou*) *int* ja! shiko I

load (*lloud*) 1. *n* 1) ngarkesë, barrë; 2) peshë; 2. *v* 1) ngarkoj; 2) rëndo; 3) mbush.

loadstone (*lloudstoun*) magnet natyror.

loaf I (*llouf*) rri pa punë. humb kohën kot.

loaf II (*pi* loaves) çyrek. franxhollë.

loafer (*lloufër*) 1) i papunë. përtac; 2) endacak.

loaf-sugar (*llouf-shugër*) sheqer i rafi-nuar.

loam (*lloum*) tokë e majme, 'pjellore.

loan (*lloun*) 1. *n* hua; 2. *v* jap hua.

loath (*llouth*) be loath to + inf. nuk kam dëshirë, nuk dua të bëj diçka.

loathe (*lloudh*) ndjej neverit je, urrej.

loathsome (*lloudhsëm*) që shkakton neveritje, urrejtje.

loaves (*llouvz*) *pl* i loaf II.

lobby (*llobl*) 1) hajat; 2) koridore.

lobe (*lloub*) 1) pjesë; 2) lobe. majë e rrafshët lobe of the ear. bulë ve-shi.

lobster (*llobstër*) karavidhe. gaforre deti.

local (*lloukl*) 1. *a* vendi, i vendit. vendas; 2. *n* 1) tren i periferisë së qytetit; 2) organizatë lokale e partisë ose e bash-kimeve profesionale

locality (*llou-kalleti*) vend. lokalitet.

localize (*lloukllaajz*) kufizoj. lokalizoj.

locate (*llou-kejt*) 1) gjej, diktoj vendin ku gjendet; zbuloj; 2) vendos; 3) ve-ndosem.

location (*llou-kejshën*) 1) vendosje; 2) aktimi i vendit.

lock I (*llok*) kaçurrel. krrel.

lock II 1. *n* 1) kyç. dry; 2) pengesë; 3) shluz; 2. *v* 1) mbyll (ndonjë në dhomë etj.); mbyll (në burg); lock up. mbyll; lock stock and barrel. *gj.fl.* tërësisht; të gjitha së bashku.

locker (*llokër*) dollap (i vogël).

locket (*llokit*) medaljon.

lock-out (*llokaut*) lokaut (refuzim i pu-nëdhënësit për të pranuar punëtorët nëpunë den sa të mos jenë pranuar disa kushte të paraqitura prej tij ose për deri sa p unëtorët të mos kenë hequr dorë nga kërkesat e tyre).

locksmith (*lloksmith*) mekanik. brava

locomotion (*lloukë-moushën*) lëvizje; të lëvizurit.

locomotive (*lloukë-moueiv*) 1. *a* lëvi-zës; 2. *n* lokomotivë.

locust (*lloukëst*) karkalec

lode (*lloud*) damar (minerali).

lodestar (*lloudstaar*) yil polar.

lodestone (*lloudstoun*) shih loadstone.

lodge (*lloxh*) 1. *n* 1) kabinë (roje); 2) lozhë (masonike); 2. *v* 1) strehoj; 2) vendos në banesë; lodge a compla-int. paraqes një ankesë.

lodger (*lloxhër*) bashkëbanues.

lodging (*lloxhing*) banesë.

lodging-house (*lloxhinghaus*) hotel, bujtinë.

loft (*lloft*) 1) mansardë. hatull. trapazan; 2) galeri.

lofty (*llofti*) 1) j lartë; 2) krenar.

log (*lllog*) 1) kërcu; tra; 2) *det.* mates shpejtësie.

log-book (*lllogbuk*) *det.* ditar ekipazhl.

loggerhead (*lllogërhed*), gdhë; be at loggerheads. grindem; shkoj keq.

logic (*lloxhik*) logjikë.

loin (*lllojn*) 1) tule e kërbishtes. kryq! vithe; 2) *pi* mes.

loiter (*llojtër*) sillem kot. rri pa punë. loll (*lloll*) 1) rri i dembelosur (ulur ose në këmbë); 2) nxjerr gjuhën; 3) deljashtë (gjuha).

lollipop (*lloliipop*) lebetsheqer; *pi* ëmbël-sirë.

lone (*lloun*) 1) i vetmuar; 2) i pabanuar.

lonely (*llounlli*) i vetëm. 1 vetmuar.

lonesome (*llounsëm*) i braktisur, i vet-muar.

long (*llong*) 1. *a* 1) i gjatë; 2) i ngadal-shëm; long dozen. trembëdhjetë: in the long run. në fund të fundit; the long and the short of it is. t'i biem shkurt. me pak fjalë; 2. *adv* 1) i gjatë; 2) qëkur; before long. tani shpejt; long ago. qëkur; long live. rroftëso long *!gj. ff.* mirë u pafshim! long 1/ 1) dëshiroj me zjarr; 2) më merr malli. vuaj për diçka.

long-drawn (*llong-droon*)^{*} që zgjat.

longevity (*llon-xheviti*) jetë e gjatë.

longing (*llunging*) dëshirë e zjarrtë; mall.

longitude (*llonxhitjuud*) *gjeogr.* gjatësi.

longitudinal (*llonxhi-tjuudiniill*) gjatesor.

long-lived (*llongflivd*) jetëgjatë.

long-term (*llongtëërm*) me afat te gjate.

long-winded (*llong-uindëd*) fjalaman, i mërzitshëm.

look (*lluk*) 1. *v* 1) shikoj; 2) dulcet; 3) I kujdesem (për ndonjë-after); 4) kërkoi (for); 5) kërkoi, gjurmoj (jnto); 6) *amer.*

dëshiroj (to, toward); look (upon), shikoj nga lart poshtë: look forward (to). pres me padurim: look in. shikoj; look out. hap sytë; look over, nuk vë re; look through. a) shikoj (nga dritarja etj.); b) vrej; look up. shikoj lart. ngre sytë look here! ; dëgjo 2. *n* 1) shikim; 2) pamje; good looks, bukuri. pamje tërheqëse

looker-on (*llukër-on*) vretës. shikues.

looking-glass (*llukingllaas*) pasqyrë.

loom I (*llum*) avlimend, tezgjah. vegje.

loom II duket së largu.

loop (*llouup*) 1. *n* lak. nyjë. pizgë; 2. *v* bëj lak; loop the loop, bëj salto mortale.

loop-hole (*lluuphoull*) frëngji. mazgallë *fig.* shtek daljeje.

loose (*lluus*) 1. *a* 1) i lirë; i gjerë; 2) i çkuj-desur; 3) i çthurrur; 2. *v* liroj. zgjidh.

loosen (*lluusn*) lëshoj. liroj; dobësoj. I

loot (*lluur*) 1. *n* 1. plaçkë. pre; 2. *v* plaç-kit. grabit.

lop I (*llop*) pres degët, krasit.

lop II varem; var.

lord (*lloord*) lord.

lorry (*llori*) 1) kamion; 2) platformë.

lose (*lluuz*) (last) 1) humbas. humb; .lose heart. humb burrëri në. frikësohem

lose the day. humb. mundem:

loss (*los*) 1) humbje; 2) dëm; ,6.be at loss, jam në gjendje të vështirë, në rrëmujë.

lost (*llost*) 1. *past* dhe *p.p.* i lose; 2. *a* i humbur

lot (*llot*) 1. *n* 1) fat. kismet; 2) *amer.* copë tokë. ngastër; e bad lot. njeri i keq. i lig;

lots of shumicë; 2. *v* ndaj në ngastra.

loth (*llouth*) shih loath.

lottery (*llotëri*) llotari.

loud (*llaud*) 1. *a* 1) i bujshëm. zëllartë) që të vret sytë (për ngjyra); 2. *adv* me zë të lartë: loud speaker. altopar-lant.

lounge (*llaunxh*) 1. *v* 1) lëkundem; 2) rri shtrirë. pa punë; 2. *n* 1) kalim i kohës kot; 2) kolltuk i thenë: i rehatshëm

louse (*llaus*) (*pl*) lice morr.

lout (*llaut*). halldup; njeri i pagdhendur i pasjellshëm. përtac.

love (*llav*) 1. *n*1) dashuri; 2) i dashuruar. e dashuruar. dashnor, dashnore; 3) përshëndetje. të fala (në letër dhe në ndarje); ,6. fall in love (with). da-shurohem; 2. *v* dua. dashuroj. .

lovely (*llavlli*) 1) i bukur. i mrekullue-shëm; 2) *gj.fl.* i dashur. shumë i mirë.
lover (*llavër*) 1) dashnor. i dashuruar; 2) amator (i një gjëje).
low I (*llou*) 1. *n* pallje; 2. *v* pëllet.
low II 1) i ulët; 2) i dobët; 3) i trishtuar: . 4) vulgar; L. Countries, Vendet e Ulta.
lower I (*llouër*) *shkal/ëkrah*, e low II 1) le. ul. zbres; 2) poshtëroj.
lower II (*llauër*) 1, *n* 1) të qenët i vrërët: 2. *v* vrër.
lowland (*lloullënd*) ultësirë. luginë
loyal (*lloeëll*) besnik. bestar.
loyalty (*lloeëllti*) besnikëri. bestari
lubber (*llabër*) i ngathët. përtac.
lubricant (*lluubrikënt*) lëndë vajosëse.
lubricate (*lluubrikejt*) vajos.
lucid (*lluusid*) i qartë; i kulluar.
lucidity (*llu-sidëti*) qartësi. kthjelltësi; të qenët i kuptueshëm.
luck (*llak*) 1) fat; 2) fatbardhësi, lumtëri; , down on one's luck, në mjerim; a run of luck, shtek lumturie. fatbar-dhësie: worse luck. akoma më keq.
luckily (*llakili*) fatbardhë; i lumtur.
lucrative (*lluukrëtiv*) fitim prurës , i le-verdisshëm.
ludicrous (*lluudikrës*) qesharak. absurd.
lug (*llag*) 1) shtyj; zvarrit, tërheq; 2) ngre.
luggage (*llagixh*) bagazh; plaçka udhë-timi.
lugubrious (*llu-guubriës*) i trishtueshëm i zymtë. i ngrysur.
lukewarm (*lluukuorm*) i vakët; *fig.* indiferent.
lull (*llall*) 1. *v* 1) nanurisë në gjumë 2) qetësoj; 2. *n* qetësi. .
lullaby (*llallëbaaj*) këngë djepe.
lumbago (*llam-bejgou*) *mjek.* cerma e kryqeve; dhëmbje e kryqeve.
lumber (*llambër*) 1. *n* 1) vjeturina. rran-gulla; 2) lëndë druri për ndërtim: 2. *v* 1) grumbulloj; 2) pres (pyllin).
luminary (*lluiminëri*) trup ndriçues, yll ndriçues,
luminous (*lluuminës*) ndriçues. i ndritshëm.
lump (*llamp*) 1. *n* 1) copë. plis; 2) *gj.fl.* budalla; 2. *v* 1) përnjëherë, një shumë: 2) *gj.fl.* «gëlltit» (tallen. fyerjen).

lunacy (*lluunësi*) çmenduri, marrëzi: të qenët i papërgjegjshëm (paraligjës).
lunar (*lluunër*) hënë. i hënës; lunar caustic, **lunatic** (*lluuhëtik*) i çmendur.
lunch (*llanç*) 1. *n* drekë; 2. *vha* drekën.
lung (*llang*) mushkëri.
lunge (*llanxh*) 1. *n* lëvizje e papritur përfara (p.sh. me shpatë): 2) shtyje; , hedhje, vërvitje; 2. *v* sulmoj.
lurch I (*llëërç*): leave in the lurch, le në mjerim.
lurch II 1. *n* 1) anim (i anijes); 2) ecje e pasigurt; 2. *v* 1) anon (anija); 2) eci duke u lëkundur.
lure (*lluër*) 1. *n* 1) ngasje; 2) karrem; joshë; 2. *v* 1) josh. tërheq; 2) hedh ka-rremin.
lurid (*lljuërid*) 1) i zbetë si i vdekuri; 2) i zymtë. i ngrysur; tronditës; 3) i për flakët. i përgjaktë (ngjyra' etj.).
lurk (*llëërk*) fshihem në pritë. përgjoj.
luscious (*llashës*) 1) i lëngshëm: 2) i shijshëm; që të vel.
lush (*llash*) që bleron. lulëzon me vrull te madh. në mënyrë të begatshme.
lust (*llast*) 1. *n* epih. dëshirë; 2. *v* dëshi-roj diçka me pasion.
luster (*llastër*) 1) llustër. shkëlqim; 2) llampadar.
lusty (*llasti*) i shëndoshë; i fuqishëm; i gjallë.
lute I (*lluut*) lahetë.
lute II 1. *n*. stuko, mastiq; 2. *v* mbyll. mbush me stuko.
luxuriant (*llag-zhuëriënt*) 1) i bulbërt. i begatshëm (bimësia). 2) pjellor: . 3) i stërholluar (stili).
luxurious (*llag-zhuëriës*) 1) madhështor; 2) shkapërdar.
luxury (*llakshëri*) lluks. tepricë.
lye (*llaaj*) finjë: ajka
lying (*llajing*) *pres. p.* i lie I. 2. dhe II. 1
lynch (*llinç*) 1. *n* gjyq i Linçit; vetëgjy-kim; 2. *v* linçoj. vras pa gjyq.
lynching (*llinçing*) linçim.
lynx (*llinks*) luqerbull, ris.
lynx-eyed (*llinksaajd*) symprehët.
lyric (*llirik*) 1. a link: 2. *n* 1) poezi lirik. 2) liri kë.
lyrical (*llirikll*) lirik.

M

M, m (*em*) shkronjë e trembëdhjetë e alfabetit anglez.

ma (*maa*) (*shkurt. i mame*) nënë.

ma'am (*m:ëm*) (*shkurt. i madam*) zonjë.

macadam (*më-këdëm*) 1) xhade: 2) zhavorr (për shtrim rruge).

macaroni (*mekë-rouni*) makarona.

macaroon (*makë-ruijn*) biskot me ba-jame..

mace (*mejs*) *hist. shkop nderi; skeptër.*

machine (*rmë-shijin*) 1. *n* maqinë: me-kanizem, aparat: machine building work, uzinë për prodhimin e mai-nave; machine shop, punishte. repart mekanik; 2. *v* ja nënshtroj për-punimit mekanik.

machine-gun (*më-shijingan*) 1. *n* mitra-loz; 2. *v* qëlloj me mitraloz.

machinery (*më-shijinëri*) 1) *permb.* makineri: 2) mekanizma.

machine-tool (*më-shijintuull*) mainë automatike.

machinist (*më-shijnist*) 1) mainist; 2) mekanik; 3) konstruktor makinash.

mad (*mad*) 1) *i* çmendur. *i marrë*: 2) entuziazmuar: *i marrosur.*

madcap (*madkap*) kokëkrisur.

madden (*madn*) marros. luaj mendësh.

made (*meejd*) *past dhe p.p. i make* 1.

mad man (*madmën*) *i luajtur mendësh, cmendur.*

madness (*mad nis*) çmendje.

maelstrom (*mejlstroum*) gjir; tufan; vor-bull. magazine (*magë-zijin*) 1) revistë: 2) depo: 3) depo municioni;

maggot (*miigët*) 1) larvë. vemje: 2) tek-je. kapriç.

magic (*maxhik*) 1. *n* magji; 2. *a* magjik.

magician (*më-xhishën*) magjisttar.

magisterial (*miixhi-stiëriëll*) 1) gjyqë-sor; 2) urdhërues. autoritar.

magistrate (*miixhistrejt*) 1) gjykatës; 2) anëtar i këshillit bashkiak.

magnanimity (*miignë-nimëti*) shpirtmadhësi.

magnanimous (*mëg-niinimës*) shpirtmadh.

magnate (*miigneji*) magnat.

magnesium (*miig-nijziëm*) magnez.

magnet (*mëgnët*) magnet.

magnificent (*miig-nifisnt*) madhështor. pompoz. *i shkëlqyer.*

magnify (*magnifaa*) larteso; zmadhoj. ,

msgnitude (*miignitjuud*) madhësi; rën-dësi.

magpie (*mëgpaj*) laraskë; *fig. llafazan.*

Magyar (*magiaar*) 1) hungarez; 2) hun-gansht. gjuhë hungareze.

mahogany (*më-hogëni*) mogan. dru *i kuq*; ‘.

maid (*meejdn*) 1) vajzë. vashë; 2) shër-bëtore. .

maiden (*mejd*) 1) *n* vajzë. çupë. vashë; 2. *al*) *e* pamartuar; 2) virgjër. *e papre-kur*; 3) *i parë*; maiden flight. fluturim *i .!* parë *i aeroplanit*; maiden. spaech. fjalim *i parë i një deputeti.*

maidenhood (*mejdnhud*) vashëri. vaj-zëri.

maidservant (*meejdsërvënt*) shërbëtore.

mail I (*mejëll*) .1. *n* postë; air mail, postëajrore; 2. *v* dërgoj me postë.

mail II parzmorë.

maim (*meejm*) gjymtoj. sakatoj.

main (*meejn*) 1. *a.* kryesor; the main body, *usht. forcat kryesore*; in tl;le main, kryesisht; 2. *n* rrugë. vijë krye-sore.

mainland (*meejnllënd*) kontinent:

mainly (*meejnlli*) 1) kryesisht; 2) në , pjesën më të madhe.

mainspring (*meejnspring*) 1) zemberek sahati; sustë kryesore; 2) forcë lëvi-zëse; motiv kryesor.

maintain (*mën-tejn*) 1) mbaj; përkrah; 2) pohoj; 3) ruaj.

maintenance (*mejtënëns*) 1) përkrahje, mbajtje; 2) *tek*. shfrytëzim; maintenance work, riparim i zakonshëm, mirëmbajtje.

maize (*meejz*)' misër.

majestic (*më-xhestik*) madhështor.

majesty (*miixhësti*) 1) madhështi; 2) madhëri (titull).

major (*mejxhër*) 1. a 1) më i madh; major forces, *usht.* forcat kryesore; 2) mii i rëndësishëm; 3) *muz.* maxhore; 2. n 1) madhor; 2) major; *amer.* edhe ko-mandant batalioni.

majority (*më-xhorëti*) 1) shumicë; vast majority, shumicë dërmuese; 2) mo-shë madhore; 6. join the majority *gj.fl.* shkoj me të shumët, vdes.

make (*mej*k) 1. v (made) 1) bëj; 2) prodhoj; pregatit; 3) përpiloj, hartoj; 4) shtyj. detyroj; 5) drejtohem nga (for); make away (with), largoj; i jap fund; make off, ja mbath këmbë-ve. iki me vrap; make out, kuptoj. make up, a) shpërblej. ve në vend; b) truko; 6) make up one's mind vendos; make acquaintance, njihem; make haste, nxitoj; make money fitoj para; make no bones about smth. nuk bëj ceremoni; nuk kundër-shtoj diçka; make war, luftoj; make a promise, premtoj; make as if, bëj sikur; make free (with), disponoj (në gjënë e huaj); marr guxim; make little (of), make Hght (of), sillem me mospërfillje, nuk i jap rëndësi; make use (of). shfrytëzoj; what do you make of it, si e kuptoni ju këtë?; , 2. n 1) prodhim; 2) mënyrë; markë; tip; model.

makeshift (*mejkshtift*) një mjet që përdoret përkohësisht deri sa të zëvendësohet me diçka më të mirë, më të përshtatshme.

make-up (*mejkap*) l) makjash. trukash; 2) kozmetikë.

makeweight (*mejkuejt*) shtesë. plote-sim i peshës.

mal (*miill*) parashtesë me kuptimin i do-bët. i keq, i pamjaftueshëm.

maladministration (*mëllëdmimi-strej-shën*)

qeverisje. drejtim. administrim i dobët.

malady (*miillëdi*) sëmundje.

Malay (*më-lleej*) 1) malajas. malez; 2) gjuhë maleze.

malcontent (*miillkëntent*) i pakënaqur.

mala (*mejëll*) 1. n 1) burrë; 2) mashkull; 2. a mashkullor.

malediction (*mallë-dikshiin*) mallkim.

malefactor (*mallifaktër*) keqbërës.

malevolent (*mëllJvëllënt*) zemërkeq; shpirtkazmë.

malice (*mallis*) 1) mëri; ligësi; keq dashje; 2) *drejt.* qëllim i keq. kriminal.

malicious (*me-llishës*) l) i keq. i lig; 2) 1 paramenduar.

malign (*me-liajn*) 1. a 1) armiqësor; keqdashës; 2) *mjek.* i keq; 2. v shpif.

malignant (*me-llignent*) j lig. j keq. keqdashës.

malleable (*malliëbll*) i farkëtueshëm; *fig.* l butë. i epshe; që lëshon pe, **mallet** (*mallit*) kopan. druri.

malnutrition (*mallnju-trishim*) ushqim i pamjaftueshëm. i keq.

malt (*moll*) 1. n malt. elb birre; 2. v ziej (elb).

maltreat (*mall-ujt*) marr nëpër këmbi. keqperdor.

mamma (*më-maa*) mëmë. nëni.

mammal (*mamell*) sisor.

man (*man*) 1. n (*pi men*) 1) njeri; 2) burrë; 3) snërbetor; 4) punëtor; man in the street. njeriu i rruges (nje-riu qe merret sikur përfaqëson interesat. mendimet. pikepamjet e masës); man of mark. njeri i shquar. i njonur; all to a man. deri tek i fundit; 2. lf, pajis me njerez, plotësoj me. kuadër: **manacle** (*manekll*) 1. n nekura. pranga. vargonj; 2. v ve prangat.

manage (*manixh*) l) qeveris. drejtoj 2) rregulloj. ujdij; di të sillem;

management (*manixhmënt*) 1) drejtim. qeverisje; 2) përdorim. aftësi (për të përdorur një vegël. për të punuar); 3) (the management) udhëheqje. administratë. drejtori.

manager (*mailxher*) 1) udhëheqës. drejtues; administrator; 2) zot, pronar.

mandate (*mandejt*) mandat; porosi.

mandated (*mandejtëd*) nën mandat.,

mandatory (*mandetëri*) që kryen. reali-zon njëurdhër.

mane (*meejn*) krifë; *fig.* baluke.

manful (*manfll*) burrëror. i vendosur.

manganese (*mangëlls*) manganez.

mangle I (*mangll*) 1) pres; 2) sakatoj; 3) shëmtoj.

mangle II 1. *n* shtrydhese (rrobash); 2. shtrydh (rroba).

mangy (*mg.inxhi*) i zgjedhosur. qeros *fig.* i keq.

manhood (*miinhud*) 1) burrëri; 2) burrerim.

manifest (*manifest*) 1. *al* i qarti. I dukshëm; 2. *v* 1) tregoj Qartë; 2) shpall; 3) çfaqem.

manifestation (*manifes-tejshiin*) 1) çfaqje; 2) manifestim; 3) shpallje.

manifesto (*mani-testou*) manifest; the Communist. M., Manifesti komunist.

manitold (*mamtoull*) 1. *al* i shumtë; 2) i shumanshëm; i shumëllojsnëm; 2. *v* shumëfishoj (një dokument).

manipulate (*me-mipjullejt*) 1) përdor me shkathësi; 2) bej hile.

mankind (*man-kaajnd*) njerëzimi.

manly (*mali*) burror.

manner (*manër*) mënyrë.

maneuver (*më-nuuvër*) 1. *n* manevër; 2. *v* manovroj.

man-of-war (*manëv-uoor*) (*PI* men of-war) luftanija.

manor (*manër*) çiflik.

mansion (*manshën*) vilë e madhe.

mantelpiece (*mantellpijs*) raft oxnaku.

mantle (*mantil*) 1. *n* 1) mantel; *fig.* mbulesë; 2) *tek.* këllëf. kapak; 2. *lf* mbuloj; mbësntjell.

manuel (*man-juëll*) 1. *a* dora. që bënet me dorë; man ua I labour, punë fizike; 2. *n* manual. udhëzues, llibër.

manufactory (*man'ju-faktëri*) fabrikë.

manufacture (*man'ju-fakçër*) 1. *n* prodhim, pregatitja; 2. *v* prodhoj.

manufacturer (*man'ju-fakçëriir*) 1) fabrikant; 2) prodhues.

manure (*më-njuër*) *l.n* pleh; 2. pleheroj

manuscript. (*man'jusk;pt*) dorëshkrim.

many (*meni*) 1. *a* (shkalla kran. a more) shkalla sip. most) shumë; a good many, një sasimjaft e madha; many a time. dëndur; how many? Sa? As many. po aq; 2. *n* shumicë.

map (*map*) 1. *n* 1) nartë (gjeografike); 2) plan; 2. *v* vizatoj një nartë; map out, planifikoj. mendoj.

maple (*mejpl*) *bot.* panjë; krekë.

mar (*maar*) prisn. snkatërroj; shëmtoj.

maraud (*më-rood*) plaçkit.

marauder (*më-roodër*) plaçkitës.

marble (*maarbll*) 1. *n* marmer; 2. *v* pik-turoj, stolis duke imituar mermerin.

March (*març*) mars; 2) att marsi, i marsit.

march I (*maarç*) krahinë kufitare.

march II 1. *v.* marshoj; 2. *n* 1) marsh, marshim; 2) rruga e bërë; 3) zhvillim (i ngjarjeve).

marching (*maarçing*) marshim; mar-ching order, formacion marshimi; *pl* urdhër sulmi.

marchioness (*maarshënës*) markezë.

march-past (*maarçpaast*) parakalim.

mare (*meër*) pelë.

mare's nest (*meërznest*): find amare's nest, *tj;* e *urtë* kap qiellin me dorë. .

margarine (*maargëcrijin*) margarinë.

margin (*maarxhin*) 1) anë. cak, kufi; 2) anë. fushë (e librit); 3) rezervë.

marginal (*maarxhinëll*) 1) i shkruar anës; 2) skaji. i skajit. skajor.

marine (*nië-rijin*) 1. *a* deti. i detit; 2. *n* 1) flotë (sidomos tregëtare); 2) lundrim detar , 3) ushtar kembesorie - detare

mariner (*marinër*) detar. marinar.

marital (*maritll*) bashkëshortor.

maritime (*miritaajm*) bregdetar, detar.

mark I (*maark*) 1. *n* 1) shenjë. nishan; 2) shënim, pikë; hit the mark, qëllor në shenjë; miss the mark, gaboj she-një; below the mark, jo në lartësinë e duhur. që nuk i përshtatet gjendjes; up to the mark, në lartësinë e duhur. që i përshtatet gjendjes; 3) gjurmë; 2. *v* 1) shënoj; 2) markoj; 3) vrej; 6 mark time. *usht.* a) numëroj në vend; b) qëndroj në një vend; pres.

mark II mark (para).

market (*maarkit*) 1. *n* treg. pazar; 2. *v* 1) blej ose shes në treg; 2) shes.

marketable (*maarkitëbll*) 1) që shitet shkon (malli); 2) tregu. i tregut.

marmalade (*maarmëllejd*) marmelatë, reçel.

marmot (*maarmet*) marmotë.

maroon I (*më-ruun*) ngjyrë gështenje.

maroon II le. braktis në një ishull të pa-banuar.

marriage (*marixh*) martesë; dasmë.

married (*marid*) i martuar, e martuar.

marrow (*marou*) palcë e kockës; *fig.* thelb.

marry (*mari*) 1) martohem; 2) martoj; ku-rorizoj.

marsh (*maarsh*) moçal. kënetë; marash gas, gaz kënete. metan.

marshal, (*maarshtëll*) 1. *n* 1) marshal; 2) *amer.* shef i policisë; 3) mjeshtër i ceremonive; 2. *v* 1) radhit; 2) rregulloj. mbarështroj.

marten (*maartn*) kunadhe.

martial (*maarshtëll*) ushtarak. luftarak. lufte. i luftës; martial law, gjendje lufte; qeverisje ushtarake gjatë së cilës pushteti i zakonshëm civil është pezulluar.

martyr (*maastër*) 1. *n* martir; theror; 2. *v* mundoj. .

marvel (*maarvll*) I, *n* cudi. habi. mrekulli; 2. *v* habitem, mahnitem.

marvelous (*maarvllës*)' mahnitës. i mrekullueshëm.

Marxian (*maarksiën*) marksist.

Marxism (*maarksizm*) marksizëm.

Marxism-leninism (*maarksizmleninizm*) marksizem leninizem

mask (*mask*) 1. *n* 1) qull himesh; 2) pure; 3) brum; 2. *v* bëj pure, shtyp.

mask (*mask*) 1. *n* maskë; *fig.* maskë; 2. :1 *v* maskoj. fsheh.

mason (*mejsn*) 1) murator; 2) mason

masonry (*mejsnri*) ndërtim. Murishte me gure tulla.

mass I (*mas*) 1. *n* 1) masë; 2) grumbull. shumicë; 2. *v* mbledh grumbull. në masë; përqëndroj.

mass II meshë. liturgji.

massacre (*masëkër*) 1. *n* masakër; therje; 2. *v* organizoj masakër.

massage (*masaazh*) 1. *n* fërkim. masazh; 2. *v* fërkoj, bëj masazh.

masses (*masiz*):the masses, masat.po-pullore.

massive (*masiv*) masiv. i rëndë. kaba.

mast (*maast*) direk.

master (*maastër*) 1. *n* 1) zot, pronar; 2) mësues; head master, drejtor il shkollës; 3) mjeshtër; 4) magistër (ti- .tull shkencor); M. of Ceremonies, a) mjeshtër i ceremonive; b) *amer.* laj-mëtar. konferencier; 2. *v* 1) zotëroj, mësoj; 2) kapërcej. mposht; nënshtroj; 3) udhëheq. drejtoj.

master-key (*maastërkij*) çelës që hap shumë brava. kryeçelës.

masterly (*maastërlli*) madhështor; prej mjeshtri, bërë nga dorë mjeshtri.

masterpiece (*maastërpijs*) kryevepër.

master-stroke (*maastërstrouk*) diçka e bërë me mjeshtëri, shkathtësi të jashtëzakonshme.

mastery (*maastëri*) 1) mjeshtëri; 2)zotërim.

masticate (*mastikejt*) përtyp.

mat I (*mat*) 1. *n* 1) hasër, rrogos; 2) mu-shama (*tryeze*); 2. *v* 1) shtroj; 2) nga-tërroj.

mat II vagull, i mjegulluar.

match I (*maç*) 1) shkrepse; 2) *usht.* fitil.

match II 1. *n* 1) çift. palë; 2) martesë; 3) mundje. garë; 2. *v* 1) zgjedh shokun e përshtatshëm; 2) përshtatet, harmo-nizohet; 3) mundem, bëj garë.

match-box (*maçboks*) kuti shkrepsesh.

matchless (*maçllis*) i pakrahasueshëm: i pakapërcyeshëm.

mate I (*mej*) *shah* 1. *n* mat; 2. *v* bëj mat.

mate II 1. *n* 1) shok. shoqe; 2) bashkë-short, bashkëshorte; 3) ndihmës; 2. I *v* 1) bëj çift; 2) bëhem çift; 3) marto-hem.

material (*mëtiëriëll*) 1. *a* 1) material: material values, pasuri materiale; raw materials, lëndë e parë; 2) i qe-nësishëm; 2. *n* 1) material; 2) *tekst.* Pëlhurë

materialism (*më-tiëriëllizëm*) materializëm; historical materialism, materializëm historik: dialectical materialism, materializëm dialekti.k.

materialistic (*mëti-rië-llistik*) materia-list.

maternal (*më-tëërnël*) amëtar. nëne, i nënës.

maternity (*më-tëërnëti*) amësi. mater-nitet; maternity home, maternitet.**mathematics** (*mathë-matiks*) matema-tikë.

matriculate (*më-trikjullejt*) 1) pranoj ose

pranohem në universitet: 2) i pra-nuar në universitet.

matrimony (*matrimëni*) martesë.

matron (*mejtrën*) 1) grua e martuar ose vejushe jo më e re në moshë; 2) eko-nome (në shkollë ose ndonjë institu-cion tjetër).

matter (*matër*) 1. *n* 1) lëndë, substancë; *filoz.* materie; 2) çështje; as a matter of fact, në të vërtetë: what is the matter?, si është puna? no matter njëlloj, s'ka rëndësi; 3) lëndë. përmbaj-tje: 4) *mjek.* qelb: 2. *v* ka rëndësi.

matter-of-course (*matërv-koors*) I natyrshëm; që kuptohet vetiu.

matter-of-fact (*matërv-fakt*) i thatë. prozaik.

matting (*matin*) hasra; material për hasra.

mattock (*matëk*) kazmë.

mattres (*matrës*) dyshek, stromë.

matura (*më-tjuër*) 1. *a* 1) i pjekur; i arri-rë; 2) i menduar mirë; 2. *v* 1) piqet; 2)

çoj në pjekuri.

maturity (*më-tjuërëti*) pjekuri.

maudlin (*moodllin*) i përlotur. sentiment-al.

maul (*mooll*) 1. *n* çekiç druri; 2. *v* 1) gjymtoj, prish; 2) kritikoj ashpër.

maunder (*moondër*) flas në tym. pa lidh-je; lllomotit.

mausoleum (*moosë-lliëm*) mauzole.

mauva (*mouv*) ngjyrë jargavani.

mawkish (*mookish*) i pështirë në shije.

maxim (*maksim*) maksimë. sentencë. aforizëm; parim.

maximum (*maksimëm*) 1) maksimum; shkalla ose sasia më e madhe e mund-shme ose e arritur; 2) pika më e lartë.

may (*meej*) (*past might*) 1) mund. mun-demi etj.; he may do it himself, ai

mund ta bëjë këtë vetë: they may come yet, ata mund të vinë akoma; may I come in? mund të hyj. a mund të hyj?; 2) (e bashkuar me paskajoren a kohës së shkuar) ka mundësi, mund, ndoshta; he may have gone. ai mund të jetë nisur; they may have seen us. ata mund të na kenë parë; 3) *shpreh urime*: may succes attend you iu uroj sukses! be that as it may sido që të jetë.

May (*meej*) 1. *n* maj; 2. *attr.* maji, i majit; May Day. Një maj.

maybe (*mejbij*) ndoshta. mbase.

mayor (*mejër*) .kryetar bashkie.

maze .(*meejz*) 1) labirint; 2) ndërlikim. ngatërrim.

me (*mi*) *pers pran* (rasa objek)I e mua, me.-**meadow** (*medou*) livadh.

meagra (*mijgër*) 1) i dobët, thatanik 2) kreshmor; i pakët; 3) i varfër (në ;pë-mbajtje).**meal** I (*miëll*) ushqim, ti ngrini.

meal II miell.

mean I (*mi;in*) (meant) 1) paracaktoj; 2) kam për qëllim; 3) kam parasysht; 4) domethënë.

mean II 1) i poshtër; 2) i dobët, i dobë-suar; 3) dorështrënguar.

mean III 1. *a* mesatar; in the mean time, ndërkaq; 2. *n* 1) mes; 2) *mat.* numër mesatar; mean line, përgys-more; t.J. by no mean, në asnjë më-nyrë. kurrsesi.

meander (*mi-andër*) 1. *n* shmangie, dredhë (rruge. lumi); 2. dredhoj.

meaning (*mijning*) 1. *n* kuptim; 2. *a* kuptimplotë.

meaningless (*mijningllis*) pa kuptim.

means (*mijinz*) 1) *siflg* dhe *pl* mj te; 2) *pl* mënyrë, mjet; by all means, me çdo mënyrë; natYrisht; by no me-ans, në asnjë mënyrë; kurrsesi; by means (me anën e)

meant (*met*) *past* dhe *p.p.* i mean ,.

meantime (*mijntaajm*) shih meanwhile.

meanwhile (*minluaeëll*) ndërkaq, në këtë kohë.

measles (*mijzllz*) fruth.

measure (*mëzhër*) 1. *n* 1) masë; bevond measure, jashtëzakonisht; in a me-asure, deri diku. në një farë mase; 2) masë (për rroba. këpucë etj.); mad a to measure, bërë me porosi; 3) *muz.* masë; 2. *v* mat; marr masen.

measurement (*mezhtë(ment)*) 1) ma-dhësi; 2) mase.

meat (*mijt*) mish.

mechanic (*mi-kanik*) 1) mekanik; 2) maqinist.

mechanical (*mi-kanikll*) mekanik.

mechanics (*mi-kaniks*) mekanikë.

mechanize (*mekënaajz*). mekanizoj.

medal (*medll*) medalje; *amer.* dekoratë, urdhër.

meddle (*medll*) trazohem. përzihem.

mediaeval (*medi-ijvll*) shih medieval.
medial (*mijdiëll*) mesatar. i ndërmJemë.
median (*mijdiën*) 1..n ndërmjetëz, medi-ane; 2. a shih medial.
medieal (*medikll*) mjekësor; medieal history, histori e sëmundjes.
medieament (*mi-dikëmënt*) ilaç.
medieine (*mëdsin*) 1) mjekësi; 2) ilaç; 3) magji.
medicine- men (*medsnman*) sharlatan që gjoja. shëron me ndihmën e magji-së.
medieval (*medi-ijvll*) mesjetar.
mediocre (*mijdioukër*) disi, i dobët; as i mirë as i keq. mediokër.
meditate (*meditejt*) 1) mendohem; '2) mendoj.
medium (*mljdiëm*) 1. n [pl mediums, **media** (*mijdlëzm.-ië*) 1.) mes; 2) mjet; ambient; 2. al) mesatar, l mesëm; medium peasant, fshatar i mesëm; .2) l matur.
medley (*medlli*) përzierje; fundërr.
meek (*mljk*) i bindur; i urtë; i. butë.
meet (*milt*) (met) 1) takoj; 2) mblidhen, takohem; 3) plotësoj (dëshirën etj.); meet a bill, paguaj llogarinë; meet half-way, fig. bëj kompromis.
meeting (*mijting*) 1) mbledhje, miting; 2) takim; 3) duel.
megaphone (*megëfoun*) 1. n megafon. altoparlant; 2. v flas me megafon.
melancholy (*mellënkolli*) 1. n melankoli, trishtim; 2. a i. trishtueshëm.
meliorate (*mij/liërejt*) 1) përmirësoj; 2) bujq, bonifikoj.
mellifluous (*me-lliflluës*) gojëmbël.
mellow (*mello u*) 1. al) i pjekur; 2) i lengshëm; 3) i butë; 2. v piquet.
melody (*mellëdi*) melodi.
melon (*mellen*) pjepër; water melon, shalqi.
melt (*mellt*) 1) shkrij; 2) shkrihet; 3) prekem thellë; meltingpoint, pikë e shkrirjes.
member (*membër*) anëtar.
membership (*membërship*) anëtarësi.
memoir (*memuaar*) 1) biografi e shkur-tër; 2) pl kujtime.
memorable (*memërëbll*) i paharrueshëm.
memorandum (*memë-randëm*) 1) memorandum; 2) shënim.
memorial (*mi-mooriëll*) 1) përmendore; 2) pl kronikë historike.

memorize (*memëraajz*) mësoj përmendësh, mbaj mend.
memory (*memëri*) 1) kujtesë; 2) kuj-tim. men (*men*) pl i man 1. **menace** (*menës*) 1. n kërcënim; rrezik; 2. v kërcënoj.
menacing (*menësing*) kërcënues, qe kanoset.
menagerie (*mi-naxhëri*) 1) kopsht zo-ologjik; 2) kafshë të egra cirku. **mend** (*mend*) 1) ndreq. rregulloj; 2) përmirësohem.
mendacious (*men-dejshës*) gënjeshtar.
mendacity (*men-dasëti*) gënjeshtër.
menial (*mijniëll*) 1. n shërbëtor; 2. i ulët; servil.
men-of-war (*menëv-uoor*) pl i man--of-war.
mensurable (*menshurëbll*) i matshëm.
mental (*memli*) mendor; psikik; mental home. klinikë psikiatrike.
mentality (*men-tallëti*) mendësi; men-dim.
mention (*menshën*) 1. v përmend; don't mention It. s'ka përse; not to men-tion. duke lëna mënjane; 2. n për-mendje.
mercantile (*mëërkëntaeëll*) tregëtar, tregëtie. i tregëti së.
mercenary (*mëërsënëri*) 1. a interesa-xhi: i shitur; 2. n mercenar.
merchandise (*mëërchëndaaajz*) 1 n mall-ra; 2. v bëj tregëti.
merchant (*mëërchënt*) tregëtar.
merciful (*mëërsifll*) i mëshirshëm.
merciless (*mëërsiflis*) i pamëshirshëm.
mercury (*mëërkjëri*) zhivë. merkur, en-gjerdhi.
mercy (*mëërsi*) 1) mëspirë; 2) falje; at the mercy(of). në dorën e. në mëshirën e: beg for mercy. kërkoj mëshirë; have mercy (upon). fal.
mere (*miër*) 1) që duket sheshit. i qar-të; mere blu nder. gabim l dukshëm; 2) i thjeshtë; a mere child could do It. këtë mund ta bënte edhe një fëmijë.
merely (*miërlfi*) thjeshtë. vetëm kaq.
merge (*mëërxh*) 1) gëlltit; 2) shkrihen. bashkohen; 3) shkrij. bashkoj.
merger (*mëërxhër*) shkrirje; bashkim.
meridian (*më-ridiën*) 1) meridian; 2) mesditë; 3) pikë më e lartë.
merino (*më-rijnou*) 1) merinos; 2) lesh merinosi.
merit (*merit*) 1. n meritë; 2. v meritoj.

meritorious (*meri-woriës*) i merituar, i denjë për shpërblim. për lavdërim.
merriment (*merimënt*) gaz. gëzim, dë-frim.
merry (*meri*) i gëzuar. i gëzueshëm.
merry-go-round (*merigouraund*) karu-sel. shalëzë (vërtitje e fëmijve në kuaj prej druri rreth një shtylle qendrore).
mesh (*mesh*) 1. *n* lak; *pl* rjetë; grackë; 2. *v* gjuaj; kap me rjetë.
mess I (*mes*) 1) çrregullim. rrëmul-; 2) gjë e papëlqyer: e keqe. fatkeqësi.
mess II mensë oficerash.
message (*mesixh*) 1) njoftim; lajmërim; mesazh; 2) porosi.
messenger (*mesinxhër*) lajmëtar; i dërguar.
messmate (*mesmejt*) shok tryeze.
met (*met*) *past* dhe *p.p.* I meet.
metal (*metll*). 1*n* 1) metal; 2) zhavorr; 2. *v* shtroj me zhavorr. .
metallic (*mi-tallik*) metalik.
metalliferous (*merë-llifërës*) metal mbaj-tës. i pasur. që përmban metal.
metallurgy (*mi-tallërxi*) metalurgji.
metaphor (*metëfër*) metaforë.
metaphysical (*metë-fizikll*) metafizik.
metaphysics (*metë-fiziks*) metafizikë.
meteor (*mijriër*) meteor.
meteorology (*mijiil-rollëxhi*) meteoro-logji.
meter (*mijtër*) 1) shih metre 1; 2) kon-tator.
method (*methëd*) 1) metodë. sistem; 2) mënyrë.
methodical (*ml-thodikll*) 1) metodik; 2) sistematik.
meticulous (*mi-tikjullës*) që merret me vogëlsira, pedant.
metre I (*mijtër*) metër.
metre II madhësi. ritm.
metric (*metrik*) metrik.
metropolis (*mi-tropëllis*) 1) kryeqytet; 2) kryeqyteti.
metropolitan (*metrë-politën*) kryeqyteti.
mettle (*metil*) 1) temperament, karakter (i njeriut); 2) guxim; put smb. on his mettle. provoj energjinë. burrë-rinë e ndonjërit.
mew I (*mjuu*) 1. *v* mj-ullin; 2. *n* mjau-llimë.
mew II mbyll në kafaz ose në burg.
mew III poet. pulëbardhë. çafkë.
mews (*mjuuz*) grazhd: shtallë.
Mexica1 (*meksikën*) meksikan.
mica (*majkë*) mikë.

mice (*majs*) *pl* i mouse 1.
microbe (*majkroub*) mikrob.
microphone (*majkrëfoun*) mikrofon.
microscope (*majkrëskoup*) mikroskop.
mid (*mid.*) mesatar, i mesit.
midday (*middej*) mesditë.
middle (*midll*) 1. *ll* i mesmë;
middle-aged (*midll-eejxhd*) me moshë mesatare.
midge (*mixh*) mickonjë; mushicë.
midget (*mixhit*) voc.; vocrrak.
midnight (*midnajt*) mesnatë.
midst (*midst*): in the midst (of), I rrethuar prej ndokujt; në mes (njerë-zish); in our midst, midis nesh.
midwife (*miduajt*) mami.
mien (*mijin*) shprehje e fytyrës; të mbaj-turit. të dukurt.
might I (*majt*) 1) fuqi. pushtet; 2) ener-gji; with might and main, me të gjitha forcat; duke përdorur forcën fi-zike.
mighty (*majti*) 1. *a* i fuqishëm; 2. *adv* gjJl. shumë.
migrate (*maj-grejt*) 1) shpërngulem; 2) shtektoj. migroj (zogjtë).
milk (*milk*) qumështi. i qumështit; që jep qumësht.
mild (*maeëlld*) i butë. i matur. Delikat i dobët.
mile (*maeëll*) milje.
mileage (*majllixh*) largësi në milje.
milepost (*maeëllpoust*) shtyllë për të shënuar miljet (largësinë).
milestone (*maeëllstoun*) gur për të shënuar miljet (largësinë); *fig.* etapë në histori.
militant (*millitënt*) luftëtar; luftarak: mi-litant.
militarist (*millitërist*) militarist.
militarization (*millitëraj-zejshën*) milita-rizim.
militarv. (*millitëri*) ushtarak; the mili-tary, përmb. ushtarakë. ushtarë.
militia (*mi-llishë*) forca ushtarake popu-llore që nuk bëjnë pjesë në ushtrinë e rregullt; milici.
milk (*millk*) 1. *n* 1) qumësht; 2) lëng qumështi; 2. *v* mjel.
milkmaid (*millkmeejd*) 1) grua që tregëton qumësht, qumështshitëse; 2) mjelëse.
milkman (*millkmën*) shpërndarës i qumështit; qumështshitës.
milkstop (*millksop*) burracak. frikaman.

mill (*mill*) 1. *n* 1) mulli; 2) fabrikë; 3) makinë petëzimi; 2. *v* bluaj. thërmoj. imtësoj.

millennium (*mi-lleniëm*) mijëvjeçar.

miller (*milër*) mullis. mullixhi.

millet (*millit*) mel.

milliard (*milljaard*) miliard.

milligram(*me*) (*milligram*) miligram.

millimeter (*millimijtër*) milimetër.

milliner (*millinër*) modiste.

million (*milljën*) milion.

millionaire (*milljëneër*) milionar.

millstone (*millstoun*) mokër. gur mu-lliri.

mill-wheel (*milluiëll*) rrotë mulliri.

mimeograph (*mimiëgraaf*) aparat shu-mëfishimi (për dokumenta).

mi mic (*mimik*) 1. *a* majmunisës. që imiton si majmuni; 2. *n* imitues; 3. *v* imitoj. .

mince (*mins*) thërmoj; grij (mishin); not to minee matters, flas drejtë pa dredhi me..

mincemeat (*minsmijt*) mish i grirë.

mind (*maajnd*) 1. *n* 1) mendje; 2) kuj-tesë; kee p in mind, mbaj mend; 3) mendim; speak one's mind, flas. troç; make up one's mind, vendos change one's mind, ndërroj mendim. më kthehet mendja; to my mind, sipas mendimit tim; give smb. a piaca ej of one's mind, cfaq haptas mendimin tim; 2. *v* 1) ku'ndërshtoj. jam kundër; 2) kam parasysh; i' jap rëndësi; . ' mind!, shikol; mind your own business mos u përzini në punët e të tjerëve!; you mind?, a mund tju pyes?; if you don't mind: në qoftë se nuk ke-ni gjë kundër. .

mindful (*maajndfll*) i kujdesshëm, që ka , parasysh, që kujton,

mine I (*maajn*) poss *pran* (trajtë e pa-lidhur me my) përdoret në vend tëemrit i imi, e imja. të mitë. të mijat etj. .

mine II 1. *n* 1) minierë; 2) minë; 2, *v* 1) shfrytëzoj minierën; gërmoj dhe; 3) minoj.

miner (*maajnër*) 1) minator; 2) tJsh. minavënës. ' .

mineral (*minërëll*) 1. *n* mineral; 2. *a*, mineral; mineral resources, pasuri minerale.

mineralogy (*minë-rallëxhi*) mineralogji.

minethrower (*maajnthrouër*) minahe-dhës.

mingle (*mingll*) 1). përziej; 2) përziehet.

miniature (*miniëçër*) miniaturë.

minimal (*minimëll*) minimal.

minimum (*minimëm*) minimum. Shkalla

ose sasia më e vogël e mundshme ose e arritur.

mining (*majning*) 1. *n* industri e mini-erave; 2. *a*. mineral; mining

indus-try, industri e minierave.

minion (*miniën*) 1) favorit; 2} puthaduar; i përkëdhelur.

minister (*ministër*) 1. *n* 1) ministër; 2) i dërguar; 3) prift. meshtar; 2. *v* 1) shërbej; 2) ndihmoj.

ministry (*ministri*) 1) ministri: cabinet këshillë i ministrave; 2) shërbim. shër-besë.

mink (*mink*) zool. vizon (lloj Shqarthi).

minor (*majnër*) 1. *a* 1) më i vogël; 2) më i ri; 3) i pakët. i vogël; 4) mi-nor; 2. *n* i mitur.

minority (*maj-norëti*) 1) pakicë; **insig-nificant minority**, pakicë e parë-ndësishme; 2) mituri.

minster (*minstër*) katedrale. kishë e ma-' dhe. kryekishë.

mint I (*mint*) mentë. I

mint II 1. *n* vend ku priten paratë; **mint of money**, «grusht» para; **mint of troubles**, halle të panumërta; 2. *v* pres para.

minus (*majnës*) 1. *prep* pa. minus; 2. *a* mohues. negativ (për sasinë); 3. *n* minus. shënjë minus.

minute I (*minit*) minutë.

minute II 1) dokument; 2) *pl* protokol; procesverbal.

minute III (*maj-n'juut*) 1) i imtë; 2) I saktë; 3) i hollësishëm; 4) i paduk-shëm.

minutiae (*mi-n'juushiji*) *pl* vogëlsira. hollësira.

minx (*minks*) koketë;çapkëne.

miracle (*mirëkll*) mrekulli.

miraculous (*mi-rakjullës*) mbinatyr-shëm. i mrekullueshëm. i çuditshëm.

mirage (*miraazh*) vegim, mirazh.

mire (*maëër*) 1. *n* 1) baltë; moçal. li-gatinë; 2. *v* 1) rrokullisem në baltë. në ligatinë; 2) ndot me .baltë.

mirror (*mirër*) 1 .*n* pasqyrë; 2. *v* pasqyroj.

mirth (*mëërth*) gaz; gëzim.

mis (*mis-*) parashtesë që tregon ga- bim ose të metë.

misadventure (*misëd-vençër*J 1) fat-keqësi; 2) fat i keq..

misbehave (*misbi-heejv*) sillem keq; tur-përohem.

miscarry (*mis-kari*) 1) dështoj. nuk ja dal në krye; 2) dështoj (fëminë).

miscellaneous (*misë-llejniës*) i përzier; gjithfarë. i ndryshëm.

mischance (*mis-çaans*) dështim; fat i keq. fatkeqësi.

mischief (*misçif*) vepër e keqe; qëllim i keq; djallëzi.

mischievous (*misçivës*) 1) qëllim i keq; 2) i pabindur. i prapë.

misconduct (*mis-kondëkt*) sjellje e ke-qe.

misconstrue (*miskën - struu*) kuptoj. spiegoj gabimisht.

miscreant (*miskriënt*) hor. kopuk, i po-shtër.

misdeed (*mis-dijid*) keqbërje.

misdeemeanor (*misdi-mijnër*) kundra-vajtje.

miser (*majzër*) dorështrenguar. kopraneqez.

miserable (*mizërëbll*) i mjerë; fatkeq.

misery (*mizëri*) 1) varfëri; 2) fatkeqësi.

misfire (*mis-faeëf*) 1. *n* shkrap (kur s'ndez pushka); 2. *v* shkon huq.

misfortune (*mis-foorçën*) fat i keq.

misgiving (*mis-giving*) parandjenjë e ke-qe; ndruajtje; dyshim.

mishap (*mis.-hap*) dështim; prapësi.

mislaid (*mis-lleejd*) nuk e ve në vend. e humb.

mislead (*mis-llijid*) mashtroj. prij në rru-gë të shtrembër.

misled (*mis-lled*) *past* dhe *p.p.* i mislead.

misplace (*mis-pllejs*) *shih* **mislay**.

misprint (*misprint*) gabim shtypi.

misrule (*mis-ruun*) qeverisje e keqe; çrregullim..

miss (*misiz*) zonjë.

miss I (*mis*) vajzë; zonjushe; mis.

miss II 1. *v* 1) nuk godit në shenjë. Nuk i bie në lë; 2) më shpëton. më ikën, më le; **miss a train**, më ikën treni; 3) ndjej mungesën. më merr malli; 2. *n* humbje; mosrënie në shenjë.

missile (*misaeëll*) 1. *a* hedhës; 2. *n* predhë. gjyle; raketë.

missing (*misig*) *pred* qì mungon. që është zhdukur pa lënë asnjë gjurmë; mungues.

mission (*mishën*) 1} .mlsion; 2} delega-cion; 3} porosi.

missionary (*mishënërl*) misionar.

missive (*misiv*) mesazh. leter.

Mis-state (*mis-steit*) bëj një dëshmi, deklaratë të reme.

mist (*mist*) mjegull. tym mjegulle.

mistake (*mis-teik*) 1. *n* gabim. keqkuptim; 2. *v* (mistook: mistaken), 1) gabohem; be mistaken, gabohem, keqkuptohem; 2) e ngatërroj me një tjetër.

mistaken (*mis-tejkën*) *p.p.* e mistake 2.

mister (*mistër*) zotn!. mistër.

mistletoe (*mislltou*) bot. vishtull.

mistook (*mis-tuk*) *past* I mistake 2.

mistress (*mistrës*) 1) amvise. zonjë shtë-pie; 2) mësuese; 3) dashnore;

mistrust (*mis-trast*) 1. *n* mosbesim; 2*v* nuk I besoj.

misty (*mlsti*) 1) l. mjegulluar; 2) i tur-bullt.

misunderstand (*misandër-stand*) .(mi-sunderstood) kuptoj gabim.

misunderstanding (*misandër-standing*) keqkuptim; mosmarrëveshje.

misuse (*mis-juus*) 1. *n* shpërdorim; 2. *v* (*mis-juuz*) 1) shpërdoroi; 2) përdor keq.

mite (*majt*) 1) monedhë me vlerë të vogël; ndihmë modeste; 2) qenie e vo-gël; voc, vocrrak.

mitigate (*mitigejt*) zbut; dobësoj; leh-tësoj.

mitten (*mitn*) dorashka,

mix (*miks*) 1) përziej; 2) përziem; 3) kam marrëdhënie; mix up, ngatërroj.

mixture (*miksçër*) përzierje.

moan (*moun*) 1. *n* rënkim; 2. *v* rënkoi; ankohe.

mob (*mob*) 1. *n* turmë; grumbull nje-rëzish; mob law, verëgjykim; të bë-ret gjyq vetë. 2. *v* grumbullohem.

mobile (*moubajll*) i lëvizëshëm, i lehtë; mobile army, ushtri fushore.

mobilization (*moubillaj-zejshën*) mobi-lizim.

mobilize (*moubil/aajz*) 1) mobilizoj; 2) mobilizohem.

mock (*mok*) 1. *v*. nguc; përqesh; 2. *ll* I fallsifikuar..

mockery (*mokëriJ*; 1) 'përqeshie; 2) -mothje e botës.

modal (*moudll*) gram. modal.

made (*moud*) 1) mënyrë veprimi, menyre; 2) modë, zakon.

mode' (*modll*) 1. *n* 1) model. mostër, shembëll; 2) pozuas, pozuese; 3) ma-niken; 2. *v* modeloi.

moderate 1. *a* (*modërrët*) 1) mesatar; 2. *v* (modereat) përmbaj. zbut: frenoj.

modern (*modërn*) 1) i kohës; modern; modern languages, gjuhët moderne; 2) mode, l modës. sipas modës.

modest (*modist*) l përkorë; i matur; mo-dest.

modesty (*modistl*) modesti. thjeshtësi.

modify (*modifaaj*) ndërroj pak; ndryshoj. modifikoj; zbut.

modulate (*modiullejt*) 1) nd1irroj zërin. moduloj; 2) *rad.* pakësoj frekuencën.

moist (*moistj* l njomë. l lagësht.

moisten (*mo;sn*) njom.

moisture (*mo;s* përkëdhelur.

moiten (*moulltën*) 1) i shkrië; 2) l der-dhur.

moment (*moumënt*) 1) çast. moment; at a moment's notice, në cdo çast; në kërkesën e parë; 2) rëndësi

momentary (*moumëntëri*) i çastit. ka-limtar; për një kohë të shkurtër.

momentous (*mou-mentës*) i rëndësi-shëm.

momentum (*mou-mentëm*) inerci; vull. vërtik, *er*) lageshtirë; njomësi.

molar (*moullër*) dhiemballë.

molasses (*më-llisëz*) mel as.

Moldavian (*mofl-deivlën*) 1) moldavian; 2) gjuhë moldaviane.

mole' (*moull*) shënjë. nishan. lyth.

mole ll urith.

mole ll mal; pendë.

molecule (*mollfikiuull*) molekulë.

molest (*më-llest*) trazoj; mërzit.

mollify (*mlllifaj*) zbut. netesoj.

molly-coddle (*mollikodll*) i llastuar

monarchy (*monërki*) mbretëri; monarki;

Monday (*mandi*) e hënë.

monetary (*manitërl*) monetar, paraje, l parasë.

money (*mani*)-para; pasuri; money order, çek postar; urdhër pagese.

money-lender (*mani lendër*) fajdexhi

Mongol (*mongoll*) 1) mongol; 2) gjuhe mongole.

Mongolian (*mon-goulliën*) shlh Mon-gol.

mongrel (*mangrëll*) 1. *n* 1) kryqëzim; 2) bastardh; 2. *lj* me gjak të përzier.

monition (*mou-nishën*) udhëzim;

para-laimërim

monitor (*mon'tër*) 1) kujdestar; përgje-gjës grupi; mësues; 2) *det.* monitor.

monk (*monk:*) murg.

monkey (*mankl*) ,. *n* 1) majmun; 2) *tek.* majbatipal; 2. *v* 1) ngacmoj. ndërsej: tallem me ndonjë; 2) kaloj ko-hën; zbavitem.

monkey-jacket (*mankihekitt*) xhaketë marinari; xhakavent

monkey-wrench (*monkirenc*) *tek.* çe-lës dartosh që hanet

monologue (*monëlog*) monolog.

monopolist (*më-nonpllist*) monopolist.

monopolize (*më-nopë!!sajz*) monopolizoi.

monopoly (*më-nonëffl*) monopol.

monosyllable (*monësillëbll*) fjalë një-rrokeshë, .

monotone (*monëtoun*) tingull l njëllojtë. uniform,

monotonous (*më-notones*) monoton.

monotony (*më-notëil*) monotoni; uniformitat.

monoxide (*më-noksaajd*) monoksid; oksid.

monsoon (*mon-surim*) muson.

monster (*monstër*) përbindësh. shëm-tim: katalla.

monstrous (*monstrës*) 1) l përbind-shëm; vigan; 2) absurd. **month** (*msnth*) muaj.

monthly (*manthli*) 1. përmuajshëm; 2. *adv* cdo muaj

monument (*monjumënt*) përmendore, monument.

moo (*muu*) ,. *n* pallje; 2. *v* pëllet.

mood l (*muud*) *gram.* mënyrë.

mood ll giendie shpirtërore; prije.

moody (*muudi*) l mërzitur; l zemëruar; idhnak.

moon (*muun*) hënë; , once in a blue moon, një herë në vit; shumë rrallë; rrallëherë. **moonshine** (*muunshaajn*) 1) dritë e hënës; 2) fantazi. .

moonstruck (*muunstak*) gj. l çmen-dur l linë.

Moor (*muër*) maur.

moor l (*muër*) shqopishte.

moor " lidh me litar. zinxhir, (barke anije).

moot (*muut*) ,. *lj* l diskutueshëm; 2. shtroi për diskutim. shqyrtoj.

mop (*mop*) 1) fshesë shoope me xhufkë; 2) perçe; 2. *v* pastroj me fshesa me shufkë;

mop one's face. fshij diersën nga fytyra.
mope (*mollp*) 1. *n pl* mërzë. hipokondri; 2. *v* mërzitem.

moral (*morëll*) ,. *a* moral. I moralshem, morali. I moralit; 2. *n 1*). moral; 2) *p* zakone.

morale (*më-raall*) gjendje morale: kurajë.

morass (*më.ras*) kënetë. mocal.

morbid (*moorbid*) 1) I ligës ht. I dobët; 2) I tmershëm. i urryer.

mordant (*moordënt*) 1. *n 1*) brejtje. ngrenie; 2) mbytes; 2.a 1) therës. sarka-stik; 2) kaustik mordent (kimi).

more (*moor*) (shkallë .krah. e much) 1. *ll* më i madh; 2. *adv* më shumë: give me some more. më jepni akoma; once more, edhe një herë; he is no more, ai mbaroi.

moreover (*mo-rouvër*) përveç kësaj. Jo vetem kaq.

morgue I (*moorg*) morg (vend ku ruhen kufomat e të vdekurve). **morgue** II krenari; mendjemadhësi

moribund (*mooribënd*) duke vdekur. që është duke dhenë shpirt.

morning (*moorning*) mëngjez; morning star, yll I mëngjezit. Afërdita.

morocco (*më-rokou*) safian. shevro.

morose (*më-rous*) i zymtë. I ngrvsur.

morphology (*mor-follëxhi*) morfologji.

morrow (*morou*) e nesërme: poet. mëngjez: shih tomorrow.

morsel (*moorsll*) copë. kafshatë.

mortar (*moorter*) ,. *n* njeri; i vdekshëm; 2. *a* 1) i vdekshëm; 2) vdekjeprurës.

mortality (*mor-tallëti*) vdekshmëri. mor-talitë.

mortally (*moortlli*) për vdekje.

mortar (*moortër*) ,. *n 1*) havan; 2) llaç; 3) mortajë (top): 2. *v* suvatoj.

mortgage (*moorgixh*) *n. 1*) peng; garanci; 2. *v 1*) le peng; 2) garantoj.

mortification (*moortifi-kejshën*) tron-ditje; prekje në sedër.

mortify (*moortifaj*) 1) përul. turpëroj: prek në sedër; trondit; 2) disiplinoh, mposht dëshirat. eposhet.

mortuary (*moortjuëri*) 1. *n* dhomë të vdekuri, morg; 2. *a* i përmortshëm.

Moslem (*mozllëm*) musliman.

mosque (*mosk*) xhami.

mosquito (*mos-kijtou*) mickonjë.

mosquito- boat,-eraft (*mos-kijtoubout -kraaft*) torpedinierë.

moss (*mos*) 1) kënetë; 2) myshk.

most (*moust*) 1. *a* (*shkalla sip.* e much -*formon shkallën sip. të mb. me shumë rrokje*): most interesting, më intere-santi; for the most part, në pjesën më të madhe; 2. *n* pjesa më e madhe, sasia më e madhe; at the most, të shumtën; make the most (of), shfry-tëzoj më së miri; 3. *adv* mbi të gjitha: It is really most absurd, kjo është me të vërtetë shumë absurde.

mostly (*moustlli*) në pjesën më të ma-dhe, kryesisht.

moth (*moth*) 1) fluturëz; 2) mole.

moth-eaten (*mothijtn*) i ngrënë prej mo-les; *fig.* i vjetëruar.

mother (*madhër*) nënë; mother country, *a*) atdhe; *b*) metropol: mother ship *usht.* 'bazë lundruese; mother tongue, gjuhë amtare; mo-ther with mençuri, mprehtësi e natyrshme.

motherhood (*madhërhud*) amësi.

mother-in-law (*madhërinloo*) vjehër.

motherland (*madhëriland*) mëmëdhe atdhe.

motherly (*madhërli*) amtar, nëne. i në-nës.

mother-of-pearl (*madhërv-pëërl*) se-def.

motion (*moushën*) 1. *n 1*) gjest: lëvizje; 2) propozim (ne mbledhje); ~picture motion, film; kinema: 2. *v* tregoj me . gjestë.

motivate (*moutivejt*) 1) shtyj, i jap shkas; 2) motivoj.

motive (*moutiv*) 1. *n* motiv; shkak; 2. *a* lëvizës; motive force, motive po-wer, forcë lëvizëse. motorike; 3. *v* shih motivate.

motley (*motlli*) larosh, me ngjyra të ndry-shme.

motor (*moutër*) 1. *n* motor; 2. *v* eci. çoj me automobil.

motor-ear (*moutërkaar*) automobil

motor-cycle (*moutërsajkl*) motoçiklet

motorman (*moutërmën*) shofer (tramvaji, autobuzi), makinist (treni elektrik) .

mottle (*motll*) laracoj.

motto (*motou*) 1) parullë, moto; 2) epigraf.

mould I (*mould*) tokë e thërmuar.

mould II myk.

mould III 1) formë (derdhjeje); 2), kallëp; 2).

v jap formë, bëj sipas kallëpit.
moulder I (*mouldër*) shkrirës; derdhës.1
moulder II 1) derdhet; 2) shpërbëhet 3) rri pa punë.
moult (*moullt*) ndërron pendët.
mound (*maund*) grumbull dheu: bregore; kodrinëz (dheu mbi varr).
mount (*maunt*) 1. *n* 1) kodër, breg; 2) kalë shale; 2. *v* 1) ngitem; 2) hipi në kalë; 3) montoj; ve në kornizë.
mountain (*mountën*) 1) mal; 2) grumbull. .
mountaineer (*mauntë-niër*) 1) malësor 2) alpinist.
mountaineering (*mauntë-niëring*) alpinizëm.
mountainous (*mauntënës*) malor; *fig.* . vigan.
mountebank (*mauntibank*) gënjeshtar: sharlatan. .
mounting (*maunting*) 1) instalim; 2) montim; 3) kornizë.
mourn (*moorn*) vuaj, qaj: mbaj zi.
mournful (*moornfll*) i trishtuar.
mourning (*moorning*) zi.
mouse I 1. *n* (*maus*) (*pl* mice) mi; 2. . *v* (*mauz*) gjuan mij.
mousetrap (*maustrap*) kurth për mij.
moustache (*më-staash*) mustaqe.
mouth 1. *n* (*mauth*) (*pl* mouths (*ma-udhz*)) 1) gojë; 2) vrimë (thesi, shpelle); 3) grykë (lumi); ~ down in the mouth, në dëshpërim; buzëplasur; 2.. *v* (*maudh*) lëviz gojën duke shqip-tuar fjalët; ngërdheshëm.
mouthful (*mauthfull*) kafshore; copë.
mouth-organ (*mauthoorgën*) 1) fyell; 2) fizarmonikë goje.
mouthpiece (*mauthpijs*) 1) pipë (tubi, vegle muzikore); 2) tellall, zëdhënës.
movables (*muuvëbllz*) *pl* pasuri e tun-dëshme.
move (*muuv*) 1. *v* 1) leviz; 2) luaj nga vendi; 3) prek; 4) paraqes zim: move back. tërhiqem prapa; mo-ve in. a) fut duke shtyrë; b) iki. ni-sem; move out. a) nxjerr; b) shpër-ngulem: 2. *n* 1) veprim; 2) ecje; 3) ndërrim banese.
movement (*muuvmënt*) lëvizje; wor-ker's movement. working leas movement. lëvizje punëtore.
movies (*muuviz*) *p/ gj.fl.* film (kinemaje).

moving (*muuving*) 1) i përmallshëm; 2) lëvizës; moving pictures. shih mo-vies; moving staircase. shkallë lëvi-zëse, eskalator. ' .
mow (*mau*) 1. . *n* 1) mullar; 2) kullë sane; 2. *v* koslt.
Mr. (*shkun.* i Mister) (*mistër*) zotni (vihet para mbiemrit dhe në këte rast nuk shkruhet kurrë plotësisht).
Mrs. (*shkun.* i Mistress) (*misiz*) zonjë (vihet para mbiemrit të një gruaje të martuar dhe në këtë rast nuk shkruhet kurrë plotësisht).
much (*maç*) (more; most) 1. *a* i be-gatshëm. në sasi të madhe; much desired. shumë i dëshiruar. i pritur me padurim; 2. *adv* shumë; be toomueh (for). nuk kam fuqi. nuk e kam në dorë; very much shumë: much the same. thuajse po (ajo); much better. ' shumë më mirë; so mueh the I better. aq më mirë; make much (of). I çmoj shumë.
mucilage (*mjuusillixh*) lëndë ngjitëse e nxjerrë nga bimët. ' .
muck (*mak*) 1. *n* ple,h kafshësh; *fig.* ndyrësi; 2. *v* ndot, ndyj. **mud** (*mad*) baltë. llucë.
muddle (*madll*) 1) ngatërroj; 2) bëj do-sido.
muddy (*madi*) 1) me baltë: i ndotur; 2) i turbullt.
muff I (*mat*) manshon. ngrohës (përdur, motor).
muff II i pamësuar. j ngathët në punë; *t* «ngordhalaq», .
muffin (*mafin*) çyrek me qumësht.
muffle (*mafl*) 1) mbështjell; 2) mbyt (një zë).
muffler (*maflër*) 1) shall; 2) *tek.* si-lenciator.
mufti (*mafti*) rroba civile. .
mug (*mag*) bardhak. gotë. ' .
muggy (*magi*) i ngrohtë, ilagësht. mby-tës.
mulberry (*mallbri*) man.
mule (*mjuull*) mushkë; *fig.* kokëforte.
multi- (*mallti-*) me kuptimin shumë.
multifarious (*mallti-feëriës*) i shumëlloj-shëm.
multiple (*malltipll*) 1. *n* shumëfish; 2. *a* 1) i shumëfishtë; 2) i përbërë.
multiplcation (*malltipli-kejshën*) shu-mëzim; zmadhim.
multiply (*malltipllaaj*) 1) zmadhoj; 2) zmadhohem; 3) shumëzoj.

multitude (*malltitjuud*) shumicë.

mum I (*mam*) heshtl: keep mum. hesht.

mumble (*mambll*) murmuroj.

mummery (*mamëri*) pantomimë; *përb.* çfaqje.

mumps (*mamps*) *pl* 1) *mjek.* shyta; 2) krizë. gjendje e keqe shpirtërore.

munch (*manç*) përtyp. mbllaçit.

mundane (*mandeejn*) I kesaj bote; mon-dan.

municipal (*mju-nisipll*) bashkiak.

munificence (*mju-nifis*) bujari. të qe-nët dorëhapur..

munificent (*mju-nifisnt*) dorëhapët bu-jar.

munition (*mju-nishën*) municion; pa-jime ushtarake.

mural (*mjuërëll*) 1. *a* 1) muri. i murit; 2) pingul; 2. *n pl* stoli muri.

murder (*mëërdër*) 1. *n* vrasje; 2. *int.* ndihmël; 3. *v* vras; *fig.* ekzekutoj keq (një vepër etj.).

murderer (*mëërdërër*) vrasës. murderous (*mëërdërës*) 1) vdekjepru-rës; 2) gjakatar.

murk (*mëërki*) errësirë.

murky (*mëërki*) i errët; i vrërët.

murmur (*mëërmër*) 1. *n* 1) murmuritje; 2) gurgullimë; 3) zhurmë e mbytur zë-rash; pëshpëritje; 2. *v* 1) gurgulloj; 2) fëshfërit; 3) pëshpërit; 4) hungron: llo-motit.

muscle (*masll*) muskul.

muse I (*mjuuz*) mendoj; zhytem në me-ndime.

muse II muzë.

mushroom (*mashrum*) 1) kërpudhë; 2) *gj.fl.* pehlivan. njeri që ka zënë një po-zitë të lartë të pamerituar në shoqë-ri (me dallavera etj).

music (*mjuuzik*) 1) muzikë; 2) nota.

musician (*mju-zishën*) muzikant.

musket (*maskit*) breshanë. mushketë; pashke

musketry (*maskitri*) ushtrim me pushke; mjeshtëri qitjeje.

musa (*mas*) *l1mer. gj.n.* çrregullim, rremujë.

must (*mast. mësr*) 1) duhet. duhen; all must work, të gjithë duhet (kanë për detyrë) të punojnë; they must get up early. ata duhet

të ngrihen shpejt: 2) (e bashkuar me paskajoren e kohës së) d\Jhet të jetë. sigurisht. me sa duket; you must have seen them. ju duhet t'i keni parë.

mustard (*masrërd*) 1. *n* mustardë; 2. *sttr:* mustard gas. gaz mustarde, i prit.

muster (*mastër*) 1. *n* parakalim; apel: 2. *v* bëj apelin.

muster-roll (*mas-ërroull*) listë e perso-nelit.

musty (*masti*) 1) i mykur: 2) i vjetëru-ar; bajat.

mutable (*mjuutëbll*) i ndryshueshëm, i paqëndrueshëm.

mute (*mjuut*) 1. *a* 1) i heshtur; 2) *pa gojë.* mernec; 2. *n* 1) *muz.* sordinë; 2) *reatr.* figurant.

mutilate (*mjuuriflejt*) 1) gjymtoj. saka-toj: 2) shëmtoj.

mutiny (*mjuurini*) kryengritje. turbullirë.

mutter (*matër*) 1. *v* murmuris; flas në mënyrë të pakuptueshme; 2. *n* murmuritje.

mutton (*matn*) mish dashl.

mutual (*mjuuçuëll*) i dyanshëm; qe u takon të dy palëve.

muzzle (*mazll*) 1. *n* 1) turi: 2) hundëz; 3) grykë; muzzle sight. *usht.* thep; 2. *v* detyroj të hesht.

my (*maaj*) *pass pron* imi, imja; të mitë. të miat.

myrmidon (*mëërmldën*) mercenar, shër-bëtor; vegël e verbër.

myself (*maj-sellf*) 1) *refl pron I vetës së I* njejës veten: I saw myself in the mirror unë pashë veten në pas-qyrë; 2) *emph pron* (për forcim) vetë; , have never been there myself unë vetë nuk kam qenë kurrë atje; I am not myself, nuk jam në vete: I came to myself. erdha në vete; can do it by myself, unë mund ta bëjë këtë vetë (vetëm).

mysterious (*mis-tiëriës*) i fshehtë, misterioz,

mystery (*mistërl*) 1) fshehtësi; 2) mister.

mystify (*misrifaa*) i marr mendjen, habit, mistifikoj.

myth (*mith*) 1) mit; 2) qenie mitologjike.

N

N. n (*en*) 1) shkronjë e katërmbëdhjetë alfabetit anglez; 2) *mat.* Madhësi e papërcaktuar.

nacelle (*në-seli*) *ay.* kabinë (e hapur): kosh (aerostati); gondola (zepeline).

nadir (*nejdër*) 1) *astr* nadir: 2) rënie e thellë. pika më e ulët. e fundit.

nag I (*nag*) ngacmoj. gërgas. mërzit.

nag II 1) kalë (i vogël). poni; 2) kale I gordhur.

naif (*naj-ljlf*) *shih* naive.

nail I (*nejëll*) 1.' *n* gozhdë; on the nail. menjëherë (sidomos për pagesë) hard as nali s, i kalitur; drive a nail In smb.'s coffin, ja marr shpirtin (di-kujt); 2. v 1) mbërthej (me gozhda); 2) gozhdoj. përqëndroj (vëmendjen).

nali II 1) thua; 2) kthetër.

naive (*naJ-ijiv*) i patëkeq; foshnjarak; naiv.

naivete.-ty (*naj-ljlvrej.-t;*) pafajësi, naivitet.

naked (*nejkld*) lakuriq, i xhveshur: naked eyes, .vetëm me sy, pa mjete optike; the naked tru th. e vërteta lakuriq; naked wire. përçues, tel i pambë-shtjellur.

name (*neejm*) 1. *n* 1) emër: 2) titull; call smb. names, shaj ndonjë. Quaj me një emër të keq; in the name (of) a) në emër: b) për emër: 2. v 1) quaj me emër. emëroj; 2) caktoj (ditën, çmimin etj.).

name-day (*neejmdeej*) dita e emrit. namely (*neejmlll*) domethënë.

namesake (*neejmsejk*) adash. "

nap I (*nap*) 1. *n* dremitje; take a nap. 1 bëj një sy gjum; 2. v dremit. bëj një sy gjum; be caught napping, zihem befas.

nap II push.

nape (*nejp*) zverk (*gjith.* nape of the neck).

naphtha (*nëfthtë*) 1) naftë; 2) vajguri.

napkin (*niiipkin*) 1) pecetë; 2) pelenë. shperga.

narcotic (*naar-kotik*) narkotik.

narrate (*në-rejt*) rrëfej. tregoj.

narration (*në-rejshën*) tregim; rrëfenjë.

narrative (*ni:irëtiv*) 1. *n* tregim; rrëfenjë; 2. *a* tregimtar. narrativ.

narrow (*narou*) 1. *a* i ngushtë; narrow circumstances, rrethana te vështira; have a narrow escape, mezi i shpë-toj rrezikut; 2. v 1) ngushtoj. zvogëloj; 2) ngushtohem; zvogëlohem.

nanrow-minded (*narou-majndëd*) I ku-fizuar, i ceket; me paragjykime.

nasal (*nejzll*) 1. *n* tingull hundor; 2. 1) hundor; 2) hunç.

nasty (*naasti*) 1) i ndyrë, i keq; play a trick on smb., i bëj dikujt ndonjë poshtërsi; i pahieshëm. i ndyrë.

nasality (*nej-tallëti*) numër i lindjeve, natalitet.

nation (*nejshën*) komb. popull.

national (*nashënëll*) 1) kombëtar; na-tional economy, ekonomi kombëtare; national levy. ushtn. milici populllore; 2) shtetëror; national anthem, himn shtetëror; national colours, flamur I shtetëror.

nationalism (*nëshienëllizëm*) nacionalizëm.

nationality (*nijshë-nëllëti*) 1) kombësi; 2) shtetësi.

nationalization (*nashënëllaj-zejshën*) shtetëzim.

nationalize (*nashënëllaajz*) 1) shtetëzoj; 2) jap shtetësinë.

nation-wide (*nejshënuajd*) kombëtar, i gjithë popullit.

native (*nejtiv*) 1. a 1) vendas; i lindjes; native land and atdhe; 2) i lindur. i .na-tyrshëm; 3) i pastër, i pacenuar; 2. *n* vendas.

netural (*neiçërëll*) i natyrshëm, natyror; natural resources, pasuri natyro-re; natural. phenomena. fenomene të natyrës; natural history, histori e natyrës; it comes natural to him, i vjen për dore. i shkon lehtë kjo punë; with the natural to him. me hu-rmorin që e karakterizon.

naturalist (*nëçërëllist*) 1) naturalist (ne art); 2) naturalist (në shkencë).

naturally (*naçërëlli*) 1) natyrisht; 2) nga natyra; 3) sic duhej pritur.

nature (*nejçër*) 1) natyrë; 2) karakter, za-kon; by nature. nga natyra; against nature, kunder natyrës; 3) lloj skotë; things of this nature. sende të kë-tij lloji.

naughty (*nooti*) kapriçioz, i pabindur. I mbrampshte. me sjellje të keqia.

nausea (*noosië*) të peshtirë, gerdi.

nauseate (*noosiejt*) ndjej të peshtirë.

nauseous (*noosiës*) që u shkakton të peshtirë. që veshtiros.

nautical (*nootikll*) detar, lundrimi detar i lundnmlt detar.

naval (*nejvll*) I ftohtë (ushtarako-) de-tare; naval power, fuqi detare; naval warfare, lultë detare.

nave (*nejvll*) kërthizë.

navigable (*ni:ivigebll*) 1) i lundruesiëm; 2) I orejtueshem (aerostatll etj.).

navigate (*navigep*) 1) lundroj; fluturoj (me aeroplan); drejtoj (anijen. aero-planin).

navigation (*navi-gejshën*) lundrim.

navigator (*navigejter*) timonier, pilot; navigator.

navy (*nalli*) punëtor krahu (në ndërtim, in e hekurudhave).

navy (*nejvi*) 1) flotë ushtarako-detare; 2) admaltaljat.

navy-yard (*nejvijaard*) kantier detar.

Nazi (*naaCSl*) nazist. Fashist

near (*mer*) 1. *prep* (për të treguar vend) 1) afër; pranë; 2) (për të treguar ko-hën) në. rreth; the time drawa near midnrght. po afrohet mesnata; . 2. *adv* 1) prane. rreth. afër (per të treguar drej-tim. edhe në

shprehje *fig.*); near and near, gjithnjë e më afër. afer e mi aler; as near as I can guess. Përsa ma merr mendja mua; far and near. kudo; near at hand, nën dorë. Jap me dorë; 2) thujse. gati; near by. afër. ngjitur; 3. a 1) i aferm. fq; 4. v afrohem.

near-by (*niërbaj*) i afërm. fqinj

nearby (*niërlili*) 1) afër; 2) rreth, afërsisht; 3) gati.

near-sighted (*niër-sajtëd*) dritëshkurtër. miop.

neat (*nijt*) 1) i ;pastër. i dliërë: 2) i për-mbledhur. i shkurtër; i saktë.

necessary (*n..aëri*) 1. . 1) i nevojshëm; 2) i damasdoshëm; 2. *n* gjë e nevojshme; necessities of life, ar-tikujtë nevajës së .parë.

necessitate (*ni-sesitejt*) bëj të nevojshëm; e kërkan.

necessity (*ni-sesëti*) 1) nevajë; 2) (*zak.pl*) hall; varfëri.

neck (*nek*) 1) qafë; break one's neck, thyje qafën; 2) grykë (shisheje); 3) istëm, rryp take.

necklace (*neklës*) gjerdan.

necktie (*nektaj*) - kravatë.

need (*nijid*) 1. *n* nevajë; be in need (of), kam nevajë (për diçka); 2. *v* 1) kam nevajë (për diçka); 2) jam i detyruar (të bëj diçka); I need not have: done it, unë nuk isha i detyruar ta bënja këtë; nuk ishte e nevojshme ta bënja këtë; it needs tabe done with care, kjo duhet bërë me kujdes.

needle (*hijdll*) 1) gjilpërë; needle's eye, vrimë gjilpëre; 2) grep (për të thurur); 3) shigjetë (busulle); 4) shtizë. ‘

needless (*nijdlilis*) i panevajshëm, i te-përt; needless to say, është e tepërt të themi.

needlewoman (*nijdlluumën*) rrabaqepë-se.‘

needlework (*nijdl/uëërk*) qepje; qëndi-sje.

ne'er (*neër*) (*shkurt.* i never) poet. kurrë. “

ne'er-do-well (*neërduuell*) njeri i padobishëm, që s'bën asgjë si duhet, që s'vlen për asgjë.

negate (*ni-gejt*) mohoj.

negation (*ni-gejshën*) mohim.

negative (*negëtiv*) 1. *ri* 1) mohim; 2) *fat.* negativ; 2. *a* negativ; mohor; the negative sign, shënja minus.

neglect (*ni-gllekt*) 1. *n* 1) mospërfillje: in a state of neglecti në gjendje të braktisur, i braktisur; 2. *v* le pas dore; braktis (mësimet, punën etj.).

neglectful (*ni-gllektfl*) i çkujdesur; i pa-kujdesshëm.

negligence (*negllixhëns*) pakujdesi.

negligent (*negllixhënt*) i pakujdesshëm.

negligible (*negllixhëbll*) i parëndësi-shëm; i papërfillshëm.

negotiate (*ni-goushiejt*) zhvilloj bise-dime; bëj marrëveshje.

negotiation (*nigoushi-ejshën*) bisedime; conduct negotiations, zhvilloj ' bisedime

negotiator (*ni-(loushiejtër)*) person qe zhvillon bisedime.

Negro (*nijgrou*) zezak.

neighbour (*nejbër*) fq, fqinje.

neighbourhood (*nejbërhud*) fqinjësi, afërsi; in the neighbourhood, a) në. afërsi; b) rreth, afërsisht; good neighbourhood relations, marrëdhënie të mira fqinjësie.

neighbouring (*nejbëring*) fqinjësor, fqinjësie, i fqinjësisë.

neither (*najdhër*) 1. *part* gjithashtu jo:-as; if you don't go, neither shall I, në qoftë se nuk shkoni ju, as unë nuk do të shkoj; 2. *ej vj.* as; neither. nor, as ... as; it is neither here nor there, kjo nuk vlen; kjo nuk është. as mish as peshk; 3. *a* kurrfarë; as,: ky as ai; neither accusation is tru as njëra as tjetra akuzë nuk është e vërtetë. "

nephew (*nevju*) nip.

nerve (*nëërv*) 1. *n* 1) nerv; *pl* nervozitet; get on smb:s nerves, nevrikos ndo-një; 2) *bot.* damar (gjetheje.); 3) force vullneti, energji; strain every nerve mbledh të gjitha forcat; ose one's nerve, trëmbem, nuk zotëroj veten; 2.*v* jap forcë, gjallëri, energji. j

nervous (*nëërvës*) 1) nevrik; be nervo-: us (about), tronditem shumë, shqe-tësohem(për diçka); 2) i fortë, i fu-; qishëm. .

nest (*nest*) 1. *n* fole; 2. vndërtaj, bëj fole.

nestle (*nesll*) 1), *v* ndosem rehat; 2)strukem; 3) strehahem. -,

nestling (*nestlling*) zog i ri, zokth.;

net I (*net*) 1. *n* 1) rjetë; kurth; *fig.* grackë; 2) rjetë; 3) .pëlhura. merimange, 2. *v* 1) gjuaj

me rjetë; 2) thur rjeta.

net II 1. *a* *treg.* i pastër, neto (për peshë të ardhura); net price, çmim (pa zbritje); 2. *v* jep, marr të ardhura neto.

netting (*neting*) 1) rjetë; 2) thurje rjaetash.

nettle (*netll*) 1. *n* hithër; 2. *v* skuq me hithër; *fig.* ngacmoj, zemëraj.

nettle rash (*netllriish*) *mjek.* ethe hith-rash, arti karie.

network (*netuëërk*) 1) rjetë, gjë e gërshetuar; 2) thurje, gërshetim; 3) rjetë; (përgjesisht, hekurudhash etj.). '.

neuter (*n'juutër*) 1. *a* 1) *gram.* asnjanes 2) neutral; 2. *n* *gram.* gjini asnjanese

neutral (*n'juutrëll*) asnjanes, neutral.

neutrality (*n'ju-triillëti*) asnjanësi, neu-tralitet. '.

neutralize (*n'juutrëllaajz*) 1) neutralizoj; shfuqizoj; 2) shpall asnjanësinë; 3) *usht.* shtyp me zjarr.

never (*nevër*) 1) kurrë asnjëherë; 2) *për të forcuar:* he never answered a word, si s'u përgjegg asnjëherë; ai s' tha kurrë një fjalë; well I never asgjë të këtillë! (s'kam parë ose s'kam dëgjuar). -

nevermore (*nevërmoor*) asnjë herë tje-tër, kurrë më.

nevertheless (*nevërdhllis*) megjithatë. prapë se prapë.

new (*n'juu*) 1. *a* 1) i ri; N. Year. Viti i ri; N. Year's eve. nata e Vitit të ri; 2) I freskët; new milk. qumësht i ngrohët, i freskët; new wine. verë e re; turn over a new leaf. filloj një jetë të re; 2. *adv* (*zak.* newly) para pak kohe, posa.

new-born (*n'juuboor*) i porsalindur.

new-camer (*n'juu-kamër*) 1) i ardhur rishtas; 2) i panjohur.

newly (*n'juulli*) 1) përsëri, rishtas; 2) para pak kohe; newly wed. i porsa- martuar.

news (*n'ju'uz*) (përdoret si sing.) lajm; të ,reja; gazetë.

news-boy (*n'juuzbooj*) shpërndarës ga-zetash. '.

news-man (*n'juuzmiin*) 1) *shih* new's-boy; 2) reporter, gazetar.

newsmonger (*n'juuzmangër*) ngatërre-star.

newspaper (*n'juuzpejpër*) gazette

news-reel (*n'juuzriëll*) *amer.* kinozhur-nal.

news-stand (*n'juuzstiind*) qoshk gaze-tash.

news-vendor (*n'juuzvendoor*) shitës gazetash.

newt (*n'juut*) *zoo/*. agzozë. triton, har-dhë uji.

next (*nekst*) 1. a 1) tjetri. i afërm; next door (to). ngjitur, afër; next to nothing. next to none. thuajse asgjë; 2) i ardhshëm, next time. herën tje-tër; 2. *adv* pastaj; what next?, e pas-taj?; 3. *prep* pranë. rreth; I was stan-ding next to him. unë qëndroja pra-në. rreth tij; she loves him next to h. own ehild, ajo e do thuajse si fëmijën e saj; 4. *n* tjetri, më i afërm (njeri ose send); next, please I, t j (t-tri. ju lutem.

nib (*nib*) majë e pendës.

nibble (*nibll*) 1) ha, brej; 2) çukit.

nice (*najs*) 1) i këndshëm. i mirë; 2) i dashur; 3) i mprehtë, i hollë; niee ear. vesh i mprehtë; niee judgement. gjykim i hollë; *li* niee question, çështje delikate; it is niee and warm today. sot është mjaft ngrohtë.

nice-looking (*najsllooking*) i dashur, tërheqës.

nicety (*najsti*) hollësi, stërhollim; il nicety. tamam. në kohë.

nick (*nik*): in the (very) niek of time, pikërisht në kohë:

nickel (*nikll*) 1. *n* 1) nikel; 2) *amer* mo-nedhë prej 5 qindarkash; 2. *v* nikeloj,

nickname (*nikneejm*) 1. *n* mbiemër I ngjitur, nofkë; 2. *v* ve mbiemër.

niece (*nijis*) mbesë.

niggard (*nigërd*) 1. *n* dorështrenguar. koprac; 2. a dorëthatë.

niggardly (*nigërdlli*) 1. a 1) dorështre-nguar; 2) i pakët; 2. *adv* shtrenjt.

night (*najt*) natë; have a good (bad) night. fle mirë (keq); all night long,

tërë natën papushim; gjithë natën e , natës; night and day. ditën dhe natën..

nightcap (*najtkiip*) kesulë nate.

nightfall (*najtfoot*) rënia e natës.

night-gown (*najtgaun*) këmishë nate (për gra ose fëmijë).

nightingale (*najtingejll*) bilbil.

night-long (*najtllong*) që zgjat tërë na-tën.

nightly (*najtlli*) për natë. natë për natë.

nightmare (*najtmeër*) ankth, makth.

night-school (*najtskuull*) shkollë nate.

night-shirt (*najtshëert*) këmishë nate (meshkujsh).

night-suit (*najtsjuut*) pizhama.

nimble (*nimbl*) 1) i shpejtë, i shkathët; 2) i lëvizshëm; e mprehtë (mendje).

nine (*naajn*) 1. *num* nëntë; 2. *n* nëntëshe; dressed up to the nines, i pispillosur.

ninefold (*naajnfould*) 1. a i nëntëfishtë; 2. *adv* nëntë herë.

nineteen (*naajntijin*) nëntëmbëdhjetë.

nineteenth (*naajntijinth*) i nëntëmbë-dhjeti.

ninety (*naajnti*) 1) nëntëdhjetë; 2) the nineties vitet 80-90-të.

ninny (*nini*) sylesh; i papjekur.

ninth (*najnth*) i nënti.

nip (*nip*) 1. *v* 1) pickoj. cimbis; *fig.* them fjale therëse; 2) vret (ngrica); 3) *tek.* kap. shtrëngo; nip in the bud. pres që në rrënjë. 2. *n* pickim; dare.

nipple (*nipl*) 1) thith kë (gjiri); 2) cucëll. biberon.

nitric (*najtrik*) nitrik.

nitrogen (*najtrëxhën*) azot.

nixie (*niksl*) namtë; shtojzavale.

no (*nou*) 1. *pjesëzë mohuese* jo; whe-ther or no. keshtu ose ashtu; ~ no smoking ndalohet duhani. 2. a as-nje; kurrfarë; ~by no means. në asnjëmënyrë; kurrsesi; in no time. në çast; a no-confidence vote. votë mosbe-simi; no less (more) than. jo mëpak (më shumë) se; së paku, no lon-luel. jo më; 3. *adv* (para shk. krah.) jo. kurrsesi. aspak; no better the before. jo më mirë se me parë; D. no sooner say than done. një të theme. një të bërë.

nobility (*në-billëtl*) fisnikë. bujarë. ari-stokrati feudale.

noble (*noubll*) 1. *n* fisnik; 2. a i njohur. fisem.

nobleman (*noubllmën*) fisnik,

nobody (*noubedl*) askush; ~ he is a mere nobody. ai është një hiç.

nocturnal (*nok-tëënmill*) nate. i natës.

nocturne (*noktëern*) noktum.

nod (*nod*) 1. *n* përshëndetje me kokë; 2. *v* 1) përshëndes me kokë; *n o d d i n g* acquaintance. njohje e përciptë; 2) dremit.

noddle (*nodll*) *gj.fl.* kokë. kaptinë.

nohow (*nouhau*) kurrsesi. në asnjë më-nyrë.

noise (*noojz*) zhurmë. potere; make a noise. bëj zhurmë; *fig.* bëj bujë.

noiseless (*noojzllis*) pa zhurmë.

noisome (*nojsëm*) 1) i dëmshëm; 2) e neveritshme (për erë).

noisy (*nojzi*) plot zhurmë; *fig.* që bie në sy, l bujshëm

nomad (*noumad*) 1. *n* nomad; 2. *B shih* nomadic.

nomadic (*no-madik*) 1) shtektar; 2) endacak.

nomenclatura (*nou-menklëçër*)
nomenklaturë.

nominal (*ngminëll*) 1) nominal; 2) kondicional (për vendim dënimi); 3 denimior. nominal (edhe *gram*).

nominate (*nominejt*) 1) ve kandidaturën; 2) therras me emër; 3) emëroj.

nomination (*nomi-nejshën*) 1) paraqitje e kandidatit; 2) emërim (në detyrë).

nominative (*nominetiv*) 1. *n gram.* rasë! emrore; 2. *a* emror

nominee (*nomi-mji*) kandidat (në një; detyrë)

non- (*non-*) *parashtesë me kuptim mohues* non-edible. i pangrënëshëm.

nonage (*nounixh*) mituri.

nonenalant (*nonshëllent*) i çkujdesur; indiferent.

non-commisioned (*nonkë-mishënd*) non-commisioned officer. nënoficer.

non-commital (*nonkë-mitll*) që nuk an-gazhohet. qe ben bisht; i paanshëm.

none (*nan*) 1, *pran* askush. asnjë; asgjë; none of this concerns me. asgjë nga këto s'ka të bëjë me mua; none will believe. askush s'do ti besojë kesaj; 2. *a* aspak asnjë. kurrfarë; it is -none of my business. kjo nuk është aspak puna ime; 3. *adv* aspak; I am none the better for it. kjo nuk më lehtëson aspak; he was none the worse for doing it. ai nuk ka humbur asgjë pse e ben këtë; none the less. megjithë këtë.

nonentity (*non-entiti*) 1) mosqenie; 2) send që nuk ekziston; 3) njen i parë-ndershem; kurkushi.

non-ferrous (*non-ferës*) me ngjyrë (metale).-

non-interference. non-intervention (*nonmujr-fierens. nomncër-venshën*) *pol.* mosnderhyrje.

non-party (*non-paarti*) i paparti.

non-persistent (*nonpër.-sistënt*) *kim.* l paqendrueshëm.

nonplus (*non-llas*) 1. *n* hutim; at a non plus. në hutim. në gjendje të tur-bullt; 2. *v* hutoj. shushat. fut.në qorr-sokak. .

nonsense (*nonsëns*) marrëzi. budallallëk; pune pa mend.

nonsensical (*non-sensikll*) absurd.

non-stop (*non-stop*) 1) pa ndalim; 2). pa zbtjtje.

non-union (*non-juun'jën*) i palidhur me bashkimet profesionale. që nuk. Është anetar i bashkimeve profesionale; non-union labour, punëtorë që nuk janë anëtarë të bashkimeve profesio-nale (në vendet kapitaliste).

noodle I (*nuudll*) sylesh. budalla.

noodle II (*nuudll*) (*zak. pi*) makarona petë.

nook (*nuk*) vend i struktur. qoshe.

noon, noonday (*nuun. nuundeej*) mesdi-të.

noos. (*nuus*) 1. *n* lak; laso; 2. *v* kap me laso; josh në grackë.

nor (*nor*) dhe jo. gjithashtu jo. as. nuk.

norm (*noorm*) 1) normë; 2) mostër, mo-del.

normal (*noormëll*) 1) i ~akonshëm; 2) normal; 3) normale. e pingultë; 4) *mat.* mesatar. mesatare anthmetike; 2.*n mat.* vijë e pingultë. normale.

north (*noorch*) 1. *n* 1) veri; 2) erë ve-riu; 2. *adv* në veri. nga veriu; lies north and south, shtnhet prej veriu në jugë; north (of), në veri të. veriu i; 3. *a* ven or.

north-east (*noorth-ijst*) 1. *n* 1), veri-lin-dje; 2) *det.* nord-ost; 2. *a* veri- lindor; 3. *adv* në ven-lindje.

north-easter (*noorth-ijstër*) *det.* nord.-ost (ere).

norther (*noordhër*) erë e fortë veriu.

northerly (*noordherlli*) 1) venore (erë); 2) l sjellur. l kthyer nga veriu.

northern (*noordhern*) ven or; northern lights. drite e veriut.

northerner (*noordhener*) banor i veriut.

northern-most (*noordhernmoust*) më ne veri.' me verior.

northward(s) (*noorthuërd(z)*) nga ve-riu. ne veri.

north-west (*north-uest*) 1. *n* 1) veri-perendim; 2) *det~* nord-uest; 2. *a* ve-ri-perendimor; 3. *adv* në ven-perëndim.

north-wester (*norch-uestër*) *det.* nord-uest (ere).

norwards (*nooruërdz*) *shih* northwards.

Norwegian (*nor-uijxhën*) 1) norvegjez; 2) gjuhë norvegjeze.

nor-wester (*noor-uestër*) *shih* north--Wester.

nose (*nouz*) 1. *n* 1) hundë; 2) nuhatje; follow one's nose, a) udhehiqem nga nuhat ja. b) shkoj drejt perpara; have a good nose, kam nuhatje të mirë; poke one's nose into smth, *fig.* fut hundet diku; ~ blow ones nuos., fshij hundët; turn up one's nose (at), ngre hundën. e përbuz; 2. *v* 1) ndjej; *fig.* i marr erë; 2) eci përpar. me kujdes (anija).

nose-dive (*nouzdaajv*) 1. *BV.* 1) *v* zbres pingul; 2. *n* zbritje pingul.

nosegay (*nouzgeej*) tufë lulësh.

nostalgia (*nos-talxhë*) mall për vend-lindjen; nostalgji.

nostril (*nostrell*) vrimë e hundës. flegër.

nostrum (*nostrëm*) 1) mjet. ilaç i pa-tentuar; 2) mjet. metode e patentuar (e një partie politike).

not (*not*) nuk; s'. mos; not a few, shu-më; b. not at all, a) aspak, fare; b) s'ka perse (të falënderoni).

notable (*noutëbll*) 1) i shquar; i dallu-ar; 2) i rendeslshëm

notary (*noutery*) noter.

notation (*nou-tejshën*) sistem shënimi; shënime.

notch (*noç*) 1. *n* 1) zgavër. shenjë e berë me sopatë; 2), *amer.* ngushticë, grykë; 3) *amer.* shkallë, nivel; 2. *v* bëj një shenjë. zgavër.

note (*nout*) 1. *n* 1) (*zak. pi*) shënime; 2) shkresë; make, take notes (of), shkruaj. mbaj shënim (lekcionm etj.); 3) *d/p. muz.* notë; 4) ton; change one's note, ndërroj ton; strike the right note, gjej tonm e duhur; 6) vrejte; shënim; 2. *v* shëno.

notebook (*nourbuk*) libër shënimesh. noted (*noutëd*) i njohur.

note-paper (*noutpejpër*) letër postare.

noteworthy (*nooruëerdhl*) j shënuar. për t'u shikuar; që ngjall kureshtje.

nothing (*narhing*) 1. *n* 1) zero; 2) hiç; asgjë; gjepura; all to nothing të gjitha hiç; all but, kaq. vetem. asgjë përveç; nothing of the kind.- asgjë të këtillë; tJ.for nothing, kot.

pa dobi; have nothing to do (with), nuk kam të bëj fare (me); make nothing (of), le pas dore. nuk i jap rendesi; nothing doing. *gj.fl.* këtë ,ma hedh dot; nothing less than, tamam ashtu; nothing like, ç'mund të jetë më mirë; 2. *adv* aspak. fare.

nothingness (*nathingnis*) 1) asgjë, hiç; 2) mosqenie.

notice (*noutis*) 1. *n* 1) shpallje; lajmë-rim; 2) paralajmërim; 3) vrojtim; come into notice, tërheq vemendjen; ~ at short notice. menjëherë; bring to

smb's notic., ja çoj në vesh; give notice, ve në dijeni; paralajmëroj; he takes no notice of it, ai nuk i jep kësaj kurrfarë rëndësie; 2. *v* shënoj, vrej.

notice-board (*noutisboord*) tabelë e shpalljeve.

notification (*noutifi-kejshën*) 1) lajmë-rim; 2) shpallje.

notify (*noutifaaj*) 1) lajmëroj, ve në dijeni; 2) shpallje.

notion (*noushën*) 1) mendim; 2) njohu-ri; 3) qëllim.

notional (*noushënëll*) *filoz.* 1) spekulativ; abstrakt; 2) i imagjinuar; 3) *gram.* kuptimor.

notoriety (*noutë-raeëti*) nam i keq.

notorious (*nou-tooriës*) 1) i njohur; 2) i dëgjuar; i deklaruar.

notwithstanding (*notuith-standing*) 1. *prep.* megjithatë; 2. *adv* por.

nought (*noot*) 1) asgjë; 2) hiç; 3) *mat.* zero; bring to nought. bëj hiç, **noun** (*naun*) *gram.* emër.

norish (*narish*) ushqej.

nourishing . (*narishing*) ushqyes.

nourishment (*narishmënt*) ushqim, të ushqyer.

novel (*novll*) 1. *n* roman; 2, *tJ* i ri. i pa-njohur.

novelist (*novllist*) romancier.

novelty (*novllti*) gjë e re.

November (*në-vembër*) 1. *n* nëntor; 2. *attr.* nëntori, i nëntorit.

novice (*novis*) fillestar, që sapo nis.

now (*nau*) 1. *adv* 1) tani; now that I know it, tani që e di këtë; 2) menjë-herë; 3) now then!, ej, hej!; 6 but now. just now, posa; some now. hë del!; every now and then,

every now and again. nganjëherë, herë pas here; now what do you mean by it, e ç'doni të thoni me këtë?; 2. *n*: by now, në çastin e tanishëm; till now. deri tani.

nowadays (*nauëdeejz*) në kohën tone tani.

nowhere (*nouueër*) asgjëkund.

noxious (*nokshës*) i dëmshëm.

nozzle (*nozl*) 1) çep (çajniku); 2) *tek.pipth*.

n't (*nt*) *shkurt. i not*.

nuance (*n'juu-aans*) nuancë.

nub nubble (*nab, nabll*) 1) copë e vo-gël; 2) boçe; 3) *amer. gj.f.* thelb (l çështjes) .

nuclear (*n'juuklliër*) bërthamor; nuclear energy. energji atomike, bërthamore.

nucleus (*n'juuklliës*) 1) bërthamë; nukleus; 2) qendër, em-brion.

nude (*n'juud*) 1. *a* 1) i xhveshur; lakuriq; 2) *drejt.* i pavlefshëm; 2. *n* 1) figurë la-kuriqe (në pikturë. skulpturë); 2) *pl* ço-rape të holla' «merimangë».

nudge (*naxh*) shtyj lehtë (me berryl).

nudity (*n'juudëti*) lakuriqësi.

nugget (*nagit*)" metal i papunuar. (ari) .

nuisance (*n'juusns*) 1) gjë e papëlqyer, mërzi; 2) njeri i mërziqshëm; it is a nuisance, gjë e' ndyrë, çështje e ne-veritshme.

null (*nall*) 1) zero. hiç; null and void *drejt.* që nuk ka fuqi 2) pa shprehje (fytyrë),

nullify (*nallifaa*) anuloi,

nullity (*nalliti*) *drejt.* 1) nulitet; 2) hiç.

numb (*nam*) i mpirë; i heshtur.

number (*nambër*) 1. *n* 1) numër; 2) sasi; broken number, *mat.* thyes; even number. çift; a number of books. një serë librash; odd number. nu-mër tek; 6 they came in numbers. ata erdhën vargan; 2. *v* 1) numëroj; 2) numëtoj; 3) ve në numër; I number him among my friends, e mbaj për mik. e kam mik.

numeral (*n'juumërëll*) 1. *n* 1) shifër; 2) *gram.* numëror; 2. *a* numerik.

numeration (*n'juumë-i-ejshën*) 1) llo-garitje; 2) numërim.

numerator (*n'juumërejtër*) 1) *mat.* nu-mërues; 2) numerator.

numerous (*n'juumërës*) në sasi të ma-dhe, i shumtë. .

numskull (*namskall*) gdhë; kokë buda-llai.

nun (*nan*) murg.

nunery (*nanëri*) manastir grash.

nuptial (*napshëll*) 1. *a* martesor, mar-tese. i martesës; 2. *n pl* dasmë.

nurse (*nëërs*) 1. *n* i) kujdestare fëmi-jësh, vajë, dado; 2) infermiere; trai-ned nurse, infermiere ;2. *v* 1) ushqej (fëmijën) ; mbaj fëmijën; *fig.* mbaj nëvete; 2) kujdeseni (për të sëmurin). nursing (*nëërs/ing*) 1) fëmijë gjiri; 2) i dashur.

nursery (*nëërsëri*) 1) fëmijësh (dhomë); 2) çerdhe; 3) fidanishte; inkubator.

nurture (*nëërcër*) 1. *a* edukim; ushqim; 2. *v* edukoj; rrit; ushqej.

nut (*nat*) 1) arrë; hard nut to eraek, *fig.* çështje e vështirë; 2) dado; 3) *pi* qymyr i imtë; be off one's mit *gj.f./.*, *a*) i dehur; b) çmendur; be nuts (to), jap kënaqësi. të madhe; be nuts (on), *a*) më pëlqen shumë diçka; b) jam njohës i mirë i një gjëje.

nutraeker (*natkriker*) darë arrash

nutmeg (*natmeg*) arrë hindi. muskati'

nutrient (*n'juutrië(It)*) ushqyes. i ush-qyeshëm.

nutriment (*n'juutrimënt*) lëndë. sub-stance ushqyese

nutrition (*n'ju-trishën*) ushqim.

nutritious (*n'ju-trishës*) ushqyes.

nutritive (*n'juutritiv*) 1) ushqimor; 2) ushqyes.

nutshell (*natshell*) lëvozhgë arre; la nutshell, shkurt, me dy fjalë.

nuzzle (*nazll*) 1) nuhat (qeni); 2) fut : hundën; 3) mbështetet; struket i

nymph (*nirnf*) nimfë.0

O

O, o (*ou*) shkronjë e pesëmbëdhjetë e alfabetit anglez.

o (*ë*) *prep shkurt*. i of. on; *p.sh.*, o' clock, o' nights.

oak (*ouk*) *lis*.

oaken (o *ukën*) *lisi*. i lisit.

oar (*oor*) 1) lopatë; 2) vozitës.

oarlock (*oorllok*) *amer.* mbështetëse rre-mi.

oarsman (*oorzmën*) *voztar*. vozitës.

oasis (*ou-ejsis*) [(*pi* oases (*ou-ejsijz*)] *oazë*.

oat (*out*) *pl* tërshërë.

oath (*outh*, *pl oudhz*) *be*, betim; *make*, take, swear an oath, *jap* betimin, betohem; on oath, *me* betim.

oatmeal (*outmiëll*) (*miell*, bullgur, qull) tërshërë.

obduraey (*obdjërësi*) *ngurtësi*; *kokëfortësi*.

obdurate (*obdjërët*) *i ngurtë*; *kokëfortë*.

obedience (*ë-bijdiëns*) *bindje*, ndigjesë; *in obedience* (to), *ne* pajtim, në përputhje; *si* pas.

obedient (*ë-bijdiënt*) *i bindur*, *i shtruar*.

obeisane (*ë-bejsns*) 1) *nderim* i the-llë, *reverencë*; 2) *nderim*, *respektim*.

obese (*ou-bijs*) *i ngjallur*, *i dhjamtë*, *i majmë*.

obesity (*ou-bijsëti*) *ngjallje*, *majmë*.

obey (*ë-beej*) *dëgjoj*. *bindem*.

obituary (*ë-bitjuëri*) 1. *n* 1) *listë* e të vdekurve; 2) *nekrologji*; 2. *a* *nekrolo-gjik*.

object 1. *c* (*obxhikt*) 1) *send*, *gjë*; 2) *qëllim*; 3) *filoz.* objekt; 4) *gram.* kun-drinë; *direct* (indirect) object. *kun-drinë* e drejtë (e zhdrejtët; 2. *v* (*ëb--xhekt*) *kundërshtoj*, *protestoj*.

objection (*ëb-xhekshën*) *kundërshtim*. objektion.

objectionable (*ëb-xhekshëebll*) 1) *i padëshirueshëm*, *që shkakton kundër-shtime*, objektione; 2) *i papëlqyeshëm*.

objective (*ëb-xhektiv*) 1. *a* objektiv; 2. *n* qëllim, pikësynim, objektiv.

objurgate (*obxhërgejt*) *qortoj*, *heq* vë-rejtje.

objurgation (*obxhër-gejshën*) *qortim*.

oblation (*ëb-llejshën*) 1) *fli*, të bërit fli; 2) *dhuratë*, *blatim*.

obligate (*oblligejt*) *detyroj*.

obligation (*oblli-gejshën*) 1) *detyrim*. *zotim*; undertake an obligation, *marr* (mbi) vete *zotimin*; 2) *detyrë*; *be* under obligation, *jam* i detyruar.

obligatory (*ë-blligëtëri*) *i detyrueshëm*. *i detyruar*.

oblige (*ë-bllaajxh*) 1) *detyroj*; *shtrengoj*; 2) *bëj nder*; 6. *much obliged* (to you), *ju falënderoj*.

obliging (*ë-bllajxhing*) *që të bën nder*.

oblique (*ë-bllijk*) 1) *i pjerrët*; 2) *gram.* e zhdrejtë (rasë. ligjëratë).

obliterate (*ë-bllitërejt*) 1) *shuaj*; *fshij*; 2) *zhduk*.

oblivion (*ë-blliviën*) *harresë*; *fall*, .Ink into oblivion, *lihem* në harresë.

oblivious (e-bllivies) *harraq*, *i hutuar*, *i paperqendrar*.

oblong (*oblong*) *i zgjatur*

obnoxious (*ob-nokshes*) *i neveritshëm*, *i papëlqyeshëm*.

obscene (*eb-siin*) *i pahieshëm*, *i paturpshe*

obscenity (*eb-sijneti*) *pune* e pahieshme, *paturpesi*.

obscure (*ob-skjuer*) 1) *e erret*, *i turbullt*, 2) *i*

panjohur, I padukshem, 3) I padukshem.
obscurity (*ob-skjureti*) erresi, paqartesi
obsequies (*obsikuiz*) pl varrim, nderimet e fundit, ceremoni e varrimit.
obsequious (*obsikuiz*) dallkauk, servile
observance (*ob-zeervens*) 1) respektim, zbatim (I ligjes, zakonit, etj.) 2) rit, ritual
observant (*ob-zeervent*) 1) qe nderon, (ligjen, zakonin etj.) 2) I vemndshem, vrejtes
observation (*obzeer-veishen*) 1) vrojtim, 2) verejtje.
observational (*obzeer-veishene*) vrojtim, I vrojtim.
observatory (*eb-zeerveteri*) observatory
observe (*eb-zeerv*) 1) ndero, mbaj observe silence, hesht, observe economy, bej kursim, kursime, kurej, 2) verej, kundroj, 3) bej verejtje.
observer (*eb-zeerver*) vrojtues
obsess (*eb-ses*) ndjek (nje ide fikse)
obsession (*eb-seshen*) ankth, ide e kote, mani
obsolete (*obsellijt*) I vjeteluar, I paperdorshem.
obstacle (*obstekll*) pengese
obstinac (*obstinesi*) kokefortesi
obstinate (*obstineti*) kokeforte
obstruct (*eb-strakt*) 1) ndaloj, ze rrugen, pengoj levizjen, obstruct the view, ze shikimin, pamjen 2) ve pengese
obstruction (*eb-strakshen*) 1) pengesë; 2) obstrukcion.
obtain (*ëb-teejn*) marr. fitoj. gjej.
obtuse (*eb-tjuus*) i topitur; pa tru.
obviate (*obviejt*) shmang. largoj (rrezi kun).
obvious (*obviës*) i qartë. i dukshëm.
 occasion (*'ë-kejzhën*) 1. n 1) rast; rrethanë; on the occasion (of). me rastin e; 2) shkak. arësye. bazë; 3). ngjarje; 2. v jap shkas (për diçka).
occasional (*ë-kejzhël1ëll*) i rastësishëm; i rrallë.
occasionally (*ë-kejzhënëlli*) nganjëherë. kohë më kohë.
Occident (*oksidënt*) Perëndim. Vende të Perëndimit.
occidental (*oksi-dentll*) perëndimor.
occult (*okallt*) 1. a i fshehtë; 2. v astr. errësoj.
occupant (*okjupënt*) 1) zot pasurie; 2)

okupator. pushtues; 3) që zë një vend. detyrë
occupation (*okju-pejshën*) 1) punë. de-tyrë; 2) pushim.
occupy (*okqupaaj*) 1) zë (një vend. detyrë); 2) pushtoj.
occur (*ë-këër*) 1) ndodh; 2). më bie ndërmend; it occurred to him. i ra ndërmend.
occurrence (*ë-karëns*) rast. ndodhje.
ocean (*oushën*) oqean.
o'clock (*ë-kllok*): what o'clock is it 7. sa është ora 7; at eight o'clock in the morning. në orën tetë të me-ngjezit.
October (*ok-toubër*) 1. n tetor; 2. atll tetori. i tetorit.
ocular (*okjullër*) syu. i syve.
odd (*od*) 1. a i çuditshëm. i jashtëzakonshëm; 2) i tepër; .6 at odd moments. në pushim; odd job. punë e rastit; odd volume. një vellim i marrë veç-mas. i çkëputur nga një përmbledhje e plotë; 2. n pl 1) pabarazi; 2) mbizo-tërim. epërsi; 3) divergjencë. mosma. rrëveshje; be at odds (with). nuk shkoj mirë me; . odds and ends. mbeturina. copëra.
oddity (*odëti*) gjë e çuditshme; ekstra-vagancë; 2) i çuditshëm; 3) rast i çu-ditshëm.
odious (*oudiës*) i urryer. i neveritshëm.
odoriferous (*oudë-rifërës*) kundërmues.
odorous (*oudërës*) shih odoriferous..
oda (u) r (*oudër*) erë; aromë; kundërmim.
of (*ov.ëv*) 1) (*shërben për të shprehur përkatësi. origjinë. material. cilësi, pje-së të një tërësie si dhe qëllim. sferë veprimtarie etj.*): made of wood. pu-nuar prej druri; a man of stro'ng will. njeri me vullnet të fortë; 8' piece of bread, një copë bukë; 2) (*para ndajshimit*): the city of Tirana, qyteti I Tiranës; 3) (*pas folj. think, hear, speak, Inform, remind*) për. mbi. në lidhje me; I have heard nothing of it, unë nuk kam dëgjuar asgjë për këtë; 4) (*përtë shprehur shkaku*) prej. nga; she died of fever, ajo vdiq prej etheve; 5) (*pas fjalëve: ashamed afraid, glad, proud,* : I am proud of you; unë krenohem me ju; 6) (*pas mbiem. : gullty, certain, sure, confident*) për: he is guilty of the crime, ai është fajtor"

për krimin: 7) nga. . prej numrit; one of them, njëri prej tyre.

off (of) r. *prep* (për të shprehur lar-gësi. *ndarje*) prej: nga: the village was three miles off the town, fsha-ti ishte tri milje larg nga qyteti; 6 be off one's legs më priten. nuk më bëj-në këmbët: off one's guard, papan-dehur. befas: off the point. pavend. pa lidhje me çështjen :be off the track, jam në rrugë të gabuar. largohem nga tema: 2. *adv* I must be off, është koha të shkoj be far off. jam larg; be off colour, jam i sëmurë: off and on, me ndërprerje; 3. a i largët; më i largët; 4. *v gj.fl.* ndërpres (bisedimet etj.).

offence (ë-fens) 1) faj; 2) fyerje; give offence (to). fyej. cenoj; quick to take offence, që fyhet shpejt; 3) ku-ndravajtje. faj; 4) *usht.* sulm.

offend (ë-fend) 1) shkel ligjën:2) fyej. **offender** (ë-fendër) 1) fyes; 2) kundra-vajtës; fajtor.

offense (ë-fëns) shih offence.

offensive (ë-fensiv) 1. a 1) fyes; 2) jo i këndshëm. i neveritshëm; 3) sulmues; 2. n ofensivë; take the offensive, ka-loj në ofensivë.

offer (of ër) 1.. *v* 1) paraqes; 2) paraqitet (rasti. mundesia): 3) flijoj. sakrifikoj; 6 offer resistance, bëj rezistencë, kundërshtoj; 2. *n* propozim; on offer, në shitje.

offering (ofëring) 1) propozim, oferte; 2) fli.-
offhand (ofhend) t. *8dv* 1) pa përgatitje paraprake; 2) pa ceremoni; 2. *II* 1) i improvizuar; 2) pa ceremoni

office (ofis) 1) zyrë; dikaster, ministri; 2) ofiq. vend; 3) detyrë; 4) shërbim; 5) meshë.

office-boy (ofisbooj) shpërndares.

officer (ofisër) 1)' nëpunës; 2) oficer; officers and men, kuadri i oficerëve dhe ushtarëve.

official (ë-fishëll) 1. 8 zyrtar; 2. *n* nëpu-nës. zyrtar.

officialate (ë-fishiejt) 1) këndoj meshë; 2) kryej detyrën (e dikujt).

officious (ë-fishës) 1) i mërzitshëm. Që përzihet në punët e të tjerëve: 2) zyrtar. offering (ofing) bregdet: hapësirë e detit.

offset (of-set) 1. *n* 1) filiz: degëzim; 2)

degëzim (tubi); 3. *v* kundërve; ve ballë për ballë: kundërpeshoj.

offshoot (ofshuut) 1) filiz; *fig.* degëzim; 2) pinjoll.

offspring (ofspring) pasardhës. pinjoll.

oft (oof) poet. dëndur.

often (ofn) dëndur. shumë herë.

ogle (ougll) hedh shikime të ëmbla; hedh sytë me dashuri.

ogre (ougër) përbindësh; lugat.

oh (ou) oh

ohm (oum) *el* om.

oil (oeëll) 1. *n* 1) vaj bimor ose mineral; 2) naftë: 3) bajra vaji; 2. *v* lyej ose lag. njom me vaj: aii the wheels, *fig.* lyej rrotat. jap rryshfet.

oilcloth (oeëllkloth) mushama.

oil-paints (oeëll-pejnts) bojra vaji.

oil-well (oeëlluell) pus naftë.

olly (oeëfli) 1) vaj or. vaji. i vajit: 2) për-këdhelës.

ointment (ojntmënt) 1) melhem; fërkim; 2) pomadë.

O.K. (ou-keej) *amer. gj.fl.* 1.8 *preilc* çdo gjë në rregull. mirë: 2. *v* aprovoj. Jap pëlqimin.

old (oulld) 1. 8 1) i vjetër; grow aid, mplakem; old age, pleqëri; old aga pension, pension pleqërie; old hand, i mësuar nga eksperiencia. njohës; old maid, vajzë plakë; old boy (fellow, man), *gj.fl.* plak. i vjetër. plakush; mik; 2) kur tregon moshë nuk përkthehet: she is five years old. ajo është pesë vjeç; how old are you?, sa vjeç jeni?; 2. *n*: from old, of old, në kohën e shkuar. në ato kohëra. më parë.

old-fashioned (oulld-fashënd) i vjetëruar, i modës së vjetër.

old-timer (oulld-tajmër) banor i vjetër.

olfactory (oll-fakteri) 1.11 *anat.* nuhatis; 2. *n* (*zak. pl*) shqisë e nuhatjes.

olive (olliv) 1. *n* ulli; 2. *a* ulliri. i ullirit, **olive-branch** (ollivbraanç) degë ulliri (si simbol paqeje).

omen (oumën) 1. *n* shenjë. paralajmë-rim; 2. *v* shërben si paralajmërim. pa-ralajmëron.

ominous (ominës) ugurzi.

omission (ë-mishën) mungesë, boshllëk, lënia jashtë.

omit (ë-mit) 1) le jashtë; përjashtoj; 2) le pas dore.

omnibus (omnibës) 1) omnibus; 2) autobus.

orhniptence (om-nipëtëns) pushtet i plotë; fuqi e pakufizuar.

omnipresent (omnipreznt) që gjendet kudo.

omniscient (om-nisiënt) që di çdo gjë që i di të gjitha.

omnivorous (om-nivërës) që ha çdo gjë.

on (on) 1. *prep* 1) (për të treguar vendin kur pyetet «ku?») në, mbi; the book is on the table. libri është mbi tryezë; 2) (për të treguar kohën) në, të, më; on Friday. të premten; on the se-venth of November. më 7 nëntor; 3) (*pas folj.* speak. write lecture mbi. në lidhje me; (*pas folj.* touch. dwell. nganjëherë përkthehet. me kallëzore); tte spoke on the interna-tional situation. ai foli për gjendjen ndërkombëtare; many books have been written on that subject. shu-më libra janë shkruajtur mbi këtë temë; a book on grammar. një,libër grama-tike; 4) në bazë, në pajtim. sipas; based on facts. i mbësht-tur në fakte; 2. *adv* më tutje, përpara; go on! vazhdoni; on and on. a) pa qëndruar; b) për një, kohë të gjatë; later on. më vonë; from day on. që nga ajo ditë; and so on. e tjera b. be on". shkon. ka sukses (një dramë etj.).

once (uans) 1. *adv* 1) (një) herë: once and again. disa herë, jo një herë; once (and) for all. një herë e përgjithmonë; once' in a way. once in a while. nganjëherë, në të rrallë; once more. edhe një herë; once bit twice shy. provo kur të djeg qumështi i fryn edhe kosit; 2) njëherë; dikur; once upon 8 time. na i shti! njëherë e një kohe, dikur (hyrje e përrallël etj.); b. all at once. menjëherë; at once. a) m... njëherë. në çast; b) njëkohësisht; 2. *n* një herë for once. this once. kil.j radhe, si përjashtim.

oncoming (onkaming) 1. *n* afrim; 2. *ll.* I i afërm. që afrohet.

one (uan) 1. *num* një; 2. *a* 1) një; 2) I vetëm; one night. one day. njëherë; 3. *n* 1) një, njëshe; one after another. I one by one. njëri pas tjetrit; 2) për-doret për të mos përsëritur emrin e për-mendur më parë:

this is a good pencil and that is a bad. ky është një kalem i mirë ndërsa ai është i keq; 4. *pron* 1) njëfarë, dikush; no one. askush, asnjë; one another. njëri tjetrin; 2) si përëmër pavetor: one never knows what may hap pen. kurrë nuk e di se ç'mund të ndodhë.

oneness (uannis) njësi. identitet.

onerous (onërës) i rëndë, i vështirë. I mundimshëm.

oneself (uan-sellf) I) indef refl pron vetë, veten: one should wash oneself regularly. duhet të lahem i rregullisht; 2) indef refl pron vetë, veten; ona knows oneself better than any-body, veten e njëh më mirë se cilindo; one has to do it by oneself. këtë duhet ta bëjë vetë; 3) *emph pron* (për forcim) vetë; one should know it oneself. këtë duhej ta dinte vetë; b. be oneself, jam unë vetë; come to oneself. vij në vete.

one-sided (uan-sajdëd) i shtrembëruar në një anë; fig. i njëanshëm; i anshëm.

onion (an'jën) qepë; bulb.

onlooker (onllukër) dëshmitar (i rastit); vërejtës.

only (ounlli) 1. *a* i vetëm; 2. *part* vetëm; ekskluzivisht; 3. *ej* por, vetëm; only that. me përjashtim të, sikur të mos.

onrush, onset (onrash,onset) sulm.

onslaught (onslloot) sulm i tërbuar; sulmim.

onward(s) [(onuërd(z)] 1. *adv* përpara, tutje; 2. *a* i çuar, i drejtuar përpara.

ooze (uuz) 1. *n* 1) lym: llum; 2) kullim; nxjerrje lagështire; 2. *v* 1) pikon: dërsin; 2) nxjerr lagështirën.

opal (oup||) opal. opalescent. opaline (oupë-llesnt; oupëllaajn) opali, i opalit; i ylbhtë.

opaque (i-pejk) 1) i padepërtueshëm (nga drita); i errët, i patejdukshëm; 2) i trashë, budalla.

open (oupën) 1.a 1) i hapur; 2) i çelur, i singertë; be open wtth smb., i ha zemrën dikujt; 3) publik; open con- tempt. përbuzje publike; 4) i lirë, i ka-lueshëm, i arrishëm; the river is open. lumi është i liruar nga akulli; 2. *v* 1) hap, çel (mbledhjen etj.); 2) filloj. ndër-marr (një fushatë ekspeditë etj.); open fire. hap zjarrin; 3) hapet, fillon (mbledhja etj.); 4) komunikojnë (dhomat-into) 5) del, bie (dritarja- on); open up.

bëj të ditur. zbuloj; b. open-door policy. politikë e dyerve të ha-pura.

open-air (*oupën-eër*) përjashta, jashtë; open-air performance. çfaqje për-jashta.

open-armed (*oupën-aarmd*) me krahë hapur.

open-eyed (*oupën-aajd*) me sy të hapur katërsh; fig. vigilent. l

open-handed (*oupën-handëd*) dorëhapur.

open-hearted (*oupën-haanëd*) me ze-mër të hapur; i sinqertë.

opening (*oupëning*) 1. *n* 1) brimë; 2) fillim. hyrje; 2. *a* fillestar. i pari; open-ing night. premierë.

openly (*oupënlli*) 1) haptas. botërisht; 2) haptas, në mënyrë të sinqertë.

open-minded (*oupën-maaajndëd*) i pa paramenduar, pa paramendim.

open-work (*oupënuëërk*) 1) punë me azhur; 2) azhur.

opera (*opërë*) opera.

opera-glass (es) [*opërërgllaas(ëz)*] dylbi teatri.

opera-house (*opërëhaus*) teatër i ope-ras.

operate (*opërejt*) 1) veproj; bën efekt (ilaçi etj.); 2) bëj veprime; 3) *mjek.* operoj; 4) *amer.* drejtoj. ve në veprim.

operation (*opë-rejshën*) 1) veprim; punë; put into operation. ve në vep-rim (një uzinë etj.); 2) efekt (i ilaçit etj.); 3) proces; 4) *mat.* veprim; 5) *mjek.* operacion.

operative 1. *a* (*opërejtiv*) 1) veprues; 2) faktiv; 3) operativ; 2. *n* (*opërëtiv*) pune-tor (fabrike).

operator (*opirejt'r*) mekanik; mjek, operator.

opinion (*e-pin'jiin*) 1) mendim; gjykim, bindje jo krejtësisht l bazuar; In my opinion, sipas mendimit tim; si ma thotë mendja mua; have no opinion of smb. nuk kam ndonjë mendim te mirë për ndonjë; 2) këshillë specialisti.

opinionated (*ë-pin'jënejtëd*) kokëfortë; që ka besim të tepëruar në vete.

opponent (*ë-pounënt*) kundërshtar; opponent.

opportune (*opënjuun*) i volitshëm; l duhur; me kohë, me vend;

opportunism (*opër-tjuunizëm*) oportunizëm; shfrytëzim i rastit. përfitim nga rasti.

opportunist (*opër-tjuunist*) oportunist.

opportunity (*opër-tjuunëti*) rast i volit-shëm; take the opportunity (of). shfrytëzoj rastin, përfitoj nga rasti.

oppose (*ë-pouz*) 1) kundërve; 2) kundër-shtoj. jam kundër.

opposite (*opëzit*) 1. *a* i kundërt; 2. *n* kundërshtim; direct opposite. kundërshtim i drejtpërdrejt; 3. *adv prep* përkundër. kundër. opposition (*opë-zishën*) 1) kundër-shtim; 2) antitezë, kontrast; 3) opozitë.

oppress (*ë-pres*) shtyp, shtrëngo.

oppression (*ë-presh ën*) shtypje, shtrë-ngim.

oppressive (*ë-prssiv*) 1) shtypës; 2) despotik.

oppressor (*ë-presër*) shtypës. ndrydhës.

optic (*optik*) syu. i syut. i të parit.

optical (*optikëll*) i të parit. optik.

optics (*optiks*) optikë.

optimism (*optimizëm*) optimizëm. **optimist** (*optimist*) optimist.

optimistic (*optimistik*) optimist.

optimum (*optimëm*) më i mirë, me l favorshëm; optimal.

option (*opshën*) zgjedhje, mundësi zgje-dhjeje.

optional (*opshënëll*) i padetyrueshëm, fakultativ.

opulence (*opjullëns*) begati; pasuri.

opulent (*opjullënt*) i pasur. i begatshëm.

or (*or, ër, oor*) ej ose.

oracle (*orëkl*) 1) orakull; 2) profeci.

oracular (*o-rakjullër*) 1) profetik; 2) dog matik; 3) me dy kuptime.

oral (*oorëll*) goje. i gojës. gojor.

orally (*oorëlli*) gojarisht.

orange (*or lnxh*) 1. *n* 1) portokall; 2) dru portokalli; 3) ngjyrë portokalli; 2. *B* portokalli. i portokallit.

oration (*o-rejshën*) fjalim. ligjëratë (në një rast solemn).

orator (*orëtër*) orator.

oratorical (*orë-torikl*) oratorik.

oratory (*orëtëri*) oratori.

orb (*oorb*) 1) rruzull. lësh; 2) orbitë. **orbit** (*oorbit*) 1) gropë e syut; 2) orbitë. **orchard** (*oorçërd*) kopsht frytor.

orchestra (*oorkistrë*) 1) orkestër; 2) vend

për orkestër ose kor.; 3) *amer.* parter.
orchestral (*or-kestrëll*) orkestra.
ordeal (*or-diëll*) mynxyrë. provë e rëndë.
order (*oordër*) 1. *n* 1) rregull. rend: call to order, a) kërkoi rregull; b) *amer.* hap mbledhjen; 2) urdhër: by order, sipas urdhërit; on smb's order, sipas urdmrit të dikujt; 3) porosi; made to order, bërë me porosi; 4) shënjë da-llimi; urdhër; 5) *usht.* radhë: close or-der, radhë e shtrënguar; 6) rang: shka-llë; 7) urdhër (murgjish. kalorësish etj.): to be out of order, është i prishur. nuk punon (telefoni. maqina etj.): In order to, in order that, me qëllim që; postal (money) order, manda-postë; 2. *v* 1) urdhëroj; 2) porosit; 3) ve në rregull: to order smb. about, shtyp ndonjë. heq pas hunde.
orderly (*oordërlli*) 1. *a* 1) i kujdesshëm: i pastër; 2) i disiplinuar: orderly bin, kuti. arkë plehu; 2. *n* korier. ordi-nancë; ai që është me shërbim. që ka shërbim.
ordinal (*ordinëll*) 1. *a* rendor; 2. *n* numër rendor.
ordinance (*ordinëns*) ligjë. urdhëresë: dekret: *amer.* vendim i organeve loka-le.
ordinary (*oordnëri*) i zakonshëm: i rëndomtë.
ordnance (*oordnëns*) artileri: municione.
ore (*oor*) mineral
organ (*oorgën*) 1) organ; 2) *muz.* or-gano.
organ-grinder (*oorgëngrajndër*) orga-nist.
organic (*or-ganik*) organik.
organism (*oorgënzëm*) organizëm.
organization (*oorgënaj-zejshën*) 1) or-ganizim; 2) organizëm. ,
organize (*oorgsnaajz*) organizoj.
organizer (*oorgënaajzër*) organizator. **orgy** (*oorxhi*) orgji. zdërrhallje. dëfrim i shfrenuar.
orient 1. *n* (*ooriënt*) 1) lindje; 2) the O., Lindje. vende të Lindjes; 2. *v* (*oorient*) gjej pikën ku ndodhem (me busu-llë): orient oneself, orientohem.
oriental (*oori-emtll*) oriental, aziatik: I lindjes.
orientation (*ooriën-tejshën*) orientim.
orifice (*orëfis*) vrimë; fyt.
origin (*orixhin*) 1) butim. fillë; 2) prej-ardhje. origjinë: by origin, nga origji-na.

original (*ë-rixhinëll*) 1. *a* 1) fillestar; 2) original; 2. *n* 1) original; in the ori-ginal. në original; 2) i çuditshëm.
originality (*ërixhi-niillëti*) 1) origjinali-tet: autenticitet.
originally (*ë-rixhinëlli*) në fillim.
originate (*ë-rixhinejt*) 1) filloj. lind 2): rrjedh prej.
ornament (*oornëmënt*) 1. *n* 1) zbukurim. ornament; 2) *pl* orendi kishe; 2. *v* (*oornëm-ment*) zbukuroj. stolis.
ornamental (*oornëm-mentll*) zbukurues. që stolis; dekorativ.
ornamentation (*oornëmen-tejshën*) zbukurim. stolisje.
ornate (*or-nejt*) i stolisur. i larzuar: te-për i stërholluar (stilin).
orphan (*oorfën*) 1. *n* dhe *a* jetim. bonjak.
orphanage (*oortënixh*) 1) bonjakëri; 2) jetimore.
orthodox (*oorthëdoks*) ortodoks.
orthography (*oor-thogrefi*) drejtë-shkrim. ortografi.
oscillate (*osillejt*) luhatet. lëkundet. drithtohet: *fig.* ngurron.
oscillation (*osi-llejshën*) luhatje. lëkun-dje
oscillatory (*osillëtëri*) luhatës. drithtues.
osier (*ouzhër*) 1) shëlg; 2) lozë, llas-tar shëlg.
osseous (*osiës*) 1) me kocka; 2) kocke. i kockës. kockash.
ossification (*osifi-kejshën*) eshtërim. osifikim.
ostensible (*os-tensëbll*) 1) për sy e fa-qe, i ashtuquajtur; që shërben si shkak; 2) i qartë. i dukshëm.
ostrich (*ostric*) struç.
other (*adhë,*) tjetër; the other day, kë-to ditë. para pak kohe: on the other hand. nga ana tjetër; every other day, një ditë po një ditë jo; none other than. askush tjetër përveç; some time or other. dikur; heret ose vonë.
otherwise (*adhëruaajz*) 1) ndryshe; 2) në rast të kundërt; 3) në marrëdhënie të tjera. nga një pikëpamje. tjetër.
ought I (*oot*) *gj.fl.* (*në vend të nought*) zero.
ought II duhej; ishte dashur; you ought to go there. ju duhej të shkonit atje; It ought to be a fine day tomorrow. nesër duhet të jetë ditë e bukur.

ought III *shih* aught.

ounce (*auns*) unsë (= 28.3 gr.)

our (*aoër*) poss pron i yni. e jona; etj.

ours (*aoërz*) poss prann (*trajtë e palidhur me our*) *përdoret në vend të emrit me . kuptimin i yni. e jona etj.*

ourselves (*aoër-sellvz*) 1) *refl pron i vetës së i shumë veten: we hid our-selves. ne u fshehëm; 2) refl pron i vetës së l të numrit shumë vetë. ve-ten; we dined by ourselves. ne hën-grëm drekë vetëm; we called our-selve,s sisters. ne e quajtëm veten motra: 3) emph pron(për forcim) ye-të; we knew nothing ourselves. ne vetë nuk dinim asgjë; we came to ourselves. ne erdhëm në vete; we are not ourselves, nuk e kemi veten në dorë.*

oust (*aust*) zboj, nxjerr jashtë; përze.

out (*aut*) 1. *adv* prej; jashtë; përjashta; he is out. ai nuk është në shtëpi: I have my Mondays out, kam ditë pushimi të hënën; miners are out. minatorët bëjnë grevë; candle is out, qiri u është fikur; book is out. libri ka dalë nga shtypi; out at elbows. me bërryla të grisur: i veshur keq; 2. *prep* 1) (*për të treguar vendin*) prej; jashtë; he took a watch out of his pocket. ai nxori sahatin nga xhepi: we found lodgings out of town. ne gjetëm një banesë jashtë qytetit; stand out of the way. largohuni nga rruga; 2) (*për të treguar materialin*) me; this house is built out of bricks. kjo shtëpi është ndërtuar me tulla; 3) prej; prej numrit; out of this money, prej këtyre parave; that is out of the question. për këtë as që mund të bi-sedohet: out of curiosity, nga kureshtja.

outbalance (*aut-bllens*) jap tepër ne peshë; ja kaloj (*nga rëndësia*), tejka-loj.

outbid (*aut-bld*) ngre çmimin; ofroj më shumë (në ankand).

outbreak (*autbrejk*) 1) plasje. shpërthim (inati) 2) fillim (*i luftës*).

outburst (*autbëerst*) plasje. shpërthim.

outcast (*autkaast*) 1. *n* i dëbuar; i arra-tisur; 2. *a* i dëbuar; i përbuzur.

outcome (*autkam*) rezultat. përfundim.

outcry (*autkraaj*) britmë; thirrje.

outdid (*aut-did*) *past* i outdo.

outdo (*aut-duu*) (outdid. outdone) kapërcej. kaloj; tejkaloj.

outdone (*aut-dan*) i *p. p.* outdo.

outdoor (*auldoor*) 1) që gjendet ose ndodh jashtë shtëpisë; 2) përjashta; outdoor ga mes. lodra përjashta. jo- në lokal të mbyllur.

outdors (*autdoorz*) përjashta.

outfit (*autfit*). 1) pajime; 2) pajisje; 3) *amer.* grupi organizuar. shoqëri.

outflank (*aut.flank*) i marr krahët (ar-mikut): *fig.* ja hedh.

outgo 1. *n* (*autgou*) shpenzim; 2. *v* (*aut-gou*) (outwent: outgone) ja kaloj.

outgoing (*aut-going*) që largohet.

outgone (*aut-gon*) *p.p.* i outgo 2.

outgrew (*aut-gruu*) *past* i outgrow.

outgrow (*aut-grau*) (outgrew: out-grown) 1) ngrihem. rritem: 2) heq dorë me moshë (prej një vesi etj.).

outgrown (*aut-groun*) *p.p.* i outgrow. **outing** (*auting*) shetitje, ekskursion. **outlandish** (*aut-landish*) 1) i huaj; 2) i çuditshëm; i egër.

outlast (*aut-llasst*) 1) vazhdon më gjatë (se diçka); 2) duroj. jetoj më gjatë (se dikush)..

outlaw (*autloo*) 1. *n* njeri i shpallur jashtë ligjës; kundravajtës; ~. *v* shpall. nxjer jashtë ligje.

outlay (*autllej*) shpenzime.

outlet (*aut tlet*) 1) vrimë daljeje; 2) dal-je (edhe *fig.*)

outline (*autllaajn*) 1. *n* 1) vija të për-gjithshme. konture; 2) skicë; konspekt; plan; 2. *v* përvijos. skicoj.

outlive (*aut-lliv*) jetoj tej. pas (dikujt. diçkaje): outlive itself, më shkoj ko-ha. e hëngra çairin. kaq e kisha.

outlook (*autlluk*) 1) pamje. perspektiv 2) pikipamja; world outlook, boti-kuptim.

outlying (*autllajng*) i largët. i larguar.

outnumber (*aut-nambër*) ja kaloj në numër.

out-of-date (*autëv-dejt*) i vjetëruar, i modës së vjetër.

out-of-the-way (*autëvdhë-ueej*) 1) i vetmuar, i larguar; 2) i jashtëzakon-shëm; 3) ekscentrik.

out-of-work (*autëvuëërk*) i papunë.

out-patient (*autpejshënt*) njeri që ku-rohet në një spital por që nuk është shtruar atje.

out post (*autpoust*) avampost; post i për-paruar; repart roje.

output (*autput*) 1) prodhim; 2) *tek.* ren-diment. kapacitet.

outrage (*autrixh*) 1. *n* 1) shkelje brutale, marrje nëpër këmbë e të drejtave të ndokujt; paligjëshmëri; 2) poshtërim. sharje, fyerje; 2. *v* fyej. shaj.

outrageous (*aut-rejxhës*) 1) i tërbuar; 2) mizor; 3) që të zemëron. fyes.

outran (*aut-riin*) *pasti* outrun. outright 1. *adv* (*a ut-rajt*) 1) plotësisht. njëherë e përgjithmonë; 2) haptas; 2. *a* (*autrajt*) i plotë. i tërë; i shpallur, me damkë.

outrival (*aut-rajvëll*) ja kaloj.

outrun (*aut-ran*) (outran; outrun) 1) kaloj, kapërcej; 2) dal jashtë kufijve (të një gjëje).

outset (*autset*) 1) nisje; 2) fillim.

outshine (*aut-shaa/n*) errësoj. eklipsoj; ja kaloj me ndriçim.

outside (*aut-saajd*) 1. *n* 1) ana e jashtme; 2) pamje e jashtme; 2. *a* i jashtëm; 3. *adv* përjashta, jashtë; 4. *prep* jashtë, jashtë kufijve.

outsider (*aut-saajdër*) i huaj. i jashtëm.

outskirts (*autskëërts*) *p11* rrethe. lagje të jashtme (të qytetit); 2) rrëzë. anë (*e pyllit*).

outspoken (*aut-spoukën*) i sinqertë. zemërhapur.

outstanding (*aut-standing*) 1) i shquar; 2) i papaguar.

outstrip (*aut-strip*) ja kaloj, e kapëcej (në diçka).

outvote (*aut-vout*). fitoj shumicën e vo-tave.

outward (*autuiird*) 1) i jashtëm; 2) i dukshim.

outwardly (*autuërdlli*) përjashta. Nga pamja e jashtme.

outweigh (*aut-ueej*) ja kaloj ne peshe *fig.* peshoj më shumë.

outwent (*aut-uent*) *pasti* outgo 2.

outwit (*aut-uit*) mund me dredhi.

outwork (*autuëërk*) 1) punë jashtë pu-nishtes; 2) *usht.* fortifikatë e jashtme.

outworn (*autuoorn*) 1) i vjetëruar; 2) irraskapitur. i munduar.

ova (*ouvë*) *pl* i ovum.

oval (*ouvll*) 1. *a* vezak. oval; 2. *n* oval. **ovary** (*ouvëri*) 1) *anat.* mitër. amëe .fë-mijës; 2) *bot.* ovar.

ovation (*ë-vejshën*) përshëndetje me brohori; ovacion.

oven (*avn*) furrë.

over (*ouvër*) 1. *prep* 1) (*për të treguar vendin*) mbi, rreth; nëpër; night had fallen over the desert, nata kishte rënë mbi shkretëtirë; the boys were sitting over the burning fire, kala-majt rrinin rreth zjarrit të nde?ur; a bridge over the river, urë mbi lum; 2) (*për të treguar përhapje të veprimit*) nëpër (*në hapësirë*): në; deri (*në kohë*): he has travelled all over Europe, ai ka udhëtuar nëpër tërë Europën; we had to stay there over night, ne duhej të qëndrojm atje për të kaluar natën; he will not live over today, ai nuk do ta kapë të nesërmen. nuk do ta ngrysi ditën e nesërme; 3) mbi. përsi-për. sipër; she put a shawl over her dress, ajo hodhi një shall mbi rroba; 4) mbi. tej; over and above the plan, mbi plan; this book costs over five leks, ky libër kushton më shumë se mbi pesë lekë; 5) (*për të shprehur përfundim*. *ndikim. epërsi etj.*) në; mbi have you no influence over him? Il nuk mund të ndikoni mbi të 7; our troops gained a victory over the enemy, ushtria jonë korri fitore mbi armikun; 2. *adv*: be over, është i përfunduar; over and over, përsëri dhe përsëri.

over- (*ouvër*) *pre fmbi.* nëpër, jashtë mase, teper.

overall (*ouvërooll*) i plotë, i tërë; i përgjithshëm; overall output, prodhim i pjek tepër, stërpjek; 3) lodh tepër.

overdone (*ouvër-dan*) *p.p.* i overdo.

overdress (*ouvër-dres*) i veshur tepër lluks; tepër i pispillosur.

overdue (*ouvër-djuu*) 1) i vonuar; 2) i kaluar nga afati.

overestimate 1. *v* (*ouvër-estimejt*) mbi-vlerësoj; 2. *n* (*ouvër-estimët*) çmim tepër i lartë.

overflow 1. *v* (*ouvër.flou*) derdhet. vërshon; 2. *n* (*ouvërflou*) 1) vër-shim. përmytje; 2) tepri. teprim.

overfulfil (*ouvërfull-fill*) mbush për së tepri; kapërcej. tejkaloj.

overgrew (*ouvër-gruu*) *pastover-grow*.

overgrow (*ouvër-grou*) (*overgrew*: overgrown) rritem tepër shpejt; mbyt. shtyp (*bimët e tjera*).

overgrown (*ouvër-groun*) *p.p.* i *over-grow*.

overheng (*ouver-heng*) (*overhung*) varet përmbi.

overhaul (*ouvër-hooll*) kontrolloj, ndreq (një mekanizëm).

overhead (*ouvël-hed*) 1. *adv* sipër; 2. *i* sipërm; mbitokësor.

overhear (*ouvër-hiër*) (*overheard*) 1) përgjoj; 2) më bie në vesh, dëgjoj pa-dashur.

overheard (*ouvër-hëërd*) *past* dhe *p.p.* i *overhear*.

overheat (*ouvër-hijt*) 1. *v* 1) ngroh ja-shtë mase; 2) nxehem; 2. *n* ngrohje e tepërt.

overhung (*ouvër-hanlg*) *past* dhe *p.p.* i *overhang*.

overjoyed (*ouvër-xhoojd*) tepër i gë-zuar. i gëzuar jashtë mase.

overland 1. *adv* (*ouvër-lland*) nëpër tokë. në stere; 2. *a* (*ouvërlland*) tokësor. stereje. i steresë.

overlap (*ouvër-llap*) 1) mbuloj pjesë-rishtë; 2) vë shtresë të sipërme; 3) pu-thiset pjesërishtë.

overlive (*ouvër-llijv*) jetoj më gjatë (se ndokush).

overload (*ouvër-lloud*) ngarkoj tepër.

overlook (*ouvër-lluk*) 1) nuk e ve re. nuk më bie në sy; 2) dalloj. sodit (nga një vend i lartë); 3) ha me sy; 4) del. bie në (*dritarja*); 5) shqyrtoj; mbikqyr; 6) le pa ndëshkuar.

overlord (*ouvërlloord*) zotëroj; sundoj.

overmuch (*ouvër-maç*) tepër. jashtë mase.

overnight (*ouvër-najt*) natën; gjata na-tës; stay overnight, kaloj natën, buj.

overpower. (*ouvër-paoër*) mposht, mund.

overpowering (*ouvër-paoëring*) *i* pa mposhtëshëm; shumë i fuqishëm; që të shtyp. dërmon (nga numri etj.).

overproduction (*ouvërprë-dakshën*) mbiorodhim.

overran (*ouvër-ran*) *past* i *overrun*.

overrate (*otlvër-rejt*) mbivlerësoj, mbi-çmoj.

overreach (*ouvër-riç*) 1) ja kaloj në dredhi; 2) overreaeh oneself. tregoj zell të

tepëruar.

overrun (*ouvër-ran*) (*overran* *ove*-rrun) 1) derdhet; 2) vërshon; vlojnë(parazitët); 3) rritet për së tepri. mbyt (*bimët e këqia*); 4) rrenoj, shkretoj; 5) kapërcej kufirin.

oversea (*ouvër-slj*) 1. *a* *i* tejdetit; 2. *adv* tejdetit.

overseas (*ouvër-siiz*) tej detit.

overseer (*ouvërsiër*) mbikqyrës. kon-trollor.

overshadow (*ouvër-sh8dou*) 1) errësoj; 2) hedh hie.

overshoe (*ouvërshuu*) galloshe.

oversight (*ouvërsajt*) pakujdesi; mu-ngesë vemendjeje.

oversleep (*ouvër-slljip*) ngrihem vonë nga gjumi.

overslept (*ouvër-sllept*) *past* dhe *p.p.* i *oversleep*.

overstate (*ouvër-stejt*) teproj. zmadhoj.

overstep (*ouvër-step*) kaloj. kapërcej.

overstrain (*ouvër-streem*) 1. *v*, lodh për së tepri; shtrëngoj për së tepri; 2. *n* mundim. përpjekje jashtë mase.

overstrung (*ouvër-strang*) tepër *i* shtrë-nguar. *i* tendosur (*nervat*).

overt (*ouvërt*) *i* zbuluar. *i* hapur.

overtake (*ouvër-tejk*) (*overtook*: *over-taken*) 1) e ze. e arrij; 2) më gjen. më ze (*fatkeqësia* etj.).

overtaken (*ouver-tejkn*) *p.p.* i *overtake*.

overtax (*ouvër-taks*) 1) shtrëngoj për së tepri. tendos jashtë mase (*forcat* etj.). 2) rëndoj për së tepri me tatime.

overthrew (*ouvër-thruu*) *past* i *over-throw*

overthrow 1. *v* (*ouvër-throu*) (*over-thrown*) përmbys; *fig.* rrëzoj; 2. *n* (*ouvërthrou*) 1) përmbysje. rrëzim; 2) thyerje.

overthrown (*ouvër-throun*) *p.p.* i *over-throw* 1. "

overtime (*ouvërtaajm*) 1. *a*, (punë) jashte orari; 2. *adv* jashtë orari; 2. *n* kohë jashte orari.-

overtook (*ouver-tuk*) *past* i *overtake*.

overture (*ouvërtjuër*) 1) fillim *i* bisedi-meve; 2) propozim formal; 3) muz. uverturë; hyrje.

overturn (*ouvër-tëërn*) 1. *v* 1) përmbys; rrëzoj 2) përmbyssem. rrëzohem; 2. *n* (*ouvërtëërn*) përmbysje; *amer.* kthesë; kataklizmë.

overvalue (*ouvër-velljuu*) mbivlerësoj.

overweening (*ouvër-ujnIng*) kryelartë; mendjemadh.

overweight (*ouvërueejt*) 1) epërsi; 2) peshë e tepërt.

overwhelm (*ouvër-uellm*) 1) mbuloj, ze; 2) gëlltisin (valët) ; 3) shpartalloj, thyej (armikun): 4) zotëroj, mbush (ndjenjat etj.).

overwhelming (*ouvër-uellming*) 1) I pa-numërt; i pamasë; 2) dërmonjës; 3) i pakapërcyeshëm, që nuk mund të mposhtet.

overwork (*ouvër-uëërk*) 1. v 1) lodhem së tepri. rraskapitem; robtohem; 2) lodh tepër: detyroj të punojnë tepër; 2. n punë e tepëruar; stërmundim; rraskapitje.

overwrought (*ouvër-root*) i lodhur ja-shtë mase.

ovum (*ouvëm*) (*pi ova*) *biol.* vezë.

owe (*ou*) ja kam borxh (dikujt): i detyroj diçka (dikujt); I owe him money, i kam para borxh; we owe this to him. këtë ja

detyrojmë atij; owing to. Për shkak të, në sajë të.

owl (*aull*) kukuvajkë.

own (*oun*) 1. a (*pas përemrit pronor*) I veti. i tij; hold one's own, nuk zmbrapem. nuk tërhiqem; at his own house, në shtëpinë e tij; he wrote it with his own hand, e shkroi me dorën e vet; own cousin, kushëri: ku-shërirë; 2, 'v 1) zotëroj; 2) pranoj(diç-ka); 3) pranoj si timin; holdup, *gj.f./pranoj* botërisht.

owner (*ounër*) pronar. zotërues. **ownership** (*ounërship*) 1) e drejtë e pro-nësisë; 2) pronë; social ownership. pronë shoqërore.

ox (*oks*) (*ploxen*) dem; ka.

oxide (*oksaajd*) oksid.

oxidize (*oksidaajz*) 1) oksidoj; 2) oksi dohet.

oxygen (*oksixhën*) oksigjen.

oxygenate (*ok-sixhinejt*) oksidoj,

oyster (*ojstër*) gocë. guaskë deti.

ozone (*ouzoun*) ozon.

P

P, p (*pij*) shkronjë e gjashtëmbëdhjetë e alfabetit anglez.

pa (*paa*) *gj. tl.* babë.

pace (*pejs*) 1. *n* 1) hap; 2) ecje; 3) ça-pitie; 4) ritm; keep pace (with), nuk mbetem prapa; shkoj krahas (me ndo-një); 2. *v* 1) eci; 2) eci me një hap; 3) caktoj shpejtësinë në vrapime, këcime.

pacific (*pë-sifik*) paqëndashës; i qetë, paqësor.

pacification (*pasifi-kejshën*) paqësim, qetësim.

pacifist (*pasifist*) pacifist.

pacify (*pasifaaj*) qetësoj, paqësoj; ri-vendos paqen.

pack (*pak*) 1. *n* 1) deng; pako; 2) *.usht.* çantë; torbë; 3) tufë, kope (ujqish); 4) turrë (letrash); 5) akull i ngjeshur; 2. *v* 1) paketoj, ambalazhoj; 2) pake-tohet; 3) mbush; 4) mbushet; 5) rras; 6) *amer.* mbyll. .

package (*pakixh*) 1) «vend» (bagazhi); 2) dëng, pako; 3) dërgesë; 4) pake-tim.

pack-animal (*pakanimëll*) kafshë ngarkese packet (*pakit*) paqetë, kaush.

packet-boat (*paikitbaut*) vapor postar.

pack-horse (*pakhaars*) kalë barre.

packing (*pëking*) paketim; mbështjellje; i packing paper, letër ambalazhi.

packthread (*pakthred*) spango.

pact (*pëkt*) pakt. marrëveshje.

pad (*pëd*) 1. *n* 1) nënshtresë e butë; 2) shalë kali e butë; 3) bloknut; 2. *v* bëj të butë, mbush me pambuk; mbush me diçka të butë.

padding. (*pëding*) mbushje. material për mbushje.

paddle (*pëdll*) 1. *n* 1) fletë, paftë, rrem (i rrotës së vaporit). i një rrote hidrauli-ke); vozitje; 2) kopan; 2. *v* vozis (me një rrem); lundroj me lundër sportive; 2) rrah këmbët në ujë; kaloj vahun, eci në ujë të cekët.

paddle-wheel (*padlluiëll*) rrotë me fletë,

paddock (*padëk*) kullotë (për kuaj); fushë me bar të pakët (ku ushtrohen kuajt).

padlock (*padllak*) 1. *n* kyçenicë, katinar; 2. i mbyll me katinar.

pagan (*pejgën*) pagan.

paganism (*pejgënzëm*) paganizëm

page.I (*peejxh*) 1. *n* faqe; 2. *v* num (faqet).

page II pazh; shkarth.

pageant (*pëxhënt*) 1) karnavale; 2) çfaqje kremtore.

pageantry (*pëxhëntri*) salltanet; shkël-qim; *fig.* bujë.

paginate (*paxhinejt*) numëroj faqet.

pagination (*paxhi-nejshën*) numër i faqeve; faqosje.

pah! (*paa*) ba !

paid (*pejd*) *past* dhe *p.p.* i pay 2.

pail (*pejëll*) 1) kovë; *det.* pjesë e përparme e kuvertës së vaporit; 2) kade.

pailful (*pejëllfull*). kovë (si masë).

pain (*peejn*) 1. *n* 1) dhembje; vuajtje; 2) ndëshkim; 3) *pi* përpjekje; 2. *v* 1) shkak-toj dhembje; 2) më dhemb.

painful (*peejnllis*) 1) që shkakton dhembje; 2) mundues; 3) i vështirë.

painless (*peejnztëjking*) pa dhembje.

painstaking (*peejnztëjking*) i kujdes-shëm, i zellshëm.

paint (*pejnt*). 1. *n* ngjyrë; lyerje; 2. *v* l) pikturoj me ngjyra; 2) përshkruaj. paraqes; 3) lyej;t., not so black as he is painted, nuk

është aq i keq siç e paraqesin; paint out. paint up, lyej me bojë, bojatis.

painter (*pejntër*) 1) piktor; 2) bojaxhi.

painting (*pejnting*) 1) kuadër; 2) pikturë; 3) bojatisje.

pair (*peër*) 1. *n* 1) çift t.; a pair of com-passes, kompas; 2. *v* 1) bashkoj dy e nga dy, bëj çift e çift 2) bashkohen, bëhen çifte; pair off. ndahen çift.

pajamas (*pëxhaamëz*) *shih* pyjamas.

pal (*pël*) *gj.fl.* 1. *n* shok; 2. *v* (*zak.* pal up) shoqërohem.

palace (*pallës*) pallat.

palatable (*pëllëtëbll*) 1) i shijshëm; 2) i pranueshëm, i përshtatshëm.

palatal (*pëllëtl*) 1. a qiellzor; 2. *n* tingull qiellzar, palatal.

palate (*pëllët*) 1) qiellëz; 2) shije.

palatial (*pë-llejšëll*) madhështor.

palaver (*pë-lleavër*) 1. *n* 1) bisedime; 2) pallavra, dokrra; 3) lajka; 2. *v* 1) llomotit; 2) lajkatoj.

pale I (*pejëll*) 1. a 1) i zbetë; 2) e dobët (drita); 2. *v* 1) zbehem; 2) humb shkëlqimin.

pale II 1) hu; 2) rrethojë; gardh.

palette (*pallit*) paletë, dërrasë për bojra.

paling (*pejlling*) rrethojë me dërrasa.

palisade (*palli-seejd*) 1. *n* gardh. rretho-jë: pritë; 2. *v* rrethoj me gardh.

pall I (*paall*) (*zak* pall on) ngop së tepërmi; vel; mërzit.

pall II 1) mbulesë; 2) mantel.

pallet I (*pallit*) 1) dyshek kashte; 2) stromë. pallet II *shih* palette.

palliate (*palliejt*) 1) lehtësoj (dhembjen); 2) zbut 3) çfajësoj.

palliative (*palliëtiv*) 1. a qetësues, palia-tiv; 2. *n* paliativ; gjysmë-masë.

pallid (*pallid*) i zbetë.

pallor (*pallër*) zbehtësi.

palm I (*paam*) 1. *n* shuplakë; pëllëmbë; 2. *v* fsheh në duar; palm off, shtie në dorë me dredhi.

palm II palmë.

palm-oil (*paamoeëll*) vaj palme.

palpable (*pallpëbll*) 1) i prekshëm, i ndijshëm; 2) i qartë, i dukshëm.

palpitate (*pallpitejt*) rektin; rreh. **palpitation** (*pallpi-tejshën*) rektimë. rrahje (e zemrës); rektimë.

palsy (*poollzi*) 1. *n* paralizë; 2. *v* para-lizoj,

paltry (*polltri*) i vogël. i përbuzur; voc-rrak.

pampas (*pampëz*) *pl* pampas (hapësira të mëdha në Amerikën e jugut).

pamper (*pampër*) llasto; përkëdhel.

pamphlet (*pamfllil*) 1) broshurë; 2) pamfletë.

pamphlefeer (*pamflli-tiër*) 1. *n* .pamfletist; 2. *v* shkruaj pamfleta.

pan (*pan*) 1. *n* tigan. tavë; kaci; 2. *v* pan off, laj rërë floriri; .pan out, nxjerr (ar me larje); *fig.* ja dal mbanë. korr sukses.

pancake (*pankejk*) 1. *n* petullë; 2. *v* ay. bie në kurriz.

pancreas (*pankrias*) pankreas.

pandemonium (*pandi-rnouiëm*) *gj.fl.* rrëmujë e madhe. «babiloni».

pander (*pandër*) 1. *n* kodosh; 2. *v* bëj kodoshllëk.

pane (*peejn*) 1. *n* xham dritareje; 2. *v* ve xhama:

panegyric (*panë-xhirik*) panegjirik. fjalim ose shkrim që i thur lavdi njeriu ose një ngjarjeje.

panel (*panëll*) panel. dërrasë për veshjen muri; 2. *v* vesh me panele.

pang (*pang*) 1) dhëmbje e tortë, dhemb-je me të therura; 2) *pl* brejtje (të ndër-gjegjes).

panic (*panik*) 1. *n* lemeri; panik; 2. a I lemerishëm.

panicky (*paniki*) i lemerishëm; i lebetitur.

panic-monger (*panikmangër*) alarmues.

panic-stricken (*panikstrikën*) i lebeti-. tur, i tmeruar.

pannikin (*panikin*) çanak i vogël. **panoplied** (*panëpllid*) i armatosur deri në dhëmbë.

panoply (*panëplli*) armatim i plotë.

panorama (*panë-raamë*) panoramë.

pansy (*panzi*) bot. lule panse, surratkë. **pant** (*pant*) 1. *v* gulçoj, mbytem; 2. *n* 1) gulçim; 2) rrahje, rektimë (e zemrës). **pantaloons** (*pan-të-lluun*) tuta; amer. pantallona.

panther (*panthër*) panterë.

pantomime (*pan-tëmaajm*) pantomimë.

pantry (*pantri*) qilar; depo.

pants (*pants*) *pl* amer. *gj.fl.* 1) pantallo-na; 2) të linjta.

paper (*pejpër*) 1. *n* 1) letër; 2) gazetë; 3) artikull; referat shkencor; 4) dokument; 5)

kartmonedhë, kambial; paper currency, paper money, kartmo-nedhë, banknotë; 2. v vesh (me letra murin etj.)

paper-knife (*pejpëmajf*) thikë letrash. **paper-mill** (*pejpërmill*) fabrikë letre. **paper-weight** (*pejpëruejl*) thithëse zy-rash, trup gjysmë i laku ar me thithëse anash.

pappy (*papi*) i butë, i lëngshëm.

par (*paar*) sasi. shkallë mesatare. nor-male; on a par (with), në bazë të pa-rimeve të barazisë; at par, me vlerë nominale; above (below) par, mbi (nën) vlerën nominale.

parable (*parëbll*) një tregim, histori që përmban një mësim moral. parabolë.

parabola (*pë-rabëllë*) mai. parabolë.

parabolic(al) [*(parë-bollik(ëll))*] parabo-lik.

parachute (*parëshuut*) 1. *n* parashutë; parachute landing, zbritje me para-shutë; 2. v zbres me parashutë.

parachutist (*parëshuutist*) parashutist.

parade (*pë-reejd*) 1. *n* paradë. paraka-lim; 2. v parakaloj, marshoj.

parade-ground (*pij-reejdgraund*) shesh stërvitjeje me armë.

paradise (*parëdajs*) parajsë.

paradox (*parëdoks*) paradoks.

paraffin (*parëfin*) parafinë; paraffin oil, vaj parafine.

paragon (*parëgën*) model, shembëll (përsosmëri)

paragraph (*parëgraaf*) 1) paragraf; 2) kryeradhë; 3) shënim gazete.

parallel (*parëllell*) 1. *n* 1) paralele; 2) erlidhje paralele; 2. *a* 1), paralel; 2) l ngjashëm; 3. v 1) krahasoj; 2) gjasoj; parallel bars, sport. paralele; 6 draw

a parallel. bëj krahasim. krahasoj.

parallelepiped (*parëlle-llepiped*) paralelopiped.

parallelogram (*parë-llellëgram*) parale-logram.

paralyze (*parëllaajz*) paralizoj.

paralysis (*pë-rallësis*) paralizë.

paralytic (*parë-llitik*) paralitik. ulok.

paramount (*parëmaunt*) i sipërm. i e-përm; of paramount importance, me rëndësi shumë të madhe.

paramour (*parëmuëf*) dashnor. dash-nore; bandill.

parapet (*parëpit*) 1) kangjela; parmakë; 2) *usht.* bedena.

paraphrase (*parëfreejz*) 1. *n* .parafrazë, përshkrim i tërthortë; rrëfim; 2. v parafrazoj. rrëfej me fjalët e mija.

parasite (*parësajt*) parazit.

parasitic (*parë-sitik*) parazitik.

parasol (*parësoll*) çadëre dielli.

paratroops (*piirëtruups*) *pi* ushtri para-shutiste.

parboil (*paarboill*) 1) përvëloj; 2) pjek, përcëlloj.

parcel (*paarsll*) 1. *n* 1) pako; deng; 2) dërgesë; 3) kontingjent (malli); 2. v ndaj në pjesë; parcel out, veçoj.

parch (*paarç*) 1) përcëlloj; thaj; 2) pjek; 3) piqet.

parchment (*paarçmënt*) pergamen; dorëshkrim në pergamen

pardon (*paardn*) 1. *n* falje; ndjesë; *drejt.* falje; 2. *v*fal; ndjej; *drejt.* fal.

pardonable (*paardnëbll*) i falshëm.

pare (*peër*) 1) pres; krasit; pare dow. pres. shkurtoj. pakësoj (shpenzimet); 2) qëroj (patatet, frutat).

parent (*peërënt*) 1. *n* 1) babë; nënë; 2) *pi* prindër;. 3) i parë; 2. *s* farefisi. i afërm

parentage (*peërëntixh*) origjini; vijgjini.

parental (*pë-rentll*) prindëror. atëror.

parenthesis (*pë-renthësis*) 1) fjalë ose fjali e ndërmjeme; 2)' kllapa të rru-mbullakta; 3) intermeco.

parenthetic (*parën-thetik*) i ndërmjemë.

parenthood (*peërënt'hud*) atësi; amësi.

paring (*peëring*) 1) prerje; krasitje; 2) qërim; 3) luspa.

parish (*parish*) famulli; qark. rreth.

parish-register (*parish-rexhistër*) libër famullie.

parity (*pariti*) 1) barasi; paritet; 2) ana-logji.

park (*paark*) 1. *n* park; 2. v 1) rrethoj (parkun); 2) vendos. sistemoj në park (automobilat).

parlance (*paarllëns*) të folur; mënyre shprehjeje; in legal, medical, com-mon parlance, duke folur në gjuhë juridike. mjekësore. të zakonshme.

parley (*paarlli*) 1. *n* 1) bisedime; beat sound a parley, *usht.* jap të kuptohet, sinjalizoj dëshirën për të filluar bisedi-me; 2) *amer.*

këshillim. shqyrtim; 2. v zhvilloj bisedime.
parliament (*paarlēmēnt*) parlament.
parliamentary (*paarlēmēntēri*) parla-menti.
 i parlamentit. parlamentar; fig.
 i njerëzishëm.
parlo(u)r (*paarlër*) dhomë pritjeje.
parlourmaid (*paarlërmeejd*) shërbyese.
parochial (*pë-roukiëll*) 1) famullie. I
 famullisë; 2) vendi. i vendit, lokal.
parody (*parëdi*) 1. n parodi; 2. v parodi-
 përqesh. shkruaj parodi.
parole (*pë-raull*) 1. n 1) besë; premtim;
 parullë; 2. v liroj me besë.
parquet (*paarkit*) 1) parket; amer. parter.
parquetry (*paarkitri*) parket.
parrot (*parët*) papagall.
parry (*pari*) 1. n mbrojtje; kundërgoditje; 2. v
 mbrohëm; kthej. zmbraps goditjen.
parse (*pasrz*) bëj analizë gramatikore.
parsimonious (*paarsi-mouniës*) kur-simtar;
 dorështrënguar.
parsimony (*paarsimëni*) kursim; ko-praci.
parsley (*paarslli*) bot. majdanos.
parsnip (*paarsnip*) bot. pastinakë. stër-pujë.
parson (*paarsn*) prift; famullitar.
parsonage (*paarsnixh*) shtëpi prifti.
part (*paan*) 1. n 1) pjesë; in part, pjesërisht;
 2) *pi* vend. krahinë; 3) pjesëmarr-je. rol;
 take part (with). marr anën diku. marr
 pjesë me; take part (in). marr pjesë; take
 the part (of). marr anën e diku; 4) muz.
 parti. zë; for my part. nga ana ime; on the
 part (of). nga ana; part and parcel. pjesë
 e pandashme; 2. v 1) ndahem (dhe with.
 from); 2) ndaj.
partake (*paar-tejk*) (partook; parta-ken) 1)
 marr pjesë; 2) *gj.fl.* pi; *ha* (of).
partaken (*paar-iejkn*) *p.p.* i partake.
parterre (*paar-teër*) 1) parter; 2) luli-shte.
partial (*paarshll*) 1) i pjesshëm; 2) I anshëm.
 që mban anë.
partiality (*paarshi-allëti*) 1) anësi; 2) anim.
 prirje.
participant (*paar-tisipënt*) pjesëmarrës.
participate (*paar-tisipejt*) marr pjesë.
participation (*paanisr-pejshën*)
 pjesë-marrje.
participator (*paar-tisipejtër*) pjesëma-rres.
participial (*paarti-sipëll*) gram. pjesoreje. i
 pjesores.

participle (*paanisipll*) pjesore.
particle (*paartikll*) 1) grimcë; 2) pjesëzë; 3)
 parashtesë; prapashtesë.
party-coloured (*paartikallërd*) larosh. me
 ngjyra të ndryshme.
particular (*për-tikjullër*) '1. a 1) i veçan-të; i
 posaçëm; in particular. sidomos; 2)
 kërkues. pedant; 3) special; 2. n 1)
 nollësirë; 2) *pl* raport i hollësishëm; 3) *pl*
 rrethanë
particularity (*përtikju-llarëti*) hollësi; veçori.
particularize (*për-tikjullëraajz*) futem në
 hollësira.
particularly (*për-tikjullërlli*) 1) sidomos
 veçanërisht; 2) shumë
parting (*paarting*) 1. n ndarje; 2. a ndar-jeje.
 i ndarjes; the parting of the ways
 udhëkryq; ndërlirim. dilemë.
partisan (*paarti-zan*) 1) partizan; ndje-kës;
 partisan of peace. partizan I paqes; 2)
 partizan.
partition (*par-tishën*) 1. n 1) ndarje; 2) perde;
 2. v ndaj.
partly (*paartlli*) pjesërisht.
partner (*paannër*) pjesëmarrës. pjesëtar.
 shok; partner.
partnership (*paartnërship*) shoqëri;
 pje-sëmarrje
partook (*paar-tuk*) *past* i parteke.
partridge (*paanrixh*) thëllëzë.
party I (*paau*) *polit.* 1. n parti; 2. partie. i
 partisë; P. card. tesorë e par-tisë; P. dues.
 kuotë e partisë; P. man. P. member. anëtar
 partie.
party II 1) grup. ekip. njësi; 2) pritje I miqve;
 mbrëmje argëtimi; give a par-ty. organizoj
 mbrëmje argëtimi. mbrë-mje; 3) *drejt.*
 palë.
parvenu (*paarvën'juu*) parveny. njeri . që
 ngrihet në pozitë me dallavera. pa merita.
pass (*paas*) 1. n 1) kalim; 2) shtek. qafë; 3)
 leje kalimi; 4) pasaportë; 2. v 1) kaloj,
 kapërcej; 2) njoftoj; 3) marr ven-dim. jap
 dënim; 5) jap (provim); 6) konsiderohem
 si dikush (for); pass away. a) mbaroj; b)
 zhdukem; pass off, kalojnë (ngjarjet.
 ndijimet) ; pass on. a) vazhdoj; b) njoftoj;
 pass over, nuk ve re; më shpëton.
passable (*paasëbll*) 1) i kalueshëm. I
 pershkueshëm; 2) i durueshem.

passage (*pasixh*) 1) kalim. shtek; 2) përshkim; 3) fluturim (i zogjve); 4) aprovim (i ligjës); 5) koridor; 6) frag-ment. pasazh (nga libri).

passenger (*pasinxhër*) udhëtar.

passer-by (*paasër-baaj*) kalimtar. qe kalon; i çastit; 2. *n* kalim; in passing, me që ra fjala.

passion (*pashën*) 1) pasion. zjarr; 2) dashuri; tërheqje; 3) zemerim.

passionate (*pashënët*) 1) i apasionuar; i zjarrtë; 2) gjaknxehtë. j rrëmbyer. I papërmbajtur.

passive (*pasiv*) 1. a 1) pasiv; inert. I plogësht; 2) *gram.* pësor; 2. *n gram.* trajtë pësore.

passivity (*pë-sivëti*) pasiviteti.

passport (*paaspoon*) pasaportë.

password (*paasuëërd*) parullë.

past (*paast*) 1. *n* e shkuar; 2. a 1) i ka-luar; *gram.* e shkuar; past participle. pjesore e kohës së shkuar; past tense. kohë e shkuar; 3. *prep* 1) pas; 2) për mbi (diçka); 4. *adv* pranë. anës.

paste (*pejst*) 1. *n* 1) brum; 2) qiriç; 3) mastiq. dyllë dysHEMEJE. pastë; 2. *v* ngjit.

pasteboard (*pejstboord*) karton.

pastime (*paastaajm*) 1) dëfrim; 2) loje. sport.

pastor (*paastër*) prift. meshtar, pastor.

pastoral (*paastërell*) 1. *n* pasturale; 2. bariu, i bariut. baritor.

pastry (*pejstfl*) biskotë. pastë, brumra.

pastry-cook (*pejstrikuk*) pastiçer.

pasturage (*paasrixh*)(*h*) 1) kullotë; 2) te ushqyer ne kullotë.

pasture (*paasçer*) 1. *n* kullotë; 2. *v* 1) kullos; 2) kullot.

pasty 1. *il* (*pasu*) pashtet; lakror, byrek; 2. (*pejstJ*) 1) brumi. I brumit. si bru-më. prej brumi; 2) I mutatur.

pat (*pal*.) 1. *n* 1) goditje e lehtë me duar per perkëdhelje; 2) lemsh i vogel (gjal-pi); 2. *v* perpjek; i ble lehtë supit; godit lehte me dore, përkedhelje; 3. *adv* pikerisht; në kohën e duhur; came pet. erdhi në kohën e duhur; he has his story pat. tregimi I tij është gati.

patch (*paç*) 1. *n* 1) arne; ballome; 2) plkez (ne fytyrë); 3) copë toke; 4) pu-lle, copë; 2. arnoj; patch up. a) mbyll; meremetoj; b) qetesoj (grindjen).

patchwork (*paçueerk*.) 1) karikosje, mbushje me pe; 2) plaçkë prej copash te vogla. 3) pemeje. larosje.

pate (*pejr*) *gj.* koke. tullë.

patent (*pejini*) 1) I qartë, i dukshëm; 2) I patentuar; 3) i shpikjes personale, që I përket shpikjes; 4) I llustruar (kë-pucët. lekurat), 2. *n* (*patent*) patent.

peter (*pejrer*) *gj.fl*; atë.

paternal (*pe-reernell*) atëror.

paternity (*pe-reemiti*) 1) atësi; 2) atëri. te qenet autor.

path (*paartl*) 1) shtek, rrugëz; 2) rrugë.

pathetic (*pë-therik*.) patelik; prekes.

pathfinder (*pathfajnder*) zbulues; gjurmues.

pathless (*psathllis*) pa rrugë të hapur, I pashkelur.

pathway (*pathuyej*) 1) vig, urë me lesa; 2) shteg

patience (*pejshëns*) 1. *n* 1) durim; 2) kembengulje.

patient (*pejshënt*) 1. *n* pacient; i sëmurë; 2. a I durueshëm.

patriarch (*pejrriaark*) patrik; patriark.

patriarchal (*pejlfia-aarkll*) 1) patrikal; 2) patriarkal.

patr (*pë-rr/shën*)¹. *n* patric; ari-stokrat; 2. a arlstokratik.

patrimonial (*patri-moun'jëll*) atëror. trashegimor.

patrimony (*pauimëni*) malli I trashëguar, çiflik ateror.

patriot (*petriët*) atdhetar, patriot.

patriotic (*patri-otik*) patriotik; th. Great Patriotic War, lufta e madhe patriotike.

patrol (*pe-troull*) 1. *n* patrullë; on patrol, ne patrullim; 2. *v* patrolloj.

patron (*pejtrën*) mbrojtës, patron;

patronage (*petrënixh*) patronazh, mbrojtje, përkrahje; take patronage marr nen mbrojtje.

patronize (*patrenaajz*) 1) mbroj, per-krah; 2) sillem bute.

patronymic (*patre-nimik*) 1, *n* emer qe rrjedh nga ai i babait ose i nje stergjyshi. 2. a atëror.

patter I (*pater*) 1. *n* 1) krismë e pikave te shiut; 2) përplasje e këmbëve; 2. *v* 1) i bie daulles; 2) përplas këmbët.

patter II 1) te folur te shpejtë; recltativ; 2) *gj.t*.zhargon.

pattern (*patern*) model, shëmbëll; mos-ter.
paunch (*pounç*) 1. *n* bark; 2. *v* qëroj. nxjerr te brendëshmet.

pauper (*pooper*) I varfër, i vobektë.

pauperism (*pooperizm*) varten, pau-perizem.

pause (*pooz*) 1. *n* pauzë. ndalesë: pu-shim; 2. *v* 1) bëj pushim; ndaloj; 2) ngadalesoj.

pave (*peejv*) 1) shtroj (një rrugë); 2) çaj rrugen; pave the way (tor). *fi*U. pregatis terrenin.

pavement (*peejvmënt*) 1) rrugë e shtru-ar; 2) trotuar.

pavilion (*pe-villjën*) 1) çadëre. shatorre; 2) barakë spitali; pavijon.

paw (*poo*) 1. *n* puter; make smb. a cat's paw. bëj ndonjë vegël timen; 2. *v* 1) prek me putër; 2) godit me thundër.

pawn I (*poon*) *shah*. ushtar, pedinë.

pawn II 1. *n* peng; garanci; 2. *v* le, jap peng.

pawnbroker (*poonbroukër*) fajdexhi.

pawnshop (*poonshop*) lombard (ent per.te lenë sendet peng).

pay (*peej*) 1. *n* 1) rrogë; 2) pagë, shpërbilmi 2. *v* (paid) 1) paguaj; 2) . i kushtoj (vemendje). e nderoj; 3) sjell fitim; -pay down. paguaj me para ne dore: pay in. derdh para; pay off. shkarkoj; qeroj hesapet; pay out. a) shlyej; (o *det.* zhdrivilloj litarin; pay up, paguaj. shlyej tërësisht; pay one's way, ja dal. nuk bie në borxh; pay one in ones own, coin, provo sy për sy e dhëmb për dhëmb; pay through the nose, paguaj tri herë më shtrenjt

payable (*peejëbll*) i pagueshëm; i aftë për të paguar.

pay-day (*peej-dej*) ditë rrogash.

payee (*peejiji*) marrës (të hollash); pa-gëmarrës.

paymaster (*peejmaastër*) arkëtar.

payment (*peejmënt*) pagesë; pagim; payment in kind, pagesë në natyrë;

pay-office (*peejofis*) arkë.

pay-roll, pay-sheet, (*peejrroull*, *pejshiit*) listë pagesash.

pea (*piji*) 1) kokërr bizeleje; 2) *pl* bizele; 6. is like as two peas, të padallue-shëm, të ngjashëm si dy pika uji.

peace (*pijs*) 1) paqe; 2) qetësi, heshtje.

peaceable (*pijsëbll*) paqedashës.

peaceful (*pijsflull*) paqësor.

peace-loving (*pijsllaving*) paqedashës.

peach (*pijç*) 1) pjeshkë; 2) *amer. gj. ff.* «kualitet i parë».

peachy (*pijçi*) shumë i mirë, i shkëlqyer.

peacock (*pijkok*) pallua.

pea-jacket (*pijxhëkit*) xhaketë e trashë.

peak I (*pijk*) 1) majë; 2) strehë (kaskete, kapeleje); 3) *mat.* kulm (i një kurbe).

peak II dobësohem, tretëm; peak and pine, i ligur shumë, që i kanë dalë mo-llëzat e faqeve

peaked, peaky (*pijkt*, *pijki*) i majosur, me majë.

peal (*piëll*) 1. *n* 1) rënie e kumbonës; 2) zhurmë e madhe, gjëmim; 2. *v* bie kuembana

peanut (*pijnat*) lajthi toke, kikirik.

pear (*peër*) dardhë.

pearl (*pëërll*) 1. *n* margaritar; perle (edhe *fig.*); 2. *v* kap perla.

pearl-barley (*pëërll-baarlli*) koftua.

pearl-diver (*pëërllidajvër*) gjuajtës per-lash.

pearl-oyster (*pëërlløjstër*) midhje mar-garitare.

peasant (*peznt*) fshatar; middle pea-sant, fshatar i mesëm; poor peasant, fshatar i varfër.

peasantry (*pezn(ri)*) fshatarësi.

peat (*pijt*) turbë.

pebble (*pebll*) 1) guralec; zhavorr; 2) kristal shkëmbi.

peccable (*pekëbll*) mëkatar, fajtor.

peck I (*pek*) 1) pek (masë trupash te çkoqur = 9.08 12m); masë.

peck II 1. *n* 1) çukit je; 2) *gj. ff.* ushqim; 2. *v* 1) gërryej; 2) çukit.

pectoral (*pektërëll*) kraharori, i kraha-rorit.

peculate (*pekjullejt*) vjedh, përvetësoj.

peculation (*pekju-llejshën*) vjedhje, përvetësim.

peculiar (*pi-kjuulliër*) 1) i veçanti, I posaçëm; 2) i çuditshëm.

peculiarity (*pikjuulli-irëti*) 1) veçori. veti; 2) çudi; ekstravagancë.

pecuniary (*pi-kjuuniëri*) monetar, pa-raje. i parasë, financiar.

pedagogic(al) [(*pedë-goxhikell*)] pedagogjik. -

pedagogic (*pedë-goxhik*) pedagogji.

pedagogue (*pedëgbg*) pedagog.

pedal (*pedll*) 1. *n* pedal; 2. *a* këmbë, 1 këmbës; 3. *v* shtyj pedalën; punoj me pedalën

pedant (*pediint*) pedant. stërheftues.

pedantic (*pi-dantik*) pedant.

pedantry (*pedëntri*) pedanteri; stërho-llime.

peddle (*pedll*) shes vogëlma; shes shtëpi më shtëpi; *fig.* bëj shkëmbim me vo-gëlma.

pedestrian (*pi-destriën*) 1) këmbësor; 2) kalimtar.

pedigree (*pedrigriji*) gjenealogji; pedi-gree caule, kafshë race

pedlar (*ped1lër*) shitës ambulant, pra-matar.

peel (*piëll*) 1. *n* 1) lëvore, lëvozhgë; 2) kore; 2. *v* 1) qëroj; 2) pëllcet lëkura. lëshon luspa.

peep (*pijp*) 1. *v* cicëron; piskat; 2. *n* cicërimë; piskamë.

peep II 1. *n* shikim vjedhurazi; the peep of the day. the peep of the dawn, agim; 2. *v* 1) kapsallit sytë; 2) shikoj vjedhurazi; 3) hedh një sy; çfa-qet.

peep-hole (*pijphoull*) vrimë shikimi.

peer I (*piër*) 1) shikoj; hedh një sy; 2) duket, del (dielli).

peer II 1. *n* 1) i barabartë (në rang me te larte. cilesi); 2) per (një nga titujt e fisnikërisë në Britaninë e Madhe); 2.) barasohem (ma ndonjë); 2) ngre në shkallën e fisnikut. të perit.

peerage (*piërixh*) 1) titull i perit 2) shtresë e perëve. fisnikëve.

peerless (*piërllis*) i pashoq; j pakraha-sueshëm.

peevish (*pijvish*) 1) qaraman; grindavec; 2) idhnak.

peg (*peg*) 1. *n* 1) kuj; huth. pykë; 2) varëse; 6. take smb. down a peg or two. i tregoj vendin. i ul hundën (di-kujt); 2) mbërthej, fiksoj (me huth); peg away. kërkoj me këmbëngulje,

pelf (*pellf*) për. para; pasuri.

pellet (*pellit*) 1) rruzull; lëmsh; 2) pi-lulë; 3) plumb. saçme.

pell-mell (*pell-mell*) pa rregull; dosido.

pellucid (*pi-lluusid*) i kulluar. i tejduk-shëm; i qelqtë.

pelt I (*pellt*) 1) gjuaj me gurë, me baltë; 2) *usht.* mbyt (me zjarr); 3) bie shi me shtambë.

pelt II lëkurë.

peltry (*pelltri*) gëzofa.

pelvic (*pellvik*) anat. kërbishtor, kombli-ku, i komblikut.

pelvis (*pelvs*) aljat. komblik.

pen I (*pen*) 1. *n* pendë; 2. *v* shkruaj.

pen II 1. *n* vend i vogël i mbyllur (përgjedhë. dele. pula etj.); 2. *v* mbyll (në stallë. vathë. kotec etj.).

penal (*pijnëll*) ndëshkimor; penal (përligjet); penal servitude. punë e detyruar.

penalize (*pijnëllaajz*) dënoj. ndëshkoj.

penalty (*penëllti*) dënim. ndëshkim; gjobitje; *sport:* goditje dënimi, penallti; on. under penalty (of). nën frikën e nde-shkimit. dënimit.

pence (*pens*) (*pl* i penny) pensë (si shumë).

pencil (*pensll*) 1. *n* 1) kalem; 2) penel (piktori); 3) *fiz.* tufë rrezesh që nda-hen në një pikë; 2. *v* 1) shënoj me kalem; 2) vizatoj.

pencil-case (*pensllkejs*) kuti kalemash.

pen craft (*penkraaft*) art i të shkruarit; stil letrar.

pendant.-ent. (*pendënt*) 1. *n* 1) strin-gël; varëse; 2) banderolë; 2. *a* 1) i va-rur; 2) pezull. që pret zgjidhje; 3) *gram.* varur (për fjali).

pending (*pending*) 1. *a* i pritur; që prët zgjidhje; 2. *prep* para; gjatë.

pendulum (*pendjullëm*) lavjerës.

penetrate (*penitrejt*) 1) depërtoj; për-shkoj; 2) futem; 3) thith; 4) lagem, qullem; shpoj përtej.

penetrating (*penitreLting*) 1) depërtues; 2) shpues, therës.

penetration (*peni-trejšhën*) 1) mpërhe-tësi; 2) depërtim; përshkim.

penetrative (*penitrëtiv*) depërtues; me-ndjempërthë.

penholder (*penhoullër*) bisht pende.

peninsula (*pi-ninsjullë*) 1) gadishull; 2) gadishulli i Pirenejve.

peninsular (*pi-ninsjullër*) gadishulli. i gadishullit.

penitence (*penitëns*) pendesë; pendim.

penitent (*penitënt*) pendimtar.

penitentiary (*peni-tenshëri*) 1. *n* shtë-pi korektimi; 2. *a* korektimi. i korekti-mit.

penknife (*pennajf*) biçak. brisk.

penman (*penmën*) 1) shkrimtar; 2) ka-ligraf. mjeshtër bukurshkrimi.

penmanship (*penmënship*) bukurshkrim. shkrim.

penname (*penneejm*) pseudonim.; e-mër i përvetësuar.

pennies (*peniz*) (*pl* i penny) peni (monedha të veçanta).

penniless (*penillis*) pa gjë në xhep, pa para.

penn'orth (*penërth*) shih penny-worth.

penny (*peni*) (*pl* pence dhe pennies) 1) peni. grosh; 2) *amer.* një qindarkë.

penny-worth (*peniuëërth*) për një grosh. pension (*penshën*) 1. *n* pension; 2. *v* jap pension; pension off. nxjerr në pension.

pensionary (*penshënëri*) 1. *n* pensio-nist; 2. *a* pensioni. i pensionit.

pensioner (*penshënër*) 1) pensionist; 2) rrogtar. mercenar.

pensive (*pensiv*) i kredhur rië mendime.

pentagon (*pentëgën*) 1) pesëkëndësh; 2) P. Pentagon. ministria e luftës e SHBA.

pentagonal (*pen-tagëñëll*) pesëkëndëshi. i pesëkëndëshit.

penthouse (*pent'haus*) shtesë. aneks; barakë e mbështetur pas murit të shtëpisë.

pent-up (*pentap*) i permbajtur.

penurious (*pi-n'juëriës*) 1) i varfër. pa-gjë 2) dorështrënuar.

penury (*pen'jëri*) varfëri. skamje.

peon (*pijën*) peon. argat (në Amerikën Latine).

peony (*piëni*) bot. bozhure. peoni.

people (*pijpl*) 1. *n* 1) popull. komb; 2) gjind, të afërm; my people të afërmit. farefsi im; 2. *v* popullëzoj.

pepper (*pepër*) 1. *n* 1) piper: spec; fig. fjale therëse; 2) gjaknxehtësi; 2. *v* 1) djeg; 2) hedh piper. spec.

pepper-box (*pepërboks*), **pepper-castor** (*pepërkaaslër*) kuti piperi.

peppermint (*pepërmint*) mendër.

pepper-pot (*pepërpot*) kuti piperi.

peppery (*peppri*) i kripur me piper; fig. spec. gjaknxehtë.

pepsin (*pepsin*) pepsinë.

peptic (*peplik*) qe tret ushqimin.

per (*pëër*) 1) nëpër; me anë; 2) në; 3) nëpër: 4) për. me.

perambulate (*pë-riimbjullejt*) endem sorollatem.

perambulator (*pë-riimbjullejtër*) karrocë fëmijësh.

perceive (*për-sijv*) 1) ndijoj; 2) percept-toj. kuptoj.

percent (*për-sent*) përqindje.

percentage (*për-sentixh*) përqindje.

perceptibility (*përseptë-billëti*) kuptueshmëri.

perceptible (*për-septëbll*) i kuptueshem i vrejshëm. i dukshëm.

perception (*për-sepshën*) perceptim. të . kuptuar; perception of the senses, ndijim.

perceptive (*për-septiv*) i kuptueshëm. I perceptueshëm.

perch I (*peëtc*) 1. *n* 1) furrik; 2) purtekë; 3) pozitë e lartë; 4) masë gjatësie (rreth 5m.); 2. *v* ulet. rri (në furrik. dru).

perch II peshk persian (lumi).

perchance (*për-çaans*) për fat. rastësisht.

percolate (*pëërkëllejt*) 1) filtroj. kulloj; 2) kullon.

percolation (*pëërkë-llejšhën*) filtrim.

percolator (*pëërkëllejtër*) 1) filtër. ku-lluese; 2) sitë e vogël; 3) xhezve me kulluese

percussion (*për-kashën*) 1) goditje. nde-shje. tronditje; 2) drithtimë. tingull; 3) mjek. perkusion.

percussive (*për-kasiv*) goditjeje.

perdition (*për-dishën*) mallkim. shkatë-rrim. rrënim.

peregrinate (*perigrinejt*) qesh. endem. sorollatem.

peregrination (*perigri-nejšhën*) endje. shtegtim.

peremptory (*peremptëri*) i prerë; që nuk lejon kundërshtime. vërejtje.

perennial (*pë-reniëll*) 1. *n* bot. bimë shumëvjeçare; 2: *a* 1) bot. shumëvje-çar: 2) që nuk fishket kurrë: 3) që nuk shteron verës (për përroin. etj.).

perfect 1. *a* (*pëërlëkt*) 1) i përsosur. i për-kryer; i plotë; 2) pa të metë. i mrekullue-shëm; 2. *n* gram. trajtë e kryer; per-fekt: 3. *v* (*për-fekt*) 1) përsos; 2) kryej.

perfection (*për-fekshën*) 1) perfekcionim.

përsosje; 2) përsosmëri; to perfection, në përsosmëri; 3) kryerje. në përsosmëri; 3) kryerje.

perfective (*për-fektiv*) gram. i .kryer.

perfectly (*përfektidi*) 1) më, së miri; 2) krejt, plotësisht.

perfidious (*për-fidiës*) tradhëtar; i pa-besë

perfidy (*përfididi*) tradhëti. pabesi.

perforate (*përfëfëjt*) shpoj.

perforation (*përfëfë-rejshën*) shpim.

perforator (*përfëfëjtër*) 1) turjelë. tra-pan: 2) makinë shpimi.

perforce (*per-foors*) patjetër. medoemos. dashurpadashur.

perform (*për-foorm*) 1) kryej; 2) për-fundoj; 3) luaj, ekzekutoj (një rol. një veper muzikore).

performance (*për-foormëns*) 1) kryerje; 2) *teatr.* çfaqje; 3) *ay.* veti. cilësi flu-turimi.

performer (*për-loormër*) ekzekutues.

perfume (*pëërljuum*) 1. *n* 1) aromë; 2) parfum: 2. *v* (*për-lj'uum*) kundërmoj.

perfumery (*përfjuumëri*) parfumeri.

perfunctory (*për-fanktëri*) i pakujdes-shëm; i përciptë.

perhaps (*për-hëps*) ndoshta. ka mundësi.

peril (*perëll*) 1. *n* rrezik; 2. *v* ve në rrezik.

perilous (*perëllës*) j rrezikshëm. i rre-zikuar.

period (*piëriëd*) 1) periodë. cikël; 2) e-pokë.

periodic (*piëri-odik*) periodik.

periodical (*piëri-odikll*) 1. *a* periodik; 2. *n* revistë. e përkohëshme.

periodicity (*piëri-disëti*) periodicitet. ecje ritmike.

periphery (*pë-rlfëri*) periferi.

periscope (*pdiskoup*) periskop.

perish (*perish*) 1) mbaroj; vdes; humb; 2) mbyt.

perishable (*psrishëbll*) 1. i paqëndrue shem, qe prishet shpejt: 2. *n pl* pro-dhime që prishen shpejt.

periwig (*periuia*) parukë.

perjure (*pëërxhër*) bëj dëshmi të rreme, shkel betimin.

perjurer (*pëërxhërër*) shkelës i betimit.

perjury (*pëërxhëri*) shkelje e betimit.

perk (*pëërk*) : perk up. më rritet mendja. ngre hundën lart.

perky (*pëërk*) i pafytyrë.

permanence (*pëërmënëns*) qëndrueshmëri.

permanency (*pëërmënënsi*) 1) punë e qëndrueshme; 2) qëndresë.

permanent (*pëërmënënr*) i qëndrueshëm. i përhershëm; ; pandryshueshëm.

permeability (*pëërmie-billëti*) përshkue-shmëri. depërtueshmëri.

permeate (*pëërmiejt*) 1) përshkoj. de-përtoj; 2) kalon tejpertej (nëpër diçka); 3) përhapet.

permeation (*pëërmie-ejshën*) përshkrim. depërtim.

permissible (*për-misëbll*) i lejueshëm. i pranueshëm

permission (*për-imishën*) lejim.

permit 1. *n* (*pëërmit*) 1) lejim: 2) leje: 2. *v* (*për-mit*) lejoj.

pernicious (*për-nishës*) shkatërrimtar: i dëmshëm.

perorate (*perërej*) 1) bëj oratori; ligjë-roj: 2) përmbledh.

peroxide (*pë-raksajd*) kim. peroksid

perpendicular (*pëërpën-dikjullër*) 1) pi-ngule; plumç. plumb (muratori); 2. i pingultë.

perpetrate (*pëërpirejt*) bëj. kryej (një krim).

perpetration (*pëërpit-trejshën*) kryerje (e krimi).

perpetrator (*pëërpitirejtër*) kriminel. faj-tor

perpetual (*për-petjuëll*) i përjetshëm; i qëndrueshëm.

perpetuate (*për-petjuejt*) përjetësoj.

perplex (*për-plleks*) hutoj; ngatërroj.

perplexity (*për-plleksiti*) hutim; vështirësi.

perquisite (*pëërkuzit*) fitim i rastit, bak-shish

persecute (*pëërsikjuut*) 1) ndjek; 2) mërzit. nuk e le të qetë.

persecution (*pëërsi-kjuushën*) ndjekje.

persecutor (*pëërsikjuter*) ndjekës. perse-kutues

perseverance (*pëërsi-viirëns*) këmbëngulje. durim.

persevere (*oëërsi-viër*) tregohem këmbëngulës. i duruar.

persistence-ency (*për-sistëns.-ënsi*) këmbëngulje, qëndresë.

persistent (*për-sistëm*) 1) këmbëngulës. i duruar: 2) kim. i qëndrueshëm.

person (*pëërsn*) 1) vetë. person. indi-vid. njeri; 2) gram. vetë; 3) pamje e jashtme; in person. personalisht. vetë.

personage (*përsnixh*) 1) njeri i shquar; 2) personazh.

personal (*përsënll*) 1) personal; 2) pri-vat; personal property, personal estate. pasuri e tundëshme. persona-le.

personality (*pëerse-i-nallëti*) 1) persona-litet 2) personazh.

personate (*pëersneit*) 1) luaj rolin: 2) shitem si dikush. paraqitem. personi-fikoj

personification (*përsnifi-kejshën*) personifikim; mishërim.

personify (*për-sonifaaj*) personifikoj, mishëroj.

personnel (*pëerse-nell*) personel, kua-dër.

perspective (*për-spektiv*) 1. *n* perspek-tivë: 2. *a* perspektiv.

perspicacious (*pëirspi-kejshës*) men-djemprehtë.

perspicacity (*pëerspi-kasëti*) mendjemprehtësi.

perspicuity (*pëerspi-kjuiti*) qartësi.

perspicuous (*për-spikjuës*) i qartë.

perspiration (*pëerspi-rejshën*) djersitje. djersë.

perspire (*për-spaeër*) dërsij.

persuade (*për-sueejd*) 1) bind; 2) ja ndërroj mendjen (për diçka- from) 3) ja mbush mendjen (për diçka-into).

persuasion (*për-sue;zhën*) bindje.

persuasive (*për-suejsiv*) bindës.

pert (*pëërt*) 1) i guximshëm; 2) i papër-mbajtur.

pertain (*për-teejn*) i përket; ka të bëje (me diçka).

pertinacious (*pëërti-nejshes*) këmbëngu-lës. ngulmues. i duruar.

pertinacity (*pëërti-nasëti*) këmbëngulje durim.

pertinent (*pëërtinënt*) i përshtatshëm; me vend; në thelb.

perturb (*për-tëërb*) 1) turbulloj. çrre-gulloj; 2) shqetësoj. trondit.

perturbation (*përtër-bejshën*) 1) tur-bullim; 2) shqetësim. tronditje.

perusal (*pë-ruuzll*) lexim me vemendje; . *fig.* shqyrtim.

peruse (*pë-ruuz*) lexoj (me vemendje); *fig.* shqyrtoj.

pervade (*për-veejd*) 1) përshkon; 2) ngopet. laget. qullet. imprenjohet.

perverse (*për-vëërs*) 1) kokëfortë. i pra-pë; kapriçioz; 2) i prishur. i korruptuar.

perversion (*për-vëërshën*) prishje. ço-roditje.

perversity (*për-vëërsëti*) 1) kokëfortësi; 2) korruptim.

pervert 1. *v* (*për-vëërt*) 1) shtrembëroj; 2) prish. çoj në rrugë të shtrëmbër; 2. i shtrëmbëruar. i prishur

pervious (*përvies*) i depërtueshëm; i për-shkueshëm.

pessimistic (*pesi-mistik*) pesimist. mos-besues.

pest (*pest*) murtajë; *fig.* plagë. fatkeqësi.

pester (*pestër*) mërzit.

pestiferous (*pes-tifërës*) i dëmshëm; molepsës.

pestilent (*pestillënt*) i demshëm; molepsës; i helmtë.

pestle (*pesli*) 1. *n* dorëzë havani. shtypës; 2. *v* shtyp.

pet (*pet*) 1. *n* manar. i përkëdhelur; pet name, emër zvogëlues ose përkëdhe-lës; 2. *v* përkëdhe; llastoq.

petal (*petll*) petal

peter (*pijtër*) *gif.* peter out. shteron (burimi).

petition (*pi-tishën*) 1. *n* lutje; petition. kerkesë; 2. *v* bëj lutje. ndërhyj; lus; kërkoj.

petitioner (*pi-tishënër*) lutës. kërkuar.

petrel (*petrell*) zgalem.

petrification (*petri-fakshën*) ngurosje. ngurim.

petrify (*petrifaaJ*) 1) nguros; 2) shushas; mahnit.

petrol (*petrell*) benzinë. gazolinë.

petroleum (*pi-troulltëm*) vaj-guri; naftë; petroleum.

petticoat (*petikout*) 1) këniishë e bre-ndëshme grash; 2) fund fëmijësh.

pettifog (*petifog*) 1) merrem me vogël-sira; 2) zihem.

pettifogger (*petifogër*) grindavec; bub-rrues

pettish (*petish*) gjaknxehtë. idhnak.

petty (*peti*) 1) i vogël. i parëndësishëm; . 2) vocrak. i imtë; petty bourgeois. mikroborgjez.

petulance (*petjullëns*) 1) zemërim i shpejtë; rrëmbim; 2) të qenët i padu-rueshëm. shpuzë. 3) rë fyerit shpejt.

petulant (*petjullënt*) 1) që zemërohet shpejt;

pickpocket (*pikpokit*) brac, vjedhës xhepush.

picnic (*piknik*) 1) piknik; 2) punë e lehtë, e ,këndshme; it **is no picnic**, kjo nuk është punë e lehtë.

picric (*pikrik*): **picric acid**, acid pikrik.

pictorial (*piktooriëll*) 1. *n* revistë e ilus-truar; 2. *a* me piktura; i pikturuar.

picture (*pikçër*) 1. *n* 1) kuadër; pikturë; 2) portret; 3) *pl* kinema; 2. *v* 1) pik-turoj; vizatoj; 2) parafytyroj.

picture-book (*pikçërbuk*) libër fëmijësh me piktura

picture-card (*pikçërkaard*) letra loje figurë (e mbretit, damës, fantit).

picturesque (*pikçë-resk*) 1) piktoresk; 2) i bukur; 3) me kolorit.

pie I (*paaj*) laraskë.

pie II byrek; **have a finger in the pie**. kam gisht. jam i përzier në diçka.

piebald (*pajboold*) 1. *a* pikalac; larosh; 2. *n* kalë laran.

piece (*pijs*) 1. *n* 1) pjesë; 2) copë; 3) monedhë; 4) vepër arti; dramë; kuadër. 5) *usht*. top; 2. *v* I) bëj me copa; 2) kombinoj.

piecemeal (*pijsmiëll*) 1) me copa; 2) dalëngadalë.

piecwork (*pijsuëërk*) punë me normë me copë.

pied (*paajd*) laraman; larosh.

pier (*piër*) 1) shtyllë, dyrek; 2) mol; 3) pjesë muri ndërmjet dritareve ose dyer-ve; 4) këmbëz ure.

pierce (*piërs*) 1) ther; shpoj; 2) përshko-hem; depërtor

piercing (*piërsing*) 1) depërtues; 2) shpues; 3) e fortë. therëse (dhembja etj.); 4) *usht*. që shpon blindazhin.

pier-glass (*piërgllaas*) pasqyrë muri.pas-qyrë e madhe

piety (*paeëti*) ndjenjë e thellë nderimi, devocioni ndaj zotit.

pig (*pig*) 1. *n*1) derr. derkue; 2) kallëp hekuri; 2. *v* pjell derkucë.

pigeon (*pixhin*) 1) pëllumb; 2) torollak.

pigeon-hole (*pixhlnhoull*) e ndarë (e tryezës së shkrimit etj.)

piggish (*pigish*) 1) si derr; 2) makut I pa ngopur; 3) kokëfortë.

pigsty (*pigsraaj*) thark. ahur derrash.

pigtail (*pigtejëll*) gërshet.

pike (*pajk*) 1) shtizë. heshtë; 2) kulm. majë.

pilchard (*pillçërd*) sardelë.

pile I (*paeëll*) 1. *n* 1) grumbull. turrë; pirg; 2) *el*. pilë; 2. *v* 1) grumbulloj; 2) ve grumbull

pile II push.

pile III (*zak. pl*) hemoroidë; majasill pile IV *pl* shtyllë.

pile-driver (*paeëlldrajvër*) titan për hunj. batipal

pilfer (*pillër*) vjedh. marr nën dorë.

pilferage (*pillfërixh*) vjedhje e vogël.

pilferer (*pillfërrër*) brac. vjedhës i vogël.

pilgrim (*pillgritn*) 1) pelegrin, haxhi; 2) shtektar.

pilgrimage (*pillgrimixh*) pelegrinazh. haxhillëk; shtektim.

pill (*pill*) pilulë. tabletë, hap.

pillage (*pillixh*) 1. *n* 1) plaçkitje; 2) plaç-. kë: 2. *v* plaçkit.

pillar (*pillër*) shtyllë. kolonë: *fig*. mbështetje.

pillar-box (*pillërboks*) kuti postare.

pillbox (*pillboks*) 1) kuti hapash; 2) *usht*. fortifikatë e blinduar.

pillion (*pilljën*) ndejtëse e prapme e mo-toçikletës.

pillory (*pillërt*) shtyllë ndëshkimi.

pillow (*pillou*) jastëk.

pillow-case (*pilloukejs*) këllëf jastëku.

pilot (*pillët*) 1. *n* 1) pilot; 2) pilot anijeje. timonier; 3) përçues; 2. *v* 1) pilotoj; 2) jap drejtimin.

pilotage (*pajllëtixh*) pilotim.

pimple (*pimpll*) puçërr.

pin (*pin*) 1. *n* 1) gjilpërë me kokë; 2) *tek.thumb.* zabua; 3) *muz.* çelës" shtrë-ngues; 2. *v* mbërthej. kap; pin down, gozhdoj.

pinafore (*pinëfoor*) përparëse.

pincer. (*pinsërz*) darë. cimbidhe; pinca.

pinch (*pinç*) 1.*n* 1) pickim,. cimbisje; 2) një çikë (kripë etj.); 3). nevojë; ngushticë e madhe; 2. *v* 1) pickoj; 2) shtrëngon (këpuca); 3) ngushtoj 4) *.gj.fl.* marr, vjedh; 5) *.gj.fl.* arrestoj.

pinchbeck (*pinçbek*) 1. *n* aliazh i bakrit.

pine I (*paajrr*) tretëm. fishkem, venitem: pine away, tretëm.

pine II pishë.

pineapple (*pajnepll*) ananas.

pine-cone (*paajnkoun*) boçe pishe.

pinfold (*pinfould*) vathë.

pinion I (*pinlën*) 1. *n* 1) pendë (e krahut të zogut); 2) poet. krah; 2. *v* pres krahët: lidh duart.

pinion II *tek*. rrotë me dhëmbëza. ingra-nazh.

pink I (*pink*) çap; shpoj.

pink II. 1. *n* 1) karafil; 2) ngjyrë rozë; trëndafil; the pink of the health. mishërim. model shëndeti: the pink of perfection, kulm i përsosmërisë; 2. *a* bojë trëndafili.

pinky (*pink*) rozë. ngjyrë trëndafili.

pinnace (*pinës*) fellukë (lloj barke).

pinnacle (*pinëkl*) 1) ark belveder. kulm; 2) majë. sukë e malit; 3) pikë më e lartë.

pinnate(d) [*pinët(d)*] pupëlör.

pint (*paaɲt*) pintë (=0.5681.).

pintle (*pintl*) bosht.

pioneer (*paeë-niër*) 1. *n* 1) pioner; 2) piner. kola; 3) iniciator; 4) xhenier; 2. *v* 1) 1) hap rrugën; 2) jam pioner.

pious (*paeës*) i devotshëm, i përsheptshëm; fetar.

pip I (*pip*) kokërr, farë: bërthamë (molle etj.).

pip II pikë (në gara).

pipe (*pajp*) 1) gyp; çibuk; 2) flaut, fyell.

pipe clay (*pajpklee*;) argjilë. deltinë. bardhë.

pipeline (*pajpllaaj*) naftësjiellës.

piping (*pajpinq*) 1) shirit. gajtal; 2) gypa. qyngje; instalim tubash për transportim në largësi.

pip kin (*pipkin*) vegsh. vorbë. poce balte.

piquancy (*pikënsi*) shije e mprehtë por e pëlqyer.

piquant (*pikënt*) pikant, shumë i shijshëm

pique (*pijk*) 1. *n* lëndim; mërzitje; 2. *v* 1) ther. lëndoj; 2); pique oneself (on). lavdërohem; 3) zgjoj (kureshtjen).

pirate (*paeërët*) 1) kusar; pirat; 2) shke-lës i së drejtës së autorit.

piscatorial (*piskë-tooriëll*) peshkimi. I peshkimit, peshkatari.

pisciculture (*pisikallçër*) rritje; kultivim i peshkut.

pistol (*pistil*) boc. pistil.

pistol (*pistil*) kobure: revolver: pistol- holster. këllëf revolveri

piston (*pistën*) 1. *n* piston: 2. piston. i pistonit. me piston: piston stroke, lëvizje e pistonit. -

piston-rod (*pistënrod*) tek. biellë.

pit (*pit*) 1. *n* 1) gropë e thellë: 2) minierë. pus miniere: minë: 3) kukë (në lëkurë): 4) teatr. parter (radhët e fundit); 2. *v* 1) hap gropa. bëj zgavra: 2) ruaj në gropa.

pit-a-pat (*pitë-pat*): his heart went pit-a-pat. atij i rrahu zemra.

pitch I (*piç*) 1. *n* 1) rrëshirë; pisë: katran: pitch black. i zi si katrani; pitch dark-ness. errësirë e plotë; 2) terepentinë; 2. *v* bëj. lyej me rrëshirë.

pitch II 1. *n* 1) lëkundje e kilit: 2) lartësi (e tingullit. tonit); 3) shkallë. fuqi; 2. *v* 1) ngre (çadëre); krijoj (kamp); 2) vendos; 3) provoj lëkundjen e kilit (të anijes). pitched battle. betejë vendimtare.

pitcher (*piçër*) shtambë. kutruve.

pitchfork (*plçfoork*) cfurk.

piteous (*pltiës*) i mjerë. i gjerë.

pitfall (*pitfooll*) kurth. grackë.

pith (*pith*) 1) bot. palcë; 2) thelb. esencë; 3) fuqi energji.

pitiable (*pitiëbll*) i mjerë. ; gjerë.

pitiful (*pltifll*) 1) i mjerë. i shkretë: 2) që ngjall mëshirë. keqardhje.

pitiless (*pitillls*) i pamëshirshëm.

pit-pat (*pit-pat*) shih pit-a-pat.

pittance (*pitëns*) rrogë. pagë shumë e vogël; lëmoshë.

pity (*piti*) 1. *n* mëshirë: keqardhje; 2. *v* mëshiroj. tregoj keqardhje.

pivot (*pivët*) 1. *n* 1) bosht; 2) strumbu-llar; 3) pikë rrotullimi; 2. *v* rrotullohem rreth boshtit.

pivotal (*pivëtl*) boshti. i boshtit. stru-mbullar; i strumbullarit.

placable (*pllakëbll*) i urtë; që zbutet, qetësohet lehtësisht.

placard (*pllakaard*) pllakatë. afishe.

placate (*pllë-kej*) qetësoj. pajtoj.

place (*pllejs*) 1. *n* 1) vend; 2) pozitë; detyrë; 2. *v* vendos. ve.

place-hunter (*pllejshantër*) karierist.

placer (*pllejsër*) (zak. *pl*) miniera ari.

placid (*pllasid*) i qetë. i patrazuar.

placidity (*pllë-sidëti*) qetësi.

plagiarism (*pllejxhiërizëm*) plagjiat.

plagiarist (*pllejxhiërist*) plagjiëtor.

plagiarize (*pllejxhiër8ajz*) bë' plagjiat

plague (*plleejg*) 1. *n* 1) murtajë; 2) fatkeqësi;

- gjfl.* dënim. ndëshkim; 2. *vi*) moleps me mortajë; 2) mërzit.
- plaid** (*pllad*) 1) pled. shall i madh; 2) pëlhurë skoceze.
- plain** (*plleejn*) 1. *n* 1) rrafshinë; 2) *pl* stepa: *amer.* preri; 2. *a* 1) i qartë: i duk-shëm; 2) i thjeshtë; plain clothe., roba civile; 3. *adv* qartë.
- plain-spoken** (*plleejnspoukën*) i sinqer-të. zemërhapur.
- plaintiff** (*pllejnrlf*) drejt. paditës.
- plaintive** (*pllejnrv*) qaraman. ankues.
- plait** (*pllat*) 1. *n* gërshetë; 2. *v* gërshetoj.
- plan** (*plan*) 1. *n* 1) plan; 2) projekt: vi-zatim: skemë; 2. *v* 1) planifikoj; hartoj një projekt: 2) mendoj. planifikoj
- plane I** (*plleejn*) 1. *n* 1) rrafsh: rrafshinë. plan; 2) aeroplan; 3) zdrukth: 2. *I* sheshtë. i rrafshhtë; 3. *v* 1) zdrukthoj; 2) zbres ngadalë.
- plane II** çinar. rrap.
- planet** (*planit*) pfanet.
- planetarium** (*planit-teëriëm*) planeta-rium.
- planetary** (*planitëri*) planetar.
- plank** (*pllank*) 1. *n* dërrasë. dhogë; plank bed, shtrat me dërrasa; 2. *v* mbuloj me dërrasa.
- planking** (*pllanking*) mbulesë prej dërrasash.
- plant I** (*pllaant*) 1. *n* bimë; 2. *v* mbjell.
- plant II** (*pllaant*) 1) *amer.* uzinë; 2) im-piant
- plantain** (*planrën*) bot. gjeth delli.
- plantation** (*pllën-tejshën*) plantacion.
- planter** (*pllaantër*) plantator. çifligar.
- plash** (*pllash*) 1. *n* lloçitje; 2. *v* 1) llo-oçit; 2) lloçitet.
- plaster** (*pllaastër*) 1. *n* 1) plastër: jaki; 2) suvatim; 3) gips; 2. *v* 1) ve në jaki. ve plastër; 2) suvatoj; mbyll me stuk. stuko.
- plasterer** (*pllaastërër*) suvatuës.
- plastic** (*pllastik*) plastik.
- plasticity** (*pllijs-tisëii*) plasticitet.
- plate** (*pllejt*) 1. *n* 1) pafte; fletë; 2) pjatë; 2. *v* 1) praroj; argjendoj; nikeloj; 2) pajis me pafte; 3) *poligr.* stereotipi.
- plateau** (*plla-tou*) [*pl* plateaus, -x (*plle-touz*)] rrafshnaltë; pllajë.
- plateful** (*pllejtfull*) një pjatë, mbushu, (me diçka).
- platform** (*plletfoorm*) 1) platformë; 2) shesh; 3) tribunë.
- platitude** (*plletitjuud*) banalitët.
- platitudinous** (*plleti-tjqudinës*) banal.
- platoon** (*pllë-tuun*) ught; togë.
- plausibility** (*plloosë-billëti*) gjasë; e besueshme.
- plausible** (*plloozëbll*) i besueshëm: I mundshëm.
- play** (*plleej*) 1. *n* 1) lojë; 2) dramë; 3) përplasje e valëve; 2. *v* 1) luaj. dëfre-hem; play double, bëj lojë të dyfishtë; play fair. veproj ndershmërisht; play foul, veproj pandershmërisht; play a trick. luaj një lojë. ja punoj; e luaj mirë lojën; play the fool. bëj shaka. tallem; 2) ve në veprim; 3) gurgullon (shatërvani); 4) derdhet (drita): play off. tall (dikë): play up. marr pjesë aktive.
- playbill** (*plleejbill*) 1) aktor; 2) lojtar.
- playfellow** (*plleejfelou*) shok fëmijërie.
- playfield** (*plleejfiëlld*) fushë sportive.
- playful** (*plleejfill*) 1) lozonjar. i gjallë 2) shakatar. tallës.
- play game** (*plleejgejm*) lojë fëmijësh.
- playgoer** (*plleejgouër*) frekuentues. ama-tor i teatrit.
- playground** (*plleejgraund*) shesh (për lodra)
- play-house** (*plleejhaus*) teatër.
- playmate** (*plleejmejt*) shok loje. partner.
- plaything** (*plleejthing*) lodër fëmijësh.
- playwright** (*plleejrajt*) dramaturg.
- plea** (*plji*) 1) çfajësim; 2) arësye; 3) lutje. kërkesë; 4) drejt. fjala e të pande-hurit ose mbrojtësit.
- plead** (*pllijid*) (pleaded. pled) 1) i drejtohem gjyqit: plead guilty. pranoj fajësinë: plead not guilty. nuk pranoj fajin; 2) drejt. mbroj çështjen; 3) ndër-hyj; 4) lus.
- pleading** (*pllijiding*) 1) procedure gjyqësore; 2) mbrojtje.
- pleasant** (*plleznt*) i këndshëm. i dashur.
- please** (*pllijiz*) 1) i pëlqej: 2) kënaq; 3) bëj për ve-te: 4) (if you) please! Ju lutem!
- pleasure** (*pllezhër*) kënaqësi.
- pleasure-boat** (*pllezhërbout*) jaht.
- pleasure-ground** (*pllezhërgraund*) park për shetitje; shesh (loje).
- pleat** (*pllijt*) 1. *n* palë; 2. *v* bëj pala.
- plebiscite** (*pllebsët*) plebishit.

pled (*plled*) *a.mer. gj.fl. past dhe p.p. i. plead.*
I

pledge (*pllexh*) 1. *n* 1) garanci; para-dhënie. kapar: 2) premtim; zotim; 2. *v* 1) le peng; 2) garantoj; pledge one's word. jap fjalën; 3) zotohem (edhe pledge oneself).

plenary (*pllinjëri*) 1) i plotë. i .tërë; 2) plenar

plenipotentiary (*pllenipë-tenshëri*) 1. *n* përfaqësues i plotfuqishëm; 2. *a* i plotfuqishëm; Minister P. ministër. i plotfuqishëm.

plenitude (*pllenitjuud*) begati; plot.

plentiful (*pllentifill*) 1) i begatshëm. I pasur me diçka (in); 2) pjellor.

plenty (*pllenti*) 1. *n* begati. tepricë:

plenty (of). shumë. sasi e madhe: 2. *adv* plotësisht.

plethora (*pllethërë*) I) *mjek.* pletorë; sasi e madhe gjaku; 2) begati.

plethoric (*plle-thorik*) me shumë gjak.

pleurisy (*plluërsi*) plevit.

pliability (*pllaeë-billëti*) përkulshmëri. të epur: pajtueshmëri.

pliable (*pllaeëbll*) 1) i epur. elastik. I përkulshëm: 2) i pajtueshëm: që lëshon pe.

pliancy (*pllaeënsi*) shih pliability.

pliers (*pllaeërz*) *pl* darë e vogël. Pincë dyste.

plight (*plljajt*) gjendje e keqe. hall. var-fëri.

plod (*pllod*) 1) hiqem zvarë. eci nga-dalë: 2) i vihem me zell punës.

plodder (*pllodër*) punëtor i zellshëm. I duruar.

plop (*pllop*) rrëzohem. bie (duke bërë zhurmën e një sendi që bie ngadalë në ujë «plluq»).

plot I (*pllot*) 1. *n* 1) subjekt. fabulë; 2) komplot: 2. *v* 1) shpik: intrigoj; 2) organizoj komplot. komplotoj.

plot II 1. *n* parcelë (toke); 2. *v* shënoj në hartë diagramën.

plough (*pllau*) 1. *n* 1) plug; 2) tokë e lë-ruar; 3) pastrues dëbore: 2. *v* 1) lëroj; 2) hap brazda; plough through; çaj përpara me vështirësi.

ploughman (*pllaumën*) lërues.

ploughshare (*pllausheër*) plor.

plow (*pllau*) shih plough.

pluck (*pllak*) 1. *n* 1) burrëri: guxim; tri-mëri: 2) liver. produkt i nxjerrë nga zemra,

mushkëria, veshka shpretka kafshës së therur; 2. *vl*) këput; 2) *gj.fl.* rjep, plaçkit; 3) mbledh. këput (lule).

plucky (*pllaki*) i guximshëm. trim

plug (*pllag*) 1. *n* 1) shtupë. tapë; 2) *el.* prizë; 3) kandelë; 4) duhan i ngjeshur (që përtypet); 5) *amer.* gërdallë; 2. *v* 1) mbyll, (edhe plug up); 2) jap një goditje; plug in. ve në prizë.

plum (*pllam*) kumbull.

plumb (*pllam*) 1. *n* 1) pe me plumç; 2) plumb thellësi e (deti) ; 2. *a* 1) pi-ngul; 2) i sheshtë; i drejtë; 3. *adv* 1) pingul; 2) me saktësi. drejtë; 3) *gjll.* krejt. plotësisht; 4. *v* 1) mat thellësinë; 2) pik. ngjit metale; 3) ve pingul

plumbago (*pllam-beigou*) *min.* grafit.

plumber (*pllamër*) 1) hidraulik; 2) sal-dator.

plumbic (*pllamik*) *kim.* plumbi. i plumbit.

plumbing (*pllamingJ.* 1) ujësjellës; 2) instalim. meremetim qyngjesh. tubash.

plumb-line (*pllamllaaj*) terezi uji ; *fig.* kriter.

plume (*plluum*) 1. *n* 1) pendë; 2) xhuf-kë; 2. *v* 1) stolis (me pupla); 2) rre-gullon puplat (zogu); plume oneself (on). mburrem me diçka. çoj hundën përpjetë.

plummet (*pllamit*) 1) peshë; 2) pe me plumç; 3) plumb thellësie.

plump (*pllamp*) 1. *a* 1) fry talak; i mbu-shur; 2) kategorik; 2. *v* 1) trashem; 2) rrëzohem; 3. *adv.* 1) befas; 2) drejt-përdrejtë.

plunder (*pllandër*) 1. *n* 1) plaçkitje; 2) pre, gjah; plaçkë; 2. *v* plaçkit; grabit.

plunge (*pllanxh*) 1. *v* 1) zhys; 2) zhy-tem; 2. *n* zhytje.

pluperfect (*plluupërfekt*): pluperfect tense. *gram.* trajtë e kohës së tejka-luar.

plural (*plluërell*) 1. *n gram.* numër shu-mës; 2. *a* me shumicë; i shumtë:

plurality (*pllu-rallëti*) 1) numër i madh. sasi e madhe; 2) shumicë votash.

plus (*pllas*) 1. *prep* plus; 2. *a* pozitiv; 3. *n* shenja plus. edhe.

plus-fours (*pllas-forz*) pantallona «golf». të gjera.

plush (*pllash*) kadife. plush.

plushy (*pllashi*) kadifeje. i kadifesë.

pluvial (*plluuviëll*) shiu; i shiut.

ply I (*pllaaj*) 1) palë; 2) trashësi e za-konshme (e pëlhurës); 3) anim, prire.

ply II 1) punoj me zell; ply the needle. jam rrobaqepëse; qep; 2) bombardoj (me pyetje. qortime etj.); 3) qarkulloj, shkoj e vij; 4) *det.* dredhoj; 5) qeras m e bollëk (with).

plywood (*pllaajuud*) kompensato.

pneumatic (*nju-matik*) pneumatik.

pneumonia (*nju-mounië*) pneumoni.

pneumonic (*nju-monik*) pneumonik.

poach I (*pouç*) ziej vezë pa lëvozhgë.

poach II 1) gjuaj fshehtas; 2) sulem.

poacher (*pouçër*) gjuetar i jashtëligj-shëm. kundravajtës.

pock (*pok*) puçërr lie dhensh.

pocket (*pokit*) 1. *n1*) xhep; 2) gaviç. qilar; 3) xhep (bilardoje); 4) *ay.* bosh-llëk. gropë ajri; 2. *a* xhepi. i xhepit; 3. *v1*) ve në xhep; 2) i marr nga xhepi. vjedh; 3) fut gjylen (në vrimë).

pocket-book (*pokitbuk*) 1) libër shë-nimesh; 2) portofol

pocket-knife (*pokitnalf*) brisk, biçak.

pock-marked (*pokmaarkt*) i vrarë.

pod (*pod*) 1. *n1*) lëvozhgë; bishtajë; 2) mëshikëz; 2. *it* qëroj lëvozhgat

podgy (*poxhi*) *gj.fl.* shkurtabiq i fryrë. -

poem (*pouim*) 1) poemë; 2) vjershë.

poet (*pouit*) poet.

poetic(al) [*pou-etlk(II)*] poetik.

poetics (*pou-etiks*) poetikë.

poetry (*pouitri*) poezi, vjersha,

poignancy (*poinënsi*) mprehtësi.

poignant (*poinënt*) 1) i mprehtë; 2) mundues.

point (*pojnt*) 1. *n1*) pikë; point of view. pikëpamje; pikë; 2) çështje. thelb; 3) majë; 4) kep; 5) pikë në lojë; 2. *v1*) tregoj. ve në dukje; 2) marr në shenjë; drejtoj.

point-blank (*pojnt-blank*) drejtpërdrejtë; në mënyrë të prerë

point-duty (*pojntdjuuti*) rregullim i lëvizjes (në rrugë).

pointed (*pojntëd*) 1) me majë të mpreh-të; 2) i mprehtë; 3) e drejtuar (arme për qitje).

pointer (*pojntër*) 1) tregues. shigjetë; 2) pojntër (racë qensh).

points man (*pojntsmën*) ndërrues i drej-timit të shinave të hekurudhës

poise (*poojz*) 1. *n1*) ekuilibër; 2) ngu-rim; 2. *v1*) ekuilibroj; 2) peshoj.

poison (*pojzn*) 1. *n* helm; 2. *v* helmoj. molesp.

poisonous (*pojznës*) helmijes. i helmtë.

poke (*pouk*) 1. *n* shtyrje. shtytje; 2. *v1*) fut; ngul; 2) përziej (me mashë); 3) shqyrtoj. analizoj (into); poke about. arrij të marr vesh.

poker I (*poukër*) mashë.

poker II poker (bixhoz).

polar (*poullër*) polar; polar bear, ari i bardhë; polar lights, dritë. shkël-qim verior; agim boreal.

polarity (*pou-llarëti*) polaritet.

polarize (*poullëraajz*) polarizoj.

Pole (*poull*) polak. polake.

pole I (*poull*) pol.

pole II purtekë. hu; shtyllë; dyrek.

polecats (*pullkat*) qelbës.

polemic (*pë-llemik*) 1. *n* (edhe *pl*) po-lemikë; 2. *a* polemist.

police (*pë-llijs*) polici; police officer, polic.

policeman (*pë-llijsmën*) polic.

police-station (*pë-llijstejshën*) rajon i policisë.

policy I (*pollësi*) 1) politikë; 2) mënyrë veprimi.

policy II policë (sigurimi).

Polish (*poullish*) 1. *a* polak; 2. *n* gjuhë polake. polonisht.

polish (*pollish*) 1. *n1*) ilustrim; 2) llustër. shkëlqim; 2. *v* llustroj; lëmoj

polite (*pë-llajt*) i njerëzishëm. i sjellshëm.

politeness (*pë-llajtnis*) mirësjellje. njerëzi

politic (*pollitik*) 1) i kuptueshëm; i me-nduar. i urtë; 2) diplomatik; me takt.

political (*pë-llitikl*) politik.

politician (*polli-tishën*) 1) politikan; 2) *amer.* burrë shteti.

politics (*pollitiks*) politikë.

poll (*poull*) 1: *n1*) listë e zgjedhësve; 2) votim; 3) *amer.* qendër votimi; 4) *tall.* kokë; 2. *v1*) bëj zgjedhje; 2) votoj; polling booth, kabinë votimi; 3) fitoj vota.

pollen (*pollën*) bot. polen.

pollinate (*pollinejt*) polenizoj.

pollute (*pë-lluut*) përdhos; fëlliq.

pollution (*pë-lluushën*) 1) përdhosje; njollosje; ndyrje; 2) polucion.

poltroon (*polltruun*) frikacak.

polytechnic (*polli-teknik*) 1. *a* politek-nik; 2. *n* politeknikum

pomegranate (*pomgranejt*) bor. shegë.
pomp (*pomp*) madhështi. salltanet.
pompous (*pompës*) pompoz, madhështor
pond (*pond*) hurdhë. pellg. hauz.
ponder (*pondër*) mendohem. peshoj.,
ponderable (*pondërëbll*) 1) i peshueshëm; material; 2) real. konkret.
ponderosity (*ponde-rositi*) peshe e rende, peshe.
ponderous (*pondërës*) i rëndë. që ka peshtë të madhe
pongee (*pon-xhij*) pëlhurë mëndafshi
pontiff (*pontit*) 1) papë (i Romës); 2) vj. peshkop; 3) kryepift.
pontoon (*pon-tuun*) 1) ponton. urë e mbështetur mbi lundra; 2) mbështetës e në formë lundre të hidroplanit -që i japin mundësi të ulet e të ngrihet në ujë.
pony (*pouni*) poni. kalë i vogël. kalush.
pooh I (*pu*) pfu
pool I (*puull*) 1) pellg; 2) vorbull; 3) liqen.
pool II 1. *n* pul (marrëveshje midis sipër-marrësve për të zhdukur konkurrencën); 2. II 1) derdh në fondin e përbashkët; 3) organizoj punën. ndërmarjen në bazë aksionesh.
poop (*puup*) pupë. anë e prapme e anijes.
poor (*puër*) 1. *a* 1) i varfër. i vobektë; 2) fatkeq. i gjorë; 3) i keq; 2. *n* the poor. varfanjakët. të varfërit
poor-house (*puërhaus*) strehë vorfënore.
poor-law (*puërlloo*) ligjë e të varfërve.
poorly (*puërlli*) keq. varfërisht. me varfë-ri.
poorness (*puërnis*) 1) varfëri; 2) mu-ngesë; skamje.
poor-spirited (*puër-spiritëd*) i frik-shëm; shpirtvogël.
pop (*pop*) 1. *n* 1) tingull (si ai tapës së kërcyer); go pop, pëllcet; 2) pije shkumëzuese; 2. *v* 1) çfaqem befas 2) shikoj. hedh një sy.
pope (*poup*) 1) papë (i Romës); 2) pift.
popinjay (*popinxhej*) i pispillosur.
poplar (*popllër*) plep.
poppy (*popi*) lulekuqe.
populace (*popjullës*) 1) popullësi; 2) vegjëli.
popular (*popjullër*) popullor. njeri i po-pullit.
popularity (*popju-llarëti*) popularitet.
popularize (*popjullëraajz*) popullarizoj.
populate (*popjulejt*) populloj.

population (*popju-llejsi*) 1) popu-llesi.2) popullim.
populous (*popjullës*) me popullësi të dendur, me shumë banorë, i popu-lluar.
porcelain (*porsllën*) 1. *n* porcelanë; 2. *a* I) porcelane. i porcelanës; 2) i thyeshëm.
porch (*poorç*) 1) hajat; hyrje; 2) *amer.* verandë. taracë.
porcupine (*poorkjupaajn*) brejtës me gjemba (si iriq).
pore I (*poor*) pore; vrimë.
pore II përqëndrohem (në diçka).
pork (*poork*) mish derri.
porous (*poorës*) poroz.
porridge (*porixh*) qull (tërshëre).
port I (*poort*) port. skelë.
port II 1. *n* 1) vrimë. e hapur anësore; 2) anë e majtë; 2. *a* i majtë.
port III qëndrim i trupit.
port IV verë portogalie.
portable (*poortëbll*) portativ, që mund të bartet.
portage (*poortixh*) 1) bartje. transportim; 2) navllo. kosto transporti; 3) bartje nëpër tokë.
portal (*poortal*) 1) portal; hyrje kryesore; 2) paravan (hyrjeje).
portend (*por-rend*) paralajmëroj.
portent (*poortent*) 1) paralajmërim; 2) mrekulli.
portentous (*por-tentës*) 1) kërcënues; ogurzi; 2) i jashtëzakonshëm; i mre-kullueshëm.
porter I (*paartër*) 1) portier; 2) hamall.
porter II birrë e zezë.
portfolio (*port-foulliou*) portofol; dosje.
portico (*poortikou*) ark. hajat; galeri e mbuluar.
portion (*poorshën*) 1. *n* 1) pjesë; 2) fat. risk; racion; 2. *v* 1) pjesëtoj, ndaj; 2) pajis; siguroj.
portly (*poortlli*) i pashëm.
portmanteau (*poort-miintou*) [pl
port- manteaus, -x (*poort-mancouz*)] va-lixhe.
portrait (*poortrët*) portret.
Portuguese (*poortju-gijiz*) 1) portogez; 2) gjuhë portogeze.
pose (*pouz*) 1. *n* pozë. qëndrim; 2. *v* bëj. jap (një pyetje. detyrë etj.).

poser (*pouzër*) problem i vështirë.

position (*pë-zishën*) 1) gjendje; 2) pozitë; 3) detyrë.

positive (*pozëktiv*) 1. *n* 1) *gram.* shka-lle pohore; 2) *tot.* pozitiv; 2. *a* 1) pozitiv; i përcaktuar; positive plate. *el.* anod; positive sign, shenjë plus; 2) i padyshimtë; i sigurtë.

posse (*posi*) njësi policore.

possess (*pë-zes*) zotëroj; kam në dorë:

possess oneself (to), shtie në dorë.

possessed (*pë-zest*) i kapur, i pushtuar (nga një ndjenjë etj.).

possession (*pë-zeshën*) 1) zotërim, in possession (of). zotërues; in the possession, në zotërim; 2) *pl* pasuri,

possessive (*pë-zesiv*) 1) që ka. që zo-tëron; 2) *gram.* pronor; possessive case, rasa gjinoore.

possessor (*pë-zesër*) pronar.

possibility (*posë-billëti*) mundësi.

possible (*posëbll*) i mundshëm.

possibly (*posëblli*) 1) mundësisht; 2) ndoshta.

post I (*poust*) 1. *n* 1) shtyllë. hu; 2) . piket, piramidë. dyrek; 2. *v* ve një shpalle-

post II 1. *n* 1) postë; 2) post. detyrë: 2. *v* dërgoj me postë, hedh në kutinë postare.

post (*poust-*) pret me kuptimin pas.

postage (*poustixh*) taksë postare; postage stamp, pullë posta re.

postal (*poustll*) postar; postal order. mandapostë.

post-boy (*poustbooj*) 1) letërshpërndarës; 2) postier me kalë.

postcard (*poustkaard*) kartë. Postare, kartolinë.

post-chaise (*poustshejz*) karrocë pos-tare.

poster (*poustër*) pllakatë, afishe.

posterior (*pos-tiëriër*) 1) i prapmë; 2) i mëvonshëm; i pastajmë.

posterity (*posterëti*) pasardhës.

post-free (*poust*) dërgesë gratis.

post-graduate (*poust-griidjuj*) aspirant.

posthumous (*posljumës*) pas vdekjes.

postman (*poustmën*) postier.

postmark (*poustmaark*) vulë postare.

postmaster (*poustmastër*) drejtor pos-te; Postmaster General, ministër i postave dhe telegrafeve.

post-mortem (*poust-moortëm*) *adv.* pas vdekjes; 2. 'a i pasvdekjes, 3. *n* autopsy.

post-office (*poustofis*) postë. zyrë postare: General P., postë qëndrore.

postpone (*poust-poun*) shtyj afatin.

postponement (*poust-pounmiintj*) shtyrie afati.

posture (*posçër*) 1. *n* pozë; qëndrim; 2. *v* pozoj.

post-war (*poust-uoor*) i pasluftës.

pot (*pot*) 1. *n* 1) poçe. vorbë; 2) *gj. ff.* çmim; ,keep the pot boiling, vazh-doje punën; make the pot boil, 1) punoj për pagë; 2) punoj shkel e shko.

potash (*potash*) *kim.* potasë.

potassium (*pë-tasiëm*) *kim.* kalium.

potato (*pë-tejtou*) [*pl* **potatoes** (*pë-tejetauz*)] patate.

potency (*poutënsi*) fuqi. forcë.

potent (*poutënt*) i fuqishëm.

potentate (*poutëntejt*) sundimtar. zot.

potential (*pë-tenshë!!*) 1. *a* potencial; 2. *n* potencial. mundësi.

potentiality (*pëtenshi-al/ëti*) potencia-litet. mundësi.

potion (*poushën*) dozë ilaçi ose helm.

potter I (*patër*) 1) bubrror. bëj sikur pu-noj; 2) sorollatem.

potter II poçar; potter's craft, kera-mikë.

pottery (*potëri*) 1) enë dheu; 2) po-çari.

potty. (*poti*) *gj. ff.* 1) i vogël. i parëndë-sishëm; 2) anormal; he is potty about it, ai ka gisht këtu

pouch (*pauç*) 1. *n* qese. torbë; *usht.* ve-zme; 2. *v* 1) përvetësoj. vjedh; 2) le rezervë (në rroba).

poult (*poullt*) zog i ri; zog pule deti. pulë shqerrake.

poultry (*poulltri*) 1) shpend shtëpiak; 2) rritje shpendësh.

pounce (*pauns*) 1. *n* zbritje. hedhje e befasishme; këcim; 2. *v* 1) sullem flu-turimthi; 2) vërvitem.

pound I (*paund*) 1) shtyp; 2) rrah; 3) qëlloj. bombardoj.

pound II vathë.

pound III 1) sterlinë; 2) funt; pound note, biletë banke prej 1 sterline.

pounder (*poundër*) 1) dorezë (havan); 2) thermuese.

pour (*poor*) 1) derdh; 2) derdhet; pour in, a) zbraz. b) drejtohem; pour out, 3) zbraz (çajin etj); b) derdhet.

pout (*paut*) 1.. *n* varje e buzëve; 2. vvar buzët..

poverty (*povërti*) varfëri.

powder (*paudër*) 1. *n* 1) pluhur; 2) pudër; 3) barut; 2. *v* 1) shtyp. pluhu-roj; 2) pudros.

power-puff (*paudërpaf*) pufkë për pudër.

power (*paoër*) 1) fuqi. energji; purchasing power, fuqi blerëse; 2) pushtet; 3) shtet; 4) *mat.* fuqi.

power-boat (*paoërbout*) motoskaf.

powerful (*paoërfll*) i fuqishëm.

powerless (*paoërlilis*) i pafuqishëm.

power-station (*paoërstejshën*) central elektrik.

practicable (*praktikëbll*) 1) i zbatue-shëm; 2) i përshkueshëm. i kalueshëm.

practical (*praktikell*) 1) praktik; 2) fak-tik.

practically (*priktikelli*) 1) praktikisht; 2) (*praktiklli*) në fakt, në të vërtetë 3) (*praktiklli*) gati, thuajse.

practice (*praktis*) 1) praktikë; shpreh; 2) zakon; 3) mjeshtëri. aftësi; 4) *usht* praktikë qitjeje; mësim; practise gro-und, shash mësimor. praktike.

practise (*priiktis*) praktikoj; 2) zba-toj në praktikë; 3) merrem. kam njëzanat; 4) stërvitem. praktikohem.

practitioner (*prak-tishënër*) mjek ose jurist privat.

prairie (*preëri*) preri, stepë.

praise (*preejz*) 1. *n* lavdërim; 2. *v* lav-dëroj.

praise-worthy (*preejzuërdhi*) i lavdërueshëm. që meriton lëvdata. i denje për lëvdata.

pram (*pram*) 1) *gj.fl.* karrocë fëmijësh; 2) anije me fund të sheshtë.

prance (*praans*) 1. *n* këcim; 2. *v* ngrihet qirithi (kali); *fig.* shes mend. krenohem; . i jap vetes rëndësi.

prank (*prank*) 1. *n* 1) këcim; 2) shaka pa vend; play pranks, loz. dëfrej; 2. *v* 1) zbukuroj; 2) stolis.

prattle (*pra tll*) 1. *n* belbëzim; 2. belbë-zon.

pray (*preej*) 1) lutem. falem; 2) lus, kërkoj; pray I, urdhëroni I

prayer 1) (*prejër*) lutës; 2) (*prejër*) kër-kues; 3) (*preër*) lutje; fjalje.

prayer-book (*preërbuk*) 1) libër lutjesh; 2) litani.

pre- (*pri je*) *pref* me kuptimin para. për-para.

preach (*prijç*) predikoj.

preacher (*prijçër*) predikues.

preamble (*prij-amb!!*) 1) hyrje; 2) para-thënie.

prearranged (*prijë-rejnxhd*) i pregatitur me kohë; me plan.

precarious (*pri-keëriës*) i pasigurt. me rrezik; që vij ret nga fati, rasti.

precaution (*pri-kooshën*) kujdes, masë . paraprake.

precautionary (*pri-kooshënëri*) preven-tiv; masë paraprake.

precede . (*prij-sijid*) prij, paraprij.

precedence (*pri-sijdëns*) vendi i parë: vjetërsi; prioritet.

precedent (*presidënt*) 1. *n* precedent; 2. *B* (*pri-sijdënt*) i mëparshëm.

precept (*prijsept*) 1) rregull, udhëzim, mësim; 2) *drejt.* urdhër.

preceptor (*priseptër*) mësues.

precinct (*prijsinkt*) 1) kufi; cak; 2) *pi* rrethe; 3) *amer.* qark elektorat; 4) qark policie.

precious (*preshës*) 1. *a* 1) i çmueshëm; 2) i zgjedhur; 2. *n* my precious I, , dashuri im I; 3. *Bdv gj.fl.* shumë mirë, tamam.

precipice (*presëpis*) humnerë gremenë.

precipitate 1.' *v* (*pri-sipitejt*) 1) hedh poshtë; rrëzoj; 2) *kim.* precipiton; 2. *B* (*pri-sipitët*) 1 *v* 1) i vrullshëm; 2) i ngutshëm; 3. *n* (*pri-sipitiit*) *kim.* pre-cipitat.

precipitation (*prisipi-te;shën*) 1) vrull; 2) rrëzlm; 3) rënie e reshjeve; 4) *kim.* precipitim.

precipitous (*pre-sipitë*) rrëpirë.

precise (*prejsij*) parashtrim i shkurtër, për-mbledhje, konspekt.

precise (*pri-sajs*) 1) i saktë, i përpiktë; 2) i përcaktuar; 3) pedant.

precisely (*pri-sajslili*) pikërisht; krejt e vërtetë.

precision (*pri-sizhën*) përpikmëri; qartësi; saktësi. -

preclude (*pri-klluud*) largoj; ndaloj; pre-lude from, pengoj.

precocious (*pri-koushës*) i parakohë-shëm.

precocity (*pri-kosëti*) zhvillim i parakohë-shëm.

preconceived (*prijkën~sijvd*) i

parave-ndosur, i caktuar që më parë.
preconception (*pri;kën-sepshën*) me-ndim i formuar që më parë.
precursor (*pri-këërsër*) paraardhës; paralarmëronjës.
predacious (*pri-dejshës*) grabitës.
predatory (*predëtëri*) grabitës, plaçkitës.
predecessor (*prijdisesër*) 1) paraardhës; 2) i parë.
predestination (*pridesti-nejshen*) para-caktim.
predestine (*pri-destin*) paracaktoj.
predetermine (*prijdi-tëërmin*) parave-ndos, paracaktoj.
predicament 0(*pri-dik0ëmënt*) 1) filoz. kategori; 2) gjendje e papëlqyer.
predicate 1. *v* (*predikejt*) pohoj, shpall; 2. *n* (*predikët*) gram. kundrinë.
predication (*predi-kejshën*) 1) thënie. pohim; 2) predikim.
predicative (*pri-dikëktiv*) gram. 1) kundrinor, predikativ; 2) pjesë emërore e kallëzuesit emëror të përbërë.
predict (*pri-dikt*) parathem, profetizoj.
prediction (*pri-dikshën*) profeci.
predispose (*prijdis-pouz*) pregatit me kohë, predispozoj.
predisposition (*prijdispë-zishën*) parapregatitje; predispozicion.
predominance (*pri-dominëns*) mbizotë-rim.
predominant (*pri-dominënt*) mbizotë-rues.
predominate (*pri-dominejt*) mbizotë-roj. zotëroj,
pre-eminence (*pri-eminëns*) epërsi.
pre-eminent (*pri-eminënt*) i shquar, i dalluar.
pre-engage (*prijin-gejxh*) rezervoj, akaparoj; kontraktoj.
pre-establish (*prijis-eibllish*) paracaktoj, përcaktoj që më parë.
preface (*prefës*) 1. *n* hyrje; 2. *v* 1) prij filloj; 2) shkruaj parathënie.
prefatory (*prefëtëri*) hyrjeje, j hyrjes
prefect (*prijfekt*) 1) prefekt; 2) nxënës i klasave të larta.
prefecture (*prifekçër*) prefekturë.
prefer (*pri-fëër*) 1) parapëlqej; 2) gradoj,
preferable (*prefërëbll*) i parapëlqyer.
preference (*prefërëns*) parapëlqim, pre-ferencë; e drejtë preferimi.
preferential (*prefë-renshëll*) 1) që

parapëlqehet; 2) i privilegjuar (për taksa do-ganore).
preferment (*pri-fëërmënt*) 1) para-pelqim; preferim; 2) gradim në shërbim.
prefix 1. *n* (*prifiks*) gram. parashtese.
prefix 2. *v* (*prij-fiks*) 1) ve përpara.2) ve parashtesë.
pregnancy (*pregniinsi*) 1) mbarsja, të bërët me barrë; 2) barrë.
pregnant (*pregnënt*) 1) . mbaritje; 2) plot (me pasoj. etj.).
prehensile (*pri-hensaeiill*) zool. që kapet mbeshillet rreth nje sendi
prehension (*pri-henshefl*) zool. të kapu-rit. te mbajtunt fort (pas diçkaje).
prehistoric (*prijhi-storik*) parahistonk.
prejudge (*pflj-xhaxh*) 1) paragjykoj; 2) paravendos.
prejudice (*prexhudis*) 1. *n* 1) parabin-dje; paramendim; 2) paragjykim; 3); In prejudice (of). to the prejudice (of) ne dem (te dikujt. te ndonjë gjeje); without prejudice (of). pa, demtuar; 2. *v* 1) demtoj; 2) frymezoj qëndrim mohues qe me parë (ndaj dikujt. diçkaje); parabind.
prejudicial (*prexhu-dlshell*) i dëmshëm. fatal.
preliminary (*pri-lliminëri*) paraprak.
prelude (*prelljuud*) 1. *n* prelud; hyrje; 2. *v* sherben si hyrje (për diçka).
premature (*preme-tjuer*) I parakohshëm
premeditated (*prijl-meditetjted*) i para-menduar.
premeditation (*primedi-tejshën*) paramendim.
premier (*premiër*) 1. a, i parë (nga ofiqi); 2. fl kryeminister.
premiere (*piemleër*) premierë.
premise 1. *n* (*premis*) 1) kusht paraprak. premise; 2) *pi drejt*. hyrje e nje dokument; 3) *pl* lokal; 2. *v* (*pri-maajz*) ve I perpara
premium (*prijmiëm*) shpërbllim. çmim; at a premium fig. j vlerësuar. i çmuar shume
premonition (*prijmë-nishën*) 1) pa-ralajmerim; 2) parandjenjë.
premonitory (*pri-moniteri*) paralajmë-rues. parandjenjes.
preoccupation (*priokju-pejshën*) 1) shqeieslm; merak; 2) haperoarje.
preoccupy (*pri-okjupaaj*) kaperthen ve-mendoj.

preparation (*prepë-rejshiin*) 1) prega-titje; 2) preparat.

preparative (*pfl-parëtiv*) 1. *n* pregatitje; 2. *a* pregatitor.

preparatory (*pri-parëtëri*) 1. *n* shkollë , pregatitore; 2. *a* l) hyrjeje. i hyrjes; 2) pregatitor; 3. *prep* para se të (to).

prepare (*pri-peer*) 1) pregatit; 2) prega-titem.

preparedness (*pri-peërdnis*) gatishmëri;

prepay (*pflj-peej*) parapaguaj.

presence (*po-pens*) l paramenduar.

preponderance (*pri-pondërëns*) 1) mbi-zotërim; 2) epërsi.

preponderant (*pri-pondërënt*) mbizo-tërues.

preponderate (*pri-pondërejt*) 1) peshoj më tepër; 2) mbizotëroj. kam epërsi.

preposition (*prepë-zishën*) *gram.* pa-rafjalë.

prepositional (*prepë-zishënëll*) para-fjalor.

prepossessing (*prijpë-zesing*) tërheqës. joshës. që te bën për vete.

posterous (*pri-posrërës*) i pavend. absurd.

prerogative (*pri-rogëtiv*) prerogativë. të drejta ose privilegje të veçanta (ve-çanënsht të një sunduesi).

presage (*presixh*) 1. *n* 1) paralajmërim; profetizem; 2) parandjenjë; 2. *v* 1) pa ralajmëroj; profetizoj; 2) parandjej.

presbyter (*prezbiter*).. pnft. meshtar.

presbytery (*prezbiteri*) 1) pleqësia. ad-ministrata krahinore e kishës presbiter-riane; 2) rezidencë e një prifti katolik.

prescience (*presiëns*) parashikim; pa-radlje.

prescient (*presiënt*) parashikues.

prescribe (*pri-skraajb*) 1) parashkruaj. paracaktoj; 2) caktoj. jap (llaç).

prescript (*prij skript*) urdhër; vendim; porosi.

prescription (*pri-skripshën*) 1) urdhër; 2) recetë.

prescriptive (*pri-skriptiv*) që jep direk-tiva, urdhëra.

presence (*prezns*) prani; preaence of mind, zgjuarësi; gatishmën mendore. shpejtesi mendore.

present I (*preznt*) 1. *a* 1).i pranishëm 2) i tanishëm; 3) i dhënë; 2. *n* 1) kohë e tanishme; at present. në kohën e ta-nishme. tani; for the present. kësaj

radhe; 2) *gram.* trajtë e kohes së ta-shme.

present II 1. *n* (*preznt*) dhuratë; 2. *y* (*pri-zent*) 1) paraqes; 2) dhuroj.

presentable (*pri-zentëbll*) i hieshëm. l paraqitshëm.

presentation (*prezn-tejshën*) 1) pa-raqitje; 2) çuarje. dhënie (e dhuratës).

presentiment (*pri-zentimënt*) parandje-një.

presently (*preznclli*) së shpejti. tani.

presentment (*pri-zentment*) 1) par-qitje; 2) parafytyrim, përshkrim; 3) *drejt.* deklarate e trupit gjykues.

preservation (*prezer-vejsnen*) 1) ruaj-tje; 2) qendrueshmëri; 3) konservim.

preservative (*po-zeervëtv*) 1. *n* mjet ruajtes. mbrojtës; 2. mbajtës. mbrojtës.

preserve (*po-zeerv*) 1. *v* 1) ruaj; 2) konservoj; 2. *n* 1) (*zak. pl*) reçel; 2) rezervat. vend. territor i ndaluar, i pa-prekshem (pyje etj.); 3) depo prodhi-mesh qe prishen snpejt.

preserved (*po-zeervd*) i konservuar; preserved food, konserva.

preside (*pri-sajd*) kryesoj.

presidency (*prezidensl*) 1) presidencë; 2) kryesi

president (*prezidënt*) 1) president; 2) kryetar; 3) *amer.* rektor universiteti.

presidential (*prezi-denshell*) presiden-cial.

press I (*pres*) 1) shtyp; ndrydh; 2) ngul kembe; detyroj. be pressed for time, kam pak kohe. nxitoj.

press II I) shtyp; shtypshkrim; press cut-ting, cope e prere nga gazeta; 2) ti-pografi; 3) prese; 4) shtypje.

press III rekrutoj me zor.

pressing (*presmg*) l ngutshëm.

pressman (*presmën*) gazetar.

pressure (*presner*) 1) shtypje; pressure gauge, *tek.* manometer; 2) el. tension.

prestige (*pres-tjxh*) prestigj; seder.

presume ably (*po-Zjuumeblll*) sic duket; nga sa mund te merret me mend.

presume (*pri-zjuum*) 1) pandeh; 2) lejoj veten. marr guxim.

presumption (*pri-zampshën*) 1) pandehje; supozim; 2) mendjemadhesi, besim i tepert ne vete; krenari.

presumptive (*pri!zampktiv*) i pandehur. l supozuar

presumptuous (*pri-zampcuës*) mendje-madh. arogjant me besim te teperuar ne vete.

presuppose (*prljshë-pouz*) marr me mend; pandeh; presupozoj; nenkuptoj.

presupposition (*pojsapë-zishen*) su-pozim. hamendje; nen kuptim.

pretence (*po-tens*) 1) te shtire. simulim; genjim; 2) prett:lkst, aresye. shkak; 3) kerkese. pretendim.

pretend (*pri-tend*) 1) kërkoj. synoj nga diçka. 2) shtirem

pretender (*pri-tendër*) 1) pretendent; 2) simulant; I vetequajtur.

pretension (*pri-tenshën*) 1) pretendim: kërkesë; 2) të qenët me pretendims.

pretentious (*pri-tenshës*) me. prete-ndime. pretencioz.

preterit(e) (*pretërët*) gram. kohe e shkuar.

preternatural (*prljtër-naçërëll*) i mbi-natyrshem.

pretersensual (*prljtër-sensjuëll*) teper i ndijshem.

pretext (*prjtekst*) shkak. arësye, pretext.

prettiness (*pritinis*) bukuri; sjellje e ëmBel.

pretty (*priti*) 1. 8 i bukur, bukurosh; 2. 8dv gj.fl. plotesisht. mjaft; pretty much the same thing, gati po ajo.

prevail (*pri-vejell*) 1) dal fitues; kapër-cej; mposht; 2) luftoj me sukses (kun-der dikujt ose ndonje gjeje); 3) mbi-zotëroj; 4) bind ndonjë (upon).

prevalence (*prevëllëns*) mbizotërim.

prevalent (*prevëllen*) mbizotëruës.

prevaricate (*pri-varikejt*) bisedoj duke bere bisht. dredhoj ne bisedë.

prevent (*pri-vent*) 1) parandaloj; 2) pengoj. i dal perpara (from);

prevention (*pri-venshen*) parandalim, paralufitim.

preventive (*pd-ventiv*) 1. n masë pre-ventive, parandalonjese; paraluftonjës, preventiv.

previous (*prjviës*) 1. a 1) i mëparshëm; 2) paraprak; 2. adv: prvious to, para, me parë.

previously (*prljviëslli*) më parë.

pre-war (*pnjuoor*) I paralufitës.

prey (*preej*) 1. n pre. gjah; fig. viktimë; 2. v: prey upon, a) grabit; b) mundoj; c) shkallmoj (shendetin).

price (*prajs*) 1. n çmim; 2. v caktoj çmi-min; vlerësoj, çmoj;

price-cutting (*prajsKating*) ulje e çmi-meve.

priceless (*prajslis*) i paçmueshëm.

prick (*prik*) 1. n '1) therje; 2) majë; 3) gjëmb; 2. v1) ther. thumb; 2) therem; 3) shpoj; ngul me gjilpërë; prick off, prick out, mbjell rasad; prick up one's eara, hap veshet. hap sytë.

pricker (*prikër*) 1) gjemo; 2) bizë.

prickle (*prikll*) 1. n gjemo; ferrë; 2; v 1) snp~; 2) shpohem.

prickly (*priklll*) qe shpon, me gjëmba.

pride (*praijJ*) 1. n krenan; toaullak; 2 v mburhim.

priest (*prijst*) prift.

priestess (*prijstës*) priftëreshë.

priesthood (*prijsthud*) kler.

prig (*prig*) 1) formalist; pedant; 2) me horizont të ngushtë dhe mendjemadh.

priggish (*prigish*) 1 r pedant; 2) i këna-qur me vetëveten.

prim (*prim*) fodull; buzëhollë.

primacy (*prajmësi*) vend i parë. të qenët i parë. më i miri.

prim (*prajmëll*) 1) primitiv. primar; 2) themelor.

primary (*prajmëri*) 1. n ngjyrë kryesore; 2. a 1) primar; fillestar; 2) i shkallës së parë; themelor. kryesor.

primate. (*prajmët*) argjipeshkëv.

prime (*praajm*) 1. n agim; 2. a 1) kryesor. themelor; prime cost, kosto; P. Mi-nister, kryeministër; 2) më i miri. prime number, numër prim; 3. v 1) pregatit (armën). etj.; 2) bëj sfondin (pikturë).

primer (*prajmër*) 1) abetare; 2) libër fillestar.

primeval, (*praj-mijvll*) i qëmoçëm; pri-mitiv.

primitive (*primitiv*) 1) primitiv; 2) I thjeshtë. i-zakonshëm; 3) i qëmoçëm.

primordial (*praj-moordiëll*) fillestar; I qëmoçëm. i lashtë.

primrose (*primrollz*) aguliçe,

prince (*prins*) princ.

princely (*prinslli*) madhështor. luksoz.

princess (*prin-ses*) princeshë.

principal (*prinsipll*) 1. n 1) kryetar. pa-dron; 2) drejtor (shkolle); 2. a kryesor. themelor; principal clause, fjali krye-sore.

principally (*prinsiplli*) kryesisht.

principle (*prinsipll*) 1) parim; ligjë; on principle, sipas parimit; parimisht; 2) shkak i parë; bazë,

print (*print*) 1. *n* 1) gjurmë; 2) shtyp; shkronjë; 3) gravurë; 4) basmë (edhe print dress); out of print, mbaruar (për një botim); 2. *v* 1) shtyp; 2) pa-raqit; skalit; 3) shtamposh (basmën).

printer (*printër*) 1) shtypshkrues. tipo-graf; 2) *tekst.* shtampues.

printing (*printing*) shtypshkrim.

printing-office (*printingotis*) shtypshkronjë.

printing-press (*printingpres*) makinë shtypi.

printing-type (*printingtajp*) shkronje

prior I (*prar:ër*) kryemurg. abat.

prior II i meparshëm; prior to, më parë.

priority (*praj-orëti*) prioritet. e drejtë për të pasur ose për të bërë diçka para të tjerëve; parësi; të qenët përpara.

priory (*praeëri*) manastir. -

prison (*prizn*) burg; prison camp, kamp për robërit e luftës.

prisoner (*priznër*) 1) i burgosur; 2) rob; prisoner of war, rob lufte.

privacy (*prajvesi*) 1) vetmi; 2) mbajtje në fshehtësi.

private (*prajvët*) 1. *a* 1). privat; personal. vetiak; personal member, anëtar i thjeshtë i parlamentit; private soldier, ushtar i thjeshtë; 2) i fshehtë; 3) i vetmuar; in private, a) vetëm. sy për sy. veçan; b) në intimitet; 2. *n* ushtar i thjeshtë.

privation (*praj-vejshën*) privacion. mu-ngesë; heqje. privim.

privilege (*privillixh*) privilegj.

privy (*privi*) i fshehtë; P. Council, kë-shillë i fshehtë; privy councilor. anëtar i këshillit të fshehtë.

prize (*praajz*) 1. *n* çmim. shpërblim; 2 *v* 1) çmoj shumë; 2) vlerësoj.

prize-fighter (*praajzfajtër*) boksier.

prize-ring (*praajzring*) ring.

pro- (*prou*) *pref* me kuptimin për. në vend të.

pro (*prou*): pro and con, pro dhe kundra; pros and cons, argumenta në favor dhe kundra.

probability (*probë-billeti*) gjasë. mu-ndësi.

probable (*probëbll*) 1) i mundshëm; 2) i besueshëm.

probably (*probëblli*) me sa duket. siç ka të ngjarë. mundësisht.

probation (*prë-bejshën*) provë. sprovim.

probationary (*prë-bejshënëri*) sprovues

probationer (*prë-bejshënër*) i sprovuar i vënë në provë. stazhier.

probe (*proub*) 1. *n* sondë; 2. *v* sondoj .bëj sondazh.

probity (*probëti*) ndershmeri; burrëri.

problem (*problëm*) problem; çështje.

problematic(al) [*problë-metik(II)*] pro-blematik. i diskutueshëm; i dyshimtë

proboscis (*prë-bosis*) 1) feçkë; 2) thimth (insekti).

procedure (*prë-sijdiër*) procedurë; menyre veprimi.

priest (*prijst*) prift.

priestess (*prijstës*) priftëreshë.

priesthood (*prijsthud*) kler.

prig (*prig*) 1) formalist; pedant; 2) me horizont të ngushtë dhe mendjemadh.

priggish (*prigish*) 1 *r* pedant; 2) i këna-qur me vetëveten.

prim (*prim*) fodull; buzëhollë.

primacy (*prajmësi*) vend i parë. të qenët i parë. më i miri.

prim (*prajmëll*) 1) primitiv. primar; 2) themelor.

primary (*prajmëri*) 1. *n* ngjyrë kryesore; 2. *a* 1) primar; fillestar; 2) i shkallës së parë; themelor. kryesor.

primate (*prajmët*) argjipeshkëv.

prime (*praajm*) 1. *n* agim; 2. *a* 1) kryesor. themelor; prime cost, kosto; P. Mi-nister, kryeministër; 2) më i miri. prime number, numër prim; 3. *v* 1) pregatit (armën). etj.); 2) bëj sfondin (pikturë).

primer (*prajmër*) 1) abetare; 2) libër fillestar.

primeval (*praj-mijvll*) i qëmoçëm; pri-mitiv.

primitive (*primitiv*) 1) primitiv; 2) I thjeshtë. i-zakonshëm; 3) i qëmoçëm.

primordial (*praj-moordiëll*) fillestar; I qëmoçëm. i lashtë.

primrose (*primrollz*) agulçe,

prince (*prins*) princ.

princely (*prinslli*) madhështor. luksoz.

princess (*prin-ses*) princeshë.

principal (*prinsipll*) 1. *n* 1) kryetar. pa-dron; 2) drejtor (shkolle); 2. *a* kryesor. themelor; principal clause, fjali krye-sore.

principally (*prinsiplli*) kryesisht.

principle (*prinsipll*) 1) parim; ligjë; on principle, sipas parimit; parimisht; 2) shkak i parë; bazë,

print (*print*) 1. *n* 1) gjurmë; 2) shtyp; shkronjë; 3) gravurë; 4) basmë (edhe print dress); out of print, mbaruar (për një botim); 2. *v* 1) shtyp; 2) pa-raqit; skalit; 3) shtamposh (basmën).

printer (*printër*) 1) shtypshkrues. tipo-graf; 2) tekst. shtampues.

printing (*printing*) shtypshkrim.

printing-office (*printingotis*) shtyp-shkronjë.

printing-press (*printingpres*) makinë shtypi.

printing-type (*printingtjap*) shkronje

prior I (*prar:ër*) kryemurg. abat.

prior II i meparshëm; prior to, më parë.

priority (*praj-orëti*) prioritet. e drejtë për të pasur ose për të bërë diçka para të tjerëve; parësi; të qenët përpara.

priory (*praeëri*) manastir. -

prison (*prizn*) burg; prison camp, kamp për robërit e luftës.

prisoner (*priznër*) 1) i burgosur; 2) rob; prisoner of .war, rob lufte.

privacy (*prajvesi*) 1) vetmi; 2) mbajtje në fshehtësi.

private (*prajvët*) 1. *a* 1). privat; personal. vetiak; personal member, anëtar i thjeshtë i parlamentit; private soldier, ushtar i thjeshtë; 2) i fshehtë; 3) i vetmuar; in private, a) vetëm. sy për sy. veçan; b) në intimitet; 2. *n* ushtar i thjeshtë.

privation (*praj-vejshën*) privacion. mu-ngesë; heqje. privim.

privilege (*privillixh*) privilegj.

privy (*privi*) i fshehtë; P. Council, kë-shillë i fshehtë; privy councilor. anëtar i këshillit të fshehtë.

prize (*praajz*) 1. *n* çmim. shpërblim; 2 *v* 1) çmoj shumë; 2) vlerësoj.

prize-fighter (*praajzfajtër*) boksier.

prize-ring (*praajzring*) ring.

pro- (*prou*) *pref* me kuptimin për. në vend të.

pro (*prou*): pro and con, pro dhe kundra; pros and cons, argumenta në favor dhe kundra.

probability (*probë-billeti*) gjasë. mu-ndësi.

probable (*probëbll*) 1) i mundshëm; 2) i besueshëm.

probably (*probëblli*) me sa duket. siç ka të ngjarë. mundësisht.

probation (*prë-bejshën*) provë. sprovim.

probationary (*prë-bejshënëri*) sprovues

probationer (*prë-bejshënëri*) i sprovuar i vënë në provë. stazhier.

probe (*proub*) 1. *n* sondë; 2. *v* sondoj .bëj sondazh.

probity (*probëti*) ndershmëri; burrëri.

problem (*problëm*) problem; çështje.

problematic(al) [*problë-metik(II)*] pro-blematik. i diskutueshëm; i dyshimtë

proboscis (*prë-bosis*) 1) feçkë; 2) thimth (insekti).

procedure (*prë-sijdiër*) procedurë; menyre veprimi.

proceed (*prë-sijid*) 1) vazhdoj; 2) rrjedh: buron (from); 3) kaloj (në diçka).

proceeding (*prë-sijiding*) 1) veprim; sjellje; 2) *pl* procedurë gjyqësore; 3) *pl* punime. procesverbale (të një shoqërie shkencore etj.).

proceeds (*prou-sijidz*) para të mbledhu-ra; të ardhura.

process 1. *n* (*prouses*) proces; 2. *v* (*prë-sis*) përpunoj.

procession (*prë-seshën*) procesion.

proclaim (*prë-kleejm*) shpall. leçis:

proclamation (*proklë-mejshën*) 1) shpallje; leçitje; 2) thirrje, proklamata.

proclivity (*prë-klliviti*) pririje; anim.

procrastinate (*prë-krastinejt*) shtyj ngadalësoj.

procrastination (*prëkrasti-nejshën*) ngadalësim; zgjatje.

procreate (*proukri-ejt*) lind; pjell.

procreation (*proukri-ejshën*) lindje. përtëritje.

procuration (*prokju-rejshën*) 1) kryerje e punës në bazë të prokurës; 2) auto-rizim. prokurë.

procurator (*prokjurejtër*) i autorizuar; prokuror.

procure (*prë-kjuër*) 1) gjej, siguroj (me mund diçka); 2) shkaktoj.

prod (*prod*) 1. *n* 1) shtytje e lehtë; 2) shpues, bizë; 2. *v* 1) shtyj (me gisht. shkop); 2) ngas; nxit.

prodigal (*prodigll*) 1. *n* përhedhje; pri-shje pa kursim; 2. *a* përhedhës. prishës. shkatërrues; plangprishës.

prodigality (*prodi-gallëti*) prishje pakursim, përhedhje; shkapërderdhje.

prodigious (*prë-dixhës*) 1) i çuditshëm; 2) vigan.

prodigy (*prodëxhi*) mrekulli.

produce 1. *n* (*prodjuus*) prodhim; pro-dukt; *fig.* rezultat; 2. *v* (*prë-djuus*) 1) paraqes; sjell; 2) prodhoj. përpunoj; 3) ve në skenë (një dramë. një film).

producer (*prë-djuusër*) 1) prodhonjës; 2) *tek.* gjenerator; 3) regjizor.

product (*prodakt*) 1) produkt. mall i fabrikuar. prodhim; 2) rezultat; 3) *mat.* produkt.

production (*prë-dakshën*) 1) prodhim; production target. detyrë prodhimi; 2) pregatitje (e një filmi); vepër (let-rare) .

productive (*prë-daktiv*) 1) prodhues; 2) pjellor.

profane (*prë-feejn*) 1. *a* . 1) laik: i kësaj bote. mondan; 2) i pamësuar; 3) përdhosës profan; 2. *v* përdhos gjërat e shenjta; profanoj.

profanity (*prë-fanëti*) përdhosje. mos-respektim i gjërave të shenjta. profa-nacion.

profess (*prë-fes*) shpall botërisht. u- shtroj haptas.

professedly (*prë-fesëdlli*) botërisht. hap-tas.

profession (*prë-feshën*) 1) mjeshtëri; 2) njerëz të ndonjë profesioni; 3) fe, besim.

professional (*prë-feshën ëll*) profesio-nal.

professor (*prë-fesër*) profesor.

professorial (*profe-sooriëll*) profesori. i profesorit.

professorship (*prë-fesërship*) profesoro-rat; katedër profesor.

proffer (*profër*) 1. *n* parashtrim. paraqitje; ofrim. propozim; 2. *v* paraqes. ofroj.

proficiency (*prë-fishënsi*) përvojë. stër-vitje. praktikë.

proficient (*prë-fishënt*) me përvojë. I stërvitur.

profile (*proufaeëll*) 1. *n* 1) profil; kontur; 2) gabarit; 2. *v* paraqes në profil. në prerje.

profit (*profiti*) 1. *n* 1) fitim. përfitim; 2) e ardhur; 2 *v* 1) sjell fitim; 2) përfitoj. shfrytëzoj.

profitable (*profitëbll*) 1) fitimprurës. I leverdisshëm; 2) i dobishëm.

profiteer (*profitiër*) spekulator.

profligacy (*profligësi*) shfrenim.

profligate (*profligët*) 1) I shfrenuar. i çthurur; 2) i pagjykueshëm. plangprishës.

profound (*prë-faund*) i thellë.

profundity (*prë-fandëti*) thellësi.

profuse (*prë-fjuus*) i begatshëm. i bollëkshëm; i jashtëzakonshëm.

profusion (*prë-fjuuzhën*) begati. bollëk.

progenitor (*prë-xhenitër*) i parë. stërgjysh.

progenitress (*prë-xhenitrës*) e pare, stërgjyshe.

progeny (*proxhëni*) 1) stërnip; 2) stërnipërit. pasardhësit.

prognosis (*prë-gnousis*) *pl* prognose. (*prë-gnousijiz*) parashikim. prognoza.

prognostic (*prë-gnostik*) 1, *n* para-shikim; paralajmërim; 2. *a* paralajmë-rues.

prognosticate (*prë-gnostikejt*) paralajmëroj; parashikoj.

prognostication (*prëgnosti-kejshën*) paralajmërim; parashikim.

program (*prougram*) program. plan.

progress (*prougres*) 1. *n* 1) shkuarje përpara; 2) zhvillim. përparim; ngritje. rritje; be in progress. vazhdoj; shkoj përpara; 2. *v* (*prë-gres*) 1) shkoj përpara. përparoj; 2) bëj përparime. korr suksese.

progression (*prë-greshën*) progresion.

progressive (*prë-gresiv*) 1) përparim-tar; 2) progresiv. që shkon përpara; 3) që rritet.

prohibit (*prë-hibit*) ndaloj.

prohibition (*proui-bishën*) 1) ndalim (sidomos i pijeve alkolike); 2) skartim.

prohibitionist (*proui-bishënist*) parti-zan i ndalimit të shitjes së pijeve alko-like.

prohibitive (*prë-hibitiv*) i ndaluar. që nuk lejohet; prohibitiv.

project 1. *v* (*prë-xhekt*) 1) projektoj; 2) përpiloj. mendoj (planin) ; 3) shquhem; 2. *n* (*proxhekt*) projekt; parashikim.

projectile 1. *n* (*prë-xhektaeëll*) predhë (bombë. granatë. plumb); 2. *a* i hedhur.

projection (*prë-xhekshën*) 1) projektim; 2) projekcion; 3) gjë e kërcyer. e dalë.

projector (*prë-xhektër*) 1) projektonjës; 2) projektor; 3) fener «magjik»;

proletarian (*proulli-teëriën*) proletar.

proletariat (*proulli-teëriët*) proletariat.

prolific (*prë-lifk*) 1) pjellor; 2) që shtohet shumë.

prolix (*proulliks*) 1) fjalaman. fjalëgjatë; proliks. 2) i mërzitshëm.

proximity (*prë-lliksëtl*) fjalë të shumta; zgjatje fjalësh; proliksitet.

prologue (*proullog*) prolog; hyrje.

prolong (*prë-llong*) zgjat.

prolongation (*proullong-gejshën*) 1) zgjatje; 2) shtyrje afati.

prolonged (*prë-llongd*) i gjatë.

promenade (*promë-naad*) 1. *n* 1) she-titje; 2) vend shetitjeje; 2. *v* 1) shetit; 2) nxjerr në shetitje.

prominence (*prominënsJ*) 1) spikatje. dalje; 2) konveksitet; 3) pozitë e shquar

prominence (*prominënsi*) dukje. spi-katje; rënie në sy.

prominent (*prominënt*) 1) i dalluar; 2) i spikatur; 2) i ngritur.

promiscuity (*promis-kuuiti*) 1) shumë-llojshmëri. karakter i përzier; 2) çrre-gullim.

promiscuous (*prë-miskjuës*) 1) i lloj-llojshëm. i përzier; 2) i çrregulluar.

promise (*promis*) 1. *n* premtim; 2. *v* premtoj; zotohem.

promisor (*promisër*) njeri që jep prem-tim. që prenuon.

promissory (*promisëri*) kep. gjuhë toke.

promote (*prë-mout*) 1) gradoj (ne shërbim). ngre në pozitë; 2) ndihmoj. përkrah.

promoter (*prë-moutër*) përkrahës. ndih-mues; nxitës; organizues.

promotion (*prë-moushën*) 1) gradim; 2) përkrahje.

prompt (*prompt*) 1. *a* 1) i shpejtë. i shkathët; 2) i gatshëm për të shërbyer; 2. *v* 1) nxit. frymëzoj; 2) pëshpërit. pë vesh; bëj punën e suflerit.

prompt-box (*promptboks*) kabinë su-fleri.

prompter (*promptër*) sufler.

promptitude (*promptitjuud*) shpejtësi. shkathtësi.

promulgate (*promellgejt*) shpall. botoj. përhap.

propagation (*promëll-gejshën*) shpa-llje. botim.

prone (*pro un*) 1) i prirur; 2) i shtrirë; 3) i rënë përmbys.

prong (*prong*) 1) dhëmbëz; 2) thumb (tokëze); 3) mëngë (lumi).

pronominal (*prë-nominëll*) *gram.* për-emëror. i përemrit.

pronoun (*prounaun*) *gram.* përemër.

pronounce (*prë-nauns*) 1) shqiptoj; 2) shpall; 3) shprehem.

pronounced (*prë-naunst*) i theksuar.

pronouncement (*prë-naunsmënt*) shqi-ptim.

proof (*pruuf*) 1. *n* 1) provë; 2) vërtetim. të sprovuar; 3) bocë; korekturë; 2. *i* papërshkueshëm (against).

proof-reader (*pruufnjdër*) korektor.

proof-sheet (*pruufshijt*) fletë korektimi.

prop (*prop*) 1. *n* 1) mbështetëse; 2) ka-mbalec; 2. *v* mbështet. mbaj.

propaganda (*propë-gandë*) propagandë.

propagandist (*propë-gandlst*) propa-gandist.

propagate (*propëgejt*) 1) shumëzoi; 2) përhap; 3) shtohet; 4) përhapem.

propagation (*propë-gejshën*) 1) shu-mëzim. shtim; 2) përhapje.

propel (*prë-pell*) 1) shtyj. ngas përpara; 2) ve ne lëvizje.

propeller (*prë-pellër*) 1) *av.* elikë aero-plani; 2) *det.* elikë lundrimi.

propensity (*prë-pensëti*) prirje (nga diçka).

proper (*propër*) 1) i veti: proper name. emër i përveçëm; 2) i rregullt; pro per fraction. *mat.* thyes i rregullt; 3) i për-shtatshëm; 4) përkatës; 5) *gj.fl.* i madh; i mirë.

properly (*propërlli*) 1) siç duhet; 2) siç ka hie; 3) *gj.ff.* shumë. tepër; pro-perly speaking. në të vërtetë: në esencë.

propertied (*propërtëd*) që zoteron. që ka pronë: propertied classes klasat e pasura.

property (*propërti*) 1) veti; 2) pronë: pasuri; man of property. njeri i pasur. në gjendje; 3) *pl* butafori.

prophecy (*profësi*) profeci.

prophecy (*profisaa*) profetizoj. para-lajmëroj.

prophet (*prof it*) profet.

prophetic (*prë-fetik*) profetik.

prophylactic (*proufi-llaktik*) profilaktik. mbrojtës.

prophylaxis (*proufi-llaksis*) profilaktikë: masë mbrojtëse.

propinquity (*prë-pinkuëti*) afërsi.

propitiate (*prë-pishiejt*) zbut. pajtoj.
propitiatory (*prë-pishiëtëri*) pajtues.
propitious (*prë-pishës*) 1) i mbarë. I volitshëm; 2) i favorshëm; premtes.
proportion (*prë-poorshën*) 1. *n* 1) pro-porcion; raport; 2) pjesë; 2. *v* mat, ve në proporcion.
proportional (*prë-poorshënell*) 1. proporcional; 2. *n* mat. gjymtyrë e ra-portit.
proportionate (*prë-poorshënet*) pro-porcional
proposal (*prë-pouzll*) propozim.
propose (*prë-pouz*) 1) propozoj; 2) kërkoj dorën (për martesë); 3) marr me mend; hartoj plane.
proposition (*propë-zishën*) 1) mendim; 2) fjali; 3) teoremë; problem.
propound (*prë-paund*) 1) shtroj për shqyrtim; 2) parashtroj (një teori).
proprietary (*prë-praeëtëri*) prone. pronës. pronësor; që përbën prone
proprietor (*prë-praeëtër*) pronar; zotë-rues.
proprietress (*prë-praeëtrës*) pronare; zotëruese.
propulsion (*prë-pall shën*) shtyrje; shku-arje përpara.
propulsive (*prë-pallsiv*) që ve në lëvizje: nxitës; shtytës.
prorogation (*proure-gejshën*) ndër-prerje në punën e parlamentit.
prorogue (*prë-roug*) 1) shtyj sesiosin e parlamentit; 2) shtyj afatin.
prosaic (*prë-zejik*) prozaik; *fig.* i zakonshëm. i rëndomtë.
proscenium (*prau-sijniëm*) paraskenë.
proscribe (*prë-skraajb*) 1) shpall jashtëligjes; 2) ndaloj.
proscription (*prë-skripshën*) 1) pros-kripcion; nxjerrje jashtë ligjës; 2) marr-je me sy të keq.
prose (*prouz*) 1. *n* prozë; 2. *v* flas mër-zitshëm.
prosecute (*prosikjuut*) 1) ndjek (mësi-met etj.); 2) ndjek rregullat gjyqësore.
prosecution (*prasi-kjuushën*) 1).ndjekje; 2) drejt. pala paditëse; 3) kryerje (e punës); zhvillim (i mësimve-ve); prosecution of war. Zhvillim i luftës.
prosecutor (*prosikjuutër*) 1) paditës; 2) ankues; publi.c prosecutor. prokuror.

proselyte (*prosillait*) i kthyer; njeri qëndërron bindjet e tija (fetare. politikeetj.).
prospect 1. *n* (*prospekt*) 1) pamje. per-spektivë; 2) *geol.* kërkim; 3) *pl* plane. parashikime për të ardhmen; 2. *v* (*prë-spekt*) 1) studioj; 2) bëj kërkime.
prospective (*prë-spektiv*) i ardhshëm; i pritur.
prospector (*prospektër*) 1) *geol. min.* kërkues mineralesh; 2) kërkues ari.
prosper (*prospfir*) përparoj; lulëzoj.
prosperity (*pros-perëti*) lulëzim; mirë-qenie.
prosperous (*prospërës*) 1) lulëzues; 2) i mbarë.
prosthesis (*prasthësls*) protezë.
prostitute (*prostijtuut*) 1. *n* grua e pa-ndershme: .prostitutë; 2. *v* poshteroj: shnderoj.
prostitution (*prosti-tjuushen*) prosti-tucion
prostrate 1. *a* (*prostrej*) 1) shtrirë për dhe; 2) i rraskapitur; 2. *v* (*pros-trejt*) 1) shtrij; rrëzoj; përmbys; 2) nënshtroj; 3) dërmoj; 4) dëshiroj në kulm.
prostration (*pros-trejshën*) 1) shtrirje; 2) rraskapitje; 3) këputje. shkrehje.
protagonist (*prou-tagënist*) 1) hero kry-esor (i dramës); 2) aktor që luan rolin kryesor; 3) luftëtar.
protect (*prë-tekt*) 1) ruaj; 2) mbroj; përkrah.
protection (*prë-tekshën*) 1) ruajtje; 2) mbrojtje; 3) përkrahje.
protective (*prë-tektiv*) 1) mbrojtës; 2) ruajtës; 3) përkrahës.
protector (*prë-tektër*) 1) mbrojtës; për-krahës; 2) *tek.* sigurecë; kuti. valvolë sigurimi; 3) rrufepritës.
protectorate (*prë-tektërët*) protektorat.
protectorship (*prë-tektërship*) përkrah-je; mbrojtje.
protest 1. *v* (*prë-test*) 1) protestoj; kundërshtoj; 2) deklaroj (solemnisht); 2. *n* (*proutest*) 1.> protestë; 2) protesti m (kambiali).
protestant (*protistënt*) fet. protestant.
protestation (*proutes-tejshën*) 1) de-klaratë (solemne); 2) protestë.
protocol (*proutëkoll*) 1. *n* protokol; 2. *v* protokoloj.
protract (*prë-trakt*) 1) zgjat vonoj; 2) shtrij; 3) vizatoj (një plan).

protracted (*prë-traktëd*) i gjatë; i zgja-tur.
protraction (*prë-trakshën*) 1) vonesë; 2) vënie në plan.
protractor (*prë-traktër*) raportor; gonio-metër.
protrude (*prë-truud*) spikat del përja-shta.
protrusion (*prë-truuzhën*) dalje. spika-tje.
protuberance (*prë-tjuubërëns*) 1) ngri-tje; 2) gungë; 3) *astr.* protuberancë
protuberant (*prë-tjuubërënt*) i ngritur. i spikatur. i gunguar.
proud (*praud*) 1) krenar; kryelartë; 2) i rëndë, serioz.
prove (*pruuv*) 1) provoj; 2) vërtetoj; 3) sigurohem 4) ve në provë; 5) del, rezulton; 5) *drejt*: vërtetoj (një te-stament)
provenance (*provëniins*) prejardhje; bu-rim.
provender (*provindër*) 1) ushqim per kafshë; tagji; 2) *tall.* gjellë.
proverb (*provëërb*) proverb; fjalë e urta.
proverbial (*prë-vëërbëll*) proverbial, që është bërë proverb.
provide (*prë-vaajd*) 1) depozitoj; 2) vezahire; 3) furnizoj. siguroj; 4) marr masa; 5) *drejt*. parashikoj.
provided (*prë-vaajdëd*) me kusht që.
providence (*providëns*) 1) maturi, urtësi; 2) providencë.
provident (*providënt*) 1) i matur, i kuj-desshëm; 2) i kursyer.
provider (*prë-vajdër*) furnizues.
province (*provins*) 1) provincë, krahi-në; 2) sferë veprimtarie.
provincial (*prë-vinshëll*) 1. *n* dhe *a* pro-vincial.
provincialism (*prë-vinshëllizëm*) pro-vincializëm.
provision (*prë-vizhën*) 1. *n* 1) grumbu-llim; depozitim; 2) sigurim; 3) vendim; 4) *drejt*. parim; 5) *pl* ushqime, zahire; 2. *v* furnizoj me ushqime.
provisional (*prë-vizhënë!!*) i përkoh-shëm.
proviso (*prë-vajzou*) kusht; klauzolë në kushte
provisory (*prë-vajzëri*) 1) kushtor; 2) i përkohshëm.
provocation (*provë-kejshën*) 1) ngac-mim; 2) provokim; 3) zemërim.
provocative (*prë-vokëktiv*) 1) ngacmues; 2) zemërues; 3) provokativ.

provoke (*prë-vouk*) 1) zemëroj; ngac-moj; 2) nxit; 3) provokoj.
provoking (*prë-vouking*) i mërzitshëm. i bezdisshëm.
provost 1) (*provëst*) rektor; 2) (*provëst*) skoc. kryetar bashkie; 3) (*prë-vou*) o-ficer i policisë ushtarake.
prow (*praw* kiç anijeje.
prowess (*prauis*) trimëri.
prowl (*pra uli*) gjurmoj për ushqim (kafshët e egra); vij rrotull (për të vjedhur).
proximate (*proksimët*) më i afërt, më i afërmi. para ose pas.
proximity (*prok-simëti*) afërsi.
proxy (*proksi*) 1) i besuar, i autorizuar; 2) zëvëndës; 3) perfaqësi; 4) prokurë; autorizim.
prude (*pruud*) grua nazelije. buzëhollë.
prudence (*pruudns*) urtësi: maturi.
prudent (*pruudnt*) 1) i matur. i urti; 2) i kuptueshëm
prudish (*pruudish*) buzëhollë. me naze.
prune I (*pruun*) 1) kumbull; 2) ngjyrë e errët mjedre.
prune II 1) krasit; 2): shkurtoj (shpenzimet); 3) përpunoj (stilin).
pruning (*pruuning*) : pruning imple-ments, vegla kopshtarie.
prussic (*prasik*) : prussic acid. acid prusik.
pry (*praaj*) 1) fut hundën; përgjoj; 2) arrij të marr vesh (into); 3) ngre me vinç.
psalm (*psaam*) psalm.
pseudo (*psjuudou*) *pref* me kuptimin I gënjeshtërt. kallp. pseudo.
pseudonym (*psjuudënim*) pseudonim.
pseudonymous (*psjuu-donimës*) me pseudonim.
pshaw (*pshoo*) 1. int pfu!; 2. *v* çfaq mospërfillje.
psychiatrist (*së-kaeëtrist*) psikiatër.
psychiatry (*psë-kaeëtri*) psikiatri.
psychologist (*saj-kollëxhist*) psikolog.
psychology (*saj-kollëxhi*) psikologji.
pub (*pab*) 'gjf. pijetore.
puberty (*pjuubërti*) pubertet.
pubescence (*pju-besns*) 1) pjekje sek-suale; 2) push (i bimëve.)
public (*pabllik*) 1. *n* 1) publik. popull; 2) botë. shoqëri; 2. *a* 1) publik; 2) shoqëror; komunal; public service, shërbime

komunale; public works, punë botore; 3) shtetëror; public road. rrugë e madhe; public school a) shkollë e mesme (në Angli); b) shko-llë shtetërore pa pagesë (në SHBA. Skoci dhe koloni britanike).

publication (*pabllli-kejshën*). 1) shpallje; trumbetim; 2) botim.

publicity (*pë-bllisëti*) 1) trumbetim; 2) reklamim; publicity agent, agjent reklamimi. **publicly** (*pabllikli*) botërisht. haptas.

publish (*pabllish*) 1) botoj; 2) shpall 3) trumbetoj.

publisher (*pabllishër*) botues.

publishing (*pabllishing*): publishing house, shtëpi botimi.

pucker (*pakër*) 1. *n* rudhë. palë; 2. *v*1) rudh; 2) rudhem. 3) bëj pala.

pudding (*puding*) puding.

puddle (*padll*) 1. *n* 1) pellg; haus; 2) veshje me argjilë; 3) vaskë lug (për larje); 2. *v* 1) përziej (argjilin); 2) vesh me argjilë; 3) përzierje (e hekurit); 4) rrah. sheshoj me tokmak; 5) turbulloj (ujët); rrah këmbë e duar në ujë.

pudency (*pjuudënsi*) modesti; turp.

puerile (*pjuëraeëll*) fëmënor.

puarility (*pjuë-rillëti*) sjellje prej fëmije. çilimillëk; fëmijëri.

puff (*paf*) 1. *n* 1) fillad. puhi; 2) tym. gulç (tymi. avulli); 3) pufkë për pudër; 4) zbavitës. komik; 5) pite; 6) reklamë e fryrë; 2. *v* 1) çfryj; puff and blow, më merret fryma nga të nxitua-rit; 2) fryj 3) bëj shaka; 4) reklamoj për së tepri; puff at, heq (cigaren).

puff-box (*pafboks*) kuti pudre.

puffed-up (*paft-ap*) mendjemadh.

puffery (*paferi*) reklamë e fryrë.

puffy (*pafi*) 1) i fryrë. i mufatur; 2) qe vuan nga gulçi.

pug I (*pag*) 1. *n* 1) argjilë e ngjeshur; 2) byk. hjedhë; 2. *v* ngjesh argjilën.

pug II qen hundështypur.

pugilism (*pjuuxhillizëm*) boks.

pugilist (*pjuuxhillist*) boksier.

pugnacious (*pag-nejshës*) grindavec; i gatshëm për t'u rrahur; i prirur për polemikë.

pugnacity (*pëg-niisëti*) 1) gadishmëri për rrahje; 2) shpirt grindavec.

pug-nosed (*pagnouzd*) hundëçip.

puissance (*pjuuins*) *vj.* fuqi.

pula (*pjuull*) kuis; ankohem.

pull (*pull*) 1. *v* 1) tërheq; zvaris; 2) heq. ngre; 3) i bie ziles; 4) shtrëngohet (edhe pull at); pull at a pipl (a cigarette), thith tymin e llullës (ciga-res); 5) dal. vozis. eci me rrema; pull ashore, vozis nga bregu; 6) *poligr.* pre-gatit bocën; 7) kthej ose çoj topin (nga e majta- në kriket. golf); pull about, sillem keq; pull back. a) tërheq prapa; b) vozis së prapthi; pull down, prish (ndërtesa); përmbys; *fig.* dekurajoj; pull in, a) tërheq; b) pakësoj shpenzi-met; pull off, a) heq; b) fitoj (njëçmim etj.); c) dal prej skelës; pull off the road. vij nga rruga; pull on, tërheq nga vetja; pull out, a) dal (nga stacio-ni); b) kaloj në vozitje me rrema; e) nxjerr; pull out of the diva, av. dal nga fluturimi pingul; pull over, tërheq; pull through, heq qafe. shpëtoj (nga halli:) pull together. punoj ne har- moni; pull oneself together, marr veten në dorë; pull up, a) ndaloj; b) qëndroj; c) shkoj përpara (në gara); pull faces, ngërdheshem; pull smb's. leg, mashtroj ndonjë; pull the horse, shtrëngoq rrypat pull to pieces, kri-tikoj; pull the wires, a) bëj presion mbi ndonjë; b) përdor metoda të fsheh-ta; 3. *n* 1) tërheqje (e oxhakut); 2) përpjekje; 3) vozitje; 4) gllënkë; 5) gjalmë; dorezë (zileje); 6) ndikim. in-fluencë.

puller (*pullër*) traktor tërheqës.

pullet (*pullit*) zogë.

pulley (*pulli*) 1) makara; 2) çikrik.

pullover (*pulouvër*) pulovër. fanellë e përjashtme.

pulp (*pullp*) 1. *n* 1) mish tul (fruti); 2) brum letre. druri; 3) palcë; 2. *v*1) zbut; zbrua; 2) zbutem; 3) pastroj.

pulpit (*pullpit*) katedër. amvonë.

pulpy (*pullpi*) i butë. mishtor.

pulsate (*pull-sejt*) rekon; rreh.

pulsation (*pull-sejshën*) rektimë. rrah-je. pulsacion.

pulse (*palls*) 1. *n* 1) puls. rrahje (e zem-rës); feel one's pulse, shikoj pulsin. mat të rrahurat e zemrës; *fig.* hetoj që-llimet; 2) drithmë. vibracion; 2. *v* rreh zemra.

pulverize (*pullvëraaj*) 1) bëj pluhur.

imtësoj; *fig.* shpartalloj; 2) pulverizoj.
pulverizer (*pallvëraajzër*) pulverizator; pompë me presion.
pumice, pumice-stone (*pamis.-stoun*) gur shpa.
pump (*pamp*) 1. *n* 1) pompë; 2) tu-llumbë; 2. *v* nxjerr me pompë; pump dry, nxjerr deri në fund; pump hard, pump tight, fryj me pompë (gomën); pump out, nxjerr me pompë; pump up, pompoj.
pumpkin (*pampkin*) kungull.
pun (*pan*) 1. *n* lodër fjalësh; 2. *v* luaj me fjalë.
punch I (*panç*) 1. *v* 1) godit me grusht; 2) shpoj (vrima); 3) shtampo; 2. *n* 1) goditje me grusht; 2) tek. shpues; 3). vulë datimi.
punch II punç.
punch III kalë i fortë pune.
punctilio (*pank-tilliou*) formalitet; pe-danteri; përpikmëri.
punctilious (*pank-rilliës*) pedant; i përpikti.
punctual (*pankçull*) I përpiktë; I sakte.
punctuality (*pankçu-allëti*) përpikmëri, saktësi.
punctuate (*pankçuet*) 1) ve shenjat e pikësimit; 2) ndërpres.
punctuation (*pankçu-ejshën*) pikësim; shenja pikësimi.
puncture (*pankçër*) 1) shpuarje (e gomës); 2) çarje. shqyerje; 2. *v* shpoj; punctured wound, plagë e bërë nga armë me majë.
pungency (*panxhënsi*) athtësi. therje.
pungent (*panxhënt*) i athtë. theres.
punish (*panish*) ndëshkoj; dënoj.
punishment (*panishmënt*) ndëshkim. dënim.
punitive (*pjuunëtiv*) ndëshkimor.
punster (*panstër*) i mprehtë; shakaxhi.
punt I (*pan*) 1. *n* sandall. lundër me- fund të sheshtë; 2. *v* lundroj (me lun-dër me fund të sheshtë): shtyj lundrën duke mbështetur në fund të ujit një. shkop.
punt II 1. *vi* bie me këmbë (topit); 2. *n* goditje me këmbë (e topit).
punt III ve bast.
punter (*panter*) lojtar me bast; kumarxhi. pontër.
puny (*pjuunl*) i vockël; I dobët.
pup (*pap*) 1. *n* këlysh qeni; 2. *v* pjell këlysh.

pupa (*pjuupë*) zoo/. krizalidë. nimfe e fluturës.
pupal (*pjuupëll*) pupal chamber. me- shikëz.
pupil I (*pjuupll*) 1) nxënës; 2) praktikant.
pupil II dritë. bebe e syrit.
pupilage (*pjuupillixh*) 1) mituri; 2) shegertllëk.
pupillary I (*pjuupillëri*) 1) që është nën tutelë; 2) shegerti. i shegertit; nxënë-si. i nxënësit.
pupillary II i dritës. i bebes së syrit.
puppet (*papit*) kukull; puppet government, qeveri kukull.
puppet-play (*papitplleej*) shih puppet-show.
puppetry (*papitri*) 1) çfaqje, komedi kukullash; 2) hipokrizi.-
puppet-show (*papit-shou*) teatër ku-ukllash.
puppy (*papi*) 1) këlysh qeni; 2) burracak.
purblind (*pëërbllaaajnd*) miop. dritëshkur. mandjecekët; i trashë.
purchase (*perçës*) 1. *n* blerje; 2. *v* 1) blej; 2) ngre me levë; tërheq me çikrik.
pure (*pjuër*) 1) i pastër; 2) pa përzierje; 3) i thjeshtë; 4) i dliër.
purely (*pjuërlli*) 1) pastër; 2) krejt. tërë-sisht.
purgative (*pëërgëtiv*) 1. *n* purgativ. pas-trues; 2. *a* që të heq. pastrues.
purgatory (*pëërgëtëri*) I. *n* purgator; 2. *ti* pastrues.
purge (*pëërxh*) 1. *n* pastrim; spastrim (edhe politik); 2. *v* 1) pastroj (nga di-çka); 2) shlyej. laj (fajin).
purification (*pjuërfi-kejshën*) 1) pa-strim; 2) rektifikim. pastrim nga përzier-
purificatory (*pjuërfikejtëri*) pastrues.
purifier (*pjuërfiaeër*) pastrues.
purify (*pjuërfiaaj*) pastroj.
purity (*pjuëfëti*) 1) pastërti. dliërsi; 2) provë (metalesh të çmueshme).
purl I (*pëërl*) gurgullon.
purl II. *n* gajtan. shirit; qëndisje. bor-durë; 2. *v* stolis me gajtan.
purlieu (*pëërljuu*) pl 1) rrethe; periferi; 2) kasolle të varfëra.
purloin (*për-lloojn*) vjedh.
purple (*pëërppl*) 1. *n* 1) ngjyrë e purpurt. e kuqe e errët; *amer.* ngjyrë manusha-qe; 2) porfir; 3) titull i kardinalit; 2. *a* i purpurt; *amer.* ngjyrë manushaqe; 3. *v* 1) bëj të

kuq të errët; 2) bëhem i kuq i errët; skuqem si speci.

purport (*pëërpërt*) 1. *n* 1) kuptim. për-mbajtje; 2) qëllim; 2. *v* flas (për diçka). dëshmoj; 2) domethënë.

purpose (*pëërpës*) 1. *n* 1) qëllim; answer the purpose. jam i përshtat-shëm. i përgjigjem; of set purpose. me paramendim; on purpose. qëlli-misht; to little purpose. to no purpose, pa fryt; to some purpose. Jo më kot; 2) destinacion; 2. *v* kam që-llim. kam ndër mend.

purposeful (*pëërpësfl*) 1) me qëllim të caktuar; 2) me paramendim.

purposeless (*pëërpësllis*) pa qëllim. I padobishëm.

purposely (*pëërpësl*) qëllimisht. enkas. me dashje.

purrr (*pëër*) 1. *v* gërret; 2. *n* gërritje.

purse (*pëërs*) 1. *n* 1) qese kuletë; *fig.* para; 2) arkë. haznë; 3) çmim; 2. *v.* 1) rrudh; 2) rrudhem.

pursuance (*për-sjuëns*) kryerje. zbatim; In pursuance (of). gjatë kryerjes. rea-lizimit (të detyrës. planit etj.).

pursuant (*për-sjuënt*): pursuant (to), në pajtim me. duke marrë parasysh (di-çka).

pursue (*për-sjuu*) 1) ndjek; 2) vazhdoj; pursue a policy (of), ndjek poli-tikën (e).

pursuer (*për-sjuër*) ndjekës.

pursuit (*për-sjuut*) 1) ndjekje; 2) të qenët i zënë me diçka.

pursy (*pëërsi*) 1) i sëmurë nga gulçimi: gulçues; 2) i majmë. i ngjallur.

purulent (*pjurëllëll*) i qelbëzuar.

purvey (*për-veej*) 1) furnizoj (me gjëra ushqimore); 2) grumbulloj.

purveyance (*për-veejëns*) 1) rezerva; 2) grumbullim.

purveyor (*për-veejër*) furnizues; sipërmarrës.

purview (*pëërvjuu*) 1) artikull; 2) sferë. kompetencë; kufi; fushë (e veprimi); 3) horizont.

pus (*pas*) qelb.

push (*push*) 1. *n* 1) shtytje; 2) presion. shtypje; 3) sulm; 4) energji. vendo-smëri; 5) sustë (edhe push button); 2. *v* 1) shtyj; «i jap rrugë» çështjes; 2) futem; 3) shtyp; 4) çoj përpara; 5) shkoj përpara; push

off. a) *det.* marr vrull; rrokullis; b) shes mallra; -push on. nxitoj përpara.

push-cart (*pushkaart*) karrocë dore.

pushing (*pushing*) energjik; njeri me ini-ciativë.

pusillanimity (*pjuusillë-nimëti*) të qenët shpirtvogël. frikaman.

pusillanimous (*pjuusi-lanimës*) shpirt-vogël.

puss (*pus*) 1) mace e vogël; 2) *gjuet.* lepur.

pussy (*pusi*) 1) mace; 2) gjë e butë me push; pussy willow. lloj shelgu.

pussy-cat (*pusikat*) shih pussy 1.

pustulate (*pastjullejt*) mbulohem me puçrra

pustulous (*pastjullës*) i mbuluar me puçrra:

put (*put*) (put) 1) ve. vendos; 2) vlerësoj. caktoj (madhësinë sasinë, shpreh (me fjalë): përkthej (into): 4) hedh. flak; put about a) *glft.* shqe-tësoj; b) *det.* marr drejtim tjetër kun-drejt, erës; c) përhap (zëra); put across, transportoj (me lundër etj.); nis. dergoj; put aside, l, (në një anë); put away, a) ve mënjanë (para); b) ha, përlej (ushqimin); put back, a) ve, sjell në vendin e mëparshëm; b) kthehem në liman; put by, a) ve, le mënjanë (si rezervë); b) i largohem (bisedës, çështjes); përpiqem të mos vrej; put down. a) regjistroj; b) detyroj të heshtë; e) ja vesh (diku); put forth, a) tregoj (fuqi); b) ve në qarkullim; e) lëshon filiza; put for-ward, parashtrij, paraqes; put in, a) *det.* hyn në liman; i afrohem bregut; b) paraqes për shqyrtim; c) bëj (vrejte); ç) *gj.fl.* kryej (punën); d) kaloj (kohën); e) *amer.* vë në shfrytëzim (një repart, uzinë); put in an appearance, çfa-qem, tregohem; put off, a) lë mënjanë; shtyj afatn; b) heq nga vetja; e) ja ndryshoj mendjen; c) heq qafe, shpë-toj; d) *det.* zgjidh litarin, niset anija; put on, a) ve; b) marr (pamjen); c) shtoj; put out, a) dredh, qes, ndrydh (krahun etj.); b) shuaj; c) ngacmoj, pengoj (ndonjë); ç) dal në det; put out of countenance, turbulloj; put through, a) kryej, bëj (punën); b) lidh (me telefon); put together, a) . krahasoj; b) bëj kompilacion; put up, a) ndërtoj; b) frikësoj (egërsirat); e) ngre çmimet; ç) ve (një shpallje) d) shes në

ankand; e) paketoj; fut; put up (at), ndalem (përkohë-sisht); put up (with), pajtohem; 6-put an end (to), ndaloj, i jap fund; put smb, at his ease, i jap zemër dikujt; put one's hand (to), filloj të punoj (rreth diçkaje); put heads to-gether, këshillohem; put in black and white, shkruaj; put into effect, vë në veprim; zbatoj; put into ser-vice, *usht*: marr në shërbim nën armë; put smb, on his guard, paralajmëroj ndonjë; put smb. off his guard, ve në gjumë vigjilencën e dikujt; put off the scent, ja ngatërroj mendjen; . humb gjurmet; put on flesh, *gj.fl.* trashem; put out of temper, ngacmoj, zemëroj, put one right (with), çfajësoj, justifikoj dikë në sytë e dikujt; put to death, ekzekutoj; put to flight, ve në ikje; put to inconvenience, vë.shtirësoj; put to rout, shpartalloj, vë në ikje; put to sea, dal në

det; put to the test, provoj; sprovtoj; put the horses (to), mbrej kuajt. -

putrefaction (*pjuutri-fakshën*) kalbje.

putrefy (*pjuutrifaaj*) kalb; qelbëzoj,

putrescent (*pjuu-tresnt*) që kalbet.

putrid (*pjuutrid*) 1) i kalbur; 2) i qelbur.

putridity (*pju-tridëti*) kalbje, kalbësirë.

puttee, putti(e) (*pati*) 1) mbështjellje (për këmbë), dollakë; 2) gambale.

putty (*pati*) 1. *n* stuko; 2. *v* mbyll me stuko.

puzzle (*pazll*) 1) mosmarrëveshje; 2) ngatërresë; 3) çështje e pazgjidhshme; 4) enigmë, 2. *v* 1) fut në qorr-sokak; hutoj; zë ngushtë; 2) vras men-djen (për diçka).

puzzlement (*pazllmënt*) rrëmuje.

pygmy (*pigmi*) *xhuxh*, shkurtabiq, pigme.

pyjamas (*pi-xhaamëz*) *pl* pixhama.

pyramid (*pirëmid*) piramidë.

pyramidal (*pi-ramidll*) piramidal.

pyrites (*pë-rajtijiz*) pirit.

Q

Q,q (*kjuu*) shkronjë e shtatëmbëdhjetë e alfabetit anglez.

quack I (*kuak*) 1. *n* gagaritje; 2. *v* ga-garit.

quack II sharlatan.

quackery (*kuakëri*) sharlatanizëm.

quadrangle (*kuodrangll*) katërkëndësh.

quadrant (*kuodrënt*) kuadrant.

quadrilateral (*kuodri-llatërëll*) katërfa-qesh.

quadruped (*kuodruped*) katërkëmbesh.

quadruple (*kuë-druupll*) katërfish; qëpërbëhet prej katër pjesësh,

quaff (*kuaaf*) pij me gllënka të mëdha.

quag (*kuag*) moçal; baltovinë.

quagmire (*kuagmaeër*) kënetë.

quail I (*kuëiëll*)- shkurtë.

quail II dridhem, frikësohem.

quaint (*kuëjnt*) i çuditshëm, ekstravagant.

quake (*kuëjk*) dridhem, kam frikë.

qualification (*kuollifi-kejshën*) 1) kua-lifikim; 2) rezervë, kufizim; cens, kufi arësimi, banimi etj.); 2. *v* 1) kualifikoj; 2) kualifikohem; 3) përcaktoj, emërtoj; 4) ndryshoj, kufizoj.

qualitative (*kuollitëtiv*) cilësor, cilësie, i cilësisë.

qualitatively (*kuollitëtivlli*) në cilësi.

quality (*kuollëti*) 1). cilësi; 2) vlerë; lloj.

qualm (*kuaam*) 1) të pështirë; 2) ndruaj-tje. dyshime. ngurrime; 3) brejtje. të vrarët e ndërgjegjes.

quandary (*kuon-deëri*) vështirësi; mos-kuptim.

quankitive (*kuontitëtiv*) sasior, sa-sie, i sasisë.

quantity (*kuontëti*) sasi: quantity pro-duction, prodhim në masë.

quarantine (*kuorëntijin*) 1. *n* karantinë; 2. *vve* nën karantinë.

quarrel (*kuorëll*) 1. *n* grindje; make up a quarrel, pajtohem; 2. *v* grindem.

quarrelsome (*kuorëllsëm*) grindavec.

quarry I (*kuori*) 1. *n* gurore; 2. *v* 1) nxjerr (prej gurores); 2) kërkuj.

quarry II (*kuori*) gjah; pre; egërsirë e ndjekur.

quart (*kuoort*) masë lëngjesh prej 1,14 liter

quarter {*kuoortër*} 1. *n* 1) e katërt. çerek; 2) një çerek ore; 3) lagje (qyteti): tremujor; 4) *pl* banesë; *usht.* kuartiere; kazermë; 5) vend; from all quarters, nga çdo anë; 6) *amer.* monedhë prej 25 qindarkash: at close quarters, close quarters, përleshem me grushta. futem në grindje; 2. *v* 1) ndaj katërsh; 2) vendos në banesa. strehime: **quarterly** (*kuoortërlli*) 1. *a* tremuajsh; 2. *n* revistë që del një herë në tre muaj.

quartermaster (*kuoortërmaastër*) magazinier ushtrie, intendent

quartz (*kuoorts*) kuarc.

quash (*kuosh*) anuluj.

quaver (*kuëjviir*) 1. *n* 1) dridhje zëri; 2) dridhje; 2. *v* dridhem, drithmohem.

quay (*kiji*) mol; rrugë buzë deti.

queen (*kuijin*) 1) mbretëreshë; 2) lojë me letra damë; 3) mbretëreshë. amë (tek bletët).

queer (*kuiër*) 1) çuditshëm: in a. street, *gjfl.* në gjendje të vështirë; 2) i dy-shimtë; feel queer, ndiej dobësi. marrje mendësh. -

quell (*kuëll*) shtyp, shpartalloj; shuaj.

quench (*kuenç*) 1) shuaj; 2) fik; 3) ftoh.

querulous (*kuërëllës*) murmurues. an-kues. qaraman; që zemërohet shpejt.

query (*kuiëri*) 1. *n* pyetje; 2. *v* 1) pyes; 2) *ve* në dyshim.

quest (*kuest*) 1. *n* 1) kërkime; 2) send i gjetur; 3) hetim paraprak; 2. *v* kërkoi.

question (*kuesçën*) 1. *n* 1) pyetje; 2) çështje, problem; 3) dyshim: beyond, out of question, jashtë çdo dyshimi: the question is, puna është këtu, this is out of the question, për këte as që mund të flitet; 2. *v* 1) bëj pyetje 2) marr në pyetje: 3) ve në dyshim.

questionable (*kuesçënëbll*) i dyshimtë.

question-mark (*kuesçënmaark*) pikë-pyetje.

questionnaire (*kuestjë-neër*) listë pye-tjesh. anketë.

queue (*kjuu*) 1. *n* 1) gërshetë (flokësh); 2) radhë. bisht; 2. *v* rri në radhë.

quibble (*kuihl*) 1. *n* 1) lojë fjalësh; 2) sofizëm: 3) i shmangshëm. i bëj bisht (përgjigjes së drejtpërdrejt. thelbit të çështjes).

quick (*kui*) 1. *a* 1) i shpejtë. i gjallë, i zhdërvjellët: quick temper, gjaknxeh-tësi: 2) i kuptueshëm; 2. *v* pi kë deli kate; eut to the quick, lëdoj rëndë; 3. *adv* shpejt.-

quicklime (*kuikliajm*) gëlqere e pa-shuar.

quicksand (*kuiksand*) rërë e butë e cila të fundos lehtësisht. rërë e lëvizëshme.

quicksilver (*kuiksillvër*) zhivë.

quid I (*kuid*) *gifl.* funt sterlinash.

quid II duhan qepërtypet, për përtypje.

quiet (*kuæët*) 1. *n* qetësi. heshtje; 2. i qetë. i heshtur; keap quiet! mos bënr zhurmë!; on the quiet, fshehurazi; në heshtje; 3. *v*

1) qetësoj; 2) qetësohem; -quiet down, pushon.

quill (*kuihl*) 1) pendë (zogu); 2) kunj dhëmbësh.

quilt (*kuihl*) jorgan.

quince (*kuiins*) f tua,

quinine (*kuiiniin*) kininë.

quinsy (*kuiinzi*) anginë.

quip (*kui*) epigramë; thumbim.

quit (*kult*) le, braktis.

quite (*kuajt*) tërë; krejt; plotësisht; quite so I, krejt e vërtetë!; quite the thing. sipas modës,

quits (*kuits*): b. quits (with), barabar, fit e fit: pa borxhe.

quiver (*kuivër*) 1. *n* dridhje; përpëlitse; 2. *v* dridhem, përpëlitem.

quiz I (*kui*) 1. *n* shaka, tallje; përqeshje; 2. *v* tall. përqesh.

quiz II *amer.* 1. *n* provim paraprak; pyetje kontrolli; 2. *v* bëj përsëritje, prova kon-trolli.

quoin (*koojn*) 1) çip ndërtese; 2) pykë.

quota (*kuoutë*) kuotë. pjesë; norme e prodhimit.

quotation (*kuou-tejshën*) vlerësim. kuotim (në bursë)

quotation-marks (*kuou tejshënma-arks*) thonjëza.

quote (*kuout*) 1. *n* 1) *gj.fl.* citat; 2) *p*; thonjëza; 2. *v* 1) citoj, i referohem përmend; 2) cakoj çmimin.

R

R, r (*aar*) shkronja e tetëmbëdhjetë e alfabetit anglez.

rabbit (*rabit*) kunel. lepur i butë.

rabble (*rabll*) fundërrri. llum i popullit.

rabid (*ra bid*) i xhindosur: i tërbuar.

rabies (*rejbiz*) mjek. hidrofobi: tërbim.

raccoon (*rë-kuun*) shih racoon.

race I (*reis*) racë: soj.

race II gara shpejtësie.

racecourse (*reiskoor*) hipodrom.

racial (*reishëll*) radal.

rack (*rak*) 1. *n* 1) kornizë, mbështetëse; 2) varëse; 3) raft; rjetë (për plaçka në vagon); 4) *hist.* vegël. kavalet (për tortura); *fig.* torturë; 2. *v* 1) torturoj, mundoj; 2) dërmoj me punë jashtë forcave, jashtë mase; rack one's bra-ins, vras mendjen.

racket I (*rakir*) raketë (për lojë në tenis).

racket II (*rakit*) 1)- zhurmë, rrëmujë; 2) *amer.* kërcënim. shantazh.

racketeer (*raki-tiër*) *amer.* bandit që kërcënon, që bën shantazh. .

racketeering (*rëki-tiëring*) *amer.* ban-ditizëm; korrupsion politik dhe terror.

racy (*rejsi*) 1) pikant; me shije të mprehtë; 2) specifik.

radar (*radër*) radiolokator.

radial (*rejdieëll*) 1) rrezeje, i rrezes; 2) rrezatues.

radiance (*reidiëns*) ndriçim. shkëlqim.

radiant (*rejdient*) 1. *a* ndriçonjës: reza-tonjës; 2. *n fiz.* burim nxehtësi e, drite. **radiate** (*rejdieJt*) rrezatoj.

radiation (*rejdj"ejshën*) rrezatim.

radiator (*rejdiejtër*) radiator.

radical I (*rlidikll*) 1. *n:* R. *polit.* radikal; 2. rrënjësor. rrënje, i rrënjës.

radical II *mat.* rrënjë.

radio (*reidiou*) 1. *n* radio; 2. *v* transmetoj një radiogramë.

radiograph (*reidiougraaf*) radiografi.

radio-location (*rejdjoullou-kejshën*) ra-diolo-kacion.

radioman (*rejdjoumën*) radist.

radish (*radish*) repë. rrikë.

radium (*reidiëm*) radium.

raffle (*rafl*) llotari.

raft (*raaft*) 1. *n* trap; 2. *v* kapërcej me trap.

rafter (*raaftër*) 1) trapaxhi; 2) gërshtë-za, tra.

rag I (*reg*) leckë.

rag II *gjf.* 1) shaj; 2) nguc; 3) shkaktozhurmë. çrregullim.

ragamuffin (*ragëmafin*) rreckaman.

rage (*reejxh*), 1. *n* 1) zemërim; tërbim; 2) *gif!* mani; modë; 2. *v* 1) tërbohem; 2) bën kërdi (epidemia etj.).

ragged (*rligid*) 1) rreckaman. i rreckosur; 2) i ashpër. i dhëmbëzuar.

ragtag (*riigtlig*) fundërrri e shoqërisë. zhelan.

raid (*reejd*) 1. *n* bastisje; sulm; 2. *v* sul-moj; bastis.

rail I (*rejëll*) shaj.

rail II 1. *n* 1) parmakë; traversë; 2) binar; by rail nëpër hekurudhë; 2. *v* 1) tran sportoj. udhëtoj me hekurudhë; 2) ve binarët; 3) rrethoj me parmakë.

railing (*rejëlling*) 1) parmakë; 2) rretho-re.

raillery (*reiëllëri*) shaka pa të keq.

railroad (*rejëllroud*) 1. *n* hekurudhë; 2. *v gj.fl.* fut. zbatoj me urgjencë (një projekt-ligjë, vendim).

railway (*rejëlluej*) hekurudhë; railway bad. binarë hekurudhe.

raiment (*rejmënt*) poet. veshje.

rain (*reejn*) 1. *n* shi; 2. *v* 1) : it rains. It is raining. bie shi; 2) hedh; 3) derdhet.

rainbow (*reejnbou*) ylber.

raincoat (*reejnkout*) mushama; im per-meabël.

rainless (*reejnles*) i thatë. pa shi.

rainproof rain tight (*reejnpruuf.-tajt*) i papërshkueshëm nga uji. i palagshëm

rainy (*reejni*) me shi.

raise (*reejz*) 1) ngre. rrit. lartësoj; raise production. shtoj prodhimin; 2) shkaktoj; 3) rrit. edukoj; 4) mbledh. krijoj (ushtri. flotë); raise the blockade. (siege). heq ose çaj blo-kadën; raise bread. ze brumin; raise the devil raise hell. *amer.* raise the roof. bëj potere. bujë; raise a loan. marr hua; raise money. gjej para.

raisin (*reizn*) stafidhe. rrush i thatë.

rajah (*raaxhë*) raxhë. princ indian.

rake I (*rej*) 1. *n* grabujë. rashqel; 2. *v* 1) gërmoj; 2) mbledh; 3) pastroj me grabujë; 4) kërkoj me kujdes. futem di-ku thellë.

rake II zuzar. plangprishës.

rake-off (*rejkof*) *gj.fl.* pjesë e paligjë-shme në të ardhura. ryshfet.

rakish (*rejkish*) mendjelehtë. i çthurur.

rally I (*rimi*) tall. ironizoj.

rally II 1. *n* mbledhje e përgjithshme; 2. *v* 1) mbliidhen. bashkojnë fuqitë; 2) marrin veten.

ram (*ram*) 1. *n* 1) dash; 2) vegël rrenimi; 2. *v* 1) ngul. rrah; 2) rrenoj me dash (mjet për të shembur muret e kalasë).

ramble (*rambli*) 1. *n* shetitje (pa ndonjë qëllim të caktuar); 2. *v* 1) endem; 2) flas pa lidhje.

rambling (*rambling*) 1) pa lidhje; 2) endacak; 3) i shpërndarë.

ramification (*ramifi-kejshën*) degëzim.

ramp I (*ramp*) 1. *n* shpat; pjerrësi (lumi. ledhi); 2. *v* kacaviren (bimët).

ramp II tërbohet. bën kërdi.

rampancy (*rapënsi*) agresivitet.

rapant (*rapënt*) 1) i pandalueshëm i pafrenueshëm; 2) që qëndron qirithi (për kafshët e mësuar).

rampart (*rampaart*) ledh: *fig.* mburojë.

ramshackle (*ramshakll*) i shkallmuar i vjetër.

ran (*din*) past i run I.

ranch (*raanç*) pronë e madhe, fermë (për blegtori. pemë etj.).

rancid (*ransid*) i athët; i hidhëruar. i pri-shur.

rancor (*rankër*) mëri; cmir; garaz; inat. zemërim i fshehtë.

random (*randëm*) i rastësishëm. i zgjedhur në tym; at random. në tym. ku-turu.

rang (*rang*) past i ring 1.

range I (*reeinxh*) 1. *n* 1) kufi; hapësire amplitudë; *fig.* zonë e përhapjes; 2) radhë; vijë: varg (malesh); 3) *usht.* largësi; largësi qitjeje; të qenët i arri-shëm; 4) poligon; 2. *v* 1) vendos. ve nëradhë. në rresht; 2) luhatem (brenda kufijsh të caktuar); 3) qëllon në largësi të caktuar (topi. pushka).

range II shporet.

ranger (*reejnxhër*) 1) rojtar pylli; 2) polic me kalë.

rank I (*rank*) 1. *n* 1) varg. rresht; 2) titull. ofiq; rank and file (edhe the ranks ushtarë të thjeshtë; 3) kategori; 2. 1) ve në radhë; 2) klasifi koj; 3) ze vendin e parë.

rank II 1) e lulëzuar (bimësia); 2) pjellore (toka).

rank III 1) me erë. shije të qelbur; 2) I neveritshëm. i ndyrë; i regjur. me dam-kë.

rankle (*rankll*) më mundon. më cfillit (kujtimi etj.).

ransack (*ransak*) 1) kontrolloj.rëmoj; 2) plaçkit.

ransom (*ransëm*) 1. *n* shpërblesë; 2. *v* liroj me shpërblesë,

rant (*rant*) flas me fjalë të mëdha.

rap I (*rap*) 1. *n* goditje e lehtë. kërcitje; 2. *v* 1) godit lehtë; 2) *amer.* kritikoj.

rap II *vj.* para e vogël; *fig.* diçka që nuk kushton asgjë; I don't care a rap'. *fj. tr.* unë s'e çaj kokën për këtë; not a rap. asnjë grosh.

rapacious (*rë-pejshës*) 1) i pangopur; 2) grabitës.

rapacity (*rë-pasëti*) 1) grykësi; 2) gra-bitje.

rape I (*rejp*) repë fushe.

rape II përdhunim.

rapid (*rapid*) 1. a 1) i shpejtë; 2) i vrrulshëm; 2. *n* (*zak. pi*) pr-agjet (e një lumi).

rapidity (*rë-pidëti*) shpejtësi,

rapine (*riipin*) grabitje.

rapt (*rapt*) 1) i mahnitur; i apasionuar; 2) i zhytur (ne mendime etj.).

rapture (*ripçër*) entuziazëm; dalldisje.

rare (*reër*) 1) j rrallë; 2) i rralluar; 3) i shkëlqyer; 4) *amer.* i papjekur.

rarely (*reërlli*) 1) rrallë; 2) në mënyrë madhështore.

rarity (*reëriti*) gjë e rrallë.

rascal (*raaskll*) maskara. zuzar.

rash I (*resh*) puçrra.

rash II 1) i vrullshëm; 2) kokëndezur. I paarësyeshem.

rasher (*rashër*) copë gjoksi ose proshute.

rashness (*rashnis*) 1) shpejtësi. rrë-mbim; 2) ngutje. nxitim.

rasp (*raasp*) 1) rende. gërresë; 2) limë; 2. v 1) gërreyë; 2) grij në rende; 2) ngacmoj. acaroj. iritoj.

raspberry (*raazbri*) mjedër.

rat I (*rat*) 1. n 1) mi gjirizesh; 2) *pl* dokrra; 2. v *gj.fl.* tradhëtoj partinë time.

rate II (*rejt*) shaj, nxjerr kokëçarje.

rate III. n 1) taksë; riormë; 2) kategori. klasë; lloj; first rate. second rate etj) i dorës së parë (i dorës së dytë etj.); 3) çmim. vlerësim; 4) ritm; at any rate. në çdo rast; 2. v vlerësoj.

ratepayer (*rejtpejër*) i tatuar.

rather (*raadhër*) 1) më shpejt. më mirë; 2) lehtë. deri në një farë shkalle; 3) *gj.fl.* dhe kjo na duhej.

ratification (*ratifi-kejshën*) ratifikim.

ratify (*ratifaaj*) vërtetoj; ratifikoj.

rating I (*rejtjng*) qortim. vërtje.

rating II 1) vlerësim; 2) shkallë. pozitë. rang.

ratio (*rejtsh(ou)*) përpjesë. raport.

ration (*rashën*)' 1. n 1) pjesë. racion; ration system. sistem triskëtimi; 2) *pl* ushqime, zahire; 2. v 1) ndaj në pje-së, racionoj, kufizoj (dhënie e një gjë-je); 2) jap (racionin).

rational (*rashënëll*) i arësyeshem; ra-cional

rationality (*rashë-nallëti*) të kuptuar sipas arësyes, racionalitet.

rationalization (*rashënëllaj-zejshën*) ra-cionalizim.

rationalize (*rashënëllaajz*) racionalizoj.

rattle (*ratll*) 1. v 1) rrapas; gjëmon; për-hapet me zhurmë; 2) llomotit pa pu-shim; 3) mësoj, them «mekanikisht» (mësimin, fjalën); 4) *gj.fl.* frikësoj, shqetësoj; 5) kaktion, bën tinguj të shkurtër, të mprehtë

me të shpejtë, njëri pas tjetrit 2. v 1) rrapamë; raketike; 2) zhurmë, potere; 3) krismii; tinguj të shkurtër, të mprehta të dhani me shpejtësi njëri pas tjetrit.

rattlebrained (*ratllbrejnd*) kokëfyell.

rattlesnake (*ratllsnejk*) gjarpër me zile.

raucous (*rookës*) i ngjirur, i ashpër.

ravage (*ravixh*) 1. n shkretim, rrënim; i veprim shkatërrues; 2. v shkretoj, shka-tërroj.

rave (*reejv*) 1) flas përçart; jam në kllapi; . 2) tërbohem; 3), flas me admirim, i entuziazmuar.

raven (*rejvn*) korb.

ravenous (*ravnës*) 1) llupës, grykës; 2) . plaçkitës.

ravine (*rë.vijin*) grykë e thellë; pllasko-më; luginë e ngushtë, e thellë.

ravish (*ra vish*) grabit, rrëmbej (një vajzë); turpëroj.

raw (*roo*) 1. a 1) i papërpunuar; raw material. lëndë e parë; 2) pa përvojë; 3) i vrërët. me lagështi (moti); 2. n gër-vishtë; 6 touch on the raw. lëndojojrëndë.

raw-boned (*roobound*) i dobët, kockë e lëkurë.

ray I (*rej*) rreze.

ray II *zool.* kandil deti (peshk).

rayon (*rejën*) mëndafsh artificial, vis-kozë.

raze (*reejz*) 1) rrenoj me themel; raze to the ground. rrafshoj, e bëj një me tokën; 2) fshij, shlyej.

razor (*rejtë*), brisik rroje.

re- (*ri-*) pref që i jep foljes kuptim përsë-ritjeje, përtëritjeje të veprimit përsëri, rishtas, edhe një herë; ri-; reread. le-xoj përsëri. rilexoj; rewrite. kopjoj etj.

reach (*rijç*) 1. v 1) shtrij, zgjat; 2) arrij; 3) shtrihem; 2. n kufi i arritjes. për-fshirje; out of reach. jashtë kufijve të arritjes, kapjes.

react (*ri-akt*) reagoj, kundërveproj.

reaction (*ri-akshën*) reaktion; kundër-veprim.

reactionary (*ri-akshënëri*) 1. a kundër-veprues; .reakcionar; 2. n reaktionar.

reactive (*ri-aktiv*) 1) kundërveprues; 2) reaktiv.

read (*rijid*) (read. red) lexoj.

- reader** (*rijdër*) 1) Jexues; 2) antologji; deklamues; 3) korektor; 4) recanzen:
- readiness** (*redinës*) 1) gatishmëri; 2) shkathtësi mendore
- reading** (*rijding*) 1) lexim; 2) paraqitje e një aparati.
- reading-room** (*rijdingrum*) sallë leximi.
- readjust** (*rië-xhast*) 1) përpunoj; ndreq; 2) përshtas, adaptoj.
- ready** (*redi*) 1) i gatshëm; 2) i prirur; ready money. me para në dorë.
- ready-made** (*redi-meejd*) i gatshëm (për rroba etj.).
- reagent** (*ri-ejxhënt*) reaktiv.
- real** (*riëll*) 1) i vërtetë, real; real wages pagë reale; 2) e patundëshme (pa-suria).
- realistic** (*rië-llistik*) realist.
- reality** (*ri-allëti*) realitet. vërtetësi.
- realization** (*riëllaj-zejshën*) 1) realizoj; 2) parafytyroj; 3) kuptoj.
- really** (*riëlli*) me të vërtetë, realisht.
- realm** (*rellm*) mbretëri; fig. fushë, sferë.
- reap** (*rijp*) korr; fig. mbledh frytet;
- reaping-hook** (*rijpinghuk*) drapër. rear I (*riër*) 1) ngre; 2) edukoj; rrit; 3) ngrihet në dy këmbët e para.
- rear I** (*rier*) ngre, edukoj, rrit, ngrihet me dy kembet e para.
- rear II** 1. *n* prapavijë; anë e prapme; bring up the rear. mbyll kortezhin. paradën, marshimin; 2. *a* i prapëm.
- rear-admiral** (*riër-admërell*) nën-ad-miral.
- rearguard** (*riërgaard*) praparojë.
- rearmost** (*riërmoust*) më i fundit. i pra-pavijave.
- reason** (*rijzn*) 1) arësye, gjykim; hear reason. listen to reason. bindem, pranoj të më mbushin mendjen; it stands to reason. qartë, kuptohet vetiu; 2) shkak, arësye; 2. *v1*) a-rësyejoj; 2) përfundoj (vendos).
- reasonable** (*rijznëbll*) 1) i arësyeshëm; 2) i matur; 3) i pranueshëm.
- reassure** (*rië-shuër*) qetësoj, siguroj.
- rebel** 1. *n* (*rebell*) kryengritës, rebel; 2. *v* (*ri-bell*) ngre krye, bëj kryengritje.
- rebellious** (*ri-belljës*) kryengritës, i pa-bindur.
- rebound** (*ri-baund*) 1. *n*/kthim; prapsje; 2. *v* kërcej prapa
- rebuff** (*ri-bar*) 1. *n* qëndresë, kundërshtim; 2. *v* bëj qëndresë; kundërshtoj, praps. I
- rebuke** (*ri-bjuuk*) 1. *n* 1) qortim; 2) vrejtitje; 2. *v* 1) qortoj; 2) heq vrejtitje.
- recalcitrant** (*ri-ksllsitrënt*) i pabindur.
- recall** (*ri-koolll*) 1. *v* 1) shkarkoj (një nëpunës); 2) pezulloj; 3) më kujtohet; 2. *n* 1) shkarkim nga detyra (i një në-punësi); 2) usht. sinjal për kthim.
- recant** (*ri-kane*) heq dorë.
- recapitulate** (*rijkë-pitjullejt*) përmbledh; përsërit pikat kryesore.
- recapitulation** (*rijkëpitju-llejshën*) përmbledhje; përsëritje në pika kryesore.
- recede** (*ri-sijid*) 1) tërhiqem; largohem; 2) heq dorë.
- receipt** (*ri-sipt*) 1) dëftesë pagimi; 2) marrje; 3) (*zak. pl*) e ardhur; 4) receti (sidomos për gatim).
- receive** (*ri-sijiv*) 1) pranoj, pres; 2) marr në dorëzim; the received opinion. opinion i përgjithshëm; 3) perceptoj. kuptoj.
- receiver** (*ri-sijivër*) 1) marres; 2) radio-marrës; 3) mikrofon; 4) fshehës i gjësë se vjedhur.
- recent** (*risnt*) i kohës së fundit; i ri.
- recently** (*rijsntlli*) pak kohë më parë, s'ka shumë kohë.
- receptacle** (*ri-septëkl*) mbajtës; re-zervuar.
- reception** (*ri-sepsishën*) 1) pritje; 2) marr-je
- receptive** (*ri-septiv*) i ndijshëm. i gat-shëm (për të pranuar ide të reja etj.).
- recess I** (*ri-ses*) 1. *n* pushim në mes të mësimëve; *amer.* pushime; 2. *v* caktoj pushimin.
- recess II** 1) mazgall; skutë; 2) vend i fshehtë.
- recession** (*ri-seshën*) largim.
- recipe** (*resipij*) recetë; mjet.
- recipient** (*ri-sipiënt*) marrës.
- reciprocal** (*ri-siprëkëll*) reciprok, i dyanshëm.
- reciprocate** (*ri-siprëkej*) 1) shpërblej (shërbimin etj.); 2) tek. ecën poshtë e lart.
- reciprocity** (*resi-prosëti*) 1) reciprocitet; 2) bashkëveprim.
- recital** (*ri-sajtll*) 1) deklamim; 2) rrëfim; 3) tregim i hollësishtëm.
- recitation** (*resi-tejshën*) 1) deklamim, recitim; 2) *amer.* përpunim i materialit në seminar.
- recite** (*ri-sajt*) 1) recitoj, deklamoj; 2)

emërtoj, numërtoj; 3) *amer.* përgjigjem (në mësim).

reckless (*rekllis*) i paarësyeshem, i pa-gjyqeshëm; i nxituar, kokëndezur: i çkujdesur.

reckon (*rekn*) 1) numëroj; llogarit; 2) fut në numërin (e diçkaje); 3) qëroj hesapin (me ndonjë); 4) *amer.* mendoj, më duket.

reckoning (*rekning*) llogari; llogaritje.

reclaim (*ri-kleejm*) 1) kërkoj të më kthe-het; rikërkoj; 2) ve në shfrytëzim (toka të papërshtatshme, të braktisura); 3) bëj përmirësime. bonifikime.

reclamation (*rekllë-mejshën*) 1) tharje, bonifikim; 2) vënie në shfrytëzim (e tokave më parë të papunuara).

recline (*rickllaajn*) rri gjysmë i shtrirë; shtrhem; vendos trupin në një pozicion shlodhjeje.

recluse (*ri-klluus*) oshënar, oshënarë; dremi.

recognition (*rekëg-nishën*) 1) njohje; 2) aprovim, pranim.

recognize (*rekëgnaajz*) 1) njoh; 2) pranoj

recoil (*ri-koeëll*) 1. *n* 1) kthim; prapsje; 2) shtrirje prapa. teptisje; 2. *v* 1) prap-sem 2) teptis (arma).

recollect (*rekë-llekt*) kujtoj, sjell ndër mend.

recollection (*rekë-llekshën*) të kujtuar; within my recollection. në kujtesën time.

recommend (*rekë-mend*) 1) rekoma-ndo; 2) ja besoj në kujdes.

recommendation (*rekemen-dejshën*) rekomandim.

recompense (*rekëm-pens*) 1. *n* shpër-blm, dëmshpërblim; 2. *v* shpërblej; kompensoj.

reconcile (*rekënsaeëll*) pajtoj.

reconciliation (*rekënsilli-ejshën*) paj-tim.

reconnaissance (*ri-konësëns*) zbulim.

reconnoiter (*rekë-nojtër*) bëj zbulim.

reconstruct (*rijkën-strakt*) ndërtoj; më-këmb.

reconstruction (*rijkën-strakshën*) ri-ndërtim; mëkëmbje.

record I 1. *n* (*rekoord*) 1) dokument; 2) protokoll; 3) pllakë gramafoni; 4) re-kord; 5) namë, famë; 2. *v* (*ri-koord*) 1) shenoj, regjistroj; 2) përjetësoj; 3) incizoj në pllakë; 3. *a* rekord.

recount (*ri-kaunt*) tregoj, rrefej.

re-count (*rij-kaunt*) numëroj një nga një, numëroj.

recoup (*ri-kuup*) shpërblej, kompensoj.

recourse (*ri-koors*) 1) kërkim ndihme; 2) strehë, mbrojtje.

recover (*ri-ka vër*) 1) rifitoj, rimarr; 2) e marr veten. përtërihem; vij ne vete.

recovery (*ri-ka vëri*) 1) shërim; 2) përtëritje.

recreation (*rekri-ejshën*) 1) çlodhje; 2) defrim.

recrimination (*rikrimi"nejshën*) kunder-padi si përgjigje ndaj ngritjes së një padie; paditje reciproke.

recruit (*ri-kruut*) 1. *n* rekrut. ushtar I thirur nën armë; 2. *v* rekrutoj, mbledh (në ushtri).

rectangle (*rektangll*) katërkëndësh kënd-drejtë.

rectangular (*rek-tang"jullër*) kënddrejte.

rectification (*rektifi-kejshën*) 1) ndreq-je; korigjim; 2) pastnm; 3) *el.* radnza-tor.

rectify (*rektifaaj*), 1) ndreq; korigjoj; 2) pastroj; 3) *el.* drejtoj (rrymën).

rectitude (*rektjuud*) ndersmëri, drejtësi.

rector (*rektër*) 1) rektor; 2) famullitar.

recumbent (*ri-kambënt*) i shtri re, i renë mbi diçka.

recuperate (*ri-kjuupërejt*) 1) përtërihem. rifitoj; 2) *tek.* regjeneroj.

recuperation (*rikjuupë-rejshën*) 1) për-teritje e fuqive; 2) *tek.* regjenerim.

recur (*ri-këër*) 1) kthehem (tek diçka); 2) persëntet.

recurrence (*ri-karëns*) kthim. përtëritje.

recurrent (*ri-karënt*) që persëntet; pe-riodik.

red (*red*) 1. *a* 1) i kuq; 2) kuqalosh; red tape, burokraci. formalizem; 2, the Reds, *amer.* lekurëkuqtë.

redbreast (*redbrest*) gushkuq.

redcoat (*redkout*) ushtar britanik.

redde (*redn*) skuqem.

redeem (*ri-dijim*) 1) shpëtoj; 2) liroj me shpërblese; shpërblej; 3) zbukuroj.

red-handed (*red-hendëd*): be caught red-handed. kapem në vendin e krimit.

re-division (*rijdi-vizn*) rindarje.

redouble (*ri-dabll*) 1) dyfishoj, shtoj; 2) dyfishohem, shtohem.

redoubtable (*ri-dautëbll*) i tmershëm, tmerues. frikësues.

redress (*ri-dres*) 1. *n* shpërblim; dëm-shpërblim; 2. *v* 1) ndreq. Shpërblej dëmin; 2) ndreq, zbut (fyerjen).

reduce (*ri-djuus*) 1) zvogëloj; pakësoj; reduced circumstances, kushte te vështira; 2) çoj deri në; 3) zbut; zbres; degradoj.

reduction (*ri-dakshën*) 1) zvogëlim. pakësim; 2) zbritje.

redundancy (*ri-dandëns*) tepricë; sasi e tepërt: redundant (*ri-dandënt*) i tepërt; në sasi tepër të madhe.

reed (*rijid*) kallam; zunkth.

reek (*rijik*) 1. *v* 1) kundërmon. ka njëfarë ere; 2) lëshon tym; 2. *n* erë e keqe.

real I (*riëll*) 1. *v* 1) rrotullohem; 2) lëkundem; 2. *n* 1) lëkundje; 2) shakull; rrotullim; 3) valle skoceze.

reel II 1. *n* 1) rotkë; 2) *tek*. cilindër; 2. *v*: reel off. 1) çpështjell; 2) tregoj shpejt. rrjedhshëm; reel up. pështjell.

re-establish (*riji-stabllish*) mëkëmb. përrerij

refer (*ri-fëër*) 1) përmend. bëj fjalë (për dikë), i referohem (dikujt); 2) paraqes (një çështje për shqyrtim); 3) ja drejtoj (dikujt).

referee (*refë-riji*) gjykatës. i arbitrazhit. arbitër.

reference (*refrëns*) 1) shënim. notë; 2) përmendje; 3) rekomandim; in reference (to). with reference (to). Në lidhje me. përsa i përket

refine (*ri-faajn*) pastroj; përpunoj.

refined (*ri-faajnd*) 1) i zgjedhur. i hollë. delikat; 2) i rafinuar. i përpunuar

refinement (*ri-faajnmënt*) rafinim refinery (*ri-faajnëri*) rafineri.

refit (*rij-fit*) 1. *v* 1) ripajis; 2) meremetoj 2. *n* 1) meremetim. riparim. ndreqje; 2) ripajim.

reflect (*ri-flekt*) 1) pasqyroj; *fig*. hedh hijen (mbi diçka); 2) mendoj.

reflection (*ri-flekshën*) 1) pasqyrim, reflektim; zmbrajje; 2) të menduar; on reflection. mbasi mendova.

reflective (*ri-flektiv*) 1) që mendon; 2) pasqyrues.

reflex (*rijfleks*) 1. *n* refleks; pasqyrim; 2. *a* reflektor.

reform (*ri-foorm*) 1. *n* reformë. ndreqje; 2. *v* 1) reformoj. ndreq; 2) ndreqet.

reformation (*refër-mejshën*) 1) refor-mim; 2): *R. hist.* Reformation.

reformatory (*ri-foormëtëri*) 1. *n* institut korektimi. përmirësimi; 2. *a* korek-tues, ndreqës.

reformer (*ri-foormëtër*) reformator.

refract (*ri-frakt*) *fiz.* përthyej. refraktoj.

refractory (*ri-fraktëri*) 1) i pabindur. këmbëngulës; 2) që shkrin me vësh-tirësi; 3) refraktar.

refrain I (*ri-freejn*) përmbahem. ruhem.

refrain II refren

refresh (*ri-fresh*) 1) freskoj; 2) ringjall, përtërij.

refreshment (*ri-freshmënt*) (*zak.* 'pl) pije dhe meze.

refrigerate (*ri-frixhërejt*) ftoh; ngrij.

refrigerator (*ri-frixhërejtër*) ftohës. frigorifer.

refuge (*refjuuxh*) strehim.

refugee (*refju-xhiji*) i ikur; emigrant.

refund (*ri-fand*) ve në vend; shpërblej.

refusal (*ri-fjuuzll*) mospranim. refuzim.

refuse I (*ri-fjuuz*) 1) nuk pranoj, refu-zoj; 2) heq dorë

refuse II fundërri. plehra.

refutation (*refjll-tejshën*) përgënje-shtrim. hedhje poshtë.

refute (*ri-fjuut*) ,përgënjështroi. Hedh poshtë.

regain (*ri-geejn*) rifitoj.

regal (*rijgll*) mbretëror.

regard (*ri-gaard*) '1. *n* 1) nderim; 2) (*zak. pi*) përshëndetje. të fala; my best regards, të falat e mia më të për-zemërta; 3) vemendje. kujdes. përfillje; 4) shikim; . in regard (to). with regard (to). në lidhje me; 2. *v* 1) shi-koj; 2) marr parasysh (dikë. diçka); 3) i përket; as regards. përsa i përket.

regarding (*ri-gaarding*) në lidhje me, mbi.

regardless (*ri-gaardllis*) duke mos marre parasysh (dikë, diçka).

regency (*rijxhënsi*) regjencë, regenerate 1. *v* (*ri-xherlërejt*) 1) përtë-rihem; 2) regjeneroj, përtërij; 2. *a* (*ri-xhenërit*) i përlindur.

regent (*rixxhënt*) 1) regjent. zëvendës mbret;

2) *amer.* anëtar i këshillit në universitet.

regime (*rej-zhijim*) regjim.

regiment (*rexhimënt*) regjiment.

regimental (*rexhimentll*) regjimenti, regjimentit; ushtarak.

region (*rixxhën*) krahinë; sferë.

regional (*rixxhënëll*) vendi. i vendit; krahinor.

register (*rexhistër*) 1. *n* 1) ditar (shenimesh);

2) shënues; 3) *muz.* regji- etër; 2. *v* regjistron; registered letter. letër e porositur. rekomandë.

registration (*rexhis-trejshën*) regjistrim.

registry (*rexhistri*) zyrë regjistrimi (në shkollë. spital. bashki etj.).

regress (*ri-gres*) rënie. shkuarje prapa, regres.

regret (*ri-gret*) 1. *n* keqardhje pikëllim, pendim; 2. *v* më vjen keq. pikëllohem, pendohem.

regrettable (*ri-gretëbll*) i vajtueshëm i pikëlluar.

regular (*reg'jullër*) 1. 8 1) i rregullt; 2) *gj. ff.* i vërtetë; 2. *n* ushtar i ushtrisë së rregullt.

regularity (*reg'ju-llarëti*) rregullësi, rregullaritet.

regulate (*reg'jullejt*) rregulloj.

regulation (*reg'ju-llejšhën*) 1) rregull; 2) *pl* usht. statut.

rehabilitation (*rijhëbilli-tejšhën*) 1) ri-aftësim. rehabilitim; 2) rindërtim. më-këmbje; riparim.

rehearsal (*ri-hëërsll*) provë (teatrale).

rehearse (*ri-hëërs*) bëj prova (teatrale).

reign (*reejn*) 1. *n* mbretërim; sundim; 2. *v* mbretëroj; sundoj.

rein (*reejn*) 1. *n* kapistall. kapistër; 2. *v* 1) drejtoj (kalin); 2) mbaj. përmbaj; qëndroj.

reindeer (*reejndiër*) dre polar.

reinforce (*rijin-foors*) forcoj. përforcoj; reinforced concrete, betonarme.

reinforcement (*rijin-foorsmënc*) për-forcim.

reinstate (*rijin-stejt*) përtërij, mëkëmb. riaftësoj.

reject (*ri-xhekt*) 1) nuk pranoj; hedh poshtë; shporr; 2) vjell.

rejection (*ri-xhekshën*) mospranim; refuzim.

rejoice (*ri-xhojs*) 1) gëzohem; 2) gëzoj

rejoin 1) (*ri-xhoojn*) përgjigjem; ku-ndërshtoj; 2) (*ri-xhoojn*) afrohem

përsëri. bashkohem (me dikë. me diçka).

rejoinder (*ri-xhoojndër*) kundërshtim. objeksion.

rejuvenate (*ri-xhuuvënejt*) përtërij. bëj të ri

relapse (*ri-llaps*) 1. *n* përsëritje; 2. *v* sëmurem përsëri; bie. kthehem (në një gjendje).

relate (*ri-llajt*) 1) tregoj; 2) kam marrë-dhënie.

related (*ri-llejtëd*) i afërm; i lidhur (me diçka).

relation (*ri-llejšhën*) 1) farefis; 2) marrëdhënie; raport, lidhje; 3) tregim. rrëfim.

relative (*rellëtiv*) 1. () farefis. kushëri. kushërirë; 2. *a* 1) relativ. lidhor; 2) përkatës.

relax (*ri-leiks*) 1) dobësoj, zbut. lehtësoj; 2) dobësohem. zbutem.

relaxation (*rillak-sejšhën*) 1) çlodhje; pushim; 2) zbavitje; 3) dobësim. zbu-tje.

relay I *n* 1) (*ri-lleej*) turn; 2) (*ri-lleej*) transmetim me radio; 2. *v* (*ri-lleej*) 1) ndërroj; 2) transmetoj.

relay-race (*ri-lleejrejs*) vrapim me sta-fetë.

release (*ri-llis*) 1. *n* çlirim; 2. *v* 1) çliroj; 2) liroj. çpengoj. lëshoj; 3) hedh.

relegate (*relligejt*) dërgoj. shpie. drejtoj

relent (*ri-llent*) zbutem; mëshiroj.

relentless (*rillencllis*) i pamëshirshëm.

relevant (*rellëvën t*) me vend; përkatës. i përshtatshëm.

reliable (*ri-lleëbll*) i sigurt; i besueshëm.

reliance (*ri-lleëëns*) 1) besim; 2) shpre-së. mbështetje.

relic (*rellik*) 1) relike; 2) *pi* mbeturina.

relief I (*ri-llijif*) 1) lehtësim; ndihmë; 2) zëvendësim. turn; 3) ndihmë (pa-punësie).

relief II reljev.

relieve (*ri-llijiv*) 1) lehtësoj; 2) dorëzoj; 3) zëvendësoj.

religion (*ri-llixhën*) fe. besim.

religious (*ri-llixhës*) fetar.

relinquish (*rillinkuish*) le. lësho. brak-tis

relish (*reilish*) 1. *n* 1) shije e këndshme; 2) salcë; 2. *v* 1) lezetoj; i jap shije; 2) më duket e shijshme; 3) ndjej shije.

reluctance (*ri-llaktëns*) mosdashje; mospasje dëshirë

reluctant (*ri-llaktënc*) që kundërshton; që nuk dëshiron (diçka).

rely (*rillaaj*) mbështetem. i besoj.

remain (*ri-meejn*) 1. v mbetem; 2. *n* pi mbetje; mbeturina.

remainder (*ri-meejndër*) mbetje. tepricë,

remake (*rij-mejk*) transformoj; ndryshoj

remaking (*rij-mejking*) ndryshim. transformim.

remark (*ri-maark*) 1. *n* vrejte; 2. *v* 1) vrej; 2) bëj vrejte.

remarkable (*ri-maarkëbll*) i shquar: I çuditshëm.

remedy (*remëdi*) 1) ilaç. mjet; 2) *drejt* dëmshpërblim.

remember (*ri-membër*) mbaj mend. kujtoj: remember me (to). Bëni të fala.

remembrance (*ri-membrëns*) të kuj-tuar: kujtesë. kujtim.

remind (*ri-maajnd*) i kujtoj. i sjell ndërmend.

reminiscence (*remi-nisns*) përkujtim: të kujtuar.

reminiscent (*remi-nisnt*) që të kujton. përkujtues.

remiss (*ri-mis*) 1) i çkujdesur; 2) i lënë.

remission (*ri-mishën*) 1) dobësim: zbu-tje: 2) falje.

remit (*ri-mit*) 1) fal. ndej; 2) pakësoj; 3) pakësohet: 4) dërgoj (para); 5) fal (borxhin).

remittance (*ri-mitëns*) dërgim të ho-llash.

remnant (*remnënt*) mbetje. tepricë. mbeturinë.

remonstrance (*ri-monstrëns*) 1) pro-testë: 2) këshillim. mësim.

remonstrate (*remënstrejt*) 1) prote-stoj; 2) këshilloj, jap mësim.

remorse (*ri-moors*) 1) brejtje. të vrarët e ndërgjegjes; 2) pendim

remorseful (*ri-moorslll*). që e vret ndër-gjegja; plot pendim.

remorseless (*ri-moorsllis*) i pamëshir-shëm.

remote (*ri-mout*) i largët; i vetmuar.

removal (*ri-muuvll*) 1) largim; heqje, shmangie; 2) çvendosje.

remove (*ri-muuv*) 1) largoj, heq; qëroj; 2) shpërngulem; 3) lëviz nga vendi.

remuneration (*rimjuunë-rejshën*) shpër-blm. pagesë.

remunerative (*ri-mjuunërëtiv*) fitim-prurës.

rend (*rend*) (*rent*) 1) jap. shpërblej; rend

assistance. jap ndihmë; 2) bëj. ndryshoj; 3) riprodhoj.

rendition (*ren-dishn*) 1) shqiptim 2) ekzekutim (i një vepre muzikore). 3) transmetim.

renegade (*renigeejd*) renegat.

renew (*ri-n'juu*) përtërij.

renewal (*ri-n'juuëll*) përtëritje.

renounce (*ri-nauns*) heq dorë; mohoj.

renovate (*renëvejt*) përtërij; mëkëmb.

renowned (*ri-naund*) i njohur. i shquar, i famshëm.

rent I (*rent*) 1. *n* 1) qira; 2) rentë; e ar-dhur nga pasuria: rent in kind, rentë në natyrë; 2. *v* 1) marr ose jap me qira; 2) marr me qira përkohësisht.

rent II vrimë.

rent III *past* dhe *p.p.* i rend.

renunciation (*rinansi-ejshn*) heqje do-rë, mohim.

reorganize (*il-oorgënaajz*) riorganizoj.

repair (*ri-peër*) 1. *n* ndreqje. meremetim, riparim: in good repair, në gjendje të mirë; under repair, në meremetim; 2. *v* meremetoi. ndreq, riparoj.

reparation (*repë-rejshën*) dëmshpër-blm.

repartee (*repaar-tii*) përgjigje e shpejte e mprehtë.

repast (*ri-paast*) trapezë, gjellë.

repatriate (*ri-patriajt*) riatdhesoj.

repay (*ri-peej*) 1) kthej borxhin; 2) pa-guaj; 3) shpërblej.

repeal (*ri-piëll*) 1. *n* anulim, heqje: 2. anuloj, heq. .

repeat (*ri-pijt*) përsërit.

repeatedly (*ri-pijtëdlli*) herë pas bere, në mënyrë të përsëritur.

peater (*ri-pijtër*) 1) pushkë ose revole me të cilën mund të shtiem disa herë pa pasur nevojë ta mbushim për çdo ti shtënë; 2) *mat.* thyes i vazhdueshëm.

repel (*ri-pell*) 1) largoj: shkaktoj urrejtje. ngjall neveri; 2) zmbrap: (sulmin etj.).

repellent (*ri-pellënt*) i neveritshëm, që të largon.

repent (*ri-pent*) pendohem; më vjen keq.

repentance (*ri-pentëns*) pendim; keq-ardhje.

repentant (*ri-pentënt*) që pendohet. pendestar, i penduar.

repercussion (*rijpër-kashën*) 1) të shty-turit. të hedhurit prapa (pas goditjes. shtënies etj.); 2) jehonë. ndikim (i ngjarjeve); pasojë.

repetition (*repë-tishën*) përsëritje.

replace (*ri-pllejs*) 1) vë përsëri ne vend; 2) zëvendësoj, ndërroj.

replenish (*ri-pllenish*) plotësoj rishtas, rimbush (with).

replete (*ri-pllijt*) I mbushur; i ngopur, plot me.

repletion (*ri-pllijshën*) ngopje. Mbushje plot e përplot.

reply (*ri-pllaaj*) 1. *n* përgjigje; 2. *v* për-gjigjem.

report (*ri-poort*) 1. *n* 1) referat; 2) raport; 3) fjalë. zëra; 4) oshetimë e plasjes. qit jes; 2. *v* 1) raportoj. njoftoj; 2) jap llogari. sqaroj; report to the elec-tors, jap llogari para zgjedhësve

reporter (*ri-poortër*) 1) korespondent gazete; 2) autor i një referati.

repose (*ri-pouz*) pushim: prehje.

repository (*ri-pozitër*) magazinë. depo.

reprehensible (*repri-hensëbl*) që du-het qortuar. i qortueshëm.

represent (*repri-zent*) 1) parafytyroj. marr me mend: 2) jam përfaqësues: përfaqësoj; 3) çfaq.

representative (*repri-zentëtiv*) 1. *n* përfaqësues; delegat; 2. *a* me përfaqësim. përfaqësues.

repress (*ri-pres*) shtyp (kryengritjen etj).

repression (*ri-preshën*) shtypje. reprieve (*ri-pnjiv*) 1) pushim. çlodhje; 2) pezullim ose ndryshim i vendimit të dënimit (me vdekje).

reprimand (*repri-maand*) 1. *n* qortim; vrejtje; 2. *v* qortoj: heq vrejtje.

reprisal (*ri-prajzll*) shtypje. ahmarrje; sanksion.

reproach (*ri-prouç*) 1. *n* qortim; 2. *v* qortoj.

reprobate (*reprëbejt*) hor. i poshtër. maskara.

reproduce (*rijpër-djuus*) riprodhoj.

reproduction . (*rijpër-dakshën*) riprodhim.

reproof (*ri-pruuf*) qortim. vrejtje.

reprove (*ri-piuuv*) qortoj. heq vrejtjen.

reptile (*reptaeëll*) zvaranik. shtërpi: *fig.* dallkauk.

republic (*ri-pablllk*) republikë; People's R.

of Albania. Republika Popullore e Shqipërisë.

republican (*ri-pabllikën*) republikan.

repudiate (*ri-pjuudiejt*) heq dorë riga diçka; hedh poshtë. shporr.

repugnance (*ri-pagnëns*) neverit je.

repugnant (*ri-pagnënt*) i neveritshëm. i urryer.

repulse (*ri-palls*) 1. *n* qëndresë: zmbra-pje; 2. *v* 1) zmbrops (sulmin); 2) nuk pranoj. hedh poshtë.

repulsion (*ri-pallshën*) neveritje; të ndohtë.

repulsive (*ri-pallsiv*) i neveritshëm. që te largon.

reputation (*repju-tejshën*) emër. nam,

repute (*ri-pjuut*) nam. mendim i përgjithshëm; reputacion.

reputed (*ri-pjuutëd*) që ka emër të mirë. i njohur; që mbahet si. që pandehet si.

request (*ri-kuest*) 1. *n* lutje; kërkesë 2. *v* lyp. kërkoj

require (*ri-kuaeër*) 1) kërkoj. më duhet; 2) ndodhem në varësi. varem nga-

requirement (*li-kuaeërmëm*) nevojë; kërkesë.

requisite (*rekuizit*) i domosdoshëm, i nevojshëm. i duhur.

requisition (*rekui-zishën*) 1) rekuizim; 2) kërkesë zyrtare.

rescind (*ri-sind*) anuloi. abrogoj (një ligjë etj.).

rescue (*reskjuu*) 1. *n* shpëtim; 2. *v* shpëtoj.

rescuer (*reskjuuër*) shpëtimtar.

research (*ri-sëërç*) 1. *n* 1) studim shken-cor; 2) punë kërkimore: 2. *v* bëj kërkime. hulumtoj.

resemblance (*ri-zemblëns*) gjasim.

resemble (*ri-zembl*) i shëmbëllej. i gja-soj.

resent (*ri-zent*) prekem. fyhem. lëndohem.

resentful (*ri-zentfll*) I) i fyer. i lënduar; 2) inatçi. zemërak.

resentment (*n-zentmënr*) fyerje. lë-ndim; zemërim.

reservation (*rezër-vejshën*) 1) vrejtje. rezervë; 2) vend i porositur që më pare (në hotel etj.); 3) rezervat.

reserve (*ri-zëërv*) 1. *n* 1) rezetvoj; 2) rezervim. përmbajtje e vetes; 2. *v* 1) ruaj; 2) rezervoj; 3) le. rezervoj (një vend në tren. një dhomë në hotel).

reserved (*ri-zëërvd*) 1) i fshehtë. i për-mbajtur. i mbyllur; 2) i porositur që mëparë.

reservoir (*rezërvuaar*) sternë. hurdhë. rezervuar; *fig.* burim.

reside (*ri-zaajd*) banoj.

residence (*rezidëns*) vend-banimi; seli.

resident (*rezidënt*) 1. *n* banor i përher-shëm; 2. *a* banues.

residential (*rezi-denshëll*) rajon. lagje e shtëpive të banimit.

residue (*rezidjuu*) mbeturinë. fundërin

resign (*ri-zajn*) 1) jap dorëheqjen; 2) i nënshtrohem (to- diçkaje). i bindem.

resignation (*rezig-nejshën*) 1) dorë-heqje; 2) nënshttrim.

resigned (*ri-zaajnd*) i pajtuar me; i heshtur. i bindur. që nuk ankohet.

resilience (*ri-zilliëns*)" elasticitet. të qenët i epur.

resilient (*ri-zilliënt*) i epur. elastik.

resin (*rezin*) rrëshirë.

resist (*ri-zist*) kundërshtoj; qëndroj.

resistance (*ri-sistëns*) kundërshtim. për-ballim; qëndresë.

resolute (*rezëlluut*) i vendosur; ve-ndimtar.

resolution (*rezë-lluushën*) 1) vendim. rezolutë; 2) vendosmëri.

resolve (*ri-zollv*) 1. *n* zgjidhje; 2. *v* 1) vendos. marr vendim; 2) zbërthehet (në pjesë përbërëse).

resonant (*rezënënt*) kumbues. tingë-llues .

resort (*ri-zoon*) 1. *n* 1) strehë; 2) vend pushimi klimaterik; 3) ngushëllim. shpresë; 2. *v* përdor; i drejtohem (di-kujt).

resound (*ri-zaund*) 1) tingëllon; 2) kumbon. jehon; 3) përhapet.

resource (*ri-soors*) 1) burim. mjet; 2) shkathësi. mprehtësi mendore; 3) mjet (për të kaluar kohën etj.).

resourceful (*ri-soorsfll*) i shkathët. me-ndjemprehtë. që i pjell mendja.

respect (*ri-spekt*) 1. *n* 1) nder. nderim; 2) qëndrim; pikëpamje; in respect (of), with respect (to), përsa i për-ket; in all respects, në të gjitha pikë; pamjet; 2. *v* nderoj.

respectable (*ri-spektëbll*) 1) i sjellshëm; 2) i ndershëm.

respectful (*ri-spektfll*) nderues. j re-spektueshëm.

respecting (*ri-spekting*) *pres. p.* për-doret si *prep* në lidhje me. përsa i përket.

respective (*ri-spektiv*) përkatës.

respiration (*respë-rejshën*) frymëmarrje.

respirator (*respërejtër*) maskë kundërgazeve.

respite (*respit*) 1) pushim. çlodhje; 2) shtyrje e afatit.

resplendent (*ri-splendënt*) ndriçues. i shkëlqyeshëm.

respond (*ri-spond*) 1) përgjigjem; 2) reagoj.

response (*ri-spons*) 1) përgjigje; 2) jehonë.

responsibility (*risponsë-billëti*) për-gjegjësi.

responsible (*ris-ponsëbll*) përgjegjës.

responsive (*ris-ponsiv*) jehues; i dhëm-shur.

rest I (*rest*) tepriçë. mbetje.

rest II 1. *n* pushim; 2. *v* 1) pushoj; le të pushojnë. jap pushim; 2) mbështetem (në diçka); 6it rests with you, puna varet nga ju. ju e keni në dorë këtë punë.

restaurant (*restërënt*) restorant; gjelltoe

restful (*restfll*) qetësues.

restitution (*resti-tjuushën*) kthim i pa-surisë; dëmshpërblim.

restive (*restiv*) 1) i shqetësuar; 2) qe hedh shkelma (kali).

restless (*restllis*) i shqetësuar; i palo-dhur.

restoration (*restë-rejshën*) restaurim; mëkëmbje; përtëritje.

restorative (*ri-storëtiv*) forcues. tonik.

restore (*ri-stoor*) 1) mëkëmb. restauroj. përtërij; 2) kthej.

restrain (*ri-streejn*) përmbaj. ndaloj; rreshtoj.

restraint (*ri-streejnt*) 1) përmbajtje e vetes; 2) frenim.

restrict (*ri-strikt*) kufizoj.

restriction (*ri-strikshtJn*) kufizim. shtrë-ngim.

restrictive (*ri-strtktiv*) kufizues; pe-ngues.

result (*ri-zallt*) 1. *n* përfundim; rezultat; 2. *v* ka si pasojë. përfundim; rrjedh; *r e s u l t* (in), mbaron. ka si përfundim.

resume (*ri-zjum*) përtërij; rifilloj.

resumption (*ri-zampshën*) përtëritje; rifillim.

resurgent (*ri-sëërxhënt*) që përtërihet. rilind.

resurrect (*rezë-rekt*) ringjallet.

resurrection (*rezerekshën*) 1) ri-ngjallje. rilindje (e një zakoni etj.).

retail 1. *n* (*rijetjëll*) shitje me pakicë; 2. *adv*

- (*rijtejëll*) me pakicë; 3. v (*rij.tejëll*) shes me pakicë.
- retailer** (*rij-tejëllër*) shitës me pakicë.
- retain** (*ri-teejn*) mbaj. ruaj.
- retaliate** (*ri-talliejt*) shp.aguhem. qëroj hesapet.
- retaliation** (*ritalli-ejshën*) hakmarrje. shpagim.
- retard** (*ri-taard*) ngadalësoj, vonoj; fre-noj, ndaloj. -
- retention** (*ri-tenshën*) -mbajtje, ruajtje; ndalim.
- retentive** (*ri-remiv*) mbajtës. ruajtës.
- reticence** (*retisns*) zotërim, përmbajtje e vetes; mbyllje në vete; të folurit pak.
- reticent** (*retism*) i përmbajtur. i mbyllur në vete; fjalepak.
- retinue** (*retin'juu*) shoqërues: përcjellë. suitë.
- retire** (*ri-taeër*) 1) largohem. iki; tërhiqem; 2) jap dorëheqjen
- retired** (*ri-taeërd*) 1) i tërhequr nga puna; 2) i vetmuar.
- retirement** (*ri-taeërmënt*) 1) të tërhequ-rit. largimi nga puna; 2) vetmi.
- retiring** (*ri-raeëring*) 1) ngurues. I ndrojtur, i përvujtë; 2) që i pëlqen vetmia.
- retort** (*ri-toon*) 1. n përgjigje e qëlluar; kim. retortë; 2. vi) kundërshtoj. përba-lloj; jap përgjigjen e duhur; 2) qëlloj armikun po me armën e tij.
- retrace** (*ri-trejs*) ndjek çështjen që në fillim; gjurmoj rishtas.
- retract** (*ri-trakt*) 1) tërheq. fut Brenda (thonjtë, kthetrat etj.); 2) tërheq prapa (fjalët etj.)
- retreat** (*ri-trijit*) 1. n 1) tërheqje; 2) stre-him; 3) usht. sinjal me buri për mbarimin e një aksioni; muzg; 2. v tërhiqem; largohem.
- retrench** (*ri-trenç*) 1) zvogëloj. shkurtoj; 2) usht. hap llogore.
- retribution** (*retri-bjuushën*) shpagim. kahmarrje.
- retrieve** (*ri-trijiv*) 1) marr. gjej (përsën); 2) përtërij.
- retrospection** (*retrë-spekshën*) të menduar mbl të kaluarën; përkujtim.
- retrospective** (*retrë-spektiv*) 1) re-trospektiv; 2) prapaveprues (për ligjën).
- return** (*ri-tëërn*) 1. n 1) kthim; in return. si përgjigje; si shkëmbim; 2) fitim; 3) raport zyrtar; pl të dhëna; many happy returns of the day! ju uroj ditëlindjen 2. v 1) kthej; 2) kthehem; 3) përgjigjem, deklaroj; return a ver-diet, jap një vendim (gjyqësor): re-turn thanks. falënderoj; 4) sjell (të ardhura); 5). zgjedh (në parlament).
- reunion** (*ri-juuniën*) bashkim. ribashkim.
- reveal** (*ri-viëll*) 1) zbuloj; 2) marr vesh. nxjerr (një të fshehtë).
- reveille** (*ri-velli*) usht. zgjim me bori.
- revel** (*revll*) bëj gosti. aheng.
- revelation** (*revë-llejšhën*) zbulim. zbu-lesë.
- revenge** (*ri-venxh*) 1. n ahmarrje; 2, v marr hakën; shpaguhem; take re-venge (upon), marr hakë. shpagë.
- revenue** (*revën'juu*) të ardhura (sidomos shtetërore)
- reverberate** (*ri-vëërbërejt*) 1) kthej; 2) kthehet, prapset; gjëmon. ushton.
- reverberation** (*rivëërbë-rejšhën*) 1) kthim; prapsje; 2) jehonë.
- reverbatory** (*ri-vëërbëtëri*) që kthehet. prapset; që ushton. kumbon rishtas.
- reverence** (*revërëns*) nderim; respekt.
- reverend** (*revërënd*) i përhirëshëm (titull i priftit).
- reverent** (*revërënt*) që është plot respekt. që nderon.
- reverie** (*revëri*) 1) meditim. abstragim; 2) ëndërim.
- reversal** (*ri-vëërsll*) 1) ndryshim. Ndërrim vendi; 2) pezullim, abrogim; 3) lëvizje e kundërt (e makinës).
- reverse** (*ri-vëërs*) 1. v 1) ndërroj vend; kthej në anën tjetër, përmbys; 2) heq. anuloi; 3) i jap drejtim të kundërt (ma-qinës); 2. a i kundërt; 3.n 1) e kundërta; 2) prapësi; 3) anae prapme.
- reversible** (*ri-vërsëbll*) 1) i kthyeshëm; 2) që duhet hequr, abroguar.
- reversion** (*ri-vërshën*) kthim (në gje-ndjen e mëparshme).
- revert** (*ri-vëën*) kthehem (në gjendjen e mëparshme).
- revet** (*ri-vet*) vesh (me gur etj.)
- revetment** (*ri-vetmënt*) veshje (me gur etj.)
- review** (*ri-vjuu*) 1. n 1) pasqyrë; për-mbledhje; under review, i shqyrtuar; 2) usht. revistë. parakalim; 2. v 1) shi-koj;

2) vrej. shqyrtoj; 3) përmbledh. bëj një pasqyrë; 4) bëj parakalim.

reviewer (*ri-vjuuër*) shqyrtues;

revise (*ri-vaajz*) ndreq; rishikoj.

revision (*ri-vizhën*) rishikim, revizion.

revival (*ri-vajvll*) rilindje, gjallërim.

revive (*ri-vaajv*) 1) ringjall (shpresat etj.); 2) vij në vete; 3) përtërij (shë-ndetin).

revoke (*ri-vouk*) 1) anuloi. revokoj (ne ligjë); 2) tërheq (premtimin).

revolt (*rl-voullt*) 1. *n* 1) kryengritje; 2) neverit je; 2. *v* 1) bëj kryengritje; 2) ndjej neveritje.

revolting (*ri-voullting*) i neveritshëm. revoltues.

revolution I (*reve-lluushen*) revolucion.

revolution II *tek*. rrotullim i makinës.

revolutionary (*reve-lluusheneri*) revo-lucionar.

revolutionize (*reve-lluushenaajz*) shndë-rruj rrënjësisht. revolucionarizoj.

revolve (*ri-vollv*) 1) rrotulloj; 2) kthehet periodikisht.

revolver (*ri-vollvijr*) 1) revole; 2) *tek*. cilindër.

revue (*ri-vjuu*) *teatr*. revistë.

revulsion (*ri-vallshën*) ndryshim i pa-pritur i ndjenjave etj.).

reward (*ri-uoord*) 1. *n* 1) shpërblim; çmim; 2) shpagim; 2. *v* 1) shpërblej; 2) çmoj sa vlen.

rhapsody (*rapsedi*) 1) rapsodi; 2) shpreh-je entuziaste e kënaqësisë (në fjalim. poezi etj.).

rheumatic (*ru-matik*) 1) reumatik; 2) *pl* reumatizëm.

rhinoceros (*raj-noseres*) rinoceront.

rhombus (*rombes*) romb.

rhyme (*raajm*) 1. *n* riinë; 2. *v* ve në rimë.

rhythm (*ridhem*) ritm.

rhythmic (*al*) [*ridhmik(III)*] ritmik.

rib (*rib*) brinjë.

ribald (*ribld*) i pahieshëm: gojëlëshuar.

ribbon (*riben*) 1) shirit kordhelë; 2) *pl* *gj.f.* fre.

rice (*rajs*) oriz.

rich (*riç*) 1. *a* 1) i pasur; 2) i begatshëm; 3) i butë. i thellë (për tone); 4) i majmë. i yndyrshëm; 2. *n*: the rich. të pasurit.

riches (*r:çez*) *pl* pasuri.

richness (*riçnis*) 1) pasuri; 2) shkëlqim; 3) të qenët me yndyrë.

rick (*rik*) mullar. kapiçë.

rickets (*rikits*) rakitizëm.

rickety (*rikiti*) 1) rakitik; 2) i shkallmuar. i lëkundshëm; i dobët (shëndeti).

rid (*rid*) (rid. rided) shpëtoj (nga diçka); get rid (of), shpëtoj veten (nga diçka); heq qafe.

ridden (*ridn*) *p.p.* i ride 2.

riddle I (*ridll*) gjëzë. enigmë.

riddle II 1. *n* shoshë; 2. *v* 1) shosh; 2) bëj shoshë.

ride (*raajd*) 1. *n* 1) udhëtim (me kalë. biçikletë etj.); I take for a ride. a) vras; b) shaj. qortoj; 2. *v* (rode; rid-den), 1) udhëtoj kaluar; udhëtoj (me karrocë etj.); ride to death, ngas fort rraskapit (kalin: edhe fig.); ride for a fall, fig. veproj pa mend; 2) ride at anchor, qëndron në spirancë.

rider (*raajdër*) 1) kalorës; 2) plotësim. ndreqje. korigjim (i një dokumenti).

ridge (*rixh*) kreshtë mali. varg malesh.

ridged, ridgy (*rixhed.rixhi*) i majosur. me majë.

ridicule (*ridikjuull*) 1. *n* tallje, përqeshje; 2. *v* përqesh.

ridiculous (*ri-dikjull*) qesharak: ab-surd.

riff-raff (*rifriif*) fundërr. llum i shoqërisë.

rifle I (*rajfl*) *gjf.* grabit. plaçkit.

rifle II 1) pushkë; 2) *pl* qitje.

rifleman (*rajfillmen*) qitës.

rift (*rift*) 1) plasë. e çarë; 2) grindje. për-çarje.

rig (*rig*) 1. *n* 1) paj (me. pajisje; 2) *iron*. kostum; stoli; 2. *v* 1) pajis; 2) *iron*. stolis; rig up, ndërtoj me shpejtësi.

right (*rajt*) 1. *a* 1) i drejtë; 2) i mbarë: right angle, kënd i drejtë; 3) ajo që duhet; right here, pikërisht këtu: right now. pikërisht tani; 2. *v* 1) ndreq; 2) laj (fajin etj.); 3. *n* 1) e drejtë (mbi diçka); be in the right, kam të drejtë; 2) ana ose dora e djathtë; 4. *adv* 1) drejt; 2) me të drejtë; all right, shu-më mirë. në rregull; put right, set right, ve në rregull. rregulloj; 3) në të djathtë: iJ. right away, pa vone-së; right off, menjëherë; on the right side of thirty (forty etj.). nën tri-dhjetë (dyzet vjeç etj.).

righteous (*rajçes*) 1) i drejtë; 2) pa njollë.

rigid (*rixhid*) 1) ashpër. i egër; 2) i pa-epur. i papërkulshëm; i ngurtë.

rigidity (*ri-xhideti*) 1) ashpërsi. ngurtësi; 2)

të qenët i papërkulshëm. papërkulshmëri.
rigmarole (*rigmeroull*) lloomotitje: buda-llallëk.
rigor (*riger*) shih rigour.
rigorous (*rigëres*) i shtrënguar. i ashpër. rigoroz.
rigour (*rigër*) ashpërsi; shtrëngesë. ri-gorozitet.
rile (*raeëll*) *gj.fl.* zemëroj ngacmoj.
rim (*rim*) anë. buzë. skaj, rreth.
rime (*raajm*) brymë.
rind (*raajnd*) kore, lëvore.
ring I (*ring*) 1. *v* (rang. rung; rung) 1) tingëllon; 2) kumbon; 3) i bie ziles; ring off; jap sinjal (me telefon); ring up, i bie ziles. thërras në telefon; 2. *n* tingëllimë. kumbim.
ring II 1) unazë. rreth; 2) arenë cirku; 3) bandë. klikë. taraf
ring-leader (*ringlli*) *dër* kryetar bande; organizator; nxitës.
ringlet (*ringllët*) 1) rrotëz; 2) kaçurrel.
rink (*rink*) fushë patinazhi.
rinse (*rins*) 1. *v* shplaj; 4. *n* shplarje.
riot (*raeët*) 1. *n* 1) trazirë; rebelim; 2) çrregullim; 2. *v* 1) ngre krye; 2) bëj potere. shkaktoj trazirë
riotous (*raeëtës*) plot zhurmë.
rip (*rip*) 1) pres. shqyej; çaj; 2) shqyhem. shpohem; rip off. rjep; rip out, këput. shqyej; rip up. a) shpoj; b) hap.
ripe (*rajp*) j pjekur. i arrirë.
ripen (*rajpën*) pijet.
ripping (*ripmg*) *gj.ff.* madhështor. I mrekull ueshëm.
ripple (*rippl*) 1. *n* 1) valëza (uji); dall-gëzë; 2) llokoçitje; 2. *v* 1) dallgëzon; 2) llokoçit.
rise (*raajz*) 1. *v* (rose, risen) 1) ngrihet; lind (dielli); lartësohem; rise to the occasion. jam në lartësi. nëe duhur. përballoj si duhet gjendjen (e krijuar); 2) ngrihem; rise in arms. ngrihem me armë në dorë; 3) forcohem. rritem. zmadhohem; 4) rrjedh, fillon; 2. *n* 1) ngritje; 2) lartësim; 3) prejardhje. fi-llim; 4) lindje (e djellit); 6 be on the rise. ngrihem. shkoj përpara.
risen (*rizn*) *p.p~* j rise 1.
risible (*risëbll*) qesharak
rising (*rajzing*) 1. *n* 1) kryengritje; 2) ngritje; linaje (e diellit); 3) ngritje. lartësim; 2. *a* 1)

që ngrihet. rritet; 2) i ri (brez).
risk (*risk*) 1. *n* rrezik. rrezikim; 2. *v* marr guxim. rrezikoj; risk one's oëek, ve në rrezik kokën.
rival (*rajvll*) 1. *n* shëmër. rival; 2. *v* hahem. matem. shemroj.
rivalry (*rajvllri*) shëmëri. rivalitet.
river (*rivër*) lumë.
river-bed (*rivër-bed*) shtrat lumi.
riverside (*rivërsaajd*) breg lumi. lumi.
rivet (*rivit*) 1. *n* buzë gozhdë. shajkë; 2. mbërthej; *fig.* gozhdoj (shikimin. ve-mendjen).
road (*roud*) rrugë. udhë; road capacity. aftësi qarkullimi.
road-metal (*roudmetll*) zhavorr.
roadside (*roudsajd*) 1. *n* buzë e rrugës; 2. *a* i buzës së rrugës. i anës së rrugës. anësor.
roadstead (*roudsted*) automobil i hapur dy vendesh.
roam (*roum*) endem. sorollatem.
roan (*raun*) kalë larosh; balash;
roar (*roor*) 1. *n* 1) ulërimë; 2) shungu-llimë. krismë. plasje (të qeshuri. rru-feje); 2. *v* 1) ulërin; 2) kërcet.
roast (*roust*) 1. *v* 1) kuq. pjek; 2) kuqet pijet; 3) *amer.* kritikoj; 4) *gj.ff.* qesh; . *a* i pjekur.
rob (*rob*) grabit. plaçkit.
robber (*robër*) plaçkitës. kusar.
robbery (*robëri*) grabitje. plaçkitje.
robe (*roub*) 1) mantel. tallagao; 2) fustan.
robin (*robin*) gushëkuq.
robust (*rau-bast*) i fuqishëm. i shëndo-shë.
rock I (*rok*) 1) shkëmb. shkrep; 2) gu-rishtë; be on the roeks, mbetem keq.
rock II 1) lëkund; tund; 2) lëkundem.
rocket (*rakit*) raketë.
rocking-chair (*rokingçeër*) kamgëkundëse.
rocky (*roki*) shkëmbor.
rod (*rod*) 1) shufër. purtekë; 2) grep (peshku); 3) masë gjatësie (rreth 5.m).
rode (*roud*) *past* i ride 2.
rodent (*roudënt*) brejtës.
roe (*rou*) 1) kaprolle. sutë; 2) ve peshku.
rogue (*roug*) batakçi. zuzar.
roguery (*raugëll*) batakçillëk. zuzar
roguish (*rougish*) batakçiu. i batakçiut.
roistering (*rojstëring*) 1. *n* 1) potere, skandal; 2) mburrje; 2. *a*, 1) i zhurm-shëm,

poterexhi; 2) mburravec. që mburret.
role (*raull*) rol. roli I (*roull*) simite.
roll II 1. *n* 1) listë; roli of honour, listë e të vrarëve në luftë. listë e dëshmorëve; 4) krismë (rrufeje); shpërthim (zëri); 3) mbështjellë (si gyp) ; 2. *v* 1) rro-tulloj. rrokullis; 2) rrotullohet. rroku-lliset; 3) kërcet, gjëmon; 4) petëzoj (metalin); 5) mbështjell.
roll-call (*roullkool*) apel.
roller (*roullër*) 1) rrotëz; 2) cilindër.
rollick (*rollik*) dëfrej. zbavitëm.
rolling-mill (*roullingmill*) makinë pe-tëzuese.
rolling-pin (*roullingpin*) okllai. petës.
rolling-stock (*roullingstok*) vagon.
Roman (*roumën*) 1. *a* 1) romari; 2) katolik; 2. *n* romak.
romance (*rë-mans*) 1) roman (kalorë-sie. aventurash); 2) romantikë; 3) hi-stori dashurie; 4) romancë.
romantic (*rë-mantik*) romantik.
romp (*romp*) 1. *v* përhidhem. bëj poterë; 2. *n* 1) zhurmë. potere; 2) poterexhi. çapkën.
roof (*ruuf*) pullaz. çati.
rook I (*ruk*) *shah* kala
rook II 1) mëllënjë; 2) batakçi.
room (*rum*) 1. *n* 1) dhomë; 2) vend; make room (for). mënjanothem; liroj vend; 2. *v* ze një dhomë.
roomer (*rumër*) *amer.* qiraxhi.
rooming-house (*ruming-haus*) *amer.* dhoma të mobiluara.
roomy (*rumi*) *i* gjerë. *i* bollshëm.
rooster (*ruustër*) këndez; kaposh.
root I (*ruut*) *amer. gj.fl.* nxit. jap zemër; root for. marr anën e dikujt (në gara etj.).
root II (*ruut*) 1. *n* 1) rrënjë; 2) *pl* tube-roze. rizokarpe; 2. *v* 1) ze rrënjë; 2) *I* gozhdoj (në vend); 3) shkul me rrënjë.
rooted (*ruutëd*) që ka zënë rrënjë.
rootlet (*ruutl/ët*) rrënjëz.
rope I (*roup*) 1. *n* litar. tërkuzë; *I* know the ropes. kuptoj. marr vesh mirë diçka 2. *v* lidh me litar.
rope II mbetem prapa me paramendim (në gara).
rope III trashet (një lëng).
ropy (*roupi*) viskoz. ngjitës.
rosary (*rouzëri*) 1) rruzare; tespje; 2) kopsht trëndafilash.

rose I (*rouz*) *past* i ri se I.
rose II trëndafil.
rose-bud (*rouzbad*) burbuqe trëndafil.
rosin (*rozin*) rrëshirë. sidomos në trajtë të ngurtë
roster (*roustër*) 1) listë; 2) orari i kujdestarisë.
rosy (*rouzi*) trëndafil; *i* kuq.
rot (*rot*) 1. *v* 1) kalbet. prishet; 2) *gj.fl.* kalb; prish; 3) *gj.fl.* ngacmoj; ironizoj;
 2. *n* 1) kalbje; 2) *gj.fl.* gjepura.
rotary (*routeri*) 1. *a* rrotullues; 2. *n* ma-kinë rrotulluese.
rotate (*rou-tejt*) 1 *r* rrotulloj; 2) rrotu-llohem; 3) alternoj; 4) alternohet.
rotation (*rou-tejshën*) 1) rrotullim; 2) alternim.
rote (*rou*): learn by rote. mësoj për-mendsh.
rotten (*rotn*) 1) *i* kalbur. *i* prishur; 2) *giff.* *i* neveritshëm. rotter (*rotër*) *gj. ff.* qelbanik.
rotund (*rë-tand*) 1) *i* rumbullaktë; 2) *i* plotë. *i* trashë.
r(o)uble (*ruubff*) rubël.
rouge (*ruuzh*) 1. *n* të kuq fytyre dhe. buzësh; 2. *v* 1) lyhem me të kuq; 2) skuq.
rough (*raf*) 1. *a* 1) *i* ashpër. *i* vrazhdë. trashanik; 2) *i* stuhishëm (deti. koha); 3) *i* përafërt; 4) *i* papërpunuar; *I::* . rough house. *amer.* skandal; it is rough on him. e ka të vështirë ta du-rojë këtë; 2. *n* zuzar; 3. *v* kaloj jetën pa komoditetet e zakonshme. jetoj keq.
rough-and-tumble (*rafën-tamblf*) *i* çrre-gullt. rrëmujë.
roughcast (*raf-kaast*) 1. *a* 1) *i* suvatar; 2) *i* punuar në kopje të keqe (një plan); 2. *v* 1) suvatoj; 2) përpiloj skicën e parë-(të një plani).
roughen (*rafn*) ashpërsoj. ashpërso-hem.
rough-neck (*rafnek*) zuzar; poterexhi.
Roumanian (*ruu-mejniën*) shih Rumanian.
round (*raund*) 1. *a* 1) *i* rumbullaktë; rrethi. *i* rrethit; 2) *i* mbushur. *i*, plotë; 2. *n* 1) rreth; 2) ardhje rrotull; 3) cikël; 4) *sport..* rrotullim. raund; 3 *adv* përrreth; sleep the clock . round. fle 24 orë; all the year round. një vit plot; 4. *f*) *rep* rreth. për rreth; round the corner. pas kthesës; 5. *v* 1) rru-mbullakoj; 2) rumbullakohet; 3) përkul; round off. rumbullakoj. përfundoj;

round up. mbledh. arrestoj.
round-about (*raundëbaut*) 1. a i tër-thortë;
 2. n 1) rrugë anësore; 2) sha-lëzë. karusel.
Roundhead (*raundhed*) *hist.* puritan.
roundly (*raundlli*) 1) rrumbullak; 2)
 drejtpërdrejt; 3) fund e krye.
rouse (*rauz*) 1) zgjoj; 2) frymëzoj. rout (*rBut*)
 1. n 1) shpartallim; 2) mbledhje e
 bujshme; 2. v shpartalloj krejt.
route (*ruut*) drejtim udhëtimi
routine (*ru-tijin*) 1) rregull i caktuar; 2) kallëp,
 shablon. rutinë, punë e zakonshme.
rove (*rouv*) endem. sorollatëm
row I (*rau*) radhë. varg
row II (*rau*) vozis.
row III (*rau*) *gj.fl.* zënie. grindje.
rowan (*rauën*) vodhë
rowdy (*raudi*) 1. a plot zhurmë.
 zhurmë-madh; 2. n vagabond.
row lock (*rollëk*) guzhëm, bigë për rremat e
 barkës.
royal (*roeëll*) 1) mbretëror; 2) madhë-shtor.
royalty (*roeëllt*) 1) pjesëtar mbretërore; 2)
 (zak. *pi*) mbretërore; 3) qira për të
 shfrytëzimit të nëntokës; 4) i së drejtës
 së autorit.
rub (*rab*) 1. v 1) fërkoj; 2) fërkohet; 3) bie në
 kontakt; rub the wrong way, mërzit
 nervozoj; 2. n 1) fërkim; 2) *gj.fl.* pengesë,
 vështirësi.
rubber (*rabër*) 1) gomë. kauçuk; 2)
 gomë për të fshirë; 3) *pl* galoshe.
rubbish (*rabish*) 1) rrangalla; 2) dokrra.
rubble (*rabll*) zhavorr.
rubicund (*ruubikand*) kuqalosh, kuqol
ruby (*ruubi*) 1. n rubin; 2. a 1) rubini. I rubinit;
 2) i kuq.
ruck (*rak*) rrudhë. palë.
rudder (*radër*) timon.
rudderless (*radërllis*) pa timon; *fig.* pa
 udhëheqje.
ruddy (*radi*) i kuq; kuqalosh.
rude (*ruud*) trashanik; i pa përpunuar; harbut.
rudiment (*ruudimënt*) *pl* fille.
rudimentary (*ruudi-mentëri*) fillestar.
 rudimentar.
rueful (*ruufl*) i trishtuar. buzëplasar.
ruff (*raf*) vj. jakë me fruda. me pala.
ruffian (*rafiën*) zuzar. harbut, katil.
ruffle (*rafl*) 1. n 1) dallgë; 2) rrëmuje.

shqetësim; 2. v 1) acaroj; 2) prish
 qe-tësinë.
rug (*rag*) 1) sixhade, qilim; 2) pled. Shall i
 madh.
rugby (*ragbi*) *spon.* rëgbi. *rugged* (*ragid*) 1)
 i pabarabartë; 2) iashpër, i rreptë.
ruin (*ruin*) 1. n 1) rrenim. mbarim; 2)
 gërmadha; 2. v rrenoj. shkatërroj.
ruinous (*ruinës*) shkatërrimtar; rrënues.
rule (*ruull*) 1. n 1) rregull; 2) drejtim. make it
 a rule. marr si rregull; 2. v 1) drejtoj;
 sundoj; 2) vëndos; 3) bëj vija.
ruler (*ruullër*) 1) sundimtar; 2) vizore.
ruling (*ruulling*) 1) drejtim. administrim; 2)
 vendim.
rum I (*ram*) rum; *amer.* pije alkolike.,
rum II (*gj.fl.* i çuditshëm.
Rumanian (*ru-mejniën*) 1) rumun; 2) gjuhë
 rumune.
rumble (*rambl*) 1. n gjëzim; 2. v gje-mon.
ruminate (*ruuminejt*) 1) ripërtyp; 2) mendoj
 thellë. zhytem në mendime.
rummage (*rami xh*) 1. n kërkim; kontro-llim;
 2. v 1) shikoj. kontrolloj; 2) nxjerr.
rumo(u)r (*ruumër*) 1. n pëshpëritje.
 thashetheme, fjalë; 2. v trumbetoj.
 pëshpërit.
rump (*ramp*) vithe.
rumple (*rampll*) 1) rrudh. zhubros; 2)
 shpupurish.
run (*ran*) 1. v (ran ;run) 1) vrapoj; 2) punon
 (maquina); 3) them; 4) drejtoj; 5) ndjek (një
 egërsirë); run to earth. ngas fort; *fig.* ndjek,
 kërkuj; 6) ndeshem (against); 7) *gj.fl.* ve
 kandidaturën time (for); runacross. takoj
 rastë-sisht; run down. a) prish, dobësoj;
 b) prishem. dobësohem; c) arrij; ç) ndalet
 (ora); run out, kalon; run through, a) shpoj,
 çaj; b) hedh një sy; run aground, hidhem
 në breg; dal, run a risk, rrezikohem; run
 counter, bie në kundërshtim (me diçka);
 run dry, run low, shteron; run short,
 mbaron. nuk mjafton; 2. n 1) vrapim; 2)
 rrjedhje. vazhdim; 3) drejtim, qeverisje.
runaway (*ranëueej*) i ikur. I arratisur;
 dezertor.
rung I (*rang*) past dhe *p.p.* i ring I.
rung II 1) këmbë shkalle; 2) traversë.
runner (*ranër*) vrapues.
running (*raning*) 1) i ikl1r; 2) rrjedhës 3)

vazhdues; for three days. tri ditë me radhë.
rupture (*rapçër*) 1. *n* 1) thyerje; 2) kë-putje. prerje; 2. *v* 1) këput (lidhjet); 2) çaj, pres; thyej.
rural (*ruërëll*) fshatar.
ruse (*ruuz*) grackë; dinakëri; shpifje.
rush (*rash*) 1. *v* 1) hidhem. turrem: sulem 2) derdhet; 3) tërheq. ngut, nxitoj; 4) marr me sulm të shpejtë; rush at the enemy. sulem mbi armikun; 2. *n* 1) shtypje. presion; 2) grumbullim; 3) lëvizje e vrullshme.
rush II kallam.
rusk (*rask*) peksimadhe.
russet (*rasit*) i kuqërrem.
Russian (*rashën*) 1) rus; 2) gjuhë ruse.

rust (*rast*) 1. *n* ndryshk; 2. *v* ndryshket.
rustic (*rastik*) i thjeshtë. trashanik; fsha-tarak.
rusticate (*rastikejt*) 1) jetoj në fshat; 2) përjashtoj përkohësisht nga uni-versiteti.
rustle (*rasll*) 1. *n* shushurimë; 2. 1) shushurin. fëshfërin; 2) *amer. gjll.* veproj shpejt, energjikisht; 3) *amer. gj.fl.* marr, grabit (bagëtinë).
rustler (*rasllër*) vjedhës kuajsh.
rusty I (*rasti*) i ndryshkur.
rusty II i hidhëruar.
rut (*rat*) gjurmë rrote në tokë të butë.
ruthless (*ruuthllis*) i pamëshirshëm
rye (*raj*) thekër;

S

S (es) shkronjë e nëntëmbëdhjete e alfabetit anglez.

sable I (*sejbli*) 1) zibelin. samur (ku-nadhe Siberie); 2) gëzof abelinë. sa-muri.

sable II i zi. i zymtë; zie. i zisë: varrimi. i varrimit.

sabotage (*sabëtaazh*) 1. *n* 1) sabotim; 2) diversion; 2. *v* sabotoj.

saboteur (*sabë-tëër*) sabotator. diversant; dëmtues.

sabre (*sejber*) shpatë.

saccharin (*sakërin*) sakarinë.

saccharine (*sakëtajn*) sheqeror. she-qeri. i sheqerit.

sack I (*sak*) plaçkit (një qytet të pushtuar).

sack II 1. *n* thes; get the sack. pu-shohem nga puna; 2. *v* 1) ve. hedh në thes; 2) *gj.fl.* pushoj (nga puna).

sackcloth (*sakkloth*) pëlthurë kërpi.

sackful (*sakfull*) një thes plot (masë).

sacrament (*sakrëmënt*) fet. ceremoni fetare solemne (të kunguarit etj.).

sacramental (*sakrë-mentll*) i shenjtë: i fshehtë. intim.

sacred (*sejkrëd*) 1) i shenjtë; sacred music, muzikë kishtare; 2) i paprek-shëm.

sacrifice (*sakrifajs*) 1. *n* 1) flijim; 2) fliji; therori: 2. *v* 1) bëj fli; 2) flijoj; sakrifikoj.

sacrificial (*sakri-fishëll*) flijimi. i flijimit.

sacrilege (*sakrillixh*) përdhosje. Sharje e perëndisë; sakrilegj.

sacrilegious (*sakri-llijxhës*) sharës. dhu-nues i gjërave të shenjta.

sad (*sad*) i trishtuar, buzëplasar.

sadden (*siidn*) 1) deshperoj; 2)

dëshperohem; brengosem.

saddle (*sadll*) 1. *n* shalë; 2. *v* shaloj.

saddle-horse (*sadllhoors*) kalë shale

saddler (*sadllër*) 1) saraç: 2) *amer.* kale shale.

safe (*sejf*) i sigurt. i padëmtueshëm: safe and sound, shëndosh e mirë; safe conduct, letër njoftimi: 2. *n* kasafortë.

safeguard (*sejfgaard*) 1. *n* 1) mbrojtje. roje; 2) masë mbrojtëse; 3) *tek.* sigu-resë; 2. *v* ruaj.

safely (*sejflli*) 1) i sigurt; 2) i ruajtur.

safety (*sejfti*) 1. *n* siguri: 2. *attr* i sigurt; safety belt. brez shpëtimi; safety match. shkrepse; safety razor, brisk roje.

safety-pin (*sejftipin*) gjilpërë me kokë. karficë.

safety-valve (*sejftivallv*) valvolë siguri-mi. ,

saffron (*siifrën*) 1. *n* shafran; 2. *a* sha-frani. i shafranit.

sag (*sag*) varet; bie në fund; ulet, për-kulet.

saga (*saagë*) sagë.

sagacious (*së-gejshës*) 1) i urtë. i mpreh-të. mendjehollë; 2) i zgjuar (për kafshë).

sagacity (*së-gasëti*) 1) urtësi: 2) mpreh-tësi mendore.

sage I (*seejxh*) shërbejë.

sage II 1. *a* i urtë. i mençur; 2. *n* dijetar. i urtë.

said. (*sed*) past dhe *p.p.* i say 1; the said, i lartpërmenduri.

sail (*sejëll*) 1. *n* 1) vel (a); full sail, me gjithë fuqinë; **set sail**. nisem për lundrim; 2) *për mb.* anije me vela; 2. *v* 1) lundroj; lundroj me vela: 2) drejtoj (anijen. aeroplanin).

sail-cloth (*seiëllkloth*) pëlthurë velash.

sailer (*sejël/ër*) anije me vela.

sailor (*sejëllër*) detar. marinar.

saint (*sejnt*) shenjt.

sake (*sejk*): for the sake (of). për hir të; for conscience sake. për të qe-tësuar ndërgjegjen.

sal (*sall*) kim. kripë.

salable (*sejllëbll*) që shitet. shkon (mall).

salad (*sallëd*) sallatë.

salad-oil (*sallëdoeëll*) vaj ulliri.

salary (*sallëri*) pagë. rrogë.

sale (*sejll*) shitje; be for (ose on) sale. është në shitje. shitet.

salesman (*sejllzmën*) shitës.

saleswoman (*sejllzuumën*) shitëse.

salience (*sejlliëns*) e dalë. spikat je: relief; e ngritur.

salient (*sejlliënr*) i spikatur. i dalë.kon-veks.

saliva (*së-llajvë*) jargë. pështymë.

sallow I (*sallou*) lozë. shëlg. *sallow* II verdhosh. verdhacuk (në fytyrë).

sally (*salli*) 1. *n* 1) *usht.* sulm i befasi-shëm; 2) mbrojtje e mençur. Përgjigje e goditur; 2. *v* sulmoj befasi.

salmon (*samën*) 1. *n* salmon; 2. *a* ver-dhosh-kuqalosh.

saloon (*së-lluun*) 1) sallë; *sallon*; 2) *h-udhë*. vagon-sallon; 3) *amer.* bar.

salt (*soollt*) 1. *n* kripë; old salt *gj.fl.* ujk deti; 2. *al*) i kripur; salt marsh: tokë e kripur; 2) pikant (tregimi); 3- *v* krip.

salt-cellar (*soolltsellër*) krypse. Enë për kripë.

saltpetre. **saltpetre** (*soollt-pijtër*) sal-niter.

salty (*soollt*) i kripur.

salubrious (*së-lluubriës*) i shëndetshëm. shërues.

salutary (*salljutëri*) mirëbërës. shërues.

salutation (*sallju-te;shën*) përshëndetje.

salute (*së-lluut*) 1. *n* 1) përshëndetje. përshëndoshje; 2) nderim; 2. *v* për-shëndet. përshëndosh; *usht.* nderoj.

salvage (*sallvixh*) 1. *n* 1) shpërblim për shpëtimin e anijes. pasurisë (nga zjarri etj.); 2) pasuri e shpëtuar; 2. *v* shpë-toj anije. pasuri.

salvation (*sall-vejshën*) shpëtim.

salve I (*sallv*) shih *salvage* 2.

salve II 1. *n* ballsam; 2. *v* 1) lyej (me ballsam); 2) qetësoj.

salver (*sallvër*) tabaka. disk.

salvo I (*sallvou*) *drejt.* rezervë. vrejtje.

salvo II 1) batore topash; 2) duartrokitje të fuqishme.

same (*seejm*) 1) po ai (vetë); all the -same. a) megjithatë, pa marrë parasys. asgjë; b) njëlloj (sa për mua); just the same. po ajo; 2) i njëllotjë.

sameness (*seejmnis*) 1) identitet; gjasim; 2) njëllotshmëri

sample (*saampll*) 1) mostër: model; 2) kallëp.

sampler (*saampller*) 1) mostër. shë-mbëll; 2) *tek.* model.

sanative (*sanëtiv*) shërues.

sanatorium (*sanë-tooriëm*) sanatorium.

sanatory (*sanëteri*) shih *sanative*.

sanctify (*sanktifaaj*) 1) shenjtëroj; 2) sankcionoj.

sanctimonious (*sankti-mouniës*) hi-pokrit.

sanctimony (*sanktimëni*) hipokrizi.

sanction (*sankshen*) 1. *n* sankcion.

miratim; aprovim; 2. *v* sankcionoj; provoj.

sanctity (*sanktë.ti*) shenjtërim.

sand (*sand*) 1. *n* 1) rërë; 2) *pl* zhur. grum-bull rëre buzë deti; 3) *gj.fl.* forcë karak-teri,

sandal I (*sandll*) sandal (dru).

sandal II sandale.

sandalwood (*sandlluud*) shih sandal I.

sand bank (*sandbank*) ranishtë.

sand-glass (*sandgllaas*) orë rëre.

sand-paper (*sandpejpër*) zumpara.

sand-stone (*sandstoun*) shkëmb prej rëre.

sand-storm (*sandstoorm*) samun.

sandwich (*sanuixh*) sanduiç.

sandwich-man (*sanuixhman*) njeri-re-klamë.

sandy (*sandi*) 1) me rërë. prej rëre; 2) ngjyrë rëre.

sane (*seejn*) 1) normal (nga mendja); 2) i shëndoshë me mendje të kulluar.

sang (*sang*) *past* i sing.

sanguinary (*sangufnëri*) 1) i përgjak-shëm; 2) gjakatar. gjakpirës.

sanguine (*sanguin*) 1) sanguin; 2) lulëzues. i kuq; 3) optimist.

sanguineous (*san-guinies*) 1) i gjalle optimist; 2) *mjek.* gjaku. i gjakut. ar-terial.

sanitary (*sanitëri*) shëndetësor, higjienik.

sanitation (*sani-tejshën*) masa shë-ndetësore; përmirësim i kushteve shë-ndetësore.

sanity (*saniti*) 1) urtësi; 2) gjendje nor-male psikike.

sank (*sank*) *past* i sink.

Santa Claus (*santë-kllooz*) Plaku i krishtlindjeve.

sap I (*sap*) 1. *n* lëng (i bimëve); *fig.* forcat jetësore; 2. *v* 1) shtrydh. nxjerr lëngun; 2) shteroij forcat.

sap II 1. *n* 1) *usht.* llogore; galeri nën dhe; 2) gërmim; 2. *v* 1) bëj llogore; 2) gër-moj.

sapid (*sapid*) 1) i shijshëm; 2) intere-sant. plot përmbajtje (biseda etj.).

sapience (*sejpiëns*) dituri. urtësi.

sapient (*sejpiënt*) *zak. iron.* i ditur; që shet mend.

sapless (*sapllis*) 1) i shtrydhur. pa lëng. i shplarë; 2) pa shije.

sapling (*saplling*) dru i ri; fidan. pinjuell.

sapper (*sapër*) xhenjer. zapator.

sappy (*sapi*) me lëng, plot lëng; *fig.* i fuqishëm. i ri

sarcasm (*saarkazëm*) sarkazëm.

sarcastic (*saar-kastik*) sarkastik.

sardine (*saar-dijin*) sardele.

sardonic (*saar-donik*) sardonik. therës.

sash I (*sash*) brez; shall.

sash II kornizë dritareje.

sash-window (*sashuindou*) dollap drita-reje.

sat (*sat*) *past* dhe *p.p.* i sit.

Satan (*sejtën*) shejtan.

satanic (*së-tanik*) satanik. djallëzor.

satchel (*saçëll*) çantë; trastë.

sate (*sejt*) ngop.

sateen (*së-tijin*) saten. melez.

satellite (*satëllajt*) *astr.* satelit (edhe *fig.*)

satiate (*sejshiejt*) ngop.

satiation (*sejshi-ejshën*) ngopje. të ngopur.

satiety (*së-taeëtj*) ngopje. ngimje.

satín (*satín*) atllas (pëlhurë).

satire (*sataeër*) satirë.

satiric(al) [*s.tirik(II)*] satirik.

satirist (*sacirist*) satirik.

satisfaction (*satis-fakshën*) kënaqësi; përmbushje (e nevojave).

satisfactory (*satis-faktëri*) i kënaq-shëm.

satisfy (*satisfaaj*) 1) kënaq. plotësoj; 2) kënaqem.

saturate (*saçurejt*) 1) ngop. përqull; 2) *kim.* neutralizoj.

saturation (*saçu-rejshën*) ngopje.

Saturday (*satërđi*) e shtunë.

saturnine (*satërnaajn*) i zymtë. i vrerët. i ngrysur.

satyr (*satër*) *mit.* satir. krijesë e pavdek-shme. gjysmë njeri dhe gjysmë kafshë.

sauce (*soos*) 1. *n* 1. *n* 1) salcë; 2) *gj.ff.* paturpësi; 2.*v* 1) i hedh salcë; *fig.* e bëj pikant; 2) *gj.fl.* them fjalë të papëlqyera.

saucepan (*soospën*) kusi.

saucer (*soosër*) tabaka.

saucy (*soosi*) 1) i paturpshëm; i pafy-tyrë; 2) i pispillosur.

saunter (*soontër*) 1. *n* shetitje; 2. *v* shetit. bares.

sausage (*sosixh*) suxhuk.

sausage-meat (*sosixh-mijt*) mish i grire (për suxhuk).

savage (*savixh*) 1) i egër; 2) mizor.

savant (*savënt*) i ditur. dijetar.

save I (*seejv*) 1) shpëtoj; 2) kursej. mbledh;. *save appearances.* mba-hem për sytë e botës.

save II *prep.* *ej* përveç.

saving (*sejving*) 1. *al*) kursimtar; 2) shpëtimtar; 2. *n* kursime; *saving-your presence.* më falni për shprehjen.

savings-bank (*sejvingz-b8nk*) arkë kur-simi.

savior (*sejviër*) shpëtimtar; shëlbyes.

savor (*sejvër*) 1 ,*n* 1) shije; 2) gjë pi-kante; 2. *v* 1) shijoj; 2) bie erë; 3) jap shije. lezetoj.

savory (*sejvëri*) 1. *al*) i shijshëm; 2)therës. djegës në shije; 2. *n* gjellë pi-kante.

saw I (*soo*) *past* i see

saw II fjatë e urtë.

saw III 1. *n* sharrë; 2. *v* (sawed; sawed, sawn) sharroj.

sawdust (*soodast*) pluhur sharre.

sawmill (*soomill*) sharrishtë: sharrë (pylli).

sawn (*soon*) *p.p.* i saw III. 2.

Saxony (*saksijni*) lesh i hollë; pëlhure e hollë leshi.

say (*seej*) 1. *v* (said) flas. tregoj; say out. çfaq mendimin. flas haptas; say over. përsërit; I say I. dëgjoni; I should say. unë mendoj; it goes without saying. kuptohet vetiu; let us say. e zëmë; that is to say.

- domethënë; they say. thonë; 2. *n* men-dim; fjalë.
- saying** (*seeing*) fjalë e urtë.
- scab** (*skiib*) 1) dregëz; 2) zgjebe; 3) *gj.fl.* grevëthyes.
- scabbard** (*skiibërd*) mill. këllëf.
- scaffold** (*skiiflld*) 1) podium në të cilën ekzekutohen të dënuarit me vdekje; 2) skela.
- scaffolding** (*skiifllding*) skela; podium.
- scald** (*skoold*) 1. *v* përvëloj; scalding tears. lotë të nxehtë; 2. *n* fshikëz dje-gjejeje.
- scale I** (*skejll*) 1. *n* luspa; pare peshku; 2) bigorr; 2. *v* 1) qëroj; kruaj; 2) më bie lëkura. me leskroset lëkura.
- scale II** 1. *n* 1) kupë e peshores; 2) *pi* peshore; 2. *v* peshoj.
- scale III** 1. *n* 1) shkallë. madhësi; to scale. sipas shkallës. në shkallën; on a vast scale. në shkallë të madhe; on a world scale. në shkallë botërore; 2) muz. shkallë. gamë; 3) *mat.* sistem kualifikimi; 2. *v* ngjitem (nëpër shka-llë).
- scaled** (*skejlld*) 1) me luspa. luspor; 2) i mbuluar me leskra. bigorr.
- scalene** (*skejllijn*) *mat.* i parregullt. I çrregullt.
- scalp** (*skii/lp*) skalp. lëkurë e kokës me flokë; 2. *v* heq lëkurën e kokës.
- scalpel** (*skellpëlJ*) skalpel.
- scamp** (*skiimp*) 1. *n* zuzar; njeri që soro-lletet kot. i papunë; 2. *v* punoj me për-taci; i shmangem punës.
- scamper** (*skiimpër*) 1. *v* ua mbath këmbëve. iki; 2. *n* 1) ikje e nxituar; 2) le-xim i shpejtë.
- scan** (*skean*) I) *mat.* kontrolloj metrin e një vargu. poezie; 2) shikoj me ve-mendje. shqyrtoj imtësisht; 3) hedh një sy (përciptas).
- scandal** (*skendll*) 1) skandal. turp; 2) nam i keq. përfolje. ngatërresa.
- scandalize** (*skendllaajz*) turpëroj; skan-dalizoj.
- scandalmonger** (*skendllmangër*) për-folës. ngatërrestar. shpifës.
- scandalous** (*skendllës*) 1) skandaloz. I turpshëm; 2) shpifarak
- scant** (*skent*) i pakët. mungues. i kufizuar.
- scantling** (*skiintlling*) 1) masë. kriter; shtampë; 2) tra.
- scanty** (*skenti*) i pakët; i varfër.
- scanty haired** (*skenti heërd*) me flokë të rëna. tullac.
- scapegoat** (*skejpgout*) cjaq i shushavës. i larjes së mëkateve.
- scapegrace** (*skejpgrejs*) zuzar. çapkën.
- scar I** (*skaar*) 1. *n* mbresë. vragë; shenjë plaje; 2. *v* 1) mbuloj me mbresa. she-një plagësh; njollos; 2) mbyllet plaga. formon mbresë.
- scar II** rrëpirë; shkëmb i rrëpirë.
- scarce** (*skeërs*) 1) i pakët. i pamjaftue-shëm; 2) i rrallë (libër etj.).
- scarcely** (*skeërsli*) 1) mezi; posa; 2) me zor; zor se; rrallë.
- scarcity** (*skeërsëti*) mungesë. pamja-ftueshmëri; të qenët i rrallë.
- scare** (*skeër*) 1. *n* frikë. tmer; 2. *v* frikësoj tmeroj.
- scarecrow** (*skeërkrou*) gogol. dordolec.
- scaremonger** (*skeërmangër*) alarmues.
- scarf** (*skaarf*) 1) shall; 2) kravatë. shamiqafe.
- scarlet** (*skaarllet*) 1. *n* ngjyrë a kuqe e ndezur; 2. ai kuq all. i kuq i ndezur; scarlet fever. skarlatinë.
- scarp** (*skaarp*) 1) shpat i rrëpirë; 2) skarpatë.
- scathe** (*skeedh*) 1. *n* dëm; 2..v dëmto).
- scathe less** (*skeedh llis*) i paprekur. i pa-dëmtuar.
- scathing** (*skeedhing*) therës. i rreptë. fyes.
- scatter** (*sketër*) shpërndaj. shkapaderdh.
- scatter-brain** (*sketërbreejn*) njeri mend-jelehtë.
- scatter-brained** (*sketërbreejnd*) me-ndjelehtë.
- scavenge** (*skevinxh*) mbledh plehrat, (e rrugës).
- scavenger** (*skevinxhër*) mbledhës pleh-rash; fshesar.
- scenario** (*shi-naariou*) skenar.
- scene** (*sijin*) 1) *vj.* skenë; 2) vend veprimi; the scene of operations. tea-tër i veprimeve ushtarake; 3) *teatf.* skenë; 4) dekoracione; behi nd th. scenes. pas perdes; 5) pamje. peisazh.
- scene-painter** (*sijinpejntër*) piktor-de-korator

scenery (*sijinëri*) 1) dekoracione; 2) pamje. pelsazh; bukuri, natyrore (e një vendi).

scenic (*sijnik*) skenik.

scent (*sent*) 1. *n* 1) erë; 2) erë e mirë. parfum; 3) nuhatje; 4) gjurmë; 2. *v* 1) nuhas; 2) kundërmoj.

sceptic (*skeptik*) skeptik.

sceptical (*skeptikëll*) skeptik. njeri që dyshon. që nuk beson lehtë.

scepter (*septër*) skeptër

schedule (*shedjuull*) 1. *n* 1) katalog: listë; 2) orar; before the schedule. para afati; 2. *v* përpiloi orarin.

scheme (*skijim*) 1. *n* 1) skemë. projekt; 2) plan. vizatim; 3) intrigë. dallavere; 2. *v* 1) planifikoj. projektoj.

schemer (*skijimër*) intrigant; ngatërre-star.

schism (*sizëm*) përçarje. (e kishës).

schismatic (*siz-matik*) 1. a përçarës; 2. *n* përçarës.

scholar (*skollër*) 1) dijetar; 2) *gj.fl.* njeri me shkollë; 3) bursist.

sscholarship (*skollership*) 1) dituri; 2) bursë. I

scholastic (*skë-llastik*) 1) skolastik; 2) që ka të bëjë me shkollën dhe edukatën.

scholasticism (*skë-llastisizëm*) skola-stikë. skolasticizëm.

school (*skuull*) 1. *n* shkollë; 2. *v* 1) mësoj. disiplinoj; 2) stërvit, ushtroj.

school 1. *n* tufë {peshqish}; 2. *v* mbli-dhen në tufa.

school-board (*skuullboord*) këshill I shkollës.

schoolboy (*skuullzbooj*) nxënës.

schoolfellow (*skuullfellou*) shok shko-lle.

schoolgirl (*skuullgëërl*) nxënëse.

schooling (*skuulling*) 1) mësim. të më-suar në shkollë; have a good schoo-ling. bëj shkollë të mirë. përgatitem mirë; 2) qortim. këshillim.

schoolmaster (*skuullmaastër*) mësues.

schoolmistress (*skuullmistrës*) mësue-se.

ship (*skuunër*) skunë. trabak (lloj anije).

sciatic (*saj.atik*) 1. a anat. shiatik; 2. *ni* sëmurë nga ishiasi.

sciatica (*saj-atikë*) ishias. shiatikë.

science (*saeëns*) dituri. shkencë; degë e diturisë.

scientific (*sajën-titik*) shkencor; diturie. i diturisë.

scientist (*saeëntisr*) 1) dijetar; 2) stu-dijues i natyrës.

scintillate (*sintillejt*) shkëlqen; vezullon.

scintillation (*sinti-llejshën*) shkëlqim; vezu1lim.

sciolist (*sajollist*) shkencëtar i rremë.

sciolistic (*sajo-llistik*) pseudo-shkencor.

scion (*saeën*) 1) *bol.* llastar. filiz. kalem shartimi; 2) pinjuell. pasardhës.

scissors (*sizërz*) gërshërë.

scoff (*skot*) 1. *n* 1) tallje. përqeshje; 2) objekt talljeje; 2. *v* tallem. përqesh.

scoffer (*skotër*) përqeshës.

scold (*skould*) qortoj ashpër. shaj.

scolding (*skoulding*) sharje; vrejte e- rreptë.

scon(e) (*skon. skoun*) pite.

scoop (*skuup*) 1. *n* 1) kovë. nxjerrëse; 2) qyrek; 2. *v* nxjerr. gërryej.

scoot (*skuut*) iki me vrap. ua mbath këmbëve.

scope (*skoup*) 1) fushë e lirë. hapësirë; horizont; 2) fushë. sferë (veprimtarie); **beyond his scope.** jashtë kompe-tencës së tij.

scorbutic (*skor-bjuutik*) skorbutik.

scorch (*skoorc*) 1) djeg. përcëlloj; ndez; 2) digjem.

score (*skoore*) 1. *n* 1) e prerë. e çarë e bërë në një faqe (druri. shkëmbi etj.); shenjë; 2) çetele; 3) llogari; **pay off old scores.** qëroj hesapet e vjetra; **on that score.** në këtë pikëpamje; 3) dy dhjetëshe; 4) *muz.* partiturë; **scores of times.** shumë herë; 2. *v* 1) bëj shënime; 2) *amer.* kritikoj ash-për; 3) fitoj; **score a victory.** Korr fitore; **score first place.** ze vendin e parë; **score off.** *gj.fl.* mund. mbizotë-roj; **score out.** heq. fshij; **score un-der.** nënvizoj.

scorer (*skoore*) shënues; numërues (në sport. lodra).

scorn (*skoorn*) 1. *n* 1) përbuzje; 2) përqeshje; 2. *v* përbuz.

scornful (*skoornflll*) përbuzës. përqënues.

Scot (*skot*) skocez. banor i Skocisë.

Scotch (*skoç*) skocez.

scot-free (*skot-tfrij*) 1) pa doganë; 2) padëmtuar.

Scotland Yard (*skotlend-jaard*) Skot-land

Jard (qendra e policisë angleze të zbulimit të krimeve në Londër).

scoundrel (*skaundrëll*) maskara. i po-shtër.

scour I (*skaoër*) 1. v pastroj. qëroj, dli; 2. n pastrim.

scour II endem.

scourge (*skëërsh*) 1. n 1) kamzhik; 2) fatkeqësi; 2. v fshikulloj; *fig* ndëshkoj. dënoj.

scout I (*skaut*) 1. n zbulues; 2. v shkoj për zbulim, zbuloj.

scout (hedh poshtë me përbuzje: shporr.

scow (*skau*) kaikë.

scowl (*skaull*) 1'. n pamje e vrërët; 2. v vrër vetullat.

scrabble (*skrabbll*) 1) gërvish; 2) shkruaj keq. shkarravit; 3) kacavirem.

scrag (*skrag*) «kockë e lëkurë»; kafshë e dobët.

scraggy (*skragi*) thatanik.

scramble (*skriimbll*) 1. n 1) kacavarje; 2) kacafytje; 2. v 1) kacavirem; 2) luftoj për të shtënë në dorë (diçka); 3) përziej; scrambled eggs. vezë të rrahura.

scrap I (*skriip*) 1. n 1) copë; 2) pjesë e prerë (nga gazeta etj.); 3) mbeturina, fundërri; 4) copa të vjetra metalesh; 2. v 1) thyej në copa të vogla; 2) hedh (si rangulla).

scrap II (*skrep*) *gJ. ff.* 1. n zënie. përlëshje; 2. v zihem. përlëshem.

scrape (*skrejp*) 1. *nl*) pastrim; gërryer-je; 2) vështirësi; hall; get into a scrape. bie në hall; 2. v 1) gërryey; kruaj; pastroj; 2) bëj zhurmë me këmbë; sera-pe through. mezi jap (provimin); scrape acquaintance (with). ngul këmbë për t'u njohur me ndonjë.

scrap-heap (*skraphijp*) grumbull pleh-rash.

scrap-iron (*skriipaeëm*)

scrap-metal (*skrapmetll*) hekurishte; rrangulla me-talike.

scrappy (*skrapi*) 1) copa-copa; 2) i pa-lidhur.

scratch (*skreç*) 1. n 1) gervishtje; ckël-fitje; 2) kruajtje; 2) v gërvish. kruaj. ckëlfit; scratch out. scratch off. re-sis. shlyej; 2. a i rastit. i mbledhur ra-stësisht.

scratchy (*skraçi*) 1) i punuar pa kujdes. pa shije (një vizatim); 2) kërcitëse. gër-vishtëse (maja e penës); 3) i rastit. i zgjedhur pa kujdes.

scrawl (*skrooll*) 1. n shkarravina; 2. v shkruaj shkarravina.

scrawny (*skrooni*) amer. thatanik. kocke e lëkurë.

scream (*skrijim*) 1. n britmë. klithmi shurdhuese. piskatje; 2. v bërtas. piskas.

screamy (*skrljimi*) vikatës; histerik.

screech (*skrijç*) 1. n britmë (tmeri. tër-bimi); 2. v bërtas. çirrem; sokëllij.

screech-owl (*skrijçauill*) hutin. buf; *fig.* paralajmëroj fatkeqësi.

screen (*skrijin*) 1. n 1) perde: ekran; mburojë; 2) shoshë; 2. v 1) mbuloj. fsheh; 2) çfaq (në ekran); 3) shosh.

screw (*skruu*) 1. n 1) vidhë; burmë; 2) elikë; 3) *gj. fl.* koprac; 4) kalë i ngordhët; 2. v 1) vidhos, shtrëngo me vi-dha; 2) shtyp; screw out of. nxjerr (para) me zor; marr me zor (pëlqimin); screw up. vidhos. shtrëngo me vidha; screw up one's, courage. marr guxim; screw up one's eyes. mbledh. rrudh sytë.

screw-driver (*skruudraivër*) kaçavidhë.

screw-jack (*skruuxhek*) çelës vidhash.

screw-wheel (*skruuuiëll*) 1) cek. Rrotë në formë elike.

scribble (*skribll*) 1. n shkarravina; 2. shkruaj pa kujdes. me nxitim. *b*) 1) shkrues. kopjues; 2) njeri i mësuar.

scrim (*skrim*) 1) pëlhurë e ashpër; 2) rrjetë maskimi.

scrimmage (*skrimixh*) përlëshje gri-ndje. zënie.

scrimp (*skrimp*) pres. Kufizoj

scrumpy (*skrimpi*) i pakët; i kufizuar.

script (*skript*) 1) dorëshkrim. diçka e shkruar me dorë; 2) kin. skenar.

scripture (*skripçër*) shkrim i shenjtë. bibël

script-writer (*skriptajtër*) njeri që shkruan për programe të radios: amer. skenarist.

scrofula (*skrofjullë*) mjek. skrofull. bresh-këz.

scroll (*skroull*) 1) letër e mbështjellur; 2) ark. lajë.

scrub I (*skrab*) 1) shkurre; 2) vend me shkurre. shkurreishte; 3) kafshë trup-vogël; 4) njeri i parëndësishëm. pa vlerë.

scrub II (*skrab*) 1. n pastrim me furçi me kashai; 2. v fërkoj. kruaj; pastroj me furçë.

scrubbing-brush (*skrabingbrash*) kashai.

scrubby (*skrebi*) 1) i mbuluar me shku-rre; 2) vocrak; 3) i dobët. i dobësuar.

scruff (*skraf*) qafë; zverk; tek., .is by the scruff, kap për qafe, për zverku.

scrum mage (*skramixh*) shih scrimmage

scruple I (*skrupll*) 1. *n* dyshime. ngu-rime; ndërgjegje. skrupull; make no scruple to do smth., bëj diçka me ndërgjegje të qetë; man of no scrup-les, njeri pa ndërgjegje. që shfrytëzon mjetet më të ndyra për qa arritur që-llimit; 2. *v* lëkundem, nguroj; kon-trolloj, pyes ndërgjegjen.

scruple (*skrapll*) njësi peshe farma-ceutike.

scrupulosity (*skruupjullësëti*) skrupufozitet; ndërgjegjshmëri; përpikmëri.

scrupulous (*skruupjullës*) skrupuloz, I përpikët; i ndërgjegjshëm.

scrutineer (*skruuti-niër*) shqyrtues (I votave).

scrutinize (*skruutinaajz*) 1) shqyrtoj; 2) studioj me hollësi. imtësisht.

scrutiny (*skruutini*) 1) vështrim gjur-mues; 2) shqyrtim. analizë kritike; 3) kontrollim i numrit të votave.

scud (*skad*) 1. *v* 1) fugoj. vrapoj me vër-tik; 2) *det.* eci i shtyrë nga era; 2. *v* 1) vrapim i vrullshëm; 2) re të lëvizëshme.

scull (*skall*) 1. *n* rrem. lopatë e pupës; 2. *v* vozis (me një rrem).

scuffle (*skafll*) 1. *n* grnjdje. rrahje; 2. *v* zihem.

scullery (*skallëri*) kthinë për larjen e enë-ve.

sculptor (*skallptër*) skulptor, skalitës.

sculptress (*skallptrës*) skulptore.

sculptural (*skallpçërëll*) skulptural.

sculpture (*skallpçër*) 1. *n* .skulpturë; 2. *v* 1) gdhend. skalis, modeloj, 2) zbukuroj me skulptura.

scum (*skam*) 1. *n* lëmishte që dalin mbi ujë; *fig.* tundërr, llum (i shoqërisë).

scurf (*skërt*) 1) zbokth; 2) kore (në me-tal).

scurrilous (*skarillës*) i vrazhdë. i ashpër.

scurry (*skari*) 1. *n* nxitim, vrapim; 2. *v* vrapoj. nxitoj; endem, sorollatet.

scurvy I (*skëervi*) skorbut.

scurvy II i ulët. i poshtë.

scutch (*skaç*) shprish, brizoj li.

scutcher (*skaçër*) makine shprishëse, brizuaqse.

scutter (*sktir*) iki me vrap. la mbath këmbëve.

scuttle I (*skatll*) kovë për qymyr.

scuttle II. baxhë anije.

scuttle III 1. *n* 1) ecje e nxituar; 2) ikje shpejtë; 2. *v* iki, ua mbath këmbëve; dezertoj.

scythe (*saajdh*) 1, *n* kosë; 2. *v* kosit.

sea (*siti*) 1.*n1*) *det*, oqean; at sea, në det të hapur; beyond seas, tej detit; by sea, me det, nëpër det; go to sea, follow the sea, bëhem detar; take the sea, dal në det; sea cost, breg deti; 2) valë. dallgë; . be at sea, be all at sea, nuk di ç'të. bëj, nuk di nga qa mbaj; 2. *artr.* sea bear, ari deti; sea craft, *përmb.* anije deti.

seaboard (*sljboord*) bregdet.

sea-calf (*sijkaaf*) tokë.

sea-dog (*sijdog*) tokë; *fig.* ujk deti, detar i vjetër.

sea-front (*sijfrant*) pjesë bregdetare e qytetit.

seagoing (*sijgouing*) i lundrimeve të largëta. që lundron në det të hapur (anije).

sea-gull (*sijgall*) pulëbardhë.

sea-horse (*si;hoors*) 1) karkalec deti; 2) lopë deti; 3) krijesë mitologjike gjys-më kalë e gjysmë peshk

seal I (*siëll*) 1.*n* vulë. plumb; 2.*v* 1) vulos; seal up a window, stukoq dritaren; it is a sealed book to me, është diçka që s'do ta marr vesh kurrë; 2) vulos. plumboj; 3) lë gjurmë.

seal II 1. *n* 1) fokë; 2) lopë deti; 2. *v* mbyt foka.

sealer (*siëllër*) 1) gjuetar fokash; 2) anije gjuetie egërsirash deti.

seal-fishery (*siëllfishëri*) gjueti fokash dhe lopësh deti.

sealing-wax (*sillinguaks*) dyll i kuq.

sealskin (*sijllskin*) 1) lëkurë deti; 2) peliçe, gëzof lope deti.

seam (*si jim*) 1. *n* 1) tegel qepjeje; 2) mbresë; 3) shtresë; 2. *v* 1) qep; 2) bëj me rrudha, rrudhos.

seaman (*sijmën*) detar.

seamanship (*si;mënship*) detari.

sea-mark (*sljmaark*) far; shenjë bregu.

sea-mew (*sijimjuu*) pulëbardhë.

seamstress (*simstrës*) rrobaqepëse.

seamy (*simi*) me tegela; the seamy side, ana tjetër e medaljes; anit. errëta te jetes.

séance (*sejaans*) 1) mbledhje; 2) seancë.

seaplane (*sijplleejn*) hidroplan.

seaport (*sijport*) port detar. qytet breg-detar.

sear (*siër*) 1. v 1) thaj; 'përcëlloj; 2) zbut (dhëmbjen); 2. a i fishkur. i tharë.

search (*sërç*) 1. n 1) kërkime, gjurmime; 2) kontroll; 2. v 1) kontrolloj; 2) bëj kërkime.

searchlight (*sërçllajt*) projektor.

search-warrant (*sërçuorënt*) urdhër kontrolli.

sea-scape (*sijskejp*) pamje peisazh deti.

seashore (*sijsloor*) bregdet.

sea-sickness (*sijsiknis*) sëmundje deti.

seaside (*sijsaajd*) shih **seashore**.

season (*sijzn*) 1. n stinë; 2. v 1) mësoj, kalit; 2) mbaj (verën etj.); 3) i jap shije, lezetoj.

seasonable (*sijznëll*) i përshtatshëm, me kohë.

seasonal (*sijznëll*) stinor.

seasoning (*sijzning*) bulmim, mëlmesë. të dhënë shije. i

seat (*sijt*) 1. n 1) ndejtëse. karrigë; ndejtje;

take a seat . uluni; 2) vend; vend ku ndodhet (diçka); 2. v ul. vendos; **this hall will seat 3000**. kjo sallë nxë 3000 veta.

sea-wall (*sij-uoll*) pendë. cfrat.

seaward (*sijuërd*) 1. a i kthyer, drejtuar nga deti; 2. adv në drejtim të detit.

seaweed (*sijuijd*) leshterik.

seaworthy (*sijuër.dhi*) i përshtatshëm për lundrim. i lundrueshëm; i pajisur mirë.

secant (*sijkënt*) 1. n mat. sekante; vijë prerëse; 2. a prerës.

secede (*si-sijid*) heq dorë; shkëputem (nga shoqëria etj.).

seceder (*si-sijidër*) renegat; përçarës.

secession (*si-seshën*) shkëputje; për-çarje.

seclude (*si-killuud*) 1) ndaj. veço.; 2) veçohem, vetmohem.

seclusion (*sf-klulzhën*) veçim; vetmi.

second I (*sekënd*) sekondë. çast.

second II 1. a i dytë; i dorës së dytë; **be**

second to smb. in smth... i lëshoj pe dikujt në diçka; **be second to no-one**, nuk ja lë rma dalë askujt; **L se-cond teeth**, dhëmbë të përhershëm . jo të qumështit) ;**on second thought**. mbas një mendimi të thelluar. të pjekur; **in the second place**, së dyti; 2. n. 1) ndihmës; 2) dëshmitar dueli, se-kundant; 3) pl mallra të dorës

së dytë; 3. v përkrah, ndihmoj.

secondary (*sekëndri*) 1) i dytë; 2) i dorës së dytë; **secondary school**, shko-llë e mesme

second-best (*sekënd-best*) i cilësisë së dytë; i dorës së dytë.

second-hand (*sekënd-hand*) 1) i për-dorur (sendi); 2) prej duarsh të dyta. prej burimeve të huaja (lajme etj.).

secondly (*sekëndlli*) së dyti.

second-rate (*sekëndrejt*) 1) i dorës se dytë; 2) i radhës së dytë.

secrecy (*sijkreši*) 1) fshehtësi; **in se-crecy**. fshehtas; 2) aftësi përtë mbajtur, ruajtur të fshehtë; konspiracion; 3) fshehje.

secret (*sijkrët*) 1. n e fshehtë. sekret; **keep a secret**, mbaj të fshehtë; **open secret**. e fshehtë që dihet nga të gjithë; 2. a 1) i fshehtë, sekret; 2) i fshehur.

secretarial (*sekrë-teëriëll*) sekretari, i sekretarit.

secretariat(e) (*sekrë-teëriët*) sekretariat.

secretary (*sekrëtëri*) 1) sekretar; **se-cretary general**, sekretar i përgjith-shëm; 2) ministër; **Secretary of Sta-te**. ministër (në Angli) ; ministër.j pu-nëve të jashtme (në SHBA).

secrete (*si-krijt*) nxjerr, sekreton (gjën-dra).

secretion (*si-krijshën*) sekreti m, nxjerr-je lëngu.

secretive (*si-krijiv*) sekretues. që lëngëzon.

sect (*sekt*) sekt.

sectarian (*sek-teëriën*) sektar.

section (*sekszhën*) 1) prerje; 2) pjesë; 3) paragraf; 4) seksion; 5) sektor; 6) lagjë, rajon qyteti.

sectional (*sekszhënëll*) 1) prerjeje. i prerjes; seksionit. 2) i çmontueshëm, i ndashëm në pjesë.

sector (*sektër*) sektor.

secular (*sekjullër*) 1) shekullor; që ndodh një herë në shekull; 2) laik.

secure (*si-kjuër*) 1. a 1) i qetë, i sigurt; 2) pa rrezik; 3) i siguruar; 2. v 1) sigu-roj, garantoj; 2) forcoj; 3) mbyll;

security (*si-kjuëreti*) 1) sigurim; **S.Coun-cil**, Këshilli i Sigurimit; 2) siguri; 3) / garanci; 4) letra me vleftë.

sedate (*si-dejt*) i përmbajtur. i qetë; i ekuilibruar.

sedative (*sedëtiv*) qetësues; *mjek.* kun-dra dhëmbjes. që lehtëson dhëmbjen.

sedentary (*sedëntëri*) ndenjës. sedentar(për mënyrën e jetesës).

sedge (*sexh*) kallam; shavar.

sediment (*sedimënt*) sediment; llum.

sedimentary (*sedi-mentri*) sedimentar.

sedition (*si-dishën*) thirrje për krye-ngritje

seditious (*si-dishës*) kryengritës.

seduce (*si-djuus*) josh. magjeps; kandis (për diçka të keqe). mashtroj.

seduction (*si-dakshën*) joshje. tërheqje me lajka. lajkatim; kandisje. mashtrim.

seductive (*si-daktiv*) tërheqës. magjep-sës; mashtrues.

sedulity (*si-djuullëti*) zell. vullnet në pune -

sedulous (*sedjullës*) i zellshëm. punëtor.

see (*siji*) (saw;seen) 1) shoh. shikoj; 2) vrej (after); 3) kujdesem (to); 4) kuptoj. futem në brendi (into); See off, përcjell (ndonjë që shkon); as far as I can see, përsa mund të gjykoj unë; I see, unë e kuptoj; let me see, më lini të mendohem; come to see, vij mik; go to see, shkoj për vizitë; see smb. home, përcjell dikë në shtëpi; see smth. through, a) shoh tej për tej; b) çoj deri në fund; see smb. through, ndihmoj dikë në diçka.

seed (*sijid*) 1. *n* farë; *përmb.* farëra; 2. *v* 1) lidh farë; 2) mbjell.

seed-bed (*sijdbed*) oxhak i ngrohtë.

seed-corn (*sijdkoom*) fidan; ra sad.

seed-pearl (*sid-pëërll*) perla të imta.

seed-plot (*sijdpplot*) fidanishte; *fig.* vatër përhapjeje (e së keqes etj.).

seed-time (*siidtaajm*) kohë e mbjelljes.

seedy (*sijidi*) 1) mbushur me farë. faroç; 2) *gJ.fl.* i harxhuar; i grisur; 3) i dobët. shëndetlig.

seeing (*sijing*) duke marrë parasysh; me genë se.

seemly (*sijmlli*) me vend. i duhur. i për-shtatshëm. i hieshëm.

seen (*sijin*) *p.p.* i see.

seer (*siër*) parashikues. profet.

seesaw (*siJsoo*) 1. *n* 1) kolovitje në dë-rrasë; 2) kolovajzë; shilurth; see- saw policy, politikë e paqëndrueshme; 2. *v* 1) kolovitem; lëkundem; 2) jam i paqëndrueshëm.

seethe (*sijldh*) 1) valoj. ziej; 2) *fig* egërsohem. tërbohem.

segment (*segmënt*) pjesë e prerë; *mst.* segment.

segregate (*segrigejt*) ndaj. veçoj.

segregation (*segri-gejshën*) 1) veçim, ndarje; 2) izolim.

seine (*sejn*) rjetë. pezaul.

seismic (*sajzmik*) sizmik; tërmeti. i tërmetit.

seismograph (*sajzmëgraaf*) sizmograf.

seize (*sijiz*) 1) kap. pushtoj; *fig.* kuptoj; 2) (edhe seize upon) shfrytëzoj (ras-tin. shkakun); 3) *drejt.* jap në dorë. jap në zotërim.

seizure (*sijzhër*) 1) kapje; 2) konfiskim.

seldom (*selldëm*) rrallë.

select (*si-llekt*) 1. *v* zgjedh; 2). *a* I zgjedhur.

selection (*si-llekshëm*) 1) *biot.* seleksion; natural selection seleksion natyror; 2) zgjedhje.

selectionist (*si-llekshënist*) seleksio-nist

selective (*si-llektiv*) zgjedhjeje. i zgjedhjes. i zgjedhshëm.

self (*self*) vetë; veten.

self- (*self*) *pref* që ka kuptimin vetë.

self-acting (*self-akting*) automatik; ve-tëveprues.

self-binder (*selfb-bajndër*) makinë për lidhjen e duajve.

self-centered (*self-sentërd*) egocentrik.

self-collected (*selffkë-llektëd*) gjak-ftohtë. i qetë.

self-conceit (*selffkën-sajt*) të çmuarit e vetes. mendjemadhësi.

self-confident (*selfk-ko'lfidënt*) i si-gurt në vete. me besim në vete.

self-conscious (*selfk-konshës*) 1) I vetëdijshëm; 2) i turpshëm. ngurues.

self-contained (*selffkën-tejnd*) i mby-llur në vete. i vetmuar.

self-control (*selffkën-troull*) zotërim I vetes. kontroll i vetes.

self-criticism (*selfk-kritisizëm*) auto-kritikë.

self-denial (*selffdi-naeëll*) vetëmohim.

self-determination (*selffditëërmi-nej-shëri*) vetëvendosje.

self-government (*selfg-gavërmënt*) vetëqeverisje.

self-induction (*selffin-dakshen*) *sl.* autoindukcion.

self-interest (*self-intrëst*) egoizëm.
selfish (*selfish*) egoist.
selfless (*selfllis*) me vetëmohim.
 ve-tëmohues.
self-love (*self-llav*) vetëdashje; egoizëm.
self-made (*self-meejd*) *predic* që ja detyron
 çdo gjë vetes.
self-opinionated (*selfë-pinjënejtëd*) që ka
 besim në vete; kokëfortë.
self-portrait (*self-poortrët*) autopor-tret.
self-possession (*selfpë-zeshën*) zotë-
 rim i vetes. gjakftohtësi.
self-preservation (*selfprezër- vejshën*)
 ruajtje e vetes. auto konservim,
self-reliant (*selffri-laeënt*) që ka besim në
 vete.
self-respect (*selffri-spekt*) sedër.
self-restraint (*selffri-strejt*) zotërim i vetes;
 të qenët i përkorë.
self-sacrifice (*self-sakrifajs*) flijim i vetes;
 vetëmohim.
selfsame (*selfsejm*) ai vetë.
self-seeking (*self-sijking*) egoist.
self-service (*self-sërvs*) vetëshërbim.
self-starter (*self-staartër*) vetëkurdi-sës.
 vetëndezës (në motor).
self-styled (*selfstaeëlld*) i vetëquajtur.
self-sufficient (*selfsë-fishënt*) i kënaqur me
 veten; që ka besim në forcat e tij.
self-sufficing (*selfsë-fajsing*) i pavarur.
self-suggestion (*selfsë-xhesçën*) vetë
 bindje. autosugjestion,
self-support (*selfsë-poort*) pavarësi.
self-will (*self-uill*) kokëfortësi.
self-willed (*self-uilld*) kryeneç. Kokë më
 vete.
self-winding (*self-uajnding*) me ndezje.
 nisje automatike.
sell (*sell*) (sold) shes; bëj tregëti (me diçka);
 sell out, shes krejt; sell up, shes në
 pazar.
seller (*sellër*) 1) tregëtar; shitës; 2) b e s t
 seller, mall që shitet. libër që shitet.
selvage. **selvedge** (*sellvixh*) tegel buzë
 pëlhurës që të mos çthuren fije.
selves (*sellvz*) *pi* i self.
semantic (*si-man tik*) semantik, ku-ptimor.
semantics (*si-mantiks*) semantika.
semaphore (*semëfoor*) 1. *n* samafor; 2. *v*
 sinjalizoj.

semasiology (*simeisi-allëxhl*) semasiologji.
semblance (*semblëns*) gjasim;
 she-mbëllesë.
semi- (*semi*)- pref që ka kuptimin gjysmë.
semicolon (*semikoullën*) pikëpresje.
semolina (*sellë-le jnë*) grilë: semolinë.
 (kokrra të forta gruri të bluara keq që
 përdoren në puding me qumësht).
senate (*senit*) senat.
senator (*senëtër*) senator.
senatorial (*senë-toariëll*) senatorial.
send (*send*) (sent) nis. dërgoj; send word,
 njoftoj. ve në dijeni; send forth. botoj,
 nxjerr; send off. a) dërgoj; b) ndjek. zboj;
 c) organizoj përcjellje.
senile (*sijnaeëll*) pleqërie. i pleqërsjë.
senility (*se-nillëti*) pleqëri.
senior (*sijniër*) 1) më i madh (me moshë
 ose pozitë); 2) i kursit të lartë.
seniority (*sijni-orëti*) parësi moshe.
senation (*sen-sejshën*) 1) ndijim; 2)
 sensacion.
sensational (*sen-sejshënëll*) sensacio-nal.
sensation-monger (*sen-sejshën- mangër*)
 përhapës i lajmeve sensacio-nale.
sense (*sens*) 1. *n* 1) ndjenjë. ndijim; 2)
 kuptim; arësye; vetëdije; common sense.
 mendim i shëndo-shë. i drejtë; 3) kuptim.
 vështrim; in a sens e, në një farë kuptimi.
 deri diku; talk sense, flas në mënyrë të
 arësyeshme; them gjëra të pjekura; 2. *v*
 1) ndjej. ndljoj; 2) *amer.* kuptim.
senseless (*sensllis*) 1) pa kuptim; 2) pa
 ndjenja; pa vetëdije.
sensibility (*sensë-billëti*) ndjeshmëri.
sensible (*sensëbll*) 1) i kuptueshëm. i
 ndjeshëm; 2) i rëndësishëm
sensitive (*sensëtiv*) 1) i ndjeshëm; ndijor; j
 zgjuar; sensitive paper, letër e ndjeshme
 ndaj dritës; 2) që preket lehtë.
sensitiveness (*sensëtivnis*) ndjeshmëri.
sensual (*sensjuëll*) ndijot. shqisot. senlual.
sensuality (*sensju-illitl*) ndijim, te ndërjet.
sensuous (*sensjuis*) i ndjeshëm, shqi-sor,
 sensual (perceptim).
sent (*sent*) *past* dhe *p.p.* i send.
sentence (*sentëns*) 1. *n* 1) *gram.* fjali; 2)
 vendim dënimi; 2). *v* dënoj.
sententious (*sen-tenshës*) moralizues.
 edukativ

sentiment (*sentimënt*) ndjenjë, sen-timent; gjendje shpirtërore.

sentimental (*senti-mentll*) i ndjeshëm, sentimental.

sentimentality (*sentimen-tallëti*) senti-mentalizëm.

sentinel (*sentinëll*) roje.

sentry (*sentri*) roje; stand sentry rri roje, bëj roje.

sentry-box (*sentriboks*) kabinë roje.

separable (*sepërëbll*) i ndashëm.

separate 1. *a* (*sepërët*) 1) i ndarë; i veçuar; 2. *v* (*sepërëjt*) 1) ndaj, veçoj; 2) ndahem.

separation (*sepërëjshën*) ndarje, ve-çim.

September (*sip-tembër*) *n* dhe *a* shta-tor, shtatori.

septic (*septik*) septik.

septicemia (*septi-sijmië*) sepsi, mo-lepsje e gjakut. infektim i gjakut.

sepulcher (*sepilkër*) 1. *n* varr; 2. varros.

sequel (*sijkuëll*) 1) vazhdim; 2) pa-sojë; rezultat.

sequence (*sijkuëns*) vazhdimësi; se-quence of tenses. *gram.* renditje, suksesivitete i kohëve.

sequent (*sijkuënt*) tjetri, vazhdues.

sequester (*si-kuestër*) veçoj, largoj; vë dorë mbi.

sere (*siër*) i thatë, i fishkur.

serenade (*serë-neejd*) 1. *n* serenatë; 2. *v* bëj serenatë.

serene (*si-rijin*) i kthjellët. i kulluar.

serenity (*së-renëti*) qetësi; çkujdesi.

serf (*sëërf*) bujkrob.

serfdom (*sëërfdëm*) e drejtë feudale; bujkrobëri.

sergeant (*saarxhënt*) rreshter.

serial (*siëriëll*) 1. *a* 1) që del me seri; 2) në seri; 2. *n* roman a film në disa seri.

sericulture (*siirikallçër*) rritje e krim-bit te mëndafshit. baki kulturë.

serious (*siiriis*) serioz; i rende gjithë mend.

seriousness (*siëriësnis*) seriozitet.

sermon (*sëërmën*) predikim; mësim.

serpent (*sëërpënt*) gjarpër.

serpentine (*sëërpëntaajn*) 1. *a* 1) gjarpër-ror. dredharak; 2f tradhëtar; 2. *n* 1) *min.* seperntin; 2) *tek.* ser. pentin; 3. *v* dredhoj, gjarpëroj.

serried (*serid*) i shtrënguar, me radhë të shtrënguara.

servant (*sëërvënt*) shërbëtor.

servant-maid (*sëërvëntmëejd*) shërbë-tore.

serve (*sëërv*) 1. *v* 1) shërbej; serve as, shërbej si. zëvendësoj (diçka); 2) jap. servir (në restorant etj.); 3) sillem (me ndonjë mirë, keq) -It serves him right. mirë ribëhet 2. *n* sport. dhënie (e topit).

service (*sëërvís*) 1.. *n* 1) shërbim, shërbesë 2): railway service, lë-vizje, qarkullim hekurudhor; steam-boat service. lëvizje e vaporave; 3) shërbim, nder.: be of service (to). i shërbej (.ndonjërit); 4) at your service, gati për t'ju shërbyer 4) servis; 2. *attr.* shërbimi, i shërbimit; service record. fletë ankete

serviceable (*sëërvísëbll*) 1) i dobishëm. i përshtatshëm; 2) i qëndrueshëm; i fortë.

servile (*sëërvíëll*) 1) servil, sahan- lëpirës; 2) shërbëtor.

servility (*sëërvíllëti*) servilizëm.

servitude (*fsëërvítjuud*) robëri; *fig.* va-rësi.

session (*seshën*) 1) sesion; 2) mbledhje

set I (*set*) (*set*) 1) ve, vendos; ngurtësohet. ftohet; perëndon (die-lli); 4) hyn (rroba); 5) mbjell (bi-më); 6) i hyj, i përvishem (about) 7) ve kundër (against); 8) le mënjanë (aside); 9) nuk pranoj (asle); 10) kundërveproj (back); set by. le mënjanë; ruaj. set down. shënoj; set forth, nisem; set in, hyn (stina); set of, stërholloj, zbukuroj; set on. nxit set up. a) ngre, krijoj; b) ngre, lëshoj zhurmë (britmë); set ashore zbres në breg; set an example, jap shembëll; set at ease qetësoj; set to music. ve në muzikë; set at liberty set free lë të lirë; set in motion, ve në lëvizje; set one' s face (a,ga-inst), kundërshtoj me vendosmëri (diçka); set one's teeth. shtrëngo dhëmbët; set a razor, mpreh bri-skun e rrojes; set a store (by), çmoj shumë; set the table. shtroj tryezën; set on fire, ndez

set II 1) i palëvizëshëm, i ngulitur (vështrimi etj.) 2) i menduar; 3) i caktuar; i vendosur; 4) i palëvi-zëshëm; 5) i rregulluar (moti); 6) i mpiksur (qumështi).

set III 1) drejtim (i erës. rrymës); 2) kontur. formë; bifkë. filiz.

set IV 1) komplet; dinner service, servis tryeze; 2.) grup, rreth njerëzish; 3): receiving set. radiomarrës; te-levision set, televizor
set-back (*setbak*) ndalesë; pengesë.
settee (*si-tiji*) minder, divan i vogël.
setting (*seting*) I) rreth, kornizë (guri); 2) ambient; 3) muzikë me fjalë; 4) *teatr*. vënie në skenë.
settle (*setll*) 1) vendos; ve në një vend; 2) arrij në përfundimin; , settle a question. zgjidh një çesh-tje; 3) kolonizoj; 4) rregulloj, ve nëfije; 5) shlyej (një llogari, etj.); 6) vendosem. ze vend; 7) mbrohem.
settlement (*setllmënt*) 1) koloni; 2) rregullim, zgjidhje (e çeshtjes); paq-tim.
settler (*sellfër*) kolon.
settling (*setlling*) 1) shëmbje. ulje; 2) precipitim.
seven (*sevn*) shtatë.
sevenfold (*sevnfoulld*) 1. a shtatë-fish; 2. *adv* shtatë herë.
seventeen (*sevnitjin*) shtatëmbëdhjetë.
seventeenth (*sevnitjinh*) i shtatë-mbëdhjeti.
seventh (*sevnth*) i shtati.
seventieth (*sevnitëth*) i shtatëdhjeti.
seventy. (*sevnthi*) 1) shtatëdhjetë; 2) the seventy, vitet shtatëdhjetë.
sever (*sevr*) 1) ndaj. veçoj; shkëput; 2) ndahen, veçohen; shkëputen:
several (*sevrëll*) 1. *pron* disa, ca; 2. *a'* 1) i veçantë; 2) i ndryshëm; 3) një; 4) ca, një farë sasie.
severance (*sevrëns*) ndarje. shkë-putje.
severe (*si-viër*) i rreptë; i ashpër.
severity (*si-verëti*) ashpërsi; rreptësi.
sew (*sou*) (sewed: sewn, sewed) qep; sew on, ngjit (me të qepur):
sewage (*sjuixh*) ujra gjirizi.
sewerage (*sjuërixh*) kanalizim,
sewing-machine (*souingmë-shijin*) makinë qepëse.
sewn (*so un*) *p.p.* i sew.
sex (*seks*) *biot.* seks, gjini.
sexual (*seksjuëll*) gjinie, i gjinisë. sek-sual.
shabby (*shabi*) i përdorur shumë; i rreckosur.
shack (*shak*) *amer.* kasolle e vjetër.

shackle (*shakll*) 1. *n pl* pranga; 2. I v lidh me pranga; *fig.* gozhdoj; frenoj.
shade (*sheejd*) 1. *n* 1) hie; 2) nuancë; 3) ekran; abazhur; 4) *amer.* perde; 2. *v* 1) mbroj nga drita, errësor; 2) terratis, eklipsoj; 3) hiesoj, mbush me hie.
shadow (*shadou*) 1. *n* 1) hie (e njeriut, sendit); 2) *pl-* mugëtirë. gjysmë-errësirë; 3) fantazmë. lugat, hie; 4) strehë; 2. *v* 1) lëshoj hie; 2) errësor; 3) ndjek këmbakembës.
shadowy (*shiidoui*) 1) me hie, j. hiesuar; 2) i errët. i zymtë; 3) i tur-bullt, I megjulluar.
shady (*shejdi*) 1) me e. i hiesuar; 2) i errët, i dyshimtë; shadyeggs. vezë lluka; on the shady side of forty, mbi të dyzetat.
shaft (*shaaft*) 1) shtizë (heshte); 2) rreze (drite); 3) shpërthim (i rrufesë) 4) bigë; 5) bosht.
shag (*shag*) flokë të dendur. flokë të ashpër
shaggy (*shagi*) leshtor.
shake (*shejk*) 1. *n* 1) tundje, lëkundje. shtytje; 2) shtrëngim duarsh; 3 *muz.* trill; 2. *v* (shook; shaken) 1) tund, shkund; I am shaken, jam i tronditur; shake hands, i shtrëngojmë dorën njëri tjetrit; 2) dridhem; shake down, shkund (fry-tet nga pema); shake off, shkund pluhurin; shake up, shkund; shake one's head them jo me kokë.
shaken (*shejkën*) *p.p.* i shake 2
shaky (*shejki*) 1) i luejtshëm; 2) që tundet. lëkundet.
shall (*shall. shëll*) 1) *folje ndihmëse që formon kohën e ardhshme të vetës 1 njëjës dhe shumës*: go there tomorrow, do të shkoj nesër atje; we shall be working then, në atë kohë do të punojmë; we shall have finished it by ten, në ora dhjetë do ta kemi përfunduar; 2) duhet, duhen etj.: they shall be at the spot at nine, ata duhet të jenë në vend në orën nëntë; you shall do this immediately, ju duhet ta bëni këtë menjëherë; he shall answer for his actions, ai do të japë llogari për veprimet e tija.
shallow (*shallou*) 1. *a* 1) i cekët; 2) i përciptë, bosh; 2. *n* cektësi rë, cektirë; 3. *v* shteroj
shalt (*shalt*) *vj.* *vetë 2 njëjës e kohës së tashme të shall.*

sham (*sham*)' 1. *n* 1) të shtirë, simulim; 2) shtinjak, . simulant; gënjeshtar; 2. *v* shtirem, simuloj.

shamble (*shambll*) 1. *n* ecje e ngathët; 2. *v* heq këmbët zvarë; hiqem zvarë.

shame (*sheejm*) 1. *n* turp; for sha-me, turp!; 2. *v* turpëroj. I

shamefaced (*sheejmfëst*) i turpshëm; i ndrojtur.

shameful, (*sheejmfil*) i turpshëm, turpërues.

shameless (*sheejmllis*) i paturp, i paturpshëm

shammy (*shami*) kamosh, kastor.

shampoo (*sham-puu*) 1. *n* 1) shampoo 2) larje e, kokës; 2. *v* laj kokën.

shamrock (*shamrok*) bot. tërfil.

shank (*shank*) kërci (i këmbës).

shan't (*shaant*) shkurtim i shall not.

shape (*shejp*) 1. *n* 1) trajtë, formë; kontur; 2) *gj. fl.* gjendje; 2. *v* formoj. jap, ose marr formë.

shapeless (*shejpllis*) pa formë.

shapely (*shejplli*) i formuar mirë:

share I (*sheër*) pior.

share II. 1. *n* 1) pjesë; 2) aksion; 2. *v* 1) ndaj, pjesëtoj; 2) ndahem; 3) zotëroj së bashku; 4) kam pjesë në diçka; marr pjesë.

share-holder (*sheërhoulldër*) aksionist.

shark (*shaark*) peshkaqen.

sharp (*shaarp*) 1. *a* 1) i mprehtë, I majosur; 2) i qartë; 3) e rrëpirë (kthesa. zbritja); 4) i vrazhdë; 5) therës, i mprehtë; 6) i hollë (përvesh, shikim); 2. *n.* muz, diez; 3. *v* mashtroj, bëj batakçillëk; 4. *adv* me përpikmëri; t., look sharp a) më shpejt!; b) ki kujdes ruaju

sharpen (*shaarpn*) mpres, bëj me majë.

sharper (*shaarpër*) gënjeshtar; batakçi.

sharpshooter (*shaarpshuutër*) snajper, nishanxhi.

shatter (*shatër*) 1) bëj copë-copë; 2) prish (nervat. shëndetin); 3) rrenoj (shpresat); shkatërroj.' prish (planet etj.).

shave (*sheejv*) 1. *n* rruarje; 2. *v* (shaved; shaved. shaven) 1) rruaj; 2) rru-hem; 3) qëroj, kruaj.

shaven (*sheejvn*) *p.p.* i shave 2

shaving-brush (*shejvingbrash*) furçe rroje.

she (*shiji, shi*) *pers pron* i ras. emerore (rasa

objektore her) 1) ajo; 2) *kur u vihet emrave tregon femër*

she-gaat, dhi.

sheaf (*shiff*) 1. *n* (II sheaves) duaj; krah; tufëz; 2. *v* lidh duaj.

shear (*shiër*) 1. *v.* (shea red, shih share; shorn, sheared) 1) qeth; *fig.* rjep, qëroj; 2) *poet.* pres (me sopatë); 2. *n* I) qethje;' 2) *pl* gërshtë.

sheath (*shijth*) 1) mill; 2) këllëf; 3) *anat.* cipë, membranë.

sheathe (*shijidh*) 1) fut në mill; 2) ve në këllëf.

sheave I (*shijiv*) *tek.* pulexhë; makara.

sheave II shih sheaf 2.

sheaves (*shijivz*) *pl* i sheaf 1.

shed I (*shed*) (shed) 1) më bien (flokët. dhëmbët etj.); lëshoj, rrë-zoj; 2) derdh (gjak, lotë).

shed II 1) strehë; 2) barangë. kolibe.

sheen (*shijin*) 1. *n* ndriçim; shkëlqim; 2.) *poet.* i bukur, i ndritshëm.

sheeny (*shijini*) ndriçues, vezullues.

sheep (*shijp*) (edhe *pl*) dash, dele.

sheep-dog (*shijpdog*) qen stani.

sheep-fold (*shijpfoul/d*) vathë, stan.

sheepish (*shij pish*) 1) torollak; 2) i ndrojtur.

sheepskin (*shijpskin*) 1) lëkurë de-leje; 2) pergamenë.

sheer I (*shiër*) 1. *a* 1) i dukshëm; 2) j pingultë, i rrëpirë; 2. *adv* pingul.

sheer II *det.* shmangem nga drejtimi.

sheet (*shijt*) 1) çarçaf; 2) fije (letre etj.); 3) rryp, brez i gjerë; sheet iron, hekur i petëzuar.

shelf (*shellf*) 1) raft. sergjen; put on the shelf, *fig.* pushoj; b) ve në arkivë; - 2) II dalë (e shkëmbit); 3) cektësirë, shkëm-benj deti.

shell (*shell*) 1. *n* 1) guackë, gocë deti; 2) lëvozhgë; mbështjellë; 3) gë-zhojë (fisheku); 4) predhë, bombë; 2. *v* 1) nxjerr nga guaska. heq lë-vozhgën; 2) qëroj; 3) qëlloj (me predha); shell off, më leskërohet lëkura.

shellfish (*shellfish*) molusk.

shell proof (*shellpruuf*) i mbrojtur kundër zjarrit të artillerisë; i koracuar

shell-shock (*shellshok*) kontuzion.

shelter (*shelltër*) 1. *n* strehë. stre-him; 2. *v* 1) strehoj; 2). shërbej si mbulesë; 3) strukem, strehohem.

shelve I (*shellv*) ve në sergjen; *fig* le mënjanë.

shelve II, zbret ngadalë, jo menjëherë.

shelves (*shellvz*)' *pl* i shelf 1.

shepherd (*shepërd*) 1. *n.* bari; 2. *v* kullos dhentë.

shepherdess . (*shepërdis*) bareshë.

sheriff (*sherif*) 1) sherif; kryeplak; 2) shef i policisë së një qarku (në SH BA); funksionar administrativ dhe gjyqësor në një qark (në Angli. SHBA). *v*

sherry (*sheri*) heres; verë spanjolle.

shifld (*shiëlld*) 1. *n* mburojë; *fig.* mbrojtës, mbrojtje; 2. *v* mbroj, ruaj.

shift (*shif t*) 1. *n* 1) ndryshim; shpër-ngulje; 2) turn (pune); 3) dredhi. bishtnim; 2. *v* 1) ndryshoj; çven-dos zëvendësoj; 2) bëj dredhi. bëj bisht; 3) ndryshohem; çvendosem; shift a burden, ja ngarkoj ba-rrën një tjetri; shifting sands, rëra të palëvizëshme.

shiftless (*shif tllis*) 1) i. patëkeq, . I padjallëzuar; 2) i ngathët.

shifty (*shif ti*) 1) dredharak, dinak;. 2) I paqëndrueshëm

shilling (*shilling*) shiling; cut off with a shilling, le pa trashëgim.

shilly-shally (*shillishalli*) 1. *n* ngu-. rrim; 2. *a* i pavendosur. ngurrues. 3. *v* lëkoodem, ngurroj.

shimmer (*shimër*) 1. *n* vezullim; 2. *v* vezullon.

shin (*shin*) kërci.

shine (*sheajn*) 1. *r.* 1) ndriçim; dritë (diell. hëna); 2) shkëlqim, llustër; 2. 1) ndriçon; 2) shkel-qen; 3) llustroj; *limer.* llustroj (kë-pucët),

shingle I (*shingll*) 1. *n* qeper; !. *v* mbuloj ma qepër.

shingle II qeth.

shingle III zhavorr.

shining (*shajning*) 1) ndriçues; i shkëlqyeshëm.

shiny (*shajni*) 1) diellor; 2) I shkelqye-shëm, i llustruar.

ship (*shi p*) 1. *n* anije; 2. *v* ngarkoj; transportoj, çoj.

shipboard (*shipboord*) : on ship- board, në anije.

shipmate (*shipmejt*) shok lundrimi.

shipment (*shipmënt*) 1) ngarkim; 2) ngarkesë.

shipping (*shipping*) 1) flotë tregëtare; 2) ngarkesë. transport (mallrash).

shipshape (*shipshejp*) *predic* më së miri, në rregull të plotë.

shipwreck (*shi prek*) 1. *n* fundosje e anijes; 2. *v* më mbytet anija.

shipwright (*shiprajt*) ndërtues anijesh.

shipyard (*shipjaard*) kantier detar.

shirk (*shërk*) 1. *v* dredhoj, i shmangem (punës, detyrës); 2. *n* njeri që shman-get, bën bisht.

shirt (*shëërt*) këmishë. burrash; bluzë.

shirting (*shëërtting*) pëlthurë për kë-mishë burrash.

shirt-sleeves (*shëërt-sllijivz*); in one's shirt-sleeves, me jelek (pa xhakëtë).

shiver I (*shivër*) 1. *n* dridhje, drith-timë. rrërqethje; 2. *v* dridhem, rën-qethem.

shiver II 1. *n* (*zak. pl*) cifla, mbeturina (nga të thyerit); 2. *v* 1) bëj copë- copë; 2) bëhet copë-copë.

shoal.1 (*shoull*) 1. *n* 1) tufë, grumbull (peshqish); 2) grumbull, turmë (nje-rëzish); 2. *v* bashkohen në tufa.

shoal II 1. *n* cektësirë; 2. *a* i cekët: 3. *v* shteron.

shock I (*shok*) 1. *n* 1) qipi; 2) perçe flokësh. flokë të çprishur; 2. *v* vemullar.

shock II 1. *n* 1) goditje; shtymje; 2) tronditje. shok; 2. *attr.* goditës; 3. *v* trondit, shushat; habit, indinjoj.

shocking (*shoking*) 1. *a.* skandaloz; 2. *adv* shumë.

shod (*shod*) *past* dhe *p.p.* i shoe 2.

shoe (*shuu*) 1. *n* 1) këpucë; heqje; 2) petkua; 2. *v* (.hod) 1) mbath me këpucë; 2) mbath me patkonj.

shoeblack (*shuublfak*) lustraxhi.

shoe-lace (*shuullejs*) lidhësa këpucësh.

shoemaker (*shuumejkër*) këpucar.

shone (*shon*) *past* dhe *p.p.* i shine.

shoo (*shuu*) frikësoj. zboj me britma.

shook (*shuk*) *past* i shake.

shoot (*shuut*) 1. *v* (shot) 1) qëlloj, shtie me pushkë; shoort a plane, rrëzoi një aeroplan; 2) hidhem. vër-vitem; shooting star, meteor; 3) çel. nxjerr bifka; 4) *gj. fl.* fotografoj; marr në film; 2. *n* 1) bifkë.

llastar. filiz; 2) rrjedhë e. pjerrët. ulluk; 3) gara në qitje.

shooter (*shuutër*) 1) pushkatar; 2) armë zjarri.

shooting (*shuuting*) 1) qitje; 2) gju-eti; 3) e drejtë gjuetie.

shooting - range (*shuuting - reejnxh*) vend qitjeje. poligon.

shop (*shop*) 1. *n* 1), magazinë; dyqan; 2) punishte. repart; talk shop, flas për profesionin tim; 2. shop assistant, shitës, shop window vitrinë; 3. *v* blej. ,psonis.

shopkeeper (*shopkijpër*) dyqanxhi; në-punës dyqani.

shop-steward (*shopstjuërd*) përfa-qësues i punëtorëve.

shore I (*shoor*) breg.

shore II *past* i shear I

shore III 1. *n* mbështetëse; 2. *v* mbë-shtet shoreward (*shooruërd*) në drejtim të bregut.

shorn (*shoorn*) *p.p.* i shear 1.

short (*shoort*) 1. *a* 1) i shkurtër; 2) shkurtëq; short of breath, pa frymë; gulçues; short weight peshë mangut; we are short of hands, na mungojnë punëtorët; he was very short with me, ai u soll keq me mua; 2. *adv* 1) i ashpër; befas; cut short, pres. ndërpres; i bie shkurt; 2) para kohe; 3. *n* 1) zanore ose rrokje e shkurtër; 2) shenjë shkurtimi; 3) *pl* brekë, pan-tallona të shkurtëra sportive; 4) *el.* kontakt; in short; shkurt. me pak fjalë; fall short, nuk del siç është shpresuar, gënjej shpresat; short (of), po ti mos merret parasysh.

shortage (*shoortixh*) mungese

short-circuit (*shoort-sëërkkit*) *si.* qark i shkurtër.

shortcoming (*shoort-kaming*) 1) shkelje; gabim; 2) mungesë. e metë.

shorten (*shoortn*) 1) shkurtoj; 2) shkur-tohet

shorthand (*shoort'hend*) stenografi.

short-lived (*shoort-llivd*) jetëshkurtër, ditëshkurtër.

shortly (*shoortlli*) 1) për së shpejti; 2) për një kohë të shkurtër; 3) shkur-timisht; 4) në mënyrë të prerë.

short-sighted (*shoort-sajtëd*) dritë-shkurtër; *fig.* mendjeshkurtër.

short-tempered (*shoort-tempërd*) gjak-nxehtë. i rrëmbyer.

shot I (*shot*) *past* dhe *p.p.* i shoot.

shot II 1. *n* 1) qitje; 2) qitës me përvojë. i shkathët; 3) predhë, plu-mb; 4) saçme; 2. *v* mbush (pushkën. topin).

should (*shud. shëd*) 1) *folje ndihmëse që formon vetën I nejtës dhe shu-mës:* a) *e ardhsmë në të shkuarën:* I (we) said I (we) should come, unë (ne) thashë (thamë) se do të vij (vinim); b) *mënyrë kushtore në kohën e tanishme dhe të shkuar:* if I knew them I should speak to them, po t'i njihnja do të flis-nja me ta; if we had known him then we should have spoken to him, po ta njihnim në atë ko-hë ne do të flisnim me të; I should like to go there, do të dëshiroja të shkonja atje; 2) *duhej etj.* you should be more attentive, duhej të ishit më të kujdesshëm; he should have consulted a doc-tor, duhij te këshillohej me mjekun; why should I do this, pse ta bëja unë këtë 7; he should be at home now, ai duhej të ishte tani në shtëpi.

shoulder (*shouldër*) 1. *n* shpatull, sup; 2. *v* 1) futem me të shtyrë; 2) ngarkoj në kurriz; *lig.* marr' mbi vete (përgjegjësinë. punën).

shoulder-blade (*shouldërblleejd*) *anat.* shpatull.

shoulder-strap (*shouldërstrap*) spalete

shout (*shaut*) 1. *n* britma;

shove (*shav*) 1) shtyj; 2) rras. ngjesh.

show (*shou*) 1. *n* 1) çfaqje. ekspozim; vote by show of hand, votoj duke ngritur dorën; 2) pamje e jashtme. dukje; 3) çfaqje. spekta-kël; 4) ekspozitë; 2. *v* (showed; showed, shown) 1) tregoj. de-monstroj; show one's teeth, kërcëllij dhëmbët; 2) çfaqem. dukem; show in, fut. çoj (në lokal); show off, hedh pluhur syve; show ro-und tregoj (qytetin. muzeun); show round the ,house, tregoj shtëpinë duke parë të gjitha kthinat; show up. demaskoj.

shower (*shaoër*) 1. *n* shi i madh rrebesh; 2. *v* bie shi i madh.

shower-bath (*shaoërbaath*) dush.

shown (*shoun*) *p.p.* i show 2.

show-window (*shou-uindou*) vitrinë.

showy (*shoui*) i gjallë; që tërheq vemendjen. që bie në sy.

shrank (*shriink*) *past*, i shrink.

shred (*shred*) 1. *n* copë. leckë: not a shred of evidence, as provën më të vogël; 2. *v* (shred shredded) 1) gris. copëtoj; 2) griset (pëlhura).

shrew (*shruu*) 1) *zool.* soreg; 2) grua grindavece. (gërnjare).

shrewd (*shruud*) 1) i mprehtë; 2) dinak; mendehtollë.

shrewish, (*shruish*) grindavec.

shriek (*shrijk*) 1. *n* britmë shurdhuese; 2. *v* bërtas sa mund.

shrill (*shrill*) 1. *a* i mprehtë. shurdhues; 2. *v* bërtas me zë të shqyer. vikas.

shrimp (*shrimp*) karavidhe. shrine (*shraajn*) 1) altar; falëtoje; 2) varr. mauzole; 3) vend i shenjtë.

shrink (*shrink*) (shrank, - shrunk; , shrunk, shrunken) 1) mblihet. hyn (pëlhura); zhubroset; 2) prapsem. tërhiqem; shrink from society, lar gohem. mënjanohej nga shoqëria.

shrinkage (*shrinkixh*) mbledhje. tkurrje

shrived (*shrivll*) mblihem kruspull; fish-kem.

shroud (*shraud*) 1. *n* 1) savan; qefin; 2) *tek.* mbështjellë; 2; *v* 1) mbë-shtjell në qefin; 2) fsheh.

Shrovetide (*shrouvtajd*) të lidhurat.

shrub (*shrab*) shkurre. kaçube.

shrubbery (*shrabëri*) zhguaj me shkurre.

shrug (*shrag*): shrug one's shoulders, mbledh supet.

shrunken (*shrankën*) *p.p.* i shrink.

shudder (*shadër*) 1. *n* dridhje. rrën-qethje; 2. *v* dridhem. rrërqethem.

shuffle (*shafll*) 1. *n* 1) zhurmë këmbësh; 2) përzierje (e letrave); 3) çvendosje; 4) dredhi. marifet; 2. *v* 1) tërheq këmbët; 2) përziej (le-trat); 3) përziej; çvendos; 4) shtrë-mbëroj faktet; bëj dredhi.

shun (*shan*) largohem. ruhem.

shunt (*shant*) 1. *v* '1) *h.-udhë.* Kaloj në rrugë rezervë; 2) ,ve mënjane; 2. *n* 1) *h.-udhë.* kalim në rrugë rezervë; 2) *el.* degëzim.

shut (*shat*) 1) mbyll. kyç; 2) mbulo-hem. mbyllem; shut down, a) mbyll; shut off, pres (ujët. rrymën elek-tri ke); shut out, nuk lejoj; 6. shut b) ndaloj punën (në fabrikë. etj.) up!, *gj. fl.* hesht! mbyll gojën

shutter (*shatër*) kar1atë. qepen.

shy (*shaaj*) 1., *a* i ndrojtur. i turpshëm 2. *v* kam frikë; frikësohet. Hidhet mënjane ,

sibilant (*sibillënt*) vërshtëllës. sibilant. si bi/ate (*sibillejt*) shqiptoj me vërshtëllimë.

sick (*sik*) 1) i sëmurë; 2) që ndjen të pështirë; 3) i velur. i lodhur (nga diçka); t amsick (and tired) of it, kjo më ka mërzhitur (për vdekje).

sick-bed (*sikbed*) krevat i të sëmurit.

sickle (*sikll*) drapër.

sickly (*siklli*) 1) shëndetlig; 2) velës. që të vel. gërdisë.

sickness (*siknis*) 1) sëmundje; 2) të pështirë.

side (*saajd*) 1. *n* 1) anë. brinjë; side by side, krah për .krah. brinjë për brinjë; 2) skaj; shpat (mali); 6. on the wrong side of forty, mbi. kaluar të dyzetat; 2. *attr*: side issue, çeshtje e dorës së dytë; 3. *v* marr anën (e dikujt).

side-arms (*sajdaarmz*) shpatë; armët e ftohta.

sideboard (*sajdboord*) raft për pjata; bufe.

side-car (*sajdkaar*) kosh mofociklete.

sidelong (*saajdllong*) 1. *a* 1) anësor 2) i pjerrët; 2. *adv* pjerrtas. tërthor,

side-saddle (*sajdsiiddl*) shalë kali për gra. shalë për të hdenjur me të dy këmbët në një anë.

side-slip (*saajdsllip*) 1) shkas në një ane 2) *av.* kthehem në krah.

side-track (*sajdtrak*) 1. *n* *h.-udhë.* rrugë rezervë; 2. *v* 1) çoj në rrugë rezervë; 2) shtyj shqyrtimin (e një projekt-ligje etj.)

side-view (*sajdvjuu*) profil; pamje anash.

side-walk (*sajduook*) *amer.* trotuar. anë rruge.

sideward (s)-ways [(*sajduërd(z) -ueejz*] 1) anash; 2) tërthor.

sidle (*sajdll*) afrohem tinëz. al1ës.

siege (*sijixh*) rrethim; **lay siege (to)** rrethoj; **raise the siege**, heq rrethimin; **stand a siege**, përballoj rrethimin.

siege-gun (*sijixhgan*) *hise.* top që përdorej gjatë rrethimeve.

sienna (*sienë*) ngjyrë e kuqërremë. sirena.

sierra (*si-erë*) vargmal.

sieve (*siv*) ,. *n* 1) shoshë; sitë; 2) llafazan; 2. *v* sit. shosh.

sift (*sift*) 1) sit. shosh; 2) studioj me kujdes,

kontrolloj (faktet, të dhë-nat etj.).
sigh (*saa*) *n* psherëtimë; 2; *v* ' psherëtim; 2) vuaj (to).
sight (*sajt*)' *n* 1) shilçim: pamje; **catch sight** (of), shoh; **lose sight** (of), e humbas nga sytë (s'e shoh); harroj; **at first sight**, në vështrimin, pamjen e parë; **in sight**, në fushën e shikimit 2) pamje; **see the sights** (of), shikoj kuriozitetet (e qytetit etj.); 3) shijnestër; 2, *v* 1) shoh, vrej. ve re; 2) shikoj (yjet); 3) drej-toj (armën).
sightly (*sajtli*) i bukur, rerheqës; i dukshëm.
sightseeing (*sajtsijing*): **go sightsee-ing**, shikoj kuriozitetet.
sign (*saa*) *n* 1) shenjë; **sign manual**, nënshkrim i vërtetë; 2) simbol; 3) tabelë; 2. *v* 1) ve shenjë, shenoj; 2) nënshkruaj; 3) pajtohem. abonohem; 4) bëj shenjë (me dorë).
signal (*signëll*) 1. *n* shenjë. sinjal; 2. *a* i shquar; 3. *v* jap shenjë, sinja-lizoj.
signal-book (*signëllbuk*) kod, libër sinjalesh.
signal-box (*signëllboks*) kabinë si-njalizimi.
signalize (*signëllaajz*) shenoj, përkuj-toj. kremtoj.
signal-man (*signëllmën*) shenjëdhë-nës. sinjalizues.
signatory (*signëtëri*) 1. *n* palë nën-shkruese e marrëveshjes; 2. *a* nën-shkrues (i marrëveshjes).
signature (*signëçër*) nënshkrim.
signboard (*sajnbord*) tabelë.
signet (*signët*) vulë; unazë me vu ë.
significance (*sig-nifikëns*) 1) kuptim; 2) . rëndësi.
significant (*sig-nifikënt*) i rëndësishëm. kuptimplot.
signification (*signifi-kejshën*) kuptim. domethënie.
significative (*sig-nifikëtiv*) që tregon diçka: që ka një kuptim; sinjifikativ.
signify (*signifaa*) 1) domethënë; ka kuptimin; 2) njoftoj:-
signpost (*sajnpoust*) tabelë udhëzuese.
silage (*sajlixh*) 1. *n* ushqim i sila-zhuar. silos; 2. *v* silazhoj.
silence (*sajllëns*) 1. *n* heshtje; qetësi; **break silence**, prish qetësinë. he-shtjen; 2. *v* 1) mbyt (një zë); 2) detyroj të heshtin.
silencer (*sajllënsër*) tek. 1) zhurmëmbytës.

silenciator; 2) muz. sordinë.
silent (*sajllënt*) 1) pa fjalë; 2) i heshtur.
silhouette (*sillu-et*) siluetë.
silica (*sillikë*) silicë.
silk (*sillk*) 1) mëndafsh; 2) pëlhurë e mëndafshit.
silken (*sillkën*) mëndafshi. i mënda-fshit.
silk-mill (*sillkmill*) fabrikë për tjerje mëndafshi.
silkworm (*sillkuërm*) krimb i më-ndafshit.
silky (*sillki*) i mëndafshitë. i butë.
sill (*sill*) 1) prag dritareje; 2) prag dere etj.
silly (*silli*) 1) budalla; 2) i pakët nga mendja.
silos (*sajllou*) 1) gropë silazhimi.
silt (*sillt*) lym; fundërr; kulloshtë. precipitat.
silvan (*sillvën*) 1) pyjor; 2) me pyje.
silver (*sillvër*) 1. *n* argjend; 2. *a* 1) argjendi. i argjendit. i ergjëntë; 2) si ergjend. si argjend; ngjyrë, bojë argjendi; **silver fox**, dhelpër e ar-gjëndë; 6. **be born with a silver spoon in one's mouth**, kam lin-dur me këmishë; 3. *v* 1) argjendoj; mbuloj me zhivë; 2) zbardhullon.
Silversmith (*silversmithh*) argjendar,
silverware. (*sillviirueër*) artikuj argje-ndari.
silvery (*sillvëri*) si argjend.
similar (*simillër*) i ngjashëm.
similarity (*simi-llarëti*) gjasim. ngja-shmëri.
similitude (*si-millitjuud*) gjasim; shë-mbëlltyrë.
simmer (*simër*) 1) ziej ngadalë; 2) mezi mbaj (gazin. zemërimin etj.).
simoom (*saj-muun*) sam un. erë e nxehtë e shkretirës.
simper (*simpër*) 1. *n* buzëqeshje prej budallai; të qeshur me zor; 2. *v* qesh si budalla; qesh me zor.
simple (*simpll*) i thjeshtë. jo i nder-likuar. i pandashëm në pjesë; simple equation. *mat.* ekuacion i grades së parë; simple fraction, *mat.* thy-esë e thjeshtë; simple interest, për-qindje të thjeshta; simple quan-tity, numër me një shifër; simple sentence, *gram.* fjali e thjeshtë.
simple-hearted, -minded (*simpll-haar-tëd. -majndëd*) i patëkeq; naiv.
simpleton (*simplltën*) leshko. i metë.
simplicity (*sim-pllisëti*) 1) thjeshtësi; 2) naivitet.
simplify (*simplifaa*) thjeshtësoj.

simply (*simpli*) 1) *part* vetëm; *adv* pa të keq. thjesht.

simulant (*simjullënt*) që shtiret. si-mulant

simulate (*simjullejt*) shtirem, bëj sikur, simuloj.

simulation (*simjullejshëm*) të shtirë. simulim

simulator (*simjullejtiit*) njeri që shtiret, simulant.

simultaneity (*simëlltë-niëti*) njëkohësi.

simultaneous (*simëll-tejniës*) i një-kohshëm.

sin (*sin*) 1. *n* mëkatë; 2. *v* mëkatoj;

since (*sins*) 1. *prep.* që nga; prej; I have not see him since 1960, unë nuk e kam parë që nga viti 1960; 2. *ej* 1) që kur; që prej asaj kohe; where have yeu been since I saw you last ,1 ku keni qenë që kur ju kam parë për herë të fundit?; 2) mbasi. derisa; since that is so, there is no more to be said, mbasi është kështu. atëhere është e kote te flasim; 3. *sdv* qe shoh, I have not seen her since; nuk e kam parë që atëhere.

sincere (*sin-siër*) i sinqerti, i claret pa prapa mendime.

sincerity (*sin-serëti*) sinqeritet.

sine (*saajn*) *mat.* sinus.

sinew (*sin 'juu*) pejëzë.

sinewy (*sin-juui*) 1) muskuloz; 2) e qartë. me forcë shprehëse (për stil, etj.)

sinful (*sinfull*) mëkatar; fajtor.

sing (*sing*) (sang; sung) këndoj; sing another song, sing ano-ther tune, flas ndryshe; ndërroj tonin; sing small ul tonin.

singe (*sinxh*) 1) përzhis. përcëlloj; 2) djeg.

singer (*singër*) 1) këngëtar, këngëtare; 2) poet; 3) zog këngëtar.

single (*singll*) 1. a) 1) i vetëm. një: 2) i vetmuar. beqar; 3) i veçuar; 2. *v* veçoj, zgjedh (edhe single out).

single-breasted (*singll-brestëd*) me një palë pulla; monopot (për pallto etj.)

single-seated (*singllsijtër*) aeroplan me një vend.

singlet (*singllët*) fanellë.

singsong (*singsong*) 1) lexim a këngë monotone; 2) lexim i improvizuar; provë e korit.

singular (*sing'jullër*) 1. a) 1) i çudit-shëm. i jashtëzakonshëm. origjinal; 2) i veçantë. i posaçëm; 2. *n* gram. numër njëjës.

singularity (*sing'ju.llarëti*) 1) veçanti. veçori; 2) veti; çudi.

sinister (*sinistër*) i lig. i mbrapshtë., j ogurzi. i ,kobshëm.

sink I (*sink*) lava pjatë; sqoll.

sink II (*sank*; sunk, *vj.* sunker 1) .zhys; fundos; 2) kridhem, zhytem bie në fund; 3) mbytem.

sinker (*sinkër*) plaçkurina.

sinking (*sinking*) zhytje, kredhje. -

sinking-fund (*sinkingfund*) kapital per amortizim; fond shlyerjeje.

sinless (*sinllis*) pa mëkate; i pafaj-shëm;

sinner (*sinër*) mëkatar.

sinuous (*sin'juës*) dredharak.

sip (*sip*) 1. *n* gllënkë; 2. *v* pi me gllenjka të vogla, rufis.

siphon (*sajlën*) siton.

sir (*sëer*) zotëri. sër.

siskin (*siskin*) çerr, kryeartë

sister (*sister*) moter.

sister-in-law (*sister in lloo*) (*pl* sisters- in-law) kunatë; nuse e vëllajt.

sisterly (*sistërlli*) motre. i motrës.

sit (*sit*) (sat) 1) rri ndenjor 2) pozoi (for): 3) përfaqësoj në parlament (një krahinë etj.); sit down. rri. ulem; sit up: a) ngrihem (në shtrat); b) nuk bie të fle.

site (*saj t*) 1) vend. parcelë; site build-ing, kantier ndërtimi; 2) vend. vendosje.

sitting (*siting*) 1) mbledhje; 2) se-ancë; at a sitting, përnjëherë. me një frymë.

sitting-room (*sltjngruu.m*) dhomë pri-tjeje.

situated (*sltjuejtëd*) i vendosur.

situation (*sitju-ejshën*) 1) vend. ven-dosje; 2) gjendje. situatë; 3) detyrë.

six (*siks*) gjashtë.

six fold (*siks foullëd*) 1. 8 gjashtëfish; 2. *adv* gjashtë herë. gjashtëfish.

six-footer (*siks-futër*) njeri gjashtë këmbë i gjatë.

six-shooter (*siks-shuutër*) revole me gjashtë fishekë. ..

sixteen (*sikstijin*) gjashtëmbëdhjetë.

sixteenth (*sikstijinth*) i gjashtëmbë-dhjeti.

sixth (*siksth*) i gjashti.

sixtieth (*sikstiëth*) i gjashtëdhjeti.

sixty (*siksti*) 1) gjashtëdhjetë: 2): the sixties, vitet gjashtëdhjetë.

size (*saaiz*) 1) masë. madhësi; vëllim; 2) format.

sizzle (*sizll*) 1. *n* vërshëllimë; shku-mëzim; 2. *v* vërshëllen; shkumëzon.

skate I (*skejt*) kocë. koce.

skate II 1. *n* eqkë. patinë; 2. *v* rrëshqas me patina..

skater (*skejtër*) patinator.

skating-rink (*skejtingrink*) shesh pa-tinazhi.

skein (*skeejn*) shkul leshi. turë.

skeleton (*skellitn*) 1) skelet; 2) skicë: plan; skelatonkey, çelës për çdo derë; family skeleton, e fshehtë e familjes.

skeptic (*skeptik*) shih sceptic.

sketch (*skec*) 1. *n* 1) skicë; 2) skeç; 2; *v* bëj një skicë.

sketch-book (*skeçbuk*) album.

sketchy (*skeci*) 1) skicë. i skicës. skicimi; 2) fragmentar.

skew (*skjuu*) i pjerrët. i terthorti.

skewbald (*skjuuboolld*) laragan. la-rosh.

skewer (*skjuër*) 1. *n* hell; 2. *v* ve. shkoj në hell.

skew-eyed (*skjuuaajd*) i vëngër.

ski (*skiji*) 1. *n* ski; 2. *v* (skid) eci rrëshqas me ski.

skid . (*skid*) 1. *n* 1) gremçë frenimi; 2) shkarje e rrotave; 2. *v* 1) freno; 2) tërheq me litar.

skid (*skijid*) *past* dhe *p.p.* jaki

skier (*skiër*) skiator.

skiff (*skif*) lundër. kaike.

skilful (*skillfll*) i shkathët, i aftë.

skill (*skill*) mjeshtëri, art, aftësi.

skilled (*skilld*) i kualifikuar.

skim (*skim*) 1) heq (ajkën. shkumën); skim milk, qumësht pa ajkë; 2) lexoj me shpejtësi; 3) shkas nëpër sipërfaqe.

skimmer (*skimër*) lugë qëruese.

skimp (*skimp*) 1) jap me kursim; 2) kursej.

skimp (*sklmpi*) i pakët.

skin (*skin*) 1. *n* 1) lëkurë; 2) calik (vere); 2. *v* 1) rjep (lëkurën; edhe fig.); 2) mbulohet me cipë; formon kore (plaga).

skin-deep (*skin-dijp*) i përciptë.

skinflint (*skinflint*) koprac, dorështrën-guar.

skin-grafting (*skln-graafing*) mjek.. transplantim i lëkurës.

skinner (*skinër*) rjepës. skinny (*skini*) thatanik.

skip (*skp*) 1. *n* këcim. hop; 2. *v* këcej. hidhem; edhe fig. kapërcej. hidhem (prej një teme në tjetrën).

skipper (*skipër*) kapiten (anije tregë-tare).

skirmish (*skërmish*) 1. *n* përleshje. ndeshje: 2. *v* luftoj me njësi të vogla.

skirt (*skërt*) 1. *n* 1) fund fustani; 2) kind (rrobe); 3) anë, periferi; 2. *v* jam i vendosur në periferi; skirt along shkoj (buzë bregut. murit etj.

skirting-board (*skërtingboord*) dërrasë rrëzë murit.

skit (*skit*) tallje. satirë.

skittish (*skitish*) 1) mendjelehtë; i gëzueshëm; 2) i frikshëm (kali).

skittles (*skitllz*) cingulla. birill.

skulk (*skallk*) fshihem. strukem. tu- **tem tinëz.**

skull (*skall*) kafkë.

skull-cap (*skallkap*) kësulë. takije.

skunk (*skank*) 1) zool. qelbës; 2) gëzof qelbësi; 3) fj.tr. qelbanik.

sky (*skaaj*) qiell; **praise to the skies**, çoj në qiell. lëvdoj pa masë.

sky-blue (*skaj-bluu*) i kaltërt.

sky-high (*skaj-haai*) deri në qiell. shumë lart.,

skylark (*skajllaark*) 1. *n* laureshë; 2. *v* dëfrehem. zbavitëm.

skylight (*skajllait*) 1) çati e xhamtë; 2) baxhë.

sky-scraper (*skajskrejpër*) ndërtesë shu-më katëshe. qiellgërvishtës.

skyward (**s**) [*skaajuërd(z)*] (i drejtuar) nga qielli.

slab (*sllab*) 1) pllakë. pllloçë; rrasë;

slack I (*sl/ak*) pluhur qymyri.

sack II brekë. shallvare.

slack III 1. *a* 1) i dobët; 2) i pakuj-desshëm. i lëshuar; 3) i lirshëm; **4) slack water**, ujë amull; 2. *n* pushim (në tregëti etj.); mosveprim. përtaci; 3. *v* 1) dobësohem; liroj; 2) shuaj (gëlqeren); 3) gj. 'tj. rri pa punë. kot; **slack up**, ngadalësoj lëvizjen ngadalësoj.

slacker (*sllakër*) përtac; endacak.

slack lime (*sllakllaajm*) gëlqere e shuar.

slag (*sllag*) zgjyrë. shkrimp.

slain (*slleejn*) *p.p.* i **slay**.

slake (*slleejk*) shuaj (etjen. gëlqeren).

slam (*sllam*) 1. *v* përpjek (derën etj.); 2. *n* përpjekje. përpjasje (e dyerve etj.)

slander (*sllaandër*) 1. *n* shpifje; nga-tërresa; 2. *l v* shpif. marr nëpër gojë.

slandorous (*sllaandërës*) shpifarak.

slang (*sllang*) zhargon; të folur po-pullor (tipik për një grup të caktuar njerëzish) .

slant (*sllaant*) 1. *n* pjerrje; anim; 2; *v* pjerr. anoj; 3. *a* i pjerrët.

slap (*sllap*) 1. *n* dackë; **slap in- the face**, shuplakë; 2. *v* qëlluj. godit me shuplakë; shkrep; 3. *adv* befas; drejt.

slash (*sllash*) 1. *n.* 1) goditje anash; 2) cungim; 3) prerje; 2. *v* 1) pres (me shpatë); rrah (me kamxhik); 2) pres, cungoj; **slashing cri-ticism**. kritikë e ashpër.

slat (*sllat*) petavër. dhogë.

slate (*sllajt*) 1. *n* 1) rreshpe. shiste; 2) pllakë shkrimi; 3) *amer.* listë kandidatësh; 2. *v* 1) mbuloj me pllaka (çatinë); 2) *gj. fj.* shaj. kritikoj.

slattern (*sllatër*) grua e çrregullt.

slatternly (*sllatërlli*) i çrregullt.

slaughter (*sllloatër*) 1. *n* 1) gjakderdhje. masakër; 2) therje (e bagëtisë); 2. *v* vras; ther.

slaughter house (*sllloatërhaus*) thertore.

slav (*sllav*) sllav.

slave (*slleejv*) 1. *n* skllav. rob; 2. *v* punoj si skllav.

slave-driver (*sllajvdrajvër*) 1) mbi-kqyrës i skllavëve; 2) padron shfry-tëzues.

slaver I (*sllajvër*) 1. *n* 1) jargë; 2) lajkë. lëvdatë trashanike; 2. *v* 1) lëshoj jargë; 2) bëj lajka.

slaver II 1) tregëtar skllavërisht; 2) anije skllavërisht.

slavery (*sllajvëri*) skllavëri.

slavish (*sllajvish*) si skllav.

slay (*slleej*) (**slew: slain**) vras; ther.

sled (*slljed*) shih **sledge** 1.

sledge I (*slllexh*) 1. *n* saje; 2. *v* eci. rrëshqas me saje.

sledge II çekan farkëtari.

sleek (*sllijk*) 1. *a* i lëmuar. i lëpirë; 2. *v* lëmoj. lepij.

sleep (*sllij p*) 1. *n* gjumë; **sound sleep**,

gjumë i rëndë; **go to sleep**, bie të fle; më ze gjumi; 2. *v* (**slept**) fle. bie në gjumë; **sleep the clock raund**, fle tërë ditën; **sleep away**, le diçka pa bërë; **sleep off**, fle mirë.

sleepier (*sllijpër*) 1) njeri që fle. që është në gjumë; 2) *h.-udhë.* tra-versë; 3) *amer.* vagon fjetjeje.

sleepingcar (*sllijpingkaar*) vagon fjetjeje.

sleeping-draught (*sllijpingdraaft*) nar-kotik. bar për gjumë.

sleeping-sickness (*sllipingsiknis*) së-mundje e gjumit.

sleepless (*sllijpllis*) pa gjumë.

sleep-walker (*sllijpuookër*) somna-mbël.

sleepy (*sllijpi*) i përgjumur.

sleet (*sllijt*) dëborë ose breshër me shi; 2. *v* *pavet.* it sleets. bie- dëborë ose breshër me shi.

sleety (*slljiti*) skllotinë, i skllotinës. pjalmi.

sleeve (*sllijiv*) 1) mëngë; 2) *tëk.* xhunt; **laugh in one's sleeve**, qesh fshehurazi.

sleigh (*slleej*) saje. slitë.

sleigh-bell (*slleejbell*) dajre.

slender (*sllendër*) 1) i hollë. belhollë. i hedhur; 2) i dobët; i pakët.

slept (*slljept*) *past* dhe *p.p.* i **sleep**.

sleuth (*slluth*) 1) qen gjurmues; 2) *amer. gj. tj.* detektiv. agent policie.

slew I (*slluu*) *past* i **slay**.

slew II 1. 'n kthesë, rrotullim; 2. *v* kthej. rrotulloj

slice (*sllajs*) I. *n* 1) thelë. fetë; shtresë e hollë; 2) thikë e gjerë; 2. *v* pres në thela. rriska. feta.

slick (*sllik*) 1. *a* 1) i lëmuar; 2) i shka-thët. i shpejtë; 2. *adv* *gj.tj.* pa ndër-prerje

slid (*sllid*) *past* dhe *p.p.* i **slide** 2.

slide (*sllaajd*) 1. *n* 1) rrëshqitje; 2) fu-shë rrëshqitjeje; 2. *v* (**slid**) rrëshqas (në akull); rrëshqas nga mali; 6. **sliding scale**, tabelë çmimesh a pagash që lëvizin sipas tregut.

slight (*sllajt*) 1. *n* mospërfillje; mos-nderim; 2. *a* 1) i dobët; i thyeshëm; 2) i pakët. i pamjaftueshem 3) i . parëndësishëm. i lehtë; 3. *v* nuk përfill. le pas dore.

slim (*sllim*) 1. *a* 1) shtathollë. trup-hedhur; 2) *gj.tj.* dinak; dredharak; 2. *v* dobësohem.

slime (*sllaajm*) llum; lym.

slime-pit (*sllaajmpit*) moçal.

slimy (*sllajmi*) 1) moçalor. kënetë. i kënetës; 2) që shket; kërkues.

sling (*slling*) 1. *n* rryp lëkure; hobe; 2. *v* (**slung**) 1) hedh; hedh me hobe; 2) tërheq me tërkuzë. eci fshehtas; **slink away**, **slink off**, bëj bisht. shkas nga duart.

slip I (*sllip*) 1. *n* 1) shkarje; 2) gabim; **slip of the pen**, gabim shkrimi; **slip of the tongue**, gabim që shpëton nga goja padashur; 3) ko-mbinezon; 2. *v* 1) shkas. rrë5hqas; 2) gaboj; **slip away**, iki nga duart; **slip by**, vezullon. hap për pak (moti). kalon (koha); **slip in**, më shpëton (gabimi).

slip II 1) llastar. filiz; 2) poet. pinjuell; 3) rryp i gjatë dhe i ngushtë; 4). bocë.

slipper (*sllipër*) pantofla

slippery (*sllipëri*) 1) shkarës. që shket. rrëshqitës; 2) i pasigurt.

slipshod (*sllipshod*) 1) i veshur pakujdes; 2) i pakujdesshëm; i pa-përpunuar (stil).

slit (*sllit*) 1. *n* prerje gjatësore; çarje; 2. *v* çaj. pres për së gjati.

sliver (*sllivër*) ashkël. cifël.

slobber (*sllobër*) lëshoj jargë; fig. ankohem. qahem.

sloberly (*sllobëri*) jargaman.

sloe (*sllou*) kullumbri.

slogan (*sllougën*) parullë.

slop (*sllop*) 1. *n* plkëllira; **slop pail** kovë këllirash; 2. *v* derdh. shka-paderdh.

slop-basin (*sllopbejsn*) enë për shpër-larjen e filxhanave.

slope (*slloup*) 1. *n* pjerrësi. pjerret: shpat i pjerrët; 2. *v* 1) anoj. prirem; 2) prir.

sloppy (*sllopi*) 1) i ndyrë: i qullët; 2) i përlotur; 3) zhargaman.

slot (*sllot*) e çarë. gojë. prerje.

sloth (*sllouth*) 1) plogështi; 2) nga-dalësi. ngathtësi.

slot-machine (*sllotmëshijin*) automat që punon kur fut brenda ndonjë monedhë (duke nxjerrë cingare etj.)

slouch (*sllauç*) 1. *n* 1) njeri i ngathët; 2) krrusje; 2. *v* eci. lëviz me dem-belizëm. i kapitur. i lëshuar.

slough I (*slla u*) 1) kënetë. moçal; 2) depresion; ngashërim.

slough II (*sllat*) 1) lëkurë e leskuar gjarpëri; 2) dregëz; 2. *v* bie (lëkura); leskrohem.

sloven (*sllavn*) njeri i çrregullt. i lë- shuar

slovenly (*sllavnlli*) i lëshuar. lloshko; i ndyrë.

slow (*sllou*) 1. *a* 1) i ngadalshëm; i qetë; **my watch is five minutes slow**. ora ime është pesë minuta prapa; 2) i plogët; 3) i trashë. që nuk kupton; 2. *adv* ngadalë. qetë; 3 *v* 1) ngadalësoj; 2) vonoj.

slow-witted (*sllouuitëd*) i trashë. budalla.

sludge (*sllaxh*) baltë; llum.

sludgy (*sllaxhi*) me llum, me baltë. si ue (*slluu*) shih **slew II**,

sluggard (*slligërd*) përtac.

sluggardish (*sllagërdish*) i plogësht.

sluice (*slluus*) shluiz, cfrat.

sluice-gate (*slluusilgejt*) porta shluzi.

slum (*sllam*) (*zak. pl*) lagje e varfër.

slumber (*sllambër*) 1. *n* gjumë. dre-mitje; 2. *v* dremit, fle. Z 2. *v* 1) bien. ulen me shpejtësi (çmi-met, kërkesat); 2) është në krizë.

slung (*sllang*) past dhe *p.p.* i sling 2.

slunk (*sllank*) past dhe *p.p.* i slink.

slur I (*sllëër*) 1. *v* shqiptoj keq, ha fjalët; 2. *n* 1) bashkim i tingujve. fjalëve; 2) muz. legato.

slur II njollë në emër; çfamësim; put a siur upon smb., njollos dikë.

slush (*sllash*) dëborë e shkrirë; baltë. llucë.

slut (*sllat*) 1) grua e ndyrë; 2) tall. vashë.

sluttish (*sllatish*) i çrregullt. i lëshuar, i ndyrë.

sly (*slla*) 1) dinak. dhelparak; 2) i fshehtë. i fshehur; on the sly. fshehtas.

slyness (*sllaajnis*) dhelpëri, dinakëri.

smack (*smak*) 1. *n* shije; 2. *v* vjen erë. ka shije.

smack II anije peshkatore me një dyrek.

smack III 1. *n* 1) kismë. goditje (me dackë. kamxhik); 2) puthje. plluc e plluc; 2. *v* 1) kërcas (me kamxhik); 2) puth plluc e plluc; 3. *adv* drejt, në pikë.

small (*smooll*) 1) i vogël; 2) i imtë; small change. kusur small hours. koha pas mesnate; small talks, bisedim bosh, thashetheme; small of the back, mez. kryqet.

small-arms (*smoollaarmz*) armë qi-tjeje.

small-minded (*smooll-majndëd*) pedant: që merret me vogëlsita.

smallpox (*smoollpoks*) li.

smart I (*smaart*) 1. *n* dhëmbje e madhe; 2. *v*

ndej ose shkaktot dhëmbje të fortë; smalt forsmth, e paguaj shtrenjt (diçka).
smart II 1) e fortë (goditja. dhëmbja); 2) i shpejtë; 3) i mençur, i mprehtë; 4) i veshur mirë. modern. elegant.
smarten (*smaartn*) 1) stolis; 2) sto-lisem.
smartness (*smartnis*) elegance stolisje
smash (*smash*) 1. *n* 1) thyerje e enëve etj); 2) shpartallim (I armikut); 3) rrenim. falimentim 1) thyej. bëj copë-copë; 2) shpartalloj. çfaros (armikun); 3) bëhen çika-çika; 4) falimentoj.
smasher (*smashër*) *gj.fl.* 1) goditje fuqishme; 2) argument bindes
smattered (*smatërër*) diletant; i ciptë.
smattering (*smatëring*) njohuri të percipta
smear (*smiër*) 1. *n* njollë; 2. *v* lyej, ndoht
smell (*sm ell*) 1. *n* 1) erë; 2) nuhat 2. *v* 1) kundërmon; 2) marr ere nuhas; smell out, ndjek. Nuhas smell a rat. kam dyshim.
smelling-bottle (*smellingbotll*) shishe e mbushur me kripëra që mban erë, kundërmojnë.)
smelling-salts (*smellingsoolts*) krip me erë. që kundërmojnë.
smelt I (*smellt*) *past* dhe *p.p.* i smell
smelt II shkrij.
smile (*smaeëll*) 1. *n* buzëqeshje *v* buzëqesh. ve buzën në gaz
smirch (*smëërç*) 1. *n* njollë; 2. njollos. ndoht.
smirk (*smëërck*) buzëqeshje me ose prej budallai; 2. *v* prdreth buzët.
smite (*smajt*) (smote: smitten) godit; qëlloj; 2) (*zak. p.p.*) kap (tmeri etj.)
smith (*smith*) farkëtar.
smithereens (*smidhë-rijinz*) *pl* cifla copëra të thyera; break into smithereens, a) thyej çika-çika; bëhet copë e thërrime.
smithery (*smidhëri*) artikuj farkëtar
smithy (*smidhi*) farkë.
smitten (*smitn*) *p.p.* i smite.
smock (*smok*) përparëse fëmijësh.
smoke (*smouk*) 1. *n* tym. there is no smoke without fire, prov s'ka tym pa zjarr; end in smoke përfundon me hiç; 2. *v* 1) pi duhan 2) tymos; 3) bën tym.
smoker (*smoukër*) që pi duhan;. I am a heavy smoker, pi shume duhan.
smoke-screen (*smoukskrijin*) perde ty-mi.

smoking-carriage (*smoukingkerixh*) vagon ku lejohet të pihet duhan.
smoking-room (*smoukingrum*) dho-më për të pirë duhan.
smoky (*smouki*) 1) me tym; 2) I tymosur.
smooth (*smuudh*) 1. *a* 1) i lëmuar; i sheshtë; 2) i qetë. i patrazuar; 3) dhelparak. lajkatar (për sjellje); 2. *v* 1) sheshoj. rrafshoj. lëmoj; edhe smooth down, smooth out; 2) zbut. qetësoj; edhe smooth away smooth over; smooth differences (over), rregulloj mosmarrëveshjet
smooth-faced (*smuudhfejst*) 1) i rruar mirë; 2) që duket si i ri; 3) hipokrit.
smooth tongued (*smuudhtangëd*) go-jëmbël; lajkatar.
smote (*smout*) *past* i smite.
smother (*smadhër*) 1) mbyt; ze fry-mën; 2) shtyp. përmbaj (ndjenjën. lezmën etj.) ; 3) mbuloj. le në heshtje (faktet etj.).
smolder (*smouldër*) 1. *v* 1) digjet nën vete. pa flakë; 2) fsheh (urrej- tjetrin pakënaqësinë) smoldering content, pakënaqësi e fshehtë 2. *n* zjarr pa flakë
smudge (*smaxhh*) 1. *n* njdlë e ndyrë; 2. *v* 1) ndoht; fig. njollos; 2) ndohtem. njollosen.
smug (*smag*) ikënaqur me veten. mendjengushtë.
smuggle (*smagll*) bëj kontrabandë
smuggler (*smagllër*) kontrabandist
smut (*smat*) 1. *n* 1) blözë; zhul 2) gjëra të pahieshme; 3) urth (sëmundje. e grurit. elbit etj.); 2 *v* 1) ndoht. zhyej me blözë; 2) moleps ose molepsen prej urthit (bimët).
smutty (*smati*) 1) i ndyrë; 2) i padenjë i pahieshëm
snack (*snak*) meze, kafshitë; go snacks, ndahet
snabffle (*snafl*) fre. kapistër; ride smb. on the snaffle, kam në dorë ndonjërin
snag (*sneg*) gdhë. nyje; pengesë
snagged, **snaggy** (*snegd. snegi*) 1) me nyje; 2) e ndohtur (rruga e lun-drimit).
snail (*snejëll*) 1) kërmill; at a snail's pace, me hap breshke; 2) *tek*. spirale.
snake (*snejk*) gjarpër
snap (*Sniip*) 1. *v* 1) kafshoj; 2) ckërmi-tem; 3) bëj fotografi të çastit; 4) kapem (pas

- një propozimi-at); 2 *n* 1) kërcitje; 2) krismë; 3) ftohje papritur; 3. *adv* papritur. befas.
- snappish** (*sniipish*) 1) kafshues (për qen); 2) idhnak. gjaknxehtë.
- snapshot** (*snepsnot*) 1) e shtirë pa shënuar. në hava; 2) fotografi e çastit
- snare** (*sneër*) 1. *n* grackë, kurth; 2 *v* kap në grackë.
- snarl** (*snaarl*) 1. *n* ungrimë; 2. *v* un- gron. kërcëllen dhëmbët
- snatch** (*seic*) 1. *v* I) rrok; kap; 2) rrëmbej (nga duart); 2. *n* 1) rrëmbim kapje; 2) fragment (kënge. bisedimi etj.).
- snatchy** (*sniçi*) fragmentar; i shkëputur
- sneak** (*snijk*) 1. *v* 1) hiqem vjedhur., i afrohem tinëz; 2) *gj*: përziej; 2. *n* 1) frikacak; 2) ngatrrrestar. intrigant.
- sneer** (*sniër*) 1. *n* 1) buzëqeshje; 2) tallje; 2. *v* 1) qesh; 2) tall. përqesh.
- sneeze** (*sniizj*) 1. *n* testitje; 2. *v* testitj
- snicker** (*sniçër*) 1. *n* hingëllimë; zgër-dhimje; 2. *v* zgërdhihem.
- sniff** (*snif*) 1. *n* 1) gërhitje; 2) turfu-llimë (përbuzëse); 2. *Y* 1) gërhas; 2) nuhas; 3) turfulloj me përbuzje.
- sniffy** (*snifi*) *gj*. ff. përbuzës; turfullues.
- snigger** (*snigër*) 1. *n* qeshje nën hundë; 2. *v* qesh nën hundë.
- snip** (*snip*); 1. *n* copë e prerë. latë; 2. *v* pres me gërshërë.
- snipe** (*snajp*) 1. *n* shapkë; 2. *v* 1) qëlloj shapto; 2) qëlloj nga prita; vras me pusi.
- sniper** (*snajpël*) gjuetës nga prita. snajper
- snivel** (*snivll*) 1. *n* qarje pa lot, qarje me ankim; 2. *v* qaj pa lot; qaj si fëmijë. ankohem.
- snob** (*snob*) snob; mëndjemadh. që respekton të pasurit e të fuqishmit që përbuz njerëzit e thjeshtë.
- snobbery** (*snobëri*) snobizëm.
- snooze** (*snuuz*) *gj*. fl. dremit.
- snore** (*snoor*) 1. *n* gërritje; 2. *v* gërrij.
- snort** (*snoort*) 1. *n* turfullimë; 2. *y* 1) turfulloj; 2) gulçon (makina).
- snout** (*snaut*) turi. feçkë.
- snow** (*snou*) 1. *n* dëborë; 2. *attr* dëbore, i dëborës; snow man njeri dëbore, surrat dëbore; 3. *v* ,pavet It snows. bie dëborë.
- snowball** (*snoubooll*) top dëbore.
- snow-bound** (*snoubaund*) 1) i mbuluar me dëborë; 2) i ndaluar prej dëborës.
- snow-capped** (*snoukept*) i mbuluar me dëborë. (mali).
- snow-drift** (*snoudrift*) grumbull dëbore.
- snowdrop** (*snoudrop*) lule bore
- snow-fall** (*snoufooll*) rënie dëbore
- snowflake** (*snouflejk*) flok dëbore
- snow-plough** (*snouplau*) pastrues dëbore.
- snow-shoes** (*snoushuuz*) ski.
- snow-storm** (*snoustoorm*) stuhi me dëborë
- snowy** (*snou;*) 1) dëbore. i dëborës; me dëborë 3) i bardhë si dëbora
- snub** I (*snab*) 1. *n* qortim; vrejtitje; 2. *v* shaj, heq vrejtitje.
- snub** II përpjetë (hunda).
- snub-nosed** (*snabnouzd*) hundështypur
- snuff** I (*snaf*) 1. *n* shkrumb në qiri; 2. *v* heq shkrumbin.,
- snuff** II 1. *n* burnot. tabako; 2. *v* nuhas (burnot, tabako)
- snuff-box** (*snafboks*) kuti, burnoti
- snuffers** (*snafërz*) *pl*. mashë (për heqjen e shkrumbit).
- snuffle** (*snafl*) flas nëpër hundë. hundroj.
- snug** (*snag*) i rehatshëm, komod
- snuggle** (*snagll*) 1) tulitem; 2) ngjitem, ngulitem (në një vend).
- so** (*sou. so. së*). 1. *adv* 1) kështu ashtu; aq; is that so. ashtu? a thua vallë?: you said it was good and so it is. ju thatë se kjo është mirë dhe ashtu është; 2) këtë I told you so. unë ja u kam thënë këtë; unë kështu e kam thënë 2. *ej* kështu pra. prandaj; two hundred or so. nja dyqind: so far tani për tani; so far as. derisa so long. mirë u pafshim: so so *gj. fl.* as mirë as keq.
- soak** (*souk*) 1) njom. lag; 2) qull; 3) futet
- so-and-so** (*souënsou*) filani (në vend të emrit)
- soap** (*so up*) 1. *n* sapun; 2. *v* 1) sapunis 2) lahem me sapun:
- soap-box** (*soupboks*) 1) kuti sapun; 2) *amer. gj. ff.* tribunë e improvizuar.
- soap-bubble** (*soupbabl*) fluskë sa-puni.
- soap-suds** (*soupsadz*) *pl* shkumë sa-puni.
- soapy** (*soupi*) sapuni. i sapunit.
- soar** (*soor*) fluturoj lart.
- sob** (*sob*) 1. *n* qarje me dënësë: qarje me

ngashërim; 2. v qaj me dënësë me ngashërim.

sober (*soubër*) T. a 1) esëll; 2) me mendje të kthjellët; 3) i qetë; 2. v 1) bëhem esëll; vij në vete; 2) bie në vete.

sobriety (*së-braeëti*) 1) mendje e kthjellët; 2) ekuilibrim.

sobriquet (*soubrikej*) emër i ngjitur nofke.

so-called (*sou-kooll*) i ashtuquajtur.

soccer (*sokër*) gj. ff. futboll.

sociability (*soushië-bellëti*) shoqërim. miqësim.

sociable (*soushiëbll*) i shoqërueshëm.

social (*soushëll*) 1. a 1) shoqëror; social: social sciences. shkenca shoqërore: 2) i shoqërueshëm: 2. n mbledhje, grumbullim.

socialism (*soushëllizëm*) socializëm.

socialist (*soushëllist*) 1. n socialist; 2. a socialist; socialist emulation. gara socialiste.

socialistic (*soushë-llistik*) socialist.

society (*së-saJëti*) 1) shoqëri; 2) opi-nion publik.

sock (*sok*) 1) çorap i shkurtër; 2) shtroje (këpucësh).

socket (*sokit*) 1) fole zgavër; 2) gropë syri: 3) el portallambë.

sod (*sod*) plis.

soda (*soudë*) sodë.

sodden (*sodn*) 1. a 1) i qullur. i përلاغur 2) e papjekur (buka); 2. v qull.

sodium (*soudiëm*) natrium.

sofa (*soufë*) divan. kanape. sofa.

soft (*soft*) 1. ,f! 1) i butë;) i turbullt; 3) l kendshem: delikat; l qete (tingulli); soft water. uji l lehte (pa përzierje kripërash); 2. adv butë; boil soft. ziej rrufe; , surbull; njeri pa karakter. int qetesi

soften (*sofn*) 1) zbut; 2) zbutem

soft-headed (*soft-hedëd*) budalla

soft-hearted (*soft-haartëd*) zemërbutë, shpirtmirë.

soggy (*sog;*) i njomë, i lagësht.

soil (*soeëll*) tokë, dhe.

soil II 1. v 1) ndyj. ndoht; 2) ndyhem, ndohtem; 2. h 1) njollë; 2) baltë.

soil pipe (*soeëllpajp*) tub kanali.

sojourn (*soxhëm*) 1. n qëndrim l përkohshëm; 2. v qëndroj. jetoj përkohësisht diku.

sol (*soll*) muz. nota sol.

solace (*sollës*) 1. n ngushëllim; 2. v ngushulloj.

solar (*so ullër*) diellor; solar plexus, anat. pleksus solar. kompleks nervash në fund të stomakut.

sold (*sould*) past dhe p.p. i sell.

solder (*soldër*) 1. n 1) ngjitje me kallaj 2) tek. saldaturë; 2. v ngjit me kallaj.

soldier (*soullxhër*) 1. n ushtar, luf-tëtar; 2. v jam në shërbim ushtarak.

soldierly (*soullxhërlli*) si ushtar, ush-tarakisht; burrërisht.

sole I (*soull*) 1. n gjysmë shollë; 2. v hedh gjysma.

sole II 1) një. i vetëm; 2) i rrallë. i jashtëzakonshëm.

solemn (*sollëm*) solemn, përkujtimor.

solemnity (*së-llemnëti*) e kremte; so-lemnitet. madhështi.

solemnize (*sollëmnajz*) kremtoj, përkujtoj.

solicit (*së-llisit*) 1) kërkoj, bëj lutje, ndërhyj.

solicitation (*sëllisi-tejshën*) kërkesë, lu-the

solicitor (*së-llisitër*) avokat.

solicitous (*së-llisitës*) i kujdesshëm; i shqetësuar.

solicitude (*së-llisituud*) 1) kujdes; 2) shqetësim.

solid (*sollid*) 1. a 1) i fortë; i qëndrue-shëm; 2) kompakt. i lidhur; 3) bindës. l bazuar (argument etj); 6. solid geometry, stereometri: 2.n. 1) fiz. trup i ngurtë: 2) mat. Trup gjeometrik.

solidarity (*sollid-darëti*) solidaritet.

solidify (*së-llidifaa*) ngurtësohet. forcohet.

solidity (*së-llidëti*) fortësi.

solitary (*sollitëri*) 1) i vetmuar; 2) vetëm.

solitude (*sollitjuud*) vetmi.

solo (*soullou*) muz. solo.

soloist (*soullouist*) solist.

solstice (*solist is*) astr. solstic.

solubility (*sollju-billëti*) tretshmëri.

soluble (*solljubll*) 1) i tretshëm; 2) i lejueshëm.

solution (*së-lluushën*) 1) solucion; 2) zgjidhje (e problemit).

solvable (*sollvëbll*) 1) i tretshëm; 2) i lejueshëm:

solve (*sollv*) zgjidh, zbërthej (pro-blemin etj.).

solvency (*sollvënsi*) aftësi pagimi.

solvent I (*sollvënt*) tretës. solvent.

solvent II i aftë për të paguar.

somber (*sombër*) i errët; i vrëret. hierëndë.

some (*sam*) 1. a një farë, një çfardo; 2) ca. një farë sasie; 2. *pron* di-kush; disa. ca

somebody (*sambëdi*) dikush. ndokush.

somehow (*samhau*) disi; dosido.

someone (*samuan*) shih somebody.

somersault (*samërsollt*) kollotumba, la-radash.

something (*samthing*) diçka.

sometime (*samtaajm*) herë-herë. nga-ndonjëherë.

somewhat (*sam uot*) pjesërisht; mjaft.

somewhere (*samueër*) diku; some-where else, diku në një vend tjetër.

somniferous (*som-nifërës*) që ve në gjumë. somnifer

somnolence (*somnëllëns*) përgjumësi; dremitje.

somnolent (*somnël/ënt*) 1) i përgju-mur. dremitës; 2) somnifer. që të ve në gjumë.

son (*san*) bir.

song (*song*) këngë.

songster (*songstër*) 1) këngëtar; 2) zog këngëtar.

son-in-law (*saninlloo*) dhëndër.

sonority (*së-norëti*) kumbim.

sonorous (*së-noorës*) kumbues.

soon (*suun*) 1) për së shpejti, shpejt; 2) heret; the sooner the better, sa më shpejt aq më mirë; sooner or later, heret ose vonë. në fund të fundit; as soon as, posa; sooner or later, herët a vonë; I'd sooner go there than stay here, do të më pëlqente më mirë të shko-ja atje se sa ti rri këtu; no sooner said than done, pa një pa dy; një të thënë e një të bërë.

soot (*sut*) blozë.

sooth (*suuth*) *vj.* e vërtetë; sooth to say, të thuash të vërtetën.

soothe (*suudh*) 1) qetësoj. Pushoj (dhëmbjen); ngushulloj; 2) zbavit.

soother (*suudhër*) biberon.

soothsayer (*suuthseejër*) profetizues; fallxhi.

sooty (*suti*) i tymosur; i zi si bloza.

sop (*sop*) 1. *n* 1) kafshitë buke (e njomur në salcë. qumësht); 2) rysh-fet; 2. *v* 1) njom; 2) qull

sophism (*sofizëm*) sofizëm.

sophisticate (*së-fistikejt*) shtrembëroj.

sophistification (*sëfisti-kejshën*) 1) so-fistikë; 2) falsifikim.

soporific (*sopë-ritik*) 1. a që të ve në gjumë; 2. *n* narkotik.

soppy (*sopi*) 1) j lagët; 2) sentimental; i ëmbël.

soprano (*së-praanou*) soprano

sorcerer (*soorsërër*) magjistar.

sorceress (*soorsërës*) magjistare.

sorcery (*sorrsëri*) magji.

sordid (*soordid*) 1) i ndohtë; ulët. 2) i poshtër.

2) i sore (*soor*) 1. *al*) i sëmurë; 2) që shkakton dhëmbje; 3) ngacmues 2. *n* plagë; pezmatim ;3. *adv* me dhëmbje. rëndë. **sorrel** I (*sorëll*). lëpjetë

sorrel II 1. *n* kalë dori. qimekuq; 2. *a* dori. qimekuq

sorrow (*sorou*) 1. *n* mjerim. brengë 2. *v* brengosem. mjerohem.

sorrowful (*soroufl*) i mjeruar. i bre-ngosur.

sorry (*sori*) *predic* 1) i helmuar. për të ardhur keq; I arret sony for it. më vjen keq që ndodhi kështu; (I am) sorry I. më vjen keq, më falni!; 2) i vajtueshëm; i dobët; I keq

sort (*soort*) 1. *n* lloj. farë. soj; no-thing of the sort, asgjë të këtillë *v* be out of 'sorts. a) . jam pa qejf nuk jam në qejf; b) e ndjej veten keq; 2. *v* ndaj; sort out. zgjedh lot (*sot*) pijanik. pijanec i keq.

sough (*saf*) 1. *n* 1) shushurimë; 2) zhurmë e lehtë (ere); .2. *v* 1) shu-shurin2) ulërin (era).

sought (*soot*) *past* dhe *p.p.* i seek.

soul (*soull*) 1) shpirt; frymë; 2) njeri qenie.

soulless (*soull-lis*) i pashpirt.

sound I (*saund*) 1. *n* tingull. zhurm; *v* 1) tingëllon. kumbon; ve veshin dëgjoj (të sëmurin).

sound II 1. *a* 1) i shëndoshë. shëndosh e mirë; 2) në rregull; 3) i fortë; 4) i drejtë; 2. *adv* be sound asleep; fle rëndë s

sound III ngushticë

sounder IV mëshikëz notuese (në peshq).

sound V 1. *n* *mjek.* sondë; 2. *v* 1) ekzaminoj me sondë (plagën); *fig.* sondoj. bëj sondazh; përpiqem të zbuloj (mendimin etj.); 2) mat the-llësinë (e ujit).

sound-film (*saundfillm*) film me ze soup(*suup*) supë.

soup-plate (*suupplejt*) pjatë e thellë.

sour (*saoër*) 1. a 1) i thartë; i athët; 2) ngacmues; 2. v 1) thartoj; 2) thartohet; 3) bëhem i paprekshëm

source (*soors*). burim (edhe *fig*).

souse (*saus*) 1. v 1) bëj turshi. krip2) zhys. lag; 2. n 1.) turshi; kripje2) këcim në ujë: zhytje.

south (*sauth*) 1. n jug: the south vendet e jugut; 2. a jugor; 3. *adv* në jug.

south-east (*sauth-ijst*) 1. n jug-lindje; 2. a juglindor; 3. *adv* në drejtim juglindor.

southerly, southern (*sadhërlli. sa-dhërn*) jugor

southernmost (*sadhërnmost*) më jugor. më jugori..

southward (*sauthuërd*) 1. *adv* në jug; 2. a i drejtuar nga jugu.

southwards (*sauthuërdz*) shih southward 1.

south-west (*sauth-uest*) 1. n jug-perëndim; 2. a jugperëndimor; 3 *adv* jugperëndimor.

souvenir (*suuvëniër*) kujtim. përkujtim

sovereign (*sovrën*) 1. n 1) monark sovran; mbret; 2) soveran (para ari me vlerë 1 fund sterlinë); 2- a 1) sovran. i pavarur 2) më i larti.

Sovereignty (*sovrënti*) 1) pushtet më i lartë; 2) sovranitet

sow I (*sau*) (sowed; sown) mbjell.

sow II (*sau*) dosë.

sowed (*soud*) *past* dhe *p.p.* i sow

sowing (*souing*) mbjellje.

sowing-campaign (*souingksmpijn*) fushatë mbjelljesh.

sowing-machine (*soingmë-shijin*) ma-qinë mbjellëse.

sown (*soun*) *p.p.* j sow I

spa ,(*spaa*) llixhë

space (*spejs*) 1) hapësirë; vend; 2) largësi; 3) interval (kohe); 4) *po-ligr.* spacio.

spacious (*spejshës*) i gjerë. i hapët.

spade I (*speejd*) lopatë; bel; call a spade a spade, ve pikat mbi i, them troç.

spade II (*zak. pl*) lojë me letra maç.

span I (*span*) 1. n 1) largësi. gjatësi e vogël; pëllëmbë; 2) interval i shkurtër (kohe); 3) hark (ure); 4) largësi midis dy stacioneve; 2. v 1) mat (me pëllëmbë); 2) bëj (një copë rrugë); 3) bashkoj brigjet (me urë).

span II *past* j spin I.

spangle (*spangll*) (*zak. pl*) pikël.

Spaniard (*span'jêrd*) spanjoll.

Spanish (*spamsh*). 1. a spanjoll; 2. n gjuhë spanjolle.

spank (*spenk*) 1. v rrah me shuplakë; 2. n shuplakë.

spanner (*spaniir*) çelës dadosh. bur-gjish.

spar I. (*spar*) tra. lloz; qepër; traversë.

spar II rrihem me grushta; *fig.* zihem me fjalë

spare (*speër*) 1. v 1) ruaj; fal; 2) kursej; 3) i kushtoj (kohë etj.); 2. a 1) rezervë; i tepërt i lire 2) i dobët; 3. n pjesë rezervë (makine).

spark (*spaark*) 1) shkëndi. xixë; 2) të marrët zjarr; plasje (*edhe fig.*); 2. v 1) lëshon shkëndija; 2) merr zjarr.

sparkle (*spaarkll*) 1. n 1) vezullim; 2) xixëllimë; 2. v vezullon. lëshon shkëndija.

sparkle (*sparkllët*) shkëndizë.

sparrow (*sparou*) trumcak. harabel.

sparse (*spaars*) e rrallë (për popullë-sinë); i shpërndarë. i hallakatur.

spam (*spazëm*) 1) spazmë. ngërth. konvulsion; 2) krizë. tronditje. shpër-them (inati etj.).

spasmodic (*spiz-modik*) spazmodik konvulsiv.

spat I (*spet*) *past* dhe *p.p.* i spit I.

spat II (*zak. pl*) gete. dollakë.

spate (*spejt*) përmbysje e papritur; rrebesh.

spatial (*spejshëll*) hapësirë. i hapë-sirës.

spatter (*spatër*) 1. n 1) spërkë; 2) spërkatje; 2.. v spërkas.

spawn (*spoon*) 1. n 1) vezë peshku; 2) *përb.* racë e keqe; 2. v 1) pjell vezë; 2) *përb.* shtohet.

speak (*spijk*) (spoke; spoken) flas. bisedoj; speak English, (di të) flas anglisht; speak one's mind, speak out, -e them haptas; speak up. flas me zë të lartë dhe të qartë.

speaker (*spijkër*) 1) orator. referues; folës. 2): the S. *spiker* (kryetar i dhomës së komuneve në Angli, kryetar i dhomës së përfaqësuesve në SHBA).

spear (*spiër*) 1. n heshtë. shtizë; 2. v shpoj; ngul (heshtën).

spearmint (*cpiërmint*) mentë.

special (*speshëll*) 1) special. i posa-çëm. i veçantë; 2) i jashtëzakonshëm.

specialist (*speshëllist*) specialist.
speciality (*speshi-sllëti*) specialitet.
specialize (*speshëllaaiz*) 1) specializohem; 2) . u përshtatem kushteve të posaçme.
specie (*spijshiz*) (edhe *pl*) '1) *biol.* specie; 3) varietet.
specific (*spi.fik*) 1) i veçantë. spe-cifik; 2) *biol.* specie; 3) karakteristik; i posaçëm: 4) *fiz.* specifik; specific gravity, specific weight, peshe specifike.
specification (*spesifi-kejshën*) 1) ci-lësim. specifikim; 2) hollësira (ti kontratës eJ.).
specify (*spesifaaaj*) përcaktoj; cilësoj me hollësira; specifikoj.
specimen (*spesimën*) model. mostër.
specious (*spijshës*) që duket si i vërtetë dhe i drejtë. por që nuk është i tillë; specious excuse, arë-sye e trilluar.
speck (*spek*) 1. njollëz; '2. v bëj me njolla. njollos.
speckle (*spekll*) njollos; pikloj.
spectacle (*spektëkl*) çfaqje; pamje.
spectacled (*spekteklld*) me syza.
spectacles (*spektiikllz*) *pi* syzagjys-,
spectacular (*spek-takjullir*) mahnites; madheshtor. i mrekullueshem.
spectator (*spek-tejtiiir*) vrojtues; spektator.
spectral (*spektrell*) 1) fantazme. I fantazmes. gogol. i gogolit; 2) *fiz.* spektral.
specter (*spekter*) fantazme. lugat.
spectrum (*spektrum*) *tiz.* spekter.
speculate (*spekjullejt*) 1) mendoj; bej propozim; 2) spekulloj.
speculation (*spekju-llejshen*) 1) men-dim. te menduar; 2) spekulim.
speculative (*spekjulliitiv*) sodites. spe-kulativ.
speculator (*spekjullejter*) spekulator.
sped (*sped*) *past* dhe *pp.* i **speed** 2.
speech (*spic*) 1) te folur; 2) fjalim. ligjrate; make a **speech**, mbaj fjalim.
speechless (*spij:llis*) pa goje. i hutuar.
speed (*spiid*) 1. *n* shpejtesi; **at full speed**, me tere shpejtesine; 2. *v* (**speed**) 1) shpejtoj. nxitoj; 2) ndihmoj; **speed up**, shpejtoj; *!::*, **speed well**, perparoj. me vete mbare.
speedy (*spijidi*) i shpejte, i zhder-vjellet.
spell I, (*spell*)' (**spelt**, **spelled**) 1) lexoj me

rrokje; 2) shkruaj ose shqiptoj fjalet me tingujt e tyre.

spell II 1)) nomatisje; 2) magji. magjepsje; **under a spell**, i magjepsur.

spell III interval i shkurtër kohe.

spellbound (*spellba un d*) i magjepsur.

spelling (*spelling*) ortografi.

spelling-book (*spellingbuk*) liber or-tografie.

spelt (*spefft*) *past* dhe *p.p.* i **spell** I.

spend (*spend*) (**spent**) 1) shpenzoj, prish; 2) kaloj (kohen); 3) harxhoj. dobesoj; 4) dobesohem: **spend it-self**, shteron. pushon (stuhia etj.).

spendthrift (*spendthrift*) shkaperdar. plengprishes.

spent (*spent*) *past* dhe *p.p.* j **spend**.

sperm (*speerm*) sperme.

sphere (*stier*) 1) rrullull; 2) glob; lemsh i dheut; 3) sferë. fushe vep-primtarie: **that is out of my sphere**, kjo është jashtë kompetences sima.

spherical (*sferikll*) sferik; lemshor. ne trajte lemshi.

spice (*spajs*) 1. *n* bulmese: gje pikant.; 2. *v* hedh salce, behama

spicery (*spajseri*) behama.

spick (*spik*): spick and span, pa te meta, ne fije te gjilperes. cenger menger.

spicy (*spajsi*) i shijshem: aromatik.

spider (*spajder*) merimange: spider web, pelhure merimange.

spigot (*spiget*) tape. kanjale.

spike (*spajk*) 1. *n* 1) maje; 2) thumb, gozhde (ne tabanin e kepuces); 3) pyke; 4) *bot.* kalli; 2. *v* mberthej me gozhde.

spiky (*spajki*). i majosur. me maje te mprehte.

spill I (*spill*) (spill, spilled) 1) derdh, zbraz; 2) derdhet, verson; 3) rrezoj (kaloresin nga kali): there I. no use crying over spilt milk, buka e thyer, nuk ngjitet me.

spill II 1) spice; eifel; 2) cope e per-dredhur letre.

spilt (*spillt*) *past* dhe *p.p.* i spill.

spin (*spin*) 1. *v* (span. spun; spun) 1) tjer, dredh; 2) thur; ngaterroj; 3) sjall, rrotulloj: hedh (fugen); 2. *n* dredhje, rrotullim.

spinach (*spinixh*) spinaq.

spinal (*spajnell*) *anal.* kurrizor, shpine. i shpines: spinal column, shtylle kurrizore,

vertebrore: spinal cord, palce e kurrizit.
spindle (*spindll*) bosht.
spine (*spaa:n*) 1) kurriz. shpine; 2) gjemb; gjilpere.
spineless (*spajnlis*)' jo kurrizor; *fig.* pa karakter.
spinster (*spinster*) *gj. fl.* vajze plake; zonjuse.
spiny (*spajni*) theres; me gjemba.
spiral (*spaeerell*) spirale.
spire (*spaeer*) 1) maje (kulle. shtepie); 2) maje (mali)
spirit (*spirit*) 1. *n* 1) shpirt, fryme; 2) hie, fantazme; 3) frymezim; 4) *pl* gjendje shpirtore: be in high, low spirits, jam- i gezuar, i halmuar, . buzeplasur: 5) (*zak. pl*) alkool; 2. *v* frymezoj.
spirited (*spiriti: id*) 1) i gjalle; 2) I shpejte, i guximshem (ne pergjigje etj.). 3) i rrembyer (kale),
spirit-lamp (*spirit lamp*) llambe me alkool.
spouse (*spauz*) bashkeshort; bashke-shorte.
spout (*spaut*) 1. *n* 1) cep, fyt (cajniku etj.); 2) qyngje per rrjedhjen e ujit; ulluk; 3) curke; 2. *v* 1) rrjedh me curke; 2) *gj. fl.* i zgjat fjalet. bej oratorio
sprain (*spreen*) 1, *n* ndrydhje; 2. *v* ndrydh.
sprang (*sprang*) *past* i spring II.
sprat (*sprijt*) lloj sardeleje.
sprawl (*sprooll*) shtrihem, zdergjahem, rrezohem sa gjate gjere.
spray I (*spreen*) dege; llatar.
spray II sperka, pikla te imta uji.
sprayer (*spreer*) 1) pulverizator; 2) *tek.* pompe me presion.
spread (*spred*) 1. *v* (spread) 1)perhap; 2) nder, shtrij; hap; 3) perhapet; 4) shtrihet; 5) lyej; 2. *n* 1) shtrirje; 2) perhapje.
spreen (*sprij*) 1) shaka, marrezira; 2) qejf; aheng.
sprig (*sprig*) 1) degez; llatar; 2) bifke; *fig.* pinjoll; 3) *tek.* thumb, gozhde e vogel pa koke.
sprightly (*sprajtl*) i gjalle, i gezuar.
spring I (*spring*) 1. *n* pranvere; 2. *attr.* pranveror, pranvere, i pranveres; spring crops, bime te jarovizuara, pranverizuara.
spring II 1. *v* (sprang, sprung, sprung) 1) kecej; hidhem; spring to one's feet, bej

brrof, hidhem ne kembe; 2) filion, buron; 3) frik-soj (egersirat); 4) shtremberohet (derrasa); 2. *n* 1) kecim; 2) burim; 3) elasticitet; 4) suste; 3. *attr.* spring balance, kantar; spring bed dyshek me susta.
spring-board (*springboard*) trampolin. .
sprinkle (*sprinkl*) 1. *v* sperkas; 2. *n* ,shi i imte.
sprint (*sprini*) 1. *n* vrapim i shkurter; 2. *v* gare vrapimi.
sprinter (*sprinter*) vrapues i distan-cave te shkurtera; sprinter.
sprout (*spraut*) 1. *n* 1) lastar, filiz; 2) *pl* laker Brukseli (edhe Brussel sprouts); 2. *v* nxjerr bifka; mugu-lion; rritet.
spruce I (*spruus*) i pispillosur; elegant,
spruce II bredh kanadez, gaborre.
sprung (*sprang*) *past* dhe *p.p.* i spring II
spry (*spraaj*) 1) i gjalle, i shkathet; 2) zgjuar
spud (*spad*) shati
spume (*spjuum*) 1. *n* shkum; 2. *v* shkumezon.
spun (*span*) *past* dhe *p.p.* i spin I,
spunk (*spank*) 1) duf. zjarr; 2) trimeri; burreri.
spur (*speer*) 1. *n* 1) mamuze; 2) dege (mali); 3) *fig.* nxitje; on the spur of the moment, aty per aty; 2. *v* ther me mamuze; *fig.* nxit.
spurious (*spjueries*) kallp, i genjeshtlirt.
spurn (*speer*) largoj, shkelmoj; perbuz
spurt (*speer*) rrjedh curke.
sputter (*spater*) 1) sperkas me jarge, peshtyme ,(duke folur); 2) flas shpejt dhe pakuptueshem.
spy (*spaa*) 1. *n* spiun; 2. *v* 1) spiunoj, gjurmoj; hetoj; 2) *vj.* shoh.
spyglass (*spaaigllaas*) dylbi.
squabble (*skuobll*) 1. *n* grindje per gjera te vogla, te parendesishme; 2. *v* grindem per gjera te vogla.
squad (*skuod*) usht. njesi; *amer.* skuader
squadron (*skuodren*) .1) skadron; 2) skuader; 3) skuadrilje.
squalid (*skuollid*) 1) i ndyre, i brak-tisur, zhargaman; 2) i varfer.
squall (*skuoll*) 1. *n* 1) britme, pis-kame, klithme; 2) stuhi, shterngate; 2. *v* 1) piskas, bertas; 2) fryn me hope.
squally (*skuoolli*) e stuhishme, e vrullshme (era).

squalor (*skuoller*) 1) ndyresire, braktisje; 2) varferi

squander (*skuonder*) prish. shpenzoj.

square (*skueer*) '1. a 1) katorr; ken-drejte; square root, *mat.* rrenje katrore; 2) i drejte; i ndershem; get square (with), rregulloj he-sapet; have a square meal, ha dendur dhe pak; 2. *adv* drejt; nder-shmerisht; 3. *n* 1) katorr; kendrejte; 2) shesh; 3) *usht.* kuadrant; 4. *v* 1) *mat.* ngre ne katorr; 2) pajtohem; 3) pajtoj; 4) *gj. fl.* jap. mite, blej; square up, a) rregulloj; b) qeroj hesapet; square accounts (with), qeroj hesapet, marr haken; square the circle, kerkoj te pamunduren.

square-built (*skueerbilt*) i lidhur, i shendoshe; shulak, shpatullgjere

squash I (*skuosh*) 1. *n* 1) shtypje. ndrydhje; 2. *v* 1) shtrydh; 2) shtyp; 3) grumbullohen: 4) detyroj ta he-shtin: pres.

squash II *amer.* kungull. kungulle-shka.

squat (*skuot*) 1. *v* rri galuc; 2. *a* shpa-tullgjera. shulak.

squaw (*skuoo*) indiane.

squawk (*skuook*) 1. *n* britme. klith-ma shurdhuese (kryesisht zogjsh); 2. *v* kelthet me ze te cjerre (zogju).

squeak (*skuijk*) 1. *n* piskame; ketci-tje. krisme; 2. *v* piskas. bertas; karcas.

squeal (*skuiell*) 1. *n* piskame; 2. *v* 1) piskas: 2) *gj. fl.* perpall; kallazoj.

squeamish (*skuijmish*) 1) njeri qe preket lehte. 2) qa nuk kenaqet lehte; i merzitshem. i bezdisshem.

squeeze (*skuijiz*) 1. *n* 1) shtrangim; ndrydhje; 2) shtypje; 2. *v* 1) shtrydh; shtyp; ngushtoj; 2) rras.; 3) futem; kercanohem par ta nxjerra dicka.

squelch (*skuellc*) 1) *g.* *fl.* llokocitem nepar balta; 2) shtyp me kembja; *fig.* cfaros. asgjesoj.

squib (*skuib*) 1) fishekzar. fishek-qorr; 2) paskuil. vjershe tallese; epi-grame.

squint (*skuint*) 1. *n* 1) vengeri; 2) shikim vjedhurazi. shtrember; 2. *v* 1) vengaroj; 2) shikoj vjedhurazi. shtrember; 3. *a* i vangar.

squint-eyed (*skulntaajd*) 1) i vangar; 2) i keq. i lig.

squire (*skuaeer*) bej. cifligar.

squirm (*skueerm*) dredhoj si krimb; perpelitem.

squirrel (*skuirlll*) keter ger.

squirt (*skueert*) 1. *n* 1) curke; 2) pikalim; 2. *v* 1) leshoj rrymen e ujit; 2) rrjedh me curka.

stab (*stab*) 1. *v* ther, shpoj. godit me kame; 2. *n* 1) goditje (me kame); 2) dhembje e forta e papritur.

stability (*ste-billeti*) qendrueshmeri.

stabilization (*stejbillaaj-zejshen*) stabilizim.

stabilize (*stejbillaajz*) 1) stabilizoj, ven-dos; 2) stabilizohem; vendosem mire.

stabilizer (*stejbillaajzer*) *tek.* stabili-zator.

stable I (*stejbll*) i qendrueshem: I patundshem.

stable II shtalli

stack (*stak*) 1) mullar. qipl: 2) turrl (letrash etj); 3) *gj. fl.* shumice grumbull; 4) oxhak (lokomotiva, va-pori); 5) masa drush ose qymyri (rreth 3 m. kub.).

stadium (*stejdiem*) stadium.

staff I (*staat*) 1. *n* 1) *usht.* shtab; general staff. shtab i pargjithshem; 2) personel; organika; on the staff, ne organike; 2. *v* siguroj me per-sonel.

staff II 1) skeptër: 2) shkop.

stag (*stag*) 1. *n* 1) dre; 2) speculator i burses; 2. *v* spekuloj (ne burse).

stag-beetle (*stagbijtll*) kacadre.

stage I (*steeljxh*) 1. *n* skene; stage manager, regjizor; 2. *v* ve ne skene

stage II 1) stad etapa: 2) ndalese (karroce etj.)

stage-coach (*steeljxhkouc*) karroca pos-tare.

stagger (*stager*) 1. *n* 1) marrjekembesh; 2) *pl* marrje mendesh; 2. *v* 1) lekundem: shkaktoj luhatje; 2) eci duke u lekundur; 3) luhatet; lekundet.

stagnancy (*stagnensi*) 1) pezullim, t e ndenjur; 2) amulli,

stagnant (*stagnent*) 1) i amulluar (uje): 2) i ploget: inert.

stagnate (*stag-nejt*) amullohet.

stagnation (*stag-nejshen*) amulli. .

staid (*steelj*) esell; i kuptueshem; i matur.

stain (*steelj*) 1. *n* njolla (*edhe fig.*) 2) ngjyre: 2. *v* 1) lyej, bojatis; 2) ndyj; *fig.* njollos.

stainless (*steeljnlis*) pa cen; i panjollosur;

- stainless steel, celik lpandryshkshem, qa nuk ndryshket.
- stair** (*steer*) kembe shkalle.
- staircase** (*steerkejs*) shkalla.
- stake I** (*stejk*) 1. *n* hu. shtylle; *fig.* shtylla e turpit; 2. *v* rrethoj me hunj.
- stake II** 1. *n* bast (na vrapime etj.); be at stake, vihem na rrezik; 2. *v* rrezikoj (dicka): ve ne rrezik.
- stale I** (*stejll*) 1. *a* 1) bajat. i thate; 2) banal; 2. *v* behet bajat: humb freskine.-
- stale II** shurra. urine (kafshesh).
- stalemate** (*stell/mejt*) shah pat.
- stalk I** (*stook*) kercell, trung.
- stalk II** 1) eci vjedhurazi. fshehtas: hiqem vjedhurazi; 2) eci krenar dal ne parade, parakaloj
- stall** (*stooll*) 1) grazhd; 2) katua, barange; 3) karrige ne parter
- stallion** (*stallien*) hamshor.
- stalwart** (*stoolluert*) 1. *a* 1) i rritur, i fuqishem; 2) burre i qendrueshem
- stamen** (*stejmen*) bot. thek; stamine.
- stamina** (*stamine*). *pl* qendrese; fuqi trupore
- stammer** (*stamer*) 1. *v* 1) belbezoj 2) pengohem ne te folur (nga tronditja) *n* belbezim.
- stammerer** (*stamerer*) belbez,ues.
- stamp** (*stamp*) 1. *v* 1) shkel me kembe2) pres, shtampo; 3) ve (vulen, stampin, etj.); 4) ngjit pulla; stamp out, a) shtyp; b) asgjeso; 2. *n*. 1) perplasje, shkrepje kembesh; 2) vule; plumbim; 3) damke; 4) pulle.
- stamp-duty** (*stampdjuuti*) steme shteterore.
- stampede** (*stam-pijd*) 1. *n* ikje me rremuje; 2. *v* 1) hidhem dosido 2) ve ne ikje me rremuje.
- stanch** (*staanc*) shih staunch I. II..
- stanchion** (*stanshen*) mbeshetese; kambalec; shtylle; hu.
- stand** (*stand*) 1. *v* (stood) 1) qendroj ne kembe: ngrihem ne kembe; 2). (for) misheroj, simbolizoj; mbroj dicka 3) qendroj: perballoj; stand the; test, . perballoj proven: stand one's; ground, nuk dorezohem; 4) perballoj duroj; 5) ve, vendos; stand aside, menjanohem: stand out, da-llohem; stand up (for), ngrihem per te mbrojtur: stand in good -stead, jam i dobishem; stand. in awe (of), kam frike; .2. *n* 1) ndalese; 2) vend pozicion; vendndalimi; 3) pedestal: kambalec; 4) tribune; 5) barange; qoshk.
- standard** (*standerd*) 1. *n* 1) standard; model; mase; standard of life, nivel i jeteses; standards of weight, masa te peshas; 2) flamur; 3) norme.
- standard-bearer** (*standerdbeerer*) flamurtar.
- standardize** (*standerdaajz*) standardizoj
- stand-by** (*standbaaj*) mbeshetje e sigurt
- standing** (*standing*) 1. *a* 1) qe rri,. qendron ne kembe; 2) i qendrueshem; i perhershëm; 2. *n* 1) pozite, peshe (ne shoqeri); 2) zgjatje
- standpoint** (*standpoint*) pikepamje
- standstill** (*standstill*) 1) mosveprim. amulli; come to a standstill, ndalet; ndalem; 2) pushim
- stank** (*stank*) past i stink 2.
- stannary** (*staneri*) miniere kallaji.
- stannic** (*stanik*) kallaji. I kallajit.
- staple** (*stejplf*) 1. *n* prodhim kryesor artikull kryesor i tregetise; 2. kry-esor.
- star** (*staar*) yll
- starboard** (*staarberd*) *dfJt.* ane e djathte (e anijes).
- starch** (*staarc*) 1. *n* 1) niseshte; 2) fodullek; 2. *v* ve ne kolle
- starchy** (*staarci*) 1) i kollisur; 2) kryelarte
- stare** (*steer*) 1. *n* shikim i habitur ose i ngulitur; 2. *v* 1) shikoj me ngulm; 2) zgurdulloj syte.
- stark** (*staark*) 1. *a* 1) i ngrire; i shtangur 2) i plote, i tere; 2. *adv* krejt; stark naked, krejt i xhveshur
- starling** (*staariling*) gurgull.
- starry** (*staari*) ylli, i yllit, me yje, i yllezuar.
- start** (*staart*) 1, *v* 1) nisem; 2) filloj ndermarr; 3) nis (makinen etj.) 4) dridhem; 5) kecej; 6) frikesoj 2. *n* 1) nisje, fillim; *sport.* start2) levizje e papritur; brof: 3) dri-dhje (nga frika).
- startle** (*staartll*) frikesoj; habit
- startler** (*staartller*) sensacion. habi.
- starvation** (*staar-vejshen*) 1) zi buke; 2) greve urie; 3) vdekje nga uria
- starve** (*staarv*) 1) vdes nga dobesia vuaj nga uria; 2) le te vdese nga uria.

starveling (*staarvlling*) i uritur.

state I (*stejt*) 1. *n* 1) gjendje; 2) ma-dheshti; 2. *a* madheshtor: pompoz.

state II. 1. *n* shtet; 2. *a* shtetedor; S. Department, (ministria e puneve te jashtme e SHBA)

state III shpall, deklaroi, konstatoj.

statelty (*stejtllli*) madheshtor.

statement (*stejtment*) pohim; shpallje deklarate

state-room (*stejtruum*) 1) salle pri-tjeje; 2) *det.* kabine e vecante

statesman (*stejtsmen*) burra shteti

station (*stejshiin*) 1. *n* 1) vend. qen-der e ndihmes se pare mjekesore; 2) .sta-cion; lifeboat station, stacion shpetimi; wireless station, radiosta-cion; 3) stacion hekurudhe; 4) vendqendrimi (per tranvaje etj.); 5) po-zite shoqerore; 2. *v* ve, vendos.

stationary (*stejsheneri*) 1) i pale-vizshem; 2) i perhershëm, stacionar.

stationer (*stejshener*) tregetar arti-kujsh shkresorie.

stationery (*stejsheneri*) pajime shkre-sorie.

station-master (*stejshenmaaster*) krye-tar. stacioni.

statist (*stejtist*) statistik.

statistical (*ste-tistikll*) statistikor.

statistician (*stejies-tishen*) shih sta-tist.

statistics (*ste-tistiks*) statistike.

statuary (*statjueri*) 1. *n* 1) skulpture; 2) skulptor; 2. *a* skulpture. i skul-ptures.

statue (*statjuu*) statuje.

statuesque (*statju-esk*) monumental.

statuette (*statju-et*) statuje e vogel.

stature (*statuer*) shtat; grow in stature, rritem.

status (*stejtes*) gjendje; pozite, shkalle.

statute (*statjuut*) 1) statuto ligje; sta-tute law, figje e shkruar; 2) rregullore.

statutory (*stiijtuteri*) i vebdosur, cak-tuar me ligje.

staunch I (*stoone*) besnik; i qendru-eshëm, I patundshëm.

staunch II ndaloj (gjakun).

staves (*steeljv*) 1. *n* derrase fucie, voze; 2. *v* (staved, stove): stave in, caj (vozen, anijen etj.); stave off, ndaloj, shtyj (demaskimin, dis-faten etj)

staves (*steeljvz*) *pl* vija notash muzi-kore.

stay (*steelj*) 1. *n* 1) mbeshtetese; 2) mbeshtetje; 3) ndalim; qendrim; 4) qendrese; durim; 5) *pl* korse (edhe pair of corsets); 6) *det.* litar dyreku; 2. *v* 1) qerdroj. jetoj, banoj perkohe-sisht si mik; 2) mbetem; 3) qen-droj, duroj; stay. out, jam larg shtepie.

stead (*sted*): in his stead, ne vend te tij.

steadfast (*stedfest*) 1) i qendru-eshëm, i vendosur; besnik; 2) i forte;

steady (*stedi*) 1. *a* 1) i qendru-eshëm 2) i perhershëm; i padryshueshëm; 3) i. matur, i ekuilibruar; 2. *v* 1) bej te forte, te qendru-eshëm; 2) behem i qendru-eshëm; vij ne ekuilibër.

steak (*stejk*) 1) thele (mishi; peshku); biftek (edhe beefsteak).

steal (*stiell*) (stole; stolen) 1) vjedh; 2) hyj, futem vjedhurazi; steal away, shkas pa u vene re; steal by, shkas prej; steal in, iki times; steal out, shpetoj nga duart.

stealth (*stellth*): by stealth, vjedhu-razi.

stealthily (*stellthilli*) vjedhurazi. tinez.

stealthy (*stellthi*) i fshehte, tinzak; stealthy glance, shikim i fsheht.e.

steam (*stiJim*) 1. *n* 1) avull; get up steam, perndaj avujt; *fig.* mbledh fuqite, marr hov; 2) avullim; 2. *v* 1) avulloj; perveloj; 2) nxjerr avull; 3) eci me gjithë fuqite.

steamboat (*stijmbout*) vapor.

steam-boiler (*stijmbojller*) kazan avu-lli.

steam-engine (*stijmenxhin*) makine me avull.

steamer (*stijimer*) vapor.

steam-navy (*stijmnavi*) ekskavator.

steamship (*stijmship*) vapor.

steed (*stijid*) kale.

steel (*stiell*) 1. *n* 1) celik; 2) grile; 2. *v* kalit

steel-clad (*stiellkliid*) i koracuar.

steely (*stielli*) i forte si celik.

steelyard (*stlelljaard*) kandar.

steep I (*stijp*) zhys, kredh; be steeped in prejudice, zhytem ne pa-ragjykime.

steep II 1. *a* 1) i rrepire; 2) *gj. fl.* I jashtezakonshëm, i pabesueshëm; 2. *n* pjerresire; gremine.

steepen (*stijpen*) 1) bej te rrepire; 2) behet i rrepire.

steeple (*stijpll*) 1) maje; 2) kumbonare.

steepchase (*stijllrejs*) vrapim me pengesa.

steepjack (*stijllxhak*) kacavjerres

steer I (*stier*) dem

steer II drejtoj (automobilin etj.).

steerage (*stirixh* 1) drejtim i timonit; 2) *d9t.* klasi i katert (udhetare te kuvertes).

steersman (*stlerzmiin*) timonier. pilot.

stellar (*steller*) yjor, ylli, i yllit,

stem I (*stem*) 1) trung; karcall; 2) gjini, fis; 3) *gram.* tema; rrenja; 4) balle (anieje).

stem II shkoj kunder rrjedhjes; kun-dershtoj.

stencil (*stenc*) era e keqe.

stencil (*stensll*) 1. *n* trafaret, shabllon; 2. vlyej, ngjyros sipas trafaretit.

stenographer (*sti-nogrefer*) stanograf, stenografe.

stenographic (*stene-grafik*) stenogra-fik.

sténography (*sti-nogrefi*) stenografi.

stentorian (*sten-toorien*) bucites, ush-tonjes (zeri).

step (*step*) 1. *v* aci, ,bej hapa; step .side. menjanothem; *fig.* i leshoj rrugan dikujt; largohem; 2. *n* 1) hap; step by step, hap pas hapi; in step. mbaj hapin; out of step, pa harmoni; step forward, nje hap perpara; keep step (with). eci na nje hap, mbaj hapin; 2) kem-bez; 3) rrahje e hapit, hap; 4) hap, levizje (na vallezim); 5) mase, hap; take steps, marr masa.

stepbrother (*stepbradher*) vella i gjetur.

stepdaughter (*stepdooterj*) thjeshter, bija e gjetur.

stepfather (*stepfaadher*) njerk.

stepmother (*stepmadher*) njerka.

stepsister (*stepsister*) moter e gjetur.

stepson (*stepsan*) thjeshter, bir i gjetur.

sterile (*steraeell*) 1) shterp; 2) steril.

sterility (*ste-rilleti*) 1) shterpesi; 2) sterilitet.

sterling (*steerlling*) 1. *a* 1) ma pesha; vlefte te plote; 2) i sigurt, i ndershem; 2. *n* sterlina; sterling zone. zone e sterlinas.

stern I (*steem*) i ashpar, i rrepte, i paperkulshem.

stern II 1) pupe; 2) bytha; 3) bisht (makine etj.).

stevedore (*stijvdoor*) hamall (porti),

stew (*stjuu*) 1. *n* mish stufa; 2. *v* 1) bej stufa, (mishin); ziej ngadale; 2) avullon; 3) keputem nga vapa.

steward (*stjuerd*) 1) administrator (pa-suri.. shtepie); qahaja; 2) sherbyes, sherbenjes (ne aeroplan, ne anije).

stewardess (*stjuerdiis*) sherby stjuardesa (ne aeroplan, anije).

stew-pan pot (*stjuupan,-pot*) kusi

stick I (*stik*) (stuck) 1) mberthej, gul; 2) ngjit; 3) ngjitem; 4) ndjek (parime mendime etj.).

stick II shkop; shufar; bastun,

sticky (*stiki*) 1) ngjites; 2) *gj. fl.* I veshtire. i papelqyeshem.

stiff (*stif*) 1) i shtranguar, i ashper, qe nuk epet; *fig.* i ftohet; i mpita; 2) e forte (pija); 6. he has a stiff neck, ai eshte koketorta, kamba. ngules.

stiffen (*stifn*) 1) ngrij. nguros, bej te paepshem; 2) ngrin, behet i ngurte, i paepur.

stiff-necked (*stif-nekt*) koketorta.

stifle (*stajfl*) 1) mbyt; 2) mbytem.

stifling (*stajflling*) mbytes, zagushites.

stigma (*stigma*) 1) njolle. turp; 2) *bot.* stigma (a pistilit).

stigmatize (*stigmaaajz*) njollos, tur-peroj.

stile (*staeell*) kaparcyall.

still I (*still*) 1. *adv* akoma, ende; gjartani; 2. *part* 1) por; 2) dhe (na krahasim); still longer, akoma ma i gjata

still II 1. *a* 1) i palevizshem; still life. natyra e qete; 2) i hashtur; i qete. 2. *n* qetesi, heshtja; 3. *v* qetesoj; pushoj

still III kazan rakie.

still born (*stillboom*) i dashtuar.

stilt (*srillt*) ongajka.

stilted (*stilted*) fodull.

stimulant (*stimjulliint*) nxites, fuqi-zues (mjet), stimulant.

stimulate (*stimjullejt*) nxit. stimuloj.

stimulation (*stimju-llejshen*) nxitja; e-mulacion.

stimulus (*stimjullles*) stimul. nxitja.

sting (*sting*) 1. *n* thimth; 2) thumbim, kafshim; 3) therja; 2. *v* (stung) , 1) humboj; 2) ther, plagos.

stingy (*stinxhi*) dorethate. koprac.

stink (*stink*) 1. *n* ere e keqe; 2. *v* bie ere; ka ere te keqe.

stint (*stint*) 1. *n* kufizim; 2. *v* shkurtoj, kufizoj; furnizoj me kursim.

stipend (*stajpend*) 1) rroge, page 2) burse.
stipendiary (*sti-pendiii,i*) i, paguar
stipulate (*stipjullejt*)' kushtejoj, ve ku-shte
stipulation (*stipju-llejshen*) kusht.
stir (*steer*) 1. *n* 1) levizje; 2) rremuje, nxitim;
 make a stir, ngjall interes te pergjithshem;
 2. *v* 1) leviz; 2) perziej; 3) coj peshe.
stirring (*stiring*) trondites.
stirrup (*stirep*) yzengji.
stitch (*stic*) 1. *n* qepje; goje (ne thurje); 2. *v*
 qep; thur.
stiver (*stajver*) kacidhe, grosh; not a 1 stiver.
 asnje grosh,
stoat (*stout*) hermeline
stock (*stok*) 1. *n* 1) trung; 2) gjini, raca; 3)
 rezerva, fond; stock ex-change, bursa
 fondesh; 4) *pl hist.* stitrenqese; 2. *v* 1)
 furnizoj, no-zulloj; 2) kam ne depo.
stock-breeder (*stokbrijder*) blegtor.
stockbroker (*stokbrouker*) senkser bur-se.
stockfish (*stokfish*) merluc i thate,
stockholder (*stokhoulder*) aksionist.
stockinet (*stoki-net*) triko (pelhure).
stocking (*stoking*) corap.
stock-still (*stok-still*) i palevizshem, i
 shtangur.
stock-taking (*stoktejking*) inventa-rizim.
stocky (*stoki*) i shkurtër, topolak;
stodgy (*stoxhi*) 1) i rende (ushqimi); 2) i
 rende, i merzitshem.
stoke (*stouk*) mbaj, ushqej zjarrin (ne furre).
stakehold-hole (*stokhoulld,-houll*) fu-rre.
stoker (*stouker*) fokist.
stole (*stoull*) *past* i steal,
stolen (*stoulln*) *PJ.p.* i steal.
stolid (*stolidi*) i trashe; i ngathet. i ploget,
 flegnatik.
stolidity (*sto-llidiiti*) mendje e trashe;
 ngathtesi, flegmatizem.
stomach (*stamek*) 1. *n* stomak; lukth; bark;
 , turn one's stomachs, shkakton gerdi. te
 peshtire; 2. *v* 1) ha me oreks, shijoj; 2)
 gellitit (fyerjen); I cannot stomach it, kete
 nuk ma duron stomaku, kete s'e gellitit
 dot.
stone (*stoun*) 1. *n* 1) gur; leave no stone
 unturned, s'le gje; pa perdorur, s'le gur
 pa lojtur; 2) berthama (fryti); 3) stoun
 (mase peshe = 6,33 kg.); 2. *v* 1) qelloj
 me gure; 2) nxjerr berthamat (prej fryteve).

stone-blind (*stoun-bllajnd*) krejt I verber.
stone-mason (*stounmejsn*) murator;
 guregdhendes.
stone-pit (*stounpit*) gurore.
stoneware (*stounueer*) ene dheu.
stony (*stoum'*) 1) guri, i gurit, 2) guror.
stood (*stud*) *past* dhe *p.p.* i stand 1.
stool (*stuull*) 1) fron, stol; 2) ndejtese (ne
 nevojtoje).
stool-pigeon (*stuullpixhin*) 1) pellumb
 ndjelles; 2) provokator, in-formator.
stoop (*stuup*) 1. *n* kerrusje; 2. *v* 1.)
 perkulem; 2) poshterohem; 3) tre-gohem
 i bute; 4) kerrusem.
stop (*stop*) 1. *n* 1) ndalim; ndalese; come to
 a stop, ndalem, ndalohem; 2) mbarim,
 fund; 3) shenje pikasimi; full stop, pika;
 2. *v* 1) ndaloj; nder-pres; *tek.* mbyll; 2)
 ndalem; pushoj; 3) qendroj (ne restorant
 etj.); stop a tooth, mbush nja dhemb; stop
 a wound, ndaloj rrjedhjen e gjakut nga
 plaga.
stopcock (*stopkok*) ranjele, rubinet.
stoppage (*stopixh*) 1) ndalim; nda-lesje; 2)
 greve, ndalim i punes.
stopper (*stoper*) tape.
stopping (*stopping*) mbushje dhemi.
storage (*stoorexh*) 1) ruajtje; 2) de-pozite; 3)
tek, akumulim; storage battery,
 akumulator.
store (*stoor*) 1. *n* 1) rezerve; 2) *pl* magazine
 universale; 3) depo; 2. *v* 1) depozitoj, le
 menjane; 2) mbaj ne depo.
storehouse (*stoorhaus*) harnbar; *fig.* thesar,
storekeeper (*stoorkijper*) *amBr:* dy-qanxhi.
store-room (*stoorrym*) magazine.
storey (*stoonl*) kat.
stork (*stoork*) lejlek.
storm (*stoorm*) 1. *n* 1) stuhi, furtuni,
 shtrengate; 2) *usht.* sulm; take by storm.
 marr me sulm; 2. *v* 1) ter-bohet; 2) marr
 me sulm.
stormbound (*stoormbaund*) i mbajtur, i
 blokuar nga stuhia.
stormy (*stoormi*) i stuhishem; i terrmtar i
 furtunes. I terbuar; stormy petrel, sgalem.
 lajmetar i furtunes
story I (*stoori*) shih storey,
story II 1) tregim; histori; 2) gojedhene; 3)
 perralle.

story-teller (*stooriteller*) 1) rrefyes; 2) perralltar; 3) autor perrallash.

stout (*staut*) 1) i majme. i trashë; i fuqishëm. i shendoshe; 3) trim. I vendosur; stout resistance, rezistence e vendosur.

stout II birrë e zeze.

stove I (*stouv*) sobe. stufe.

stove II *past* dhe *p.p.* stave 2.

stow (*stoul*) 1) mbledh; fsheh; vendos; 2) ngarkoj (anijen); 3) *gj. fl.* ndaloj. pezulloj

stowage (*stouixh*) 1) grumbullim, depozitim; 2) *det.* ngarkim; 3) vend depozitimi.

stowaway (*stoueueej*) udhetar pa bilete

straddle (*stradll*) 1) hap. kembet; 2) rri kaluar; 3) lekundem. bëj politike me dy faqe.

straggle (*stregll*) mbetem prapa; shkoj keq.

straight (*strejt*) 1. a 1) i drejtë; 2) i ndershem; 3). *amer* i paholluar 2 adiv 1) drejtë;. 2) menjehere

straightway *gj. fl.* menjehere.

straighten (*strejtn*) 1) drejtoj; 2) drejtohem.

straightforward (*strejt-fooruerd*) I ndershem. i drejtë; i sinqerte.

straightway (*strejtueej*) menjehere.

strain I (*streejn*) 1) race. *lloj*; 2) tipar i trashëguar; prirje (karakteri).

strain II 1. *n* 1) shtrengim. Perpjekje 2) tendosje; 2. *v* 1) terheq; 2) shtrengoj; 3) shtrengohem; 4) filtroj. kulloj.

strainer (*streejner*) filter.

strait (*strejt*) 1. a i ngushtë; strait jacket, strait waistcoat, kemishe shtrenguese për të cmendurit *n* 1) ngushtice; 2) (*zak. pl*) gjendje.e vështire. nevoje.

straiten (*strejtn*) ngushtoj. kufizoj.

Strand (*strand*) Strend (nje nga rruget kryesore të Londres).

strand I (*trand*) 1. *n* breg; rryp bregu;. 2 *v* rri. vendos në breg

strand II ind fije; *fig.* tipar karakteri.

strange (*streejnxh*) 1) i cuditsëm; 2) i huaj.

stranger (*streejnxher*) 1) i huaj; prej vendit të huaj; 2) i panjohur; njeri i huaj.

strangle (*strangll*) mbyt.

strangulation (*strangu-llejshen*) 1) mbytje 2) *mjek.* mbledhje (e ene-ve të gjakut); keputje.

strap (*strap*) 1. *n* 1) rryp; fashe; brez; 2) zhabice; 2. *v* 1) shtrengoj me rryp; 2) rrah

me rryp; 3) *mjek.* ve plaster; 4) mpreh (briskun).

strapping (*straping*) 1. a i rritur i zhvilluar; 2. *n* 1) plaster ngjitesë; 2) rrahje.

strata (*strejte*) *pl* i stratum.

stratagem (*stratexhem*) dredhi ushta-rake.

strategic (al) [*stra-tijxhik(ell)*] strate-gjik.

strategies (*stre-tijxhiks*) *pl* strategji

strategist (*striitixhist*) strateg.

strategy (*stratixhi*) strategji

stratosphere (*stratesfier*) stratosphere

stratum (*strejtem*) (*pl* strata) *gjeol* shtrese.

straw (*stroo*) 1) kashtë; 2) fije kashtë not to care a straw, qendroj krejt indiferent; the last straw pike e fundit (që mbush kupen e durimit).

strawberry (*strooberi*) luleshtrydhe. dre-dheze

stray [*streej*] 1. *v* gaboj rrugën. humb rrugën. 2. *n* kafshë e humbur. 3 a 1) që ka humbur rrugën. 2) I rastesishëm. stray bullet,. plumb në erë që s' dihet se nga vjen.

streak (*strijk*) 1. *n* 1) rruvi rryp; vije 2) tipar, veti. karakter; 2. *v* bëj rrypa; heq vija

streaky (*srtiki*) I vijosur

stream (*strim*). 1. *n* 1) rreke, perrua lum; 2) rrjedhje; up stream, kunder rrymes; down stream, gjatë rrjedhjes në drejtim të rrjedhjes;. 2 *v* 1) rrjedh; buron; 2) valon. valevitet (flamuri. floket).

streamer (*strijmer*) 1) banderole; 2) shirit i gjatë valavites.

streamlet (*strijmilllet*) rreke e vogël

streamlined (*strijmlaajnd*) aerodinamik

street (*striite*) rrugë; street arab, femije i lenë rrugëve

streer-car (*strijtkaar*) *amer.* tramvaj

strength (*strength*) fuqi. forcë; on the strength, (of), në bazë të për arsye se

strengthen (*strengthn*) 1) forcoj. fuqizoj; 2) forcohem

strenuous (*strenjues*) i mundimshëm kapites; intensive

stress (*stres*) 1. *n* 1) shtypje. presion tension; 2) theksim; 2. *v* theksoj nënvizoj.

stretch (*strec*) 1. *n* 1) terheqje; tendosje; 2) shtrirje; hapësirë; 3) interval (kohe); at a stretch. me një frymë. pa u ndalur; sipas nevojës 2. *v* 1) shtrij. tendos.terheq. ngreh 2) shtrihem; terhiqem; tendosem.

stretcher (*stregjer*) vig. tezge

strew (*struu*) (strewed; strewn, strewed) 1) hedh; mbuloj (me lule): 2) shperndaj; shtrij

strewn (*struun*) p.p. i strew

stricken (*strikn*) vj. p.p. i strike II

strict (*strikt*) 1) i perpiket: 2) i rrepte i shtrenguar

stricture (*striktger*) 1) (*zak. pl*) 1) kritike, denim; 2) *mjek.* ngushtim

stridden (*stridn*) p.p. i stride 2

stride (*straajd*) 1. *n* hap i madh make great strides. bej perparime te medha: 2. *v* (strode. stridden) 1) eci me hapa te medha; 2) kapercelj.

strident (*strajdnt*) i larte dhe i mprehte(per tingull); cjerres.

strife (*strajf*) 1) beteje; luftim; 2) grindje, zenie

strike I (*strajk*) 1. *n* greve: general strike, greve. e pergjitheshme: sit down strike, stay-in strike. greve italiane (se pari ne Itali: grevistet ulen rendimentin dhe nderprene perkohesisht punen gjate .dites. Kendej mori emrin «greve italiane»); be on strike. bej greve; go on strike shpall greve; 2. *v* bej greve. shpall greve.

strike II (struck; *r* struck. stricken) 1) godit, jap godltje; shkrep; 2) habit. mahnit.3) me bie nder mend 4) ndez me shkrepje (zjarrin); ndez

strum (*stram*) 1. *v* i bie keq nje vegle muzikore; 2. *n* zhangullime me nje vegël muzikore.

strung (*strang*) past dhe pp. i string 2

strut I (*strat*) 1. *n* ecje krenare; 2. *v* mbahem i madh. eci krenarisht.

strut II 1. *n* mbeshtetese; traverse; 2 *v* mbeshtet.

stub (*stab*) 1) cung; 2) cope; bisht (lapsi. cingareie); 3) *amer.* kupon (ceku. kuitance etj)

stubble, (*stabll*) 1) hamullore; 2) mje-ker e parruar.

stubborn (*stabern*) kryenec, koketorte.

stubbornness (*stabernis*) kokefortesi; kembengulje.

stubby (*stabi*) 1) i mbuluar me cungje; i kreshpuar; 2) i shkurter dha i tra-she.

stucco (*stakou*) 1. *n* suvatim; 2. *v* ve suva. suvatoj.

stuck (*stak*) past dhe p.p. i stick I.

stuck-up (*stak-ap*) gJ. fl. mendjemadh.

stud I (*stad*) 1. *n* 1) koke gozhde; gozhde; 2) mberthecke. kopse; 2. *v* 1) mberthej; 2) vesh. zbukuroj. mbush.

stud II ferme kuajsh.

stud-book (*stadbuk*) gjenaalogji e ku-ajva te races.

student (*stjuudent*) 1) student; 2) qe meson dicka; . 3) i ditur.

studied (*stadid*) 1) i paramenduar, i bere me qellim; 2) artificial.

studio (*stjuudiou*) studio. dhome pune.

studious (*stjuudies*) i zellsheem, punetor, studioz

study (*stadi*) 1. *n* 1) studim; 2) objekt studimi; 3) mesim (i nje shkence); 4) kabinet; in a brown study, i manduar, i kredhur ne mendime.

stuff (*staf*) 1. *n* 1) lande, materie; 2) npyresi; rrangulla; 2. *v* 1) ngul; 2) mbush; ngjesh; baj dordolec; 3) mbush me mish te grire etj.; 4) gJ. fl. ushqej per therje.

stuffing (*stating*) mbushje.

stuffy (*stati*) i prishur; mbytes.

stultify (*stalltitaaj*) bej qesharak;, tru-llos, budalleps.

stumble (*stambll*) 1. *n* pengim; 2. *v* 1) pengohem; 2) me merren kembet.

stumbling-block (*stambllingblllok*) gur, pengimi, veshtiresi.

stump (*stamp*) 1. *n* 1) cung; 2) ko-pace; 2. 1) caloj. shqepoj; 2) gJ. fl. fut ne qorrsokak.

stun (*stan*) hutoj. shushat.

stung (*stang*) past dhe p.p. i sting 2.

stunk (*stank*) past dha p.p. i stink 2,

stunner (*staner*) gja e mahnitshme; qe te habit. huton.

stunt I (*stant*) ndaloj rritjen.

stunt II gJ. fl. truk, marifet.

stunted (*stanted*; i parritur. shkurta-biq; i pazhvilluar.

stupe (*stjuup*) llapa.

stupefaction (*stjuupi-fakshiin*) hutim; shtangie. habi e madhe.

stupefy (*stjupitaaj*) 1) shushat, topit (mendjen. ndjenjat); 2) habit, mah-nit. shastis.

stupendous (*stju-pendes*) 1) mahnites; 2) vigan.

stupid (*stjuupid*) budalla.

stupidity (*stJu-pidiiti*) budallallek.

stupor (*stjuuper*) shtangim, habi e madhe.

sturdy (*staerdi*) 1) i qendrueshem; 1 vendosur; 2) i forte. i shendoshe.

surgeon (*starxhen*) bli (peshk).

stutter (*stater*) 1. v belbezoi; 2; n belbezim.

stutterer (*staterer*) gagac;. i belbet. belbacuk.

sty I (*staa*) thark. katua derri.

sty, II elbth. kath.

style (*staeiill*) 1. n 1) stil; shprehje; menyre; 2) shkolle, drejtim (arti); 3) mode; prerje; 4) titull; 2. v lar-tesoj; titulloj.

stylish (*stajllish*) modern. shik. **stylistic** (*stajllistik*) stilistik.

suave (*suuejv*) gojembel; i bute

suavity (*suaveti*) sjellje e njerezishme; butesi; te qenet gojembel.

sub (*sab*) *pret.* me kuptimin nen.

subaltern (*sablltern*) oficer me grade te vogel (nen kapitenin).

subcommittee (*sabkemiti*) nenkomitet, nenkomision.

subconscious (*sab-konshes*) subkoshient i neanndergjegjshem.

subdivide (*sabdi-vaajd*) 1) ndaj (ne pjese me te vogla; 2) ndahet (ne pjese me te vogla)

subdivision e (*sabdivizhen*) ne nendarje.

subdual (*seb-djuu3ll*) nenshtrim, bindje-

subdue (*siib-djuu*) 1) mund, nenshtroj. shtyp; 2) zbut, dobesoj; sub-dued voices. zera te mbytura.

subject (*sabxhekt*) 1. a 1) i nenshtruar. I varur; 2) i prirur. qe semuret. mo-lepset lehte; 3) qe i perket; 2. n 1) shtetas; 2) *gram.* kryefjale; 3) teme; 3. *prep.* subject to. me kusht. duke pranuar; - 4. v (*seb xhekt*) 1) nenshtroj; 2) i nenshtrohet (ndikimit etj.).

subjection (*seb-xhekshen*) 1) nen-shtrrm; 2) varesi.

subjective (*seb-xhektiv*) 1) subjektiv; 2) *gram.* kryefjalor.

subjoin (*siib-xhoojn*) shtoj, bashkangjit.

subjugate (*sabxhugejt*) nenshtroj mposht.

subjugation (*sabxhu-gejshen*) nen-shtrim.

subjugator (*sabxhugejter*) nenshtrules; shtytes.

subjunctive (*seb-xhanktiv*) *gram.* menyra lidhore.

sublease (*sabllijs*) jap me qira dicka qe e kam marre vete me qira (toka shtepi etj.).

sublimate (*sabllimajt*) 1) pastroj me ngrohje dhe avullim nje trup te ngurte; 2) fisnikeroj (ndjehja etj. me karakter instinktiv).

sublime (*sii-bllaaajm*) 1. a 1) madhe-shtor: i lartesar; 2) krenar; 2. v1) larteso; 2) *kim.* sublimoj.

sublimity (*se-bllimiitl*) 1) lijrtesim; 2) madheshti. -

submarine (*sabmiirijn*) 1. n nendetese; 2. i nenujshem.

submerge (*seb-merxh*) 1) mbyt; zhys. kredh; 2) zhytem.

submergence (*siib-meerxhiins*) 1) zhy-tje ne uje; 2) mbytje.

submersion (*seb-meershen*) shih sub-mergence.

submission (*seb-mishen*) 1) nenshtrim; 2) bindje.

submissive (*seb-misiv*) nenshtruar; I bindur.

submit (*siib-mit*) 1) nenshtrohem; 2) jap. paraqes per shqyrtim. -

subordinate 1. a (*se-boordinet*) I varur; i dores se dyte; 2. v (*se-boor-dineit*) nenshtroj. **subordination** (*seboordi-nejshen*) nen-shtrim; nenurdherim.

subpoena (*seb-pijne*) 1. n ftese. thirrje ne gjyq; 2. v therras ne gjyq.

subscribe (*seb-skraajb*) 1) abonohem. pajtohem (ne gazete etj.); 2) ba-shkohem.

subscriber (*seb-skraajber*) abonent. paj-tim

subscription (*seb-skripshen*) 1) abo-nim; pajtim; 2) nenshtrim (ne do-kument).

subsequent (*sabsikuent*) vazhdues

subsequently - (*sabsikuientlli*) pastaj; me vone.

sub serve (*seb-seerv*) perkrah. ndihmoj.

subserving (*seb-seevient*) 1) perkrah-hes; 2) servil.

subside (*seb-seervient*) 1) ulet. qeteschet (era. tronditja); 2) bie. pakasohet; 3) reshket. bie ne fund. vithiset (toka).

subsidiary (*seb-sidieri*) ndihmes, plotesues.

subsidize (*sabsidaajz*) ndihmoj (me te holla); subvencionoj.

subsidy (*sabsidi*) ndihme; subvencion.

subsist (*seb-sist*) mbahem gjalle; jetoj.

subsistence (*siib-sistens*) 1) jetesi (ne veshiresi); 2) mjete jetese.

subsoil (*sabsoeell*) nentoke.

substance (*sabstenc*) 1). lends; ma-terie. substance; 2) thelb; kuptim.

substantial (*seb-stanshell*) 1) i shendoshe. i sigurte; 2) i bazuar; 3) real. -

substantiate (*seb-stanshiejt*) paraqes prova. argumenta te mjaftueshme. provoj.

substantiation (*siibstanshi-ejshen*) pro-ve: baze; argument. argumentim.

substantive (*sabstentiv*) gram. emer. (gramatikor).

substation (*sabstejshen*) nenstacion; nentral. -

substitute (*sabstitjuut*) 1, n 1) zeve-ndes; 2) zevendesim. zevenaesues; surogat; - 2. v zevendesoj.

substitution (*sabsti-tjuushen*) zeve-ndesim.

subterfuge (*sabterfjuuxh*) te berit bisht.

subterranean (*sabtij-rejni*) nento-kesor

subtitle (*sabtaill*) nentitull.

subtle (*satll*) 1) i holle. I pakapshem; 2) i holluar; 3) dinak. dhelparak.

subtlety (*satllti*) 1) hollesi; tess: sterhollim; 2) dinakeri, dhel-peri: 3) dallim, ndryshim i holle.

subtract (*seb-trakt*) mat. zbres.

subtraction (*seb-trakshen*) zbritje.

subtrahend (*sabtrehend*) mat. i zbrit-shem.

suburb (*sabeerb*) lagje e jashtme e qytetit; pl rrethe.

suburban (*se-beerben*) i rretheve te qytetit.

subvention (*seb-venshen*) ndihme fi-nanciare; subvention.

subversion (*seb-vijirshen*) permbysje: rrezik

subversive (*seb-veersiv*) shkaterrimtar: permbyses; subversive activity, ve-primtari subversive.

subvert (*siib- veert*) permbys: shkate-rroj.

subway (*sabueej*) 1) kalim i nendhe-shem, tunel; 2) metropoliten: he-kurudhe e nendheshme.

succeed (*sek-sijid*) 1) ndjek: 2) tra-shegoj

(to); 3) me shkon puna mbare, ja arrij qellimit.

success (*sek-ses*) 1) sukses: be a (great) succes, kam sukses (te madh); 2) qe ka sukses; the ex-periment is a success, eksperi-menti doli mire, pati sukses.

successful (*sek-sesfll*) plot sukses, i mbare:

succession (*sek-seshen*) 1) pasim; 2) sere (ngjarjesh etj.): 3) e drejte trashegimi.

successive (*sek-sesiv*) vazhdues; qe vijne nje pas nje.

successor (*sek-seser*) parardhes, tra-shegimtar.

succinct (*sek-sinkt*) i shkurter, i prere; i permbledhur.

succo(u)r (*saker*) 1. n ndihme: 2. v ndlhmoj, vij ne ndihme

succulence (*sakjullens*) jleng.

succulent (*sekjulliint*) i lengsheim.

succumb (*se-kem*) 1) jepem, shtro-hem; leshoj pe (to); 2) vdes.

such (*sac*) 1. a i tille; 2. pron i tille.

such-end-such (*sacensac*) nje fare.

suchlike (*sacilaik*) i tille.

suck (*sak*) 1. v thith pi, suck in, suck up, thith, gellitit; 2. n thithje.

sucker (*saker*) 1) filiz, perpajne: 2) piston (i pompes); 3) zool. laktant.

suckle (*sakll*) ushqej me sise.

suckling (*sakllmg*) femije gjiu, latant

suction (*sakshen*) thithje.

sudden (*sadn*) 1. a i papritur, i befasi-shem; 2. n on a sudden, of a sudden, all of a sudden, befas.

suddenly (*sadnlli*) befas, papritur.

suds (*sadz*) pl shkume ose uje sapuni: be in the suds, jam ne gjendje te veshire, e kam pisk.

sue (*sjuu*) 1) ndjek me rruge gjyqesore, ngre ne gjyq; 2) kerkoj, lus; sue out, nxjerr me perpjekje.

suet (*sjuet*) dhjame veshkash ose baiku.

suffer (*safer*) 1) vuaj, ndjej (dhembje); 2) pesoj (humbje, deshtim); 3) duroj; lejoj; suffer a change, pesoj nje ndryshim.

sufferance (*saferens*) pranim ne heshtje; tolerim.

suffering (*safering*) vuajtje.

suffice (*se-fajs*) mjafton; kenaq: suf-fice it to say, mjafton te them

sufficiency (*se-fishdinsi*) te qenet l mjaftueshem, mjaftueshmeri.

sufficient (*se-fishent*) i mjaftë, i mjaftueshem.

suffix (*safiks*) prapashtese, sufiks

suffocate (*sdJfekej*) 1) mbyt, ze fry-men; 2) mbytem.

suffocation (*safe-kejshen*) mbytje.

suffrage (*safrixh*) e drejte votimi: e drejte zgjedhjeje.

suffragette (*safri-xhet*) sufrazhiste (grua qe lufton per te drejten e vo-timit).

suffuse (*se-fjuuz*) njom (me lote) skuq.

suffusion (*se-fjuuzhen*) ngjyre, te kuq.

sugar (*shuger*) 1. *n* sheqer; 2. *v* em-belsoj, sheqeros.

sugar-basin (*shugerbajsn*) kuti she qeri.

sugar-beet (*shugerbij*) panxhar she-qeri.

sugar-cane (*shugiirkeejn*) kallem she-qeri.

sugar-loaf (*shugerrlouf*) buke sheqe-ri.

sugar-refinery (*shugiirrifajneri*) fabrike per rafinim e sheqerit.

sugary (*shugeri*) 1) i embel; si sheqer, sheqer. i sheqerit; 2) lajkatar.

suggest (*se-xhest*) 1) propozoj; 2) i kujtoj. i sjell nder mend; prek dicka).

suggestion (*se-xheshshen*) 1) ke-shille. propozim; 2) sugjestion; sjellje nder mend.

suggestive (*se-xhestiv*) 1) qe te kujton, qe te ben te mendosh; 2) terheqes.

suicidal (*sjui-sajdl*) vetevrases.

suicide (*sjuisaajd*) 1) vetevrasje; commit suicide. i jap fund jetes me vetevrasje; 2) vetevrases. njeri qe vret veten.

suit I (*sjuut*) 1) lutje. kerkese; 2) *drejt*. ankese; padi.

suit II 1) kostum; 2) takem; komplet.

suit III 1) me pelqen; me pershtatet. me shkon. me .ka hie; suit oneself. zgjedh sipas shijes; 2) pershtat; suit the action to the word. ve ne zbatim. realizoj.

suitable (*sjuutebll*) i pershtatshem; i pelqyeshem

suitcase (*sjuutkejs*) valixhe e vogel.

suite (*suijt*) 1) suite; 2) komplet; 3) *muz*. suite.

suitor (*sjuuter*) 1) adhures; 2) ker-kues. lutes; 3) *drejt*. padites.

sulk (*salk*) var buzet; vrerem.

sulky I (*salki*) j vverih. buzevarur.

sulky II kaloshin; sulky racing. prova vrapimi me kuaj.

sullen (*sellen*) i vveret. i zemeruar.

sully (*salli*) 1) felliq. ndyej; 2) erreso.

sulphate (*sallfejt*) sulfat.

sulphite (*sallfaajt*) sulfat.

sulphur (*sallfer*) sqfur.

sulphurate (*sallfjurejt*) sqfuroj.

sulphurous (*sallferes*) sulfuror. squ-furor.

sulphuric (*sall-fjuiirik*): sulphuric acid acid sulfurik.

sultan (*sallten*) sulltan.

sultry (*salltri*) pervelues. shume l nxehte. qe re ze. te merr frymen.

sum (*sam*) 1. *n* 1) shume; sasi; 2) thelb; 3) detyre. problem aritmetike; do a sum. zgjidh problemin; 2. *v* nxjerr rezultatin; permbledh; sum up. permbledh; . mbledh.

summarize (*sameraajz*) mbledh.

summary (*sameri*) 1. *n* parashtrim l shkurter. konspekt; 2. *a*. l shkurter. permbledhes.

summer (*samer*) 1. *n* vere; 2. *attr* veror. vere, i veres.

summer-house (*samiirhaus*) tende qoshk vere.

summit (*samit*) maje; *fig*. kulm.

summon (*samen*) 1) therres. mbledh; 2) therres (ne gjyq); 3) kerktoj venien ne zbatim; summon up cou-rage. mbledh veten; marr zemer.

summons (*samenz*) 1) thirrje (ne gjyq etj.); 2) *usht*. keshillim thirrje per tu dorezuar.

sump (*samp*) pus i zi; gjiriz. kloake

sumptuous (*samptjues*) madheshtor; i begatshem; i lulezuar.

sun (*san*) 1. *n* diell; in the sun. ne diell; 2. *attr*: sun tan nxirje nga dielli; 3. *v* ngrohem ne diell.

sun-bath (*sanbaath*) banje dielli.

sunbeam (*sanbi;Jm*) rrezedielli.

sun-blind (*sanb(fajnd)*) tende

sunburn (*sanbeern*) djegie nga dielli

sunburned (*sanbernd*) i djegur nga dielli.

Sunday (*sandi*) 1. *n* e djele; 2. *a* i se djeles

sundew (*sandjuu*) bot. lule vizhe

sundial (*sandaeell*) ore dielli. sahat dielli. -

sundown (*sandaun*) amer. perendim dielli.

sunflower (*sanflloer*) lule dielli.

sung (*sang*) *p.p.* i sing.

sunk (*sank*) *p.p.* i sink 2.

sunken (*sanken*) 1. *vj p.p.* i sink II; 2. a 1) i shembur; i zhytur; 2) i ru-fitur.

sunlight (*sanllajt*) drite dielli.

sunlit (*sanllit*) i ndricuar nga dielli.

sunny (*sani*) diellor; me diell; *fig.* I gezueshem.

sunrise (*sanraajz*) lindja e diellit.

sunset (*sanset*) perendim i diellit.

sunshade (*sansheejd*) cader dielli.

sunshine (*sanshaajn*) 1) drite dielli; in the sunshine. ne diell; 2) mot i mire.

sun-spot (*sanspot*) njolle dielli.

sunstroke (*sanstrouk*) pike e diellit, godtje e diellit ne koke

sup I (*sap*) 1. *n* gllenke; hurbe; 2, v pi nje gllenke.

sup II ha darke.

super (*sjuuper*) 1) i cilesise se larte; 2) katror (per masa).

super- (*sjuuper*) *pref.* me kuptimin mbi.

superannuated (*sjuuper-injuejted*) 1) i plakur tepër; 2) i nxjerrë në pension; 3) jashtë orari.

superannuation (*sjuuperan'ju-ejshen*) 1) pleqeri e thelle; 2) nxjerrje në pension (pleqerie).

superb (*sjuu-piirrb*) madheshtor; i mre-kullueshem

supercilious (*sjuuper-sillies*) mendje-madh, krenar

superficial (*sjuupiiir-fishell*) i percipete; sipërfaqësor.

superfine (*sjuueir-faajn*) 1) I sterholluar; 2) i dores se pare.

superfluity (*sjuuper-flluiti*) 1) tepri-ce; 2) teprim.

superfluous (*sju-perflues*) i panevojshem.

superhuman (*sjuuper-hjuumen*) mbi-njerezor.

superintend (*sjuuperin-tend*) 1) drej-toj; 2) mbikqyr.

superintendence (*sjuuperin-tendens*) mbikqyrje.

superintendent (*sjuuperin-tendent*) drejtues, mbikqyres.

superior (*sju-pierier*) 1. a 1) i eperm, i siperm; qe ua kalon te tjereve; 2) i

jashtezakonshem, i shquar; 2. -n 1) i pare. kryetar; 2) i pare (i manastirit), igumen.

superiority (*sjupeiri-oreti*) 1) epersi; 2) paresi.

superlative (*sju-perlletiv*) 1. a 1) me I larti; i eperm, sipëror; 2) *gram.* shkallë sipërore.

superman (*sjuuprrein*) mbinjeri.

supernatural (*sjuuper-natjurell*) i mbi-natyrshem.

supernumerary (*sjuuper-njuumereri*) 1. a i tepër; plotësues; 2. n 1) punëtor jashtë organike; 2) *teatr.* figurant.

super-profit (*sjuuper-profit*). mbifitim.

supersede (*sjuuper-sijid*) 1) zëvendësoj; 2) pushoj.

superstition (*sjuuper-stishen*) bestyt-ni. superstieion.

superstitious (*sjuuper-stishiis*) superstieioz. -

superstructure (*sjuuperstrakcer*) super-structure

supervene (*sjuuprr-vijin*) rrjedh prej; del prej; baf; arrij tepër

supervise (*sjuupervaljiz*) shikoj, mbi-kqyr. (dicka):

supervision (*sjuuper-vizhen*) mbikqyrje. kontroll.

supervisor (*sjuupervajzer*) 1) mbikqy-res; 2) kontrollor

supine 1. a (*sjuu-paajn*) 1) i shtrirë në kurriz; 2) pertac, i ckuqdesur; 3) indiferent; 2. n (*sju uupaajn*) *gram* .supin.

supper (*sapiir*) darke.

supplant (*se-pllaant*) heq. zëvendësoj

supple (*sapll*) elastik. i epur; *fig.* qe leshon pë.

supplement 1. n (*saplliment*) shtesë, shtojcë; 2. v (*saplli-ment*) plotësoj;

supplementary (*saplli-meneiri*) plotësues, plotësor.

suppliant (*sapllient*) lutes.

supplicate (*sapllikejt*) lutem.

supplication (*saplli-kejshen*) lutje.

supply (*se-pllaaj*) 1. n 1) pajisje, furnizim; 2) rezervë; **supply and demand**, oferte dhe kërkesë; 2. v 1) furnizoj. sjell; 2) plotësoj (në-vojen etj.); 3) zëvendësoj.

support (*sepoort*) 1. n perkrhje mbështetje; 2. v 1) perkrh; 2) mbaj (familjen)

supporter (*se-poorter*) partizan; nje-ri qe mban ane. anembajtes; **peace supporter**, partizan i paqes.

suppose (*se-pouz*) me duket, mendoj; supozoj.

supposed (*se-pouz*) i parafytyruar, menduar; i supozuar

supposition (*sape-zishen*) supozim.

supposititious (*sepozi-tishes*) i fal-sifikuar. kallp.

suppress (*se-pres*) 1) shtyp, mposht; 2) mbaj. permбай (renkimin. dhe-mbjen etj.); 3) ndaloj (gazeten etj.).

suppression (*sw-preshwn*) 1) shtypje; 2) ndalim (i - gazetes etj.)

suppurate (*sapjurejt*) mbledh qelb, qelbezohet.

suppuration (*sapju-rejshwn*) qelbezim.

supremacy (*sju-premiisi*) epersi; pu-shtet supremo

supreme (*sju-prijim*) i eperm, su-prem; **the Supreme Court**, Gjy-kata e Larte.

surcharge (*seircaarxh*) ngarkim i tepert; mbingarkim.

sure (*shuer*) 1. a 1) *predic* i sigurt (ne dicka); **he is sure to come** ai do te vije patjeter; 2) i bindur (per dicka); 2. *part* pa dyshim. natyrisht.

surely (*shuerlli*) natyrisht. sigurisht.

surety (*shuereti*) 1) garant; 2) ga-ranci; stand surety (for), behem garant (per ndonje).

surf (*seerf*) dallge.

surface (*seerfis*) siperfaqe.

surfeit (*seerfit*) 1., *n* tepri; velje; 2. *v* vel se tepri.

surge (*seerxh*) 1. *n* vale e madhe, dallge; 2. *v* valavitet (era, turma); ngrihet. gufon.

surgeon (*seerxhen*) 1) kirurg; 2) mjek ushtarak.

surgery (*seerxhiri*) kirurgji

surgical (*seerxhikll*) kirurgjik

surlly (*seerlli*) i zymte. harbut; i pa-gdhendur

surmise (*ser-maajz*) pandehje. hamen-dje; 2. *v* pandeh. ma thote mendja: dyshoj; supozoj. **surmount** (*ser-maunt*) kapercej; mposht.

surname (*seerneejm*) 1. *n* 1) nofke.emer i ngjitur; 2) mblemer; 2.*v* ve, ngjit nofke. emer.

surpass (*ser-paas*) 1) kapercej; 2) tejkaloj.

surplus (*seer plies*) 1. *n* tepri; teprice; 2. *s* i tepert; suplementar.

surprise (*ser-praaiz*) 1. *n* 1) habi, cudi; 2) e papritur; 3) surprize; 4) sulm i papritur; 2. *v* 1) ze. gjej befas; 2) habit. hutoj.

surprising (*scr-praaizing*) i papritur; mahnites.

surrender (*se-render*) 1. *n* 1) dore-zim. kapitullim; 2. *v* 1) dorezohem. kapjtulloj; 2) heq dore nga dicka.

surreptitious (*sarep-tishiis*) i fshehte. i bere fshehtas.

surrogate (*sareget*) zevendesues.

surround (*se-raund*) rrethoj.

surroundings (*se-raundingz*) 1) rre-the; 2) ambient. rreth

surtax (*serteks*) shtese tatimi; mbi- takse

surveillance (*ser-vejllns*) mbikqyrje.

survey (*ser-veej*) 1) shqyrtim; shi-kim; 2) rilevim; matje. caktim ku-fijsh; 2. *v* 1) shikoj. shqyrtoj; mbi-kqyr; 2) bej matje. rilevoj; caktoj kufijt:

surveyor (*ser-veej*) gjeometer; to-pograf.

survival (*ser-vajvll*) 1) te mbeturit gjalle (pas nje semundjeje, fatke-qesie. etj.); mbijetim; 2) mbeturine.

survive (*ser-vaajv*) 1) mbetem gjalle; 2) jetoj tej (bashkekohesve. ngjar-jeve etj.).

susceptibility (*sesepte-billeti*) ndje-shmeri; prekshmeri.

susceptible (*se-septebl*) i prekshem. i ndjeshem.

suspect 1. *v* (*ses-pekt*) dyshoj;. pa-ndeh; 2. *n* (*saspekt*) i dyshimte.

suspend (*ses-pend*) 1) var; 2) pe-zulloj. pushoj; shtyj.

suspenders (*ses-penderz*) mbajtese co-rapesh; rripa; bretele.

suspense (*ses-pens*) pezull: gjendje shqetesimi. pasigurie.

suspension (*ses-penshen*) 1) varje; suspension bridge. ure e varur; 2) pushim. pezullim.

suspicion (*ses-pishen*) dyshim; mos-besim.

suspicious (*ses-pishes*) i dyshimte.

sustain (*ses-teejn*) 1) perkrah; 2) mbaj; perballoj.

sustenance (*sastinens*) 1) te ushqyer; , 2) ushqim.

swab (*suob*) fshese shqope. fshese me tufe, leckash.

swaddle (*suodll*) mbeshtjell me pe-lena

swagger (*suager*) 1. *n* kapardisje; krenan; 2. *v* 1) kapardisem; 2) lavderohem; 3. *a* i pispillosur. sipas modes.

swain (*sueejn*) 1) djalosh fshatar; 2) bari i ri (hero i kengeve pastorale).

swallow I (*suollou*) gelltit.

swallow II dallandyshe.

swam (*suem*) *past* i swim 2.

swamp (*suomp*) 1. *n* .kenete. mocal; 2. *v* 1) verzhon. permbyt; 2) mbyt (me letra etj.).

swampy (*suompi*) mocalor

swan (*suon*) mjelme.

swank (*suenk*) mburrje. levdate.

sward (*suoord*) lendine; vend me bar te shkurtër.

swarm I (*suoorm*) 1. *n* 1) krine. shqe-me; tufe; 2) mase; turme; 2. *v* mbli-dhen lie krine; roisin; mizerojne; valojne; 2) grumbullohen.

swarm II ngjitem. kacavirrem

swarthy (*suoorthi*) **swash** (*suoosh*) 1) kollitet. 2) llokocit

swath (*suoth*) vije bari te kositur. vije kose; varresh

swathe (*sueejdh*) 1) mbeshtjell; 2) fashoj.

sway (*sueej*) 1. 'n kolovitje. lekund-dje; 2. *v* 1) lekund. kolovit; 2) le-kundem. kolovitem.

sway II 1. *n* 1) qeverisje; pushtet; 2) *v* 1) qeveris; drejtoj; 2) ndikoj (mbi dicka); sundoj.

swear (*sueer*) 1. *v* (swore; sworn) 1) betohem; bej be; swear in. ve ne be; bej ne betim; 2) shaj; them fjale ta ndyra; 2. *n* *gj. fl.* sharje; betim per emer te zotit.

sweat (*suat*) 1. *n*. djersa; 2. *v* djersij; sweating system. sistem i djersi-tjes. sistem pune qe te rremben te gjitha forcat, te rraskapit (ne vendet kapitaliste).

sweater I (*sueter*) pulover.

sweater II shfrytezues,

Swede (*suijd*) suedez.

Swedish (*suijdish*) 1. *a* suedez; 2. *n* gjuhe suedeze.

sweep (*suijp*) 1. *n* 1) vrull; shtrirje; 2) horizont; 3). kthese. dredha (e rruges); 4) fshirje; 2 *v* (swept) 1) fshij; 2) qeroj; zhduk;. 3) hidhem. vervitem; 4) shtrihem. zgjatem.

sweep-net (*suijpnat*). pezaul.

sweet (*suijt*) 1. 8 1) i embel; 2) aro-matik; sweet pea. bizele aromatike; 3) melodik; 4) i fresket. i pakripur. i pathartuar; 5) i dashur; *gj. fl.* buku-rosh; 2. *n* 1) sheqerka. bonbon; 2) embelsire

sweet-brier (*suijtbraeer*) trendafil i eger.

sweeten (*suijtn*) embelsoj.

sweetheart (*suijthaart*) i dashur. e dashur.

sweetmeats (*suijtmijts*) sheqerka. bon-bona; peme te sheqerosura; embel-sira.

swell (*suell*) 1. *n* 1) ngritje. enjtje; fryerje; bymim. konveksitet; 2) xhu-nge; tumor; 3) grafullim; lekundje e lehte e valave pas stuhise; 4) *gj. fl.* elegant; 2. *v* (swelled; swollen) mufatëm; enjtem; 3. *a* *gj. fl.* i pis-pillosur; elegant.

swelling (*suelling*) xhunga; tumor.

swelter (*suellter*) 1. *v* keputëm nga vapa e madhe; 2. *n* vapa. zagushi.

swept (*suept*) *past* dhe *p.p.* i sweep 2.

swerve (*sueerv*) anoj; shmangem

swift (*sulft*). 1. *a* shpejtoj; 2 *n* 1) zool. dallandyshe bregu; 2) *tekst.* masur.

swill (*suill*) 1. *v* 1) shplaj; 2) pi me etje; 2. *n* 1) shplarje; 2) kellira; lug uji.

swim (*suim*) 1. *n* *natim*; 2. *v* notoj.

swimmer (*suimer*) notar.

swimming-bath (*suimingbaath*) pishi-ne;

swimming-bladder (*suimingbllader*) meshikez notimi

swimmingly (*suiminglli*) si vaj. pa pengese. per bukuri.

swindle (*suindll*) 1. *n* mashtrim; 2. *v* mashtroj.

swindler (*suindller*) bataksi. mashtrues.

swine (*suaajn*) (*pl* pa ndryshim) derr.

swineherd (*suaalnheerd*) ban derrash.

swing (*suing*) 1, *n* 1) lekundje. ko-lovitje; vrull; in full swing. ne vrullin me te madh; 2) shilurth; 2. *v* (swung) 1) kolovit. lekund; 2) kolovitem. lekundem.

swingle (*suingll*) 1. *n* kopan; shpri-shese; 2. *v* shprish. kopanis

swirl (*sueerll*) 1. *n* 1) vorbull. shtje-llje; 2) tufan; 3) gjurme ne uje (prej lundre etj.); 2. *v* 1) le gjurme; 2) formoj vorbull; 3) rrotullohet ne vorbull.

swish (*suish*) 1. *v* 1) rrah (me kam-xhik); 2)

- frushkulloj (ajrin); 2. *n1*) flshkellime; 2) vrull; hov (kose).
- Swiss** (*suis*) zviceran.
- switch** (*suic*) 1. *n* 1) shufer; 2) *el.cele*s; 3) hedhje shigjete; 2. *v* 1) rrah (me shufer); 2) kthej (trenin) ne rruge tjeter; 3) *el.* hap driten; 4) drejtoj (mendimet, biseden) ne nje teme tjeter; switch off. mbyll (rrymen elektrike); switch on. le-shoj (rrymen elektrike). hap. ndez.
- switchboard** (*suicboord*) *el.* kuadri i shperndarjes.
- switch-man** (*suicmen*) nderrues i drejtimit ti binareve (hekurudhor).
- swollen** (*suoullen*) *p.p.* i swell 2.
- swoon** (*suun*) 1. *n* zali. vilani. te fket; 2. *v* me bie zali. te fiket.
- swoop** (*suup*) 1. *n* sulm i papritur; 2. *v* leshohem. turre (per poshte);sulet. i leshohet. (kafshe grabitqare).
- sword** (*soord*) shpate; jatagan.
- sword-belt** (*soordbellt*) rryp shpate.
- swore** (*suoor*) *past* i swear 1.
- sworn** (*suoom*) *p.p.* i swear 1.
- swum** (*suam*) *p.p.* i swim 2.
- swung** (*suang*) *past'dhe p.p.* i swing 2..
- sycamore** (*sikemoor*) 1) fik; 2) *amer.nap*
- sycophant** (*sikefent*) lajkatar. sahan-lepires.
- syllabic** (*si-llabik*) me rrokje. silabik.
- syllable** (*sillebll*) rrokje.
- symbol** (*simbll*) simbol. shenje.
- symbolic** (*al*) [(*sim-bollik(II)*)] simbolik.
- symbolize** (*si-mbllaaazj*) simbolizoj.
- symmetrical** (*si-metrikll*) simetrik.
- symmetry** (*simetri*) simetri.
- sympathetic** (*simpe-thetik*) dashami-res. simpatik.
- sympathize** (*simpethaaazj*) simpatizoj.
- sympathy** (*simpethi*) simpati; dasha-miresi
- symphony** (*simfeni*) simfoni
- symptom** (*simptem*). simptome. shenje.
- syncopate** (*sinkepejt*) 1) *gram.* shkur-toj fjalen (nje tingulli ose rrokje)- 2) *muz.* sinkopoj.
- syncope** (*smkepi*) 1) *gram. muz.* sinkope: 2) *mjek.* zali. vilani. te fiket.
- syndicate** 1. *n* (*sindiket*). sindikata; 2. *v* (*sindikejt*) bashkoj ne sindikate.
- synonym** (*sinemm*) sinonim.
- synonymous** (*si-nommiis*) sinonimik.
- synopsis** (*sinopsis*) (*pl* **synopses** (*si-nopsijz*)) konspekt. permbledhje.
- synoptic(al)** [(*si-noptik(II)*)] konspektiv. permbledhes; sinoptik.
- syntactic** (*sin-iaktik*) sintaktik.
- syntax** (*sintaks*) sintakse
- synthesis** (*sinthesis*) sinteze.
- synthetic** (*sin-thetik*) sintetik.
- syphon** (*saifen*) shih siphon.
- Syrian** (*sirien*) sirian.
- syringe** (*si-rmxh*) 1) shiringe; 2) poma zjarrfikesish.
- syrup** (*sirep*) 1) shurup: 2) melasa e pastruar.
- system** (*sistem*) sistem; social sys-tem, sistem shoqeror; socialist sys-tem, sistem socialist.
- systematic** (*sistemetik*) sistematik.
- systematize** (*sistemetaazj*) sistemoj rregulloj; vendos.

T

T.t (*tij*) shkronje a njezete e alfabetit anglez;
A to a T, pika per pike; krejt; cross the t's,
ve pikat mbi i.

tab (*tiib*) filiqe. llape; vrima per pulla.

tabernacle (*tabernakll*) 1) tende: sha-torre;
2) faltore (e sektareve pro-testante).

table (*tejbll*) 1. *n* 1) . tryeza; . 2) de-rrase;
pllake; 3) tabele; 2. *v* ve ne tryeze.

table-cloth (*tejbllkllloth*) sofrabez; mbu-lese
tryeze. mesalla.

tableland (*tejbll-lland*) rrafshnalte. pllajje.

tablet (*tabllet*) 1) darrase (me mbi-shkrim);
2) tablete.

tabular (*tabjuiller*) 1) tabele, i tabeles, ne
trajte tabele: i sheshte; 2) me shtresa.

tacit (*tasit*) 1) i heshtur; 2) i nenkup-tuar.

taciturn (*tasiteern*) fjalapak. i heshtur.

tack (*tak*) 1. *n* 1) boton; thumb: 2) drejtim.
vija politike; 3) *det* lundrim kryq e terthor;
2. *v* 1) mberthej; ,2) pershkuj; 3) dredhoj.

tackle (*tjekll*) 1. *n* 1) pajime; takeme; 2) *del*.
makara: 2. *v* 1) forcoj; 2) I pervishem
(punes).

tact (*take*) takt: urtesi.

tactful (*taktfull*) me takt. i matur.

tactical (*taktikll*) taktik.

tactics (*taktiks*) *pl* taktike.

tactile (*taktaell*) i prekshem. qe mund te
preket; i te prekurit; i dukshem.

tactless (*taktllis*) pa takt.

tadpole (*tadpoull*) larve bretkose; ful-tereze;
arap.

tag (*tag*) 1) kellef metalik; 2) llape, vrime; 2)
shirit i holle; 4) shtamp.

tail (*tejell*) 1. *n* 1) bisht: 2) gershete (flokesh);
3) radhe; tail wind, ere e mbare; 2. *v*)
pres bishtin: 2) hiqem zvarre

tall-coat (*tejellkout*) frak.

tailor (*tejller*) rrobaqepes.

taint (*tejnt*). 1. *n* 1) njol1e; e mete; 2) cipe;
gjurme: 2. *v* 1) prish; mo-leps; 2) prishet;
molepset.

take (*tejk*) 1. *v* (took; taken) 1) marr; 2) kap; 3)
ha pi: 4) jepem pas nje gjeje; (to); take
aback, ze befas; trullos; take after. i ngjaj
ndokujt; take in. a) pres (nje mik); b)
mashtroj; take off. flu-turoj lart; shkeputem
(nga toka); take advantage (of) perfitoj; take
aim (at) man nishan; take breath. marr
fryme, lodhem: ta-ke by surprise. kap befas;
take care. ruhem; take care (of). kuj-desem:
take cold. ftohem; take a degree. mare titull
shkencor: ta-ke it easy. rri i qete, nuk e marr
per zemer; take fire. ndizem; ta-ke fright.
frikesohem; take hold (of). kap; take ill;
fyhem. zemerohem; be taken semurem;
take liberties, i lejoj vetes. marr guximin;
take leave (of). ndahem i them lamtumire;
take one's measure. marr masen: take
notes. mbaj shenime; take notice. drejtoj
vemendjen; take pains. perpiqem; take part
(in). marr pjese ne dicka; take part (with).
marr anen e dikujt; take pity. me vjen keq;
take place. ndodh; take pride, mburrem;
take shape, merr trajte, forme.

taken (*tejken*) *p.p.* i take.

taking (*tejking*) 1) terheqes; 2) mo-lepses.

tale (*tejell*) 1) tregim; 'perralle; 2) trillim.

-talent (*tallent*) talent; aftesi.

talented (*tallented*) i talentuar.

talk (*took*) 1. *n* bisede; 2) zera; 3) fjale. thirrje
(me radio); 2. *v* 1) bisedoj; flas. fjalosem;
2) ngaterroj; talk down. bertas me shume
se nja tjetër; talk up. flas me ze te larte dhe

- ta qarte; 6. talk big, lav-deroj, mburr: talk smb. (into), bind dike per te bere dicka.
- talkative** (*tooketiv*) llafazan.
- talkies** (*tookiz*) *gj. fl.* film me ze.
- tall** (*tooll*) i gjajte; i rritur.
- tallow** (*tallau*) dhjame.
- tally** (*talli*) 1. *n* 1) *vj.* shkop i shenuar per mbajtje llogarish; 2) dublikat; 2. *v* i pergjigjet. pajtohet, perputhet
- talon** (*tallen*) capua, thua. ktheter.
- tambour** (*tambuer*) 1) *vj.* daulle; 2) gjergjef.
- tambourine** (*tambe-riin*) dajre, def.
- tame** (*teejm*) 1. *a* 1) i zbutur. i mesuar; 2) i bindur; 3) i shplare. jo interesant; 2. zbut. mesoj: 2) qetesoj; nenshtroj
- tamp** (*tamp*) rrah. sheshoj me tok-mak.
- tamper** (*tamper*) 1) perzlhëm; 2) fal-sifikoj; 3) jap ryshfet; blej.
- tan** (*tan*) 1. *n* 1) shqeme. lekure e shtypur lisi; 2) djegie nga dielli; 2. *a* kuqalosh-kafe; 3. *v* 1) regj lekura; 2) percelloj. djeg.
- tandem** (*tandem*) 1. *adv* ne radha. nje pas nje; 2. *n* 1) mbrehje e kuajve nje pas nje; 2) biciklete per dy vete.
- tang** I (*tang*) shije therese. e forte.
- tang** II 1. *n* tingellime, kumbim; 2. *v* tingellon, kumbon.
- tangent** (*tanxhent*) tangjent.
- tangerine** (*tanxhe-riin*) mandarine.
- tangible** (*tanxhebl*) j prekshëm; real.
- tangle** (*tangll*) 1. *n* ngaterri; 2. *v* 1) ngaterroj; 2) ngaterrohem.
- tank** I (*tank*) 1. *n* tanks; 2. *a* tanksi. i tanksit.
- tank** II 1. *n* saranxhe; cisterne; tank truck. vagon cisterne; *amer.* au-tocisterne; 2.. *v* zbraz ne rezervuat
- tankard** (*tankerd*) lllastrape.
- tanker** I (*tanker*) anije cisterna.
- tanker** II tan kist.
- tanner** (*taner*) regjes.
- tantalize** (*tantellaajz*) mundoj. cfilit.
- tantamount** (*tantemaunt*) i barabarte; i njevlefshëm.
- tantrum** (*tantram*) shkrim zemerimi; zemerim.
- tap** I (*tap*) 1. *v* trokas; 2. *n.* trokitje e lehte.
- tap** II 1. *n* kanjele. rubinet; tape; 2. *v* 1) hap (nja vozi te vogel); 2) bej shenje prerjeje ne dru.
- tape** (*tejp*) 1) shirit, kordhele; 2) shirit telegrafi; 3) meter shirit.
- taper** (*tejper*) 1. *n* qiri i holle; fitil 2. *a* i majosur; 3. *v* 1) ngushtoj; maïos; 2) ngushtohet ne maje.
- tapestry** (*tapestri*) 1; *n* mbulese mo-biljesh, banda muri; etj gobelen, 2. *v* vesh
- tar** (*taar*) 1. *n* 1) katran, peshkve; 2) *gj. fl.* detar; 2. *v* lyej me katran; bej lyej me rreshire.
- tardy** (*taardi*) 1) i ploget, i ngathet; 2) ivone i vonuar
- tare** I (*teer*) modher; egjer: barera te keqija
- tare** II tare.
- target** (*taargit*) cak, shenje.
- tariff** (*tarif*) tarife.
- tarnish** (*taamish*) 1. *v* 1) zbehet. humbet ngjyren; 2) njollos. prish (bukurine); 2. *n* 1) zbehje, humbje e ngjyres; 2) njolle.
- tarpaulin** (*taar-poolin*) mushama: le-ter katramat
- tarry** I (*taari*) i lver me rreshire. me katran.
- tarry** II vonoj; pres.
- tart** I (*taart*) 1) i athet; i tharte; 2) theres.
- tart** II qumeshtor; byrek me peme.
- Tartar** (*taarter*) 1) tartar; 2) gjuhe tartare; young Tartar, femije i perkedhelur, kapricioz.
- tartar** (*taarter*) gershpa; droqke.
- task** (*taask*) 1. *n* 1) detyre; niesim; take to task, kerkoj llogari; qorto; urgent task, pune e ngutshme; 2) pune; mundim; 2. *v* 1) jap pune; 2) ngarkoi.
- tassel** (*tasll*) 1) xhufke (si zbukurim); 2) ndarese (ne liber).
- taste** (*tejst*) 1. *n* 1) shije; shijim; 2) prirje.; 2. *v* 1) shijoj; 2) ka shije.
- tasteful** (*tefstfull*) i bere me shije.
- tasteless** (*tejstllis*) pa shije.
- tasty** (*tejsti*) i shijshëm.
- tatters** (*taterz*) *pl* rrecka.
- tattle** (*tatl*) llmotit. derdellis. Flas gjepura.
- tattoo** I (*te-tuu*) usht. fishekzjar (si sinjal).
- tattoo** II 1. *v* vizatohet mbi lekure; bej tatuazh; 2. *n* tatuazh. vizatim ne lekure
- taught** (*tot*) pas' dhe *p.p.* i teach.
- taunt** (*toont*) 1. *n* tallje; pefqeshje; «thumb», romuz; 2. *v* them fjale therese. tallëse; thumboj
- taut** (*toot*) 1) i ndara; 2) i rrepte; i shtrenguar

tawdry (*toudriJ*) i stolisur pa shije
tawny (*to ani*) i syket; kuqalosh-kafe.
tax (*taks*) 1. *n* takse; 2. *v* 1) ve taksa; 2) ve ne prove (durimin); 3) mbreh.
taxi (*taksi*) 1. *n* taksi; 2. *v* hipi ne taksi.
taxi-cab (*taksikab*) shih taxi
tea (*tiji*) caj; high tea, caj darke me meze.
teach (*tijc*) (taught) 1) mesoj: jap mesim; I will teach him a lesson do t'i jap nje mesim.
teacher (*ticer,*) rnesues.
teaching (*ticing*) 1) te mesuar. 2) mesim.
teacup (*tilkap*) kupe. tas caji.
team (*tiim*) 1) pende. cift (kafshesh) te mbrehur; 2) *sport*. skuader ekip.
team-work (*tijmueerk*) 1) pune me brigade: 2) pune e bashkerenditur: koordinim, bashkerenditje.
tea-pot (*tijpot*) cajnik. .
tear I (*teer*) 1. *v* (tere; torn) 1) gris; shqej; 2) gervish; plagos
 3) grisit; vjeterohet; tear along, eci shurne shpejt; 2. *n* vrime; prerie, carje.
tear II (*tier*) lot.
tearful (*tierfll*) vajtues, lotues.
tease (*tijiz*) 1) ngacmoj; merzit; 2) kreh (lesh): bej me push (pelhuren).
teaspoon (*tijspuun*) luge caji.
teat (*tijt*) sise. thithke.
tea-urn (*tijeum*) samovar
technical (*teknikll*) teknik.
technician (*tek-nishen*) 1) teknik; 2) njohes i punes se tij; specialist.
technics (*tekniks*) *pl* teknike. shkenca teknike.
technique (*tek-niik*) teknike: procese teknike.
techy (*teci*) qe zemerohet. fyhet shpejt; techy subject, teme delikate.
tedious (*tijdies*) i merzitshem; i lodhshem
teem (*tljim*) lea me shumice. mizeron (dicka).
teens (*ujinz*) djaleri ose vajzeri (mosha nga 13 deri 19 vite).
teeth (*tijth*) *pl* i tooth.
teetotal (*tij-toutll*) qe nuk pi pije alkolike.
telegram (*telligram*) telegram.
telegraph (*telligraaf*) telegraf.
telegrapher (*ti-llegriifr*) *amer.* tele-grafist.
telephone (*tellifoun*) telefon.
telescope (*telliskoup*) teleskop,.

television (*tellivizhen*) televizion; te-levision set, television viewer, televizor
tell (*tell*) (told) 1) tregoj; 2) flas; 3) urdheroj; 4) pasqyrohet; I tell you, I can tell you. let me tell you. ju siguroj; tell one from the other. dalloj njerin prej tjetrit: tell tales. merrem me thashetheme; ngaterroj.
telling (*telling*) 1) 2) kuptimplote.
telltale (*telltejell*) 1. *n* njeri qe merret me thashetheme; ngaterrestar; 2) ka-ifezues informator; 3) tek mekanizem si-njalizues; 2. *a* i pabese. tradhetar.
temper (*temper*) 1. *v* 1) zbut, moderoj; 2) *tek.* temperoj, kalit (metalin); 2. *n* 1) karakter; 2) gjendje shpirte-rore; lose one's temper humb durimin; out of temper. jam i merzitur, pa qejf; show temper. zemerohem, rrembehem shpejt.
temperament (*temperement*) tempe-rament.
temperance (*temperens*) maturi.
temperature (*tempreger*) temperature.
tempest (*tempist*) stuhi.
tempestuous (*tem-pestjues*) i stu-hishem. i vrullshem.
temple I (*templl*) faltore, tempull.
temple II tembla (e kokes).
temporal I (*temperell*) *anat.* temblash, i temblave.
temporal II 1) i perkohshem; 2) I kesaj bote. mondan; shekullor.
tempt (*tempt*) ngas. ne ngasje; josh.
temptation (*temp-tejshen*) ngasje, tundim; epshje.
ten (*ten*) dhjete.
tenable (*tenebll*) i bazuar; i pranue-shem; qe mund te mbrohet me sukses (mendim, teori etj.)
tenacious (*ti-nejshes*) 1) ngjites; 2) I rendesishem; kembengules; 3) i ngjitshem. vis-koz.
tenacity (*ti-nasati*) 1) te qenet i ngjitshem; 2) kembengulje; 3) vis-kozitet.
tenant (*tenent*) 1. *n*ues; 2. *v* marr
tend I (*tend*) 1) 2) kam prirje.
tend II 1) kujdesem (per dike); 2) mbikqyr (dike).
tendency (*tendensi*) prirje.
tender I (*tender*) 1. *v* 1) ofroj (para sherbim); 2) paraqes. bej (propozim,

lutje); 2. *n* propozim; lutje, kerkese.
tender II *h. -udhe*. tender. vagon qy-myri.
tender III 1) i njome; i bute; 2) i ndje-shem;
 tender subject. ceshtje de-likate.
tenderfoot (*tenderfut*) *gj. fl.* kerthi; axhami.
tendon (*tenden*) pejze; gilce; tendon.
tendril (*tendrell*) *bot.* loze.
tenement (*tenemem*) apartament. ba-nese;
 tenement house. shtepi me shume
 apartamente.
tenet (*tijnet*) dogme: parim.
tenfold (*tenfoulld*) dhjetefish.
tenner (*tener*) *gj. fl.* dhjeteshe. bank- note
 prej 10 funtesh ose 10 dollaresh.
tennis (*tenis*) tenis.
tenor (*tener*) 1) rryme; drejtim;
 menyre(jetese); 2) kuptim i pergjithshem;
 1) ermbajtje; 3) tenor.
tense I (*lens*) *gram.* kohe.
tense II (*tens*) i tendosur. i ndere.
tensile (*tensaeell*) i tendosshem.
tension (*tenshen*) tendosje. nderje; tension.
tent (*tent*) 1) cadere; 2) tende.
tentacle (*tentekll*) *zool.* tentakul. cmak.
tentative. (*tentativ*) 1. a prove. I proves;
 eksperimental; kerkimor; 2. *n.* orvatje; prove
tenth (*tenth*) i dhjeti; tenth wave. dallga me
 e larte dhe me e fuqishme.
tenure (*ten'jer*) 1) zoterim prone; , 2) marne
 (e detyres); 3) afat kohe e zoterimit.
tepid (*repid*) i vaket.
term (*teerm*) 1. *n* 1) afat; 2) gjashte-mujor.
 semester; 3) terme; 4) *pl* shprehje, gjuhe;
 5) *pl* kushte (te marreveshjes); . come to
 terms. arrij ne marreveshje, merrem
 vesh; 6) *pl* marredhenie (personale); be
 on good terms, jam. ne marredhenie te
 mira; in set terms, ne menyre te prere; 2; *v*
 quaj; permend me emer; shpreh.
terminal (*teerminell*) 1. *a* 1) I fundit; 2)
 gjashtemujor; 2. *n* 1) pike e fundit; stacion
 i fundit; 2) rrokje e fundit; 3) provim ne
 fund te gjashtemujorit; 4) *el.* morsete.
terminate (*teerminejt*) I i jap fund; ve kufi;
 cak; 2) merr fund; 3) kufizoj. **terminology**
 (*teermi-nollexhi*) termi-nologji.
terrace (*teres*) tarace.
terrain (*terein*) vend; terren.
terrestrial (*tirestriell*) tokesor.
terrible (*terebll*) i tmershem.

terrific (*te-rifik*) frikesonjes; tmernonjes.
terrify (*terifaa*) tmernoj.
territorial (*teri-tooriell*) tokesor, territorial.
territory (*teriteri*) treve, territor.
terror (*terer*) 1) tmern; , 2) terror.
terse (*teers*) i permbledhur; ekspresiv (stili)
test (*test*) 1. *n* 1) prove; sprove; ek-speriment;
 pune kontrolli; put to the test, ve ne prove;
 stand the test, perballoj proven; 2) . kriter;
 mase; *kim.* reaktiv; 2. *v* ve ne prove; kontrolloj.
testament (*testement*) testament, dhjate
 The New (Old) T. Dhjata e Re (e Vjeter).
testify (*testifaa*) deshmoj, deponoj.
testily (*testilli*) me zemerim, me hi-dherim
testimonial (*testi-mouniell*) deftese;
 de-shmi; testimonial dinner,
 dreke(banket) per nder te dikujt.
testimony (*testimeni*) deshmi: de-ponim.
test-tube (*testtjuub*) epruvete.
testy (*testi*) idhnak; gjaknxehete.
tether (*tedher*) 1 i f) pengice, vargoj; *fig.* kufij
 (te diturise etj.); 2. *v* lidh, pengoj.
text (*tekst*) 1) tekst; 2) teme (leksioni etj.).
text-book (*tekstbuk*) liber mesimi.
text-hand (*teksthand*) shkrim i madh i
 rrumbullakte.
textile (*tekstuiill*) tekstil.
texture (*tekstuer*) 1) cilesi e pelhures; 2)
 thurje: ndertim; strukture.
than (*dhan, dhen*) *cj* se (*pas mbiem-rave*
ose ndajfoljeve ne shkalle krahasore).
thank (*thank*) 1. *v* falenderoj; 2. *n* *pl*
 falenderim; mirenjohje; thanks (to), ne
 saje te; thanks, faleminderit
thankful (*thankfll*) mirenjohes.
thankless (*thankllis*) mosmirenjohes.
that (*dhat, dhet*) 1. *pron relat* qe, i cili; the
 book that I bought yes-terday, libri qe kam
 blere dje; 2. *pron demonstr (pl those)* ky,
 kjo; 3. *cj* 1) se: there is. no doubt that he...,
 s'ka asnje dyshim se ai. . . ; 2) qe; what,
 have. I done, that he should be so angry
 with me? c'kam bere qe eshte zemeruar
 kaq shume me mua?; I did it not that I
 wished. so, une nuk e bera kete pse
 desha; 3) keshtu qe; 4) *adv* aq. keshtu;
 oh, that I knew the truth, ah, sikur te dija te
 verteten; now that you know the truth, tani
 qe e dini te verteten; that is, domethene;
 that is why, ja perse.

thatch (*thac*) 1. *n* cati prej kashte; . 2. *v* mbuloj me kashte.

thaw (*thoo*) 1. *n* mot i bute (kur shkrin debora); 2. *v* shkrin.

the (*dhe, dhi, dhij*) 1. *artikull determ*: 2. *adv* me; all the better, aq me mire; I am none the better for this, nga kjo nuk e ndjej veten aspak -me mire; the more the better, sa me shume, aq me mire.

theater (*thieter*) *amer.* shih theatre.

theatre (*thieter*) teater.

thee (*dhiji*) *pers pron (rase objektore e thou) vi, poet. tv.*

theft (*theft*) vjedhje.

their (*dheer*) *poss pron* i tyre; i veti.

theirs (*dheerz*) *poss pron (trajte e palidhur me their) perdoret ne vend te emrit* i tyre.

them (*dhem, dhiim*) *pers pron (rase objektive e they) i. u ata, ato.*

theme (*them*) teme. ceshtje.

themselves (*dhem-sellvz*) 1) *refl prone vetes* *III shumes* veten; they saw themselves in the film, ata pane veten ne film; 2) *emphatic pron* (per forcim) vete; they. knew nothing themselves, nuk ata vete dinin asgje; they played by themselves, ata luanin vetem (ndermjet tyre).

then (*dhen*) 1. *adv* 1) ate here. ne ate kohe; by then, ne ate kohe; since then, qe nga ajo kohe; 2) pastaj, mbas kesaj; now and then, here pas here; 2. *Cj domethene.* ne ate rast. atehere; 3. *i atehershem.*

thence (*dhens*) 1. *vi* prej andej; 2) prej kendej. nga. kjo (del).

thenceforth (*dhens-foorth*), **thenceforward** (*dhens-fooruerd*) qe nga kjo kohe, kendej e tutje.

theorem (*thierem*), teoreme.

theoretic(al), *[(thie-retik(II)]* teorik.

theory (*thieri*) teori

there (*dheer*) 1. *adv* 1) atje; 2) andej; 3) *me foljen be*: there is. there are. ka; 2. *n*: from there, qe andej; 3. *int* ja;

thereabout(s) *r (dheerebaut) (s)] aty afer, rreth kesaj.*

thereafter (*dheer-aafter*) qe nga ajo kohe; pastaj,

thereat (*dheer-at*) 1) atje. andej; 2) ne ate rast. ne lidhje me kete.

thereby (*dheer-baaj*) me anen e kesaj; ne lidhje me kete.

therefore (*dheerfoor*) prandaj; pra, s i rrjedhim.

therein (*dhe-rin*) 1) ketu, atje; 2) nga kjo pikepamje.

thereto (*dheer-tuu*) pervec kesaj, per me teper.

thereupon (*dheere-pon*) pastaj.

therewith (*dheer-uidh*) 1) per me teper; bashke me kete; 2) menje-here: aty per aty.

thermal (*theermell*) 1) termik; 2) i nxehte, termal (per burime).

thermometer (*ther-momiter*) termome-ter.

thermos (*theermos*) termos.

these (*dhijiz*) *pl* i this.

thesis (*thiisis*) [*pl theses (thijsijz)]* 1) teze; 2) disertacion.

they (*dheej*) *pers pron i rases emrore(rasa objektore them) ata. ato; they say, thone.*

thick (*thik*) 1) i trashe; 2) i dendur; in the thick of it, a) mu ne mes; b) ne vrullin me te madh.

thicken (*thiken*) behem i dendur, trashem.

thicket (*thikit*) koriye. zabel.

thick-headed-witted (*thikheded uited*) budalla, i trashe.

thief (*thijf*) (*pl* thieves) hajdut.

thieves (*thijivz*), *pl* i thief.

thigh (*thaaaj*) kofshe; capok.

thigh-bone (*thaajboun*) kocke e ker-cirit.

thill(er) *[[thill(er)] mashkull (i karroces).*

thimble (*thimbl*) 1) gishtez; 2) kellef (per sende me maje).

thin (*thJn*) 1) i holle; i thate; 2) i lengshem; 3) i rralle; that is too thin. kjo eshte e qarte si drita e diellit; a thin excuse, perligje. justifikim I dobet.

thine (*dhaajn*) *poss pron vi poet. (trajte e palidhur me thy) perdoret. ne vend te emrit* i yti e jotja; te tute. te tuat.

thing (*thing*) 1) send; 2) ceshtje. fakt; 3) qenie; little thing. foshnje; I am not quite the thing today. sot nuk e ndjej veten mire; it is just the thing. kjo eshte pikerisht ajo (qe duhet); make a good thing (of). nxjerr perfitim (nga dicka).

think (*think*) (thought) 1) mendoi; 2) kujtoj; think over. shqyrtoj. men-doj; to think no

- small beer(of), mburrem me dicka; think no end (of). cmoj shume dike.
- thinking** (*thinking*) 1. a mendues; 2. *n* mendim.
- third** (*theerd*) i trete; third party. *drejt*. pale e trete.
- thirst** (*therst*) 1. *n* etje; 2, *v* kam etje.
- thirsty** (*thersti*) 1) i etshem, i etur; be thirsty. dua te pi; 2) i thare.
- thirteen** (*ther-tijin*) trembedhete.
- thirteenth** (*ther-tiiinth*) i trembedhjeti
- thirtieth** (*thenieth*) i tridhete.,
- thirty** (*thertJ*) 1) tridhete; 2) the thirties. vitet tridhete.
- this** (*dhis*) (*pl.* these) ky. kjo; long before this. shume kohe para kesaj. ketij; do it like this. beje kete keshtu; this much. aq.
- thistle** (*thisfl*) gjembac, ferra.
- thole** (*thoull*) guzhem, skalm vendi. i mbeshtetjes se rremit); spice rrot
- thong** (*thong*) rryp; lidhez: kamzhik.
- thorax** (*thooraks*) kafazi i krahavorit; toraks
- thorn** (*thoorn*) gjemb; on thorns, si ne gjemba.
- thorough** (*thare*) i plote. i tere; theme-lor.
- thorough-bred** (*tharebred*) race, l ra-ces. me gjak te paster.
- thoroughfare** (*thareteer*) 1) shteg kalimi; 2) rruge kryesore (e nje qyteti).
- thoroughgoing** (*tharegouing*) 1) qe can rrugen; 2) radikal.
- thoroughly** (*tharelli*) deri ne fund; me kujdes.
- thoroughness** (*tharenis*) teresi. plo-tesi.
- those** (*dhouz*) *pl* i that.
- thou** (*dhau*) *pers pron* (rasa objektore thee). ti
- though** (*dhau*) 1. *part* megjithate; 2. *cj* megjithese, sadoqe, as though sikur
- thought** I (*thoot*) *past dhe p.p.* I think.
- thought** II 1) mendim: as quick as thought, ne cast. menjehera. in thought, i zhytur ne mendime; on second thoughts, mbasi e mendon mire e mire;. 2) qellim.
- thoughtful** (*thootfll*) 1) i menduar; 2) i menduar thelle; i thelle; 3) i vemendshem, i kujdesshem.
- thoughtless** (*thootllis*) 1) i kujdesur; 2) i pamenduar.
- thousand** (*thauzn-d*) njemije.
- thousandth** (*thauzndth*) i njemijte.
- thread** (*thred*) 1. *n* 1) p, fije (edhe *fig.*); 2) *ter*. qoke. rreth vidhe 2. *v* shkoj perin: pershkoj (ruaza); thread one's way (through), fu-tem
- thread-bare** (*thredbeer*) 1) i pardorur shume; i vjeteruar; 2) i banalizuar (per argument etj)
- threat** (*thret*) kercenim. kanosje.
- threaten** (*thretn*) kercenoj kanos.
- three** (*thriji*) tre, trio
- thresh** (*thresh*) 1) shij 2) rrah.
- thresher** (*thresher*) makine shirese.
- threshold** (*threshoull*) prag; *fig.* pikenisje.
- threw** (*thruu*) *past* I **throw**
- thrice** (*thrajs*) tre here
- thrift** (*thrift*) *past* i' throw 1. tri here kursim.
- thriftless** (*thriftllis*) doreleshuar, pri-shes.
- thrifty** (*thrifiti*) 1) kursimtar; 2) I lulezuar: qe rritet me vrull.
- thrill** (*thrill*) 1. *n* 1) rrenqethje; 2) tronditje; 2. *v* 1) me rrenqethet trupi; tronditem; 2) trondit.
- thriller** (*thriller*) *gj. fl.* pjese dramati-ke, film. roman sensa clonal.
- thrive** (*thraajv*) (throve; thriven) luleztoj; shkoj perpara. me shkon puna mbare.
- thriven** (*thrivn*) *p.p.* i thrive.
- thro** (*thruu*) *shkurt.* i through.
- throat** (*throu*) 1) gryke. fyt; throat of a brass, ze i forte, i rende; 2) kalim shteg I ngushte.
- throb** (*throb*) 1. *v* 1) rektion; 2) dri-dhem; 2. *n* 1) rektimi pulsacion; 2) dridhje.
- throne** (*throun*) fron; seli.
- throng** (*throng*) 1. *n* turme; mizeri; 2. *v* mizaron; grumbullohen
- throttle** (*throtll*) 1. *v* mbyti; 2. *n* 1) fyt. gryke; 2) *tek.* regulator.
- through** (*thruu*) 1. *prep* neper: tej; 2. *adv* 1) tejpertej; 2) prej fillimi deri ne fund; ? are you through?, *gj. fl.* mbaruat?; 3) i drejte; pa ndalese
- throughout** (*thruu-aut*) 1) ne te gjitha ,pikepamjet; 2) kudo.
- throve** (*throuv*) *past* i thrive.
- throw** (*throu*) 1. *v* (threw; thrown) hedh; flak; 2. *n* hedhje.
- thrown** (*throun*) *p.p.* i throw 1
- thru** (*thruu*) *amer.* shih through.
- thrum** (*thram*) 1. *v* 1) trokellij; 2) trokellij me gishta. 2. *n* trokellime.
- thrush** (*thrash*) turtull.

thrust (*thrust*) 1. v (thrust) 1) thyej; 2) shpoj; 3) ngul; 2. n 1) shtytje; goditje; 2) *tek*. shtypje, presion.

thud (*tfiad*) 1. n trokitje, e. shurdher; 2. v rrezohem, bie me zhurme ti shurdher.

thumb (*tham*) 1. n gishti i madh (i dores); under smb' s thumb, teresisht nen ndikimin e dikujt; 2. v ndyj. ndoht

thump (*thamp*) 1. v godit rende; rrah; 2. n trokitje e shurdher; goditje

thunder (*thandiir*) 1. bubullime; gjemim; 2. v 1) gjemon, bubullon; 2) hedh bubullima dhe rrufe.

thunderbolt (*thanderboullt*) goditje e rrufese fig. papritur, pa kujtuar.

thunderclap (*thandiirkllap*) ushtime bu-bullime; fig. ngjarje e papritur.

thunder-cloud (*thanderkllaud*) re shiu te stuhishem.

thunderous (*thanderes*) 1) si bubu-llime, shurdhues; 2) furtune, i fur-tunes.

thunderstorm (*thanderstoorm*) stuhi. furtune.

thunderstruck (*thanderstrak*) si i qe-lluar, shituar nga rrufeja.

Thursday (*thezdi*) e enjte.

thus (*dhas*) keshtu. ne, kete menyre; thus and thus. keshtu e keshtu; thus far. deri tani; thus much, aq

thwart (*thuoot*) 1) kundershtoj; 2) pengoj; crregulloj.

thy (*dhaaj*) *poss pron vj. poet.* i yti. e jotja; tendi. tendja.

tick I (*tik*) 1. n 1) tik-tak; 2) shenim; 2. v 1) ben tik-tak; 2) shenoj «me krrabe» (ne nje liste emrash etj.).

tick II kepushe.

tick III 1) kellef (dysheku); 2) pelhure kellefi.

tick IV *gj. fl.* 1. n kredi; 2. v marr, jap me kredi.

ticket (*tikit*) 1. n 1) bilete; 2) etikete; 3) ,amer. liste e kandidateve per zgjedhje; not quite the ticket, nuk eshte pikerisht ashtu: gabtm; 2. v ve etikete.

tickle (*tikll*) 1. v 1) gudulis; 2) ke-naq; tickle the palm (of), josh; jap mite; 2. n gudulisje.

tide (*taajd*) 1. n 1) batice ahe zbatice; 2) rryrne, rrjedhje; go with the tide, fig. shkoj sipas rrymes; 3) stine; 2. v: tide over a difficulty, kapercej veshtiresine

tidiness (*tajdinis*) pasterti. rregull.

tidings (*tajdings*) *pl* lajme; te reja.

tidy (*tsjdi*) 1. a i paster, i rregullt; mjaft i madh: i konsiderueshem; a tidy sum, nje shume e mire; 2. v ve ne rregull.

tie (*taaj*) 1. v lidh; 2. n 1) kravate; 2) mberthecke; 3) lidhese. tier (*tier*) radhe. kat; shtrese

-tiff (*tif*) 1. n grindje e vogel; 2. v zihem.

tiger (*tajger*) tiger.

tight (*tajt*) 1) i ngjeshur; kompakt; i shtrenguar; 2) i papershkueshem; 3) e ngushte, e shtrenguar (kepuca etj.); 6. tight corner, tights squeeze; gjendje e veshtire. pisk.

tighten (*tajtn*) shtrengoj.

tight-fisted (*tajt-fisted*) doreshtren-guar, neqez, koprac.

tile (*taell*) 1) tjegull; 2) pllake.

till I (*till*) 1. *prep* deri; 2. *cj* derisa.

till II sirtar.

till III punoj (token).

tillage (*tillixh*) 1) punim. lerim i tokes; 2) toke e punuar.

tiller (*tille,*) bujk.

tilt I (*tillt*) 1. n pjerrje. anim; 2. v 1) pjerr; permby; 2) pjerrem; permbysem.

tilt II tende (prej pelhure te trashe).

timber (*timber*) 1) lende druri; dru ndertimi; 2) tra.

timbre (*timber*) kumbim; timber.

time (*tajm*) 1. n 1) kohe; in time, ne kohe; in the same time, ne te njejten kohe; have a good time, e kaloj kohen mire; it still last our time, mjafton per kohen tone. per jeten tone; it is high time, eshte pikerisht koha; time is up, koha kaloi; what time is it? what is the time?, sa eshte ora?; 2), periode, kohe; time out of mind, qekur s'mbahet mend; 3) here; ma-ny a time; time and again, shume here; three times two is six, 3x2=6; three times as large, tri here me i madh; 4) *sport*. pjese e pare, gjysme loje; 2. v 1) zgjedh, caktoj kohen; 2) mat kohen.

timely (*taajmlli*) i kohes sa duhur.

time-server (*tsajmseerviit*) shfrytezues i rastit; oportunist.

time-table (*taajimtejbll*) orar.

timid (*timid*) i ndrojtur, i frikshem.

tin (*tin*) 1. n 1) kallaj; 2) teneqe; 3) kuti konser-vash; 2. v 1) kallajis; 2) konservoj; tinned

meat. konserva mishi; 3. a kallaji, i kallajit.

tincture (*tinkter*) 1. *n* 1) nuance; ngjyre (leng); 2) shije; 2. *v* 1) lyaj; 2) lag. njomim prenjoj.

tinge (*tinxh*) 1. *n*. nuance; 2. *v* lyejlehte.

tingle (*tingll*) 1. *n* ngjethje. rrinqethje, drithme; 2. *v* ngjethem. rrenqethem. drithmohem.

tinker (*tinker*) remtar. bakerxhi: tene-qexhi.

tinkle (*tinkll*) 1. *n* tingellime (e ziles): 2. *v* tringellon; bie zilja.

tinsel (*tinsll*) varak.

tint (*tint*) 1. *n* nuance.; ngjyre e holle; ton; 2. *v* lyej lehte.

tiny (*tsjnl*) i vockel; i imte.

tip I (*tip*) 1) maje; 2) . kellef (per sende me maje).

tip II (*tip*) pjerr; prir; 2) pjerrem, prirem; 3) permbys. rrezoj; tip lorry, ka-mion veteshkarkues.

tip III 1. *n* 1) bakshish; 2) keshille; 2. *v* 1) jap «bakshish»: 2) informoj menjane.

tipple (*tipll*) 1. *v* pi pa mase; dehem; 2. *n* pije alkoliqe.

tipsy (*tipsi*) i pire.

tiptoe (*tiptou*): on tiptoe, ne maje te gishtave.

tiptop (*tiptop*) i shkelqyeshem; i zgje-dhur.

tire I (*faeer*) rrote; game.

tire II lodh. merzit; I am tired, jam I lodhur

tireless (*taeerllis*) i palodhshem.

tiresome (*taeersem*) i lodhshem; mer-zites; i merzitshem.

tiro (*tirou*) flllestar.

tis (*tiz*) *shkurt*. i it is.

tissue (*tisjuu*) pelhure.

tissue-paper (*tishjuupeiper*) leter cigareje.

tit (*tit*): tit for tat. cka ben ate gjen. c'mbjell korr

titbit (*titbit*) 1) kafshate e shijshme; 2) lajm interesant.

tithe (*t,sjdh*) 1) e dhjeta pjese; 2) e dhjete e kishes.

titillate (*ttillajt*) gudulis. giciloj.

title (*tajtll*) titull

titmice (*titmajs*) *pl* i titmouse.

titmouse (*titmsus*) (*pl* titmice) trishtil; xhixhimes.

titter (*titer*) qesh nen hunde.

tittle (*titil*) grimce; cikez; to a tittle, pike per pike

tittle-tattle (*titl'teitll*) thashetheme. gje-pura; ngaterresa

titular (*titjuller*) titullar; nominal

to I (*tuu. te, tu*) 1. *pr.p* (*per te shprehur shkurt e drejt cakt*) tek; ne; ke, nga; he ran up to the window ai vrapoi tek dritarja; he went to the cinema, ai shkoi ne kinema; on his way to the station, gjate rruges per ne stacion; 2) (*ne rast krahasimi*) ne krahasim: this is no-thing to what it might have been, kjo s'eshte gje ne krahasim me ate qe mund te ishte. 3 Is to 4 as e is to 8, *mat.* 3 qendron te 4 si 6 te 8; 3) (*emri I bashkuar me to perkthehet me dhanore*): I gave this book to my friend, une ja kam dhene kete liber mikut tim;. five minutes to six, gjashte pa pese; to the left, majtas; to all appearances, mesa duket; to my knowledge, me sa di une; to perfection, teresisht. plotesisht; ne menyre te persosur; to my taste, sipas shijes time; to the point, ne pune; aty ku duhet; 2. *adv* to, and fro, larte poshte; tutje tehu.

to II (*tu. re*) *pjeseze prand paskajores*: he meant to call but forgot, ai kishte nder mend te hynte por harroi; we come here to work, ne vijme ketu per te punuar: It is difficult to explain. kjo eshte e veshire te shpiegohet; I shall go there if you want me to, une do te shkoj atje po tii doni ju (qe te shkoj atje).

toad (*toud*) zhabe; thithlope.

toadstool (*toddstuull*) kepurdhe e helmte.

toady (*toudi*) 1. *n* sahanlepires; 2, *v* bej lajka. servilizma.

toast I (*toust*) 1. *n* fete e thekur bu-ke; 2, *v* 'thak buke.

toast II 1. *n* dolli; 2. *v* ngre dolli per shendetin e dikujt;.

tobacco (*te-blikou*) duhan.

to-be (*te-blij*) i ardhshem.

toboggan (*te- bogan*) 1. *n sport.* sa-je; 2. *v* rreshqas, zbres me saje (nga mali).

tocsin (*toksin*) 1), kushtrim; 2) kumbon kushtrimi.

today, to-day (*tu-deej*) 1) sot, ne ditet tona.

toddle (*todll*) 1) eci m. hapa te vogla, te pasigurt si femija; 2) *fl.* shetit.

tou (*tau*) 1. *n* 1) gisht i kembes; 2) maje (e

- cizmes, corapit); *t.* from top to toe, koke e' kembe; tread on smb's toes, prek aty ku i dhemb; 2. *v* 1) prek me majen e kembes; toe the line, vi hem ne radhe; 2) zgjat, shtoj corapet.
- together** (*te-gedher*) se bashku
- toil** (*roeelf*) 1. *v* 1) punoj rende; mu-ndohem; 2) shkoj perpara me mundim; 2. *n* pune e rende.
- toiler** (*toeeller*) punetor, mundqar.
- toilet** (*taillet*) 1) tualet; veshje; 2) nevojtoe.
- toils** (*roillz*) *pl* rjeta; fig. gracke
- token** (*touken*) shenje; as a token (of), ne shenje; ne kujtim.
- told** (*rould*) *past.* dhe *p.p.* 'i tell.
- tolerable** (*tollerebll*) i durueshem.
- tolerant** (*rollerent*) 1) i duruar; 2) tolerant.
- tolerate** (*rollerejt*) duroj.
- toleration** (*rolle-rejshen*) toleranee.
- toll** I (*raull*) takse doganore.
- toll** II 1) renie e kumbones sa meshes; 2) kumbone e vdekjes.
- tomato** (*te-maatou*) domate.
- tomb** (*tuum*) 1) varr; 2) permendore varri.
- tome** (*toum*) vellim.
- tomfool** (*rom-fuull*) 1) budalla; 2) pa1aco.
- Tommy** (*tomi*) Tomi (emer qe i eshte ngjitur ushtarit anglez).
- tomorrow, to-morrow** (*te-morou*) ne-ser.
- ton** (*tan*) tonelate.
- tone** (*roun*) 1. *n* ion; 2. *v* 1) kurdis; 2) harmonizoj.
- tongs** (*rongz*) *pl* cimbidhe, mashe; pince.
- tongue** (*tang*) gjuhe; local tongue, gjuhe e vendit, dialect i vendit, mo-ther tongue, gjuha amtare.
- tongue-tied** (*tangtajd*) gojembajtur.
- tonic** (*ronik*). *mjek* 1. a fonik, forcues; 2. *n* mjet forcues.
- tonight, to-night** (*te-najt*) sonte.
- tonnage** (*tanixh*) tonazh.
- tonsillitis** (*tonse-llailis*) angine.
- too** (*tuu*). *adv* 1) gjithashtu; 2) pervec kesaj; 3) teper.
- took** (*tuk*) *past* i take.
- tool**, (*tuull*) vegjel (pune).
- toot** (*tuut*) i bie borise.
- tooth** (*tuuth*) (*pl* teeth) 1) dhemb; false tooth, dhemb i vene; 2) dhemb; b. in the teeth (of). kunder, ne kundershtim; cast in smb's teeth, qortoj ndonje; tooth and nail, me te giitha forcat.
- toothache** (*tuuthejk*) dhembje dhemb,
- tooth-brush** (*tuuthbrash*) furc:e dhe-mbesh.
- toothsome** (*tuuthsem*) i shijshem.
- tootles** (*tuutll*) i bie borise; trumbetoj.
- top** I (*rap*) 1. *n* pjese e siperme (e nje gjeje); at the top of one' voice, me tere zerin; on the top (of), siper; . b. top secret, krejt sekret; 2. *v* 1) mbuloj; 2) kapercej,
- top** II fuge; be sleep like a top. fle rende, bie ne gjume te thelle.
- topmost** (*ropmoust*) me i larti.
- topography** (*te-pogreti*) topografi.
- topple** (*topll*) 1) rrezoj; permbyes; 2) rrezohem, permbysem:
- topsy-turvy** (*topsi-teervi*) kokeposhte; lesheli.
- torch** (*toon;*) 1) pishtar; fig. drite; elec-tric torch. elektrik dare; 2) llambe saldimi.
- tore** (*toor*) *past* i tear I. 1.
- torment** 1. *n* (*toorment*) mundim; 2. *v* (*tor-menc*) mundoj.
- tormentor** (*tor-menter*) mundues.
- torn** (room) *p.p.* i tear
- tornado** (*tor-nejdou*) shakulline; ura-gan; fig. plasje.
- torpedo** (*tor-pljdou*) torpede, silur.
- torpedo-boat** (*tor-pijdoubout*) *det.* tor-pediniere.
- torpid** (*toorpid*) 1) i mpire 2) apatik; i topitur.
- torrent** (*torent*) perrua; rreke.
- torrid** (*rorid*) i nxehte; torrid zone. zone tropikale.
- tortoise** (*toortes*) breshke.
- tortuous** (*toortjues*) dredharak; fig, gjarperues.
- torture** (*toorrter*) 1. *n* mundim, tor-ture; 2. *v* 1) mundoj, torturoj; 2) sharroj.
- Tory** (*toori*) tori, konservator.
- toss** (*tos*) 1) hedh; 2) perpelitet (i semure) 3) ngre koken.
- total** (*toutll*) 1. 1) i tere; i teresishem; 2) total; 2. *n* shume te pergjithshme; 3. *v* 1) nxjerr shumen e pergjithshme; 2) arrin deri ne (per shume).
- totter** (*toter*) 1) eci me hapa te pasi-gurt; 2) lekundem. me merren kembet.
- touch** (*tac*) 1. *v* prek; touch on, touch upon, prek (temen etj.); touch to the quick, prek

rende; 2. *n* 1) prekje; 2) te prekur; soft to the touch, i bute ne prekje; 3) penelate; keep in touch (with), kam maredhenie me; put finishing touches, ve penelatat e fundit; e perfundoj. kryej (nje pune).

touching (*tacing*) prekes.

touchy (*taci*) i lendueshem; qe preket shpejt.

tough (*taf*) 1) i ashper; 2) i forte; 3) i veshtire; 4) *amer.* rrugac, prej rrugaci.

tour (*tuer*) udhetim; ekskursion; turne.

tourist (*tuelist*) turist; udhetar

tournament (*tuernemene*) turne; mun-dje.

tousle (*tauzll*) shpupurish; ngre qimet.

tow I (*tou*) shtupe

tow II 1. *v* terheq; 2. *n* litar. zinxhir per terheqje,

toward(s) [*te-uoord(z)*] *plep* 1) (*perte treguar vend me pyetjet «nga». «ku»*) nga. ne drejtim te; 2) (*per te treguar kohen me pyetjet «ku» «ne cfare kohe»*) ne rreth; toward(s) noon, nga mesdita: 3) ne lidhje me; 4) per. me qelim qe; toward(s) saving some money, per te kur-syer pak para.

towel (*taoell*) peshqir. rize.

towel-horse (*taoellhoors*) varese pe-shqiri.

tower (*taoer*) 1. *n* kulle; 2. *v* ngrihet; larteshet.

towering (*taoering*) 1) i larte; qe larteshet; 2) i terbuar; i mtershem.

town (*taun*) qytet; town hall, bashki; man about town, njeri i jetes; njeri mondan.

toxic (*toksik*) i helmte. toksik.

toy (*tooj*) 1. *n* loder; 2. *v* luaj. zbavitem.

trace (*treis*) 1. *n* 1) gjurme; 2) vije vrage; 3) rryp per mbretjen e ku-llive; 2. *v* 1) gjurmoj; 2) vizatoj; 3) skicoj me kopjim

tracing (*treising*) 1) gjurmim; 2) ko-pjim; tracing atom, atom i markuar.

tracing-cloth-paper (*treising-kloth-pejper*) leter transparente. kalk.

track (*trak*) 1. *n* 1) gjurme: 2) vra-ge; rruge. binare; 3) zinxhir (trak-tori. tanksi); 2. *v* 1) gjurmoj; 2) hap rruget.

tract I (*trake*) hapesire. rryp (toke uji).

tract II brochure; fletushke. trakt.

tractable (*traktebll*) 1) qe mund te perpunohet; 2) qe merret vesh lehte me te tjeret; i bindur.

traction (*trakshen*) heqje, terheqje.

tractor (*trakter*) traktor.

trade (*treei'd*) 1) tregeti; home trade, tregeti e brendshme; foreign trade, tregeti e jashtme; 2) profesion. zeje; trade mark, marke e fabrikes; trade union, a) bashkim profesional; b) tred-junion.

tradesman (*treeidzmen*) tregetar; dy-qanxhi.

tradition (*tre-dishen*) 1) gojedhene; 2) tradite.

traduce (*tre-djuus*) shpif. nxjerr nam te keq.-

traffic (*trafik*) 1. *n* 1) qarkullim; transport; traffic jam, blokim i qarkullimit; traffic light, semafor; 2) tregeti; 2. *v* bej tregeti .

tragedy (*traxhedi*) tragjedi.

trail (*treiell*) 1. *v* 1) terheq zvarre; 2) terhiqem zvarre; 2. *n* 1) gjurme; 2) shtek.

train (*treejn*) 1. *n* 1) tren; 2) varg qerresh. karvan; 3) suite; 4) bisht (rrrobe); 2. *v* 1) mesoj; 2) stervit; ushtroj.

trained (*treejnd*) 1) i mesuar; 2) i stervitur.

trainer (*treeiner*) trener.

training (*treeining*) 1) mesim; 2) ushtrim; 3) stervitje.

train-oil (*treeinoeiell*) vaj balene.

trait (*treeit*) vijeze; tipar.

traitor (*treiter*) tradhetar.

traitorous (*treiteres*) trathtar.

trajectory (*traxhikteri*) - trajektore.

tram (*tram*) vagon tramvaji; tramvaj.

trammel (*tram II*) 1. *n* 1) pezaul (rjete e madhe peshkimi); 2) *pl* pranga; pengese; 2. *v* 1) gjuaj peshk me pezaul; 2) lidh; pengoj.

tramp (*tramp*) 1. *v* 1) eci rende; 2) eci me kembe; 3) endem; 2. *n* 1) ecje rindi; 2) endacak.

trample (*trimpll*) shkel.

tramway (*trsmueej*) tramvaj.

trance (*trsans*) 1) gjume hipnotik; 2) ekstaze

tranquil (*triinkullf*) i qete.

trans- (*trenz-*) *pref me kuptimin* neper. tej-. trans-; ne ate ane.

transact (*tren"ziikt*) kryej punen; per-fundoj (nje marreveshje);

transaction (*tren-zakshen*) 1) ceshtje; marreveshje; 2) *pl* veprat. proces-verbalet (nje shoqerie shkencore).

transatlantic (*tranzet-lliintik*) transatlan-tik.

transcend (*tran-send*) 1) kaparcej ku fijt; 2) tejkaloj.

transcontinental (*trenzkonti-nental*) transkontinental qe prët kontinentin tejpertej

transcribe (*tren-skraajb*) 1) kopjoj; 2) bej transkripcion; transkripcion.

transfer 1. *v* (*trens-feer*) 1) coj ne nje vend tjetër; 2) transferoj; 2. (*trensfer*) 1), transferim. cven-dosje; 2) transmetim.

transfigure (*trens-figer*) transfigurej; transfigurohem.

transfix (*trens-fiks*) shpoj; *fig.* go-zhdoj ne vend.

transform (*trens-foorm*) 1) shnderroj; 2) transformoj.

transformation (*traansfer-mejshen*) 1) transformim; 2) shnderrim.

transformer (*trens-foormer*) *el.* trans-formator.

transfuse (*trens-fjuuz*) 1) ngop; ngjy-res; 2) zbraz; *rnjek.* bej transfuzion(gjaku); 3) perhap (entuziazmin) etj.

transfusion (*trens-fjuuzhen*) transfuzion.

transgress (*trens-gres*) shkel (ligjen).

transient (*tranzient*) 1) kalimtar; 2) i perkohshem; i rastit (punetor).

transit (*tranzit*) 1) kalim; 2) tranzit.

transition (*tren-zishen*) 1) kalim; 2) ndryshim.

transitional (*tren-zishenell*) kalimtar i perkohshem.

transitory (*tranziteri*) kalimtar. qe kalon.

translate (*tren-skillejt*) perkthej.

translation (*tren-sllejshen*) perkthim.

translator (*tren-sllejter*) perkthyes.

translucent (*trens-lluusnt*) i pershkue-shem nga drita, i tejdukshem.

transmission (*trins-mishen*) transmetim.

transmit (*trens-mit*) transmetoj.

transmitter (*trens-miter*) 1) dergues; 2) transmetues; 3) mikrofon.

transmute (*trens-mjuut*) shnderroj; transformoj.

ransom (*trensem*) harku i dritares. deres; gëmer.

transparent (*trens-peerent*) i tejduk-shem. transparent; i kulluar.

transpire (*trens-paeer*) 1) avullon; 2) deperton; 3) del. cfaqet.

transplant (*trens-pllaant*) rimbjell; trans-plantoj.

transport (*trens-poort*) 1. *v* 1) mbaj. coj. transportoj; 2) internoj; 2. bartje. transportim.

transpose (*trens-pouz*) vendos gjetiu. cvendos.

transversal, transverse (*trens-veersll, trensveers*) i terthorte.

trap (*trap*) 1. 'l 1) kurth. gracke; 2) *tek.* sifon; tub ne trajte te U-se; 2. *v* kap na gracke.

trapdoor (*trapdoor*) baxhe

trapeze (*trepiziz*) sport shilurth akrobati; trapez.

trappings (*trapingz*) 1) velenxe kuajsh; takem kali; 2) *gj. fl.* uniforme parade.

trash (*trash*) plehra; rrecka.

travel (*trevll*) 1. *v* 1) udhetoj; 2) leviz nga vendi; 2. 1) udhetim; 2) *pl* pershkim i udhetimit.

traveler (*trevller*) udhetar.

traveling (*travlling*) 1) rrugë. i rruges; udhetimi. i udhetimit; 2) udhetues. udhetar; traveling allowance. tra-veling pay. *amer.* para udhetimi diete udhetimi.

traverse (*tre-veers*) 1. *v* 1) pershkoj kaloj; 2. 1) traverse; 2) pengese, **travesty** (*trevesti*) 1. 'l parodi; 2. *v* parodizoj.

trawl (*trooll*) 1. 'l pezauz 2. *v* 1) terheq rretat ne fund te ujit; 2) peshkoj me pezauz.

trawler (*trooller*) barke peshkimi.

tray (*treej*) tabaka.

treacherous (*trerereres*) tradhetar.

treachery (*trer;6ri*) tradhëti .

treacle (*trikll*) melase.

tread (*tred*) 1. *v* (trod: trodden) 1) eci; 2) shkel; *fig.* cenoj; tread on air, fluturoj, hidhem ne ajër (nga gezimi); tread lightly, veproj me takt. me kujdes; 2. *n* 1) ecje; 2) kembe shkalle.

treadle (*eredll*) pedal.

treason (*trijzn*) 1) tradhëti; 2) tra-dhëti e lartë (edhe high treason).

treasure (*trezher*) 1. *n* thesar; 2. *v* 1) ruaj; 2) cmoj. vleresoj shume.

treasurer (*erezherer*) arkëtar.

treasury (*trezheri*) 1) thesar; 2) arke shteti; finance.

treat (*trijt*) 1. *n* 1) zbavitje; 2) go-stitje; 2. *v* 1)

- komunikoj (me dike); sillem (me dike);
2) trajtoj; 3) go-stit; 4) sheror.
- treatise** (*mjtis*) traktat.
- treatment** (*tritment*) 1) përdorim; sje-llje; 2) sherim; 3) përpunim.
- treaty** (*trijti*) traktat. marreveshje (nderkombare).
- treble** (*trebll*) 1. a trefish; 2. v 1) trefishoj; 2) trefishohem.
- tree** (*triJi*) dru.
- trefoil** (*trijfoell*) bot. terfil.
- trellis** (*trellis*) parmak; grila.
- tremble** (*trembll*) dridhem; tremble in the balance, varem në fije të perit; jam në gjendje kritike.
- tremendous** (*tri-mendes*) 1) i tmerrshëm; 2) vigan.
- tremor** (*tremor*) dridhje.
- tremulous** (*tremjull*) 1) dridhës; 2) drithtues. i drithmuar.
- trench** (*tren*;) 1. n 1) llogore; 2) hendek; 2., II 1) hap llogore; 2) ger-moj; cenoj.
- trend** (*trend*) 1. në përparje; drejtim, tendencë; 2. v përparim. drejtohem.
- trepidation** (*trepj-dejshen*) hutim. frikë; dridhje.
- trespass** (*trespes*) kaloj kufirin pa leje.
- tress** (*tres*) kacurrel; gershetë.
- trestle** (*tresll*) kambalec; trestle bo-ard, kavalet; tryeze vizatimi.
- trial** (*traeell*) 1) provë; sprovim; 2) gjyq; shqyrtim gjyqësor.
- triangle** (*traeangll*) trekëndesh.
- triangular** (*trae-ang'juller*) trekëndesh.
- tribe** (*traajb*) gjirë. fis.
- tribulation** (*tribju-llejshen*) mynxyrë; fatkeqësi.
- tribunal** (*trsj-bjuunell*) gjyq; gjykate.
- tribune** (*tribjuun*) tribune.
- tributary** (*tribjutiiri*) 1) tatimpagues; 2) dege (lumi).
- tribute** (*tribjuut*) tatim; harac.
- trice** (*trajs*): in a trice, në çast.
- trick** (*trik*) 1. n 1) dinakeri; mashtrim; 2) marifet; truk; trick lock, ky sekret; 2. v mashtror.
- trickle** (*trikll*) 1. n curkë; 2. n ,pike
- triennial** (*traj-eniell*) 1. a trevjeçar; 2. n trevjeçar.
- trifle** (*trajfl*) 1. n vogëlsirë; a trifle, një cikez; 2. v zbavitim; tallem. humb kohen kot
- trifling** (*trajfling*) i vogël; i imtë.
- trig** I (*trig*) 1. a 1) i pastër; 2) j stolisur; 2. n elegant.
- trig** II frenoj.
- trigger** (*triger*) 1) thumb; 2) *usht*. këmbez pushke.
- trigonometry** (*trige-nometri*) trigono-metri.
- trill** (*trill*) dridhje zeri; trill.
- trim** (*trim*) 1. a 1) i pispillosur; 2) i rregullt; 2. v 1) rregulloj; 2) stolis; 3) sheshoj ujdis; 3. n rregull; gjendje gatishmerie.
- trimming** (*triming*), zbukurim.
- trinket** (*trinkit*) vogëlsira: stringel.
- trio** (*triu*) trio
- trip** (*trip*) 1. v 1) eci lehtë dhe shpejt; 2) pengohem; 3) i ve këmben (edhe *fig.*); 2. n 1) ekskursion: udhëtim; 2) venie e këmbe; 3) gabim. lapsus.
- tripartite** (*trai-paanajt*) 1) i përbërë prej tri pjesësh; tripaleshe (marre-veshje) .
- triple** (*tripll*) 1. a i trefishuar; trefish; 2. v 1) trefishoj; 2) trefishohem.
- tripod** (*trajpod*) trekëmbësh që mbe-shtetet në tri këmbë (tryeze. karrige etj.).
- trite** (*trajt*) pa kripë; banal.
- triumph** (*trajemf*) 1. n fitore; triumf: 2. v kremtoj fitoren.
- triumphant** (*trajemfent*) 1) ngadhënjim-tar; kremtues; 2) fitimtar.
- trivet** (*trivit*) pirusti.
- trivial** (*triviell*) 1) trivial; 2) i parëndësishëm; i vogël.
- trod** (*trod*) past i tread, 1.
- trodden** (*trodn*) p.p. i tread
- trolley** (*trolli*) 1) vagonetë; 2) rrotez kontakti; 3) *amer. g fl.* ' trolejbus.
- trolley-bus** (*trollibas*) shih **trolley** 3.
- troop** (*truup*) 1. n 1) pl ushtri; 2) toge kalorë; *amer.* skuadron; 3) turme; 4) kope; 2. v mbledhën grumbull.
- trophy** (*troufi*) trofe, plakë lufte.
- tropic** (*tropik*) tropik.
- tropical** (*tropikll*) tropikal.
- trot** (*trot*) 1. v vrapon trokthi; 2. n vrapim trokthi.
- trotter** (*trater*) kale troku.
- trouble** (*trabl*) 1) trazim. shqetësim; It is too much trouble, ky është shqetësim i tepër;

2) brenge. hall; fatkeqesi; get into trouble, bie ne hall; 3) *tek*. e mete; demtim; ask, look for trouble, ve veten ne bela: 2. v 1) shqetesoj; trondit; 2) i qepem; bezdis; lutem; may I trouble you (for), a mund t'ju ker-koji 3) *tek*. crregulloj; fish in troubled waters, peshkoj ne uje te turbullt.

troublesome (*trablsem*) 1) shqetesues; 3) qe shkakton kokecarje. 2) mu-ndues;

trough (*traf*) 1) govate ushqimi; 2) m a g j e ; 3) ulluk.

trounce (*trauns*) rrah; ndeshkoj.

troupe (*truup*) trupe.

trousers (*trauzerz*) *pl* pantallona.

trout (*traut*) trofte.

trowel (*traaell*) 1) mistri; 2) qyrek.

truant (*truent*) 1) endacak; 2) dembel.

truce (*truus*) 1) armepushim; 2) pu-shim; getesi.

truck I (*trak*) 1. v shkembej; 2. *n* shkembim.

truck II 1) kamion; 2) vagon mallrash.

truck III *amer.* peri me; truck farmer, *amer.* bahcevan.

truckle (*trakll*) perulem.

truculent (*trakjullent*) 1) sulmues; agre-siv; 2) mizor.

trudge (*traxh*) 1. v eci me veshtiresi; zvaritem; 2. *n* shetitje e lodhshme.

true (*truu*) 1) i vertete; true copy, kopje e vertetuar; 2) i sakte.

truly (*truulli*) 1) drejt; sinqerisht; yours truly, mbetem me nderime (ne fund te letres) 2) me. saktesi: 3) pa gabim.

trump (*trump*) 1) etu (ne loje me letra); 2) *g.fl.* djalw i mire

trumpery (*tramped*) gjera pa vlere.

trumpet (*trampit*) 1. *n* 1) bori; 2) megafon; 2. v i bie borise

truncheon (*transhen*) 1) skepter; shkop;

trundle (*trandll*) 1) rrokullis; 2) rro-kullisem.

trunk (*trank*) 1) trung; 2) senduk.

trunk-call (*trankaall*) telefonim in-terurban.

truss (*tras*) 1. *n* 1) tufe; krah (dru etj.): 2) *ndert.* tra; boshte. trare te kryqezuar; 2. v 1) lidh; 2) mberthej.

trust (*trast*) 1. *n* 1) besim; take on trust, i besoj fjales; 2) trust; 2. v 1) besoj ze bese; 2) mbeshtetem; 3) i besohem.

trustee (*trastiji*) tutor.

truth (*truuth*) e drejte; e vertete.

truthful (*truuthfll*) i drejte; i vertete.

try (*traal*) 1. v 1) provoj; 2) perpiqem; 3) gjykoj; 4) lodh; 2. *n* orvatje:

trying (*traajing*) 1) rraskapites; 2) i merzitshem.

tsar (*caar*). car. perandor.

tsardom (*caardem*) carizem.

tub (*tab*) kade; govate; legen.

tube (*tjuub*)- 1) gyp; tub.; 2) tubet 3) metropoliten (hekurudhe e nen-dheshme ne Londer); 4) *rad.* llampe elektronike.

tuberculosis (*tjubeerkju-llousis*) tuber-kuloze.

tuck (*tak*) 1. *n* pale (l1e robe); 2. v tuck up, pervesh menget.

Tuesday (*tjuuzdi*) e marte.

tuft (*taft*) 1) tufez; 2) xullufe; perge; xhufke; lafshe.

tug (*tag*) 1. v 1) terheq; 2) shkul; 2. *n* 1) shkeputje; 2) rimorkiator.

tuition (*tju-ishiin*) 1) mesim; 2) Pageze per mesim

tulip (*tjuullip*) tulipan.

tumble (*tambll*) 1. v 1) bie; 2) crre-gulloj; 3) permbysem; 4) hidhem; 2. *n* 1) renie; 2) crregullim.

tumbledown (*tamblladaun*) gjysme l rrenuar.

tumbler (*tambller*) 1) akrobat, pehli-van; 2) gote.

tumid (*tjuutnid*) 1) i fryre; i mufatur 2) i rende; bombastik; fjalemadh.

tumor (*tjuumer*) tumor.

tumult (*tjuumallt*) 1) zhurme; 2) rre-muje.

tumultuous (*tju-malltjues*) plot po-tere rremuje.

tune (*tuun*) 1. *n* melodi. motiv; sing another tune, nderroj tonin; out of tune, i ckurdisur (edhe *fig.*); 2. v kurdis; *fig.* pershtat; tune in, rregulloj radion.

tuneful (*tjuunfll*) melodik.

tuneless (*tjuunllis*) pa melodi.

tungsten (*tangsten*) *kim.* volfram.

tunic (*tjuunik*) 1) tunike; 2) *usht.* xhakate vere.

tunnel (*tanell*) 1) *n* tunel; 2. v hap tunel.

turbid (*teerbid*) 1) , turbullt; 2) imjegulluar; i ngaterruar.

turbine (*teerbain*) turbine.

turbulent (*teerbjulle*) i shqetesuar; i pabindur; i rrembyer.

tureen (*tjurijin*) canak supe; piadele.

turf (*teerf*) 1) plis; 2) turbe.

turgid (*teerxhid*) 1) i mufatur; 2) i fryre (stil).

Turk (*teerk*) turk.

turkey (*teerki*) gjel deti, pule deti.

Turkish (*teerkish*) 1) turk; 2) gjuhe turke.

turmoil (*teermoeell*) zhurme, rremuje.

turn (*tern*) 1. v 1) rrotulloj. vertit; 2) kthehem; vertitem; rrotullohem; 3) behem, shnderrohem; 4) drejtoj (vemendjen); 5) kthej se prapthi; turn away, pushoj; turn down, a) refuzoj, hedh poshte (nje propo-zim); b) shtoj (dnten); turn in, hyj (kalimthi); c) *gift*. bie te fie; turn off, mbyll (rubinetin. driten); turn on, a) hap (rubinetin); ndez (driten); b) varem; turn out, a) pushoj; perze. zboj; b) del; turn, over, kthej; turn up, a) ngre lart; b) cfaqem befas; I:J. turn to smth., j pervishem nje pune. dickaje; turn a deaf ear (to), bej veshin e shur-dher; turn one's hand (to), i per-vishem nje gjeje; turn loose, liroj; turn the scale, eshte vendimtare; 2. n 1) kthese; 2) qarkullim; 3) pri-rje; 4) radhii; 5) sherbim; to go for a turn, take a turn, dal per shetitje.

turncoat (*ternkout*) renget.

turner (*tijirner*) tornitor

turning (*teeming*) kryqezim; kthesa.

turning-point (*teemingpoint*) pike kthi-mi. kthese.

turnip (*teernip*) rrep i bardhe.

turn-out (*teernaut*) 1) rendiment; 2) prodhim.

turnover (*ternover*) 1. n 1) qarkullim; 2) fluktuacion (i fuqise punetore); 2. a e ulur (per jake).

turpentine (*terpintaan*) terepentine.

turpitude (*terpitjuud*) poshtersi.

turret (*tarit*) 1) kullez; 2) *usht*. fortune.

turtle (*teertll*) breshke uji.

turtle-dove (*tertllldav*) turtull.

tusk (*task*) dhemb elefanti; ratall.

tussle (*tasll*) 1. n perleshje; lufte; 2. v luftoj; perleshem.

tutor (*tjuurer*) 1. n 1) *drejt*. tutor; 2) udheheqes. «tutor» (ne univer-sitetet e Anglise); 3) mesues privat; 2. v 1) masoj, jap mesim; 2) jap keshilla.

tuxedo (*tak-sijdou*) amer. smoking.

twaddle (*wadll*) 1. n gjepura; 2. v llomotit; them fjale te kota.

twang (*wang*) 1. n 1) tingull teli; 2) te folur me hunde; 2. v 1) tingellon (teli); 2) flas me hunde.

tweak (*wijk*) 1. v cimbis; 2. n pickim. cimbisje.

tweet (*wijit*) 1. v ciceron; 2. n cice-rime.

twelfth (*wellfth*) i dymbedhjete.

twelve (*tuell* v) dymbedhjete.

twentieth (*wentieth*) i njezeta.

twenty (*wenti*) njezet.

twice (*wajs*) dy here.

twig I (*wing*) degez; gem.

twig II *gj. fl.* vrej.

twilight. (*tuajllajr*) mugetire; muzg.

twin (*win*) 1. n 1) binjak; 2) sosi 2. a i dyfishte.

twine (*waajn*) 1. n spango; 2. v 1) dredh.thur; 2) perdridhet.

twinge (*winxh*) sembim, dhembje the-rese; brejtje (e ndergjegjes).

winkle (*winkl*) 1. n 1) vezullim; 2) shkelqim (i syve); 2. v vezullon.

twirl (*weerll*) 1. v 1) rrotulloj; vertit; 2) rrotullohem; vertitem; 2. n 1) rro-tullim; perdredhje; 2) firme me lajle.

twist (*tuise*) 1. v 1) perdredh; 2) perdridhem; 3) ahemtoj; 2. n 1) shtremberim; 2) rrotullim;

twit (*tuit*) qortoj.

twitch (*tuirc*) 1. v dridhem; dredh; 2. n perpelitje.

twitter (*tuiter*) shih tweet,

two (*tuu*) dy; two and, two, ne cifte; in two, dy nga dy

twofold (*tuufould*) 1. a i dyfishte; 2. adv dy here (*me shume, me pak*).

tying (*taajing*) pres, p. 'i tie.

type (*ta,p*) 1. n 1) tip; 2) model; 3) simbol; 4) radhim; 2. v shkruaj ne makine.

type-setter (*tajpseter*) radhites.

typewriter (*tajprafter*) makine shkrimi.

typhoid (*tajfoojd*) tifo a zorreve

typhus (*tajfes*) tifo egzantamatika.

typical (*tipikll*) tipik.

typist (*taipist*) daktilograf.

tyranny (*tireni*) tirani; despotizam.

tyrant (*taeerent*) tiran, despot.

tyre (*taeer*) shih tire I.

tyro (*taeerou*) shih tiro.

tzar (*caar*) shih tsar.

U

U, u (*juu*) shkronja e njezet e njejte e alfabetit anglez.

udder (*ader*) sise, gji (lope).

ugly (*aglli*) i shemtuar.

Ukrainian (*lu-kreinien*) 1) ukrainas; 2) gjuhe ukrainase.

ulcer (*alfsel*) ulcera.

ullage (*allixh*) humbje, fire (nga der-dhja).

ulster (*allster*) tallagan.

ulterior (*alf-tierier*) 1) i andejshem; i pastajshem; 2) i fshehte.

ultimate (*alltimet*) 1) i mbrame, i fundit; 2) skajor; 3) kryesor

ultimately (*allrimetlli*) ne fund te fundit

ultimatum (*alti-mejtem*) ultimatum.

ultra-(*alltre-*) pref me kuptimin mbi-, ultra-

ultramarine (*alltreme-rijin*) 1. a l tej detit; 2. n ultramarin.

ultra-violet (*alltrevaeellet*) ultraviolet.

umber (*amber*) 1. number (ngjyre); 2. a kafe e erret; e murme; zeshkan.

umbilicus (*am-billikfis*) kerthize.

umbrage (*ambrixh*) fyerje, lendim; give urnbrage, fyej; take umbra-ge, fyhem.

umbrage poet. hie.

umbrageous (*am-brejxhes*) me hie; i hiezuar.

umbrella (*am-brelle*) umbrella. cader.

umpire (*empaeeir*) 1) gjyqtar arbi-trazhi; 2) arbiter.

un (*an*) pre' mfl kuptimin jo. pa (zakonisht foljeve u jep kuptimin e kundert).

unabashed (*anii-besht*) qe nuk tur-bullohet, qe nuk frikesohet.

unable (*an-ejbl*) i paafte, i pazoti.

unacceptable (*anek-septebll*) 1) i pa-pranueshem; 2) i padeshirueshem.

unaccompanied (*ane-kampened*) 1) l pashoqerueshem; 2) pa shoqerim.

unaccountable (*ane-kauntebll*) 1) l paspiegueshiim, i cuditshe; 2) papergjegjesi.

unaccustomed (*ane-kastemd*) 1) l pamesuar; 2) i jashtazakonshem.

unacquainted (*ane-kuejnted*) l panjohur (me dicka).

unaffected (*ane-fekted*) i thjeshte.

unaided (*an-ejded*) i lene pa ndihme; i pavarur.

unalterable (*an-oollterebll*) i pandryshueshem. -

un-American (*ane-meriken*) antiame-rikan; - un-American Activities Committee, komisioni per hetimin e veprimtarise antiametikane.

unanimity (*june-nimeti*) unanimitet.

unanimous, (*ju-nanimes*) nje mendje, njezeri.

unanswered (*an-aanserd*) i mbetur pa pergjigje ose pa u hedhur poshte

unarmed (*an-aarmd*) i paarmatosur; pa arme

unasked (*an-aaskt*) i pa-deshiruar.

unassailable (*ane-sejlllebll*) 1) i paarritshem; 2) l papergenjestrueshem, qe nuk mund ti hidhet poshte.

unassuming (*enli-sjuuming*) i per-sinqerte; vuajtur; pa kerkesa te medha; i thjeshte.

unattainable (*ane-tejnebll*) i paprek-shem; i pakapshem; i paarritshem.

unattended (*lane-tended*) 1) i pa-shoqeruar; 2) i lene pas dore.

unavailing (*ane-vejlling*) i padobi-shem; i kote.

unaware (*aneueer*) qe nuk di. qe nuk dyshon.

unawares (*aneueerz*) 1) papritmas; befas; 2) padashur.

unbearable (*an-beerebll*) i padurue-shem.

unbecoming (*anbi-kaming*) 1) i pa-vend; i papershtatshem; 2) i pahie-shem.

unbeknown (*anbi-noun*); unbeknown (to), pa dijeni

unbelief (*anbi-lliff*) mosbesim.

unbelievable (*anbi-llijvebll*) i pabesueshem

unbelieving (*anbi-llijving*) qe nuk be-son; mosbesues.

unbend (*an-bend*) (unbent) 1) ndreq. drejtoj; 2) ndreqem, drejtohem; 3) jap pushim.

unbending (*an-bending*) 1) i patundur. i paperkulshem; 2) i natyrshem; pa katikule.

unbent (*an-bent*) past dhe *p.p.* i unbend.

unbiased (*an-baeest*) i paanshem.

unbidden (*an-bidn*) 1) i paftuar; 2) vullnetar.

unbind (*an-bajnd*) (unbound) 1) zgjidh liroj; 2) leshoj (flokët).

unblemished (*an-bllemisht*) i panjo-llosur; pa te mete.

unbound (*anbaund*) past dhe *p.p.* i unbind.

unbounded (*an-baunded*) i pakufi-shem; pa mase

unbridled (*an-brajdlld*) i shfrenuar.

unbroken (*an-brouken*) 1) i tere i paprekur; unbroken soil. toke e virgjër. toke ere; 2) i paprishur; i mbajtur (per premtim. fjale); 3) i paprere.

unburden (*an-beerdn*) lehtesoj ba-rren. shkarkoj.

unbutton (*an-batn*) ckopsit. zberthej

uncalled-for (*anklllood-foor*) 1) i pakar-kuar; 2) i pavend.

uncared-for (*ankeerd-foor*) i brakti-sur.

unceasing (*an-sijsing*) i panderprere.

uncertain (*an-seenn*) 1) i pasigurt. i dyshimte; 2) i ndryeshueshem; 3) i papercaktuar.

unchain (*an-geejn*) heq prangat; liroj.

uncle (*ankll*) xhaxha. ungj. daj; U. Sam, daj Sami (emer talles I SHBA).

uncoil (*an-kojll*) 1) cpeshtjell; zhdri-villoj; 2) cpeshtillet; zhdri-villohet.

uncomely (*an-kamlli*) jo i bukur; jo terheqes.

uncomfortable (*an-kamfenebll*) i pa-volitshem; pa komoditet.

uncommon (*an-komen*) 1. a i jashte-zakonshem. i shquar; 2. *adv* *gJ.fl.ne* menyre te shquar; shume.

uncompromising (*an-kompreamazing*) i paperkulshem. i qendrueshem.

unconcern (*anken-seern*) 1) kujdesje; 2) apati

unconcerned (*anken-seernnd*) 1) i kujdesur; 2) i painteresuar; apatik.

unconditional (*anken-dishenell*) i do-mosdoshem; pa kushte.

unconscious (*an-konshes*) 1) qe nuk eshte i vetedijshem (per dicka) 2) i pavetedijshem; qe ka humbur ndjenjat.

unconsciously (*an-konsheslli*) pa ve-tedije.

uncouth (*an-kuuth*) 1) i cuditshem; 2) i ngathet; i pagdhendur.

uncover (*an-kaver*) zbuloj; nxjerr ne shesh

undaunted (*an-doonted*) i pafrikshem.

undecided (*andi-sajded*) 1) i pazgji-dhur; 2) i pavendosur.

undeniable (*andi-najebll*) 1) i padis-kutueshem; i pamohueshem; 2) shume mire.

under (*ander*) 1. *prep* 1) nen; 2) poshte. me pak se; sell under cost, shes nen kosto; children under 16, femije nen 16 vjec 3) ne pajtim. sipas. me; under: the present agreement, sipas marreveshjes se tanishme; under condition that, me kusht qe; to be under repair, eshte ne meremetim, riparim; under Peter I, ne kohen e Pjetrit te pare; I speak under one's breath, flas me zi ta ulat. duke pershparitur; 2. *sdv.* me poshte; poshte; perposhte; 3. a 1) i poshtem; 2) i ufet; 3) i nen-shtruar. i varur.

under (*ander*) *pref.* me *kuptimin* po-shte; nen

under-clothes *pl.* **under-clothing** (*an-derklloodhz. anderklloodhing*) nde-rresa.

underdone (*ander-dan*) i papjekur mire.

underestimate 1. *v* (*ander-estimejt*) nennvleresoj; 2. *n* (*ander-estimit*) nen-vleresim.

under frame (*ander-freejm*) shasi.

undergarment (*ander-gaarmnt*) 1) rro-ba te brendshme; 2) *pl* nderresa.

undergo (*ander-gou*) (underwent undergone) *pesoj*. *vuaj*.

undergone (*ander-gon*) *p.p.* i undergo.

undergraduate (*ander-gradjuet*) *stu-dent* i kursit te fundit.

underground (*andergraund*) 1. *adv* nen toke; *fig.* ilegalisht. fshehtas; 2. *a* i nendheshem; *fig.* i fshehte. ilegal; 3. *n* the U. metropoliteni.

underhand (*anderhand*) 1. *adv* «nen dore», «pas shpine». fshehtas; 2. *a* i fshehte, pas perdeje.

underlain (*ander-llejn*) *pp.* i underlie

underlie (*ander-llaai*) (underlay: un-derlain) gjendet ne themel; fshihet nen

underline (*ander-llaajn*) *nenvizoj*.

undermine (*ander-maajn*) 1) minoj; 2) germo; nen te; 3) gerryen (bregun).

underneath (*ander-nijth*) 1. *adv* poshte. perposhte; 2. *prep.* nen.

underpaid (*ander-peejd*) (underpaid) *past* dhe *p.p.* i underpay.

underpay (*ander-peej*) (underpaid) *paguaj* pak; shfrytezoj.

underproduction (*anderpre-dakshen*) nenprodhim; renie prodhimi; prodhim i te mirave ne sasi te pamjaftueshme.

underrate (*ender-rejt*) *nenvleresoj*.

under-secretary (*ander-sekretri*) zevendes minister (ne Angli dhe SHBA).

undersigned (*ander-sajnd*) i nenshkruar

undersized (*ander-saejzd*) 1) xhuxh; 2) usht. shkurtabiq.

understand (*ander-stand*) (understood) 1) kuptoj; 2) nenkuptoj; 3) merrem vesh.

understanding (*ander-standing*) 1) mendje; aresyetim; 2) te kuptuar. mprehtesi; 3) marreveshje. mire-kuptim.

understate (*ander-stejt*) *zvogeloj*.

understood (*ander-stud*) *past* dhe *p.p.* i understand.

understudy (*anderstadl*) *teptr.* 1. ndubluet. dublant; 2. v dubloj.

undertake (*andertejk*) (undertook; undertaken) 1) marr persiper; 2) zotohem.

undertaken (*andrr-tejkn*). *p.p.* i un-dertake.

undertaker (*ander-tejker*) 1) siperma-rres; 2) varrmihij.

undertaking (*ander-tejking*) 1) siper-marrje; ndermarrje; 2) zyre varrimi.

undertone (*andenoun*) 1) gjysme ton; 2) nuance.

undertook (*ander-tuk*) *past* i un-dertake.

undervalue (*ander-valljuu*) *nenvleresoj*.

underwent (*ander-uent*) *past* i undergo.

underworld (*anderueerld*) 1) skete-rre; bote e nendheshme; 2) funderri te shoqerise.

underwrite (*ander-rajt*) (underwrote; underwritten) 1) nenshkruaj; 2) pajtohem; 3) siguroj.

underwritten (*anderritn*) *p.p.* i under-write.

underwrote (*anderout*) *past* i under-write

undeservedly (*andi-zeervdlli*) *pa e merituar*.

undesirable (*andi-zajerebll*) i padeshirueshem

undid (*an-ded*) *past* i undo,

undistinguishable (*andis-tiguishbll*) i padallueshem.

undo (*and-duu*) (undid: undone) 1) zgjidh, liroj; 2) prish; rrenoj.

undone (*an-dan*) 1. *p.p.* i undo; 2. *a* 1) i pambaruar; i lene; 2) i humbur; we are undone; ne mba-ruarn.

undoubted (*an-dauted*) i padyshimte

undoubtedly (*an-dautedlli*) padyshim.

undreamt-of (*an-dremtov*) i pade-gjuar; i pabesueshern.

undress (*an-dres*) 1) xhvest1; 2) xhvishem.

undue (*an-djuu*) 1) i pakohshem; i pavend; 2) i paligjshem; i gabuar; 3) i jashtezakonshem.

undying (*an-daiing*) i pavdekshem.

unearth (*an-eeen*) nxjerr nga toka; *fig.* kerkoj. germo.

unearthly (*an-eeenlli*) 1) i mbina-tyrshem; 2) i cuditshem. i eger.

uneasiness (*an-ezims*) 1) pavoli. mun-gese komoditeti; 2) shqetesim.

uneasy (*an-ijzi*) 1) i pavolitshem; pakomoditet; 2) i shqetesuar; 3) i turbulluar.

unemployed (*anim-pllood*) i papune.

unemployment (*anim-plloiment*) papu-nesi; unemployment benefit, ndih-me per papunesi.

unendurable (*enin-djuerebll*) i padu-rueshem. qe nuk durohet.
unequal (*an-ijkuell*) i pabarabarte; me vlefte te pabarabarte.
unequaled (*aniuellld*) i. pashoq; i pakapercyeshem.
unequivocal (*ani-klivekl*) i qarte; i percaktuar.
unerring (*an-eering*) 1) i sakte. pagabim; 2) i pagabueshem.
unessential. (*ani-senshell*) i pare-ndesishem. jo esencial.
uneven (*an-ijvn*) 1) jo terren i thyer; 2) tek. jo
unexampld (*anig-zaampld*) shembellt.
unexpected (*anik-spekted*) i papritur. i paparashikuar.
unexperienced (*aniks-pierenst*) i pa-pervoje
unfailing (*an-fejlling*) 1) i pamu-ngueshem; 2) i sigurt.
unfair (*an-feer*) i padrejte; i pandershem.
unfasten (*an-faasn*) zgjidh; liroj; zber-thej
unfeeling (*an-fielling*) pa ndjenja. ze-mergur.
unfeigned (*an-fejnd*) zemerhapur. I sinqerte.
unfit 1. *a* (*an-fit*) i papershtatshem; i paafte;
 2. *v* (*an-fft*) bej te paper-shtatshem; . nxjerr jashte perdotimi; prish.
unfold (*an-fould*) 1) cpaloset. hapet; 2) cpalos. shtrij; 3) hap (zemren, mendimet).
unforeseen (*anfoor-sin*) i papara-shikuar -
unforgettable (*anfer-getebll*) i pa-harrueshem.
unforgivable (*anfer-givebll*) i pafal-shem.
unfortunate (*an-foorr;enet*) 1) fat-keq. i gjore; 2) i deshtuar.
unfounded (*an-faunded*) i pabazuar. i pathemelte.
unainly (*an-gejnlli*) i ngathet; i pa-harmonishem.
ungovernable (*an-gavernebll*) i pa-zbutshem; i pafrenueshem; i padrejtueshem.
ungracious (*an-grejshe*) jo i dashur, i pasjellshem; i ngrysor.
ungrateful (*an-grejtll*) mosmirenjo-hes.
ungrounded (*an-graunded*) pa the-mel. arbitrar.
unguarded (*an-gaarded*) 1) i pambroj-tur; 2) i ckujdesur.
unhandy (*an-handi*) 1) i pavolitshem; 2) i ngathet.

unhappy (*an-hiipi*) fatkeq; i mjere.
unhealthy (*an-hellthi*) shendetlig. I dobet
unheard -of (*an-herdov*) i padegjuar; i pashembellt.
unholy (*an-houlli*) 1) i pandershem; 2) *gjfl.* i tmershem. i hatashem.
unified (*juunifaajd*) i perbashket; I vetem. unik.
uniform (*juunifootm*) 1. *n* uniforme; 2. *a* i njellojshem; i njejte.
uniformity (*juuni-foormeti*) njelloj-shmeri. uniformitet.
unify (*juunifaaj*) 1)bashkoj; 2) unifikoj.
union (*juunien*) bashkim; lidhje. shoqeri.
unionist (*juunienist*) anetar i sindikates (ne Angli).
unique (*ju-nijk*) i vetem. i pashok; unik.
unison (*juunizn*) 1) *muz.* unison. me nje ze; 2) marreveshje. harmoni.
unit (*juunit*) 1) njesi; 2) njesi matjeje; 3) njesi ushtarake.
unite (*ju-najt*) 1) bashkoj; 2) bashkohemi; United Nations Orga-nization, Organizita e Kombeve te Bashkuara.
unity (*juuniti*) 1) bashkim: hsrmoni 2) *mat.* nje.
universal (*juuni-veersll*) 1) I gjithshem; 2) boteror.
universe (*juuniveers*) bote, gjithesi.
university (*juuni-veersiti*) universitet.
unjust (*an-xhast*) i padrejte.
unkind (*an-kaajnd*) i keq, i lig; mizor; keqdashesh.
unknowable (*an-nouebll*) i pakuptue-shem, qe nuk njihet.
unknown (*an-noun*) 1. *a* i panjohur; unknown to smb., pa dijenine e dikujt; 2. *n mat.* e panjohur.
unlace (*an-llejs*) zgjidh gjalmin;
unlawful (*an-lloofull*) i paligjshem, i jashteligjshem.
unleash (*an-llijsh*) cpengoj;. zgjidh; unleash war, ndez luften.
unleavened (*an-llevnd*) i ndorme, pa brume, i embel.
unless (*en-lies*) po te mos, vecse.
unlike (*an-llajk*) i pangjashem; jo ashtu si
unlikely (*an-llajkli*) qe s'ka te ngjare; pak i besueshem.

unlimited (*an-llimited*) i pakufisem; i pakufizuar.

unload (*an-lloud*) 1) shkarkoj; 2) zbraz (armen),

unlock (*an-llok*) cel; hap.

unlooked-for (*an-llukt-for*) i paparashikuar.

unlucky (*an-llaki*) i pafat; i mjere.

unmannerly (*an-manerlll*) i pagdhendur, harbut.

unmarried (*an-marid*) i pamartuar, per tu martuar.

unmask (*an-mask*) heq masken; de-maskoj.

unmatched (*an-meced*) qe nuk ka shok, i pashok, i pakrahasueshem.

unmeaning (*an-mijning*) pa kuptim.

unmerciful (*an-meersifll*) i pameshirshem.

unmistakable (*anmistejkebl*) i pa-gabueshem, j padyshimte, i qarte.

unnatural (*an-natjurrell*) 1) kunder na-tyres; 2) i panatyrshem.

unnecessary (*an-neseseri*) i panevojshem; i tepert.

unnerve (*an-neerv*) i marr mendet; shkaterroj nervat.

unpack (*an-pak*) cpaketoj, hap.

unpaid (*an-peejd*) i papaguar.

unparalleled (*an-perelleid*) i pashem-bellt, i pakrahasueshem.-

unpleasant (*an-plleznt*) i papelqye-shem; jo j kendshem.

unpopular (*an-popjuller*) jo popullor.

unprecedented (*an-presidented*) i pa-degjuar; i pashembellt.

unpretending, unpretentious (*anpretending-tenshes*) i perkore. pa pretendime.

unproductive (*anpre-daktiv*) jo pro-dhues, improduktiv; i pafrytshem.

unprofitable (*an-profithebl*) j paleverdisshem; i padobishem.

unpromising (*an-promising*) qe nuk premtan asgje te mire.

unprovided (*anpre-vajded*) i papajisur, i pasiguruar (me dicka).

unpublished (*an-pabllisht*) i pabotuar.

unqualified (*an-kuollifajd*) 1) i pa-kualifikuar, pa kualifikime; 2) i papershtatshem.

unquenchable (*an-kuencebl*) 1) qe nuk

shuhet. i pashuar qe nuk fiket; 2) i palodhshem.

unquestionable (*an-kuesrenebl*) i pakundershtueshem, i padiskutueshem, i sigurt.

unquiet (*an-kuajet*) i shqetesuar.

unreal (*an-riell*) ireal, jo j vertete; iluzor.

unrealizable (*an-riellajzebl*) i parealizueshem; i pazbatueshem.

unreasonable (*an-rijznebl*) i paare-syeshem; i pagjykim.

unremitting (*anrimiting*) j palodhur; i vazhdueshem, i parreshtur.

unrest (*an-rest*) 1) shqetesim, trazim; 2) turbullire; cregullim.

unrestrained (*anris-trejnd*) i pafre-nueshem; i papermbajtur.

unrivalled (*an-rajvelld*) i pashoq, ipakapercyeshem.

unruly (*an-ruulli*) i pabindur; i pafre-nueshem.

unsafe (*an-sejft*) i pasigurt, i rrezikshem.

unsanitary (*an-saniteri*) jo higjenik. jo i shendetshem.

unsatisfactory (*ansetis-fakteri*) i pakenaqshem.

unsavory (*an-sejvsri*) 1) i pashijshem; 2) qe nuk terheq.

unscrew (*an-skruu*) . cvidhos.

unscrupulous (*an-skruupjuller*) 1) i pandergjegjshem; 2) pa parime.

unseemly (*an-sijmlli*) j pahieshem.

unseen (*an-sijin*) 1) i papare; 2) i padukshem.

unselfish (*an-sellfish*) vetemohues.

unsettled (*an-setlld*) 1) i parregu-lluar; 2) i pazgjidhur; 3) i pabanuar; 4) i papaguar.

unshakable (*an-shejkebl*) i palekundshem.

unsightly (*an-sajtlli*) 1) qe nuk bien sy; 2) i shemtuar.

unskilled (*an-skilld*) i pamesuar. i pakualitikuar; i papregatitur.

unsound (*an-saund*) 1) i ligshite; 2) i prishur; i kalbur; 3) i pabazuar; 4) i pasigurt.. -

unsparing (*an-speering*) 1) i pakur-syer; dorehapur; 2) i pameshirshem.

unspeakable (*an-spjikebl*) i patregueshem.

unsteady (*an-stedi*) 1) i paqendrueshem; 2) j lekundshem.

unstressed (*an-strest*) i patheksuar (tingull. rrokje).

unstudied (*an-stadid*) I natyrshem

unsuited (*an-sjuutid*) I papershtatshem

unthinkable (*an-thinkebll*) 1) i pa-perfyttyrueshem; 2) *gifl.* i pabesue-shem; qe s'ka te ngjare.

untie (*an-taaj*) zgjidh.

until (*en-till*) shih till I.

untimely (*an-tajmlli*) 1. a i pakoh-shem; 2. *adv* pa kohe; jo ne kohen e duhur

untold (*an-toullid*) 1) i patreguar; 2) i panumert

untrue (*an-truu*) 1) i genjeshtert; 2) i pabese (per ndonje -to)

unusual (*an-juuzhuell*) i jashtezakon-shem.

unutterable (*an-aterell*) i patregue-shem.

unveil (*an-vejell*) 1) heq mbulesen. perden; 2) nxjerr. tregoj (te fshehten)

unwearyingly (*an-uierjing*) i palodh-shem.

unwelcome (*an-uellem*) 1) i papel-qyer, i padeshirueshem; 2) i pafuar.

unwieldy (*an-uelldi*) i rende. i ngathet.

unwilling (*an-uilling*) mosdashesh; qe nuk ka qejt. prirje.

unwillingly (*an-uillingli*) *pi* qejf.

unwise (*an-uajz*) budalla; I pakuptue-shem i natyrshem. i papershtat

unwished (*an-uisht*) i padishirueshem) (for).

unworthy (*an-ueirdhi*) i padenje.

unworth (*an-rap*) 1) hap. cpalos; 2) hapet. cpaloset.

unyielding (*an-jillding*) i paepur. I vendosur. kembengules.

up (*ap*) 1. *adv* 1) siper. lart: 2) *tregon afrim*: a boy came up, erdhi nje djale; 3) *tregon kalimin e afati*. *kryerjen ose perfundimin e nje vep-rimi*: time is up, koha kaloi; eat up, ha; save up; grumbulloj; up to, deri tek; what is up? si eshte puna? 2. *prep.lart*. perpjete; up the river, perpjete lumit; qe shkon lart. qe ngjitet; up train, tren qe shkon ne qender. ne kryeqytet; 4. *n* ups and downs, gropa (rruga); *fig.* loja e fatit. trillet e tatit.

upbraid (*ap-braeid*) qortoj; shaj.

upbringing (*apbringing*) edukim.

up building (*apbillding*) ndertim.

upheaval (*ap-hivll*) 1) ndryshim I madh i menjehershem; *fig.* per- bysje; 2) *gjeol.* cvendosje eshtre-

upheld (*ap-hellid*) *past* dhe *p.p.* I uphold.

uphill (*ap-hill*) 1. *adv* perpjete; 2. a 1-) qe shkon perpjete; 2) i rende. i veshtire.

uphold (*ap-houllid*) (upheld) 1) per- krah: 2) mbroj (pikepamjen).

upholster (*ap-houllster*) 1) mobiloj; 2) vesh (mobilje).

upholsterer (*ap-houllsterer*) tapicier. specialist per te veshur. mobiljet.

upland (*apllend*) 1. a malor; 2. *n* pjese malore e vendit.

uplift 1. *v* (*ap-llift*) *ngre.* larteso; 2. *n* (*apllift*) ngritje (e moralit. eko-nomise etj.).

upon (*e-pon. epen*) shih on.

upper (*aper*) i siperm. i larte; get have the upper hand, korr fitore; mbizoteroj.

uppermost (*apermoust*) me larte

upraise (*ap-rejz*) *ngre.* larteso.

upright 1. a (*aprajt*) 1) i -drejte; 2) i ndersh.em; 2. *adv.* (*ap-rajt*) pin-gul; keep oneself upright, qen-droj drejt.

uprising (*ap-rajzing*) 1) ngritje; 2) kryengritje.

uproar (*sproor*) zhurme. potere; plasje (e te qeshurit).

uproarious (*ap-roodes*) me zhur-me, potere, rremuje.

uproot (*ap-ruut*) shkul me rrenje, crenjos.

upset (*ap-set*) (upset) 1) p0ermbyes; 2) permbyset; 3) prish, crregulloj.

upshot (*apshot*) perfundim; mbarim.

upside-down (*apsajd-daun*) i per-mbysur.

upstairs (*ap-steerz*) 1. *adv* perpjete shkalleve; siper; 2. a siper ne katin e sperm.

upstart (*apstaart*) parvenu. njeri qe ka fituar menjehere pasuri. pushtet etj. me sjellje e veprima te papel-qyeshme.

upstream (*ap-strijm*) perpjete (lumit), ne drejtim te kundert me rrjedhjen e lumit

upsurge (*apseerxh*) ngritje (e akonamise etj.)

up-to-date (*apte-dejt*) i kohes; mo-dern; perparimtar.

upturn (*ap-teem*) kthej. permbyes.

upward (*apueerd*) 1. a i drejtuar ose qe shkon lart; 2. *adv* shih up-wards

upwards (*apueerdz*) 1) sipik; 2) mbi.

urban (*eerben*) qyteti. i qytetit. qyte-tar. urban.

urbane (*er-beejn*) I sjellshem.

urbanity (*er-baneti*) miresjellje; njerezi.

urchin (*eerrcin*) camerdhok; rrugac

urge (*eerxh*) 1) detyroj; shtyj; 2) bind; ngul kembe.

urgency (*eerxhiinsi*) 1) ngulmim; ne-voje e domosdoshme; 2) merzi

urgent (*eerxhiint*) kembengules.

urine (*juerin*) shurre. urine.

urn (*eerri*) poce. vazo. ene (ku mbahet hiri i te vdekurit); kuti votimi.

us (*as; es*) *pres pron (rase objektore)* ne. neve.

usage (*juuzixh*) 1) perdorim; 2) per-dorim; sjellje; 3) zakon.

use 1. *n* (*juus*) 1) dobi; be of (no) use, jam i (pa) do bishem; is there any use ia vlen, I have no use for it. kjo nuk me nevojitet fare. 2) perdorim; be ose fall out of use del nga perdorimi; lose use (of). humb aftesine per te zoteruar (dicka); make use (of), perdor; 2. *v* (*juuz*) 1) perdor; may I use your name? a mund t'ju referohem juve 2) sillem (me ndo-nje); use up. perdor. shpenzoj.

used I (*juust*) *a predic* : get used (to), mesohem; I am used to it, jam mesuar me kete.

used II (*juuzd*) i mbajtur. i vjeter; i perdorur.

used III (*juust*) (*i bashkuar me me-nyren paskajore per te shprehur ve-prim te perseritur ne te kaluaren*): I used to walk there. e kisha zakon te shetitja andej; the

bell used to ring at one, me pare zilja binte ne ora nje.

useful (*juus-fl*) i dobishem.

useless (*juusflis*) i padobishem; krejt i pavlefte.

usher (*asher*) 1. *n* 1) portier; 2) percjelles; 2. *v* fut (ne salle. na dhome).

usual (*juuzhuell*) i zakonshem.

usually (*juuzhuelli*) zakonisht.

usurer (*juuzhurer*) fajdexhi.

usurious (*juu-zjuerles*) fajdexhiu. i faj-dexhiut.

usurp (*ju-zeerp*) pervetesoj; rrembej

usurper (*ju-zeerpik*) pervetesues; rre-mbyes: uzupator.

usury (*juuzheri*) faide.

utensil (*ju-tensll*) ene; vegjel.

uterine (*juutarin*) (*te nje*) barku..

uterus (*juureres*) 1) *anat.* miter; 2) bark.

utilitarian (*jutilli-teerien*) utilitar; qekarakterizohet. me shume nga dobia se sa nga bukuria. e verteta. miresia.

utility (*ju-tilliti*) 1) dobi. leverdi; 2) public utilities. ndermarrje te sher-bimit shoqeror; sherbime komunale.

utilize (*juutiffajz*) perdor. shfrytezoj.

utmost (*atmoust*) 1. *a* 1) me i farge-ti; skajor; kufitar ;2. *n* cdo gje e mundur; one's utmost, cdo gje qe ka ne dore dikush.

utter I (*ater*) i plote. i tere; absolut.

utter II (*ater*) shqiptoj; nxjerr. (ze),

utterance (*aterens*) 1) shqiptim. shprehje; 2) thenie; public utte-rance, deklarate publike.

utterly (*aterlli*) krejt. krejtesisht. krye-keput

V

V, v (*vij*) shkronja e njetzet e dyte e alfabetit anglez.

vacancy (*vejkensi*) 1) zbrazesire, bo-shllek; 2) vend vakant.

vacant (*vejkent*) 1) i lire, vakant; 2) i hutuar (shikim, pamje).

vacate (*ve-kejt*) liroj (vend, detyre); le. leshoj.

vacation (*ve-kejshen*) 1) pushime; 2) *amer.* leje.

vaccinate (*vaksinejt*) *mjek.* shenoj. vaksinoj,

vaccine (*vaksijin*) vaksine.

vacillate (*vasillejt*) lekundem; dyshoj, ngurroj

vacillation (*vasi-llejshen*) 1) lekundje, luhatje; 2) ngurrim; paqendrueshme-ri.

vacuity (*ve-kjueti*) zbrazesire, bo-shllek.

vacuous (*vakjues*) i zbrazet.

vacuum (*vakjuem*) hapësirë pa ajër. vakum; zbrazesirë. vacuum cleaner pluhurthithës; vacuum flask. ter-mus.

vagabond (*vagebond*) endacak; zu-zar, vagabond

vagary (*ve-geeri*) trill, kapric

vagrancy (*vegrensi*) endje

vagrant (*vejgrent*) 1. *n* endacak; 2. *a* udhetar pa qellim.

vague (*veejg*) i paparcaktuar; i tur-bullt. i paqarte.

vain (*veejn*) 1) i zbrazet, kokebosh; mburravac; 2) i kote; in vain, se koti.

vainglorious (*veejnglloories*) mburra-vec.

valiancy (*vejlensi*) kim, valenca,

valet (*vallit*) sherbetor, kamarier.

valiant (*vallient*) trim,

valid (*vallid*) i vlefshëm.

validity (*ve-llideti*) vlefte, fuqi ligjore,

valise (*ve-llijiz*) valixhe.

valley (*valli*) lugine

Valona (*ve-llollne*) Vlora.

valo(u)r (*valler*) trimeri, guxim.

valuable (*valluebll*) j cmueshem.

valuation (*vallju-ejshen*) vleresim.

value (*valljuu*) 1. *n* 1) vlefte; 2) *ek* vlera; 3) rendesi; 4) *mat.* madhesi; 2. *v* cmoj; vleresoj.

valve (*vallu*) 1) vatvole; 2) *rad.* llambe elektronike; valve set, aparat marres me llambe; 3) kapak; 4) saracineske.

vamp I (*vamp*) *gjfl.* 1. *n* aventuriere; 2. *v* terheq, josh.

vamp II 1) arnoj; meremetoj; 2) *muz.* improvizoj shoqerimin.

vampire (*vampaeer*) lugat. .

van I (*van*) makina per ta hedhur drithin.

van II 1) karroce mallrash; 2) vagon plackash.

van III pararoje.

vane (*veejn*) 1) fluger; 2) flete; 3) krah (mulliri me ere).

vanguard (*vangaard*) pararoje.

vanish (*vanish*) zhdukem.

vanity (*vaneti*) 1) sqima; 2) kotesi; vanity bag, vanity case, borsete.

vanquish (*vankuish*) mund, mposht.

vapid (*vapid*) i pashije; *fig.* bosh, pa permbajtje.

vapor (*vejper*) shih vapour. -

vaporize (*vejperaajz*) avullon.

vaporous (*vejperes*) 1) i avullt. 2) i mjegulluar.

vapour (*vejper*) 1) avull; mjegull,

variance (*veeriens*) 1) ndeshje; grindje; 2) ndryshim.

variant (*veerient*) 1. a i ndryshem; tjetër; 2. *n* variant.

variation (*veeri-ejshe*) 1) ndryshim; 2) muz. variacion.

varied (*veerid*) 1. *past* dhe *p.p.* I vary; 2. v i ndryshem.

variety (*ve-raeeti*) 1) llojllojshmeri, shu-mellojshmeri; 2) shumice; 3) *biol.* variatet

various (*veeries*) i ndryshem.

varnish (*vaarnish*) 1. *n* 1) vernik; 2) lluster; 2. v lyej me vernik.

varsity (*vaarsiti*) *gj-fl.* universitet.

vary (*veeri*) 1) ndryshon; 2) bëj të ndryshem; 3) ndryshoj, nuk pajtohem.

vase (*vaaz*) vazo

vast (*vaast*) i, gjere, i pamatur.

vat (*vat*) kade; tire.

vault I - (*vooHt*) 1) kube; 2) qilar; grope varri.

vault II 1. *n* kecim; 2. v kecej.

vaulting-horse (*voolltinghoors*) kale (per ushtrime gjimnastikore).

veal (*viell*) mish vici.

veer (*vier*) ndryshoj drejtim. prirem. shmangem.

vegetable (*vexhitebll*) 1. *n* perime zarzavate; 2. a bimor.

vegetarian (*vexhi-teerien*) vegjetarian.

vegetation (*vexhi-tejshen*) bimesi.

vehemence (*vijemens*) furi. terbim.

vehement (*vijement*) i terbuar. i fu-rishem.

vehicle (*vijikll*) 1) karroce; 2) mjet (shprehjeje. perhapjeje etj.); 3) *kim.* tretes. solvent.

veil (*vejell*) 1. *n* 1) mbulese; vel; perçe; 2) perçe; 2. v mbuloj me ferexhe ose me vel; *fig.* mbuloj, maskoj.

vein (*veejn*) 1). vene; 2) damar.

velocity (*ve-lloseti*) shpejtesi.

velvet (*vellvit*) 1. *n* kadife; 2. *n* kadifeje. i kadifese.

velvety (*vellviti*) si kadife.

venal (*vijnell*) qe shitet. qe pranon rryshfet. mite.

vender (*vender*) shites; pramatar.

veneer (*vinier*) 1) kompensate; 2) *fig.* cipe. Huster ,e jashtme.

venerable (*venerifbll*) i nderuar

veneration (*vene-rejshen*) nderim. a-dhurim.

venereal (*vi-nierieell*) venerian.

vengeance (*venxhens*) haknarrje.

venison (*venzn*) mish dreri.

venom (*venem*) "helm; *fig.* vrer.

venomous (*venemes*) i helmte; *fig.* edhe theres

vent (*vent*) 1. *n* dalje. vrime; *fig.* rruged dalje. shprehje (e gjeje).

ventilate (*vintillejt*) ajros.

ventilation (*venti-llejshen*) ajrosje. ventilacion.

ventilator (*ventillejter*) ventilator.

venture (*vencer*) 1. *n* ndermarrje e rrezikshme; at a venture. kuturu. ne tym; v 1) marr guxim; 2) rrezikoj.

veracious (*ve-rejshes*) i vertete. I sakte.

veracity (*ve-raseti*) vertetesi.

verb (*veerb*) folje.

verbal (*veerbell*) 1. a 1) me goje; 2) fjala per fjale; 3) *gram.* foljor; 2. v pjesa e ligjerates e formuar nga folja.

verbose (*viber-bous*) fjalamani.

verdant (*veerdenr*) i gjelber.

verdict (*verdikt*) vendim gjyqesor.

verge (*vijerxh*) 1. (skaj; kufi (*zak.fig.* 2. v 1) kufizoj; 2) afrohem.

verification (*verifi-kejshen*) verifikim vertetim.

verify (*verifaaj*) 1) verifikoj; 2) ver-tetoj.

veritable (*veritebll*) i vertete.

vermilion (*ver-milljen*) 1. a i kuq i celur; 2. *n* cinaber.

vermin (*veermin*) *permb.* parazite.

verminous (*veermines*) mbushur me parazite.

vernacular (*ver-nakjuller*) gjuhe e vendit.

versatile (*veersetaeell*) 1) i shuman-shem; 2) i levizshem.

versatility (*veerse-tilleti*) 1) shuman-shmeri; 2) levizeshmeri

verse (*veers*) 1) vjershe; strofe; 2) vargje.

versed (*veerst*) me pervahe; kompetent.

version (*veershen*) 1) version; 2) tekst.

versus (*veerses*) kunder.

vertical (*veerrikll*) i pingulte.

very (*veri*) 1. *adv* shume; 2. a ai. ajo vete; vete.

vessel (*vesll*) 1) ene; 2) anije.

vest (*vest*) 1. *n* jelek; fanelle e bren-deshme; shtojce (ne fustan); 2. v vesh; vest with power. i jap fuqi.

vestige (*vestixh*) gjurme; shenje.
vestment (*vestment*) veshje. rrobe.
veteran (*veteren*) 1) veteran; 2) ish luftetar.
veterinary (*veterineri*) 1. *n* veteriner; 2. *a* veterinar
veto (*vijtou*) 1. *n* veto; 2. *v* ve veton.
vex (*veks*) nguc; marzit; zemeroj.
vexation (*vek-sejshen*) 1) merzi; 2) hidherim.
via (*vaje*) neper.
viands (*vaeendz*) *pl* gjellera; ushqime.
*vb*ibrate (*vaj-brejt*) dridhem; drithton:
vibration (*vaj-brejshen*) dridhje. *vi*-bracion.
vibratory (*vaj-breteri*) drithtues. *vi*-brues.
vicar (*viker*) famullitar; prift krahine.
vicarage (*vikerixh*) shtepi prifti.
vice I - (*vajs*) ves.
vice II dare; pres.
vice III zevendes; nen.
vice-chairman (*vajs-ceermen*) nen- kryetar
vice- president (*vajs-president*) nen-president.
viceroi (*vajsrooj*) nenmbret. zevendes-mbret.
vice versa (*vajsi-yeerse*) anasjelltas.
vicinity (*vi-sineri*) 1) rrethe; 2) afersi; fqinjesi; in the vicinity, (of), afer, ne afersi.
vicious (*vishes*) 1) me vese; 2) I prape.
vicissitude (*vaj-sisitjuu*) ndryshime te papritura, peripeci, loje e fatit.
victim (*viktim*) viktime; fli.
victimization (*viktimaj-zejshen*) ndjekje.
victimize (*viktimaaiz*) mundoj. ndjek.
Victorian (*vik-toorien*) viktonan (i ko-hes se mbretereshes Viktoria).
victorious (*vik-toories*) ngadhnjimar. fitimtar.
victory (*vikten*) fitore.
victual (*viktuell*) (*zak. pi*) ushqime.
vie (*vaaj*) hahem, shembroj, konkuroj.
Viet-Nameese (*vjet-niimijiz*) (*pi pa ndry-shin e*) vjetnamez
view (*vjuu*) 1. *n* 1) pamje; 2) horizont; 3) pikepamje; mendim; with. a view (to), me qellim; 2. *v* vrej, shikoj, veshtoj.
viewpoint (*vjuupoint*) pikepamje.
vigil (*vixhill*) roje nate.
vigilance (*vixhillens*) vigjilence. kuj-des.
vigilant (*vixhillent*) vigjilent, syhapur.
vigor (*viger*) shih. vigour.

vigour (*viger*) fuqi. energji.
vigorous (*vigeres*) i fuqishem, ener-gjik
vile (*vaeell*) i poshter; i urryer.
village (*villixh*). *fshat*, katund.
villain. (*villen*) i poshter; keqberes mas-kara.
villainous (*villenes*). i urryer.
vindicate (*vindikejt*) 1) reabilitoj. I jap doren; 2) mbroj (te drejtat etj.)
vindication (*vindi-kejshen*) 1) rea-biltim; 2) mbrojtje,
vindictive (*vin-diktiv*) hakmarres.
vine (*vsajn*) 1) -hardhi; 2) bime zva-rritese.
vinegar (*viniger*) uthull.
vineyard (*vin'jerd*) vreshte.
vintage (*vintixh*) 1) vjelje e, rrushit; 2) prodhim I rrushit
violate (*vaeellejt*) 1) shkel (statutin. li-gjen etj.). kapercej (kufirin); 2) per-dhunoj; 3) dhunoj.
violation (*vsee-llejshen*) 1) dhune; 2) shkelje.
violence (*vaeellens*) 1) fuqi, vrull; 2) dhune.
violent (*vaeellent*) 1) i fuqishem. I funshem; 2) perdhunues.
violet (*vaeellet*) 1. *n* manushaqe; 2. *a* ngjyre manushaqe.
violin (*vaeellin*) violine.
violinist (*vaeellinist*) violinist.
viper (*vajper*) neperke.
virago (*vi-rejgou*) grua grindavece; shtrige.
virgin (*veerxhin*) 1. *n* vajze. virgjier; 2. *a* virgjiereshe, i virgjiereshes.
virile (*viraeell*) 1) burrorer; 2) i afte per jete. i forte.
virility (*ve-rilleti*) burrieri.
virtual (*veertjuell*) I vertete. i njimendet; faktik.
virtue (*veertjuu*) 1) virtyt; 2) nder. ndershmeri; in virtue (of), by virtue (of), ne saje. me ana. ne baze te
virtuous (*veertjues*) i virtytshem.
virulence (*virellens*) 1) fuqi helmuese; 2) ligesi.
virulent (*virillent*) 1) i fuqishem (helm); 2) i lig.
viscous (*viskous*) viskoze.
viscount (*vajkaunt*) nenkont. vikont.
vise (*vijzej*) 1. *n* vize; 2. *v* ve vizen.
visibility (*vizi-billity*) dukshmeri.
visible (*vizebll*) i dukshem. qe shihet.

vestige (*vizhen*) 1) shikim; 2) vegim; 3) te pare. parashikim.

visionary (*vizheneri*) vegimtar; fan-tastik.

visit (*vizit*) 1. *n* vizite; 2. *v* shkoj per te pare. vizitoj.

visitor (*viziter*) vizitor.

visor (*vajzer*) 1) -strehe (kapeleje. kas-kete); 2) *hist.* vizjere.

visual (*vizhuell*) shikimi. i shikimit. i te parit.

visualize (*vizhuellaaz*) parafytyroj qarte.

vital (*vajtl*) 1) jetesor; 2) i domosdoshem; 3), i gjalle (stili).

vitality (*vaj-tilleti*) gjalleri; aftesi jetese.

vitals (*vajtlz*) organe me rendesi je-tike.

vitamin(e) (*vitemin*) vitamine.

vitriol (*vitrihill*) vitriol. gurkali.

vituperation (*vaajtjuupe-rejshen*) sha-rje. poshterim.

vituperative (*vaj-tjuuperiitiv*). shares.

vivacious (*vij-vejshiis*) i gjalle. i gja-lleruar.

vivacity (*vi- veiseti*) gjalleri.

vivid (*vivid*) i gjalle. i ndritshem.

vixen (*viksn*) 1) dhelperushe; 2) grua grindavece.

vocabulary (*ve-kiibjul/eri*) 1) fjalor; 2) pasuri fjalesh; 3) perberje fjalorit.

vocal (*voukll*) 1) zanor; vocal chords. kordat zanore; 2) vokal.

vocation (*vou-kejshen*) 1) mjeshte-ri. pune. detyre. 2) prirje.

vocational (*vou-kejshenell*) profesio-nal mjeshteror

vociferous (*vou-siferes*) qe bertet. po-terexhi.

vogue (*voug*) mode; popullaritet.

voice I (*vojs*) 1. *n* zeri ; 2. *v* shpreh (me fjale).

voice II *gram.* diateze.

void (*voojd*) 1. *n* boshlek. zbrazesire; 2. *a* 1) I zbrazet; bosh; 2) *drejt.* i pavlefshem.

volatile (*volletaeiill*) fluturak; avullues.

volatility (*volle-tilleti*) aftesi avulli-mi.

volcanic (*voll-kenik*) vullkanik.

volcano (*voll-kejnou*) vullkan.

volley (*voll*) batare.

volley-ball (*vollibooll*) volejboll.

volt (*voullt*) *el.* volt.

voltaic (*voll-te;ik*) voltaik.

volume (*volljuum*) vellim.

voluminous (*ve-lljuumines*) 1) me shu-me vellime; 2) i madh. i gjere. **voluntary** (*volleneiri*) vullnetar.

volunteer (*vollen-tier*). 1. *n* vullnetar; 2. *v* shkoj vullnetar.

voluptuous (*ve-llaptjues*) shqisor; ep-shor.

vomit (*vomit*) 1. *v* 1) vjell; 2) nxjerr; 2. *n* vjellje.

voracious (*ve-rejshes*) grykes. llufites.

voracity (*vii-raseti*) grykesi.

vortex (*voorteks*) shtjelle; vorbull.

vote (*vout*) 1. *n* 1) votim; 2) vote; 3) buletin i zgjedhjeve; 2. *v* 1) votoj; 2) njoh; vote down, rre-zoj ne zgjedhje.

voter (*voutiir*) zgjedhes.

voting (*vouting*) votim. zgjedhje.

vouch (*vaur;:*) garantoj. zotohem.

voucher (*vaur;:iir*) 1) garant. dore-zenes; 2) dettese.

vouchsafe (*vauc-sejif*) denjoj; nderoj

vow (*vau*) 1. *n* betim; 2. *v* betohem; jap besen.

vowel (*vaoell*) zanore.

voyage (*vojixh*) udhetim (sidomos ne det).

vulcanite (*vallkenajt*) gome e vull-kanizuar; abanoz.

vulcanize (*vallkenaaz*) vullkanizoj.

vulgar (*vallger*) vulgar; trashanik.

vulgarity (*vall-gareti*) vulgantet.

vulnerability (*vallnerii-billeli*) cenue-shmeri. dhunueshmeri. te qenet i demtueshem.

vulnerable (*vallnerebll*) i cenueshem; i demtueshem.

vulture (*vallcer*) gjyp (lloj shpendi); *fig.* grabitqar.

vying (*vajing*) *pres. p.* i vie.

W

W. w (*dablljuu*) shkronja e njezet e trete e alfabetit anglez.

wad (*uod*) 1) -cope pambuku; 2) shtellunge; 3) *amer. gj.fl.* pako (me para).

wadding (*uoding*) 1) vate; 2) mbushje.

waddle (*uodll*) eci duke u perkundur.

wade (*ueejd*) kaloj vane; futem.

waders (*ueejdiirz*) *pl c*; izme gome.

waft (*uaaft*) 1. *v* sillet. vertitet, per-hapet (i mbajtur nga valet e eres te detit); 2. *n* 1) fillad, puhi; 2) , levizje lekundese.

wag (*uag*) 1. *n* hov, vrulj; 2. *v* tund.

wag II shakaxhi.

wage I (*ueejxh*): wage war, bej lufte.

wage II (*zak. pl*) rroge, page.

wage cut (*ueejxhkat*) uije e pages, rroges.

wage-freeze (*ueejxhfrijiz*) blokim i pages. i rroges.

wager (*uejxher*) 1. *n* bast; 2. *v* ve bast.

waggish (*uagish*) shakaxhi; mendje-mprehte.

wag(g)on (*uagen*) 1) . karro; qerre; 2) vagon mallrash.

waif (*uejf*) 1) femije pa strehe; 2) njeri pa pleng, pa shtepi.

wail (*uejell*) 1) qaj, vajtoj; 2) ulerij.

waist (*uejst*) 1) be!, mez; 2) *amer.* korset.

waistcoat (*uejstkout*) jelek.

wait (*uejt*) pres (*far*); wait on. wait upon, sherbej.

waiter (*uejter*) kamerier.

waitress (*uejtrijs*) kameriere.

waive (*ueejv*) *drejt.* heq dore (nga nje e drejte)

wake I (*uejk*) gjurme anijeje; vrage; in the wake, pas gjurmeve.

wake II (*woka. waked; waked, woke, woken*)

1) zgjoj; 2) zgjo-hem.

wakeful (*uejfkll*) 1) ; zgjuar; 2) pa gjume.

walk (*uaok*) 1. *n* 1) ecje; 2) shetitje me kembe; 3) shtek; 2. *v* eci me kembe shetit; walk out,

greve.

walk-over (*uookouver*) fiton, e lehte.

wall (*uaoll*) mur; go to the wall, pesoj disfate. i bie murit me koke

wallet (*uallit*) 1) cante lekure; 2) portofol.

wall-eye (*uoollaa*) perde e syrit.

wallflower (*uaallflaaer*) 1) *bit.* she-boje; 2) *tall.* dame pa kavalier (ne ballo)

wallop (*uollep*) 1. *v* *gj.ft.* rrah, zbruj; 2. *n* goditje e forte.

wallow (*uallou*) shkrryhem; rrokullisem.

wallpaper (*uaallpejper*) 1). tapiceri; 2) leter per te veshur uret; 3) gure muri,

Wall Street (*uoallstrijt*) Uoll-Strit (Ruge e Nju-Jorkut- qender e jetes financiare te SHBA. sinonim i oligarkise financiare amerikane).

walnut (*uoallnat*) arre.

walrus (*uoo'lres*) lope deti.

waltz (*uolls*) 1. *n* vals; 2. *v* kecej vals.

wan (*uan*) i zbete; i rraskapites

wand (*uond*) skepter; shkop. shufer.

wander (*uonder*) 1) endem kot; 2) flas percart; 3) shushatem.

wane (*ueejn*) 1) zbehje, venitja, pa-kesim i drites se henes pas perodes, e henes se plote; 2) renie. pakesim;

dobesim.

wangle (*uangll*) *gift.* kerkoj; perpi-qem te marr me dredhi.

want (*uant*) 1. *n* nevoje; mungese; for want (of), per mungese;. 2. *v* 1) dua; 2) kam

nevoje; 3) mungon; he is wanted by the police, ate e kerkon policia.
wanting (*uonting*) 1) mungues; 2) i pakenaqshem.
wanton (*uomen*) 1) i cthurur. imoral; 2) pa qellim, i panevojshem.
war (*uoor*) lufte; World W II, lufta e dyte boterore; civil war. lufte civile; at war, ne gjendje lufte.
warble (*uoorbl*) ze i dridhur. tril; cicerim.
ward I (*uaord*) 1) nen kujdastari; nen tutele; 2) tutele.
ward II 1) pavion (spitali); 2) qeli (burgu); 3) lagje (qyteti).
warden (*uoordn*) 1), pergjegjes 2) drejtor burgu.
warder (*uonder*) rojtar burgu
wardrobe (*uoardroub*) gardero
ware (*uueer*) poceri, farturi;
warehouse (*ueerhaus*) depo mallrash.
warfare (*uoorfeer*) 1) lufte; 2) me-nyre luftimi.
warlike (*uoorllajk*) luftedashas
warm (*uaorm*) 1. a i ngrohte; *fig.* i dashur. j perzemert; 2. v 1) ngroh; 2) ngrohem; 3) zemeroj; 4) zemero-ham; make things warm for smb, j nxjerr telashe dikujt.
warmonger (*uoormanger*) luftensexites.
warmth (*uoarmth*) 1) ngrohteai; *fig.* dashamiresi; 2) zemerim.
warn (*uoarn*) paralajmeroj.
warning (*uooning*) paralajmimir
warp (*uoorp*) 1) shtremberoj, per-kul; 2) perkulet, shtremberohet.
warrant (*uorent*) 1. n 1) autorizim 2) urdher (arrestimi); 2. v 1) garan-ttoj; 2) autorizoj.
warrior (*worrier*) luftetar. ushtar.
war-ship (*uoorship*) luftanije.
wart (*uoon*) lyrdhez. neste.
wary (*ueeri*) syhapur. i matur. i kuj-desshem.
was (*uoz. uiiz*) *past sing* i be.
wash (*uosh*) 1. n 1) larje; te laret (e rrobave); 2) kallire; kullese; 2. v 1) laj; 2) lahem; 3) gerryhen (bri-gjet).
washed-out (*uosht-aut*) 1) qimerene; penderene; 2) i rraskapitur.
washerwoman (*uosheruumen*) rro-balareset
wash-leather (*uoshlledher*) kamosh.

wash-out (*uoshaut*) 1) gerryerje; 2) *gift.* deshtim l plote.
washstand (*uoshrsnd*) lavaman.
wasp (*uosp*) grenxe.
waste (*uejst*) 1. n 1) shpenzim i kote. prishje jashte mase; shkc.paderdhje; 2) mbeturina (prodhimi); 2. a ..1) i panevojshem; 2) i papunuar; 3) i shkretuar; 4) i shfrytezuar; 3. v 1) shpenzoi kot; shkapacerdh; 2) rascalpit; 3) venitem.
wasteful (*wejstfll*) plengprishes. shperderdhes.
waste-pipe (*uejstpajp*) tub kanali.
watch I (*uoc*) ore xhepi ose dora.
watch II 1. n roja: keep watch, rri roje; bej roje; 2. v 1) ndjele; 2) ruaj. pres; 3) bej roje.
watchful (*uoc full*) syhapur. vigjilent.
watch-maker (*uocmejker*) orendreqes.
watchman (*uot;men*) roja (nate).
watchword (*uocueerd*) parulle.
water (*uooter*) 1. n uje; 2. v 1) vadit; lag; 2) i jap uje (bagetise).
water-color (*uooterkaller*) akuarel.
waterfall (*uooterfooll*) ujqvare. kas-kade.
watering-can (*uooterinkan*) lagese. ibrik.
watering-place (*uooteringpallejs*) 1) lli-xha; 2) luge. korite. pellg
watering-pot (*uootiirngpot*) shih watering-can
water-line (*uooterllaajn*) vije a futjes ne uje (e anjies).
water-melon (*uootermellen*) shalqi, karpuz
water-plane (*uooterplleejn*) hidroplan.
water-proof (*wooterpruuf*) 1: a qe nuk fut uje. qe mban ujet; 2. n mu-shama. impermeabel.
watershed (*uootershed*) vije toke te larta. kurriz malor qa ndan ujrart e dy sistemeve lumor
waterspout (*uooterspaut*) 1) tufan; ere shakulli; 2) ulluk.
watertight (*uootiinajt*) qe nuk per-shkohet. i papershkueshem nga uji.
water-tower (*uootertauir*) kulla hi-draulike
water-works (*uooterueerks*) ujesje-lles.
watery (*uooteri*) 1) ujqor; 2) i zbeta. i shplare.

watt (*uot*) *el. vat.*

wattle (*uotll*) 1) gardh; 2) shufer.

wave (*ueejv*) 1. *n* 1) vale; 2) vije sipërfaqe e valëvitur; 3) tundje; vrull; 2. *v* 1) lekunden (rrobat); 2) tund; nj shenje (me dore); 3) dridhen (flokët).

waver (*uejviir*) 1) lekundem; 2) vi-het në levizje (ushtria).

wavy (*uejvi*) i valëvitur.

wax I (*usks*) 1) rritem; 2) behet.

wax II - *gj.fl.* zemerim.

wax III 1. *n* dyll; 2. *a* dylli. i dyllit; 3. *v* lyej me dyll.

waxen (*uaksn*) 1) dylli. prej dylli; 2) i butë si dyll.

way (*ueej*) 1. *n* 1) rrugë; in the way, gjatë rrugës; 2) largësi; 3) menyre (veprimi); by way (of), si; by the way. me këtë rast; me qe; have one's way. bëj si më thotë mendja; way out. dalje nga gjendja; preparations are under way, po bëhen përgatitjet; 2. *attr.* way station, *amer. h.-udhe.* stacion i vogël.

wayside (*uejsaajd*) buzë rrugës.

wayward (*uejuiifd*) i prapë; më të tekura; kokëfortë.

we (*uiji. ui*) *pers. pron. i rases emrore (rasa objektore us)* ne.

weak (*uijk*) i dobët.

weaken (*uijkn*) 1) dobësoj; 2) do-besohem.

weakling (*uilklling*) qenie e dobët.

weakly (*uijklili*) 1. *a* i dobët. shëndetlig; 2. *adv* dobët.

weakness (*uijknis*) dobësi.

weal (*uiell*) mirëqenie. mbaresi,

wealth (*uellth*) 1) pasuri; 2) begati, bollëk.

wealthy (*uellthi*) i pasur.

weapon (*uepen*) armë.

wear (*ueer*) 1. *v* (wore; worn) 1) mbaj; 2) perdor. vesh; *fig.* harxhoj; i 3) vjetërohet (rroba); harxhohet; 2. *n* 1) veshje, mbajtje (e rrobës); 2) vjetërim; wear and tear, vjetërim. harxhim, amortizim.

weary (*uied*) 1, *a* 1) i lodhur; j ka-pitur; 2) lodhisi; 2. *v* 1) lodh; 2) lodhem.

weasel (*uijzll*) .zool nuse e lalës.

weather (*uedher*) 1. *n* mot; lunder the weather; *gi a* në hall; b). qe ka përrë; pa qejt. jo mirë më shëndet; 2. *v* 1) i qëndrojt stuhisë; 2) ajroset.

weather-beaten (*uedherbiitn*) 1) i demtuar nga stuhia; 2) i kalitur (për njeri).

weather-bureau (*uedherbiuerou*) zyre meteorologjike.

weathercock (*uedherkok*) flugër.

weather-forecast (*uedherfoorkaast*) parashikim i kohës.

weather-glass (*uedhergllaas*) baro-metër.

weather-proof (*uedhiJrpruuf*) i mbrojtur nga koha e keqe.

weave (*uijiv*) (wove; woven) end.

weaver (*uijiver*) endesë.

web (*ueb*) 1) pelhure merimangë 2) pelhure; 3) cipe. notuese; lekure (tek lakuriqi).

wed (*ued*) martohem.

wedding (*ueding*) dasmë.

wedge (*uexh*) 1. *n* pyke; 2. *v* ngul pyke; wedge in, a) *tut* si pyke; b) futem si pyke.

Wednesday (*uenzdi*) e, mërkurë.

wee (*uiji*) i vockël. i imtë.

weed (*uiFd*) barë e keqe

weeds (*uijdz*) *pl.* zi; rroba zije.

week (*uijk*) javë; in a week, pas një jave.

week-end (*uijk-end*) kohë. pushimi nga e shtuna deri të hënë.

weekly (*uijklili*) 1) i përjavshëm; 2), *n* e përjavshmja.

weep (*uljp*) qaj.

weigh (*ueei*) 1) peshoj; 2) peshon; weigh down, rëndo; shtyp; weigh up, ngre (më lehtë); weigh out, peshoj. zgjat; weigh anchor, ngre spirancën dhe nis udhëtimin.

weight (*lueeit*) 1. *n* 1) peshë; 2) gur peshë; 2. *v* rëndo.

weighty (*ueejti*) i rëndë.

weir (*uier*) drat; penda.

weird (*uierd*) 1) *gift.* i cuditshëm; 2) i mbinatyrshëm; 3) fatal.

welcome (*uellkem*) 1. *into* mirë se erdhet!; 2. *v* përshëndet; 3. *B* i deshëruar; you are welcome a) gezohemi që ju shohim!; b) urdheroni; 4. *n* pritje e përzier.

weld (*ueld*) *tek.* said of. ngjit; *fig.* bashkoj.

welfare (*uellfeer*) mirëqenie; mbare-vajtje.

well I 1. *n* 1) pus; 2) burim; 2. *v* mbush; *guton.*

well II 1. *adv* (*shkalle krah.* better; *shkalle sip.* best) mirë; well ground-ed, i bazuar;

- well timed, me kohe. i kohes; wall turned. i shka-thet: 2. i shendoshe; I mire; be well, e ndej veten mire; 3. *into* e
- well-being** (*uell-bijing*) mireqenie; mbaravajtje.
- well-bred** (*uell-bred*) 1) i edukuar mire. i sjellshem; 2) prej gjaku te pa-ster (kali).
- well-off** (*uell oof*) i pasur. ne gjendje.
- well-read** (*uell-red*) i mesuar.
- well-to-do** (*uell-te-duu*) shih well off.
- welter** (*uellter*) shkrryhem. zvarritem.
- wench** (*uenv*) vashe. te mar ere.
- wend** (*uend*) wend ona's way, drejtohem.
- went** (*uent*) past i go.
- wept** (*uept*) past dhe p.p. i weep.
- were** (*ueer*) past pl dhe menyra li-dhore e be: I wish she were here now, do te deshira qe ajo te ishte tani ketu.
- wer(e) wolf** (*uieruullf*) lubi. luciat.
- west** (*uest*) 1. n perendim; 2. a perendimi. i perendimit. perendimor: 3. adv ne perendim. nga Perendimi
- West End** (*uest-end*) Uest-End (lagje aristokratike e Londres).
- western** (*uestern*) perendimor.
- Westminster** (*uestminster*) 1) Parlamenti anglez; 2) Westminster Pa-lace. Pallati i Uestminsterit (ndertese e parlamentit anglez).
- westward** (*uestuerd*) i drejtuar nga perendimi.
- westwards** (*uestuerdz*) ne perendim.
- wet** (*uet*) 1. a 1) i laget; 2) me shi; wet dock, dok. kantier lundronjes; 2. v njom. lag; 3. n lageshtire.
- wet-nurse** (*uetneers*) vaje. mendeshe.
- whack** (*uek*) 1. n goditje e forte; 2. godit, rrah.
- whale I** (*uejell*) a whale (of), sasi e madhe
- whale II** balene. -
- whale-boat** (*uejellbout*) anije per gjuetine e balenave.
- whalebone-fin** (*uejellboun.-fin*) ste-ka eshtra balene
- whaler** (*uejeller*) 1) shih whale-boat; 2) gjueti balenash.
- wharf** (*uoorf*) 1.. n [(pi) wharves.-fs] (*uoorvz.-uours*) skela; 2. v 1) lidh anijen ne skele; 2) shkarkoj mallra ne skele.
- what** (*uot*) cka; cili; what for? *giff*. perse?;
- what good is it? c'dobi kemi nga kjo?
- what's the
- next? pastaj? what's up? c'ndodh?
- whatever** (*uot-ever*). 1. pron cfaredo; cdo gje: 2. a cilido.
- whatnot** (*uotnot*) 1) raft per vogelsira; 2) turli-turli. lloj-lloj sendesh
- whatsoever** (*uotsou-ever*) shih whatever.
- wheat** (*uijt*) grure.
- wheedle** (*uijdll*) 1) lajkatoj; 2) i bej dikujt lajka.
- wheel** (*uiell*) 1. n 1) rrota; 2) tirpon; 3) *amer.* biciklets; 2. v 1) rrokullis; 2) sillem rrotull; 3) *amer.* eci me biciklete.
- wheelbarrow** (*uiellberou*) karroca dore.
- wheeze** (*uijiz*) 1. n gerhitje; 2. v gerhij, gerhas.
- whelp** (*uellp*) kelysh.
- when** (*uen*) 1. adv kur; 2. *cj* kur ne kohen kur.
- whence** (*uens*) prej nga.
- whenever** (*uen-ever*) kurdohere qe.
- where** (*ueer*) ad. *cj* ku; kudo.
- whereabouts** (*ueerebauts*) vend i aferm.
- whereas** (*ueik-ez*) kurse, ndersa.
- whereby** (*uer-baaj*) me se? si; me anen e te cilit
- wherein** (*veer-in*) ne cilin, ku.
- wherever** (*veer-ever*) kudo q.
- whet** (*uet*) 1) mpreh; 2) nxit, hap (oreksin)
- whether** (*uedher*) ose...ose.
- why** (*ueej*) hirre
- which** (*uic*) cili; i cili; qe.
- whiff I** (*uif*) 1) ere; 2) afsh.
- whiff II** sandall. lunder.
- Whig** (*uig*) hist. vig. liberal.
- while** (*uaeell*) 1. *cj* 1) ndersa; 2) megjithese; 2. n kohe; interval kohe; for a while. perkohesisht; 3. v: while away (time). kaloj kohen.
- whim** (*uim*) tek. trill. kapric;
- whimper** (*uimper*) 1. n qarje; 2. v qahem.
- whimsical** (*uimzikll*) kapricoz. me te tekura
- whimsy** (*uimzi*) e tekur. trill. Kapric
- whine** (*uaajn*) 1. li kuja; 2. v kujis. leshon kujen.
- whinny** (*uini*) 1. n hingellime e lehte; 2. v hingellin lehta.
- whip** (*uip*) 1. n shuter. purteke; kam-xhik; 2. v 1) rrah me. Tnupar, me kamxhik; 2)

- ndjek; 3) tund. Heq (ajken etj.); whip round. Kthehem me shpejtesi; whip up. ndez (ndjenjat); shkund
- whippier-snapper** (*uipersnaper*) mbu-rravec. burracak; mendjemadh.
- whirl** (*ueerll*) 1. *n* 1) rrotullim; 2) ere shakulli; 2. *v* 1) rrotulloj; 2) rrotullohem.
- whirligig** (*ueerlligig*) 1) fuga; 2) ka-rusel shaleza.
- whirlpool** (*ueerllpuull*) vorbull.
- whirlwind** (*ueerlluind*) tufan uragan.
- whirr** (*ueer*) 1. *n* gumzhima; 2. *v* gumezhin.
- whisk** (*uisk*) 1. *n* 1) tundje; 2) fshese e vogel; 2. *v* 1) tund, shkund; 2) fshihem me te shpejte; 3) rembej.
- whiskers** (*uiskerz*) *pl* 1) favorite 2) mustaqe (maceje).
- whisk(e)v** (*uiski*) uiski.
- whisper** (*uisper*) 1. *n* peshperitje; 2. *v* peshperit.
- whistle** (*uisll*) 1. *n* 1) vershellime 2) bilbil; 2. *v* vershellej.
- white** (*uait*) 1. *a* e bardhe: white collar. *amar.* nepunes; white lie, genjeshter, pa te keq; 2. *ll* 1) ngjyre e bardhe; 2) e bardhe veze
- White chapel** (*uajtcapll*) Uajt cepell (la-gja me e varfer e Londres).
- white-hot** (*wajt-hot*) i skuqur deri ne te bardhe.
- White House** (*uajt-haus*) Shtepia e Bardhe (rezidenca e presidentit te SHBA).
- white-livered** (*uajtliverd*) shpirtvo-gel, frikaman.
- whiten** (*uajtn*) zbardh.
- whitesmith** (*uajtsmith*) teneqexhi.
- whitewash** (*uajtuosh*) 1. *n* sherbet gelqerreje per lyerje; 2. *v* 1) lyej me gelqere; 2) zbardh.
- whittle** (*uitll*) zdrukthoj.
- whiz** (*uiz*) 1. *n* vringellime (e ajrit); *v* vringellin.
- who** (*huu*) kush; ai qe; i cili.
- whoever** (*hu-ever*) cilido qofte.
- whole** (*houll*) 1. *pron* 1) i tere, krejt; 2) i paprekur; 2. *n* teresi, shuma (a nje gjele); on the whole, ne teresi.
- whole-hearted** (*houll-haaned*) i sin-qerte; me gjithë zemer,
- whole meal** (*houllmiell*) miall i pa-situr,
- wholesale** (*houllsejell*) 1. *n* tregeti me shumice; 2. *adv* me shumice.
- wholesome** (*houllsem*) i shendetshem; sherues, mireberes.
- whom** (*htJum*) eilin; eilit.
- whore** (*hoor*) prostitute; kurve.
- whortleberry** (*ueenllberi*) boronice; red whortleberry, belush.
- Whose** (*huuz*) i kujt, i eilit.
- why** (*uaaj*) 1. *adv* parse; 2. *inc* ja pra; eh
- wick** (*uik*) fitil.
- wicked** (*uikid*) 1) imoral; 2) I lig, i keq.
- wicker** (*uiker*) 1, *n* purteka shelgu; 2. i thurur.
- wicket** (*uikit*) 1) derricka; 2) porta (ne kriket); 3. dritare ne dere, sportel.
- wide** (*uaaid*) 1. *a* i gjere; wide awake, *gj.* syhapur, vigjilent; 2. *adv* 1) gjere; 2) larg; 3) larg shenjes.
- widen** (*ua.ajdn*) 1) zgjeroj; 2) zgjero-hem
- widow** (*uldou*) widower (*uJdoullir*) i ve
- width** (*uidth*) 1. *n* 1) gjeresi; 2) pol (pelhure).
- wife** (*uajf*) (*pl.* wives) grua.
- wig** (*uig*) paruke.
- wigging** (*uiging*) *gj.fl.* sharje, qortim I rende
- wild** (*uaeellld*) 1) i eger; 2) i terbuar; 3) fantastik; be wild (about), jam pa mend. jam i entuziazmuar.
- wilderness** (*uilldemis*) shkretetire; vend i eger.
- wile** (*uaeell*) 1. *n* (*zak. pl*) dinakeri; 2. *v* marr mendesh; terheq.
- willful** (*uillflil*) 1) koke me vete; 2) me paramendim.
- will** I (*uill*) 1. *n* 1) vullnet, deshire; free will. vullnet i mire; ill will, vullnet i keq; against one's will, kunder vullnetit. deshires; of one's own will, me vullnetin e tij te mire; 2) force vullneti; 3) amanet; testament; make one's will, shkruaj testamentin; 2. *v* (willed) le amanet.
- will** II 1) *folje ncJjhmesë qe formon veten ll dhe ll njejes dhe shumes te kohes se ardheshme:* she will come tomorrow. ajo do te vije neser; you will write to us, ju do te na shkruani; tomorrow at 2 o'clock he will be studying, neser ne ora 2 ai do te mesoje; the work will have been done by the 1-st of January, puna do te kryhet me 1 janar; 2) *ne veten I me nuance deshire,*

vullneti: I will help you. une do t'ju ndihmoj me kenaqesi; you will have seen the notice, ju, ndoshta e kini pare kete shpallje.

willing (*uilling*) i gatshem, dakord; I am willing, une jam gati (dakord), dua.

will-of-the-whisp (*uille dhe-uisp*) flake e lugatit

willow (*uillou*) shelg.

willowy (*uilloui*) i lakueshem dhe i holle.

willy-nilly (*uilli-nilli*) dashur-padashur, me hir a me pahir.

wilt 1 (*uillt*) fishket. venitem.

wilt II *trajte e vjeteruar e vetes I njejes te will.*

willy (*uajlli*) dinak, dhelparak. finok.

win (*uin*) (won) 1) fitoj; win the day. korr fitore; 2) bej per vete. fitoj lemren. terheq; win ovoid. heq pas vetes.

wince (*uins*) 1) shtrengu1em. mblidhem kruspull; 2) dridhem. drithmohem (nga dicka e papelqyeshme).

winch (*uinc*) tek, cikrik. makara.

wind I (*uind*) 1. n 1) ere; 2) fryme-marrje; 3) vegla fryme; get wind (of), marr ere, nuhat per dicka, 2. v 1) ndej; 2) shkaktoj te zenet e frymes. gulcoj. pengoj frymemarrjen.

wind II (*uajnd*) (wound. winded) i bie (veglave te frymes).

wind III (*uajnd*) 1) dredhoj. gjarparoj; 3) mbeshlitem. perdridhem; 3) perdreth; 4) kurdis (oren); wind off. a) zhdrivilloj; b) zhdrivillohet; wind up. a) mbeshjtjell; b) i jap fund: likujdoj (nje ndermarrje); c) kurdis (oren); ngre.

windbag (*uindbag*) llafazan.

windfall (*uindfooll*) fryt i rrezuar nga era; *fig.* fat i papritur.

window (*uindou*) dritare.

windpipe (*uindpajp*) fyt; gryke, gab-zherr. trake.

windward (*uinduerd*) 1. a i rrahur nga era; 2. adv ne drejtimin prej nga fryn era; 3. n ana e rrahur nga era.

windy (*uindi*) 1) me ere, mendje- lehte: 2) *gj.fl.* frikakac.

wine (*usajn*) vere

wineglass (*uasjngllaas*) kupe vere.

wing (*uing*) 1. n 1) krah; 2) avo sku-adrilje; *amer.* grup aviacioni; 3) perde; 4) *usht.*

krah; 2. v, 1) pajis me krah; 2) fluturoj, yaj ajrin.

wink (*uink*) 1. n ta beret me sy; kap-sitje e syve; 2. v kapsit syte: wink at.. a) bej shenje me sy; b) shikoj neper gishta

winner (*uiner*) fitues.

winning (*uining*) 1. a terheqas; 2. n, pl fitim.

winnow (*uinou*) 1) hedh ne era (drithin); ndaj kokran nga byku; 2) shosh

winter (*uintiir*) 1. n dimar; 2. *sttr.* dimri. i dimrit, dimeror.

wintry (*uintri*) dimri. i ftohta.

wipe (*uajp*) 1) fshij; laj (njolle etj.); 2) jap nja goditje. te rrufeshme; wipe away. wipe off. fshij: wipe out. a) shlyej. (fyerjen); b) cfaros.

wire (*uaeer*) 1. n 1) tel; 2) percues; 3) telegram; 2. v 1) telegrafoj; 2) instaloj rrymen elektrike; 3) lidh me tel

wireless (*useerllis*) 1. n 1) radio; 2) *gifl.* radiomarrës; 3) njoftim me ra-dio; 2. a pa tel.

wiry (*uaeri*) i qendrueshem; i zhder-vjellet.

wisdom (*uizdem*) urtesi, dituri.

wise (*uaajz*) i urte, i ditur.

wish (*uish*) 1. n dëshirë; 2. v dashiroj.

wishy-washy (*uishiuoshi*) 1) i leng-shem; 2) pa ngjyre: i shplare.

wisp (*uijsp*) cope. tufez.

wistful (*uistfill*) i menduar. i trishtuar; i ngrysur.

wit (*uit*) 1) mendje; at one's wit end. ne qorrsoakak; 2) mendje e holle. mendja e mprehte, mendje mprehtesi; 3) mendjeholle.

witch (*uic*) shtrige; magjistare.

witchery (*uiceri*) magji

witch-hunt (*uichanr*) *fig.* ndjekje e elementeve perparimtare (ne SHBA).

with (*uidh*) 1) (*kur tregon bashkesi veprimi*) me, tok; 2) (*kur tregon mjet i piegjigjet rases kallore*) cut with a knife. pres me thika; 3) (*piirshkak*) nga; tremble with fear. dridhem nga frika; 4) (*kur tregon menyre veprimi*) me; with sympathy. dashamirasisht. me simpati; 5) (*me foljet argue. dispute. quarrel fight, struggle. etj.*) kun-der me

withdraw (*uidh-droo*) (withdrew; with drawn)

1) marr prapa; terheq (ushtrine); 2) largohem; 3) heq.
withdrawal (*uidh-drooell*) 1) ter-heqje (e ushtrise); heqje: 2) largim.
withdrawn (*uidh-droon*) *p.p.* i with-draw.
withdrew (*uidh-diuu*) *pasti* with-draw
wither (*uidhiir*) fishkam. fishk. the- hem. venitem.
withhold (*uidh-houll*) (withheld) 1) mbaj. ndaloj; 2) mbahem; 3) fsheh.
within (*ui-dhin*) 1) (*per tw treguar vend*) brenda. ne kufij; within call, afar; . within. hearing, brenda kufijve ; 2) brenda taktuar; within a year, gjate vitit, brenda vitit.
without (*ui-dhaut*) 1)- pa; it goes without saying. , kuptohet ,vetiu; without fail, patjeter; 2) jashte, perjashta.
Withstand (*uidh-stand*). (withstood) bej balle, kundershtoj.
withstood (*uith-stud*) *past* dhe *ppi* withstand.
witness (*uitnis*) 1. *n* 1) deshmitar; 2) deshmi; 2. 1) jam deshtimtar (i nje gjeje); 2) vertetoj. nenshkruaj (nje dokument si deshmitar).
witty (*uiti*) mendjemprehte.
wives (*uaaj_L*) *pl* i wife,
wizard (*uizerd*) magjistar.
wizen(ed) (*uizr-d*) i rrudhur, thatanik.
wobble (*uobll*) 1) lekundem; 2) dri-dhem; *fig.* ngurroj.
wobbly (*uobli*) i lekundshem.
woe (*uou*) *poet. tall.* mjerim, vaj; brenge.
woebegone (*uoubigon*) i brengosur.
woeful (*uoufll*) i trishtuar. buzeplasur; , i mjere.
woke (*uouk*) *pastdhe p.p.* i wake
woken (*ouken*) *p.p.* i wake II.
wolf (*uullf*) 1. *n* (wolves) ujk; v perlej
wolfish (*uullfish*) *si* ujk, ujkua, i ujkut.
wolves (*uullvz*) *pl* i wolf.
woman (*uomen*) (*pl* women) grua.
womanhood (*uumenhud*) 1) pjekuri, lulezim i fernres; 2) *permb.* femra; 3) feminitet.
Womanly (*uumenlli*) gruaje (qe ka cilesite qe e dallojne. karakterizoj-ne gruan).
womb (*uum*) *anat.* miter; *fig.* preher
women (*uimin*) *pl* i woman.
womenfolk (*uiminfaulk*) *gj.fl.* gra.
won (*uan*) *past* dhe *p.p.* i win.

wonder (*uander*) *L n* 1) habi; 2) cudi. mrekuili; 2. *v* 1) habitam; 2) deshiroj te mesoj.
wonderful (*uanderfll*). i cuditshem, i shquar, i mrekuillueshem
wont (*uont*) qe ka zakon.
won't (*uaunt*) *shkurt.* i will not.
woo (*uu*) ndjek pas. i vij rrotull (nje gruaje); kerkoj te marr per grua.
wood (*uud*) 1) pylli 2) dru (si lende); 3) dru zjarri
woodcock (*uudkok*) shapke, shapketore.
woodcut (*uudkat*). gdhendje ne dru.
woodcutter (*uudkater*) 1) druvar; 2) gdhendes ne dru.
wooded (*uuded*) pyjor. me pyje.
wooden (*uudn*) druri. i drunjte.
woodpecker (*uudpekiir*) qukapik.
wood-pulp (*uudpallp*) dru.
wood-work (*uudueerk*) *permb:* pja-set prej druri (te nje godine); 2) artikuj prej druri.
wool (*uull*) lesh.
wool-gathering (*uullgadhering*) hutim
woolen (*uullen*) 1. *a* prej leshi; i leshte; 2. *n* stofe leshi; robe le-shi.
woollily (*uullenlli*) 1. *a* i mbuluar me lesh; 2. *n* pulover.
word (*ueerd*) 1. *n* 1) fjala; be as good as one's word, mbaj prem-timin; iustifikoj besimin; have words (with), grindem me te madhe; in e word, me nje fjale; 2) urdher; 3) parulle; 4) njoftim; 2. *v* shpreh me fjale, formuloj
wording (*ueerding*) formulim, redak-tim (i nje dokumenti).
wore (*uoor*) *past* i wear 1
work (*ueerk*) 1. *n* 1) pune, veprim, veper; at work, a) ne pune; b) ne veprim; .out of work, i papune; 2) veper; 3) *pi* uzine; punishte; oficine; 4) *pl* punime ndertimi; 5) *usht.* (*zak. pl*) fortifikata; 6) mekanizem; 2. *v* 1) punoj; 2) drejtoj (makinen etj.); 3) depertoj; I hap (rrugen vetes); 4) shfrytezoj (mi-nierat); work out, a) punoj; b) zgjidh (problem); c) shfrytezoj deri ne fund (minierat etj.); work against time, perpiqem te mbaroj ne afatin e caktuar.
worker (*ueerker*) punetor.
working (*uerking*) punues. punetor; working

capacity aftesi pune; working capital, kapital qarkullues.

workmanship (*ueerkmanship*) 1) art, mjeshteri; 2) persosje (e punes).

workshop (*ueerkshop*) punishte; ra-port.

world (*ueerlld*) bote;

worldly (*uee;dlli*) i kesaj bote, mondan. laik, qarkulloj,

world-wide (*ueerllduaajd*) boteror. I perhapur ne tere boten.

worm (*uerm*) 1. *n* 1) krimb; karrem; 2) glister; rrehenj. bube; 2. *zva-rritem*; depertoj; worm oneself into smb's confidence, fitoj besimin e dikujt (me dredhi); worm out, marr vesh (duke i nxjerre nje njeriu nje te fshehte).

wormwood (*uijermuud*) pelin.

worn (*uoon*) *p.p.* i wear I.

worry (*uari*) 1; *n* shqetesim; 2. *v* 1) shqetesohem; 2) merzit; 3) mendoj.

worse (*ueijrs*) (*shkalla krah. e* bad) me i keq; me keq

worship (*uorship*) 1. *n* 1) gjujje-zim. adhurim; 2) meshe. lutje; 2. *i* falem; adhuroj; nderoj.

worst (*uorst*) 1. 8 *adv* (*shkalle sip. e* . bad) me i keqi. i keq sa s'ka me; 2. *v* mposht; thyej; mund.

worsted (*uusted*) prej leshi; prej leshi te krehur.

worth (*uoerth*) 1. *n* vlefte; vlere; 2. *a* qe vlen. qe meriton.

worthless (*uorthllis*) qe nuk vlen asgje.

worth-while (*uoerth-uaeell*) qe vlen.

worthy (*ueerdhi*) 1) i denje., i me-rituar; 2) shume i nderuar.

would I, (*uud. ued. ed. d*) 1) *past indicative dhe menyre lidhore e folj.* will they would not help him, nuk donin (*deshironin*) t'i ndih-monin atij; I would rather go, do te preferonja te shkoja; 2) (*veprim i zakonshem qe eshte per-seritur ne te kaluaren*): she would sit for hours doing nothing, ajo rrinte me are te tera pa bere asgje; they would come to see us in the evening, ndodhte qe ata mbremjeve te vinin tek ne.

would II *folje ndihmese qe formon a* veten II dhe III *njejes dhe shu-mes te se ardheshmes ne te shkuaren*: he said he

would help us, tha se do te na ndihmoje; he said that they would have come by that time, ai tha se ata ateher (ne ate kohe) do te kene ardhur; she said she would be waiting for us, ajo tha se do ta na prese: b) *menyre kushtore* if he knew them he would spoke to them, e po t'i njihte do t'u fliste.

would-be (*uudbij*) i vetequajtur; i supozuar.

wound I (*uaund*) 1. *n* pi age; 2. *v* plagos.

wound II *past dhe p.p.* i wind II dhe III.

wove (*uouv*) *past* i weave.

woven (*uouvn*) *p.p.* i weave.

wraith (*rejth*) vegim; ankth.

wrangle (*rangll*) 1. *n* grindje; 2. *v* grindemi.

wrangler (*rangler*) grindavec.

wrap (*rap*) 1. *n* 1) shall i madh; plat; 2) *pl* rrobe te sipërme; 2. *v* mbeshtjell struk

wrapper (*raper*) 1) leter mbeshtjell-jeje; 2) perparese. mantel (mjeku); 3) mbeshtjelles; paketus.

wrath (*roth*) zemerim.

wreak (*rijk*) shtrej (ndjenjat).

wreath (*rijth*) 1) kurore; ginande; 2) rreth (tymi).

wreathe (*rijidh*) 1) behet shtellunga (tymi); 2) mbeshtillet; 3) mbeshtjell.

wreck (*rek*) 1. *n* 1) prishja. avari; 2) germadhe; 3) skalet i anijes se shkaterruar; 2. *v* 1) mbyt (nja anije); 2), rrenohen (planet).

wreckage (*rekixh*) mbaturinat a shkaterrimit.

wrecker (*reker*) demtuas.

wrench (*renc*) 1. *n* 1) shkulje; 2) perdredhje 3) *tek.* celes dadosh; 2. *v* 1) shkul; 2) perdredh.

wrest (*rest*) 1) rrembaj (nga duart) shkeput (pelqimin); 2) shtrembeioj. spiegoj si me do qefi.

wrestle (*resll*) 1. *v* luftoj; mundem; kacafytem; 2. *n* lufte; mundje ka-cafytje

wretch (*retc*) 1) maskara; 2) qyp; i mjere

wretched (*retcid*) 1) fatkeq; 2) I pazoti.

wriggle (*rigll*) 1) *n* dredhime; gjarpe-rime; 2. *v* dredhoj: *fig.* bej bisht. shpetoj nga duart.

wring (*ring*) (*wrung*) 1) shtrydh 2). shtrengoj; wriggle one's hands, caj. copetoj duart; 3) shqyej; mbyt.

wrinkle I (*rinkll*) 1. *n* rrudhe; 2. ,v 1) rrudh; 2) rrudhem.

wrinkle II keshille e dobishme.

wrist (*rist*) kyçi. nyje e dores.

wristband (*ristbend*) manshete.

writ (*rit*) drejt. urdher; flete-thirrje (ne ,gjyq).

write (*rajt*) (**wrote: written**) shkruaj; , **write down**, mbaj, shenime; **write out**, kopjoj plotesisht.

writhe (raajdh) 1) perdridhem (nga dhembja); 2) perplitem; vuaj.

written (*riten*) *pp.* i **write**.

wrong (*rong*) 1. *a* 1) i gabuar; jo ai; 2) i

padrejte. i keq; **on the wrong side of (forty ate)**., mbi te (dyzetat etj.); **do smb. wrong**, gjykoj padrejtesisht dike; **go wrong**. a) bie (moralisht); b) nuk me shkon; 2. *adv* gabim; 3. *n* padrejtesi; 6. **be in the wrong**, s'kam te drejte, jam i padrejte; 4. *v* 1) bej keq; 2) jam i padrejte.

wrote (*rou*) *past* i **write**.

wrought (*root*) *vl past* dhe *p.p.* i **work wrought-iron** (*root-aeern*) hekur saldimi.

wrought-up (*root-ap*) i nevrikosur; i ndere.

wrung (*ran*) *past* dhe *p.p.* i **wring**.

X

X,x I (*eks*) shkronja e njetzet e katert e alfabetit anglez.

x .II *mat.* iks. madhesi e panjohur.

xenon mania (*zene-mejnie*) dhenie pas cdo gjeje te huaj; ksenomani.

Xmas (*krismes*) shih **Christmas**.

x-rays (*eks-reejz*) rreze iks, rreze ront-gen.

xylograph (*zajflegraaf*) gravure ne dru
ksilograf

xylophone (*zajllfoun*) ksilofon.

xylonite (*zajllenaajt*) celuloid.

Y

Y. y (*uaj*) shkronja e njezet e peste e alfabetit anglez.

yacht (*jot*) jaht.

Yankee (*jiinki*) janki, amerikan.

yap (*jep*) 1. *n* lehje; 2., *v* leh.

yard I (*jaard*) jard

yard II oborr.

yarn (*jeam*) 1) pe. fill (leshi); 2) tregim ; perralle.

yawn (*joon*) 1. *n* te hapurit e gojes; 2.. *v* 1) me hapet goja; 2) rri goje- hapur.

ye (*jiji*) *vl* poet. ju.

yea (*jeef*) *vi* shih **yes**.

year (*jier*) vito mot; **year by year**. nga viti ne vit; **year in year out**. tere vitin

year-book (*jiertuk*) botim i pervitshem. vjetor

yearn (*jeefn*) 1) me merr malli. kam mall (for, after) ; 2) deshiron, sy-noj (**towards. to**).

yeast (*jijst*) maja.

yeasty (*jijsti*) fermentonjes; **yeasty talk**, muhabet i kote.

yell (*jell*) 1. *n* britme, klithme e mprehte; 2. *v* bertas. cirrem.

yellow (*jellou*) 1. *a* 1) i verdhe; 2) rruges, i shitur, i korruptuar (per shtypin); . 3) *gift*. frikakac; 2. *n* ngjyre e verdhe.

yelp (*jellp*) 1. *n* kuisje, lehje; 2. *v* leh, kuis. /

yeoman (*joumen*) *hist.* jomen. *r.*

yeomanry (*joumenri*) *hist.* 1) prone te vegjel toke; 2) kaloresi territoriale

yes (*jes*) po.

yes-man (*jesmen*) *gl*(1. njeri qe, te ben gjithmone qejfin; dallkauk.

yesterday (*jesterdi*) dje

yet (*jet*) 1. *adv* 1) akoma; 2) akoma jo; gjer tani; 3) **tashme**: 2. por; 2) megjithate

yield (*jiell*) 1. *v* 1) vjeles I fryteve te korra;

prodhim; sasi e prodhimit mit te marre; 2. *v* 1) prodhoj; jap (prodhim te ardhura); 2) leshoj pe; dorezohem.

yoke (*jouk*) 1. *n* 1) zgjedhe; 2) pandeqe; 3) kreher fishekesh; 2. *v* 1) mbreh; 2) bashkoj; bej cift.

yolk (*jouk*) e verdha e vezes.

yonder (*jondeir*) 1. *adv* ja atje: 2. *a* ja ai atje.

yore (*joor*): (in days) of yore, ne ate kohe.

you (*juu.ju*) *pers pron* ju. ti; *rasa objektore* ju, juve; ty.

young (*jang*) 1. *a* 1) i rii; 2) pa per-voje; 2. *n*: the young, kelyshet.

youngster (*jangster*) i ri.

your (*jeo. jo. joor. jor*) *poss pron* i juaji. e juaja. tuaji; yti. e jotja; te tijt. te tijat. i tij.

yours (*joorz*) *poss pron* (*trajta e. palidhur me you*) *perdoret ne vend te emrit* i juaji. e juaja. tuajt; i yti. e jotja; i tij: e tija. te tij.

yourself (*joor-sellf*) 1) *refl pron* I vetes se *ll* njejes veten; look at yourself, shikoni veten; 2) *emphatic pron* (per forcim) veta; you-know it yourself, ti e di (ju e dini kete vete) you came to yourself, ti erdhe (ju erdhet) ne vete; do it by yourself, beje (bejeni) kete vete.

yourselves (*joor-sellvz*) 1) *refl proni* vetes se *ll- te shumesit* veten; 2) *emphatic pron* (per *foreim*) veta; you know it yourselves, ju e dini kete vete: You came to yourselves rather late, ju erdhet ne vete mjaft vone: you will do the work all. by yourselves, ju do ta beni. kete pune ne menyre krejt te pavarur. vetem.

youth (*fuuth*) 1) rini; 2) i ri.

youthful (*juuthfl*) i ri. rinor.

yowl (*jaull*) 1. *n* ularime: 2. *v* ulerij.

Z

Z,z (*zed*) shkronja e njezet e gjashte e alfabetit anglez.

zeal (*ziell*) zell.

zealous (*zelllis*) i zellshem. plot vullnet.

zephyr (*zeflir*) 1) zefir; 2) ere perendi-mi. perendimore.

zero (*zirou*) zero;. zero hour, a) *usht.* ora e fillimit te sulmit; b) ore vendimtare.

zest (*zest*) 1) interes; zell; 2) shije e vecante; shije e mprehte. pikante.

zinc (*zink*) 1. *n* zink; white zinc; bjako zinku; 2. *v* zinkos, vesh me zink.

zip (*zip*) tingull fishkellues.

zone (*zoun*) 1. *n* zone, brez; rajon; qark; 2. *v* ndaj ne zona.

zoo (*zuu*) kopsht zoologjik.

zoologist (*zou-ollexhist*) zoolog.

zoological (*zoue-lloxhikll*) zoologjik.

zoology (*zou-ollexhi*) zoologji.

FOLJET E ÇRREGULLTA

INFINITIVE	PAST TENSE	PAST PARTICIPLE
arise	arose	arisen
awake	awoke	awoken
baby-sit	babysat	babysat
be	was, were	been
bear	bore	borne
beat	beat	beaten
become	became	became
beget	begot	begotten
begin	began	begun
bend	bent	bent
bet	bet	bet
bind	bound	bound
bite	bit	bitten
bleed	bled	bled
blow	blew	blown
break	broke	broken
bring	brought	brought
build	built	built
burn	burnt	burnt
burst	burst	burst
buy	bought	bought
cast	cast	cast
catch	caught	caught
choose	chose	chosen
cling	clung	clung
cost	cost	cost
creep	crept	crept
cut	cut	cut
deal	dealt	dealt
dig	dug	dug
draw	drew	drawn
dream	dreamt	dreamt
drink	drank	drunk

INFINITIVE	PAST TENSE	PAST PARTICIPLE
drive	drove	driven
dwell	dwelt	dwelt
eat	ate	eaten
fall	fell	fallen
feed	fed	fed
feel	felt	felt
fight	fought	fought
find	found	found
flee	fled	fled
fly	flew	flown
forbid	forbade	forbidden
forecast	forecast	forecast
foresee	foresaw	foreseen
forget	forgot	forgotten
forgive	forgave	forgiven
forsake	forsook	forsaken
freeze	froze	frozen
get	got	got
give	gave	given
go	went	gone
grind	ground	ground
grow	grew	grown
hang	hung	hung
hear	heard	heard
hide	hid	hidden
hit	hit	hit
hold	held	held
hurt	hurt	hurt
inlay	inlaid	inlaid
input	input	input
inset	inset	inset
keep	kept	kept
kneel	knelt	knelt
knit	knit	knit
know	knew	known
lay	laid	laid
lead	led	led
leap	leapt	leapt
learn	learnt	learnt
leave	left	left
lend	lent	lent
let	let	let
lie	lay	lain

INFINITIVE	PAST TENSE	PAST PARTICIPLE
light	lit	lit
lose	lost	lost
make	made	made
mean	meant	meant
meet	met	met
miscast	miscast	miscast
mishear	misheard	misheard
mishit	mishit	mishit
mislay	mislayed	mislayed
mislead	misled	misled
misread	misread	misread
misspell	misspelled	misspelled
misspend	misspent	misspent
mistake	mistook	mistaken
misunderstand	misunderstood	misunderstood
mow	mowed	mown
offset	offset	offset
outbit	outbid	outbid
outdo	outdid	outdid
outfight	outfought	outfought
outgrow	outgrew	outgrown
output	output	output
outrun	outran	outrun
outsell	outsold	outsold
outshine	outshone	outshone
outcome	outcome	outcome
overdo	overdid	overdone
overdraw	overdrew	overdrawn
overeat	overate	overeaten
overfly	overflew	overflown
overhang	overhung	overhung
overhear	overheard	overheard
overlay	overlaid	overlaid
override	overrode	overridden
overrun	overran	overrun
oversee	oversaw	overseen
overshoot	overshot	overshot
oversleep	overslept	overslept
overspend	overspent	overspent
overtake	overtook	overtaken
overthrow	overthrew	overthrown
overwrite	overwrote	overwritten
partake	partook	partaken

INFINITIVE	PAST TENSE	PAST PARTICIPLE
pay	paid	paid
preset	preset	preset
proofread	proofread	proofread
prove	proved	proved
put	put	put
quit	quit	quit
read	read	read
rebuild	rebuilt	rebuilt
recast	recast	recast
redo	redid	redone
redraw	redrew	redrawn
rehear	reheard	reheard
remake	remade	remade
rent	rent	rent
rerun	reran	rerun
sell	sold	sold
reset	reset	reset
resit	resat	resat
retake	retook	retaken
retell	retold	retold
rethink	rethought	rethought
rewind	rewound	rewound
rewrite	rewrote	rewritten
rid	rid	rid
ride	rode	ridden
ring	rang	rung
rise	rose	risen
run	ran	run
saw	sawed	sowe
say	said	said
see	saw	seen
seek	sought	sought
sell	sold	sold
send	sent	sent
set	set	set
sew	sewed	sewen
shake	shook	shaken
shear	sheard	shorn
shed	shed	shed
shine	shone	shown
shit	shat	shat
shoe	shod	shod
shoot	shot	shot

INFINITIVE	PAST TENSE	PAST PARTICIPLE
show	showed	shown
shrink	shrank	shrunk
shut	shut	shut
simulcast	simulcast	simulcast
sing	sang	sung
sink	sank	sunk
sit	sat	sat
slay	slew	slain
sleep	slept	slept
slide	slid	slid
sling	slung	slung
slink	slunk	slunk
slit	slit	slit
smell	smelled	smelled
smite	smote	smitten
sow	sowed	sown
speak	spoke	spoken
speed	sped	sped
spell	spelt	spelt
spend	spent	spent
spill	spilled	spilled
spin	spun	spun
spit	spat	spat
split	split	split
spoil	spoiled	spoiled
spotlight	spotlit	spotlit
spread	spread	spread
spring	sprang	sprung
stand	stood	stood
stave	stove	stove
steal	stole	stolen
stick	stuck	stuck
sting	stung	stung
stink	stank	stunk
strew	strewed	strewn
stride	strode	-
strike	struck	stricken
string	strung	strung
strive	strove	striven
sublet	sublet	sublet
swear	swore	sworn
sweep	swept	swept
swell	swelled	swollen

INFINITIVE	PAST TENSE	PAST PARTICIPLE
swim	swam	swum
swing	swung	swung
take	took	taken
teach	taught	taught
tear	tore	torn
telecast	telecast	telecast
tell	told	told
think	thought	thought
throw	threw	thrown
thrust	thrust	thrust
tread	trode	trodden
typecast	typecast	typecast
unbend	unbent	unbent
underbid	underbid	underbid
undercut	undercut	undercut
undergo	underwent	undergone
underlie	underlay	underlain
underpay	underpaid	underpaid
undersell	undersold	undersold
undertake	undertook	undertaken
underwrite	underwrote	underwritten
undo	undid	undone
unfreeze	unfroze	unfrozen
unwind	unwound	unwound
uphold	upheld	upheld
upset	upset	upset
wake	woke	woken
waylay	waylaid	waylaid
wear	wore	worn
weave	wove	woven
wed	wed	wed
weep	wept	wept
wet	wet	wet
win	won	won
wind	wound	wound
withdraw	withdrew	withdrawn
withhold	withheld	withheld
withstand	withstood	withstood
wring	wrung	wrung
write	wrote	written